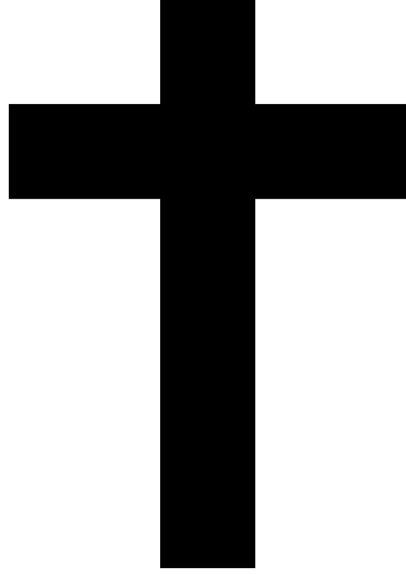

Ebe-No-Pfuase Ishobo
Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie
North-Okpela-Arhe)

Ebe-No-Pfuasẹ Ishobọ Onogbọ

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a

Contents

iMatiu	1
iMaki	46
iLuku	74
iJoni	119
Ikanya	153
iRoma	195
1 iKoritia	214
2 iKoritia	233
iGalesha	246
Efisha	252
iFilipia	260
iKolosha	265
1 iTeşalonia	270
2 iTeşalonia	274
1 iTimoti	277
2 iTimoti	282
iTato	286
iFilemō	289
Iburu	290
ijemhisi	305
1 iPita	310
2 iPita	316
1 iJoni	319
2 iJoni	324
3 iJoni	325
iJudu	326
Irokhase	328

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMatiu O keke

*Unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti
(iLuk 3.23-38)*

¹ Ona o khi akeke shi eke abi unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti Omi iDefidi ni o khi Omi Aburaamu o li ze.

² Aburaamu o bia Aziki, Aziki o bia iGiekọpu, iGiekọpu o bia iJuda ali inyoghuo o li nya.

³ iJuda o bia iPerẹzi ali iZera, okpotso ni o bia we, a lu iTama.

iPerẹzi o bia Ezironi. Ezironi o bia iRamu.

⁴ iRamu o bia Aminadabu. Aminadabu o bia iNashoni,

iNashoni o bia iSalimoni. ⁵ iSalimoni o bia iBoazi, okpotso ni o bia iBoazi,

a lu iRe-abu. iBoazi o bia Obedi ni a lu inyoli iRutu. Obedi o bia iJese.

⁶ iJese o bia iDefidi ni o khi oghie. iDefidi o bia iSolomoni ni inyoli o kpe khi ughue Uraya.

⁷ iSolomoni o bia iReobuamu. iReobuamu o bia Abija. Abija o bia Asa.

⁸ Asa o bia iJeoshafati. iJeoshafati o bia iJeoram, iJeoram o bia Uzaya.

⁹ Uzaya o bia iJotamu. iJotamu o bia Aazi. Aazi o bia Ezekaya.

¹⁰ Ezekaya o bia iManase, iManase o bia Amoni. Amoni o bia iJosaya.

¹¹ iJosaya o bia iJekonaya ali inyoghuo o li nya eghẹghẹ ni a ro muno egbo iZireni ighumha je iBabilo.*

¹² Abi e ke ro rote iBabilo jele, iJekonaya o bia iShalitiēni. iShalitiēni o bia iZerubabeli.

¹³ iZerubabeli o bia Abiudu. Abiudu o bia Eliakimu. Eliakimu o bia Azori.

¹⁴ Azori o bia iZadoki. iZadoki o bia Akimu. Akimu o bia Eliudu.

¹⁵ Eliudu o bia Eliaza. Eliaza o bia iMataani. iMataani o bia iGiekọpu.

¹⁶ iGiekọpu o bia iJosefu, ni o rue iMeli inyi iJesu shi ni a lu iKirisiti.

¹⁷ Rote eghẹghẹ Aburaamu bhale eghẹghẹ iDefidi, e khi agbhotu igbene. Ke rote eghẹghẹ iDefidi bhale eghẹghẹ ni a ro muno egbo iZireni ighumha je iBabilo, e khi agbhotu igbene. Ke rote eghẹghẹ iBabilo bhale eghẹghẹ ni a ro bia iJesu iKirisiti, e gbo li khi agbhotu igbene ghọ.

*Abi a li bia iJesu iKirisiti
(iLuk 2.1-7)*

¹⁸ Abi a li bia iJesu iKirisiti na. Neni iMeli inyoli o ngeli na iJosefu ni o o gue o li. A bhale ya e khi iMeli o o me omọ ni o rote obọ oyi Ayemhenọ-pfuase bhale.† ¹⁹ Itobo khi iJosefu ughuoli, o khi ogbo ni o gue angeli, o o sali shi udu khi loli ya kuegbe-ari imeli shi eke, ini loli khi yeghe o lia ukpelo agbo.

²⁰ Abi o lii sa ona shi udu, ageni o bhale deba li alo elena, o o li, “iJosefu omi iDefidi, khi ke ze ni ulishi o mu e abi u li ya rue iMeli shi ughue, irari khi omọ ni o o me, obọ oyi Ayemhenọ-pfuase o te bhale. ²¹ O ya bia omọ omose, eva ni u ya lu oni omọ khi iJesu, irari khi o ya mie egbo eyoli olamhe pfuese.”‡

²² Eri a me enana ni a ro bhe ya e khi ingmemhi ni Eshinegba o rote unu oyi omekeguele ngme, ni e bhale ya tse. Ni o o, ²³ “Ghe khe! Omueshi ni o a le deba omose ghue o ya ke me omọ, o bia omọ omose, eva oyoli a ya ke

* **1:11** Li ze 2 Ighie 24.14-15; 2 Okhe 36.10; iJere 27.20 † **1:18** Li ze iLuk 1.27 ‡ **1:21** Li ze iLuk 1.31 § **1:23** Li ze Aza 7.14; 8.8,10

lu iManuēni.”[§] Abi ona o ngme khi, “Eshinegba o nu awa la.”

²⁴ Abi iJosefu o ro guale, o riēle emini Onomhue o mhesē na li o riēle, o rue iMeli ughue abi Eshinegba o gueye o li. ²⁵ Eri-tse khi iJosefu o a tigbe le deba iMeli, ramhi ni o ro bia oni omo omo. IJosefu o lu eva oyi oni omo, iJesu.*

2

Epfese ni e rote obini ovo o te e ngale bhale

¹ Eoli ni a lu iBetilemu obini eke iJudia a bia iJesu shi, eghēghē ni oghie ni a lu Erodu o ro khi oghie. Emose elesingme eghuo e rote obini ovo o te e ngale bhale eke iJerusalemu. ² Ee mhila, ee lie, “Obo a bia oni omo ni o ya khi oghie oyi egbo iJu shi? Irari khi anye she me ukpetata oyoli obini ovo o te e ngale, lo li o ze khi anye bhale ni anye ya ga li.”

³ Abi oni oghie Erodu o ro suo ona, egbe ea ke sheshe lo li ali egbo kpa ni e la iJerusalemu. ⁴ O luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali esese Ishi eyi iMosisi kugbe. O mhila we, oo we, “Obo e khi a ya bia iKirisiti Omiepfuese shi?” ⁵ E gueye o li, “Eoli iBetilemu na eke iJudia lo.” “Irari khi igho emekeguele e keke shi eke khi:

⁶ “‘iBetilemu na eke iJudia, yeye u ga khi oni o mu eloe ne nya elemhi eoli eniemhi ni e la eke iJudia. Aye oghie o te ya lasale, ni o ya ri egbo iZireni khasē ode.’”*

⁷ Igho oghie Erodu o lu eni emose egho ochi, o mhila we, “Eghēghē onoghuo a ro me oni ukpetata?”

⁸ Igho o ghie we je iBetilemu, oo we, “A ke le, a kuegbe-a ya nono o li. A kha da me o li ne, a nyene egbe bhale ya gueye mhe ni mhi li ya ga li.”

⁹ Abi e ro suo abi Erodu o ngme se, e te agho fie lasale. Igho e gbo me oni ukpetata ni e kpe me obini ovo o te e ngale. O re we khasē ode ya ramhi

ni o ro migha ukhomhi oni owa ni oni omo o la. ¹⁰ Egbe e mema mu we abi e ro me oni ukpetata. ¹¹ Igho e lo elemhi oni owa. Abi e ro me oni omo ali inyoli iMeli, e wugha e ga li. E khueghie ekuē ni e tsua-a, e rue igolu ali afu ituale ali oili ituale ni ee pfiē ni e ghale somhi o li opfa. ¹² Igho Eshinegba o tse agua ye we alo elena e khi gbo nyene egbe ukhokho deba oni oghie. Itobo igho e rote ode olese ya je apfe.

A rue iJesu na je eke ijipiti

¹³ Abi eni emose e ro je se, agheni oyi Onomhue o gueye iJosefu alo elena, oo li, “Erodu oo nono oni omo ona ni lue gbe o li-a. Rue o li ali inyoli na je eke ijipiti. La agho ramhi eghēghē ni mhi ro ya gueye u rote agho vu.” ¹⁴ Obili o bi, iJosefu o rue oni omo ali inyoli na je eke ijipiti. ¹⁵ Oobo o la ramhi ni oghie Erodu o ro ghu-a. Eri Eshinegba o riēle ona ni a ro bhale ya e khi emini omekēguele o ngme khi o bhale ya tse. Ni oo, “Eke ijipiti mhi te lu omi mhe.”†

Erodu o shi ushi a gbolo eniye enikeke-a

¹⁶ Abi Erodu o ro me khi eni emose ni e rote obini ovo o te e ngale bhale egho khi e di lue, Elemhi ee bi o egbegbo. O shi ushi a gbolo eniye emose enikeke ni e la eoli iBetilemu ali eoli ni e la gasē o li-a nya. Eniye rote ikpe eva tiemhi eke, abi eni epfese e gueye oni oghie eghēghē ni e ro me oni ukpetata.

¹⁷ Abi a li me o li ena, o ri ungemhi ni omekēguele iJeremaya o ngme bhale ya tse.

¹⁸ “A suo okokokhue eke iRama,‡

ni o khi oyi evie,
ali evie oya.

iReche oo vie imi o li,

Aá yese o li,
o a ze yese, irari
khi imi o li e ghulo-a.”

IJosefu ali apfoli e rote eke ijipiti jele apfe

* 1:25 Li ze iLuk 2.21 * 2:6 Li ze iMika 5.2 † 2:15 Li ze Osia 11.1 ‡ 2:18 Li ze iJere 31.15

19 Erọdu ọ ghu-a se, aḡeni oyi Ẹshinẹgba ọ bhale deba iJosefu alo ẹlena obini eke ijipiti. 20 Oo, “IJosefu, vule, rue omiẹ ali ughue, a ke je eke iZireni irari khi eni ẹẹ nono ni wewe e gbe oni omọ-a, e she ghuloa.”

21 Igho iJosefu ọ vule, ọ rue oni omọ ali inyọli, ọ nyene egbe je eke iZireni. 22 Eri-tse khi abi iJosefu ọ rọ suọ khi Achelusi ọ ke shito ukpekhomhi oyi itali shi eke iJudia, ulishi o mu ọli ọa gbudu je oobọ, ọ ri ochogho ya je obini eke iGalili abi aḡeni ọ she kpe tse agua ye ọli. 23 O ri iNazareti mele apfe oyọli-a. Irarigho, ungmehi ni emekeguele e ngme, o bhale ya tse. Ni oo. “A ya ke lu ọli ongi iNazareti.”§

3

Iḡoni Oni oo batazi egbo oo tse abo (iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18; iḡon 1.19-28)

1 Ikpe ni e bu e dose, iḡoni Oni oo batazi egbo ọ lasela shi elemhi odagbe ifufu na eke iJudia, oo tse abo.

2 Oo lie, “A rote olamhe eye e mu pfi irari khi Eghiele oyi Ẹshinẹgba o she ti bhale.”* 3 Ingme oyi iḡoni ona, Azaya omekẹguele oo ngme abi ọ rọ lie,

“Ogbọ oghuo ọ la elemhi odagbe ifufu e tsese, oo lie, ‘Be ode-a na Onomhue rote, be ọli sheshe.’”†

4 Itsua ni iḡoni ọ rọ so, iriria akphere a rọ do we. O ri ogbene ekuẹ elamhi mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.‡

5 IJerusalemu ali eke iJudia ali edeli ni e mama okẹ iḡodani nya egbo e rote e bhale ni e suọ ungmehi oyoli. 6 O la elemhi okẹ iḡodani batazi egbo, ee zono olamhe eyewe lasela.

7 Abi iḡoni ọ rọ me khi egbo otu iFarisi ali iSadusi ni e bu e bhale deba li ọ batazi wewe, oo we, “Ee enye ali imi enye! Oghuo ọ tse agua ye e, a na, khi anasemhe oo bhale ni Ẹshinẹgba ọ

ya ghie ghi e?§ 8 A ke ngeli ingeli eni e ya rokhasẹ khi a she mu pfi. 9 A khi ke sa khi a ya na pfue anasemhe ini a da lie, ‘Aburaamu ọ khi itita anye.’ Itobo khi Ẹshinẹgba ọ dobe ya rote eche ena wolọ eniye lasela na Aburaamu.* 10 A she to uze so udi ọara. Ọara ni ọa da mo umomhi onete ne, a ya khi ọli pfilo erali.†

11 “Ame mhi rọ ọ batazi e memena, irari khi a she mu pfi. Ogboese ni oo bhale ikpukhokho oyemhe, ọ fu dose mhe. Mhi a fe fute oni ọ tsua ekuẹ oyoli eke. Loli ọ ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi e. 12 O mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze epfia so mhue obọ oyoli, ni ọ rọ ya ke ghighe we, ọ pfi efue ado-a, ashini a la kpishi we. Oo ti we gbili shi ashini a ri eminale e shi, eni efue we egho, ọ ya ri erali ni ẹa ya pfua ghue tose we-a.”

Abi iJesu o li batazi (iMak 1.9-11; iLuk 3.21-22)

13 IJesu ọ ya rote eke iGalili bhale okẹ iḡodani ni iḡoni ọ batazi lue. 14 Iḡoni, oo nono ni loli khu iJesu oni ibatizi, oo iJesu, “Ye ye u kha batazi mhe, se u ke gbo li bhale deba mhe mhi batazi e?”

15 IJesu ọ sọli ọ, oo li, “Iye. Kie ze ni awa lina ri ele ọli eghẹghe ona, ni awa me asha ri oghuemhe oyi Ẹshinẹgba gbe akanya pfo.” Iḡoni ọ lama shi ọli ọ.

16 A batazi iJesu se, khi ọ lese na rote elemhi okẹ ngale eso egele, ọ me khi idane o khueghie a. Igho ọ me khi Ayemhe oyi Ẹshinẹgba ọ li abi anekhukhu tiemhile bhale ya ma li egbe. 17 A suọ khi uruli o rote idane ngme, oo li, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, ni ọ ri egbe e mu mhe.”‡

§ 2:23 Li ze iMak 1.24; iLuk 2.39; iḡon 1.45 * 3:2 Li ze iMat 4.17; iMak 1.15 † 3:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 3:4 Li ze 2 Ighie 1.8 § 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 * 3:9 Li ze iḡon 8.33 † 3:10 Li ze iMat 7.19 ‡ 3:17 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 12.18; 17.5; iMak 1.11; iLuk 9.35 * 4:1 Li ze Iburu 2.18; 4.15

4

*Imufe oyi iJesu**(iMak 1.12-13; iLuk 4.1-13)*

¹ Ayemhẹ ọ rue iJesu je ọdagbe ifufu ni Ọkphaghie ọ me asha mu ọli fe.*

² Abi iJesu ọ rọ pfi azumhi ogbẹle egbhueva se, okiamhi oo gbe ọli. ³ Igho Ọkphaghie ọ bhale deba li, ọọ li, “Ini o khia khi Omi Eshinegba u khi, nu eni echẹ ena ngme ni e mele eminale-anẹ ni u le.”

⁴ IJesu ọọ li, “Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi:

“ ‘Oa khi eminale tse,
o ri agbọ a na ogbọ,
ama ungmemhi ni
o rọte Eshinegba unu lasese kpa.’
”†

⁵ Igho Ọkphaghie ọ rue iJesu je iJerusalemu, ẹoli no pfuase. Ọ rue ọli ya nga apfiẹpfiemhi ashini o yagha nẹ shi Owa Oyi Eshinegba ya migha.

⁶ Ọọ iJesu, “Ini o khi Omi Eshinegba u khi, rọte ukhomhi ana ji ya tiemhi ekekhe.” Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi:

“ ‘Eshinegba ọ ya
ri unu na igeni eyọli
e ri ẹloe shi ẹ egbe
e kpe abọ muẹ,
Ini u khi khi owe
shi echẹ.’‡”

⁷ IJesu ọọ li, “A gbo li kekẹ ọ shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Khi mu Eshinegba Onomhue oyẹ fe bino.’ ”§

⁸ Igho Ọkphaghie ọ rue iJesu nga ukhomhi ute ni o lolo yagha, ọ ga ri eghiele ni e la agbọ ona nya ali isomhotse oyewẹ khase ọli. ⁹ Ọọ li, “Ena nya mhi ya rọ nẹ ini u lesẹ nyese ukhomhi ga mhe.”

¹⁰ IJesu ọọ li, “Vu mhe alo-a, Ọkphaghie! Ebe-no-pfuase ọọ liẹ,
“ ‘Nyese ukhomhi na
Eshinegba Onomhue oyẹ,
lọlighuo kpe wa ke ga.’ ”*

¹¹ Igho Ọkphaghie ọ zẹ iJesu obọ, igeni e bhale ya kpaghie ọli obọ.

IJesu ọ rọte iGalili gba ikanya eyọli ekẹ le

(iMak 1.14-15; iLuk 4.14-15)

¹² Abi iJesu ọ rọ suọ khi a mu iJoni shi owa ighumha, ọ nyene egbe je ẹdẹli iGalili.† ¹³ Oa migha iNazareti, ọ je iKapanomu, ẹdẹli ni o la ukiẹkiẹ okẹ iGalili ni o la ekẹ iZebulo ali iNafutali.‡ ¹⁴ Eri a me ena ni a rọ bhale ya ẹ khi ungmemhi ni Azaya omekẹguele ọ ngme, o bhale ya tse, ni ọ la liẹ,

¹⁵ “Eẹ ekẹ iZebulo
ali ekẹ iNafutali,
ni a la ini a da okẹ iJodani lase,
iGalili, ni ẹgbọ
ijeta§ e ngeli, ni o la ode ni o je
okẹ oniẹmhi.

¹⁶ Egbọ ni e la alo ebili
e ya me akpa oniẹmhi.

Oni akpa ọọ ngale na
egbọ ni o li abine khi
eghuli o ti mama we.”*

¹⁷ Rote agho vu iJesu ọ rọte tse abọ kia guele, “Ogbogbọ ọ mu pfi, irari khi Eghiele oyi Eshinegba o she ramhi.”†

*IJesu ọ lu egbifele aane e deba lue**(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)*

¹⁸ Abi iJesu ọ li kia epfepfe okẹ oniẹmhi iGalili, igho ọ me iPita ali Aduru, ogbọ ali inyoghuo ni e khi egbifele khi e ri aga a gbe ifele oni okẹ-nokhishi. ¹⁹ IJesu ọọ we, “A bhale deba mhe khi mhi ya sese ẹ abi a ke liẹ ke lu ẹgbọ bhale, ocho ni a rọ ọ gbe ifele.” ²⁰ Aghoaghọ e zẹ aga eyewẹ obọ, e deba li.

²¹ Ọ ke le, ọ me ogbọ ali inyoghuo, ijemhisi ali iJoni imi iZebedi khi e nu itawẹ la elemhi okọ okẹ ni e lo, e riẹle aga oyewẹ ẹ riẹle. IJesu ọ lu we e bhale. ²² Aghoaghọ e lase okọ-okẹ le, e pfi itawẹ shi agho, e deba li vu.

*IJesu ọ ri eni ẹẹ ghua ze**(iLuk 6.17-19)*

† **4:4** Li zẹ iDeut 8.3 ‡ **4:6** Li zẹ Iwolo 91.11,12 § **4:7** Li zẹ iDeut 6.16 * **4:10** Li zẹ iDeut 6.13
† **4:12** Li zẹ iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ **4:13** Li zẹ iJon 2.12 § **4:15** Egbọ ijeta khi ẹgbọ
ni e la ekẹ agbọ ona nya ni ẹa khi ẹgbọ iZireni. * **4:16** Li zẹ Aza 9.1-2 † **4:17** Li zẹ iMat 3.2

23 Ijesu o kia asha kpa eke iGalili o la owa ugamhi eyewe sese we usomhi onete oyi iloghie, ali o ri egbo ni e mhuwe ighuamhi ododa ze. 24 Igho a li suo eko oli ushishi iSiria ogho nya, ya ramhi khi egbo e tsua eni mhuwe ighuamhi ali anasemhe ododa, ghe eni e mhuwe ayemhe okphaghiye ali ughuamhi ni o o mu ogbo pfi gbe ali eni e guogho-a bhale deba ijesu. O ga rewe ze nya. 25 Igho ebubu egbo e rote iGalili ali eoli iDikapolisi ali iJerusalemu, eke iJudia ali egbo ni e la ukiekie obinokpole oyi oke iJodani, e deba li.

5

Osesẹ ni ijesu o la esọ ute sesẹ

- 1 Abi ijesu o ro me oni olele egbo, o ti nga esọ ute denẹ, o shito. Eniye odukhokho eyoli e bhale ya shito gase oli. 2 Oo sese we, oo lie,
3 “Ikhivose o khi oyi egbo ni e lese khi Eshinegba o mhuwe emhikpa, wewe e mholi obo shi Eghiele oyi Eshinegba.
4 Ikhivose o khi na egbo ni ee vie,* Eshinegba o ya yese we.
5 Ikhivose o khi oyi egbo ni e ti egbewe tiemhile,† Eshinegba o ya ri agbo ona nya na we.
6 Ikhivose o khi oyi egbo ni okiamhi ali okiamẹ igue-ngeli oo gbe,‡ Eshinegba o ya ri emini e nono na we.
7 Ikhivose o khi oyi egbo ni e mholi ilelemhi na egboese, Eshinegba o ya mholi ilelemhi na we.
8 Ikhivose o khi oyi egbo ni e mholi udu no pfuase,§ e ya me Eshinegba.
9 Ikhivose o khi oyi egbo

* 5:4 Li ze Aza 61.2 † 5:5 Li ze Iwolo 37.11 ‡ 5:6 Li ze Aza 55.1-2 § 5:8 Li ze Iwolo 24.3-4
* 5:10 Li ze 1 iPit 3.14 † 5:11 Li ze 1 iPit 4.14 ‡ 5:12 Li ze 2 Okhe 36.16; Ika 7.52 § 5:14 Li ze iJon 8.12; 9.5 * 5:15 Li ze iMak 4.21; iLuk 8.16; 11.33 † 5:16 Li ze 1 iPit 2.12 ‡ 5:18 Li ze iLuk 16.17

ni ee dua ini opfomhe o la o, Eshinegba o ya lu we imioli.

10 Ikhivose o khi oyi egbo ni a mu okholi vule shi o irari khi e da riye emini Eshinegba o nono,* wewe e mholi obo shi eghiele oyi Eshinegba.

11 “Ikhivose o khi ne, ini egbo e mu okholi vule shi e o, ee kie iwali egbholi ododa me irari khi u mie mhe suo.† 12 Ze ni u ke ghele, egbe ee mue, irari khi eleli oye ni o la iloghie oo gbedi gba. Ina e li mu okholi vule shi emekeguele o ni e kpe bhale khe.‡

Ugbheli ali akpa oyi agbo a khi (iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

13 “Eri a li abi ugbheli shi agbo o. Ini ugbheli o wase oviolo oyoli-a, aa ke tigbe mholi abi a li ya roli gbo mele ugbheli-a. Aa ke roli ya li emhikhoghuo dose a ku oli kua ni a ri awe lighi oli eke.

14 “Eri a li abi akpa shi agbo o. Owa ni a to shi ukhomhi ute oa ya sheli.§ 15 Aa me ogbo ni o ya ri akpa ru se, o khukhu oli shi atalabi. Eri o ya ri ochoghoro rue oli nga asha na keghe, ni o ke me eke ni egbo ni e la oni owa e ke me eke.* 16 Ligho ze ni akpa oye o ke ghe khasẹ egbo, ni e ro me ikanya enete eye ni e me asha kuẹghie Eshinegba ni o la iloghie.†

Osesẹ abi ishi eyi iMosisi o ngme

17 “A khi dabi khi eri mhi bhale ya shishi Ishi eyi iMosisi eke-a, a khi a dabi khi eri mhi bhale ya shishi emini emekeguele e sese-a. Iiye! Eri mhi bhale ya re we tse. 18 Ze mhe gueye khi eke ali ukhuli e kha da kie la o ne, ukpamhi ingme okhoghuro oa ya wa Ishi eyi iMosisi-a, ini emini e keke we shi eke shi nya ea li bhale ya tse.‡ 19 Itobo igho, onini o da gbe ushi ni o ga she ne a nya, ni o gbolo e sese egbo e li ligho ne, loli o ga ya she ne

nya Eghiele oyi Eshinegba, ɔnini ɔ da riɛlɛ wɛ ni ɔ gbolo ɛ sɛsɛ ɛgbɔ eni ishi eyi Eshinegba ne, ɔ ya khi ɔnɔfunɛ Eghiele oyi Eshinegba. ²⁰ Mhi gueye ɛ khi ini igue-ngeli oyeɛ ɔa da doɛ igue-ngeli oyi esɛsɛ Ishi eyi iMosisi ali ɛgbɔ iFarisi ne, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.

Osesɛ oyi ingme elemhi ibibi
(iLuk 12.57-59)

²¹ “A suɔ khi ɛgheghe ni o doɛ khi a gueye eni egbhali, ɛɛ, ‘Khi gbe ugbeli, ɔnini ɔ da lighɔ ne, a ya ri ɔli gue ɛzɔ.’”²² Ama memena mhi gueye ɛ khi ɔni ɔ da mhue ofu deba inyoghwo ɔli ne, a ya rɔli gue ɛzɔ. ɔni ɔ da lie inyoghwo ɔli, ‘Yeye ɔgbɔ afue ɔna!’ A ya rue ɔli bhale deba enighie. ɔni ɔ da lu inyoghwo ɔli, ‘Yeye oyege ɔna!’ ɔ ya la okhena erali na ilimhi irierie.

²³ “Ini u mhue isomhopfa ni u wa nono ni u rɔ ghi Eshinegba ukhomhi atete, ni u rɔ da sato khi inyoghwo ɛ ɔ mhue ofu ne shi emini u riɛlɛ ɔli ne, ²⁴ ze ɔni isomhopfa oghɔ obɔ shi odalo atete, u je apfe ni yeye ali ɔni inyoghwo ɛ ni a rɔ riɛlɛ, u tigbe bhale ya ri isomhopfa oye na Eshinegba.

²⁵ “Ini obe ɛ ɔ rue ɛ le ikotu, nyanya lema li abi a li la ode ɛ le eghɔ neni a ramhi aghɔ. Ini ɔa khi ighɔ, ɔ ya rue ɛ na ɔsɔ-ɛzɔ, ɔni ɔsɔ-ɛzɔ ɔ rue ɛ na ɔgbanelemhi, ɔ rue ɛ ya khukhu shi owa ighumha. ²⁶ Abi o li mhi li gue ɔli ɛ ye ɛ khi, waa ya rɔte aghɔ lasele ini u waa li ze oko na fie pfo nya.

Osesɛ ingme okia

²⁷ “A suɔ ɛgheghe ni o doɛ khi a lie, ‘Khi kia okia.’”²⁸ Ama memena mhi gueye ɛ khi ɔnini ɔ da ri ɔghumhe itsebɔ bino ɔkpotso ne, ɔ she kia okia deba ɔni ɔkpotso elemhi usamhi udu oyoli. ²⁹ Irarighɔ, ini o khia khi eloe na obita oye ɔ ya ze ni u lo owa ere, vuonyo li pfa, irari khi o ti ne ini egbe ɛa gba ne ya lo iloghie, doɛ khi yeye

nya u lo ilimhi irierie.[†] ³⁰ Ini o khia khi obita oye ɔ ya ze ni u pfidɔ ya lo owa ere, khi ɔli pfa. O tine ni u ze obɔ oghuo ya lo iloghie doɛ khi yeye nya u lo ilimhi irierie.[‡]

Osesɛ ipfa ughue-a
(iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18)

³¹ “A li ngme ɔli shi Ishi eyi iMosisi khi, ‘Omose ɔ kha khu ughue ɔli, ɔ nya ebe ipfa ughue-a na li.’”³² Ama memena mhi gue ɛ ye ɛ khi, ɔni ɔ da khu ughue ɔli ni o khia khi ɔa khi eri ɔ kia okia ne, ɔ she yese ɔni ɔkpotso mele ɔkiokia-a. Omose ni ɔ rue ɔni ɔkpotso oghɔ, eri ɔ li kia okia.*

Osesɛ irɔnga

³³ “A gbo li suɔ khi a gueye ɛgbɔ ena elɛlɛ, ‘A khi da irɔnga ni a rɔ nga, ama emini u romhi Onomhue rɔ nga, khi da ɔ, lighɔ rɔli tse.’”³⁴ Emini mhi ke gue ɛ ye ɛ mena khi, khi ga romhi isheli kpa. Khi romhi idane irari khi oobɔ ukpekhomhi oyi Eshinegba o la.[‡] ³⁵ Khi gbo li romhi ekekhe, irari khi lolli khi akphawe-nga oyi Eshinegba. Wɛkhi iJerusalemu, irari khi lolli o khi ɛoli oyi Oghie nɔ funɛ.[§] ³⁶ Khi ga ri ukhomhi oye romhi ishe, irari khi waa ya dobe ri ɛtsui oghuo kpe bishi a we khi eri u dobe rɔli ya pfuase-a. ³⁷ Ungmemhi oye o lese migha shi ii, okekhi iye, emini o da doɛ ighɔ ne, obɔ oyi Okphaghe o te bhale.

Khi ri onobe fali ota onobe
(iLuk 6.29-30)

³⁸ “A suɔ khi a kpe ngme ɔli, khi, ‘A ri ukpeloe fata ukpeloe, ali ekoli o fata ekoli.’”^{*} ³⁹ Ama mena, mhi gueye ɛ, a khi riɛlɛ ɔgbɔ to ɔ ini ɔ riɛlɛ ɛ onobe. Ini ɔgbɔ, ɔ lase ɛ esɔ obita nyene ɔna ɔgobɔ na li gbo lase. ⁴⁰ Ini ɔgbɔ ɔ nono ni lolli lue ɛzɔ, ni lolli rɔ mie ɛ awulu oye, bie gbo gueghie ɔni u sɔ kpoke ma ɔ nali. ⁴¹ Ini ɔgbɔ ɔ ri itoto

§ 5:21 Li ze Okiali 20.13; iDeut 5.17 * 5:27 Li ze Okiali 20.14; iDeut 5.18 † 5:29 Li ze iMat 18.9; iMak 9.47 ‡ 5:30 Li ze iMat 18.8; iMak 9.43 § 5:31 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 19.7; iMak 10.4 * 5:32 Li ze iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18; 1 iKori 7.10-11 † 5:33 Li ze iLev 19.12; iNɔba 30.2; iDeut 23.21 ‡ 5:34 Li ze iJem 5.12; Aza 66.1; iMat 23.22 § 5:35 Li ze Aza 66.1; iwolo 48.2 * 5:38 Li ze Okiali 21.24; iLev 24.20; iDeut 19.21

lię u tsua itsua na luę imali oghuo, tsua wę imali eva. ⁴² Ini ọgbọ ọ mhila ẹ emhi, rọna li. Ngmomhi na ọni ọ ye ongmomhi deba ẹ.

*Mhọli inono na ebe ẹ
(iLuk 6.27-28,32-36)*

⁴³ “A she suọ khi a lię, ‘Nono ingme oyi ọnuzi-ava ọyẹ, u ke biselemhi ọbe ẹ.’† ⁴⁴ Ama mhi gueyẹ ẹ. Nono ingme oyi ọbe ẹ, u gbo sọ iromhi na eni mu okhọli vule shi ẹ ọ. ⁴⁵ U kha lina, eri u wa ngeli abi itẹ na iloghie. Irari khi lọli ọ ri ovọ oyọli ẹ to na ẹgbọ ọkhọlo ali ẹgbọ enete. Ighọ ọ gbo lię ruęę amẹ na ẹgbọ ọkhọlo abi ọ lię ruęę ọli na ẹgbọ enete. ⁴⁶ Sẹ u ke li ya mẹ asha mhue eleli obọ oyi Ẹshinegba ini u lẹsẹ nono ẹgbọ ni e nono ingme oyẹ? Egbegbi emionoga e lili ẹ lighọ. ⁴⁷ Ini o khia khi inyoghuo ẹ tşẹ u lẹsẹ ẹ tşẹ, ighe ikhioda ni o la yeyẹ ali eni ẹa miesuọ ọ? Eni ẹa miesuọ e lili ẹ lighọ. ⁴⁸ Itobọ ona, zẹ ni u gba pfo abi Itẹ na iloghie ọ li gba pfo.”‡

6

Osẹsẹ isomhopfa

¹ “Gue kia ini u khi rięlẹ igue-ngeli abamemhẹ ukpẹloę ẹgbọ. Ini u wa a lighọ, wa a ya mhue eleli obọ oyi Ẹshinegba Ita ni ọ la iloghie.*

² “Ini u ri isomhopfa na ẹgbọ ni ẹa mhue, khi rọli pfi akala ke kiakia, abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li elemhi owa ugamhi ali ifuapfẹ. Eri ẹ lighọ ni ẹgbọ e ba kuęghię wẹ. Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ, khi, e she mie eleli eyẹwẹ se. ³ Ama rọna ọni ọ la ọmunu, khi zẹ ni ọgbọsẹ ọ lẹsẹ. ⁴ Eghęghę aghọ o khi emhi osheli, ni Itẹ ni ọ la iloghie ni ọọ mẹ emini u rięlẹ elemhi osheli, ọ ri eleli nẹ.

*Osẹsẹ abi a lię sọ iromhi
(iLuk 11.2-4)*

⁵ “Yeyẹ o yẹ ini u ya sọ iromhi khi ya rięlẹ ọli abi eri ugamhi ku alo ni ẹẹ migha epfẹ ode ali elemhi owa ugamhi ini ẹgbọ e ba ke mẹ wẹ. Abi o

li mhi lię gue ọli ẹ yẹ ẹ khi e she mhue eleli oyẹwẹ gba se.† ⁶ Ama ini u ya sọ iromhi, lo elemhi owa oyẹ, u khukhu ode, u sọ iromhi ghi Ita ẹ ni ọ la osheli, Itẹ ni ọ la osheli ni ọọ mẹ emini a li osheli, ọ ya ri eleli gba nẹ. ⁷ Ini u ya sọ iromhi, khi ke rięlẹ ungmomhi oghuo ngme itingmingmẹ, abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li. Eri ẹẹ dabi khi ingmemhi ni e bu dọsẹ Ẹshinegba oyẹwẹ ọ rọ suọ wẹ. ⁸ Khi li abi wẹwẹ. Itobọ khi Itẹ ọ shẹ kpẹ lẹsẹ emini u wa nono neni u mhila li.

⁹ “U kha sọ iromhi, ke lię:

“Ita anye ni ọ la iloghie,

anye ri ufumhi na

eva oyẹ no pfuasẹ,

¹⁰ zẹ ni Omhẹsẹ oyẹ o bhale.

Zẹ ni a rięlẹ ọghuęmhẹ oyẹ

eke agbọ abi a lię rięlẹ ọli

obini iloghie.

¹¹ Ri eminale ona

ogbe-namo na anye.

¹² Gbe olamhẹ kua na anye,

abi anye lię gbe kua

na ẹgbọ ni e lamhẹ shi anye ọ.

¹³ ‘Khi zẹ ni anye

de pfilo imufe,

mie anye pfuese obọ oyi ọkphaghie.’

¹⁴ U kha gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọ ya li gbekua nẹ.

¹⁵ Ama ini u wa a gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọa ya li gbekua nẹ.‡

Abi a lię pfi azumhi

¹⁶ “U kha pfi azumhi, khi wushe alo-a shi ukhomhi abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li. Eri ẹẹ nyenẹ alo zẹ shi ukhomhi ini ẹgbọ e ba lẹsẹ khi ẹẹ pfi azumhi. Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ, e she mhue eleli oyẹwẹ se. ¹⁷ Ama u kha pfi azumhi, ri oili shishi ukhomhi rọ dala egbe-a, u pfiono itsu-a shi ukhomhi, ¹⁸ ini ẹgbọ e khi lẹsẹ khi azumhi wa pfi. Ama ọni Itẹ ni ọọ mẹ osheli nya ọ ya ri eleli nẹ gbodojo.

*Ẹpfue ena obini iloghie
(iLuk 12.33-34)*

† 5:43 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 5:48 Li zẹ iLev 19.2; iDeut 18.13 * 6:1 Li zẹ iMat 23.5 † 6:5 Li zẹ iLuk 18.10-14 ‡ 6:15 Li zẹ iMak 11.25-26

19 “Khi ti epfue ma leghe na egbe e shi elemhi agbo ona, ni ifu e la le emhi, ni emhi e la mu oghuoghuo-a, ali ni ighiatọ e la dobe e do. § 20 Ochoghọ ti epfue ma iloghie ni ifu e dobe la le emhi, ali ni emhi e la mu oghuoghuo-a wekhi ighiatọ e dobe la do. 21 Irari khi asha ni epfue oye o la agho udu oye o la.

Akpá oyi idiegbe
(iLuk 11.34-36)

22 “Ikpamhi alo e khi ákpá ni idiegbe o mhuẹ. Ini ukpeloe oye o dala, egbe eye nya o khi ákpá. 23 Ama ini alo eye e ti, idiegbe eye nya e khi alo ebili. Ini a ke bhale ya e khi ákpá ni o la idiegbe oye o khi obili, se oni obili o ke beshi lie gba ramhi shi idiegbe oye!

Eshinegba ali epfue
(iLuk 16.13; 12.22-31)

24 “Ogbokhoghuo o dobe ya ga ega ava. Eri o ya nono ingme oyi oghuo, elemhi onokpole ee bi o. O ya ke suo eso na oghuo, o ri ukpeloe gbe onokpole. Ogbọ o ya dobe ga Eshinegba ali ukpaghọlo utoghuo.

25 “Onana o ze ni mhi ro gueye u khi ke sa usamhi emini a le ali emini a da, wekhi usamhi egbe e emini u ya so. Agbo oye o fu dose eminale? Abi khi eri idiegbe oye o fu dose ode? 26 A bino ipfeli ni e la idane, e ro ko wekhi eri ee khiesẹ tima shi aka. Ama eri Ite na iloghie o kie ri eloe e khu we. Aa mu eloe dose we? 27 Ongeẹ onoghuo o dobe ya ri isamhi ali ayele khi iwakati oghuo kpe ma agbo oyọli?

28 “Elo o ze ni a ro o sa usamhi ode ni a ro o ku egbe? A bino idodo ni e la ifui ebuli, khi e ya gbe akanya wekhi eri e fia ide zu egbewe. 29 Ama mhi gueye e khi ashini Oghie iSolomoni o mhuẹ ufumhi ramhi, o khue akhue ramhi udodo okhoghuo ena.* 30 Ini Eshinegba o lina ri ide ku ebuli tse, ni o kha la o amo, ako o to-a, se o ke lie li ri ode ku e? Ee egbo ni irudunga oye o she. 31 Itobo igho khi ke ye

obini u ya me eminale le ali obini u te ya me da, ali obini u te ya me ide ku egbe. 32 Emhi enana eni e miesuo e na khu, ama Ite na iloghie o lese khi a kha mhọli emhi eghoghọ kpa. 33 Ochoghọ kpe ze ni Eshinegba o mhese shi agbo oye ne, ni u ri eni omhese gbe akanya, khi o ya ri emhi enekpole nya ma o ne. 34 Irarigho, khi ke ze ni ayele ako o nase udu amo, ako o ya sa usamhi egbọli. Ogbẹle ogbogbo o mhuẹ anasemhe oyọli.”

7

Igue egbo ezo
(iLuk 6.37-38,41-42)

1 “A khi gue egbo ezo, ini Eshinegba o khi gue e ezo. 2 Irari khi abi u li gue egboese ezo, igho Eshinegba o li ya gue ezo oye. Emini u ro mhese na ogboese a li ro ya mhese ne.*

3 “Elo o ze ni u ro me uku ni o la inyoghuo e eloe ni u waa ro me ufolo oara ni o pfida e eloe? 4 Se u ke lie gueye inyoghuo e, ‘Ze ni mhi rue e uku eloe le,’ ni ye ye oye wa a ro me ufolo oara ni o pfida e eloe? 5 Ye ye o ri ugamhi ku alo, kpe rue ufolo oara ni o pfida e eloe-a ne neni u tigbe ya meke rue oni o la oyi inyoghuo e o-a.

6 “Khi ri emhi ipfuase na ewa. Khi pfi emini o mu eloe abi igolu ghi igulu. Eri e ya wu we eke-a, e so alo okhọli ghue e.

Mhila, u nono, u kpheli
(iLuk 11.9-13)

7 “Mhila khi a ya ro ne. Nono khi u ya me rue, kpheli obọ ode khi a ya khueghie-a ne. 8 Irari khi oni o mhila, loli a ro o na. Ogbọ ni o nono loli o me e rue. Oni o kpheli obọ ode, loli a khueghie-a a na.

9 “Ongeẹ onoghuo o bia ni omiọli o ya mhila li ibuledi ni o ya rue echeli na li? 10 O kha mhila e afele, enye u ya rue na li? 11 Ini ee ni a khi egbo ebe a lese abi a li ri eminete e na imi e, se Ita ni o la iloghie o ke beshi li ya ri eminete na egbo ni e mhila

li? ¹² Irarigho, abi u nono ni ogbo li riele deba e, yeye li ligho riele deba li. Irari khi emini Ushi oyi iMosisi ali emekeguele e sese nya na.†

Ode unuekpe na pfi ali ona gbada
(iLuk 13.24)

¹³ “Ro te ode unuekpe na pfi lo. Irari khi ode unuekpe na gbada ali ode agbala na gbada o khi ode ni o je owa ere, ebubu egbo e rote o. ¹⁴ Ode ni o je iloghie eri oo riele, ode unuekpe ni a te e je o, oo pfi, ama ikuku egbo e rote o.

Oara ali ikpamhi eyoli
(iLuk 6.43-44)

¹⁵ “A be eke ma emekeguele egbholi. Eri e ri eku e osumha ku egbe, ama elemhi udu oyewe, idumhi ni e nyano ogbo le e khi. ¹⁶ Angeli oyewe o re we e khas e emini e khi. Okphekphe o a ya mo udumhi olomu, we khi eri o mo udumhi okhua eni. ¹⁷ Oara onete o mo udumhi onete. Oara ni o a ti o mo udumhi ni o a ti. ¹⁸ Oara onete o a ya mo udumhi ni o a ti, wekhi eri oara ni o a ti o do be ya mo udumhi onete. ¹⁹ Oara kpa ni o a da mo udumhi onete ne, eri a ya khi o li pfi, a to se o li a.‡ ²⁰ Itobo igho emini emekeguele egbholi ee riele, u te e lese we. §

Mhi aa lese oni u khi
(iLuk 13.25-27)

²¹ “Oa khi ogbokpa ni o o lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue’ o ya lo eghiele oyi Eshinegba, ama egbo ni e riele ogueme oyi Itamhe ni o la iloghie. ²² Ini ele iguez o ramhi, ebubu egbo e ya lie mhe, ‘Onomhue, Onomhue, anye ee she ri eva oye me eke guele, anye ri eva oye khu egbo iyemhe ebe egbe-a, anye gbo gbe ikanya onyaloa ododa?’ ²³ Egheghe agho mhi ya gueye we gboo, ‘Mhi aa lese e. A vu mhe ana le pia, ee egbo okholo ena.’*

Egbo ava ni e to owa
(iLuk 6.47-49)

²⁴ “Ogbokpa ni o da suo ungmehi oyemhe ni o da roli gbe akanya ne, eri o li abi ogbo olesingme ni o to owa nga ukhomhi eche. ²⁵ Ini am e o rie rue, ni ochikpho o ro tu, khi akpekpeli o rie li gbe oni owa ogho, o a o ya de, irari khi ukhomhi eche a to li nga. ²⁶ Ama ogbo ni o da suo ungmehi oyemhe ni o a da roli gbe akanya ne eri o li abi oyeghe ni o to owa nga ekhashe. ²⁷ Am e o kha rue, ni ochikpho o ro tu, ni akpekpeli o ro li gbe oni owa ogho, oni owa o de kua, o de udemhi osanabe.”

²⁸ Abi iJesu o ro ngme se, osese oyoli o ri abo sha eni e legba. ²⁹ Irari khi eri o sese egbo abi ogbo ni o lese emini o o sese.†

8

Omose ashomha
(iMak 1.40-45; iLuk 5.12-16)

¹ Abi iJesu o rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li. ² Igho omose ashomha oghuo o bhale ya wugha iJesu odalo, o o li, “Onomhue, ini o ghole e, u do be ya re mhe ze.” ³ IJesu o nise obo-a ti o li, o o li. “O ghole mhe, khi oni o ze.” Aghoagh o oni omose o ze. ⁴ IJesu o o li, “Khi gueye ogbokhoghuo, ama ka ri egbe e khas e ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni u riele iluasobo ni iMosisi o o a ke riele ini a ri oni efafe mu pfuase.”*

Irudunga ni okholi-okhue o rokhase
(iLuk 7.1-10)

⁵ Abi iJesu o ro lo iKapanomu le, okholi-okhue ni o mhese na ekholi-okhue egbhueshe oyi iRomu oghuo o bhale ya lema li ikpaghiobo. ⁶ O o li, “Onomhue, oni o o ga mhe o ga yeshi apfe e ghu-a egbegbo. Eri o guogh o a.”

⁷ IJesu o o li, “Mhi ya bhale ya roli ze.”

⁸ Oni okholi-okhue o o li, “Onomhue, iye, lese ngme oni ungmehi tse, khi oni o o ga mhe o ya ze. Irari khi mhia fu te ni u wa bhale apfe

† 7:12 Li ze iLuk 6.31 ‡ 7:19 Li ze iMat 3.10; iLuk 3.9 § 7:20 Li ze iMat 12.33 * 7:23 Li ze Iwolo 6.8 † 7:29 Li ze iMak 1.22; iLuk 4.32 * 8:4 Li ze iLey 14.1-32

oyemhẹ. ⁹ Mhẹmhẹ oyemhẹ, mhi li mhọli ekhọli-okhue eni e fu dọse mhe, mhi li mhue elese ni mhia mhese na. Mhi kha gueye ona o ke le, o o le, mhi e olese o bhale, o bhale. Mhi khe oni o o ga mhe o li ona, o li o li.”

¹⁰ Abi iJesu o ro suo emini oni omose o ngme, abo e sha li. O o eni e deba li, “Abi o li mhi li gue o li e ye e ena khi mhia me irudunga onabi onana ghue eke iZireni. ¹¹ Mhi gueye e khi ebubu egbo e ya rote obini ovo o te e ngale ali obini ovo o te e lo eko, bhale ya nu Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu shito ukue na eghiele na iloghie†. ¹² Ama egbo ni e kha la iloghie, a ya pfi we je eke alo ebili ni e la ke vie, ee le akọ akọ.”‡ ¹³ IJesu o o oni okhọli-okhue ogho, “Ke je khi o ya ligho ne abi u li mhọli irudunga egho.” Igho oni o o ga li o ze oni eghẹghẹ ni iJesu o la ngme o li igho tee.

*IJesu o ri ebubu egbo ze
(iMak 1.29-34; iLuk 4.38-41)*

¹⁴ Abi iJesu o ro bhale apfe oyi iPita, o me khi o o iPita ni okpotso o yeshi khi o o ghu ughuamhi iba. ¹⁵ IJesu o ri obo ti o li, eni iba e lase o li egbe le. O vule o feli o li epfese.

¹⁶ Abi ogbomhi o ro mu eke, ebubu egbo e wolọ eni e mhọli ayemhẹ ebe ododa bhale ghi iJesu. Igho iJesu o ri ungmehi unu khu we eni ayemhẹ ebe egho egbe ku a. O gbo ri eni ee ghua nya ze. ¹⁷ Eri a me enana ni ungmehi ni Azaya omekeguele o ngme o bhale ya tse; Ni o o,

“Lolighuo o mie awa umha-ze,
o tsua ighuamhi eyawa ya kua.”§

*Emini ideba-iJesu-kia o ya mie ogbo
o rue
(iLuk 9.57-62)*

¹⁸ IJesu o me olele egbo ni e le gase o li, o o e ze ni wewe e da je ukiekie obini o kpole oyi oke oniemhi iGalili. ¹⁹ Oseşe Ishi eyi iMosisi oghuo o bhale deba li o o li, “Oseşe, mhi ya debẹ ke je obiobini wa je kpa.”

²⁰ IJesu o soli o, o o li. “Inyako e mhọli ese, ipfeli e mhọli eko, ama Omi Ogbọ o a mhọli ashini o de ukhomhi e gbe.”

²¹ Omose olese ni o khi o mo odukhokho oyoli, o lu o li, o o li, “Oseşe, ze mhe kpe je apfe ya ri itamhe ni o ghu-a to ne.”

²² IJesu o soli o, o o li “Ke deba mhe, ze ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to.”

*IJesu o pfomhise akpekpeli ukhomhi
oke oniemhi
(iMak 4.35-41; iLuk 8.22-25)*

²³ IJesu o lo elemhi oko-oke oniemhi, eniye odukhokho eyoli e li lo deba li.

²⁴ Utoghuo-kpe, akpekpeli oniemhi o o li oni ukhomhi oke oniemhi. Ukuku emhi o kpole denẹ ni oni oko-oke oniemhi o a ro ku lue. Ama iJesu o o lese-a ²⁵ Eniye odukhokho eyoli e ya guise o li le, e o li, “Onomhue, tsumhi anye! Awa ya pfua!”

²⁶ O o we, “Elo o ze ni a ro lina na ulishi, Eri irudunga oye o o na beshi she?” Igho o vule nu oni akpekpeli ngme, oni oke o de ma.

²⁷ Abo e sha egbo nya ni e la agho, e mhila, “Ogbọ nabise onana o khi, egbegbi ozughu oyi oke oniemhi ali akpekpeli e ga suo eso o na li.”

*IJesu o ri emose ava eni e mhọli
ayemhẹ ebe ze
(iMak 5.1-20; iLuk 8.26-39)*

²⁸ Abi iJesu o ro da je ukiekie obini o kpole oyi oke oniemhi iGalili obini iGadara, emose ava ni e rote atalimhi lasele e bhale deba li. Eni emose ava ena e mhọli ayemhẹ ebe ni e yese we ngme ni o rewe nono ingme. Egbo e a ke gbudu rote oni ode dọse. ²⁹ Eni ayemhẹ ebe egho ni e la eni emose egbe, e tseşe utoghukpe, e o li, “Elo e ku anye ali yeye gbe, yeye Omi Eshinegba? Eri u bhale ya nase anye neni oni eghẹghẹ o ramhi?”

³⁰ Igulu ni e bu e la epfe agho le eminale. ³¹ Igho eni ayemhẹ ebe egho e lema iJesu, e o li, “Ini u khu anye

† 8:11 Li ze iLuk 13.29 ‡ 8:12 Li ze iMat 22.13; 25.30; iLuk 13.28 § 8:17 Li ze Aza 53.4

ya fiẹ, khu anye ya lo eni igulu egho egbe.”

³² Igho iJesu oṣo, “A ke vu!” Igho e lasele ya lo eni igulu egbe. Eni igulu nya e na ya tiemhi esesọ oni ute, ya lo oni okẹ, e ghuloa. ³³ Emọse ni e ri eni igulu u kia, e na kua, e je ifui apfẹ ya guele emini a mẹ ali emini eni emọse ni e mholi ayemhẹ ebe e mẹ. ³⁴ Igho ẹgbọ ni e la oni ẹoli nya e fiẹ lasele deba iJesu. Abi e rọ mẹ ọli, e lema li ọ kpẹkpẹ ọ lase wẹwẹ ekẹ le.

9

Ijesu ọ ri ọmọse ni ọ guoghọ-a ze (iMak 2.1-12; iLuk 5.17-26)

¹ Ijesu ọ lo ọkọ-okẹ oniēmhi, ọ da oni okẹ iGalili mu egbe pfi je ukiẹkiẹ obini o kpọle, ọ bhale apfẹ oyọli obini iKapanomu. ² Emọse egho e tsua ọmọse ni ọ guoghọ-a shi iya bhale. Abi iJesu ọ rọ mẹ irudunga oyewẹ, ọọ oni ọmọse ni ọ guoghọ-a, “Ri obọ shi udu, omimhẹ, a she ri olamhẹ topfa ẹ.”

³ Igho esesẹ Ishi eyi iMosisi eghuo e nu egbe wẹ ngme, e liẹ, “Oni ọmọse ọna ọ pfi unu-a!”

⁴ Ijesu ọ lẹsẹ usamhi ni ẹ sa, ọ mhila wẹ, “Elo o zẹ ni a rọ sa isamhi ebe udu? ⁵ Onoghuo o keḷe mhẹ ya ngme oni ọmọse nẹ? Ni mhi liẹ, ‘A she gbe olamhẹ kua nẹ,’ Ali ‘Vule ke kia?’ ⁶ Ama, ni a rọ lẹsẹ khi Omi Ọgbọ ọ mhue afu elemhi ekẹ agbọ ni ọ rọ gbe olamhẹ kua na ọgbọ.” Igho, ọọ oni ọmọse ni ọ guoghọ-a, “Vule, rue iya oyẹ u ke je apfẹ.”

⁷ Igho oni ọmọse ọ vule ọọ je apfẹ. ⁸ Abi eni ebubu ẹgbọ e rọ mẹ ona, abọ e sha wẹ. E kuẹghie Ẹshinegba ni ọ ri afu onana na ẹgbọ.

Ijesu ọ lu iMatiu ọ deba lue (iMak 2.13-17; iLuk 5.27-32)

⁹ Abi iJesu ọ rote agho je odalo, ọ mẹ khi ọmionoga ọghuo ni a lu iMatiu, ọ shitọ okholo ni a la miono oga. Ọọ li, “Deba mhẹ.” Igho ọ vule deba li.

¹⁰ Abi iJesu ọ rọ la owa oyi iMatiu le eminale, emionoga eni e bu elese ali

ena olamhẹ e bhale ya ku ma wẹ ọ, e ga nu ọli ali eniyẹ odukhokho eyọli le eminale. ¹¹ Abi ẹgbọ iFarisi eghuo e rọ mẹ ona, e mhila eniyẹ odukhokho eyọli, ẹẹ, “Elo o zẹ ni ọsesẹ oyẹ ẹ ọ rọ nu emionoga ali ena olamhẹ ẹ le eminale?”*

¹² Ijesu ọ suọ ona, ọọ wẹ, “Oni ọ toto ọa mhue emini ọ ri ọbo ẹ li, ama oni ọto ọọ ye apfẹ ọbo. ¹³ A ka wena emini a ri ona ngme, ikhi, ‘Ọa khi iluasobo e ghole mhẹ, ama isomhelemhi’ Ọa khi ẹgbọ eni e pfuasẹ ne mhi bhale ya lu e mu pfi, ama ẹgbọ ena olamhẹ.”†

Omhila oyi ingme azumhi (iMak 2.18-22; iLuk 5.33-39)

¹⁴ Eniyẹ odukhokho eyi iJoni Oni ọọ batazi ẹgbọ, e bhale deba iJesu, e mhila li, “Elo o fẹ zẹ khi anye ali ẹgbọ iFarisi, khi anye ẹ pfi azumhi ni eniyẹ odukhokho eyẹ ẹa rọ pfi?”

¹⁵ Ijesu ọọ wẹ, “Emole ọmọse ni ọọ rue ọmueshi ọnọgbọ e famhi ya mhue iyese udu-a ini oni ọọ rue ọmueshi ọ kie la wẹ iteva? Eghẹghẹ ọọ bhale ni a rọ ya rue oni ọmọse ni ọọ rue ọmueshi ọnọgbọ iteva oyewẹ vu, eghẹghẹ agho e rọ tigbe ya ke pfi azumhi.

¹⁶ “Ọgbọ ọa ya gbẹla ode onogbọ toma onodiọ, ini a mẹ ghọ, onodiọ ogho o ya nyanọ-a toma onogbọ, o fia esẹ ni o ke fu nẹ shi ọ. ¹⁷ U kẹ neta khi eri ọgbọ ọ ya ku onyọ onogbọ kulo akpaba ẹkuẹ ẹlamhi onodiọ,‡ ini a mẹ ghọ, eri oni akpaba o ya vẹ-a, oni onyọ o ku kua, oni akpaba onyọ o li opfu-a. Onyọ onogbọ a ku ẹ shi akpaba onogbọ, eghẹghẹ agho, oni onyọ ali oni akpaba onyọ e ga migha.”

Ọmọ ọmueshi ni ọ ghu-a ali ọkpotoso ni ọa ze (iMak 5.21-43; iLuk 8.40-56)

¹⁸ Abi oni ungmehi o kie la iJesu unu, ọkhẹmhue iJu ọghuo ọ bhale ya wugha li odalo, ọọ li, “Kpẹkpẹ bhale ya ri obọ ti omimhẹ ni ọ lẹsẹ ghu-a, ni ọ guale.” ¹⁹ Igho iJesu ọ vule deba li vu, eniyẹ odukhokho eyọli e li deba li.

* **9:11** Li zẹ iLuk 15.1-2 † **9:13** Li zẹ iMat 12.7; Osia 6.6 ‡ **9:17** Akpaba oyi ẹkuẹ ẹlamhi ẹgbọ iJu e ku onyọ ọ shi.

20 Igho ọkpotoso ọghuo ni ọlia e she ku ọli egbe ramhi ikpe igbeva ọ rọte ukhokho ti mama iJesu, ọ ri obọ ti ọli esọ ode. 21 Itobọ khi ọ she ngme ọli shi udu khi, “Mhi kha da leşe ri obọ ti iJesu ode tşe ne, mhi ya ze.”

22 Igho iJesu ọ mu egbe nyene, ọ me ọli, ọọ li, “Kpotso khi ke ze ni ulishi o muẹ irudunga ni u mhue o she re ze.” Aghoaghọ oni ọkpotoso ọ ze.

23 Abi iJesu ọ rọ ramhi owa oyi oni ọkhemhue, ọ bhale ya ẹ khi ẹgbọ e la agho. Ee vie oni omueshi ni ọ ghu-a egho. Agho oo li nyoghoo. 24 Ọ gueye ọgbokpa ọ lase agho le, khi oni omueshi ọa ghu ne khi eri ọ lese-a. Eni ẹgbọ e suo ungmehi ni ọ ngme, ee gia li. 25 Eni ẹgbọ e fiẹ je olase se, iJesu ọ lo elemhi oni owa, ọ mu oni omueshi obọ, oni omueshi ọ vule. 26 Okeke oni ingme ona o gbhiaku asha kpa oni edeli.

Ijesu ọ khueghie ezalo ava alo-a

27 Ijesu ọ ke rọte agho vu je odalo, ezalo ava e deba li. Ee tşese lema li, e lie ọli, “Mhue isomhelemhi na anye, omi iDefidi.”

28 Abi iJesu ọ rọ lo elemhi oni owa, eni ezalo ava e bhale deba li. Ọ mhila we, “A miesuo khi mhi ya dobe re ẹ ze?”

Ẹ ke ọli, “Gueguegue.”

29 Igho iJesu ọ ri obọ ti we alo, ọọ we, “Alo eye ẹ e khueghie-a abi a mhue irudunga.” 30 Ikpamhi alo eyewe e khueghie-a. Ijesu ọ tse agua ye we e khi gueye ọgbokhoghuo emini a me. 31 Ama asha ni e ramhi kpa, eri e gueye ẹgbọ, e gue ingme oyi iJesu ye ẹgbọ asha kpa.

Ijesu ọ ri ungmehi ze

32 Eni emose e vu, a tsua omose ọghuo ni ọ mhue ayemhe ebe bhale, ni ọa li ngme unu. 33 Ijesu ọ khu ọli oni ayemhe ebe ogho egbe ya lase, oni omose ọ ngme. Abọ e sha ọgbokpa e lie, “Anye ẹa kpe me ingme onana ghue eke iZireni.”

34 Ama ẹgbọ iFarisi e lie khi oghe oyi iyemhe ebe ọ ri ekpabo na li. Lọli o ze ni ọ rọ dobe ẹ khu ẹgbọ ayemhe ebe egbe-a. §

Egbikanya eyi Eshinegba ẹa bu

35 Ijesu ọ kia la ẹoli khi ẹoli seşe ungmehi oyi Eshinegba elemhi owa ugamhi eyewe, ọ tse abọ usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba. Ọ ri ẹgbọ ni e mhue ighuamhi khi ighuamhi i ze.* 36 Abi ọ rọ me eni ebubu ẹgbọ, elemhi we e lala li irari khi udu oyewe ọa sheshe itobọ khi ẹa mhọli oni ọọ kpaghie we obọ, abi isumha ni ẹa mhue ọrewekia. † 37 Ọ gueye eniye odukhokho eyoli, “Oni ikhiese oo gbẹdi gba, ama khi eni ẹ khiese we, ẹa bu.” 38 “A sọ iromhi, ni Eshinegba oni ọ mhue ikhiese, ni ọ ghie eni e ya khiese oni ikhiese fiẹ lasele.” ‡

10

Ijesu ọ ghie ighiusomhi na keẹ ogbava eyoli fiẹ

(iMak 3.13-19; iLuk 6.12-16)

1 Ijesu ọ lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe. Ọ ri afu na we, e ke ya khu iyemhe ebe ọdoda ẹgbọ egbe-a, e gbo ri ẹgbọ ni e mhue ighuamhi ọdoda ke ze.

2 Eva eyi eni ighiusomhi na keẹ ogbava na. Oni odode khi ISamọ ni a gbolo o lu iPita, ali inyoghuo ọli, Aduru. IJemhisi ali inyoghuo ọli ni a lu iJoni ni e khi imi iZebedi. 3 IFilipu ali iBatolomiu. ITomosi ali iMatiu ni e khi emionoga. IJemhisi omi Afeusi ali iTadiusi. 4 ISamọ ni ingme o ghọ mu egbe ali iJudasi Isikaroti ni ọ ri iJesu de.

Usomhi ni a ghie eni etuogbava

(iMak 6.7-13; iLuk 9.1-6)

5 Ijesu ọ ghie eniye odukhokho ogbava ena fiẹ, ọ tse agua yewe, ọọ we, “A khi je ẹoli oyi ẹgbọ iJeta wekhi ẹoli na eke iSameria. 6 Ochoghọ a le deba ẹgbọ iZireni ni e li abi isumha ni e waa. 7 Abi a lie ke le, a ke tse abọ

§ 9:34 Li ze iMat 10.25; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 * 9:35 Li ze iMat 4.23; iMak 1.39; iLuk 4.44

† 9:36 Li ze iNoba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMak 6.34 ‡ 9:38 Li ze iLuk 10.2

usomhi ona-yewẹ, a liẹ wẹ, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale.’⁸ A ri egbo ni e mhuẹ ighuamhi ze, a ri eni e mhuẹ efafe ze, a guise eni e ghu-a le, eni e mhuẹ ayemhẹ ebe, a khu wẹ ewẹ egbe lasela. Afuẹ a ri eni ekpabọ ena na ẹ, a rẹ wẹ kpaghie egbo obọ afuẹ, a khi mie ifata shi ọ.⁹ Abi a liẹ lẹ ena, a khi tsua ukpaghọ okhoghuo shi omọ-emhi.¹⁰ A khi tsua ekue pfi sọ, wẹkhi itsua na rọ sọ elese, wẹkhi ekue ni a sọ, wẹkhi ukpokpo na rọ a to okpo, irari khi asha ni ogbo ọ la gbe aghọ ọ te ẹ le.*

¹¹ “Eoli oni a da bhale kpa, a kushi ayi ogbo nọ da kpe abọ mie ẹ, ramhi egheghe ni a ya rọte aghọ vu.¹² Neni a ya sọ ukhomhi owa okhoghuo, a kpe liẹ, ‘Opfomhẹ o la oni owa ona.’¹³ Ini egbo ne la oni owa e kpe abọ mie ẹ, opfomhẹ oyeẹ o ka nu wẹ la, ama, ini ẹa mie ẹ, opfomhẹ oyeẹ o gbo nyenẹ deba ẹ.¹⁴ Ini a bhale ẹoli, khi egbo ne la oni ẹoli ẹa da kpe abọ mie ẹ ne, a kpe abọ ọ-a na wẹ ini a te ọ fiẹ lase.†¹⁵ Ogbelẹ iguezọ, mhi gueye ẹ khi Eshinegba ọ ya mholi isomhelemhi na egbo iSodomu ali iGomora dọse oni ẹoli oghọ.‡§¹⁶ A sato khi eri mhi ghie ẹ fiẹ lase abi isumha ne la ifuabọ idumhi. Irarighọ, a zẹ ni a leşẹ ingme abi ẹnye, ama a mhuẹ ikuegbe-a abi anekhukhu.*

Okholi ni a ya mu vule shi ẹ ọ
(iMak 13.9-13; iLuk 21.12-17)

¹⁷ “A mu egbe ẹ tsuke, irari khi egbo e ya mu ẹ bhale ikotu, odalo egbhali ni ẹẹ sọ ẹzo. E gbe ẹ itali elemhi owa ugamhi eyewẹ.¹⁸ E ya ri itobọ eva oyemhẹ muno e bhale deba igovunọ ali enighie, ni a gue usomhi onete oyemhẹ ye wẹ. A gbo pfi otsele oyemhẹ ye egbo iJu ali egbo iJeta.¹⁹ A khi yele abi a ya ngme ali abi a ya sọ wẹ, ini e muno ẹ bhale agbala ẹzo. Irari khi emini a ya ngme o ya bhale

unu oye ẹ egheghe ni a nono ọli shi.²⁰ Irari khi ingmemhi ni a ya ngme, ẹa ya khi eye ẹ. Ayemhẹ-nọ-pfuase oyi Eshinegba ni ọ khi ita ẹ, ọ ya ri ungmehi ni a ke ngme shi ẹ unu.†

²¹ “Egheghe na ngme ena, egbo e ya ri inyoghuo wẹ bhale ni a gbe-a, ita eniye e wolọ imi wẹ bhale na gbolo-a, ighọ eniye e li ya rue itawẹ bhale na gbe-a.‡²² Egbo kpa e ya ke biselemhi ẹ shi irari oyemhẹ. Ama ogbo ni ọ da mu irudunga oyoli mhuẹ ramhi ukpese ne, lolli a ya mie pfuese.§²³ Ini a la asheghuo mu okholi vule shi ẹ ọ, a na je ẹoli olese. Mhi zẹ ẹ leşẹ khi, aa ya gbe akanya ona pfo ne ekẹ iZireni neni Omi Ogbo ọ nyenẹ egbe ẹ bhale.

²⁴ “Omọ odukhokho ọa leşẹ dọse ọga oyoli, wẹkhi eri oni ọọ ga ogbo ọ ya fu dọse ọga oyoli.*²⁵ Omọ odukhokho ọ dọbe ya li abi ọga oyoli, oni ọọ ga ogbo ọ ya dọbe li abi ọga oyoli. Ini a lu ọdapfe iBezebọ, seẹ a ke beşi ẹ lu eni e la oni omhuẹ-apfe oyoli.†

Oni a ya ke na ulishi oyoli
(iLuk 12.2-7)

²⁶ “Itobọ ighọ a khi zẹ ni ulishi o mu ẹ irari khi aa me emini a gba khukhu ni ọa ya khueghie a, wẹkhi eri a me emini o sheli ni ọa ya lasela.‡²⁷ Emini mhi gueye ẹ eliyose a ngme ọli lasela ini ogbe o gbe-a. Ungmemhi ni a bẹna gueye ẹ, a la ukhomhi owa ngme ọli lasela ni egbo e suọ gboo.²⁸ A khi na ulishi egbo ni o khia khi idiegbe e leşẹ dọbe ya gbe-a, ni ẹa dọbe ya pfuse ogbo ayemhẹ-a. Ama a na ulishi oyi Eshinegba nọ kha gbe-a se ọ gbo mhuẹ ekpabọ rọ ya pfuse ayemhẹ-a elemhi ilimhi irierie.²⁹ U leşẹ khi ukpaghuo a ri ipfeli otuava de? Ama aa me ongewe ni ọ ya ghu-a ni Eshinegba ọa ya leşẹ.³⁰ Eshinegba ọ she leli egbegbi itsu ni e la ẹ ukhomhi nya.³¹ Itobọ

* **10:10** Li zẹ 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 † **10:14** Li zẹ Ika 13.51 ‡ **10:15** Li zẹ iMat 11.24; Igbae 19.24-28 § **10:15** Li zẹ iLuk 10.4-12 * **10:16** Li zẹ iLuk 10.3 † **10:20** Li zẹ iMak 13.9-11; iLuk 12.11-12; 21.12-15 ‡ **10:21** Li zẹ iMak 13.12; iLuk 21.16 § **10:22** Li zẹ iMat 24.9,13; iMak 13.13; iLuk 21.17 * **10:24** Li zẹ iLuk 6.40; iJon 13.16; 15.20 † **10:25** Li zẹ iMat 9.34; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 ‡ **10:26** Li zẹ iMak 4.22; iLuk 8.17

igho, a khi ze ni ulishi o mu e, irari khi a mu eloe dose ipfeli ni e bububu.

Eni e migha na iJesu ali eni e kie oli
(iLuk 12.8-9)

³² “Ogbọ ni ọ da gue ungmehi oyemhe ye egbo ne, mhi ya li gue ingme oyoli ye Itamhe ni ọ la iloghie.

³³ Ama onini ọ da la ukpeloe egbo kie mhe, mhi ya li kie oli ukpeloe oyi Itamhe na obini iloghie. §

Ijesu ọa ri opfomhe bhale ama okemhi

(iLuk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “A khi sa khi opfomhe mhi ro bhale eke agbo. Mhi aa ro opfomhe bhale, ama ogbhoro. ³⁵ Eri mhi bhale ya to okhue na

“ ‘Omose ali itali,
okpotso ali inyoli,
osamo ali inyodoli.

³⁶ Unuekpe oyi ogbo,
ebe oli e la.’* ”

³⁷ “Ogbọ ni ọ da nono ingme oyi ita okekhi inyo dose ingme oyemhe ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe. Ogbọ ni ọ da nono ingme oyi omi oli dose mhe ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe. ³⁸ Ogbọ ni ọa da kpha apfida oyoli tsua ni ọ ke deba ete-awe oyemhe ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe. † ³⁹ Oni ọ da mu agbo oyoli mhue gagaga ne, o mema ya de oli obo-a, ama oni rue agbo oyoli obo-a shi eke itobo oyemhe ne, ọ ya me eleli agbo oyoli. ‡

Eleli
(iMak 9.41)

⁴⁰ “Ogbọ ni ọ da kpe abo mie e ne, mhemhe ọ kpe abo mie. Oni ọ da kpe abo mie mhe, oni ọ ghie mhe ọ kpe abo mie. § ⁴¹ Ogbọ ni ọ da kpe abo mie omekeguele oyi Eshinegba ne, ọ ya mhue isomhopfa onayi omekeguele. Oni ọ da kpe abo mie ogbo ni ọ pfuase ne irari khi ọ da khi ogbo ni ọ pfuase, ọ ya mhue eleli oyi ogbo ni ọ pfuase. ⁴² Ini ogbokhoghuo ọ die ame

ni e pfomhe na egbo eni ea mu eloe ena da ne, irari khi e da khi eniye odukhokho eyemhe, mhi gue ọ ye e gueguegue khi eleli oyoli ọa ya de oli obo a.”

11

Ijesu ali iJoni Oni ọọ batazi egbo
(iLuk 7.18-35)

¹ Abi iJesu ọ ro gueye eniye odukhokho ogbava eyoli emini e ya rie se, ọ je eoli ni e la eke iGalili ya sese, ọ gbolo tse abo oni usomhi onete.

² Abi iJoni Oni ọọ batazi egbo ọ ro la owa ighumha suo ikanya ni iKirisiti ọọ gbe, ọ ghie eniye odukhokho eyoli ghi oli, ³ E le ya lina mhila li. “Yeye u khi oni iJoni ọ ngme khi ọ ya bhale, abi anye ri eloe shi eke ke khe ogbo olese?”

⁴ Ijesu ọ so we ọ, ọọ we, “A nyene egbe ya gueye iJoni emini a suo ni a me. ⁵ Ezalo ee khueghie alo-a, eni e guoghọ awe-a, e vule ee kia, a ri eni e mhue ighuamhi eku e idiegbe ododa ze, eleso ee suo eso, egbo ni e ghua, a guise we le. A gbolo e tse abo usomhi onete ye egbo eni ea mhue.*

⁶ Ikhivose o khi na ogbo ni ọa mholi akhokhomhe shi ingme oyemhe!”

⁷ Eniye odukhokho eyi iJoni ee vu se, iJesu ọọ ngme ingme oyi iJoni khashe eni e legba. Ọ mhila we, ọọ. “Abi a ro fie je odagbe ifufu ni a ro ya bino iJoni, ogbo nabise a dabi khi a ya me? Ebuli ifulo ni akpekpeli ọ pfi e nga pfi e tiemhi a dabi khi a ya me? ⁸ Ini ọa khi igho sho, elo a dabi khi a ya me abi a ro fe fie lase? Omose ni ọ so itsua eni e somhi otse a sa khi a ya me? Iiye o! Egbo eni ee so itsua eni e somhotse, apfe oyi oghie ee la. ⁹ Elo a fe fie lase khi a ya me sho? Omekeguele? Gueguegue, ama mhi gueye e, oni ọ gbo fu dose omekeguele a me. ¹⁰ IJoni ọ khi oni ogbo ni Ebe-no-pfuase o ngme ingme oyoli, ni Eshinegba ọ la lie,

§ 10:33 Li ze 2 iTimo 2.12 * 10:36 Li ze iMika 7.6 † 10:38 Li ze iMat 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23

‡ 10:39 Li ze iMat 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33; iJon 12.25 § 10:40 Li ze iMak 9.37; iLuk 9.48;

10.16; iJon 13.20 * 11:5 Li ze Aza 35.5-6; 61.1

“ ‘Mhi ya kpẹ ghie aghiusomhi
oyemhẹ ralo nẹ,

ni ọ ya khueghie ode-a nẹ.’†

11 Abi o li mhi li gue ọli yẹ ẹ khi, iJoni ọ
fu dọsẹ ọgbokpa ni ọ la agbọ ona ghue,
ama, ọgbọ ni ọ ga kpọkẹ nya obini
Eghiele oyi Eshinegba, ọ fu dọsẹ ọli.

12 Rọte ẹghẹghẹ oyi iJoni Oni ọọ batazi
ẹgbọ ya ramhi ogbe na amo, Eshinegba
ọ te ẹ ri ikakabọ mhọli omhẹsẹ oyọli
shi agbọ oyi ẹgbọ, ama ikakabọ ẹgbọ
e ke rọ ọ lo ọ. 13 Irari khi emekẹguele
nya ali Ishi eyi iMosisi, e mẹ guele shi
ekẹ ramhi ẹghẹghẹ oyi iJoni.‡ 14 Ini a
ya lama shi ọ, iJoni ọ khi oni Elaja ni
ẹ khi ọ ya nyenẹ egbe bhale.§ 15 A
mhọli esọ, a suọ emini mhia gueye ẹ,
ni a rọli gbe akanya.

16 “Elo mhi ri agbhotu ona ya
khọkhọ? Eri e li abi ikuku eniyẹ ni e
shitọ epfepfẹ oki ni e lu egbe wẹ,

17 “ ‘Anye pfi ofele na ẹ,
aa lama gbe ishimhi,

anye to uwolo

ni a rọ viẹ olimhi shi ẹ ọ,
ama aa lama viẹ.’

18 Abi iJoni ọ rọ bhale, eri ọọ pfi
azumhi, ọa lama da onyo, irarighọ
ẹgbọ e liẹ khi, ‘Ayemhẹ Okphaghie oo
nasẹ ọli.’ 19 Ama Omi Ogbọ ọ ke bhale,
ọọ le ọọ da, ẹgbọ kpa e kẹ liẹ khi,
‘Ogbọ unu-emhi ali ọdonyọ ọ khi, ni
ọ nu emionoga ali ena olamhẹ ẹ mu
omole.’ Emini Eshinegba ọọ riẹlẹ, o ri
ilẹsingme oyọli ẹ khase.”

*Emini ẹoli ni ẹa lama mu pfi ẹẹ mẹ
(iLuk 10.13-15)*

20 Ighọ iJesu ọ li zẹ emuẹbe na ẹgbọ
ni e la ẹoli ni ọ la gbe ikanya ọnyaloa
ebubu eyọli, itobọ khi ẹa mu pfi, ọọ li.

21 “Epfua o khi nẹ, iKorazi! Epfua o
khi nẹ, iBetisaida! Irari khi ini ikanya
ọnyaloa ni a gbe ifui ẹoli eye ẹ khi a li
gbe wẹ iTai ali iSidoni lo, e kha she viẹ
osoli na egbewẹ shi olamhẹ eyewẹ, e
te olamhẹ eyewẹ mu pfi agbọagbọ.*

† 11:10 Li zẹ iMala 3.1 ‡ 11:13 Li zẹ iLuk 16.16 § 11:14 Li zẹ iMala 4.5; iMat 17.10-13; iMak
9.11-13 * 11:21 Li zẹ Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; iJọe 3.4-8; Emọ 1.9-10; iZaka 9.2-4 † 11:23 Li
zẹ Aza 14.13-15; Igbae 19.24-28 ‡ 11:24 Li zẹ iMat 10.15; iLuk 10.12 § 11:27 Li zẹ iJón 3.35; 1.18;
10.15 * 11:29 Li zẹ iJere 6.16 * 12:1 Li zẹ iDẹut 23.25

22 Ama mhi gueye ẹ khi, o ya somhi
iTai ali iSidoni egbe dọsẹ ẹ, ogbele iso-
ezọ 23 Yeye iKapanomu, eri a nono ni
a ya yase ẹ nga idane ramhi irarogbe?
Iiye o! Eri a ya pfi ẹ tiemhi ọkẹ ilimhi
irierie. Irari khi ini ọnyaloa ni a gbe
khase ẹ khi a gbe wẹ ekẹ iSodomu lo,
o kha la ọ ramhi amo.† 24 Ama mhi
gueye ẹ khi o ya somhi iSodomu egbe
dọsẹ ẹ, ogbele iso-ezọ.”‡

*Bhale deba mhe ni u mhọli iyemhẹ
(iLuk 10.21-22)*

25 Eghẹghẹ aghọ iJesu ọ liẹ, “Ita,
Onomhue, ni ọ mhue ekẹ ali ukhuli,
mhi tse uwegbe khi emini u rọ sheli
na eguebe, ali eni e fialo-a, khi u rewe
khase ẹgbọ ni ẹa mu ẹloe. 26 Ighọ, Ita,
ina o li ghọle ẹ shi.

27 “Itamhẹ ọ she ri emhikpa nga
mhẹ obọ. Ogbokhoghuo ọa la ọ, ni ọ
lesẹ oni Omọ, se ni Ita. Ogbokhoghuo ọa
la ọ ni ọ lesẹ Ita se ni oni Omọ, ali eni
oni Omọ ọ lama ri oni Ita khase.§

28 “A bhale deba mhe, ẹẹ nya ni a
tsua itsua ni ẹẹ khose ẹ, mhi ya ri
iyemhẹ na ẹ. 29 A ri egbe mie emini
mhie a ke riẹlẹ, a rọte obọ oyemhẹ
wena, itobọ khi mhii pfomhẹ gba,
ali khi udu oyemhẹ o mhọli iriegbe-
tiemhile, ni a mhue iyemhẹ.* 30 Irari
khi emini mhia liẹ a riẹlẹ oni o zẹ
ẹ riẹlẹ yeghẹlẹ lo, ali khi eri itsua
eyemhẹ ee fue.”

12

*IJesu ọ khi Onomhue oyi ẹlẹ iyemhẹ
(iMak 2.23-28; iLuk 6.1-5)*

1 Eghẹghẹ ni a ngme ena, iJesu ọ rọte
ifui ishemhi iakpa dọsẹ ẹlẹ iyemhẹ.
Okiamhi oo gbe eniyẹ odukhokho
eyọli. Ighọ e li be eni iakpa, e le wẹ.*

2 Abi ẹgbọ iFarisi e rọ mẹ ona, ẹ ọli,
“Ghe khe! Eniyẹ odukhokho eye ẹe
riẹlẹ emini Ishi eyi iMosisi ọa lama shi
a riẹlẹ ẹlẹ iyemhẹ.”

³ O sọ wẹ ọ, ọọ, “Aa she kpe zẹ emini iDefidi ọ riele abi okiamhi o rọ gbe ọli ali apfọli? ⁴ Eri ọ lo elemhi owa oyi Eshinegba, lọli ali apfọli, e ya rue ibuledi oni o pfuase le, ni ushi ọa lama shi e le. Oni ibuledi ona, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba tse, e lese le ọli.†† ⁵ Abi khi aa rọte ebe ushi iMosisi zẹ ọli khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e la Owa Oyi Eshinegba, ee gbe ushi-a ogbele iyemhea, ama ogbo ọa rọ mu ota sọ wẹ?§ ⁶ Ama mhi gueye ẹ khi ogbo ni ọ fu dose Owa Oyi Eshinegba ọ la ana. ⁷ Ini a lese emini a ri oni ungmehi ona ngme shi Ebe-no-pfuase lo, ni ọọ, ‘Ilelemhi o ghole mhe, ọa khi iluasobo,’ aa kha ke pfa ezọ mu eni ẹa lue.* ⁸ Irari khi mhemhe Omi Ogbo mhi khi Onomhue oyi ogbele iyemhea.”

Ijesu ọ ri omose ni obọ oyọli o cheghẹle-a ze

(iMak 3.1-6; iLuk 6.6-11)

⁹ Abi ijesu ọ rọte agho vu, ọ lo elemhi owa ugamhi oyewe. ¹⁰ Igho omose oghuo ni ọ cheghẹle obọ oghuo-a, ọ la akaghọ. Egbọ eghuo e la agho ni e nono ni wewe e mu ingme shi ijesu egbe, igho e mhila li. E ọli, “O fe ti ni a ri ogbo ze ele iyemhea?”

¹¹ Ijesu ọọ wẹ, “Ini ongee ọ fe mhọli osumha, ni ọ rọ de pfilo atekẹ ele iyemhea, wa a ya fe mu ọli ọ lasele?† ¹² Ogbo ọ mu eloe dose osumha! Irarigho, Ishi eyi iMosisi o lama shi ọ, ogbo ọ riele onete ogbele iyemhea.”

¹³ Igho ọọ oni omose ni ọ cheghẹle obọ oghuo a egho, “Nise obọ oye-a.” Igho ọ nise ọli-a. Oni obọ o na ya to abi onokpọle ¹⁴ Igho eni egbo iFarisi e fie ya ye ugbamhi abi e li ya gbe ijesu-a.

Oni ọọ ga ni Eshinegba ọ zẹ

¹⁵ Abi ijesu ọ ke rọ lese ugbamhi ni e gba, ọ rọte agho vu je oboese, ebubu egbo e deba li. Ọ ri eni e mhọli umhaze nya ze. ¹⁶ Ọ tse agua ye wẹ e khi

gueye egbo oni loli khi. ¹⁷ Eri a ri ona ri ungmehi ni Azaya omekeguele ọ ngme bhale ya tse, ni ọ la lie,

¹⁸ “Oni ọọ ga oyemhe ni mhi zẹ na,

oni mhi nono ingme oyọli,
ni ọ ri egbe ẹ mu mhe,
mhi ya ri Ayemhe oyemhe
shi ọli egbe,
ọ ya ri igue-sọ-ẹzọ oyemhe
khasẹ ishishi nya.

¹⁹ Ọa ya nu egbo wola wẹkhi eri ọ ya tsesẹ
ni ogbo suọ ifui apfe.

²⁰ Ọ ya kuegbe-a
nu eni ẹa mhue ekpabọ ngeli,
abi a li kuegbe-a mu ọakpa
ni akpekpeli o pfigbe vule.

Ọ ya le elemhi
eni ẹẹ nono ikpaghiobọ,
abi ogbhali ọa lie la apfe
ni amẹ o gbe erali
ni o la umutse pfuse-a,
ya ramhi ni ọ rọ
ri igue-sọ-ẹzọ leghie.

²¹ Itobọ igho egbo ijeta nya
e rọ regbenga eva oyọli.”†

Ijesu ali iBezebo

(iMak 3.20-30; iLuk 11.14-23)

²² Igho egbo eghuo e rue omose oghuo ni ọ mhọli ayemhe obe bhale ghi ijesu. Ọ zalo ọ gbo khi ungmehi. Ijesu ọ ri oni omose ze. Ọọ ngme, ọ gbolo ẹ me eke. ²³ Igho abọ e sha eni egbo nya, e mhila, e lie, “Abi khi ijesu ọna ọ khi Oni Omiepfuese omi iDefidi ni ẹ khi ọ ya bhale?”

²⁴ Abi egbo iFarisi e rọ suọ ona, e ke, “Ekpabọ eyi iBezebo ni ọ khi oghie oyi iyemhe ebe nya, ọ rọ khu egbo iyemhe ebe egbe lasele.”§

²⁵ Ijesu ọ she lese usamhi oyewe, ọọ wẹ, “Eghiele ni o da kemhi shi iku-iku ni o nu egbewe ẹ khọli ne, eri o ya pfua. Igho khi ẹoli ali unuekpe ni e kemhi egbe nu egbewe ẹ khọli, ẹa dobe ya migha. ²⁶ Ini Okphaghie ọọ khu Okphaghie lase, ọ she kemhi

† 12:4 Li zẹ iLev 24.9 † 12:4 Li zẹ 1 iSam 21.1-6 § 12:5 Li zẹ iNqba 28.9-10 * 12:7 Li zẹ iMat 9.13; Osia 6.6 † 12:11 Li zẹ iLuk 14.5 † 12:21 Li zẹ Aza 42.1-4 § 12:24 Li zẹ iMat 9.34; 10.25

egboli. Sẹẹ eghiele oyoli o ke li dobe ya migha? ²⁷ Ini mhi ri ekpabọ eyi iBezebọ ẹẹ khu ẹgbọ ayemhẹ ebe egbe a, ekpabọ eyi oghuo ẹgbọ eye ẹ e ro khu wẹ kua? Emini eni ẹẹ deba ẹ ẹẹ riele o rokhasẹ khi aa rọte ode. ²⁸ Ama ini o khia khi Ayemhẹ oyi Eshinegba mhi rọ o khu ayemhẹ ebe kua, lolu o rokhasẹ khi Eshinegba o she ẹ mhese shi ẹ egbe.

²⁹ “Oghuo o fe lese ya vule, o dose lo apfe oyi omose akama ya tsua li itsua vu. Oa khi eri o kpe ya ge oli shi eke? O tigbe dobe tsua li itsua owa?”

³⁰ “Oni oa da nu mhe la ne, eri o biselemhi mhe, ali khi oni oa da nu mhe ti ẹ gbili ne, eri o miatse ku a.* ³¹ Irarigho, mhi gueye ẹ khi, a ya ri olamhe ali ungmehi ipfiunu-a nya topfa ogbo, ama aa ya tigbe ri ungmehi ipfiunu-a ni a ngme deba Ayemhẹ-no-pfuase topfa ogbo. ³² A ya dobe ro topfa onini o da pfi unu-a deba Omi Ogbo, ama aa ya ro topfa oni o da pfi unu-a deba Ayemhẹ-no-pfuase, elemhi agbo ni a la memena, ghe agbo ni o ke ẹ bhale.†

Udumhi oora a te ẹ lese oora
(iLuk 6.43-45)

³³ “Ri eloe khu oara, o ya mo umomhi onete, ini u waa ri eloe khu oara, o mo umomhi ni oa ti. Irari khi umomhi oyi oara a te ẹ lese emini oni oara o khi.† ³⁴ Sẹẹ ẹẹ ogbo ebe ni a kholo abi enye afue, a lie ngme ungmehi onete unu? Usamhi ni e vo ogbo udu o roli ẹẹ ngme ungmehi rọte unu lasese. § ³⁵ Udu onete ogbo onete o te ẹ ngme ungmehi onete lasese. Igho ungmehi obe o li rọte udu oyi ogbo ebe ẹ lasese. ³⁶ Ama a lese khi ogbo ogbo o ya zono abi o li ngme ungmehi afue unu lasese ogbele iso-ezo. ³⁷ Irari khi ungmehi unu oye a ro ya pfa ezo ne, ungmehi unu oye a gbo ro ya pfa ezo mu ẹ.”

Irokhasẹ oyi ijona
(iMak 8.11-12; iLuk 11.29-32)

³⁸ Igho ogbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ẹẹ iJesu, “Osese, ri olele onyaloa oghuo khasẹ anye.”*

³⁹ O so we o, oo, “Ee ogbo okhoro ni aa ri igesikia ga Eshinegba.” Aa mhila mhe olele onyaloa? Ogbokhoghuo oa ya ri olele okhoghuo khasẹ ẹ, sẹẹ ni onabi a rokhasẹ oyi ijona omekeguele.†

⁴⁰ Irari khi abi ijona o li la elemhi oyi afele ogbele ese ele oguota ali ele iyose, igho Omi Ogbo o li ya li la elemhi eke ogbele ese, ele oguota ali ele iyose.‡

⁴¹ Egbọ iNineve e ya mu ezo vule shi ẹ ogbo agbhotu ona o ogbele iguezo, irari khi e mu nyene abi ijona o ro tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we. Ama memena, oni o ga fu dose ijona o la akana, ama aa lama mu pfi. §

Abi ayemhẹ obe o lie kia
(iLuk 11.24-26)

⁴² Oghie-okpotso oyi eke iSheba o ya mu ezo vule shi ẹ ogbo agbhotu ona o ogbele iguezo, o pfa ezo mu we. Itobo khi oo rọte obini odonue bhale ya ri eso kpe osese ilasingme oyi iSolomoni. Ama memena oni o fu dose iSolomoni o la akana, ama aa lama pfi eso shi oli o.*

⁴³ “Ini ayemhẹ ebe o rọte ogbo egbe lasese, eri o kpe je eke okhaka ya dudu kia nono ashini o je ya yemhe-a. Ama ini oa me, ⁴⁴ o gueye egboli, ‘Mhi ya nyene egbe ukhoko je owa ni mhi kpe te vu.’ Ini o nyene egbe bhale agho ni o ro ya ẹ khi agho o gboo, khi asha kpa oo pfuase nguene. ⁴⁵ Eghẹghẹ agho, o fie je olase ya rue ayemhẹ ebe ishilua elese ni e kholo dose oli bhale ya lo agho, e la agho. Eghẹghẹ agho, ikpukhoko oyi oni ogbo ogho o ke ya kholo dose abi o kpe li. Igho o ya li ẹ egbe ẹẹ ogbo okhoro ena.”

* **12:30** Li zẹ iMak 9.40 † **12:32** Li zẹ iLuk 12.10 ‡ **12:33** Li zẹ iMat 7.20; iLuk 6.44 § **12:34** Li zẹ iMat 3.7; 23.33; 15.18; iLuk 3.7; 6.45 * **12:38** Li zẹ iMat 16.1; iMak 8.11; iLuk 11.16 † **12:39** Li zẹ ijona 1.17-2.10; iMat 16.4; iMak 8.12 ‡ **12:40** Li zẹ ijona 1.17 § **12:41** Li zẹ ijona 3.5 * **12:42** Li zẹ 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12

*Inyo iJesu ali inyoḡhuo iJesu
(iMak 3.31-35; iLuk 8.19-21)*

⁴⁶ IJesu ọ kie ḡhọ nu eni ebubu eḡbọ ọ ngme, inyoḡli ali inyoḡhuo ọli e bhale. E migha olase, e nono ni wẹwẹ e nu ọli ngme. ⁴⁷ Oḡbọḡhuo aḡhọ, ọọ li, “Inye ali inyoḡhuo e, e migha olase, e nono ni wẹwẹ e nu e ngme.”

⁴⁸ IJesu ọ sọli ọ, ọọ, “Eghuo e khi inyeḡmhe ali inyoḡhuo-mhe?” ⁴⁹ Ọ nise obọ ḡhue eniye odukhokho eyọli, ọọ, “Enana e khi inyeḡmhe ali inyoḡhuo-mhe. ⁵⁰ Ọnini ọ da ri unḡmemhi oyi Itamhe na iloghie ḡbe akanya, lọli ọ khi inyoḡhuo-mhe ọni ọmọse ali ọni ọkpotoso ali inyeḡmhe.”

13

*Okhe irọkhokho oyi oghiale ni ọ kọ
ikpamhemhi*

(iMak 4.1-9; iLuk 8.4-8)

¹ Eḡe ni a ngme ena, iJesu ọ fi e owa ya lase, ọ shito epfe okẹ oniḡmhi. ² Ebubu eḡbọ e le ḡasẹ ọli ramhi ni ọ rọ vu ya lo ọkọ-okẹ oniḡmhi shito, eni eḡbọ nya e migha egele oni okẹ oniḡmhi.* ³ Ọ ri okhe irọkhokho ḡue emhi ebubu u ye wẹ, ọọ wẹ, “A ḡhe i! Oghiale oḡhuo ọ je ishemhi ya ku ikpamhi emhi. ⁴ Abi ọ li i ku eni ikpamhi emhi eḡhọ, eḡhuo ọ e de kua epfe ode. Ipfeli e bhale ya sanọ wẹ le. ⁵ Eghuo ọ, e de nga ukhomhi ọkpeḡbhe, ni ọa mhuẹ eke ni e bu. E nyanya ze. Ama itobọ khi oni eke ọa mhuẹ eḡamhi ni e pfi imhili lo, ⁶ ovo o ḡbolo wẹ-a. E khakha-a, irari khi eḡa meḡasha pfi imhili lo eke eḡbegbọ. ⁷ Ikpamhi eḡhuo ọ, e de kulo ashini igba e la. Eni igba e ze, e tono wẹ ḡbolo-a. ⁸ Ama ikpamhi eḡhuo, e de shi eḡbegbi eke, e fu, e nyese ekhe. Eghuo e ri imomhi asha eḡbhueshe lasela, elese e ri asha eḡbhueshe lasela, enekpọle, asha uye ali igbe. Eḡheḡhe aḡhọ e ke ya bu dose emini a kpe rọ kọ. ⁹ A ze esọ, a suọ emini mhia gueye e, ni a rọli ḡbe akanya.”

* **13:2** Li ze iLuk 5.1-3 † **13:12** Li ze iMat 25.29; iMak 4.25; iLuk 8.18; 19.26 ‡ **13:15** Li ze Aza 6.9-10 § **13:17** Li ze iLuk 10.23-24; iJon 8.56; Iburu 11.13; 1 iPit 1.10-12

*Emini oni okhe irọkhokho o migha
shi*

(iMak 4.10-12; iLuk 8.9-10)

¹⁰ Eniye odukhokho eyọli e bhale deba li, e mhila li, “Elo o ze ni u rọ ri okhe irọkhokho ọ sese eni eḡbọ?”

¹¹ IJesu ọọ wẹ, a she mhọli ilese oyi osheli abi Eshineḡba ọ she mhọli omhesẹ shi e eḡbe, ama a rọli sheli wẹ. ¹² Ọnini ọ da kpe mhọli, a ya rọ ma ọ na li, ọ mhọli ḡbeku ọ. Ama ọni ọa mhuẹ, a ya mie ọli oni ọ kpe mhuẹ.† ¹³ Emini o ze ni mhi rọ ri okhe irọkhokho nu wẹ ngme khi.

Ini e ri e bino,

eḡa ya me eke,

ini e ri e ri esọ shi eke,

ọa ya lo wẹ esọ.

¹⁴ Lọli o ze khi unḡmemhi

ni ọmekẹḡuele Azaya

ọ ngme o tse shi wẹ eḡbe

ni ọ la li e.

“A ya ri esọ shi eke khue,

ama ọa ya tigbe lo e esọ,

a feḡli ofeḡli khue,

aa me emhikhoghuo.

¹⁵ Udu oyewẹ o bi obili-a.

Itobọ khi eri

esọ eyewẹ e zuse,

e ḡbo gueḡe alo.

Ini ọa khi ighọ,

e kha ri alo eyewẹ

ke me eke,

esọ eyewẹ e kha suọ,

udu oyewẹ o kha

mhọli ileḡsingme,

ee kha mu pfi

bhale deba mhe,

mhi rewe ze.”

“Eni eḡbọ e ya ri esọ

shi eke khue,

ama ọa ya tigbe lo wẹ esọ,

e feḡli ofeḡli khue,

ama eḡa me emhikhoghuo.”‡

¹⁶ Ama oyewẹ ọa khi ighọ. Á me afa ḡba. A ri alo eyewẹ e me eke, a ri esọ eyewẹ e suọ. ¹⁷ Abi o li mhi li ḡue ọli ye e khi, emekẹḡuele ebubu ali eḡbọ eyi Eshineḡba ebubu, e li dua ini wewẹ

e me emini a me ali ini wewe e suo emini a suo, ama ea dobe. §

Emini okhe irokhokho oyi oghiale o ngme

(iMak 4.13-20; iLuk 8.11-15)

¹⁸ Ijesu oo. “A ri eso shi eke, ni e suo emini oni okhe irokhokho o ngme.

¹⁹ Ogbõ ni suo ungmehi omhesẽ ni Eshinegba o mholi shi agbõ oyi egbõ, ni ọa lo ọli eso ne, loli o li abi ikpamhi emini e de kua epfe ode. Eri okphaghie ọọ bhale ya sanọ li wewe udu kua. ²⁰ Eni e ze nga ukhomhi okpegbhe, eri e li abi ogbõ ni o kha suo ungmehi, o ga ri oghelẹ mie ọli. ²¹ Ama ọa tiemhi ọli udu, itobõ igho, ọa migha tесе. Irarigho, ini omunu o bhale ali ni a ro mu okholi vule shi ọli o shi itobõ oni ungmehi, o de ode a aghoaghо. ²² Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wewe e li abi ogbõ ni o kha suo ungmehi oyi Eshinegba, inase-udu shi ingme agbõ ali oghuemhe oyi epfue, e tono oni ungmehi abi igba, ọa dobe mo umomhi.* ²³ Ikpamhi ni e ze shi egbegbi eke, e li abi ogbõ ni o kha suo ungmehi oyi Eshinegba o lo ọli eso. O mo umomhi. Eghuo e kha mo imomhi egbhueshe, elese mo egbhueshe, eghuo o uye ali igbe.”

Okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ali ado

²⁴ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasẽ we, oo we, “Eri omhesẽ oyi Eghiele oyi Eshinegba o li abi omose oghuo ni o ko ado enete shi ishemhi oyoli.” ²⁵ Eliyose, khi egbokpa e ya lese-a, obe ọli o bhale ya ko ebuli ofaghue solọ shi ọli o, o vu. ²⁶ Eni ado e ze khi e fu khi e ri itsagha lasese, eni ebuli ofaghue e li ze lasese.

²⁷ “Igho eni ee ga eyi oni omose e bhale ya gueye ọli, ee ọli, ‘Oga egbegbi ado ni u ko shi ishemhi oye, ebuli ofaghue e nu we ze lasese kia solọ shi we?’

²⁸ “Obe mhe o riele ona.

“Eni ee ga e mhila li, ‘Wa a nono ni anye vuolo eni ebuli o kua?’ ²⁹ Oo we,

Iiye! Irari khi ini a vuolo eni ebuli-a, a ya do obõ vuolo eni ado ma eni ebuli.

³⁰ A ze ni e ga fu kugbe ya ramhi egheghe ikhiesẽ. Egheghe agho, mhi ya gueye eni ee khiesẽ, e kpe vuolo eni ebuli-a, e ge we ikhuli, e tose we-a, e tigbe khiesẽ eni egbegbi ado shi aka na mhe.”

Okhe irokhokho oyi ukpamhi ọara imositadi

(iMak 4.30-32; iLuk 13.18-19)

³¹ Ijesu o ze okhe irokhokho olese khasẽ we. Oo we, “Eri omhesẽ ni Eshinegba o mholi shi agbõ oyi egbõ o li abi ukpamhi ọara ni a lu imositadi ni omose oghuo o ro ya ko ishemhi oyoli.

³² Ukpamhi ọli, o khi oghuo ikpamhi eera ni e she ne nya, ama ini o fu vule, loli o ke fu dose emini a ko shi oni ishemhi nya. O mele ọara oni ofunẹ a. Ipfeli e bhale ya ku eko shi iguabo eyoli.”

Okhe irokhokho oyi ifuma

(iLuk 13.20-21)

³³ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasẽ we, oo we, “Eri omhesẽ ni Eshinegba o mholi shi agbõ oyi egbõ o li abi ifuma ni okpotso o ro ma ifulawa ni o bu wushe, ni o roli fuma shi o.” †

³⁴ Okhe irokhokho ijesu o ro gue ingme ena yewe. Oa tigbe gue ingme okhoghuo yewe ni ọa khi okhe irokhokho. ³⁵ Eri ona o ya tse shi ungmehi ni omekeguele o ngme. Ni oo,

“Okhe irokhokho

mhi ro ya nu we ngme.

Mhi ya gue ingme

ni a rote igbaekele

oyi agbõ ro sheli ye we.” ‡

³⁶ Abi ijesu o ro ze eni ebubu egbõ obõ, ni o ro ya lo elemhi owa, eniye odukhokho eyoli e bhale deba li. Ee ọli, “Gueye anye emini okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ogho o ngme.”

³⁷ Ijesu oo, “Ogbõ ni o ri eni egbegbi ikpamhi emhi ekomhi ko, o khi Omi Ogbõ. ³⁸ Oni ishemhi o khi oni agbõ

* **13:22** Li ze iMat 19.23; iTimo 6.9-10,17 † **13:33** Li ze iLuk 13.20-21; iGal 5.9; Igbae 18.6 ‡ **13:35** Li ze Iwolo 78.2

ona, eni ikpamhi ado enete egbo e khi egbo ni e ya ri egbewe na Eghiele oyi Eshinegba. Eni ebuli ofaghue e khi egbo eyi Okphaghie. ³⁹ Okphaghie o khi Obe ni o ri eni ebuli ko ifu ishemhi. Oni egheghe ikhiese o khi ikpukhokho agbo, eni eni ee ga egbo e khi igeni eyi Eshinegba.

⁴⁰ “Ezeze abi a li ti eni ebuli gbili tose-a egbo, igho ikpukhokho agbo o ya li. ⁴¹ Omi Ogbo o ya ghie igeni eyoli ya wolo egbo ni e yese egbo pfido ali eni e li okholo elemhi eghiele oyoli lasele. ⁴² A ya pfi we kulo elemhi avure, agho egbo e la ya ke vie e le ako ako. ⁴³ Egheghe agho egbo eyi Eshinegba e ya ke ge abi ovo elemhi agbo onogbo oyi Eshinegba. A mholi eso, a suo emini mhia gueye e ni a roli gbe akanya.”

Okhe irokhokho oyi epfue ni a ro sheli

⁴⁴ “Eri omhese ni Eshinegba o mholi shi agbo oyi egbo o li abi epfue ni a ro sheli ifui ishemhi, ni omose o tonokwe me rue, ni o nyanya gbo roli sheli. Egbe e mu oli, o ya ri emini o mholi nya de, o ya de oni ishemhi ogho.

⁴⁵ “Eri omhese ni Eshinegba o mholi shi agbo oyi egbo o li abi omose ni o nono ugbhe-ema. ⁴⁶ Ini o me oni o lo mu elo, o je apfe ya ri emini o mholi nya de, o de oli.

Okhe irokhokho oyi aga

⁴⁷ “Eri omhese ni Eshinegba mholi shi agbo oyi egbo o gbo li abi aga ni egbifele e pfi lo okwe oniemhi ni o khishi, e muno ifele ododa. ⁴⁸ Abi oni aga o ro vo, e ti oli ngale egele. Igho, e shito e sano ifele eni e khi egbewe o kulo ughughu, e tsua eni ea ti kua. ⁴⁹ Igho o ya li ogbele ni o kpe ukhokho. Igeni eyi Eshinegba e ya sano egbo okholo ifuabọ egbo eni e pfuase lasele. ⁵⁰ E pfi egbo okholo egbo kulo owa ere, ni e la ke vie, ee le ako ako.

⁵¹ “Eni ingmemhi ena nya e she lo e eso?” E oli, “Ii.” ⁵² Oo we, “Irarigho, eri osese ushi nya ni o mele omo

odukhokho-a, ni o da mie Eghiele oyi Eshinegba shi udu, o li abi ogbo ni o mholi owa, ni o rote elemhi owa ni o ri itsua shi e rue epfue onogbo ali onodio lasele.”

Edeli eyi iJesu e kie oli
(iMak 6.1-6; iLuk 4.16-30)

⁵³ Abi iJesu o ro ze eni okhe irokhokho ena se, O lase agho le. ⁵⁴ O nyene egbe je eoli oyoli. O la owa ugamhi sese, egbo ni e suo oli, abo e sha we. E mhila, e lie, “Obo o te mhu e ilasingme enana, obo o te me ikanya oshabo ena a gbe?” ⁵⁵ “Oa she khi omi ikapita na? Oa khi iMeli o khi inyoli, iJemhisi ali iJosefu ali iSamọ ali iJudasi ea she khi inyoghuo oli?” ⁵⁶ Ena ea khi inyoghuo oli eni ikpotso ni e ga nu awa la ana ena? Mhie, Obo o te me enana nya?” ⁵⁷ Irarigho, o ri elemhi bi we. S

Igho iJesu oo we, “Aa me ashini aa la mu ekpe na omekeguele, se ni apfe oyoli ali unuekpe oyoli tse aa la mu ekpe na li.”

⁵⁸ Itobo khi ea mhu e irudunga, o la agho gbe ikanya onyaloa ni e bu.

14

Eghuli oyi iJoni Oni oo batazi
(iMak 6.14-29; iLuk 9.7-9)

¹ Egheghe agho, Erodu oghie eke iGalili o suo eko iJesu. ² O gueye eni e ga li, oo, “IJoni Oni oo batazi na, ni o nyene egbe bhale agbo. Loli o ze ni o ro ligho mholi afu ro o gbe ikanya onyaloa enana.”

³ Irari khi Erodu o ke kpe ghie ya mu iJoni. Oo, a ri iweghe ge oli, a mu oli pfilo owa ighumha shi itobo ingme oyi Erodiasi ughue iFilipu inyoghuo oni Erodu. ⁴ Eri iJoni o ke gueye Erodu khi ushi oyi egbo iJu oa lama shi o ni o ro rue ughue inyoghuo oli iFilipu shi.*† ⁵ Oni egheghe Erodu o nono ni loli gbe iJoni-a shi oni ingme, ama ulishi oyi egbo iJu oo mu oli irari khi o lese khi egbo kpa e lese khi omekeguele iJoni o khi.

⁶ Ama, eḷe ni Eroḍu o gheḷe shi ogbeḷe ni a ro bia li, omi Eroḍiasi o gbe ishimhi khaṣe we ni o ri egbe mu oni Eroḍu doṣe. ⁷ O ri oni Eroḍu romhi ishe, o neta omose gueye oni omueshi khi loḷi ya ri emiemini o mhila luḷe na li. ⁸ Igho inyoli o ya seṣe oni omueshi, o ka gueye itali o khi iḶoni ukhomhi shi ukpeko na luḷe.

⁹ Abi o ro ngme oḷi gho, egbe pfo oni oghie-a. Ama irari ishe ni o romhi ali apfoḷi ni e nu oḷi shito, oo a ri emini o mhila na li. ¹⁰ Igho o ghie ya khi iḶoni ukhomhi o elemhi owa ighumha. ¹¹ A khi oni ukhomhi shi ukpeko a ri oḷi na oni omueshi, oni omueshi o tsua li ghi inyoli. ¹² Eniye odukhokho eyi iḶoni e bhale ya tsua ekuli oyoli ro ya to. E vu ya gueye iJesu.

IJesu o ri eminale na egbo agbele ishe le

(iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17; iḶon 6.1-14)

¹³ Abi iJesu o ro suo emini a me, o fiḷe agho lase. O lo oko-okḷe oniḷmhi je asha ni o da-ya ya shito. Abi eni egbo e ro suo ona e ri awe kia le deba li. ¹⁴ Abi iJesu o roḷe oni oko-okḷe oniḷmhi fiḷe lase, ni o ro me eni ebubu egbo egbo, elemhi we e ala li, eni ea ze, o re we ze.

¹⁵ Ogbomhi o mu eke, eniye odukhokho e bhale, ee oḷi, "Waa ke ze egbo ena ke je, irari khi oola o nuata shi apfe, ni e je ifu eoli ya de emhi le."

¹⁶ IJesu oo we, "Oa ti ni e ligho vu tse, a nono eminale na we le."

¹⁷ Eḷe iJesu, "Ibuledi ishe ali ifele ava e khi emini awa lese mhue shi ana."

¹⁸ IJesu oo we, "A rue we bhale ghi mhe ghue." ¹⁹ Oo, ogbogbo o shito ukhomhi ebuli. O rue eni ifele ava ali ibuledi ishe egbo, o tsua we idane o ri ikphemhi na Eshinegba. O kholo eni ibuledi-a, o re we na eniye odukhokho eyoli. Eni eniye odukhokho eyoli e kemhi we na we. ²⁰ Ogbogbo o le, o khue, e kpole. Igho eniye odukhokho eyoli e sano eni e kpole vo ighughu igbeva tsululu.

²¹ Emose agbele ishe (5,0000) e le eni

eminale, ini aa leli ikpotso ali eniye ma o.

IJesu o la ukhomhi oke kia
(iMak 6.45-52; iḶon 6.15-21)

²² Aghogho iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e lo oko-okḷe da je ukiḷe okḷe obini o kpole, o gueye eni ebubu egbo, ogbogbo o ke je. ²³ O vese eni egbo kua se, o je ukhomhi ute ya so iromhi. Ogbomhi o mu eke, iJesu loḷighuo o kie la oobo. ²⁴ Eghoghe ni a ngme ena, oni oko-okḷe o she roḷe eke lo oni okḷe kia nuata. Igho akpekpeli oniḷmhi oo zughuse oni okḷe, ni o tsua oni oko-okḷe ya nga ya tiemhi.

²⁵ Eḷe uzogbe neni ogbe o gbe-a, iJesu bhale deba we, o la oni ukhomhi okḷe e kia. ²⁶ Abi eni eniye odukhokho e ro me oḷi khi o la ukhomhi oni okḷe e kia, e yila. E tseṣe, e lie, "Ayemhe olimi lo!"

²⁷ IJesu o nyanya nu we ngme, oo, "A mholi udu, mhemhe lo, a khi ke na ulishi."

²⁸ IPita oo, "Onomhue ini yeye lo igesikia, weḷe mhe mhi bhale debe oni ukhomhi okḷe." ²⁹ IJesu oo li, "Bhale." Igho iPita o fiḷe oni oko-okḷe lasele, oo kia ukhomhi okḷe, oo le deba iJesu. ³⁰ Ama abi o ke ro me abi oni ukpokpomhi akpekpeli o li pfiolo, ulishi o mu oḷi, oo tiemhi elemhi oni okḷe. O tseṣe, oo, "Onomhue tsumhi mhe!"

³¹ Igho iJesu o nise obo-a o mu oḷi. Oo li, "Elo o ze ni irudunga oye o ro na she. Elo o ze ni u ro mhue akhokhomhe?"

³² Igho e ga ya lo elemhi oni oko-okḷe, oni akpekpeli o pfomhe. ³³ Igho eniye odukhokho eyoli e nyese ukhomhi na li ee oḷi, "Igesikia lo khi, Omi Eshinegba u khi."

IJesu o la iGenesareti ri oni oo ghua ze

(iMak 6.53-56)

³⁴ Abi e ke ro da oni okḷe ni o khishi, e bhale eke iGenesareti. ³⁵ Abi egbo ni e la oni eke e ro lese khi iJesu lo, e ghie ghi egbo ni e la eoli i kia gase oni eoli nya. Egbo e tsua egbo eyewe nya ni ee ghua ghi oḷi. ³⁶ E lema li o kpekepe

o lẹsẹ zẹ ni eni ẹ ghua e ri obọ ti esọ awulu ni ọ sọ. Ẹgbọ nya ni e ri obọ ti ọli, e ze.

15

Osese ipfuase na ekelemhi (iMak 7.1-13)

¹ Igho ẹgbọ iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo e te iJerusalemu bhale ya mhila iJesu, ẹẹ, ² “Elo o zẹ khi eniye odukhokho eye ẹa ya ri osese ni ititawa e ro shi eke gbe akanya? Ẹa ya kpe abọ-a neni e le eminale!”

³ IJesu ọọ wẹ, “Elo o zẹ ni a ro ri itobọ ushi oyeye gbe ushi oyi Ẹshinegba-a? ⁴ Irari khi Ẹshinegba ọọ lie, ‘Ogbọ ọ ke ri ekpe na itali ali inyoli,’ ali khi, ‘Onini ọ da ku itse na itali okekhi inyoli ne, a gbe ọli-a.’* ⁵ Ama abi ẹẹ a ke ngme khi, ini ogbọ ọ mhọli ikpagho ni ọ kha ro na itali okekhi inyoli, ni ọ ke ro lie khi eni ikpagho egho khi loli mu udu pfi, khi Ẹshinegba loli ke ri eni ikpagho ya na. ⁶ Khi ọ guẹ kia ini ọa ke ri ẹ ri ikpagho na itali ali inyoli. Ina a li ri ẹloe ẹ gbe ushi oyi Ẹshinegba ni a ba me asha ke deba osese oyẹ ẹ. ⁷ Ẹẹ e ri ugamhi ku alo! Azaya Omekeguele ọ kpe lina ngme ọli shi ẹ egbe ni ọ re, ⁸ “Eni ẹgbọ ena, unu e ro mu ekpe ẹ na mhe, ama udu oyewe o nuata shi mhe ọ. ⁹ Afue e mema ga mhe, irari khi osese oyi ẹgbọ ẹẹ sese ẹgbọ, abine khi ishi eyemhe lo.”†

Emini e ri ogbọ ọọ khi oni ọa pfuase (iMak 7.14-23)

¹⁰ IJesu ọ lu ẹgbọ ni e legba, ọọ wẹ, “A ri esọ shi mhe eke, ni a mhue ilẹsingme. ¹¹ Ọa khi emini ogbọ ọ rote unu le tiemhi elemhi e roli ẹ khi oni ọa pfuase, ama emini e te ọli unu ya fiẹ e ri ogbọ khi oni ọa pfuase.” ¹² Igho eniye odukhokho eyoli e bhale deba li e mhila li, ẹẹ ọli, “Uli lẹsẹ

khi ingmemhi ni u ngme amo khi, o ri elemhi ẹ bi ẹgbọ iFarisi?”

¹³ IJesu ọọ wẹ, “Ọara ni Itamhe na iloghie ọa da ro ko ne, a ya vu ọli eke-a.” ¹⁴ A khi zẹ ni ingme oyewe o nase ẹ udu. Ezalo ni eri ezalo ẹ kia e khi. Ini ọzalo ọ mu ọzalo ọnabi loli obọ ro ọ kia, eri wewe ava e ga de ya pfilo ateke.†

¹⁵ IPita ọọ iJesu, “Gueye anye abi oni okhe irokhokho ena e ngme.”

¹⁶ IJesu ọọ wẹ “Aa kie lẹsẹ emini mhia ngme?” ¹⁷ A lẹsẹ khi emini o da te unu ya tiemhi elemhi khi eri a ne ọli ẹ kua? ¹⁸ Ama emini o da te unu lasele ne, elemhi udu o te lasele. Ena e khi emini e dobe ri ogbọ ọ khi oni ọa pfuase. § ¹⁹ Irari khi elemhi udu isamhi ebe e te ẹ lasele. Usamhi abi a lie gbe ugbeli, ali abi a lie kia okia, abi lie do ighiatọ ni a ro na eta ali iku itsebo ali iyese ogbọ-a, ali ni a ro ọ pfi ọtsẹle ẹgbhue.* ²⁰ Emhi enana e ri ogbọ ọ khi oni ọa pfuase. Ama ini ogbọ ọ le eminale ni ọa ro kpe abọ, ọa ri ogbọ khi oni ọa pfuase.

Irudunga oyi okpotso ongi iKena (iMak 7.24-30)

²¹ IJesu ọ te agho vu, ọ bhale eke iTai ali iSidoni. ²² Okpotso ongi iKena ni ọ la ukiekie eke ogho ọ bhale deba iJesu ọ lema li, ọọ li, “Onomhue Omi iDefidi kpekpe mhọli ilelemhi na mhe. Omimhe ni omueshi ọ mhue ayemhe okphaghiẹ. Oo ze mu ọli gba memena.”

²³ Ama iJesu ọa sọ ọli ọ. Eniye odukhokho eyi iJesu, ẹ iJesu ọ khu oni okpotso khi ọọ kpe okeke deba ewe.

²⁴ IJesu ọọ wẹ, “Isumha eyi iZireni ni e waa, a ghie mhe ghi tse.”

²⁵ Oni okpotso ọ suọ ona, ọ bhale ya de wugha odalo oyi iJesu, ọọ li, “Onomhue kpekpe kpaghiẹ mhe obọ.”

²⁶ IJesu ọọ li, “Ọa ti ni a rue eminale oyi eniye pfi ghi ewa.”

²⁷ Oni okpotso ọọ, “Igho lo gueguegue, Onomhue. Ama ewa ẹẹ le eminale ni o rote ukhomhi itebu oyi oni ọ mhọli wẹ de kua eke.”

* 15:4 Li zẹ Okiali 20.12; 21.17; iLẹv 20.9; iDeut 5.16 † 15:9 Li zẹ Aza 29.13 ‡ 15:14 Li zẹ iLuk 6.39 § 15:18 Li zẹ iMat 12.34 * 15:19 Li zẹ iGal 5.19-21; 1 iKori 6.9-10; iRom 14.14

28 Ijesu o o oni okpotso, “Egbegbo u mhue irudunga, a ya ri emini u nono ne.” Aghoaghо omi oli o ze.

29 Ijesu o te agho vu, o rote oke oniemi iGalili le. O nga ukhomhi ute ya shito. 30 Ebubu egbо e bhale deba li agho, e tsua egbо ni e guoghо awe-a, ali eni e ze alo ali eni e le eso, ali eni e ki shi, ali ingmenu ali ebubu egbо ni e mhue ighuamhi ododa bhale ya shi ufuenge oyi ijesu. O ri wewe nya ze. 31 Abо e sha egbо abi e ro me khi ingmenu ee ngme, egbо ni e guoghо a, e vule kia, eni e ze alo e me eke, igho, ee kueghie Eshinegba oyi iZireni.

Ijesu o ri eminale na egbо agbele ene le

(iMak 8.1-10)

32 Ijesu o lu eniye odukhokho eyoli, o o we, “Elemhi egbо ena e ga lala mhe irari khi ele-ese na ni e te nu mhe la akana. Ea me eminale le. Mhi aa nono ni mhi gueye we e ri elemhi ofue ke je, ini ubi o khi rue we shi ode.”

33 Eniye odukhokho eyoli e mhila li, “Obo a te ya me eminale ni ebubu egbо ena e ya le ifu oyemi ni awa la ena?”

34 Ijesu o mhila we, “Ibuledi ingme a mholi shi agho?”

E oli “Iruli ishilua ali ikuku ifele.”

35 Igho ijesu o o eni egbо e shito ekekhe. 36 Igho o rue eni ibuledi egho ali eni ifele o kphemi na Eshinegba shi o. O khi we a, o rewe na eniye odukhokho eyoli e kemhi we na eni egbо. 37 Ogbokpa o le, o khue. Eniye odukhokho eyoli e sanо eni e le kpole shi ighughu ishilua e vo tsuulu. 38 Emose agbele ene 4,000 e le eni eminale. Ini ogbо o leli ikpotso ali eniye ma o. 39 Ijesu o vese eni ebubu egbо kua se, o lo oko-okе oniemi je ukiekie eke iMagidaleni.

16

E mhila ijesu o ri olele khasе ewe
(iMak 8.11-13; iLuk 12.54-56)

1 Egbо iFarisi ali iSadusi eghuo e bhale deba ijesu e ya mu oli fe. E mhila li o ri olele ni o te iloghie bhale khasе we.* 2 Ijesu o o we, “Ini ogbomhi o o mu eke, a guele khi, ‘Ogbe-namo o ma ti irari khi idane o yile-a.’ 3 Ele uzogbe, a guele khi, ‘Ame o ya rue amo irari khi idane o o yile, o gbo bishi-a.’ A gue bino irarogbe guele abi ogbe o ya li, ama aa dobe e guele emini eghеghе ni a la memena o ngme. 4 Ee egbо ebe na agbhotu ona ni aa ri igesikia ga Eshinegba! A mhila mhe olele? Aa ya ri okhoghuo khasе e, se ni onayi iJona omekeguele.”†

Igho ijesu o pfi we shi agho vu.

Oyese oyi egbо iFarisi ali iSadusi
(iMak 8.14-21)

5 Abi eniye odukhokho eyoli e ro da oni oke oniemi ni o khi shi je egele ukiekie obini o kpole se, e sato khi wewe ea yelege tsua ibuledi. 6 Ijesu o o we a mhue egbhe e shi angeli oyi egbо iFarisi ali iSadusi ni o li abi afuma oyi oyese.‡

7 Eni eniye odukhokho e nu egbewe ngme oli khi itobo khi wewe ea tsua ibuledi bhale ijesu o ro ngme ona.

8 Ijesu o suo emini e ngme, o o we, “Eni ea mholi irudunga ena, elo o ze ni a ro gue ezо eminale? 9 Aa kie lese ingme? Aa sato abi mhi ro kemhi ibuledi ishe na egbо agbele ishe, ighughu ingme a sanо eni e le kpole vo?§ 10 Ali ibuledi ishilua ni mhi ro na egbо agbele ene le, ighughu ingme a sanо eni e le kpole vo? 11 Elo o ze khi aa kie lese khi o a khi ingme ibuledi mhi nu e gue? Ama, mhi e a mu egbe e shi oyese oyi egbо iFarisi ali iSadusi ni o li abi ifuma.” 12 Loli eniye odukhokho eyoli e ro tigbe lese khi, o a khi ingme ifuma ni a ro nye ibuledi o nu we ngme e shi, ama ingme ose e egbholi oyi egbо iFarisi ali iSadusi o o ngme.

IPita o guele oni ijesu o khi
(iMak 8.27-30; iLuk 9.18-21)

* 16:1 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † 16:4 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 16:6 Li ze iLuk 12.1
§ 16:9 Li ze iMat 14.17-21 * 16:10 Li ze iMat 15.34-38

13 Abi iJesu o ro bhale eke iSize-ria iFilipi, o mhila eniye odukhokho eyoli, oo we, "Oghuo egbọ e famhi e lie khi Omi Ogbọ o khi?"

14 Ee iJesu, "Eri egbọ eghuo e khi iJonni Oni oo batazi egbọ u khi, eghuo e lu e, Elaja, eghuo o e khi, iJeremaya u khi, eghuo e khi, ooghuo emekeguele u khi."†

15 IJesu oo we, "Ee oye e, oghuo e khi mhi khi?"

16 ISamo iPita o ro oli, "Yeye u khi oni iKirisiti Omi Eshinegba ni o la o."‡

17 IJesu oo li, "Oni a khi vose na u khi, iSamo omi ijona. Oa khi ogbọ o ri igesikia ona khasẹ e, obọ oyi Itamhe na iloghie o te bhale. 18 Mhi gueye, yeye iPita, (ni u khi eche). Oni ungmehi ni u ngme ena mhi ya ma Igbaa oyemhe ni e mie mhe suo nga, ekpabo oyi eghuli oa dobe ya mu oli o le. 19 Mhi ya rue okpe oyi eghiele oyi Eshinegba ne, emiemini u waa da lama shi elemhi agbo ona ne, Eshinegba oa ya li lama shi o obini iloghie, emini u da lama shi elemhi agbo ona ne, o ya lama shi o obini iloghie."§

20 IJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e khi gueye egbọ khi loli khi oni iKirisiti.

IJesu o gue ingme eghuli oyoli le shi eke

(iMak 8.31--9.1; iLuk 9.22-27)

21 Rote eghẹghẹ agho vu iJesu o te gueye eniye odukhokho eyoli, oo, lie, "Mhi mema ya je eke iJerusalemu ni mhi la ya me osoli ebubu abo eyi eni egbhali ali ighie eyi ekpodalougamhi ali esese Ishi eyi iMosisi. A mema ya gbe mhe-a, ama ele nuzi-ese a ya guise mhe le bhale agbo."

22 Igho iPita o lu oli fie je olase o lie oli o khi ke gbo ngme ghọ, "Eshinegba o bighi oli ku a, ogho oa ya tse shi e egbe!"

23 IJesu o mu egbe pfi oo iPita, "Vu mhe ana, okphaghie! Ozuode u khi shi mhe o, irari khi waa ya sa isamhi ni e rote obọ oyi Eshinegba bhale, ama usamhi oyi agbo."

24 Igho iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, "Ini ogbọ o da nono ni loli deba mhe ne o mema ya kie egboli o tsua apfida oyoli oo deba mhe.* 25 Irari khi ogbọ ni o da dua ni loli tsumhi ayemhe oyoli ne, agbo onabi oyi Eshinegba o ya de oli obọ-a, ama ogbọ ni o da ri itobo oyemhe rue ayemhe oyoli pfi-a ne, o ya tsumhi oli.† 26 Ighe eleli ni ogbọ o ya me ini o le ugu agbo ona nya, ni ayemhe oyoli o ro de oli obọ-a? Abi khi elo ogbọ o dobe ro ya fali ota ro to ayemhe oyoli. 27 Irari khi Omi Ogbọ o ya bhale elemhi ufumhi oyi Eshinegba loli ali igeni eyoli, eghẹghẹ agho o ya ri eleli na ogbogbo abi o li gbe.‡ 28 Mhi gueye e khi egbọ eghuo e la ana memena ni ea ya ghu ne, ni e ro ya me khi Omi Ogbọ oo bhale abi oghie."

17

Imamachi oyi iJesu

(iMak 9.2-13; iLuk 9.28-36)

1 Ogbẹle-esesa o dose se, iJesu o rue iPita ali iJemhisi ali iJonni ikhi inyoghuo iJemhisi, weweghuo kpe e ya nga ukhomhi ute ni o yagha. 2 O la agho mu mela-a ukpelo we. Alo eyoli e ge abi ovo, itsua ni o so e ge abi akpa. 3 O li denẹ, ghe ke, e me khi iMosisi ali Elaja khi e nu iJesu e ngme.

4 Igho iPita oo iJesu, "Onomhue, o ma gue ti khi anye la ana! Ini o ghole e, mhi ya to okholo ese, oghuo o o khi o ye, olese o o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja."

5 Abi o kie li ngme, igho otughunu ni o ge nyanyanya o bhale ya khukhu we-a. E suo khi uruli o rote oni otughunu lie, "Omimhe ni mhi nono

† 16:14 Li ze iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8

18.18; iJon 20.23 * 16:24 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27

† 16:25 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25 ‡ 16:27 Li ze iMat 25.31; iWolo 62.12; iRom 2.6

* 17:5 Li ze Igbae 22.2; iDut 18.15; iWolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22

‡ 16:16 Li ze iJon 6.68-69 § 16:19 Li ze iMat

† 16:25 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon

* 17:5 Li ze Igbae 22.2; iDut 18.15; iWolo

† 17:5 Li ze 2 iPit 1.17-18

ingme oyoli na, ni o ri egbe e mu mhe. A suo emini o gueye e.”*†

⁶ Abi eni eniye odukhokho e ro suo ona, e de yeshi ta alo rughu, ulishi oo mu we. ⁷ Igho iJesu o bhale ya ri obo ti we, oo we, “A vule, a khi ke ze ni ulishi o mu e.” ⁸ Abi e ke ro yase alo eke, ea ke me ogbokhoghuo agho se ni iJesu lolighuo kpe.

⁹ Abi e ro tiemhi oni ute le, iJesu o tse agua ye we, oo. “A khi gueye ogbokhoghuo emini a me, ini aa li rote eghuli guise Omi Ogbọ le.”

¹⁰ Eni eniye odukhokho eyoli e mhila li, ee, “Elo o ze khi esese Ishi eyi iMosisi e lie khi Elaja o mema kpe ya bhale?”†

¹¹ IJesu oo we, “Elaja o mema kpe ya te ode bhale ya mu egbe emhikpa shi eke. ¹² Ama mhi gue e ye e khi Elaja o she bhale ama egbo ea lama khi loli o khi, e li oli abi o ghole we. Igho e ya li na Omi Ogbọ osoli.”§ ¹³ Igho eniye odukhokho eyoli e tigbe lese khi ingme oyi iJoni Oni oo batazi egbo oo ngme.

IJesu o ri omọ ze
(iMak 9.14-29; iLuk 9.37-43a)

¹⁴ Abi e ro nyene egbe bhale deba eni ebubu egbo, omose oghuo o bhale ya wugha odalo oyi iJesu. ¹⁵ Oo, “Onomhue, kpekpe le elemhi omi mhe ni o mhue ughuamhi ni o mu ogbo pfi gbe. O ma nase oli gba. Isheghuo o mu oli e pfilo erali, isheghuo o de pfilo oke. ¹⁶ Eri mhi rue oli ghi eniye odukhokho eye, ea dobe roli ze.”

¹⁷ IJesu oo, “Ashi mhi beshi ri abo mu udu na e ya ramhi, ee egbo ni ea mhue irudunga ali iwali egbo, ele ingme mhi ke beshi ri abo mu udu na e ya ramhi? A rue oni omọ ghi mhe ana.” ¹⁸ Igho iJesu o mhesa na oni ayemhe okphaghe ogho, o te oli egbe fie ya lase, oni omọ o ze aghoagho.

¹⁹ Igho eniye odukhokho e bhale deba iJesu abi o ro kpe lolighuo le, e mhila li, ee oli. “Elo o fe ze khi anye

ea dobe khu oni ayemhe okphaghe ya lase?”

²⁰ IJesu oo we, “Itobo khi irudunga oye e oo she lo. Mhi gueye e khi ini a mhue irudunga ni o she abi ukpamhi oara imositadi, a ya dobe gueye ute ona, ee oli, ‘Vu ana lasele je oobo.’ O ligho ne abi u ngme. Aa me emini o ya ze e ke li.” ²¹ [Ama ode ni a te dobe khu ayemhe obe onana fie lase khi, ode iromhi isoso ali azumhi ipfifi.]*

IJesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke

(iMak 9.30-32; iLuk 9.43b-45)

²² Abi eniye odukhokho eyoli e ro bhale iGalili, iJesu oo we, “Egheghe o she ramhi ni a ro ya ri Omi Ogbọ na egbo de. ²³ E ya gbe oli-a, ama elenuzise a ya guise oli le bhale agbo.” Oni ungmehi o ri egbe pfo we-a.

E mhila iJesu oga oyi Owa ugamhi

²⁴ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e ro nyene egbe jele iKapanomu, emionoga na Owa oyi Eshinegba e bhale deba iPita, e mhila li, “Osese oye e o li fe ze oga oyi Owa oyi Eshinegba?”†

²⁵ IPita oo we, “Ee.”

Abi iPita o ro lo elemhi owa le ya mhila iJesu, iJesu o kpe ngme. Oo, “ISamọ, eghuo u fe sa khi enighie ena agbo ona e famhie mie oga? Emọ-ekẹ abi epfese?”

²⁶ IPita oo, “Epfese.”

IJesu o li, “O ti sho! Ogho o rokhase khi omọ eke o a khi oni oo ze oga.”

²⁷ “Ama ini awa khi lue na we, je oke ya pfi ugba oye pfilo. Afele ni u tode ya mu, khueghie oli unu-a, u ya me oli ukpagho unu rue. Rue oli ni u roli ya ze oni oga oyemhe ali oye.”

18

Oghuo o fune shi Eghiele oyi Eshinegba

(iMak 9.33-37; iLuk 9.46-48)

¹ Egheghe agho, eni eniye odukhokho e bhale deba iJesu, e

† 17:10 Li ze iMala 4.5 § 17:12 Li ze iMat 11.14 * 17:21 Li ze iMat 21.21; iMak 11.23; 1 iKori 13.2

† 17:24 Li ze Okiali 30.13; 38.26 * 18:1 Li ze iLuk 22.24

mhila li, “Oghuo o fe fune shi Eghiele oyi Eshinegba?”* 2 Igho iJesu o lu ukuku omohale migha we odalo. 3 Oo we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e, khi, ini aa li mu pfi ni a li abi ikuku eniye, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.† 4 Ogbō ni o ga fune shi Eghiele oyi Eshinegba khi, oni o ri egbōli tiemhile abi ukuku omohana.

5 “Onini o da ri irari eva oyemhe mie omohana ne, mhemhe o mie. 6 Ama ini ogbōkhoghūo o yese enana ni e mie mhe suo pfido, ini a bie mu iko zu ogbō ogbōgho uruli tsua pfilo elemhi oko oniemhi, o ti ne.

7 “O maa kholo mu egbo ni e yese egbo o lamhe. Ogbō o dobe ya na pfue imufe oyi olamhe. Ama o ma kholo egbo ni e ze khi a me eni imufe egbōgho egbe. 8 Ini obō oye, okekhi owe oye, o ze ni u lamhe, khi oli pfi-a. Irari khi o ti ne ini ogbō o khi okhomhi ya lo agbō na agbōagbō, ni abo ali awe e gba pfo nali ya lo owa ere.‡ 9 Ini o khia khi eloe oye o ze e lamhe, vuonyo li pfi. O ti ne u ri ukpeloe oghuo ya lo iloghie, ni alo e ro gba ne, pfi e ya lo ilimhi iriere.§

Okhe irokhokho oyi osumha ni o wa (iLuk 15.3-7)

10 “A khi ze ni a ri eloe gbe eni ea mu eloe enana, irari khi eri igeni eyewe na iloghie e migha odalo oyi Itamhe eghegheka. 11 [Eri mhemhe Omi Ogbō mhi bhale ya tsumhi eni e wa-a.]

12 “Se a sa shi o? Ini ogbō o mhue isumha egbhuēshe ni oghuo o, o ro wa-a. Oa khi eri o ya ze oghuo oa la egbhuēshe egbo obō, o ya nono oghuo ni o wa a egbo? 13 Ini o me oli, mhi gue e ye e khi egbe e ya mu oli shi oghuo ogbo dose oghuo oa la egbhuēshe enekpole ni ea waa. 14 Igho Ita e na iloghie oa li nono eni ea mu eloe enana ni e wa-a.

Inyoghūo e ni o pfido ne

† 18:3 Li ze iMak 10.15; iLuk 18.17; 1 iPit 2.2

* 18:15 Li ze iLuk 17.3 † 18:16 Li ze iDeut 19.15

Li ze Igbae 4.24 * 18:22 Li ze iLuk 17.3-4

15 “Ini inyoghūo e o lue ne, le deba li ka gueye oli emini o li. Ama ze ni o khi ye ye ali lolighuo kpe. Ini o ri esō shi e eke, u she gbo sheshe oli shi ode.*

16 Ama ini oa ri esō shi e eke, lu ogbō ogbūo abi ava elese, egheghe agho ni e khi otsele abi Ebe-no-pfuase o ngme.†

17 Ini oa ri esō shi e o, le ya gue eni ingme nya ye ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Ini oa gbo da ri esō shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o ne, a ti kia nali. A rue oli shi ogbo ni oa miesuo ali omionoga ogbo okholo.

18 “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi emiemini aa da lama shi oni agbo ona ne, aa ya li lama shi o na e obini iloghie. Ali khi emiemini a da lama shi agbo ona ne, a ya lama shi o na e obini iloghie.‡

19 “Mhi gbo gueye e khi ini ee otu-ava a da lama shi emhikhoghūo agbo ona ni a ro so iromhi shi o ne, Itamhe ni o la iloghie o ya riēle oli na e. 20 Irari khi asha ni egbo ava o khi aase e da lona kugbe irari eva oyemhe ne, mhi nu we la agho.”

Okhe irokhokho oni o ya gbe kua na ogbo

21 IPita o bhale deba iJesu, o mhila li, “Iti-ingme inyoghūo-mhe o fe ya lue na mhe ramhi ni mhi ro ya gbe kua nali? Iti ishilia?”

22 IJesu oo li, “Iiye, oa khi iti ishilia tse, ama iti egbhuēse ali igbe asha ishilia.§*

23 “Irari khi eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie oghuo ni oo eni ee ga eyoli e bhale ya rokhase lue abi e li gbe akanya. 24 Abi o ro gho bino na we abi e li gbe na li, a rue omose oghuo ni o lo oli ekpa idududu bhale. 25 Abi oni omose oa ro dobe fali eni ikpagho, oni oghie oo e mu oli ali ughue oli ali imi oli ya de ni o ro fali eni ota.

26 “Oni oo ga ogbo o de ya wugha odalo oyi oni oghie, oo li, ‘Kpekpe, rabomudu na mhe, mhi ya fali e eni ikpagho nya.’ 27 Igho oni oghie o ya

‡ 18:8 Li ze iMat 5.30 § 18:9 Li ze iMat 5.29

* 18:15 Li ze iLuk 17.3 † 18:16 Li ze iDeut 19.15 ‡ 18:18 Li ze iMat 16.19; iJon 20.23 § 18:22

Li ze Igbae 4.24 * 18:22 Li ze iLuk 17.3-4

mhue isomhelemhi na li, o gbe eni ota kua na li, o ze oli vu.

²⁸ “Ama abi oni o o ga o ro fe lase, o me oni o o ga nabi loli ni o lo oli ikuku ikpagho. Igho, o khi awulu shi oli uruli, o o li, ‘Fali mhe ota ni u lo mhe!’

²⁹ “Onuzava oyoli ogho, o de ya wugha, o o lema li, o o li, ‘Kpekpe rabomudu na mhe, mhi ya fali e.’

³⁰ “Ama o a lama na li. O o a mu oli ya shi owa ighumha ya ramhi ni o ro ya fali eni ota. ³¹ Abi eni ee ga enekpole e ro me emini o li, elemhi ee bi we. E le ya gue eni ingme nya ye oni oghie ogho.

³² “Igho oni oghie o ghie ya lu oni o o ga ogho, o o li, ‘Yeye oni o o ga o na okholo o na, mhemhe mhi gbe ikpokpomhi ikpagho ni u lo mhe kua ne irari khi u lema mhe, ³³ waa khi oni o kha li mhue isomhelemhi na onuzi-ava oye abi mhi mhue isomhelemhi ne?’ ³⁴ Igho elemhi e bi oni oghie, o mu oli ya shi owa ighumha ni a nali osue ya ramhi ni o ro ya fali eni ota ni o lo nya.

³⁵ “Ina Itamhe na iloghie o li ya li e ini aa rote ekelemhi udu gbekua na inyoghuo e.”

19

Ipfa-ughue-a (iMak 10.1-12)

¹ Abi iJesu o ro ngme se, o te eke iGalili vu je eke iJudia ukiokie oke iJodani, ² Ebubu egbo e ve deba li. O rewe la agho ze.

³ Egbo iFarisi eghuo e bhale ya mu oli fe ni e ba me asha mu ingme ma li obo. E mhila li, “Ushi oyawa o fe lama shi o omose o ri itobo emhikhoghuo khu ughue oli?”

⁴ IJesu o mhila we, “Aa ze abi Ebe-no-pfuase o ngme khi eri Eshinegba ni o ma egbo te igbaekele, o ma egbo omose ali okpotso?” ⁵ Eshinegba o gbolo e, ‘Itobo ona omose o ya ze itali ali inyoli obo, o to ma ughue-oli o, wewe ava e mele ogbo oghuo-a.’ ⁶ Egheghe

aghoe ea ke khi ava ama oghuo. Itobo ona, emini Eshinegba o she to ma, ogbo khi vase oli-a.”†

⁷ Eni egbo iFarisi e mhila iJesu, “Elo o ze khi Ushi oyi iMosisi o lama ogbo o nya ebe ipfa-ughue-a mholi ughue oli obo, o khu oli?”‡

⁸ IJesu o o we, “Itobo khi aa gbe udu o ze ni Ushi oyi iMosisi o ro lama li na e, ama o a kpe te igbaekele ligho. ⁹ Mhi gueye e khi onini o khu ughue oli ni o a ro khi itobo okia, ni o ro ya rue okpotso olese ne, o she kia okia.”§

¹⁰ Eniye odukhokho eyi iJesu ee, ini o khia khi ina o bie khi iteva omose ali ughue oli, o bie ti ne ogbo khi rue okpotso shi.

¹¹ IJesu o o we, “Oa khi ogbokpa oni osese ona o go lu, se ni eni Eshinegba o ri oni afu na e khi rue okpotso. ¹² Irari khi emhi ebubu ee ze khi ebubu egbo ea ya rue okpotso, eghuo, itobo khi igho Eshinegba o ma we, eghuo, itobo khi egbo e re we khi igho, elese e ri egbewe mele owali-a ni e me asha ga Eshinegba egbegbo. Ogbo ni o dobe ya ri egbe mie oni osese, o ri egbe mie.”

IJesu o lema na eniye enikeke (iMak 10.13-16; iLuk 18.15-17)

¹³ Egheghe agho, egbo eghuo e wolo eniye enikeke bhale ghi iJesu ini o ri obo nga we ukhomhi, ni o so iromhi na we. Ama eniye odukhokho eyoli ee khu we, e ti je ukhokho.

¹⁴ IJesu o o we “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke khu we irari khi wewe enana e mholi agbo oyi Eshinegba.” ¹⁵ O ri obo nga we ukhomhi se, o rote agho vu.

Ozeo ni lolo pfue (iMak 10.17-31; iLuk 18.18-30)

¹⁶ Ozeo oghuo o bhale ya mhila iJesu, o o, “Osese onete, elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mholi agbo onabi oyi Eshinegba?”

¹⁷ IJesu o o li, “Elo o ze ni u ro o lu mhe onete? Eshinegba lueghuo kpe o

* 19:4 Li ze Igbae 1.27; 5.2 † 19:6 Li ze Igbae 2.24 ‡ 19:7 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31 § 19:9 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10,11 * 19:18 Li ze Okiali 20.13-16; iDeut 5.17-20

leşe ti. Ini u wa nono ni u mhõli agbõ onabi oyõli, ri ishi eyõli gbe akanya.”

18 O mhila iJesu, “Ishi eneghuo o?”*

Ijesu oõ li, “ ‘Khi gbe ugbeli, khi kia okia, khi do ughiatõ, khi pfi õtsele egbhuẽ mu õgbõ. 19 Mu ekpẽ na itẽ ali inyẽ, gbo zẽ ni, u nono ingme oyi õnuzava õyẽ abi u li nono egbe ẽ.’ ”†

20 Oñi õzẽo õõ iJesu, “Te ekẽ vu mhi te ri eni u ga ngme ena nya a gbe akanya, onoghuo o ke kpõ mhẽ le?”

21 Ijesu oõ li, “Ini u wa nono ni u gba pfo, lẽ ya ri itsua ni u mhõli nya dẽ u kemhi eni ikpaghõ na egbõ ni ẽa mhõli, ni u mhõli eõfue shi obini iloghie. U tigbe bhale ke ya deba mhẽ kia.”

22 Abi õni õzẽo õ rõ suõ ona, egbe e pfo li-a itobõ khi õõ pfue gba.

23 Ijesu õõ eniyẽ odukhokho eyõli, “Mhi gue õli ẽ yẽ ẽ khi, o ma munu ni egbõ ni e pfue e zẽ ni Eshinẽgba õ mhẽsẽ na wẽ. 24 Mhi gbo gueyẽ ẽ khi, ni õgbõ ni õ pfue õ rõ lo eghiele oyi Eshinẽgba, o ya munu dõsẽ, ni õgbõ ke dua ni lõli ri akphẽrẽ rõte esẽ asugẽ ya fie.”

25 Abi eniyẽ odukhokho eyi iJesu e rõ suõ ona, abõ e sha wẽ, e mhila li, “Oghuo õ ke dobẽ ya lo Eghiele oyi Eshinẽgba shõ?”

26 Ijesu õ bino wẽ, õõ, “Ini a ri oyi õgbõ ngme, ona o ya munu, ama obõ oyi Eshinẽgba, emhikpa o zẽ õli ẽ riẽlẽ.”

27 IPita õ mhila iJesu, õõ li, “Anye ni anye zẽ emhikpa obõ bhale deba ẽ ena, elõ anye ya mẽ õ rue?”

28 Ijesu õõ wẽ, “Abi o li mhi li gue õli ẽ yẽ ẽ khi ini Omi Ogbõ õ da shitõ ukpẽkhomhi ufumhi oyõli eghẽghẽ agbõ Onogbõ, ẽẽ ogbava ni a deba mhẽ a ya nu mhẽ shitõ ikpẽkhomhi igbẽva, a mhẽsẽ ẽ na eðeli igbẽva eyi iZireni.‡ 29 Ogbõkpa ni õ da zẽ owa oyõli obõ, okekhi inyõghuo õli, ni õ zẽ itali ali inyõli obõ ali inyõghuo õli ali imiõli ali eõfue eyõli obõ shi itobõ oyẽmhẽ ne, õ ya mhue eõfue eghõghõ

asha egbhuẽshe, õ gbo mhue agbõ onabi oyi Eshinẽgba. 30 Ama egbõ eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho, e ya ralo.”§

20

Okhẽ irõkhõkhõ oyi egbikanya na elemhi ogba ipfonu

1 “Eri Eghiele oyi Eshinẽgba o li abi õmõsẽ õghuo ni õ fiẽ lasẽ ya wolõ egbõ eõuzogbe je ogba ipfonu oyõli ya gbe akanya. 2 O lama khi lõli ya fali õgbõgbõ ingmẽ ni a mie ogbẽlẽ. O rẽwẽ je ogba ẽera ipfonu oyõli ya gbe akanya.

3 “Elemhi agogo itili eõuzogbe, õ fiẽ lasẽlẽ, õ mẽ khi emõsẽ eghuo e migha elemhi oki ni ẽa mhue õni ẽẽ gbe. 4 Oõ wẽ, ‘A je ogba ẽera ipfonu oyẽmhẽ ya gbe akanya khi mhi ya fali ẽ emini o ti.’ 5 Ighõ e vu.

“Elemhi agogo igbẽva eõ õguota ali agogo esẽ eõ eõgbõmhi, õ gbo lighõ ya wolõ emõsẽ elesẽ. 6 Agogo ishe o she ramhi, õ gbo bhale ya ẽ emõsẽ elesẽ ni ẽa li gbe okhõghuo. O mhila wẽ, õ wẽ, ‘Elõ o zẽ ni a rõ migha ana amo kpa pfuse eghẽghẽ-a, ni aa rõ gbe okhõghuo?’

7 “E õli, ‘Irari khi õgbõkhõghuo õa lu anye shi akanya lõ.’

“Oõ wẽ, ‘A je ogba ipfonu oyẽmhẽ ya gbe akanya.’

8 “Ogbõmhi o ke mu ekẽ, õni õ mhue ogba õghõ, õ lu õni õ ri egbõ ẽ gbe akanya na li, õõ, ‘Lu eni e gbe akanya ni u fali õgbõgbõ ota. O kpẽ rõte egbõ ni e kpẽ ukhokho bhale fali ota ya ramhi eni e kpẽ bhale.’*

9 “O fali egbõ ni e te agogo ishe eõgbõmhi gba akanya le ukpaghuo. 10 Abi eni e te ododẽ gba akanya le e rõ bhale ya mie ifata, e dabi khi ikpaghõ eyẽwẽ e ya bu dõsẽ eni e kpe ukhokho bhale õni akanya. Ama a ga fali wẽ abizize. 11 E mie ifata se, ee wolõ õni õ mhue ishemhi. 12 E õli, ‘Emõsẽ ena ni a kpukhokho mie,

† 19:19 Li zẽ Okiali 20:12; iDeut 5:16; iLev 19:18 ‡ 19:28 Li zẽ iMat 25:31; iLuk 22:30 § 19:30 Li zẽ iMat 20:16; iLuk 13:30 * 20:8 Li zẽ iLev 19:13; iDeut 24:15

iwakati oghuo e lẹsẹ gbe akanya, ama rọte ẹlẹ uzogbe fiefie anye te ri ukhomhi shi ovọ ya ramhi ogbomhi. Ama u ya fali anye abizize!

¹³ “Omhuẹ-ishiemi ọ rọ ọtuoghuo elemhi wẹ, ‘Omue, mhi aa liẹle. Oa khi ukpaghuo-ghuo a lama na mhẹ shi akanya ogbele? ¹⁴ A mo ikpagho eye ẹ ni a ke je apfe. Onoghuo o de ẹ shi ọ ini mhi fali omose ni mhi kpukhokho mie abi mhi fali ẹ. ¹⁵ Abi khi mhia dobe ya li ikpagho eyemhe abi o ghole mhẹ? Eri a ke kpe ofuma irari khi mhi da khi ogbo ni ọ somhopfa?’

¹⁶ “Ama egbo eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho e ya ralo.”†

Ijesu ọ gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke

(iMak 10.32-34; iLuk 18.31-34)

¹⁷ Abi ijesu ọ rọ ọ nga iJerusalemu, ọ lu eniye odukhokho eyoli je asheghuo ya gueye, ọọ wẹ. ¹⁸ “IJerusalemu ni awa je ena, a ya la oobọ ri Omi Ogbo na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi de, agho e la ya pfa ezọ igbe-a mu oli. ¹⁹ E tigbe rue oli na egbo ijeta, e roli li egia, e gbe oli ite, e ta li ma apfida, ama elenuzi-ese, a guise oli le bhale agbo.”

Emini ughue iZebedi ọọ ijesu ọ riele na lue

(iMak 10.35-45)

²⁰ Igho ughue iZebedi ọ rue imi oli ava bhale deba ijesu, ọ wugha li odalo, ọọ li ọ kpekpe ọ somhi lue opfa.

²¹ Ijesu ọ mhila li, “Elo wa nono.”

Ọọ li, “Lama na mhẹ khi imimhe aava ena, khi oghuo ọ kha shito ẹ obọ ita, onokpole ọ shito ẹ ogobo eghiele oye.”

²² Ijesu ọọ wẹ, “Aa lẹsẹ emini a mhila. A ya dobe da uko osoli ni mhi ya da?”

E oli, “Anye ya dobe.”

²³ Ijesu ọọ, “A rọte uko ni mhi te da ya da, ama, oa khi mhemhe mhi ya ze oni ọ ya shito mhẹ obọ ita ali ogobo. Eni Ita ọ riele wẹ shi na e mholi wẹ.”

† **20:16** Li ze iMat 19.30; iMak 10.31; iLuk 13.30 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

²⁴ Abi eniye odukhokho ogbe enekpole e rọ suo, e pfaa na ogbo ali inyoghuo egho. ²⁵ Igho ijesu ọ lu wẹ tigbili, ọọ wẹ, “A lẹsẹ khi ighie eyi egbo ijeta eri ẹẹ jili egbo eyewe. Eni e kpeda e ri omhesẹ ri itoto ẹ sha wẹ ma. ²⁶ Ama, oa khi igho iteva oye ẹ. Oni ọ da nono ni loli fu ne, ọ khi oni ọọ ga enekpole.‡ ²⁷ Ini ongeẹ ọọ nono ni loli khi onodode, ọ mele oni ọọ ga oyi enekpole a.§ ²⁸ Ezeze abi Omi Ogbo, oa li bhale ni a ke ga li, ama ọ bhale ni ọ rọ ga egbo ali ni ọ gbo ri agbo oyoli mie ebubu pfuese.”

Ijesu ọ ri ezalo aava ze

(iMak 10.46-52; iLuk 18.35-43)

²⁹ Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rọte iJeriko vu, ebubu egbo e wẹ deba li. ³⁰ Emose ezalo aava e shito epfeode. Abi e suo khi ijesu ọ rọte agho dose. E tsese, e lie. “Onomhuẹ, Omi iDefidi, le elemhi anye.”

³¹ Oni ebubu egbo e dese wẹ, e khukhu unu, ama e kiele tsese leghe, e lie, “Onomhuẹ, Omi iDefidi kpekpe le elemhi anye.”

³² Igho ijesu ọ migha, ọ lu wẹ, ọọ wẹ, “Elo a nono ni mhi riele na ẹ?”

³³ Eẹ oli. “Onomhuẹ, kpekpe anye ẹ nono ni u khueghie anye alo-a.”

³⁴ Ijesu ọ mhue ilelemhi na wẹ, ọ ri obọ ti wẹ alo, eni alo e khueghie-a, e deba li.

21

Egbo e ri ufumhi na ijesu abi ọ rọ lo elemhi iJerusalemu

(iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

¹ Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e li ti i mama iJerusalemu, e bhale ikuku eoli na lui iBetifagi ni o la Ute eera Olivu. Ijesu ọ la agho ghie eniye odukhokho eyoli aava je eoli ni o la odalo. ² Ọọ wẹ, “A je eoli ni a fe odalo oye ena, khi a ya me akphere ali omioli. A taghie wẹ-a, a mu wẹ ghi mhẹ ana. ³ Ini ogbokhoghuo ọ mhila ẹ emhikhoghuo, a gueye oli

‡ **20:26** Li ze iLuk 22.25-26 § **20:27** Li ze iMat

khi Ọnọmhuẹ ọ ya rẹwẹ riẹlẹ emhi, ọ gbo ya nyenẹ wẹ bhale lẹna.”

⁴ Eri a mẹ enana ni a rọ bhale ya ẹ khi ungmehi ni emekẹguele e ngme, ni e bhale ya tşẹ. Ni ọọ

⁵ “A gueyẹ ẹdẹli iZayo,*

‘A bino khi oghie ọyẹ ẹ ọọ bhale deba ẹ.

Ọ mhọli ikuegbe-a, ọ nga ozele akphẹrẹ,

ikhi Omi akphẹrẹ.’ ”

⁶ Ighọ eniyẹ odukhokho eyi iJesu e ye abi ọ ghie wẹ. ⁷ Ighọ e rue ọni akphẹrẹ ali omi ọli bhale, e banọ ide eyewẹ egbe nga li egbe, iJesu ọ nga li shito. ⁸ Ebubu ẹgbọ e gueghie itsua eyewẹ naghiẹ-a shi ode, eghuo e kholo eyamhi naghiẹ-a shi ode. ⁹ Eni ẹgbọ ni e ralo ali eni e kpe ukhokho e tşesẹ, e kueghie ọli, e liẹ,

“Tsumhi anye, Tsumhi anye, Omi iDefidi!”

“Ikhivose khi ọni ọ ri eva oyi Ọnọmhuẹ bhale.”

Ikuẹghie khi oyi Eshinegba.

“Tsumhi anye.”†

¹⁰ Abi iJesu ọ rọ lo elemhi iJerusalemu, oni ẹdẹli nya o wushe-a, ẹgbọ e mhila, e liẹ, “Ọghuo ọni ọmose onana ọ fẹ khi?”

¹¹ Eni ẹgbọ ni e nu ọli kia e gueyẹ wẹ, ẹẹ “Ọna khi iJesu ọni ọmekẹguele ọnge iNazareti na eke iGalili, ni a shobo na awa khi ọọ bhale, ikhi ọni awa migha khe.”‡

Ijesu ọ lo elemhi Owa Oyi Eshinegba (iMak 11.15-19; iLuk 19.45-48; iJón 2.13-22)

¹² Ijesu ọ lo elemhi Owa Oyi Eshinegba. Ọ khu ẹgbọ ni e la elemhi ọli ẹ du oki kua. Ọ ghino wẹ abọ itebu ni e la ngmomhi ikpaghọ kua, ali ibechi oyi eni e ri inekhukhu u ẹ dẹ. ¹³ Ọọ wẹ “A she keke ọli shi Ebe-no-pfuase, ‘Owa oyemhẹ, owa ni a la lema o khi,’ ama a she rọli mele owa oyi ighiatọ-a.”§

* **21:5** Li zẹ iZaka 9.9 † **21:9** Li zẹ Iwolo 118.25,26 ‡ **21:11** Li zẹ iJón 6.14; 7.40; Ika 3.22; iMak 6.15; iLuk 13.33 § **21:13** Li zẹ Aza 56.7; iJere 7.11 * **21:16** Li zẹ Iwolo 8.2 † **21:21** Li zẹ iMat 17.20; 1 iKori 13.2

¹⁴ Ezalo ali eni e guoghọ awẹ-a e bhale deba li obini Owa Oyi Eshinegba, Ọ rẹwẹ ze nya. ¹⁵ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e rọ mẹ khi iJesu ọọ gbe ikanya ọnyaloa ọdọda, elemhi Owa oyi Eshinegba, ali khi eniyẹ e la akaghọ tşesẹ leghe kueghie ọli, e liẹ, “Ikuẹghie o khi oyi Omi iDefidi,” elemhi e bi wẹ.

¹⁶ Ighọ e mhila iJesu, ẹ ọli “Wa a suọ abi eniyẹ ẹẹ ngme ẹ?”

Ijesu ọọ, “Mhi suọ.” Ọ mhila wẹ, “Aa kpẹ suọ abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọ.

“ ‘U she ri eniyẹ ali emofe

kueghie ikuẹghie ni o gba pfo’ ”*

¹⁷ Ijesu ọ te aghọ vu je iBetani. Ọ gbhẹ aghọ ni ogbe o gbe.

Ijesu ọ ku itşẹ na ọkhua-eni (iMak 11.12-14,20-24)

¹⁸ Elẹ uzogbe abi ọ ke rọ nyenẹ egbe ukhokho je iJerusalemu, okiamhi o gbe ọli. ¹⁹ Ighọ ọ mẹ ọkhua-eni epfẹ ode, ọ lẹ ya bino ọli, ama ọa mẹ udumhi okhoghuo ukhomhi ọ, sẹ ni ebebe. Ighọ ọọ oni ọara oghọ “Wa gbo ya mọ udumhi ghue!” Aghoaghọ oni ọara o ku ebe-a.

²⁰ Abi eni eniyẹ odukhokho eyọli e rọ mẹ ọli, abọ e sha wẹ. E mhila li, ẹẹ. “Sẹ o li kia khi oni ọkhua o rọ ghọ nyanya ku ebe-a?”

²¹ Ijesu ọọ wẹ, “Mhi gueyẹ ẹ khi, ini a mhue irudunga ni aa rọ mhue akhokhomhẹ, a ya dobe li emini mhi li oni ọkhua ona. Ọa khi onana tşẹ, a ya liẹ oni ute ona, ‘Vu ya de pfilo oke oniemi,’ oni ute o suọ na ẹ.† ²² Irari khi ini a mhue irudunga, emiemini a sọ iromhi mhila a ya mhọli ọli.”

A mhila iJesu obini ọ te mhọli afu (iMak 11.27-33; iLuk 20.1-8)

²³ Ijesu ọ lo elemhi apfẹ oyi Owa oyi Eshinegba le, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e mhila li, “Afu eyi ọghuo u rọ gbe ikanya enana? Ọghuo ọ ri afu nẹ?”

24 IJesu oḡ wẹ, “Mhẹmhẹ mhi ya li mhila ẹ ogbọ oghuo, ini a da gbaghie ọlia ne, mhi ya gueye ẹ oni ọ ri afu ona na mhẹ. 25 Mhiẹ i, ibatazi ni iJoni oḡ batazi na ẹgbọ, oghuo ọ ri afu na li ọ ke batazi ẹgbọ? Ẹgbọ e ri ọli na li abi khi Eshinegba lọ?”

E nu egbewẹ khako, e liẹ, “Ini awa ẹ khi ‘Obọ oyi Eshinegba o te bhale,’ ọ ya mhila awa, ‘Elo o zẹ ni aa rọ mie ọli suḡ?’ 26 Ama ini awa ẹ khi, ‘Obọ oyi ogbọ o te bhale,’ ulishi apfowa oḡ mu awa, irari khi ogbokpa ọ lẹsẹ khi ọmekẹguele iJoni ọ khi.”

27 Itobọ ighọ e kẹ iJesu “Anye aa lẹsẹ.” IJesu oḡ wẹ “Mhẹmhẹ mhi aa li ya gueye ẹ obini mhi te mẹ afu.”

Okhẹ irọkhokhọ oyi eniye aava

28 “Sẹ a mẹ ona shi? Ọmọsẹ oghuo ọ mhue eniye emose aava. Ọ bhale deba oni ogbhali, ọḡ li, ‘Ọmọ ke lẹ ogba ipfonu amo ni u ya gbe akanya.’

29 “Oḡ itali, ‘Mhi a ya ye.’ Ama o li dẹnẹ, ọ mu udu pfi, ọḡ lẹ oni ogba ipfonu.

30 “Oni itawẹ ọ gbo lẹ deba ọnikeke, ọ gbo ngme ọli abi ọ kpe ngme oni ogbhali. Oni ikeke oghọ ọ lama khi lọli ya ye, ama ọa tigbe ye.

31 “Ọnoghuo eniye aava ena ọ riẹlẹ emini itawẹ ọ nono?”

Ẹẹ iJesu, “Oni ogbhali.”

IJesu oḡ wẹ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi emionoga ali idegbe e she pfi ẹ shi ana kpe lo Eghiele oyi Eshinegba.

32 Irari khi abi iJoni Oni oḡ batazi ẹgbọ ọḡ bhale ya sẹsẹ ẹ ode ni a ya rọte, ni aa lama mie ọli suḡ. Ama emionoga ali idegbe e mie ọli suḡ, e mu pfi. Abi a tseku ri ẹloe oyeẹ mẹ, aa kie mu udu pfi ni a miesuḡ.†

Okhẹ irọkhokhọ oyi eni a mie shi ogba ipfonu

(iMak 12.1-12; iLuk 20.9-19)

33 “A suḡ okhẹ irọkhokhọ olese. Ọmhue-apfẹ oghuo ọ ya laḡ ni ọ gua ogba ipfonu shi ukhokho apfẹ oyọli. Ọ khi ogba gasẹ ọli, ọ riẹlẹ ashini a la nye onyọ shi ọ, Ọ gbo tọ owa ni o

yagha ni a la khẹ-ekhẹ shi ọ. Ọ rọli na ẹgbọ e ke ri ẹloe khu ọli, ọ vu ẹoli oboese.‡ 34 Abi ẹghẹghẹ ikhiẹsẹ o rọ ramhi, ọ ghie eni ẹẹ ga eyọli ghi eni ẹgbọ, e ka mie wẹ eni e khi eyẹluẹ ghi lue.

35 “Eni ẹgbọ ni ọ rọ shi oni ogba oghọ, e mu eni eni ẹẹ ga eyọli, e gbe oghuo, e gbe oghuo-a, e tono ọnọkpọle eche. 36 Ighọ oni ọmọsẹ ọ gbo ghie eni ẹẹ ga elese ghi wẹ ni e ke bu dọsẹ eni ọ kpe ghie. Ighọ eni e la oni ogba e li wẹ abi e kpe li eghọ. 37 Ikpukhokho ọ, ọ ghie omi ọli ghi wẹ. Oḡ, ‘E ya mu ekpe na li.’

38 “Ama abi eni e la oni ogba e rọ mẹ khi oni omi ọli oḡ bhale, e lu egbewẹ ochi, ẹẹ egbe, ‘Awa gbe oni omi ọli-a, ni awa le ugu oyọli.’ 39 Ighọ e mu ọli e rue ọli je olase oni ogba, e gbe ọli-a.

40 “Irarighọ, ini oni ọ mhue oni ogba ipfonu oghọ ọ fẹ bhale, sẹ ẹẹ a sa khi ọ ya li eni ẹgbọ eghọ?”

41 Ẹẹ iJesu, “Eri ọ ya gbolo eni ẹgbọ ọkhọlọ eghọ-a, ọ ri oni ogba na ẹgbọ elese, eni e ya ke ri eni e khi eyọli ghi ọli.”

42 IJesu oḡ wẹ, “Ẹẹ a kpe zẹ ọli abi a li kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuasẹ khi:

“ Ẹche ni itsona e kie pfi,
lọli o ke ya mele egbegbi eche
ni o kẹ mu ẹloe nẹ nya-a.

Ọnọmhue ọ lighọ riẹlẹ ona,

ó ti anye ẹloe gba’ ”*

43 “Irarighọ, ighọ a li ya mie ẹ Eghiele oyi Eshinegba obọ, a rue ọli na ẹgbọ ni ẹ riẹlẹ emini Eshinegba oḡ a ke riẹlẹ. 44 Ogbọ ni ọ da ya de nga oni eche ne, ọ ya guoghọ-a, ama ogbọ ni oni eche o da de nga egbe ne ọ ya mhẹli-a abi ifufu.”

45 Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali ẹgbọ iFarisi e rọ suḡ oni okhẹ irọkhokhọ ona, e lẹsẹ khi wẹwẹ iJesu ọ nu ngme. 46 E nono ode ni wẹwẹ e tẹ mu ọli ya khukhu, ama ulishi o mu wẹ irari khi ẹgbọ e lẹsẹ khi ọmekẹguele iJesu ọ khi.

† 21:32 Li zẹ iLuk 3.12; 7.29-30 § 21:33 Li zẹ Aza 5.1-2 * 21:42 Li zẹ Iwolo 118.22-23

22

Okhẹ iròkhòkhò oyi ukue ni á lá rue òmueshi

(iLuk 14.15-24)

¹ Ijesu ọ gbọ ri okhẹ iròkhòkhò ona nu wẹ ngme, ọọ, ² Eri Eghiele oyi Eshinẹgba o li abi oghie ọghuo ni ọ gbhẹ ukue na omiọli ni ọọ rue òmueshi. ³ Ọ ghie eni ẹẹ ga eyọli e ka gueyẹ ẹgbọ ni ọ gbhẹ oni ukue na e bhale, ama ẹa lama ye.

⁴ “Ighọ ọ gbọ ghie eni ẹẹ ga elese, ọọ wẹ, ‘A ka gueyẹ eni a lu shi oni ukue khi mhi she nye ekhe shi eke. Mhi she gbolo ena-a, ena ni e mhue ıla, shi elamhako eyemhẹ, a she mu egbe emhikpa shi eke. A bhale oni ukue ikhuẹsẹ òmueshi.’

⁵ “Ama eni ẹgbọ ẹa pfi esọ shi, e vu asha. Ọghuo ọ vu ishemhi, ọlese ọ vu oki. ⁶ Eghuo ọ ni a lu shi oni ukue e mu eni eni ẹẹ ga eghọ, e gbe wẹ, e gbolo wẹ-a. ⁷ Ighọ elemhi e bi ọni oghie, ọ ghie ekhọli-okhuẹ eyọli, e ka gbolo eni ẹgbọ ni e gbolo eni ẹẹ ga eyọli-a, e tose wẹ apfe-a.

⁸ “Ighọ ọni oghie ọ luno eni eni ẹẹ ga eyọli, ọọ wẹ, ‘A she mu egbe ukue oyemhẹ shi eke se, ama ẹgbọ ni mhi lu shi ọ, ẹa khi eni a kha lu shi ọ. ⁹ Mena, a ke je ifu ẹoli ikpe ni ebubu ẹgbọ e legba, ọgbọkpa ni a da mẹ ne, a lu ọli bhale oni ukue.’ ¹⁰ Ighọ eni eni ẹẹ ga e lo ifu ẹoli e luno ẹgbọ ni e mẹ kpa tigbili, ghe ẹgbọ enete ali ikhiakhiamhi ẹgbọ. Oni ashini a gbhẹ oni ukue shi o vọ ẹgbọ.

¹¹ “Ama abi ọni oghie ọ rọ bhale ya bino eni ẹgbọ, ọ mẹ khi ọmọse ọghuo ọ la aghọ ni ọa sọ itsua ukue ni a rọ khuẹsẹ òmueshi ye ughue. ¹² Ọni oghie ọ mhila li, ‘Ọmue sẹ u li lo ana le ni u wa rọ sọ itsua oyi ukue ni a rọ khuẹsẹ òmueshi,’ Oni ọmọse ọa dobe sọli ọ.

¹³ “Ighọ ọni oghie ọ gueyẹ eni eni ẹẹ ga eghọ, ‘A mu ọli gẹ abọ ali awe, a tsua li pfi je olase alo ebili ni a la viẹ, ni a la le akọ akọ.’*

¹⁴ “Ọgbọkpa a lu ama ikuku wẹ ni e mie oni ulumhi, a zẹ.”

A mhila ijesu ini a ke zẹ oga na iSiza (iMak 12.13-17; iLuk 20.20-26)

¹⁵ Ighọ ẹgbọ iFarisi e fiẹ ya gba abi e li ya ri omhila mẹ asha mu ijesu. ¹⁶ E ghie eniye odukhokho eyewẹ ali eniye odukhokho eyi Erodu deba ijesu, ẹ ọli, “Ọsẹsẹ, anye lẹsẹ khi ọgbọ igesikia u khi, u gbolo ẹ sẹsẹ igesikia oyi ọghuẹmhẹ oyi Eshinẹgba. Wa a ya na ulishi oyi ọgbọkhoghuo, itobọ khi ẹgbolie ọa la ọnini ọgbọ ọ khi. ¹⁷ Gueyẹ anye, sẹ o fẹ li udu oye? Abi ushi oyawa o ngme, o fẹ ti ni awa zẹ oga na oghie iSiza abi khi ọa ti?”

¹⁸ Ijesu ọ lẹsẹ ugbamhi obe ni e gba, ọọ wẹ, “Eẹ eri ugamhi ku alo, elọ o zẹ ni a rọ nono ni a di mhe mu? ¹⁹ A rue ukpaghuo ni a rọ zẹ oga khasẹ mhe ghue!” Ighọ e rue ukpaghuo bhale ghi ọli. ²⁰ Ọ mhila wẹ “Alo eyi ọghuo na? Eva oyi ọghuo na?”

²¹ Ẹ ọli “Eyi iSiza.”

Ighọ ijesu ọọ wẹ, “Irarighọ, a ri oni o khi oyi iSiza na iSiza a ri oyi Eshinẹgba na Eshinẹgba.”

²² Abi e rọ suọ ona, abọ e sha wẹ, e zẹ ọli obọ, e vu.

Ingme ughue iruerue ali irọte eghuli guale

(iMak 12.18-27; iLuk 20.27-40)

²³ Oni ogbele ẹleghọ, ẹgbọ iSadusi ni ẹ khi iteghuli guale ọa la ọ, e bhale deba ijesu ya mhila li ogbo.†

²⁴ Ẹ ọli “Ọsẹsẹ, iMosisi ọ gueyẹ anye khi, ini ọmọse ọ ghu-a ni ọa rọ bia eniye, inyọghuo ọli ọ rue ọni ọsamhi olimhi ni ọ bia eniye na li na inyọghuo ọli ni ọ ghu-a oghọ.‡ ²⁵ Mena inyọghuo etuoshilua e ke nu anye la ana. Oni ọgbhali ọ rue ọkpotso ọ ghua, abi ọa rọ bia eniye, ọ zẹ ọni ọkpotso obọ na inyọghuo. ²⁶ Ighọ eghuli o li gbe inyọghuo ọli ọnuzava ali ọnuzasẹ ya ramhi ọnuzi-oshilua ẹa ga bia ọmọ ọkhoghuo na ọni ọkpotso. ²⁷ Ikpukhokho ọ ọni ọkpotso ọ ghu a. ²⁸ Mena, ogbele iteghuli guale, ughue ọghuo ọ fẹ ya khi elemhi ewẹ nya,

* 22:13 Li zẹ iMat 8.12; 25.30; iLuk 13.28 † 22:23 Li zẹ Ika 23.8 ‡ 22:24 Li zẹ iDeut 25.5

aborokhia khi wẹwẹ oshilua e ga rue ọli shi?"

²⁹ Ijesu ọọ wẹ, "Eri a da ode! Itobo khi aa lẹsẹ ungmehi oyi Ẹshinegba ali itoto eyọli lọ. ³⁰ Irari khi ini ẹgbọ e rọte eghuli guale, ẹa ke ya rue ikpotso, wẹ khi ikpotso e ke ya ke ngeli na emose, eri e ke ya li abi igeni na iloghie. ³¹ Ama oyi ingme ite-eghuli-guale oyi ẹgbọ ni e ghua ne, eri aa suọ abi Ẹshinegba ọ ngme ẹ. ³² Ọ khi, 'Mhemhẹ mhi khi Ẹshinegba oyi Aburaamu ali Ẹshinegba oyi Aziki, ali Ẹshinegba oyi iGiekọpu.' Ẹshinegba oyi ẹgbọ ni e la agbọ ọ khi, ọa khi Ẹshinegba oyi ẹgbọ ni e ghua."§

³³ Abi eni ebubu ẹgbọ e rọ suọ ona, abọ e sha wẹ shi osesẹ ni ọ sesẹ.

Ushi ni o ga funẹ nya
(iMak 12.28-34; iLuk 10.25-28)

³⁴ Abi ẹgbọ iFarisi e rọ suọ khi iJesu ọ pfi ẹgbọ iSadusi okpẹ unu, e le gba. ³⁵ Ọghuo ọ elemhi wẹ ni ọ khi osesẹ ushi ọ roshẹka ni lọli dobe ri ushi mu iJesu. Ọ mhila li ogbọ.

³⁶ Ọọ li, "Osese, Ushi onoghuo o ga funẹ nya elemhi Ishi eyi iMosisi?" ³⁷ Ijesu ọọ li, "Ri udu oye nya ali ayemhẹ oye nya ali usamhi udu oye nya nono ingme oyi Onomhue Ẹshinegba oye."* ³⁸ Onana o khi ushi onodode ali oni o ga funẹ nya. ³⁹ Eri onuzi-eva o gbo li abi lọli, ni ọọ li, 'Nono ingme oyi ogbọ ọlese abi u li nono ingme egbe ẹ.'† ⁴⁰ Ishi eva ena elemhi Ishi eyi iMosisi ali emekeguele nya, e te zẹ."‡

Omi oghuo Omiepfuese ọ khi
(iMak 12.35-37; iLuk 20.41-44)

⁴¹ Abi ẹgbọ iFarisi e kie li la agho egho, iJesu ọ mhila wẹ. ⁴² "Sẹ a khokho shi Omiepfuese ọ? Omi oghuo ọ fẹ khi?"

E ọli "Omi iDefidi."

⁴³ Ijesu ọọ wẹ, "Elo o ke ze khi iDefidi ọ rọte elemhi ayemhẹ lu ọli, 'Onomhue'? Irari khi iDefidi ọ lie,

⁴⁴ " 'Onomhue gueye Onomhue oyemhẹ.

Shito mhe ukiẹkie obita ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ shi ẹ ufu ekowe.'§

⁴⁵ "Ini iDefidi ọ lu ọli 'Onomhue,' sẹ ọni Omiepfuese ọ ke gbolo ẹ khi omiomi iDefidi?" ⁴⁶ Ongewẹ ọa dobe gbaghie oni ogbọ-a. Rote elegho vu ogbọ okhoghuo ọa ke gbo gbudu mhila li ogbọ okhoghuo.

23

A mhue ẹgbhẹ shi esesẹ Ishi eyi iMosisi ali iFarisi egbe

(iMak 12.38-39; iLuk 11.43,46; 20.45-46)

¹ Igho iJesu ọ nu ẹgbọ ni e ri esọ shi ọli eke ali eniyẹ odukhokho eyọli i ngme. ² Ọọ wẹ, "Esese Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi a ri afu na ni e ke guele abi Ushi oyi iMosisi o ngme. ³ Irarigho, a mema ya suọ esọ na wẹ, a li abi e gueye ẹ a ke li, ama a khi khonya wẹ ngeli ingeli enabi eyewẹ. Irari khi wẹwẹ ẹa ri emini ẹ sesẹ ẹgbọ gbe akanya. ⁴ Eri ẹ ge itsua ni e kọ na ẹgbọ tsua. Ama wẹwẹ oyewẹ ẹa lama ri umiesobo da wẹ ọ kpaghie wẹ tsua eni itsua.

⁵ "Emhikpa e ri abamemhẹ ẹ rieje. E ri ogbenẹ ni a fia ọtsuotsuọ shi mu alukpo ali abọ. E pfi emini a rọte ebe-no-pfuase keke emhi shi lo eni ọtsuotsuọ. E gbo fia emhi na yayagha na dolodolo shi esọ iwulu ni ẹ sọ.* ⁶ Ashini o mhue ekpẹ ukue ali ikpekhomhi ni e funẹ ọọ ghole wẹ ini e bhale owa ugamhi. ⁷ E ma nono ni a ke tse wẹ otse ekpẹ atuoki, ali ni a gbo ke lu wẹ, 'Osese.'

⁸ "Ama ẹ ọye ẹ a khi lama ni ẹgbọ e lu ẹ 'Osese,' irari khi Oga oghuo ọ ga mhọli ẹ nya, a gbo khi inyoghuo. ⁹ A khi lu ogbokhoghuo agbọ ona 'Ita,' irari khi Ita oghuo kpe a mhue, iloghie ọ la. ¹⁰ Wẹ khi a zẹ ni ogbọ ọ lu ẹ 'Osese,' irari khi Osese oghuo kpe a mhue ni ọ khi iKirisiti. ¹¹ Ọni ọ ga

§ 22:32 Li zẹ Okiali 3.6 * 22:37 Li zẹ iDeut 6.5 † 22:39 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 22:40 Li zẹ iLuk 10.25-28 § 22:44 Li zẹ Iwolo 110.1; Ika 2.34-35; Iburu 1.13; 10.13 * 23:5 Li zẹ iMat 6.1; iNoba 15.38; iDeut 6.8

funẹ elemhi ẹ, ọ mema mele ọni ọọ ga ọyẹẹ a.† ¹² Ọnini ọ da ya ti egbọli nga ne, a ya ti ọli tiemhile. Ama ọnini ọ da ti egbọli tiemhile ne, a ya ti ọli nga.‡

¹³ “O ma kholo ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi erugamhi-ku-alo, ni e pfi okpe ode iloghie zuse egbo shi olase. Eẹ ọyẹẹ na, aa lama lo elemhi ọ wẹkhi eri a zẹ ni eni ẹ nono ni wẹwẹ e lo, ni e mẹ asha le. ¹⁴ [O ma kholo ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi! Eẹ eri-ugamhi ku alo! Eri a li esamhi olimhi le, ni a ri abamemhẹ a sọ iromhi ni o nuata. Itobo igho a ya na ẹ osoli egbegbo.]

¹⁵ “O ma kholo ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi erugamhi-ku-alo! A ga rọshẹka kia ekẹ ali ukhomhi okẹ ye obini odonue ya nono ogbo mu pfi lama shi osesẹ ọyẹẹ. O kha da tse na ẹ se, osoli ni ọni ogbo ogbo ọ ke ya mẹ ilimhi irierie, o ke fu dosẹ oni ẹẹ a ya mẹ agbhagbhamhi eva.

¹⁶ “O ma kholo ẹ egbe irari khi ezalo a khi ni a sesẹ egbo. Eẹ ni a sesẹ khi, ‘Ini ogbo ọ romhi Owa Oyi Eshinẹgba ọa mhue abi o ngme, ama ini ọ romhi igolu ni o la ukhomhi oni Owa Oyi Eshinẹgba, oni ishe o ya mu ọli.’ ¹⁷ Eẹ eyẹghe, ezalo, onoghuo o fẹ funẹ? Igolu abi Owa oyi Eshinẹgba ni o ri oni igolu rọ khi oni o pfuase? ¹⁸ A gbolo ẹ sesẹ egbo khi ini ogbo ọ romhi atete khi ọa mhue abi o ngme, ama ọ khada romhi emini a rọ luase oni atete, oni ishe o ya mu ọli. ¹⁹ Eẹ ezalo, onoghuo o fẹ funẹ? Emini a rọ luase obo ni o la ukhomhi oni atete abi oni atete ni o ri oni iluasobo khi oni o pfuase? ²⁰ Itobo igho, ini ogbo ọ da romhi atete ne, oni atete ali emini o la ukhomhi ọli nya ọ romhi egho. ²¹ Ini ogbo ọ romhi Owa Oyi Eshinẹgba, oni Owa Oyi Eshinẹgba ali Eshinẹgba ni ọ la ọ ọ romhi egho. ²² Ini ogbo ọ romhi iloghie, ukpekhomhi oyi Eshinẹgba ali oni ọ shito ọ ọ romhi egho. §

²³ “O ma a kholo ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi. Eẹ erugamhi-ku-alo. Aa zẹ aze-oghuo-igbe oyi ebe akhokho ali okphasa, ama a ri eloe ẹ gbe emini e mu eloe shi elemhi ishi, nabi, umha gbe azeba ali isomhelemhi ali igbe akanya te ode igesikia. Enana khi egbegbi emini a kha riẹle, aa kha pfi enana shi ekẹ ni aa riẹle wẹ.* ²⁴ Eẹ ezalo ni a ri egbo ọ kia, a pfiolo akia onyo-a, ama a to akphere lue.

²⁵ “O ma a kholo ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi, erugamhi-ku-alo. A kpe ukhokho iko ali itasa-a, ama emini a ri emhi itoegbe ali ufa mie e vọ elemhi wẹ. ²⁶ Egbo iFarisi ezalo! A kpe ke kpe elemhi uko ali utasa-a ne, eghẹghe agho ikhokho wẹ e li pfuase.

²⁷ “O ma a kholo ẹ egbe, esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi, erugamhi-ku-alo. Eri a li abi uji ni a ri etseli opfopfo gbolo-a, ni o te odato ọli ti eloe, ama elemhi wẹ, e vọ igua egbo ni e ghu-a ni e ke-a.† ²⁸ Igho a lili ẹ li, eri a rọte odato idiegbe ga li abi egbegbi egbo, ama okholo ali irugamhi ku alo, o vọ ẹ elemhi.

Ijesu ọ gue anasemhẹ oyewẹ le shi eke
(iLuk 11.47-51)

²⁹ “O ma a kholo ẹ egbe ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi, erugamhi-ku-alo! A ga to iji na emekẹguele a riẹle iji eyi eni e gue ngeli somhotse. ³⁰ A gbolo ọ lie, ‘Ini anye la agbo eghẹghe oyi itita anye lo, anye a kha nu wẹ mhọli obo shi emekẹguele igbolo-a.’ ³¹ Eri a ri ona pfi ọtsele mu egbe ẹ khi a lama shi ọ khi imimi eni e gbolo emekẹguele-a, a khi. ³² A ke je odalo, ni a pfuse gbe ikanya ni itita ẹ gbaekele gbe.

³³ “Eẹ enye ali imi enye, se a dabi khi a li ya na pfue ilimhi irierie ni ọọ bhale?‡ ³⁴ Itobo igho mhi ya gueye ẹ khi mhi ya ghie emekẹguele ghi ẹ ali

† 23:11 Li zẹ iMat 20.26-27; iMak 9.35; 10.43-44; iLuk 22.26 ‡ 23:12 Li zẹ iLuk 14.11; 18.14 § 23:22 Li zẹ Aza 66.1; iMat 5.34 * 23:23 Li zẹ iLev 27.30 † 23:27 Li zẹ Ika 23.3 ‡ 23:33 Li zẹ iMat 3.7; 12.34; iLuk 3.7

egbo ni e fialo-a ali esese ni e bu, a ya gbolo eghuo o-a, a tanọ wẹ ma apfida, elese a gbe wẹ itẹ elemhi owa ugamhi eye ẹ, a khu wẹ te ẹoli oghuo ya je olese. ³⁵ Itobọ ighọ a ya ri ọlia eyi egbo eni e pfuase nya ni a gbolo-a shi eke agbo ona mu ota so ẹ, rote idiegbe oyi Ebeli ni ọa mhuẹ abi ọ li vu, ya ramhi idiegbe oyi iZakaraya omi iBerẹkaya ni a gbe-a shi agadamhi eva atete ali Owa Oyi Eshinẹgba. § ³⁶ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, osoli ni a ya me shi ugbeli ni a gbe idiegbe oyi egbo egho, egbo na agbhotu ona oni osoli o ya de rughu.”

Inono ni iJesu o mhuẹ na iJerusalemu

(iLuk 13.34-35)

³⁷ Ijesu o ro lie, “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu! A gbolo emekeguele-a, a tonon eni Eshinẹgba o ghie ghi ẹ echẹ gbolo-a. Iti-ingmingme mhi she roshẹka ni mhi kolo egbo eye ẹ kugbe, abi okhokho o lie kolo imioli shi ifui ipfua, ama aa lama na mhe. ³⁸ Ghe i! Eshinẹgba o ya te Owa oyi Eshinẹgba oyẹ ẹ vu, o mele afue a.* ³⁹ Mhi gueye ẹ khi rote memena vu, khi aa ke gbolo ya me mhe ya ramhi ni eghẹghẹ ni a ro ya ke lie, ‘Oghẹle o khi ni oni o ri eva oyi Onomhuẹ bhale.’ ”†

24

Olele oyi ikpukhokho agbo

(iMak 13.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi iJesu o rote oni Owa oyi Eshinẹgba fiẹ lasese, eniye odukhokho eyoli e roli kase ugbe oyi oni owa. ² Ijesu o ro wẹ, “A ga me emhi enana nya, ama mhi gue a ye ẹ khi aa me echeli ni a ro nga egbe egbe ro to oni owa ona ni aa ya che kua.”

Ozughu ali imu-okhọli vule

(iMak 13.3-13; iLuk 21.7-19)

³ Abi iJesu o li shito ukhomhi Ute ẹra Olivu, eniye odukhokho eyoli e bhale ya ye ọli ochi, ẹ ọli. “Gueye

anye eghẹghẹ ni eni ingme enana e ro bhale ya tse, ali emini a ya ke me ni anye ro ya lese khi a she ramhi ukpese agbo.”

⁴ Ijesu o so wẹ o, oo. “A ke tokpe eke ini ogbokhoghuo o khi di ẹ. ⁵ Irari khi ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale, ẹ ẹ lie ‘Mhemhe mhi khi oni iKirisiti,’ ẹ ẹ di ebubu egbo. ⁶ A ya suo eko okhọli ali okeke okhọli. Ama a khi ze ni ulishi o mu ẹ. A mema ya me emhi eghogho, ama ukpese agbo ọa kie ramhi ne. ⁷ Ushishi e ya mu okhọli vule shi ushishi o, egbo e mu egbe iku iku nu egbe ẹ khọli. Ukpokpomhi okiamhi o ya ke pfi, eke e ya ke dekule asha khi asha. ⁸ Eri enana nya e ya li abi khi oku o lese to okpotso ni o ya bia.

⁹ “Eghẹghẹ agho a ya mu ẹ na wẹ ni e nase ẹ, a gbolo ẹ-a. Egbo na agbo nya e ya ke biselemhi ẹ, itobọ khi a khi egbo eyemhe.* ¹⁰ Eghẹghẹ agho ebubu egbo e ya de irudunga lasese, e ri egbe ẹ de, ẹ ẹ biselemhi egbe. ¹¹ Eghẹghẹ agho ebubu emekeguele eyi egholi e ya lasese, ẹ ẹ di ebubu egbo. ¹² Irari khi okhọlo o ya gba eke dose, imhuẹ-inono na egbe ọa ke lolo ẹ la o. ¹³ Ama ogbo ni o da migha irudunga oyoli gbagbagba ramhi ukpese, o ya khi oni a mie pfuese.† ¹⁴ A ya she ri oni usomhi onete oyi oni Eghiele oyi Eshinẹgba onana, tse abo gase agbo kpa, ni o khi otsele na ishishi nya, eghẹghẹ agho ukpese agbo o tigbe ramhi.

Ighuighue

(iMak 13.14-23; iLuk 21.20-24)

¹⁵ “ Irarigho, a kha da me emhi obe ni o vese egbo o kua khi ighuighue ni oo vese egbo kua, ni oo pfi ebemulishi, khi o da ya migha ashini o pfuase ne,’ ezeze abi omekeguele iDanie o gue ọli le ne, oni oo ze ebe o lese emini o ze.‡ ¹⁶ Eghẹghẹ agho, egbo ni e la eke iJudia e na ya nga ukhomhi ite. ¹⁷ Ogbo ni o la ukhomhi owa o khi tiemhile ya rue emhikhoghuo elemhi owa. ¹⁸ Ogbo ni

§ 23:35 Li ze Igbae 4.8; Iburu 11.4; iZaka 1.1; 2 Okhe 24.21 * 23:38 Li ze iJere 22.5 † 23:39 Li ze Iwolo 118.26 * 24:9 Li ze iMat 10.22 † 24:13 Li ze iMat 10.22 ‡ 24:15 Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11

o la ishemhi o khi jele apfe ya rue awulu oyoli apfe. § 19 O ma kholo ikpotso ni e me egbe ali eni e ri emofe shi egbe. 20 A lema Eshinegba o khi ze ni ele unamhi oye o khi egheghe orue wekhi ogbele iyemhea. 21 Irari khi osoli oniemi o ya lasese o. Osoli ni ogbo aa kpe me ghue rote igbaekele agbo ya ramhi ogbe ni amo, wekhi eri a ke gbolo ya me oghogho ghue.* 22 Ini aa rote eni ogbele eni a ngme ena khi-a, ogbokhoghuo o ya pfue o. Ama itobo oyi egbo ni Eshinegba o ze, o ya khi eni ogbele-a. 23 Egheghe agho, ini ogbokhoghuo oo u, 'Bino, ghe oni iKirisiti!' Okekha khi eri o li, 'Ghe oli oobo khe,' khi mie oli suo. 24 Irari khi iromhi emiepfuese ali emekeguele eyi egbholi e ya lasese, ee ri olele eniemhi e khasa, ali ee gbe ikanya onyaloa ro ke di egbegbi eni Eshinegba o ze, ini o ya ze li lo. 25 A ghe i, eri mhi gue onana ye e shi eke neni oni egheghe o ya ramhi.

26 "Igho, ini ogbokhoghuo o gueye e, 'Ghe oli oobo, obini odagbe ifufu,' a khi je oobo. Okekha khi eri oo, 'Ghe oli ana, elemhi owa aza,' a khi mie oli suo. 27 Irari khi eri inyenegbe bhale oyi Omi Ogbo o ya li abi akphala o lie nyamhise alo nyaa, o rote udi ukhuli ge ya je udi ukhuli, rote obini ovo o te e ngale ya je obini o te e lo eko.† 28 Itobo khi ashini elamhako o ke-a shi agho ighuli ee legba.‡

*Inyenegbe bhale oyi Omi Ogbo
(iMak 13.24-27; iLuk 21.25-28)*

29 "Egheghe osoli ogho o kha da lese dose tee,

"Ovo o ya bishi alo-a,
uki o ke ge

ikpetata e deno ukhuli kule,

ekpabo ena ukhuli ee nighise.'§

30 "Egheghe agho, olele irokhase oyi Omi Ogbo o ya lasese shi ukhomhi idane. Egbo ni e la agbo ona nya, e

ya ke vie oya abi Omi Ogbo o li rote irarogbe e tiemhile elemhi ekpabo ali ukpokpomhi ufumhi.* 31 Egheghe agho akala onofune o ya de. Omi Ogbo o ghie igeni eyoli je iguabo enenene na eke agbo nya, e ka ti egbo eyoli ni o ze gbili.†

*Owena ni a te oora okhua-eni wena
(iMak 13.28-31; iLuk 21.29-33)*

32 "A ze ni oora okhua o sese e ingme. Ini iguabo eyoli e da tsotsogho ne, ni o ro ta ebe, a lese khi okasa o she ramhi. 33 Igho ini a da me emini mhi gue e ye ena ne, a lese khi oni egheghe o she ti ramhi ana. 34 Abi o li mhi li gue e ye e khi agbhotu ona o ya dose ne, ni emhi ena nya e ro bhale ya tse. 35 Eke ali ukhuli e ya dose, ama ingmemhi eyemhe, ea ya de kua.

Ogbo o lese oni ogbele wekhi oni egheghe

(iMak 13.32-37; iLuk 17.26-30,34-36)

36 "Ogbokhoghuo o lese oni ogbele wekhi oni egheghe. Egbegbi igeni na iloghie ea lese wekhi Omi Ogbo o lese, se ni Ita lolighuo tse. 37 Abi o ke li egheghe oyi iNoa, igho ibhale oyi Omi Ogbo o ya li.‡ 38 Neni a me ogbele oyi ochikpho oniemi, eri egbo e le, e da, eghuo e woloo ikpotso, a ri ikpotso ye ughue, ya ramhi ogbele ni iNoa o ro mu oko-okoo oniemi nga, 39 Ama ea kie lese emini a ya me ramhi ni ochikpho o ro bhale ya tsua we kua nya. Igho ibhale oyi Omi Ogbo o ya li. § 40 Emose aava e ya la ishemhi ke gbe akanya, a rue oghuo vu, a ze oni o kpole obo. 41 Ikpotso aava e ya la iko ke mhele emhi, a rue oghuo vu, a ze oni o kpole obo.

42 "A ri ukpelo shi eke irari khi aa lese ele ni Onomhue oye e o ya bhale. 43 A lese khi ini omhue-apfe o lese egheghe ni ighiatio e ro ya do oli lo, eri o ya shito ni ogbe o gbe-a. Oa

§ 24:18 Li ze iLuk 17.31 * 24:21 Li ze iDan 12.1; Iro 7.14 † 24:27 Li ze iLuk 17.23-24 ‡ 24:28 Li ze iLuk 17.37 § 24:29 Li ze Iro 8.12; Aza 13.10; Ezik 32.7; iJo 2.10-11,31; 3.15; iZef 1.15; Aza 13.10; 34.4; Iro 6.12-13 * 24:30 Li ze iDan 7.13; iZaka 12.10-14; Iro 1.7 † 24:31 Li ze 1 iKori 15.52; 1 iTesa 4.16; Aza 27.13; iZaka 9.14 ‡ 24:37 Li ze Igbae 6.5-8 § 24:39 Li ze Igbae 7.6-24

ya zẹ ni ighiatọ e gbe ọli ode-a lo owa le. ⁴⁴ Itobọ ighọ, a mema ya mu egbe shi eke, irari khi egheghe ni aa sa shi, Omi Ogbọ ọ rọ ya bhale.

Oni ọ gue ẹẹ ga ali oni ọa gue ẹẹ ga (iLuk 12.41-48)

⁴⁵ “Oghuo ọ fe khi oni ọọ ga ni ri egbe e nga ni ọ lese ingme. Ni ọga ọyọli ọ ze kpeda na eni ẹẹ ga eyọli, ọ ri eloe khu omhọapfe oyọli, ni ọ ke ri emhi na we le shi egheghe? ⁴⁶ Oghẹle o khi na oni ọọ ga ogho ini ọga ọyọli ọ jele ya e khi ọọ riele emini ọ mhese na li. ⁴⁷ Abi o li mhi li gue e ye e khi ọga ọyọli ọ ya ri emini ọ mhọli nya nga li obọ. ⁴⁸ Ama ini ọ khi oni ọọ ga ni ọa ya suọ esọ lo, eri ọ ya ke gueye egbọli, ‘Ọga ọyemhe ọ ya la oobọ tese,’ ⁴⁹ Ọọ gbe eni ẹẹ ga ni e kpole, ọ le, ọ deba edonyọ a da onyo kia kia. ⁵⁰ Ọga ọyi oni ọọ ga ogho ọ ya jele apfe ogbele ali egheghe ni oni ọọ ga ogho ọa sa shi. ⁵¹ Oni ọga ọyọli ogho ọ ya nase ọli agboagbo, ọ rọli je asha ni a ri erugamhi-ku-alo shi. Agho ọ la ke viẹ ọ le akọ akọ.”*

25

Okhe irokhokho imueshi ogbe ni ẹa me omose ghue

¹ “Egheghe ni a ngme ena, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi imueshi etuogbe ni ẹa me omose ghue, ni e ya rue ikpa eyewe, ni e vu ya a lu omose oni ọọ rue omueshi onogbo ode.* ² Imueshi oshe elemhi we e khi eyeghe, oshe eni e kpole e khi elesingme. ³ Eyeghe ni e la ọ, e wolo ikpa eyewe ama ẹa sato tsua oili olese shi emhi. ⁴ Elesingme ni e la ọ, e wolo ikpa, gbo die oili olese shi emhi. ⁵ Abi oni omose ni ọọ rue omueshi egho ọa rọ kele e bhale, eni imueshi nya e ri ukhomhi bo, olese o dowe rue.

⁶ “Abi itsotsogbie rọ mu eke, uruli o de leghe, ọọ, ‘A ghe khe! Oni ọọ rue omueshi ọ she e bhale o! A vule ni a ya lu ọli ode!’

⁷ “Igho eni imueshi e ti vule, e ti ikpa eyewe ngale. ⁸ Ama ikpa eyi

eyeghe ni e la ọ, e ẹa ke dobe lala. E le deba eni e khi elesingme, ẹẹ we, ‘A kpekpe a te oili oyee die na anye irari khi ikpa eyanye e she e pfua.’

⁹ “Igho imueshi elesingme egho, ẹẹ we, ‘Iye e! Oni anye mhue ena ọa ya lo anye ni o gbolo lo e ọ. A le deba eni e ri oili e de ya de.’

¹⁰ “Igho eni imueshi eyeghe oshe egho, e le deba eni e rọ de ya a de. Abi e rọ vu ya de oni oili, oni ọọ rue omueshi ọ lole. Eni imueshi oshe ni e mu egbe oili olese egho e deba li lo elemhi owa ukue. A khukhu ode.

¹¹ “O ke li denẹ, enekpole e bhale, e ya kpheli ode, e lie, ‘Ọga! Ọga! Khueghie ode-a na anye.’

¹² “Ama oni ọọ rue omueshi ogho, ọọ we, ‘Abi o li mhi li gue e ye e, mhi aa lese e.’†

¹³ “Irarigho, a ri eloe shi eke, itobọ khi aa lese oni ogbele we khi oni egheghe.

Okhe irokhokho oyi eni ẹẹ ga etuase (iLuk 19.11-27)

¹⁴ “Egheghe agho, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi omose oghuo ni ọọ vu asha, ni ọ lu eni ẹẹ ga eyọli, ọ ri epfue eyọli nga we obọ. ¹⁵ Ọ kemhi ikpagho na ogbogbo abi e li mhue afu ramhi. Ọ ri ikpeshe na oghuo, ọ ri ikpeva na olese. Ọ ri ukpaghuo na onokpole. Ọ vu eoli. ¹⁶ Oni ọga ọ lese vu se, oni ọ mie ikpeshe egho, ọ nyanya ya ri ikpeshe eyọli du oki, ọ me eleli ikpeshe elese nga ọ. ¹⁷ Igho oni ọ mhue ikpeva egho, ọ li ri eyọli du oki, ọ li me eleli ikpeva elese nga ọ. ¹⁸ Ama oni a ri ukpaghuo na egho, ọ vu ya to oni ukpagho eke so.

¹⁹ “O tese, oni ọga ọyewe ọ jele. Ọ lu we ogbogbo ọ bhale ya guele abi ọ li gbe. ²⁰ Oni ọọ ga ni ọ mhue ikpeshe egho, ọ bhale deba ọga ọyọli, ọọ, ‘Ọga, ikpeshe u rọ na mhe, ama mhi she rọli du oki, mhi me ikpeshe eleli.’

²¹ “Oni Ọga ọyọli ọọ li, ‘Mu akanya, yeye oni ọọ ga onete ni ọ mhue igesikia!

* **24:51** Li ze iLuk 12.39-46; 1 iTesa 5.2; Iro 3.3; 16.15; 2 iPit 3.10 * **25:1** Li ze iLuk 12.35 † **25:12** Li ze iLuk 13.25

U she ri igesikia khase shi ukuku emini mhi ro ngege obo, mhi ya ri emini e bu ngege obo. Bhale ni awa ga la oghete!

²² “Igho oni a ri ikpeva na egho, oo li, ‘Oga, ikpeva u ro na mhe, mhi she me eleli ikpeva.’

²³ “Oni oga oyoli oo li, ‘Mu akanya, yeye oni oo ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khase shi ukuku emini mhi ro ngege obo. Mhi ya ri emini e bu ngege obo. Bhale ni awa ga la oghete!’

²⁴ “Igho oni o mie ukpaghwo egho o bhale, oo li, ‘Oga, mhi lese khi uwali ogbo u khi; khi ashini u waa gua shi wa je ya khiese, ali khi ashini u waa ri ukpamhi ko, u je ya tima. ²⁵ Itobo igho eri ulishi oye oo mu mhe, loli o ze ni mhi ro ya to ikpagho eye eke so. Ghe ikpagho eye emhikhoghwo ea li we.’

²⁶ “Oni oga oyoli, o soli o, oo li, ‘Yeye ogbo okholo owaza ona. U lese khi eri mhia khiese emini mhi aa rokoo, mhi gbo rote asha ni mhi aa pfi ukpamhi shi e khiese. ²⁷ Abi o ro khi igho, wa a ke ri ikpagho eyemhe shi ilu ikpagho, mhi kha jele, mhi kha bhale ya e khi e gbe nga o.’

²⁸ “ ‘A mie oli oni ukpagho, a ri oli na oni o mhue ikpeshe. ²⁹ Irari khi ogbo ni o mhue, a ya ro ma o na li, o mhue gbeku o, ama oni o mhue kpa, ukuku ni o kpe mhue a ya mie oli lue.† ³⁰ Ama oni ukhiakhiamhi oni oo ga onana, a mu oli pfi lase ya pfi alo ebili, agho o la ke vie oo le ako ako.’§

Iguezọ ni o kpukhokho

³¹ “Ini Omi Ogbo o bhale abi Oghie Onomhue, ni igeni eyoli nya e ro nu oli bhe, o ya shito eghiele oyoli.* ³² Egbo ni e la agbo nya a ya tigbili odalo oyoli. Egheghe agho o khi we-a asha eva, abi orisumha-kia o lie vase isumha ali elamhi-a. ³³ O ya woloo egbo ni e pfuase je ukiekie obita. Enekpole e la obogobo.

† 25:29 Li ze iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 §

³⁴ “Igho oni oghie o ya gueye egbo ni e la li obo obita, oo we, ‘A bhale ni a ke li agbo elemhi iloghie ni Itamhe o riele na e rote egheghe ni agbo o te gba eke le. Ee ni Eshinegba o khi vose na. ³⁵ Irari khi abi okiamhi o ro gbe mhe, a ri emhi na mhe le, okiam o gbe mhe, a die am o na mhe da. Abi mhi ro khi opfese, a mie mhe shi owa oye. ³⁶ Abi mhi ro la irumheba a ri itsua na mhe so. Mhi ghua, a ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha, a bhale ya bino mhe.’

³⁷ “Igho eni egbo ni e pfuase egho e ya mhila mhe, e mhe, ‘Onomhue, egheghe onoghwo anye ro me khi okiamhi oo gbe e ni anye ro ri eminale ne le, ni okiam o ro gbe e ni anye ro ro ne da? ³⁸ Egheghe onoghwo u ro khi opfese ni anye ro mie lo owa le. Egheghe onoghwo u ro banoo-a ni anye ro ri itsua ne so? ³⁹ Egheghe onoghwo u ro ghua ni u ro la owa ighumha ni anye ro bhale ya bino e?’

⁴⁰ “Oni oghie o ya so we o, o we, ‘Abi o li mhi li gue e ye e egho khi, emimini u da riele na egbo ni e khi Inyoghwo-mhe ni e miesuo ni ea mu eloe ena ne, mhemhe u riele oli na.’

⁴¹ “Egheghe agho oni oghie o ya gueye egbo ni e la li ukiekie obo ogobo, ‘A vu mhe ana le, ee ni a pfi unu na, a ke je owa ere ni Eshinegba o riele na okphaghi ali igeni eyoli. ⁴² Irari khi abi okiamhi o re gbe mhe, aa ri emhi na mhe le. Abi okiam o re gbe mhe, aa bo am o na mhe da. ⁴³ Abi mhi ro khi opfese, aa lama ni mhi lo e apfe le. Abi mhi ro la irumheba, aa bo ide na mhe so. Mhi ghua, aa ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha aa bhale ya bino mhe.’

⁴⁴ “Egheghe agho e ya lie mhe, ‘Onomhue, obo anye la me khi okiamhi o gbe e, ni u ro khi opfese, ni u ro la irumheba, ni u ro o ghua, ni u ro la owa ighumha ni anye aa ro kpaghi obo?’

⁴⁵ “Oni oghie o ya so we o, o we, ‘Abi o li mhi li gue e ye e egho khi,

§ 25:30 Li ze iMat 8.12; 22.13; iLuk 13.28 * 25:31 Li ze iMat 16.27; 19.28

emiemini wa a da rięę na ęgbọ ena ni ęa mu ęloe ni e mie mhe suọ ne, mhemhe wa a rięę ọli na.’

⁴⁶ “Eghęghę aghọ, e vu ya lo osoli na agbọagbọ, ama eni e guę ngeli, e je agbọ na agbọagbọ.”†

26

Ugbamhi ni a gba khe ijesu

(iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)

¹ Abi ijesu ọ li sęsę emhi ena se, ọọ eniye odukhokho eyọli, ² “A lęsę khi akọpfua khi ukpe iPasova. A ya mu Omi Ogbọ, a gbe ọli-a shi apfida.”*

³ Eghęghę aghọ, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ya lona agbala oyi iKefasi ni ọ khi Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ⁴ E la aghọ gba ugbamhi abi e li ya bęna mu ijesu ya gbe-a. ⁵ E gueye egbe khi, ọa ya khi eghęghę oyi oni imu, ini ęgbọ khi ri itobọ ighọ tsua onyaghu lasele.

A la iBetani ku oili shi ijesu egbe
(iMak 14.3-9; iJon 12.1-8)

⁶ Ijesu ọ bhale iBetani, ikhi owa oyi ọmọse ọghuo ni a lu iSamọ ni efafe e kpę mu. ⁷ Abi ijesu ọ li la aghọ le eminale, ọkpotoso ọghuo ọ tsua ituale ni o lolo ghalę shi ukoko alabasita ni a ri ęchę rięę bhale. Ọ ya ku ọli shi ijesu ukhomhi.†

⁸ Abi eniye odukhokho eyi ijesu e rọ mę ona, e lię, “Elo o zę ni a rọ na pfuęchę oni ituale kua shi afuę?” Elemhi e bi wę.

⁹ “A kha ri ituale ona dę ghalę lo, a kemhi eni ikpaghọ na eni ęa mhue.”

¹⁰ Ijesu ọ lęsę emini e ngme, ọ mhila wę, ọ wę, “Elo o zę ni a rọ nyama ọni ọkpotoso ọna? Emini o somhi otse ọ rięę na mhe. ¹¹ Eghęghę kpa eni ęa mhue e rọ a la ę ifuabọ. Ama aa ya ke mę mhe eghęghę kpa.‡ ¹² Emini o zę ni ọkpotoso ọna ọ rọ ku ituale ona shi mhe egbe khi, ni ọ rọ mu mhe egbe khe irotọ oyemhe. ¹³ Mhi gueye ę khi ashiashini a da la tse abọ usomhi

onete ona eke agbọ ona ne, a ya ngme emini ọni ọkpotoso ọna ọ rięę rọ sato ọli egbe.”

Ijudasi ọ lama khi loli ya ri ijesu dę
(iMak 14.10-11; iLuk 22.3-6)

¹⁴ Ighọ ọghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu ni a lu ijudasi na Isikarọti, ọ fię deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi. ¹⁵ Ọ mhila wę, “Ingmę a ya rọ na mhe ini mhi ri odę khasę ę ni a te ya mu ọli?” Ighọ e leli ikpaghuo-ghuo uye ali igbe na li. § ¹⁶ Rote aghọ vu, eri ijudasi ọ ke ri ukpęloe shi eke nono ode ni ọ te ya ri ijesu na wę.

Eminale ogbomhi oyi Onomhue

(iMak 14.12-21; iLuk 22.7-13,21-23; iJon 13.21-30)

¹⁷ Ogbelę onododę oyi oni ukpe na ibuledi ni aa ri ifuma wushe o ramhi, eniye odukhokho eyi ijesu e bhale deba li, e mhila li, ę ọli, “Obo wa nono ni anye mu egbe shi ni u la le eminale iPasova?”

¹⁸ Ọọ wę “A lę deba ọmọse ọghuo ni ọ la elemhi oni ęoli, a ka gueye ọli khi, ‘Osesę ọ khi eghęghę oyemhe o she ti ramhi, owa oye, mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la le eminale iPasova.’ ” ¹⁹ Ighọ eni eniye odukhokho eyi ijesu e rięę abi ọ li ghie wę. E ya mu egbe oni eminale shi aghọ. ²⁰ Abi ogbomhi o rọ mu eke, ijesu ali eniye odukhokho ogbava eyọli ee shitọ shi eminale. ²¹ Abi e rọ le oni eminale, ijesu ọọ wę, “Oghuo elemhi ę ọ ya remhe dę.”

²² Ighọ egbe e pfọ wę a. Oghuo ọghuo ọ mhila li “Onomhue she khi ọa khi mhemhe wę khi o khi?”

²³ Ijesu ọọ wę, “Oghuo ę ni ọ nu mhe ę sọ obọ utasa, ọ ya rę mhe dę.* ²⁴ Omi ọgbọ ọ ya ghu-a abi a keke nali. Ama o ma khọlo ọmọse ni ọ ri Omi Ogbọ ya dę egbe. O kha bie ti nę ini ọgbọ aa bie bia li.”

²⁵ Ijudasi ni ọ ya rọli dę ọọ li, “Osesę, she khi ọa khi mhemhe wękhi o khi?” Ijesu ọọ li, “Ii, yęye lo.”

† 25:46 Li zę iDan 12.2; iJon 5.29 * 26:2 Li zę Okiali 12.1-27 † 26:7 Li zę iLuk 7.37-38 ‡ 26:11 Li zę iDeut 15.11 § 26:15 Li zę iZaka 11.12 * 26:23 Li zę Iwolo 41.9

Eminale ogbomhi oyi Onomhue
(iMak 14.22-26; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

²⁶ Abi e li le egho, iJesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi oli a, o roli na eniye odukhokho eyoli, oo we, "A mo, a le khi idiegbe oyemhe na."

²⁷ Igho o gbo li rue uko, o kphemhi, o roli na we, o we, "Ee nya a rote o da. ²⁸ Olia eyemhe ni a ku ro luase obo na egbokpa a na, ni o gbe olamhe kua na we. Olia ena Eshinegba o ro nu egbo eyoli mhue ishobo.† ²⁹ Mhi gueye e khi mhi a ke gbo rote oni ukpamhi oara upfonu onana ya da rote memena vu. Se e ni ele ni mhi ke ya nu e da li ode onogbo Iloghie oyi Itamhe."

³⁰ Abi e ro to uwolo se, e vu ya je ute eera Olivu.

Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

³¹ Abi e li le egho, iJesu oo we, "Amiose ena, ee nya a ya mhue akhokhomhe shi mhe egbe, a na tsua mhe pfia, irari khi ebe o ngme oli khi. "Mhi ya ri emhi li

orisumhakia,
eni isumha
e ya gbhiaku-a.‡

³² "Ama ini mhi rote eghuli guale, mhi ya ralo na e iGalili."§

³³ IPita oo li, "Ini egbo nya e tseku mhue akhokhomhe shi e egbe, mhemhe mhi aa ya mhue."

³⁴ Ijesu oo li, "Abi o li mhi li gue oli e ye, khi amiose ena, neni okpa o gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe."

³⁵ IPita oo li, "Mhi aa ya ngme gho ini o tseku khia khi oni mhi ya nu e ghu-a lo, mhi aa ya lie khi mhi aa lese."

Eniye odukhokho enekpole nya e li ngme gho.

Ijesu o la iGetisemani lema
(iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46)

³⁶ Igho iJesu o lu eniye odukhokho eyoli, e je ashini a lu iGetisemani, oo we, "A shito ana khi mhi ya je oobo ya so iromhi." ³⁷ O rue iPita ali imi iZebedi aava ma egbe. O vie osoli, egbe ea ke sheshe oli. ³⁸ Oo we, "Udu oyemhe o vo osoli ramhi khi mhi ya ghua. A shito ana, a nu mhe ke tokpe."

³⁹ O ti le deno, o de yeshi to alo mu eke o so iromhi. Oo, "Ita, ini o ya tse lo, ze ni u mie mhe uko osoli ona. Ama o a khi abi o li ghole mhe, ama abi o li ghole e."

⁴⁰ O nyene egbe bhale deba eni eniye odukhokho, o me khi ee lese. Oo we, "Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghoghe tse?" ⁴¹ "A ke tokpe, a so iromhi ini a khi de pfilo imufe. Ayemhe o mu egbe, ama o lose idiegbe."

⁴² O gbo vu utonuzi-eva, o ya lema, oo, "Itamhe, ini o khia khi o a ze li ni uko osoli ona o dose, se e khi mhi da li, ze ni oghumhe oye o tse."

⁴³ O gbo nyene egbe ukhokho bhale, o me khi e lese ea ke dobe khueghie alo-a. ⁴⁴ Igho o ze we obo shi agho. O gbo ya lema utonuzi-ese, o gbo ngme abi o kpe ngme.

⁴⁵ Igho o nyene egbe ukhokho bhale deba eni eniye odukhokho, oo we, "Eri a kiele e lese-a, a kiele e yemhe-a? A bino khi eghoghe o she ramhi khi a she ri Omi Ogbona egbo olamhe de. ⁴⁶ A vule ni awa vu! Oni o remhe e de oo bhale!"

A mu ijesu

(iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)

⁴⁷ Ijesu o kie ligho ngme, iJudasi ni o khi oghuo eni eniye odukhokho ogbava, o bhale. Ebubu egbo ni e tsua epia ali itakobi e nu oli bhale, eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ghie. ⁴⁸ Oni o roli de o she ri olele na eni egbo, oo we, "Oni mhi da ya pfipfi egbe ne, loli lo, a mu oli." ⁴⁹ Oni iJudasi o le deba iJesu, oo li, "Opfomhe o ka nu e la Osese," o pfipfi oli egbe.

† 26:28 Li ze Okiali 24.8; iJere 31.31-34 ‡ 26:31 Li ze iZaka 13.7 § 26:32 Li ze iMat 28.16

⁵⁰ Ijesu oḡ li, “Omue, nyanya rięle emini u bhale shi.”

Igho eni emose e fię lasele, e mu oḡi. ⁵¹ Ghe i, abi a ro me na, oghuo eni e nu ijesu kia, o ji itakobi emhi lasele. O khi oni oḡ ga oyi Oga ekpodalo ugamhi eso-a.

⁵² Ijesu oḡ li, “Rue itakobi oye shi irari khi oni o ji itakobi, o ya li ghu eghuli itakobi. ⁵³ Eri u dabi khi mhi aa dobe ya mhila Itamhe ikpaghiobo, aghoagho o ri igeni ni e dose agbhagh-hamhi igbeva ghi mhe. ⁵⁴ Ama, se Ebe-no-pfuase o ke li bhale ya tse, ni oḡ khi a mema lina me oḡi?”

⁵⁵ Igho ijesu oḡ eni ebubu egbo egho, “Eri mhi ri egbo e pfi ozughu ni a ro tsua igbhoro ali itakobi bhale ya mu mhe? Ele kpa mhi ro shito Owa oyi Eshinegba e sese, ama aa mu mhe.* ⁵⁶ Ama eri a me ena nya ni a bhale ya e khi emini emekeguele e ngme shi ebe o bhale ya tse.” Igho eniye odukhokho nya e ze oḡi obo, e na kua.

Igba enighie ni a lu iSaediri e ri ijesu gue ezo

(iMak 14.53-65; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Eni e mu ijesu e rue oḡi je apfe oyi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ashini eni e sese ishi ali eni egbhali e legbe. ⁵⁸ Ama iPita o tapfia a deba we. O deba we lo ramhi atukpapfe oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. O lo se, o nu eni e e khe ekhe shito, ni o me abi oni ingme o ke li ya kia.

⁵⁹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni iSahediri nya, e nono otsele egbhali ni e ya mu mhali ijesu obo ni e ba me asha gbe oḡi-a. ⁶⁰ Ama ea me okhoghuo, abi ebubu egbo e tseku fię lasele ya pfi otsele egbhali.

Ikpukhokho o, emose aava e fię lasele. ⁶¹ E li “Omose ona oḡ, ‘Mhi ya dobe guoghō Owa Oyi Eshinegba-a, mhi gbo rięle oḡi to ogbele ese.’”†

⁶² Oga oyi ekpodalo ugamhi o vule, oḡ ijesu, “Waa bie muę emini u ya

ngme shi ezo ni a gue e shi e egbe ena?” ⁶³ Ama ijesu tsaghie-a.

Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o gbo vule migha, oḡ ijesu, “Mhi ri eva oyi Eshinegba ni o la o re romhi ishe, gueye anye, ini yeęe u khi Omiepfuese Omi Eshinegba.”

⁶⁴ Ijesu oḡ li, “Igho o khi abi u ngme. Ama mhi gueye eę nya khi, rote memena vu, a ya me khi Omi Ogbō o shito obita oyi Eshinegba ni o fune nya, o la elemhi otughunu te irarogbe e bhale.”‡

⁶⁵ Igho, Oga oyi ekpodalo ugamhi o nyanō awulu a shi egboli uruli. Oḡ, “O she pfi unu-a! Otsele olese awa ke gbolo e nono? Eę a she suō oni ungmehi ipfiunu-a ni o ngme. ⁶⁶ Se a sa shi o?”

E oḡi “O she lue, o mema ya ghua.”§

⁶⁷ Igho e tono ete ku ijesu alo, e ri ekpa gbe oḡi. Eghuo, e lase oḡi eso.*

⁶⁸ E lie oḡi “Me eke na anye ghue yeęe Omiepfuese. Gueye anye ghue oni o ri emhi gbe e.”

IPita o kie ijesu

(iMak 14.66-72; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁹ IPita o shito olase, omueshi oghuo oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi o bhale deba li, oḡ li, “Yeęe, u li nu ijesu onge iGalili kia.” ⁷⁰ IPita o tia li ukpeloe we nya, oḡ li, “Mhi aa fe lese emini a ngme.”

⁷¹ O ke rote agho fię je unu ode unuekpe ni a rote e lo oni apfe le, okpotso oni oḡ ga olese o gbo me oḡi, o gueye emose ni e la agho, oḡ “Omose ona o nu ijesu na iNazareti kia.”

⁷² Igho iPita o gbo tia li. Utona, o romhise ma o, oḡ, “Mhi romhi ishe, khi mhi aa lese oni omose ogho!”

⁷³ O ke li denę, emose ni e migha agho e bhale deba iPita, e oḡi, “Igesikia lo khi otuoghuo elemhi we u khi. Ungmemhi oye o she ngmasę le.”

⁷⁴ Igho o li se egboli isheli, oḡ romhi isheli. O lie, “Mhi aa ga lese oni omose!”

* 26:55 Li ze iLuk 19.47; 21.37 † 26:61 Li ze iJon 2.19 ‡ 26:64 Li ze iDan 7.13 § 26:66 Li ze iLev 24.16 * 26:67 Li ze Aza 50.6

Utoghuokpe okpa o gbieghe. ⁷⁵ Igho iPita o sato ungmehi ni iJesu o gueye oli ni o re oli, "Neni okpa o ya gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe." O fie je olase ya vie oya.

27

A mu iJesu ghi iPaleti

(iMak 15.1; iLuk 23.1-2; iJon 18.28-32)

¹ Ogbe o gbe-a ogbeakolo, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali egbhali e mheshe abi e li ya gbe iJesu-a. ² E ge oli, e rue oli vu ghi iPaleti ni o khi igovuno.

Ijudasi o gbe egboli-a (Ika 1.18-19)

³ Abi iJudasi ni o roli de, o ro suo khi a pfa ezọ mu oli khi a ya gbe oli-a, o ri egbe pfo li-a, o nyene egbe rue ikpaghuo uye ali igbe egho ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali. ⁴ Oo we, "Mhi she lamhe, irari khi mhi she ri ogbo ni o mhili olamhe okhoghuo de," E oli, "Egboli oyi anye onoghuo o ke la ogho? Yeye u lese."

⁵ Igho iJudasi o ku eni ikpagho kua eke elemhi Owa oyi Eshinegba, o vu ya soli egboli-a.

⁶ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sano eni ikpagho eke, e oli, "Ikpagho o lia na, awa aa ya ku we ma ikpagho ugamhi." ⁷ E gba ugbamhi nga eni ikpagho se, e rewe ya de eke onayi oni oo ma ekhe, ni a ri ilimhi epfese ke to agho. ⁸ Loli o ze ni a ro lu oli Eke O lia ramhi ogbe na amo. * ⁹ Igho ungmehi ni omekeguele ni a lu iJere-maya o ngme, o li bhale ya tse. Ni oo, "E rue ikpaghuo uye ali igbe ni e khi ikpagho ni egbo iZireni e lama fali shi oli egbe. ¹⁰ E rue eni ikpagho ya de eke eme onayi eni ee ma ekhe, abi Eshinegba o mheshe na mhe mhi ngme."†

iPaleti o mhila iJesu ogbo

(iMak 15.2-5; iLuk 23.3-5; iJon 18.33-38)

¹¹ IJesu o migha odalo oyi igovuno iRomu, oni igovuno o mhila li, "Yeye u

khi oghie oyi egbo iJu?" IJesu oo li, "Ii, Igho o khi abi u ngme."

¹² Ama o mhili emini o so shi ingme ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme shi oli egbe. ¹³ Igho iPaleti o mhila li, oo. "Wa a suo emini a ngme shi e egbe?" ¹⁴ Ama iJesu o lama so oli abikhoghuo, o ga lolo ri abo sha oni igovuno.

A pfa ezọ igbe-a mu iJesu

(iMak 15.6-15; iLuk 23.13-25; iJon 18.39--19.16)

¹⁵ Ini a da li ukpe iPasova, eri igovuno oo rue ogbo oghuo ni a mu shi owa ighumha obo-a na egbo iJu. Ikhi oni e ze, a rue igha le na wewe.

¹⁶ Eghoghe agho, a me omose ni a mema lese shi ukhiakhiamhi ogbo, ni aa khena, ni a mu shi owa ighumha, ni a lu iBarabasi. ¹⁷ Igho abi eni egbo e ro le gba, iPaleti o mhila we, "Onoghuo elemhi egbo aava ena a nono ni mhi woloboo a na e? IBarabasi abi iJesu ni a lu Omiepfuese?" ¹⁸ Irari khi o she lese khi itoboo khi ighie eyi egbo iJu ee biselemhi iJesu e ro mu oli ghi lue.

¹⁹ Abi iPaleti o li shito ukpekhomhi ezọ oyoli, ughue oli o ghie usomhi ghi oli, oo. "Khi mhu e emini u li omose ni o mhue emini o li egho. Irari khi mhii me osoli elemhi elena ooyose shi ingme oyoli."

²⁰ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali, e tanoo shi eni ebubu egbo elemhi, e lie iPaleti o rue iBarabasi obo-a, ama a gbe iJesu-a.

²¹ Igho igovuno o mhila we, "Elemhi aava ena, onoghuo o, a nono ni mhi rue obo-a?" Wewe nya ee.

"iBarabasi!"

²² O mhila we, "Se mhi ya li iJesu ni a lu Omiepfuese ona sho?"

Wewe nya ee, "A ka ta li ma apfida!"

²³ Ama iPaleti o mhila we, "Elo o ze, onobe onoghuo o ri ele?"

Ama e kie tseshe leghe "A ta li ma apfida!"

²⁴ Abi iPaleti o ro me khi loli ea mhili emini loli ke ya li o, khi onyaghu o tigbe te o lasele, o die

* 27:8 Li ze Ika 1.18-19 † 27:10 Li ze iZaka 11.12-13; iJere 19.1-13; 32.6-9

amẹ, ọ kpe abọ-a ukpẹloẹ wẹ nya, ọọ wẹ “Mhi aa mhue obọ shi eghuli oyi ọmọse ọna o! Obọ oyẹẹ o la o!”†

25 Eni ẹgbọ nya ẹ li, “Ọlia eyọli e la ukhomhi oyanye ali oyi eniye eyanye.”

26 Ighọ ọọ rue iBarabasi obọ-a na wẹ. Ọọ a gbe iJesu itali, ọ rue ọli na ekhọli-okhue eyi iRomu e ka ta li ma apfida.

*Eni ekhọli-okhue e ri iJesu li egia
(iMak 15.16-20; iJon 19.2-3)*

27 Ighọ ekhọli-okhue eyi iPaleti e rue iJesu lo elemhi agbala oyọli, ọ rue eni ekhọli-okhue nya le gasẹ ọli. 28 Ighọ e gueghie ọli itsua ni ọ sọ, e ri itsua oyilẹ sọ li. 29 E ri igba do arula rughu ọli. E ri ukpokpo mhọli ọli obọ ita, e wugha li odalo, e ri ọli li egia. E liẹ ọli, “Eshinegba ọ zẹ ni u tọ agbọ yeye oghie iju.” 30 E to etẹ ku ọli, e mie ọli oni ukpokpo gbe ọli ukhomhi. 31 E ri ọli li egia se, e gueghie ọli itsua eyilẹ ni e rọ sọ li eghọ, e tigbe ri itsua eyọli sọ li. E rue ọli je obini a la ya gbọli-a.

*A ta iJesu ma apfida gbe-a
(iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)*

32 Abi e li lẹ eghọ, wẹwẹ ali ọmọse ni a lu iSamọ ọngi iZireni e ya lona, e ri itoto mu ọli ọ tsua apfida oyi iJesu. 33 E bhale asha ni a lu iGogota. Abi iGogota o ngme khi “Asha ugua ukhomhi ọgbọ.” 34 Aghọ e la ri onyọ ni a ri emhi oyala shi na iJesu da, ama ọ to unu ọ bino, ọa lama da li. § 35 E ta li ma apfida se, e pfi onolo rọ kemhi itsua ni ọ sọ mhọli egbe abọ. Onana o ri emini ọmekẹguele ọ ngme bhale ya tse, ni ọọ. “E kemhi iwulu eyemhẹ, e pfi onolo shi ide eyemhẹ.”* 36 E riẹle se, e shito, e khe ọli ekhe. 37 E keke emini a gue shi ọli egbe shi upẹpe ọara rọ kphase kpeda nali. Emini a keke shi ọ khi, Ọna khi iJesu, Oghie ẹgbọ iju. 38 Ighọ e gbe ighiatọ aava ma li egbe. Ọghuo ọ la ukiẹkiẹ obita,

onokpọle ọ la li ukiẹkiẹ ọgobọ. 39 Ẹgbọ ni ee dọse, e pfi itsue ọdoda manya iJesu.† 40 E liẹ “Yeye ni u ya guoghọ Owa Oyi Eshinegba-a, ogbele nuzi-ese u gbo tọli pfo. Tsumhi egbe ẹ! Rote ukhomhi apfida ona tiemhile shọ, ini Omi Eshinegba u khi.”

41 Ina ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e gbo li tsue ọli. 42 E liẹ, “Ọ tsumhi ẹgbọse,” “Ama ọa dọbe tsumhi egbọli! Ọa khi lọli khi oghie oyi iZireni? Ini ọ da te ukhomhi apfida onana tiemhile ne, anye ya mie ọli suọ. 43 Eri ọ ri egbe da Eshinegba o gbo liẹ khi, ‘Omi Eshinegba mhi khi.’ Awa ke bino ini Eshinegba ọ ya tsumhi ọli mena.”† 44 Ighọ khi ighiatọ ni a ta ma apfida e li tsue ọli.

*Eghuli oyi iJesu
(iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49; iJon 19.28-30)*

45 Ọguota o mu ekẹ obili o tode bi asha kpa elemhi iwakati ese. 46 Agogo ese o de te, iJesu ọ viẹ lasele leghe ọọ “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Abi ona o ngme khi “Eshinegba oyemhẹ, Eshinegba oyemhẹ, elọ o zẹ ni u rọ pfi mhẹ esọ a?”§

47 Ẹgbọ eghuo ni e la aghọ e suọ ona, e liẹ li, “Elaja ọọ lu.”

48 Aghoaghọ, ọghuo ọ, ọ na ya rue isoso, ọ sọ li onyọ ni o khe-a, ọ genọ li shi ukpokpo nise a ji iJesu unu ni ọ da.* 49 Ama enekpọle ẹ ọli, “Migha, zẹ ọli obọ ni awa mẹ ini Elaja ọ ya bhale ya tsumhi ọli.”

50 Ighọ iJesu ọ gbo viẹ leghe, ọ ghua.

51 Eghẹghẹ aghọ tee, ode ugbakpi, ni a rọ ta pfa ode-a ni o la elemhi Owa Oyi Eshinegba o te odode rote idane kiẹse-a ya tiemhi ekẹ. Ekẹ agbọ o nighise, eche e venọ-a.† 52 Iji e khueghie-a, ebubu ẹgbọ ni e pfuase ni eghulọa e guale bhale agbọ. 53 E fiẹnọ iji lasele. Abi iJesu ọ rọ rote eghuli

† 27:24 Li zẹ iDẹnt 21.6-9 § 27:34 Li zẹ Iwolo 69.21 * 27:35 Li zẹ Iwolo 22.18 † 27:39 Li zẹ Iwolo 22.7; 109.25 † 27:43 Li zẹ Iwolo 22.8 § 27:46 Li zẹ Iwolo 22.1 * 27:48 Li zẹ Iwolo 69.21 † 27:51 Li zẹ Okiali 26.31-33

guale se, e je elemhi ẹoli no pfuase, e ri egbe khasẹ ebubu ẹgbọ.

⁵⁴ Abi ekhọli-okhue ni a zẹ e ke khe iJesu ekhe e rọ mẹ abi ekẹ o li nighise ali emhi elese ni e mẹ nya, ulishi oo mu wẹ, e liẹ li, “Egbegbọ lọ khi Omi Ẹshinegba omose ọna ọ khi.”

⁵⁵ Ikpotoso ebubu e la aghọ ni e ta pfi-a fẹ. Eri e deba iJesu rọte iGalili bhale ni wẹwẹ e ri ukpẹloe khu ọli.

⁵⁶ Eghuo ọ khi, iMeli ọngi iMagidaleni, iMeli inyi iJemhisi ali iJosefu, ali inyi iJemhisi ali iJoni.

Abi a ri iJesu to

(iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁵⁷ Abi ogbomhi o rọ mu ekẹ, omose ni ọ pfue ọngi Arimatia ni a lu iJosefu ni ọ li khi ọghuo eniye odukhokho eyi iJesu, ⁵⁸ ọ lẹ deba iPaleti ya mhila li olimhi ọyi iJesu, ọ rọli na luẹ ya tọ. iPaleti ọ ri unu bhale e ka rue ọli na iJosefu. ⁵⁹ Ighọ iJosefu ọ rue ọli, ọ ri ode onogbọ no pfuase khuli ọli. ⁶⁰ Ọ ri ọli tọ uji onogbọ oyọli ni a lẹse tọ shi elemhi ẹche. Ọ gheghele ẹche oni emhi khukhu oni uji unu, ọ vu je apfẹ. ⁶¹ Ighọ iMeli ọngi iMagidaleni ali iMeli ọnokpọle e shitọ sọ alo ghue oni uji.

Ekhekhe ni e la oni uji

⁶² Ogbeakọlọ, ni o khi ẹlẹ Iyemhẹa oyi ẹgbọ iJu, ighie eyi ekpodalougamhi ali ẹgbọ iFarisi e bhale deba iPaleti, ẹ ọli, ⁶³ “Ọga, anye sa ya to khi abi oni ọloẹgbhue ọghọ ọ rọ la agbọ ọ liẹ khi, ‘Mhi ya guale ẹlẹ-ese.’” ⁶⁴ Mena ri unu bhale a ke ya khe aghọ ekhe ramhi ẹlẹ nuzi-ese, ini eniye odukhokho eyọli e khi bẹna ya tsua olimhi oyọli, ni e ke gueye ẹgbọ khi a she te eghuli guise ọli le. Ẹgbhọli oni o ya kpukhokho ona, lọli o ke ya khọlọ dọse oni odode.”

⁶⁵ iPaleti ọọ wẹ, “A rue ekhe-khe, a zẹ ni ẹ khe ekhe aghọ. A lolo khukhu ọli abi o ti ẹ ẹloe shi.”

⁶⁶ Ighọ e ya khukhu oni uji egbegbọ, e zuse ọli, e zẹ ekhe-khe shi aghọ.

28

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMak 16.1-10; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Ogbe o ya gbe khi ẹlẹ Iyemhẹa o dọse ni o khi ẹlẹ ni odode elemhi ẹfo uka, iMeli ọngi iMagidaleni ali iMeli ọnokpọle e lẹ ya bino oni uji.

² Utoghuokpe ekẹ o nighise, irari khi aḡeni ọyi Onomhue ọ rọte idane tiemhile. Ọ gheghele oni ẹche ni o khukhu oni unu uji ode-a. Ọ shitọ nga ọ. ³ Ọ li abi erali akphala. Itsua ni ọ sọ e pfuase pepẹpe abi otughunu opfopfo. ⁴ Ulishi o mu eni e la aghọ khe ekhe, ee guọ, ubi o rue wẹ pfi gbe.

⁵ Oni aḡeni ọọ eni ikpotso, “A khi zẹ ni ulishi o mu ẹ irari khi mhi lẹse khi iJesu ni a gbe-a shi apfida a nono. ⁶ Ọa la akana, ọ she te eghuli guale abi ọ kie kpẹ ngme. A bhale ya bino ashini a ri ọli yeshi. ⁷ A nyanya ke lẹ memena, a ka gueye eniye odukhokho eyọli khi. ‘A she te eghuli guise ọli le, khi mena, ọọ kia khe ẹ, ọ je elemhi iGalili. Oobọ a ya mẹ ọli.’ Ghe i, a khi ye-le-a abi mhi gueye ẹ.”

⁸ Ighọ eni ikpotso e nyanya rọte oni uji vu, ulishi o mu wẹ ama oghẹlẹ o vọ wẹ elemhi, e na ya gueye eniye odukhokho eyọli. ⁹ Utoghuokpe iJesu ọ bhale deba wẹ, ọọ. “Opfomhẹ o ka nu ẹ la.” E bhale deba li, e mu ọli awẹ, e nyese ukhomhi ga li. ¹⁰ IJesu ọọ wẹ, “A khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, ama a ka gueye Inyoghuo-mhẹ e ke je iGalili. Aghọ e te ya mẹ mhẹ.”

Emini ekhe-khe e guele

¹¹ Abi eni ikpotso e rọ vu se, eni ekhọli-okhue ni e khe oni uji ekhe, e vu ya gueye ighie eyi ekpodalougamhi emini a ga mẹ nya. ¹² Ighọ ighie eyi ekpodalougamhi e lẹ deba eni egbhali e lona ye ugbamhi abi e ke ya li. E gba, e ri ikpokpomhi ikpaghọ na eni ekhọli-okhue eghọ. ¹³ Ẹẹ wẹ. “A liẹ khi, ‘Eniye odukhokho eyọli e bhale ya tsua li vu abi obili o rọ bi

† 27:63 Li zẹ iMat 16.21; 17.23; 20.19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

ni anye rọ lesēa.’ ¹⁴ Ini igovunọ ọ suọ ona, anye ya pfa ẹ shi eke, a khi zẹ ni emhikhoghuo o nase ẹ udu.” ¹⁵ Igho eni ekholi-okhue e mie we eni ikpagho e li abi e sese we. Eri ingme emini e rieḽe o gbhiaku asha kpa ifuabo egbo iJu. Ramhi ogbe-namo, eri a kiele ẹ ze oni okhe ona.

*Usomhi ni o fune ni iJesu o ghie
(iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49; iJon
20.19-23; Ika 1.6-8)*

¹⁶ Igho eniye odukhokho ogbaghuo eyoli e je iGalili deba iJesu ukhomhi ute ni o sese we.* ¹⁷ Abi e rọ me oli, e nyese egbe ga li, ama eghuo o e kiele khokho oli. ¹⁸ Igho iJesu o kia ti mama we, oo. “A she rue afu nya na agbo ona ali iloghie na mhe.† ¹⁹ Irarigho, a fie lase je asha kha asha, a ke ya ri egbo mele eniye odukhokho eyemhe-a, a ri eva oyi Ita, ali oyi Omọ ali oyi Ayemhe-no-pfuase batazi.‡ ²⁰ A sese we, e ke ri emhi nya ni mhi mhesa na ẹ gbe akanya. A ghe i, mhi nu ẹ la ramhi ukpese agbo.”

* **28:16** Li ze iMat 26.32; iMak 14.28; 1 iKori 15.5; iJon 21.1-23 † **28:18** Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22; iFili 2.9; Efi 1.20-22 ‡ **28:19** Li ze Ika 1.8

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni IMaki O keke

*Itsabọ oyi iJoni Oni oọ batazi egbo
(iMat 3.1-12; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)*

¹ Ona o khi igbaekele oyi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti Omi Eshinegba. ² A keke ọli shi Ebe-no-pfuase ni omekeguele oyoli ni a lu Azaya o keke. Ni Eshinegba o la lie, “Mhi ya ghie aghiusomhi oyemhe ralo ne. Oni o ya be ode shi eke khe.”* ³ “Ogbo o la odagbe e pfi okokokhue. Oo lie, ‘A riẹle ode shi eke khe Onomhue, ni ọọ bhale. Riẹle oni ode sheshe ni o rọte.’”† ⁴ Igho IJoni o li bhale, oọ batazi egbo obini odagbe ifufu, oọ tse abo, oọ lie, “A mu pfi lase olamhe eye e le bhale deba Eshinegba ini a ri olamhe topfa e.” ⁵ Igho egbo e rọte eke iJudia ali eoli iJerusalemu le deba IJoni. Ee zono olamhe eyewe ye ọli. O la oke iJodani batazi egbo. ⁶ Ode ni a ri iriria eyi alakumi do, iJoni o rọ fia itsua so. O ri ekuẹ riẹle ogbene mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.‡ ⁷ Abo ni oọ tse gueye agbo khi: “Omose ni o ke ya bhale elese ode ukhokho oyemhe, o fu dose mhe, o mholi ekpabo dose mhe. Mhi aa fu ramhi oni oọ taghie uli ni o la ekuẹ ni o so-a. ⁸ Amẹ mhi rọ batazi e memena, ama Ayemhe-no-pfuase o ke rọ ya batazi e.”

*Ibatazi ali imufe oyi iJesu
(iMat 3.13-4.11; iLuk 3.21-22; 4.1-13)*

* **1:2** Li ze iMala 3.1 † **1:3** Li ze Aza 40.3 ‡ **1:6** Li ze 2 Ighie 1.8 § **1:11** Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 9.7; iLuk 3.22

⁹ Oa te agho tese ne, ni iJesu o rọ rọte iNazareti ni o la eke iGalili bhale ni iJoni o la oke iJodani batazi ọli. ¹⁰ Abi iJesu o rọ lese rọte elemhi oke ji egbe ngale te, o me khi idane o khueghie. Ayemhe oyi Eshinegba o li abi anekhukhu rọte idane tiemhile ya ma li egbe. ¹¹ A suo khi uruli o rọte idane ngme tiemhile, oo, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli u khi. U ma ri egbe e mu mhe gba.”§

¹² Utoghuokpe, Ayemhe oyi Eshinegba o rue iJesu je odagbe. ¹³ Ogbele egbhueva o la oobo. Okphaghiẹ, ni o khi oghie ayemhe ebe, o mu ọli fe. IJesu o nu elamhako la oobo, ama igeni eyi Eshinegba e ri ukpeloe e khu ọli.

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze

(iMat 4.12-22; iLuk 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Abi a rọ mu iJoni shi owa ighumha se, iJesu o je iGalili ya tse abo usomhi onete oyi Eshinegba. ¹⁵ Oo lie, “Oni eghẹghẹ o she bhale, Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama awa. A mu pfi lase olamhe eye e le, ni a mie oni usomhi onete suo.”*

¹⁶ Abi iJesu o rọte epfepfe oke oniemi oni o khi shi, na lui iGalili kia le, o me iSamọ ali inyoghuo ọli Aduru. Egbifele e khi. E pfi aga lo elemhi oni oke, ee gbe ifele. ¹⁷ IJesu oọ we, “A deba mhe, mhi ya sese e abi a ke lie ke ti egbo gbili.” ¹⁸ Aghoaghọ e ku iga eyewe shi eke, e deba li.

¹⁹ O ke te agho je odalo dene, o gbo me inyoghuo etuava, ijemhisi ali iJoni imi iZebedi e la elemhi oko-oke oniemi, e zu iga eyewe. ²⁰ Abi iJesu o rọ lese me we, o lu we e deba lue, aghoaghọ e pfi itawe ali egbo ni e nu we ye shi elemhi oko-oke oniemi, e deba li vu.

IJesu o khu omose ayemhe ebe egbe-a

(iLuk 4.31-37)

²¹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e bhale eoli iKapanomu. Ogbele

* **1:15** Li ze iMat 3.2

iyemhẹa ni o ke deba li, iJesu o dọse lo elemhi owa ugamhi, o la agho sẹse. ²² O ri abo sha egbo ni e ri esọ kpe abi o li sẹse, itobo khi eri o sẹse egbo abi ogbo ni o lẹse emini o sẹse, osese oyoli o kioda shi oyi eni e sẹse Ishi eyi iMosisi.†

²³ Utoghwo kpe omose ni ayemhẹ ebe o la egbe, o lo elemhi oni owa ugamhi le. O tsesẹ gbaa! Oo, ²⁴ “Elo wa nono anye egbe, iJesu na iN-azareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi ga lẹse oni u khi. Oni O pfuase oyi Eshinẹgba u khi.”

²⁵ IJesu o dese oni ayemhẹ obe, oo li, “Guese unu pia, te o li egbe lase le.”

²⁶ Oni ayemhẹ obe o nighise oni omose, o mu o li pfi gbe. O pfi okokokhue, o rote oni omose egbe ya lase.

²⁷ O ga ri abo sha egbo nya. E mhila egbe we, “Onoghwo na? Osese onogbo ni o mhọli ekpabo! Eri o ga nu ayemhẹ ebe e ngme, e ga suo esọ na li.” ²⁸ Aghogho ingme oyi iJesu o gbe eke-a asha kpa eke iGalili.

IJesu o ri ebubu egbo ze
(iMat 8.14-17; iLuk 4.38-41)

²⁹ IJesu ali eniye odukhoko eyoli, ghe iJemhisi ali iJoni, e ga rote owa ugamhi fiẹ lasele, e ya je apfe oyi iSamọ ali Aduru ³⁰ Ogo iSamọ oni okpotso, o yeshi ghua ughuamhi iba. IJesu o lẹse ramhi agho, a gue ingme oyoli ye iJesu. ³¹ Igho o lo deba li, o mu o li obo, o mu o li ukpho vule. Igho eni iba e lase o li egbe le. O fele we epfese.

³² Elogbomhi elegho khi ovo oo tiemhi eko, egbo e tsua eni ea ze, ali eni iyemhẹ okphaghiẹ e yesẹ ngme bhale ghi iJesu. ³³ Egbo nya ni e la oni eoli e le gba odalo oni owa. ³⁴ IJesu o ri eni e ghua, ighuamhi khi ighuamhi, ze. O khu ayemhẹ ebe ebubu egbo egbe a, ama o a ze ni eni ayemhẹ ebe egho e ngme emhikhoghwo unu lasele, itobo khi e lẹse oni o khi.

IJesu o la iGalili tse abo usomhi onete
(iLuk 4.42-44)

³⁵ Ogbie-fiefie ogbeakolo khi obili o a pfo ogbe ne, iJesu o fiẹ lase je ashini o da-ya, o ya so iromhi. ³⁶ ISamọ ali apfoli ni e kpole, e vu ya nono o li. ³⁷ Abi e ro me o li, ee o li, “Egbo kpa ee nono e.”

³⁸ IJesu oo we, “Awa mema ya je eoli oboese, ikhi apfe eni e timama akana, ni mhi li la oobo tse abo, irari khi ona o ze ni mhi ro bhale.” ³⁹ Igho o kia gasẹ eke iGalili nya tse abo. O la owa ugamhi eyewe tse abo. O khu egbo ayemhẹ ebe egbe ku-a.‡

IJesu o ri oni efafe e mu ze
(iMat 8.1-4; iLuk 5.12-16)

⁴⁰ Omose ni efafe e mu o bhale deba iJesu. O wugha li odalo, oo lema li, oo, “Ini o ghole e, u dobe ya remhẹ ze, u remhẹ khi oni o pfuase.”

⁴¹ Igho elemhi o li, ee ala iJesu, o nise obo-a ti oni omose, oo li, “O ghole mhe, khi oni o pfuase.” ⁴² Aghogho eni efafe e lase o li egbe le, o ze, o khi oni o pfuase.

⁴³ IJesu o gueye o li, o ke vu. O lolo tse agua ye o li, ⁴⁴ oo li, “Khi gue ingme ona ye ogbokhoghuo, ama le ya ri egbe e khasẹ ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẹgba, ni e te okpe ne, ni u luase obo ni iMosisi oo a ke luase, ini a ri ogbo lina ze. Ishegho, ni o khi otsese na we khi u she ze.”§

⁴⁵ Eri oni omose o ri ochogho ngme o li kiakiala gboo, o miatse oni ingme onete ku asha kpa. Itobo ona, iJesu o a ke dobe lo eoli okhoghuo le gboo. Eri o ke la odagbe obini o da-ya. Abi o rie khi igho, eri egbo nya e kie rote asha kpa e bhale deba li.

2

IJesu o ri omose ni o guoghwo-a ze
(iMat 9.1-8; iLuk 5.17-26)

¹ Ikuku ogbele e dọse, iJesu o gbo lo elemhi iKapanomu, eni egbo e suo khi o she bhale apfe. ² Ebubu egbo e le gba ramhi ni ogbo a ke me ashikhoghwo ni o kpole, ya ramhi olase unu-ode. IJesu o tse abo oni usomhi ye we.

† 1:22 Li ze iMat 7.28-29 ‡ 1:39 Li ze iMat 4.23; 9.35 § 1:44 Li ze iLev 14.1-32

³ Igho emose aane e tsua omose ni o guoghō-a adigege shi iya bhale ghi iJesu. ⁴ Abi eni emose ẹa rọ mẹ asha tsua li lole ashini iJesu o la, itobo ẹgbọ ni e ghọ bu dọse, e nga ukhomhi oni owa rọte ashini iJesu o la gbese ekpha-a. Abi e rọ gbese oḷia se, e ri ili ri oni omose tiemhile, abi o kie li yeshi iya. ⁵ Abi iJesu o rọ mẹ irudunga oyewe, oḷo oni omose ni o guoghō-a, “Omimhe, a she ri olamhe topfa ẹ.”

⁶ Ama eni ẹ sese Ishi eyi iMosisi ni e shito akaghọ, e sa o udu oyewe, e lie, ⁷ “Elọ o ze ni oni ogbo ona o rọ ngme ungmehi onana unu. Eri o pfi unu-a! A li mẹ oni o dobe ya gbe olamhe kua na ogbo? Oa khi Eshinegba lueghuo?”

⁸ Aghoaghọ iJesu o she lese elemhi ayemhe oyoli emini e sa shi elemhi udu oyewe, oḷo we, “Elọ o ze ni a rọ sa usamhi onana. ⁹ Onoghuo o kele ne, ni a rọ lie oni omose ni o guoghō-a, ‘A ri olamhe topfa ẹ,’ abi khi ‘Vule, rue iya oye ni u ke kia?’ ¹⁰ Mhi ya rọ li khasẹ ẹ khi Omi Ogbo o mhọli ekpabo elemhi agbo ona ni o rọ gbe olamhe kua na ogbo.” Igho o gueye oni omose ni o guoghō-a egho, ¹¹ “Mhie ye u vule, u rue iya oye, u ke je apfe.”

¹² Oni omose o vule, o rue iya oyoli, o la akpewe nya kia vu. O ri abo sha ẹgbọ kpa. Ee kueghie Eshinegba, e lie, “Anye ẹa kpe mẹ onana ghue oo!”

Ijesu o lu iLevi

(iMat 9.9-13; iLuk 5.27-32)

¹³ Ijesu o gbo je epfe okẹ oniemi ni o khishi. Ebubu ẹgbọ e bhale deba li, o sese we. ¹⁴ Abi o kia le, o mẹ omionoga iLiva omi Afeusi khi o shito okholo eyi eni ẹ mie oga. Ijesu oḷo li, “Deba mhe.” Igho o vule deba li.

¹⁵ Abi iJesu o la ayi iLevi le eminale elogbomhi, emionoga ni e bu ali ẹgbọ ena olamhe e li nu oḷi ali eniye odukhokho eyoli le emhi, irari khi ẹgbọ ni e bu e deba li. ¹⁶ Abi ẹgbọ eni ẹe sese ishi na lui iFarisi e rọ mẹ khi iJesu o nu egbushia ali emionoga ẹ le eminale, e mhila eniye odukhokho

eyoli, “Elọ o ze ni o rọ nu emionoga ali egbushia ẹ le eminale?”

¹⁷ Ijesu o suọ onana, oḷo we, “Egbọ ni e ze ẹa mhue emini e ri obo ẹ li. Oni oḷo to, o ye apfe obo. Oa khi eni e pfuase ne mhi bhale ya lu, ama egbushia.”

Omhila ingme azumhi

(iMat 9.14-17; iLuk 5.33-39)

¹⁸ Eghẹghẹ oghuo eniye odukhokho eyi iJoni Oni oḷo batazi ẹgbọ ali ẹgbọ iFarisi ee pfi azumhi. Egbọ eghuo e bhale ya mhila iJesu, ẹ oḷi, “Elọ o ze ni eniye odukhokho eyi iJoni ali enayi ẹgbọ iFarisi e rọ pfi azumhi ni eye ẹa rọ pfi?”

¹⁹ Ijesu o so we o, oḷo we, “Se epfese eyi omose ni o rue omueshi onogbo e lie ke pfi azumhi ini oni omose o kie nu we shito? Ẹa mẹ asha pfi azumhi ini o kie nu we shito. ²⁰ Ama eghẹghẹ o ya bhale ni a rọ rue oni odo oni omueshi vu. Eghẹghẹ agho, e rọ tigbe ya ke pfi azumhi.

²¹ “Ogbo a ya khi ode onogbo gbela ma ode onodiọ. Ini u ligho, eri oni ode onogbo o ya nyanọ oni ode onodiọ-a. O ke nyanọ-a dọse abi o kpe li. ²² Ali khi ogbo oa ya ku onyo onogbo shi akpaba onodiọ. [Ikhi akpaba ni ẹgbọ iju e ku onyo shi.] Ini u ligho, eri oni onyo o ya vese oni akpaba-a. Oni onyo ali oni akpaba e ga li opfu-a. Akpaba onogbo a ku onyo onogbo ẹ lo.”

Onomhue oyi ogbele iyemhea

(iMat 12.1-8; iLuk 6.1-5)

²³ Ogbeleghuo ele iyemhea oyi ẹgbọ iju, iJesu o rọte ifui ishemhi iakpa kia dọse. Eniye odukhokho eyoli e li nu oḷi kia. Igho e li be eni iakpa.* ²⁴ Igho iFarisi e mhila iJesu, “Elọ o ze khi eniye odukhokho eye ẹe rieḷe emini a ghue ele iyemhea?”

²⁵ Ijesu o so we o, oḷo, “Aa kpe mẹ oḷi ze Ebe-no-pfuase emini Oghie iDefidi o rieḷe abi okiamhi o rọ gbe oḷi ali eni e nu oḷi kia? ²⁶ Eghẹghẹ ni Abiata o rọ khi Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Oghie iDefidi o rọ lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibuledi ni a rọ

* 2:23 Li ze iDeut 23.25

ga Eshinegba le, o kholo na eni e nu oḷi kia le. Ibuledi ona ighie eyi ekpodalougamhi tse, ushi o lama e ke le we.”†

²⁷ Igho oḷo we, “Eri a ma ogbeḷe iyemheḷa na ogbo, aa ma ogbo na ogbeḷe iyemheḷa. ²⁸ Itobo igho, Omi Ogbo o khi Onomhue, li shi oyi ogbeḷe iyemheḷa.”

3

Omose ni o ghu obo oghuo-a (iMat 12.9-14; iLuk 6.6-11)

¹ Elelese khi iJesu o gbo je owa ugamhi, omose ni obo oyoli oghuo o ghua, o la akaghō. ² Egbō eghuo e nono ashini e te ya me asha gue ingme shi iJesu egbe. E ri ukpeloē shi oḷi egbe ini o ya ri ogbo ze eḷe iyemheḷa. ³ IJesu oḷo oni omose ni o ghu obo-a, “Vule migha odalo oyi egbo kpa.”

⁴ IJesu o mhila we, “Onoghuo o gbe akanya elemhi ushi oyawa ne eḷe iyemheḷa? Ni a ro riele onete abi ni a ro riele onobe? Ni a ro tsumhi agbo oyi ogbo abi ni a ro pfuse oḷia?” Ama e tsaghie a.

⁵ Igho iJesu o ri elemhi ibibi bino we gase, udu oyoli o yese-a shi udu obe ni e mhue. Oo, “Nomose nise obo-a.” O nise oḷi-a. Igho obo oyoli o gbo li abi o kpe te eke li ⁶ Igho egbo iFarisi e fie deba eniye odukhokho eyi Eroḷu, e ya gba ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

Ebubu egbo e deba iJesu

⁷ Igho iJesu ali eniye odukhokho eyoli e lase we iteva le ya je oke na iGalili. Ebubu egbo e roḷe iGalili deba iJesu. ⁸ Abi e ro suo emini o riele, ebubu egbo e bhale deba li, roḷe eke iJudia ali iJerusalemu, ali Idumia ali eke ni o kpe obo na iḶodani ali epfepfe iTire ali iSidoni. ⁹ Itobo khi eni egbo e bu doḷe, iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e nono oko-oke oni ikeke ni loḷi lo o ini egbo e khi sha mu lue. ¹⁰ Itobo khi o she kpe ri ebubu egbo ze, egbo eni ea ze, e mise egbe ini e me asha ramhi oḷi egbe ri obo ti oḷi.*

† 2:26 Li ze iLev 24.9 † 2:26 Li ze 1 iSam 21.1-6

¹¹ Eghēghe kpa ni egbo ni ayemhe ebe e yese e ngme e ro da me iJesu ne, e de ya yeshi eke odalo oyoli. Ee tseḷe, ee lie, “Omi Eshinegba u khi.”

¹² Ama, o tse agua ye eni ayemhe ebe egbo e khi gue oni loḷi khi le.

IJesu o ze ighiusomhi na ke ogbava (iMat 10.1-4; iLuk 6.12-16)

¹³ IJesu o nga ukhomhi ute, o lu emose ni e ghole oḷi. E bhale deba li. ¹⁴ O ya ze egbo ogbava ke, o lu we ighiusomhi na ke. O ze we ni e nu lue ke kia, ali ni lue me we ke ghie usomhi fie ke tse abo usomhi onete, ¹⁵ ali ni e gbo mhue ekpabo ni e ro ke khu egbo ayemhe ebe egbe kua. ¹⁶ Ena e khi otuogbava ni o ze. ISamo, oni iJesu o lu iPita. ¹⁷ IJemhisi ali inyoghuo-oli iḶoni imi iZebedi (eni iJesu o ri akiseva iBonajisi na. Ni o migha shi Imi Akphala), ¹⁸ Ali Aduru, iFilipu, iBatolomiu, iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iTadiusi, iSamo [oni ije-odalo oyi edeli iJu oo ghō mu egbe.]

¹⁹ Ali iJudasi Isikaroti oni o ri iJesu de.

IJesu ali iBezebo (iMat 12.22-32; iLuk 11.14-23; 12.10)

²⁰ IJesu o nyene egbe je apfe. Igho ebubu egbo e gbo tigbili ramhi khi iJesu ali eniye odukhokho eyoli ea me asha, we khi eminale e ya le. ²¹ Abi apfe o e ro suo ona, E nono khi wewe e ya mu oḷi je apfe. Irari khi eri e lie, “Ujili o she e kpha li.”

²² Eni ee sese ishi ni e roḷe iJerusalemu tiemhie, e lie, “Ayemhe iBezebo ni o khi Okphaghie o la li egbe yese oḷi e ngme! Loḷi o khi oghie oyi iyemhe ebe ni o ri ekpabo na li ni o ro ke khu egbo iyemhe ebe egbe kua.”†

²³ Igho iJesu o lu we, o ri okhe irokhokho nu we ngme, Oo we, “Se okphaghie o lie ke khu okphaghie? ²⁴ Ini ushishi e kemhi egbe we shi ikui-iku ni e ro nu egbe we e kholi, eri oni ushishi oḷo de. ²⁵ Ini omhue-apfe o

* 3:10 Li ze iMak 4.1; iLuk 5.1-3 † 3:22 Li ze

kemhi shi ikui-iku ni e rọ nu egbewe ẹ khọli, eri oni ọmhuẹ-apfẹ o ya de. ²⁶ Ini ọkphaghie ọ mu okhọli vule shi egbọli ọ, ọa ya tọ, eri ọ ya de, ukpese oyọli o she ramhi.

²⁷ “Ogbọ ọkhoghuo ọa la ọ ni ọ dobe ya lo owa oyi ọmose-akama ya ti ọli itsua eke-a ini ọa kpe mu ọni ọmose-akama ge shi eke. Eghẹghẹ agho, ọ tigbe dobe ti ọli itsua eke-a.

²⁸ “Egbegbi ingme mhi gueye ẹ, khi, aa me olamhe ni ogbo ọ lamhe ali ungmehi ipfiunu-a ni ogbo ya ngme, ni aa dobe rọ ya gbekua na li.

²⁹ Ama ọni ọ da ngme ungmehi ipfiunu-a deba Ayemhe-no-pfuase ne, aa ya rọ topfa li, irari khi olamhe ona agboagbo ọ pfi obọ lo.”†

³⁰ Itobo khi ẹ ọli khi, “O mholi ayemhe ebe,” ọ rọ ngme ona.

Inyo iJesu ali inyoghuo ọli eni emose (iMat 12.46-50; iLuk 8.19-21)

³¹ Igho inyo iJesu ali inyoghuo ọli ee bhale. E migha oolase. E ghie ogbo ọ ka lu iJesu ghi ewe. ³² Ebubu egbo e shito gase ọli. E bhale ya gueye ọli khi inyoli ali inyoghuo ọli e la oolase, khi ee nono ni wewe e me ọli.

³³ O mhila we, “Eghuo e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe?”

³⁴ Igho ọ bino eni e shito gase ọli, oo, “Enana e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe! ³⁵ Ọni ọ da riele emini e ghole Eshinegba, ọ khi Inyoghuo-mhe onomose ali onokpotso ali inyemhe.”

4

Okhe irokhokho oyi oni ọ ko ikpamhi emhi

(iMat 13.1-9; iLuk 8.4-8)

¹ IJesu ọ ke gbo la epfe oke ni o khi shi na iGalili sese. Egbo ni e le gase ọli e bu dose ramhi ni ọ rọ ya lo elemhi oko-oke shito. Oni oko-oke o la elemhi oni oke. Eni egbo e ke migha egele eseso oni oke.* ² Emhi ebubu ọ ri okhe irokhokho ọ sese we. Oo we. ³ “A ghe i! Oghiale ọ ya la ọ. O fiye ya ko iakpa. ⁴ Abi ọ li kia miatse eni iakpa, ikpamhi eghuo ọ e

de kua ode, igho ipfeli e bhale ya sano we le. ⁵ Eghuo ọ, e de kushi eke ni o khi okpegbhe, ni eke ẹa lolo la. Igho e nyanya ze, e fu, ama oni eke ọa limhi.

⁶ Ama abi ovo o rọ to, o tose we a, e khakha, itobo khi ẹa me eke ni o limhi pfi imhili lo. ⁷ Ikpamhi emhi elese e de kulo ifui igba. Igho igba e ze lasele tono eni iakpa abi e rọ fu vule. Itobo igho, ẹa ke dobe ni e fu nyanọ ekhe lasele.

⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi eke onete. Eni ikpamhemhi e ze, e fu, e nyanọ ekhe lasele. Eghuo ọ, e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo ọ, e mhue ikpamhi egbhuese, elese e mhue egbhuese.”

⁹ Igho iJesu, oo, “Oni ọ mholi eso, ọ suo.”

Emini o ze ni a rọ ze oni okhe irokhokho

(iMat 13.10-17; iLuk 8.9-10)

¹⁰ Abi iJesu lolighuo ọ rọ shito, eniye odukhokho ogbava eyoli ali egboese ni e li suo abi ọ rọ ngme, e bhale deba li, ọ gueye we emini ọ ri oni okhe irokhokho ngme. ¹¹ Oo we, “A she ri osheli oyi Eghiele oyi Eshinegba na ẹ. Ama okhe irokhokho a rọ gue ungmehi nya ye egboese. ¹² Ni a bhale ya ẹ khi,

“ ‘E kha rie nya alo-a shi eke ẹa tigbe ya me emhikhoghuo, ali e kha rie ku eso a shi eke, ọa ya lo we eso.

Irari khi ini ọa khi igho, e dobe me eke, e suo eso, e mu pfi deba Eshinegba, ọ rọ topfa we.’ ”†

Ijesu ọ guele emini oni okhe irokhokho o ngme

(iMat 13.18-23; iLuk 8.11-15)

¹³ IJesu ọ mhila we, oo we, “Aa lese emini a ri okhe irokhokho ona ngme? Se a li tigbe ya lese emini a ri okhe irokhokho okhoghuo ngme sho? ¹⁴ Eni iakpa ni ọni oghiale ọ miatse ẹ ku, e migha shi ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Eri ikpamhi iakpa ni e de shi ode e li abi egbo eghuo ni e kha da lese suo

† 3:29 Li ze iLuk 12.10 * 4:1 Li ze iLuk 5.1-3 † 4:12 Li ze Aza 6.9,10

oni ungmehi ne, Okphaghie o bhale ya rue we lue udu le. ¹⁶ Ikpamhi emhi ni e de shi eke ni o li echeche, e li abi egbo ni e kha da lese suo oni ungmehi ne, e ri udu oghelē mie oli. ¹⁷ Ama, o a ya tiemhi we eke elemhi. E a dobe migha tese, itobo khi o a pfi imhili lo eke. Itobo igho, ini omunu o bhale ali ni a ro mu okholi vule shi we o rote oni ungmehi ni e suo, e kele de ode-a. ¹⁸ Ikpamhi emhi ni e de pfilo ifui igba eri e li abi egbo ni e kha suo oni ungmehi, ¹⁹ isamhi ingme agbo ona, ali oghuemhe epfue, ali oghuemhe khi oghuemhe e lu guese oni ungmehi-a, ee tono oli igba, itobo igho o a mo imomhi. ²⁰ Ama ikpamhi emhi ni e de shi eke onete, e li abi egbo ni e suo ungmehi, e mie oli suo, e mo imomhi enete. Eghuo e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo e mhue egbhueshe.

Ákpá ni a rọ nga ukhomhi asha
(iLuk 8.16-18)

²¹ Ijesu o gbolo e we “Ogbokhoghuo do ya ri akpa ru lasela, o ya rue atalabi guese oli mu eke, wekhi eri o ke ya rue oli ya sheli ufui ukpho?† ²² Emiemini a ro sheli, o ya lasela gbo alo gbugbugbu. Aa me emhi osheli ni aa ya khueghie a. § ²³ Onini o mholi eso, o ri eso shi eke ni o suo.”

²⁴ O gbolo e we, “Emiemini u da suo kpa, sa o bie! Emiemini u da ro shi ushi ro gue egboese ezọ, Eshinegba o li ya roli gue e ezọ. Oye o gbo ya ze ne. ²⁵ Oni o kpe mholi ne, a ya gbo ro ma o na li, ama oni o a mholi a ya mie oli ukuku o ni o gbo mholi.”*

Okhe irokhokho oyi ikpamhi emhi ni oo ze

²⁶ Ijesu o gbolo e, “Abi Eghiele oyi Eshinegba o li na. Eri o li abi ini omose o miatse ikpamhi iakpa kia ku shi eke. ²⁷ Obili o kha bi, o ya lese a, ogbe o kha gbe o guale, ama emhi ikpamhi emhi ee ze lasela, ee fu vule. Ama o a

ya lese abi o li kia. ²⁸ Eke lolighuo o lese abi o li ri emhi ekomhi ee bie. Oni odode, o kha ze ukhuli, o ke fu vule, o nyanọ ifele, o ya ri umomhi lasela. ²⁹ Eni iakpa e kha da bie ne, oni o gua we o rue agaga ya gbe we, itobo khi eghēghē ikhiēse o ramhi.”†

Okhe irokhokho oyi ukpamhi oora imositadi

(iMat 13.31-32,34; iLuk 13.18-19)

³⁰ Ijesu o gbolo e we, “Elo awa mema ri Eghiele oyi Eshinegba ya khokho? Okhe irokhokho onoghuo awa mema ya ze roli lo egbo eso egho o? ³¹ Eri o li abi ukpamhi oara imositadi ni ukpamhi oli o she ne nya agbo ona, ni ogbo o ro ko eke. ³² Ini a roli ko, o ze, o fu vule, o mele unyanọ ni o fune a shi ishemhi, ni o mholi iguabo eniemhi, ni ipfeli e bhale ya ku eko shi.”

³³ Okhe irokhokho enana ijesu o ro nu we ngme oni ungmehi, ramhi ashini o lo we eso ramhi. ³⁴ Aa me ungmehi ni o nu we ngme, ni o a ri okhe irokhokho nu we ngme. Ama ini o de te oli ali eniye odukhokho eyoli, o ro ri emini o nu we ngme nya a lo we eso.

Ijesu o pfomhise akpekpeli
(iMat 8.23-27; iLuk 8.22-25)

³⁵ Ele ogbomhi elegho, ijesu oo eniye odukhokho eyoli, “Awa da je ukiekie oke obini o kpole.” ³⁶ Igho e ze egbo ni e legba obọ shi agho, emhi eniye odukhokho e ya lo elemhi oko-oke oni ikeke ni ijesu o she lo shito. E gua li vu. Oko-oke elese e li deba we vu.

³⁷ Utoghuokpe, akpekpeli oniemhi oo li, oo zughuse oni oke, ni amē e fiase kulo elemhi oni oko-oke, ramhi ni o ro vo amē. Ukuku o kpole ni o a ro kuluē. ³⁸ Ijesu o la ukhokho oni oko-oke oniemhi, o lese-a ri ukhomhi nga akpesukhomhi. Igho eniye odukhokho eyoli e guise oli le. E oli, “Osese, wa bie ga lie ini awa ghọ ghua?”

³⁹ Igho ijesu o ti vule, o dese emhi akpekpeli, oo li, “Li tsuke.” Igho emhi

† 4:21 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33 § 4:22 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2 * 4:25 Li ze iMat 13.12; 25.29; iLuk 19.26 † 4:29 Li ze iJoe 3.13

akpekpeli ó p̄f̄omh̄e te. Asha kpa o p̄f̄omh̄e tsuke.

⁴⁰ Igho iJesu ōo eniye odukhokho eyoli, “Elo o ze ni a ro ligho o na ulishi. Eri aa kie mholi irudunga?”

⁴¹ Ulishi oo mu we, e mhila egbe we, “Oghuo ona o khi? Ghe akpekpeli ali izughuse okẽ e ga suo eso a na li.”

5

Ijesu o ri omose ni ayemhe ebe o la egbe ze

(iMat 8.28-34; iLuk 8.26-39)

¹ Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e da okẽ iGalili je ukiẽkiẽ eke iGerasenesi. ² Abi iJesu o lese rote elemhi oko-okẽ lasese, omose ni o mholi ayemhe ebe, o rote atalimhi ni o la agho bhale deba iJesu. ³ Ifui atalimhi oni omose ōo la. Ogbokhoghuo ōa ke dobe ri iweghe ge oli. ⁴ Eghẽghẽ kpa, a ro ri iweghe ge oli abo ali awe, ama eri ōo kphuru we a, o taghiẽ we a, o shashe we a. Ogbokhoghuo ōa dobe mu oli. ⁵ Nobi-nogbe o ro la ifui atalimhi ali ikhomhi ite dudu gasẽ. Oo pfi okokokhue. O ri eche fianõ egbeoli.

⁶ Abi o lese ta p̄fia me iJesu te, o na bhale ya wugha li odalo. ⁷ O tsese leghe, ōo, “Ijesu Omi Eshinẽgba ni o Yagha Ne Nyaa, elo wa nono mhe egbe? Mhi ri Eshinẽgba lema e khi na mhe osoli!” ⁸ Itobo emini o ro ngme na khi, iJesu o she kpẽ gueye oli, “Yeye ayemhe obe, lase oni omose ona egbe le.”

⁹ Igho iJesu o mhila li, “Se a lui eva oye?” Oo, “Eva oyemhe o khi Olele egbo, itobo khi anye bu gba.” ¹⁰ O gbo lema iJesu o kpekpe, o khi khu ewe oni eke ya lase.

¹¹ Igulu ni e bububu e la epfe ute ni o la agho le eminale. ¹² Eni ayemhe e lema iJesu, “Khu anye ya lo igulu egho, ze ni anye ya lo we egbe.”

¹³ Ijesu o ri eghẽghẽ na we, e ka lo eni igulu egbe. Igho e rote oni omose egbe lasese e ya lo eni igulu egbe. Eni igulu ni e ramhi agbele eva, e rote egele na ya kulo oni okẽ, e ghuloa nya.

¹⁴ Eni e ri ukpeloẽ e khu eni igulu e na je ifui apfe ali eoli nya ni e la oni eke ya guele emini a me. Igho egbo e bhale ya bino emini a me. ¹⁵ Abi eni egbo e ro bhale deba iJesu, e me oni omose ni ayemhe ebe ni e bu e kpẽ la egbe, khi o shito agho, o ri itsua so, egbhali eyoli e she gba na li. Ulishi oo mu we. ¹⁶ Eni e me emini a me e gueye egbo emini oni omose ni ayemhe obe e la egbe o me egbe ali emini e li eni igulu. ¹⁷ Igho, e gueye iJesu o lase wewe eke le.

¹⁸ Abi iJesu o lo elemhi oko-okẽ oniẽmhi khi ōo ke vu, oni omose ni ayemhe ebe e kpẽ la egbe, o lema iJesu o ze ni lo li deba li vu. ¹⁹ Ama iJesu ōa lama na li. O ri ochoghõ lie oli, “Ke je apfe ni u ya gueye egbo ena unuekpe oye emini Onomhue o riele ne, ali abi o li le elemhi e.” ²⁰ Igho oni omose o lui ifui eoli igbe ododa ena eke iDikapolisi. O kia gueye egbo abi iJesu o li riele na lue. O ri abo sha egbo nya.

Omueshi ni o ghu-a ali okpotso ni o lia ee ku egbe

(iMat 9.18-26; iLuk 8.40-56)

²¹ Abi iJesu o ro gbo nyene egbe da je ukiẽkiẽ okẽ obini o kpole, egbo e le gasẽ oli. ²² Omose oghuo ni a lu iJarõsi, ni o khi otuoghuo eni e mhesẽ shi owa ugamhi, o bhale akaghõ. Abi ōo me iJesu te, o de ya wugha li odalo. ²³ O mema lolo lema li, ōo li, “Omimhe oni omueshi o ma ghua gba memena, kpekpe bhale ya ri obõ ti o li egbe ni o ze, ini o khi ghua.” ²⁴ Igho iJesu o deba li vu.

Igho ebubu egbo e deba li e ve mu oli. ²⁵ Okpotso oghuo o la aghõ ni o she ku o lia ishito egbe ramhi ikpe igbeva.

²⁶ O she me osoli obõ oyi ebubu egbo abi o ro kia dua oni ughuamhi. O she ri epfue eyoli nya dua o, ama ōa pfo, oo ga khõlo oli egbe. ²⁷ Abi o ro suo ingme oyi iJesu, igho o te ifuabo oyi egbo ri obõ ti oli awulu ni o so. ²⁸ O ro li shi udu khi, “Ini mhi da me asha ri obõ ti oli awulu ne, mhi ya ze.”

²⁹ Abi o ri obõ ti oli awulu te, eni o lia ni e ku oli egbe, e khakha utoghuo

kpe. Aghoaghọ ọ lẹsẹ khi emini o yẹsẹ luẹ ẹ ngme, khi o pfo.

³⁰ Aghoaghọ, iJesu ọ lẹsẹ khi itoto o she rọte luẹ egbe ya lase. Ighọ ọ migha, ọ mu egbe pfi iteva ẹgbọ ni e sha mu ọ. Ọ mhila wẹ, ọ́. “Ọghuo ọ ri obọ ti mhe awulu?”

³¹ Eniye odukhokho eyọli ẹẹ ọli, u ga mẹ abi ẹgbọ e liẹ vẹ mu ẹ, u kiele ẹ mhila, “Ọghuo ọ ri obọ ti mhe?”

³² Ama, iJesu ọ kie bino gase ini ọ mẹ ọni ọ ri obọ ti ọ. ³³ Abi ọni ọkpotoso ọ rọ mẹ abi o ke li ọli egbe, ọ bhale odalo oyi iJesu ya wugha, ulishi o mema mu ọli, ọ gue igesikia le abi o ga li kia nya. ³⁴ IJesu ọ́ ọni ọkpotoso, “Omi mhe, irudunga oye o she mie ẹ pfuese. Ri opfomhe ke je, anasemhe oye o she pfo.”

³⁵ Abi iJesu ọ kie li ngme, emose eghuo, e rọte owa oyi iJarosi bhale. Ẹẹ iJarosi, “Omiẹ ọ she ghua, khi ke yese Qsesẹ ngme.”

³⁶ IJesu ọa fe ri esọ shi emini e ngme, ọ́ ọni ọmose “Khi ze ni ulishi o mu ẹ, ama lẹsẹ mhọli irudunga.”

³⁷ Ọa ze ni ọgbọkhoghuo ọ deba li se ni iPita, ali iJemhisi ali iJoni inyoghuo iJemhisi. ³⁸ Abi e rọ bhale owa oyi iJarosi, iJesu ọ mẹ abi ẹgbọ e li i kpe okeke, ni e li i vie gbii. ³⁹ Ighọ, ọ lo elemhi oni owa, ọ́, “Elọ o pfi onyaghu onana? Elọ o rẹ ẹ vie? Ọni ọmọ ọa ghu, eri ọ lẹsẹ a.”

⁴⁰ Ama eni ẹgbọ e gia li. Abi ọ rọ khu wẹ fiẹ se, ọ rue ita ali inyọ ọni ọmueshi ali eniye odukhokho otuase eghọ mhue obọ je ashini ọni ọmọ ọ yeshi.

⁴¹ IJesu ọ mu ọli obọ, ọ́ ọni ọmueshi, “Talita kumi.” Emini a ri ona ngme khi, “Ọmueshi, mhiẹ ye u vule.”

⁴² Utoghuo kpe, ọni ọmueshi ọ vule, ọ kia gase. [Ọmọ ikpe igbeva ọ khi.] Abi a rọ mẹ ona, o ri abọ sha wẹ. ⁴³ Ama iJesu ọ lolo tse agua ye wẹ e khi gueye ọgbọkhoghuo. Ọọ wẹ, “A ri emhi na li le.”

6

A ri ukpeloe gbe iJesu obini iN-azareti

(iMat 13.53-58; iLuk 4.16-30)

¹ IJesu ọ rọte aghọ vu je ẹoli oyọli, eniye odukhokho eyọli e deba li. ² Ogbẹle iyemheya oyi ẹgbọ iju o ramhi, ọ́ sẹsẹ elemhi owa ugamhi. O ri abọ sha ebubu ẹgbọ eni e ri esọ shi ọli ọ.

E mhila egbe, “Obo ọni ọmose ọna ọ rọte mẹ eni emhi enana? Ilesingme nabi onoghuo na ni a rọ na li, ni ọ gbo rọ gbe ikanya ọnyaloa? ³ Ọna ọa she khi ikapita, omi iMeli, ni ọ gbo khi inyoghuo iJemhisi ali iJosisi ali iJudasi ali iSamọ? Ena ẹa khi inyoghuo ọli eni imueshi, ni e ga li nu awa la akana enana?” O ri elemhi bi wẹ.

⁴ Ama iJesu ọ́, “Ashakpa a la mu ekpe na ọmekeguele, se ni apfe oyọli ali unuekpe oyọli aa la mu ekpe na li.”*

⁵ Ọa dobe la akaghọ gbe akanya ọnyaloa okhoghuo, se ni ikuku ẹgbọ ni ẹa ze ni ọ rọ ze abi ọ rọ ri obọ ti wẹ. ⁶ Umha-mhọli irudunga oyewe o ri abọ sha iJesu.

Ighọ iJesu ọ kia rọte ẹoli je ẹoli sese eni ẹgbọ.

IJesu ọ ghie eniye odukhokho otuogbava fiẹ

(iMat 10.5-15; iLuk 9.1-6)

⁷ Ọ lu eniye odukhokho etuogbava eyọli tigbili, ọ ghie wẹ ava-ava fiẹ, ọ ri ekpabọ na wẹ ni e rọ mhue itoto rọ khu ayemhe ebe.

⁸ Ọ gueye wẹ, “Ini a le, a lẹsẹ rue orokpo mhue obọ, a khi tsua eminale, wekhi akpaba ni a pfi ẹ sọ, wekhi ukpaghọ. ⁹ A sọ ekuẹ, ama a khi tsua awulu olese ma oni a rọ sọ. ¹⁰ Ọ gbolo ẹ wẹ, a kha da lo apfe okhoghuo le ni e rọ da mie ẹ, a la akaghọ ramhi ni a rọ ya rọte oni ẹoli vu. ¹¹ Ini o khia khi a bhale ẹoli okhoghuo khi eni ẹgbọ ẹa mie ẹ, ni ẹa rọ gbo ri esọ shi emini a ngme, a rọte aghọ vu. A kpe abọ ọ-a na wẹ, a rọte aghọ vu. Eri ona o ya khi ọtsele shi wẹ egbe.”††

* **6:4** Li ze iJón 4.44 † **6:11** Li ze Ika 13.51 ‡ **6:11** Li ze iLuk 10.4-11

¹² Igho e fię ya tse abo gasę, e lię ęgbọ e rọte olamhę oyewę mu pfi. ¹³ E khu ebubu ęgbọ ayemhę ebe egbe-a, e ri oili to eni ęę ghua ebubu egbe, e rẹwę ze. §

Eghuli oyi iJoni Oni oọ batazi
(iMat 14.1-12; iLuk 9.7-9)

¹⁴ Eghęghę ana, oghie Erodu o li suo eko eni ingme ena nya, itobọ khi eva oyi iJesu o she gasę asha kpa. Egbọ eghuo e lię khi iJoni Oni oọ batazi lo ni o nyenę egbe bhale agbọ, lo ni o rọ lighọ mhọli ekpabọ rọ gbe ikanya onyaloa.

¹⁵ Egbọ eghuo e lię khi, “Elaja Omekeguele o khi.” Elese ę khi, “Omekeguele nabi emekeguele ena ełełe o khi.”*

¹⁶ Ama abi Erodu o rọ suo ona, o ke, “IJoni, ni mhi khi ukhomhi o, a rọte eghuli guise le!”

¹⁷ Itobọ khi Erodu oọ ke mhęse a mu iJoni gę pfilo owa ighumha. Ini egbe e ba mu Erodiasi. Eri Erodu o mie iFilipu inyoghuo o ni Erodiasi. ¹⁸ Eghęghę kpa IJoni o rọ gueyę Erodu khi, o ti ni o rue ughue inyoghuo o ni shi. †

¹⁹ Itobọ ona, oni Erodiasi o o biselemhi iJoni, o o nono ode ni o te ya gbe o ni-a, ama o dobe. ²⁰ A gbo bhale ya ę khi Erodu o o na ulishi iJoni itobọ khi o lese khi iJoni khi ogbọ onete ali ogbọ o ni o pfuase o khi. O ri irarigho ri ukpeloe ę khu o ni. O ma nono ni lo ni ri esọ ke shi ungmehi oyi iJoni, ini o ri rię khia khi ingmemhi eyoli e ma yese o ni udu-a eghęghę kpa ni o rọ suo li.

²¹ Ikpukhokho o, Erodiasi o me ashini ni o te ya mu ota so iJoni. Igho ełeghuo ni o ikhi ogbele ni Erodu o rọ mhọli ukue ni o rọ yelee ogbele ni a rọ bia li le. O ya luno idenomọ eyoli ali ęgbọ eni mu ęloe ali ęgbọ igomęti ali eni ęę gbe ikanya igomęti ni e la eke iJudia shi oni ukue. ²² Abi omọ omueshi omi Erodiasi o rọ fię lasele gbe ishimhi, o mema ti Erodu ali ęgbọ eni e bhale ya bino o ni ęloe.

Igho oni oghie o o oni omueshi, “Mhila mhe emiemini o ga ghole ę, mhi ya rọli ne.” ²³ O romhi isheli khase oni omueshi, “Emiemini u mhila, mhi ya rọli ne, o kha rię khi agbekhi-eva eghiele oyemhę.”

²⁴ Igho oni omueshi o fię ya mhila inyọ li, “Elo mhi ya mhila?”

Inyoli o o li, “Ukhomhi oyi iJoni Oni oọ batazi ęgbọ wa mhila.”

²⁵ Aghoaghọ oni omueshi o nyanya na ya lo deba oghie, o mhila li, “Ukhomhi oyi iJoni Oni oọ batazi ęgbọ mhia nono ni u khi shi ukpeko na mhe memena.”

²⁶ Udu o tode yese oghie a. Ama itobọ ekha ni o tse ukpeloe oyi epfese ni o lu shi oni ukue, o ke dobe ti da oni ekha. ²⁷ Aghoaghọ o ghie eni ęę gbolo ęgbọ-a e ka pfa iJoni ukhomhi o bhale. Eni emose e je owa ighumha ya khi iJoni ukhomhi o. ²⁸ E rue o ni shi ukpeko bhe. Igho oghie o kpha li na oni omueshi. Oni omueshi o kpha li na inyọ li. ²⁹ Abi eniye odukhokho eyi iJoni e rọ suo ona, e bhale ya tsua etuli oyoli ya rọ to.

Ijesu o ri eminale na ęgbọ agbele ishe le

(iMat 14.13-21; iLuk 9.10-17; iJon 6.1-14)

³⁰ Eni ighiusomhi na keę e jele, e le gasę o ni, e gueyę o ni emini e rięle ali emini e se se nya. ³¹ Igho, itobọ ebubu ęgbọ, ni ee bhale ni ee vu, iJesu ali eniye odukhokho eyoli ęa me asha le eminale. Ijesu o o we, “A bhale ni awa je ashini awa-eghuo tse awa ya la, ni a yemhę-a ukuku o.”

³² Igho wewęghuo tse ee lo oko-oke oniemhi ya je ashini o da-ya. ³³ Ama ebubu ęgbọ ni e me we abi e rọ vu, e le se khi wewę lo. Igho eni ęgbọ e rọte ęoli nya ri awę na ya ralo ashini iJesu ali eniye odukhokho eyoli e je. ³⁴ Abi ijesu o rọ ramhi agho, o me abi eni ęgbọ e bu, elemhi we e lala li. Itobọ khi eri e li abi isumha ni ęa mhọli oni

§ 6:13 Li zę iJem 5.14 * 6:15 Li zę iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 † 6:18 Li zę iLuk 3.19-20

‡ 6:34 Li zę iNọba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMat 9.36

o rẹ wẹ ẹ kia. Igho o li sẹsẹ wẹ emhi ebubu.†

³⁵ Eghẹghẹ ana, ogbe o she vu. Igho eniye odukhokho eyi iJesu e bhale deba li, e kẹ ọli, “Aborokhia khi oola ó nuata shi apfe ena, ni eghẹghẹ o rọ she vu dọsẹ ena, ³⁶ waa ke gueye eni egbọ ena e kia je ifui apfe ya nono emhi de le.”

³⁷ Ama, iJesu ọọ wẹ, “A ri emhi na wẹ le.”

E mhila li, “Ifata eyi ogbele elele eyi ogbọ e ya lo ni a rọ de ibuledi ghi wẹ le?”

³⁸ Igho iJesu o mhila wẹ, “Iruli ibuledi ingme a mhọli shi agho? A ka bino ghue.”

Abi e rọ bino se, e ọli, “Iruli wẹ ishe ali ifele aava.”

³⁹ Igho iJesu ọọ wẹ e riẹle eni egbọ shitọ ikui-iku, ukhomhi ebuli.

⁴⁰ E shitọ ikui-iku, egbọ egbhuẹshishe ali egbhuẹ-eveva ali ogbogbe.

⁴¹ Igho iJesu ọọ rue eni ibuledi ishe ali ifele aava egho, o bino idane, o tse Eshinegba uwegbe. O gbe eni ibuledi khia, o rọ na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi na egbọ. O gbo kemhi eni ifele aava na wẹ nya. ⁴² Ogbokpa o le, o khue. ⁴³ Iku wẹ ni eniye odukhokho eyoli e sanọ eke, e vọ ighughu igbeva.

⁴⁴ Emose agbele ishe, e le eni eminale.

IJesu o kia ukhomhi oke (iMat 14.22-23; iJon 6.15-21)

⁴⁵ Aghoaghọ o ri omọ odukhokho eyoli lo oko-okẹ oniemi, e ka ralo iBetisaida ya migha khe lue ukiekie obinokpole. Igho o gueye oni ukpokpomhi ebubu egbọ e ke je apfe.

⁴⁶ Abi o rọ tse wẹ okhila se nya, o nga ukhomhi ute ya sọ iromhi.

⁴⁷ Ogbomhi o mu eke, oni oko-okẹ oniemi o kia ramhi iteva oni oke, o ke kpe iJesu lolighuo tse le shi eke.

⁴⁸ O me khi akpekpeli o nase eniye odukhokho eyoli. O ramhi itsotso ogbie, iteteva elemhi agogo ese ali agogo esesa, ọọ kia ukhomhi oni oke le deba wẹ. O she kia ya dọsẹ wẹ.

⁴⁹ Ama abi e me iJesu khi ọọ kia ukhomhi amẹ, e dabi khi ayemhe

olimhi lo, e tsesẹ leghe. ⁵⁰ Itobo khi eri wewe nya e yila abi e rọ me ọli.

Aghoaghọ o nu wẹ ngme, ọọ wẹ, “A mhọli udu! Mhemhe lo! A khi ke na ulishi.” ⁵¹ O lo elemhi oko-okẹ oniemi deba wẹ, oni akpekpeli o pfomhe. O ri abo sha eni eniye odukhokho, ⁵² itobo khi ẹa kie dobe lese udi ingme eminale ni o kpe rọ na egbọ agbele ishe le; a toto wẹ udu.

IJesu o la iGenesareti ri egbọ ze (iMat 14.34-36)

⁵³ Abi e rọ da oni oke se, e lasela shi iGenesareti, e mu oni oko-okẹ oniemi zu agho. ⁵⁴ Abi e lese rote oko-okẹ oniemi tiemie, egbọ e she lese khi iJesu lo. ⁵⁵ Igho eni egbọ e nyanya kia gasẹ oni eke nya, ashiashini e da suọ khi o da la ne, e tsua eni ẹghua shi iya bhale agho. ⁵⁶ Obiobini iJesu o da je ne, o ke khi ẹoli ni e gbẹdi, o ke khi enikeke o, ghe ifui ishemhi o, eri ee tsua eni ẹghua bhale agbagbaghghana atuoki. E lema iJesu o lese ze ni eni ẹghua e ri obọ ti o esọ awulu ni o rọ sọ tse. Eni e da ri obọ ti ọli nya e ze.

7

Osesẹ oyi ipfuase ni o te ekelemhi lasele

(iMat 15.1-9)

¹ IFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e rote iJerusalemu bhale, e le gasẹ iJesu. ² E me khi eniye odukhokho eyoli eghuo e ri abo ni ẹa pfuase ni aa kpe-a a le eminale. [Emini a ri ona ngme khi ẹa kpe abo-a abi egbọ iFarisi ẹa ke li.]

³ Irari khi iFarisi ali egbọ iJu eni e kpole nya ẹa ya le eminale ini ẹa li kpe abo-a. Abi ititawẹ e sese wẹ na, ni e rọ gbe akanya. ⁴ Ini e rote oki jele khi ẹa li kpe egbe a, ẹa ya le eminale. E gbo mhọli ighuighue ebubu elese ni e gbolo ẹghue, Ighuighue abi a lie kpe iko, ekhe, itasa ali igege-a.

⁵ Irarigho, eni iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e mhila iJesu, “Elo o ze khi eniye odukhokho eye ẹa ri ishi ni itita awa e rọ shi eke gbe akanya, ni e rọ ri abo eni ẹa pfuase ẹ le eminale?”

6 Ijesu óó wẹ, “Igesikia Azaya ọ ngme abi ọ rọ ngme ungmehi oyi Ẹshinẹgba ni o gọ lu ẹẹ ni a di egbe ẹ. Oni a kẹkẹ shi eke khi,

“ ‘Ungmehi unu ẹgbọ ena e rọ ri ekpe ẹ na mhe, ama udu oyewe o nuata shi mhe ọ.

7 Ugamhi afue ẹẹ ga mhe, ushi eni ẹgbọ e rọ shi eke, ẹẹ sese ẹgbọ.*

8 A she pfi ishi eyi Ẹshinẹgba shi eke, a ri osese eyi ẹgbọ ẹ gbe akanya.” 9 Ọ gbolo ẹ wẹ, “A ga lese ode ni a te ri ishi eyi Ẹshinẹgba shi ukhokho obo, ini a ba me asha ri osese eye ẹ gbe akanya. 10 Itobo khi iMosisi ọọ lie, ‘Mu ekpe na ite ali inye.’ Ọ gbolo ẹ, ‘Oni ni ọ da ku itse ni itali okekhi inyoli ne, a gbe oia.’† 11-12 Ama ẹẹ a sese ẹgbọ khi ini ọgbọ ọ gueye itali okekhi inyoli, khi emini loli kha kpe rọ kpaghie itali ali inyoli obo khi Ikobani o ke khi, khi ọa mhuẹ abi o ngme. Khi ushi ọa mu oli ini ọa ke ririe ri emhikhoghuo na itali ali inyoli. (Emini a rọ somhi Ẹshinẹgba opfa se, áá lui Ikobani). 13 Eri a ri osese ona a shishi ungmehi oyi Ẹshinẹgba eke a. A gbo mhọli emhi elese eghoghọ ebubu ni a gbolo ẹ riele.”

Emini e ri ọgbọ khi oni ọa pfuase (iMat 15.10-20)

14 Ijesu ọ gbo lu eni ebubu ẹgbọ gbili, óó wẹ, “A ku esọ a shi mhe ọ, ni ona o lo ẹ esọ. 15 Emhikhoghuo ọa la ọ ni ọgbọ le, ni o ri ọgbọ khi ọna umha pfuase. Se ni emini o rọte ọgbọ ekelemhi lasese, o ri ọgbọ ọ khi oni ọa pfuase odalo oyi Ẹshinẹgba.” 16 [Oni ọ mhọli esọ, ọ rọ suọ.]

17 Abi ijesu ọ rọ pfi eni ebubu ẹgbọ shi agho ni ọ rọ ya lo owa se, eniye odukhokho eyoli e bhale deba li, e mhila li emini oni ungmehi o ngme. 18 Ọ mhila wẹ, “Aa kie lese udi emini mhia ngme? Ọa kie lo ẹ esọ khi emhikhoghuo ni o rọte odato lo ọgbọ elemhi khi ọa ya ri oli khi oni ọa

pfuase odalo oyi Ẹshinẹgba? 19 Irari khi oni emhi ọa ya je oli udu, ama eke elemhi ọọ tiemhi, o gbo rọte idiegbe ya fie lase.” Eri ijesu ọ ri ona guele khi eminale ni a le nya, khi e ti.

20 Ijesu ọ gbo lie. “Emini o rọte ọgbọ ekelemhi udu lasese, o ri ọgbọ ọ khi ọna umha-pfuase. 21 Itobo khi rọte ekelemhi udu oyi ọgbọ, isamhi ebe e rọte ẹ lasese, enabi, itsebo, ighiatọ, ọgbọ ugbeli, okia, 22 emhi ituegbe, obe imumu, ikpamhika, efi-ala, ubogbo, iyese-egbe eva a, umhamhọli ekpe, iditse. 23 Ekelemhi udu eni ingeli ena nya e rọte ẹ lasese ni e ri ọgbọ ọ khi ọna umha-pfuase odalo oyi Ẹshinẹgba.”

Imiesuo oyi ọkpotoso oghuo (iMat 15.21-28)

24 Igho ijesu ọ rọte agho vu, ọ je ukiekie eke iTai. Ọ lo owa oghuo, ọa nono ni ọgbokhoghuo ọ lese khi loli la akaghọ. Ama ọa dobe ri egbe oli sheli. 25 Abi ọkpotoso oghuo ni ayemhe ebe o la omi oli oni omueshi egbe, ọ rọ suọ eko ijesu, ọ nyanya bhale ya de wugha li odalo. 26 Ongi iJeta oni ọkpotoso ọ khi, a bia li shi eke iFonisha ni o la iSiria. Ọ lema ijesu ọ khu oni ayemhe ebe omi oli egbe a.

27 Ijesu óó li, “Ze ni eniye e kpe le eminale ne, ọa ti ni eminale ni a kha rọ na eniye le, ni a pfi oli ghi ewa.”

28 Oni ọkpotoso óó, “Gueguegue Onomhue! Ama ewa e kiele la ifui itebu ẹ sanọ eminale ni eniye kesẹ le le.”

29 Ijesu ọọ oli, “Itobo oni ungmehi ni u rọ sọ mhe ọ ena, ke je, u ya bhale ya ẹ khi oni ayemhe ebe, o she rọte omi ẹ egbe ya lase.”

30 Igho, oli je apfe, ọ ya ẹ khi omi oli o yeshi ukpho khi oni ayemhe ebe o she rọte oli egbe vu.

Ijesu ọ ri ungmehi ni ọ gbo lesọ ze

31 Igho ijesu ọ rọte ukiekie obini iTai vu, ọ rọte iSidoni ya tiemhi oke iGalili, ọ je eke iDikapolisi 32 Oobọ ẹgbọ eghuo e la tsua omose oghuo ni

* 7:7 Li ze Aza 29.13 † 7:10 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16; Okiali 21.17; iLev 20.9

o khi oleso, ni o gbo khi ungmenu, bhale ghi iJesu. E lema li o kpekpe o lese ri obo nga li egbe.

³³ Igho iJesu o rue lolighuo fie iteva oyi eni ebubu egbo, o ri imiesabo shi oni omose eso, o to ete, o ri obo ti oni omose elemhi. ³⁴ Igho iJesu o bino idane, o tu ekperumhe-a, o o oni omose "Efata!" Emini a ri ona ngme khi, "Khueghie-a!" ³⁵ Utoghuo kpe eso eyi oni omose e khueghie a, elemhi oyoli o taghie-a, o ngme lasele gboo.

³⁶ Igho iJesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo. Ama abi o dobe tse agua ye we kpa, igho e dobe ngme oni ingme. ³⁷ O ri abo sha egbo eni e suo nya. E lie, "O ma gue riele emhikpa," e gbo lie, "O ri eni e le eso o suo eso, o khueghie ingmenu unu a, ee ngme."

8

Ijesu o ri eminale na egbo agbele asha ene le

(iMat 15.32-39)

¹ Oa rote agho tese ni ebubu egbo elese e ro legba. Abi eni egbo ea ro me emhi le, iJesu o lu eniye odukhokho eyoli, o o we, ² "Elemhi egbo ena ee ala mhe, o she gba ele ese ni e te nu mhe la ana ni ea te me emhikhoghhuo le. ³ Ini mhie e ri okiamhi ke je apfe mena, ubi o ya rue we shi ode, itobo khi eghuo o, e rote odonue bhale."

⁴ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, "Obo u sa khi a te ya me eminale ni e bu ifu odagbe ona, ni e ya khuese egbo ena nya?"

⁵ IJesu o mhila we, "Ibuledi ingme a mholi?"

E oli "Ishilua."

⁶ O gueye eni ebubu egbo e shito eke. Igho o rue eni ibuledi ishilua egho, o kphemhi na Eshinegba, o khi we-a, o rue we na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi we na eni egbo. Igho eniye odukhokho eyoli e li kemhi na we. ⁷ E gbo mholi ikuku imi ifele shi agho. O gbo kphemhi na Eshinegba shi o. O rewe na eniye odukhokho eyoli

e gbo li kemhi we. ⁸ Eni egbo e le, e khue. E le se, eni eniye odukhokho e sano iku we ni e le kpole vo ighughu ishilua. ⁹ Egbo agbele asha ene e khi. IJesu oo eni egbo e ke je. ¹⁰ Loli ali eniye odukhokho eyoli e lo oko-oke oniemi e je ukiemie obini iDala-manuta.

Egbo iFarisi e mhila irokhase

(iMat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Egbo iFarisi e bhale, e mhila iJesu ogbo ni e ro mu oli fe. Ee oli o ri irokhase ni o rote iloghie bhale khase ewe ni wewe e lese khi Eshinegba o ghie oli.* ¹² IJesu o tu ekperumhe-a, o o, "Elo o ze ni ee egbo a ro mhila irokhase onyaloa? Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa ya me irokhase onyaloa okhoghuo."† ¹³ Igho o pfi we shi agho vu, o nyene egbe ukhokho gbo ya lo oko-oke oniemi, o da je ukiemie obinuzeva.

Oyese oyi iFarisi ali Erodu ni o li abi ifuma

(iMat 16.5-12)

¹⁴ Eniye odukhokho eyoli ea sato tsua ibuledi ni e bu, se ni uruli oghuo ni e mhue shi oni oko-oke oniemi. ¹⁵ IJesu o tse agua ye we, o o we, "A mhue egbhe shi ifuma eyi iFarisi ali Erodu."‡

¹⁶ Eniye odukhokho eyoli e nu egbewe ngme, e lie, "Itobo khi awa a mhue ibuledi o ro ngme ona." ¹⁷ IJesu o lese emini e ngme. O mhila we, "Elo o ze ni a ro gue ezọ khi aa mholi ibuledi? Eri aa ya me eke abi khi eri o a kie lo e eso? Eri udu oyee o na khukhu? ¹⁸ A mholi alo, aa rewe a me eke? A gbo mhue eso aa rewe e suo? Aa sato?§ ¹⁹ Abi mhi ro kholo ibuledi ishe-a na egbo agbele asha ishe, ighughu ingme a sano iku we eke vo?" Ee oli, "Igbeva!" ²⁰ "Abi mhi ro gbo kemhi ibuledi ishilua na egbo agbele asha ene, ighughu ingme a sano iku we vo?"

E oli "Ishilua."

* 8:11 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † 8:12 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 8:15 Li ze iLuk 12.1

§ 8:18 Li ze iJere 5.21; Ezik 12.2; iMak 4.12

21 Oo, “Eri emini mhia ngme ọa kie lo ẹ esọ?”

Ijesu ọ la obini iBētisaida khueghie ọzalo alo a

22 E bhale iBētisaida. Egbọ eghuo e tsua ọmọse ọzalo bhale ghi iJesu, Ẹ ọli ọ kpẹkpẹ ọ ri obọ ti ọli. 23 Ighọ iJesu ọ mu ọni ọmọse ọzalo obọ-obọ ya fiẹ ifui oni apfẹ. Ọ to etẹ shi obọ rọ shishi ọli alo-a. Ijesu ọ mhila li ini ọ me emhikhoghuo.

24 Ọni ọmọse ọ bino idane, ọọ “Mhia me ẹgbọ khi e li abi ẹera a kia gase.”

25 Ighọ iJesu ọ gbo ri abọ shi ọni ọmọse alo. Alo eyọli e tigbe khueghie-a, ọ me eke gboo. 26 Ijesu ọọ ke je, ọ ọli, “Khi gbo je elemhi ifui ẹoli.”

IPita ọ guele ọni iJesu ọ khi (iMat 16.13-20; iLuk 9.18-21)

27 Ighọ iJesu ali eniye odukhokho eyọli e vu je ikuku ẹoli ni e la gase iSizeria iFilipi. Abi e li le, ọ mhila we, “Oghuo ẹgbọ e famhi ẹ lie khi mhi khi?”

28 Ẹ ọli, “Eri eghuo ẹ khi iJoni ni ọọ batazi ẹgbọ u khi; eghuo ẹ khi Elaja u khi; elese ẹ khi ọtuoghuo emekeguele na ẹle u khi.”*

29 Ọ ke mhila we, “Ama, oghuo ẹe oyeye a lie khi mhi khi?”†

IPita ọ sọ li ọ, ọọ li, “Yeye u khi iKirisiti ni ọ khi Omiepfuese?”

30 Ijesu ọ tse agua ye we e khi gueye ọgbokhoghuo ọni loli khi.

Ijesu ọ guele shi eke khi loli ya ghua (iMat 16.21-28; iLuk 9.22-27)

31 Ighọ ọ sese eniye odukhokho eyọli khi Omi Ogbọ ọ mema ya me osoli egbegbo. Eni egbhali, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ sese ishi, e ya kie ọli. A ya gbe loli-a, ama ẹle onuzi-ese, ọ gbo ya guale. 32 Ọ ngme ona lasela gboo. Ighọ iPita ọ lu ọli ochi, ọọ li ọ khi ke ngme ungmehi onana ghue.

33 Ama abi iJesu ọ rọ nyene alo ukhokho bino eniye odukhokho eyọli, ọ dese iPita. Ọọ li, “Vu mhe

odalo le yeye Okphaghie. Wa mhọli ingme Eshinegba shi udu, ama emhi agbo.”

34 Ighọ ọ lu eni ebubu ẹgbọ ali eniye odukhokho eyọli, ọọ we, “Ini ọgbokhoghuo ọọ nono ni loli bhale deba mhe, ọ mema ya kie egboli, ọ rue apfida oyọli, ọọ deba mhe.‡ 35 Itobọ khi ọnini ọ da dua ni loli tsumhi agbo oyọli ne, ọ ya de ọli obọ a, ama ọni ọ da ri irari oyemhe ali irari oyi usomhi onete oyi Eshinegba rue agbo oyọli pfi, ọ ya tsumhi ọli.§ 36 Eleli onoghuo ọgbọ ọ ya me ini ọ mhọli agbo nya khi ayemhe oyọli o li opfu-a? 37 Elo ọgbọ ọ ya rọ ọoghie ayemhe oyọli? 38 Ini omama oyemhe ali omama oyi ingme oyemhe o da mu ọgbokhoghuo elemhi agbo ichimhi ali agbo ọkhọlo ona ne, omama oyi ọnọgbọ o ya li mu Omi Ogbọ ẹlegho ini ọ bhale elemhi ufumhi oyi Itali ali oyi igeni ni e pfuase.”

9

1 Ọ gbolo ẹ we, “Mhi gue igesikia ye ẹ khi, ẹgbọ eghuo e migha ana, ni ẹa ya ghu ne, ni e rọ me khi Eghiele oyi Eshinegba o bhale, elemhi ekpabo.”

Imamachi oyi iJesu (iMat 17.1-13; iLuk 9.28-36)

2 Abi ẹle-esesa e rọ dose, iJesu ọ rue iPita, ali iJemhisi ali iJoni, ya nga ute oniemi ni o yagha, asha ni weweghuo kpe e la. Ighọ e me khi iJesu ọ mu melaa. 3 Itsua ni ọ rọ sọ, e pfuase-a, e ge pepẹpẹ. E tode pfuase dose utsakolo, e dose abi ọgbokhoghuo ọa tigbe dobe ya li pfue we-a pfuase ramhi agbo ona. 4 Ighọ eni eniye odukhokho aase eyọli e me khi Elaja ali iMosisi e lasela nu iJesu gheta.

5 IPita ọọ iJesu, “Osese, o gue ti khi awa la akana. Zobe ni anye to ikholo ese shi ana. Oghuo ọ o kha khi oye, oghuo o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja.” 6 Ọa ke lese emini ọ ke ya ngme, itobọ khi eri loli ali enekpole e yila dose.

* 8:28 Li ze iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 † 8:29 Li ze iJon 6.68-69 ‡ 8:34 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 § 8:35 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25

⁷ Igho otughunu o lasele ya guese we-a, Eshinegba o rote elemhi oni otughunu ngme, ọọ, “Ominhe ni Omose na, ni mhi nono ingme oyoli egbegbo. A ke suo esọ na li.”*†

⁸ Utoghuokpe khi e ke pfi alo bino, ẹa ke me ọgbokhoghuo se ni iJesu lolighuo.

⁹ Abi e li rote oni ukhomhi ute e tiemhi le, iJesu o gueye we e khi gueye ọgbokhoghuo emini e me ini Omi Ọgbọ ọa li rote eghuli guale. ¹⁰ E ri oni ungmehi gbe akanya, ama e nu egbewe gheta emini irote eghuli guale o ngme.

¹¹ Igho e mhila iJesu, “Elo o ze ni eni e sese e ro lie khi Elaja o kpe ya bhale?”‡

¹² IJesu ọọ, “Egbegbo lo khi Elaja o kpe ya bhale, o ya bhale ya mu egbe emhi nya shi eke. Elo o mema ze ni Ebe-no-pfuase o roo khi Omi Ọgbọ o mema me osue egbegbo, a gbo kie oli?” ¹³ Ama a ghe i, Elaja o she bhale, e rielle emini o ghole we deba li ezeze abi a li keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase.

*Iroze oyi ozeo no mhue ayemhe obe
(iMat 17.14-21; iLuk 9.37-43)*

¹⁴ Abi e ke ro ya kugbe eniye odukhokho ni e kpole o, e me khi ebubu egbo o le gasẹ we, esese Ishi eyi iMosisi e nu we la akaghọ khako. ¹⁵ Abi eni egbo e lese me iJesu te, abo e sha we egbegbo. E na ya tse oli.

¹⁶ O mhila we, “Elo o khi ni a nu we khako o shi?”

¹⁷ Omose oghuo o rote elemhi eni ebubu egbo ya rue unu, ọọ, “Osese, ominhe oni omose mhi ro bhale ghi e, ayemhe obe o nase oli, ni ọa ke ze oli e ngme. ¹⁸ Ini oni ughuamhi o da tsua rughu oli ne, eri o pfi oli e gbe, ọọ chi ofulu unu, ọọ le ako unu, o zese a. Mhi gueye eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ama ẹa dobe.”

¹⁹ IJesu ọọ, “Ee egbo ni ẹa mhọli irudunga ena, ẹle-ingme mhi ke mhọli

ro nu e ya la akana, ẹle-ingme mhi beshi ya la onana ramhi, Mu oni omọ ghi mhe!”

²⁰ Igho e mu oni omọ bhale. Abi oni ayemhe o ro me iJesu tee, o de rughu oni omọ, o pfi oni omọ gbe, ọọ kpi abo ali awe-a, oo wu oli eke, ọọ chi ofulu unu.

²¹ IJesu o mhila ita oni omọ, “Aele o te lina?”

Oo, “Abi o te khi omọ.” ²² “O she lina mu oli pfi lo elemhi erali ali elemhi oke itingmingme abi o kha gbe oli-a. Ini u mhọli emini u dobe ya rielle, kpekpẹ le elemhi anye ni u kpaghie anye obo.”

²³ IJesu ọọ, “Eri u we ini mhi dobe? Emhikpa ọọ tse na oni o da mhọli irudunga.”

²⁴ Aghoaghọ ita oni omọ o nyanya lie, “Mhi miesuo ukuku, kpaghie mhe obo ni mhi gbo miesuo shi o egbegbo.”

²⁵ Abi iJesu o ro me khi eni ebubu egbo e na bhale ashini oni ingme o de shi, o tse se ku oni ayemhe obe. “Yeye ayemhe ungmehi ali ilesọ, rote oli egbe ya laselle, khi gbo nyene egbe bhale o ghue.”

²⁶ Oni ayemhe o tse se, ri itoto nighise oni omọ, o rote oli egbe ya fie. Oni omọ o ke li abi oni ghua. Egbo e lie, “O she ghua.” ²⁷ Ama, iJesu o mu oni omọ obo vule migha. O migha.

²⁸ Abi iJesu o ro lo elemhi owa se, eniye odukhokho eyoli e bena mhila li, “Elo o ze ni anye aa ro dobe khu oli oni ayemhe egbe-a?”

²⁹ IJesu o so we o, ọọ we, “Iromhi isoso ali azumhi tse o dobe a khu onana.”

*Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyoli
(iMat 17.22-23; iLuk 9.43-45)*

³⁰ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e rote agho vu, e rote iGalili dose, ọa nono ni ọgbokhoghuo o lese ashini wewe e la, ³¹ Itobo khi o sese eniye odukhokho eyoli, ọọ ye, “A ya ri Omi Ọgbọ na egbo de. E gbe oli-a. Ele nuzise o gbo guale.” ³² Ama emini o

* 9:7 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 9:7 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 9:11 Li ze iMala 4.5; iMat 11.14

ngme ọa lo wẹ esọ, ulishi o mu wẹ abi e li ya mhila li emini ọ rọli ngme.

Oni ọ fu ne nya

(iMat 18.1-5; iLuk 9.46-48)

³³ E bhale ẹoli iKapanomu. Abi ọ rọ la elemhi owa, ọ mhila wẹ, “Elo a khako shi amo abi a rọ la ode?”

³⁴ Ama e tsaghiẹ-a, itobọ khi ọni ọ kpada nya elemhi wẹ e la ode khako shi. §

³⁵ Ijesu ọ shito, ọ lu eniye odukhokho ogbava eyọli, ọ ọ wẹ, “Ini ọgbokhoghuo ọọ nono ni lọli khi ọni odode, ọ kpe ya ri egbọli khi ọni ọ kpukhokho nya, ali ọni ọ ga egbo nya.”*

³⁶ Ọ mu ukuku ọmọ vule migha wẹ iteva. Ọ mu ọli shi abọ, ọ ọ wẹ, ³⁷ “Onini ọ ri itobọ oyemhẹ mie ọtuoghuo ikuku eniye enana ne, mhemhẹ ọ mie. Onini ọ da mie mhẹ ne, ọni ọ ghie mhẹ ọ mie, ọa khi mhemhẹ.”†

Oni ọa da khi obe awa ne oyi awa ọ khi

(iLuk 9.49-50)

³⁸ IJoni ọ ọ, “Osese, anye mẹ ọmose oghuo ni ọ ri eva oye khu ayemhẹ ebe kua. Ama anye gueye ọli ọ khi gbo ligho, itobọ khi ọa khi oghuo elemhi awa.”

³⁹ Ijesu ọ wẹ, “A khi ke khu ọli ọ, itobọ khi ọni ọ ri eva oyemhẹ gbe akanya ọnyalọ, ọa tigbe ẹ vule ke ngme onobe oyemhẹ. ⁴⁰ Itobọ khi ọni ọa khi obe awa, ọyawa ọ khi.”‡ ⁴¹ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ọnini ọ da diẹ uko amẹ na ẹ da irari eva oyemhẹ ne, ali irari khi ọnayi iKirisiti a khi, ọ ya mẹ eleli ọ. §

A mu egbe ẹ shi emini e yese ogbo ọ lamhe

(iMat 18.6-9; iLuk 17.1-2)

⁴² “Ini ọgbokhoghuo ọ yese ikuku eniye enana ni e mie mhẹ suọ lamhe, o bie tine ni a ge eche iko oniemi shi ogbo oghogho uruli tsua pfilo elemhi

oke oniemi. ⁴³ Ini obọ oye o re ya lamhe, khi ọli pfi. O ti ẹ egbe ne ini u waa mhọli obọ ya lo iloghie na agboagbo, ni u rọ tsua abọ eve-eva eye ya lo ilimhi iriere, ashini erali ẹa tigbe ẹ pfo-a ghue.* ⁴⁴ [Akaghọ ikpatso ni ẹ le wẹ ni ẹa tigbe ẹ ghu e la, ali ashini erali ni ẹ tose wẹ-a, ẹa tigbe ẹ pfu ghue.] ⁴⁵ Ini owe oye o re ya lamhe, khi ọli pfi, o ti ẹ egbe ne ini u waa mhọli awe rọ lo iloghie na agboagbo ni u rọ mhọli awe eve-eva, ni u rọ ya lo ilimhi iriere. ⁴⁶ Akaghọ ikpatso ni ẹ le wẹ ni ẹa tigbe ẹ ghu e la, ali ashini erali ni ẹ tose wẹ-a, ẹa tigbe ẹ pfu ghue. ⁴⁷ Ini ukpeloe oye o re ẹ lamhe, vuonyo li pfi, o ti ẹ egbe ne ini u ri ukpeloe oghuo lo Eghiele oyi Eshinegba, ocho ni u rọ ya mhọli ikpamhi alo eva, a pfi ẹ ya lo ilimhi iriere.† ⁴⁸ Akaghọ,

“ ‘Ikpatsọ ni ẹ le wẹ
ni ẹa tigbe ẹ ghu e la,
ali ashini erali ni ẹ tose wẹ-a,
ẹa tigbe ẹ pfu ghue.’‡

⁴⁹ “Erali a rọ nye ogbogbo-a, a rọli khi ọni ọ pfuase abi a li ri ugbheli ẹ ri iluasobo khi pfuase.

⁵⁰ “Ugbheli o ma ti, ama ini oviolo oyọli o kala, se o ke li ze gbolo rọ ya mele ugbheli-a?

“A ze ni a mhọli ugbheli shi agbo oye ẹ. A nu egbe ke ngeli angeli opfomhẹ.”§

10

Ijesu ọ ngme shi ingme ipfughue-a
(iMat 19.1-12; iLuk 16.18)

¹ Ijesu ọ rọte agho vu je eke iJudia, ini a da iJodani. Igho egbo ni e bu e gbo ve ngale deba li, ọ sese wẹ abi ọ kpẹ li.

² Egbo iFarisi eghuo e bhale ya mu ọli fe, e mhila li, “Ushi oyawa o lama, omose ọ khu ughue oyọli?”

³ Ọọ, “Elo iMosisi ọ gueye ẹ a ke li?”

§ 9:34 Li ze iLuk 22.24 * 9:35 Li ze iMat 20.26-27; 23.11; iMak 10.43-44; iLuk 22.26 † 9:37 Li ze iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ 9:40 Li ze iMat 12.30; iLuk 11.23 § 9:41 Li ze iMat 10.42 * 9:43 Li ze iMat 5.30 † 9:47 Li ze iMat 5.29 ‡ 9:48 Li ze Aza 66.24 § 9:50 Li ze iMat 5.13; iLuk 14.34-35 * 10:4 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31

⁴ E kẹ, “Eri iMosisi ọ lama ọmọse ọ kekẹ ebe ni a rọ pfa ughue-a mhọli ughue ọli obọ, ọ khu ọli.”*

⁵ Ijesu ọọ wẹ, “Itobọ khi udu oyẹe ọọ gbe, iMosisi ọ rọ lighọ kekẹ oni ushi na ẹ. ⁶ ‘Ama ọmọse ali ọkpotoso, Ẹshinẹgba ọ rọte igbaekele agbọ ma wẹ.’† ⁷ ‘Onana o zẹ ni ọmọse ọ rọ ọ pfi itali ali inyọli shi eke, ọ ya toma ughue ọli ọ. ⁸ Wẹwẹ aava e mele idiegbe ọghuo a.’ Eghẹghẹ aghọ ẹa ke khi etuava, ama ọghuo.‡ ⁹ Irarighọ, emini Ẹshinẹgba ọ da toma ne, ọgbọkhọghuo ọ khi vase wẹ a.”

¹⁰ Abi e rọ gbo la elemhi owa, eniye odukhokho eyi iJesu e mhila li ọgbọ ona. ¹¹ Ijesu ọọ wẹ, “Onini ọ da khu ughue ọli ni ọ ya rue ọkpotoso ọlese ne, eri ọ kia okia shi oni ughue ọli ọ. ¹² Ini oni ọkpotoso ọ lase ayi ọdọli le khi ọ ya ngeli na ọmọse ọlese, eri ọ kia okia.”§

Ijesu ali eniye enikeke

(iMat 19.13-15; iLuk 18.15-17)

¹³ Egbọ eghuo e mu eniye bhale deba iJesu ni ọ ri obọ ti wẹ, ama eniye odukhokho eyọli ee khu wẹ.

¹⁴ Abi iJesu ọ rọ mẹ ghọ, o ri elemhi bi ọli. Ọọ wẹ, “A zẹ ni ikuku eniye e bhale deba mhẹ. A khi ke khu wẹ, itobọ khi enabi wẹwẹ e li mhọli obọ shi Eghiele oyi Ẹshinẹgba. ¹⁵ Zẹ mhẹ gue igesikia yẹ ẹ khi oni ọa da rue Eghiele oyi Ẹshinẹgba abi eniye enikeke ne, ọa tigbe ya lo iloghie.”*

¹⁶ Ọ muno eniye shi egbe, ọ ri obọ nga wẹ ukhomhi, ọ sọ iromhi na wẹ.

Ozele-ọmọse ni ọ lolo pfue

(iMat 19.16-30; iLuk 18.18-30)

¹⁷ Abi iJesu ọ ke rue okiali eke khi ọ vu, ọmọse ọghuo ọ na bhale ya wugha li odalo, ọọ li, “Ọsẹsẹ nete! Elo mhi ya rieḽe ni mhi rọ ya mhue agbọ na agbọagbọ?”

¹⁸ Ijesu ọ li, “Elo e zẹ ni u rọ ọ lu mhẹ ọnọti. Ọgbọkhọghuo ọa laọ ni ọ ti, sẹ ni Ẹshinẹgba. ¹⁹ Ni mhi rọ sọ ẹ ọgbọ ni u mhila mhẹ, u leḽe ushi ni Ẹshinẹgba ọ

rọ shi eke. Ni ọ le, ‘A khi gbe ugbeli, a khi kia okia, a khi do ughiatọ, a khi pfi ọtsẹḽe ẹgbhọli mu ọgbọ, a khi li ọgbọ le, mu ekpe na ita ẹ ali inyẹ ẹ.’ †

²⁰ Oni ọzẹo ọọ, “Ọsẹsẹ, abi a te bia mhẹ mhi te ri ena nya a gbe akanya.”

²¹ Ijesu ọ ri ẹloe inono bino ọli, ọọ li, “Emhi ọghuo tḽe o kpe ẹ le ni waa rieḽe ne. Je ya ri emini u mhọli nya de ni u kemhi wẹ na eni ẹa mhọli emhi, ẹghẹghẹ aghọ ni u mhọli ẹpfue shi obini iloghie, u tigbe bhale ya deba mhẹ ke kia.”

²² Abi oni ọmọse ọ rọ suọ ona, alo eyọli e yese a, ọ ri iyeseudu-a ya vu, itobọ khi ọ mhọli ẹpfue eniemhi.

²³ Ijesu ọ bino gasẹ kpa, ọọ eniye odukhokho eyọli, “O ma mu ọgbọ ni ọ pfue unu ni ọ rọ lo Eghiele oyi Ẹshinẹgba.”

²⁴ Ingmemhi eyọli e ri abọ sha eniye odukhokho eyọli. Ama iJesu ọ gbolo ẹ, “Eniye eyemhẹ, o ma mu eni e ri egbe da ẹpfue oyewẹ unu ni e rọ lo Eghiele oyi Ẹshinẹgba. ²⁵ Ni ọgbọ ni ọ pfue ọ rọ lo Eghiele oyi Ẹshinẹgba, o ya munu dọsẹ, ni ọgbọ ke dua ni lọli ri alakumi rọte esẹ asuge ya fiẹ.”

²⁶ Ona o ke ri abọ sha eniye odukhokho eyọli ne, e rọ mhila egbe, “Ọghuo ọ doḽe ya lo ọ shọ?”

²⁷ Ijesu ọ pfi ukpẹloe bino wẹ, ọọ, “Ona ọa zẹ ọgbọ ya li ama emhikpa o zẹ Ẹshinẹgba a li.”

²⁸ IPita ọọ iJesu, “Emhinya anye tsua kua bhale deba ẹ.”

²⁹ Ijesu ọọ wẹ, egbegbi-ingme mhi gue ẹ yẹ ẹ khi ọnini ọ da pfi apfẹ ọli shi eke, ali inyọghuo ọli eni emọse ali eni ikpotso, ali ita ali inyọ, ni ọ pfi eniye ali ishemhi, ghe ọwolọ shi eke irari oyemhẹ ali usomhi onete oyi Ẹshinẹgba, ³⁰ a ya somhi ọli opfa. Elemhi agbọ ona, a ya khivọsẹ na li asha egbhueshe, ikhivọsẹ owa ali ikhivọsẹ inyọghuo, ali inyọ ali eniye ali ishemhi, ali anasemhẹ. Ọ ya mhue agbọ na agbọagbọ, elemhi agbọ ni o ke ẹ bhale. ³¹ Ama egbọ eghuo ni e ralo,

† **10:6** Li zẹ Igbae 1.27; 5.2 ‡ **10:8** Li zẹ Igbae 2.24 § **10:12** Li zẹ iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11 * **10:15** Li zẹ iMat 18.3 † **10:19** Li zẹ Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20 ‡ **10:31** Li zẹ iMat 20.16; iLuk 13.30

e ya kpe ukhokho. Eni e kpe ukhokho amo, e ya khi eni odode.†

Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyoli utonuzi-ese

(iMat 20.17-19; iLuk 18.31-34)

³² Abi ijesu o ro tsua we le iJerusalemu, ni o ro ralo na we, eni ingme e pfuse ghagha a shi eniye odukhokho eyi ijesu udu. Ulishi o mu egbo ni e deba we. Igho ijesu o gbo li rue eniye odukhokho ogbava eyoli ye ochi, o gueye we emini loli ya me ini wewe e ramhi iJerusalemu. ³³ Oo, "IJerusalemu awa je ena, a ya la oobo rue Omi ogbo na ighie eyi ekpodalougamhi ali eni e sese ishi de, a ri oli na we mu. E pfa ezogbe-a mu oli, e ghi oli abo ghi egbo iJeta. ³⁴ E ya roli ke li egia, e tono ete ku oli, e gbe oli ite, e tigbe gbe oli-a. Ama ele nuzi-ese, o ya rote eghuli guale."

Emini iJemhisi ali iJoni e mhila ijesu o riele na ewe

(iMat 20.20-28)

³⁵ Igho iJemhisi ali iJoni imi iZebedi e bhale deba ijesu, e oli, "Osese, anye e nono ni u riele emini anye ya mhile ena na anye."

³⁶ Ijesu oo we, "Elo a nono ni mhi riele na e?"

³⁷ E ke, anye e nono, ini u da shito ukpekhomhi oye obini Eghiele oniemi oye ne, ni u ze ni otuoghuo anye o kha shito e ukiekie obita, onokpole o shito e obogobo.

³⁸ Ijesu oo we, "Aa lese emini aa mhila. Uko ni mhi rote da, a dobe ya rote o da, abi khi eri a dobe ya mie ibatizi onabi mhi mie?"§

³⁹ E ke, "Anye ya dobe." Ijesu oo we, "A dobe ri uko ni mhi ro da ya da, a gbo dobe mie ibatizi onabi mhi mie, ⁴⁰ ama mhia mholi afu ni a ro ri ogbo o shito mama mhe ukiekie obita ali obogobo ukpekhomhi oghie obini iloghie. Eshinegba o ri asha eghogho ya na egbo ni o re we shi agho khe."

⁴¹ Abi eniye odukhokho etuogbe enekpole e ro suo ingmemhi ena, e nu

iJemhisi ali iJoni i wola shi o. ⁴² Igho ijesu o lu we tiggibili, oo we, "A lese khi eni e lu egbewe ighie eyi egbo eni ea ya ga Eshinegba, khi eri e li we abi o ghole we, igho eni e kpeda omhese e li e mhese na we. ⁴³ Ama, a khi li abi wewe. Ama onini o nono ni loli khi oniemi elemhi e, o khi oni o ga ee nya.* ⁴⁴ Onini o nono ni loli khi onodode, oo mema kpe ri egboli khi oghumha oyi egbo kpa.† ⁴⁵ Itobo khi Omi Ogbo oa bhale ni a ke ga li, ama eri o bhale ya ga ali ni o gbo ri agbo oyoli bhale ni a ro luase obo na ebubu egbo."

Ijesu o ri iBatimeusi otase-alo-a ze
(iMat 20.29-34; iLuk 18.35-43)

⁴⁶ Igho e bhale iJeriko. Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli ali ebubu egbo ni e deba li, e ro rote oni eoli vu, omose oghuo ni o tase alo-a na lui iBatimeusi (omi iTimeusi a ri iBatimeusi ngme) o shito epfe ode mhila omhila. ⁴⁷ Abi o ro suo khi ijesu ona iNazareti lo, oo tsesse leghe, oo lie, "Ijesu omi iDefidi, kpekpe, le elemhi mhe."

⁴⁸ Ebubu egbo e tsesse ku oli, ee oli o ze ni a suo esu. Ama eena o mema lolo pfi okokokhue lu oli ne, "Omi iDefidi le elemhi mhe!"

⁴⁹ Ijesu o migha, oo, "A lu oli na mhe." Igho e lu oni otasalo-a, e oli, "Ke ghele, vule, khi oo lu e." ⁵⁰ O rue awulu no o so pfi a, o ti vule pia bhale deba ijesu.

⁵¹ Ijesu o mhila li, "Elo wa nono ni mhi riele ne?"

Oni omose ni o tase alo-a, oo, "Osese, mhia nono ni mhi gbo ke me eke."

⁵² Ijesu oo, "Ke le, khi irudunga oye o she re ze." Aghogho, oo me eke, o deba ijesu rote ode vu.

11

Egbo e ri ufumhi na ijesu abi o ro lo iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

§ 10:38 Li ze iLuk 12.50 * 10:43 Li ze iLuk 22.25-26 † 10:44 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

1 Abi e rọ ti ramhi iJerusalemu ni e rọ bhale iBẹtifagi ali iBẹtani Udi Ute Olivu, iJesu ọ ghie etuava elemhi eniye odukhokho eyọli, 2 Ọọ wẹ, “A je ẹoli ni o la odalo oobọ eghọ. A kha lẹse lo oni ẹoli le, a ya mẹ omi akphẹrẹ ni a muzu, ni ọgbọkhọghuo ọa nga shito ghue. A taghiẹ ọli bhale ana. 3 Ini ọgbọkhọghuo ọ mhila ẹ, ‘Elo o ze ni a rọ taghiẹ ọli? A gueye ọli khi, Ọnọmhue ọọ nono ni lọli ri ọli riẹle emhi, ali khi ọ gbo rọli bhale ya shi eke lẹna.’ ”

4 Ighọ ee bhale ya ẹ ọni ozele akphẹrẹ ni a muzu shi ifui apfe epfe ode. Abi e li taghiẹ ọli-a, 5 ẹgbọ eghuo ni e migha akaghọ e mhila wẹ, “Elo a la akaghọ a riẹle ni a rọ taghiẹ ọni omi akphẹrẹ oghọ-a?” 6 E sọ wẹ ọ abi iJesu ọọ e li sọ wẹ ọ. Ighọ eni ẹgbọ e zẹ wẹ vu. 7 Abi e rọ mu ọni ozele akphẹrẹ bhale ghi iJesu se, e banọ ide egbe-a pfini nga ọni ozele akphẹrẹ ukhokho. Ighọ, iJesu ọ nga li shito. 8 Ebubu ẹgbọ elese e li ba ide rọ ku ode, eghuo, e nyanọ eyamhi ku ode. 9 Ẹgbọ ni e ralo ali eni e deba li e gbe ukua, e tseṣe, e liẹ,

“Okuekhoogo! Oolo!”

Ẹshinegba ọ ka khivose

na ọni ọ ri eva oyi

Ọnọmhue bhale!*

10 “Ẹshinegba ọ ka khivose shi Eghiele oyi oghie iDefidi ita awa ni ọọ bhale.”

“Ikuẹghie o khi oyi Ẹshinegba!”

11 Abi iJesu ọ rọ ramhi iJerusalemu, ọ dọse ya lo elemhi Owa oyi Ẹshinegba. Ọ bino emhi nya gasẹ, ama aborokhia khi obili o she bi dọse, lọli ali eniye odukhokho ogbava eyọli e je iBẹtani.

Ijesu ọ pfi unu na ọọra ọkhua-eni
(iMat 21.18-19)

12 Ogbeakọlọ abi e li rọte ẹoli iBẹtani fiẹ, okiamhi oo gbe iJesu. 13 Ighọ ọ tapfia mẹ ọara ọkhua-eni ni o gue ta ebe. Ọ lẹ ya bino ini o she mọ udumhi. Abi ọ rọ ramhi aghọ ọa mẹ emhikhọghuo ọ, sẹ ni ebe, itobọ khi ọa ramhi ẹghẹghẹ ni ọkhua-eni e

rọ mọ ne. 14 Ighọ ọọ oni ọkhua-eni, “Ọgbọkhọghuo ọa ke gbo rọte ẹ ukhomhi ya pfa udumhi ghue.”

Eniye odukhokho eyọli e suọ khi ọ ngme na.

Ijesu ọ je Owa oyi Ẹshinegba
(iMat 21.12-17; iLuk 19.45-48; iJón 2.13-22)

15 Abi e ke rọ ramhi iJerusalemu, iJesu ọ lo Owa oyi Ẹshinegba, ọ vese eni e la akaghọ du oki kua. Ọ kpha okphẹ oyi eni e pfa ikpaghọ ali eni e ri inekhukhu de kua. 16 Ọa zẹ ni ọgbọkhọghuo ọ tsua itsua-oki rọte elemhi apfe oni Owa oyi Ẹshinegba dọse.

17 Abi ọ ke rọ seṣe ẹgbọ, ọ rọ liẹ, “A she kpẹ keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi,

“ ‘Owa iromhi oyi ishishi nya,

a ya ke lu Owa oyemhe,’

Ama ẹẹ, a she rọli mele owa ighiato a.”†

18 Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ seṣe ishi e rọ suọ ona, ee dua ode ni e te mẹ asha ya gbe iJesu a. Ama ulishi oyi iJesu ọọ mu wẹ, itobọ khi eri oseṣe oyọli o ri abọ sha ẹgbọ kpa.

19 Ogbomhi o mu eke, iJesu ali eniye odukhokho eyọli e rọte oni ẹoli ya fiẹ.

Ilesingme ni a rọte ọkhua-eni ni o ku ebe a rue
(iMat 21.20-22)

20 Ẹluzogbe oogbeakọlọ khi e rọte oni ode dọse, e mẹ khi oni ọara ọkhua-eni o khakha ya ramhi imhili. 21 IPita ọ sato, ọọ iJesu, “Ọseṣe, bino khe! Ọara ọkhua-eni ni u pfi unu na o she khakha-a.”

22 Ijesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Mhọli irudunga na Ẹshinegba.” 23 “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ khi ọnini ọ gueye oni ute ona, ‘Rọ te akana lasela ya je elemhi okẹ oniemi,’ ni ọa rọ da mhọli akhokhomhe shi udu shi emini ọ ngme ne, ni ọ rọ mhọli miesuọ khi emini lọli ngme o ya bhale ya tse, oo ya lighọ na li.‡ 24 Irarighọ, emiemi u sọ iromhi mhila, miesuọ khi u she mhọli ọli, oye o ke khi. 25 U kha da migha a lema, ni u rọ ri ingme oyi

* 11:9 Li zẹ Iwolo 118.25-26 † 11:17 Li zẹ Aza 56.7; ijere 7.11 ‡ 11:23 Li zẹ iMat 17.20; 1 iKori 13.2

ogbo shi elemhi, nyanya ro topfa li. Ini ite ni o la iloghie o ri olamhe eye li topfa e.”²⁶ “Ama ini u waa da ro topfa ogboese ne, ite na iloghie o ya ya li ri olamhe eye topfa e.”§

*A mhila iJesu oni o ri afu na li
(iMat 21.23-27; iLuk 20.1-8)*

²⁷ Igho ee gbo lo iJerusalemu le. Abi iJesu o li kia elemhi apfe Owa oyi Eshinegba gasa, ighie eyi ekpodalougamhi ali eni e sese ishi ali egbhali e bhale deba li. ²⁸ E mhila li, “Oghuo o ri afu ne ni u ro ri ele eni emhi enana nya, oghuo o ri unu ne u ke ri ele ena.”

²⁹ IJesu o so we o, Oo, “Mhi ya mhila e ogbo oghuo. A so mhe o, ni mhi tigbe gueye e oni o ri afu na mhe mhi ke ri ele emhi ena. ³⁰ Oghuo o fe ri itoto na iJoni o ke batazi egbo abi egbo?”

³¹ Igho, e ya ye egbe ochi, e nu egbe we ngme oli khi, “Awa khe ‘Rote iloghie’ lo, o ya mhila awa, ‘Elo o ze ni aa ro mie oli suo?’ ³² Ama ini awa ke, ‘Obo oyi egbo.’ ” Ulishi oyi egbo o mu we, itobo khi ogbokpa o lese khi omekeguele iJoni o khi.

³³ Igho ee iJesu, “Anye ea lese.” Igho iJesu oo we, “Mhi aa ya li gueye e oni o ri afu na mhe mhi ro ke ri ele eni emhi ena.”

12

Okhe irokhokho oyi eni e ngmomhi shi ogba era ipfonu

(iMat 21.33-46; iLuk 20.9-19)

¹ Igho iJesu o ke ri okhe irokhokho sese we. Oo, “Omose oghuo o ke ya gua ogba era ipfonu. O ma ugbe gasa oni ogba. O to ese shi o, ni a mino amekpamhi eni era kulo. O gbo to owa ni o yagha ni a la khe ekhe shi o. Igho o ya ri oni ogba nga eghiale eghuo obo e nu loli ri ukpeloe ke khu. O vu asha obini odonue.*

² Eghoghe ikhiese o ramhi, oni omose o ghie oghumha oyoli ghi eni o ri ogba nga obo, o le ya mie we idumhi emhi ni a ko shi oni ogba bhale ghi lue. ³ Ama e mu oli, e gbe oli, e khu

oli. O pfino abo efue ya je. ⁴ O gbo ghie oghumha oyoli olese ghi we, E pfi emhi shi oli ukhomhi, e yeghe oli-a. ⁵ O gbo ghie olese, e gbe onana-a. O ghie elese ni e bu, e gbe eghuo itali, e gbolo eghuo-a.

⁶ “O kpoli oghuo le ni o ghie ne, ikhi omi oli ni o lolo nono ingme oyoli. Loli o kpukhokho ghie. O sa, oo, ‘E ya mu ekpe na omi mhe.’

⁷ “Ama eni e la oni ogba, ee egbewe. ‘Ona o ya le ugu oni ogba ona, a bhale ni awa gbe oli-a. Eghoghe agho ni oni ugu o mele oyawa-a.’ ⁸ Igho e mu oli, e gbe oli-a, e pfi oli rote oni ogba ya lase.

⁹ “Se oni o mholi oni ogba ona o fe ya li? Eri o bhale ya gbolo eni egbo ni o ri oni ogba nga obo-a, o rue oni ogba na egboese. ¹⁰ Aa she ze oli Ebeno-pfuase khi.

“ ‘Eche ni itsona e kie pfi, loli o ke ya mele egbegbi eche ni o ke mu eloe ne nya-a.

¹¹ Onomhue o ligho ri ele ona, oo ti anye eloe gba’ ”†

¹² Igho egbhali eyi egbo iJu, e nono ode ni e te ya mu iJesu, itobo khi e lese khi wewe o ri oni okhe irokhokho ona nu ngme. Ama e na ulishi oyi ebubu egbo ni e la agho, e ze oli obo, e vu.

Ingme izo oga na iSiza

(iMat 22.15-22; iLuk 20.20-26)

¹³ Igho e tigbe ya nyene egbe ya ghie iFarisi eghuo ali eniye odukhokho eyi Erodu ghi iJesu, ni e me asha rote emini o ya ngme ri ingme de oli. ¹⁴ Igho e bhale deba iJesu, ee oli, “Osese, anye lese khi u ma ngme igesikia, khi emiemini egbo ee ngme ali emiemini ogbo o khi o ya mu e eloe, ama ode oyi Eshinegba wa sese ni o te ode igesikia. Mhie i, o famhi ti abi khi o ti elemhi ushi, ni a ro ze oga na oghie iSiza? ¹⁵ Anye ke ze, abi anye khi ze?”

Ama iJesu o she me ikpamhika oyewe. Oo we, “Elo o ze ni a ro nono ni a di mhe mu? A rue ukpamhi anini bhale ghue ni mhi bino.” ¹⁶ E rue

oghuo bhale ghi ọli, ọọ wẹ, “Alo ali eva eyi ọghuo na ni a mu shi ọ ena?” Eẹ ọli, “Eyi iSiza lo.”

¹⁷ IJesu ọọ wẹ, “A ri emini o khi oyi iSiza na iSiza, a ri emini o khi oyi Eshinegba na Eshinegba.”

Igho ingme oyi iJesu o sha wẹ abo.

Ingme iteghuli-guale

(iMat 22.23-33; iLuk 20.27-40)

¹⁸ Igho ẹgbọ ena otu na lui iSadusi ni eẹ sẹsẹ khi ite-eghuli-guale ọa ya la ikpukhokho agbọ, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbọ.† ¹⁹ Eẹ ọli, “Osesẹ, iMosisi ọ keke ọli shi ebe ushi na awa khi, ‘Ini omose ọ ghu-a pfi ughue ọli shi agbọ, ni ọa rọ bia omọ na li, inyoghuo oni omose ọ mema rue oni osamhi-olimhi ughue ni ọ bia eniye na oni ọkpotso na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a ogho.’§ ²⁰ Eghẹghẹ oghuo ó ya la ọ, a me emose oshilua ni e khi inyoghuo. Oni ogbhali ọ rue ọkpotso. Oni omose ya ghua, ọa bia omọ na oni ọkpotso. ²¹ Inyoghuo ọli ni ọọ deba li ọ ke rue oni ọkpotso, ọ gbo ghua, ọa bia omọ. Igho o gbo li inyoghuo ọli onuzase. ²² Igho o gbo li khi eni inyoghuo oni omose ni e kpole nya. Eni inyoghuo oshilua nya e ga rue oni ọkpotso ughue ni ẹa bia omọ okhoghuo na li. Ikpukhokho ọ, oni ọkpotso ọ li ghua. ²³ Ini ogbele iguale o ramhi, ni eni e ghu-a nya e rọ guale, ọghuo ọ famhi ya khi ughue oni ọkpotso? Aborokhia khi wewe oshilua nya e ga rue ọli ughue egho.”

²⁴ IJesu ọ sọ wẹ ọ, Ọọ, “Wa a me khi eri a da ode khi aa lese emhikhoghuo elemhi Ebe-no-pfuase, wexhi eri a lese emhikhoghuo elemhi ekpabo oyi Eshinegba. ²⁵ Ini eni e ghu-a e guale, ẹa ke ke rue ughue wexhi eri a ke re wẹ ke ye ughue. Eri e ke li abi igeni ena iloghie. ²⁶ Ama ingme iguale oyi eni e ghua, aa she kpe ze ọli ebe ni iMosisi ọ keke ni ọ ngme ingme ebuli ni oo to shi? Abi Eshinegba ọ gueye iMosisi khi, ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi

Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki, ali Eshinegba oyi iGiekopu.’* ²⁷ Eshinegba oyi eni e la agbọ ọ khi, ọa khi oyi eni e ghua. Eri a ga da ode pfo nya.” Emini a ri ona ngme khi, ẹgbọ eni ghua-aghua e kie mhọli agbọ.

Ushi ni o fune nya

(iMat 22.34-40; iLuk 10.25-28)

²⁸ Otuoghuo eni e sese ishi, ọ la agho suo abi e rọ khako, ọ me khi iJesu ọ ga gue sọ ẹgbọ iSadusi ogbọ ni e mhila li, ọ mhila li, “Elemhi ishi nya, onoghuo o ga fune nya?”

²⁹ IJesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Oni o mu eloe ne nya na, ‘Ku esọ-a yeye iZireni, Onomhue Eshinegba oyawa, lolighuo kpe ọ khi Onomhue. ³⁰ Nono ingme oyi Eshinegba Onomhue oye, ri udu oye nya ali agbọ oye nya, ghe isamhi ali ekpabo eye nya nono ingme oyi Eshinegba.’† ³¹ Onuzi-eva ni o gbo lolo mu eloe khi, ‘Nono ingme oyi Onuzava oye abi u li nono ingme egbe e.’ Ushi olese okhoghuo ọa ke la ọ ni o gbo mu eloe dose ena.”‡

³² Oni omose ọọ, “U ga gue ngme, Osesẹ. Igesikia u ngme ni u wẹ khi Eshinegba oghuo ọ khi, ali khi olese ọa ke la ọ, se ni lolighuo. § ³³ Ali khi awa ri udu oyi awa nya, ali isamhi eyi awa ali ekpabo eyi awa nono ingme oyi Eshinegba. Ali awa nono ingme oyi onuzava oyawa abi awa li nono ingme egbe awa. Ni awa rọ ri ishi eva ena gbe akanya, o ghole Eshinegba dose ni awa ya ri iluasobo ali isomhopfa ododa bhale ghi ọli.”*

³⁴ Abi iJesu ọ rọ me ilesingme ni ọ rọ sọ lue ọ, iJesu ọọ li, “Wa a ga nuata shi Eghiele oyi Eshinegba.”

Rote agho vu ogbọ okhoghuo ọa ke gbolo mhila li ogbọ okhoghuo.†

Omi oni Omiepfuese ọ khi

(iMat 22.41-46; iLuk 20.41-44)

³⁵ Abi iJesu ọ rọ la elemhi apfe ni o la Owa oyi Eshinegba sese ẹgbọ, ọ mhila wẹ ogbọ. Ọọ, Elo o ze ni esese

† 12:18 Li ze Ika 23.8 § 12:19 Li ze iDeut 25.5 * 12:26 Li ze Okiali 3.6 † 12:30 Li ze iDeut 6.4-5 † 12:31 Li ze iLev 19.18 § 12:32 Li ze iDeut 4.35 * 12:33 Li ze Osia 6.6 † 12:34 Li ze iLuk 10.25-28

Ishi eyi iMosisi e rọ liẹ khi omi iDefidi Ọmiepfuese ọ khi? ³⁶ Abi Ayemhe-nọ-pfuase o rọ kpha iDefidi sọ, ọ rọ rọte unu oyọli liẹ.

“Eshinegba ọ́, Ọnọmhue oyemhe.

Shitọ mama mhe
ramhi eghẹghe
ni mhi rọ ya ri ebe e

shi e ufui ekoawe.’”†

³⁷ Ini iDefidi ọ rọte unu oyi lolighuo lu ọli Ọnọmhue, se ọni Ọnọmhue oyọli ọ ke gbo liẹ khi omi ọli?

Ebubu egbọ e ku esọ a shi ekẹ shi emini ọ ngme, ni o ri egbe mu wẹ.

Ijesu ọ tse agua ye eniye odukhokho eyọli shi esese Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iLuk 20.45-47)

³⁸ Ijesu ọ sese wẹ, Ọ́ wẹ, “A mu egbe e shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. Itsua na dolodolo e ma ghọle wẹ e iso ke kia ifui oki, ni egbọ e ke tse wẹ otse ekpe. ³⁹ E ma nono ni wewe e shitọ ukpekhomhi ni ọ mu eloe elemhi owa ugamhi oyi awa ali ashini o mu eloe elemhi ilegba, ni a la le, ni a la da. ⁴⁰ Itoto e rọ li esamhi-olimhi e le. Iromhi ni e nue, eyi abamemhe, e sọ. Eshinegba, ọ ya na wẹ osoli oniemi to ọ.”

Irọna ni osamhi-olimhi ọ rọ na Eshinegba

(iLuk 21.1-4)

⁴¹ Abi ijesu ọ rọ shitọ ti mama oni akpati ni a pfi ukpaghọlo irọna a lo elemhi Owa oyi Eshinegba, ọọ bino egbọ abi e li pfi ikpaghọ lo ọ. Egbọ ni e pfue ebubu e pfi ikpokpomhi ikpaghọ lo. ⁴² Ighọ osamhi-olimhi ni ọa mhue emhikhoghuo, ọ li ya pfi anini eva lo.

⁴³ Ighọ ijesu ọ lu eniye odukhokho eyọli, Ọ́ wẹ, “Igesikia mhi gue e ye e, khi ọni osamhi-olimhi ni ọa mhọli emhikhoghuo ọna, lolli ọ ri irọna ni o fune nya bhale dose egbọ enekpole nya ⁴⁴ Itobọ khi eri eni e pfue e rọte epfue ni e mhue mu epfie rọ rieje irọna. Ama ọni osamhi-olimhi ọna, rọte

elemhi umhame oyọli, ọ kie rue emini ọ mhọli nya ni ọ kha rọ ke le, rieje irọna.”

13

Ijesu ọ guele emini a ya ke me ikpukhokho agbo

(iMat 24.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi ijesu ọ rọte elemhi Owa oyi Eshinegba fie lasele tee, ọmọ odukhokho oyọli oghuo, ọ́ li, “Bino ghue, Osese! Ghe abi ukpokpomhi owa ona ali echẹ ni a rọ ma li e li somhi otse khe!”

² Ijesu ọ sọ li ọ, ọ́, “Wa me ukpokpomhi owa ona. Eghẹghe o ya bhale ni echẹli okhoghuo ọa ke rọ ya migha ukhomhi okhoghuo. Wewe nya e ya de kua.”

Ozughu ali Imu-okhọli vule

(iMat 24.3-14; iLuk 21.7-19)

³ Abi ijesu ọ li shitọ ukhomhi Ute eera Olivu, ni o sọ alo ghue oni Owa oyi Eshinegba, iPita ali iJemhisi ali iJoni ali Aduru e bena bhale ya mhila li, ⁴ E ọli, “Gueye anye, eghẹghe ni a rọ ya ke me eni ingme enana. Elo a ya ke me ni a rọ ya lese khi oni eghẹghe ni eni emhi ena e rọ ya tse khi o she ramhi?” ⁵ Ighọ ijesu ọọ wẹ, “A kuegbe-a ke tokpe, ini ogbokhoghuo ọ khi di e. ⁶ Ebubu egbọ e ya ri eva oyemhe bhale deba e, e liẹ khi, ‘Mhemhe mhi khi lolli,’ ee di ebubu egbọ. ⁷ Ini a suọ khi a khọli, o ke khi eri a suọ eko ingme okhọli obini odonue, a khi ze ni o nighise e udu. Emhi eghoghọ e mema bhale ya tse, ama ukpese agbo ọa kie ramhi. ⁸ Ishishi ali ishishi e ya mu okhọli vule shi egbe ọ, eghiele ali eghiele e ya li mu okhọli vule shi egbe wẹ ọ. Ekẹ o ya la asha kpa ke nighise, ee kulue. Okiamhi oniemi ọ́ pfi. Igbaekele osoli na abi ọọ li okpotso ni oku o lese bele e to egbe.

⁹ “A ri ukpeloe shi ekẹ lolo ke tokpe. A ya mu e je owa ni a la gue ezọ. A la elemhi Owa ugamhi gbe e. A ya ri itobọ oyemhe mu e bhale odalo oyi

† 12:36 Li ze Iwolo 110.1

enighie ali eni ẹ mhẹsẹ ni a rọ gue usomhi onete oyi Ẹshinẹgba yẹ wẹ. ¹⁰ Ama neni ukpẹsẹ agbọ o ya ramhi, a mema she ya tse abọ oni usomhi onete oyi Ẹshinẹgba yẹ ẹgbọ na ishishi nya. ¹¹ Ini a da mu e bhale khi a rẹ ẹ gue ẹzọ, khi zẹ ni udu o nase ẹ shi emini u ya ngme. Ama lẹsẹ ngme emiemi Ẹshinẹgba o ya rọ nẹ oni ẹghẹghẹ aghọ, itobọ khi ọa khi yeye wa ngme, ama Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ.*

¹² “Ẹgbọ e ya ri inyoghuo wẹ bhale na gbolo-a, ita e li ri imi wẹ li bhale ni a li gbolo-a. Ẹghẹghẹ aghọ, eniyẹ e ya ke sọ alo okhọli ghue eni e bia wẹ ọ, e gbolo wẹ-a. ¹³ Ẹgbọ nya e ya ri itobọ oyemhẹ ke biselemhi ẹ, ama oni ọ ri egbe mie ya ramhi ukpẹsẹ, a ya mie pfuase.†

Emhi obe ni ọọ vẹsẹ ẹgbọ kua
(iMat 24.15-28; iLuk 21.20-24)

¹⁴ “Ama, a kha da mẹ emini ẹ pfi oyese, ashini aa kha mẹ ọli, ikhi oni ọ vẹsẹ ẹgbọ kua, ẹghẹghẹ aghọ oni ọ zẹ ebe ọ lẹsẹ abi a ri emini ọ zẹ ngme. Eni e la ekẹ iJudia e na nga ikhomhi ite.† ¹⁵ Oni ọ la ukhomhi owa ne ọ khi tiemhile elemhi owa ya rue emhikhoghuo. ¹⁶ Oni ọ la ifui ishemhi ọ khi na bhale apfẹ ya rue awulu oyọli. § ¹⁷ O ma ze mu ikpotso ni ẹ mẹ ali eni e mhọli eniyẹ ni ẹ nye ẹnyesi shi egbe ẹghẹghẹ aghọ. ¹⁸ Lema Ẹshinẹgba ọ khi bie zẹ ni o de shi ẹghẹghẹ ni ulili oniemi o la gbe ẹgbọ elemhi ukpe. ¹⁹ Itobọ khi onana o ya khi osoli ni o khọlọ ne nya rọte ẹghẹghẹ ni Ẹshinẹgba ọ te ma agbọ. Ọgbọ a ke gbo ya mẹ osoli uza onana ghue ekẹ agbọ.* ²⁰ Ini Ẹshinẹgba ọa li rọte ogbẹlẹ osoli ni a ngme ena khi-a, ogbọkhoghuo ọa ya dobe ji ukhomhi ọ le. Ama irari oyi ẹgbọ eyọli ni ọ zẹ ọda kẹ, ọ rọ rọte eni ogbẹlẹ osoli ena khi-a. ²¹ Ẹghẹghẹ aghọ ini ogbọkhoghuo ọ gueyẹ, ‘Ghekhe, ghe Ọmiepfuese!’ Okekha khi eri ọ yẹ, ‘Ghe ọli oobọ

khe!’ Khi mie ọli suọ. ²² Itobọ khi iromhi emiepfuese ali emekẹguele e ya lasele. E ya ke rieḷe ọḷeḷe ali ikanya ọnyaloa ọdọda rọ ke di ẹgbọ. Ni o khia khi ini ọa gue kia, e ga li ya di egbegbi eni Ẹshinẹgba ọ zẹ ọda kẹ. ²³ Irarighọ, a ga lolo kuegbe-a ke tọ ẹloe ekẹ. Mhi she gue emhi nya yẹ ẹ shi ekẹ se neni oni ẹghẹghẹ o ya ramhi.

Inyenegbe bhale oyi Omi Ọgbọ
(iMat 24.29-31; iLuk 21.25-28)

²⁴ “Ini ẹghẹghẹ osoli ona o ga dọsẹ se nya,

“ ‘Ovọ o ya bishi alo-a,
uki ọa ke dobe gẹ,†

²⁵ Ikpẹtata e deno ukhuli kule,
ukhuli ali ekpabọ
ni e la irarogbe ẹ mhẹsẹ
e ya ke nighise.’‡

²⁶ “Ẹghẹghẹ aghọ, ẹgbọ nya e ya mẹ khi Omi Ọgbọ ọ kia elemhi otughunu ẹ bhale, elemhi ekpabọ ali ufumhi ni ọ gẹ nyanyanya. § ²⁷ Ẹghẹghẹ aghọ, ọ ya ghie igeni eyọli e te asha kpa, ikhi ukpẹsẹ agbọ nya, ti ẹgbọ eyọli ni ọ zẹ ọda kẹ gbili.

Osesẹ oyi oni ọora ọkhua-eni
(iMat 24.32-35; iLuk 21.29-33)

²⁸ “Bino abi ọkhua-eni o li ẹ te. O kha da kpẹsẹ ukhuli, ni o rọ ke ta ebe ne, lẹsẹ khi okasẹ o keḷe ya le. ²⁹ A kha da gbo li lighọ mẹ khi eni emhi ena khi a da mẹ wẹ ne, lẹsẹ khi ẹghẹghẹ o she ramhi. ³⁰ Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi, ẹgbọ eghuo ni e la agbọ memena ẹa ya ghu ne, ni eni emhi ena nya e rọ bhale ya tse. ³¹ Ekẹ ali ukhuli e ya dọsẹ, ama ingmemhi eyemhẹ ẹa ya tigbe dọsẹ ghue.

Ọgbọkhoghuo ọa lẹsẹ oni ogbẹlẹ wẹwẹ
oni ẹghẹghẹ
(iMat 24.36-44)

³² “Ọgbọkhoghuo ọa lẹsẹ oni ogbẹlẹ wẹkhi oni ẹghẹghẹ. Ghe egbegbi igeni ena iloghie ali mhẹmhẹ Omi ọli, sẹ ni Itamhẹ lẹlighuo.* ³³ A ri ukpẹloe

* **13:11** Li zẹ iMat 10.17-20; iLuk 12.11-12 † **13:13** Li zẹ iMat 10.22 ‡ **13:14** Li zẹ iDan 9.27; 11.31; 12.11 § **13:16** Li zẹ iLuk 17.31 * **13:19** Li zẹ iDan 12.1; Irọ 7.14 † **13:24** Li zẹ Aza 13.10; Ezik 32.7; iJoẹ 2.10,31; 3.15; Irọ 6.12 ‡ **13:25** Li zẹ Aza 34.4; iJoẹ 2.10; Irọ 6.13 § **13:26** Li zẹ iDan 7.13; Irọ 1.7 * **13:32** Li zẹ iMat 24.36

shi ekẹ ke tọkpe, itobọ khi waa lẹsẹ ẹghẹghẹ ni ọ la ya bhale. ³⁴ Eri ona o li abi omose ni ọ vu asha obini odonue, ni ọ ri ighumha eyoli shi apfe e ri ukpeloe khu shi na lue. Ọ gueye ọgbogbo akanya ni ọ ya gbe. Ọ gueye oni ọ khe ekhe ọ ke khe ekhe apfe.†

³⁵ “Irarigho, ke khe ekhe, itobọ khi waa lẹsẹ ẹghẹghẹ ni oga ọ ro ya jele. Ini ẹlogbomhi lo o, okekhi itsotso ogbie lo o, okekhi ẹghẹghẹ obili-atso lo o, abi khi ogbie-fiefie lo. ³⁶ Ini ọ bhale guo, khi ze ni ọ bhale ya ẹ khi u wa lẹsẹ a. ³⁷ Abi mhi li gue ọli ye ẹ ena mhi li gbo gueye ọgbokpa. ‘A ke khe ekhe!’ ”

14

Ugbamhi ni a gba khe iJesu
(iMat 26.1-5; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)

¹ O ke kpe ogbele e va le ni a ro ya li ukpe iPasova ali ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, ee nono ode ni e te ya bena mu iJesu gbe-a.* ² E egbe, “Awa khi riele ọli ini a li imu, onyaghu ọa ya lasese shi ọ.”

A la iBetani ku oili shi iJesu egbe
(iMat 26.6-13; iJon 12.1-8)

³ Abi iJesu ọ ro la ẹli iBetani, owa oyi iSamọ ni efafe e kpe mu shito le eminale, ọkpotoso ọghuo ọ rue ukoko ituale ni o lolo ghale, ni o pfi lasele. Ọ gbe oni ukoko a, ọ ku oni ituale shi iJesu ukhomhi.† ⁴ Egbọ eghuo ni e la agho, e ri elemhi ibibi lie egbe, “Elo o ze ni a ro na pfueche oni ituale kua shi afue?” ⁵ A kha ri ọli de ramhi ifata ukpe ali emhi, a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhue. E shi oni ọkpotoso unu egbegbo.

⁶ Ama iJesu ọọ we, “A ze ọli obo. Elo a yese ọli ẹ ngme shi? Egbegbi emini o ti ni o somhi otse ọ riele na mhe. ⁷ Eghẹghẹ kpa eni ẹa mhue e ro nu ẹ la ana, ẹghẹghẹ ni o ghole ẹ kpa a kpaghie we obo. Ama aa ya me

mhe ẹghẹghẹ kpa.‡ ⁸ Emini ọ dobe ya riele ọ riele egho. Eri ọ ku ituale ku mhe egbe shi ekẹ khe ẹghẹghẹ iroto oyemhe. ⁹ Igesikia mhi gue ẹ ye ẹ khi, ashashini a da la tse abo usomhi onete ekẹ agbo ona nya ne, a ya yele emini ọkpotoso ọna ọ riele le.”

Ijudasi ọ lama khi lolu ya ri iJesu de
(iMat 26.14-16; iLuk 22.3-6)

¹⁰ Eghẹghẹ agho iJudasi Isikaroti, ni ọ khi ọtuoghuo eniye odukhokho ogbava, ọ le deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ni ọ ya ri iJesu na we de. ¹¹ Onana ni ọ gueye we, o ga ghole we. E shobo khi wewe e ya ri ikpagho na li. Igho iJudasi ọ li nono ẹghẹghẹ ni ọ ti ni ọ ro ya me asha ri iJesu na we.

IJesu ọ nu eniye odukhokho eyoli le Eminale iPasova
(iMat 26.17-25; iLuk 22.7-14,21-23; iJon 13.21-30)

¹² Ogbele ni odode ni a li oni ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye o ramhi, ni o khi ogbele ni a ro gbe ozele Osumha ọyi oni iPasova-a, eniye odukhokho eyi iJesu e mhila li “Ashi o ghole ẹ ni anye mu egbe shi ekẹ ne, ni u la le eminale iPasova?”

¹³ Igho, ọ ghie eniye odukhokho etuava eyoli, ọọ we, “A lo ifuapfe, omose ni ọ tsua ubene amẹ, ọ ya lona ẹ ode. A deba li je apfe. ¹⁴ A gueye oni ọ mhọli apfe ni ọ ya lo, khi, ‘Osese ọọ, anye mhile u ri anye khasẹ elemhi owa ni lolu ali eniye odukhokho eyelue wewe e la ya le eminale iPasova?’ ¹⁵ Ọ ya re ẹ khasẹ agbala ni emhi nya e gba shi ukhomhi owa atonga, a muno egbe shi akagho na awa.”

¹⁶ Eni eniye odukhokho e vu, e lo ifui apfe, e ya me eni emhi tee abi iJesu ọ gue ọli ye we. Igho e mu egbe oni eminale iPasova.

¹⁷ Ogbomhi o mu ekẹ, iJesu ali eni eniye odukhokho ogbava e bhale. ¹⁸ Abi e li shito gasẹ itebu le eminale, iJesu ọọ we, “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ khi ọtuoghuo elemhi ẹ ọ ya

† 13:34 Li ze iLuk 12.36-38 * 14:1 Li ze Okiali 12.1-27 † 14:3 Li ze iLuk 7.37-38 ‡ 14:7 Li ze iDeut 15.11 § 14:18 Li ze Iwolo 41.9

rẹ mhe de. Oni o nu mhe le emhi memena.”[§]

¹⁹ Udu o yese we-a, otuoghuo-oghuo o o mhila li, “She khi o a khi mhemhe o khi?”

²⁰ O so we o, o o we, “Otuoghuo elemhi e e ogbava o ya khi, oni o ga ri ibuledi nu mhe e somhi elemhi utasa memena. ²¹ Eri Omi Ogbọ o ya ghu-a abi a li keke o li shi eke na li. Eri-tse khi, o maa kholo oni o ya roli de egbe! O kha ga ti ne, ini ogbo o a bie bia li lo!”

Eminale oyi Onomhue

(iMat 26.26-30; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

²² Abi e li le eminale egho, iJesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi o li a, o ro na eniye odukhokho eyoli, o o, “A mo le; Idiegbe oyemhe na.”

²³ Igho o gbo so onyo shi uko, o kphemhi, o roli na we, wewe nya e ga te o da.

²⁴ IJesu o o we, “Olia eyemhe na ni e migha shi ishio bo onogbo, ni a ku kua na ebubu egbo.* ²⁵ Mhi gue igesikia ye e khi mhi aa ke gbo ya rote onyo upfonu ona da, se ni obini Eghiele oyi Eshinegba, ni mhi la da onyo onogbo.”

²⁶ Abi e ro to uwolo se, e fie lasele, e je Ute Eera olivu.

IJesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

²⁷ IJesu o o we, “Ee nya, a ya na kua, a ze mhemhe-ghuo obo, irari khi a she keke o li shi Ebe-no-pfuase khi.

“ ‘Mhi ya ri emhi li

orisumhaka,

isumha e ya ve kua.’†

²⁸ “Ama ini a guise mhe le se, mhi ya ralo khe e iGalili.”‡

²⁹ IPita o o li, “Ini egbo nya e ririy kie e, mhi aa ya kie e.”

³⁰ IJesu o o iPita, “Mhi gueye khi, neni okpa o o gbieghe iteva amiose, u ya kie mhe itese.” ³¹ IPita o kie gema o gue gagaga, o lie, “Ini o ri riy khia khi oni mhi la nu e ghu-a lo, mhi aa ya

tigbe kie-e.” Enekpole nya e li ngme ghọ.

IJesu o la iGetisemani so iromhi
(iMat 26.36-46; iLuk 22.39-46)

³² E je ashini a lu iGetisemani, iJesu o o eniye odukhokho eyoli, “A shito ana ni mhi ya so iromhi bhale.” ³³ O rue iPita ali iJon ali iJemhisi ma egbe vu. Iyesudu-a ali anasemhe e bhale na li. ³⁴ O we, “Oya ni o la mhe udu memena o gba a. O ga nono ni lue gbe mhe. A migha akana khe mhe, a ke tokpe.”

³⁵ O ti je odalo deno, o de ya yeshi eke, o o so iromhi ini o ya ze riele ni oni eghoghe ona o dose lue. ³⁶ O o, “Itamhe, Itamhe, emhikpa o ze e riele. Rue mhe oni uko osoli ona odalo le. Eri-tse khi, o a khi abi o ghole mhe, se ni abi o li ghole e.”

³⁷ Abi o nyene egbe bhale, o me khi eni eniye odukhokho e lese-a. O o iPita, “ISamo, eri u lese-a? Aa do be nu mhe tokpe ukuku eghoghe tse? ³⁸ Ri ukpelo shi eke gbo ke so iromhi ini u khi de ini u mholi imufe. Ayemhe oye o mu egbe ni o ro riele, eri-tse khi, idiegbe oye o a do be.”

³⁹ Igho o gbo vu ya so iromhi enabi o kpe so. ⁴⁰ Abi o ro nyene egbe bhale, o gbo bhale ya e we khi e lese-a, irari khi o lese o la we alo, ea lese abi e ke ya ngme o li.

⁴¹ Abi o ro nyene egbe bhale utonuzese, o o we, “Olese a kie la, ni a yemhe-a? Olese ogho o she bu e! Oni eghoghe o she ramhi. A bino khe khi, a ri Omi Ogbọ na ena olamhe de. ⁴² A vule ni awa vu! Oni o remhe de o o bhale ena!”

A mu iJesu

(iMat 26.47-56; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)

⁴³ Abi o li ngme, iJudasi, ni o khi otuoghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava o bhale. Egbo ni e tsua itsua okholi ali itakobi ali ikpokpo, ni ighie eyi ekpodalougamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e ghie, e nu o li bhale.

* 14:24 Li ze Okiali 24.8; iJere 31.31-34 † 14:27 Li ze iZaka 13.7 ‡ 14:28 Li ze iMat 28.16

⁴⁴ Oni ọ rọli de ọ she kpẹ gweye eni e nu ọli kia, ọọ wẹ, “Oni mhi da pfpfi ekphamhi ne, lọli ọ khi ọni a nono. A mu ọli, a khe ọli ekhe rue vu.” ⁴⁵ Abi e rọ lese lole, ijudasi ọ le deba iJesu, ọọ, “Osese.” Ọ pfpfi ọli ekphamhi. ⁴⁶ Eni emose e mu iJesu. ⁴⁷ Igho ọtuoghwo eni e migha epfe-agho ọ ji itakobi oyoli emhi lasese, ọ be oghumha oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi esọ-a.

⁴⁸ IJesu ọọ wẹ, “Okholi mhi tsua, ni a rọ lina tsua itsua okholi ali itakobi ali ikpokpo bhale ya mu mhe? ⁴⁹ Ogbele kpa mhi rọ nu e la, mhi la Owa oyi Eshinegba e sese. Aa mu mhe. Eri a me emhi ena ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.” § ⁵⁰ Igho eniye odukhokho eyoli nya ni e deba li e ve kua, o kpe lolighuo le.

⁵¹ Ozeo oghuo ni ọ sọ awulu ona yeyeye, ọọ deba iJesu. Abi e rọ to obo sọ li, khi wewe e ya mu ọli, ⁵² ọ nyanọ awulu-a mhuẹ wẹ abọ, ọ ri irumheba na vu.

Otu iSaediri e ri iJesu gue ezo
(iMat 26.57-68; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

⁵³ E mu iJesu bhale owa oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya, ali egbhali ali ekekebe ali esese Ishi eyi iMosisi nya e le gba. ⁵⁴ iPita ọ tapfia deba li ukhokho, ya ramhi elemhi apfe oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ọ nu eni e khe ekhe shito khasẹ erali.

⁵⁵ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali oni igbaa oyi iSaediri nya, e nono emhi ushi ni e ya mu mhọli iJesu obo, ni e ba me asha gbe ọli-a. Eẹ me emhikhoghwo. ⁵⁶ Ebubu egbo e pfi ọtsele eyi egbhọli mu ọli, eni ọtsele nya, ẹa de shi oghuo.

⁵⁷ Ikpukhokho, egbo eghuo e vule pfi ọtsele egbhọli ona mu iJesu. Eẹ, ⁵⁸ “Anye suọ khi ọọ lie khi, ‘Mhi ya guoghọ Owa oyi Eshinegba onana ni egbo e ri abọ ma-a, ele-esẹ mhi to olese ni egbo ẹa ri abọ ma.’ ”* ⁵⁹ Abi e rie

kie ngme ona, ọtsele eyewe ẹa kie de shi oghuo.

⁶⁰ Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ vule migha odalo oyewe nya, ọ mhila iJesu. “Waa bie ya sọ wẹ ọ? Ezo elo na ni egbo ena eẹ gue shi e egbe?” ⁶¹ Ama iJesu ọ tsaghie a, ọa sọ wẹ ọ. Oga oyi ekpodalo ugamhi, ọ gbo mhila li, “Yeye u khi Omiepfuese, Omi Eshinegba ọna Kueghie?”

⁶² IJesu ọọ li, “Lọli mhi khi. Eẹ nya a ya me khi Omi Ogbo ọ shito obita oyi Eshinegba ni ọ fune, ali khi ọ la otughunu rọte irarogbe e tiemhie.” †

⁶³ Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ nyanọ itsua shi egbọli uruli abi ọ li yila. Ọọ, “Awa ke gbo nono ọtsele olese. ⁶⁴ Eẹ nya a she suọ abi ọ pfi unu-a deba Eshinegba. Sẹ a sọ shi ọ?”

Wewe nya e pfa ezo mu ọli khi ọni a gbe-a ọ khi. ‡ ⁶⁵ Egbo eghuo ọ, e tono ete ku ọli. E ri emhi gẹno ọli alo. E pfi ọli emhi, e ọli, “Me eke guele, gweye anye ọni ọ pfi e emhi?” Eni e khe ekhe e mu ọli, e lase ọli esọ.

IPita ọ khi loli ẹa lese iJesu
(iMat 26.69-75; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Abi iPita ọ kie shito elemhi apfe egho, omueshi oghuo ni ọ khi ọni ọọ ga oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ bhale. ⁶⁷ Ọ me iPita abi ọ rokhasẹ erali, ọ toli okpe tsuke.

Ọọ li, “Yeye u li nu iJesu na iN-azarẹti i kia.”

⁶⁸ Ama iPita ọ tia. Ọọ, “Mhi a lese emini wa ngme.” Ọ lase agho le je ode ni a te e lo elemhi apfe. [Igho okpa ọ gbieghe.]

⁶⁹ Abi ọni omueshi ni ọ ga ogbo ogho ọ rọ gbo me iPita agho, ọ gbo riele eni ingmemhi ngme khasẹ eni e migha epfe agho. Ọọ, “Otuoghwo elemhi wẹ, ọni omose ọna ọ khi.” ⁷⁰ iPita ọ gbo tia.

Oo li denẹ, eni e migha epfe agho e ke iPita, “Igesikia lo khi ọtuoghwo elemhi wẹ u khi, irari khi ọnge iGalili u khi.”

§ 14:49 Li ze iLuk 19.47; 21.37 * 14:58 Li ze iJon 2.19 † 14:62 Li ze iDan 7.13 ‡ 14:64 Li ze iLev 24.16

⁷¹ Igho o li se egbo li isheli, o romhi eni isheli. O lie, "Mhi aa ga lese omose ona ni a ngme ena."

⁷² Utoghuokpe, okpa o gbieghe utonuzi-eva. IPita o sato emini iJesu o gueye o li khi, "Neni okpa o ya gbieghe utonuzi-eva, u ya kie mhe itese." Igho o gbe akhe evie a.

15

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti (iMat 27.1-2,11-14; iLuk 23.1-5; iJon 18.28-38)

¹ Eluzogbe fiefie, ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi ali igbaa eyi iSaediri nya, e ye ugbamhi. E ge iJesu rue vu ghi iPaleti.

² Oni iPaleti o mhila iJesu ogbo, oo li, "Oghie oyi egbo iJu u khi?"

IJesu oo, "Eee! Igho lo abi u ngme o li."

³ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ga gue ezọ emhi ebubu shi iJesu egbe. ⁴ Igho iPaleti o gbo mhila li ogbo, oo, "Wa ya pfunu, u suọ iwali ezọ ni e gue e shi e egbe?"

⁵ Ama iJesu o a so li o. O ri abo sha iPaleti.

A pfa ezọ mu iJesu a ka gbe o li a (iMat 27.15-26; iLuk 23.13-25; iJon 18.39--19.16)

⁶ Abi aa li ini o lina ramhi egheghe ukpe iPasova, eri iPaleti o rue ogbo oghuo owa ighumha lasele na we abi o ghole we shi. ⁷ Egheghe agho omose oghuo ni a lu iBarabasi o la owa ighumha, ni o khi oghuo egbo ni a mu. Eri a mu o li shi ugbeli ni o gbe egheghe ni a ro me onyaghu. ⁸ Abi eni egbo e ro bhale gbii ya mhila iPaleti o rie le emini o kie kpe rie le na we, ⁹ iPaleti o mhila we, oo, "A nono ni mhi rue oghie iJu abo a na e?" ¹⁰ O ga lese gboo khi itobo ibiselemhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ro mu iJesu ghi lue. ¹¹ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sese egbo e gueye iPaleti o ri ochoghwo wolo iBarabasi obo a na ewe.

¹² iPaleti o mhila we, oo, "Elo mhi ke li oni a lu oghie iJu sho?"

¹³ E tse se leghe, "A ta li ma oara apfida."

¹⁴ iPaleti o mhila we, oo, "Elo o ze, umha-guekia onoghwo o rie le?" Ama eena e tse se ne, "A ta li ma oara apfida!"

¹⁵ Ni o ro rie le emini oo ghole eni egbo, o wolo iBarabasi abo-a na we. Oo e gbe iJesu ite, o rue o li na we e ka ta li ma oara apfida.

Ekholi-okhue e ri iJesu li egia (iMat 27.27-31; iJon 19.2-3)

¹⁶ Eni ekholi-okhue e rue iJesu lo elemhi apfe agbala oyi igovuno. E lu ekholi-okhue apfewe eni e kpole. ¹⁷ E ri awulu icha ni o khi egholi ibulu, so li, e ri igba do arula rughu o li ukhomhi. ¹⁸ E lie o li, "A da abo na oghie oyi egbo iJu!" ¹⁹ E pfino o li ukpokpo ukhomhi iti ingmi-ingme, e tono ete ku o li. E de ya wugha li odalo, e nyese ukhomhi na li. ²⁰ Abi e ro ligho ri iJesu li egia se nya, e gueghie o li oni awulu icha ni o khi egholi ibulu ogho, e nyene egbe ri itsua eyo li so li. Igho e rue o li vu ya tama oara apfida.

A ta iJesu ma apfida (iMat 27.32-44; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)

²¹ Abi e ro le, e ya e omose oghuo ni a lu iSamon ni o rote ode oyoli dose, ni o rote asha jele. Igho eni ekholi-okhue e ri itoto mu o li o tsua oara apfida oyi iJesu. ISamon ongi iZireni o khi, o gbo khi ita Alezada ali iRufosi.* ²² E rue iJesu bhale ashini a lu iGogota. [Ugua ukhomhi olimhi a ri iGogota ngme] ²³ A ri onyo ni a ku ikhumhi na lui Imari shi na li o ro da, ama oara lama da li. ²⁴ E ta li ma oara apfida. E kemhi itsua ni o so mholi egbe abo. E ti ebe ro kemhi eni ide eyo li, ni e lese oni o ya te ogbogbo.†

²⁵ Egheghe agogo itili eluzogbe a ro ta li ma oara apfida. ²⁶ Emini e keke ro kphase oni oara apfida kpeda na li khi. Oghie Oyi Egbo iJu. ²⁷ E li gbo ta ighiatọ etuava ma oara apfida mama li, otuoghwo o la li obo-ita, onokpole

* 15:21 Li ze iRom 16.13 † 15:24 Li ze iWolo 22.18

o la li obogobọ. ²⁸ Ona o ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni ọọ, “A leli ọli ma ighiato.”† ²⁹ Egbọ eni e te epfe agho dose, e pfi itsue manya iJesu, ee nighise ukhomhi, e lie, “Ebaneke! Yeye ni u ya guogho Owa oyi Eshinegba-a, u gbo rielle o to ogbele ese.‡ ³⁰ Ro te oara apfida tiemhie sho ya mie egbe e pfuese.”

³¹ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi e li ri iJesu li egia, e lie egbe we. “O mie egboese pfuese, ama o dobe mie egboli pfuese. ³² Aze ni oni Omiepfuese ona, ikhi oghie iZireni, ni o rote oara apfida tiemhie ni awa me, ni awa mie oli suo.” Eni a li ta ma oara apfida mama li, e ga li nu we tsue oli.

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iLuk 23.44-49; iJon 19.28-30)

³³ Agogo igbeva oguota, obili o bi oni eke a nya. Elemhi iwakati ese oni obili o la ogbe ramhi. ³⁴ Agogo ese o ramhi, iJesu o tsesse leghe, o ri unu eoli oyewe lie, “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Emini a ri ona ngme khi, “Eshinegba oyemhe, Eshinegba oyemhe, elo o ze ni u ro tsua mhe pfa.”*

³⁵ Abi egbo eghuo ni e migha epfe agho e ro suo khi o ngme na, e ke, “Ri eso shi eke khi o lui Elaja.”

³⁶ Omose oghuo elemhi eni egbo o na ya rue isoso so li onyo ni okhe a, o ge oli shi ukpokpo roli kpe iJesu unu o ro da. Oni omose o ke. “A ze oli obo, ni awa me ini Elaja o ya bhale ya rue oli ukhomhi oara apfida tiemhie.”†

³⁷ IJesu o tsesse leghe, o ghua.

³⁸ Ukpokpomhi ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba, o rote idane kiese-a asha eva ya to eke.† ³⁹ Abi okholi-okhue oniemi ni o migha odalo oni oara apfida o ro suo abi iJesu o tsesse leghe, ni o ro me abi o li ghua, ọọ, “Egbegbo lo khi, Omi Eshinegba omose ona o khi.”

⁴⁰ Ikpotoso eghuo e ta pfa bino, iMeli onge iMagidaleni, ali iMeli inyi iJemhisi oni o kpoke, ni o gbo khi inyi iJosisi ali iSalome. ⁴¹ Ikpotoso ena e mema deba iJesu ni e ri ukpeloeh khu oli obini iGalili. Ikpotoso elese ni e deba iJesu bhale iJerusalemu e li ga migha agho.‡

Irote oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁴² Ogbomhi o she mu eke elegho ni o khi ele ni a ro mu egbe khe ele iyemhea oyi egbo iJu. ⁴³ IJosefu onge Arimatia, ni o khi oghuo eni e mhesse, ni o khi ogbo ni o li mu eloe. Eri o bie kpe ri eloe shi eke khe Eghiele oyi Eshinegba. O gbe udu le ya gueye iPaleti o rue olimhi oyi iJesu na lue ya to. ⁴⁴ O ga sha iPaleti abo khi iJesu o she gbhe gho kele ghua. O lui oni okholi-okhue oniemi ogho mhila ini iJesu o she gbhe ghua. ⁴⁵ Abi iPaleti o ro rote unu oyi oni okholi-okhue oniemi ogho suo khi igho o khi egbegbo, o tsua olimhi oyi iJesu na iJosefu. ⁴⁶ Igho iJosefu o de ide, o rue oni olimhi tiemhile oara, o khuli oli, o ri oli to uji ni a to shi eche. O gheghele eche oniemi guese oni uji. ⁴⁷ iMeli onge iMagidaleni, ali iMeli inyo iJosisi e me ashini a ri oli to.

16

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMat 28.1-8; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Abi ele iyemhea o ro dose se, iMeli onge iMagidaleni, ali iSalome, ali iMeli inyi iJemhisi, e de afu ituale ni ee pfi mhu obo ni wewe e ya khakha li shi idiegbe olimhi oyi iJesu. ² Ogbie-fiefie ni o khi uka, khi ovo o lese ngale, e je atalimhi ni a roli to. ³ Igho e mhila egbe we, “Oghuo o ya gheghele eche unu oni atalimhi-a na awa?”

⁴ Ama abi e ke ro yase alo eke bino, e me khi a she gheghele oni eche ni o

† 15:28 Li ze Aza 53.12 § 15:29 Li ze Iwolo 22.7; 109.25; iMak 14.58; iJon 2.19 * 15:34 Li ze Iwolo 22.1 † 15:36 Li ze Iwolo 69.21 † 15:38 Li ze Okiali 26.31-33 § 15:41 Li ze iLuk 8.2-3

gho gbēdi unu oni atalimhi-a a. ⁵ Abi e rọ lo oni uji, e mē ozo ni o so itsua epfopfo na dogo, khi o shito epfe obita. O sha wē abo.

⁶ Oo wē, “Abo e khi sha e.” “Ijesu onge iNazarēti oni a ta ma oara apfida a nono? O she te eghuli guale. Oa la akana. Ghe ashini a rọli to. ⁷ Ama a ke vu, a ka gueye eniye odukhokho eyoli ali iPita khi, ‘O she ralo iGalili e khe e. A ya bhale ya e oli shi agho abi o kie kpe gueye e.’ ”*

⁸ Eni ikpotso e lasele, e na ya je apfe. Abo e sha wē, ulishi oo mu wē, ẹa nu ogbokhoghuo ngme irari khi ulishi o mu wē.

[Ebe eni odode eghuo eni a rọte keke oni Usomhi Onete ona, ẹa mhọli odada 9-20 oyi ukhomhi 16 ona.]

Ijesu o ri egbọli khasẹ iMeli ongi iMagidaleni

(iMat 28.9-10; iJon 20.11-18)

⁹ Abi ijesu o rọ rọte eghuli guale ẹle uka se, o ri egbe oli kpe khasẹ iMeli onge iMagidaleni, oni ijesu o khu ayemhe ebe ishilua rọte egbe ya fiẹ. ¹⁰ O vu ya gueye apfe ijesu ni ee vie. ¹¹ Abi e rọ suọ khi ijesu o she guale khi o la agbo ali khi iMeli ongi iMagidaleni o mē oli, ẹa mie shi oli o.

Ijesu o ri egbọli khasẹ eniye odukhokho aava

(iLuk 24.13-35)

¹² Abi a rọ mē ona se, ijesu o rọte ode ododa ri egbọli khasẹ ewe aava abi e li lo elemhi oni ẹoli. ¹³ E nyene egbe jele, e gbo gueye eniye odukhokho ni e kpole, ama, ẹa gbo li mie shi wē o.

Ijesu o ri egbọli khasẹ eni eniye odukhokho ogbaghuo

(iMat 28.16-20; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁴ Ikpukhokho, ijesu o ri egbọli khasẹ eni eniye odukhokho ogbaghuo abi e rọ le eminale. O dese wē shi umha-mhọli irudunga oyewe, ali umha-nono ni e mie shi emini eni e mē luẹ e ngme abi o rọ guale se.

¹⁵ Oo wē, “A lo elemhi eke agbo nya, a ke gue usomhi onete oyemhe ye ogbokpa.† ¹⁶ Onini o da mie e suọ, ni a da batazi ne, o ya mhọli imiep-fuese, ama oni oa da miesuo, a she pfa ezọ mu oli. ¹⁷ Olele ona o ya ke deba eni e miesuo, e ya ri eva oyemhe khu ayemhe ebe kua, e ya ngme emue onogbo unu. ¹⁸ E ya ri abo eyewe mu enye eke, ini e riẹ rue ikhumhi ni oo gbe ogbo da, oa ya li wē abikhoghuo. E kha ri abo nga eni e ghua egbe, e ya toto.”

A rue ijesu nga obini iloghie

(iLuk 24.50-53; Ika 1.9-11)

¹⁹ Abi ijesu Onomhue o rọ nu wē ngme se, a rue oli nga idane iloghie. O shito ukiekie obita oyi Eshinegba.‡ ²⁰ Igho eniye odukhokho eyi ijesu e li fiẹ ya tse abo oni usomhi onete gase asha kpa. Igho Onomhue o rẹ wē gbe ikanya, o ri ikanya onyaloa ni e gbe ri ungmehi oyoli tse.

* 16:7 Li zẹ iMat 26.32; iMak 14.28 † 16:15 Li zẹ Ika 1.8 ‡ 16:19 Li zẹ Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iLuku O keke

Iròkhase

¹ Ebubu ẹgbọ e she rọshẹka keke emini e bhale ya tse nya ẹghẹghẹ oyi anye. ² Ẹzeze abi ẹgbọ eni ẹ gue ungmehi oyi Ẹshinẹgba le, ni e rọte igbaekele ri ẹloe me we abi e li de, igho e li gue we ye anye, ni anye ro ligho keke we. ³ Aborokhia khi eni ingme ena, khi rọte igbaekele mhi te towe okpe, lolu o ro ti mhe ẹloe, ni mhi kuegbe-a keke abi e li de ghi ẹ, yeye iTiofilosi ni a ri ekpe ẹ na, ⁴ Ishegho ni u ro ya lese egbegbi ingme ni e la emini a sese ẹ.

A guele shi eke khi, a ya bia iJonu

⁵ Okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba oghuo ni a lu iZakaraya o ya la ẹghẹghẹ oyi oghie ni a lu Erọdu ni o mhuẹ eke iJudia. Oni iZakaraya o khi otuoghuo igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni Abija o li la. A lu ughue oli Enizabeti ni o khi omiomi Eroni.* ⁶ Oni omose ona ali ughue oli, e khi ẹgbọ ni e pfuase shi odalo oyi Ẹshinẹgba, ni e ri ishi eyi Ẹshinẹgba a gbe akanya. ⁷ E a bia omọ itobọ khi Enizabeti aga o khi. Wewe ava-ava e she womhe.

⁸ Eleghuo, khi ugamhi o te iku ẹgbọ ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni iZakaraya o la, ⁹ obọ o mu iZakaraya khi lolu o ya lo Owa oyi Ẹshinẹgba ya tose ituale afu ẹera ukhomhi atete. Igho eni igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba e kie kpe ẹ li. ¹⁰ Abi ẹghẹghẹ ni a ro o tose eni ituale o ro ramhi, eni ẹgbọ ni e bhale shi oni ugamhi, e legba atukpapfe, e so iromhi.

¹¹ Igho agheni oyi Ẹshinẹgba o bhale ya migha ukiekie obọ ita oni adido ni a la tose ituale. ¹² Abi iZakaraya

o ro me oni agheni, o yila, ulishi oo mu oli. ¹³ Ama oni agheni oo li, “Khi ze ni ulishi o muẹ, Ẹshinẹgba o she suo iromhi ni u so. Ughue Enizabeti, o ya bia omọ ne. IJonu khi eva ni u ya lu oli. ¹⁴ Oni omọ, o ya ri oghẹle ali iregbemu ghi ẹ. Ebubu ẹgbọ e ya ghele shi ubiamhi oyoli. ¹⁵ Irari khi o ya fu shi odalo oyi Ẹshinẹgba. O khi tigbe da onyo ni o toto ghue. Rote ele ni a te ya bia li, o te ya mhuẹ Ayemhen-pfuase. ¹⁶ Ẹgbọ iZireni ebubu o ya mu pfi bhale deba Ẹshinẹgba Onomhuẹ oyewe.† ¹⁷ Onomhuẹ o ya ghie oli ralo, o mhuẹ ekpabọ ali ayemhe enabi eyi Elaja. O ya mu udu oyi eni e khi ita pfi ni e ke nono ingme oyi imi we. Ẹgbọ eni ẹa kpe ẹ suo eso na Ẹshinẹgba, ẹ suo eso na Ẹshinẹgba abi egbegbi ẹgbọ ẹẹ li. O gbo mu ẹgbọ egbe shi eke ke Ẹshinẹgba.”‡

¹⁸ IZakaraya o ro mhila oni agheni, “Se o li ya khuese mhe khi igesikia u ngme? Irari khi mhemhe ali ughuemhe anye she womhe.”

¹⁹ Oni agheni oo li, eva oyemhe khi iGbuleni. Mhemhe mhia migha odalo oyi Ẹshinẹgba. Lolu o ghie mhe mhi ka nu ẹ ngme, mhi gue oni usomhi onete ona ye.§ ²⁰ Ama ungmehi u ke ya melea ramhi ẹghẹghẹ ni oni ungmehi ona o ro bhale ya tse, itobọ khi u waa mie emini mhi gweye suo ni o bhale ya tse shi ẹghẹghẹ oyoli.

²¹ Ẹghẹghẹ ni a ngme ena, ẹgbọ e kie migha olase ke iZakaraya. Abọ e sha we, irari khi o she ke tse oni elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba dose. ²² Abi o ke ro lasela o ke ngme unu. Eni ẹgbọ e te odode lese khi imeke o me oni elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba irari khi obọ o ke ro nu we ngme.

²³ Abi ogbele ni iZakaraya o ro ya ga oni ugamhi e ro gba, o je apfe. ²⁴ Igho, ughuoli Enizabeti oo me. O la ufui owa iki ishe, o ke lasela ni ẹgbọ e me. ²⁵ Oni okpotso oo, “Ẹshinẹgba o she riele onana na mhe. O mhuẹ isomhemhi

* 1:5 Li ze 1 Okhe 24.10 † 1:16 Li ze iNoba 6.3
9.21; iMat 18.10

‡ 1:17 Li ze iMala 4.5 § 1:19 Li ze iDan 8.16;

na mhe, O rue mhe omama egbe le ukpeloe oyi egbo.”

Ageni o guele abi a lie bia iJesu

²⁶ Uki onuzi-esesa o gba ni Enizabeti o te e me, Eshinegba o ghie ageni ni a lu iGebuleni bhale eoli iNazareti ni o la eke iGalili. ²⁷ Oni ageni o bhale deba omueshi ni o la lese omose ne ni a lu iMeli ni omose ni a lu iJosefu o o gue. Unuekpe oyi iDefidi iJosefu o khi.* ²⁸ Oni ageni o bhale deba iMeli. O tse oli, o o li, “Moo mueshi! Eshinegba o she khivose ne! Eshinegba o nue la!”

²⁹ Oni otse ona o ri abo sha iMeli irari khi o la lese emini otse onana o ngme. Egbe ea ke sheshe oli. ³⁰ Ama oni ageni o o li, “Khi ke ze ni ulishi o mue, irari khi Eshinegba o she mholi isomhelemhi ne.” ³¹ U ya ke me, u bia omo omose, iJesu wa lu eva oyoli.† ³² Ogb o ni emhi o ya khi, Omi Eshinegba no Yagha ne Nya a ya ke lu oli. Eshinegba o ya rue ukpekhomhi eghiele oyi itali iDefidi na li. ³³ O ya mhue omhese shi omhue-apfe oyi iGiekopu agboagbo. Eghiele oyoli o ya mhue ukpese.‡

³⁴ iMeli o mhila oni ageni, o o, “Se ingme ni u ngme ena e li bhale ya tse? Irari khi mhi aa lese omose ghue.” ³⁵ Oni ageni o o li, “Ayemhe-no-pfuase o ya bhale debe, eghenge agho ekpabo eyi Eshinegba no Yagha ne Nya e ya tsua rughue, omo ni u ya bia, oni o pfuase Omi Eshinegba a ya ke lu oli. ³⁶ Enizabeti inyoghuae ni a kpe e lu aga, o she lie me umemhi, iki esesa o la memena, abi o tseku khia khi o she womhe egho, o ya bia omo. ³⁷ Irari khi aa me emini Eshinegba o dobe e riele.”§

³⁸ iMeli o o li, “Eshinegba o mhue mhe. O ka a tse na mhe abi u li ngme oli.” Igho oni ageni o li vu.

iMeli o ya feli Enizabeti

³⁹ Eghenge ana iMeli o nyanya muno egbe, o je eoli ni e la efpufe

ute ena eke iJudia. ⁴⁰ O ramhi apfe oyi iZakaraya, o tse Enizabeti. ⁴¹ Abi Enizabeti o ro suo otse oyi iMeli, omo ni o la li elemhi o mu egbe nyene. Ayemhe-no-pfuase o bhale deba li. ⁴² Enizabeti o khueghie unu a leghe, o o li, “Oni a khivose na u khi elemhi ikpotso. Oni a khivose na omo ni u ya bia o khi. ⁴³ Oghuo mhi khi, ni inyo Onomhue oyemhe o ko ya feli? ⁴⁴ Abi mhi ro lese suo otse oye, omo ni o la mhe elemhi o ri oghel mu egbe nyene. ⁴⁵ Ikhivose o khi na ogb o ni o mie ungmehi ni Eshinegba o ngme khi o ya roli tse.”

Uwolo ikueghie ni iMeli o to

⁴⁶ iMeli o o, “Mhi ri ayemhe oyemhe kueghie Eshinegba. ⁴⁷ Mhi rote elemhi ayemhe oyemhe kueghie Eshinegba Omiepfuese oyemhe. ⁴⁸ Irari khi o yele mhe ni mhia mu eloe le. Rote ana vu, egbo kpa, e ya ke e lu mhe, Oni a khi vose na.* ⁴⁹ Ipfuase o khi eva oyi Eshinegba no fune, Irari khi o riele emini emhi na mhe. ⁵⁰ O mhue isomhelemhi na egbo nya ni e na ulishi oyoli rote agbhotu ya je agbhotu. ⁵¹ O ri abo oyoli gbe ikanya onyaloa, o vese egbo ni e mhue itiegbenga elemhi isamhi udu eyewe kua. ⁵² O ti ighie tiemhile eke,† ama o yase egbo ni e ti egbewe tiemhie nga idane. ⁵³ O ri eminete na egbo ni okiamhi o o gbe le. Ama eni e pfue, o ku we e pfue abo-a. ⁵⁴ O she ri ishiob o ni o shi na itawa tse. O bhale ya kpaghie egbo iZireni eni ee ga li ob o. ⁵⁵ Abi o li shi ishob o

* 1:27 Li ze iMat 1.18 † 1:31 Li ze iMat 1.21 ‡ 1:33 Li ze 2 iSam 7.12,13,16; Aza 9.7 § 1:37 Li ze Igbae 18.14 * 1:48 Li ze 1 iSam 1.11 † 1:52 Li ze iJobu 5.11; 12.19 ‡ 1:55 Li ze Igbae 17.7

na agbòagbò na Aburaamu
ali imimi òlì, †
ni ò gbo li nu
ititawa ngme òlì agbòagbò.”§

⁵⁶ IMeli ò nu Enizabèti la iki esè
neni ò je apfè.

Abi a li bia iJoni Oni o o batazi egbo

⁵⁷ Eghèghè o ramhi ni Enizabèti
ò rọ ya bia, ò ya bia òmọ òmọse.
⁵⁸ Idogbapfè ali egbo eyọlì e suọ abi
Eshinègba o somhi elemhi òlì. E nu
òlì ghèlè. ⁵⁹ Ogbèlè-elele o ramhi ni a
rọ ya shèlè ònì òmọ a, ee nono ni e lu
òlì iZakaraya ni o khi eva oyi ita li.*
⁶⁰ Inyọlì o o wè, “Iiye! Eva oyọlì khi
iJoni.”

⁶¹ Eni egbo è òlì, “Ogbòkhoghwo o la
unuèkpè oyè ni ò kpè le eva onana
ghue.”

⁶² Igho e ri abo nu ita oni o mo ngme
ro mhila li abi a ya ke lu oni o mo.
⁶³ O o wè, e rue emini a kèkè emhi
è shi ali ugba na luè. O kèkè khi,
“Eva oyọlì khi iJoni.” O ri abo sha
wè nya. ⁶⁴ Utoghuokpe, unu oyọlì
o khueghie-a, o o ngme, o o kuèghie
Eshinègba. ⁶⁵ Ulishi oo mu idogbapfè
egho nya. Oni ungmehi egbo nya
e ke ngme asha kpa eke iJudia. ⁶⁶ O
ri abo sha ogbokpa ni o suọ oni ung-
memhi. Ee mhila, “Omọ nabi sè ona o
ya khi?” Irari khi obọ oyi Eshinègba o
nu òlì la.

Uwolo ikueghie ni iZakaraya o to

⁶⁷ Ayemhè-nọ-pfuasè o tiemhile shi
iZakaraya ita oni o mo o. O o ngme
ungmemhi aguele, o o liè,

⁶⁸ “Ikuèghie o khi na
Eshinègba Onomhue oyi iZireni,
itobọ khi o she
bhale ya pfa
egbo iZireni eyọlì shi eke.

⁶⁹ O rọte unuèkpè
oyi iDefidi, omọ oyọlì,
mu adenomọ Omiepfuese
vule na anye.

⁷⁰ Abi o li rọte
unu emekèguele
ni e pfuasè eyọlì

ena elelè shobọ,
⁷¹ khi lọlì ya tsumhi awa
obọ oyi ebe awa
ali eni è biselemhi awa.

⁷² Ali khi lọlì ya somhelemhi itita awa,
ni sato ishobọ oyọlì ni ò shi na wè,

⁷³ ikhi isheli ni ò romhi
shi emini o gueyè ita awa Aburaamu,

⁷⁴ khi lọlì ya rue awa
obọ oyi ebe awa le,

ini awa khi ri
ulishi ga luè

⁷⁵ elemhi ipfuasè ali ingeli enete,
agbòagbò kpa.

⁷⁶ Yeyè omimhè,
a ya luè omekèguele oyi

Eshinègba nọ Yagha nẹ Nya; †
irari khi u ya ralo

ya bè ode-a khè Onomhue.

⁷⁷ Ni u rọ gueyè egbo eyọlì khi
rọte igbe-olamhè-kua na wè,
e te ya mhọlì imiepfuese.

⁷⁸ Irari khi Eshinègba oyawa
o o mhọlì ilèlemhi,

o ya zè ni ovọ
imiepfuese oyọlì

o te idane ngale shi awa o.

⁷⁹ Ali ni o rọte idane gè
nga eni e la alo ebili egbe
ali eni e la okhena eghuli. †

Ni o ri awa te ode opfomhè.”

⁸⁰ Igho oni o mo o lii fu, o lesè ingme.
O la ifui odagbe ifufu ramhi eghèghè
ni o rọ lasele tse abo ungmehi oyi
Eshinègba yè egbo iZireni.

2

*Ubiamhi oyi iJesu
(iMat 1.18-25)*

¹ Eghèghè agho, Oghie Ogositosi
iSiza o shi ushi a ka leli egbo ni e
la ishishi ni igometi iRomu e mhese
shi nya. ² Ona o ya khi ileli egbo
oni odode ni a kpè mè eghèghè ni
iKuirinusi o rọ khi igovunọ shi eke
iSiria. ³ Ogbogbo o je apfè oyọlì ya
kèkè eva shi eke.

⁴ IJosefu o te eoli iNazareti ona eke
iGalili li je iBetilemu ona eke iJudia
apfè oyi itali ni a bia oghie ni a lu

iDefidi shi, ɔni iJosefu ɔ khi unuekpɛ oyi iDefidi. ⁵ Ɔ rue iMeli ni ɔɔ gue ughue mhuɛ obɔ je oobɔ li ya keke eva shi eke. Ɔni iMeli ɔ she me. ⁶ Abi e ro la oobɔ, oku oo to iMeli. ⁷ Ɔ bia ɔmɔ ɔmɔse ni ɔ khi ɔmɔdiɔli. Ɔ ri ide genɔ li yɛshi ukpeko ni a ri eminale ɛ shi na elamhako le. Ogbani a so elamhako shi ɔ bia li shi, itobɔ khi ɛa me asha kushi ashini ɛgbɔ e ku a shi.

Igeni e gueye erisumha-kia khi a bia iJesu

⁸ Eni e ri elamhako ɛ kia eghuo, e la oni ukiekie oni ɛoli ri ɛloe e khu elamhako eyewe ɛliyose. ⁹ Igho aɛni oyi Eshinegba ɔ bhale deba we agho, ufumhi oyi Eshinegba o ge nyanyanya gasɛ we, ulishi o mu we egbegbo. ¹⁰ Ɔni aɛni ɔɔ we, “A khi ze ni ulishi o mu ɛ, irari khi usomhi onete ni o ri oghɛle oniemhi ya ghi ogbokpa mhi ro bhale ghi ɛ. ¹¹ Irari khi ogbe ni amo ena, a she bia ɔmiepfuese shi ɛoli oyi iDefidi na ɛ. IKirisiti Onomhue lo. ¹² Emi ni o ya rokhasɛ ɛ khi, a ya me khi a ri ide genɔ ɔmɔfe shi ukpeko ni a ri eminale ɛ shi na elamhako le.” ¹³ Udemhija, igeni ebubu e lasele, e bhale ya ku ma ɔni aɛni, ee to uwolo kueghie Eshinegba. E lie, ¹⁴ “Ufumhi o khi oyi Eshinegba ni ɔ la obini o yagha ne. Opfomhe o la eke agbo na ni ɔ mhue isomhelemhi na.” ¹⁵ Abi eni igeni e ro pfi eni e ri isumha ɛ kia shi agho nga idane se, e gueye egbewe, “Awa je eke iBetilemu ya ri ɛloe me onana ni Eshinegba ɔ bhale ya gueye awa.”

¹⁶ Igho e nyanya rote agho vu ya je oobɔ. E bhale ya ɛ iJosefu ali iMeli ali ɔni ɔmɔ khi a roli yɛshi ukpeko ni a ri eminale ɛ shi na elamhako le. ¹⁷ Abi eni e ri elamhako ɛ kia e ro me ɔli se, ee gueye ɛgbɔ kpa emi ni ɔni aɛni ɔ gueye we idiegbe oyi ɔni ɔmɔ. ¹⁸ Egbɔ nya ni e suo emi ni eni e ri elamhako ɛ kia egho e ngme, o ri abo sha we. ¹⁹ Ama iMeli ɔ ri ingme enana nya shi udu, ɔ sa ɔ, ɔ to ɛloe eke. ²⁰ Eni e ri elamhako ɛ kia ee je apfe, e to uwolo

kueghie Eshinegba irari ungemhi ni e suo ni e gbo ri ɛloe me, abi a li gue ɔli yewe te, igho e li ri ɛloe me ɔli.

A lu IJesu eva

²¹ Eɛle eleli o ramhi ni a ro ya shele ɔli a, a lu ɔli eva iJesu, ni o khi eva ni aɛni oyi Eshinegba ɔ lu ɔli neni a me umemhi oyoli.*

A ri IJesu lo Owa ugamhi

²² Abi eghɛghɛ iropfuase oyi iJosefu ali iMeli o ro ramhi abi Ushi oyi iMosisi o ngme, iJosefu ali iMeli e rue ɔni ɔmɔ bhale iJerusalemu deba Eshinegba. ²³ Abi o li la ushi oyi Eshinegba khi, “Ɔmɔ odode ni ɔ kueghie ɔkpotso elemhi a, ɔ khada khi ɔmɔse ne, a ri ɔni ɔmɔ ke nga Eshinegba obɔ.† ²⁴ A rue ipfeli inekhukhu aava ro rieɛ iluasobo na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme.‡ ²⁵ Ɔmɔse oghuo ɔ la ɔ ni a lu iSamɔ ni ɔ la eke iJerusalemu, Ayemhe-nɔ-pfuase o la li egbe. Ɔ khi ogbɔ ni ɔ gue ngeli ni ɔ migha khe Ɔmiepfuese ni ɔ ya mie ɛgbɔ iZireni pfuese. ²⁶ Ayemhe-nɔ-pfuase ɔ she kpɛ gueye ɔli khi ɔa ya ghu-a neni ɔ ro ya me iKirisiti ni Eshinegba ɔ shobo khi lolɔ ya ro bhale. ²⁷ Ayemhe-nɔ-pfuase ɔ kpha li so, ɔ rue ɔli lo elemhi apfe na owa oyi Eshinegba abi ita iJesu ali inyoli e ro rue iJesu bhale ni a ro rieɛ na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme. ²⁸ ISamɔ ɔ mu ɔni ɔmɔ shi abo, ɔ kueghie Eshinegba, ɔɔ,

²⁹ “Ita ni ɔ fune,
abi u li shobo na mhe,
ze ni u roli tse na mhe
ni mhi ghu shi opfomhe.

³⁰ Irari khi alo eyemhe,
e she me Ɔmiepfuese
ni u ghie bhale.

³¹ Ni u she ro ghi agbo nya.

³² Akpa ni o ri

oghuemhe oyi Eshinegba
a khase ɛgbɔ iJeta na alo ebili,§
ni o ri ufumhi ɛ na
iZireni ɛgbɔ eye.”

* 2:21 Li ze iLev 12.3; iLuk 1.31 † 2:23 Li ze Okiali 13.2,12 ‡ 2:24 Li ze iLev 12.6-8 § 2:32 Li ze Aza 42.6; 49.6; 52.10

³³ Abọ e sha ita ali inyọ oni ọmọ abi e rọ suọ khi a ngme eni ingmemhi ena shi oni ọmọ egbe. ³⁴ ISamọ ọ sọ iromhi na wẹ, ọọ iMeli, “Eri ibhale oyi ọmọ ọnana ó ya ri ebubu ẹgbọ de, ọ ri ebubu vule eke iZireni, ọ gbo khi irokhase ni ẹgbọ e ya ke ngme emini ẹa ti shi egbe. ³⁵ Ni a rọ bhale ya ẹ khi osheli oyi isamhi eyi ebubu ẹgbọ e khueghie-a, yeyẹ ọyẹ u ya mẹ oya abi oni a sọ ọgbhoro udu.”

³⁶ Ọkpotso ọghuo ni ọ khi ọmekeguele ni a lu Ana, omi iFanuẹli na unuekpe oyi Asha, ọ li la akaghọ. Ikpe ishilua ọ nu ọdọli la ughue ni oni ọdọli ọ rọ ghua. ³⁷ Oni ọkpotso ọna ọa gbo ye ughue ramhi ni ọ rọ gbe ikpe egbhue ali ene. Ọa gbo tigbe rọte Owa oyi Eshinegba vu. Ọọ pfi azumhi ẹle ọguota ali ẹle iyose. ³⁸ Abi ọ rọ lole deba iJosefu ali iMeli oni ẹghẹghẹ, ọ kuẹghie Eshinegba, Ọ gue ingme oyi oni ọmọ yẹ ẹgbọ kpa ni e la aghọ ni e migha khe ipfasheke oyi iJerusalemu.

³⁹ Abi iJosefu ali iMeli e rọ riẹle abi Ishi eyi iMosisi o ngme se, ee je apfe oyewe obini iNazareti na eke iGalili.* ⁴⁰ Oni ọmọ ọọ fu, ọ mhue ekpabo, ọ mhọli ileasingme khi ileasingme, ekpabo oyi Eshinegba o la li egbe.

Ijesu ọ bhale Owa ugamhi abi ozele

⁴¹ Ukpe kpa ita iJesu ali inyọli e rọ je iJerusalemu ya li ukpe iPasova.†

⁴² Abi iJesu ọ ke rọ gbe ikpe igbeva, e ye shi ukpe iPasova oyewe abi e kie kpe ẹ li. ⁴³ Oni ukpe o pfo li se, itali ali inyọli ee je apfe, ama iJesu ọ kie la iJerusalemu, itali ali inyọli ẹa lese khi ọ kie la ukhokho. ⁴⁴ E dabi khi ọ nu wewe kia. E she kia ẹleghuo gbada ẹa mẹ ọli, e nono ọli ifuabọ apfewe ali emole wẹ ni e ga kia. ⁴⁵ Abi e rọ mẹ khi wewe ẹa mẹ ọli, e nyene egbe ukhokho je iJerusalemu ya nono ọli. ⁴⁶ Ẹle nuzi-ese, e tigbe mẹ ọli khi ọ la owa ugamhi nu esese Ishi eyi iMosisi shito, ọ ku esọ-a a shi emini e sese, ọ mhila wẹ omhila. ⁴⁷ Ileasingme oyọli ali abi ọ li i gbaghie ogbo-a, o ri abọ sha

ogbokpa ni ọ suọ li. ⁴⁸ Abi itali ali inyọli e rọ mẹ ọli, abọ e sha wẹ. Inyọli ọọ li, “Ọmọ elọ o zẹ ni u rọ li anye na? Ode o she nuẹ ni anye te ẹ nono ẹ.”

⁴⁹ IJesu ọ mhila li, “Elọ o zẹ ni a rọ nono mhe? Aa lese khi mhi mema ya la owa oyi itamhe?” ⁵⁰ Ama ọa ye wẹ abi ọ li sọ wẹ ọ. ⁵¹ Ighọ ọ li deba wẹ je iNazareti, ọ ri ungmehi oyi itali ali inyọli gbe akanya. Ama inyọli ọ genọ ingme ena nya shi udu. ⁵² Ighọ iJesu ọọ womheloe elemhi egbhali ali idiegbe, ẹgbọ ali Eshinegba e nono ingme oyọli.‡

3

Itsabo oyi Ijoni Oni ọọ batazi ẹgbọ (iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iJon 1.19-28)

¹ Abi o rọ gbe ikpe igbeshe ni oghie iSiza ni a lu iTiberusi ọ rọ khi oghie, oni ẹghẹghẹ iPotiusi iPaleti ọ rọ li khi igovunọ shi eke iGalili ali eke iJudia. Ẹghẹghẹ aghọ Erodu ọ rọ ọ mhese shi eke iGalili. Inyoghuo ọli, ikhi iFilipu ọ mhese ẹ shi eke Iturea ali eke iTirakonitisi. Oghie iLisiansi, ọ mhese shi eke Abilini. ² Ẹghẹghẹ ni Anasi ali iKefasi e rọ khi eni e kpada nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, Oni ẹghẹghẹ ungmehi oyi Eshinegba o rọ bhale deba iJoni omi iZakaraya, elemhi ifu ọdagbe ifufu. ³ Ọ rọ tse abọ eke iJodani nya kiakia. Ọ liẹ, “A mu nyene rọte olamhe eye ẹ lasele ni a batazi ni a rọ gbe olamhe eye ẹ kua na ẹ. ⁴ Abi a li keke ọli shi ebe Azaya ọmekeguele, ni ọ rẹ, “A ya suọ khi ogbo ọ la ifu ọdagbe ifufu ẹ tseşẹ.

Ọọ liẹ,
riẹle ode shi eke
khe Onomhue,
‘Be ode ni o sheshe
na Onomhue’

⁵ A ka tsua eke suli igbilimhi eke nya, a gbomọ ute ogbogbo tiemhie eke, e mele ugberẹke-a.

* 2:39 Li zẹ iMat 2.23 † 2:41 Li zẹ Okiali 12.1-27; iDeut 16.1-8 ‡ 2:52 Li zẹ 1 iSam 2.26; Ekpi 3.4

A ka ri ode na gēnē-gēnē
mele eni sheshe-a,
ena fuonyo-fuonyo,
a ku wẹ gbe lẹghe.

⁶ Ogbokpa o ya me

Imiepfuese oyi Eshinegba.”*

⁷ Ebubu egbo e fie bhale deba iJoni ni o batazi wẹ, iJoni o rẹ wẹ, “Eẹ enye ifue, oghuo o tse agua ye e a na, khi eghẹghẹ ofu oyi Eshinegba o o bhale?”†

⁸ A ke ngeli angeli imu-nyene, a khi ke lie, ‘Aburaamu o khi ita anye.’ Irari khi abi o li mhi li gue o li e ye e khi, Eshinegba o dobe ya rote eche ena wolọ eniye lasele na Aburaamu.‡ ⁹ A she rue uze shi eke ni a ro ya rote imhili eera te eni eera gbe, oora kpa ni o da mo udumhi onete ne, eri a ya toli gbe, a tose o lia.”§ ¹⁰ Eni egbo e mhila iJoni, “Se anye ke li ya kia mena?” ¹¹ IJoni o wẹ, “Oni o mhuẹ iwulu eva o ka rue oghuo o na ogbo ni o mhuẹ. Oni o mhuẹ eminale o ka kemhi na oni o mhuẹ.” ¹² Emionoga eghuo e li bhale deba li ni a batazi wẹ. Eẹ o li, “Osesẹ, se anye li ya kia?”*

¹³ O o wẹ, “A khi ke miono oga dose ingme ni e e a ke miono.” ¹⁴ Ekholi-okhuẹ eghuo e mhila li, “Se anye li ya kia?” O o wẹ, “A khi ri itoto rue ikpago ni e a khi e ye e, a khi ke gbo gue ingme ni e a la ogbo egbe shi o li egbe. A ze ni ifata eye e e bu e.”

¹⁵ Egbe e mu eni egbo, e ri udu oyewe khokho ini iJoni o khi oni Omiepfuese ni aa ngme. ¹⁶ Ama iJoni o wẹ, “Ame mhi ro batazi e, ama ogbo o o bhale ni o toto dose mhe, ekuẹ ni o so shi owe, mhi aa fu te ni mhia taghie o li-a. O ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi e. ¹⁷ O mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze eafia so oyoli mhuẹ obo. Loli o ro la ashini a la kpishi ado a ke pfi ado-a. O o ti egbegbi ado ni e la o o gbili, o so wẹ e shi ikpulu tsua ya shi owa eminale. Ama o ya ri erali ni e a ya a pfu ghue tose efuwe-a.” ¹⁸ Ode ebubu iJoni o te tse abo

ungmemhi oyi Eshinegba ye wẹ, o o lie wẹ e mu ingeli eyewe pfi.

¹⁹ IJoni o gue emhi ebubu ye oghie Erodu ni o o rie le ni e a ti, ali o gbo gueye o li khi o a gue kia ni o rue Erodiasi ni o khi ughue iFilipu inyoghuo o li shi. ²⁰ Itobo ona, Erodu o rie le ingmobe ni o rue nga o, o ya mu iJoni shi owa ighumha.†

Ibatizi oyi iJesu

(iMat 3.13-17; iMak 1.9-11)

²¹ Abi iJoni o ro batazi eni egbo o se, o li batazi iJesu. Abi iJesu o li so iromhi, idane o khueghie-a. ²² Ayemhe-no-pfuase o li abi anekhukhu rote idane tiemhile shi o li egbe. Uruli o rote idane ngme, o o, “Omimhe u khi. Mhi i nono ingme oye gba, irari khi u ma ri egbe e mu mhe.”‡

Unuekpe oyi iJesu

(iMat 1.1-17)

²³ Ikpe uye ali igbe iJesu o gbe ni o ro gbe ikanya eyoli eke le. O khi omi omose ni a lu iJosefu abi egbo e kie li khokho li shi, iJosefu ni o khi omi Eli.

²⁴ Omi iMatati ni o khi omi iLevi, ni o khi omi iMelki, ni o khi omi iJana, omi iJosefu.

²⁵ Ni o khi Omi iMatatiasi, omi Emosi, omi iNaumu, omi Esili, omi iNagai,

²⁶ Omi iMaati omi iMatatiasi, omi iSemeini, omi iJosechi, omi iJoda,

²⁷ Omi iJoana, omi iResa, omi iZerubabeli, omi iShaliteli, omi iNeri.

²⁸ Omi iMelki, omi Adi, omi iKosamu, omi Emadamu, omi Eri, ²⁹ omi iJoshua, omi Eliaza,

omi iJorimu, omi iMatati, omi iLevi,

³⁰ omi iSamọ, omi iJuda, omi iJosefu, omi iJonamu, omi Eliakimu.

* 3:6 Li ze Aza 40.3-5 † 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 ‡ 3:8 Li ze iJon 8.33 § 3:9 Li ze iMat 7.19

* 3:12 Li ze iLuk 7.29 † 3:20 Li ze iMat 14.3-4; iMak 6.17-18 ‡ 3:22 Li ze iGbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 9.35

31 Omi iMelea, omi iMena
 omi iMatata, omi iNatani,
 omi iDefidi,
 32 omi iJese,
 omi Obedi, omi iBoazi,
 omi iSamọ, omi iNashoni,
 33 omi Aminadabu,
 omi Adimi, omi Ani,
 omi Ezironi, omi iPerezi,
 omi iJuda,
 34 Omi iGiekopu,
 omi Aziki, omi Aburaamu,
 omi iTera, omi iNaọ.
 35 Omi iSerugu, omi iReu,
 omi iPelegi, omi Eba,
 omi iShela,
 36 omi iKenani,
 omi Afazadi, omi iShemu,
 omi iNoa, omi iLameki,
 37 Omi iMetusela, omi Enoki,
 omi iJaređi, omi iMaalaleli,
 omi iKena,
 38 omi Enoshi,
 omi iSeti, omi Adamu,
 Omi Eshinegba.

4

Imufe oyi iJesu *(iMat 4.1-11; iMak 1.12-13)*

1 IJesu o rọte okẹ iJodani jele, Ayemhe-no-pfuase o volu egbe. Oni Ayemhe o rue oli je odagbe ifufu,
 2 Okphaghie o la oobọ mu oli fe elemhi ogbele egbhueva. Oa le emhikhoghuo ogbele ingme ni a ngme ena. Ikpukhokho o okiamhi oo gbe oli.

3 Okphaghie o o li, "Ini u lese khi Omi Eshinegba u khi, weę oni eche ona o mele ibuledi-a."

4 Ama iJesu o o li, "A she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi o a khi eminale tse o ri agbo a na ogbo."*

5 Igho okphaghie o rue oli nga ashini o yagha egbegbo, o ri egchiele na agbo nya khasẹ oli. 6 O o li, "Mhi ya ri itoto ali epfue ni e la agbo nya ne, irari khi a she rewe na mhe, oni o ghole mhe mhi ya rue we na. 7 Irarigho, lese nyese

ukhomhi na mhe tse, eye ena nya e ke ya khi."

8 IJesu o ro oli, "A she keke oli shi ebe no pfuese. Ke ga Onomhue Eshinegba oye, lolighuo kpe u ya ke ga."†

9 Oni okphaghie o ke rue oli bhale iJerusalemu, o roli migha ashini o yagha ne ukhomhi owa ugamhi oyi Eshinegba, o o li, "Ini Omi Eshinegba u khi, te akana ji tiemhi." 10 Irari khi a she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, "Eshinegba o ya ghie igeni eyoli, e ka kpe abo rue."‡

11 E ya ri abo tsua e idane, ini u khi khi owe shi eche."§

12 IJesu o oli, "A she keke oli shi Ebe-no-pfuase, 'Khi mu Onomhue Eshinegba oye fe bino.' " 13 Oni okphaghie o mu iJesu fe se, o ze oli obo ne, o ke migha khe egheghe olese.

IJesu o rọte iGalili gba akanya oyoli eke le

(iMat 4.12-17; iMak 1.14-15)

14 IJesu o nyene egbe bhale iGalili, ekpabo eyi Ayemhe-no-pfuase e roli gbe ikanya. A suo eko ingme oyoli asha khi asha. 15 O la owa ugamhi oyewe sese. Wewe nya e kuaghie oli.

Egbo iNazareti e kie iJesu *(iMat 13.53-58; iMak 6.1-6)*

16 O je eke iNazareti obini o la fu vule, igho ogbele iyemhea, o lo owa ugamhi abi o kie kpe e li. Igho o vule migha a ze ebe. 17 A rue ebe oyi Omekeguele Azaya mholi oli obo. O naghie oli-a, O me ashini a keke oli shi khi.

18 "Ayemhe oyi Eshinegba o la mhe o, irari khi o she ze mhe ni mhi ke gue usomhi onete oyi Eshinegba ye eni ea mhue. O ghie mhe mhi guele khi mhi ya rue eni a mu shi owa ighumha lasese, ni mhi khueghie ezalo alo-a,

* 4:4 Li ze iDeut 8.3 † 4:8 Li ze iDeut 6.13 ‡ 4:10 Li ze Iwolo 91.11 § 4:11 Li ze Iwolo 91.12

* 4:12 Li ze iDeut 6.16

mhi pfuluse eni a na osoli.

¹⁹ Ni mhi rọ gue le khi isomhelemhi oyi Eshinegba o she ramhi.”†

²⁰ O zẹ se, o khili oni ebe, o rue ọli na oni o ri ẹlọe a khu oni ugamhi, O shito, igho ogbokpa ni o la oni owa ugamhi o wolo alo shi ọli egbe. ²¹ Igho ọli gueye we, “Amo, emini mhi zẹ lena o bhale ya tse shi e esọ.” ²² Ogbokpa o ngme onete oyoli. Abi e rọ bhale ya e ingmemhi onyaloa ni e rọte ọli unu u lasele, e mhila, “Ona ọa she khi omi iJosefu?” ²³ Ijesu oọ we mhi lese khi a ya ri ekpita lie mhe, “Obo, ri egbe e ze. ‘A ya gbo lie mhe la akana gbe ikanya onyaloa ni u gbe obini iKapanomu.’ ” ²⁴ “Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, aa mu ekpe e na omekeguele ẹoli oyoli.† ²⁵ Mhi gueye e khi esamhi-olimhi ebubu e la eke iZireni egheghe oyi Elaja, ni ame o rọ mu ikpe ese ali ukhukhui ni ukpokpomhi okiamhi o rọ pfi oni eke nya. § ²⁶ Abi o tseku khi igho, aa ghie Elaja ghi ongewe okhoghuo, se ni osamhi-olimhi na iZarifati ni o la eke iSidoni.* ²⁷ Ebubu egbo ni efafe e mu e gbo la eke iZireni egheghe oyi Elasha Omekeguele, ni o rọ khia khi aa me ongewe okhoghuo ni a rọ ze, se ni iNamani ongi iSiria.”† ²⁸ Igho elemhi e li bi eni e la elemhi oni owa ugamhi nya abi e rọ suo ungmehi ona. ²⁹ Igho e vule khu ọli oni ẹoli ya fie. E rue ọli bhale eseso ute oyi oni ẹoli, ni wewe e ba pfi ọli ya tiemhi. ³⁰ Ama o rọte we ifuabo ya lase, o vu.

Ijesu o khu omose oghuo ayemhe okphaghie egbe-a
(iMak 1.21-28)

³¹ Igho ijesu o tiemhi ẹoli iKapanomu ni o la iGalili ẹle iyemhea, o sese eni egbo. ³² Emini o sese we e ri abo sha we, irari khi ekpabo e la ungmehi oyoli.† ³³ Omose oghuo o la oni elemhi owa ugamhi ni o mhue ayemhe okphaghie. O tsesẹ leghe.

† 4:19 Li zẹ Aza 61.1-2 † 4:24 Li zẹ iJon 4.44 § 4:25 Li zẹ 1 Ighie 17.1 * 4:26 Li zẹ 1 Ighie 17.8-16 † 4:27 Li zẹ 2 Ighie 5.1-14 † 4:32 Li zẹ iMat 7.28-29

³⁴ “Ghi e! Elo wa nono anye egbe, ijesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi lese oni u khi, ye ye u khi oni o pfuase oyi Eshinegba.”

³⁵ Igho ijesu o tsesẹ ku ọli, “Khukhu unu, rọte ọli egbe lasele.” Igho oni ayemhe okphaghie o mu oni omose pfi eke kpo ukpeloe oyi eni egbo nya, o lase ọli egbe le, ama ọa kuale ọli utse.

³⁶ Oni ingme o ri abo sha eni egbo, e mhila egbe, “Obo áá me osese onana? Itobo khi afu ali ekpabo o rọo mhesẹ na iyemhe okphaghie, eni iyemhe e suo esọ na li, e na ya lase!” ³⁷ Igho eva oyoli o gbhiaku ashakpa.

Ijesu o ri ebubu egbo ze
(iMat 8.14-17; iMak 1.29-34)

³⁸ Ijesu o te oni owa ugamhi fie, o je owa oyi iSamọ, o bhale ya e khi iba ne fune ee to ogo iSamọ oni okpotso. E gueye ijesu o kpaghie oni okpotso obo. ³⁹ Igho ijesu o nyese egbe ti mama li, o khu eni iba, igho eni iba e lase ọli egbe le. Aghoaghọ oni okpotso o vule, oọ feli we epfese. ⁴⁰ Abi ogbomhi o ke rọ mu eke, a tsua ebubu egbo ni e mhọli ighuamhi ododa bhale ghi ijesu, o ri obo nga we ukhomhi, o rewe ze nya. ⁴¹ Iyemhe ebe e gbo li rọte ebubu egbo egbe ya lase, eni iyemhe e tsesẹ, e lie, “Omi Eshinegba u khi oo!” Ama ijesu o dese we, ọa zẹ ni e ngme, irari khi e lese ọli khi Omiepfuse o khi.

Ijesu o tse abo elemhi owa ugamhi
(iMak 1.35-39)

⁴² Ogbe o gbe-a, ijesu o te oni ẹoli je ashini o da-ya, eni egbo ee nono ọli. Abi e rọ me ọli, ẹa ke zẹ ọli vu. ⁴³ Ama o gueye we, “Mhi mema ya gue ungmehi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba ye ẹoli eni e kpole, itobo khi emini o zẹ ni Eshinegba o rọ ghie mhe bhale na.” ⁴⁴ Igho o kiele tse abo kia eni owa ugamhi ni e la eke iJudia gase.

§ 4:25 Li zẹ 1 Ighie 17.1 * 4:26 Li zẹ 1 Ighie

5

Ijesu o lu eniye odukhokho eni odode

(iMat 4.18-22; iMak 1.16-20)

¹ Ogbeleghuo khi ijesu o nu egbo migha ukiękie oke ni o khishi na iGenesaręti, eni egbo e le gasę ęli ri esę o shi ungmehi oyi Eshinegba* ² O me oko-okę eva epfepfe oni oke, ni egbo eni e gbe ifele e ze obọ shi agho. Eni egbo ee yęghę iga ni e roę gbe ifele-a. ³ Ijesu o lo elemhi oghuo ni o khi oyi iSamo, oę iSamo o gua li ti lase oni egele oni oke dene. Igho o shito oni oko-okę onięmhi, oę sese we. ⁴ Abi o ro sese we se, oę iSamo, "Pfi aga lo ashini o limhi ni o mu ifele." ⁵ ISamo oę li, "Oga, a-ooyose anye te e roshęka ini anye mu ifele, anye a mu emhikhoghhuo. Ama itobọ khi u ngme ghọ, mhi ya pfi aga lo."† ⁶ Abi e ro pfi aga lo oni oke, e mu ifele ni e bububu, ni o ri aga eyewe kphuru-a.‡ ⁷ Igho e ri obọ lu apfewe ni e ga ro gbe ifele, eę e bhale ya kpaghie wewe obọ. E muno eni ifele kulo oko-okę eni e kpole. Eni oko-okę e vo ifele ya ramhi unu, ni eni ifele e ro khose eni oko-okę ramhi ni e ro tiemhi udi oke. ⁸ Abi iSamo iPita o ro me ona, o de ya yeshi awe eyi ijesu, oę li, "Kpekpe ke vu ni u ze mhe obọ, irari khi ona olamhe mhi khi." ⁹ Abọ e sha li ali egbo ni e nu ęli la agho, itobọ ifele ebubu ni e mu. ¹⁰ Igho abọ e li sha iJemhisi ali iJon imi iZebedi, ni e khi enuzava eyi iPita. Igho ijesu oę iSamo, "Khi ke na ulishi. Rote amo vu, egbo u ke e ke muno." ¹¹ Igho e tialo oko-okę onięmhi eyewe ngale egele.

Ijesu o ri omose ni efafe e mu toto
(iMat 8.1-4; iMak 1.40-45)

¹² Abi ijesu o ro la ęoli oghuo, omose oghuo ni efafe e mu o bhale deba li. Abi oni omose o ro me ijesu, o de ya yeshi ęli odalo, o lema li, oę li, "Onomhue, ini o ghole e, u dobe ya remhe ze." ¹³ Ijesu o nise obọ-a ro ti oni omose, oę li, "O ghole mhe, khi oni o ze." Aghoaghọ eni efafe e lase ęli

egbe le. ¹⁴ Igho ijesu o tse agua ye ęli, oę li, "Khi gueye ogbokhoghuo, eri-tse ka ri egbe e khase okpodalo-ugamhi ni u riele iluasobo ikhue-pfuase ni iMosisi o mhesę na e, eghęghę agho ni o khi otsele na we."§ ¹⁵ Igho ingme oyoli oo gbhiaku shi o. Ebubu egbo e bhale deba li ni e ro me asha suę ungmehi oyoli ali ni o gbo rewe ze elemhi iwali ighuamhi ododa. ¹⁶ Ama eri ijesu oę bi egbe-a je ashini o da-ya, o ya so iromhi.

Ijesu o ro omose ni o ghu abọ ali awe-a toto

(iMat 9.1-8; iMak 2.1-12)

¹⁷ Eleghuo abi ijesu o li sese, egbo iFarisi ali eni eę sese Ishi eyi iMosisi ni e te ęoli iGalili ali eke iJudia ali iJerusalemu bhale, e shito agho. Igho Eshinegba o li ri ekpabọ na li ro ri eni eę ghua toto. ¹⁸ Egbo ni e tsua omose oghuo ni o ghu abọ ali awe a bhale, e nono abi e li ya roli lo oni owa bhale odalo oyi ijesu. ¹⁹ Abi e ke ro me khi wewe ęa me asha, itobọ khi egbo e bu dose, e nga ukhomhi oni owa, e ri ili ge ęli abi o yeshi iya egho, e rote ekpha roli tiemhile shi iteva egbo, e ro li shi odalo oyi ijesu. ²⁰ Abi ijesu o ro me abi irudunga oyewe oo fu, oę oni omose, "Omuę, a she gbe olamhe eye kua ne." ²¹ Eni egbo iFarisi ee sa udu oyewe, e lie, "Oghuo oni ogbo ona o khi ni oę pfi unu-a, oghuo o dobe e gbe olamhe kua, see ni Eshinegba lolighuo?" ²² Ijesu o lese emini e sa, o mhila we, "Elo o ze ni a ro sa isamhi enana a shi udu oyęę. ²³ Onoghuo o ya kele ogbo ngme ne? 'A she gbe olamhe kua ne,' ali, 'Vule ke kia,' ²⁴ Emini o ze ni a ro me na khi ni a ro lese lo khi Omi Ogbo o mholi afu shi elemhi agbo ni a ro gbe olamhe kua." Oę oni omose ni o ghu abọ ali awe-a egho, "Mhie u vule, rue iya oyę, ni u ke je apfe." ²⁵ Utoghuo kpe o vule migha odalo oyewe, o rue iya ni o ro yeshi mhue obọ, o je apfe, oę kueghie Eshinegba. ²⁶ Abọ e sha eni egbo nya,

* 5:1 Li ze iMat 13.1-2; iMak 3.9-10; 4.1 † 5:5 Li ze iJon 21.3 ‡ 5:6 Li ze iJon 21.6 § 5:14 Li ze iLęv 14.1-32

ee kuẹghię Ẹshinęba. Abọ e sha wẹ, ulishi o mu wẹ, ee liẹ, “Awa mẹ ọshabo amo.”

*Ijesu ọ lu iLiva ọ deba luẹ
(iMat 9.9-13; iMak 2.13-17)*

²⁷ Onana o dọsẹ se, ọ fiẹ lase, ọ mẹ ọmionoga ni a lu iLiva khi ọ shito elemhi okhọlo oyọli ni ọ la mie oga, ijesu ọọ li, “Deba mhe.” ²⁸ Ighọ iLiva ọ vule, ọ zẹ emini ọọ riẹlẹ obọ, ọ deba li.

²⁹ Ighọ iLiva ọ nye ekhe, ọ lu ukpokpomhi ukue na ijesu shi apfẹ oyọli. Emionoga ebubu ali ẹgbọ elese ni e bu e li bhale shi oni ukue, e nu wẹ le emhi. ³⁰ Ama ẹgbọ iFarisi ali eni e sẹsẹ ishi ee wọlọ khase eniyẹ odukhokho eyi ijesu, ee liẹ, “Elo o zẹ ni ọ rọ nu emionoga ali ena olamhe ẹẹ le eminale?”*

³¹ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Oni ọọ to, ọọ ye apfẹ obọ. ³² Mhi aa bhale ni mhi rọ ya lu ẹgbọ ni e pfuase ne, ama ena olamhe mhi bhale ya lu, ni e rọ mhue imiepfuese.”

*A mhila ijesu ogbọ ingme azumhi
(iMat 9.14-17; iMak 2.18-22)*

³³ Ẹgbọ eghuo e mhila ijesu, “Elo o zẹ khi eniyẹ odukhokho eyi iJonni ali eniyẹ odukhokho eyi iFarisi ẹ pfi azumhi, ni eyẹ e rọ le ni e rọ da?”

³⁴ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, “A liẹ mẹ ghọ khi a ri epfese ni e nu ọdọ ọmueshi ọnọgbọ shito ọ pfi azumhi, ini oni ọdọ ọmueshi ọ nu wẹ la aghọ? ³⁵ Ama khi ẹghẹghẹ ọọ bhale ni a rọ ya rue ọdọ ọmueshi iteva oyẹwẹ le, ẹghẹghẹ aghọ, e ya pfi azumhi.”

³⁶ Ọ zẹ okhe irokhokho onana khase wẹ, ọọ, “Ogbokhoghuo ọa ya khi ode onogbọ ya gbẹla ma ode onodiọ, ini ọ lighọ, eri ọ mema ya khi oni ode onogbọ-a shi afuẹ. Ini a gbẹla ode onogbọ ma onodiọ, ẹa ya li abeghuo. ³⁷ Wẹkhi eri ogbọ ọ ya ku onyọ onogbọ shi akpaba oyi ẹkuẹ-ẹlamhi onodiọ, ini ogbọ ọ li ghọ, eri oni akpaba o ya nyanọ-a, oni onyọ o ku kua, oni akpaba o li opfu-a. [Akpaba ẹkuẹ ẹlamhi ẹgbọ iju e ku onyọ ọ shi.] ³⁸ Onyọ

onogbọ a ku ẹ shi akpaba onogbọ. ³⁹ Aa mẹ ogbọ ni ọ ya da onyọ onodiọ se, ni ọ tigbe ya mhila onyọ onogbọ, irari khi ọ ya liẹ khi onodiọ o ti nẹ.”

6

*Ingme ogbele iyemhea oyi ẹgbọ iju
(iMat 12.1-8; iMak 2.23-28)*

¹ Ogbẹlẹ iyemhea, ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e rọte ifu ishemhi iakpa dọsẹ, e bẹ eni iakpa mhue abọ, e kphali ikpamhi wẹ le.* ² Ẹgbọ iFarisi eghuo, e mhila wẹ, “Elo o zẹ ni a rọ gbe ushi ona ogbẹlẹ iyemhea-a?”

³ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Aa kpe zẹ emini iDefidi ọ riẹlẹ abi okiamhi o rọ gbe ọli ali apfọli? ⁴ Abi ọ li lo Owa oyi Ẹshinęba ya rue ibuledi ni a rọ ọ ga Ẹshinęba le, ni ọ gbọ rọ na apfọli le. Eri a ghue oni ibuledi ogbọ, sẹ ni ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinęba tse ẹẹ le ọli.”†‡ ⁵ Lọli ijesu ọ rọ ọọ wẹ, “Onomhue oyi ogbẹlẹ iyemhea Omi Ogbọ ọ khi.”

*Omose ni ọ ghu obọ-a
(iMat 12.9-14; iMak 3.1-6)*

⁶ Ighọ ẹlẹlese ni o khi ogbẹlẹ iyemhea, ijesu ọ la elemhi owa ugamhi sẹsẹ ẹgbọ. Omose oghuo ọ la aghọ ni obọ ita oyọli o ghua. ⁷ Eni ẹgbọ iFarisi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e nono emini wewẹ e rọ ya mu umha-guẹkia shi ijesu obọ. Ighọ e li tọ ọli ọkpẹ ini ọ ya ri ogbọ ze ogbẹlẹ iyemhea oyi ẹgbọ iju. ⁸ Ijesu ọ lesẹ isamhi eyewẹ ọọ oni omose ni ọ ghu obọ oghuo-a eghọ, “Vule migha ana, ni ogbokpa ọ lolo ke mẹ.” Ighọ oni omose ọ vule migha wẹ iteva. ⁹ Ijesu ọọ, “Mhiẹ i, onoghuo ushi oyi awa o lama shi ogbọ ọ riẹlẹ ogbẹlẹ iyemhea? Ni a rọ riẹlẹ onete abi ni a rọ riẹlẹ onobe, ni a rọ tsumhi agbọ oyi ogbọ, abi ni a rọ pfuse ọli-a?”

¹⁰ Ọ bino wẹ gasẹ nya, ọọ oni omose ọ nise obọ-a. Ọ lighọ. Oni obọ o nise a. ¹¹ Ama elemhi e bi wẹ egbegbọ, e gba ugbamhi abi e ya li ijesu.

* 5:30 Li zẹ iLuk 15.1-2 * 6:1 Li zẹ iDeut 23.25

† 6:4 Li zẹ iLev 24.9 ‡ 6:4 Li zẹ 1 iSam 21.1-6

Ijesu o ze ighiusomhi na kee ogbava

(iMat 10.1-4; iMak 3.13-19)

¹² Ogbeleghuo, ijesu o nga ute ya so iromhi. O la agho eliyose elegho nya oo so iromhi lema Eshinēgba ¹³ Abi ogbe o ro gbe-a, o luno eniye odukhokho eyoli, o ze ogbava elemhi we, o lu we ighiusomhi na kee ¹⁴ ISamo, ni o lu iPita ali inyoghuo Aduru, iJemhisi, iJon, iFilipu ali iBatolomiu. ¹⁵ IMatiu ali iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iSamo, ni e lu iZiloti. ¹⁶ IJudasi omi iJemhisi, ali iJudasi Isikaroti ni o ri ijesu de.

Ijesu o sese, o gbo ri egbo ze
(iMat 4.23-25)

¹⁷ Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e ro rote oni ute tiemhile, o migha ugberere, eniye odukhokho eyoli ebubu e la agho. Ebubu egbo e la agho ni e rote ukiekie eke iJudia nya ali eoli iJerusalemu ali eoli iSidoni ali eoli iTai ni e ngeli epfepfe oke oniemhi bhale. ¹⁸ Eri e bhale ya suo ingmemhi eyoli ali ni o gbo re we ze elemhi ighuamhi ododa. Eni ayemhe ebe e nase e li bhale, o rewe ze. ¹⁹ Eni egbo nya e roshaka ri oboto o, irari khi itoto e te o, egbe lasele, o re we nya ze.

Oghele ali oya
(iMat 5.1-12)

²⁰ Ijesu o bino eniye odukhokho eyoli, oo we,
"Ikhivose o khi na
ee ni aa pfue,
irari khi ee a mholi
Eghiele oyi Eshinēgba.
²¹ Ikhivose o khi na
eni okiamhi o gbe memena
irari khi a ya me le khue.
Ikhivose o khi na ee
ni a vie memena,
irari khi a ya gia.
²² Ikhivose o khi na e,
ini egbo e biselemhi e,
ni e ro kie e, ni e ro tsue e,
ni e ro kie e khi egbo ebe a khi,
itoboto oyi Omi Ogbo. §

²³ "A ke ghele ini a da me gho. A gbe ishimhi irari khi a ri eleli ni o fune shi iloghie e khe e. Irari khi igho eni e bia we e li nase emekeguele eyi Eshinēgba eghēghe oyewe.*

²⁴ "Ama, o ma kholo e egbe,
ikhi ee ni a mhue epfue memena,
irari khi a she mie
eleli oyee se.

²⁵ O ma kholo e egbe,
ikhi ee ni a she le khue memena,
irari khi okiamhi o ya gbe e.

O ma kholo e egbe,
ikhi, ee ni a gia memena,
irari khi a ya vie e vie oya.

²⁶ O ma kholo e egbe,
ikhi ee ni egbo ee ngme onete oyee,
irari khi igho eni e bia we
e li ngme onete oyi
emekeguele eyi egbholi.

Awa mholi inono na obe awa
(iMat 5.38-48; 7.12a)

²⁷ "Mhi gueye e, ee ni a suo mhe, a nono ingme oyi obe ee. A ke ri ele onete na egbo ni ee biselemhi e. ²⁸ A ke so iromhi na egbo ni ee tsue e, a so iromhi ke na egbo ni ea gue e ngeli deba e. ²⁹ Ini ogbo o lase ukiekie eso oghuo, nyene oni o kpole gbo na li lase. Ini ogbo o ri itoto mhe awulu, gbo ze ni o rue oni u so kpoke ma o. ³⁰ Ke ri emini ogbokpa o mhila e na li, ini ogbo o rue e emhi, ze o, oboto na li, khi gbo mhila li lue. ³¹ Ngeli ke deba ogbo abi u lie nono ni a li ngeli deba e. †

³² "Ini o khia khi egbo ni e nono ingme oye u lese a nono ingme oyewe, ighe ikhivose ni o la o ne? Irari khi ena olamhe e lili e nono ingme oyi egbo ni e nono ingme oyewe to o. ³³ Ini o khia khi eni e ri ele onete ne u lese li e ri ele na, ighe ikhivose ni o ke la o ne? Egbegbi ena olamhe e lili e ligho. ³⁴ Ini o khia khi eni e ngmomhi e ne u lese li ngmomhi e na, ighe ikhivose ni o la o ne? Irari khi ena olamhe e li ngmomhi e na egbewe. ³⁵ Ama ze ni u nono ingme obe e, ke ri ele

§ 6:22 Li ze 1 iPit 4.14; iJon 9.22; 16.2 * 6:23 Li ze 2 Okhe 36.16; Ika 7.52 † 6:31 Li ze iMat 7.12

onete na wẹ. Ke ngmomhi na wẹ, khi ngmomhi na wẹ ni u ke ri ẹloe shi eke khi e ya fali ẹ ota to ọ. Ẹghẹghẹ agho ikhivose oyẹ o ya gbẹdi, u khi omi Ẹshinẹgba no Yagha nẹ Nya. Irari khi loli ọọ somhi elemhi eni ẹa lẹse obode ali ena okholo. ³⁶ Khi ọna ilelemhi, ẹzeze abi Ita ẹ ọ li khi ọna ilelemhi.

Igue egboese ẹzo
(iMat 7.1-5)

³⁷ “Khi gue ọgbọ ẹzo ini a khi li gue yeye ẹzo, khi ri unu pfuẹche ọgbọ-a, ini a khi li ri unu pfuẹche-a. Gbekua na ọnuzava oyẹ, ni Ẹshinẹgba ọ li gbe kua nẹ. ³⁸ Rona khi a ya rọ nẹ. Ukiẹkie onete, oni a lolo mimi, ni a jighise ni o tsua kua, a ya rọ somhiẹ opfa. Irari khi ukiẹkie ni u rọ mhese na ẹgbọ, Ẹshinẹgba ọ li rọ ya mhese nẹ.”

³⁹ Ọ gbo zẹ okhe irọkhokho ona khasẹ wẹ, ọọ wẹ, “Ozalo ọ fe dobe ya ri ozalo nabi lue ke kia? Eri wewe aava e ya de pfilo uchoke.† ⁴⁰ Omọ ni ọ la owena ọa ya fu dose oni ọọ sese ọli, Eritse ini omọ ni ọọ ye owena ọ ye owena oyoli se, ọ ya li abi oni ọ sese ọli.‡

⁴¹ “Elo o zẹ ni u rọọ me uku ni o la inyoghue ẹloe ni u waa rọ meke me ufolo ọara ni o pfida ẹloe oyẹ? ⁴² Se u lie lie inyoghue, ‘Inyoghue zẹ ni mhi rue ẹ uku ẹloe a,’ ni yeye oyẹ waa rọ me ufolo ọara ni o pfi da ẹloe oyẹ? Yeye ọgbọ ọrugamhi ku alo, kpẹ tode rue ufolo ọara ni o la ẹloe oyẹ-a ni u tigbe meke gboo rue uku ni o la inyoghue ẹloe a.

Oora ali ikpamhi eyoli
(iMat 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Oara ni ọa ti ọa dobe ya mọ ukpamhi onete, u ke ya lie khi eri ọara onete o ya mọ ukpamhi ni ọa ti. ⁴⁴ Ikpamhi ni ọara ọọ mọ, a rọ ọ lẹse ọara ni o khi. Aa rọte okphẹkphẹ ẹ pfanọ okhua-eni.* ⁴⁵ Eri ọgbọ onete ọ rọte emini o ti ni ọ roshi udu ẹ rue emini e ti lasele, Ama ọgbọ obe, ọ rọte udu obe oyoli rue emhi obe ni ọ roshi udu ẹ lasele. Irari khi isamhi

ebubu ni e la ọgbọ udu, ọ te ẹ ngme ungmehi lasele.†

Ọgbọ otsegbhe ali oyeghe
(iMat 7.24-27)

⁴⁶ “Elo o zẹ ni a rọ lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue,’ ni aa rọ ri emini mhia ngme gbe akanya? ⁴⁷ Mhi ya rokhasẹ ẹ abi ọgbọ ni ọ bhale deba mhe, ni ọ ri esọ ẹ shi mhe eke, ni ọ gbo ri ingmemhi eyemhe a gbe ikanya ọ li. ⁴⁸ Eri ọ li abi ọgbọ ni ọ to owa, ọ tonọ eke-a limhi, ni ọ ri owa gbe ukhomhi eche. Abi ukpokpomhi amẹ o rọ rue, ochikpho o ri itoto ghi oni owa abọ, ama ọa dobe nighise ọli, irari khi eri a toli egbegbo. ⁴⁹ Ama ọgbọ ni ọọ suọ ungmehi oyemhe ni ọa rọ li gbe akanya, eri ọ li abi ọgbọ ni ọ to owa nga ekhashe. Abi amẹ o rọ rue, ochikpho o ri itoto tsua oni owa, oni owa o de, o khi oyese oniemi.”

7

Irudunga oyi okholi-okhue oyi iRomu
(iMat 8.5-13)

¹ Abi iJesu ọ rọ ngme enana nya shi esọ eyi eni ẹgbọ se, ọ lo elemhi ẹoli iKapanomu. ² Oobọ a me omose ni ọọ ga okholi-okhue oniemi, ni ingme oyoli o lolo mu ọga oyoli egbe. Oni omose ọọ ghu ughuamhi ni o roli ramhi eghuli. ³ Abi oni okholi-okhue onofune ọ rọ suọ eko iJesu, ọ ghie egbhali eyi ẹgbọ iJu ghi ọli, ọ bhale ya ri oni ọọ ga oyelue ze. ⁴ Abi e rọ bhale deba iJesu, e lema li egbegbo, ẹẹ iJesu, “Oni omose ọna, ọ khi oni u kha kpaghie obọ. ⁵ Irari khi ọ ma nono ingme oyi ẹgbọ eyi anye gba, ọ gbo to owa ugamhi na anye.” ⁶ Igho iJesu ọ deba wẹ vu. Ọ she kia a ramhi owa oyi oni okholi-okhue ni ọ rọ ghie emole ọli e lie iJesu, “Khi ke nase egbe ẹ, mhia somhi ramhi ni u wa lo owa oyemhe le. ⁷ Loli o zẹ ni mhi rọ bino khi mhiaa ti ramhi ni mhi a bhale deba ẹ. Lese ngme oni ungmehi khi oni ọọ ga mhe ọ ya ze. ⁸ Irari khi mhemhe oyemhe, ọna omhese mhi

† 6:39 Li zẹ iMat 15.14

‡ 6:40 Li zẹ iMat 10.24-25; iJon 13.16; 15.20

* 6:44 Li zẹ iMat 12.33

† 6:45 Li zẹ iMat 12.34

li khi, ni ekhōli-okhue e li kpōkē na. Mhia mhēse na ona, ‘Vu,’ o vu. Mhi mhēse na ogho, ‘Bhale,’ o bhale. Mhi gueye oghumha oyeṃhē, ‘Rieḷe ona,’ o rieḷe oḷi.”

⁹ Abi iJesu o rō suō oni ungmehi ona, abo e sha li. O nyene alo ukhokho bino ebubu eḡbo ni e deba li, oḡ wē, “Mhi gueye e khi mhia kie kpē mē irudunga ni o na fu ghue, mhia kpē mē oḷi ekē iZireni ne.” ¹⁰ Igho eni a kpē ghie, e nyene egbe je apfē oyi oni okhōli-okhue nō fune, e bhale ya e khi oni oḡ ga li o she ze.

IJesu o rōte eghuli guise omi Osamhi-olimhi le

¹¹ Oo li deṇe, iJesu o te agho vu, o je eoli ni a lu iNei, eniye odukhokho eyoli ali ebubu eḡbo elese e deba li. ¹² Abi o li ti ramhi ode unuekpē ni a te e lo oni eoli le, o mē khi a tsua oḡbo ni o ghu-a a lasele. Lōlighuo kpē inyōli o mē bia. Oni okpotso o gbo khi osamhi-olimhi. Ebubu eḡbo e rōte oni eoli ve deba li. ¹³ Abi Onomhue o rō mē oni okpotso, o mhue ilēlemhi na li. Elemhi o e ala li, oḡ li, “Khi ke vie.” ¹⁴ Igho o vu ya ri obō ti oni akpati olimhi, eḡbo ni e tsua li e mu migha, iJesu o, “Oni oḡe mhie ye vule.” ¹⁵ Igho oni omose ni o ghu-a egho o vule shito, oḡ ngme. IJesu o mu oḷi obō na inyōli. ¹⁶ Ulishi o mu eni eḡbo nya, e kuēghie Eshinegba, e lie, “Omekeguele oniemhi o she bhale iteva oyi awa. Eshinegba o she bhale ya kpaghie eḡbo eyoli obō.” ¹⁷ Ingme oyi iJesu o gbhiaku ekē iJudia nya ali eoli ni e la gase oḷi.

IḶoni Oni oḡ batazi o ghie usomhi ghi iJesu

(iMat 11.2-19)

¹⁸ Abi eniye odukhokho eyi iḶoni e rō gue eni ingme enana nya ye iḶoni, o lu aava elemhi wē. ¹⁹ O ghie wē e ka mhila iJesu, “Yeḡe u khi oni o ya bhale abi anye ri eḷoe shi ekē ke khē oḷese?” ²⁰ Abi e rō bhale deba iJesu, e oḷi, “IḶoni Oni oḡ batazi eḡbo o ghie anye ghi e, anye ka mhila e, ‘Yeḡe u khi

oni o ya bhale abi anye ri eḷoe shi ekē ke khē oḡboḡese?’ ” ²¹ Eḡheḡhe agho te iJesu o ri ebubu eḡbo ni e mhue ighuamhi ali iyemhē okphaghie ze. O khueghie ebubu ezalo alo-a. ²² O rō gueye eniye odukhokho eyi iḶoni, “A nyene egbe ukhokho ya gueye iḶoni emini a mē, ni a gbo ri esō suō. Ezalo eḡ mē ekē, eni e guoḡho awe-a, eḡ kia, eni efafe e mu e ze, elesō e suō esō. Eni e ghu-a e guale. A kiele e tse abo usomhi onete oyi iloghie ye eḡbo ni eḡa mhue.* ²³ Oḡheḷe o khi ni oḡbo ni oḡa da de ode-a itobō khi oḡa mhue akhokhomhē shi mhē o.” ²⁴ Abi eniye odukhokho eyi iḶoni e rō vu se, iJesu o gue ingme oyi iḶoni ye eni eḡbo, oḡ wē, “Abi a rō fe fie je oḡagbe ifufu ya bino oḷi, oḡbo onabi onoḡhuo a dabi khi a ya mē? Oḡbo oyeḡhe ni o li abi ebuli ifulo ni akpekpeli o kha pfi je ana, o pfi oḷi e je oobō a dabi khi a ya mē oobō? ²⁵ Ini oḡa khi oḡbo oḡhoḡho a dabi khi a ya mē oobō, onabi ise a ke nono je oobō sho? Omose ni o sō itsua ni e somhi otse? Eḡbo ni e sō itsua ni e somhi otse, apfē oyi oghie e la. ²⁶ Oḡbo nabise a dabi khi a je oobō ya mē? Omekeguele? Abi o li mhi li gue oḷi e ye e khi oni o doḡe omekeguele lo. ²⁷ Onana a keke ingme oyoli kpē shi ekē, ni eḡ,

“ ‘Ghe khē, mhi ya ghie
aghiusomhi oyeṃhē ralo ne,
ni o ya khueghie ode-a
shi ekē khē.’ †

²⁸ “Mhi gueye e khi aa mē oḡbo ni a bia bhale ekē aḡbo ona ni o fu doḡe iḶoni, eri-tse khi oni o ga she ne nya shi Eghiele oyi Eshinegba o fu doḡe oḷi.”

²⁹ Eḡbo nya, li shi emionoga, abi e rō suō ingmemhi eyi iJesu, e mie shi o khi ode oyi Eshinegba o gbe akanya, irari khi iḶoni o she batazi wē. ³⁰ Eḡbo iFarisi ali eni e leḡe emhi ingme ushi e kie ugbamhi ni Eshinegba o gba na wē, irari khi eḡa lama ni iḶoni o batazi wē. ‡ ³¹ Agho iJesu o rē, elō mhi fe ri eḡbo ena aḡbhotu ona ya khokho, se e

* 7:22 Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † 7:27 Li ze iMala 3.1 ‡ 7:30 Li ze iMat 21.32; iLuk 3.12

fe ga li ena? ³² Eri e li abi eniye ni e shito oki ni e nu egbe e ngme ni e lie, “ ‘Anye pfi ofele na e, ama aa lama gbe ishimhi, anye vie vie olimhi khase e, ama aa lama nu anye vie.’”

³³ Itobo khi abi iJonni Oni o o batazi egbo o ro bhale, o a li le emhi wekhi eri o da onyo, eri e khi, ‘Ayemhe okphaghiye o mhue.’ ³⁴ Omi ogbo o bhale, o o le, o o da, a ke lie khi, ‘Ogbo unu-emhi ali ogbo odonyo o khi, ali khi oni o nu emionoga ali egbo ena olamhe e mu omole o khi.’ ³⁵ Eri egbhali oyi Eshinegba o rote obo oyi egbo ni e miesuo ri egboli khase.”

Okpotso ona olamhe o ku ituale ni o o pfi shi iJesu awe

³⁶ Ogbo iFarisi oghuo o o iJesu o bhale ka ko feli lue ni o nu lue le eminale. Igho o je owa oyi oni iFarisi, o shito, o le emhi. ³⁷ Igho okpotso oghuo, ongi oni eoli ni o la agbo olamhe, o suo khi iJesu o la oni owa oyi ogbo iFarisi ogho. O de akanama ituale ni o ghale. ³⁸ O bhale, o de ya wugha iJesu idi awe. O o vie ku amevie shi oli awe. O ri itsu ni e la li ukhomhi shishi oli wewe-a, o pfipfi oli awe. O gbo ku ituale ni o o pfi shi oli awe. § ³⁹ Abi oni iFarisi ni o lu iJesu bhale apfe oyoli ya mu oli epfese, o ro me onana, o la eke elemhi udu lie, ini omekeguele oyi Eshinegba omose ona o kha khi lo, o kha lese uwali okpotso ni ona o khi ni o ri egbe a ti oli ena, khi ona olamhe o khi. ⁴⁰ IJesu o o, “ISamo mhi mhue emini mhi ya gue ye.”

ISamo o o li, “Gueye mhe, Osese.” ⁴¹ IJesu o o li, “Omose oghuo o la ni egbo aava e lo oli ota, oghuo o, o lo oli ekpa eva ali ukhukhui, oni o kpole o lo oli ipomhi uye ali ishe. ⁴² Abi ea ke ro dobe fali oli ewe, o gbe eni ota kua na we. Mena gueye mhe oni o ya nono ingme oyi oli ne elemhi wewe ava-ava?” ⁴³ ISamo o o li, khi oni o lo ikpagho eni e bu ne lo. IJesu o o li, “U gue so.” ⁴⁴ IJesu o nyene alo

ghue oni okpotso, o o iSamo “Wa me oni okpotso ona, abi mhi ro bhale owa oye wa die amey na mhe ro kpe awe-a, eri oni okpotso onana o ri amevie eyoli kpe mhe awe-a, o ri itsu ni e la li ukhomhi shishi we-a. ⁴⁵ Waa pfipfi mhe unu egbe, rote eghoghe ni mhi te lo ana le, oni okpotso ona o te pfipfi mhe unu awe ramhi memena. ⁴⁶ Waa ku oili shi mhe ukhomhi, oni okpotso ona, o she ku ituale ni o pfi shi mhe awe. ⁴⁷ Itobo igho mhi gue e ye e khi a she gbe olamhe eyoli ni e bububu kua na li, irari khi oni o nono emini e bu o khi. Oni a gbe ukuku kua na, ukuku o nono.” ⁴⁸ O gueye oni okpotso, “A she gbe olamhe eye kua ne.” ⁴⁹ Egbo ni e nu oli shito e mhila egbewe “Oghuo onana o o dabi khi loli khi ni o o gbe olamhe kua na ogbo.”

⁵⁰ IJesu o gueye oni okpotso “Irudunga oye o she mie e pfuese, ri opfomhe ke je.”

8

Ikpotoso ni e kpaghie iJesu obo

¹ Ona o dose, iJesu o kia rote eoli je eoli. O o gue usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba le. Eniye odukhokho ogbava eyoli e nu oli kia. ² Ikpotoso eghuo ni e kpe mhue ayemhe okphaghiye ali iwali ighuamhi ni o ro ze, e li la agho: IMeli ongi iMagidaleni ni ayemhe ishilua e rote egbe lasese; ³ IJoana ni o khi ughue iChuzana ni o gbe akanya na oghie Erodu; ISuzana ali ikpotoso elese gho, e ga la akagho. Enana e rote ekuwe oyewe e kpaghie iJesu ali eniye odukhokho eyi oli obo.*

Okhe irokhokho oyi oghiale (iMat 13.1-9; iMak 4.1-9)

⁴ Abi ebubu egbo e ro rote eoli ododa bhale ya lona kugbe, ni e ro le gase iJesu, iJesu o ze okhe irokhokho khase we, o o we, ⁵ “Oghiale o ya ri ikpamhi emhi ko. Abi o ro ku eni ikpamhi emhi kia ko, eghuo o e ku shi epfepfe ode. Eghuo o egbo e ri awe muno we.

Ipfeli e bhale ya sanọ wẹ le. ⁶ Eghuo ọ e de ku nga eche, abi e ro ze ngale, e khakha. Itobo khi ẹa me asha lolo pfi imhili lo eke. ⁷ Ikpamhi eghuo ọ e de shi ifu igba, eni igba e tono wẹ. ⁸ Igho eghuo ọ e ku shi eke onete, e fu, e mo ikpamhi agbhagbhamhi egbhueshe. Abi ọ ro ngme ona se, ọọ li, Oni ọ mholi eso ọ ro suọ.”

Emini o ze ni ọ ro ze oni okhe irokhokho

(iMat 13.10-23; iMak 4.10-20)

⁹ Eniye odukhokho eyoli e mhila li emini a ri oni okhe irokhokho ngme. ¹⁰ Oo wẹ, “A she khueghie osheli ni o la Eghiele oyi Eshinegba-a khasẹ ẹ. Ama aa roli khasẹ egbọ ni e kpole. Loli o ze ni mhi ro ri okhe irokhokho nu wẹ ẹ ngme.

“ Irari khi ini e ririẹ ẹ fe, ẹa ya me eke,

ẹẹ suọ, ọa lo wẹ eso.’†

Emini okhe irokhokho oyi oghiale ogho o ngme

(iMat 13.18-23; iMak 4.13-20)

¹¹ “Emini a ri oni okhe irokhokho ngme na. Oni ukpamhi emhi ogho, ungmehi oyi Eshinegba lo. ¹² Eni e de kua epfefẹ ode egho, e khi egbọ ni e kha suọ ungmehi oyi Eshinegba, okphaghiẹ ọ bhale ya sanọ wẹ oni ungmehi udu-a, ini e khi miesuọ, ni e ba mhue imiepfuese. ¹³ Eni e ze nga okpegbhe e to eoli egbọ ni e miesuọ, ni e khia khi abi imufe o ro bhale ẹa ke dobe migha, e de ode-a. ¹⁴ Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wewe e khi egbọ ni e suọ oni ungmehi ama ẹa dobe migha shi ọ, isamhi eyi emhi agbo ali anasemhe ali epfue ni o la agbo ali oghuemhe ni o la ọ, ọa ze ni e mhue iwomheloe shi irudunga. ¹⁵ Ikpamhi ni e ze shi eke onete ni e mo ikpamhi, wewe e khi egbegbi egbọ ali udu onete ni e kha suọ oni ungmehi, e mu oli shi, e kha ri egbe mie o ri emini a ro ko ọ ze lasele.

Akpá ni a ro ru nga ukhomhi emhi (iMak 4.21-25)

¹⁶ “Aa me ogbọ ni ọ ri akpá ya ru, ni ọ ya rue oli sheli elemhi ukoko, wexhi ufu ukpho. Eri ọ ri ochogho ya rue oli nga asha na keghe ni eni ee lo le e ke me eke, ee me oni akpá.† ¹⁷ Irari khi aa me emiemini a ro sheli ni aa ya ro lasele gboo, wexhi eri a me emini a khukhu shi elemhi, ni aa ya khueghie-a gboo.§ ¹⁸ Itobo igho mhue egbhe shi emini u wa suọ. Oni ọ mhue, a ya ro ma li ọ. Ama oni ọa mhue a ya gbo mie oli ukuku oli ni ọ sa khi loli mhue.”*

Inyoghwo iJesu ali inyi iJesu

(iMat 12.46-50; iMak 3.31-35)

¹⁹ Igho inyoli ali inyoghwo oli e bhale deba li, ama ẹa me asha ramhi oli egbe, irari ebubu egbọ ni e le gasẹ oli. ²⁰ Ogbọ ọ ya gueye iJesu, ọọ li, “Inye ali inyoghue, e migha olase, ee nono ni wewe e me.” ²¹ IJesu ọọ wẹ, “Inyemhe ali inyoghwo-mhe wewe e khi egbọ ena ni ee suọ ungmehi oyi Eshinegba, ni e gbo roli ẹ gbe akanya.”

IJesu ọ mu akpekpeli migha

(iMat 8.23-27; iMak 4.35-41)

²² Eleghwo iJesu ọọ eniye odukhokho eyoli, “A bhale ni awa da je ukiekie obinokpole oyi okẹ ni o khishi.” E lo oko-okẹ e le. ²³ Abi e li le, iJesu ọ lese. Utoghuokpe ukpokpomhi akpekpeli o lo oni oko-okẹ le ya ramhi khi oni oko-okẹ o ku ya lue, wewe nya e la okhena. ²⁴ Eniye odukhokho eyoli e bhale ya guise oli le. Ee oli “Onomhue, Onomhue okẹ o ya ku awa lue.” O vule, ọ nu oni akpekpeli ali okẹ ni o zughuse ngme. Oni akpekpeli o mu migha. Okẹ ni o zughuse egho o dema, asha kpa oo tsuke. ²⁵ O mhila eniye odukhokho eyoli, “Ighe irudunga oye?” E ri ulishi ali oshabo mhila egbewe, “Oghuo onana ọ fe ga khi ena? Irari khi ọọ mhesẹ na akpekpeli ali okẹ, e suọ na li.”

IJesu ọ ri omose no mhue ayemhe okphaghiẹ toto

(iMat 8.28-34; iMak 5.1-20)

† 8:10 Li ze Aza 6.9-10 † 8:16 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33 § 8:17 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2

* 8:18 Li ze iMat 25.29; iLuk 19.26

26 E kia ramhi eke iGerasenesi ni o gbe okẹ ni o khishi na iGalili khi-a. 27 Abi iJesu oḡ da tiemhile eke, Omose ongi oni eoli, ni o mholi ayemhe okphaghiẹ ni o she tẹse ni o a te ke so awulu, wẹkhi eri o ke la owa ghue, ama atalimhi o ke la, o bhale ya o. 28 Abi o rọ me iJesu, o de yeshi oli awe, o tsesẹ leghe, o lie, “Elo u remhe ya li, iJesu Omi Eshinegba onofune, kpekpe khi nase mhe.” 29 Eri o ngme ona irari khi iJesu o she mhesẹ na oni ayemhe okphaghiẹ ogho o rote oli egbe lasese. Iti-ingmi-ingme oni ayemhe o she mu oli, ni o khia khi ini a rie mu oli ri iweghe shi oli abo ali awe, o pfanon eni iweghe-a, oni ayemhe okphaghiẹ o tsua li je odagbe ifufu. 30 iJesu o mhila li, “Se a lu eva oye?” Oni ayemhe oḡ li, eva oyemhe khi, “Iligioni,” irari khi ayemhe okphaghiẹ ebubu e she lo oli egbe. 31 Eni ayemhe okphaghiẹ e lema iJesu o khi khu wewe je ilimhi na ningolo.

32 Igulu ebubu e la epfe ute le eminale. Igho eni ayemhe e lema li o kpekpe o ze ni wewe e ya lo eni igulu egbe. Igho o ze ni e ya lo eni igulu egho. 33 Eni ayemhe okphaghiẹ egho e rote egbe oyi oni omose lasese, e ya lo elemhi eni igulu egho. Eni igulu e rote oni epfe ute na ya kulo okẹ ni o khishi egho, okẹ o gbe we. 34 Abi eni e ri eni igulu e kia e rọ me emini a me, e na je ifu apfe ya gueye egbọ emini a me. 35 Egbọ e le ya bino emini a me. Abi e rọ bhale deba iJesu, e bhale ya e khi oni omose ni iyemhe okphaghiẹ e te egbe lasese khi o shito ufuege oyi iJesu. O ga pfomhe, o ku egbe-a shito, ulishi o mu we. 36 Egbọ ni e me oni ingme e gueye egbọ elese abi oni omose o li kia ni o rọ ze. 37 Igho eni egbọ iGerasenesi e gueye iJesu o lasese ewe eke le, irari khi ulishi o mu we. iJesu o lo oko-oke o vu. 38 Oni omose ni eni iyemhe okphaghiẹ e rote egbe lasese oḡ iJesu, “Kpekpe ze ni mhi deba e vu.” Ama iJesu oḡ li, o ke vu. 39 Nyene egbe je apfe ni u ya guele emini Eshinegba o riele ne. Igho oni omose o vu ya gueye

egbo ni e la oni eoli ogho nya, emini iJesu o riele na li.

Omi iJarusi ali okpotso ni o ri obo ti iJesu awulu

(iMat 9.18-26; iMak 5.21-43)

40 Abi iJesu o rọ nyene egbe je ukiẹke okẹ ni o kpole, egbọ e tse oli o mu awe itobọ khi o she tẹse ni e te migha a khe oli. 41 Igho omose oghuo ni a lu iJarusi ni o khi ogho oni o mhesẹ shi owa ugamhi oyi egbọ iJu, o de ya wugha iJesu awe. Oḡ lema li o kpekpe o bhale apfe oyelue. 42 Irari khi omọ omueshi oghuo kpe ni o me bia ni o lese gbe ikpe igbeva o ya ghua. Abi iJesu o li le, egbọ e le gase oli, e ma mu oli ashakpa. 43 Okpotso oghuo o la ifuabọ we ni o she ku oia egbe elemhi ikpe igbeva. O she ga pfuse emini o mhuẹ-a nya na idokita, ama aa me oni o dobe dua oli egbe. 44 Igho o rote ifuabọ oyi eni egbọ lasese bena ya ri obo ti esọ ode ni iJesu o so, oia ni e ku oli egbe e pfa tee.

45 iJesu o mhila, “Oghuo o ri obo ti mhe?”

Ogbokpa o tia. iPita oḡ li, “Onomhuẹ, ebubu egbọ e le gase ni e ma mu e.”

46 Ama iJesu o li, “Ogbọ o ri obo ti mhe, mhi lese khi itoto e she rote mhe egbe ya lasese, lolu mhi rọ lese.”

47 Oni okpotso o me khi lolu a dobe ya vu ni a rọ ya me lue, o ri ulishi fie lasese, o de ya wugha odalo oyi iJesu. Ukpeloe oyi eni egbokpa, o gueye iJesu emini o ze ni lolu rọ ri obo ti oli ali abi lolu ze utoghuokpe. 48 Igho iJesu o li, “Omimhe ke je khi irudunga oye o she re ze. Ri opfomhe ke je apfe oye.”

49 iJesu o kie ligho ngme, ogho o rote owa oyi iJarusi ni o khi oni o mhesẹ elemhi owa ugamhi bhale. Oḡ li, “Omiẹ o she ghua-a. Khi ke bie nase osese.” 50 Abi iJesu o rọ suo ona, o gueye iJarusi, “Khi ze ni ulishi o muẹ. Lese miesuo tse khi o ya toto.”

51 Abi o ke rọ ramhi apfe oyi iJarusi, o a ze ni ogbokhoghuo o nu lue lo agho, se ni iPita ali iJonu ali iJemhisi ali inyọ oni omọ ali itali. 52 Ogbokpa e she kie kpe vie evie oyi oni omọ. iJesu oḡ

wẹ, “A khi ke viẹ irari khi ọni ọmọ ọa ghu, eri ọ lese.”

⁵³ Wẹwẹ nya ee gia iJesu, irari khi e lẹsẹ khi ọni ọmọ ọ she ghua. ⁵⁴ Ama iJesu ọ mu ọli obọ ọ lu ọli leghe, “Omimhẹ, vule.” ⁵⁵ Ayemhẹ oyọli o nyenẹ egbe bhale deba li. Ọ vule migha utoghuokpe. Ighọ iJesu ọọ wẹ, “A ri eminale na ọni ọmọ le.” ⁵⁶ Abọ e sha ita ali inyọli. IJesu ọ gueyẹ wẹ e khi gueyẹ ogbọkhoghwo emini a mẹ.

9

Ijesu ọ ghie eniyẹ odukhokho ogbava fiẹ

(iMat 10.5-15; iMak 6.7-13)

¹ Ijesu ọ lu eniyẹ odukhokho ogbava eyọli kugbe, ọ ri itoto ali afu na wẹ ni e rọ ke khu egbo iyemhẹ ni ẹa ti egbe lasele, ali ni e gbo ri egbo ni e mhue ighuamhi ododa toto. ² Ọ ghie wẹ fiẹ e ke ya tse abọ ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinẹgba kiakia ali ni e gbo ke ri egbo ze. ³ Ọọ wẹ, “A khi tsua emhikhoghwo abi a liẹ le ena, a khi tsua ukpokpo wẹkhi akpaba wẹkhi eminale wẹkhi ikpaghọ wẹkhi iku itsua eva ni a sọ. ⁴ Owa ni a da lo ne, a la aghọ ramhi ni a rọ ya te oni ẹoli vu. ⁵ Ini egbo ẹa da mie ẹ ne, a kpishi itutu ni e la ẹ awẹ-a shi oni eke ini a rọte oni ẹoli ẹ vu, ni o khi ọtselẹ ni a ya pfi mu wẹ.”* ⁶ Ighọ eni eniyẹ odukhokho e vu, rọte ẹoli je ẹoli. E ri usomhi onete oyi Eshinẹgba tse abọ kiakia. E ri egbo ọ toto ashakpa.

Oghie Erọdu ọọ khokho ọni iJesu ọ khi

(iMat 14.1-12; iMak 6.14-29)

⁷ Ighọ Erọdu ni ọ khi oghie shi eke iGalili ọ suọ ikanya ọnyaloa ni iJesu ọọ gbe. Abọ e sha li itobọ khi egbo eghuo e liẹ khi iJoni Ọni ọọ batazi egbo lọ ni ọ rọte eghuli guale. ⁸ Eghuo ẹ khi Elaja ọ khi ni ọ bhale, eghuo elese e liẹ khi ọghuo ọmekẹguele enediọ ọ khi ni ọ nyenẹ egbe bhale agbo.† ⁹ Ama, Erọdu ọọ, “Mhẹmhẹ mhi khi iJoni ukhomhi ọ. Ọghuo ọnana ọ khi ni

mhia suọ eko?” Ọọ dua abi ọ li ya mẹ ọli.

Ijesu ọ ri eminale na egbo agbele ishe (5,000) le

(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iJon 6.1-14)

¹⁰ Abi eni ighiusomhi na kẹẹ e rọ jele, e gueyẹ iJesu abi e li kia. Ighọ ọ rue wẹ vu je epfẹ ẹoli na lu iBetisaida, ¹¹ Ama eni ebubu egbo e suọ obini ọ je, e deba li. Ọ mie wẹ, ọ gue ungmehi Eghiele oyi Eshinẹgba yẹ wẹ, ọ ri eni e mhue ighuamhi toto.

¹² O te aghọ li deńẹ abi ogbomhi o ke rọ mu eke, eniyẹ odukhokho ogbava e bhale deba li, ẹẹ ọli. “Gueyẹ eni egbo e vu je ẹoli ni e ti mama ana ni e ya nono ashini e ya ku shi ali eminale ni e ya le, irari khi ifui odagbe ifufu awa la.”

¹³ Ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “A ri eminale na wẹ le.”

Ẹ ọli, “Ibulẹdi eva ali ifeḷẹ aava e lẹsẹ la ana, se ni awa vu ya de eminale ghi wẹ.” ¹⁴ Irari khi emose agbele asha ishe e la aghọ.

Ama ọọ eni eniyẹ odukhokho, “A rẹ wẹ shito ikui-iku egbo egbhueva ali igbigbe.” ¹⁵ Eni eniyẹ odukhokho e li ghọ, ogbokpa ọ shito. ¹⁶ Ijesu ọ rue eni ibulẹdi ishe ali ifeḷẹ aava eghọ, ọ bino idane, ọ kphemhi shi eni eminale, ọ kholo wẹ a. Ọ rue wẹ na eniyẹ odukhokho eyọli ni e kemhi wẹ na eni egbo. ¹⁷ Ighọ wẹwẹ nya e le, e khue. Eni eniyẹ odukhokho e wolọ eni e le kpọle shi ighughu igbeva.

IPita ọ guele ọni iJesu ọ khi

(iMat 16.13-19; iMak 8.27-29)

¹⁸ Eḷẹghuo khi iJesu ọ la ashini o da-ya ẹ sọ iromhi, eniyẹ odukhokho eyọli e nu ọli la aghọ, ọ mhila wẹ, “Ọghuo egbo e fe ẹ liẹ khi mhi khi?”

¹⁹ Ẹ oli, “Egbo eghuo ẹ khi iJoni Ọni ọọ batazi egbo u khi, elese ẹ liẹ Elaja, elese ghọ ẹ khi ọmekẹguele ọnodiọ u khi ni u nyenẹ egbe bhale agbo.”‡

²⁰ Ọ rọ mhila wẹ “Ọghuo ẹẹ ẹ khi mhi khi?”

* 9:5 Li zẹ iLuk 10.4-11; Ika 13.51 † 9:8 Li zẹ iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 ‡ 9:19 Li zẹ iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 § 9:20 Li zẹ iJon 6.68-69

IPita ọọ li, “Yeyẹ u khi Ọmiepfuese ọnayi Ẹshinẹgba.” §

Ijesu ọ gue ingme osoli, ali eghuli, ali iguale oyọli le

(iMat 16.20-28; iMak 8.30--9.1)

²¹ Ijesu ọ tse agua yẹ wẹ e khi gueyẹ ọgbọkhọghuo. ²² Ighọ, Ọọ wẹ, “Omi Ọgbọ ọ mema ya mẹ osue emhi ebubu. Eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi, e kie ọli. E mema ya gbe ọli-a, ama elenuzi-esẹ, ọ ya guale.”

²³ Ighọ ọ gueyẹ wẹ nya, “Ini ọgbọkhọghuo ọ nono ni lọli khi ọmọ odukhokho oyemhẹ, ọ mema ya kie egbọli, ọ rue apfida oyọli ogbele kpa, ọọ deba mhe.* ²⁴ Itobọ khi ọni ọ da nono ni lọli tsumhi agbọ oyọli ne, ọ ya wasẹ ọli-a, ama ọni ọ da wasẹ agbọ oyi ọli-a ne shi itobọ oyemhẹ, ọ ya tsumhi ọli.† ²⁵ Ighe eleli ni ọgbọ ọ ya mẹ ini ọ mhue agbọ ona nya ni ọ rọ wasẹ ayemhẹ oyọli-a? ²⁶ Ini ọgbọ ọ da na omama mhe ali ungmehi oyemhẹ ne, Mhemhẹ Omi Ọgbọ mhi li ya na omama oyi oni ọgbọ, ini mhi bhale elemhi ufumhi oyemhẹ, ali ufumhi oyi Ita ali oyi igeni ni e pfuase ²⁷ Mhi gue ọli ẹ yẹ ẹ abi o li, khi, egbọ eghuo e la ana ni ẹa ya ghu ne, neni e rọ ya mẹ oni Eghiele oyi Ẹshinẹgba.”

Ijesu ọ mu imamachi

(iMat 17.1-8; iMak 9.2-8)

²⁸ Abi ogbele nuzi eleli o rọ gba abi ijesu ọ te ngme eni ingme, ọ rue iPita ali iJoni ali iJemhisi nga ute ya lema. ²⁹ Abi ọ li sọ iromhi egho, alo eyọli e mu nyene, itsua ni ọ sọ e ge nyanyanya abi akpa. ³⁰ Ighọ Emose aava, iMosisi ali Elaja, ³¹ e li lasela e ge nyanyanya, e nu ijesu u ngme, e gheta eghuli ni ijesu ọ ya ghu obini iJerusalemu. ³² Olesẹ o mema rẹ IPita ali apfọli. Abi e rọ guale ni olesẹ o rọ kala wẹ alo-a, e mẹ ufumhi oyi ijesu ali emose aava ni e nu ọli migha. ³³ Abi eni emose aava e li vu, iPita ọọ ijesu, “Ọga, oo ga guẹ ti khi anye

la akana. Zẹ ni anye tọno okhoro esẹ, oghuo oye, oghuo oyi iMosisi, onokpọle oyi Elaja.” Eri ọ li ngme tse, ọa lesẹ emini ọ ngme.

³⁴ Ọ kie ligho ngme, otughunu o bhale ya khukhu wẹ-a. Ulishi o mu wẹ abi e rọ lo elemhi oni otughunu. ³⁵ Ighọ uruli o rọte oni otughunu ngme, ọọ, “Omimhẹ na ni mhi zẹ, a ri esọ shi emini ọ ngme.” † § ³⁶ Abi oni uruli o rọ ngme se, e mẹ khi ijesu luẹghuo ọ ke migha. Eni eniyẹ odukhokho e ri ingme ona shi udu, ẹa gueyẹ ọgbọkhọghuo emini e mẹ eghẹghẹ agho.

Ijesu ọ ri ọzeo ni ughuamhi ọ mu ze
(iMat 17.14-18; iMak 9.14-27)

³⁷ Ogbeakọlo abi e rọte ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbọ e bhale deba li. ³⁸ Ighọ ọmose ọghuo ọ rọte elemhi eni ebubu egbọ tsesẹ leghe, ọ li “Ọsesẹ, kpekpẹ bino omimhẹ, lọli ọ khi ọmọ ọghuo kpe ni mhi mẹ bia. ³⁹ Ayemhẹ obe ó tsua mu ọli, eri ọọ mu ọli pfi eke, ọọ kpi awe-a, o rọli ẹ chi ofulu unu. Ọa ga nono ni lọli rue ọli obọ-a kpa. Eri ọọ nono ni lọli pfuse ọli ayemhẹ-a. ⁴⁰ Mhi she lema eniyẹ odukhokho eye e khu ọli oni ayemhẹ egbe-a, ẹa dobe.”

⁴¹ Ijesu ọọ wẹ, “Eẹ egbọ ni aa mhue irudunga wẹkhi ilese. Eẹ ingme mhi dobe ya ri egbe mie umhalese oye ẹ ramhi? Eẹ ingme mhi ke nu ẹ ya la akana?” Ọọ ọni ọmose, “Rue omie bhale ana ghi mhe.”

⁴² Abi ọni ọmọ ọ li bhale, oni ayemhẹ ọkphaghie o mu ọli pfi eke jighise, ọọ chi ofulu unu. Ighọ ijesu ọ dese oni ayemhẹ ọkphaghie, ọ ri ọni ọmọ ze. Ọ rue ọli na itali. ⁴³ Abọ e sha eni egbọ nya shi ekpabọ oyi Ẹshinẹgba ni e fune.

Ijesu ọ gbo gue ingme eghuli oyọli le shi eke

(iMat 17.22-23; iMak 9.30-32)

Abọ e kie ligho sha eni egbọ shi emini ijesu ọ riẹle, ijesu ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, ⁴⁴ “A ri esọ shi eke

* 9:23 Li zẹ iMat 10.38; iLuk 14.27 † 9:24 Li zẹ iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25 ‡ 9:35 Li zẹ Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 § 9:35 Li zẹ 2 iPit 1.17-18

shi ingme ni mhi ya gueye ẹ ena. A ya ri Omi Ogbọ na egbo de.”⁴⁵ Eri-tse khi eni eniye odukhokho ẹa lese abi oni ungmehi o ngme. Irari khi eri a roli sheli we ini e khi lese emini a roli ngme. Ama ulishi oo mu we shi abi e lie mhila li.

Oghuo o fune
(iMat 18.1-5; iMak 9.33-37)

⁴⁶ Ekhako o bhale iteva oyi eniye odukhokho eyoli shi oni o ya fune elemhi we.* ⁴⁷ Ijesu o lese emini ee sa udu oyewe, o rue ukuku omọ lasela migha we iteva. ⁴⁸ Oo we, “Onini o da ri eva oyemhe mie omọ ona ne, mhemhe o mie. Onini o da mie mhe ne, oni o ghie mhe o mie. Irari khi onini o da ri egboli tiemhie-ekẹ ne elemhi ẹ, lolu o khi oni o fune nya.”†

Oni ọa da khi obe awa ne oyi awa o khi
(iMak 9.38-40)

⁴⁹ IJonni oo, “Oga, anye me omose ni o ri eva oye ẹ khu ayemhe okphaghie lase, anye nono ni anye gueye oli o khi ke ligho irari khi ọa ya debe abi anye lie debe.”⁵⁰ Ijesu oo we, “A khi ke ligho, irari khi ogbọ ni ọa da khi obe awa ne, onayi awa o khi.”

Egbo iSameria ẹa lama mie ijesu

⁵¹ Abi eghẹghe o ro ramhi ni a ro ya rue ijesu je iloghie, o mholi oli shi udu khi lolu ya je iJerusalemu. ⁵² O ghie ighiusomhi ralo, ni e lo elemhi ẹoli nikeke na elemhi iSameria ni e ya mu egbe emhikpa shi ekẹ khe oli. ⁵³ Ama eni egbo iSameria ẹa lama mie oli irari khi e lese khi iJerusalemu oo je. ⁵⁴ Abi eniye odukhokho eyoli ikhi iJemhisi ali iJonni e ro me ghọ, ẹ oli, “Onomhue, waa ke ze ni anye lu erali rote idane tiemhie ro tose we a nya?”‡

⁵⁵ Ijesu o nyene alo ukhokho, o dese we, oo we, aa lese ayemhe ni a mhue. Oa khi eri omi ogbọ o bhale ya yese egbo agbo-a, ama eri o bhale

ya tsumhi we. ⁵⁶ Igho ijesu ali eniye odukhokho eyoli e vu je ẹoli olese.

Emini ideba-ijesu-kia o ya mie ogbọ o rue
(iMat 8.19-22)

⁵⁷ Abi e li lese egho, omose oghuo oo ijesu, “Oga mhi ya ke debe je obiobini wa je kpa.”

⁵⁸ Ijesu oo li, “Inyako e mhue ese, ipfeli e mhue eko, ama Omi Ogbọ ọa mhue ashini o do ukhomhi ẹ gbe.”

⁵⁹ Ijesu o gueye omose olese, “Deba mhe.” Oni ogbọ oo li, “Oga, kpe ze ni mhi ya ri itamhe to.”

⁶⁰ Ijesu oo li, “Zobe ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to. Yeye fie ke ya gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba le.”

⁶¹ Olese oo li, “Oga mhi ya debe, kpe ze ni mhi ya tse apfemhe, okhila.”§

⁶² Ijesu oo li, “Ogbọ ni o da ri obo nga egba ni oo she ẹ gua ese, ni o da bino ukhokho ne, ọa te ni o lo Eghiele oyi Eshinegba.”

10

Ijesu o ghie egbo egbhuese etuogbava fie

¹ Ona o dose se, Onomhue o ze egbo egbhuese etuogbava, o mu we avava, o e ralo na lue ni e kia je ikpe ni oo nono ni lolu kia ramhi. ² Oo we, “Ikhiese oniemhi o la o, eri-tse eni ẹ khiese we ẹa bu. Itobo igho, a so lema ita oni o mhue okhiese, ni o ghie eni ẹ khiese bhale ishemhi oyoli.* ³ A ke le! Eri mhia ghie ẹ abine isumha ne la ifuabo idumhi.† ⁴ A khi tsua ekue ukpago we khi akpulu we khi ekue, a khi tse egbo ode.

⁵ “Ini a lo owa okhoghuo, a kpe to de lie ‘Opfomhe o ka la oni owa ona.’ ⁶ Ini ogbọ opfomhe o la agho, opfomhe oye ẹ o deba li, ini aa me, opfomhe oye ẹ o nyene egbe deba ẹ. ⁷ Apfe okhoghuo ni a da lo ne, a la agho le, a la agho da emimini e da ro ya na ẹ. Irari khi o ti ni ogbakanya o mie ifata. A khi ke kia te owa da je owa.‡

* 9:46 Li ze iLuk 22.24 † 9:48 Li ze iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ 9:54 Li ze 2 Ighie 1.9-16 § 9:61 Li ze 1 Ighie 19.20 * 10:2 Li ze iMat 9.37-38 † 10:3 Li ze iMat 10.16 ‡ 10:7 Li ze 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18

8 “Ini a da lo ẹoli le ni e rọ da mie ẹ ne, a le emini e rọshi eke na ẹ. 9 Ari eni ẹẹ ghua ni e la aghọ ze, a gueye wẹ, ‘Eghiele oyi Ẹshinẹgba o she ti mama ẹ.’ 10 Ẹoli ni a bhale kpa ni ẹa da mie ẹ, a je ifu apfe ya lie, 11 ‘Itutu oyi eke oye ni e la anye awe, anye she kpishi wẹ shi eke na ẹ, ni e ya pfi ọtsele mu ẹ. Ama ẹẹ oye ẹ, a lese khi Eghiele oyi Ẹshinẹgba o she ti mama ẹ.’ §* 12 Mhi gueye ẹ khi ogbele iso-ezo khi o ya somhi iSodomu egbe dose oni ẹoli ogho.†

Ẹoli ni ẹa miesuo
(iMat 11.20-24)

13 “O ma kholo ẹ egbe, ikhi ẹẹ egbo iKorazi! O ma kholo ẹ egbe, ẹẹ egbo iBetisaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a la elemhi ẹ gbe khi a la eke iTai ali iSidoni li gbe wẹ lo, e kha mu nyene agboagbo. E so ide evie, e shito ukhomhi emue.‡ 14 Eri-tse khi Ẹshinẹgba o ya mhue isomhelemhi na egbo iTire ali egbo iSodomu dose ẹ ogbele iguezo. 15 Ẹẹ egbo iKapanomu, eri a dabi khi a ya ti ẹ nga idane? Iiye! Eri a ya ti ẹ tiemhi ilimhi iriere. §

16 “Oo wẹ, oni o da ri eso shi ẹ o ne, mheme o ri eso shi o. Oni o da kie ẹ, mheme o kie. Oni o da kie mhe ne, oni o ghie mhe o kie.”*

Ijele oyi egbo egbhuse etuogbava

17 Igho eni egbo egbhuse etuogbava egho e ri oghelẹ jele. Ẹẹ oli, “Onomhue, eri egbegbi iyemhe okphaghiẹ e ri irari eva oye nyese ukhomhi na anye.”

18 Ijesu oo wẹ, “Mhi me khi okphaghiẹ o rote idane de pfile abi erali akphala. 19 A ghe khe! Mhi she ri afu na ẹ, ni a ro lighi enye ali ikpi dose, ali ni a gbo mu itoto ali ekpabo alo ebili nyaa o le. Emhikhoghuo ẹa ya li ẹ.† 20 A khi ghele khi okphaghiẹ o ri irari eva oyemhe nyese ukhomhi na

ẹ, ama a ke ghele khi a keke eva oye ẹ shi iloghie.”

Ijesu o ghele
(iMat 11.25-27; 13.16-17)

21 Eghẹghẹ agho, oghelẹ o te elemhi Ayemhe-no-pfuase vo iJesu egbe, oo li, “Mhi tse uwegbe, Ita ni o mhue eke ali ukhuli. Irari khi u she ri emhi ena sheli egbo ni e fia alo-a ali eni e mema wena ebe. Ama u rewe khasẹ ikuku eniye. Igho lo Ita, irari khi abi o li ghole ẹ shi ghọ.

22 “Itamhe o she ri emhikpa shi mhe obo. Aa me ogbo ni o lese oni omọ o khi, se ni Ita. Aa me ogbo ni o lese oni Ita o khi, se ni omọ. Eni e ghole oni omọ o ri Ita a khasẹ.”‡

23 Igho o nyene alo ghue eniye odukhokho eyoli, o bena nu wẹ ngme, oo wẹ, “Ikhivose o khi na ikpalo ni e me emini ẹẹ a me. 24 Mhi gueye ẹ khi emekeguele ali ighie ebubu e nono ni wewe e me emini ẹẹ a me ali ni e suo emini a suo ena, ama ẹa dobe.”

Ekpita oyi ongi iSamarita onete

25 Igho osese Ishi eyi iMosisi oghuo o vule ya mu iJesu fe bino. O mhila li, “Elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?” 26 Ijesu o li, “Elo a keke shi ebe Ishi eyi iMosisi? Se u lie ze emini a keke shi o?”

27 O iJesu, “Rote ekelemhi udu oye nya ali ayemhe oye nya ali ekpabo eye nya ali isamhi eye nya nono ingme oyi Ẹshinẹgba. U gbo nono ingme oyi onuzava oyi ẹ abi u nono ingme egbe ẹ.” §

28 Ijesu oo li, “U ga gue gbaghiẹ-a. Lina ke ngeli khi u ya mhue agbo ona agboagbo.”*†

29 Eri oni osese Ishi eyi iMosisi ona o nono ni loli rokhase khi loli lese enana nya. O mhila iJesu, “Oghuo o fe khi onuzava oyemhe?”

30 Ijesu o lina so oli o, “Omose oghuo o ke rote ẹoli iJerusalemu tiemhi ẹoli

§ 10:11 Li ze Ika 13.51 * 10:11 Li ze iMat 10.7-14; iMak 6.8-11; iLuk 9.3-5 † 10:12 Li ze Igbae 19.24-28; iMat 11.24; 10.15 ‡ 10:13 Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; iJof 3.4-8; Emo 1.9-10; iZaka 9.2-4 § 10:15 Li ze Aza 14.13-15 * 10:16 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; iJon 13.20 † 10:19 Li ze Iwolo 91.13 ‡ 10:22 Li ze iJon 3.35; 10.15 § 10:27 Li ze iLev 19.18; iDeut 6.5 * 10:28 Li ze iLev 18.5 † 10:28 Li ze iMat 22.35-40; iMak 12.28-34

iJeriko. Igho o de ya pfilo ighiatọ abọ. E gbe ọli banọ-a, e keşẹ ukuku ayemhẹ shi ọli o, e mie ọli emini o mhuẹ nya. ³¹ A bhale ya ẹ khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba o rọte oni ode ẹ doşẹ. Abi o ro me oni omose ni ighiatọ e gbe egho, o da je ukiẹkiẹ ode ni o kpole ya doşẹ vu. ³² Igho oni o la Owa oyi Eshinegba gbe akanya oghuo, eni a lu iLivaiti, o ramhi agho, o me ọli, o li rọte ukiẹkiẹ ode ni o kpole ya doşẹ. ³³ Omose ongi iSameria oghuo ni o le asha, o ramhi ashini oni omose o la. O me ọli, elemhi ọli e lala li. ³⁴ O le deba li, o ku oili ali onyo shi ọli ikpe ni o kuali utse. O ri ide genọ li ewe. O tsua li nga akphere oyoli, o tsua li bhale owa ni a ku ẹ shi, oo gueye we e ri eloe khu ọli. † ³⁵ Ogbeakolo o ri ifata ogbele eva na oni o mhuẹ oni ashini a ku ẹ shi. O ọli, 'Kpekpe ri eloe khu omose ona. Ingme ni o ke ya gbe nya, ini mhia jele mhi ya fali ẹ we.'

³⁶ "Oghuo o elemhi egbo aase ena u sa khi o khi onuzava oyi oni omose ona ni ighiatọ e gbe?" ³⁷ Oni osese ushi oo li, "Oni o mhuẹ ilelemhi na li."

Igho iJesu oo li, "Li ligho ke ngeli."

Ijesu o je apfe oyi iMata ali iMeli

³⁸ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e li le, e bhale eoli oyi okpotso ni a lu iMata. Oni iMata o mie ọli shi owa. ³⁹ Oni iMata o mhuẹ inyoghuo okpotso ni a lu iMeli ni o shito kpesẹ iJesu ri esọ shi emini o sesẹ. § ⁴⁰ Abi a li ya mu iJesu epfese, o zu iMata alo, o me asha ri esọ shi emini iJesu o sesẹ. Igho o bhale deba iJesu, oo li, "Wa me khi inyoghuo-mhe o zobe ikanya nya na mhemhe-ghuo a gbe? We o bhale ya kpaghie mhe obọ." ⁴¹ Onomhuẹ oo li, "iMata, iMata, u ma kphakpha egbe ke nase egbe ẹ shi itobo emhi ebubu. ⁴² Ama emhi oghuo o mema mu egbe. iMeli o she ze oni o tine ni o lao, ogbo o ya mie ọli lue."

† 10:34 Li ze 2 Okhe 28.15 § 10:39 Li ze iJon 11.1

11

Ijesu o sesẹ abi a lie so iromhi (iMat 6.9-13; 7.7-11)

¹ Ogbeleghuo, iJesu o la asheghuo o so iromhi, Abi o ro so se, omọ odukhokho oyoli oghuo, oo li, "Onomhuẹ, sesẹ anye abi a lie so iromhi abi iJoni o li sesẹ eniye odukhokho eyoli."

² Ijesu oo we, "U kha so iromhi, ke lie:

"Ita anye ni o la iloghie,
anye ri ufumhi
na eva oye no pfuase,
Ze ni eghiele oye o bhale.
Ze ni a riẹle
oghuemhe oye eke agbo
abi o li shi obini iloghie.

³ Ri eminale ona ogbe-namo na anye le.

⁴ Gbe olamhe kua na anye,
abi anye li ẹ gbe kua na
egbo ni e lamhe shi anye o.
Khi ze ni anye de pfilo imufe,
ama tsumhi anye
obọ oyi okphaghie.' "

⁵ Ijesu oo we, "Ini o khia khi onge ẹ o mhuẹ omole ni o ro le deba omole ọli itsotso ogbie, ni o re ọli, 'Omue kpekpe ngmomhi irui ibuledi esẹ na mhe, ⁶ Irari khi omole mhe ni o la asha o bhale ya kushi na mhe, ama mhia mhuẹ emini mhi ya ro feli ọli epfese.'

⁷ "Ini oni omole o, o rọte elemhi owa lie ọli, 'Khi ke nase mhe ghue irari khi mhi she pfi okpe ode, mhemhe ali imimhe anye she yeshi, mhia ke ya dobe vule ya rue emhi okhoghuo ne.' ⁸ Mhi gueye ẹ khi ini omole ọli o tseku ri itobo khi wewe e khi omole vule ya rue emini oo mhila li na li, ama itobo khi o mema kie le ẹ mhila li tse, o mema ya vule ya rue emimini o nono na li.

⁹ "Mhi gue ẹ ye ẹ: Mhila khi a ya ro ne, nono khi u ya me, kpheli obọ ode khi a ya khueghie-a ne. ¹⁰ Irari khi oni o mhila loli a ro o na, oni o nono loli oo me, oni o kpheli obọ ode loli a khueghie-a a na.

11 “Eḗ ni a khi ita, oghuo elemhi ẹ omiḗli ọ ya mhila li afeḗ ni ọ ya rue ẹnye na li, ocho ni ọ kha rọ ri afeḗ na li? 12 O ke khia khi ini ọ mhila li ẹkẹli, ni u ya rue okpi na li? 13 Ini ẹḗ ni a khi ẹgbọ ebe a leḗ abi a liẹ ri egbegbi emhi somhi imiẹ opfa, se Ita ẹ ni ọ la iloghie ọa ke li ya ri Ayemhe-nọ-pfuase na eni e mhila li?”

Ijesu ali Okphaghie
(iMat 12.22-30; iMak 3.20-27)

14 Eḗ oghuo khi iJesu ọ khu ayemhe okphaghie ungmene fiẹ, ọ khu oni ayemhe fiẹ lase, oni ungmene ọ ngme. Oni ingme o ri abọ sha ẹgbọ ni e la aghọ. 15 Ama ẹgbọ eghuo ẹ, “Ekpabọ ebe oyi iBezebọ ni ọ khi oghie oyi iyemhe ebe, ọ rọ a khu iyemhe ebe fiẹ lase.”*

16 Eghuo ọ, e mu ọli fe bino, ẹ ọli ọ riele ọnyaloa ni o ri wewe ya mie shi ọli ọ khi Eshinegba ọ mie shi ọli ọ.†

17 Ama iJesu ọ she leḗ usamhi oyewe, ọ, “Eghiele ni o da kemhi egbọli o ya de, omhue-apfe ni o da kemhi egbọli o ya de. 18 Ini Okphaghie ọ kemhi egbọli, se eghiele oyọli o li ya migha? Eri mhi a ngme ona itobọ khi ẹ khi ekpabọ oyi iBezebọ mhi rọ ọ khu iyemhe okphaghie kua. 19 Mena ini mhi ri ekpabọ eyi iBezebọ ọ khu iyemhe okphaghie kua, ekpabọ onoghuo eniye eyi ẹḗ e rọ a khu we kua? Eniye eyi ẹḗ e ya gue ẹ ẹzọ itobọ ungmeme ni a ngme ena. 20 Ama ini o khia khi ekpabọ oyi Eshinegba mhi rọ ẹ khu iyemhe okphaghie kua, oghọ o rokhase khi Eghiele oyi Eshinegba o she bhale ẹ iteva.

21 “Omose ni ọ mhue ekpabọ ọ kha ri itsua okhọli gbanọ egbe egbegbọ ni ọ rọọ khe owa oyọli ekhe, itsua eyọli e ya mhue akhukhu. 22 Ama omose ni ọ toto doḗ ọli ọ kha tsua okhọli mu ọli ni ọ rọ ne ọli abọ, eri ọọ miono ọli itsua okhue nya ni ọ regbenga. Ọ tsua ọli ẹpfue ni ọ mhue shi oni owa vu ya kemhi.

23 “Oni ọa da ku ma mhe ọ ne, ohe mhe ọ khi. Ogbọ ni ọa da mu ma mhe ọ ti egbọ gbili ne, eri ọọ vese egbọ kua.‡

Abi ayemhe o liẹ kia
(iMat 12.43-45)

24 “Ini ayemhe okphaghie ọ rọte ogbọ egbe ya fiẹ, eri ọ kpe a kia je ifu odagbe ifufu ni amẹ ẹa la ya nono ashini ọ kpe je ya yemhe-a, ama ini ọa me asha, ọ egbelue, ‘Mhi gbo lo a je owa ni mhi kpe te vu.’ 25 Ini ọ bhale ọ ni ọ rọ bhale ya ẹ khi, a ga fuomhi oni owa muene, emhikpa o ga gue la ayọli kuete. 26 Ighọ, ọ vu ya wolọ iyemhe os-hilua elese ni e khọlo doḗ ọli, e bhale ya la oni omose egbe, ikpukhokho oyi oni omose o ke khọlo doḗ abi ọ kpe li.”

27 Abi iJesu ọ li ngme oni ungmeme ni ona, okpotso oghuo ọ rọte oni elemhi ebubu ẹgbọ tseḗ leghe ọọ, “Oni a khi vose na okpotso ni ọ bia ẹ, ni ọ kuele, ọ khi.”

28 Ijesu ọọ li, “Egbọ ni e suọ ungmeme ni oyi Eshinegba ni e rọ ọli gbe akanya, wewe e mema mhue ikhivose ne.”

Ọleḗ oyi ijona
(iMat 12.38-42)

29 Abi eni ẹgbọ e ke li bua shi ọ, iJesu ọọ, “Egbọ ebe, ẹgbọ agbhotu onana e khi. E mhila ọleḗ ọnyaloa, ama aa ya me ọnyaloa okhoghuo, se ni ọleḗ oyi ijona omekeguele.§ 30 Abi ijona ọ khi ọleḗ na ẹgbọ iNineve, ighọ Omi ogbọ ọ gbo li ya khi ọleḗ na ẹgbọ ena agbhotu ona.* 31 Oghie-okpotso oyi eke iSheba ọ ya shito ukpekhomhi ẹzọ ya gue agbhotu ona ẹzọ, ọ pfa ẹzọ mu we, irari khi ọ ke rọte eke odonue bhale ya ri esọ suọ ungmeme ni egbhali oyi oghie iSolomoni, ama ogbọ ni ọ fu doḗ iSolomoni ọ la akana.† 32 Egbọ iNineve e ya mu ẹzọ vule shi agbhotu ona ọ, e pfa ẹzọ mu we irari khi e mu pfi abi ijona ọ rọ ya ri ungmeme ni oyi Eshinegba tse abọ ye we, memena ogbọ ni ọ fu doḗ ijona ọ la akana.‡

* 11:15 Li ze iMat 9.34; 10.25 † 11:16 Li ze iMat 12.38; 16.1; iMak 8.11 ‡ 11:23 Li ze iMak 9.40 § 11:29 Li ze iMat 16.4; iMak 8.12 * 11:30 Li ze ijona 3.4 † 11:31 Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12 ‡ 11:32 Li ze ijona 3.5

Egbegbi ákpá
(iMat 5.15; 6.22,23)

³³ “Aa mę ọgbọ ni ọ ya ri ákpá ru ni ọ ya ri ọli sheli, eri ọ ri ochoghọ ya rue ọli nga ashini o yagha, ni a bhale ya ẹ khi ẹgbọ ni ẹẹ lole ẹ mę eke. § ³⁴ Ikpamhalo eyẹ e khi ákpá oyi idiegbe oyẹ. Ini ikpamhalo eyẹ ẹẹ mę eke ẹgbegbọ, idiegbe oyẹ nya o khili ákpá. Ama ini u tase alo-a, idiegbe oyẹ nya o khili alo ebili. ³⁵ Itobọ ona khi zẹ ni ákpá oyẹ o khi alo ebili. ³⁶ Ini idiegbe oyẹ e khili ákpá ni obili ọa rọ la ashikhoghuo ọ, eri o ya ke gẹ nyanyanya abinẹ khi ákpá o nga ọgbọ egbe.”

Epfua esesa
(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

³⁷ Abi iJesu ọ rọ ngme se, iFarisi ọghuo ọ lu ọli ọ bhale ya nu luẹ le eminale. O lo deba li ya shitọ shi oni eminale. ³⁸ Ama abọ e sha oni iFarisi abi ọ rọ mę khi iJesu ọa kpe abọ a neni ọ le emhi. ³⁹ Ighọ Onomhue ọọ li, “Wa mę mena khi ẹẹ ẹgbọ iFarisi khi eri a kpe ukhokho uko ali itasa eyẹ-a, ama elemhi oyẹẹ o vọ emhi ituegbe ali okhọlo. ⁴⁰ Eẹ ẹgbọ eyẹghe! Ọa khi Ẹshinẹgba ni ọ riẹlẹ ukhokho ọ ọ gbolo ẹ riẹlẹ elemhi ọ? ⁴¹ Ama a rue emini e la elemhi uko ali utasa na ẹgbọ ni ẹa mhue, ẹgheghe aghọ emhikpa e ya pfuase na ẹ.

⁴² “O ma a khọlo ẹẹ ẹgbọ iFarisi egbe gba, itobọ khi a guẹ zẹ aze-oghuo-igbe ebe akhokho, ali ebe alagho ali ebe elese ni a rọte ogba ẹ khiẹse, emini ẹa lolo mu ẹloe. Ama iguẹ-sọ-ẹzọ ali inono onayi Ẹshinẹgba, a ri obọ gbe wẹ shi. Ena e khi emini a kha mema ke riẹlẹ, ma eni a riẹlẹ eghọ.*

⁴³ “O ma a khọlo ẹẹ ẹgbọ iFarisi egbe gba, irari khi ukpekhomhi ni o yagha a nono elemhi owa ugamhi ali otse ekpe elemhi oki.

⁴⁴ “O ma a khọlo ẹ egbe irari khi eri a li abi uji oyi ẹgbọ ni ọgbọ ọa shi ọlẹle shi ni ẹgbọ e lighi ẹ dọse, ni ẹa lẹse.”

§ 11:33 Li zẹ iMat 5.15; iMak 4.21; iLuk 8.16 * 12:1 Li zẹ iMat 16.6; iMak 8.15

⁴⁵ Ọsẹse ushi ọghuo ọ sọli ọ, ọọ, “Ọsẹse, ini u wa ngme enana, eri u li ri anye ma ọ mę bie.”

⁴⁶ IJesu ọ sọli ọ, ọọ, “O ma a khọlo ẹẹ ni a sẹse Ishi eyi iMosisi egbe, irari khi eri a sọ itsua ni ẹgbọ ẹa dọbe ya tsua na wẹ tsua, ama ẹẹ aa lama ya tsua ugegemo.”

⁴⁷ “O ma a khọlo ẹ egbe irari khi ẹẹ a manọ iji na emekẹguele ni itita ẹ e gbolo-a. ⁴⁸ Eri a pfi ọtsẹle shi ọ, a gbo mu ma emini ititae e riẹlẹ irari khi wẹwẹ e gbolo emekẹguele eyi Ẹshinẹgba a, ẹẹ a manọ iji na wẹ. ⁴⁹ Itobọ ona, rọte ilẹsingme oyi Ẹshinẹgba, ọ rọ liẹ, ‘Mhi ya ghie emekẹguele ali ighiusomhi na kẹẹ ghi wẹ, e ya gbolo eghuo ọ-a, e mu okhọli vule shi elese ọ.’ ⁵⁰ Itobọ ighọ Ẹshinẹgba ọ ya mu ota sọ ẹgbọ ena agbhotu ona, shi ọlia eyi emekẹguele nya, rọte ẹgheghe ni agbọ ona o te gba eke le. ⁵¹ Rọte ọlia eyi Ebeli ya ramhi ọlia eyi iZakaraya ni a gbe-a shi iteva Owa oyi Ẹshinẹgba ali atẹte. Ighọ lọ! Mhi gueye ẹ khi a ya na ẹ osue to ọ.†

⁵² “O ma khọlo ẹẹ ni a lẹse Ishi eyi iMosisi pfo egbe, irari khi a she rue okpe ni a rọ ẹ khueghie ode ilẹsingme sheli. Eẹ na, aa lama lo, ẹgbọ ni ẹ nono ni wẹwẹ e lo, aa zẹ ni e mę asha dọse lo.”

⁵³ Abi iJesu ọ rọ rọte aghọ vu, ẹgbọ iFarisi ali esẹse Ishi eyi iMosisi e mu okhọli vule shi ọli ọ egbegbọ. E ri omhila ọdoda a khi ọli ode. ⁵⁴ Ini e ba mę asha mu ungmehi mhọli ọli obọ.

12

IJesu ọ tse agua shi iri-ugamhi-kualo
(iMat 10.26-27)

¹ Ẹgheghe ana ebubu ẹgbọ agbele agbele e legba, ni o ramhi ni e rọ lighi egbewẹ, iJesu ọ nu eniye odukhokho eyọli ngme, ọọ wẹ. “A mu egbe ẹ shi iri-ugamhi ku alo oyi ẹgbọ iFarisi ni o li abi ifuma ni a rọ ma ibuledi ẹ nye.”* ² Irari khi aa mę emini a rọ

† 11:51 Li zẹ Igbae 4.8; 2

sheli ni ọa ya lasele, wẹkhi eri a mẹ emini a khukhu ni ọa ya khueghie-a. ³ Ungmemhi ni u ngme ẹliyosẹ a ya suọ ọli ẹlẹ ọguota. Emini u nyẹsẹ ọgbọ esọ gueyẹ elemhi owa aza, a ya suọ ọli eko ukhomhi owa.†

*Oni a ya na ulishi
(iMat 10.28-31)*

⁴ Emọle mhẹ, abi o la mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ, a khi na ulishi ẹgbọ ni o khia khi idiegbe e lẹsẹ doḅẹ ya gbe-a, ini e gbe idiegbe-a, ẹa ke mhue emhi olese ni e ke doḅẹ ya li. ⁵ Ama mhi ya gueyẹ ẹ oni a ya na ulishi. A na ulishi Ẹshinẹgba ni ọ mhue itoto ni ọ kha gbe ọgbọa se, ọ gbo pfi ọli lo ilimhi iriẹriẹ. Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ, a na ulishi oyọli. ⁶ Ọa khi ikọḅọ eva a ri ipfeli isuẹsue oshẹ ẹ dẹ? Ama abi o riẹ khi ighọ, Ẹshinẹgba ọa yele ọngewẹ ọkhoghuo a. ⁷ Egbegbọ lo khi, Ẹshinẹgba ọ she leli itsu ni e la ẹ ukhomhi nya. Itobọ ighọ a khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, irari khi a mu ẹloẹ doḅẹ ipfeli isuẹsue ebubu.

*Eni e migha na iJesu ali eni e kie ọli
(iMat 10.32,33; 12.32; 10.19,20)*

⁸ Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi, oni ọ da lama gue ingme oyemhẹ yẹ ẹgbọ ne, Omi ọgbọ ọ li ya gue ingme oyọli yẹ igeni eyi Ẹshinẹgba. ⁹ Ama oni ọ da kie mhẹ ukpẹloẹ ẹgbọ, mhi ya li kie ọli ukpẹloẹ igeni eyi Ẹshinẹgba. ¹⁰ Ọgbọ ni ọ da zẹ ẹmuẹbe na Omi ọgbọ ne, a ya gbekua na li. Ama ọgbọ ni ọ da pfi unu-a deba Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ, ọgbọ a ya gbekua na li.‡

¹¹ Ini a rue ẹ bhale owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu ali ẹgbọ eni ẹẹ mhẹsẹ ali enighie, a khi zẹ ni a yele abi a ya ngme, ali abi a li ya pfa egbe ẹ shi eke. ¹² Irari khi Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ ya sẹsẹ ẹ abi a ya ngme oni ẹghẹghẹ.§

Okhẹ irọkhọkhọ oyi oyeghẹ

¹³ Ọgbọ ọghuo elemhi eni ebubu ẹgbọ ọ lu iJesu, ọọ li, “Ọsẹsẹ kpẹkpẹ gueyẹ inyoghuo-mhẹ ni ọ kemhi ugu na mhẹ.” ¹⁴ IJesu ọ sọ ọli ọ, ọọ, “Ọghuo

ọ zẹmhẹ shi oni ọ rẹ ẹ a gue ẹzọ ali oni ọọ kemhi ugu na ẹgbọ?” ¹⁵ Ighọ ọ gueyẹ wẹ nya, “A mu egbe ẹ shi emhi ituegbe, irari khi agbọ oyi ọgbọ ọa migha nga ukhomhi ẹpfue ni ọ mhue.”

¹⁶ Ọ zẹ okhẹ irọkhọkhọ ona khase wẹ, ọọ wẹ, “Eke oyi ọmọsẹ ni ọ pfue ọghuo, o lolo ti emhi na li. ¹⁷ Oni ọmọsẹ ọ shito sa, Ọọ, ‘Sẹ mhi li ya kia eghọ? Mhi a mẹ asha ke ri emhi ya shi aka oyemhẹ.’

¹⁸ “Ighọ ọọ, ‘Emini mhi ya riẹle na. Mhi ya guoghọ aka oyemhẹ-a, mhi ya to aka onofunẹ olese ni mhi ro sọ iakpa ali itsua elese shi. ¹⁹ Ẹghẹghẹ aghọ mhiẹ egbemhẹ, Ọmuẹ u zẹ ukhomhi onete gba e! Irari khi u mhue ẹpfue ni e bububu, ni e ya tsua-ẹ ramhi ikpe ebubu. Ka yemhẹ-a, ke le, ke da. Wa li agbọ abi o ghọle ẹ.’”

²⁰ “Ama Ẹshinẹgba ọọ li, ‘Yeyẹ oyeghẹ! U ya ghu-a amiọsẹ; mena ọghuo ọ ke ya mholi eni ugu ni u she ti ma na egbe ẹ?’

²¹ “Ighọ o ya li ọgbọkpa egbe ni ọ da ti ẹpfue ma na egbọli, ni ọa mhue ẹpfue oyi emini o mu Ẹshinẹgba ẹloẹ.”

*A khi ke sa usamhi agbọ
(iMat 6.25-34)*

²² Ighọ iJesu ọ gueyẹ eniye odukhokho eyọli, ọọ wẹ, “Irarighọ, a khi zẹ ni usamhi emini a ya le ali usamhi emini a ya da, o nasẹ ẹ, wẹkhi usamhi idiegbe oye emini u wa sọ. ²³ Agbọ oye o mu egbe doḅẹ eminale, idiegbe oye o gbo mu egbe doḅẹ ode ni a sọ ẹ shi ọ. ²⁴ A bino ipfeli na ukhomhi idane, ẹa ro kọ wẹkhi eri ẹẹ khiẹsẹ, ẹa mhue ashini e tsua eminale a shi wẹkhi eri e mhue aka, ama eri Ẹshinẹgba ọ ro na wẹ a le. A mu ẹloẹ doḅẹ wẹ! ²⁵ Ọngẹẹ ọngoghuo ọ ya doḅẹ ri irari inyama-egbe oyọli khi ogbẹlẹ oghuo ma agbọ oyọli? ²⁶ Aborokhia khi u wa ya doḅẹ riẹlẹ ukuku emhi onana, elọ o zẹ ni u ro a nasẹ egbe ẹ shi emini e kpọle?

²⁷ “Sa ọ bino abi ebuli idodo e li ẹ fu. Ẹa ya gbe akanya wẹkhi eri ẹẹ do

† 12:3 Li zẹ iMak 4.22; iLuk 8.17 ‡ 12:10 Li zẹ iMat 12.32; iMak 3.29 § 12:12 Li zẹ iMat 10.19-20; iMak 13.11; iLuk 21.14-15

ide. Ama mhi gue a ye ẹ khi egbegbi iSolomoni ni ọ tseku ligho mhuẹ itsua ni e somhi otse, ọa khue akhuẹ nabi ebuli okhoghuo o khue.* 28 Ẹẹ ni a mhuẹ ukuku irudunga, ini o khia khi igho Ẹshinegba ọ ri ide ku ebuli egbe, ni e kha laọ amo, akọ a tose we-a, se u ke lie sa khi ọa ya li ri egbegbi itsua so ẹ?

29 “Irarigho, a khi ke sa emini a ya le ali emini a ya so; a khi ze ni o nase ẹ udu. 30 Irari khi egbo ena agbo ona nya, wewe e na khu emhi enana, ama Ita ẹ ni ọ la iloghie ọ lese khi e to ẹ. 31 Ochoghọ emiemini u wa riẹle nya, ze ni Eghiele oyi Ẹshinegba o khi onodode, emhi elese ni u wa nono nya, ọ ya rewe ma ọ ne.

Ẹpfue na obini iloghie
(iMat 6.19-21)

32 “A khi ze ni ulishi o mu ẹ, ẹẹ ikuku isumha, irari khi oghuemhe oyi Ita ẹ o khi ni ọ ro ri oni eghiele na ẹ. 33 A ri emhikpa ni a mhuẹ de, a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhuẹ. A ze ni a mhuẹ ekue ukpagho ni ọa ya khakha, ali ni a gbo mhuẹ ẹpfue shi iloghie ni ọa ya pfo wekhi oghiatọ ọ me asha a ti bhale ọ, wekhi ifu e me asha a towe, 34 Irari khi ashini ẹpfue oye o la, agho udu oye ọọ la.

A mu egbe shi eke khe ibhale oyi Onomhuẹ

35 “A mu egbe shi ugamhi, a ze ni ikpa eye ẹ e ke ge.† 36 Abi eni ẹ ga ogbo e migha khe ijale oyi oni ọ mhuẹ we ni ọ ye ukue ni a ro a rue okpotso, ini ọọ bhale ni ọ ro kpheli obọ ode, e nyanya khueghie ode a na li aghoaghọ.‡ 37 O ma ti eni ẹ ga ogbo egho egbe ini oni ọ mhuẹ we ọ bhale ya ẹ khi e mu egbe migha khe lue. Abi o la mhi gue a ye ẹ khi, ọ ya mu egbe akanya, ọ lu we, ọ nu we shito, ọ ri eminale na we le. 38 Oghẹle o ya khi na eni eni ẹ ga egho ini oni ọ mhuẹ we ọ bhale ya ẹ khi e mu egbe shi eke ini o tseku khi itsotso ogbie, o ke khi ini ogbe o ya gbe ọ ro bhale. 39 A lese ona khi ini oni

ọ mhuẹ apfe ọ lese eghẹghẹ ni oghiatọ ọ ro ọ bhale ọli owa ya do lo, ọa kha ze ni ọ lo ọli owa ya do. 40 Ẹẹ oye ẹ a ke mu egbe, irari khi Omi ogbo ọ dobe ya bhale eghẹghẹ ni aa sa shi.”§

Oni ọ gue ẹẹ ga ali oni ọa gue ẹẹ ga
(iMat 24.45-51)

41 IPita ọ mhila li, ọọ, “Onomhuẹ anye u kpe ekpita ona ye abi ogbokpa?”

42 Onomhuẹ ọọ li, “Oghuo ọ fe khi oni ọreloekhu, ni ọ mhọli ilẹsingme, ni ọọ gbe akanya te ode igesikia, ni ọga oyọli ọ ri apfe nga obọ, ni ọ gueye ọli ọ ri eminale na eni ẹ ga li ke le shi eghẹghẹ? 43 Ikhivose o khi na oni ọ ga ogbo ogho, ini ọga oyọli ọ bhale ya ẹ ọli shi igue-riẹle. 44 Mhi gue a ye ẹ khi eri ọ ya ri emini ọ mhuẹ nya nga ọli obọ.

45 Ama ini oni ọọ ga ogbo ogho ọ la udu oyọli lie, ‘Oga oyemhe ọ she tese ẹ dose,’ ni ọ ro gbe eni ẹ ga eni ikpotso ali eni emose ni a ro shi ọli obọ, ọọ le, ọọ da, onyo ọọ gbe ọli. 46 Eri oni ọga oyọli ọ ya bhale ẹle ni ọa sa shi ni ọa ri ẹloe shi eke ẹ khe ọli, ikhi eghẹghẹ ni ọa sa shi. Oni ọga oyọli ọ gbe ọli, ọ kuale ọli utse, ọ ghie ọli abọ pfilo deba egbo umha-sueso.

47 “Ama oni ọọ ga ogbo ogho, ni ọ lese oghuemhe oyi ọga oyọli, ni ọa mu egbe ni ọ ro riẹle oghuemhe oyọli, a ya gbe ọli itali, a nali osoli egbegbo. 48 Ama oni ọ ga ogbo ni ọa lese oghuemhe oyi ọga oyọli ni ọọ riẹle emini o ye ni a gbe ọli shi, a ya gbe ọli ukukuọ. Irari khi oni a ri emini e bu na, emini e bu a ya mhila li. Oni a ri emini e lolo bu nga obọ, emini e lolo bu a ya mhila li.

Ijesu ọa ri opfomhe bhale ama okemhi
(iMat 10.34-36)

49 “Erali mhi bhale ya pfi shi eke agbo ona. Abi a khe khi e she a lala. 50 Mhi mhuẹ ibatizi ni mhi ya mie shi egbe. Egbe ẹa ke sheshe mhe ne ini mhia li mie ọli se.* 51 Eri a dabi khi opfomhe mhi ro bhale eke agbo?

* 12:27 Li ze 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6 † 12:35 Li ze iMat 25.1-13 ‡ 12:36 Li ze iMak 13.34-36 § 12:40 Li ze iMat 24.43-44 * 12:50 Li ze iMak 10.38

Iye! Okemhi mhi rọ bhale. ⁵² Rọte memena vu, ẹgbọ oshe ni e la ọmhuẹ-apfẹ oghuo e ya kemhi egbe. Aasẹ ọ e mu okhọli vule shi aava ọ, aava ọ e mu okhọli vule shi aasẹ ọ. ⁵³ Ita ali omiọli ọnọmọse e ya mu okhuẹ vule shi egbe wẹ ọ. Inyọ ali omiọli ọnọkpotso e mu okhuẹ vule shi egbe wẹ ọ. Inyọdọ ali ọsami ọli, e ya mu okhuẹ vule shi egbe wẹ ọ.”†

Ilesẹ emini ẹghẹghẹ o ngme (iMat 16.2,3)

⁵⁴ Ijesu ọ gueyẹ eni ẹgbọ nya, ọọ, “Ini a da mẹ khi otughunu o gbe shi obini ovọ o te ẹ tiemhi eko ne, aghọaghọ a liẹ khi amẹ o ya ruẹ, amẹ o ruẹ esheshighọ. ⁵⁵ Ini akpekpeli o rọte ukiẹkiẹ ọgobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko ẹ li ne, ẹ khi ogbe o ya nye amo, esheshighọ o lighọ. ⁵⁶ Ẹẹ erugamhi-ku-alo, a lesẹ abi a liẹ bino abi ekẹ ali ukhui o ngme, a guele abi ogbe o ya li. Elo o zẹ khi aa lesẹ abi ẹghẹghẹ o ngme memena?

Yeyẹ ali obe ẹ a rọ nu egbe riẹlẹ (iMat 5.25-26)

⁵⁷ “Elo o zẹ khi a gueyẹ egbe ẹ emini o te ode ni a ke riẹlẹ ọli? ⁵⁸ Abi yeyẹ ali oni ọ luẹ ẹzọ a liẹ ke lẹ ikọtu, rọshẹka ni a rọ riẹlẹ neni a ramhi ikọtu. Ini ọa khi ighọ, eri ọ ya ti ẹ bhale ufuegẹ oyi ọsọ-ẹzọ, oni ọsọ-ẹzọ ọ muẹ ghi oni ọ omhẹsẹ, oni ọ mhẹsẹ eghọ muẹ ya pfilo owa ighumha. ⁵⁹ Mhi gueyẹ ẹ khi u wa ya tigbe lase aghọ le, ini u wa li fali oko ni a ya fiẹ pfo nya.”

13

Ini ẹẹ aa li mupfi eri a li ya pfua

¹ Ẹghẹghẹ aghọ, ẹgbọ eghuo ni e la aghọ e gueyẹ ijesu abi oghie iPaleti ọ ku ọlia eyi ẹgbọ iGalili eghuo ni ọ gbolo-a ma ọlia eyi elamhako ni a rọ luasẹ obo. ² Ijesu ọọ wẹ, “Eri a dabi khi olamhẹ eyi eni ẹgbọ iGalili eghọ e dọsẹ olamhẹ eyi ẹgbọ iGalili ni e kpọle, ni o zẹ khi e ghọ na wẹ osue? ³ Iiye! Aa khi ighọ, ini ẹẹ aa li mupfi, ighọ ẹẹ a ya li pfua. ⁴ Abi khi eri a

dabi khi ẹgbọ ogbalale ni owa atonga ni o la ekẹ iSiloamu o de mu gbolo-a eghọ, khi olamhẹ eyewẹ e khọlọ dọsẹ eyi ẹgbọ ni e kpọle ni e la iJerusalemu? ⁵ Iye! Mhi gue ẹ yẹ ẹ khi ini ẹẹ aa li mu pfi, ighọ a li ya pfua.”

⁶ Aghọ ijesu ọ la zẹ okhẹ irọkhọkhọ oyi ọara ọkhua-eni ni ọa ya mọ. Ọọ wẹ, “Ọmọse ọghuo ọ kọ ọkhua-eni shi ogba upfonu. Ọ je ọ ya bino ini lọli mẹ udumhi ọ pfa, ama ọa mẹ emhikhoghuo ọ. ⁷ Ọ gueyẹ ọmọse ni ọ ri ẹlọe a khu oni ogba upfonu, ọọ li, ‘Oonokpe-esẹ na ni mhi te ẹ kiasẹ oni ọara ona ini mhi mẹ udumhi ọ, mhia mẹ okhoghuo. Ka khi ọli-a, elọ o zẹ ni o rọ le ekẹ shi afue?’

⁸ “Oni ọmọse ọ lema oni ọ mhue oni ogba ipfonu, ọọ li, ‘Ọga kpekpẹ zẹ ọli obọ ukpe ona bino ni mhi gua gase udi ọli, ni mhi ku ifatalaza shi ọ bino. ⁹ O kha mọ idumhi ishukpe, o ti, ama ini ọa ke mọ, u khi ọli-a.’ ”

Ijesu ọ ri ọkpotoso ni ọ guọghọ-a ze ẹlẹ iyemhẹa.

¹⁰ Ẹlẹ iyemhẹa, ijesu ọ la owa ugamhi u sesẹ ẹgbọ. ¹¹ Ọkpotoso ọghuo ọ la aghọ ni o khia khi o gbe ikpe igbẹlele ni ayemhẹ ọkphaghie o te mu ọli gọnọ-a. Eri ọ ke nyẹsẹ, ọa ke dobẹ ẹ vule migha. ¹² Abi ijesu ọ rọ mẹ ọli, ọ lu ọli lasele, ọọ li, “Kpotso, ughuamhi oyẹ o she pfo.” ¹³ Ọ ri abọ nga ọli egbe, aghọaghọ oni ọkpotoso ọ vule migha, ọ kuẹghie Eshinegba. ¹⁴ Elemhi e bi oni ọ mhẹsẹ shi oni owa ugamhi khi ijesu ọ ri oni ọkpotoso ze ẹlẹ iyemhẹa. Oni ọmọse ọọ ẹgbọ ni e le gba, “Ogbẹlẹ esesa e la ẹfo uka ni awa rọ ọ gbe ikanya, a ke bhale eni ogbẹlẹ esesa eghọ ni a la ọ rẹ ẹ ke ze, ama a khi ke bhale ẹlẹ iyemhẹa.”* ¹⁵ Ọnọmhuẹ ọ sọ li ọ, ọọ, “Ẹẹ ẹgbọ eri ugamhi ku alo, ọa khi eri a taghie ichi ali ikphere eyẹ-a shi ashini a gẹnọ wẹ shi, a rue wẹ je okẹ ya da amẹ ẹlẹ iyemhẹa?” ¹⁶ Elo o ke zẹ ni ọkpotoso ọna ni ọ li khi omiomi Aburaamu ni ọkphaghie ọ she gẹnọ ikpe igbẹlele, ni aa rọ li ya taghie ọli-a ẹlẹ iyemhẹa? ¹⁷ Abi ijesu ọ

† 12:53 Li zẹ iMika 7.6 * 13:14 Li zẹ Okiali 20.9-10; iDeut 5.13-14

rọ ngme ona se, omama o mu ẹgbọ ni e mu okhọli vule shi ọli ọ, ama ikanya ọnyalọ nya ni ọ gbe o ri egbe e mu eni ẹgbọ.

Okhẹ irọkhọkhọ oyi ukpamhi ọara iMọsitadi

(iMat 13.31-32; iMak 4.30-32)

¹⁸ Ijesu ọ mhila wẹ, ọọ, “Sẹ Eghiele oyi Ẹshinẹgba o fẹ li? Elọ mhi fẹ ya ri ọli khọkhọ? ¹⁹ Eri o li abi ukpamhi ọara iMọsitadi ni ọgbọ ọ rue ya kọ ogba. Oo fu, o mele ukpokpomhi ọara ni ipfeli e ku eko shi iguabọ eyọli a.”

Okhẹ irọkhọkhọ oyi ifuma

(iMat 13.33)

²⁰ Ọ gbo rọ mhila wẹ, “Elọ mhi fẹ ya ri Eghiele oyi Ẹshinẹgba khọkhọ? ²¹ Eri o li abi ifuma ni ọkpotoso ọ rọ ma italabi ifulawa esẹ wushe ni o fuma shiọ.”

Ode na pfi

(iMat 7.13,14,21-23)

²² Ẹghẹghẹ aghọ, ijesu ọ kiakia ẹoli khi ẹoli, ọ sẹsẹ ẹgbọ abi ọ li je iJerusalemu. ²³ Ọgbọ ọghuo ọ mhila li, ọọ, “Ọnọmhue, ikuku ẹgbọ tse Ẹshinẹgba ọ ya mie pfuese?”

Ijesu ọọ wẹ, ²⁴ “A rọshẹka ni a rọte unu-ode na pfi lo. Mhi gue a yẹ ẹ khi ebubu ẹgbọ e ya rọshẹka ni wẹwẹ e lo, ama, ẹa ya dobe. ²⁵ Itobọ khi ini ọni ọ mhue owa ọ da vule ya pfi okpe ode ne, eri a mema migha olase ke kpheli ode shi afue, a lema, a lie, ‘Ọga kpekpe khueghie ode a na anye.’

“Ama ọ sọ wẹ ọ, ọọ, ‘Mhi aa lẹsẹ ẹ wẹkhi eri mhi lẹsẹ obini a te bhale.’

²⁶ “Ẹghẹghẹ aghọ, a ya lie, ‘Anye nu ẹ le, anye nu ẹ da, u gbo la ifu apfe eyi anye e sẹsẹ.’

²⁷ “Ama ọ ya gbo lie, ‘Mhia lẹsẹ obini a te bhale. Eẹ nya a vu mhe ana lasese, eẹ ẹgbọ ọkhọlọ.’† ²⁸ Aghọ ẹgbọ e la ke vie, eẹ gbe akọ akọ, ini a mẹ Aburaamu ali Aziki ali iGiekọpu ali emekeguele obini Eghiele oyi Ẹshinẹgba ama a khu ẹ ya lase. ²⁹ Ẹghẹghẹ aghọ ẹgbọ e ya rọte obini

ovọ o te ẹ ngale ali obini ovọ o te ẹ lo eko, ali ukiẹkiẹ obita ali ukiẹkiẹ ọgobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko bhale, e ya shi to shi ukue na Eghiele oyi Ẹshinẹgba.‡ ³⁰ A bino khi a ya mẹ ẹgbọ eghuo ni e kpe kpe ukhokho e ya kpe odalo, ẹgbọ ni e kpe kpe odalo e ya ke kpe ukhokho.”§

Ingme oyi iJerusalemu o to ijesu egbe

(iMat 23.37-39)

³¹ Ẹghẹghẹ aghọ ẹgbọ iFarisi eghuo e bhale deba ijesu, ẹ ọli, “Vu ana lasese irari khi oghie Erọdu ọ nono ni lọli gbe-a.”

³² Ijesu ọọ wẹ, “A ka gueye ọni anyakọ ọghọ, ‘Khi mhi ya khu ayemhe ọkphaghie ẹgbọ egbe lasese ali mhi gbo ri ẹgbọ ya ze amo ali akọ, ama akọpfua mhi ya gbe akanya oyemhe pfo.’ ³³ Abibi o riẹ li, mhi mema ya ti okiali ke je odalo, amo ali akọ ali akọpfua, irari khi ọmekẹguele ọkhọghuo ọa khi ọni ọ mẹ asha a ghu shi ẹoli oboese sẹ ni iJerusalemu.

³⁴ “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu. Eẹ ni a gbolo emekeguele-a, ni a gbolo ẹ tonon eni a ghie ghi ẹ eche, iti-ingme o ghole mhe ni mhi kono imie kugbe, abi ọkhọkhọ ọ lie kono imi ọli shi ifu ipfua, ama ọa ghole e! ³⁵ A bino khi apfe oyẹ ẹ khi ikpukpu igbe e ke khi. Khi ọgbọ ọa ke la ọ, mhi gue a yẹ ẹ khi aa ke ya mẹ mhe, sẹ ini oni ẹghẹghẹ o ramhi ni a ke rọ a lie, ‘Ẹshinẹgba ọ khi vose na ọni ọ ri eva oyi Ọnọmhue bhale.’”*

14

Ijesu ọ gbo ri ọgbọ ze ẹlẹ iyemhe

¹ Ogbeleghuo ẹlẹ iyemhe, ijesu ọ je apfe oyi ọkhẹmhue iFarisi ọghuo ya le eminale, ẹgbọ e ri ẹloe mema shi ọli egbe ni e mẹ emini ọ ya li. ² Itobọ khi ọmose ọghuo ọ la aghọ ni ọ fumhi abọ ali awe. ³ Ijesu ọ mhila eni iFarisi ali eni ẹ sẹsẹ Ishi eyi iMosisi, “O fẹ ti elemhi Ishi eyi iMosisi ni ọgbọ ọ rọ

† 13:27 Li zẹ Iwolo 6.8 ‡ 13:29 Li zẹ iMat 8.11-12; 22.13; 25.30 § 13:30 Li zẹ iMat 19.30; 20.16; iMak 10.31 * 13:35 Li zẹ Iwolo 118.26; ijere 22.5

ri ogbo ze eḷe iyemheḷa, abi khi ọa ti?”
 4 Ama ẹa pfa shi ọli eke. Igho ọ pfi obo rue oni omose, ọ roli ze, ọ rue ọli obo-a, ọli ọ ke je.

5 Ọ mhila we, ọọ we, “Ongeḷe onoghwo ọ ya mholi omọ, o ke khi ẹna ni ọ ya de pfilo ilija ni ọa ya nyanya mu ọli ọ lasele, ini o rieki eḷe iyemheḷa?”* 6 Ẹa me so shi ọli ọ.

Ijesu ọ sese oseḷe iregbe-tiemhi eke

7 Ijesu ọ me abi egbo eni a lu bhale oni ukue, e li ya shito ashini o mhue ekpe shi oni ukue, ọ ze okhe irokhokho khasẹ we, ọọ we, 8 “Ini ogbo ọ lu ẹ bhale ukue ni a la rue omueshi khi kpe tode ya shito ashini o mhue ekpe, itobo khi, otse a she li kpe lu ogbo ni ọ mu eloe dose li shi oni ukue.

9 Ini a me ghọ, oni ọ lu ẹ shi ukue, ọ ya bhale deba ẹ, ọọ, ‘Kpekepe vule ni omose ọna ọ shito.’ Eghẹghẹ agho u ri omama ya shito ukpekhomhi onikeke.

10 Ama ini a lu ẹ shi ukue, kpe ya rue ukpekhomhi onikeke shito na ro bhale ya ẹ khi oni ọ lu shi oni ukue ọ bhale deba ẹ, ọọ ‘Omue, vule je ukpekhomhi ni o yagha.’ Eghẹghẹ agho u mhue ekpe shi ukpele oyi ogbokpa ni ọ ga la oni ukue.† 11 Irari khi oni ọ da ti egboli nga, a ya ti ọli tiemhi, ama oni ọ da ti egboli tiemhi, a ya ti ọli nga.”‡

12 Igho ijesu ọ gueye oni ọ lu ọli shi oni ukue, “Ini u ya nye ekhe feli egbo, khi lese lu emole ẹ, ali inyoghwo ẹ, ali egbo eye ali eni e pfue tse, irari khi e li dobe ẹ ghie lu ẹ shi ekhe ni e nye eḷeḷe, ni o li abine khi e she fali ẹ ota to ọ. 13 Ama ini u mholi ukue, luno egbo eni ẹa mholi ali egbo eni ẹa mholi awe ẹ kia ali eni e guoghọ awe-a ali ezalo. 14 Eghẹghẹ agho u mholi ikhivose. Itobo khi ẹa ya dobe fali ẹ oru to ọ. U ya me eleli ogbele iteghuli-guale oyi egbo ni e pfuase.”

Okhe irokhokho oyi ukue Oniemhi (iMat 22.1-10)

15 Abi omose ogbuo ni e ga shito shi eni ekhe, ọ ro suọ abi ijesu ọ ngme,

ọọ li, “Oghẹḷe o ya khi na ogbo ni ọ ya la ukue na Eghiele oyi Eshinegba le emhi.” 16 Ijesu ọ so ọli ọ, ọọ li, “Omose ogbuo ọ mu egbe ni ọ ro ya mhue ukue oniemhi. Ọ lu ebubu egbo shi oni ukue. 17 Eghẹghẹ oni ukue o ramhi, ọ ghie oni ọọ ga li ghi egbo ni ọ lu shi oni ukue, ọ ọli ọ ka gueye we, ọ lie, ‘A bhale khi mhi she mu egbe se.’

18 “Ama ogbogbo ọ guele emini o ze khi loli a ya me asha bhale. Oni odode ọọ li, ‘Mhi lese de eke ishemhi, mhi ya le ya bino ọli. Kpekepe khi wola.’

19 “Olese ọọ li, ‘Mhi lese de ena agbhagbhamhi ishe ni a ge toma aava aava kugbe, ni a ro gua ishemhi. Mhi ya le ya rewe gbe akanya bino. Kpekepe khi wola.’

20 “Igho olese ọọ, ‘Mhi lese rue okpotso mhi aa ya me asha bhale.’

21 “Igho oni ọọ ga ni a ghie egbo, ọ nyene egbe ukhokho ya gueye ọga oyoli, abi eni egbo e ngme nya. Igho elemhi e li bi oni odapfe. Ọọ oni ọ ga li, ‘Nyanya fie je olase, ka kia ode ni e je ifu apfe nya, wolo egbo eni ẹa mhue. Eni e ghu abo ali awe-a ali ezalo ali eni ẹa dobe a kia bhale.’

22 “Igho oni ọọ ga ogbo ọ bhale, ọọ ‘Oga mhi she ye usomhi ni u ghie mhe, ama owa ọa kie vo egbo ne.’

23 “Igho oni ọga ọ gueye oni ọọ ga ogbo ogbo, ọọ, ‘Je ode ali ifu apfe ya lu we lole ni owa oyemhe o vo. 24 Mhi gueye ẹ khi ogbokhoghuo ọa la egbo ni mhi ri ebe ghi ni ọ ya ri unu mu eminale ni mhi nye.’ ”

Emini o ya gbe ẹ, ni u ro khi omọ odukhokho (iMat 10.37,38)

25 Ebubu egbo e deba ijesu le iJerusalemu, ijesu ọ nyene alo gueye we, ọọ we, 26 “Ini ogbo okhoghuo ọ da nono ni loli bhale deba mhe ni ọa ro da kie itali ali inyoli ali ughue ọli ali imioli, ali inyoghwo ọli, ali agbo oyoli ne, ọa ya dobe khili omọ odukhokho oyemhe. § 27 Ogbo ni ọa da tsua apfida

* 14:5 Li ze iMat 12.11 † 14:10 Li ze Ekpi 25.6-7 ‡ 14:11 Li ze iMat 23.12; iLuk 18.14 § 14:26 Li ze iMat 10.37 * 14:27 Li ze iMat 10.38; 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23

oyoli ke deba mhe ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe.*

28 “Onge ọnoghwo ọ ya to owa atonga ni ọa ya kpe tode shito ta ingme ni o ya gbe oli, ni ọ me ini loli ya mhue ikpagho to li pfo? 29 Ini ọa khi igho, ọ kha ri oli gbe ni ọa ke ro dobe to li pfo, eri egbokpa ni e da me oni owa e ri oni omose ya ke li egia. 30 E lie, ‘Omose ọna ọọ to owa ama ọa ke dobe to li pfo.’

31 “Oghie ọnoghwo ọọ nono ni loli ri okhue ghie oghie olese ni ọa kpe tode ya shito sa bino ini loli ya dobe ri egbo agbele igbe 10,000 ya nu oni oghie ogho ni ọ mhue egbo agbele uye 20,000 kholi? 32 Ini ọ me khi loli aa ya te oli ọ, eri ọ ya nyanya ghie egbo ghi oni oghie abi ọa li ramhi oli egbe ne, ọọ li ze ni wewe e ro riele.

33 “Igho khi ogbo ni ọa rue emhikpa ni ọ mhue obọ-a, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe.

Ugbheli

(iMat 5.13; iMak 9.50)

34 “Ugbheli o ma ti gba, ama ini ugbheli ọa ke mhue iviolọ oyoli, se a ka gbo dobe ya ri oli ke gbo mhue iviolọ oyi ugbheli? 35 Egheghe agho aa ke ri oli ya riele emhi okhoghwo, wexhi eri a ya ku oli shi eke ni o ri eke wogho, ama eri a ke ya ku oli kua.

“Oni ọ mhue esọ ọ ro suo.”

15

Okhe irokhokho oyi osumha ni ọ wa-a

(iMat 18.12-14)

1 Igho ebubu emionoga ali ena olamhe e bhale ti mama iJesu ni e ro suo ingmemhi ni ọ ngme. 2 Ama egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e, “Oni omose ọna ọ kpe abo e mie egbo olamhe, ọ gbo nu we e le eminale.”*

3 Igho iJesu ọ ze okhe irokhokho khasewe, ọ, 4 “Ini o khia khi onge e ọ mhue isumha egbhueshe, ni a ro bhale ya e khi oghwo ọ wa ọ a, se ọ ya li? Aa khi eri ọ ya ze oghwo ọa la egbhueshe eni e kpole obọ shi ifu odagbe ifufu, ọ vu

ya nono oghwo ni ọ wa egho, ramhi ni ọ ro ya me oli mu? 5 Ini ọ me oli, egbe ee mu oli, ọ mu oli ta ike. 6 Ini ọ ramhi apfe, ọ luno emole oli ali idogbapfe eyoli, ọọ we, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi osumha oyemhe ni ọ wa, mhi she me oli mu.’ 7 Mhi gueye e khi ini ogbo olamhe ọ mu pfi, oghelẹ o la iloghie dose ogbo oghwo ọa la egbhueshe ni e she pfuase ni ọa ke nono imupfi.

Ukpagho ni o waa

8 “Ini o khia khi okpotso ọ mholi ikpekhuhi igbe, ni ọ ro wase oghwo ọ-a, se ọ ya li? Ọa khi eri ọ ya ri akpa ru, ọ fuomhi owa nguene, ọ kuegbe-a nono oli ramhi ni ọ ro ya me oli rue? 9 Ini ọ me oli rue, ọ luno emole oli ali idogbapfe eyoli, ọọ we, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi ukpekhuhi oni o wa mhe-a, mhi she me oli rue.’ 10 Mhi gueye e khi igho igeni eyi Eshinegba e lie ghele ini ogbo olamhe oghwo ọ mu pfi.”

Omọ oni ọ wa-a

11 IJesu ọ gbo ze okhe irokhokho ona khasewe, ọọ we, “Omose oghwo ọ ya laọ ni ọ mhue eniye emose aava. 12 Onikeke ni ọ laọ, ọọ itali, ‘Itamhe, kemhi ugu ni o ya khi oyemhe na mhe.’ Igho oni itali ọ kemhi oni ugu na we. 13 Ọa tese ne, oni omọ ogho ọ tsua ugu eyoli. Ọ vu je eoli odonue oboese, ọ ya pfuse epfue egho kua. 14 Ọ pfuse epfue egho nya kua se, ukpokpomhi okiamhi o lo oni ushishi ogho nya le. Oyemhe o gbe oli. 15 Igho ọ le deba omose ni ọ khi omọ eke agho. Ọ ri egboli mele oni ọọ ga oni omose-a. Ọ ghie oli je ishemhi oyoli ni ọ ri eminale na igulu eyoli ke le. 16 Ọ nono ini loli me asha ke le eminale ni eni igulu e le kpole. Ama ogbokhoghwo ọa bo eminale na li. 17 Abi egbhali eyoli e ro tiemhile, ọ mhila egboli, ‘Ọa khi eri ighumha eyi itamhe nya e me eminale a le, e keshe shi, ni mhi ro la ana ri egbe na okiamhi a gbe ya ghua! 18 Mhi nyene egbe ya je apfe deba itamhe, ni mhi ya lie oli, Ita mhi she

* 15:2 Li ze iLuk 5.29-30

lamhẹ na Eshinegba ali yeye. ¹⁹ Mhia ke tẹ ọni abi a lu omie, rue mhe abi oghumha oghuo oye.’ ²⁰ Igho o vu ya je deba itali. Ama abi o li bhale ni o kie nuata shi apfe egho, itali o me oli, o mhue ilelemhi na li. O na ya mu oli, o pfi abo gege oli uruli, o pfi oli elemhi egbe. ²¹ Oni omoo oo itali, ‘Ite, mhi she lamhẹ shi Eshinegba ali yeye o, mhia ke tẹ ni a lu omie, ke rieje mhe abi eni ee ga e otuoghuo.’ ²² Ama itali o luno eni ee ga li, oo, ‘Okuekhoogo! A nyanya a rue egbegbi itsua ni e somhi otse nya bhale so li. A rue ukhui shi oli obo, ni a ri ekue so li. ²³ A mu ẹna ni o khobo bhale ni a gbe oli-a ni awa mhue ukue ke gheje gbii. ²⁴ Irari khi eri omimhe ọna o kpe ghu-a ama o she guale. Eri o kpe wa ama a she me oli rue.’ Igho e lu ukue, e gheje gbii. ²⁵ Eghẹghẹ agho omioli onogbhali ni o kpe la ifui ishemhi o rote ishemhi jele. Abi o ro ti mama apfe, o suo eko ebola ali ishimhi. ²⁶ Oni omioli ogho o lu oni oo ga oyi itali oghuo, o mhila li, o, ‘Elo a me?’ ²⁷ Oni oo ga oo li, ‘Inyoghuo e o jele, ni ite o ro gbe ẹna ni o gbẹdi oghuo-a. Irari khi o jele shi itoto ali oghẹje.’ ²⁸ Igho elemhi e bi oni inyoghuo oli onogbhali ogho, ọa ke lama lo owa le. Igho itali o le deba li, o lema li o lo le. ²⁹ Ama oo itali, ‘Bino oonokpe-ingme ni mhi te la ana a ge, ni mhia a tigbe da ushi oye okhoghuo ghue, ama agboagbo wa tigbe mu elamhi okhoghuo na mhe ghue, ni emole mhe e li nu mhe gheje. ³⁰ Ama abi omie ọna ni o tsua itsua epfue eye ya pfueche kua na idegbe o ro jele, u ya gbe ẹna ni o gbẹdi-a na li.’ ³¹ Itali oo li, ‘Omimhe, eghẹghẹ kpa u te nu mhe la akana, emhikpa ni mhi mhue eye e khi. ³² Ama o ti ni awa gheje, irari khi eri inyoghue ọna o kpe ghua, ama o she nyene egbe bhale agbo; eri o kpe wa ama a she me oli rue.’ ”

16

Okhe irokhokho oyi orloekhu ọna ikpamhika

¹ Ijesu o ze okhe irokhokho khaseniye odukhokho eyoli, oo we, “Omose oghuo ni o pfue o la o, o mhue orloekhu epfue enayoli. A gueye oni omose khi oni orloekhu o pfuse lue epfue-a. ² Igho o lu oli, o mhila li, ‘Elo ona o khi ni mhi a suo idiegbe oye? Rokhasẹ mhe ghue abi u li gbe akanya oye irari khi waa ke gbolo ya khi orloekhu oyemhe.’ ³ Igho oni orloekhu o sa o, ‘Se mhi li ya kia abi oga oyemhe o ro ya khu mhe akanya ena? Mhi aa mhue itoto ni mhi ro dobe ya gua ishemhi. Omama omhila kia-kia oo mu mhe. ⁴ Mhi lese abi mhi ya li ini egbo e zemhe lo apfe oyewe le ini a khu mhe akanya.’

⁵ “Igho o lu egbo ni e lo oga oyoli ota. O mhila onodode, ‘Ingme u lo oga oyemhe?’

⁶ “Oo li, ‘Igalọ oili olivu egbhueshe asha elele.’ Oni orloekhu oo li, ‘Mo ebe, shito khi we-a, ni u keke igalọ egbhueshe asha ene.’ ⁷ O mhila onuzava, ‘Ingme yeye u lo?’

“Oo li, ‘Ikpulu ado agbele.’

“‘Oo li, mo ebe shito khi we-a ni u keke egbhueshe asha eleli.’

⁸ “Oni oga ogho o kueghie oni orloekhu ọna ikpamhika ogho, irari khi o rieje ingme ikpamhika ni o li abi ilisingme. Irari khi egbo ena agbo ona e lese abi e li ri ikpamhika nu egbe e ngeli dose abi egbo ni e khi ena akpa e li. ⁹ Mhi gue oli e ye e, a ri epfue ni a mhue mu emole shi agbo ona ni a ro bhale ya e khi ini e pfo, a ya ze e lo iloghie.

¹⁰ “Ogbo ni a da dobe ri egbe e nga shi ukuku emhi ni a ro nga li obo ne, o ya ze regbenga shi eminiemhi, ini a roli nga oli obo. Oni ọa da ze ri egbe e da shi ukuku emhi ne, ọa ya ze ri egbe da shi eminiemhi. ¹¹ Ini u wa ze ni a regbenga shi epfue na agbo ni a ro shi e obo, se a li ya ri egbegbi epfue nge obo? ¹² Ini o khia khi u wa ze ri egbe e nga shi epfue oyi ogboese, oghuo o ya ri oye ne?

¹³ “Aa me oni oo ga ogbo ni o dobe ya ke ga ega aava utoghuo. Eri o ya nono ingme oyi oghuo, ọa nono ingme oyi

onokpòle. Oò suò esò na oghuo dòşè onokpòle. Wa dòbè ya ke ga Èshinègba u gbolo è ga ukpaghò.”*

Oşesè eyi iJesu eghuo
(iMat 11.12,13; 5.31,32; iMak 10.11,12)

¹⁴ Abi ègbò iFarisi ni e nono ingme ukpaghò dòşè e rò suò ona, e dò iJesu okonyò. ¹⁵ IJesu oò wè, “Eri a ngeli ukpèloe agbò ni a rò ke khase khi eni angeli oyewè o migha shi ipfuase a khi, ama Èshinègba o lèşè usamhi udu oyèè. Emini ègbò èè bino khi oo mu èloe gba, eri oò kpase Èshinègba.

¹⁶ “Eri a ri Ushi oyi iMosisi ali emini emekeguele e keke gbe akanya ramhi èghèghè oyi iJoni Oni oò batazi ègbò. Ròte èghèghè aghò vu ya ramhi memena, eri a ri ungmehi oyi Eghiele oyi Èshinègba a tse abò, ogbokpa o ròshèka ini loli dòbè lo o.†
¹⁷ O ya keleşè ni eke ali ukhuli ni e kelea, ama ukpamhi ungmehi okhòghuo kpele oà ya de Ishi eyi iMosisi pfi-a.‡

¹⁸ “Omòşè ni o da khu ughuè oli pfia ni o ya rue okpotso oleşè ne, o she kia okia. Omòşè ni o da rue okpotso ni a khu ughuè, o she li kia okia.§

Omòşè ni o pfue ali iLazaròşi

¹⁹ “Omòşè oghuo o ya laò ni o mema pfue. Oò sò itsua enete ni e somhi otse ni e ghale, o li agbò nyafun-yafu ogbeleşè kpa. ²⁰ Omòşè oghuo ona umhamè ni a lu iLazaròşi, o li ya la o. Igboko e ge oli. A tsua li bhale ode unuekpè oyi oni omòşè ni o ghò pfue oghò èghèghè kpa. ²¹ Eri oni iLazaròşi o shito oni ode unuekpè oyoli ini loli mè eminale ni e ròte oli ukhomhi itebu de kua rue le. Eri ewa e gbolo bhale ya lalò oli eni igboko.

²² “Èghèghè o bhale ni oni iLazaròşi o rò ghua. Igeni eyi Èshinègba e bhale ya tsua li je ashini Aburaamu o la. Omòşè ni o lighò pfue eghò, o li ghua, a ri oli tò. ²³ Ilimhi irierie ni o la mè osue, o yase alo idane, o mè Aburaamu khi o nuata shi luè egbe,

iLazaròşi o shito mama li. ²⁴ Ighò o lu leghe, ‘Aburaamu ita! Kpekpe mhue ilemhi na mhe. Ghie iLazaròşi ni o to obò amè to mhe elemhi, itobò khi mhi la ukpokpomhi osoli elemhi ere memena.’

²⁵ “Ama Aburaamu oò li, ‘Omò sato khi abi u rò la agbò, u she mie eminete eye, ama iLazaròşi o mie emini èa ti eyoli. Mena egbe e pfomhi oli shi ana, yeye u la ukpokpomhi osoli.

²⁶ Ini a ri obò rue ona o shi eke, ròte ashini u la bhale ana ugbilimhi eke o pfa awa a. Irarighò, eni èè nono ni wewè e ròte ana da je obini u la, èa ya dòbè wèkhi eni e la obini u la e dòbè ya da bhale deba anye oola.’

²⁷ “Oni omòşè oò oli, ‘kpekpe mhia lema è, ghie iLazaròşi je apfe oyi ita-mhe, ²⁸ irari khi mhi mhue inyoghuo emòşè oshe. Zobè ni o ya tse agua ye wè ini e khi bhale asha osoli ona.’

²⁹ “Aburaamu o sò oli o, oò li, ‘E mhue Ishi eyi iMosisi ali emekeguele, e ri esò shi wè eke.’

³⁰ “Oni omòşè oò li, ‘Iye, Aburaamu ita, ini ogbò o ròte eghuli guale ya tse agua ye wè, e ya mu nyene.’

³¹ “Aburaamu oò li, ‘Ini èa ri esò shi emini Ishi eyi iMosisi ali emekeguele e ngme, èa ya ri esò shi eke ini ogbò o tseku ròte eghuli guale.’ ”

17

Olamhè ali igbekua

(iMat 18.6,7,21,22; iMak 9.42)

¹ IJesu oò eniyè odukhokho eyoli, “Emini e ri ogbò o lamhè olamhè e mema ya bhale, ama o ma khòlo oni ogbò ni o ròte obò oyoli bhale egbe. ² O ti nè ini a mu èchè iko zu ogbò oghoghò uruli tsua pfilo okè oniemhi, dòşè ni o rò ya zè ni otuoghuo ikuku eniyè enana ke lamhè olamhè. ³ A mhòli ègbhè shi emini a rièleşè.*

“Ini inyoghuo è o lamhè, gue oli ye oli. Ini o mu nyene, gbekua na oli. ⁴ Ini o lamhè nè iti ishilua ogbeleşè, ni o rò bhale ya lema è eni iti ishilua eghò,

* 16:13 Li zè iMat 6.24 † 16:16 Li zè iMat 11.12-13 ‡ 16:17 Li zè iMat 5.18 § 16:18 Li zè iMat 5.32; 1 iKòri 7.10-11 * 17:3 Li zè iMat 18.15

ni o rẹ, 'Mhi mu nyene.' U mema ya gbekua na li."

Irudunga

⁵ Eni ighiusomhi na keḗ ogbava ni iJesu o zẹ, eḗ, "Ọnọmhue, zese irudunga oyanye-a." ⁶ Ọnọmhue oḡ wẹ, "Ini u mhue irudunga ni o she abi ukpamhi imositadi, u ya liẹ ọara ọaghiẹ ona, 'Oḡ eke-a, ni u ya gbọla shi elemhi okẹ oniḗmhi!' O ya suḡ ne."

Akanya oyi oni o ga oḡbọ

⁷ "Ini ọngẹḗ o fẹ mhue oni oḡ ga li ni o gua ishemhi e nali, okekhi isumha o ri ẹloe e khu nali. Eri o ya liẹ ọli, 'Nyanya bhale ya le eminale ini o rḡte ishemhi jele?' ⁸ Ọa khi eri o ri ochogḡo ya kpe liẹ ọli, 'Ka nye emhi ogbomhi na mhe, u kpha li na mhe ni mhi le. Mhi kha le se, ni mhi rḡ da se, u tigbe ya le oye?' ⁹ O ya tse oni o ga oḡbọ oḡḡo o mu ikanya irari khi o da ye usomhi ni o ghie ọli? ¹⁰ Igho khi eḗ, ini a riẹḗ abi a ghie e se, a ke liẹ, 'Eni e ga oḡbọ tse anye khi, akanya khi akanya oyi anye, anye e gbe.' "

IJesu o ri emose ishoma ze

¹¹ Abi iJesu o rḡ je iJerusalemu, o rḡte iteva ẹoli iSameria ali ẹoli iGalili ii doḡe. ¹² Abi o li lo ẹoli oghuo le, emose ogbe ni efafe e mu e bhale deba li, e ta pfia migha. ¹³ E tseḡe leghe, ee liẹ, "IJesu Ọnọmhue, mhue ilẹlemhi na anye!" ¹⁴ Abi iJesu o rḡ me wẹ, oḡ wẹ, "A ka ri egbe e khaḡe ekpodalougamhi eyi Eshineḡba." Abi e li le egho, eni efafe e kala wẹ egbe-a, e ze.† ¹⁵ Igho oghuo o elemhi wẹ, abi o rḡ me khi loḡi ze, o nyene egbe ukhokho bhale, o kuẹghie Eshineḡba leghe. ¹⁶ O bhale ya de yeshi iJesu odalo, o tse ọli uwegbe. Oḡi iSameria oni omose o khi. ¹⁷ Igho iJesu o mhila wẹ, "Ọa khi eḡbọ ogbe a rḡ ze? Igho otiale ni e kpole? ¹⁸ Aa me ọngewẹ okhoghuo ni o nyene egbe ukhokho bhale ya kuẹghie Eshineḡba, se ni opfese onana?"

¹⁹ IJesu o li, "Vule ke je, irudunga oye o she rẹ ze."

Ibhale oyi Eghiele oyi Eshineḡba (iMat 24.23-28,37-41)

²⁰ IFarisi eghuo e mhila iJesu eghẹḡe ni Eghiele oyi Eshineḡba o rḡ ya bhale. IJesu oḡ wẹ, "Eghiele oyi Eshineḡba ọa ya bhale ni a ke me alo gbugbugbu. ²¹ Ọa khi oni a liẹ, 'Ghe ọli ana.' Wẹ khi, 'Ghe ọli agho.' Irari khi Eghiele oyi Eshineḡba o la iteva oye e."

²² Igho o eniyẹ odukhokho eyoli, "Eghẹḡe o bhale ni a ya nono ogbeḗ oghuo oyi omi oḡbọ, ama a ya me ọli. ²³ Eḡbọ e ya ke gueye e, 'Bino khi o la agho.' Ali khi, 'O la ana.' Ama a khi na deba wẹ. ²⁴ Irari khi ẹḗ ni Omi Oḡbọ o ya bhale, eri o ya li abi erali akphala ni o nyamhise alo rḡte ukiẹkiẹ ukhui oghuo ya je ukiẹkiẹ ni o kpole. ²⁵ Ama o mema kpe ya me osue eḡbegbọ, eḡbọ agbhotu ena e kie ọli.

²⁶ "Abi o ke leḡe li eghẹḡe oyi iNoa, igho o ya li ogbeḗ ni Omi Oḡbọ o ya bhale.† ²⁷ Eri eḡbọ e le, e da, e rue ikpotso, a ri ikpotso ye ughue ya ramhi ni iNoa o rḡ lo oko-okẹ oniḗmhi. Igho amẹ ni ofune o rḡte idane tiemhile ya pfuse wẹ-a nya.§

²⁸ "Igho o gbo li eghẹḡe oyi iLoḡi. Eḡbọ e le, e da. E de, e rḡ de. E ko, e to apfe. ²⁹ Ama ẹḗ ni iLoḡi o lase eke iSodomu le, erali ali ingamhi e rḡte idane ze kule ya pfuse wẹ-a nya.*

³⁰ Igho o ya li ẹḗ ni Omi Oḡbọ o ya bhale. ³¹ Ẹḗ ni a ngme ena, oni o la ukhomhi owa, o khi tiemhile ya wolḡ itsua eyoli. Igho o khi oni o la ishemhi, o khi nyene egbe je apfe shi emhi khoghuo.† ³² A sato ingme oyi ughue iLoḡi!‡ ³³ Oḡbọ ni o da nono ni loḡi tsumhi agbọ oyoli ne, o ya de ọli obo-a, ama oḡbọ ni rue agbọ oyoli obo-a shi eke itobo oyemhe ne, o ya me ọli rue.§ ³⁴ Eliyose ni a ngme ena, emose aava e ya leḡe shi ukpho oghuo, a ya rue oghuo o vu, o kpe otuoghuo o le.

† 17:14 Li ze iLev 14.1-32 ‡ 17:26 Li ze Igbae 6.5-8 § 17:27 Li ze Igbae 7.6-24 * 17:29 Li ze Igbae 18.20; 19.25 † 17:31 Li ze iMat 24.17-18; iMak 13.15-16 ‡ 17:32 Li ze Igbae 19.26 § 17:33 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; iJqn 12.25

35 Ikpotoso aava e ya ke mhele emhi kugbe, a ya rue oghuo o vu, o kpe otuoghuo o le.” 36 [Emose aava e ya la ishemhi, a ya rue otuoghuo o vu, o kpe otuoghuo o le.]

37 Eniye odukhokho eyoli e mhila li, e oli, “Obo lo Onomhue?” Ijesu o wẹ, “Ashini idiegbe olimhi o la, agho ighuli ee legba.”

18

Okhe irokhokho oyi osamhi-olimhi ali osọ-ẹzọ

1 Ijesu o ze okhe irokhokho khase eniye odukhokho eyoli, ni o ro sese we khi o ti ni a ke lema eghẹghẹ kpa, ali e khi ze ni o lose we. 2 Oo we, “Elemhi eoli oghuo, omose osọ-ẹzọ o ya la o ni o a li na ulishi Eshinegba wexhi eri o mu ekpe na ogbo. 3 Osamhi-olimhi o li la oni eoli ni o bhale deba oni osọ-ẹzọ, oo li, ‘Kpekpe pfa ezọ na mhe shi ingme ni o de mhemhe ali ogbo.’

4 O ga tese oni omose o a kie pfa shi oli eke. Ama ikpukhokho o, oni omose oo egbeoli, ‘Ini o rie khia khi mhi aa ya na ulishi Eshinegba wexhi eri mhia mu ekpe na ogbo, 5 ni o ro khia khi oni okpotso ona o lina bhale ya nase mhe ena, mhi ya pfa ezọ na li, ini o khi ya ri ibhale oyoli ona kie ke nase mhe!’ ”

6 Onomhue oo we, “Aa suo abi osọ-ẹzọ ona okholo ona o ngme?”

7 Eshinegba o a ya li pfa ezọ na eniye eyoli ni e vie e lu oli, ghe ele-ogwota, ghe ele-iyose? 8 Mhi gueye e khi o ya pfa ezọ na we pia. Abi o li ena, ini Omi Ogbo o nyene egbe bhale, o li bhale ya e irudunga eke agbo?”

Okhe irokhokho oyi iFarisi ali omionoga

9 Ijesu o gbo ze okhe irokhokho ona khase egbo eghuo ni e regbenga khi wewe e mholi igue-ngeli dose egboese, ni e ri eloe a gbe egboese. 10 “Emose aava e je Owa Oyi Eshinegba ya so iromhi. Oghuo o o khi iFarisi, onokpole o khi omionoga. 11 Oni iFarisi o vule, o so iromhi, o kueghie egboli, oo lie, ‘Eshinegba, mhi kphemhi ne khi

mhi aa li abi egboese ni e khi ighiato ni ee li ingmobe, ni ee kia okia abi omose omionoga onana. 12 Iteva mhia pfi azumhi elemhi efo uka. Mhi a ze aze-oghuo-igbe elemhi emini mhi mhue kpa.’

13 “Ama oni omionoga ogho, o tapfia migha o a gbudu yase alo feli idane, ama o lese gbe abo nga aye, o lie, ‘Eshinegba mhue ilelemhi na mhe, mhemhe ogbo olamhe.’ 14 Mhi gue egbegbi ingme a ye e khi oni omionoga ona Eshinegba o bino khi o pfuase dose oni omose ni o kpole. Egbe e mu oli je apfe. Itobo khi ogbo ni o da ti egboli nga ne, eri a ya ti oli tiemhi eke, ama oni o da ti egboli tiemhi eke, a ya ti oli nga.”*

Ijesu o khi vose na ikuku eniye (iMat 19.13-15; iMak 10.13-16)

15 Eleghuo, egbo e li mu eniye enikeke bhale ghi ijesu ni o ri obo ti we. Abi eniye odukhokho eyoli e ro me we, ee e khi bhale ya nase oli. 16 Ama ijesu o lu eni eniye, oo we, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke mu we migha irari khi enabi wewe e mhue Eghiele oyi Eshinegba. 17 Abi o li mhi li gue oli ye e khi, oni o a da mie Eghiele oyi Eshinegba abi ukuku omoo o li mie oli ne, o a ya lo oli le.”

Oghie ni o pfue (iMat 19.16-30; iMak 10.17-31)

18 Okhemhue oghuo o mhila ijesu, oo, “Oseso onete, se mhi ya li ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?” 19 Ijesu o mhila li, “Elo o ze ni u ro o lu mhe osese onete? Ogbokhoghuo o a la o ni o khi onoti, se ni Eshinegba.” 20 U lese abi ishi eyi Eshinegba e ngme, “Khi kia okia, khi gbe ugbeli, khi do ughiato, khi pfi otsele egbhue mu ogbo, mu ekpe na ite ali inye.”†

21 Oo ijesu, “Rote abi mhi te khi omoo mhi te ri ishi ena nya a gbe akanya.”

22 Abi ijesu o ro suo ona, oo li, “O kpo e emhi oghuo le, le ya ri emini u mhue nya de, u kemhi eni ikpagho na

* 18:14 Li ze iMat 23.12; iLuk 14.11 † 18:20 Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

egbọ ni ẹa mhọli khi u ya mhue ẹpfue shi iloghie. Ni u tigbe bhale ke deba mhe.”

²³ Abi oni omose o ro suo ona, egbe e pfo li-a itobo khi o pfue gba. ²⁴ Ijesu o me abi egbe e pfo li-a shi o, Oo, “O ma mu unu ni egbọ ni e lolo pfue ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. ²⁵ Ni ogbọ ni o pfue o ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbọ ke dua ni loli ri alakumi rote ese asuge ya fie.” ²⁶ Egbọ ni e suo ona e mhila, “Oghuo o ke ya mhue imiepfuese sho?” ²⁷ Ijesu oo we, “Emini oa ze ogbọ a riele loli o ze Eshinegba a riele.” ²⁸ IPita oo ijesu, “Bino, anye she tsua emhi eyanye nya kua se, anye bhale deba e.” ²⁹ Ijesu oo we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa me oni o ya tsua apfe-oli, okekhi ughue-oli pfa, ni o tsua inyoghuo oli, ghe itali ghe inyoli ali imioli pfa, itobo Eghiele oyi Eshinegba, ³⁰ ni oa ya mhue eleli ni e bu dose eghoghọ, elemhi agbo ona ali agbo oni o ke e bhale.”

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le (iMat 20.17-19; iMak 10.32-34)

³¹ Ijesu o rue eniye odukhokho ogbava eyoli je asha eghuo, o gueye we. “A ri esọ shi eke, awa ya nga obini iJerusalemu. Emini emekeguele e keke shi Omi Ogbọ egbe nya, e bhale ya tse oobo. ³² A ya mu oli, a rue oli na egbọ iJeta. E ya roli li egia, ee tsue oli, e tonon ete ku oli, e gbe oli itali, e tigbe gbe oli-a. ³³ Ele onuzi-ese, o ya guale.” ³⁴ Eniye odukhokho eyoli ẹa lese udi ingme ena irari khi eri a ri ingme enana sheli we, ali khi ẹa gbo lese emini oo ngme.

Ijesu o khueghie ozalo alo-a (iMat 20.29-34; iMak 10.46-52)

³⁵ Abi ijesu o li ti i mama iJeriko, ozalo oghuo o shito epfe ode, o mhila. ³⁶ Abi o ro suo okeke egbọ ni e dose, o mhila we emini a me. ³⁷ A gueye oli khi ijesu na iNazareti oo dose. ³⁸ O lu leghe, oo li, “Ijesu Omi iDefidi mhue isomhelemhi na mhe.” ³⁹ Egbọ ni e ralo na li e oli o khukhu unu.

* 19:10 Li ze iMat 18.11

Ama igbo o kie li tse se oo lie, “Omi iDefidi mhue isomhelemhi na mhe.”

⁴⁰ Ijesu o migha, o e lu oni omose ghi lue. Abi o ro ti mama li, ijesu o mhila li. ⁴¹ “Elo wa nono ni mhi rie le ne?” Oo ijesu, “Onomhue mhi a nono ni mhi ke me eke.” ⁴² Ijesu oo li, “Alo eye e khueghie-a, irudunga oye o she re ze.” ⁴³ Aghoagho alo eyoli e khueghie-a. O deba ijesu kia, o kueghie Eshinegba. Abi eni egbọ nya e ro me oli e li li kueghie Eshinegba.

19

IZakioshi omionoga

¹ Ijesu o rote eoli iJeriko dose. ² Omose oghuo o la oni eoli ni a lu iZakioshi, loli o khi oga oyi emionoga. O ga mema mhue ẹpfue egbegbo. ³ O nono ni loli me oni ijesu o khi, ama oa dobe. Oa me asha itobo khi egbọ e bu dose. Ali khi ogbọ ni oa yagha o khi ni o lolo she. ⁴ Igho o na ya ralo ode ni ijesu o te ya dose, o ya nga oara ugbele shito, ini loli me asha me oli. ⁵ Ijesu o ramhi agho, o yase alo idane lu oli, Oo li, “IZakioshi, nyanya tiemhile, mhi mema ya kushi apfe oye amo.” ⁶ Igho o nyanya tiemhile. Egbe e mu oli, o ri oghelẹ kpe abo mie ijesu.

⁷ Egbọ nya ni e me ona, e wolo, e lie, “O she ya kushi na ogbọ ona olamhe.”

⁸ O ke lese li den tee, iZakioshi o ti vule, oo, “Onomhue ghe i, mhi ya khi ẹpfue eyemhe shi asha eva, mhi ri asheghuo o na egbọ ni ẹa mhue. O kha khia khi mhi li ogbokhoghuo le ghue, mhi ya fali oli eni ota agbhagbhamhi ene.”

⁹ Ijesu oo li, “Amo ena imiepfuese o she bhale apfe ona, itobo khi omi Aburaamu, omose ona o li khi. ¹⁰ Irari khi eri Omi Ogbọ o bhale ya nono egbọ ni e waa, ali ni o gbo ro ya mie we pfuese.”*

Okhe irokhokho igue-ri emini a ro ne kia

(iMat 25.14-30)

¹¹ Abi e kie li suo ingmemhi ena, ijesu o ze okhe irokhokho khase we irari khi o she ti i mama iJerusalemu.

Eni ẹgbọ e dabi khi utoghuokpe Eghiele oyi Eshinegba o rọ ya bhale. ¹² Oọ wẹ, “Omose ọkhemhue ọghuo ọ ye ushishi odonue ni a rọ ya ri oghie na li, ikpukhokho, ọ gbo jele. ¹³ Igho ọ luno eni ẹẹ ga li ogbe, ọ kemhi ikpagho eyi igolu na wẹ. Oọ wẹ, ‘A ri ikpagho ena du oki ramhi ni mhi rọ ya jele.’

¹⁴ “Eri tse khi eri apfoli e biselemhi ọli, e ghie usomhi ghi eni e ya gbanọ ọli ukhomhi khi wewẹ ẹa nono ni oni omose ona, ni ọ khi oghie oyi wewẹ.

¹⁵ “A kie ri oghie na li, ọ jele. Igho ọ luno eni ẹ ga li egho ni ọ ri ikpagho na, ni loli mhila wẹ abi e ri eni ikpagho kia.

¹⁶ “Oni odode ọ bhale, ọọ li, ‘Oga, ukpagho igolu oye o she bia igbe elese.’

¹⁷ “Oni oga ọọ li, ‘Mu akanya, oni ọ ga onete oyemhe. Itobo khi u khi oni a ri egbe ẹ nga shi ukuku ni a rọ shi ẹ obọ, mọ ẹoli igbe ke mhesẹ shi.’

¹⁸ “Onuzava ọ bhale, ọọ li, ‘Oga ukpagho igolu oye o she bia ishe elese.’

¹⁹ “Oni oga ọọ li, ‘Yeye mọ ẹoli ishe ri ẹoli ke khu.’

²⁰ “Onuzase ọ bhale, ọọ, ‘Oga ghe ukpagho igolu oye. Eri mhi genọ li shi ode ya shi ne. ²¹ Eri ulishi oye o mu mhe itobo khi ọgbọ ni ọ ze alo u khi. Ashini u waa roshi u te ẹ rue, ashini u wa rọ kọ shi u te a khişẹ.’

²² “Oni oga ọyọli ọọ li, ‘Mhi ya rọte emini yeyeghuo u ngme se unu ingme ikhi yeye oni ọ ga ọgbọ obe ona. Abi u rọ leşẹ khi omose ni ọ ze alo mhi khi, khi ashini mhia rọ shi mhi te a rue, mhi gbo rọte ashini mhia rọkọ shi a khişẹ. ²³ Elo o zẹ ni u waa rọ ri ukpagho oyemhe ya shi owa ukpagho na mhe ni e la agho ke gbe nga ọ, ni mhi me ọli ali eleli eyoli mie ini mhi nyene egbe jele?’

²⁴ “Igho ọ gweye eni e migha, ‘A mie ọli oni ukpagho igolu ona na oni ọ mhue eleli asha igbe.’

²⁵ “Eni ẹgbọ ẹ ọli, ‘Oga, ọ she kpe mhue igbe.’

²⁶ “Oni oga ọọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ọgbọ ni ọ da kpe mhue ne, a ya rọ ma li ọ. Ama oni ọa kpe mhue a ya gbo mie ọli oni ọ kpe mhue.† ²⁷ Ama ebe mhe egho ni ẹa nono ni mhi le eghiele shi wẹ ukhomhi, a wolọ wẹ lase ana, a gbolo wẹ-a ukpeloe mhe.’ ”

Ijesu ọ lo iJerusalemu le

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iJon 12.12-19)

²⁸ Abi iJesu ọ rọ ngme ona se, ọ ya ralo na wẹ. E nga iJerusalemu.

²⁹ Abi ọ rọ ti mama ẹoli iBetifagi ali iBetani obini ukhomhi ute ni o khi ẹera olivu, ọ ghie eniye odukhokho eyoli aava ralo, ọọ wẹ, ³⁰ “A je ẹoli ni o la ẹ odalo. Ini a ramhi agho, a ya me omi akphere ni ọgbọ ọa nga ghue khi a mu ọli zu. A taghie ọli-a, a mu ọli ghi mhe ana. ³¹ Ini ọgbokhoghuo ọ mhila ẹ, khi ọọ, ‘Elo o zẹ ni a rọ taghie ọlia?’ A lie ọli, ‘Onomhue ọ mhue emini ọ ri ọli ya li.’ ” ³² Eni ọ ghie, e bhale ya ẹ oni akphere tee abi iJesu ọ li gweye wẹ. ³³ Abi e li taghie ọlia, eni e mholi ọli e mhila wẹ, “Elo ọ zẹ ni a rọ taghie oni akphere a?” ³⁴ Ẹ wẹ, “Onomhue ọ mhue emini ọ rọli ya li.” ³⁵ E mu ọli ghi iJesu. E ri ide ku ọli egbe, e mu iJesu nga ọ. ³⁶ Abi ọ li le, ẹgbọ e naghie ide ku ode. ³⁷ Abi ọ rọ ti i mama ashini ute Olivu o te pfi ukhomhi kpoke, eni eniye odukhokho nya ee kuęhie Eshinegba leghe shi ikanya onyaloa ni e me. ³⁸ Ee lie,

“Ikhivose o khi oyi oghie
ni o ri eva oyi Onomhue bhale.”
“Opfomhe o la iloghie,
ufumhi o la obini o yagha ne
nya.”‡

³⁹ Igho iFarisi eghuo ni e la ifuabo eni ẹgbọ ẹẹ iJesu, “Osese, gweye eniye odukhokho eye e khukhu unu.”

⁴⁰ Oọ wẹ, “A ri esọ shi eke, ini e khukhu unu, echẹ e ya ke tşese leghe.”

Ijesu ọ vie na iJerusalemu

† 19:26 Li zẹ iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 ‡ 19:38 Li zẹ Iwolo 118.26

⁴¹ Abi ọ rọ ti i mama iJerusalemu ni ọ rọ mę oni ẹoli, ọ vię na li. ⁴² Ọọ, “Abi a khę khi u lęşę emini o ya ri opfomhę ghi ę amo ena lọ! Eri tşę khi a she ri ọli sheli na ę mena.” ⁴³ Ogbęlę ọọ bhale ni ebe ę e rọ ya gbe ogba gasę ę, e khi ę shi iteva, e rọte ashakpa gasę ę shi. ⁴⁴ E ya khọli ę pfuse-a. Ẽa ya kęşę ọmọ wękhi ọdiọ le, e shashe ę apfę-a. Ẽa ya kęşę ukpolo nga ukpolo, itobọ khi aa lęşę ęghęghę ni Ẽshinęgba ọ rọ bhale ya tsumhi ę.

Ijesu ọ je Owa Oyi Ẽshinęgba
(iMat 21.12-17; iMak 11.15-19; iJon 2.13-22)

⁴⁵ Ighọ ọ lo Owa Oyi Ẽshinęgba, ọ khu ęgbọ ni e la aghọ ę du oki fię. ⁴⁶ Ọọ wę, “A she kękę ọli shi Ebe-nopfuasę khi, ‘Owa oyemhę owa iromhi lọ.’ Ama, a she ri ọli mele egbha ighiatọ a!”§

⁴⁷ Ogbęlękpa ijesu ọ la Owa oyi Ẽshinęgba sęşę, ama eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esęşę Ishi eyi iMosisi ali eni e ralo na eni ęgbọ, ee nono ni węwę e gbe ọli-a.* ⁴⁸ Ama ęa mę ode ni e te ya rięlę ọli, itobọ khi eni ęgbọ e ri esọ shi osęşę oyọli, ęa nono ni ungmęmhi oyọli okhọghuo o de wę esọ-a.

20

A mhila ijesu ọni ọ ri afu na li
(iMat 21.23-27; iMak 11.27-33)

¹ Ẽlęghuo khi ijesu ọ la Owa Oyi Ẽshinęgba tse abọ usomhi onete oyi Ẽshinęgba, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esęşę Ishi eyi iMosisi, ali eni egbhali e bhale deba li. ² Ẽ ọli, “Gueyę anye afu oyi ọni u rọ ọ gbe ikanya enana. Oghuo ọ ri eni afu ena nę?”

³ Ijesu ọọ wę, “Mhi ya li mhila ę ogbọ, a sọ mhę ọ! ⁴ Ibatizi ni iJon ọọ batazi ęgbọ, obọ oyi Ẽshinęgba o te bhale abi obọ oyi ọgbọ?”

⁵ E lu egbe wę ochi, e kę, “Awa khę, ‘Obọ oyi Ẽshinęgba o te bhale.’ Ọ ya mhila awa, ‘Elọ o zę khi aa mie ọli suọ?’ ⁶ Ini awa kę, ‘Obọ oyi ęgbọ.’

Ẽgbọ nya e ya tonu awa eche irari khi ọgbọkpa ọ lęşę khi ọmekeguele iJon ọ khi.” ⁷ Ighọ ęę ijesu, “Anye aa lęşę obini o te bhale.”

⁸ Ijesu ọọ wę, “Mhia li ya gueyę ę afu ni mhi rọ a gbe ikanya enana.”

Okhę irokhokhọ oyi eghiale ena ọkhọlo

(iMat 21.33-46; iMak 12.1-12)

⁹ Ijesu ọ zę okhę irokhokhọ ona khasę eni ęgbọ, ọọ wę, “Ọmọşę ọghuo ọ gua ipfonu shi ogba, ọ rọli ye ong-momhi na eghiale. Ọ vu ẹoli ni ọ la tęşę.* ¹⁰ Ẽghęghę ikhięşę o ramhi, ọ ghie ọni ọọ ga li ghi wę e rọte oni ogba pfanọ idumhi ghi luę. Ama eni eghiale e gbe ọni a ghie ọghọ. Ọ pfino abọ efuę je. ¹¹ Ọni ọmọşę ọ gbo ghie ọni ọọ ga li ọnuzava ghi wę. E gbe ọli, e yęghę ọlia. Ọ gbo pfino abọ efuę ya je. ¹² Ọni ọmọşę ọ gbo ghie ọnuzasę. E kuale ọli utse, e khu ọli ya fię.

¹³ “Ọni ọ mhue ọni ogba ipfonu ọghọ, ọọ, ‘Sę mhi fę ya li eghọ? Mhi ya ghie omimhę ni mhi nono ingme oyọli egbęgbọ, otşę, e ya mu ekpę na li.’

¹⁴ “Ama abi eni eghiale e rọ mę ọli, ęę, ‘Egbęgbi omi ọli na ni ọ ya le ugu ogba ona, awa gbe ọli-a ni awa rue oni ugu le.’ ¹⁵ Ighọ e ti ọli je olase oni ogba ipfonu, e gbe ọlia.

“Sę ọni ọ mhue ọni ogba ipfonu eghọ ọ fę ya li wę? ¹⁶ Eri ọ ya bhale ya gbolo eni eghiale eghọ-a, ọ tigbe rue oni ogba na eghiale eleşę.” Abi eni ęgbọ e rọ suọ oni ingme, ę, “Ẽshinęgba ọ gbe etse kua!”

¹⁷ Ijesu ọ bino wę alo ukhomhi, ọọ wę, “Sę emini a kękę ona o fę ngme, ni ọọ,†

“Ẽche ni itsọna e kie pfia,
o tigbe ya mele eche ębę
ni o mu ęloe nę nya-a?”

¹⁸ “Ọni ọ da ya de nga oni eche ne, ọ guoğhọ-a, ali ọni eche o da ya de mu ne, o mhęli ọlia.”

Ingme oga izezę

(iMat 22.15-22; iMak 12.13-17)

§ 19:46 Li zę Aza 56.7; ijere 7.11 * 19:47 Li zę iLuk 21.37 * 20:9 Li zę Aza 5.1 † 20:17 Li zę Iwolo 118.22

19 Eni ẹ sẹsẹ Ishi eyi iMosisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e nono ode ni e te ya mu ọli aghoaghọ, irari khi wẹwẹ ọ zẹ oni okhẹ irokhokho tsue. Ama ulishi oyi ẹgbọ oo mu wẹ. 20 Ighọ e li ri ẹloe shi ọli egbe egbegbọ. E zẹ ẹgbọ ni e riẹlẹ abi ẹgbọ ni ee mie shi iJesu ọ deba li, e ke de ọli awẹ, ini e mẹ ushi mu shi ọli obo, ni e mu ọli ghi ena omhẹsẹ eyi igovunọ. 21 Ighọ eni a zẹ eghọ ee mhila li ogbọ, “Ọsẹsẹ, anye ga lẹsẹ khi abi ungmehi oyi Ẹshinẹgba o li u liẹ ngme ọli, u gbolo a sẹsẹ emini e te ode, waa ya gbe ogbokhoghuo azẹba, ama eri wa sẹsẹ egbegbi ingme oyi Ẹshinẹgba. 22 O fẹ ti ni anye zẹ oga na oghie iSiza abi anye khi zẹ?” 23 IJesu ọ she lẹsẹ oshili eyewẹ. 24 Oọ wẹ, “A ri ukpaghọ ẹlomho khase mhẹ. Alo eyi ogghuo a fẹ mu shi ọ?”

25 Ẹ ọli, “iSiza.”

Ijesu oọ wẹ, “A ri emini e khi eyi iSiza na iSiza, a ri emini e khi eyi Ẹshinẹgba na Ẹshinẹgba.”

26 Ẹa dobe rọte emini ọ ngme igbaa mẹ emhikhoghhuo mu shi ọli obo. Abo e sha wẹ shi abi ọ li gbaghiẹ oni ogbọ-a, e khukhu unu.

Ẹgbọ iSadusi e mhila li ogbọ irote-eghuli guale

(iMat 22.23-33; iMak 12.18-27)

27 Ẹgbọ iSadusi eghuo ni ẹa lama shi ọ khi a ya mẹ irote eghuli guale, e ri omhila bhale deba iJesu.† 28 Ẹ ọli, “Ọsẹsẹ, iMosisi ọ keke shi eke na awa khi ini omose ọ ghu-a pfi ughue ọli shi eke agbọ ni ọa rọ bia eniye, inyoghuo oni omose ọ rue oni ọkpotoso ughue ni ọ bia eniye shi agbọ na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a eghọ.‡ 29 Inyoghuo egbe etuoshilua e ya la ọ. Oni odode ọ rue ọkpotoso, ọ ghua, ọa bia omọ. 30 Onuzava ọ rue oni ọkpotoso. 31 Ighọ onuzase ọ gbo rue ọli. Ighọ wẹwẹ nya e rue ọli, e ghulo-a, ẹa bia omọ. 32 Ikpukhokho ọ, oni ọkpotoso ọ li ghua. 33 Mena, ogbele ni ẹgbọ e ya te eghuli guale, ughue ogghuo oni ọkpotoso ọ ya khi, aborokhia

khi wẹwẹ oshilua e ga rue ọli ughue eghọ?”

34 IJesu oọ wẹ, “Ẹgbọ ena agbọ ona ẹ rue ikpotso, wẹwẹ e gbo ri ikpotso a ye ughue. 35 Ama ẹgbọ ni a leli shi eni e mhue okemhi shi agbọ oghọ ali irote eghuli guale, ẹa ya rue ikpotso, wẹkhi eri a rewẹ ya ye ughue. 36 Ẹa ke ke ghu, irari khi eri e ke ya li abi igeni eyi Ẹshinẹgba. Imi Ẹshinẹgba e ke ya khi, irari khi e she rọte eghuli guale. 37 Ashini a keke ingme oyi ebuli ni oo to shi, iMosisi ọ te rokhase ẹ gboo khi eni e ghua, ẹ guale, irari khi ọ lu Onomhue, ‘Ẹshinẹgba oyi Aburaamu ali Ẹshinẹgba oyi Aziki ali Ẹshinẹgba oyi iGiekopu.’* 38 Ẹshinẹgba oyi ẹgbọ ni e la agbọ ọ khi. Ọa khi Ẹshinẹgba oyi ẹgbọ ni e ghua.” 39 Esẹsẹ Ishi eyi iMosisi eghuo ni e la aghọ ẹẹ ọli, “Ọsẹsẹ, u ga guẹ ngme!” 40 Ogbokhoghuo ọa ke gbo gbudu mhila li ogbọ olese.

Omi ogghuo oni Omiepfuese ọ khi (iMat 22.41-46; iMak 12.35-37)

41 Ighọ iJesu ọ mhila wẹ, “Sẹ ẹẹ a liẹ liẹ khi oni Omiepfuese khi omi iDefidi ọ khi? 42 Irari khi oni iDefidi ọ ngme ọli shi ebe Iwolo, ni ọ rẹ, “Onomhue oọ Onomhue oyemhe:

Shito mhẹ ukiẹkiẹ obita

43 ramhi ni mhi rọ ya

ri ebe ẹ shi ẹ ẹkoawẹ

ni u kpha awẹ ukhomhi.†

44 Ini iDefidi ọ lu ọli, ‘Onomhue.’ Sẹ ọ ke gbo liẹ khi omi iDefidi?”

Ijesu oọ e mhue ẹgbẹ shi esẹsẹ Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

45 Abi eni ẹgbọ e kie ku esọ-a shi eke eghọ, iJesu oọ eniye odukhokho eyọli, 46 “A mhue ẹgbẹ shi esẹsẹ Ishi eyi iMosisi egbe. O ma ghole wẹ ni e ke sọ itsua na dolodolo ke kia gasẹ, ni ẹgbọ e ba ke tse wẹ otse ekpe atu oki. Ẹẹ shito ashini o mhue ekpe elemhi owa ugamhi, e gbolo ẹ shito ashini o yagha ni o funẹ ukue. 47 Ẹẹ lo apfe oyi esamhi-olimhi ya ri itoto miono wẹ emini e mhue. Ẹẹ sọ iromhi ni e nuẹ

† 20:27 Li zẹ Ika 23.8 § 20:28 Li zẹ iDeut 25.5
110.1

* 20:37 Li zẹ Okiali 3.6 † 20:43 Li zẹ Iwolo

eyi abamemhẹ. A ya na egbo eghogho osue egbegbo.”

21

*Isomhopfa oyi osamhi-olimhi
(iMak 12.41-44)*

¹ Ijesu o bino gase, o me khi egbo ni e mhue pfue e pfi ukpago lo akpati ni a pfi ukpago a lo elemhi Owa oyi Eshinegba. ² Igho osamhi-olimhi ni o mhue emhi o li pfi ikpamhi inini eva lo oni akpati. ³ Ijesu oo eniye odukhoko eyoli, “Mhi gueye e khi osamhi-olimhi ona o ga rona dose egbo eni e kpole nya. ⁴ Eri egbo eni e kpole ena e rote pfue eyewe rona, ama osamhi-olimhi ona o rote umhame ri ukuku ni o mhue rona.”

Ijesu o guele emini a ya me ikpukhoko agbo

(iMat 24.1-2; iMak 13.1-2)

⁵ Eniye odukhoko eyoli eghuo e ngme abi a li ri eche ni e somhi otse li atsona shi ugbe oyi oni Owa Oyi Eshinegba, li shi itsua isomhopfa ni a ro ma o na Eshinegba. Ama ijesu oo we, ⁶ “Emini a bino ena ii, eghoghe oo bhale ni o khia khi echeli okhoghuo o ke ya nga olese egbe, irari khi a ya bighi we kua.”

Ozughu ali Ajilimhe

(iMat 24.3-14; iMak 13.3-13)

⁷ E mhila li, ee oli, “Osese, eghoghe onoghuo a ro ya me ona. Elo a ya me ni o ro ya khashe khi oni eghoghe o she ramhi?” ⁸ Ijesu oo we, “A mhue egbhe ini ogbo o khi di e. Ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale, ee lie, ‘Mhemhe mhi khi Omiepfuese,’ ali khi, ‘Oni eghoghe o she ti bhale.’ A khi deba we. ⁹ Ini a suo eko okhue ali ozughu, a khi ze ni egbe e guoghoe a, irari khi emhi enana e mema bhale ya tse, eri-tse khi ukpese agbo o ke ramhi ne oni eghoghe.”

¹⁰ Oo we, “Ishishi e ya mu okhue vule shi ishishi o, eghiele e mu okhue vule shi eghiele o. ¹¹ Eke e ya ke de kulue. Okiamhi ali ighuamhi ebe e ya

la asha ododa. A ya me ebemulishi ali ukpokpomhi irokhase khi e te idane bhale.

¹² “Eri-tse khi neni a ya me ena, a ya muno e a nase e, a muno e je owa ugamhi ali owa ighumha. A mu e ghie enighie ali igovuno irari oyemhe. ¹³ Ona o ya khi eghoghe ni a ro ya me asha pfi otsele na mhe. ¹⁴ A mholi oli shi udu memena, a khi ze ni udu o nighise e shi emini a ya me so we o. ¹⁵ Mhi ya ri ungmehi shi e unu ali egbhali ni o khia khi ebe e ea ya dobe nu e khe ako.* ¹⁶ Ita e, ali inyoghue e, ali egbo eye e, ali emole e, e ya ri egbhue re e de, e gbolo eghuo elemhi e-a. ¹⁷ Egbokpa e ya ri itobo oyemhe kie e. ¹⁸ Ama, etsui okhoghuo oyi onggee o ya pfua. ¹⁹ Ini a migha egbegbo, a ya tsumhi e.

Ijesu o guele shi eke khi a ya guoghoe iJerusalemu a

(iMat 24.15-21; iMak 13.14-19)

²⁰ “Ini a me khi ekholi-okhue e pfi gase iJerusalemu, a lese khi ipfueche-a oyoli o shi ti ramhi. ²¹ Eghoghe agho, egbo ni e la eke iJudia, e na nga ikhomhi ite. Egbo ni e la ifu apfe, e na ifu apfe o vu. Eni e la oboese e khi ke gbo nyene egbe bhale ifu apfe. ²² Irari khi eghoghe iso-ezo ni a she kpe keke shi eke na ni o bhale ya tse.† ²³ Eghoghe agho o ma kholo ikpotso ni e me umemhi egbe, ali eni e ri eniye shi egbe. Osue onofune o ya la oni eke. Ofu oyi Eshinegba o ya de rughu eni egbo. ²⁴ Eghuo o e ya ghu eghuli ogbhoro, a muno eghuo ighumha je ishishi ododa. Egbo ijeta e ya guoghoe iJerusalemu-a ya ramhi, ni eghoghe oyi egbo ijeta e ro ya dose.

Ibhale oyi Omi Ogbo

(iMat 24.29-31; iMak 13.24-27)

²⁵ “A ya ke me irokhase elemhi ovo ali uki ali ikpetata. Ishishi e ya le oya eke agbo, abo e sha we abi oke oniemhi o li ya ke vuna.‡ ²⁶ Ubi o ya rue egbo, irari ulishi e sa usamhi emini o a bhale eke agbo itobo khi

* 21:15 Li ze iLuk 12.11-12 † 21:22 Li ze Osia 9.7 ‡ 21:25 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJoq 2.31; Iro 6.12-13

ekpabọ ni e la ukhui e ya ke nighise. ²⁷ Eghẹghẹ aghọ, e ya mẹ khi Omi Ogbọ ọ la elemhi otughunu tsua ekpabọ ali ufumhi oniẹmhi, rọte idane ẹ tiemhile. § ²⁸ Ini a da mẹ na ne, a vule a yase ukhomhi eke irari khi eghẹghẹ ipfasheke oye ẹ o she ti bhale.”

*Owena ni a rọte okhua-eni rue
(iMat 24.32-35; iMak 13.28-31)*

²⁹ Ijesu ọ zẹ okhẹ irọkhokho ona khase wẹ, ọọ wẹ, “A ke bino ọara okhua ali ẹra nya. ³⁰ Ini e da ta ebe enegbo ne, a lese khi oruame o shi ti ẹ bhale. ³¹ Ighọ o li khi ini a da mẹ emhi enana ne, a lese khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti ramhi.

A mu egbe shi eke

³² “Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi, agbhotu ona ọa ya dose ne neni a mẹ emhi ena nya. ³³ Eke ali ukhuli e kha bhale ya dose, ingmemhi eyemhe e mema bhale ya tse.

³⁴ “A kuegbe-a ini ukue iditse, ali onyo idada ali usamhi agbo e khi ya rue ẹ egbhali, ini ogbele ibhale oyemhe o khi ya de shi eghẹghẹ ni a sa shi. ³⁵ Irari khi oni ibhale ona ogbokpa ni ọ la agbo o ya bhale na. ³⁶ A ke mu egbe eghẹghẹ kpa, a lema ni a toto migha, ni a pfue okhena ni ọọ bhale, ali ni a rọ dobe migha odalo oyi Omi Ogbọ.”

³⁷ Ogbelekpapa ijesu ọ rọ la Owa oyi Eshinegba ii sese. Ini obili ọọ bi, ọ fiẹ nga Ute Eera Olivu.* ³⁸ Eluzogbe kpa, eni egbọ nya e bhale Owa Oyi Eshinegba ya ri esọ shi ọli eke ni e suo ungmehi oyoli.

22

*Ijudasi ọ lama khi ọli ya ri ijesu de
(iMat 26.1-5,14-16; iMak 14.1-2,10-11; iJon 11.45-53)*

¹ Ukpe ni a la le ibuledi ni ogbo ri ifuma ma nye na lu iPasova o ti bhale.* ² Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eni ẹ sese Ishi eyi iMosisi, e nono abi e li ya gbe ijesu a, ama ulishi oyi egbọ o mu wẹ.

³ Ighọ Okphaghie ọ lo ijudasi ni a gbolo a lu Isikaroti udu, ni ọ khi ogghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu. ⁴ Oni ijudasi ọ fiẹ deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ khe ekhe Owa Oyi Eshinegba. Ọ nu wẹ ye ochi abi ọ li ya ri ijesu na wẹ de. ⁵ Egbe e mu wẹ, e lama khi wewe e ya fali oli ikpagho. ⁶ Ọ lama shi wẹ ọ, ọ nono abi ọli ri ya mẹ asha ri ọli na wẹ mu ini ebubu egbọ ẹa la akagho.

*Eminale ni o kpukhokho
(iMat 26.17-25; iMak 14.12-21; iJon 13.21-30)*

⁷ Ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ni a rọ omi osumha ẹ luase obo, o ramhi. ⁸ Ighọ ijesu ọ ghie iPita ali iJon ralo, ọọ wẹ, “A ka mu egbe eminale iPasova oyi awa.”

⁹ E mhila li, “Obo wa nono ni anye je ya mu egbe?”

¹⁰ Ijesu ọọ wẹ, “Abi a lie ke lo iJerusalemu le te, a ya mẹ omose ogghuo ni ọ tsua ubene amẹ. A deba li je owa ni ọọ je. ¹¹ Ini a ramhi aghọ, a lie oni ọ mholi oni owa ogghọ, ‘Osesẹ ọọ, ighie elemhi owa oye ni epfese e ku ẹ shi, ni mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la ya le eminale iPasova?’ ¹² Ọ ya ri ukpokpomhi agbala khase ẹ ukhomhi owa atonga ni a lolo riẹle somhi otse. A mu egbe oni eminale shi aghọ.”

Eminale ni o kpe ukhokho ni ijesu ọ nu eniye odukhokho eyoli le

¹³ Ighọ e bhale ya ẹ khi abi ijesu ọ li ngme ọli te o khi. Ighọ e mu egbe oni eminale iPasova shi aghọ.

*Abi e rọ le eminale oyi Onomhwe
(iMat 26.26-30; iMak 14.22-26; 1 iKori 11.23-25)*

¹⁴ Oni eghẹghẹ o ramhi, ijesu ali ighiusomhi na kee eyoli e shito shi gase ni e rọ ya le eminale. ¹⁵ Ọọ wẹ, “O kie kpe ghole mhe egbegbo ni mhi nu ẹ le eminale iPasova ona neni mhi ya mẹ osoli. ¹⁶ Mhi gweye ẹ khi, mhi aa ke gbo ya le eminale ona, se ni awa

ke le oni o khi egbegbo obini Eghiele oyi Eshinegba.”

¹⁷ O rue oni uko, o kphemhi. Oo we, “A mo uko ona, a kemhi oli da. ¹⁸ Mhi gue oli e ye e khi, mhia ke gbo ya da onyo oora upfonu ona, se ni Eghiele oyi Eshinegba o bhale.”

¹⁹ Igho o rue ibuledi mhue obo, o kphemhi, o khi oli a, o ro na we, oo, “Idiegbe oyemhe na ni mhi ro na e. A lina ke riele oli ro sato mhe egbe.”

²⁰ Igho o gbo rue uko abi o ro le emhi se, oo, “Uko ona o khi ishobo onogbo ni o rote oia eyemhe bhale, ni a ku shi eke na e.† ²¹ A ghe i, obo oyi oni o ya remhe de o nu mhe shito e le emhi memena.‡ ²² Abi e khi omi ogbo o li ya kia, igho a li ya me oli, ama epfua o khi ni ogbo ni o ya roli de.” ²³ Ee mhila egbewe oni o khi ni o ya gbe ikanya enana.

²⁴ Igho ekhako o gbo li lasela shi iteva oyewe shi oni o fune nya shi elemhi we. § ²⁵ Ijesu oo we, “Eri ighie eyi egbo ijeta ee jili we. E kha jili we se, e lie we khi eri wewe e kpaghie we obo.* ²⁶ Ama a khi li abi wewe, ochogh, oni o nono ni lolu fune elemhi e, o ri egboli tiemhie eke nya, oni o ralo o ke ga enekpole.† ²⁷ Oghuo o fu ne, oni o shito ukhomhi itebu e le emhi, abi oni oo kphanon eminale ghi eni e shito o le? Oa khi oni o shito le? Ama eri mhemhe mhi le e iteva abi oni o ga e.‡ ²⁸ Ee a nu mhe migha abi mhi ro la imufe. ²⁹ Mhi ri eghiele na e, abi itamhe o li ri eghiele na mhe. ³⁰ Ni a ro bhale ya e khi a nu mhe le, a nu mhe da obini iloghie oyemhe. A ya shito ukpekhomhi oghie, a gue unuekpe igbeva eyi iZireni ezo. §

Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue
(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iJon 13.36-38)

³¹ “ISamo, iSamo, ghe i, Okphaghie o she mhila khi lolu e nono ni lolu

kpishi e-a nya abi a lie kpishi ado. ³² Ama mhi she so iromhi ne, iSamo, ini irudunga oye o khi nighise. Ini u pfue o se, ri udu shi inyoghuo e enekpole o.”

³³ Ama iPita oo li, “Onomhue, mhi ga mu egbe ni mhi ro deba e ya lo owa ighumha, ali ni mhi nu e ya ghua.”

³⁴ Ijesu o oli, “Mhi gue e ye, khi, yeye iPita ona, neni okpa o ya gbieghe amo u ya kie mhe itese khi u waa lese mhe.”

Egheghe ingme o she ramhi

³⁵ Ijesu o ro mhila we, “Abi mhi ro ghie e fie lase, ni aa ro tsua eku ukpagho wekhi akpaba wekhi eku, emhikhoghuo o fe to e?”*

E oli, “Iiye.” ³⁶ Oo we, ama memena, ogbo ni o mhue eku ukpagho o rue oli, oni o mhue akpaba o tsua li, ini u waa kpe mhue ogbhor, ka ri awulu oye de, ni u ya de oghuo.

³⁷ Mhi gueye e khi emini a keke shi mhe egbe ni o la Ebe-no-pfuase, ni oo, “A leli oli ma egbo ni e lue,” o mema bhale ya tse shi mhe egbe. Irari khi emini a keke shi mhe egbe o she ramhi ni e ro bhale ya dose.†

³⁸ Eniye odukhokho eyoli e oli, “Bino, Onomhue, ogbhor e va e la ana.” Oo we, “O somhi agho.”

Ijesu o la ute olivu so iromhi

(iMat 26.36-46; iMak 14.32-42)

³⁹ Ijesu o fie lase, e je Ute Eera Olivu, abi o kpe li. Eniye odukhokho eyoli e deba li. ⁴⁰ E ramhi agho, oo we, “A ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe.”

⁴¹ O tikia na we den, o wugha, o so iromhi, oo, ⁴² “Ita, ini o ghole e, mie mhe uko osoli imeme onana, ama oa khi abi o ghole mhe, ama abi o li ghole e.” ⁴³ Igho ageni o rote idane bhale ya ri ekpabo na li. ⁴⁴ Rote otomhe, o so iromhi egbegbo ramhi ni ofo ni e rote oli egbe e ku shi eke, e kho tikpo abi oia. ⁴⁵ Abi o rote iromhi isoso vule, o nyene egbe bhale deba eniye

† 22:20 Li ze iJere 31.31-34 ‡ 22:21 Li ze Iwolo 41.9 § 22:24 Li ze iMat 18.1; iMak 9.34; iLuk 9.46

* 22:25 Li ze iMat 20.25-27; iMak 10.42-44 † 22:26 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35 ‡ 22:27 Li ze iJon 13.12-15 § 22:30 Li ze iMat 19.28 * 22:35 Li ze iMat 10.9-10; iMak 6.8-9; iLuk 9.3; 10.4 † 22:37 Li ze Aza 53.12

odukhokho eyọli. Ọ mẹ khi osoli ni e viẹ o ri ọlọsemhẹ shi wẹ egbe, e lese. ⁴⁶ Ọ mhila wẹ. “Elo o zẹ khi a lese-a? A vule ni a ke sọ iromhi ini a khi de pfilo imufe.”

A mu iJesu

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iJon 18.3-11)

⁴⁷ Abi ọ kie li ngme egbo, egbo e wẹ lole gbii. Ọmose ni a lu iJudasi ni ọ li khi ọtuoghwo eniye odukhokho ogbava eyi iJesu ọ rẹwẹ kia. Ọ le deba iJesu ni loli ya pfi ọli elemhi egbe.

⁴⁸ IJesu ọ mhila li, ọọ li, “IJudasi, eri u ri otse ri Omi Ogbo ọ de ena?” ⁴⁹ Eni eniye odukhokho eyi iJesu e mẹ emini a ya mẹ ena, e mhila li, “Ọnọmhue anye ri itakobi ni e la anye abo kholi?”

⁵⁰ Igho oghuo ọ, ọ ri itakobi fia oni ọọ ga oni ọ kpeda nya oye ekpodalougamhi esọ a. ⁵¹ IJesu ọọ li, “Taa! Khi ke gbo li igho.” Ọ ri obọ ti oni ọmose oni esọ, oni esọ o gbela. ⁵² IJesu ọ mhila ighie eyi ekpodalougamhi, ali eni ekekehẹ Owa Oyi Eshinẹgba, ali eni egbhali ni e bhale ya mu ọli, “Eri mhia pfi ozughu ni a rọ tsua epia ali itakobi ali ikpokpo bhale e deba mhe?” ⁵³ Eke kpa mhi rọ la Owa Oyi Eshinẹgba e sese, ongege ọa ri obọ ti mhe, ama eghẹghẹ oyege na ni ekpabo alo ebili e rọ mhesẹ.”†

IPita ọ tia khi loli ẹa lese iJesu

(iMat 26.57-58,69-75; iMak 14.53-54,66-72; iJon 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Igho e mu ọli vu ya je owa oyi Okpodalougamhi oyi Eshinẹgba ni ọ kpeda nya. IPita ọ tapfia a deba wẹ.

⁵⁵ Abi e ke rọ pfi erali shi iteva oyi oni atukpapfe ni e rọ shito, iPita ọ li bhale ya nu wẹ shito. ⁵⁶ Abi okpotso oni ọọ ga oghuo ọ li mẹ khi iPita ọ nu wẹ shito, ọ bino ọli tsuke, ọọ li, “Ọmose ọna ọ li nu iJesu kia.” ⁵⁷ Ama iPita ọ tia. Ọọ li, “Kpotso, Mhia fe ga lese ọli.” ⁵⁸ O denẹ, ọmose ọlese ọ ke gbo mẹ iPita, ọ mhila li, “U li nu iJesu u kia.”

IPita ọ ke, “Mose mhia nu ọli kia.”

⁵⁹ O ke te agho ri emhi abi agogo oghuo dose, ọmose ọlese ọ ge ma ọ gue,

ọọ, “Mhi lese gboo khi ọmose ọna ọ nu iJesu u kia, irari khi onge iGalili ọ li khi!”

⁶⁰ Ama iPita ọ sọ li ọ, ọọ li, “Mose, mhi a lese emini u wa ngme ena.” Utoghwo kpe abi ọ kie li ngme, okpa ọ gbieghe ⁶¹ Onomhue ọ pfi alo bino iPita chii. IPita ọ tode sato ungmehi ni iJesu ọ ngme ni ọ khi, “Neni okpa ọ ya gbieghe, u ya tia itese, wẹ khi u waa lese mhe.” ⁶² IPita ọ fiẹ je olase, ọ ya viẹ oya.

Eni e khe ekhe e ri iJesu li egia

(iMat 26.67-68; iMak 14.65)

⁶³ Eni emose ni e khe iJesu ekhe, e roli li egia, e gbe ọli. ⁶⁴ E genọ ọli alo, e mhila li, “Bobobo! Oghuo ọ ri emhi lie?” ⁶⁵ Igho e ngme iwali ingmemhi emuebe ebubu deba li.

E mu iJesu bhale igbaa iSahediri

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iJon 18.19-24)

⁶⁶ Ogbe o gbe-a, eni egbhali ali ighie eyi ekpodalougamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi e legba. E rue iJesu lasela migha iteva oyewe. ⁶⁷ E lie ọli, “Ini yeye u khi oni omiagbopfuese, gueye anye.”

IJesu ọọ wẹ, “Ini mhi tseku gueye e, aa ya mie shi mhe ọ. ⁶⁸ Ini mhi mhila e, aa ya gbaghie a na mhe. ⁶⁹ Ama rọte memena vu, omi ogbo ọ ya shito obita oyi Eshinẹgba obini iloghie.”

⁷⁰ Wewe nya e mhila li, “Omi Eshinẹgba u khi?”

Ọọ wẹ, “A gue ngme ni e khi Omi ọ mhi khi.”

⁷¹ E egbewe, “Awa ke gbolo e nono otsele ọlese, awa-eghuo awa she ri esọ eyawa suọ abi ọ ri unu oyọli ngme.”

23

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1,2,11-14; iMak 15.1-5; iJon 18.29-38)

¹ Igho eni igbaa nya e vule, e pfi ọli ukhomhi ralo ghi iPaleti. ² Wewe nya e gue ezọ shi ọli egbe, e lie, “Anye she mẹ ọmose ọna khi ọ sese egbo ode egbhali. Ọọ egbo e khi ke zẹ oga na

† 22:53 Li zẹ iLuk 19.47; 21.37

oghie iSiza, o gbolo a liẹ khi loli khi Omiepfuese ni o gbo khi oghie.”

³ Igho iPaleti o mhila li, “Suọ khi yeye u khi oghie oyi egbo iJu?” Ijesu o o li, “Abi o li ghọ.”

⁴ Igho iPaleti o gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni igbaa, “Mhi a me ushi mu mhue omose ona obọ.”

⁵ Wewe nya e lie, “Eri o ri osese oyoli pfi ozughu e shi eke iJudia nya. Eke iGalili o te gba li eke le ni o ro ramhi ana ena.”

A rue ijesu bhale odalo oyi Erodu

⁶ Abi iPaleti o ro suọ ona, o mhila we ini ongi iGalili o khi. ⁷ Abi o ke ro suọ khi eke ni Erodu o mhese shi ijesu o khi, o e rue oli ghi Erodu ni o li la iJerusalemu oni eghẹghe.

⁸ Abi Erodu o ro me ijesu, egbe e mu oli, itobo khi o she tese ni o te nono ni loli me oli, irari khi o she kpe suọ eko oli, o gbolo nono ni o la ukpeloe lue gbe ikanya onyaloa eghuo. ⁹ O mhila ijesu ogbo ebubu ama ijesu o a pfa shi oli eke. ¹⁰ Eni Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali esese Ishi eyi iMosisi e migha agho, e pfi oni o nga o shi o ¹¹ Igho Erodu ali ekholi-okhue eyoli e gia li e gbo roli li egia. E sono li itsua ni e somhi otse ni e ghale. E gbo rue oli nyene egbe ukhokho ghi iPaleti. ¹² Elegho, iPaleti ali Erodu e ro somhi irari khi obe e kpe khi.

IPaleti o pfa ezọ mu ijesu a gbe oli-a (iMat 27.15-26; iMak 15.6-15; iJon 18.39--19.16)

¹³ IPaleti o luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e mhese ali eni egbo nya, ¹⁴ Oo we, “A rue omose ona ghi mhe, a lie khi o pfi ozughu shi egbo iteva. Ama ukpeloe e mhi la mhila li ogbo lena, mhi aa me emhi khoghuo ni a ro gue ezọ shi oli egbe. ¹⁵ Wexhi eri Erodu o pfa ezọ mu oli, irari khi o nyene oli egbe ukhokho ghi awa. A ga me oli gboo khi oni omose ona o a li ingme okhoghuo nabi a ro ya lie a gbe oli-a. ¹⁶ Irari ghọ mhi ya nase oli, mhi rue oli obọ-a.” ¹⁷ [Ini a li ukpe

iPasova, iPaleti, o o mema rue ogbo ogghuo ighumha lasele na we.]

¹⁸ Wewe nya e ku unu a nyogho, “A rue oli vu ya gbe-a! A ri ochoghọ rue iBarabasi obọ-a na anye!” ¹⁹ Eri a kie kpe mu iBarabasi shi owa ighumha irari onyaghu ni o pfi shi oni eoli ali khi o gbo gbe ugbeli. ²⁰ IPaleti o nono ni lue rue ijesu obọ-a, o gbo lema we. ²¹ E kiele tseşe nyoghoo, “A ta li ma oora apfida gbe-a! A ta li ma oora apfida gbe-a!” ²² Utonuzese, o gbo nu we ngme, oo, “Elo o ze, Ingmobo onoghuo o ri ele? Irari khi mhia me emini o ze ni a ro ya gbe oli-a. Itobo igho, mhi lese ya nase oli, mhi rue oli obọ-a.”

²³ E kiele tseşe nyoghoo, a ta ijesu ma oora apfida gbe-a. Atseşe oyewe o roli tse na we. ²⁴ Igho iPaleti o lama shi we o. ²⁵ O rue iBarabasi ni a mu shi owa khi o pfi ozughu shi oni eke, ni o gbo gbe ugbe, obọ-a na we. Igho o ri ijesu na we, e ka li oli abi o ghole we.

A ta ijesu ma apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iJon 19.17-27)

²⁶ Abi e li rue oli lee, e me omose ogghuo ni a lu iSamọ ongi iZireni ni o rote eoli odonue lo oni eoli le. E ri itoto mu oli, sheli oli oni oora apfida ogbo, o tsua li nga ike deba ijesu.

²⁷ Ebubu egbo e deba ijesu, shi ikpotso ni e vie e vie oya na li. ²⁸ Ijesu o nyene alo ghue we, o o we, “Ikpotso iJerusalemu, a khi ke vie na mhe. A ke vie na egbe e ali imi e, ²⁹ Irari khi oni eghẹghe oo bhale ni a ro ya ke lie, ‘Ikhivose o khi na ikpotso ni ea bia eniye, ni ea me umemhi ghue, wexhi e ri e mu enyeli shi omọ unu ghue.’ ³⁰ E ya lie ute, ‘De mu anye,’ ee ite enikeke, ‘A de khukhu anye a.’” ³¹ Irari ini egbo ee li na ini egua o vo ebuli-a zughu, se e ke e li ini o khakha?”

³² A li muno ighiatọ aava ni a li ya gbe-a toma li egbe. ³³ Abi e ro ramhi ashini a lu, “Ugua ukhomhi olimhi,”

* **23:30** Li ze Osia 10.8; Iro 6.16

agho e gbe ọli ali ighiatọ egho a shi. E ta oghuo ma oora shi ọli ukiękię obita, e ta onokpọle shi ukiękię obọ ogobo. ³⁴ Ijesu ọli, “Ita, gbekua na wẹ irari khi ẹa leşe emini ẹẹ li.”†

E ri amukpagho pfi onolo rọ kemhi itsua eyọli. ³⁵ Eni ẹgbọ e migha bino, enighie e dọli okonyo. E liẹ, “Oo tsumhi ẹgbọese, o tsumhi egbọli ini lọli o khi Omiepfuese oyi Eshinegba ni a ze.”‡

³⁶ Eni ekhọli-okhuẹ e li bhale ya rọli li egia. E ri onyo ni o yala nali o mo da. § ³⁷ E ọli, “Ini o khia khi yeye u khi oghie oyi ẹgbọ iJu, tsumhi egbe ẹ shọ.” ³⁸ E keke emhi tama kpeda na li ni o ngme khi, “Ona o khi Oghie oyi ẹgbọ iJu.”

³⁹ Oghiatọ oghuo ni a li tama oara, o tsue iJesu. O liẹ ọli, “Óá khi yeye wẹ khi Omiepfuese u khi? Tsumhi egbe ẹ, ni u li tsumhi anye.”

⁴⁰ Ama oghiatọ onokpọle, o dese ọli, oọ li, “Ulishi Eshinegba oya ya muẹ, aborokhia khi eri ushi oghuo o ga mu awa? ⁴¹ Akanya ni awa gbe awa mie ifata to e na. Ama omose ona, oya li emhikhoghuo ni o me osue a shi.”

⁴² Igho ọọ iJesu, “Sato mhe egbe ini u bhale ukpekhomhi eghiele oye.”

⁴³ Ijesu oọ li, “Mhi gueye khi, ogbenamo ena, u ya nu mhe la Apfe oyi Eshinegba na iloghie.”

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iJon 19.28-30)

⁴⁴ Agogo igbeva ele oguota o leşe nu, obili o te bi oni eke nya ya ramhi agogo ese ele ogbomhi. ⁴⁵ Irari khi ovo oya ke to, ode ugbakpi ni a rọ pfa ode a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba o te iteva kięse-a eva ya to eke.* ⁴⁶ Ijesu o lu leghe, oọ, “Ita, mhi ri ayemhe oyemhe mhọli ẹ obọ.” Abi o rọ na ngme se, o ghua. ⁴⁷ Abi oga okhọli-okhuẹ ni o la agho o rọ me emini a me, o kuęhię Eshinegba, oọ li, “Egbegbo

lo khi omose ona oni o pfuase o khi!”† ⁴⁸ Abi ẹgbọ ni e le gba agho ni wewe e ri ukpeloe me emini a me, e rọ me emini a me, ee vie osue, e je. ⁴⁹ Ama ẹgbọ nya ni e leşe ọli ali ikpotso ni e rọte iGalili deba li, e migha tapfia bino emini a ga me nya.‡

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iJon 19.38-42)

⁵⁰ Omose oghuo o la o na lu iJosefu. O khi oghuo emose ni ẹẹ mhese. O khi omose onete ni o pfuase. ⁵¹ Oa lama shi o a ka gbe iJesu a. Ongi eoli Arimatia na eke iJudia o khi. O migha khe Eghiele oyi Eshinegba. ⁵² O le deba oghie iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu. ⁵³ O rọte oora apfida rue ọli tiemhile, o ri ide enegbo khuli ọli. O ya rọli shi uji ufuęche ni a to-a, ni ogbo oya kpe ri olimhi to ghue. ⁵⁴ Ogbele ni o mama ele iyemheya oyi ẹgbọ iJu lo. Ele iyemheya o she leşe ya ramhi. ⁵⁵ Eni ikpotso ni e rọte iGalili deba iJesu bhale e deba li ya me uji ni o ri iJesu to. Ali abi o li rọli to. ⁵⁶ Igho e nyene egbe je apfe ya rue ituale ni a ku ẹ shi olimhi egbe. §

Ama e yemhe-a ogbele iyemheya. E ri ona ri ushi ogbele iyemheya gbe akanya.

24

Ite-eghuli-guale oyi iJesu

(iMat 28.1-10; iMak 16.1-8; iJon 20.1-10)

¹ Ele ni odode na elemhi efo uka, ogbie fiefie, eni ikpotso e bhale uji ni a ri iJesu to. ² E me khi eche ni a rọ khukhu oni uji, khi a gheghele ọli ode-a. ³ Ama abi e rọ lo elemhi oni uji, ẹa me idiegbe oyi iJesu. ⁴ Abọ e sha we, abi e li migha a sa o egho, e me khi emose aava ni e so itsua epfopfo ni e ge nyanyanya e nu we migha. ⁵ Ulishi oo mu we, e nyese ukhomhi so alo ghue eke. Ama eni emose e mhila we, “Elọ o ze ni a rọ nono ogbo ni o la

† 23:34 Li ze Iwolo 22.18 ‡ 23:35 Li ze Iwolo 22.7 § 23:36 Li ze Iwolo 69.21 * 23:45 Li ze Okiali 26.31-33 † 23:47 Li ze Iwolo 31.5 ‡ 23:49 Li ze iLuk 8.2-3 § 23:56 Li ze Okiali 20.10; iDeut 5.14

agbọ ifuabọ oyi egbọ ni e ghua? ⁶ Oa ke la ana, o she guale. A sato emini o gueye e abi o ro la iGalili khi: ⁷ ‘Omi Ogbọ o mema ya me osue obọ oyi egbọ olamhe, e gbe oli-a shi apfida, ama elenuzi-esẹ o ya guale.’ ⁸ E tigbe ye le eni ingme eyoli le.

⁹ E rote atalimhi bhale, e gueye eniye odukhokho ogbaghuo enekpole ali egbọ elese ni e la agho. ¹⁰ IMeli ongi iMagidalen ali iJoana ali iMeli inyi iJemhisi ali ikpotso ni e nu we kia e gueye eni ighiusomhi na ke. ¹¹ Ama eni eniye odukhokho e dabi khi ingmemhi afue eni ikpotso ee ngme, ea pfi esọ shi we o ¹² Ama iPita o vule, o na ya je oni atalimhi, o ramhi agho, o nyese egbe bino elemhi oni uji, o lese me ide ni a ro khuli oli egho agho, ama o me idiegbe oyi iJesu. Igho o li je apfe, abo e sha li.

Okiali na ode Emausi (iMak 16.12-13)

¹³ Oni ogbele ni e ngme ena, eniye odukhokho aava eyi iJesu e je eoli Emausi ni o khi imali igbaghuo rote iJerusalemu. ¹⁴ E nu egbewe ngme ingme enana ni a me. ¹⁵ Abi e li ngme ni e li le egho, iJesu o khu we e, e ga kia le. ¹⁶ E me oli ama ea lese oni o khi. ¹⁷ IJesu o mhila we, “Elo a nu egbe a ngme abi a li kia le ena?” E mu migha, alo eyewe e khi osoli-osoli. ¹⁸ Oghuo elemhi we ni a lu iKilopasi o mhila li, “Opfese oshẹbhe u khi shi eke iJerusalemu ni o lese emini a me eke ona aenlue?” ¹⁹ “Emhi eneghuo a me?” IJesu o mhila we. Eni emose e oli, “Emini e li iJesu ona iNazareti. Omekeguele omose ona o khi, o mhue ekpabo oyi Eshinegba. Egbọ e lese oli shi emini o riele ali ingmemhi ni o gbolo o ngme. ²⁰ Ighie eyi ekpodalougamhi eyi Eshinegba ali enighie e rue oli lasale ni a gbe-a shi oora apfida. ²¹ Eri anye dabi khi loli o ya pfa egbọ iZireni shi eke. Amo li ele ese abi a te me ingme ena. ²² Ikpotso eghuo eyi anye e ri abo sha anye. E je uji

oyoli amo uzogbe fiefie, ²³ Ama ea me idiegbe oyoli. E nyene egbe bhale ya gue khi we we e me igeni ni e gueye we we khi o she guale. ²⁴ Egbọ eghuo elemhi anye e she je obọ ya bino e me khi abi e ngme o khi, ama ea me iJesu.” ²⁵ IJesu o we, “A khi eyeghe e, ni udu oye o nyanya mie emini emekeguele e ngme suo. ²⁶ Aa lese khi ina oni Omiepfuese o li ya me osue neni o lo ufumhi oyoli?” ²⁷ Oni iJesu o tigbe ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase lo we esọ ni e la ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi emekeguele nya. ²⁸ Abi e li ti ramhi ukuku eoli ni e je, iJesu o riele abine khi loli ti okiali oyelue ya je odalo. ²⁹ Ama ee ti oli, ee oli, “Nu anye kushi ana irari khi ogbe o she vu, obili o she gbolo-a bi.” Igho o deba we o ya kushi na we. ³⁰ Abi e kerọ shito ya ke le eminale, o rue oni ibuledi, o kphemhi, o khi oli-a, o kemhi na we. ³¹ Eghẹghe ana, alo eyewe e khueghie-a, e tigbe lese khi loli lo. Eri-tse o kele-a, ea ke me oli. ³² E egbewe, “Oo khi eri o li abi erali shi awa udu abi o ro la ode nu awa ngme ni o gbo ro gue abi Ebe-no-pfuase o ngme ye awa?”

³³ Aghoaghọ e vule nyene egbe ukhokho je iJerusalemu. E bhale ya e eniye odukhokho ogbaghuo ali egbọ enekpole ni e ga legba, ³⁴ ni e lie, “Egbegbi ingme lo khi Onomhue o she guale, o ri egboli gbo khasẹ iSamọ.” ³⁵ Igho eni etuava egho e guele emini a me ode, ali abi e lese iJesu eghẹghe ni o ro khi ibuledi-a na we.

IJesu o ri egboli khasẹ eniye odukhokho eyoli

(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

³⁶ Abi e ro kie ghọ ngme oni ungememhi, iJesu o migha we iteva o we, “Opfomhe o nu e la.”

³⁷ E yila, ulishi o mu we, e dabi khi ayemhe olimhi o khi. ³⁸ Oo we, “Elo o ze ni udu oye e o ro nighise, ni a ro gbo mholi akhokhomhe shi udu oye e? ³⁹ A bino abo ali awe eyemhe.

* **24:7** Li ze iMat 16.21; 17.22-23; 20.18-19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

Mhemhẹ lọ. A ri obọ timhẹ ni a mẹ khi olimhi ogbọ ọa ya mhọli idiegbe ali igua, nabi a mẹ khi mhi mhọli ena.”

⁴⁰ Abi ọ rọ ngme na se, ọ ri abọ ali awẹ eyọli khase wẹ. ⁴¹ Abi oghẹlẹ ali oshabọ ni o vọ wẹ udu ọa kie zẹ wẹ mie shi ọ ne, iJesu ọ mhila wẹ, “A li mhọli emhikhoghuo shi akana ni a le ghọ?” ⁴² E rue afele ni a nye na li, ⁴³ Ọ rue ọli la akpewẹ rọli le.

⁴⁴ Ọọ wẹ, “Ena e khi emini mhi gueye ẹ abi mhi rọ kie nu ẹ la. In-gme eyemhẹ nya ni a kẹkẹ shi Ushi oyi iMosisi ali, ebe eyi Emekẹguele eyi Ẹshinegba ali Ebe Iwolo, e mema bhale ya tse.”

⁴⁵ Ighọ ọ khueghie wẹ udu-a ni e mẹ asha lẹse emini a kẹkẹ shi Ebe-no-pfuase. ⁴⁶ Ọ gueye wẹ, “Emini a kẹkẹ shi eke na. Omiepfuese ọ ya mẹ osoli, ọ rọte eghuli guale ẹlenuziese, ⁴⁷ ẹghẹghẹ aghọ a ya ri eva oyọli ri imupfi ali irolamhẹ-topfa tse abọ ushishi nya, rọte iJerusalemu gba eke le. ⁴⁸ A ga mẹ eni emhi enana nya. ⁴⁹ Mhi ya ri emini Itamhẹ ọ shobọ ghie usomhi ghi ẹ, eri-tse a la elemhi ẹoli iJerusalemu ramhi ni a rọ ya ri itoto rọte obini o yagha ghi ẹ ni o ya kpha ẹ sọ.”†

Inga idane oyi iJesu

(iMak 16.19-20; Ika 1.9-11)

⁵⁰ Abi ọ rọ rue wẹ vu ya fiẹ, ni e rọ kia ramhi iBẹtani, ọ tsua abọ idane, ọ ku isemhẹ na wẹ. ⁵¹ Abi ọ li ku isemhẹ na wẹ, ọọ zẹ wẹ obọ, a rue ọli nga idane.‡ ⁵² Ighọ e nyese ukhomhi ga li. E mu egbe pfi ri ukpokpomhi oghẹlẹ je iJerusalemu. ⁵³ E kiele la owa ugamhi no funẹ tse, e kuẹghie Ẹshinegba.

† 24:49 Li zẹ Ika 1.4 ‡ 24:51 Li zẹ Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iJoni O keke

Ungmemhi Oni o khi agbo

¹ Igbaekele, Ungmemhi O she kpe la o. Oni Ungmemhi o nu Eshinegba la. Oni Ungmemhi O khi Eshinegba. ² Igbaekele loli ali Eshinegba e te ga la. ³ Obọ oyoli a te ma emhikpa. Aa me emhikhoghuo ni a ma ni aa rote obọ oyoli ma. ⁴ Loli o mholi agbo na agboagbo. Oni agbo oyoli, o ri akpa na egbo na agbo.

⁵ Oni akpa o ge nga alo ebili, ama alo ebili o do be pfuse o li a.

⁶ Eshinegba o ghie omose oghuo ni a lu iJoni ghi egbo na agbo.* ⁷ Loli o bhale ya pfi otsele shi oni ogbo ni o khi oni akpa, ni egbo nya e rote oni otsele miesuo. ⁸ Oa khi oni iJoni o khi oni akpa; eri o li bhale ya pfi otsele shi oni akpa. ⁹ Loli o khi oni egbegbi akpa, ni o ya bhale agbo ni o ya ri imeke na egbo nya.

¹⁰ Oni Ungmemhi o la agbo, egbo ea lese o li, abi o ri rie khia khi loli a rote obọ oyoli ma agbo. ¹¹ O bhale deba egbo eyoli, ea lama mie o li. ¹² Ama, ebubu ni e da lama mie o li, ni e lese mie eva oyoli suo, wewe o ri afu na e ro mele imi Eshinegba a. ¹³ Oa khi abi ita ali inyọ e lie bia ogbo alo-gbugbugbu a ri ona ngme, ama Eshinegba o khi ita we.

¹⁴ Oni Ungmemhi o mele ogbo-a, o nu awa la agbo ona, awa me ufumhi oyoli, ikhi ufumhi oyi omi Ita otuoghuo kpe ni Ita o mholi, oni o rote obọ oyi Ita bhale, oni o mholi isomhelemhi ali igesikia gbeku o.

¹⁵ IJoni o kia tse abo ingme oyoli ye egbo, o o tse se, o o lie, "Ona mhi gueye e khi o ya bhale odukhokho oyemhe, ama o fu dose mhe itobo khi o kpe la agbo neni a bia mhe."

¹⁶ Rote isomhelemhi oyoli ni o gbeku o, awa te mholi ikhivose ododa.

¹⁷ Obọ oyi iMosisi Eshinegba o te ri ushi na awa, ama obọ oyi iJesu iKirisiti isomhelemhi ali igesikia e te bhale. ¹⁸ Ogbokhoghuo o me Eshinegba ghue. Ama, Omi Eshinegba otuoghuo kpe, ni loli ali Eshinegba e khi oghuo, ni loli ali Ita e ga la, loli o ze ni agbo e ro lese Ita.

IJoni oo khi loli e khi Omiepfuese

(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18)

¹⁹ Egbhali eyi iJu ni e la iJerusalemu e ghie eni ee ralo ugamhi oyi Eshinegba ali eni e nu we gbe ikanya owa-ugamhi, e ka mhila iJoni oni o khi.

²⁰ IJoni o ro sheli we, o nyanya so we o, o gueye we gboo khi o a khi loli khi oni Omiepfuese.

²¹ E mhila li, "Oghuo u ke khi sho? Elaja u khi?"†

IJoni oo, "Iye." E gbo mhila li.

"Omekeguele oyi Eshinegba u khi?"

O o "Iye."

²² E gbolo e, "Gueye anye oni u khi sho, ni anye me emini anye ya gueye eni e ghie anye, elo ye ye u khi sho?"

²³ IJoni o rote ungmehi ni Azaya omekeguele oyi Eshinegba o ngme so we o, oo, "Mhemhe mhi khi uruli oyi ogbo ni o la odagbe e tse se, ni oo lie, 'A rie le udu oye e shi eke khe Onomhue ni o o bhale.' "‡

²⁴ Egbo ni egbo iFarisi e ghie ghi iJoni, e mhila li, ²⁵ "Abi u a ro khi Omiepfuese, ni u a ro khi Elaja, wekhi oni omekeguele oyi Eshinegba u khi ena, elo o ze ni u ro o batazi egbo sho?"

²⁶ IJoni o so we o, oo, "Ame mhi ro batazi egbo memena, ama ogbo oghuo o la e iteva memena ni aa lese ne. ²⁷ Loli o ke ya bhale odukhokho oyemhe, ni o khia khi mhia fu ramhi oni o o taghie uli oyi ekue ni o ro so a."

²⁸ Obini iBetani ni o la ukiekie obini ovo o te e ngale shi oke iJodani, ashini

* 1:6 Li ze iMat 3.1; iMak 1.4; iLuk 3.1-2 † 1:21 Li ze iDeut 18.15,18; iMala 4.5 ‡ 1:23 Li ze Aza 40.3

iJoni o la batazi egbo, a la me eni ingme ena nya.

Omi osumha oyi Eshinegba

²⁹ Ogbeakolo iJoni o me khi iJesu oo bhale, iJoni o gueye egbo, oo, "Omi Osumha oyi Eshinegba ni o rue olamhe eyi agbo vu na! ³⁰ Ona mhi ngme abi mhi ro lie, 'Omose oghuo o ya bhale ni o fu dose mhe, itobo khi o she kpe la o neni a bia mhe.' ³¹ Egbegbi mhemhe mhia kpe lese oli ghue, ama eri mhi bhale ri ameh e batazi egbo ini mhi me asha ri oli khashe egbo iZireni."

³² Igho iJoni o pfi otsese ona khi, "Mhi me khi Ayemhe o li abi anekhukhu rote idane tiemhie ya ma li egbe. ³³ Mhia kha kpe lese oli, ama oni o ghie mhe mhi ri ameh ke batazi egbo, oo mhe, 'Oni u da me khi oni Ayemhe o tiemhie shi o khi o migha li egbe ne, loli o khi oni o ya ke ri Ayemhe-no-pfuase batazi egbo.' ³⁴ Igho eni emini a gueye mhe ena e li de shi ukpeloe oyemhe, ni o remhe gueye e khi Omi Eshinegba o khi."

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze

³⁵ Ogbeakolo iJoni ali eniye odukhokho eyoli etuava e gbo migha akagho. ³⁶ Abi iJoni o ro me khi iJesu oo dose, oo, "Bino Omi osumha oyi Eshinegba."

³⁷ Abi eniye odukhokho etuava egho e ro suo ona te, e deba iJesu vu. ³⁸ IJesu o pfi alo ukhokho, o me we khi ee deba lue, o mhila we, "Elo a nono."

Ee oli, "Osese, obo wa la?"

³⁹ Oo we, "A bhale ya bino." Igho e deba li, e me obini o la. Agho e ke nu o la egho nya rote agogo ene ele oghuota vu.

⁴⁰ Otuoghuo eniye odukhokho etuava ni e suo emini iJoni o ngme ni e deba iJesu vu o khi Aduru, inyoghuo iSam o iPita. ⁴¹ Igho Aduru o nyanya kpe te odode nono iSam o inyoghuo oli gueye, oo, "Anye she me Omiepfuese." (Emini a ri iKirisiti ngme khi, Omiepfuese.) ⁴² Aduru o rue iSam o bhale ghi iJesu.

§ 1:51 Li ze Igbae 28.12

IJesu o bino oli, oo, "Yeye u khi ISamo omi iJoni, iKefasi a ke e ke lu e. IPita ali iKefasi emhi oghuo a rewe ngme."

IJesu o lu iFilipu ali iNatanie

⁴³ Ogbeakolo, iJesu o ke mu egbe khi loli rote agho vu ya ke je iGalili. O me iFilipu, oo li, "Deba mhe." ⁴⁴ Onge iBetisaida ni Aduru ali iPita e khi iFilipu o li khi. ⁴⁵ IFilipu o ke nono iNatanie me. Oo li, "Anye she me oni iMosisi o keke ingme oyoli shi ebe ushi, ni emekeguele e gbo keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase, ikhi iJesu onge iNazareti Omi iJosefu."

⁴⁶ INatanie oo, "INazareti we, eminete o li rote iNazareti e lase?"

IFilipu oo, "Lese bhale ya bino tse."

⁴⁷ Abi iJesu o ro me iNatanie khi oo bhale obini lue la, iJesu oo, "Egbegbi onge iZireni na, oni o ya lo egholi."

⁴⁸ INatanie o mhila li, "Se u gho lese mhe?" IJesu oo, "Mhi she me abi u ro la udi okhua eni neni iFilipu o lu e."

⁴⁹ INatanie oo, "Osese, Omi Eshinegba u khi, oghie oyi iZireni!"

⁵⁰ IJesu oo, "Itobo khi mhi khi mhi me e udi okhua eni u ro tigbe miesuo, u ya me emini e dose ona."

⁵¹ O gbo gueye we, "A ya me khi idane o khueghie-a, a me khi igeni eyi Eshinegba e rote idane e tiemhie ya nga shi mhemhe Omi Ogho o."§

2

IJesu o ri ameh mele onyo a

¹ Ogbele onuzi-ese, a la iKena na eke iGalili ri omueshi ya ngeli. Inyo iJesu o la agho, ² A li lu iJesu ali eniye odukhokho eyoli shi oni ilegba ni a la ri omueshi ngeli. ³ Abi onyo ni a la agho da o ro pfo, inyo iJesu oo iJesu, "Onyo e pfo we ro da."

⁴ IJesu oo, "Inyo, khi ke gueye mhe emini mhi ya li, itobo khi eghenge oyemhe o ramhi ne."

⁵ Inyo iJesu o gueye eni e so onyo, "A ri emini o da gueye e gbe akanya."

⁶ Ikpokpomhi idubo eche esesa e la epfe agho na die amẹ ẹ shi ni egbo iju e ro kpe egbe a abi ushi oyewe o ngme. Udubo oghuo oghuo, oo mie italabi amẹ ene. ⁷ Ijesu o gueye eni e so onyo, "A ka die amẹ vo eni idubo esesa." Igho e die amẹ vo ewe nya te unu tsue. ⁸ Igho oo, "A die o ghi oni o ri ukpeloe ẹ khu oni ilegba." Igho e die o ghi o. ⁹ Oni o ri ukpeloe ẹ khu ilegba o rote eni amẹ ni a she ro mele onyo a da bino, ọa kpe lese obini a me we, ama eni ẹ so onyo e lese obini a me we. Igho oni omose o lu ughue-omueshi je epfe ete, ¹⁰ oo li, "Ashini a la rieḗ emhi onana kpa, onyo onete onana a kpe ro lasela na egbo da khue neni a ri onyo oni o kpo-a lasela, Elo o ze ni a ro ri onyo ona kpe shi agho?"

¹¹ Ona o khi akanya onyaloa oni odode ni ijesu o gbe. Foli iKena na eke iGalili o la rieḗ o. Onana o ro ri ufumhi oyoli khasẹ, ni eniye odukhokho eyoli e ro mie oli suo.

¹² Ona o dose se, ijesu ali inyoli, ghe inyoghuo oli eni emose ali eniye odukhokho eyoli e tiemhi obini iKapanomu. E la oobo ukuku ogbele.*

Ijesu o lo elemhi Owa oyi Eshinegba le
(iMat 21.12-13; iMak 11.15-17; iLuk 19.45-46)

¹³ Abi egheghe ukpe oyi egbo iju ni a lu iPasova o ro ti bhale, ijesu o nga obini iJerusalemu.† ¹⁴ O bhale ya ẹ khi egbo e la elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba ri ena ali isumha ali inekhukhu ẹ de. Eghuo e shito pfa ikpagho na egbo. ¹⁵ Igho ijesu o rue ili ro lali utali ulumhekie ro khu we ya lasela nya, ghe eni ena ali isumha; o miatsẹ we ikpagho kua, o ghi we abo okphe kpha ku-a. ¹⁶ Oo eni e ri inekhukhu ẹ de, "A muno we ana-a! Se a li ri owa oyi Ita mhemhe ẹ mele oki a." ¹⁷ Eniye odukhokho eyoli e ya yeḗle emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase khi, "Ingme owa oye o mu mhe egbe gba."‡

* 2:12 Li ze iMat 4.13 † 2:13 Li ze Okiali 12.1-27 ‡ 2:17 Li ze Iwolo 69.9 § 2:19 Li ze iMat 26.61; 27.40; iMak 14.58; 15.29

¹⁸ Igho enighie eyi iju e mhila ijesu ini o mholi ikanya onyaloa ni o ya gbe ni o ya rokhase ewe khi o mholi afu ni o ro rieḗ enana nya.

¹⁹ Ijesu oo we, "A bighi oni Owa oyi Eshinegba ona nya gbe, mhi ya gbo rieḗ o to ogbele ese."§

²⁰ Enighie eyi iju e ke mhila, "Owa ni a ri ikpe egbhueva ali esesa to wa lie khi u ri ogbele ese tse ya rieḗ to?"

²¹ Ama egbe oyoli o ri oni Owa oyi Eshinegba ni o ngme khokho. ²² Abi o ro ghu-a ni Eshinegba o ro gbo guise o le, eniye odukhokho eyoli e ro tigbe sa ya to emini o ke ngme. Ona o rewe mie ungmehi oni o la Ebe-no-pfuase, ali ingme oyi ijesu lolo suo.

²³ Egheghe ni ijesu o ro la iJerusalemu, ikhi egheghe ukpe iPasova, ebubu egbo e ro mie oli suo itobo khi e me ikanya onyaloa ni o gbe. ²⁴ Ama ijesu ọa ya regbenga we obo itobo khi o lese emini egbo e khi pfo nya. ²⁵ Ọa khi ogbo o ke gbo ya gue ingme oyi egbo ye oli, itobo khi o she lese emini o la we udu.

3

Ijesu ali iNikodemosi

¹ Omose oghuo o la o ni o la otu iFarisi, o khi okhemhue ni o mu elo shi elemhi iju, a lu oli iNikodemosi.

² Oni omose ona o bhale deba ijesu eliyose eloghuo, oo li, "Osese, anye lese khi oni oo sese ni o rote obo oyi Eshinegba bhale u khi. Itobo khi ogbokhoghuo ọa ya dobe ke gbe ikanya onyaloa enabi u wa gbe ena ini Eshinegba ọa nu oli la."

³ Ijesu oo li, "Mhi gue igesikia ye khi, ini aa li rieḗ ogbo bia, ọa ya me Eghiele oyi Eshinegba."

⁴ INikodemosi oo li, "Se a li gbo rieḗ ogbo ni o womhe se bia? Eri o gbo ya lo inyoli elemhi ni o gbo rieḗ oli bia?"

⁵ Ijesu o sọli o, oo li, "Mhi gue igesikia ye khi, aa me ogbokhoghuo ni o ya lo Eghiele oyi Eshinegba ini aa bia li elemhi amẹ ali elemhi

Ayemhẹ. ⁶ Omose ali okpotso eẹ bia ogbo alo gbugbugbu, ama Ayemhẹ oyi Eshinegba a ro riẹle ogbo o bia elemhi ayemhẹ. ⁷ Khi ze ni ungmehi ni mhiẹ khi, 'A mema riẹle e ya bia,' o ligho ri abo she. ⁸ Obini o ghole akpekpeli o li e je, eri awa lie suo abi o lie li, ama awa aa ya me oli. Igho ingme oyi eni a riẹle bia elemhi Ayemhẹ oyi Eshinegba e li."

⁹ INikodemosi o mhila iJesu, "Se a lie me gho?"

¹⁰ IJesu oo, "Yeye ukpokpo-ogbo oguebe ni u lie sese ogbo eke iZireni waa lese ona? ¹¹ Abi o li mhi li gue oli e ye khi emini anye lese, anye e ngme. Emini anye me, anye e gueye agbo. Ama aa nono ni a mie usomhi oyi anye suo. ¹² Ini waa mie mhe suo ini mhi gue ingme ena agbo ona ye, se u lie mie mhe suo ini mhi gue ingme iloghie ye? ¹³ Ogbo khoghwo o a kpe ye iloghie jele ghue, se ni mhemhe Omi Ogbo ni mhi rote iloghie tiemhie. ¹⁴ Abi iMosisi o ke li ge enye ni a ri igolu lumhi shi ukpokpo, ni o tsua li idane obini odagbe ifufu, igbo a mema li tsua Omi Ogbo idane.* ¹⁵ Eghẹghẹ agho, onini o da mie oli suo, o ya mholi agbo na agbo agbo.

¹⁶ "Irari khi Eshinegba o o nono ingme oyi agbo gba, loli o ro rue Omioli oni omose otuoghwo kpe na agbo, eghẹghẹ agho onini o da mie oli suo ne, o ya pfua, ama o ya mholi agbo na agbo agbo. ¹⁷ Eshinegba o a ghie omi oli bhale agbo, ni o bhale ya pfa ezọ mu egbo na agbo, eri o ghie oli, o bhale ya mie agbo pfuese. ¹⁸ Aa ya pfa ezọ mu oni o da mie Omi Eshinegba suo, ama oni o da mie oli suo, a she pfa ezọ mu oli se, itobo khi o a mie Omi Eshinegba otuoghwo kpe suo. ¹⁹ Abi a lie so oni ezọ na. Akpa o bhale agbo, ama egbo e nono alo ebili ne, itobo khi ikanya ebe e gbe. ²⁰ Oni o gbe ikanya ebe o a ya nono akpa, o a tigbe e bhale akpa itobo khi ikanya eyoli e ya ri udi lasale ini e bhale akpa. ²¹ Ama oni o

da ri ungmehi oyi Eshinegba ni o khi igesikia a gbe akanya ne, o bhale akpa ashini a te e me eke, ni ikanya eyoli e rokhase khi ode oyi Eshinegba o rote."

Otsele ni iJoni o pfi shi ingme oyi iJesu

²² Ele lese iJesu ali eniye odukhokho eyoli e je eke iJudia. O nu we la oobo ukuku eghẹghẹ, oo batazi egbo. ²³ IJoni o la Ainoni ni o a nuẹ shi iSalimu li batazi egbo, itobo khi amẹ e lo bu shi agho. Egbo e je agho deba li ni o batazi we. ²⁴ Eghẹghẹ agho aa mu IJoni shi owa ighumha ne.†

²⁵ Eniye odukhokho eyi iJoni eghwo e nu ogbo iJu ogwo khako shi ingme ikpegbe a ona ugamhi. ²⁶ Igho e le deba iJoni, ee, "Osese, u ke yelele omose ogwo ni u ke batazi, oni u ngme ingme oyoli epfe oke iJodani egho, o li e batazi egbo, loli egbo nya e ke na deba memena."

²⁷ IJoni oo we, "Aa me emhikhoghwo ni ogbo o mholi ni o a khi Eshinegba o roli na. ²⁸ Ee ena a ga suo abi mhi ro lie khi o a khi mhemhe mhi khi Omiepfuese, khi eri a li ghie mhe ralo na li.‡ ²⁹ Omose oni o rue omueshi o khi ughue omueshi. Eri omole oni omose oni o rue omueshi o ri eso shi eke migha ke khe ughue omueshi. O kha da suo khi omole o da ngme ne, egbe ee mu oli. Igho egbe e lie mu mhe memena, igbo oghẹle oyemhe o gbo vo. ³⁰ Ufumhi oyoli o mema ke nga shio, ufumhi oyemhe o o ke tiemhi.

³¹ "Oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. Oni o rote agbo ana lasale, ona agbo ona o khi. Irarigho, ingmemhi eyi agbo ana a ke ngme. Ama oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. ³² Emini o me ali emini o suo ilimhi, o gue e ye egbo, ama ogbo khoghwo o a mie oli suo. ³³ Oni o da mie emini o gueye agbo suo ne, eri o rokhase khi igesikia Eshinegba o ngme. ³⁴ Oni Eshinegba o ghie, oo ngme ungmehi oyi Eshinegba, itobo khi eri Eshinegba o ri Ayemhẹ oyoli na

* 3:14 Li ze iNoba 21.9 † 3:24 Li ze iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ 3:28 Li ze iJon 1.20

li gbe ku o. ³⁵ Eri Eshinegba Ita o nono ingme oyi Omioli oni omose, irarigho o ro ri emhikpa nga li obo. ³⁶ Oni o da mie Omioli suo ne, eri oo mholi agbo na agboagbo, ama oni o da kie oli ne, o a ya mholi agbo, eri ibiselemhi oyi Eshinegba oo deba li agboagbo.”

4

Ijesu o nu okpotso onge iSameria ngme

¹ Egbo iFarisi e suo khi ebubu egbo e deba iJesu, ali khi o gbo batazi eniye odukhokho bu dose iJoni. ² Oa khi iJesu o ri obo oyoli mema batazi egbo, ama eniye odukhokho eyoli e batazi egbo. ³ Igho abi iJesu o ro suo ingme ni egbo e ngme, o rote eke iJudia vu, o mu egbe pfi je iGalili. ⁴ O ya rote ode iSameria dose abi o ro le iGalili.

⁵ Igho o bhale eoli na lu iSicha ni o la eke iSameria, ni o a nu e shi eke ni iGiekopu o ro na iJosefu omioli oni omose.*

⁶ Agho ilijia oni a lu ilijia oyi iGiekopu o la. O lose iJesu itobo okiali ni o kia ramhi agho, igho o shito epfe oni ilijia. Oguota o lese mu eke oni egheghe.

⁷ Okpotso onge iSameria oghuo o bhale ya a ame. Ijesu oo li, “Die ame na mhe da.” ⁸ Egheghe agho eniye odukhokho eyoli e she lo ifuapfe ya de eminale.

⁹ Oni okpotso onge iSameria oo iJesu, “Onge iJu u khi, mhemhe mhi khi onge iSameria, se u ke li a lie mhi die ame ne da?” Emini o ze ni o ro ngme na khi, egbo iJu ali egbo iSameria ea ri egbe e ti emhi egbe.†

¹⁰ Ijesu o li, “Ini u lese isomhopfa ni Eshinegba o ro na ogbo lo, ni u gbo ro lese emini ogbo ni oo mhila e ame o khi lo, u kha mhila li o ri ame ne da. Egheghe agho ni o ri ame ni e ri agbo o na ogbo ne da.”

¹¹ Oni okpotso o ke mhila iJesu, oo, “Oga, waa mholi emhi ni a ro o a ame, oni ilijia o limhi. Obo u ke te ya me eni

ame ni e ri agbo o na ogbo na a mhe da? ¹² Eri u ke lie khi yeye u fu dose iGiekopu ita anye kpa?” Loli o to oni ilijia ona, ni o ri oli na anye, ni loli ali imioli ali elamhako eyoli e gbo te o da.

¹³ Ijesu o ya so li o, o li, “Onini o da da ame eyi ilijia ena, okiam e o gbo ya gbe oli. ¹⁴ Ama okiam e o a tigbe ke e gbe onini o da da ame ni mhi ya ro na li da. Itobo khi ame eyemhe e ya mele oke ni o a ke ya khakha ghue shi oli elemhi, ni o ya ke sha kule ri agbo na agboagbo na li.”

¹⁵ Oni okpotso oo, “Oga Kpekpe ri eni ame na mhe da ini okiam e o khi ke gbo gbe mhe, ini mhi khi ke gbo bhale akana ya a ame.”

¹⁶ Ijesu oo, “Ka lu omose ni o rue e shi bhale.”

¹⁷ Oni okpotso oo, “Mhia mholi omose.” Ijesu oo li, “Igesikia lo, ni u we khi u a mholi omose, ¹⁸ itobo khi u she kpe mholi emose oshe ni u kpe ngeli na. Oni u ga nu la memena, o a khi loli o re shi.”

¹⁹ Oni okpotso oo, “Kie! Oga, mhi she me oli khi omekeguele oyi Eshinegba u khi. ²⁰ Ukhomhi ute onana eni e bia anye egbo iSameria, e kpe la ga ugamhi, ama ee egbo iJu, e khi iJerusalemu awa mema la ke ga ugamhi.”

²¹ Ijesu oo li, “Mie mhe suo khi egheghe oo bhale ni u a ke ro la ukhomhi ute ona, we khi iJerusalemu ya ga Ita. ²² Emini ee egbo iSameria aa lese, a ga, ama anye lese emini anye e ga itobo khi obo oyi iJu imiepfuese o te bhale. ²³ Ama, egheghe oo bhale, oni egheghe o she ramhi ni egbo eni e ri igesikia e ga Eshinegba e ro ya ke ga li abi Ayemhe oyoli o li rokhase we, e gbo te ode igesikia ga li, itobo khi egbo eni e ligho o ga li, oo nono. ²⁴ Ayemhe oyi Eshinegba o khi, eni ee ga li e mema ya ke ga li abi Ayemhe o rokhase we, ali rote ode igesikia.”

²⁵ Oni okpotso oo iJesu, “Mhi lese khi Omiepfuese (oni a lu iKirisiti) o o bhale.

§ 3:35 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22 * 4:5 Li ze Igbae 33.19; iJosh 24.32 † 4:9 Li ze Ezira 4.1-5; iNee 4.1-2

O kha bhale, o ya khueghie emhikpa gueye anye.”

²⁶ Ijesu o so oni okpotso o, “Loli mhi khi ni mhi nu e ngme ena.”

²⁷ Abi e kie li ngme, eniye odukhokho eyoli e bhale ya e khi o nu okpotso o ngme, o ri abo sha we. Ongewe o mhila li, “Elo wa nono?” Wexhi e ri e mhila li, “Elo o ze nu u ro nu oli e ngme?”

²⁸ Igho oni okpotso o ze akhe ame oyoli obo shi agho, o je ifuapfe kia gueye egbo, oo lie, ²⁹ “A bhale ka ghe omose oghuo ni o gue emini mhi ga riele ghue nya ye mhe. Omiepfuese o fe ya khi?” ³⁰ Egbo e ve gbii te ifuapfe bhale ashini ijesu o la.

³¹ Egheghe agho, eniye odukhokho eyoli e ke lema li, “Osese, waa ke le eminale.”

³² Ijesu oo we, “Mhi mholi eminale ni mhia le ni aa lese.” ³³ Eniye odukhokho eyoli e mhila egbe we, “Eri ogbokhoghuo o kpe ri eminale ghi o le?”

³⁴ Ijesu oo we, “Eminale oyemhe khi, ni mhi riele oghuemhe oyi oni o ghie mhe, ni mhi ro gbo gbe akanya oyoli pfo. ³⁵ Aa she ngme o khi, ‘Iki ene e ke kpole ni a ro ke ya khiese emhi ekomhi?’ Mhi gue e ye e memena, a bino khi emhi ekomhi na ishemhi e she bie ni a khiese. ³⁶ Memena a she e fali eni e khiese ishemhi ota akanya, ni e ke khiese ikhiese ni o ri agbo na agboagbo o bhale. Egheghe agho ni a bhale ya e khi eni e ro ko ali eni e khiese e ga kugbe ke ghele. ³⁷ Onana o rokhase khi emini egbo e ngme khi igesikia o khi, ikhi ungmehi ni oo, ‘Oni o ro ko, o kioda shi oni o khiese.’ ³⁸ Eri mhi ghie e a ka khiese emini aa ro ko. Egbo elese e ya gbe ikanya ni e toto rewe ko, ama ee a me eleli ikanya eyewe.”

Ebubu egbo iSameria e miesuo

³⁹ Ebubu egbo iSameria ni e la oni eoli e ri itobo emini oni okpotso ogho o gueye we mie ijesu suo, ikhi emini o ngme ni oo, “A bhale ya ghe oni o gue

emini mhi ga riele ghue nya yemhe.”

⁴⁰ Abi eni egbo iSameria e ro bhale deba ijesu, e lema li o kpekpe o ku shi na ewe. Igho ijesu o ku shi na we ogbele eva.

⁴¹ Ebubu egbo elese e gbo mie ijesu suo itobo ingmemhi ni o nu we ngme.

⁴² Eni egbo e ke oni okpotso, “Anye she miesuo memena. Oa khi itobo emini u gueye anye tse anye ro miesuo, ama itobo khi anye she suo emini o ngme, anye gbo lese egbegbo khi oni omose ona o ga khi oni Omiepfuese.”

Ijesu o ri omi oni o gbe akanya igometi ni o fu ze

(iMat 8.5-13; iLuk 7.1-10)

⁴³ Ijesu o la iSameria ramhi ogbele eva. O rote agho vu je iGalili. ⁴⁴ O she kpe lie khi egbo ea la eoli oyi omekeguele oyi Eshinegba a mu ekpe na li.† ⁴⁵ Abi o ro lo eke iGalili le, egbo iGalili e mie oli egbegbo, itobo khi ukpeloe oyewe ijesu o la gbe ikanya onyaloa ni o la iJerusalemu gbe abi e ro riele ukpe iPasova. S

⁴⁶ Igho ijesu o gbo nyene egbe je iKena ni o la eke iGalili, ashini o ke la ri ame mele onyo a. Omose oghuo ni o gbe akanya igometi o la akagho, ni omi oli o la iKapanomu ghua.* ⁴⁷ Oni omose o suo khi ijesu o rote eke iJudia e bhale iGalili. Igho o bhale ya lema ijesu o kpekpe o deba lue ya nu loli ri omi lue, ni oa ze ni o la ako eghuli ze. ⁴⁸ Ijesu oo, “Ini aa li me olete onyaloa ali oshabo, aa ya miesuo.”

⁴⁹ Oni omose ni o gbe akanya igometi, oo, “Onomhue, kpekpe bhale neni omimhe oo ghua.”

⁵⁰ Ijesu oo li, “Ke je khi omie o ya ze, oa ya ghu.” Oni omose o mie emini ijesu o gueye o suo, oo je. ⁵¹ Abi o ro je, eni ee ga li, e bhale ya lona li ode, e gueye oli, “Omie o she ze.”

⁵² Oni omose o mhila we, “Egheghe onoghuo oni omoo o la ze?” E gueye oli khi, “Agogo oghuo oghota oode oni omoo o la ze.” ⁵³ Oni ita oni omoo o sato khi egheghe agho tee ijesu o la gueye

† 4:44 Li ze iMat 13.57; iMak 6.4; iLuk 4.24 S 4:45 Li ze iJon 2.23 * 4:46 Li ze iJon 2.1-11

luẹ, “Omiẹ ọ ya ze.” Lọli ali apfẹ ọli nya e mie iJesu suọ.

⁵⁴ Onana o khi akanya ọnyaloa onuzi-eva ni iJesu ọ gbe abi ọ rọ rọte eke iJudia bhale iGalili.

5

Ijesu ọ ri ọmọse ọghuo ni ọọ ghua ze

¹ Abi a rọ mẹ ingme ena se, iJesu ọ nga obini iJerusalemu shi ukpe ni ẹgbọ iJu e riẹlẹ. ² Mena, ode unuẹkpe ni a lu Isumha o la iJerusalemu. Ateke ni oke o chocho shi o la agho. IBetisaida a ri ẹlẹmhi Iburu ẹẹ lu oni oke. Ikuku ikholo ishe ni a ghi e la gasẹ oni oke. ³ Ebubu ẹgbọ ni ẹa ze, ikhi ezalo, ali eni ẹa dobe ẹ kia ali eni e ghu egbe-a, e yeshi gasẹ oni oke. Eri e migha khe ẹghẹghẹ ni a rọ ọ wushe oni oke-a. ⁴ [Irari khi o mholi ẹghẹghẹ ni agheni oyi Eshinẹgba ọ rọo tiemhi elemhi oni oke ya wushe ọli-a. Eghẹghẹ agho ọnini ọ da kpe te odode ya tiemhi oni oke ini ọni agheni ọ lese wushe ọli-a se, a rọli ze, ughuamhi onini o tseku yese ọli ẹ ngme] ⁵ Ọmose ọghuo ọ la agho ni o she gba ikpe uye-ali-igbelele abi ọ te ẹ ghua. ⁶ Ijesu ọ bhale ya ẹ ọni ọmose shi agho, ọ lese khi ọ she la agho tese. Ijesu ọ mhila li, ọọ li, “Wa nono ni u ze?”

⁷ Ọni ọmose ni ọ ghua ọ sọ li ọ, ọọ, “Ọga mhi aa mholi ọgbọ ni ọ ya kpaghie mhe obọ mu mhe tiemhi elemhi oke. A kha da lese wushe oke-a se, ni mhi rọ da mu egbe ni mhi tiemhi ne, ọgbọ ọlese ọ kpe tiemhi khe mhe.”

⁸ Igho iJesu ọọ li, “Vule! Rue iya oye mhue obọ ni u ke kia.” ⁹ Igho ọni ọmose ọ ze agho agho, ọ rue iya oyọli, ọọ kia. Egho o khi Ogbẹlẹ iyemheya oyi ẹgbọ iJu.

¹⁰ Enighie eyi iJu ẹẹ ọni ọmose ni a rọ ze, “Kiee! Amo o khi Ogbẹlẹ iyemheya oyi ẹgbọ iJu. Eri u gbe ushi ni Eshinẹgba ọ rọ na iMosisi-a. Ighuighue lo ni u rọ tsua iya oye ele iyemheya.”*

¹¹ Ọni ọmose ọọ, we, “Ọmose ni ọ re mhe ze ọọ mhe, ‘Rue iya o ye, u ke kia.’”

¹² E mhila li, “Ọghuo ọ khi ọni ọgbọ ni ọ gueye u rue ọli eke u ke kia?”

¹³ Ọni ọmose ni a she rọ ze, ọa ke lese ọgbọ ni ọ rọ li ze, itobọ khi iJesu ọ she lo ifuabọ ẹgbọ oni ẹghẹghẹ.

¹⁴ Abi a rọ mẹ ena se, iJesu ọ bhale ya ẹ ọni ọmose ni ọ rọ ze elemhi Owa oyi Eshinẹgba. Ijesu ọọ li. “Ghekhe, abi u rọ da ze se ena, khi ke gbo lamhe, ini emhi obe olese ni o dose ana o khi ya li ẹ.”

¹⁵ Igho ọni ọmose ọ vu, ọ ya gueye ẹgbọ iJu khi iJesu ọ re luẹ ze. ¹⁶ Itobọ khi iJesu ọ gbe ikanya enana Ogbẹlẹ iyemheya oyi ẹgbọ iJu, ẹgbọ iJu ee jili ọli. ¹⁷ Ijesu ọ gueye we, ọọ, “Eghẹghẹ kpa Itamhe ọ rọ gbe akanya, igho mhemhe mhi li lie gbe akanya.”

¹⁸ Itobọ ungmehi onana ẹgbọ iJu e rọ mema gba li abi e li ya gbe ọli-a. Ọa khi itobọ khi ọ gbe ushi oyi Ogbẹlẹ iyemheya oyi ẹgbọ iJu tse e rọ ye ugbamhi oyọli, ama itobọ khi ọọ khi Eshinẹgba ọ khi Ita loli. E lie khi e li ọ ri onana a lie khi otu loli ali Eshinẹgba e khi.

Eshinẹgba ọ ri afu na Omi ọli

¹⁹ Ijesu ọ gueye we, ọọ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, khi mhemhe Omi Eshinẹgba mhi aa dobe ya riẹlẹ emhikhoghuo ọotsobọ oyemhe, ama emini mhi mẹ khi Eshinẹgba itamhe ọọ riẹlẹ, mhi ya ke riẹlẹ. ²⁰ Irari khi Ita ọ nono ingme oyi omiọli ọ rọ ri emini ọ riẹlẹ nya khasẹ ọli. Ọ ya gbo ri emini e fu dose ena khasẹ mhe ni o ya sha ẹ abọ. ²¹ Abi Ita ọ li guise eni e ghu-a le ni ọ gbo ri agbọ na we, igho mhemhe omi ọli mhi li ya ri agbọ na ọni ọ ghole mhe. ²² Ita ọa ya ri ọgbokhoghuo gue ẹzo, ama omiọli ọ ri afu na, ni ọ rọ ri ẹgbọ gue ẹzo. ²³ Ni a bhale ya ẹ khi ọgbokpa ọ mu ekpe na ọni Ọmọ abi a li mu ekpe ẹ na Ita. Ọni ọa da mu ekpe na ọni Ọmọ ọa mu ekpe na ọni Ita ni o ghie oni Ọmọ.

* 5:10 Li ze iNee 13.19; iJere 17.21

24 “Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi, oni ọ da suọ ungmehi oyemhe ni ọ da gbo mie oni ọ ghie mhe suọ, ọ she mhọli agbọ na agbọagbọ. Ọgbọ ọa ya pfa ẹzọ mu ọli, itobọ khi ọ she rọte ode eghuli lasele bhale ode agbọ. 25 Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi ẹghẹghẹ ọọ bhale, oni ẹghẹghẹ na, ni eni e ghua e rọ ya suọ ungmehi oyi Omi Ẹshinegba, eni e da suọ ungmehi oyọli, e ya la agbọ. 26 Abi Ita ọ li khi oni ọ ri agbọ ọ na ọgbọ, ighọ ọ ri oni agbọ na Omiọli, ni ọ li ke rọ na ẹgbọ. 27 Ọ she gbo ri afu ni a rọ sọ ẹzọ na Omi ọli, itobọ khi lọli ọ khi Omi Ọgbọ.

28 “Emini mhi gueye ẹ, o khi sha ẹ abọ, itobọ khi ẹghẹghẹ ọọ bhale ni ilimhi nya ni a she rọ tọ e ya suọ uruli oyọli. 29 E kha da suọ oni uruli ne, e ya guale, e te uji fiẹ lase, eni e da riẹle onete, e ya mhọli agbọ, ama ẹgbọ ebe e ya guale shi epfua.† 30 Emhikhoghuo ọa la ọ ni mhi dobe ya riẹle ọotsobo oyemhe. Abi itamhe ọ gueye mhe mhi li sọ ẹzọ mhi liẹ sọ ẹzọ. Iso-ẹzọ oyemhe oni o migha lọ, itobọ ọa khi abi o ghọle mhe mhi liẹ gbe ikanya, ama emini o ghọle Itamhe ni ọ ghie mhe mhi rọ gbe akanya.

A pfi ọtsẹle shi oni iJesu ọ khi

31 “Mhi aa ya pfi ọtsẹle na egbe mhe. Mhi kha pfi ọtsẹle na egbe mhe, ẹgbọ ẹa ya rue oni ọtsẹle shi egbegbọ. 32 Ọgbọese ọ la ọ ni ọ pfi ọtsẹle na mhe. Mhi leşe ọtsẹle oyọli ni ọ pfi ẹ na mhe khi egbegbọ lọ.

33 “A she kpẹ ghie usomhi ghi iJoni, ọ pfi ọtsẹle shi oni ọ khi igesikia.‡ 34 Ama ọa khi eri mhi mu ma ọtsẹle oyi ọgbọ, eri mhi mema gue ọtsẹle ni iJoni ọ pfi na mhe yẹ ẹ ini a mhọli imiepfuese. 35 Eri iJoni ọ gẹ abi ákpá ni o rọ ode ẹ khase ẹ. Ukuku ẹghẹghẹ a lama mie oni ákpá ni o ri egbe mu ẹ.

36 “Mhi mhọli ọtsẹle ni ọ fu dọse ọtsẹle ni iJoni ọ pfi na mhe. Ika ni Itamhe ọ rọ na mhe mhi gbe pfo ni mhi kiele ẹ gbe, e pfi ọtsẹle khi Itamhe ọ ghie mhe. 37 Itamhe ni ọ ghie mhe

ọ she pfi ọtsẹle shi ingme oyemhe. Aa tigbe kpẹ suọ uruli oyọli wẹkhi eri a tigbe kpẹ mẹ abi ọli.§ 38 Ungmemhi oyọli ọa la elemhi oyẹ ẹ, itobọ khi aa mie oni ọ ghie suọ. 39 À rọshẹka wẹna Ebe-no-pfuase, ni a dabi khi lọli o ya ri agbọ na agbọagbọ na ẹ. Oni ebe ona lọli o gbo pfi ọtsẹle shi ingme oyemhe. 40 Ama aa nono ni a bhale deba mhe, ini a mhọli agbọ.

41 “Ọa khi ikueghie oyi ẹgbọ mhia nono. 42 Ama mhi leşe ẹ. Mhi leşe khi aa mhọli inono oyi Ẹshinegba shi udu o yẹ ẹ 43 Eva oyi Itamhe mhi rọ bhale, ama aa mie mhe, ọgbọese ọ kha ri eva oyọli bhale deba ẹ, a ya mie ọli. 44 Emini o zẹ khi aa miesuọ khi, ikueghie ni o rọte obọ oyi ẹgbọ bhale á nono, ocho ni a kha rọ ke nono oni o rọte obọ oyi Ẹshinegba bhale.

45 “A khi sa khi mhia ya pfa ẹzọ mu ẹ odalo oyi Itamhe. Oni ọ pfa ẹzọ mu ẹ khi iMosisi ni a regbenga. 46 Ini a mie iMosisi suọ lọ, a kha mie mhe suọ itobọ khi ọ keke ingme oyemhe shi ebe. 47 Ama abi aa rọ mie emini ọ keke shi ebe suọ, seẹ a ke li ya mie emini mhi gueye ẹ suọ?”

6

Ijesu ọ ri eminale na ebubu ẹgbọ le (iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17)

1 Abi a rọ mẹ ingme enana se, iJesu ọ da okẹ oniemi no khishi na lu iGalili lasele je egele ọ. (ITiberiasi a gbolo ẹ lu oni okẹ.) 2 Ighọ ebubu ẹgbọ e ve deba li gbii, itobọ khi e mẹ ikanya ọnyaloa ni ọ ri eni ẹ ghua ze. 3 Ighọ iJesu ali eniye odukhokho eyọli e nga ukhomhi ute ya shito. 4 Ẹghẹghẹ aghọ ukpe iPasova oyi iJu o she ramhi.

5 Abi iJesu ọ yase alo, ọ mẹ ebubu ẹgbọ ni e bhale deba li, ighọ ọ mhila iFilipu, ọọ li. “Obo awa te ya dẹ eminale ni e ya lo ẹgbọ ena le?” 6 Eri iJesu ọ mema mhila li ni ọ rọ mhesẹ ọli bino, itobọ khi ọ she kpẹ leşe emini lọli ya riẹle shi udu.

† 5:29 Li zẹ iDan 12.2 ‡ 5:33 Li zẹ iJon 1.19-27; 3.27-30 § 5:37 Li zẹ iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22

⁷ IFilipu o sọ iJesu o, oọ li. “O kha tseku khi ifata iki elele, ẹa ya lo ni a rọ de eminale ni a mẹ ya kemhi pfiẹlẹ-pfiẹlẹ na wẹ tonu unu!”

⁸ Otuoghuo eniye odukhokho eyọli ni a lu Aduru ni o khi inyoghuo iSamọ iPita, oọ li, ⁹ “Ukuku omọ o la akana ni o tsua irui ibuledi ishe ali ifele aava. Ashi enana e kia ya ramhi, ni aa kemhi na ẹgbọ ena nya?”

¹⁰ IJesu oọ li, “A ri eni ẹgbọ shito.” Ebuli iyeye e vọ aghọ egbegbọ. Eni ẹgbọ nya e shito, emose ni e laọ tse, e khi ẹgbọ agbele asha ishe. ¹¹ IJesu o rue eni ibuledi, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kia kemhi na wẹ. O gbo ligho rue eni ifele, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kemhi na wẹ. Eni ẹgbọ e le, e khue.

¹² Abi e rọ le khue se, iJesu o gueye eniye odukhokho eyọli, oọ, “A kia sanọ iku wẹ eni e le kpọle, a khi zẹ ni e li opfu-a.” ¹³ Abi e ke rọ sanọ wẹ gbili, ighughu igbeva e vọ iku ibuledi ni ẹgbọ e le kpọle.

¹⁴ Abi eni ẹgbọ e rọ mẹ ikanya onyaloa ni iJesu o gbe, ẹẹ li, “Igesikia lo khi omose ona o khi omekeguele ni e khi o ya bhale agbọ.” ¹⁵ IJesu o lese khi eni ẹgbọ e she gba abi e li ya ri itoto roli khi oghie, igho, lolighuo o te wẹ ifuabọ vu ya nga ukhomhi ute.

*IJesu o kia ukhomhi okẹ
(iMat 14.22-33; iMak 6.45-52)*

¹⁶ Abi ogbomhi o rọ mu eke elegho, eniye odukhokho eyọli e tiemhi okẹ ni o khishi. ¹⁷ Aghọ e te lo oko-okẹ oniemi ni o tsua wẹ da lase je iKapanomu. Oni eghẹghẹ obili o she bi, iJesu o a nu wẹ la akaghọ. ¹⁸ Igho akpekpeli oniemi o tsua rughu wẹ, okẹ o wushe kugbe. ¹⁹ Abi e rọ kia ukhomhi okẹ ramhi abi imali ese ali ene ghọ, e mẹ khi iJesu o kia ukhomhi okẹ e bhale. Ulishi oo mu wẹ. ²⁰ IJesu oọ wẹ, “Mhemhe lo, ulishi o khi ke mu e.” ²¹ Igho, o ghọle wẹ ni e tsua iJesu shi elemhi oko-okẹ oniemi. Aghoaghọ oni oko-okẹ oniemi o ramhi egele obini e je.

Ẹgbọ e nono iJesu u gase

²² Ogbeakolo eni ebubu ẹgbọ ni e kpẹ la olase egele okẹ ukiẹkiẹ obini o kpọle ni eniye odukhokho e kpẹ te vu. E lese khi oko-okẹ oniemi oghuo tse o kpẹ la aghọ, eni ẹgbọ e lese khi eniye odukhokho eyọli tse e la oni elemhi oko-okẹ oniemi, ali khi iJesu o a nu wẹ lo oni oko-okẹ oniemi abi o rọte aghọ vu. ²³ Iko-okẹ elese e rọte obini iTiberiasi bhale epfepfe ashini iJesu o la ri eminale ni ebubu ẹgbọ le, ni o la tse Eshinegba uwegbe shi eni eminale. ²⁴ Abi eni ẹgbọ e mẹ khi iJesu ali eniye odukhokho eyọli ẹa la akaghọ, e dose lo iko-okẹ, ni e tsua wẹ je iKapanomu, ni e ya nono iJesu gase.

IJesu ni o khi Eminale ni o ri agbọ o na ogbọ

²⁵ Abi e ke rọ mẹ iJesu ukhomhi egele olase okẹ ukiẹkiẹ obini uzeva, ẹẹ ọli, “Osesẹ, eghẹghẹ onoghuo u rọ ramhi oola?”

²⁶ IJesu o sọ wẹ o, oọ wẹ, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, o a khi itobọ khi a mẹ ikanya onyaloa ni mhi gbe a rọ nono mhe, ama itobọ eminale ni mhi rọ na e le khue. ²⁷ A khi ke kuẹle nono eminale oyi agbọ ona ni oọ yese-a, ama a ke kuẹle nono eminale ni oọ la o agbọagbọ ni Omi Ogbọ o rọ ya na e le. Itobọ khi Eshinegba Ita o she ri obọ nga li ukhomhi o mie shi ọli o.”

²⁸ Igho, e ke mhila li, e ọli, “Elo anye ya ke li ni anye rọ ya ke gbe akanya ni o ghọle Eshinegba?”

²⁹ IJesu oọ wẹ, “Akanya oyi Eshinegba khi ni a rọ mie oni o ghie suọ.”

³⁰ E gbo mhila li, ẹẹ ọli, “Ikanya onyaloa eneghuo u ya riẹle khasẹ ni anye mẹ ni anye rọ ya mie e suọ? Elo u ya riẹle? ³¹ Eni e bia awa e le eminale ni e rọte idane de kule, Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi. ‘O ri eminale ni e te idane de kule na wẹ le.’ ”*

³² IJesu o sọ wẹ o, oọ. “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, a khi iMosisi

* **6:31** Li zẹ Okiali 16.4,15; Iwolo 78.24

o ri eminale te idane tiemhile na e le, ama Itamhe lolighuo o rote idane ri egbegbi eminale tiemhile ni e le. ³³ Itobọ khi eminale ni Eshinegba o ro na ogbo, loli khi oni o rote iloghie bhale ya ri agbo na egbo na agbo.” ³⁴ Ee oli, “Onomhue, kpekpe rote ana vu, ke ri oni eminale ona na anye le.”

³⁵ Ijesu o so we o, oo we. “Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo. Onini o da bhale deba mhe, okiamhi o a kea gbe oli ghue, oni o da mie mhe suo okiamhe o a tigbe ke ya gbe oli. ³⁶ Ama mhi gueye e khi a she me mhe, ama aa kie mie mhe suo. ³⁷ Egbo ni Itamhe o ro na mhe nya e ya bhale deba mhe, oni o da bhale deba mhe ne mhia ya khu oli vu. ³⁸ Itobọ khi eri mhi rote iloghie ilimhi tiemhile ni mhi ro rieḷe oghuemhe oyi oni o ghie mhe, a khi ni mhi rieḷe oghuemhe oyemhe. ³⁹ Oghuemhe oyi Ita ni o ghie mhe khi, ni a bhale ya e khi okhoghuo eni o ro na mhe o a wa mhe-a, ali ni mhi ro guise we le ri agbo na we, ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁰ Oghuemhe oyi Itamhe khi ni ogbokpa ni o da pfi alo bino omioli, ni o gbo mie oli suo o ya mholi agbo na agboagbo. Mhi ya guise oli le mhi gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho.”

⁴¹ Itobọ khi ijesu oo we, “Mhemhe mhi khi eminale ni o rote iloghie ilimhi tiemhile,” egbo iju e wolo shi o. ⁴² Igho e lie, “Onana o a she khi ijesu omi iJosefu, ni anye lese itali ali inyoli? See o ke lie lie khi, ‘Mhemhe khi ibuledi ni o rote iloghie ilimhi tiemhile.’”

⁴³ Ijesu o so we o, oo, “A khi ke wolo. ⁴⁴ Ogbokhoghuo o a la o ni o ya bhale deba mhe ini o a li khia khi Ita lolighuo ni o ghie mhe o ti o bhale, mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁵ Omekeguele oyi Eshinegba oghuo o kpe keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Eshinegba loli oghuo o ya sese egbo eyoli nya.’ Ogbokpa ni o da ku esọ-a na Ita, ni o rote obo oyoli wena, o ya bhale deba mhe.”†

⁴⁶ Aa me ogbo ni o me Eshinegba Ita ghue, ini o a li khi oni o rote obo oyoli bhale. Lolighuo tse o me oli. ⁴⁷ Egbegbi ingme mhi gueye e, oni o da mie mhe suo, o she mholi agbo na agboagbo. ⁴⁸ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo. ⁴⁹ Eni e bia e, e le eminale ni e rote idane de kule obini odagbe-ifufu, e kie ghulua. ⁵⁰ Ama ona o khi eminale ni o rote iloghie tiemhile, oni o da le oli, o a ya ghu. ⁵¹ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo, ni o rote iloghie tiemhile. Onini o da le eminale ona, o ya mholi agbo na agboagbo. Oni eminale ona, idiegbe oyemhe lo, ni mhi ya ro shi eke na agbo ni e ro mholi agbo.”

⁵² Abi ijesu o ro ngme ona se, egbo iju e nu egbe we khako ekhako oniemhi, ikhi. “See omose ona o li ri idiegbe oyoli na awa ya le?”

⁵³ Ijesu oo, “Egbegbi ingme mhi gueye e, ini u a li le idiegbe, ni u gbo da oia eyi Omi Ogbo, wa ya mholi agbo. ⁵⁴ Oni o da le idiegbe oyemhe ni o gbo da oia eyemhe, o ya mholi agbo na agboagbo. O ya mholi agbo itobọ khi mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁵⁵ Idiegbe oyemhe khi egbegbi eminale, oia eyemhe e gbo khi egbegbi emini a da. ⁵⁶ Oni o da le idiegbe oyemhe ni o gbo da oia eyemhe, o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyoli. ⁵⁷ Abi Ita ni o mholi agbo o ghie mhe, mhi li mholi oni agbo, Igho oni o da le idiegbe oyemhe o li ya mholi agbo itobọ oyemhe. ⁵⁸ Onana loli khi eminale ni o te iloghie tiemhile, o a li abi eminale ni e rote idane de kule ni eni e bia e e kpe le, ni e ro kie ghua. Ama oni o da le idiegbe oyemhe o ya la agbo agboagbo.”

⁵⁹ Eni ingmemhi ena ijesu o ngme abi o li la elemhi owa ugamhi ni o la iKapanomu sese.

Ingmemhi eyi ijesu ni e ri agbo na agboagbo o na ogbo

† 6:45 Li ze Aza 54.13

⁶⁰ Abi e rọ suọ eni ingmemhi ni iJesu ọọ ngme, ebubu eniye odukhokho eyi iJesu e ke, “Osese, ena e ma ze dose e. Oghuo ọ dobe ya mie shi ọ?”

⁶¹ Abi iJesu ọ rọ lese khi eniye odukhokho eyoli e wolo, ọọ, “Eri ingmemhi eyemhe e yese e udu-a? ⁶² See a ke e ngme ini a me Omi Ogbọ khi ọ nga iloghie ya shito obini ọ kpe te tiemhile? ⁶³ Ayemhe oyi Eshinegba ọ ri agbo ee na ogbọ, ama ogbọ ọa dobe ri agbo ee na ogbọ. Ingmemhi ni mhi nu e ngme, obọ oyi Ayemhe e te ee bhale, wewe e ri agbo ee na ogbọ ⁶⁴ Abi o rie khi igho, eghuo elemhi e, ẹa miesuo.” Itobo khi iJesu ọ she kpe te eke lese eni ẹa mie ọli suọ ali oni ọ ya ri ọli de. ⁶⁵ IJesu ọ gbo gueye we, ọọ we, “Ona o ze khi mhi gueye e khi ogbọ lolighuo ọa dobe ya bhale deba mhe see ini Ita ọ ri oni afu na li.”

⁶⁶ Rọ te ana vu eniye odukhokho eyoli ebubu e mu egbe pfi ẹa ke lama deba li. ⁶⁷ IJesu ọ mhila eniye odukhokho etuogbava eyoli, ọọ we, “Eri a nono ni a li vu?”

⁶⁸ ISamo iPita ọ sọ ọli ọ, ọọ li, “Onomhue, oghuo anye ya le deba? Yeyeghuo u mhọli ungmehi ni e ri agbo na agboagbo ọ na ogbọ. ⁶⁹ Anye miesuo, anye gbo lese khi yeyeghuo u khi Oni ọ pfuase oyi Eshinegba.”†

⁷⁰ IJesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Ọa khi ee ogbava mhi ze? Ama oghuo elemhi e, okphaghi e ọ khi!” ⁷¹ IJudasi ni ọ khi omi iSamo Isikaroti loli iJesu ọ la ana ngme ingme oyoli. IJudasi ọ khi oghuo eniye odukhokho Ogbava ni ọ kie te ikpukhokho ri ọli de.

7

IJesu ali inyoghuo ọli

¹ Abi a rọ me ona se, iJesu ọ kia gase eke iGalili. Ọa lama je eke iJudia itobo khi eni e mhesẹ eyi egbo iJu e nono abi e li ya gbe ọli a. ² Oni egheghe ukpe okholo oyi iJu o ti bhale.* ³ Igho Inyoghuo iJesu, ee ọli, “Wa ke rọte ana lase, ni u ke je obini eke iJudia ni

eniye odukhokho eye e me ikanya onyaloa ni u wa gbe? ⁴ Ogbọ ni ọ nono ni agbo e lese lue ọa ya ri ele ingme sheli. Abi u rọ gbe ikanya oshabo ena, ri egbe e khasẹ agbo gbo ni e lese oni u khi.” ⁵ Egbegbo inyoghuo ọli ẹa mie ọli suọ.

⁶ IJesu ọọ, “Egheghe oyemhe ọa ramhi ne, Egheghe ni a me kpa o ti e eloe. ⁷ Egbo na agbo ẹa dobe ya biselemhi e, ama ee biselemhi mhe itobo khi mhia gueye we khi emini ee ri ele khi ẹa ti. ⁸ A ke je obini a la ri ele ukpe, mhemhe mhia vu ne, itobo khi egheghe oyemhe ọa ramhi ne.” ⁹ Abi iJesu ọ ngme gho se, ọa ke te iGalili je ashikhoghuo.

¹⁰ Abi inyoghuo ọli e rọ je obini oni ukpe okholo se, ọ li je oobo, ama ọa ze ni egbo e me lue.

¹¹ Eni e khi enighie eyi egbo iJu e la agho nono iJesu gase, e mhila, “Igho oni omose ogho?”

¹² Ebubu egbo e la oni igbaa keke ako shi ingme oyi iJesu. Eghuo e lie khi iJesu khi ogbọ onete lo, eghuo e khi eri ọ mema di egbo. ¹³ Ama ogbokhoghuo ọa ngme ingme oyoli lase gboo, itobo khi e na ulishi enighie eyi egbo iJu.

IJesu ọ la olele oyi oni ukpe sese

¹⁴ Abi a rọ li oni ukpe ramhi ode, iJesu ọ lo elemhi owa oniemi oyi Eshinegba, ọ sese egbo ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Enighie eyi iJu ni e suọ oni osese, abo e sha we, e lie, “Obo omose ọna ni ọa ye owena okhoghuo ne ọ te mhọli ilese enana?”

¹⁶ IJesu ọ sọ we ọ, ọ li, “Osese ni mhia sese, ẹa khi obọ oyemhe o te bhale, ama obọ oyi oni ọ ghie mhe bhale. ¹⁷ Oni o ghole ni ọ ri ele oghuemhe oyi Eshinegba ọ ya lese khi osese ni mhia sese ini obọ oyi Eshinegba o te bhale, abi khi ungmehi ni o ghole mhe mhia ngme. ¹⁸ Oni ọ da ngme ungmehi oyi egboli, ekpe ọọ nono ni egbo e ke mu na loli, eri-tse khi oni ọ da gbe akanya ni ọ rọ ti oni ọ ghie ọ nga ne, loli o

† 6:69 Li ze iMat 16.16; iMak 8.29; iLuk 9.20

* 7:2 Li ze iLev 23.34; iDeut 16.13

khi ogbo ni o ti, o ga khi ogbo egbholi. ¹⁹ IMosisi o ri ishi na e? Ama onge e, o ri eni ishi gbe. Elo o ke ze khi a nono ni a gbe mhi a?”

²⁰ Eni egbo e so oli o, ee oli, “Ayemhe okphaghi e la e egbe! Oghuo o nono ni lolli gbe-a?”

²¹ Ijesu oo, “Mhi ri e le onyaloa oghuo, o ro abo sha e nya. ²² Ama abi o ri e khia khi iMosisi o ri ushi ishele-a na e (o a mema khi obo oyi iMosisi o te bhale, ama ro te obo oyi eni e bia awa, o ro te bhale), eri a kiele e shele omo a ogbele iyemhe a oyi egbo iJu.† ²³ Ini a shele omo a ogbele iyemhe a oyi egbo iJu, ini a khi gbe Ushi oyi iMosisi a, elo ze khi a wola khi mhi ro oni oo ghua ze ogbele iyemhe?‡ ²⁴ A khi ke bino ogbo alo gue ogbo ezoo, a ke so ezoo shi abi o li.”

Egbo e mhila ini ijesu o khi Oni Omiepfuese?

²⁵ Egheghe agho egbo eghuo ni e la iJerusalemu e lie, “Oa khi omose ona enighie eyi iJu ee dua abi e li ya gbe a? ²⁶ Ghe oli shoo! Oa khi lolli o la ana ngme gbo ena ni ogbokhoghuo o a li oli emhikhoghuo! Abi khi eri enighie e she lama egbegbo khi lolli o khi iKirisiti? ²⁷ Awa aa lese obini omose ona o te bhale. Ama egheghe ni iKirisiti o ro ya bhale, ogbokhoghuo o a ya lese obini o te ya bhale.”

²⁸ Abi ijesu o ro la elemhi Owa oyi Eshinegba sese, o tse se lasese, oo, “A lese mhe, a gbo lese udi-apfe ni mhi te lasese, o a khi mhemheghuo mhi ghie egbemhe bhale akana, ama oni o ghie mhe, ona igesikia lo. Aa lese oli. ²⁹ Ama mhi lese oli itobo khi obo oyoli mhi te bhale, lolighuo o ghie mhe bhale.” ³⁰ Itobo ona e nono abi e li ya mu oli. Ama ogbo khoghuo o a khu oli, e a ri obo ti oli, itobo khi egheghe oyoli o a ramhi ne ³¹ Ama ebubu egbo e kie mie oli suo, e ke, “Ini oni iKirisiti o bhale, o ya gbe ikanya onyaloa ni e dose eni omose ona oo gbe ena?”

A ghie eni e khe ekhe e ka mu ijesu bhale

³² Egbo iFarisi e suo ingme ni egbo e ngme shi ijesu egbe. Eni iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ghie eni e la Owa Oyi Eshinegba e khe ekhe e ka mu oli bhale. ³³ Ijesu oo li, “Ukuku egheghe mhi mholi ya nu e la akana, mhi ya nyene egbe je oyi Ita ni o ghie mhe. ³⁴ A ya nono mhe, ama aa ya me mhe, ashini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho.”

³⁵ Enighie eyi iJu e nu egbe we e ngme, e lie, “Obo omose ona oo le ni o ro lie khi awa aa ke ya me lue? Eri o vu e je ifui eoli oyi egbo iGiriki, obini egbo eyawa e kia miatseku, ni o la obo ke sese egbo iGiriki? ³⁶ Elo ijesu o ro li ngme, abi o ree, a ya nono mhe aa me mhe, ali obini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho?”

³⁷ Ogbele ni o kpukhokho oni ukpe, ni khi khi ogbele ni o mu e loe ne nya, ijesu o vule, o rue unu leghe, oo li, “Oni okiam ee gbe o bhale deba mhe ya mo ame da.§ ³⁸ Ebe-no-pfuase o ngme ghoo khi oni o mie mhe suo khi oko ni o mholi ame eni ri agbo a na ogbo o ya ro te agbo oyoli ke tu lasese.”* ³⁹ Ayemhe ni eni mie oli suo e ya mie elelese, ijesu o ri oni ame agbo o na a ngme. Ramhi oni egheghe, oni Ayemhe o a bhale ne, itobo khi aa yase ijesu nga ufumhi oniemhi ne.

Eni egbo e a ke lama shi egbe o

⁴⁰ Abi eni egbo e ro suo ingmemhi eyoli, egbo eghuo e ke, “Omekeguele omose ona o khi egbegbo.”

⁴¹ Egbo elese e ke, “Loli o khi oni Omiepfuese.” Elese ee, “Se ee Omiepfuese o li ro te iGalili lasese? ⁴² Ebe-no-pfuase o guele khi oni Omiepfuese, khi unuekpe oyi iDefidi o ya te lasese, iBetilemu a ya bia li shi, eoli oyi iDefidi.”† ⁴³ Igho okemhi o ri itobo ijesu lo we iteva. ⁴⁴ Egbo eghuo e nono ni ewe e mu oli, ama ogbokhoghuo o a ri obo ti oli.

† 7:22 Li ze Igbae 17.10; iLev 12.3 ‡ 7:23 Li ze iJon 5.9 § 7:37 Li ze iLev 23.36 * 7:38 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 7:42 Li ze 2 iSam 7.12; iMika 5.2

Umha mie iJesu suo oyi Enighie eyi egbo iju

⁴⁵ Abi eni e la Owa oyi Eshinegba oniemi e e kẹ ekẹ e rọ je deba iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, e mhila wẹ, “Elo e zẹ khi a mu iJesu bhale ghi anye?”

⁴⁶ Eni egbo ni e kẹ ekẹ, e sọ wẹ o, e li. “Ogbokhoghuo ọa tigbe ngme abi omose ọna o liẹ ngme ghue.”

⁴⁷ IFarisi e mhila wẹ, e e, “Eri iJesu o she li di e?” ⁴⁸ “Aa tigbe me ogbo iFarisi ali enighie eyi egbo iju ni e mie o li suo? ⁴⁹ Iiye! Ama eni egbo ebubu ena ẹa leşe Ishi eyi iMosisi. Itobo igho egbo ni Eshinegba o pfi unu na e khi.”

⁵⁰ INikodemosi ni o li khi otuoghuo eni e mhesẹ elemhi egbo iju ni o kpe ya me iJesu eliyose, o mhila eni egbo, o o, † ⁵¹ “Ushi oyawa ọa fe ngme gho a khi pfa ezọ umha-gueli mu ogbo ini aa li suo ezọ ni o ya gue, ali a gbo guano emini o o riele?”

⁵² E ke o li, “Onge iGalili yeye u li khi? Ka riele ebe zẹ egbegbo khi u ya me khi omekeguele o o ya rọte iGalili bhale.”

⁵³ Igho ogbogbo nya ni o la agho, o je apfe oyoli.

8

Okpotso ni a gazu okia

¹ IJesu o je ukhomhi ute oyi eera olivu. ² Eluzogbe fiefie, iJesu o gbo bhale elemhi Owa oyi Eshinegba, ebubu egbo e bhale deba li, o shito o sese wẹ. ³ Esese Ishi eyi iMosisi ali iFarisi e mu okpotso ni a gazu okia obo-obo bhale ghi iJesu, e rọ o li migha odalo igbaa. ⁴ E e iJesu, “Osese, eri a ga okpotso ọna zu okia. ⁵ IMosisi o she kpe rọ oni ushi shi eke na anye, khi, okpotso ni a da ligho gazu okia, a ke tono o li eche gbe-a. Elo u mhue ya ngme shi ona mena?”* ⁶ Eri e ri ona kpe igha kẹ iJesu ini o ngme ungmehi ni e ya rọ ri ingme de o. Igho iJesu o nyese egbe, o ri umiesobo o kẹ emhi shi eke.

⁷ Abi e kie li mhila iJesu oni ogbo ona, iJesu o vule, o o, “Oni o lese khi lo li ẹa kpe lamhe olamhe ghue o kpe to o li eche.” ⁸ O gbo nyese egbe, o kẹ emhi shi eke. ⁹ Abi e rọ suo ingme ni iJesu o ngme, e gbhiaku-a otuoghuo-oghuo rọte eni egbhali. O ke lese kpe iJesu ali oni okpotso le shi agho ni o kie migha. ¹⁰ IJesu o vule, o o oni okpotso, “Ighe eni egbo ni e pfa ezọ mu e?”

¹¹ Oni okpotso o o li, “Mhi aa me ogbokhoghuo, Onomhue.” IJesu o o li, “Mhemhe mhi aa li pfa ezọ mu e, ama ke le, khi ke gbo lamhe.”

¹² IJesu o gbo nu iFarisi ngme, o o wẹ, “Mhemhe mhi khi akpa oyi agbo. Oni o da deba mhe ne, ọa ya tigbe kia alo ebili, o ya mholi akpa ni o ri ode agbo a khasẹ ogbo.”†

¹³ Eni iFarisi e e o li, “Egbe e u pfi otsele na, egbo ẹa ya rue otsele oye shi igesikia.”‡

¹⁴ IJesu o o, “Iiye, ini mhi tseku pfi otsele na egbemhe, egbegbi otsele lo ni mhi pfi na egbemhe, itobo khi mhi lese obini mhi te bhale ali obini mhia je. E e, aa lese obini mhi te bhale wẹkhi obini mhia je. ¹⁵ Abi egbo na agbo e li e sọ ezọ e e a liẹ sọ ezọ, ama mhemhe mhi aa pfa ezọ mu ogbokhoghuo. ¹⁶ Ini mhi ya sọ ezọ, egbegbo ezọ mhia sọ, itobo khi ọa khi mhemheghuo mhi la. Ita ni o ghie mhe o nu mhe la. ¹⁷ A kẹ o li shi ebe ushi oye e khi otsele oyi egbo aava, o migha shi egbegbi otsele. § ¹⁸ Mhi pfi otsele na egbe mhe, Ita ni o ghie mhe o gbo pfi otsele na mhe.”

¹⁹ Eghẹghẹ ana eni egbo e mhila li, “Ighe lte?”

IJesu o o wẹ, “Aa lese mhe wẹkhi Itamhe a lese. Ini a lese mhe lo, a kha li lese Itamhe.”

²⁰ Elemhi Owa oyi Eshinegba o la ngme eni ingmemhi ena abi o kie li sese egbo, epfe ashini a ri ikpati ni a ri ikpagho isomhopfa a shi o migha. Ogbokhoghuo ọa kie mu o li, itobo khi eghẹghẹ oyoli ọa ramhi ne.

† 7:50 Li zẹ iJon 3.1-2 * 8:5 Li zẹ iLev 20.10; iDeut 22.22-24 † 8:12 Li zẹ iMat 5.14; iJon 9.5 ‡ 8:13 Li zẹ iJon 5.31 § 8:17 Li zẹ iDeut 19.15

21 Ijesu o gbolo lie we, "Mhi ya vu, a ya nono mhe, a ya ghu shi olamhe oye e. Aa ya dobe ramhi obini mhia je."

22 Egbọ iJu ee, "O khi awa aa dobe ya a ramhi obini loli a je. Eri o fe ri ona a lie khi loli ya gbe egbeoli-a?"

23 Ijesu oo, "Egbọ ena ooke-ola a khi, mhemhe mhi rote iloghie tiemie. Egbọ ena agbo ona ee a khi, mhemhe mhia khi onge agbo ona. 24 Itobo igho mhi ro lie khi a ya ghu shi olamhe oye e ini a da miesuo khi mhemhe mhi khi oni mhi e khi mhi khi."

25 Egbọ iJu e mhila li, "Oghuo u khi?" Ijesu oo, Oni mhi kie kpe rote igbaekele lie khi mhi khi, mhi khi. 26 Mhi mholi ebubu ingme ali ebubu umha-guekia ni mhi kha gue shi e egbe. Oni o ghie mhe, ona igesikia o khi, ingmemhi ni o gueye mhe, mhi gue e ye agbo.

27 Ea lese khi ingme oyi Ita li ijesu o gueye we. 28 Ijesu oo, "Ini a da tsua Omi Ogbọ idane shi ukhomhi oora apfida a ya lese khi oni mhi e khi mhi khi, mhi khi. Oni eghenge a ya lese khi o a khi itoto oyemhe mhi ro ri ele emini mhia ri ele, ama emini Ita o sese mhe, mhia gueye agbo. 29 Oni o ghie mhe o nu mhe la, o a pfi mhe shi eke tse, itobo khi oghumhe oyoli mhia ri ele eghenge kpa."

30 Ebubu egbo ni e suo khi ijesu o ngme eni ingmemhi ena e mie oli suo.

Igesikia o ya rue e o le

31 Ijesu o gueye egbo iJu ni e mie oli suo, oo we, "Ini a ri emini mhia sese e gba akanya, egbegbi eniye odukhoko eyemhe a khi. 32 A ya lese igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba, oni igesikia o ya rue e o le." 33 Eni egbo iJu ee oli, "Imi Aburaamu anye khi, anye aa tigbe kpe lo ighumha oyi ogbokhoghuo ghue! Elo u ro li e ngme, ini u wa lie khi anye ya khi eni a rue ighumha lasele?"*

34 Ijesu o so we o, oo, "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, khi ogbokpa ni o da lamhe olamhe, oghumha oyi

olamhe o khi 35 Oghumha o a ya la apfe oyi oni o mholi oli agboagbo, ama, omi omhue-apfe oo la apfe agboagbo. 36 Ini Omi Eshinegba o da rue e ighumha le, egbegbo a rue e ighumha le. 37 Mhi lese khi imi Aburaamu a khi, ama a nono ode ni a te ya gbe mhe a, itobo khi aa nono ingme ni mhi gueye e. 38 Emini Itamhe o rokhase mhe mhi gueye e, ama emini Ita e o gueye e, a ri ele."

39 E o li, "Aburaamu khi Ita anye." Ijesu o ke, "Ini imi Aburaamu a kha khi egbegbo lo, a kha ke ri ele emhi enabi o ri ele. 40 Abi o ri ri ele kha khi egbegbo ingmemhi ni Eshinegba o gueye mhe mhi gueye e, ama a dua abi a li ya gbe mhe a. Aburaamu o a ri ele emhi eghogho! 41 Abi a li ena, igho ita e o kpe li." Ee oli, "Anye a khi eniye ni a bia shi ukhomhi okia, Eshinegba o khi Ita oghuo kpe ni anye mholi."

42 Ijesu oo we, "Ini Eshinegba o khi Ita e lo, a kha nono ingme oyemhe, itobo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale, ni mhi ro la akana, o a khi omhese oyemhe o re mhe bhale, ama loli o ghie mhe bhale. 43 Elo o ze khi ingmemhi ni mhi ngme khi ea lo e es? Itobo khi aa lama ri egbe mie ingme ni mhi gueye lo. 44 Eniye eyi Okphaghiye ni o khi ita e a khi, oghumhe oyi ita e a nono ni a ke ri ele. Rote igbaekele o te khi ogbolo-egbo-a ali oloegbhue. Igesikia o a la li unu. Ingmemhi eyi oli, egbholi e khi nya, itobo khi eri oo lo egbholi abi o li. Loli o khi ita egbholi nya. 45 Ama igesikia mhi gueye e khi, itobo igho aa ro lama mie mhe suo 46 Oghuo elemhi e o dobe ya guele khi mhi mholi ipfido? Ini igesikia mhi gueye e, elo e ze khi aa mie mhe suo? 47 Oni o da khi oyi Eshinegba o mema ya ri es? shi ingmemhi eyi Eshinegba, ama ee aa khi eyi Eshinegba loli o ze khi aa lama ro shi ungmemhi oyi Eshinegba."

Emini ijesu oo khi loli khi

* 8:33 Li ze iMat 3.9; iLuk 3.8

48 Eni egbo iJu e so oli o, "Anye a gue ngme oli mena ni anye ro ye khi onge iSameria u khi, ali khi ayemhe okphaghię o la e egbe?"

49 Ijesu o ke we, "Mhi aa mholi ayemhe okphaghię. Ama mhi ri ekpe na Itamhe, ama eę a ri eloe gbe mhe. 50 Aa khi eri mhia nono ni egbo e ri ufumhi na mhe; ama oni o nono ni a ro ekpe na mhe, loli o khi oni o so ezotieloe. 51 Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da ro shi osese oyemhe ne, o a tigbe ya ghu ghue."

52 Egbo iJu eę oli, "Eena anye tigbe lese khi ayemhe okphaghię o la e egbe. Aburaamu o she ghua, emekeguele e she ghua, ama wa guele khi oni o da ro shi osese eye o a tigbe ya ghu ghue. 53 Ita awa Aburaamu o she ghua, eri u ke e lie khi u fu dose Aburaamu? Emekeguele e she li ghua. Oghuo u fe sa khi u khi?"

54 Ijesu o li, "Ini mhi ti egbe mhe nga, oni itinga o khi afue. Itamhe oni eę a lu Eshinegba oye e, loli o khi oni o ti mhe nga. 55 Eę a kpe tigbe lese oli, ama mhi lese oli. Ini mhię khi mhia lese oli, oloegbhue oni abi eę ena mhi kha khi. Ama mhi lese oli, mhi gbo ri ungmehi oyoli gbe akanya. 56 Eri o ri egbe mu Aburaamu ita e, abi o ro sa usamhi abi loli ya li me ogbele ibhale oyemhe. Abi o ro me ibhale oyemhe, o ghele."

57 Egbo iJu eę oli, "Waa gbe ikpe egbhueva ali igbe ne, wekhi eri u me Aburaamu!"

58 Ijesu o li, "Abi o li mhi li gue oli ye e, neni a bia Aburaamu, mhi she kpe lao!"

59 Igho e san o eche khi wewe ya tono oli, ama, o ri egboli sheli, o rote we ifuabo wa, o ya fie Owa oyi Eshinegba lase.

9

Ijesu o khueghie ozalo alo a

1 Abi ijesu o li kia ode le, o me omose oghuo ni a bia shi ozalo. 2 Eniye odukhokho eyi ijesu e mhila li, "Osese, oghuo o lamhe ni o ze khi a

bia omose onana ozalo? Olamhe oyoli lo, abi eyi eni e bia li?"

3 Ijesu o we, "Oa khi olamhe oyoli, wekhi eni e bia li, ama eri o ze alo ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khas elemhi agbo oyi oni ozalo. 4 Ogbe o kha da kie lao ne, awa mema ya ke gbe ikanya eyi oni o ghie mhe, ele iyose o bhale ni ogbokhoghuo o a ke ro dobe ya gbe akanya. 5 Abi mhi li la agbo ena, mhemhe mhi khi oni o ri akpa a na egbo ni e la agbo."*

6 Ijesu o ngme ona se, o tono ete shi eke fose igbol o ro ma li alo. 7 O o oni omose, "Ke je oke ni a lu iSiloamu ni u ya kpe alo a." Usomhi ni a ghie, a ri iSiloamu ngme. Igho oni omose o li vu ya kpe alo-a. O o jele apfe, o o me eke.

8 Egbo eni e ga la kugbe ali egbo ni e kpe me oli khi o ye omhila, eę. "Onana o a she khi ozalo ni o kpe e shito akana mhila?"

9 Egbo eghuo eę, "Loli lo," ama eghuo eę, "Iye o! Oa khi loli, eri ona o li kho li." Ama oni omose o, "Mhemhe o khi guegue."

10 E mhila li, "Se o li kia ni u ro ke e me eke?"

11 O we, "Omose oghuo ni a lu ijesu o fose igbol o ma mhe alo, o mhe mhi je oke iSiloamu ya kpe alo a. Igho mhi le ya kpe alo-a, loli mhi ro o me eke."

12 E oli. "Igho oli?" O o we, "Mhi aa lese."

Egbo iFarisi e de udi iroze oyi oni omose

13 E rue oni omose ni o kpe ze alo ghi egbo iFarisi. 14 Ogbele iyemhea oyi egbo iJu ijesu o ro fose igbol o ro khueghie oni omose alo-a. 15 Eni iFarisi e mhila oni omose abi o li kia ni o ro ke e me eke. O o we, "Ijesu o ri igbol o ma mhe alo, mhi kpe alo-a, mhi ro o me eke memena."

16 Eghuo eni iFarisi eę, "Omose ni o rięle ona o a rote obo oyi Eshinegba bhale, itobo khi o a ri ushi oyi ogbele iyemhea oyi egbo iJu gbe akanya." Egbo iFarisi elese eę, "Se ogbo olamhe o li dobe ya gbe akanya onyaloa

* 9:5 Li ze iMat 5.14; iJon 8.12

onana?" Ingme ona o pfi umhalama shi egbe o na we.

¹⁷ Igho eni egbo iFarisi e mhila oni omose, "Yeye ni iJesu o khueghie alo-a, elo u me ya ngme shi ingme oyoli?"

Oo we, "Omekeguele lo."

¹⁸ Eni egbo iJu ea kie miesuo khi oni omose o kpe ze alo, ali khi eri a khueghie oli alo-a. O ya ramhi ni e ro ghie ya lu eni e bia oni omose, ¹⁹ E mhila we, "Omi e na? Onana e khi ozalo a bia li? Se o ke li kia ni o ro ke e me eke?"

²⁰ Eni e bia li ee we, "Anye lese khi omi anye lo, anye gbo lese khi ozalo anye bia li. ²¹ Ama anye aa lese abi o li kia ni o ro ke e me eke, anye aa gbo lese oni o khueghie oli alo-a. A mhila li, oa ke khi omo, o dobe ya ngme na egboli." ²² Itobo khi ulishi egbo iJu o mu eni e bia li e ro ngme na. Irari khi eni egbo iJu e she kpe ngme oli shi oghuo, khi ogbo ni o da mie shi o khi iJesu khi iKirisiti, khi eri a khu oli owa ugamhi ya fie. ²³ Itobo ona eni e bia li e ro lie, "O fu te ni o ngme e na egboli, a mhila li."

²⁴ Utonuzeva, e gbo lu omose ni o kpe ze alo, ee oli, "Romhi Eshinegba khi u ya gue igesikia ye anye. Itobo khi anye lese khi omose ni o re ze khi ogbo olamhe lo."

²⁵ Oo we, "Mhi aa lese ini ogbo olamhe lo, ama emhi oghuo ni mhi lese khi, ozalo mhi kpe khi, ama memena mhi she e me eke."

²⁶ E mhila li, "Se o fe li e? Se o li khueghie-a e alo a?"

²⁷ Oo we, "Mhi kpe gueye e, aa lama shi mhe o, elo o ke ze ni a ro o nono ni a gbo suo oni ungmehi? Eri a li e nono ni a li khi eniye odukhokho eyoli?"

²⁸ E tsue oli, ee oli, "Omo odukhokho oyi oni omose ona yeye u khi, ini itse lo, ama eniye odukhokho eyi iMosisi anye khi. ²⁹ Anye lese khi Eshinegba o nu iMosisi ngme, ama anye aa lese obini omose ona o te bhale."

³⁰ Oni omose oo we, "Uza lo e, ni aa ro lese obini o te bhale, ama loli o khueghie mhe alo-a. ³¹ Awa lese khi

Eshinegba oa ya suo iromhi oyi egbo olamhe, ama iromhi oyi eni e ri ekpe na li oo suo, ali eni e riepe emini oo nono e riepe. ³² Rote igbaekele agbo, aa tigbe suo ogbo ni o khueghie ozalo ni o khia khi igbo a bia li alo a ghue. ³³ Ini oa khia khi omose ona khi obo oyi Eshinegba o te bhale lo, oa kha dobe li emhikhoghuo."

³⁴ E oli, "Elemhi olamhe a bia e shi, ni a la kuete, se u li a nono ni u ke sese anye?" Igho e khu oli elemhi owa ugamhi ya lase o khi ke gbo bhale o ghue.

Itase-alo-a ona ayemhe

³⁵ Abi iJesu o ro suo khi a khu oni omose owa ugamhi ya lase, o nono oli me, o mhila li, oo li, "U mie Omi Ogbo suo?"

³⁶ Oni omose o li, "Oga, gueye mhe oni Omi Ogbo o khi, ni mhi mie oli suo!"

³⁷ IJesu oo li, "U she me oli, loli o ga nu e ngme ena."

³⁸ Oni omose o li, "Onomhue mhi miesuo." O wugha o kueghie iJesu.

³⁹ IJesu oli, "Eri mhi bhale agbo ona ya gue egbo ez, ishegho ni egbo ni e zalo e ke me eke, ni eni e kpe e me eke ni e ze alo."

⁴⁰ Egbo iFarisi eghuo ni e la akagho e suo ingme ni o ngme, e mhila li, "Eri u we khi ezalo anye li khi?"

⁴¹ IJesu oo we, "Ini ezalo a khi lo, aa kha mholi umha-guekia, ama abi ee a ke ro ye khi a me eke na, onana o rokhase khi ena olamhe a khi."

10

Okhe oyi orisumhaka

¹ IJesu oo, "Abi o li mhi li gue oli e ye e, khi, ogbo ni oa da rote ode unuekpe lo ogba ni a ri isumha shi, ni o rote oboese nga fiala lo ne oghiat o ali oni o li iko o khi. ² Ogbo ni o rote ode unuekpe lo, loli o khi orisumhaka oyi isumha. ³ Eri oni oo khe ekhe ode unuekpe o khueghie ode-a na li, eni isumha e suo uruli oyoli ini o lu isumha eyoli eva abi o ri eva na we, o re we kia lase. ⁴ O kha da re wewe

nya fię lase ne, eri oọ ralo na wẹ, eni isumha ẹẹ deba li, itobọ khi e lẹsẹ uruli oyọli. ⁵ Ẹ a ya deba oğboęse, eri ẹ ri ochoghọ mẹ ọli ya ke na, itobọ khi ẹa lẹsẹ uruli oyọli.”

⁶ Eri iJesu o zẹ okhẹ ona rọ nu wẹ ngme, ama ẹa lẹsẹ emini o ri ọli ngme.

Ijesu ni o khi orisumhafia onete

⁷ Igho iJesu o gbo lẹ, “Egbegbi- ingme mhi gue ẹ yẹ ẹ, mhemhẹ mhi khi ode unuekpẹ ni isumha e rọte ẹ lo, ni e gbo te ẹ dọsẹ fię. ⁸ Egbọ ni e kpẹ bhale khẹ mhe, ighiatọ ali eni ẹ li iko e khi, ama eni isumha ẹa ri esọ shi wẹ o. ⁹ Mhemhẹ mhi khi ode unuekpẹ, onini o da rọte mhemhẹ egbe ne, a ya mie ọli pfuese, o ya fię, o lo le, o mẹ emhi le. ¹⁰ Eri oghiatọ o lẹsẹ bhale ya do, o gbe- a, o pfuse-a tse, ama mhi she bhale ni a mhọli agbọ, ni a mhọli ọli gba pfo.

¹¹ “Mhemhẹ mhi khi orisumhafia onete. Eri orisumhafia onete o ri agbọ oyọli shi eke ni eni isumha eyọli.

¹² Oni a mie shi akanya irisumhafia o a khi lọli o mhọli eni isumha, ini o mẹ khi akpogene oọ bhale, o na tsua isumha kua, oni akpogene o tsua rughu eni isumha, o vese wẹ kua. ¹³ Oni a mie shi oni akanya irisumhafia o na vu, itobọ khi eni isumha ẹa khi eyọli, ali khi ẹa mu ọli egbe.

¹⁴ “Mhemhẹ mhi khi orisumhafia onete, mhi lẹsẹ isumha eyemhẹ, eni isumha e lẹsẹ. ¹⁵ Abi Ita o li lẹsẹ mhe, igho mhemhẹ mhi lẹsẹ ọli, igho mhi rọ ri agbọ oyemhẹ shi eke na eni isumha.* ¹⁶ Isumha elese e laọ ni ẹa la elemhi ogba oyi isumha ona memena. Mhi mema fię ya wolọ wẹ ma o. E ya suọ uruli oyemhẹ. E ya kugbe khi oghuo, e mhọli orisumhafia oghuo. ¹⁷ Ita o nono ingme oyemhẹ, itobọ khi mhi lama ri agbọ oyemhẹ shi eke, ni a rọ bhale ya ẹ khi mhi ya gbo mẹ ọli rue. ¹⁸ Aa mẹ ogbokhoghuo ni o ya dobe mie mhe agbọ oyemhẹ. Mhemhẹ oghuo mhi rọ li shi eke. Mhi mhọli afu ni mhi rọ o zẹ ọli obọ, mhi gbo dobe ya rue ọli ini o ghole mhe.

Omhesẹ ona Itamhẹ o gueyẹ mhe mhi riele.”

¹⁹ Eni ingmemhi enana e gbo pfi umhalama shi egbe o na egbo iJu. ²⁰ Ebubu egbo e lie, “Ayemhẹ okphaghie o la li egbe, ujili oọ kpha li. Elo e zẹ khi a ri esọ o shi ọli o?”

²¹ Ama egbo elese, ẹẹ ọli, “Ing- memhi enana ẹa dobe ya rọte unu oyi ogbọ ni o mhọli ayemhẹ okphaghie lasele! Ayemhẹ okphaghie o dobe ya khueghie ozalo alo a?”

²² Oni egheghe o khi egheghe oru- amẹ ni a rọ li ukpe ni a rọ yelele abi a li ri Owa oyi Eshinẹgba riele nga Eshinẹgba obọ. Egheghe ulili lo.

²³ Ijesu o la atukpapfe oyi Owa oyi Eshinẹgba kia, ashini a lu arakpha oyi iSolomoni. ²⁴ Ebubu egbo iJu e le gase ọli, e mhila li, “Ele u ri anye ya shi alo ebili ramhi? Khueghie igesikia ni o la o-a khasẹ anye ini yeye u khi iKirisiti!”

²⁵ Ijesu oọ wẹ, “Mhi she kpẹ gueyẹ ẹ, ama aa lama mie mhe suọ. Ikanya onyaloa ni mhi ri itoto oyi Ita a gbe, wewe e pfi otsele na mhe. ²⁶ Ama aa lama miesuọ, itobọ khi aa la elemhi isumha eyemhẹ. ²⁷ Isumha eyemhẹ ẹẹ suọ uruli oyemhẹ, mhi lẹsẹ wẹ, ẹẹ deba mhe. ²⁸ Mhi ri agbọ na agbọagbọ na wẹ, ẹa tigbe ya pfua. Aa mẹ oni o ya dobe mie mhe ewe obọ. ²⁹ Itamhẹ ni o ri eni isumha nga mhe obọ, o fu dọsẹ ogbokpa. Aa mẹ oni o dobe ya mie Ita ewe obọ. ³⁰ Mhemhẹ ali Itamhẹ oghuo anye khi.”

³¹ Eni egbo iJu e gbo sanọ eche eke ẹ tono ọli. ³² Ijesu oọ wẹ, “Mhi she gbe ikanya ebubu ukpeloe oye ẹ, ni o khia khi Itamhẹ o ri itoto na mhe ni mhi rọ gbe wẹ, onoghuo a tono mhe eche ẹ shi o?”

³³ Eni egbo iJu ẹẹ ọli, “Oa khi itobọ ikanya enete e zẹ ni anye rọ a tono ẹ eche, ama, itobọ khi u pfi unu-a! Se yeye ogbọ afue-afue u li ẹ ke lie khi Eshinẹgba u khi?”†

³⁴ Ijesu oọ wẹ, “A she kpẹ keke ọli shi ebe Ishi eyi iMosisi khi Eshinẹgba

* 10:15 Li zẹ iMat 11.27; iLuk 10.22 † 10:33 Li zẹ iLev 24.16 ‡ 10:34 Li zẹ iWolo 82.6

oṣo liẹ khi, ishinegba eṣe a khi.† 35 Anye she kpẹ leṣe khi emini ebe onopfuase o ngme khi igesikia o khi agboagbo, khi egbo ni a she kpẹ gue ingme oyi Eshinegba ye, Eshinegba o lu ishinegba. 36 Ita o she ze mhe o da keṣe neni o ghie mhe bhale agbo, ini mhi ngme gho khi Omi Eshinegba mhi khi, se a ke li a liẹ khi mhi a pfi unu-a? 37 A khi mie mhe suo, ini mhi aa ya riṣe emini Itamhe o riṣe. 38 Ama ini mhia riṣe we, ini aa ro tseku mie mhe suo, a mie ikanya onyaloa ni mhia gbe suo, ni a ro leṣe khi Ita o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyi Ita.”

39 Igho e ke gbo li dua ni weṣe e mu iJesu, ama o pfue we, o a ze we mu.

40 IJesu o da oke iJodani je ukiekie ashini iJoni o ke la batazi egbo. Igho o bie ya la akaghos. 41 Ebubu egbo e bhale akaghos deba li. Eṣe, “iJoni o a gbe ikanya onyaloa okhoghuo, ama ingmemhi ni iJoni o ngme shi ingme eyi iJesu, e bhale ya tse nya.” 42 Ebubu egbo ni e la akaghos e mie iJesu suo.

11

Eghuli oyi iLazarosi

1 Omose oghuo ni a lu iLazarosi ni o la eoli iBetani, Oṣo ghua. IBetani iMeli ali inyoghuo oli ni okpotso ni a lu iMata e la.* 2 IMeli ona o ke ku ituale ni o pfi ku Onomhue awe, ni o gbo ri itsu ni e la li ukhomhi shishi o ewe-a. Loli o khi inyoghuo iLazarosi ni o yeshi i ghua.† 3 Inyoghuo oli eni ikpotso e ghie usomhi ghi iJesu, e o li, “Onomhue, omole e do ghua.”

4 Abi iJesu o ro suo ona, o li, “Ughuamhi ona, o a ya gbe oli, ama, eri a me onana ni a me asha khi ufumhi na Eshinegba ali Omi Eshinegba.”

5 IJesu oṣo nono ingme oyi iMata ali iMeli ali iLazarosi. 6 Abi o ro tseku suo khi iLazarosi o ghua, o kie la ashini o la ramhi ogbele eva. 7 Igho o gueye eniye odukhokho eyoli, oṣo we, “A ze

ni awa mu egbe pfi je obini eke iJudia.”

8 Eniye odukhokho eyoli e o li, “Oseṣe, ode o a nuṣe ne ni egbo iJu e ro o nono ni weṣe tonon e eche. Oobos wa nono ni u gbo nyene egbe je?”

9 IJesu oṣo we, “Oa khi te ele uzogbe ramhi ele ogbomhi awa ro o me eke? Oni oṣo kia ini ogbe o la o, o a ya khi owe, itobos khi akpa oyi agbo ona o ro o me eke. 10 Ama ini o ri alo ebili e kia, o ya khi owe, itobos khi o a mholi akpa ni o ro o me eke.”

11 Abi o ke ro ngme onana se, o gueye we, oṣo we, “iLazarosi omole awa o she lese, ama mhia le ni mhi ya guise oli le.”

12 Eniye odukhokho eyoli e o li, “Abi o ro da lese-a egho, o ya ze.”

13 Eri IJesu o ro li liẹ khi iLazarosi o she ghua, ama e dabi khi egbegbi olese o ngme. 14 Igho iJesu o guele gboo khi iLazarosi o she ghu-a. 15 Ama itobos oye e, egbe e mu mhe shi o khi mhi aa nu oli la akaghos ni o ro ghu-a, ni a ro mie mhe suo. A ze ni awa le deba li.

16 ITomosi ni a gbo li e lu iDidimosi, oṣo eniye odukhokho enekpole, “A ze ni awa li deba Oseṣe je oobos ni awa nu oli ghu-a.”

17 Eghoghe ni iJesu o ke ro ramhi agho, o bhale ya e khi o she ramhi ele ene abi a te ri iLazarosi to. 18 Rote iBetani je iJerusalem o a ramhi imali eva. 19 Igho ebubu egbo iJu e she kpẹ bhale iBetani ya tse iMeli ali iMata e mu opfu shi inyoghuo we ni o ghu-a.

20 Abi iMata o ro suo khi iJesu do bhale, o fiṣe lase ya lona li ode, ama iMeli o la elemhi owa. 21 IMata oṣo iJesu, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghuo-mhe o a kha ghu. 22 Ama mhi lese khi memena khi Eshinegba o ya ri emiemini u wa mhila li ne.”

23 IJesu oṣo li, “Inyoghuo e, o gbo ya guale bhale agbo.”

24 IMata o li, “Mhi lese khi o ya te eghuli guale ogbele iguale ni o khi ogbele ni o kpukhokho.”

25 Ijesu oḡ oḡi, “Mhemhe mhi roṡe eghuli ya guise eni e ghu-a le, ni mhi ri agbo ya na we, oni o da mie mhe suo o ya mholi agbo, ini o tseku ghu-a. 26 Oni o la agbo ni o da mie mhe suo, o a tige ya ghu-a. U fe mie ona suo?”

27 Oo li, “I Onomhue! Mhi miesuo khi yeye u khi iKirisiti, Omi Eshinegba ni o ya bhale eke agbo ona.”

28 Abi iMata o ro ngme gho se o le ya ri ofie gueye iMeli, oo, “Osese o she bhale, oḡ nono e.” 29 Abi iMeli o ro suo ona o ti vule, o nyanya fie lase je ashini ijesu o la. 30 Ijesu o a kie ramhi oni eoli ni oḡ je ne, ama o kie la ashini o kia ramhi ni iMata o ro lona li ode. 31 Egb o iJu ni e la elemhi owa yese oḡi, e vule deba li je olase abi e ro me khi o ti vule je olase. E dabi khi eri o je obini uji ya vie.

32 Abi iMeli o ro ramhi ashini ijesu o la ni o me oḡi, o de ya wugha li odalo, oo li, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghuo-mhe o a kha ghu!”

33 Abi ijesu o me khi loḡi ali egbo iJu ni e kphase oḡi khi ee vie, o ro ob o ti ijesu udu, egbe e guogh oḡi a. 34 Ijesu o mhila we, oo, “Ashi a ro li to?”

E o li, “Onomhue bhale ya ghe oḡi.”

35 Ijesu o vie. 36 Egb o iJu ni e la agho, ee, “A ghe abi oḡi nono ingme oyi oḡi khe.”

37 Ama eghuo o e lie, “Loḡi ni o khueghie ozalo alo-a oo kha doḡe tsumhi iLazarosi ini o khi ghua?”

Ijesu o guise iLazarosi gbo bhale agbo

38 O gbo ri ob o ti ijesu udu. O kia je obini uji ni o khi irui, ni a gheghele eche zuse unu. 39 Ijesu oo, “A gheghele oni eche unu oni uji-a.”

iMata inyoghuo oni omose ni o ghu-a oo, “Onomhue, o she ya ke we! Amo o li ele onuzi-ene abi a te ro li to!”

40 Ijesu o li, “Mhi a kpe gueye khi u ya me ufumhi oyi Eshinegba ini u miesuo?” 41 Igho e gheghele oni eche unu uji lase. Ijesu o yase alo idane, o li, “Mhi kphemhi ne Ita, khi u suo mhe. 42 Mhi lese khi u ma suo oyemhe, itobo

oyi egbo ena mhi ro o ngme ona ni e miesuo khi yeye u ghie mhe.”

43 Abi o ro ngme ona se, o lu oḡi leghe, “ILazarosi e! Fie lasele!” 44 Oni omose ni o ghu-a o fie lasele, a ri ide olimhi gono li abo ali awe, ghe eni a ro ku oḡi alo. Ijesu oo we, “A taghie oḡi a ni a ze oḡi vu.”

Ugbamhi abi a li ya gbe ijesu-a (iMat 26.1-5; iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2)

45 Ebubu egbo iJu ni e bhale ya tse iMeli o mu opfu e me emini ijesu o rieḡe, e mie oḡi suo. 46 Ama eghuo elemhi we e vu ya gueye egbo iFarisi emini ijesu o rieḡe. 47 Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e ya lu eni e mhes e ni a lu iSaediri ya nu we mh oḡi ilegba.

E mhila egbewe, “Elo awa li ena? Aa me ikanya onyaloa ni omose onana o gbe? 48 Ini awa lina ze oḡi ob o, ogbokpa o ya mie oḡi suo. Egb o iRomu e ya shashe Owa oyi Eshinegba oyawa-a.”

49 Omose oghuo elemhi we ni a lu iKefasi, ni o ralo ugamhi oni ukpe ogho, oo li, “Aa lese ingme! 50 A lese khi ogbo otuoghuo o kha ghu-a na egbo kpa, khi o ti dose ni egbo nya e pfua?”

51 O a khi ibe eyoli o ro sa ngme oni ungmehi ona, ama ungmehi angme-shi-eke ni o ya tse ogbe na ako, khi ijesu o ya ghu-a na egbo iJu o khi ni o ngme, itobo khi loḡi o ralo ugamhi oni ukpe. 52 O a khi oyi iJu tse, ama ni o sano egbo eyi Eshinegba ni e kia miatse ku agbo nya gbili re we khili oghuo.

53 Rote ele gho vu, egbo iJu e te gba ugbamhi abi wewe e li ya gbe ijesu a. 54 Itobo igho, ijesu o a ke kia lase gboo iteva oyi egbo iJu. O ri ochogho vu je eoli ni a lu Efuremu, ni o ti mama odagbe ifufu. Agho loḡi ali eniye odukhokho eyoli e ke ga la.

55 Abi eghenge ukpe iPasova oyi egbo iJu o ro ti i bhale, ebubu egbo e te eoli ododa je iJerusalemu ya ri egbe we khi eni e pfuase, abi ushi oyewe oo e ke li neni oni ukpe o ramhi. 56 Ee

nono iJesu. Abi e rọ la elemhi Owa oyi Eshinegba, e mhila egbewe, e liẹ, “A li sa khi ọ ya bhale? Otse ọa ya bhale shi oni ukpe ona.”⁵⁷ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e she kpe mhese na eni egbo, oni ọ da lese obini iJesu ọ la, oni ogbo ọ guele ni wewe e me asha mu ọli.

12

IMeli ọ la obini iBetani ku ituale ku iJesu

(iMat 26.6-13; iMak 14.1-9)

¹ Abi o rọ kpo ogbele esesa oni ukpe iPasova le, iJesu ọ nyene egbe bhale obini iBetani, obini iLazarosi ni iJesu ọ rọte eghuli guise le ọ la. ² E nye akhe na iJesu, iMata ọ kphanọ eni eminale ghi we. iLazarosi ọ li nu we shito shi ilele oyi eni ekhe. ³ Igho iMeli ọ rue egbegbi akanama ituale ni ọ pfie ni o lolo ghale. Ọ ku ọli shi iJesu awe, ọ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọ awe a. Upfiemhi oyi oni ituale o kphela vo oni elemhi owa nya.*

⁴ IJudasi Isikaroti ni ọ khi otuoghwo eniye odukhokho eyi iJesu, ni ọ rọte ikpukhokho ya ri iJesu de, ọ me emini iMeli ọ riẹle, ọọ, ⁵ “Elo o ze ni aa rọ ri oni ituale de ni a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhue? Oni ituale o ghale ramhi ifata ukpe oyi ogbo oghuo.” ⁶ Ọa khi itobo khi ọ mholi udu iamhe na eni ẹa mhue, ọ rọ ngme ungmehi ona. Ama itobo khi oghiatọ ọ khi, ali khi lolọ ọ tsua ikpagho ọ mhue na we, ni ọ rọte muno epfia.

⁷ Ama iJesu ọọ li, “Ze ọli obọ riẹle emini o la li udu, eri ọ mu mhe egbe ẹ khe iroto oyemhe. ⁸ Eghẹghẹ kpa egbo ni ẹa mhue e rọ nu ẹ a la, ama mhemhe mhia nu ẹ ya la ana eghẹghẹ kpa.”†

⁹ Ebubu egbo iJu e suo khi iJesu ọ la iBetani, igho e je oobo. Ọa khi itobo iJesu tse e rọ je oobo, ama ni e ba me iLazarosi ni iJesu ọ te eghuli guise le. ¹⁰ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee gba ugbamhi abi e li ya

li gbe iLazarosi a, ¹¹ itobo khi ingme oyoli o ze khi ebubu egbo iJu e ku ma iJesu ọ, ni e rọ mie ọli suo.

Egbo e ri ufumhi na iJesu abi ọ rọ lo elemhi iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40)

¹² Ogbeakolo ebubu egbo ni e bhale shi oni ukpe iPasova e suo khi iJesu ọọ je iJerusalemu. ¹³ Igho e yanọ eyamhi mhue abo fie ya ẹẹ ọli. E kpe okeke gbii, e liẹ, “Tsumhi anye. Awa kuẹghie Eshinegba. Eshinegba ọ khivose na oni ọ ri eva oyi Eshinegba Onomhue ẹ bhale! Eshinegba ọ ka khivose na oghie iZireni!”‡

¹⁴ IJesu ọ me ozele akphere. O nga li shito abi Ebe-no-pfuase o ngme ọli, ni ọọ,

¹⁵ “Egbo iJerusalemu,

ulishi o khi mu ẹ!

Oghie oye ẹ ọọ bhale ena,

o nga ozele akphere ẹẹ bhale.”§

¹⁶ Eniye odukhokho eyi iJesu ẹa kpe rọte eke lese obini eni ingme ena e je. Ama abi Eshinegba ọ rọte eghuli guise iJesu le ni ọ ri ufumhi na li, e rọ tigbe sato khi a kpe keke eni ingme eyoli ena shi Ebe-no-pfuase, ali khi e ke riẹle eni ingme ena deba li ghue.

¹⁷ Olele egbo ni e nu ọli la agho abi ọ rọ rọte uji lu iLazarosi lasela, ni ọ rọ rọte eghuli guise ọli le, e kie kia gueye egbo abi a li me oni ingme. ¹⁸ Itobo khi ebubu egbo e suo khi iJesu ọ gbe akanya onyaloa ona e rọ ve lasela ya me ọli. ¹⁹ Igho egbo iFarisi e nu egbe we ngme ọli, e liẹ, “Awa aa mholi emini awa dobe ya li ona. Aa me khi egbo nya e ke ẹ deba li!”

IJesu ọ ngme ingme eghuli oyoli shi eke

²⁰ Egbo iGiriki e li la eni e je iJerusalemu ya ga eghẹghẹ oni ukpe iPasova. ²¹ E ya mhila iFilipu (ni ọ khi onge iBetisaida ni o la iGalili) ẹ ọ li “Ọga, anye ẹ nono ni anye me iJesu, ni anye nu ọli ngme.”

* 12:3 Li ze iLuk 7.37-38 † 12:8 Li ze iDeut 15.11 ‡ 12:13 Li ze Iwolo 118.25,26 § 12:15 Li ze iZaka 9.9

22 IFilipu o vu ya gueye Aduru, wewe aava e ya gueye iJesu.

23 IJesu oo, “Oni eghẹghẹ o she ramhi ni a ro ri ufumhi oniemi oyi Omi Ogbọ ya khase. 24 Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, ini aa li ri ukpamhi ado ko eke ni o ghua, eri o kie ya li abi o kie kpe li. Ini a roli ko eke ni o ro ze, o ghua, o fu, o ri imomhi ni e bu lasale. 25 Onini o da nono ingme agbo oyoli dose ode ne, o ya de oli obo a, ama oni o da nono ingme agbo oyoli elemhi agbo ona ne, eri o kese o shi e khe agbo na agboagbo.* 26 Oni o nono khi loli ya ga mhe, oo mema ya ke deba mhe. Ashini mhi da la kpa, o li la akagho. Itamhe o mu ekpe na li.

27 “Memena udu oyemhe o ke sheshe. Elo mhi ke ya ngme? ‘Eri mhi ke ya lie, Ita, khi ze ni eghẹghẹ ona o bhale deba mhe?’ Iiye, oni eghẹghẹ ni o ze ni mhi ro bhale agbo na! 28 Ita ri ufumhi ni o la eva oye khase.”

Igho Eshinegba o rote idane ngme lase, oo, “Mhi she kpe ri ufumhi ni o la eva oyemhe khase egbọ na agbo, mhi ya gbo ligho riele oli.”

29 Ebubu egbọ ni e migha epfepfe agho e suo khi uruli oyi Eshinegba o ngme. Egbọ oghuo ee, “Akphala o de!” Egbọ elese ee, “Ageni o nu oli ngme!”

30 Ama iJesu oo, “Oa khi itobo oyemhe uruli oyi Eshinegba ogho o ro ngme ungmehi ogho, ama itobo oye elo. 31 Oni eghẹghẹ o she ramhi ni a ro ri agbo e gue ezọ. Memena, a ya khu Okphaghię oni o kpe e mhesę shi agbo ona ukpekhomhi pfi. 32 A kha da yase mhe nga idane oora apfida ne, mhi ya ti ogbokpa bhale deba mhe.” 33 Eri o ngme ona ni o ro rokhase we uwali eghuli ni o ya ghu.

34 Eni egbọ ee oli, “Ushi ni Eshinegba o ro na iMosisi na awa o gue oli ye anye khi agboagbo Omiepfuese o ya la o. Seę u ke li a lie khi a mema ya yase Omi Ogbọ nga idane? Oghuo o khi oni Omi Ogbọ ona?”†

35 IJesu oo we, “Akpa o ya la e iteva ukuku eghẹghẹ. A ke kia okiali abi oni akpa o kie la e iteva memena, ini obili o khi ya bi e, itobo khi oni o la alo ebili o lese obini oo je. 36 A regbenga oni akpa ni o ri akpa na e abi o kie li la e iteva, ni a li khi egbọ ni e ri imeke e na egbọ.” Abi iJesu o li ngme ona se, o lase we iteva le, je ashini ea ke te e me oli.

Umha-miesuo oyi egbọ iJu

37 Abi iJesu o tseku gbe ikanya onyaloa ena ukpeloe oyewe, ea kie lama mie oli suo. 38 Onana o ri emini Azaya ni o khi Omekeguele o kpe ngme shi eke ya tse, ni oo,

“Onomhue, oghuo o lama mie usomhi oyanye suo?

Oghuo Onomhue o mema

khueghie ekpabo eyoli-a khase?”‡

39 Onana o ze khi ea dobe miesuo, itobo khi Azaya o gbo ngme oli shi ashese khi, 40 “Eshinegba o she tase we alo a, o gbo zuse we udu ini e khi me eke ali ini udu oyewe e khi lese ingme. Ini e khi ya mu pfi, ni mhi me asha re we ze.”§ 41 Eri Azaya o ngme ona itobo khi o she kpe me ufumhi oyi iJesu, o gbo kpe ngme ingme oyoli.

42 Abi o tseku khia khi ebubu eni ee ralo eyi egbọ iJu e mie iJesu suo eghẹghẹ ni a ngme ena, ea ngme oli lasale, itobo khi e na ulishi oyi iFarisi ini e khi khu ewe owa ugamhi ya lase.

43 Irari khi e nono ikuęghię ni o rote obo oyi egbọ bhale dose oni o rote obo oyi Eshinegba bhale.

Ungmemhi oyi iJesu a ro ya ri egbọ na agbo gue ezọ

44 IJesu o tsesę leghe guele, oo, “Oni o da mie mhe suo, oa khi mhemhe tse o miesuo, ama oni o ghie mhe o li miesuo. 45 Onini o da me mhe, o she li me oni o ghie mhe. 46 Mhi she bhale agbo ya ri akpa ge na egbọ na agbo, ini eni e mie mhe suo okhoghuo o khi la alo ebili. 47 Oni o suo ungmehi oyemhe ni o da ro shi o, o a

* 12:25 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33 † 12:34 Li ze Iwolo 110.4; Aza 9.7; Ezik 37.25; iDan 7.14 ‡ 12:38 Li ze Aza 53.1 § 12:40 Li ze Aza 6.10

khi mhemhe mhi ya pfa ezọ mu ọli. Oa khi eri mhi bhale ya ri egbo na agbo gue ezọ, ama eri mhi bhale ya mie agbo pfuese. ⁴⁸ Oni ọọ pfa ezọ mu oni ọ da kie mhe ali ungmehi oyemhe, ọ la agho. Eni ingmemhi ni mhia ngme e ya pfa ezọ mu ọli ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁹ Itobo khi ọa khi ungmehi ọotsobo oyemhe mhia ngme, ama ungmehi ni Ita ni ọ ghie ọ mhesẹ na mhe mhi ngme mhia ngme.” ⁵⁰ Mhi lesẹ khi oni ushi oyi Eshinegba, o ri agbo na agboagbo ọ na ogbo. Irarigho, eri mhi ẹ ngme emini Ita ọ gueye mhe mhi ngme.

13

Ijesu ọ kpe eniye odukhokho eyoli awẹ-a

¹ Abi o ro kpọ eleghuo ukpe iPasova le, ijesu ọ lesẹ khi oni eghẹghẹ o she ramhi ni ọ ro ya te agbo lasela je oyi Ita. O ma kie kpe nono ingme oyi egbo eyoli ni e la agbo, ọ roli khase we khi eri loli nono ingme oyewe pfo.

² Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e la ashini e la le eminale ele ogbomhi. Okphaghie ọ she roli shi udu oyi ijudasi omi iSamọ Isikaroti ọ ka ro ijesu de. ³ Ijesu ọ lesẹ khi Ita ọ she ro ekpabo nga lue obo, ọ lesẹ khi obo oyi Eshinegba loli kpe te bhale, ali khi obo oyoli loli gbo nyene egbe ya je. ⁴ Igho ijesu ọ rote ashini ọ shito ti vule, ikhi ashini e la le eminale, ọ gueghie awulu ni ọ so kpeda, ọ ri ode ni a ro ọ muno amẹ egbe-a mu oku. ⁵ Igho ọ ku amẹ shi atalabi, ọ kpe eniye odukhokho eyoli awẹ-a. O rue ode ni a ro ọ muno amẹ egbe a ni ọ ro mu oku shishi we amẹ awẹ-a.

⁶ Abi ọ ro kpe ramhi iSamọ iPita ọ, iPita ọọ, “Kie! Onomhue yeye u kha ke kpe mhe awẹ a?”

⁷ Ijesu ọọ li, “Wa lesẹ emini mhia riele memena, ama u ya lesẹ okhese.”

⁸ ISamọ iPita ọọ, “Onomhue, atsobo ogho! Wa ya tigbe kpe mhe awẹ-a.”

Ijesu ọọ, “Ini mhia kpe ẹ awẹ-a, wa aa ke khi oyemhe.”

⁹ ISamọ iPita ọọ, “O kha khi igho, Onomhue, ọa khi awẹ tse u ke lesẹ ya kpe mhe-a! Ama kpe mhe abo ali ukhomhi-a ma ọ.”

¹⁰ Ijesu ọọ li, “Ogbo ni ọ da khue se, ọ she pfuase, ọa khi oni ọ ke gbo ya khue-a, ama awẹ ọ ke lesẹ ẹ yeghe-a. Eẹ nya a she pfuase, se ni otuoghwo elemhi e.” ¹¹ Irari khi ijesu ọ she kpe lesẹ oni ọ ya ro ọli de, loli o ze ni ọ ro lie, “Eẹ nya a she pfuase, se ni otuoghwo elemhi e.”

¹² Abi ijesu ọ ro kpe we awẹ a se, ọ riele awulu ni ọ kpe gueghie ro so, ọ ya shito ashini ọ kpe te vule. Oo mhila we, “A li lesẹ akanya ni mhi gbe na ẹ lena?” ¹³ “A lu mhe ‘Osesẹ’ ali ‘Onomhue.’ A ga gue ngme, itobo khi emini mhi khi gho. ¹⁴ Memena ni mhemhe ni mhi khi Onomhue ali Osesẹ oyee mhi she kpe ẹ awẹ-a, ee a li ke kpe egbe ẹ awẹ-a. ¹⁵ Mhi she ri irokhokho khase ẹ, ni a li ke riele emini mhi riele na e.* ¹⁶ Egbegbi ingme mhi gueye ẹ, khi oni ọ ga ogbo, ọa ya fu dose oni ọọ ga, oni a aghiusomhi ọa ya fu dose oni ọ ghie ọli usomhi.† ¹⁷ Abi a ro lesẹ eni ingme ena egho, a ya khivose na ẹ, ini a ro li gba akanya.

Ijesu ọ guele shi eke khi a ya re lue de

(iMat 26.20-25; iMak 14.17-21; iLuk 22.21-23)

¹⁸ “Aa khi ee nya mhi nu ẹ ngme. Mhi lesẹ abi ingeli eyi eni mhi ze e li. Ama, emini Ebe-no-pfuase o ngme, o mema bhale ya tse, ikhi oni ọọ, ‘Ogbo ni ọ nu mhe ẹ le eminale ọ ya nyene egbe mu okholi vule shi mhe ọ.’‡

¹⁹ “Eri mhia gue ona ye ẹ shi eke neni a ligho me ọli, ishegho ini a ligho me gho, a ya miesuo khi ‘Mhemhe mhi khi oni mhi khi.’ ²⁰ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, khi oni ọ da kpe abo mie aghiusomhi ni mhi ghie, mhemhe ọ li mie, oni ọ da mie mhe, oni ọ ghie mhe ọ li mie.”§

* **13:15** Li ze iLuk 22.27 † **13:16** Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 15.20 ‡ **13:18** Li ze Iwolo 41.9 § **13:20** Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16

21 Abi iJesu o ro ngme ona se, udu o a ke sheshe oli, o guele gboo, oo, “Egbegbi ingme mhi gueye e, khi otuoghuo elemhi e, o ya remhe de.”

22 Eniye odukhokho eyoli e bino egbe alo gase, o lolo sha we abo oni iJesu o ngme. 23 Oghuo omoo odukhokho ni iJesu o mema nono ingme oyoli, o shito mama iJesu. 24 ISamo iPita o ro ikpialo nu oni omoo odukhokho ngme, oo li, “Mhila iJesu, oghuo oni ogbo o fe khi elemhi awa.”

25 Igho oni omoo odukhokho ni o shito mama iJesu o mhila li, oo, “Onomhue, oghuo oni ogbo o khi elemhi anye?”

26 IJesu o so li o, oo, “Oni mhi ya ri ibuledi ona somhi utasa oni awa te e le emhi enana na ne, loli lo.” Igho o so oni ibuledi elemhi utasa, o ro na iJudasi omi iSamo Isikaroti. 27 Abi iJudasi o lese mie oni ibuledi se, Okphaghiye o lo oli udu. IJesu o gueye oli, “Nyanya ya riye emini wa nono ni u riye.” 28 Ogbokhoghuo abi e ga li shito o le eminale, o a la ni o lese emini o ze ni iJesu o ro ngme oli ghoo. 29 Aborokhia khi iJudasi o tsua ikpagho o hue na we, eghuo e dabi khi eri iJesu o gueye oli o ka de emini e ro o li ukpe iPasova. Elese e dabi khi otse eri oo o ka somhi eni ea hue opfa. 30 Abi iJudasi o mie oni ibuledi se. O fie lase aghoaghoo. Eliyose o she ramhi.

IJesu o ri ushi onogbo na we

31 Abi iJudasi o ro vu se, iJesu oo, “Eena egbo e ya me ufumhi oyi mhemhe Omi Ogboo, e ya te idiegbe oyi Omi Ogboo me ufumhi oyi Eshinegba. 32 Ini egbo e rote idiegbe oyi Omi Ogboo me ufumhi oyi Eshinegba, eghoghe agho Eshinegba lolighuo o ya nyanya ri ufumhi oyi Omi Ogboo khase egbo.

33 “Eniye eyemhe, mhia ke nu e ya la akana tese. A ya nono mhe, aa ke me mhe. Mhi gue ona ye e memena, abi mhi kpe li gueye eni ee mhes eyi egbo iJu, ni mhiye, Aa dobe ya ramhi obini mhi-a je.”*

34 “Memena mhi ro ushi onogbo na e: A nono ingme oyi egbe e. Abi mhi li nono ingme oye e, a mema li ya nono ingme oyi egbe e.† 35 A kha da mhoo inono na egbe e ne, egbo kpa e ya lese khi eniye odukhokho eyemhe a khi.”

IJesu o ngme o shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34)

36 ISamo iPita o mhila li, oo, “Onomhue, obo wa le?”

IJesu oo li, “Waa ya dobe deba mhe je obini mhia je, ama u ya deba mhe okhese.”

37 IPita o mhila li, oo “Elo e ze ni mhi aa ro dobe ya deba e? Mhi mu egbe ni agbo oyemhe o li opfu-a!”

38 IJesu o ke gbo so li o, “U ga mema mu egbe agbo oye o ro lie opfu-a na mhe? Mhi gueye khi, neni okpa o gbieghe, u ya lie khi u waa lese mhe ramhi itese!”

14

IJesu khi ode ni a te e bhale deba Eshinegba

1 IJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “Aa khi ze ni udu o yese e-a, a mie Eshinegba suo, a gbo li mie mhe suo. 2 Elemhi owa ni a la e kpoku shi apfe oyi Itamhe. Ini o a khi igho lo, mhi kha gueye e. Mhia ya vu ni mhi ya mu egbe asha shi eke khe e. 3 Mhi kha vu ya mu egbe shi eke khe e se, mhi ya gbo nyene egbe bhale ya wolo e ma egbe vu, ishegho ashini mhi ya la, ni a li nu mhe la akagho. 4 A lese ode ni a te e je ashini mhia je.”

5 ITomosi oo li, “Onomhue, anye ea lese obini u wa je. See anye li ya lese ode je obini u wa je?”

6 IJesu oo li, “Mhemhe mhi khi ode ni a te e je obini oyi Eshinegba. Mhemhe mhi ri igesikia ni o la Eshinegba a khase. Mhemhe mhi ri agbo o na ogbo. Ogboo khoghuo o a me asha ya je obini oyi Ita ini o a li rote oboo oyemhe. 7 Eri a kha lese mhe lo, a

* 13:33 Li ze iJon 7.34 † 13:34 Li ze iJon 15.12,17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5

kha li lẹṣe oni Ita. Rọ te memena vu, a she lẹṣe ọli, a gbo mẹ ọli.”

⁸ IFilipu ọọ, “Onomhue, ri oni Ita khaṣe anye, emini anye lẹṣe nono gho.”

⁹ IJesu o sọli o, o, “IFilipu, mhi she nu e la tẹṣe, waa kie lẹṣe oni mhi khi? Oni o da mẹ mhe, o she mẹ oni Ita. Sẹ u kiele e liẹ ‘Ri oni Ita khaṣe anye?’ ¹⁰ Filipu, waa miesuo khi mhi la elemhi oyi Ita, ali khi Ita o la elemhi oyemhe? Inggmemhi ni mhi gueye e nya e a khi eyemhe. Ita ni o la mhe elemhi o ga gbe ikanya ena nya. ¹¹ A mie emini mhi ngme suo ini mhi e khi mhi la elemhi oyi Ita ali khi Ita o li la elemhi oyemhe. Ini aa mie emini mhi ngme suo, a ri itobo ikanya onyaloa ni mhia gbe miesuo. ¹² Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da mie mhe suo, o ya gbe ikanya enabi mhia gbe. O ya gbe ikanya eni e fu doṣe eni abi mhia gbe, itobo khi mhia je oyi Ita. ¹³ Emini a ro eva oyemhe mhila nya mhi ya ri eṣe o, eghẹghẹ agho ni omọ ri ufumhi oyi Ita khaṣe egbọ. ¹⁴ Emini a ro eva oyemhe mhila nya, mhi ya ri eṣe na e.

Ijesu o shobo khi lolu ya ghi Ayemhe-nọ-pfuase bhale agbo

¹⁵ “A kha nono ingme oyemhe, a ya ri omheṣe oyemhe gba akanya. ¹⁶ Eghẹghẹ agho, mhi ya lema Ita, o ri Okpaghiobo oṣe na e, ni o ya nu e la agbo agbo. ¹⁷ Lolli o khi Ayemhe ni o ri igesikia ni o la Fshinegba a khaṣe agbo. Egbọ na agbo e a doṣe mie ọli itobo khi e a mẹ ọli wẹkhi eri e lẹṣe ọli. Ama, e e ena a lẹṣe ọli, itobo khi o nu e la, o la elemhi oye e.

¹⁸ “Mhia ya ze e obo shi eke abi omi-olimhi, mhi ya gbo nyene egbe bhale deba e. ¹⁹ O kha deṣe, egbọ na agbo e a ke e mẹ mhe, ama e e ena, a ya mẹ mhe. Itobo khi mhi ya gbo la agbo, a ya li la agbo. ²⁰ Ini ogbe ni eṣe o ramhi, a ya lẹṣe khi mhi la elemhi oyi Itamhe, khi e e a la elemhi oyemhe, abi mhi li la elemhi oye e.

²¹ “Oni o mie ishi eyemhe ni o ri ewe gbe akanya, o nono ingme oyemhe.

Itamhe o ya nono ingme oyi oni o da nono ingme oyemhe, mhi ya li nono ingme oyi oni ogbo, mhi ri egbe mhe khaṣe ọli.”

²² IJudasi (o a khi oni a lu Isikaroti) ọọ, “Onomhue, elo o ze khi u fe ya ri egbe e khaṣe anye tse, ni u wa ro ya ri egbe e khaṣe agbo kpa?”

²³ IJesu o sọ li o, ọọ, “Oni o da nono ingme oyemhe, o ya ri oseṣe oyemhe gbe akanya. Itamhe o ya nono ingme oyi ọli, mhemhe ali Itamhe, anye bhale ya nu ọli la. ²⁴ Oni o a da nono ingme oyemhe, o a ro oseṣe oyemhe ya gbe akanya. Eni oseṣe ni mhia seṣe e, e a khi eye mhe, ama obo oyi Itamhe ni o ghie mhe e te bhale.

²⁵ “Mhi she gue ena ye e, abi mhi kie li nu e la. ²⁶ Ama oni, Ayemhe-nọ-pfuase ikhi Okpaghiobo, ni Ita o ya ro eva oyemhe ro ghi e, o ya seṣe e emhikpa. O ya gbo re e yelele emhikpa ni mhi gueye e. ²⁷ Mhi ze e obo shi agbo ona shi opfomhe, mhi ri opfomhe oyemhe na e. O a khi oni abi egbọ na agbo e ro o na ogbo mhi ro na e. A khi ze udu yese e a, ali a khi ze ni ulishi o mu e.

²⁸ “A suo abi mhi ro gueye e khi mhi ya rote iteva oye vu, khi mhi ya gbo bhale deba e. Ini a nono ingme oyemhe lo, a kha ke ghele khi mhia je oyi Itamhe, irari khi lolli o fu doṣe mhe. ²⁹ Mhi she gue ingme ena ye e shi eke neni a mẹ we, ishegho ini a da kie ligho mẹ we, a mie mhe suo. ³⁰ Mhia ke nu e ngme tẹṣe, itobo khi okphaghi e ni o kpe mheṣe shi agbo ona, ọọ bhale. O a mholi ekpabo shi agbo oyemhe, ³¹ ama egbọ na agbo e mema ya lẹṣe khi mhi ma nono ingme oyi Ita, ali khi emini Itamhe o mheṣe na mhe mhi ri eṣe, mhia ri eṣe tee.

“A bhale ni awa vu ana le.

15

Ijesu o khi egbegbi oora upfonu

¹ “Mhemhe mhi li abi oni upfonu ni o mo umomhi onete, Itamhe o ri eṣe e shi o. ² Lolli ọọ kanọ uguabo oyemhe ni o a ya mo umomhi a. O o ri eṣe uguabo oyemhe ni ọọ mo umomhi, ni o gbo

mọ imọmhi eni e bu. ³ Ungmemhi ni mhi she nu ẹ ngme o she riẹlẹ ẹ ti ni a rọ doḅe mọ imọmhi enete. ⁴ A toma mḅe idiegbe, mḅemḅe mhi ya toma ẹ idiegbe. Uguabọ ọọra okhọghuo ọa doḅe ya mọ umọmhi ọọtsobọ oyọli, o mema ya to ma idiegbe ọọra. U kẹ neta khi eri a doḅe ya riẹlẹ eminete ini aa toma mḅe egbe.

⁵ “Mḅemḅe mhi khi ọọra upfonu, ẹẹ a li abi iguabọ. Ini u toma mḅe egbe ni mhi rọ li toma ẹ egbe, u ya mọ imọmhi eni e bu. Ini a rọ obọ rue mḅe ọ le, aa doḅe ya riẹlẹ emhikhọghuo onete. ⁶ Ini u waa da toma mḅe egbe ne, eri a ya khi ẹ pfi. Eri u ya li abi iguabọ ekhakha ni, a ti ẹ ma ri erali toṣe-a. ⁷ Ini u toma mḅe egbe, ni ingmemhi eyemḅe e rọ la elemhi oyẹ, emiemini o ghọle ẹ kpa wa mhila, a ri ọli nẹ. ⁸ Eminete ni a riẹlẹ o ri ufumhi ghi Itamḅe. Ona o rọkhasẹ khi eniye odukhokho eyemḅe a khi.

⁹ “Abi Ita ọ nono ingme oyemḅe, ighọ mhi li nono ingme oyẹ. A la elemhi inono oyemḅe. ¹⁰ Ini a rọ ishi eyemḅe gbe akanya, a ya la inono oyemḅe, abi mhi li ri ishi eyi Itamḅe gbe akanya ni mhi li la inono oyọli. ¹¹ Eri mhi gue ona ye ẹ ni oghẹlẹ oyemḅe o vọ ẹ udu, ni oni oghẹlẹ oyẹ ẹ o gba pfo. ¹² Ushi ni mhi rọ na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ, abi mhi nono ẹ.* ¹³ Aa mẹ inono olese ni o fu doṣe oni ọgbọ ọ rọ ghu-a na emọle ọli. ¹⁴ Emọle mḅe a khi ini a da ri ishi eyemḅe gbe akanya. ¹⁵ Mhi aa kẹ lu ẹ eni ẹ ga mḅe, itobọ khi ọni ọ ga ọgbọ ọa lẹṣe akanya ni ọga oyọli ọ gbe. Ochoghọ, emọle mhi ke ẹ lu ẹ, itobọ emini mhi rọte obọ oyi Itamḅe wẹna nya mhi gueye ẹ. ¹⁶ Ọa khi ẹ ẹ a zẹ mḅe, mḅemḅe mhi zẹ ẹ ni mhi ri akanya na ẹ, a ka gbe ikanya enete ni ikanya eyẹ ẹ e migha. Isheghọ Ita ọ ya rọ emini a rọ eva oyemḅe mhila nya na ẹ. ¹⁷ Ushi oyemḅe ni mhi shi na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ.

Egbọ na agbọ ee biselemhi eniye

* **15:12** Li zẹ ijon 13.34; 15.17; 1 ijon 3.23; 2 ijon 5

† **15:25** Li zẹ Iwolo 35.19; 69.4

odukhokho eyi Ijesu

¹⁸ “Ini ẹgbọ na agbọ ẹ biselemhi ẹ, a sato khi ighọ e kpe li biselemhi mḅe. ¹⁹ Ini a khi eyi ẹgbọ na agbọ lọ, e kha nono ingme oyẹ ẹ abi enayewe. Abi o ke li memena khi, aa ke khi eyi ẹgbọ na agbọ itobọ khi mhi she rọte elemhi agbọ zẹ ẹ, lọli o zẹ khi ẹgbọ na agbọ e rọ biselemhi ẹ. ²⁰ A sato ingme ni mhi gueye ẹ, ‘Oni ọọ ga ọgbọ ọa fu ẹ doṣe ọga oyọli.’ Ini e kpe mu okhọli vule shi mẹ ọ ghue, e ya mu okhọli vule shi ẹ ọ. Ama ini e rọ osesẹ ni mhi sesẹ gbe akanya, e ya rọ osesẹ oyẹ ẹ li gbe akanya.† ²¹ E ya lina ngeli deba ẹ itobọ khi enayemḅe a khi, ali itobọ khi ẹa lẹṣe ọni ọ ghie mḅe. ²² Ini mhi aa bhale ya nu wẹ ngme lọ, ẹa kha mhọli umha-guekia oyi olamḅe. Ama ẹa ke mhọli emini e gue ọli ya nga egbe khi o rewe a lamḅe olamḅe. ²³ Oni ọ da biselemhi mḅe, Itamḅe ọ li liẹ biselemhi. ²⁴ Ini mhi aa la akpewe gbe ikanya ni ọgbọese ọa doḅe gbe ghue lọ, ẹa kha mhọli umha-guekia oyi olamḅe. Ama memena e she mẹ eni ikanya ọnyaloa, ama e kiele ẹ biselemhi mḅe ali Itamḅe. ²⁵ Ama ona o zẹ ni emini a keke shi ebe ushi oyewe o rọ bhale ya tse, oni ọ khi, ‘Afuẹ ẹ biselemhi mḅe.’‡

²⁶ “Ini ọni Okpoghiobọ ọ bhale, ọni mhi rọte obọ oyi Itamḅe ya ghie ghi ẹ, lọli ọ khi Ayemḅe nọ ọ ri igesikia ni o la Ita a khasẹ, ọ ya pfi ọtselẹ shi ingme oyemḅe. ²⁷ Eẹ a ya li mema pfi ọtselẹ na mḅe, itobọ khi rọte igbaekele a te nu mḅe la.

16

¹ “Eri mhi gue ona a ye ẹ ini a khi tsua irudunga pfi. ² Egbọ e ya khu ẹ owa ugamhi fiẹ lase, eghẹghẹ o ga ya ramhi ni ọgbọ ọ kha gbe ọngeẹ a, ọ dabi khi eri lọli ẹ ga Eshinegba. ³ E ya riẹlẹ eni emhi ena deba ẹ, itobọ khi ẹa lẹṣe Ita, wẹkhi mḅemḅe. ⁴ Ama, eri mhi gue ona ye ẹ, ini oni eghẹghẹ o ramhi, a ya sato khi mhi kpe tse agua

† **15:20** Li zẹ iMat 10.24; iLuk 6.40; ijon 13.16

ye ẹ. Itobọ khi mhi kie nu ẹ la mhi aa rọ kpẹ gue ingme ena ye ẹ.

Akanya ni Ayemhe-nọ-pfuase ọọ gbe

⁵ “Memena, mhia lẹ deba oni ọ ghie mhe, ama ọngẹẹ ọa kie mhila mhe, ‘Obo wa je?’ ⁶ Itobọ khi mhi gue ingme ena ye ẹ, udu oyeẹ o she yese-a. ⁷ Ama igesikia mhi gueye ẹ, ni o rọ ti ẹ egbe mhi rọ rọte ẹ iteva a vu. Itobọ khi ini mhi aa vu, oni Okpaghiobo ọa ya bhale. Ama ini mhi da vu mhi ya ghie ọli ghi ẹ. ⁸ Ini Ọ da bhale, Ọ ya rewe lese umha-guekia ni o la ingme olamhe, ọ gbo rewe li lese ipfuase oyi Eshinegba ali iso-ẹzo oyọli. ⁹ Ọ ya rewe lese khi umha-guekia ni o la olamhe o khi, umha mie mhe suọ. ¹⁰ Ọ ya rewe lese khi e ya mhọli ipfuase oyi Eshinegba, itobọ khi mhi je oyi Ita ni aa ke te tigbe ya me mhe ¹¹ Ọ ya rewe lese emini iso-ẹzo oyi Eshinegba o khi. Itobọ khi a she pfa ẹzo mu okphaghie oni ọ mhese ẹ shi agbo ona.

¹² “Mhi mhọli emini e bububu ni mhi kha gbo gueye ẹ, ama e bu dose ni a dobe ya mie. ¹³ Ama ini Ayemhe ni ọ ri igesikia a khasẹ ọ da bhale, ọ ya ri igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba nya khasẹ ẹ. Ọa ya ngme ungmehi ọotsobo oyọli, ama emini ọ suọ ọ ya ke ngme. Ọ gbo gueye ẹ ingme ni a ya me. ¹⁴ Mhemhe ọ ya ke ti nga, itobọ khi ọ ya mie mhe ungmehi ni mhi ngme gueye ẹ. ¹⁵ Emini Itamhe ọ mhue nya, eyemhe lo, loli o ze khi mhi kpẹ gueye ẹ khi emini mhi rọ na Ayemhe-nọ-pfuase, ọ ya gueye ẹ.

Oya oyeẹ o ya mele oghẹle a

¹⁶ “O kha denẹ, aa ke me mhe, o kha ke gbo denẹ a gbo me mhe.”

¹⁷ Eniye odukhokho eghuo ee mhila egbewe, “Elọ ọ ri ona a ngme, ni ọọ liẹ awa khi, o kha denẹ khi awa aa ke a me lue, ali khi o kha ke gbo denẹ khi awa gbo lo ya me lue? Ọ gbolo ẹ, ‘Itobọ khi mhi ya je obini oyi Ita.’ ¹⁸ Elọ ọ ri ‘O kha denẹ’ ngme? Awa aa lese ingme ni ọ rọ ọli ngme!’ E kie lina mhila egbewe.

¹⁹ Ijesu ọ she lese khi ẹẹ nono ni e mhila lue oni ungmehi ona, ọ mhila

we, “Eri a mhila egbe ẹ abi mhi ri oni ungmehi ngme, ni mhi rọ liẹ, ‘O kha denẹ aa ke ya me mhe ali khi o kha gbo denẹ a ya me mhe?’ ²⁰ Egbegbi ingme mhi gue ẹ ye ẹ, a ya vie, a vie oya. Ama egbo na agbo e ya ke ghele, ẹẹ a mhue iyeseudu-a, oni iyeseudu-a o ya mele oghẹle-a na ẹ. ²¹ Ini okpotso ọ ya bia, udu o yese ọli a itobọ khi egheghe osue o she bhale, ama ini ọ bia oni omọ se, ọọ ghele, ọ yele osue ni ọ me a. Irari khi ọọ ghele khi loli bia omọ shi agbo. ²² Igho o li li ẹ egbe, memena udu o yese ẹ a, ama mhi ya gbo me ẹ. Eghẹghe agho oghẹle o vo ẹ udu, oghẹle ni ogbo ọa dobe ya mie. ²³ Ini oni ogbele o ramhi, aa ke ẹ mhila mhe emhikhoghuo. Mhi gue igesikia a ye ẹ khi Itamhe ọ ya rọ emini a ri eva oyemhe mhila kpa na ẹ. ²⁴ Ga ramhi memena, aa kie ri eva oyemhe mhila emhikhoghuo. A mhila khi a ya me mie, ishegho ni oghẹle oyeẹ o gba pfo.

Ijesu ọ khọli okhọli agbo mu ọ le

²⁵ “Mhi aa lolo kpẹ khueghie ingme-a gue ẹ ye e. Ama egheghe ọọ bhale ni mhi aa ke rọ ligho nu ẹ ngme, ama mhi ya gue ingme oyi Ita ye ẹ gboo. ²⁶ Ini oni ogbele o ramhi, a ya ri eva oyemhe mhila Ita emini o ghole ẹ. Mhi aa liẹ khi mhemhe mhi ya mhila na ẹ. ²⁷ Ita ọọ nono ingme oyeẹ, itobọ khi a nono ingme oyemhe, a gbo miesuo khi obọ oyi Eshinegba mhi te bhale. ²⁸ Obọ oyi Ita mhi te bhale ya lo elemhi agbo, memena mhi gbo te elemhi agbo ya vu je deba Ita.”

²⁹ Eniye odukhokho eyọli ẹẹ ọli, “Ena u tigbe ẹ khueghie ingmemhi eye-a gueye anye gboo, waa ke ẹ biẹbiẹ eni ingme-a gueye anye. ³⁰ Eena anye lese khi u lese emhikpa, ọa ke khi ogbo ọ ke gbo ya ke mhila ẹ ogbo. Onana o ze khi anye miesuo khi obọ oyi Eshinegba u te bhale.”

³¹ Ijesu ọ sọ we ọ, ọ, “A she miesuo memena? ³² Eghẹghe ọọ bhale, oni egheghe o she ramhi, ni ẹẹ nya a rọ ya miatse ku, ogbogbo ọ je apfe oyọli. Mhemhe-ghuo tse mhi ke ya la. Ama

o'a khi mhemhēghuo tse mhi la, itobo khi Ita o nu mhe la. ³³ Eri mhi gue ingme ena ye e, ni a ri itobo khi a kugbe mhe o mhuē opfomhe. Egbō na agbō e ya ri osue na e me. Ama a mholi udu, itobo khi mhi she mu agbō o le.”

17

Ijesu o so iromhi na eniye odukhokho eyoli

¹ Abi ijesu o ro nu eniye odukhokho eyoli ngme se, o yase alo bino idane, o so iromhi, oo, “Ita, oni eghēghē o she ramhi. Ri ufumhi oyi Omiē khase agbō, ni Omiē o li ri ufumhi oye khase agbō. ² Itobo khi u she ri ekpabo na li, shi ukhomhi oyi egbō na agbō kpa, ni o ri agbō na agbōagbō na egbō ni u ro na li. ³ Agbō na agbōagbō khi, ni a ro lese e, ikhi yeye ni u khi egbegbi Eshinegba oghuo kpe. Ni a gbo ro lese mhe ijesu iKirisiti, ni u ghie. ⁴ Mhi she ri ufumhi oye khase egbō na agbō, abi mhi ro o gbe akanya ni u ro na mhe, ni mhi gbe oli pfo. ⁵ Ita, gbo ri ufumhi ni mhi kpe mholi na mhe memena, ikhi ufumhi ni mhi rote eke mholi neni a ma agbō.

⁶ “Mhi she ri e khase egbō ni u te elemhi agbō ro na mhe. Egbō eye e khi ni u ro na mhe. E she ri ungmemhi oye gbe akanya. ⁷ Memena e she lese khi emhikpa ni u ro na mhe khi obō oye e te bhale. ⁸ Mhi she gueye we usomhi ni u ro na mhe, wewe e she mie oni usomhi. E she lese egbegbō khi obō oye mhi te bhale, e gbo miesuo khi yeye u ghie mhe.

⁹ “Mhi so iromhi na we, o'a khi egbō na agbō nya mhi so iromhi na, ama eni u ro na mhe irari khi egbō eye e khi. ¹⁰ Emhikpa ni mhi mholi eye e khi, emini u mholi eyemhe e li khi. Wewe e ri ufumhi oyemhe khase egbō na agbō. ¹¹ Memena mhia bhale deba e, mhia ke la elemhi agbō, ama wewe e kie la elemhi agbō. Ita ni o pfuase, ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, ni e khi

oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. ¹² Eghēghē ni mhi ro nu we la, mhi ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, mhi khe we ekhe. Okhoghuo o o'a pfua, se ni oghuo elemhi we ni o khi oni o ya pfua, ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.*

¹³ “Memena mhia bhale deba e, mhia ngme ingmemhi ena, abi mhi kie li la elemhi agbō, ini eniye odukhokho eyemhe e mholi oghēlē ni o gba pfo, onabi oyemhe. ¹⁴ Mhi she gue usomhi oye ye we, ama agbō e biselemhi we, itobo khi e ke khi enayi agbō abi mhia li khi onayi agbō. ¹⁵ Mhi aa lie u wolo we elemhi agbō lasese, ama tsumhi we obō oyi Ona okholo. ¹⁶ E'a khi enayi agbō abi mhi aa li khi ona agbō. ¹⁷ Ri igesikia oye rewe pfuase. Irari khi egbegbi ungmemhi ungmemhi oye o khi. ¹⁸ Abi u li ghie mhe je elemhi agbō, igho mhi li ghie we je elemhi agbō. ¹⁹ Itobo ewe mhi ro ri egbe mhe ne, ini wewe ee li ligho ri egbe we ne egbegbō.

Ijesu o lema na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo nya

²⁰ “O'a khi itobo oyi eniye odukhokho eyemhe tse mhi ro so iromhi ona. Mhi li so iromhi na egbō ni e li ya te otsele oyewe mie mhe suo. ²¹ Mhi so iromhi e ga kugbe khi oghuo. Ita! Mhi so iromhi e la elemhi oyi awa, ezeze abi u li la elemhi oyemhe ni mhemhe mhi li la elemhi oye. Mhi so iromhi e khi oghuo ini agbō e mie we suo khi yeye u ghie mhe. ²² Mhi ri ufumhi ni u ro na mhe na we ini e kugbe khi oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. ²³ Mhemhe mhi la elemhi oyewe, yeye u la elemhi oyemhe, ni e ga kugbe khi oghuo, ishegho ni agbō e lese khi yeye u ghie mhe, ali khi u nono ingme oyewe abi u nono ingme oyemhe.

²⁴ “Ita, yeye u ri we na mhe. Mhia nono ni e nu mhe la ashini mhi ya la kpa, ishegho ni e me ufumhi ni u

* 17:12 Li ze Iwolo 41.9

rọ na mhe itobọ khi u nono ingme oyemhe neni a ma agbo.

²⁵ “Ita ni o pfluase! Agbo ẹa lese oni u khi, ama mhemhe mhi lese oni u khi, enana e lese khi yeye u ghie mhe. ²⁶ Mhemhe mhi ri oni u khi khase, igho mhi kie li ya ke riele oli, ishegho inono ni u mholi na mhe, o la we egbe, ni mhemhe mhi li la elemhi oyewe.”

18

Abi a li ri ijesu de

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53)

¹ Abi ijesu o ro so iromhi ona se, loli ali eniye odukhokho eyoli e da uchoke ni a lu iKidironi lase. Ogba ni a ko ẹra na lu olivu shi o la epfe agho, ijesu ali eniye odukhokho eyoli e lo elemhi oni ogba oyi ẹra olivu. ² Ijudasi oni o ri oli de o lese oni ogba, itobọ khi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e kele lona akaghọ. ³ Igho ijudasi o tsua ekhọli-okhue eyi iRomu, ali egbo ni e la Owa oyi Eshinegba e khe ekhe ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi iJu ali iFarisi ma egbe. E tsua itsua okhọli, ali igbili igolo ali ikpa. E lo ogba oyi ẹra olivu le.

⁴ Ijesu o she kpe lese emini loli ya me, o mhila we, oo. “Oghuo a nono?”

⁵ Eẹ oli, “Ijesu onge iNazareti!”

Ijesu oo, “Mhemhe na.”

Ijudasi ni o ri oli de o migha mama we. ⁶ Abi Ijesu o ro gueye we khi, “Mhemhe na,” igho e ti je ukhokho, e de ya gbe.

⁷ Ijesu o gbo mhila we, oo, “Oghuo e khi a nono we?”

E gbo lie o li, “Ijesu onge iNazareti.”

⁸ Ijesu oo, “Mhi she kpe gueye e khi mhemhe na. O kha khia khi mhemheghuo a nono, a ze ni eni e kpole e vu.” ⁹ Eri ijesu o ngme ona ni emini o kpe ngme o bhale ya tse, ni oo: “Ita! Mhi aa wase okhoghuo elemhi egbo ni u ro na mhe a.”

¹⁰ Igho iSamọ iPita, ni o tsua itakobi shi emhi o ji oli lasele ro be oni o gbe akanya a deba oga oyi ekpodalo

ugamhi esọ na obita ukhomhi pfi-a. IMakosi a lu oni omose. ¹¹ Ijesu oo iPita, “Rue itakobi ogho shi ashini u kpe te ji oli lasele. Eri u dabi khi mhia ya rote uko osue ni Itamhe o mhesa na mhe ya da?”*

A mu ijesu bhale odalo iguezo oyi egbo iju

¹² Igho ekhọli-okhue eyi iRomu ali eni e kpeda na we ali eni e khe ekhe owa ugamhi ni o fune eyi egbo iJu, e gba ijesu mu, e ge oli abo je ukhokho. ¹³ E te odode rue oli bhale ayi Anasi, ni o khi ogo iKefasi. IKefasi o khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oni o kpeda oyi egbo iJu oni ukpe ogho. ¹⁴ IKefasi o ke kpe ye egbo iJu ude, khi ini ogbo otuoghuo o ghu-a na egbo ni e bu, o ti dose ni egbo ni e la eoli nya e pfua.†

IPita o kie ijesu

(iMat 26.69-70; iMak 14.66-68; iLuk 22.55-57)

¹⁵ ISamọ iPita ali omọ odukhokho oyi ijesu olese, e deba ijesu. Oni omọ odukhokho ali oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kpe lese egbe. Igho oni omọ odukhokho o deba ijesu lo elemhi apfe oyi oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ¹⁶ Abi iPita oo migha olase epfe ode unuekpe, oni omọ odukhokho ogho o nyene egbe je olase, o ya nu oni omueshi ni o la agho ngme, o rue iPita lo elemhi apfe. ¹⁷ Oni omueshi ni o la ode unuekpe o me iPita, o o li, “Oa khi omọ odukhokho oyi oni omose ogho u li khi?”

IPita oo, “Iye, mhia khi loli.”

¹⁸ Ulili o gbe. Eni e khe ekhe ali ighumha e migha gasa erali ingamhi ni e pfi, e khase erali. IPita o li nu we migha a khase erali.

Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila ijesu ogho

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iLuk 22.66-71)

* 18:11 Li ze iMat 26.39; iMak 14.36; iLuk 22.42

† 18:14 Li ze iJon 11.49-50

19 Oni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o mhila iJesu ogbo osese eyoli ali eniye odukhokho eyoli. 20 IJesu o soli o, o, "Mhi aa tigbe na sheli sese osese elemhi Owa Oyi Eshinegba ali owa ugamhi ni mhi la a sese gboo egheghe kpa, ikhi ashini egbo iJu e legba. 21 Elo o ze khi aa mhila mhe ogbo? A ka mhila egbo ni e suo osese oyemhe. E lese emini mhi ngme."

22 Abi iJesu o ngme ona se, oghuo eni e khe ekhe o lase iJesu esu, o li, "Elo o ze ni u ro ligho nu Oga oyi ekpodalo ugamhi a ngme?"

23 IJesu oo, "Ini u lese khi mhi aa gue ngme, gue emini o ti ni mhi ngme le, ni egbo e suo. Ama o kha khia khi mhi gue ngme, elo o ze ni u ro lase mhe esu?"

24 Ana Anasi o la lie e rue oli ghi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, abi a kie li ge oli abo je ukhokho. Egheghe ona, iKefasi ali Anasi e ga khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e kpeda.

IPita o gbo kie iJesu

(iMat 26.71-75; iMak 14.69-72; iLuk 22.58-62)

25 IPita o kie migha akaghoo, oo khase erali. Egbo elese e mhila li, "Wa she khi oghuo eniye odukhokho eyi omose oghoo?" IPita o so we o, oo, "Iye! Oa khi mhemhe."

26 Oghuo oni o gbe akanya a deba oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni o khi ogbo oyi omose ni iPita o be esu ukhomhi a, o gbo mhila iPita, "Oa khi yeye mhi she me khi u nu omose oghoo la elemhi ogba?"

27 IPita o gbo le, "Iye!" Uto-ghuokpe, okpa o gbieghe.

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti ya gue ezoo
(iMat 27.1-2,11-14; iMak 15.1-5; iLuk 23.1-5)

28 Ele uzogbe fiefie, e rue iJesu fie owa oyi iKefasi je apfe oyi igovunoo oyi egbo iRomu. Enighie eyi egbo iJu ea lama lo elemhi oni apfe, itobo

khi ea nono ni ichimhi umha-pfuase ni o mu we, ini ee dobe le eminale iPasova. 29 Itobo igho oni igovunoo na lu iPaleti o fie je olase deba eni egbo iJu, oo we, "Umha-gueli onoghoo a gue shi omose ona egbe?"

30 Ee oli, "Ini o mhue umha-gueli lo anye ea kha rue oli bhale ghie."

31 IPaleti oo we, "A rue oli vu ya gue ezoo egbe-a abi ushi oyee o ngme sho."

Egbo iJu ee oli, "Anye aa mhoo afu ni a ro o lie a ka gbe ogboa." 32 Eri a lina me onana ni emini iJesu o kpe ngme ni o bhale ya tse, ikhi ungmemhi ni o la guele uwali eghuli ni loli ya ghu.†

33 IPaleti o nyene egbe je elemhi apfe oyoli, o lu iJesu mhila, oo, "Yeye u khi oghie oyi egbo iJu?"

34 IJesu oo. "Udu oye ogbo ona ni u mhila mhe o te bhale abi khi ogbo o gue ingme oyemhe ye e?"

35 IPaleti oo li, "Onge iJu we khi mhi khi? Egbo eye ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rue e bhale ghi mhe, Elo u li?"

36 IJesu oo li, "Eghiele oyemhe o khi onayi agbo ona. Ini igho o khi lo, eni e deba mhe e kha ye okhoo na mhe, ini a khi dobe mu mhe ghi eni e mhesu eyi egbo iJu. Ama memena, eghiele oyemhe o khi onayi agbo ona."

37 Igho iPaleti o mhila li, "Oghie u ti e khi?"

IJesu oo, "U gue ga ngme oli ni u ro khi oghie mhi khi. Onana o ze khi a bia mhe bhale elemhi agbo, ni mhi ro ri emini o khi igesikia khase egbo na agbo. Oni o da khi ona igesikia ne, oo suo oyemhe."

38 IPaleti o mhila li, "Elo o khi igesikia?"

A pfa ezoo igbea mu iJesu
(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

Igho iPaleti o gbo fie je olase, o gueye egbo iJu, oo, "Mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o remhe ya pfa ezoo mu oli a gbe oia 39 Ama, abi a li ini a da li ukpe iPasova khi, ukpe khi ukpe

† 18:32 Li ze iJon 3.14; 12.32,33

kpa, eri mhia rue oḡbo oḡhuo eḡbo eye e eni a mu shi owa ighumha abo-a na e. A nono ni mhi wolọ oghie iJu abo a na e?”

⁴⁰ Igho e tsese gbii, ee oli, “Iye! Ri Ochogho rue iBarabasi obo a na anye.” (iBarabasi iko o li, oni o gbe oḡbo a o khi ni a mu shi owa ighumha.)

19

A pfa ezo igbea mu ijesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

¹ Igho iPaleti oo a gbe ijesu itali egbegbo. ² Eni ekholi-okhue e nyanog iguabo eera igba riele arula oghie rughu ijesu ukhomhi, e rue awulu ni o khi egholi ni o li abi oyile nabi a ro o so oghie so oli. ³ E gbo bhale deba li, e ro oli li egia, e lie oli, “A yase obo eke na oghie oyi iJu!” E lase oli alo.

⁴ iPaleti o ke gbo fie je olase deba eḡbo iJu, oo, “A ghe oli e, mhi rue oli lasele na e ni a ro lese khi mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o re mhe ya lie a ka gbe oli a.” ⁵ Abi ijesu o ro fie lasele ni o ro rughu arula igba, o gbo so awulu egholi oyile ni oghie o so, iPaleti oo, “A ghe oni omose!”

⁶ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e khe ekhe Owa oyi Eshinegba e ro me oli, e tsese, ee, “A ta li ma oora apfida! A ta li ma oora apfida!”

iPaleti oo, “Ee a rue oli vu ya ta ma oora. Mhi aa me umha-gueli shi oli obo.”

⁷ Eḡbo iJu ee oli, “Anye mhue ushi ni o guele a gbe oia, itobo khi oo lu eḡboli Omi Eshinegba.”

⁸ Abi iPaleti o ro suo ona, ulishi o tigbe mema lolo mu oli. ⁹ O nyene egbe je elemhi apfe oyoli, ya mhila ijesu, “Onge obo u khi?”

Ama ijesu o tsaghiye oli-a. ¹⁰ iPaleti oo, “Wa ya mie mhe unu? Wa lese khi mhi mholi ekpabo ni mhi ro dobe ya pfa e shi eke, ali khi mhi gbo dobe ya lie a ka te ma oora apfida gbe-a?”

¹¹ Ijesu oo oli, “Wa kha mholi afu shi mhe idiegbe ini o a khi Eshinegba o ri oli ne lo, ama oḡbo ni o mu mhe

bhale ghi e, loli o mholi umha-gueli oyi olamhe ni o fu ne.”

¹² Abi iPaleti o ro suo ona se, o nono ode ni o te ya wolọ ijesu abo a, ama eni eḡbo iJu e kiele tsese, e lie oli, “Ini u ze oli obo, wa khi omole iSiza oghie oniemhi oyi iRomu. Onini o da guele khi oghie loli khi, obo iSiza o khi.”

¹³ Abi iPaleti o ro suo ingmemhi ena, o rue ijesu je olase, iPaleti o ya shito ukpho eche ni o shito la so ezo, ni a lu Etefe eche (iGabata a ri elemhi Iburu ee lu oli) ¹⁴ Eghoghe agho ovo o lese ramhi iteteva ukhomhi elegeho, ikhi ogbele ni a mu egbe e shi ukpe iPasova. iPaleti oo eni eḡbo iJu, “Oghie oye o!”

¹⁵ Ama e tsese, “A rue oli ya gbe-a! A rue oli ya gbe-a! A ta li ma oora apfida!”

iPaleti o mhila we, oo, “A nono ni mhi ta oghie oye e ma oora apfida?” Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee o li, “Anye aa mholi oghie olese dose oghie iSiza.”

¹⁶ Igho iPaleti o ri ijesu na ekholi-okhue e ka ta li ma oora apfida.

A ta ijesu ma oora apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43)

Ro te agho vu ekholi-okhue e te rue ijesu vu. ¹⁷ Ijesu o fie lasele, loligho o tsua oora apfida oyoli, o je ashini a lu “Ukhomhi olimhi ni o ku igua-a.” (iGogota a ri elemhi Iburu e lu akagho.) ¹⁸ Agho e tali ma oora apfida shi, e ta eḡbo aava ma eera mama li. Oghuo epfe obita, onokpole epfe obogobo, ijesu o la we iteva. ¹⁹ iPaleti o keke emhi ro kphase oni oora-apfida. Emini o keke shi o khi, “Ijesu Onge iN-azareti, Oghie oyi Eḡbo iJu.” ²⁰ Ebubu eni eḡbo iJu e ze oni emhi, itobo khi ashini a ta ijesu ma oora apfida shi o nuata shi apfe. Elemhi Iburu, ghe iLatini ali iGiriki a ro keke oni emini a ro kphase oora apfida ni a ta ijesu ma. ²¹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi eḡbo iJu ea lama shi emini iPaleti o keke. E ya gueye oli, ee oli, “Anye ea nono ni u keke oghie oyi iJu shi o, emini u

kha keke shi o khi, Oghie oyi egbo iju omose ona o khi loli khi.”

²² IPaleti oo we, “Mhi she keke emini mhi keke.”

²³ Abi eni ekholi-okhue e ro ta iJesu ma oora apfida se, e wolo ide eyoli kemhi shi asha ene. Ogbogbo o rue asha eghuo o, e gbo rue awulu oyoli ni a do ni aa rote ashikhoghuo gbela toma.

²⁴ Eni ekholi-okhue e gueye egbe we, “Awa khi nyan o li-a, awa ti ebe shi o, ni awa me oni o ya mu, ni o rue oli.” Eri a me onana ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse, ni oo, “E kemhi ide eyemhe, e gbo ti ebe shi awulu oyemhe.”

²⁵ Inyo iJesu, ali inyoghuo inyoli nokpotso, ali iMeli ughue iKilopasi, ali iMeli onge iMagidaleri e migha mama oni oora apfida ni a ta iJesu ma. ²⁶ IJesu o me inyoli ali om odukhokho oyoli ni o nono ingme oyoli, khi o migha epfe agho, iJesu oo, “Inyo! Omi-e gho.”

²⁷ O gueye oni om odukhokho, oo li, “Inye gho.” Ro te agho vu oni om odukhokho o te rue oni inyo iJesu je apfe ni o te nu o la.

Eghuli ni iJesu o ghu
(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49)

²⁸ IJesu o lese khi emhikpa e she ze ukhomhi, oo, “Okiam o a gbe mhe.” Onana o ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse.* ²⁹ Ubene ni o vo onyo ni o khe-a o la epfe agho, e so isoso† elemhi oni onyo e ro oni isoso kphase ukpokpo oyi oora ni a lu isopu ni o nue, e nise oli je iJesu unu. ³⁰ Abi iJesu o ro to unu oni onyo, o, “O she pfo.”

O do ukhomhi gbe, o ghua.

³¹ Ekhemhue eyi egbo iju e vu ya mhila iPaleti o ze ni wewe e ya pfi emhi shi awe eyi emose ni a ta ma era apfida guogh-a. Ali ni wewe e taghie we te eni era apfida tiemhile. Emini o ze ni e ro ligho mhila khi, elegho

khi ogbele ni ala mu egbe khe ogbele iyemhea oyi egbo iju. Eri ea nono ni e la ikhomhi era apfida ramhi ogbele iyemhea, itobo khi oni ogbele iyemhea ogho, ogbele ipfuase na ke o khi. ³² Eni ekholi-okhue e vu ya pfi emhi shi ogbo oni odode ni a ta ma oora apfida mama iJesu awe guogh-a. E gbo ligho ya guogh eyi oni o kpole a. ³³ Ama abi e ro ramhi ayi iJesu, e bhale ya e khi o she ghua, itobo igho ea ke pfi emhi shi iJesu awe guogh-a. ³⁴ Oghuo eni ekholi-okhue o so iJesu ogbhoro epfe, utoghuokpe, oia ali ame e te oli egbe ku lasese. ³⁵ Ogb o ni o ri eloe me ona o pfi otsese shi o, otsese ni o pfi o khi igesikia itobo khi o lese gboo khi igesikia ona o khi. Eri o pfi otsese ona ni a khi eni e miesuo. ³⁶ Onana o ri emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni o guele khi, “Ogbokhoghuo o ya khi ugua shi oli idiegbe.”‡ ³⁷ Ebe-no-pfuase o gbo ngme gho shi asha olese khi, “E ya ke bino oni e ya to ogbhoro gbese a.”§

Iroto oyi iJesu
(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56)

³⁸ Abi a ro me ona se, iJosefu onge Arimatia, ni o khili otuoghuo eniye odukhokho ni e bena e deba iJesu itobo khi o na ulishi oyi ekhemhue eyi egbo iju, o le ya mhila iPaleti olimhi oyi iJesu. IPaleti o lama na li o rue olimhi oyi iJesu ya ro to. Igho iJosefu o bhale ya rue oli vu. ³⁹ INikodemosi ni o ke ya me iJesu ele iyose o kphase iJosefu. O tsua ikhumhi ni a ro o to olimhi egbe ini o khi kele kea. Eni ikhumhi e bu ramhi akpulu ikoko oghuo. O gbo tsua ituale ni e pfi mhu.* ⁴⁰ Eni emose aava e tsua olimhi oyi iJesu, e ri ide epfopfo gono oli. Abi e li i gono oni olimhi, igho e pfi ituale shi oli egbe, ni e ri ikhumhi na ro o shi olimhi egbe ma o, abi egbo iju e lie mu olimhi egbe shi iroto, abi

* 19:28 Li ze Iwolo 69.21; 22.15 † 19:29 isoso egbo eghuo e lu isoso ukodo. ‡ 19:36 Li ze Okiali 12.46; iNba 9.12; Iwolo 34.20 § 19:37 Li ze iZaka 12.10 * 19:39 Li ze iJon 3.1-2

ushi oyewe o ngme. ⁴¹ Ukuku ogba o la ashini a ta iJesu ma oora apfida shi, uji ona ufuegbhe onogbo ni aa ri ogbo to ghue o li la agho. ⁴² Itobo khi elẹgho o khi ogbele ni a ro mu egbe e shi eke ke ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ali khi oni uji na ufuegbhe o ti mama we, e ri olimhi oyi iJesu yeshi agho.

20

Ijesu o rote eghuli guale
(iMat 28.1-8; iMak 16.1-8; iLuk 24.1-12)

¹ Ele uzogbe fiefie ele ni oo deba ogbele iyemhea oyi egbo iJu, obili o kie la ogbe. IMeli onge iMagidaleri o je uji ashini a ri iJesu yeshi, o bhale ya e khi a she gheghele eche unu oni uji-a. ² Igho o so awe unamhi na je ayi iSamọ iPita ali omọ odukhokho ogho ni iJesu o nono ingme oyoli, o gueye we, oo, “E tsua olimhi oyi Onomhue elemhi uji ufuegbhe a! Anye aa lese obini e tsua li je.”

³ Igho iPita ali oni omọ odukhokho ogho e vu ya je oni uji ufuegbhe. ⁴ Wewe aava ee na, ama oni omọ odukhokho ogho o na dose iPita, o kpe ramhi oni uji ufuegbhe ke iPita. ⁵ O nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe, ama o lo elemhi o. O me ide ni a kpe ro khuli idiegbe oyi iJesu. ⁶ Igho iSamọ iPita ni o kpukhokho ramhi agho o dose ya lo elemhi oni uji ufuegbhe. O me eni ide khi e la elemhi uji ufuegbhe. ⁷ Ode olimhi ni a ro ge iJesu ukhomhi o li la agho. Oni ode o khili shi ashaoda shi ide enekpole o. O kie khili shi agho abi a kie kpe li roli khili olimhi oyi iJesu, o taghie a. ⁸ Igho oni omọ odukhokho ogho ni o kpe ramhi oni uji, o li lo elemhi oli, o ri eloe me, o miesuo. ⁹ Oni eghẹghẹ ea kie lese emini a keke shi ebe khi iJesu o ya te eghuli guale. ¹⁰ Igho eni eniye odukhokho e nyene egbe je apfe.

Ijesu o ri egboli khasẹ imeli onge iMagidaleri
(iMat 28.9-10; iMak 16.9-11)

¹¹ IMeli o migha olase oni uji ufuegbhe oo vie. Abi o li kie le vie, o nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe. ¹² O me khi igeni aava ni e so itsua epfopfo e shito elemhi oni uji ufuegbhe ni a ri olimhi oyi iJesu yeshi. Oghuo o shito obini iJesu o kpe ri ukhomhi shi, oni o kpole o shito obini o kpe ri awe shi.

¹³ E mhila li, ee oli, “No kpotso, elo u vie e shi?” Oo we, “E she tsua Onomhue oyemhe vu, mhi aa lese obini e roli shi.”

¹⁴ Igho o nyene egbe o me khi iJesu o migha agho, ama o lese khi iJesu lo. ¹⁵ Ijesu o mhila li, oo li, “No kpotso elo u vie e shi, oghuo wa nono?”

IMeli o dabi khi oni o ri ele shi oni ogba ni o la agho lo, o, “Oga ini yeye u tsua li vu kpekpe gueye mhe obini u roli shi ni mhi je agho ya tsua li.”

¹⁶ Ijesu o li, “Meli.” O so alo ghue oli, o tsesẹ leghe ri elemhi oyi egbo iJu yemhe oli, oo, “Raboni!” Osesẹ a ri ona ngme elemhi Iburu.

¹⁷ Ijesu o gueye oli, “Khi mu mhe mhuẹ, itobo khi mhi aa nyene egbe je oyi Ita ne. Ama ka gueye inyoghuomhe khi mhi ya nyene egbe je oyi Itamhe ni o li khi Ita we, ali Eshinegba oyemhe ni o li khi Eshinegba oyewe.”

¹⁸ Igho iMeli onge iMagidaleri o vu ya gueye eniye odukhokho khi lolu me iJesu Onomhue. O gueye we ingme ni Onomhue o gueye oli.

Ijesu o ri egboli khasẹ eniye odukhokho eyoli
(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49)

¹⁹ Abi ogbomhi o ro mu eke elẹgho ni o khi ogbeakolo oyi ele iyemhea oyi egbo iJu, ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, eniye odukhokho eyoli e le gba elemhi owa, e sono okpe ode itobo khi ee na ulishi oyi egbo iJu eni ee mhesẹ. Udemhija, iJesu o bhale ya migha we iteva bia, oo, “Opfomhe o ka nu e la.” ²⁰ Abi o ro ngme ona se, o ri abo ali epfe khasẹ we. Oghẹle o vo we elemhi shi abi e li me Onomhue. ²¹ Ijesu o gbo lie we, “Opfomhe o ka

nu e la. Abi Ita o li ghie mhe mhi li lie ghie e.”²² Igho o yemhe ku we, oo, “A mie Ayemhe-no-pfuase,²³ Ogbõ ni a da gbe olamhe kua na, a she gbe kua na li, ama ini aa da gbe kua na we ne, aa gbe kua na we.”*

Ijesu o ri egboli khase iTomosi

²⁴ Otu oghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ni a lu iTomosi ni a gbolo ee lu itsema, o nu we la agho ni ijesu o ro bhale we iteva.²⁵ Eniye odukhokho eni e kpole e gueye oli, e o li, “Anye me Onomhue!”

iTomosi oo, “Ini mhi aa li me emeli ni o la ashini a te ta itse shi oli abo ni mhi ri umiesobo oyemhe ti oli, ni mhi aa ro ri obõ shio oni o la li epfe, mhi aa ya miesuo khi o she guale.”

²⁶ Abi o ro gbe utui, eniye odukhokho eyoli e gbo lona elemhi owa, iTomosi o nu we la agho, e so okpe ode. Udemhija ijesu o gbo bhale ya migha we iteva bia, oo we, “Opfomhe o ka nu e la.”²⁷ O gueye iTomosi, oo li, “Ri umiesobo ti ana, bino mhe abo, gbo nise obõ ti mhe epfe. Khi ke mhõli akhokhomhe, miesuo!”

²⁸ iTomosi o li, “Onomhue oyemhe, ali Eshinegba oyemhe!”

²⁹ Ijesu oo li, “Itobõ khi u me mhe u ro miesuo? Ikhivose o khi na eni ea me mhe ne ni e miesuo.”

Emini o ze ni a ro keke ebe ona

³⁰ Ijesu o la ukpeloe oyi eniye odukhokho eyoli gbe ikanya onyaloa ni e bububu elese ni ogbo oa keke shi ebe ona.³¹ Ama eri a keke ena shi ebe ini a miesuo khi ijesu khi iKirisiti, ikhi Omiepfuese Omi Eshinegba, ali, ini a mhõli irudunga, a ya mhõli agbo itobõ eva oyoli.

21

Ijesu o ri egboli khase eniye odukhokho eyoli etuoshilua

¹ Abi a ro me ingme ena se, ijesu o gbo ri egbe oli khase eniye odukhokho eyoli, epfe okẽ oniemhi ni

a lu iGalili. Ina a li me oli.² ISamo iPita, ali iTomosi na lu itsema, ali iNatanieli onge iKena na eke iGalili, ghe iJoni ali iJemhisi imi iZebedi, ali eniye odukhokho eyi ijesu aava elese e ga legba asheghuo nya.³ ISamo iPita oo, “Mhia vu ya mu ifele.”*

Ee oli, “Anye ya deba e ye.” Igho e lo elemhi oko-okẽ oniemhi oni ikeke. Ama eliyose elegeho nya, ea mu emhikhoghuo.⁴ Ele uzogbe fiefie, ijesu o migha egele oyi okẽ oniemhi, ama wewe ea lese khi ijesu o nu we ngme.⁵ Ijesu o mhila we, oo, “Emole mhe, aa kie me afele okhoghuo mu?”

Ee oli, “Anye ea me emhikhoghuo mu.”

⁶ Oo we, “Pfi aga oye je epfe obita oyi oko-okẽ oniemhi khi a ya me ifele mu.” Igho e pfi aga je obini o ngme, ea ke dobe ti oni aga lo elemhi oni oko-okẽ oniemhi itobõ khi o she mu ifele ni e bu.†

⁷ Igho oni omõ odukhokho ni ijesu o nono ingme oyoli, o o iPita, “Onomhue lo!” Abi iSamo iPita o suo khi Onomhue lo ni o nu we ngme lena, o nyanya ro itsua so (itobõ khi eri o kpe taghie ide eghuo egbe-a), o ji pfilo elemhi ame.⁸ Eniye odukhokho eni e kpole e gua oni oko-okẽ oniemhi bhale esõ okẽ, e e ti oni aga bhale epfe egele. Ekekhe oa ke lolo nuẽ shi we o, emhi nabi ete-awe egbhuẽshe o ke rote agho khi.⁹ Abi e ro ramhi egele, e me ingamhi erali agho, a ri afele to o, ibuledi e li nga o.

¹⁰ Ijesu oo we, “A rote ifele ni a mu lena rue bhale.”

¹¹ iPita o nga egele le, o ya tialo oni aga ni o vo ifele enieniemhi ngale egele, eni ifele e kugbe khi egbhueshilua ali igbese. Abi eni ifele e rie ligho bu, oni aga oa nyanõ a.¹² Ijesu oo we, “A bhale ya le emhi.” Ogbokhoghuo eni eniye odukhokho oa mhila li, “Oghuo u khi?” Itobõ khi e lese khi Onomhue lo.¹³ Igho ijesu o ya rue oni ibuledi kemhi na we, o gbo kemhi oni afele na we.

* 20:23 Li ze iMat 16.19; 18.18 * 21:3 Li ze iLuk 5.5 † 21:6 Li ze iLuk 5.6

14 Onana o khi utonuzi-eṣe ni iJesu o ri egbḶli yaa khaṣe eniyḶ odukhokho eyḶli abi o te roṣe eghuli guale.

IJesu o nu iPita ngme

15 Abi e roṣe le se, iJesu oḶ iSamḶ iPita, “SamḶ omi iḶḶni! U fe nono ingme oyemhe doṣe emhi enana nya?”

IPita o so li o, o Ii, “Onomhue, u leṣe khi mhi nono ingme oye.”

IJesu oḶ, “Ri eminale na imi isumha eyemhe le.”

16 Utonuzeva, iJesu oḶ li, “SamḶ omi iḶḶni, u fe nono ingme oyemhe?”

IPita oḶ Ii, “GueḶgueḶ Onomhue, U leṣe khi mhi nono ingme oye.”

IJesu oḶ, “Ri eminale na isumha eyemhe le.”

17 Utonuzese iJesu oḶ li, “SamḶ omi iḶḶni, u fe nono ingme oyemhe?”

Oni ingme o to iPita egbe, itobo khi iJesu o mhila li itese, “U fe nono ingme oyemhe?” IghḶ iPita o so li o, o, “Onomhue, u leṣe emhikpa, u leṣe khi mhi nono ingme oye.”

IJesu oḶ li, “Ro eḶloe khu isumha eyemhe.” 18 IJesu oḶ, “IḶṣikia mhi gue ye khi, abi u roṣe khi ozele, eri u ri itsua so u fiḶ je obini o ghḶle e, ama ini u womhe, ogboṣe o ke ya ri itsua ke so e, o mu e obḶ je obini o ghḶle e ni u je.” 19 Eri iJesu o ngme ona ni o roḶkhaṣe abi iPita o li ya ghua ni o ya ro ufumhi ghi EshineḶba. IghḶ oḶ iPita, “Ke deba mhe.”

20 IPita o nyeneḶ egbe, o me oni omḶ odukhokho ni iJesu o nono ingme oyḶli, oni o shito mama iJesu abi e ro nu iJesu le eminale ni o kpukhokho khi oḶ deba weṣe. LoḶli oḶ ke mhila iJesu ogbo ni oḶ, “Onomhue, oghuo o ya re de?” 21 Abi iPita o roṣe oḶli, o mhila iJesu, oḶ, “Se egbo na agbo e fe ya li oni omḶse ona?”

22 IJesu so li o, o, “Ini mhia nono ni o la agbo ramhi ni mhi roṣe ya gbo nyeneḶ egbe bhale agbo, onoghuo o khi oye shi o? Ke deba mhe.”

23 Ona o ze ni e roṣe beṣa ngme oḶli iteva oyi eniyḶ odukhokho eyi iJesu, khi oni omḶ odukhokho ona oḶ ya ghu

ghue. Ama iJesu oḶ liḶ khi oḶ ya ghu ghue. Eri o leṣe liḶ, “Ini mhia nono ni o la agbo ramhi ni mhi roṣe ya gbo mu egbe nyeneḶ bhale, onoghuo o khi oye shi o?”

Ungmemhi ni o kpukhokho

24 LoḶli khi omḶ odukhokho ni o pfi oṣeḶ shi eni ingmemhi ena, loḶli o gbo keke we shi ebe. Awa gbo leṣe khi emini o ngme khi iḶṣikia loḶ.

25 Ikanya ebubu e laḶ ni iJesu o gbe. Ini eḶ a keke we nya ukpamhi oghuo-oghuo loḶ, mhi sa khi agbo ona nya oḶ kha luṣe ebe ni a kha keke we shi.

Ikanya Eyi Ighiusomhi eyi iKirisiti

A rue Ijesu nga idane

¹ Elemhi ebe oni odode ni mhi kpe keke ghi yeye iTiofilosi,* mhi keke ikanya ni Ijesu o o gbe ali emini o sese rote igbaekele, ² ya ramhi ogbele ni a ro rue oli nga idane. Neni a rue oli nga idane, o rote Ayemhe-no-pfuase ri omhese na ighiusomhi na kee ni o ze. ³ Abi o ro ghu-a se, ogbele egbhueva o la elemhi agbo o ri egboli kia khashe ighiusomhi eyoli, ni o rokhase gboo khi akhokhomhe o la o khi o la agbo. E me oli, oo gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye we. ⁴ Eleghuo khi e legba asheghuo, khi o nu we e le eminale, o ri omhese ona na we, oo we, "A khi rote iJerusalemu vu, a migha khe isomhopfa ni mhi gueye e, ikhi isomhopfa ni itamhe o shobo.† ⁵ Ame iJoni o ro o batazi egbo, ama o ke ya tese neni a ri Ayemhe-no-pfuase ya batazi e."‡

A rue Ijesu nga iloghie (iMak 16.19-20; iLuk 24.50-53)

⁶ Abi ighiusomhi e ro nu ijesu legba kugbe, e mhila li, ee oli, "Onomhue, u ya la egheghe ona rue eghiele oyi egbo iZireni nyene gbo na we?"

⁷ Oo we: "Aa khi eni e lese oni egheghe ali oni ogbele ni Ita o ri afu eyoli mhese. ⁸ Ama ini Ayemhe-no-pfuase o bhale e idiegbe, a ya mholi ekpabo, a ya ke pfi otsele na mhe elemhi eke iJerusalemu, ali eke iJudia, ali iSameria ali elemhi eke agbo ona nya."§

⁹ Abi o ro ngme eni ingmemhi enana se, a rue oli nga idane abi e kie li ghofeli oli. Otughunu o khukhu oli-a, o rue oli odalo oyewe le.*

* **1:1** Li ze iLuk 1.1-4 † **1:4** Li ze iLuk 24.49 ‡ **1:5** Li ze iMat 3.11; iMak 1.8; iLuk 3.16; iJon 1.33
§ **1:8** Li ze iMat 28.19; iMak 16.15; iLuk 24.47-48 * **1:9** Li ze iMak 16.19; iLuk 24.50-51 † **1:13** Li ze iMat 10.2-4; iMak 3.16-19; iLuk 6.14-16 ‡ **1:19** Li ze iMat 27.3-8

¹⁰ E bino idane chii abi o li vu, utoghuokpe emose aava ni e so ide epfopfo e migha we iteva. ¹¹ Ee we, "Egbo iGalili, elo o ze ni a ro migha a feli idane chii? Oni ijesu ona ni a rue odalo oyewe vu nga idane, abi a li rue oli vu, igho o li ya gbo nyene egbe bhale."

A ze iMatayasi to eloli iJudasi (iMat 27.3-10)

¹² Igho, eni ighiusomhi na kee e rote oni ukhomhi Ute Eera Olivu ni e migha vu je iJerusalemu, agho o la lolo nue shi iJerusalemu, okiali imali oghuo lo, ni Ishi eyi iMosisi o lama shi ogbo ke kia ogbele iyemhea. ¹³ Abi e ro ramhi iJerusalemu, e nga ukhomhi atonga, e lo elemhi owa ni ee legba. Eni e la akaghofe khi iPita, iJoni, iJemhisi ali Aduru, iFilipu ali iTomosi, iBatolomiu ali iMatiu, iJemhisi olese ni o khi omi Afeusi, iSamioni ni o la otu iZiloti ali iJudasi omi iJemhisi.† ¹⁴ Wewe nya e lona a kugbe egheghe kpa a so iromhi. Ghe eni ikpotso ali, iMeli inyoo ijesu, ali inyoghuo ijesu.

¹⁵ Ogbele ni a ngme ena, iPita o vule migha iteva oyi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo. Egbo egbhuesesa e la agho (120) ¹⁶ Igho oo, "Inyoghuo, a mema ya ri emini ebe-no-pfuase o ngme tse, ni Ayemhe-no-pfuase o rote unu oyi iDefidi ngme shi eke shi iJudasi egbe, loli oni iJudasi ni o ri ode khashe egbo ni e mu ijesu. ¹⁷ Otuoghuo elemhi awa o khi ni o nu awa gbe akanya abi aghiusomhi."

¹⁸ IJudasi o woloo ikpagho ni o mie shi ikanya okholo ni o gbe ya de eke. Agho o de tu ukhomhi eke ku ito-a shi. ¹⁹ Ogbo kpa ni o la iJerusalemu o suo ona, e ri irarigho ri unu eoli oyewe lu akaghofe Akedama, ni o migha shi Eke Olia. ‡

²⁰ IPita oo, "Irari khi, a keke oli shi ebe Iwolo khi, "A tsua owa oyoli pfa.

A khi mē ọgbọkhọghuo
ni ọ gbo la oni owa,'

“A gbo li kẹkẹ ọli:

“‘Ọgbọese ọ rue asha omhese oyọli.’”

²¹ “Itobọ onana, o ti ni awa zẹ ọgbọ ọghuo ni ọ to ẹlolo iJudasi, oni ọgbọ ọ mema ya khi ọgbọ ni ọ nu awa la ọ rọte ẹghẹghẹ ni iJesu ọ rọ la iteva oyi awa, ²² rọte ẹghẹghẹ ni iJoni ọ rọ batazi ẹgbọ ya ramhi ogbele ni Ẹshinẹgba ọ rọ rue iJesu lasẹle elemhi iteva oyi awa nga idane. Ọgbọ ni awa ya zẹ ọ mema ya nu awa gbe akanya aguele irọte eghuli guale oyi iJesu.”

²³ Ighọ e khọkhọ emose aava. Omose ọghuo ni a lu iJosefu ni a lu iBasabasi, ni a gbolo ẹ lu iJositosi, ali omose ọlese ni a lu iMatayasi. ²⁴ Ighọ e lema, ẹ li, “Onomhue, u lese udu oyi ọgbọkpa, kpekpe rọte elemhi ẹgbọ etuava ena zẹ ²⁵ oni ọ ya rue ikanya aghiusomhi na kẹkẹ ni iJudasi ọ zẹ obọ je obini o khili oyọli.” ²⁶ Ighọ e bọ shi ọ, obọ o mu iMatayasi, Ighọ e li ya rue ọli ma ighiusomhi na kẹkẹ ogbaghuo ni iJesu ọ zẹ.

2

Ayemhe-no-pfuase ọ bhale ogbele iPetikositi

¹ Abi ogbele ukpe iPetikositi o rọ ramhi, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya e lona kugbe asheghuo.* ² Utoghuo-kpe, okeke o rọte idane tiemhile abi akpekpeli ni o toto, oni okeke o vọ elemhi oni owa ni e shito. ³ Ighọ e mē emini e li abi ẹlemhi erali khi e rọte ashakhasha a tiemhile shi wẹ ọ. ⁴ Ighọ Ayemhe-no-pfuase ọ vọ wẹwẹ nya egbe, ee ngme emue oyi ẹoli ọdoda abi oni Ayemhe ọ li khueghie wẹ unu-a.

⁵ Ẹgbọ iJu ni ẹ na ulishi Ẹshinẹgba ni e rọte ushishi ọdoda na eke agbo jele, e la elemhi iJerusalemu. ⁶ Abi e rọ suọ oni okeke ona, ebubu ẹgbọ e kpeli bhale. O nya wẹ alo-a abi e rọ suọ khi eni ẹgbọ ni e miesuọ khi ẹ ngme emue ọdoda eyi wẹwẹ. ⁷ Ighọ abọ e sha wẹ egbegbo, e lie

egbe. “Eni ẹgbọ ena, ni ẹẹ ngme emue eyawa ena, ọa khi ẹgbọ iGalili e she khi? ⁸ Sẹ awa ke lie suọ wẹ khi ẹẹ ngme emue ọdoda eyawa? ⁹ Ẹoli ọdoda awa te lasẹle, eghuo e rọte iPatia bhale, eghuo ọ, iMedisi ali Elamu, eghuo ọ, iMesopotemia, eghuo, eke iJudia ali iKapadosha, eghuo, iPotusi ali Esha, ¹⁰ eghuo, iFirigia ali iPafia, eghuo, iJipiti ali ukiekie eke iLibiya ni o ti mama eke iSairin, eghuo e rọte iRomu bhale, ¹¹ li shi ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta ni e mu pfi bhale irudunga oyi ẹgbọ iJu. Eghuo elemhi awa e rọte iKireti ali Arebia bhale. Abi o riẹ khi ighọ, awa kie ga suọ khi ẹ ngme emue eyawa, ẹẹ guele ikanya eniemhi ni Ẹshinẹgba o gbe.” ¹² Eni ingme ni a mē e sha ọgbọkpa abọ, ẹa lese udi wẹ, e mhila egbe wẹ. “Sẹ onana o ngme?”

¹³ Ẹgbọ eghuo e rẹwẹ ẹ li egia, ẹ lie, “Onyọ ọọ gbe wẹ.”

IPita ọ nu eni ebubu ẹgbọ ngme

¹⁴ Ighọ iPita ọ vule migha, lolu ali ogbaghuo ni e kpole, ọ khueghie unu-a leghe, ọ nu eni ebubu ẹgbọ ngme, ọọ, “Apfemhe iJu, ali ẹẹ ẹgbọ nya ni a la elemhi iJerusalemu, a rọ esọ shi mhe eke ni mhi gue ingme ni a mē ena yẹ ẹ. ¹⁵ Ọa khi onyọ ọọ gbe eni ẹgbọ ena abi a dabi. Irari khi ogbe ọa dala ne, agogo itili ẹle uzogbe awa la! ¹⁶ Iiye! Emini a mē ena o khi emini omekeguele iJoel ọ guele ẹghẹghẹ ni o dose ni ọ rẹ:

¹⁷ “‘Ẹshinẹgba ọọ,

Ogbele ni e kpukhokho,

mhi ya ri Ayemhe oyemhe
na ẹgbọkpa.

Imi ẹ eni emose ali eni ikpotso

e ya ke gue usomhi ni mhi ghie
wẹ le.

Izeo eye ẹ, e ya ke mekeguele,
egbhali eye ẹ, e ya ke la ẹlena.

¹⁸ Shi eni ẹ ga ọgbọ

eni emose ali eni ikpotso eyemhe,

Mhi ya ri Ayemhe oyemhe

na wẹ ogbele ni a ngme ena,

e ya gue emini mhi rọkhasẹ wẹ le.

¹⁹ Mhi ya rọ onyaloa khase,

obini irarogbe,
 ali khi mhi ya gbo ri
 irokhase khase eke agbo.
 Mhi ya pfi okholi shi elemhi agbo,
 ni egbo e me oia
 ali erali ali ewoli
 20 Owo o ya bi obili a,
 mhi ya ri uki yile-a rarara abi oia,
 neni ogbele ni o fune
 oyi Onomhue o ya bhale
 ni o ro ya gue ogbokpa ezọ.
 21 Ogbokpa ni o da pfi lu
 eva oyi Onomhue ne, a ya tsumhi oli.†
 22 “Ee egbo ni a la eke iZireni, a ro
 esọ shi ungmehi onana. Ee a lese
 khi iJesu ongi iNazareti, o khi ogbo ni
 Eshinegba o ri egbe khase, o gbo ghie
 oli, itobo khi Eshinegba o ri ekpabo na
 li o ke gbe ikanya onyaloa elemhi iteva
 o ye e. 23 Abi o ro tseku khia khi a
 lese ona, a kie ze ni egbo ebe e mu oli
 ghi e ni a gbe oli-a. Ama Eshinegba o
 she kpe gba onana o lese oli.‡ 24 Ama
 Eshinegba o rote eghuli guise oli le.
 Eghuli o dobe ri ekpabo oyoli mu oli
 mama, abi okpotso ni oku oo to o li
 dobe a mu omo o khi lasale.§ 25 Itobo
 khi oghie iDefidi oo ngme ingme oyi
 iKirisiti ni o ree,
 “Mhi me khi Onomhue
 o migha kpeşe mhe egheghe kpa,
 o la ukiekie obita oyemhe,
 udu o ya ya nighise mhe.
 26 Itobo ona udu oyemhe o ro o ghele,
 mhi ri uruli oyemhe e kueghie-e,
 mhi ri egbe de.
 27 Itobo khi waa ya
 ze mhe obo shi elemhi uji,
 wekhi eri u ya ze ni
 Oni o pfuase oye o ke-a.
 28 U she kpe gueye mhe
 khi mhi ya la agbo ini
 u guise mhe te eghuli le.*
 U ya ri oghelẹ oniemi na mhe odalo
 oye.’
 29 “Inyoghuo, mhi mema ya ri
 igbedu gueye e khi oghie iDefidi ni
 o khi itita awa, o she kpe ghu-a ni

egbo e ro to, oni uji ni a ro oli to o
 kie la akaghọ ramhi ogbe na amo.
 30 Awa lese khi iDefidi o ngme aguele-
 shi-ekẹ shi iKirisiti egbe, irari khi o
 lese khi Eshinegba o she kpe shobo na
 lue ni o mema ro ya tse, khi loli ya
 ri ogbo oghuo unuekpe oyelue shito
 ukpekhomhi oghie oyelue.† 31 Eri
 Eshinegba o roli khase iDefidi emini
 a ya me ogbenako, loli o ro ngme oli
 khi Eshinegba o ya rote eghuli guise
 iKirisiti le. Oo khi Eshinegba o ya
 ze oli ghua ni idiegbe oyoli o kea
 shi elemhi uji. 32 Eshinegba guise
 iJesu le bhale agbo. Awa nya awa
 ri ukpeloe oyawa pfi otselẹ shi o khi
 iJesu o she guale. 33 Eshinegba o she ri
 ekpe oniemi na iJesu, o shito ukiekie
 obita oyi Eshinegba. IJesu o she rote
 obo oyi ita mie Ayemhe-no-pfuase, abi
 Eshinegba o kie kpe li shobo na li. Oni
 iJesu o she rue oni Ayemhe-no-pfuase
 tutu vo anye egbe, loli o khi emini a
 me, ni a gbolo a suo memena. 34 Ama
 lese khi iDefidi o nga iloghie. Itobo
 igho, aa khi ingme egboli iDefidi oo
 ngme abi o ro lie,

“Onomhue o gueye Onomhue oyemhe:
 Shito ukiekie obita oyemhe,

35 ramhi ni mhi ro ya ri ebe e
 mele akphawe-nga oye-a’‡

36 “Itobo ona, mhia nono ni ee egbo
 iZireni nya a lolo lese onana khi,
 Eshinegba o ze oni iJesu onana ni a
 gbe-a shi apfida o khi Onomhue ali
 iKirisiti.”

37 Abi eni egbo e ro suo eni ing-
 memhi ena se, oo nase we udu. Igho
 e li mhila iPita ali ighiusomhi na kee
 eni e kpo, ee we, “Inyoghuo, See
 anye li ya kia ni Eshinegba o ro o gbe
 olamhe kua na anye?”

38 IPita oo, “Ee nya a mupfi ni
 anye ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi
 e, ishegho ni Eshinegba o gbe olamhe
 kua na e, itobo khi eni e mie iJesu suo
 a ke khi, ni a mie isomhopfa Ayemhe-
 no-pfuase. 39 Emini Eshinegba o shobo

† 2:21 Li ze iJẹ 2.28-32 ‡ 2:23 Li ze iMat 27.35; iMak 15.24; iLuk 23.33; iJon 19.18 § 2:24 Li
 ze iMat 28.5-6; iMak 16.6; iLuk 24.5 * 2:28 Li ze Iwolo 16.8-11 † 2:30 Li ze Iwolo 132.11; 2 iSam
 7.12-13 ‡ 2:35 Li ze Iwolo 110.1

ena, oye ẹ lo ali oyi imi ẹ, ali oyi ọgbokpa ni Ẹshinẹgba ọ ya zẹ obiobini e la.”

⁴⁰ IPita ọ ngme ingmemhi ni e bu, ọ tse agua ye wẹ, ọọ wẹ, “A na pfue anasemhe ni ẹgbọ ikpamhika ena e ya me.” ⁴¹ Igho a li batazi eni e mie oni ungmehi suo. Ẹgbọ agbele ese e khi ni e kuma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ọ ẹlegho.

Ilakugbe oyi ighiusomhi eyi iKirisiti

⁴² Eni ẹgbọ e ri emini ighiusomhi na kee e sese wẹ gbe akanya, e ga kugbe, e le eminale kugbe (e le eminale no pfuase kugbe), e so iromhi kugbe.

⁴³ Ọgbokpa ọ mu ekpe ni o fune ẹ na Ẹshinẹgba irari oṣele onyaloa ali oshabo ebubu ni eni ighiusomhi na kee e gbe.

⁴⁴ Eni e mie iJesu suo nya e kudugbe, e kemhi emini e mholi nya na egbe. §

⁴⁵ Eni e mholi eke e ri eke eyewe de, elese eni e mholi itsua, e re wẹ de, e wolọ ikpago kugbe kemhi ni eni ẹa mholi. ⁴⁶ Ogbelẹ kpa e ro ọ legba elemhi apfe ni i la Owa Oyi Ẹshinẹgba. E ri oghelẹ ali udu ni o pfuase nu egbe la apfe egbe e le eminale. E le eminale no pfuase. ⁴⁷ Ee kuẹghie Ẹshinẹgba, igho ẹgbọ e li somhi elemhi wẹ. Ogbelẹ kpa Ẹshinẹgba ọ ro ri ẹgbọ ni a mie e pfuese ma wẹ ọ.

3

A ri ocheghelẹ-awẹ-a ni ọọ lema ze

¹ Ogbelẹghuo khi iPita ali iJoni ee je Owa Oyi Ẹshinẹgba eghẹghẹ agogo ese ọguota ni a la so iromhi. ² A tsua omose ni ọ rote abi a te bia li guoghọ-a bhale ya shi ode unuekpe ni a lu Isomhotse oyi Owa Oyi Ẹshinẹgba. Akaghọ a tsua li bhale ya shito ni ọ te me asha mhila ẹgbọ ni ẹ lo oni Owa Oyi Ẹshinẹgba le ikpago. ³ Abi ọ ro me iPita ali iJoni khi e lo oni Owa Oyi Ẹshinẹgba, ọ mhila wẹ ikpago. ⁴ Igho iPita ọ bino ọli alo tatata, igho li khi iJoni. IPita ọọ li, “Bino anye!” ⁵ Igho ọ li bino wẹ, ọ

ri udu sa khi ọli ya me wẹ emhi obo mie.

⁶ Ama iPita ọọ li, “Mhi aa mhue ukpago ya ne, ama mhi ri emini mhi mholi ne. Irari eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazareti, vule ni u ke kia!” ⁷ Igho iPita ọ mu ọli obo-ita vule. Udemhija, awe ali ili awe eyoli e na ya to. ⁸ Igho ọ ti vule migha, ọọ kia gasẹ. Ọ nu wẹ lo elemhi oni Owa Oyi Ẹshinẹgba, ọ kia, ọ jino, ọ kuẹghie Ẹshinẹgba. ⁹ Abi ẹgbọ ni e la akaghọ nya e ro me ọli khi ọ kia gasẹ, khi ọ kuẹghie Ẹshinẹgba, ¹⁰ e lese oni ọ khi, khi ọli ọ kpe ẹ shito ode unuekpe ni a lu Isomhotse e lema, oni ingme o sha ọgbokpa abo, ẹa lese abi ọ li kia.

IPita ọ nu eni e migha a fe ngme

¹¹ Abi oni omose ọ li mu iPita ali iJoni mhue egho, oshabo o sha eni ebubu ẹgbọ, e kpikpi fie deba wẹ ya lo arakpha ni a lu Arakpha oyi iSolomoni ni o la oni Owa Oyi Ẹshinẹgba. ¹² Abi iPita ọ ro me abi eni ẹgbọ ee li, ọọ wẹ. “Ee ẹgbọ iZireni, elo o ze ni onana o ro ligho ri abo sha ẹ ni a ro lina a bino anye abine khi ekpabo ali ipfuase eyi anye, anye ro roli ze? ¹³ Ẹshinẹgba oyi Aburaamu, ali Aziki ali iGiekopu, ni ọ khi Ẹshinẹgba oyi itita awa, ọ she ri ufumhi oyoli na iJesu, Oni ọọ ga li. Ama eri a rue ọli na ena omhesẹ, a kie ọli odalo oyi iPaleti abi ọ tseku mholi ọli shi udu khi ọli ya rue ọli obo-a.* ¹⁴ A kie iJesu oni ọ pfuase ali oni ọ gue ẹ ngeli, a ri ochoghọ lie iPaleti ọ rue ọgbọ ni ọ gbe ugbeli abo-a na ẹ.† ¹⁵ Ama a gbe ọgbọ ni ọ ri ọgbọ a je agbo-a. Ama Ẹshinẹgba ọ gbo guise ọli le abi ọ ro ghua. Anye aava anye me ọli abi ọ ro guale, anye ro pfi otselẹ shi ọ. ¹⁶ Itobo ekpabo ni e la eva oyi iJesu anye ro dobe ri omose ona ni a lese ni a feli ena ze, oni irudunga oyi oni omose ọli o ze khi ọ ga ze pfo nya ni a ga me memena.

¹⁷ “Inyoghuo-mhe, mhi lese khi emini ee ali eni e ralo na ẹ a rielẹ iJesu, khi elemhi umhalesẹ a te rielẹ wẹ.

§ 2:44 Li ze Ika 4.32-35 * 3:13 Li ze Okiali 3.15 † 3:14 Li ze iMat 27.15-23; iMak 15.6-14; iLuk 23.13-23; iJon 19.12-15

18 Ina Ẹshinẹgba ọ li ri ungmehi oyọli ya tse, oni ọ rọte eke rọte unu oyi emekeguele ngme khi iKirisiti ọ ya me osoli. 19 A zono khasẹ Ẹshinẹgba khi a pfi do, ni a mu pfi deba Ẹshinẹgba, ni ọ shishi olamhe eye e a, Ini a ligho, eghẹghẹ iyemhe a o ya rọte obọ oyi Onomhue bhale deba e. 20 Ini ọọ ghie oni ọ shobọ bhale agbọ ghi awa kpa, ikhi iJesu, oni Omiepfuese. 21 IJesu ọ mema ya kie la obini iloghie ramhi eghẹghẹ ni Ẹshinẹgba ọ rọ ya mu emhikpa pfi gbo mele enegbọ-a, abi Ẹshinẹgba ọ li rọte unu oyi emekeguele eni e pfuase eyọli shobọ na awa eghẹghẹ ni o dose. 22 IMosisi ọ ngme ọli, ọọ, 'Onomhue Ẹshinẹgba oye ọ ya rọte iteva oye mu Omekeguele nabi mhemhe vule na e. A ya mema ri esọ shi ingmemhi ni ọ ya gueye e. † 23 Oni ọa da ri esọ shi ọli ọ, Ẹshinẹgba ọ ya khi ọli egbọ eyọli ku-a.' §

24 "Egbegbọ lo khi emekeguele nya rọte iSamue ya je odalo, e kpe ngme emini a ya me eghẹghẹ oyawa shi eke. 25 Emini eni emekeguele enana e ngme, e e ọ gọ lu, a li mholi okemhi shi ishobọ ni Ẹshinẹgba ọ shi na itita e, ni ọ la lie Aburaamu, 'Mhi ya rọte obọ oyi imimi e khi vose na egbọ na agbọ nya.*' 26 Abi Ẹshinẹgba ọ rọ mu Oni ọọ ga oyọli vule, O te odode ghie ọli ghi e ni ọ khi vose na e abi ọ rọ mu e nyene lase ingmobe eye e le."

4

IPita ali iJoni e migha odalo oyi Enighie shi ezo

1 Abi iPita ali iJoni e kie nu eni egbọ ọ ngme, eni e e kekhe oni Owa Oyi Ẹshinẹgba ali egbọ iSadusisi eghuo e bhale deba iPita ali iJoni. 2 Elemhi e bi we itobọ khi eni ighiusomhi na ke eyi iJesu ee sese eni egbọ khi iJesu ọ rọte eghuli guale. Eri onana guele khi egbọ eni e ghu-a khi e gbo ya rọte eva oyi iJesu guale. 3 Igho eni egbọ e li mu iPita ali iJoni, irari obili o she bi egho, e mu we shi owa ighumha

ramhi ogbeakolo. 4 Ama ebubu egbọ ni e suo ingme ni iPita ọ ngme e mie iJesu suo. Emose ni e ke miesuo e ya khi egbọ agbele ishe.

5 Ogbeakolo, eni e e mhesẹ eyi iJu ali eni egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi eyi egbọ iJu e legba iJerusalemu. 6 E ya me Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Anasi ali iKefasi, ali iJoni ali Alezada ali ena omhue-apfe oyi Oga oyi eni e e ralo ugamhi. 7 Igho e mu iPita ali iJoni bhale iteva oyewe migha. E mhila we, "Ekpabọ nabise ali eva oyoghuo a rọ gbe akanya ona?"

8 Igho iPita ni Ayemhe-no-pfuase o vo egbe ọ we: "E e enighie eyi egbọ ali egbhali, 9 A mhila anye amo akanya onete ni a gbe na oni ọ guoghọ-a ona, ali abi a li rọ ọli toto. 10 Emhi oghuo o la ọ ni anye ya gueye e ali egbọ iZireni nya. Itobọ eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazareti, omose ona ọ rọ migha iteva oye ni ọ rọ toto ngmala ena. Lọli ọ khi oni iJesu ni a ta ma apfida, ni Ẹshinẹgba ọ rọte eghuli guise le. 11 IJesu khi egbọ ni Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ,*

" Eche ni itsona e kie pfi,
o tigbe mele oni echeli ebe
ni o mu eloe ne nya-a."

12 Imiepfuese ọa la obọ oyi ogbolese, irari khi eva olese ọa la ni Ẹshinẹgba ọ rọ na ogbokhoghuo elemhi agbọ onana ni awa ya te mholi imiepfuese."

13 Abi eni e e mhesẹ na egbọ iJu e rọ me igbedu ni iPita ali iJoni e mholi, ni e rọ ya lese khi egbọ tse ni ea ye owa ebe e khi, abọ e sha we, e me-we-me khi e kpe nu iJesu u kia. 14 Ama, abi e rọ me omose ni a rọ ze khi ọ nu we migha agho, ea ke mhue abi e ya ngme. 15 E gueye we e vu wewe iteva lase ne, igho e li nu egbewe ye ochi. 16 E e, "Se awa ya li eni emose ena?" Egbokpa ni e la iJerusalemu e she lese ikanya onyaloa ni e gbe, ọa ze awa ya tia. 17 Ini ingme ona o khi gbeke-a, awa mema tse agua ye we e khi gbo

† 3:22 Li ze iDeut 18.15,18 § 3:23 Li ze iDeut 18.19 * 3:25 Li ze Igbae 22.18 * 4:11 Li ze Iwolo 118.22

gbudu ri eva oyi iJesu nu oḡbòkhòghuo ngme.

¹⁸ Ighò e lu iPita ali iJoni nyene egbe bhale elemhi oni owa ugamhi, e gueye wẹ e khi mẹ emini o rẹ wẹ gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu oḡbòkhòghuo ngme wẹkhi iròli sẹsẹ. ¹⁹ Ama iPita ali iJoni eẹ wẹ, “Eẹ a sọ ọ ghue, ini o ya ti Eshinegba ẹloe, ini eẹ o fẹ ti ni anye suọ esọ na, ocho ni anye kha rọ suọ esọ na Eshinegba. ²⁰ Irari khi aa tigbe ya mẹ khi anye ẹa ya gueye ẹgbọ emini anye mẹ ni anye suọ.” ²¹ Abi e rọ nyamhise wẹ alo se, e zẹwẹ obọ vu. E mẹ khi ẹa zẹ wẹ ya nase itobọ khi ẹgbọ ni e la aghọ nya ee kuẹghie Eshinegba shi itobọ omose ni ọa kpẹ doḡe ẹ kia ni e rọ ze. ²² Irari khi oni omose ni a ri akanya onyaloa rọ ze ọ dọsẹ ikpe egbhueva.

Olema ni igbaa eni e mie iKirisiti suọ e lema shi igbedu

²³ Abi a rọ rue iPita ali iJoni abọ-a, e lẹ deba apfẹwẹ. E gueye wẹ abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme ewẹ. ²⁴ Abi e rọ suọ ona, e ku unu a nyogho lema Eshinegba, eẹ, “Onomhue, yeyẹ u ma eke ali ukhuli ali okẹ oniemi ali emini e la elemhi wẹ nya.† ²⁵ Yeyẹ u ri Ayemhe-no-pfuase rọte unu oyi oghie iDefidi ita anye ni ọ khi oni ọọ ga oye liẹ,
“ ‘Elo o zẹ ni ishishi ẹgbọ

e rọ ọ nyaghu
ni ẹgbọ e rọ ọ dọmhi mhe shi afue?

²⁶ Ni ighie ni e la agbọ
e rọ mu egbe shi okhọli,
ẹgbọ eni eẹ mhesẹ e tiggili
ni e rọ mu okhọli vule
shi Eshinegba Onomhue ọ,
ali iKirisiti ni ọ she zẹ.’‡

²⁷ Esheshi ghọ Erọdu ali iPotiusi iPaleti e ya nu ẹgbọ iJeta ali ẹgbọ iZireni lona kugbe elemhi oni ẹoli ona. E gba kugbe, e gbe iJesu oni ọọ ga oye-a, oni u zẹ.§ ²⁸ E riẹle emini u ri ekpabọ ali oghuemhe oye gba shi eke khi a ya mẹ. ²⁹ Ama memena, Onomhue, bino abi e liẹ dọmhi, ni u ri ekpabọ na anye eni

eẹ ga eye, ni anye gbe udu ke ngme ungmehi oye. ³⁰ Nise obọ-a ri ẹgbọ ke ze, u gbolo ẹ gbe ọlele onyaloa ali ọshabọ rọte eva oyi iJesu Oni ọọ ga ni ọ pfuase oye.”

³¹ Abi e rọ lema se, elemhi owa ni e la oo jighise, Ayemhe-no-pfuase o tiemhie shi wẹ ọ, ọ ri igbedu na wẹ e ngme ungmehi oyi Eshinegba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ee kemhi itsua na egbe

³² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e mhọli udu ali usamhi oghuo. Ongewẹ ọa ke liẹ khi eri lọli mhọli emhikhoghuo ọtsobọ oyelue, ama eri e ku emhikpa gbe ke mhọli.* ³³ Eni ighiusomhi na keẹ e ri ekpabọ ọ pfi ọtselẹ je odalo shi ungmehi irọte-eghuli gualẹ oyi iJesu Onomhue. Ẹgbọ nya e mu ekpe ẹ na wẹ. ³⁴⁻³⁵ Aa mẹ ongewẹ ni emhikhoghuo o to. Irari khi ẹghẹghẹ kpa, eni e mhọli eke ali apfẹ e rọ rẹwẹ ẹ dẹ, e rue eni ikpaghọ ni e rẹ wẹ dẹ bhale ufuege oyi ighiusomhi na keẹ. E kemhi wẹ na oḡbògbọ abi o li to ọli.

³⁶ Ighọ iJosefu ni ọ khi unuekpẹ oyi iLiva, ni a bia shi eke iSapurọsi. IBanabasi, eni ighiusomhi na keẹ ee lu ọli. Emi ni a ri eva ona ngme khi Orudushi-ẹgbọ ọ. ³⁷ IBanabasi ọ ri eke ni ọ mhọli dẹ, ọ rue eni ikpaghọ ni ọ rọli dẹ bhale ya shi ufuege oyi ighiusomhi na keẹ.

5

Ananayasi ali iSafira

¹ Omose oghuo ọ la ọ ni a lu Ananayasi ali ughue ọli iSafira, e ku abọ gbe ri eke oyewẹ dẹ. ² Ọ te eni ikpaghọ ni ọ ri oni eke dẹ rue sheli na egbọli, ughue ọ lama shi ọli ọ. Ọ tsua ikhukhui eni ikpaghọ ghi ighiusomhi na keẹ.

³ Ighọ iPita ọọ, “Ananayasi, elo o zẹ ni u rọ zẹ ni okphaghie ọ lo ẹ udu, ni u rọ lo ẹgbhọli khasẹ Ayemhe-no-pfuase, ni u rọ rọte eni ikpaghọ ni u ri oni eke dẹ rue shi na egbe ẹ? ⁴ Óá khi oye oni

† 4:24 Li zẹ Okiali 20.11; iNee 9.6; Iwolo 146.6 ‡ 4:26 Li zẹ Iwolo 2.1-2 § 4:27 Li zẹ iMat 27.1-2; iMak 15.1; iLuk 23.1,7-11; iJón 18.28-29 * 4:32 Li zẹ Ika 2.44-45

eke o khi neni u roli de? Abi u ro roli de se, eni ikpagho e a kie khili eye? Elo o ree sa usamhi onana? Oa khi ogbo u lo egbholi khasa ama Eshinegba!”

⁵ Abi Ananayasi o ro suo ungememhi ona se, o de eke, o ghua. Ulishi oniemi o ku rughu egbo kpa ni e suo emini a me. ⁶ Igho izo e rote iteva oyewe fie lasela ya ri ide khuli olimhi oyoli, e tsua li fie je olase ya ro to.

⁷ Iwakati ese e lese na dose te, ughue oli o lola, o lese emini a me.

⁸ IPita o mhila li, oo, “Gueye mhe ghue, ingme ni yeye ali Ananayasi odoe a ri oni eke de na?”

Oo li, “Ii.” “Igho anye ri oni eke de.”

⁹ IPita oo, “Se ee ava-ava a li yemhe shi oghuo ni a mhesa Ayemhe-nopfuasa bino? Emose ni e tsua odoe ya to lena e la ode kia bhale. Wewe e gbo li tsue ya to!”

¹⁰ Utoghuokpe o de eke, o ghua. Eni emose e bhale, e ya e khi o she ghua, igbo e tsua li ya to mama odoli.

¹¹ Ulishi oniemi o mu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e suo emini a me.

Eni Ighiusomhi na ke e ri eni ee ghua ebubu ze

¹² Eni ighiusomhi na ke e gbe ebubu olele onyaloa ali oshabo ododa iteva oyi eni egbo. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e lona Arakpha oyi iSolomoni na elemhi Owa Oyi Eshinegba elemhi ikudugbe.

¹³ Ogbokhoghuo o a gbudu kugbe we o aboriekhia khi egbo nya e ri ekpe na we. ¹⁴ Abi o rie khi igbo, eri ebubu emose ali ikpotso elese e mie Onomhue suo, a ku we ma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. ¹⁵ Irari ikanya onyaloa ni ighiusomhi na ke e gbe, egbo e tsua egbo ni e ze bhale ode ifu apfe rewe yeshi ukpho ali iya, ini akphakpha oyi iPita oo nga we egbe ini oo dose. ¹⁶ Olele egbo e rote eoli ni e la gasa iJerusalemu bhale. E tsua egbo ni e ze ali eni e mhola ayemhe okphaghiye bhale, igbo a ri wewe nya ze.

A mu okhola vule shi Ighiusomhi na ke o

¹⁷ Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e ga ro la otu oghuo ni a lu otu iSadusisi, e kpe ofuma a deba ighiusomhi na ke. ¹⁸ E muno eni ighiusomhi na ke ku lo owa ighumha. ¹⁹ Ama eliyose, ajeni o khueghie ode oyi oni owa ighumha na we, o rue we ya lase. ²⁰ Oo we, “A ke vu, a je elemhi ogba na Owa Oyi Eshinegba ya migha ni a gueye egbo usomhi onete oyi agbo onogbo ona.”

²¹ Abi ogbe o ro gbe-a, eni ighiusomhi na ke e dose lo Owa oyi Eshinegba, ee sese. Abi Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e ro ga la otu oghuo e ro bhale, e lu ilegba oyi eni egbhali eyi egbo izireni (ni a lu iSaediri), igbo e lu eni e ri eloe e khu owa ighumha e ka woloo eni ighiusomhi na ke igha ghi ewe. ²² Ama abi e ro ramhi agho, e bhale ya e khi eni ighiusomhi na ke e a la oni owa ighumha, igbo e nyene egbe je ya gueye eni e ghie we. ²³ E li, “Anye bhale ya e khi a so okpe owa ighumha gba-i! Khi ekhekhe e migha unu ode. Ama abi anye ro khueghie eni ode-a lo elemhi agho, anye e a me ogbokhoghuo elemhi agho.” ²⁴ Abi e ro suo ona, abo e sha oghie oyi eni e khe ekhe Owa Oyi Eshinegba, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, itobo khi e a dobe lese udi emini a me ena idiegbe oyi ighiusomhi na ke. Oni ingme o a ze we sa.

²⁵ Igho omose oghuo o bhale we iteva, oo we, “Abino! Egbo ni a mu shi owa ighumha e la Owa Oyi Eshinegba a sese egbo!” ²⁶ Igho eni e khe ekhe e vu ya mu eni ighiusomhi na ke. E a ri itoto riele oli itobo khi ulishi eni egbo o mu we ini e ya tono we eche.

²⁷ E muno eni ighiusomhi na ke bhale ya migha agbala, oni oghie oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba o mhila we egbo. ²⁸ “Anye tse agua gueye e aa khi ke ri eva ona sese egbo. Ama a kiele e sese egbo, osese oyee o gbhiaku eke iJerusalemu nya. A yese

* 5:28 Li ze iMat 27.25

ni ẹgbọ e ya ke dabi khi anye gbe owa. iJesu-a!”*

²⁹ IPita ali ighiusomhi na keẹ eni e kpole ẹ wẹ, “Anye mema ya ri oyi Ẹshinẹgba gbe dọsẹ oyi ẹgbọ.”
³⁰ Ẹshinẹgba oyi itawa ọ rọte eghuli guise iJesu le, ọni a soli-a shi ọra gbe-a. ³¹ Ẹshinẹgba ọ she yasẹ ọli nga obita ni o pfuasẹ oyọli abi Omi Oghie ali Omiepfuese, ni ọọ ri ẹghẹghẹ na iZireni gbo mholi imupfi ali igbekua shi olamhẹ. ³² Anye khi ọtsẹle shi eni ingme ena nya, ighọ li khi Ayemhẹ-no-pfuasẹ, ni ọ khi isomhopfa ni Ẹshinẹgba ọ rona eni e suọ esọ na li. ³³ Abi e rọ suọ ona, e pfaa, e nono abi e li ya gbolo wẹ-a. ³⁴ Ama iGamaliẹ ni ọ khi otu iFarisi ni ọọ sẹsẹ Ishi eyi iMosisi, ni ọ khi ọni ẹgbọ e ri ekpẹ ẹ na, ọ vule migha elemhi oni igbaa oyi eni egbhali, ọ a wolọ wẹ fiẹ ne ukuku ẹghẹghẹ. ³⁵ Ighọ ọọ wẹ, “Ẹẹ emọse iZireni a kuegbe-a sa emini a nono khi a ya riẹle eni emọse ena. ³⁶ Eghẹghẹ ni o dọsẹ, ọmọse ọghuo ni a lu iTeudasi ọ lasese, ọọ lu egbọli emhi, ẹgbọ egbhueshe asha ene e kpikpi deba li. Abi a rọ gbe ọli-a, ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a, oni okiali oyọli o mele afue-a. ³⁷ IJudasi ọngi iGalili ọ gbo lasese ẹghẹghẹ ni a rọ leli ẹgbọ, loli ali ẹgbọ eyọli e pfi onyaghu. Abi a rọ gbe ọli a ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a. ³⁸ Irarighọ, mhi ye ẹ ude shi idiegbe oyi ẹgbọ ena, a zẹ wẹ obọ! Zẹ wẹ obọ ni e vu! Ini emini e rọ bhale khi obọ oyi ọgbọ o te bhale, e ya de. ³⁹ Ama ini o khi obọ oyi Ẹshinẹgba o te bhale, aa ya tigbe dobe mu wẹ gba, ama khi Ẹshinẹgba a nu ẹ khọli.”

⁴⁰ Oni ungmehi ni ọ ngme o lo wẹ udu. E lu eni ighiusomhi na keẹ lasese, e gbe wẹ itali, e gueye wẹ e khi ke ngme ingme oyi iJesu, e zẹ wẹ obọ vu. ⁴¹ Eni ighiusomhi na keẹ e rọte aghọ vu, ee ghele khi wewe e li te ọ na ri omama a mu shi eva oyi iJesu. ⁴² Ẹa tigbe yemhẹ-a, ogbele kpa e rọ ọ sẹsẹ, ni e gbo rọ ọ tse abọ usomhi onete khi iJesu ọ khi Omiepfuese, elemhi ọgba na Owa oyi Ẹshinẹgba ali rọte owa ya je

6

Emọse oshilua ni a zẹ

¹ Ẹghẹghẹ ni a ngme ena khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ khi ee ke bu shi ọ, ẹgbọ iJu eni ee ngme elemhi iGiriki elemhi wẹ, ee wolọ khi ẹgbọ iJu eni ẹẹ ngme elemhi Iburu, e ri ukpeloe ẹ gbe esamhi-olimhi eyi wewe ini ẹẹ kemhi eminale ogbele kpa. ² Ighọ ighiusomhi ogbava e luno igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya kugbe, ẹẹ wẹ, “Ọa ti ni anye pfi akanya itsabọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba shi eke, ni anye sọ alo ghue eminale ikemhi. ³ A zẹ emọse oshilua elemhi iteva oye ẹ, ni a lese khi e mholi Ayemhẹ-no-pfuasẹ ali ileasingme. Ni awa ri akanya ireloekhu ingme eminale ali itsua ikemhi na wẹ. ⁴ Isheghọ, ni anye me asha ri eloe shi iromhi isosọ ali itsabọ usomhi onete.”

⁵ Oni akhokhomhẹ ona o ga ghọle ẹgbọ kpa ni e le gba. E zẹ iSitivini ni ọ mholi irudunga ali Ayemhẹ-no-pfuasẹ, ali iFilipu, ali iPirokorusi, ali iNikanọ, ali iTimoni, ali iPamenasi, ali iNikolasi ni ọ khi ọngi Atioki ni a mu pfi je irudunga oyi ẹgbọ iJu. ⁶ E ri ẹgbọ ena khasẹ eni ighiusomhi na keẹ, eni ighiusomhi na keẹ e ri abọ nga wẹ ukhomhi lema na.

⁷ Ighọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba oo gẹ shi ọ. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e bu shi ọ elemhi iJerusalemu. Ebubu ekpodalougamhi eyi Ẹshinẹgba e lama shi oni irudunga.

A mu iSitivini

⁸ ISitivini, ọmọse ni Ẹshinẹgba ọ khivose na, ọ mholi ekpabọ oyi Ẹshinẹgba rọ gbe ikanya ọnyaloa ali oshabọ iteva oyi ẹgbọ. ⁹ Ama ẹgbọ eghuo ni e khi igbhogbho na owa ugamhi oyi eni e kpẹ khi ighumha, e nu iSitivini i khakọ. IJu eni ẹgbọ ena e khi ni e rọte eke iSairini, ali Alezadira bhale ali eni e rọte eke iSilisha ali Esha bhale, ni e ke ngeli iJerusalemu. ¹⁰ Ama ẹa dobe nu

ilęsingme ali Ayemhę ni ọ rọ ọ ngme khe abọ.

¹¹ Ighọ e bęna tanọ shi ęgbọ eghuo elemhi, e lię, “Anye suọ abi iSitivini ọ rọ pfi unu-a deba iMosisi ali Eshinęba.”

¹² Ighọ e ngmiasę eni ęgbọ ali eni egbhali ali eni ę sęsę Ishi eyi iMosisi. E mu iSitivini bhale ilegba oyi eni ę mhęsę ali esọ-ęzọ eyi ęgbọ iJu ni a lu iSaędiri. ¹³ E wolo ęgbọ lasela ni e pfi ọtsęlę ęgbhọli khi, “Ọmọsę ọna ọa tigbe yemhę-a ingme-ingmemhi ipfiunu-a ni ọ ngme ę deba Owa Oyi Eshinęba no pfuasę ali ushi. ¹⁴ Irari khi anye suọ khi ọọ li khi iJesu ọnge iNazaręti ọna, ọ ya guọghọ Owa oyi Eshinęba oyi ęgbọ iJu-a, ọ ya gbo mu ighuighue ni iMosisi ọ rọ shi eke na anye pfi.”

¹⁵ Egbọ ni e la oni ilegba nya ee bino iSitivini, e mę khi alo eyọli e ge nyanyanya abi alo eyi aęeni.

7

Ungmemhi ni iSitivini ọ ngme

¹ Ighọ Ọga oyi ekpodalo ugamhi ọ mhila li, ọọ li, “Igesikia ingme ni a gue shi ę egbe ena e khi?”

² iSitivini ọọ li, “Inyọghuo ali ita ni e le gba, a ri esọ shi mhę eke! Eshinęba ni ọ mhọli ufumhi, ọ ri egbe khase ita awa Aburaamu abi ọ rọ kie la eke iMesopotemia, neni ọ tigbe je ęoli Arani ya la. ³ Eshinęba ọọ li, ‘Lase eke ali iteva oyi ęgbọ eyę le, ke je eke ni mhi ya rokhasę ę.’*
⁴ “Ighọ ọ rọte oni eke iKadia vu ya la ęoli Arani. Abi itali ọ rọ ghu-a se, Eshinęba ọ ghie ọli je eke ni a ngeli ogbe namo.† ⁵ Ọa ri ugu okhọghuo akana na li, wękhi ukuku eke okhọghuo ọ khi na li. Ama khi Eshinęba ọ she kpe shobọ na li khi lọli ali imimi ọli, e ya le ugu oni eke, abi ọ rọ tseku khia khi ęghęghę aghọ Aburaamu ọa bia ọmọ okhọghuo ne.‡ ⁶ Ina

Eshinęba ọ li nu ọli ngme. ‘Imimię e ya khi epfęse shi eke ni ọa khi oyewę, e ya khi ighumha, a nasę wę elemhi ikpe egbhueshe asha ene. ⁷ Eshinęba ọọ, ama mhi ya nasę ushishi ni e ya muno wę ighumha. Ini mhi nasę wę na wę se, e ya rọte ushishi oghọ lasela bhale eke ọna ya ngeli, e gbo la akana a ga mhę.’§* ⁸ Ighọ Eshinęba ọ nu Aburaamu shobọ ishelę-a ni o ya khi irokhase khi ọgbọ ọ mhue obọ shi oni ishobọ. Ighọ Aburaamu ọ bia Aziki, ọ shelę ọli-a abi ọ rọ gbe ogbele elele. Ighọ Aziki ọ gbo li khi ita iGiekọpu, iGiekọpu ọ gbo li khi ita emose ogbava ni e khi ititawa.†

⁹ “Itobọ khi eni imi iGiekọpu ee dọ iJosefu ọkọnyọ, e rọli dę abi oghumha ya je eke iJipiti. Ama Eshinęba ọ nu ọli la.‡ ¹⁰ Ọ tsumhi ọli obọ ikphakphamhę nya. Ọ ri ilęsingme na iJosefu, ọ gbo kpaghię ọli obọ ni ingme oyọli o rọ ghọle iFero ni ọ khi oghie oyi eke iJipiti. Ighọ ọni oghie ọ rọli leghie ukhomhi iJipiti ali agbala oyọli nya. §

¹¹ “Ighọ okiamhi onięmhi o la eke iJipiti ali iKena a pfi ni o pfi osoli onięmhi na ititawa ni ęa ke rọ mę eminale e le.* ¹² Abi iGiekọpu ọ rọ suọ khi eminale e kpọku shi eke iJipiti, ọ ghie imiọli ni e khi ititawa je oobọ ya bino odode. ¹³ Utonuzeva ni e ke ye, ọni iJosefu ọ gueyę inyọghuo ọli ọni lọli khi, aghọ iFero ọ la lęsę ęgbọ eyi iJosefu.† ¹⁴ Ighọ iJosefu ọ ghie ya rue itali iGiekọpu ali ęgbọ eyọli nya ni e kugbe khi oshe ęa la egbhue.‡ ¹⁵ Ighọ iGiekọpu ọ je eke iJipiti, ashini lọli ali ititawa e ghu-a shi. § ¹⁶ A tsua ilimhi eyewę nyenę egbe je iShękemu ya rọ tọ uji ni Aburaamu ọ ri ikpaghọ nu unuekpe oyi Amọni dę.*

¹⁷ “Abi oni ęghęghę ọ rọ ti ramhi ni Eshinęba ọ rọ ya ri ishobọ oyọli tse na Aburaamu, ęgbọ eyawa ni e la iJipiti e

* 7:3 Li zę Igbae 12.1 † 7:4 Li zę Igbae 11.31; 12.4 ‡ 7:5 Li zę Igbae 12.7; 13.15; 15.18; 17.8 § 7:7 Li zę Igbae 15.13; Okialia 3.12 * 7:7 Li zę Igbae 15.13-14 † 7:8 Li zę Igbae 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-35.18 ‡ 7:9 Li zę Igbae 37.11,28; 39.2,21 § 7:10 Li zę Igbae 41.39-41 * 7:11 Li zę Igbae 42.1-2 † 7:13 Li zę Igbae 45.1,16 ‡ 7:14 Li zę Igbae 45.9-10,17-18; 46.27 § 7:15 Li zę Igbae 46.1-7; 49.33 * 7:16 Li zę Igbae 23.3-16; 33.19; 50.7-13; iJosh 24.32

lolo bu shi o. ¹⁸ Igho oghie olese ni o a lese emhikhoghuo ingme oyi iJosefu o ke la ukpekhomhi shi eke ijipiti.† ¹⁹ Oo na egbo eyawa osoli obe, o jili ititawa, o ri itoto lie we, e pfino imiwe kua ni eni eniye e ba ghuloa.‡

²⁰ “Oni egheghe a ro bia iMosisi, ni o a khi omoo na tse. A la owa oyi itali kuele oli iki ese. § ²¹ Abi ee ke ro dobe roli sheli, e rue oli ya shi epfe oke. Omi iFero ni okpotso o me oli rue, o kuele oli abi omi oli.* ²² IMosisi o wena owena ali ilasingme oyi ijipiti, ekpabo o la emue oyoli ali emini oo riele.

²³ “Abi iMosisi o ro gbe ikpe egbhueva, o mholi shi udu khi loli le ya bino egbo eyoli ni e khili egbo izireni. ²⁴ Igho o me khi ongi ijipiti oo nase ongi izireni. Igho o li ye odose, o gbe ongi ijipiti-a. ²⁵ Eri iMosisi o dabi khi egbo eyelue e ya me oli me khi eri Eshinegba o re lue e tsumhi egbo eyoli, ama ea ligho me oli me. ²⁶ Ogbeakolo khi iMosisi o bhale ya e khi egbo izireni aava e nu egbewe e kholi, oo nono ni loli rewe riele. Oo we, ‘Elo o ze ni ee ni a gbo li khi inyoghuo egbe a ro nu egbe e a kholi?’

²⁷ “Ama oni o a gueli ni o la o o ghi iMosisi abo pfa, oo li, ‘Oghuo o re khi oni oo mhese na anye ali oni oo so ezoo na anye? ²⁸ Eri u wa nono ni u li gbe mhe-a abi u li gbe ongi ijipiti a oode?’ ²⁹ Abi iMosisi o ro suo ona, o na pfa je eke oyi iMidiani ya la abi opfese, o bia eniye aava shi agho.†‡

³⁰ “Ikpe egbhueva e dose se, ageni o ri egbe khase iMosisi elemhi elemhi erali ni oo to ukhomhi ebuli. ³¹ IMosisi o me oli, o sha li abo. Oo le ni o ya bino, uruli oyi Onomhue o lu oli, oo li, ³² ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi itita e, Eshinegba oyi Aburaamu ali oyi Aziki, ali oyi iGiekopu.’ IMosisi oo

guo elemhi ulishi, o a ke gbudu bino oobo.

³³ “Onomhue oo li, ‘Gueghie eku e ni u so, eke ni o pfuase u migha. ³⁴ Mhi she me ajilimhe ni egbo eyemhe ni e la ijipiti e me memena. Mhi she suo ekperumhe oyewe, mhi she bhale ya mie we pfuese. Bhale memena khi mhi ya ghie e nyene egbe je eke ijipiti.’ §

³⁵ “Oni iMosisi ona egbo eyoli e ke ekpe kie, ni ee o li, ‘Oghuo o re khi oni o mhese e na anye ali oni oo so ezoo oyi anye?’ Eshinegba lolighuo o ri ageni ni o ri egbe khase oli elemhi elemhi erali ni e to ghie iMosisi o ka khi oni oo mhese ali omiepfuese oyewe.*

³⁶ Loli o rewe ya fie lase eke ijipiti, o la eke ijipiti ali obini Oke Ifulo ali udu oyemhi elemhi ikpe egbhueva gbe akanya onyaloa ali irokhase.†

³⁷ “IMosisi lolighuo oo egbo izireni, ‘Eshinegba o ya rote elemhi e ghie omekeguele onabi mhemhe ghi e.’‡

³⁸ O la iteva ebubu egbo elemhi udu oyemhi, li shi ageni ni o ke nu oli ngme ukhomhi ute iSinai, li she ititawa, o mie ungmehi ni o ri agbo o na ogbo, o rue oli na awa. §

³⁹ “Ama eni ititawa ea nono ni wewe e suo eso na li, eri e kie iMosisi, e ri udu oyewe nyene egbe ukhokho je eke ijipiti. ⁴⁰ Ee Eroni, ‘Mama ikhumhi na anye ni e ya ri anye ke kia, irari khi anye ea lese abi iMosisi ni o rue anye te ijipiti lasese o ke li kia.’* ⁴¹ Oni egheghe eni egbo e ro mama ikhumhi ni o li abi ozele ena, ee luase oli, e ghele shi oni ikhumhi ni e ri abo eyewe mama.† ⁴² Igho Eshinegba o so ukhokho gbe we, o ze ni e ga ovo, ali uki, ali ikpetata abi a li keke oli shi ebe emekeguele, ni oo:

“ ‘Ee egbo izireni,
abi a ro la udu oyemhi
ikpe egbhueva a luasobo,

† 7:18 Li ze Okiali 1.7-8 ‡ 7:19 Li ze Okiali 1.10-11,22 § 7:20 Li ze Okiali 2.2 * 7:21 Li ze Okiali 2.3-10 † 7:29 Li ze Okiali 18.3-4 ‡ 7:29 Li ze Okiali 2.11-15 § 7:34 Li ze Okiali 3.1-10 * 7:35 Li ze Okiali 2.14 † 7:36 Li ze Okiali 7.5; 14.21; iNoba 14.33 ‡ 7:37 Li ze iDeut 18.15,18 § 7:38 Li ze Okiali 19.1-20.17; iDeut 5.1-33 * 7:40 Li ze Okiali 32.1 † 7:41 Li ze Okiali 32.2-6

mhemhe a ri iluasobo na?

43 A yase okula oyi ikhumhi iMoleki ali ukpetata oyi iRefani, ni e khi ikhumhi ni a ri abo mama ni a ga. Irarigho, mhi ya ri egbo bhale ya mu e okholi vu,

e tsua e dose obini eke iBabilo.†

44 "Ititawa e mholi igholo oyi otsela obini elemhi udu oyemhi. Abi Eshinegba o li khokho li ye iMosisi, igho o li riele oli.‡ 45 Abi e ro le oni igholo ugu se, iJoshua o tsua li ma egbe bhale eke oyi ishishi ni Eshinegba o khu kua na we. O nu we la ramhi eghenge oyi iDefidi.*

46 IDefidi ni Eshinegba o ri afu na o mhila li ini loli to owa na Eshinegba oyi iGiekopu† 47 Ama iSolomoni o to owa na Eshinegba.‡

48 "Abibi o ririe li, a lese khi Eshinegba no Yagha ne Nya o a ya la owa ni egbo e ri abo to. Loli o ze khi Azaya omekeguele o guele khi.

49 "Eshinegba oo, 'Iloghie o khi ukpekhomhi ni mhia shito.

Eke agbo o khi akphawe-nga oyemhe.

Owa nabise ee egbo

a ya tigbe to na mhe?

Asha no ghuo o ya gua mhe la?

50 Oa khi mhemhe-ghuo

mhi ma eni emhi ena nya?"§

51 "Ee egbo usueso-akhue ni e zese udu oyewe-a khali igba zuse eso. A li abi itita e, ni e kie Ayemhe-no-pfuase.*

52 A famhi me omekeguele okhoghuo ni itita e ea mu okholi vule shi o? Eri e gbo gbolo eghuo-a, ni e me eke guele khi, Oni oo suo eso na Eshinegba o ya bhale. Memena ee a she ro oni iKirisiti ona de, a gbe oli-a. 53 Ee ni a rote obo oyi ageni ni Eshinegba o ghie mie ishi, ee aa kie gbo ri eni ishi gbe akanya."

A tono iSitivini eche

† 7:43 Li ze Emo 5.25-27 § 7:44 Li ze Okiali 25.9,40 * 7:45 Li ze iJosh 3.14-17 † 7:46 Li ze 2 iSam 7.1-16; 1 Okhe 17.1-14 † 7:47 Li ze 1 Ighie 6.1-38; 2 Okhe 3.1-17 § 7:50 Li ze Aza 66.1-2 * 7:51 Li ze Aza 63.10 * 8:3 Li ze Ika 22.4-5; 26.9-11

54 Abi eni igbaa eyi iSahediri e ro suo ingmemhi ena, e pfaa na li ramhi ni e ro gbe ako ako. 55 Ama iStivini ni o mholi Ayemhe-no-pfuase o yase alo idane, igho o me ugemhi oyi ufumhi oyi Eshinegba, ali iJesu khi o migha obita oyi Eshinegba. 56 Igho iSitivini oo, "Mhi me khi iloghie o khueghie-a, mhi gbo me iJesu oni Omi Ogbo khi o migha obita oyi Eshinegba."

57 Abi eni igbaa eyi eni iSahediri e ro suo ona, e ri abo khukhu eso. E tsele leghe, e ve rughu oli. 58 E tialo oli fie ifuapfe je ukhokho oni eoli, ee tono oli eche. Eni ee tono oli eche e gueghie itsua ni e so na omose oghuo ni a lu iSolu mhue. 59 Abi e ro o tono iSitivini eche, o so iromhi, oo, "IJesu Onomhue, kpekpe kpe abo mie ayemhe oyemhe." 60 O de wugha, o tsele, oo li, "Onomhue, kpekpe khi ri olamhe ona mu ota so we." Abi o ro ngme ona se, o ghua.

8

1-2 Igho iSolu o migha we ukhokho shi igbe-a oyi iSitivini. Abi iSitivini o ro ghu-a se, egbo eghuo ni e mholi ulishi oyi Eshinegba e ya roli to. E vie vie oyoli egbegbo.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e gbhiaku-a irari ajilimhe

Elegho ukpokpomhi ajilimhe o lasela shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iJerusalemu o. Eni ighiusomhi na kee egho e miatse ku eke iJudia ali iSameria. 3 Ama iSolu o rosheka a yese igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo-a. O kia owa khi owa muno we shi owa ighumha, ghe emose, ghe ikpotso.*

Abi iFilipu o ro la iSameria

4 Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo egho ni e kia miatse ku, e kia a gue ungmehi oyi iJesu le asha ni e ramhi kpa. 5 IFilipu o je eke iSameria. O la oobo o gueye egbo khi iJesu o khi iKirisiti ni a shobo. 6 Abi ebubu

egbo e ro me ikanya oshabo ni iFilipu o gbe, e nyanya mie shi emini o ngme. ⁷ IFilipu o kha da lema na eni e mholi ogbho ne, eni egbo e kpa oni ogbho pfa. Ebubu eni e guogh-a ali eni e ghua e toto nya. ⁸ Ukpokpomhi oghelẹ o la oni eoli ogho.

ISamo ni o o li obo

⁹ Omose oghuo o la o ni a lu iSamo. Egbegbi obo o la iSameria e li. O kia ri obo ni o li tono obo udu. ¹⁰ Egbo nya e ri ekpe e na li. Egbo ododa ee lie li, "Omose ona Eshinegba o ri ekpabo nali a gbe ikanya." E lu o li ekpabo ni o fu. ¹¹ Ingme ni o ngme kpa, e ro o shi itobo oshabo ni o ri ogbho oyoli i gbe ni o she tese. ¹² Ama iFilipu o gueye we ingme oyi Eghiele oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, e mie shio. O batazi we, ghe ikpotso ghe emose. ¹³ ISamo o li miesuo, iFilipu o li batazi oli. O deba iFilipu u kiakia irari ikanya onyaloa ali oshabo nefune ni o me khi iFilipu o gbe.

¹⁴ Abi ighiusomhi na kee ni e la iJerusalemu e ro suo khi egbo iSameria e mie ungmehi oyi Eshinegba suo, e ghie iPita ali iJoni ghi we. ¹⁵ Abi iPita ali iJoni e ro ramhi iSameria, e so iromhi na eni e miesuo ni e la oobo Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we egbe. ¹⁶ Ayemhe-no-pfuase o kie kpe tiemhile shi onge we egbe ne, eri a kpe lese ri eva oyi iJesu Onomhue batazi we. ¹⁷ Abi iPita ali iJoni e ro ri abo nga we ukhomhi, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we egbe.

¹⁸ Abi iSamo o ro me khi egbo ni eni ighiusomhi na kee e ri abo nga ukhomhi kpa khi e mie Ayemhe-no-pfuase, o nise obo-a ni loli ri ikpagho na we. ¹⁹ Oo we. "A li ri oni itoto na mhe ni mhi ke ri Ayemhe-no-pfuase na ogbo ini mhi da ri obo nga li ukhomhi ne."

²⁰ Ama iPita oo li, "Yeye ali ikpagho eye a li opfu-a, itobo khi u sa khi u ya dobe ri ikpagho de isomhopfa oyi Eshinegba. ²¹ Itobo khi u waa mholi obo shi akanya onana, irari khi udu oye o pfuase deba

Eshinegba. ²² Irarigho, mu udu pfi deba Eshinegba. U lema li ni o gbe olamhe kua ne, otse o ya gbe isamhi ebe ni u mholi shi udu kua ne. ²³ Itobo khi mhi she me khi wa a kpe ofuma irari akanya ni anye a gbe ali khi olamhe o she de e ighumha."

²⁴ ISamo oo we. "A kpekpe a so iromhi na mhe ini emini a ngme ena e khi tse shi mhe egbe ni mhi pfua."

²⁵ Abi iPita ali iJoni e ro ngme ingmemhi eyi iJesu se, e mu egbe pfi je iJerusalemu, ee gue ungmehi eyi iJesu kiakia elemhi ebubu inuekpe ni e la iSameria.

IFilipu o gue ungmehi oyi iJesu ye Ongi Etiopia

²⁶ Ajeni oyi Eshinegba o gueye iFilipu, oo li, "Ke tiemhi ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko je ode odagbe ifufu ni o rote iJerusalemu je iGaza." ²⁷ Igho iFilipu o mu egbe oo lee. Abi o li le egho, loli ali omose oghuo ongi Etiopia ni o khi owali e ya lona. Omose ona okhemhue o khi ni o ri eloe e khu epfue eyi iKadakhe ni o khi olele oyi oni eke. O rote iJerusalemu ni o je ya ga ugamhi i jele. ²⁸ Abi o li i je apfe egho, o nga oko ni ichi e ro o na. Oo ze ebe ni Azaya omekeguele o keke. ²⁹ Ayemhe-no-pfuase o gueye iFilipu, oo li. "Je oko ogho ni u timama li migha."

³⁰ Abi iFilipu o ro ramhi agho, o suo khi oni omose oo ze ebe oyi Azaya omekeguele. IFilipu o mhila oni omose. "Ebe ni u wa ze egho o fe lo e es?"

³¹ Oo iFilipu, "Iye oo. Oa ya ligho lo mhe esq ini ogbo o li gueye mhe abi o ngme." O iFilipu o nga oni oko le ni o nu lue shito.

³² Ashini oo ze oni elemhi Ebe-no-pfuase o khi, asha ni oo:

"Eri a mu oli abi omi osumha ni a ya fa uruli.

Ezeze abi omi osumha ni a ya va kemhi, ni o khueghie unu-a.

³³ E ri omama mu oli, e gbe oli azeba, e pfa ezo mu oli a gbe oli-a.

Oghuo ọ ya mie shi ọ
khi ọ ya doḅe mhọli
akhẹmhe-ukhokho,
irari khi eri e mie ọli agbọ?”†

³⁴ Oni ọmọse ọwali ọ́ọ́ iFilipu,
“Kpẹkpe gueye mhe ọni ọmekeguele
ọnana ọ́ọ́ ngme, ingme oyi egbọli
ọ́ọ́ ngme abi ingme oyi ọgboese?”
³⁵ IFilipu ọ gueye ọli emini oni Ebe-
no-pfuase ni ọ́ọ́ zẹ egho o ngme. Ọ
gue ungmehi oyi okhale oyi iJesu
ye ọli.

³⁶ Abi e kie li kia leẹ egho, e mọ oke.
Oni ọmọse ọwali ọgho ọ́ọ́ li, “Bino, ghe
oke ana, bie batazi mhe.” ³⁷ IFilipu
ọ́ọ́ li, “Ini u mie iJesu suọ mhi ya
batazi e.” Oni ọmọse ọ́ọ́ li, “Mhi she
miesuọ khi iJesu iKirisiti ọ khi Omi
Eshinegba.” ³⁸ Igho ọni ọmọse ọ́ọ́ ọni
ọ gua oni oko ogho ọ mu ọli migha.
Lọli ali iFilipu e kia tiemhi oni oke,
iFilipu ọ batazi ọli. ³⁹ E lesee rote oni
oke nga egele le, Ayemhe-no-pfuase ọ
kele iFilipu-a je oboese. Oni ọmọse ọ́ọ́
ke tigbe mọ iFilipu, ama oghẹle o la
li elemhi i je apfe. ⁴⁰ Ama iFilipu ọ
mọ egbọli ẹoli Azotusi. Ọ rote oobọ ri
oni ungmehi i tse abọ kia kia ẹoli
khi ẹoli ya ramhi ni ọ ro ramhi ẹoli
iSizeria.

9

Imupfi oyi iSolu (Ika 22.6-16; 26.12-18)

¹ ISolu ọ kiele tse ekha abi loli li
ya gbolo eni e mie iJesu suọ-a. Ọ
le deba Okpeda na ekpodalo-ugamhi
eyi Eshinegba, ² Ọ mhila li ọ ri ebe na
luẹ ghi eni e la owa ugamhi na eke
iDamasikosi. Ni loli ro mhọli afu doḅe
muno ikpotso ali emose ni e mie iJesu
suọ ighumha je obini iJerusalemu.
³ Abi iSolu ọ li ri okiali ti i ramhi
iDamasikosi, utoghuokpe, ákpá o rote
idane mi nga li egbe nyagha. ⁴ Ọ de ta
alo mu eke. Ọ suọ khi ọgbo ọ nu luẹ
ngme, ọ́ọ́ li, “ISolu, iSolu, elo o zẹ ni u
ro mu okhọli vule e shi mhe ọ?”

⁵ ISolu ọ mhila li, ọ́ọ́, “Ọnọmhue,
oghuo u khi?” Oni uruli ọli, “iJesu
mhi khi, ni u mu okhọli vule shi ọ.”

⁶ “Memena, vule ni u lo elemhi ẹoli
ona. U ya mọ ọmose ni ọ ya gueye
emini u mema ya riẹle.”

⁷ Egbọ ni e nu iSolu kia e gbe ẹruẹ
unu-a, e ga suọ oni ungmehi, ama
ẹa mọ ọni ọ́ọ́ ngme. ⁸ Ikpukhokho
ọ, iSolu ọ rote eke vule, abi ọ ro
khueghie alo-a ọa ke doḅe e mọ eke.
Egbọ ni e nu ọli kia e ke mu ọli obọ
kia lo elemhi iDamasikosi. ⁹ Ogbẹle ese
iSolu ọ ga zalo shi agho. Ọa le eminale
wekhi amẹ ọ da.

¹⁰ Ọmose oghuo ni ọ miesuọ ni a lu
Ananayasi, ọ la elemhi iDamasikosi.
Ọ la imeke, ọ suọ khi Ọnọmhue ọ lu
luẹ, “Ananayasi!”

Ọ́ọ́ li, “Ee o.” ¹¹ Ọnọmhue ọ́ọ́ li, “Ke
je owa oyi iJudasi, ni o la ode ifuapfe
ni a lu Isheshe, ni u ya mhila ogbọ oyi
ongi iTasosi ni a lu iSolu, ọ la agho ọ so
iromhi. ¹² Rote ẹlena iSolu o li kpe mọ
irokhasẹ khi ọmose ni a lu Ananayasi ọ
ri obọ nga luẹ egbe so iromhi na, alo
eyelue e khueghie-a.”

¹³ Ananayasi ọ́ọ́ Ọnọmhue, “Mhi she
kpe suọ eko ebubu eyi ọmose ọna abi
ọ li e nase egbo ni e miesuọ, ọ la
iJerusalemu gbolo eghuo-a. ¹⁴ Ighie
eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e
ri afu na li ọ ka muno egbo ni ẹ lu eva
oye.”

¹⁵ Ama Ọnọmhue ọ́ọ́ Ananayasi, “Ke
le, irari khi mhi she zẹ iSolu ni ọ
tsua ungmehi oyemhe ghi egbo iJeta
ali ighie eyewe ali egbo iZireni nya.”

¹⁶ Mhi ya rokhasẹ ọli khi ọ mema ya
mọ osoli shi ungmehi oyemhe.

¹⁷ Abi Ananayasi ọ ro mọ oni owa, ọ
dose lo ya ri obọ nga iSolu egbe, ọ́ọ́ li,
“ISolu inyoghuo-mhe, iJesu Ọnọmhue
ni ọ lone ode abi u ro ọ bhale oola, loli
ọ́ọ́ mhi ka nono e mọ, ni u gbolo ke mọ
eke ali ni Ayemhe-no-pfuase ọ bhale
egbe oye.” ¹⁸ Utoghuokpe, emini e li
abi ipfiapia afele o rote ọli ikpamhi
alo de pfia, ọ gbolo o mọ eke. Ọ vule
migha, Ananayasi ọ batazi ọli. ¹⁹ Abi
ọ ro le eminale se, ọ tigbe mhọli ochi.

*ISolu ọ ri igbedu u ngme ungmehi
oyi Eshinegba*

† 8:33 Li zẹ Aza 53.7-8

Ebubu ogbele iSolu o nu eni e miesuo la elemhi iDamasikosi. ²⁰ Eloawe iSolu o la elemhi owa ugamhi gueye egbo khi iJesu Omi Eshinegba o khi. ²¹ Egbokpa ni e suo ungmehi oyi iSolu ee mhila, "Oa khi omose onana oo nase eni e miesuo ni e la iJerusalemu? Oa khi eri o bhale ya muno we abi ighumha ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi?" ²² Eshinegba o ri ekpabo na iSolu ni o ro ya ke gue oni ungmehi le. Ama egbo iJu ni e la iDamasikosi ea dobe mu iSolu ekhako o le. O sha egbo iJu abo abi e ro me isingme ni o ro o guele khi iJesu o khi oni iKirisiti ni a shobo.

²³ Ebubu ogbele iSolu o ga la iDamasikosi. Egbo iJu e gba abi e li ya gbe oli-a. ²⁴ Ama iSolu o suo khi egbo e gba abi e li ya gbelue-a. Eri e shito unu ode unuekpe ni a te a lo oni eoli le ni e me asha mu oli. ²⁵ Ama egbo ni e miesuo e pfi uli rote oni ugbe roli shi ughughu bena ya tiemhi oni ugbe eliyose. *

²⁶ Abi iSolu o ro ramhi iJerusalemu, oo dua ni loli ya kuma egbo ni e miesuo o, ama ulishi oli o mu we. E khokho ini o she mie iJesu suo. ²⁷ Ama iBanabasi o rue oli bhale deba eni ighiusomhi na kee. O gueye we abi iSolu o li me Onomhue ode abi o ro le iDamasikosi ali abi Onomhue o li nu oli ngme. O gbo gueye we abi o li la eke iDamasikosi ri eva oyi iJesu tse abo ni ulishi oa li mu oli. ²⁸ Igho iSolu o nu we la iJerusalemu kia kugbe. O ri igbedu ri eva oyi Onomhue e tse abo gboo. ²⁹ Igho o nu egbo iJu ni ee ngme elemhi iGiriki i khako, ama ee dua ni we we e gbe oli-a. ³⁰ Abi eni e miesuo e ro suo ugbamhi ni eni egbo ee gba, e rue oli je eke iSizeria, e te agho rue oli ya je iTasosi.

³¹ Igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iJudia ali iGalili ali iSameria nya e mholi opfomhe, e tota, Ayemhe-no-pfuase o ri udu shi we o, ee bua shi o, ee ngeli angeli ni o pfuase ri ekpe e na Eshinegba.

IPita o ri Eniasi ze

³² Abi iPita o li i kia oni eke gase, o ko ya fele eni e miesuo ni e la eoli iLida. ³³ O bhale ya e omose ni a lu Eniasi ni o guogh-a, o she gba ikpe elele abi o te yeshi a ghua. ³⁴ iPita oo, "Eniasi, iJesu iKirisiti o re ze. Vule migha khili iya oye ni u ke kia." Utoghuo kpe Eniasi o vule migha, o toto. ³⁵ Abi egbo ni e la eoli iLida ali iSharo e ro me khi Eniasi o toto, e mu pfi deba Onomhue.

IPita o guise iDokasi le

³⁶ Okpotso oghuo ni o miesuo ni a lu iTabita o la eoli iJopa, abi iTabita o ngme emue iGiriki khi "Eru," O khi ogbo onete. O gbolo mema e kpaghie eni ea mhue obo. ³⁷ Egheghe ni a ngme ena, oo ghua, igho o ghua. Abi a ro khuese olimhi oyoli-a se, a roli yeshi elemhi owa atonga. ³⁸ Abi eni e miesuo e ro suo khi iPita o la iLida, e ghie emose aava ghi oli, e oli, "Kpekpe bhale pia." Irari khi eoli iLida ali eoli iJopa e ti mama egbe.

³⁹ Igho iPita o deba we. A ri oli ya khashe asha ni a roli yeshi. Esamhi-olimpi e la agho o vie. E ri itsua ni iDokasi o fia na we khashe oli abi o ro la agbo.

⁴⁰ iPita o egbo ni e la agho nya e fie je atukpapfe. O de wugha so iromhi. O so alo ghue oni olimhi, oo li, "Tabita, guale!" Oni olimhi o khueghie alo-a, abi o me khi iPita o migha mama lue, o vule shito. ⁴¹ iPita o mu oli obo vule. O luno eni e miesuo ali eni esamhi-olimpi, o ri oli khashe we. ⁴² Iguisele oyi iDokasi o gbeke-a shi eoli iJopa. Itobo igho, ebubu egbo e mie iJesu suo. ⁴³ iPita o la iJopa ogbele ni e bu. O la owa oyi iSimoni ni o ri eku elamhako o gbe akanya.

10

IKonilusi o ghie ya lu iPita

¹ Omose oghuo o la eoli iSizeria ni a lu iKonilusi. O khi oga oyi ekholi-okhue eyi Itili. ² Loli ali apfoli e khi egbo ni e na ulishi Eshinegba. O khi ogbo ni o

* 9:25 Li ze 2 iKori 11.32-33

pfo elemhi i somhi ẹgbọ ni ẹa mhue opfa. Ọ gbo khi ọgbọ ni ọ sọ iromhi ẹghẹghẹ kpa. ³ Ẹlẹghuo elemhi agogo esẹ ẹlẹ ọguota, ọ mẹ ime-alo, ọ mẹ khi aḡeni ọyi Ẹshineḡba ọ bhale ọ lu ọli, “IKonilusi!”

⁴ Ọ sọ alo ghue ọni aḡeni, ulishi o mu ọli. Ọọ li, “Ọnọmhue ẹlọ o zẹ khi u bhale.”

Ọni aḡeni ọọ li, “Iromhi eye ni u wa sọ ali isomhopfa ni u wa somhi e she bhale deba Ẹshineḡba, Ọ she mu egbe ni ọ rọ ya ye le. ⁵ Memena nyanya ghie ẹgbọ je ẹoli iJopa ni e ya lu iSamọ ni a gbolo ẹ lu iPita, ni ọ bhale. ⁶ Ọ kushi ayi iSamọ ni ọ ri ekuẹ elamhi ẹ gbe akanya. Oni owa oyọli o la epfe oke.”

⁷ Abi ọni aḡeni ọ rọ vu se, iKonilusi ọ lu eni ẹ ga li etuava ali ọkhọli-okhue ni ọ khi adogeli oyọli ni ọọ ga Ẹshineḡba. ⁸ IKonilusi ọ gueye wẹ emini a mẹ nya. Ọ ghie wẹ je obini iJopa.

Ime-alo ni iPita ọ mẹ

⁹ Ogbeakọlọ khi itsotso ọguota o mu eke, khi e lesẹ ri okiali ramhi epfepfe iJopa, iPita ọ nga owa atonga ya sọ iromhi. ¹⁰ Okiamhi oo gbe ọli. Ọọ nono emini ọ ya le. Abi a rọ ọ nye eminale ni ọ ya le, ọ mẹ ime-alo. ¹¹ Ọ mẹ khi emini e li abi ode ni o zẹ igo ene o rọte idane e tiemhile. ¹² Ighọ ọ mẹ khi iwali elamhako e laọ, ghe eni e zẹ awẹ ene ali eni ẹẹ tialọ idi eke ali ipfeli. ¹³ Ighọ uruli o ngme, ọọ li, “Vule iPita, gbe ni u le.”

¹⁴ Ama iPita ọọ, “Iiye e, Ọnọmhue! Mhia kpe tigbe le eminale ni ẹa pfuase ni a ghue ghue, a ti ẹ bia mhe.”

¹⁵ Oni uruli o gbo nu ọli ngme, ọọ li, “Emini Ẹshineḡba ọ da rọ khi oni o pfuase se, khi ke lu ọli emini ọa pfuase.”

¹⁶ Itese o lighọ mhesẹ abọ ri egbọli khasẹ neni a rue oni emhi nga idane.

¹⁷ Abi iPita ọ kie li i sa ingme ime-alo ni ọ mẹ, emose ni iKonilusi ọ ghie usomhi, e nono owa oyi iSamọ mẹ. E migha odalo ode unuekpe oyi oni apfe. ¹⁸ E lu mhila, “A mholi opfese shi ana ni a lu iSamọ iPita?”

¹⁹ Abi iPita ọ kiele khokho emini oni ime-alo ona o ngme, Ayemhe ọ rọ gueye ọli, “Ri esọ kpe emose aase ẹẹ nono ẹ. ²⁰ Nyanya mu egbe ni u deba wẹ vu, khi mhemhe mhi ghie wẹ.”

²¹ Ighọ iPita ọ tiemhi deba wẹ, ọọ wẹ, “Mhemhe a nono, elọ e rẹ ẹ bhale?”

²² Ẹẹ ọli, “Ọga oyi ekhọli-okhue ni a lu iKonilusi ọ ghie anye ghi ẹ. Ọgbọ ọniemhi ni ẹgbọ iJu e mu ekpe a na ọ khi. Ọ gbo khi ọgbọ ni ọ pfuase ni ọọ ga Ẹshineḡba. Aḡeni ọ gueye oli ọ ghie ghi ẹ, u bhale owa oyọli, ni ọ suọ ingme ni u ya gueye ọli.” ²³ Ighọ iPita ọ lu eni emose lo owa oyọli, e gbhe aghọ ni ogbe o gbe.

IPita ọ la apfe oyi iKonilusi

Ogbeakọlọ, lolli ali eni e miesuo eghuo e rọte iJopa deba wẹ vu.

²⁴ Ogbeakọlọ, e lo elemhi ẹoli iSizeria le, ashini iKonilusi ali apfoli ali egbegbi emole ọli, e legba migha ẹ khe wẹ. ²⁵ Abi iPita ọ rọ ramhi aghọ, iKonilusi ọ lo ọ li ode, ọ wugha, ọ nyese ukhomhi tse ọli. ²⁶ Ama iPita ọ mu ọli vule, ọọ li, “Vule khi ọgbọ ọnabi yeye mhi khi.”

²⁷ IPita ọ nu ọli ngme, ọ lo owa, ọ bhale ya ẹ ẹgbọ ni e bu shi aghọ.

²⁸ Ọọ wẹ, “Ẹẹ a she lesẹ khi eri Ishi eyi iMosisi ọọ ẹgbọ iJu e khi kugbe ẹgbọ iJeta ọ, wẹkhi eri e kọ ya feli ọgbọ ni ọa khi iJu. Ama Ẹshineḡba ọ rọli khasẹ mhe mhi khi leli ọgbokhoghuo shi ọni ọa pfuase ali ọni a ghue. ²⁹ Irarighọ, abi u rọ ghie lu mhe, mhia mholi akhokhomhe shi ọ. Elọ u mema lu mhe shi?”

³⁰ IKonilusi ọọ li, “Amo o li ẹlẹ ene, ẹghẹghẹ agogo esẹ ọguota, mhi rọ la owa oyemhe ẹ sọ iromhi. Udemhija mhi mẹ khi omose oghuo ọ sọ itsua ni ẹẹ ge nyanyanya ọ migha mhe odalo.

³¹ Ọọ li, ‘IKonilusi, Ẹshineḡba ọ she suọ iromhi eye, ọ she gbo mẹ ikanya isomhelemhi ni u gbe ẹ deba ẹgbọ eni ẹa mhue. ³² Ghie ọgbọ ghi omose ni a lu iSamọ iPita ni ọ la iJopa. Opfese ọ khi shi owa oyi iSamọ ni ọ ri ekuẹ elamhi ẹ gbe akanya, ni ọ la epfe oke oku.’ ³³ Lolli mhi rọ ghie ọgbọ ghi ẹ

pia. Oo guę ti, abi u bhale. Memena awa nya awa la odalo oyi Ẹshinęba ni anye suọ emini Ọnọmhuę o gueye u gueye anye.”

Ungmemhi ni iPita o ngme

³⁴ iPita oọ, “Mhi she me ọli me khi igesikia o khi, khi Ẹshinęba ọa mhọli khi ọna o kpe ọli ne,* ³⁵ ama ębọ kpa ni e da a na ulishi oyi Ẹshinęba, ni e gbolo ę riele emini o rọte ode, Ẹshinęba o kpe obọ oọ mie. ³⁶ Ẹę a leşe usomhi ni o ghie ghi ębọ iZireni, ni o khi usomhi onete oyi opfomhe ni o rọte obọ oyi iJesu iKirisiti ni o khi Ọnọmhuę oyi agbọ kpa bhale. ³⁷ Ẹę a leşe ingme ni a me elemhi eke iJudia nya, ni o rọte iGalili gbaekele, abi iJoni o rọ o tse abọ usomhi gueye ębọ, khi a mema batazi we, ³⁸ abi Ẹshinęba o li ri Ayemhe-nọ-pfuase ali ekpabọ kpha iJesu onge iNazaręti sọ, ali abi o li i kiakia ashakpa riele onete, ni o mie ębọ pfuese obọ oyi ekpabọ eyi okphaghie, itobọ khi Ẹshinęba o nu ọli la.

³⁹ “Anye ri ęloe me ikanya ni o gbe nya, elemhi ęoli eyi ębọ iJu ali iJerusalemu. Wewę e tali ma ọọra apfida gbe ọli-a. ⁴⁰ Ama ęle nuzi-ese, Ẹshinęba o rọte eghuli guise ọli le ni a me ọli. ⁴¹ Ọa khi ogbọkpa o me ọli, see ni anye ni Ẹshinęba o she kpe ze, anye khi ọtsele, anye ni anye nu ọli le eminale ni anye gbo nu ọli da abi o rọ rọte eghuli guale se. ⁴² O mhese na anye, anye kia ke gueye ęgbọkpa ali anye gbo ke pfi ọtsele shi o khi lolu iJesu, Ẹshinęba o ze, lolu khi ọsọ-ęzọ oyi eni e laọ ali eni e ghu-a. ⁴³ Emekeguele nya e kpe ngme ungmehi oyoli khi eni e da mie ọli suọ khi a ya gbe olamhe kua na we, rọte ekpabọ ni o la eva oyoli.”

Egbọ iJeta e mie ayemhe ni o pfuase

⁴⁴ Abi iPita o kie li i ngme, Ayemhe-nọ-pfuase o tiemhile na ębọ ni e suọ oni ungmehi. ⁴⁵ Abọ e sha eni e miesuọ ni e shele-a, ni e rọte ęoli iJopa kphase iPita bhale agho, khi Ẹshinęba o li ri Ayemhe-nọ-pfuase na

ębọ iJeta. ⁴⁶ Irari khi e suọ khi e ngme emue ododa eyi Ayemhe nọ pfuase, e kuęghie Ẹshinęba.

Igho iPita o ri irarigho lie, ⁴⁷ “Ogbokhoghuo o dobe ya lie ogbọ khi ri amę batazi ębọ ena mena? E she li mie Ayemhe-nọ-pfuase abi awa li mie ọli.” ⁴⁸ Igho iPita oọ a ka ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi we. Igho e gueye ọli o nu wewę la agho ikukumi ogbele.

11

IPita o gueye eni e miesuọ emini o riele

¹ Eni ighiusomhi na keę ali eni e miesuọ ni e la eke iJudia nya e suọ khi ębọ iJeta e li mie ungmehi oyi Ẹshinęba suọ. ² Abi iPita o rọ nga obini iJerusalemu, eni e miesuọ ni e shele-a, ee shi iPita unu. ³ Ẹę ọli, “Yeę u lo owa oyi ębọ iJeta ni ęa shele-a, u gbo la agho le eminale!”

⁴ Igho iPita o rọte eke roli lo we esọ abi a ga li me oni ingme nya. Oọ we, ⁵ “Eoli iJopa mhi la a sọ iromhi, ni ukuku olesę o rọ kia mhe alo-a, ni mhi rọ me ime-alo, mhi me khi emini o li abi ode ni o ze igo ene, o te idane tiemhile ashini mhi la. ⁶ Mhi bino elemhi ọli, mhi me elamhako ni e ze awe-ene, ali elamhako ebuli, ali elamhako ni ę tialo idi eke, ipfeli na idane e li la elemhi ọli. ⁷ Igho mhi suọ khi uruli o nu mhe ngme, oọ mhe, ‘Vule, iPita gbe elamhi ena, ni u le.’

⁸ “Ama, mhię ọli, ‘Iiye e, Ọnọmhuę! Mhi aa le eminale ni ęa pfuase ni a ghue ghue abi a te bia mhe.’

⁹ “Oni uruli o gbo nu mhe ngme, oọ mhe, ‘Emini Ẹshinęba o she rọ pfuase, khi ke roli shi emhi ni ọa pfuase.’ ¹⁰ Itese o li igho mhese abọ ri egbọli khase neni a rue oni ode nga idane.

¹¹ “Aghoaghọ, eni emose aase ni e te iSizeria nono mhe bhale, e lo owa ni mhi la le. ¹² Ayemhe o gueye mhe mhi deba we vu, mhia aa khe akọ. Ẹgbọ osasa ena e te ęoli iJopa kphase mhe je ęoli iSizeria ni anye rọ ga bhale owa oyi iKonilusi. ¹³ Lolü o gueye anye abi o

* 10:34 Li ze iDeut 10.17

li mę agęni elemhi owa oyoli, ni ọ ọli, ‘Ghie ọgbọ je ijopa ya lu ọmọse ni a lu iSamọ ni a gbo lo a lu iPita. ¹⁴ Lọli ọ ya gueyę abi yęyę ali apfę a li ya mhọli imiepfuese.’

¹⁵ “Abi mhi li i ngme, Ayemhę-nọ-pfuasę ọ tiemhile shi wę ọ abi ọ li rọte igbaekele li tiemhile shi awa ọ. ¹⁶ Ighọ mhi yelele emini Ọnọmhue ọ ngme ni ọọ, ‘Amę ijoni ọ rọ batazi ęgbọ, ama Ayemhę-nọ-pfuasę a ke rọ ya batazi ę.’* ¹⁷ Abi o rọ khia khi Eshinęba ọ she ri isomhopfa enabi ọ rọ na awa abi awa rọ mie iJesu iKirisiti Ọnọmhue suọ li na ęgbọ ni ę a khi iJu. Ọghuo ọ khi mhemhę ni mhi ya nu Eshinęba khabọ?”

¹⁸ Abi e rọ suọ ona se, e yemhę awọlọ-a, ee kueghię Eshinęba, ee lię, “Eshinęba ọ li zę ni ęgbọ ijęta e li mu pfi ni e li mhue agbọ na agbọagbọ.”

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la Atiọki

¹⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suọ e kia gbhiaku eke iFonisha ali eke iSapurọsi ali ęoli Atiọki itobọ okhọli ni a mu vule shi wę ọ ęghęghę ni a rọ gbe iSitivini-a. E kia gue oni usomhi yę ęgbọ iJu węwęghuo tse.† ²⁰ Eghuo ọ e rọte eke iSapurọsi ali eke iSairini bhale, e vu je ęoli Atiọki, e lili gue usomhi onete oyi Ọnọmhue yę ęgbọ iGiriki ²¹ Ekpabọ oyi Ọnọmhue o nu wę la, Ebubu ęgbọ e miesuọ, e mu udu pfi deba Ọnọmhue.

²² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la iJerusalemu e suọ oni ingme, ighọ e ghie iBanabasi je ęoli Atiọki. ²³ Abi ọ rọ ramhi aghọ, ni ọ rọ mę abi Eshinęba ọ li somhi-lemhi eni ęgbọ, egbe e mu ọli. Ọ ri udu shi wę ọ e ri udu oyewę nya na Ọnọmhue. ²⁴ IBanabasi ọ khi egbegbi ọgbọ onete ni ọ mhue Ayemhę-nọ-pfuasę ali irudunga onięmhi. Ebubu ęgbọ e ri itobọ emini ọ riele mie Ọnọmhue suọ.

* **11:16** Li zę Ika 1.5 † **11:19** Li zę Ika 8.1-4 ‡ **11:26** ęgbọ eni ęę ngeli a bi iJesu iKirisiti a lu iKirstiani. § **11:28** Li zę Ika 21.10 * **12:4** Li zę Okiali 12.1-27

²⁵ Ighọ iBanabasi ọ je ęoli iTasọsi ya nono iSọlu. ²⁶ Abi ọ rọ mę ọli, ọ rue ọli je ęoli Atiọki, e la aghọ ukpe oghuo, ee seşę ebubu ęgbọ. Elemhi ęoli Atiọki a la te odode kpę lu eni e miesuọ, iKirisiti enikeke.‡

²⁷ Oni ęghęghę, emekeęguele eghuo e rọte ęoli iJerusalemu je Atiọki. ²⁸ Ọghuo elemhi eni emekeęguele ni a lu Agabusi ọ vule, ọ guele abi Ayemhę ọ ghie ọli, khi úkhúmhi o ya pfi ushishi na eke iRomu nya. (Eghęghę ni iKiladiusi ọ rọ khi Oghie iRomu nya ona o rọ bhale ya tse.)§ ²⁹ Eniye odukhokho eyi iJesu ni e la Atiọki e gba ugbamhi, abi e li ya ri ikpaghiobọ ghie usomhi ghi eni e miesuọ ni e la eke iJudia, abi ọgbọgbọ ọ mhue ekpabọ ramhi. ³⁰ Ighọ e zęla ikpaghọ kugbe, e rẹwę ghie iBanabasi ali iSọlu usomhi ghi eni egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na iJerusalemu.

12

Imhęse-bino onofunę

¹ Oni ęghęghę aghọ, oghie Erọdu ọ muno ęgbọ eghuo ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, ọọ nono ni lọli nasę wę shi afue. ² Ọ ri unu bhale a ri uwerę gbe iJemhisi ni ọ khi inyoghuo ijoni-a. ³ Abi ọ rọ mę khi o ti ęgbọ iJu ęloe, ọ gbo mu iPita shi owa. Oni ęghęghę e rọ li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma ma nye. ⁴ Ọ mu ọli se, ọ rọli shi owa ighumha, ọ zę ekhọli-okhue ikuwę asha ene ni e ọọghię egbe, e ri ęloe shi ọli egbe. Erọdu ọ mhọli ọli shi udu khi a kha da li oni ukpe se, lọli rue ọli lasese gboo, ni a gue ọli ęzọ.*

⁵ Ighọ a ri iPita shi owa ighumha, ama igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e toto obọ ọ sọ iromhi lu Eshinęba na li.

⁶ Eliyosę ni Erọdu ọ kha rọ rue iPita lasese ogbeakọlọ, iPita ọ lese-a shi ifuabọ eyi iku ekhọli-okhue aava, a ri iwęghę eva gę ọli. Eni ę khę ekhę aava elese e la ode unuekpę oni owa

ighumha ẹ khẹ ekhẹ. ⁷ Udemhija, ageni oyi Ọnọmhuẹ ọ lole, ighọ ákpá ọ la elemhi oni owa ighumha a gẹ. Ọni ageni ọ pfi iPita emhi epfẹ, guise ọli le. Ọọ li, “Nyanya vule!” Utoghuokpe, iweghẹ ni a sọ li e ku ọli abọ kua.

⁸ Ighọ oni ageni ọọ li, “Ri ọgbẹnẹ oye mu oku, ri ekuẹ sọ.” IPita ọ nyanya lighọ. Ọọ li, “Ri itsua eyẹ sọ, ke deba mhẹ.” ⁹ Ighọ IPita ọ deba li je olase oni owa ighumha, ama ọa lẹsẹ khi emini oni ageni ọ riẹlẹ khi egbegbi ingme lọ, ọ dabi khi ẹlena lọli ii la.

¹⁰ Ẹ dọsẹ eni ẹ khẹ ekhẹ eni odode ali enuzava. E bhale ode unuekpẹ akhuli ni a rọte a lasele shi ifui apfẹ. Oni ode unuekpẹ akhuli lolighuo o khueghie-a. E rọte ọ dọsẹ. Abi e rọ kia ifui apfẹ le dẹnẹ, oni ageni ọ kekele-a.

¹¹ Ighọ ẹgbhali eyi iPita e na ya to. Ọọ, “Ena mhi lẹsẹ, ni ọa mhue akhokhomhẹ khi Ọnọmhuẹ ọ ghie ageni oyọli, ọ ka pfa mhẹ shi eke obọ oyi Erọdu ali emini ẹgbọ iju ẹẹ sa khi mhi ya mẹ nya.”

¹² Abi ẹgbhali eyọli e rọ na ya to se, ọ je owa oyi iMeli ni ọ khi inyọ iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki. Aghọ eni e miesuọ e legba la a sọ iromhi. ¹³ IPita ọ kpheli ode na olase. Ighọ ọmueshi ni ọọ ga ọgbọ ni a lu iRoda ọ bhale ya mie ọli unu. ¹⁴ Abi ọ rọ suọ uruli oyi iPita, oghẹlẹ o vọ ọli udu. Ọa je okpẹ ode-a ne, ọ nyanya nyenẹ egbe ukhokho ya tsesẹ gueye wẹ, “IPita ọ she jele!”

¹⁵ Ẹẹ ọli, “Ujili ọọ kphe!” Ama ọ li khi egbegbi ingme lọli ẹ ngme. Ighọ ẹ ọli, “Ayemhẹ olimhi oyọli lọ!”

¹⁶ Ama iPita ọ kiele kpheli obọ ode. Abi e ke rọ khueghie oni ode-a, e mẹ khi lọli lọ. Abọ e sha wẹ. ¹⁷ Ọ ri obọ gbe wẹ akhiakhia. Ọ tigbe gueye wẹ abi Ọnọmhuẹ ọ li rue luẹ owa ighumha le. Ọọ wẹ, “A gueye iJemhisi ali eni e miesuọ eni e kpọle.” Ighọ ọ vu je oboese.

¹⁸ Ogbeakọlọ, ozughu o lo iteva oyi eni ekhọli-okhuẹ le shi abi iPita ọ li kia. ¹⁹ Abi Erọdu ọ rọ ọ e lolo nono iPita kia gase, ni ẹa rọ mẹ ọli. Ọ ri eni ẹẹ khẹ ekhẹ eghọ gue ẹzọ. Ọọ a gbolo wẹ-a.

Eghuli oyi Erọdu

Abi a rọ mẹ enana se, Erọdu ọ rọte eke iJudia je iSizeria ya la ukuku eghẹghẹ.

²⁰ Elemhi e lolo bi Erọdu deba ẹgbọ iTai ali iSidoni. Ighọ eni ẹgbọ e to ukhomhi ma, ee dua abi e li ya mẹ asha nu oni oghie shitọ ngme. Abi iBilasitọsi ni ọ khi adogeli oyi oghie ọ rọ lama shi wẹ ọ, e tigbe lama khi wẹwẹ e ya lema oghie ni wẹwẹ e rọ riẹlẹ. Itobọ khi ẹoli oyi oni Erọdu eni ẹgbọ e rọte mẹ eminale ẹ dẹ.

²¹ Oni ogbẹlẹ o ramhi Erọdu ọ gbanọ itsua oghie eyọli, ọ shitọ ukpẹkhomhi oghie oyọli. Ọ nu eni ẹgbọ ọ ngme. ²² Eni ẹgbọ e ku unu-a nyoghoo, ẹ li, “Uruli oyi Ẹshinegba na, ọa ke khi oyi ọgbọ.” ²³ Utoghuo kpe ageni oyi Ọnọmhuẹ ọ pfi Erọdu emhi, itobọ khi ọa ri ekpẹ na Ẹshinegba. Ekhọli e ri ọli le. Ọ ghu eghuli osoli.

²⁴ Ungmemhi oyi Ẹshinegba o gbhiaku ashakpa, oo gẹ shọ. ²⁵ IBanabasi ali iSọlu e rọte iJerusalemu, obini a ri ikpaghọ ghie wẹ usomhi je jele. Abi e rọ ọ jele, e rue iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki mhue obọ.

13

A zẹ iBanabasi ali iSọlu ghie usomhi

¹ Emekeguele ali eni ẹ sesẹ e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ọ la Atiọki, ni e khi iBanabasi, ali iSamọ ni ọ khi ọgbọ ọbishi, ali iLushọsi ọngi iSairini, iMaini oni a ga kuele ọli ali oghie Erọdu, ali iSọlu. ² Abi e li i kueghie Ọnọmhuẹ ni e li i pfi azumhi, Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọọ wẹ, “A zẹ iBanabasi ali iSọlu-ọ lase na mhẹ ni e ya gbe akanya ni mhi lu wẹ shi.” ³ E pfi azumhi, e ri abọ nga wẹ ukhomhi sọ iromhi na, e ghie wẹ vu.

Elemhi iSapurọsi

⁴ Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ ghie iBanabasi ali iSọlu je iSelusha aghọ e te lo ọkọ okẹ je eke ni oku o khi shi na lu iSapurọsi. ⁵ Abi e rọ ramhi ẹoli iSalamisi, e la owa ugamhi oyi ẹgbọ iju gue ungmehi oyi Ẹshinegba le.

Ijoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ la agho ri obọ da wẹ oni akanya.

⁶E kia je ukiękię iSapurosi ni o kpole nya, e bhale ẹoli iPafosi. Agho e ya ẹ obo ni a lu iBajisosi ọngi iJu ni ọọ li ẹboli, ni ọ khi ọmekẹguele oyi ẹgbhọli. ⁷Lọli ọ khi ọmọle oni igovunọ ni ọ la oni eke, eva oyi oni igovunọ khi iSajosi iPolosi ni ọ khi ọtsegbhe. Oni igovunọ ọ lu iBanabasi ali iSolu itobọ khi ọ nono ni lọli suọ ungmehi oyi Eshinegba. ⁸Ama oni iBajisosi ni ọ lię Elimasi ni ọọ li obo, ọ tsua ozughu lo agho le ini oni igovunọ ọ khi mę asha miesuo. ⁹Igho iSolu ni a lię lu iPolu, ni Ayemhe-nopfuase ọ vọ egbe, ọ fele oni obo chii. ¹⁰Oọ li, “Yeyę omi okphaghię! Yeyę obe eminete ni u wa li ikenege. Ele u ya rote imu-ungmemhi oyi Eshinegba pfi ukhomhi kpoke lasele?” ¹¹Memena Eshinegba ọ ya nise obọ oyoli ti ẹ, u ya zę alo, waa ke gbo dobe ya mę ugemhi oyi ovọ ukuku ẹghęghę ne.”

Aghoaghọ, Elimasi ọ mę khi alo eyelue e bi obili-a, Oọ bibi, ọọ nono oni ọ ya mu ọli obọ ke kia. ¹²Abi oni igovunọ ọ rọ mę ingme ni a mę, ọ miesuo, irari khi oseę ingme oyi Onomhue ọ ri abọ sha li.

Atioki ni o la elemhi iPisidia

¹³IPolu ali apfoli e rote iPafosi lo okọ okę da okę onięmhi je iPeriga, ni o khi ẹoli ni o la iPafia. Ana iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ pfi wẹ shi nyene egbe je iJerusalemu. ¹⁴E rote iPeriga je ẹoli Atioki ni o la eke iPisidia. Ogbelę iyemheę oyi iJu, e lo owa ugamhi ya shito. ¹⁵Abi e rọ rote ebe ishi oyi iMosisi ali ebe eyi emekẹguele zę se, eni ẹę mhęse shi oni owa ugamhi e ghie usomhi ya gueyę iPolu ali iBanabasi, ẹę wẹ, “Inyoghwo anye, ini a mhọli ungmehi ni a mę ya guele ni o ya ri udu shi ẹgbọ ọ, a ke ngme.” ¹⁶IPolu ọ vule migha ọ ri obọ nu wẹ ngme. Oọ, “Eę ẹgbọ iZireni ali ẹę iJeta ni a ga Eshinegba a ri esọ shi mhe

ekę! ¹⁷Eshinegba oyi ẹgbọ iZireni ọ zę eni e bia awa, lọli ọ rẹwẹ khi ẹgbọ enięmhi, oni ẹghęghę e khi epfese shi eke iJipiti. Eshinegba ọ ri ekpabọ eyoli wolọ wẹ eke iJipiti lasele.* ¹⁸Elemhi ikpe egbhueva ọ ri abọ mu udu na ẹ elemhi odagbe ifufu.† ¹⁹Edeli ishilua ọ pfusea eke iKena. Ọ ri eke oyewę na ẹgbọ eyoli le ugu.‡ ²⁰Elemhi ikpe egbhue-uye ali eva ali ikpe igbe (450) a mę ingme enana.§

“Abi a rọ mę ena se, ọ ri esọ-ẹzọ na wẹ ni ee mhęse, ya ramhi ẹghęghę oyi iSamuęni ọmekẹguele. ²¹Igho eni ẹgbọ e mhila Eshinegba ọ ri oghie na wewę, Eshinegba ọ rue iSolu omi iKishi oyi unuekpę oyi iBejami na wẹ. Lọli ọ khi oghie oyewę elemhi ikpe egbhueva.* ²²Abi Eshinegba ọ rọ rue iSolu oghie le, ọ ri iDefidi le oghie na wẹ. Ingme ni Eshinegba ọ ngme shi iDefidi egbe na, ‘Mhi she mę khi iDefidi omi ijese ọ khi ọmose ọnabi udu oyemhe ọọ nono, ọ ya rięle ọghuęmhe oyemhe nya.’†

²³“Rote unuekpę oyi oni iDefidi, iJesu ni ọ khi Omiepfuese oyi ẹgbọ iZireni ọ te bhale, abi Eshinegba ọ li rọli shobọ. ²⁴Neni iJesu ọ bhale, iJoni ọ she kpę gueyę ẹgbọ iZireni e ti olamhe le, e mupfi deba Eshinegba, ẹghęghę agho ni a batazi wẹ.‡ ²⁵Abi iJoni ọ rọ gbe akanya se, ọ mhila eni ẹgbọ, ọọ, ‘Oghuo a khokho mhe shi? Mhi aa khi oni a migha a khe. Oni ọ ya bhale ini mhi gbe akanya oyemhe se, mhi aa fu tẹ ni mhia taghię uli ekuę ni ọ sọ-a.’§

²⁶“Inyoghwo-mhe imi Aburaamu, ali ẹę iJeta ni a na ulishi Eshinegba ni a la akana, oni ungmehi imiepfuese ona, oyawa lo! ²⁷Ẹgbọ ni e la iJerusalemu ali eni ẹę mhęse na wẹ, ẹa leşę iJesu shi Omiepfuese. Ama igbe-a ni e gbe iJesu-a, o ri emini emekẹguele ee ngme, ni ee zę khase wẹ ẹle iyemheę kpa bhale ya tse. ²⁸Abi o tseku khia khi ẹa mę ẹzọ gue

* **13:17** Li zę Okiali 1.7; 12.51 † **13:18** Li zę iNoba 14.34; iDeut 1.31 ‡ **13:19** Li zę iDeut 7.1; iJosh 14.1 § **13:20** Li zę iDeut 7.1; iJosh 14.1 * **13:21** Li zę 1 iSam 8.5; 10.21 † **13:22** Li zę 1 iSam 13.14; 16.12; iwolo 89.20 ‡ **13:24** Li zę iMak 1.4; iLuk 3.3 § **13:25** Li zę iMat 3.11; iMak 1.7; iLuk 3.16; iJon 1.20,27 * **13:28** Li zę iMat 27.22-23; iMak 15.13-14; iLuk 23.21-23; iJon 19.15

shi ọli egbe, ẹẹ li ipaleti ọ zẹ ni a gbe ọli-a.* 29 Abi e rọ riẹlẹ emini Ebe-nopfuase o ngme shi ọli egbe se, e rue ọli apfida tiemhile, e rọli tọ uji.† 30 Ama Eshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le. 31 Ogbele ebubu ọ ri egbọli khase egbo eni e nu ọli rọte iGalili je iJerusalemu. Wewe e ke pfi ọtsẹlẹ shi ingme oyọli khase egbo eyawa.‡

32 “Eri anye bhale akana ni anye ya ri oni usomhi onete na ẹ, ikhi ishobo ni Eshinegba ọ shi na eni e bia awa.

33 Ọ she ri oni ishobo ona tse na awa imi we, abi ọ li guise iJesu le. Abi a li keke ọli shi ebe Iwolo ni uzeva, khi,

“ ‘Omimhe u khi, ogbe namo, mhemhe mhi khi Ite.’

34 Abi Eshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le, ni ọa zẹ ọli ghu ke-a, o mu ma ungmehi oyọli ni ọ la lie,§

“ ‘Mhi ya ri ikhivose no pfuase, ni a ri egbe ẹ nga egbegbo ni mhi shobo na iDefidi ne.’

35 Igho ọ kie gbo li ngme ọli shi ashese.*

“ ‘Waa ya zẹ ni oni ọ pfuase oye ọ ghu ke-a.’

36 “Irari khi eri iDefidi ọ ga Eshinegba abi ọ rọ la agbo, igho ọ ghu-a, a ri ọli tọ mama eni e bia li. Ọ ke-a shi elemhi uji. 37 Ama idiegbe oyi iJesu ni Eshinegba ọ rọte eghuli guise le, ọa ke-a.

38 “Irarigho, inyoghuo, anye tse abo ye ẹ khi obọ oyi iJesu a te ya mhọli igbe olamhe kua. 39 Onini ọ da mie ọli suo ne, a she pfa na li, ọa ke lue shi emini Ushi oyi iMosisi ọa dobe pfa na we shi. 40 A mhue egbhe, ini emini emekeguele e ngme o khi ya tse shi ẹ egbe, ni ẹẹ,

41 “ ‘A ghe i, ẹẹ ni a ri Eshinegba a li egia Oshabo ọ sha ẹ, a pfua. Irari khi mhi ya riẹlẹ emhi eghẹghe oye ẹ ni aa ya mie shi ghue,

ini ogbo ọ tseku gue ọli ye ẹ.’ †

42 Abi iPolu ali iBanabasi e rọ rọte oni owa ugamhi vu, eni egbo e gbo lu we e nyene egbe bhale ogbele ugamhi olese ya nu wewe ngme oni ungmehi. 43 Abi oni ilegba o rọ gbhia khuse, egbo iJu ali egbo iJeta eni e she mu pfi bhale ugamhi oyi egbo iJu, e kpikpi i deba iPolu ali iBanabasi. IPolu ali iBanabasi e ye we ude, e kie ke deba okhale ni ẹa fu te ni Eshinegba ọ riẹlẹ na we.

44 Eẹ iyemhe ni o deba li, egbo ni e la oni ẹoli nya e legba ni e ri eso shi ungmehi oyi Eshinegba. 45 Abi egbo iJu e rọ me oni ilegba, ee kpe ofuma, ee kholo ingmehi zu iPolu unu, e tsue ọli.

46 Ama iPolu ali iBanabasi e ngme ungmehi igbedu, ẹ li, “Eẹ a khi eni anye kha mema kpe gue ungmehi oyi Eshinegba ye neni o ramhi egboese egbe. Ama abi a ke rọ kie oni ungmehi ni aa rọ sa khi o ti ni a mhọli agbo na agboagbo egho, mena, anye ya zẹ ẹ obọ, anye deba egbo iJeta. 47 Irari khi ona khi omhesẹ ni Onomhwe o mhese na anye, ni ọ reẹ,‡

“ ‘Mhi she re ẹ khi

ákpá na egbo iJeta,

ni agbo nya e mhue imiepfuese.’

”

48 Abi egbo iJeta e rọ suo ona, ee ghele, ee kuẹghie Eshinegba shi oni ungmehi, egbo eni a she zẹ shi agbo na agboagbo, e mie iJesu suo.

49 Oni ungmehi oyi Onomhwe o gbhiaku asha kpa oni eke. 50 Ama egbo iJu e tanọ shi ikpotso ni ẹẹ na ulishi Eshinegba ni a mu ekpe a na ali ekhemhwe eyi oni ẹoli. E sese egbo ni e mu okhọli oniemi vule shi iPolu ali iBanabasi ọ, e khu we fie lase oni ẹoli. 51 Ama eni eniye odukhokho eyi iJesu e kpishi itutu awe shi eke, ni e pfi ọtsẹlẹ mu eni egbo. E rọte agho dose je ẹoli iKoniomu. § 52 Oghele ali Ayemhenopfuase ọ lo eni e miesuo egho egbe.

† 13:29 Li zẹ iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42 ‡ 13:31 Li zẹ Ika 1.3 § 13:34 Li zẹ Aza 55.3 * 13:35 Li zẹ Iwolo 16.10 † 13:41 Li zẹ Abak 1.5 ‡ 13:47 Li zẹ Aza 42.6; 49.6 § 13:51 Li zẹ iMat 10.14; iMak 6.11; iLuk 9.5; 10.11

14

Emini a mę iKoniomu

¹ IPolu ali iBanabasi e lo owa ugamhi oyi ębọ iJu obini iKoniomu, abi e kie kpę ę li. E lolo guę ę ngme ungmehi ni o lo ębọ esọ, ni o ri ebubu ębọ iJu ali iJęta miesuọ. ² Ama ębọ iJu ni ęa lama miesuọ, e tanọ ębọ iJęta abọ ni elemhi o yese wę-a deba eni e miesuọ. ³ Ighọ iPolu ali iBanabasi e kushi aghọ tęse, e ri igbedu u ngme ungmehi oyi Onomhuę ni o pfi otsele shi ungmehi okhale oyoli, rọte ekpabọ ni o rọ na wę ę gbe akanya onyaloa ali oshabọ. ⁴ Okemhi o lo oni ędęli le, ębọ eghuo e kugbe ębọ iJu o, eghuo o e la ukhokho oyi ighiusomhi na keę. ⁵ Ighọ ębọ iJęta eghuo ali ębọ iJu ali enighie eyewę, e gba abi e li ya gbe wę ali abi e li ya tonu wę eche. ⁶ Abi eni ighiusomhi e rọ suọ ona, e na je ęoli iLisitira ali iDębi ni o la eke iLikaonia ali ęoli elese ni e mama wę. ⁷ Aghọ e la a gue usomhi onete le.

Elemhi iLisitira ali iDębi

⁸ Omose oghuo oni a bia okhomhi ni oą kia ghue abi a te bia li, o li la oni iLisitira. ⁹ O shito aghọ ri esọ shi ungmehi ni iPolu oọ ngme. IPolu o mę khi o mholi irudunga ni o dobe ya rọ li ze, iPolu o bino oli chii. ¹⁰ O tsele leghe, oọ, "Vule migha!" Oni omose o ti vule, oọ kia gasę.

¹¹ Abi eni ębọ e rọ mę akanya ni iPolu o gbe, e ngme ęlemhi iLikaonia, ee tsele, ee lię, "Iitsa e mele ębọ-a bhale iteva oyawa o!" ¹² Eva ni e lu iBanabasi khi iZeusi,* itobọ khi iPolu khi oni o mema e ngme, e lu oli Amęsi.† ¹³ Oni oọ luase oni olitsa iZeusi, ni okula oyoli o la ukhokho apfe oni ęoli, o muno ena enokpo ali idodo je oni ode unuekpę oyi oni ęoli, itobọ khi loli ali eni ębọ ee nono ni wewę ya luase iBanabasi ali iPolu abi ilitsa.

¹⁴ Abi iBanabasi ali iPolu e rọ suọ emini eni ębọ e mu egbe khi e ya rięle, e nyano itsua shi egbewę uruli, e nano lo eni ębọ ifuabọ. Ee tsele lię, ¹⁵ "Elo e ze khi a li na?" ębọ enabi ęę anye khi! Ungmehi usomhi onete anye rọ tse abọ khase ę, ni a rọte ugamhi afue mu pfi deba Eshinegba ni o laọ, ni o ma eke ali ukhuli ali oke oniemhi ali emini e la elemhi wę nya.‡ ¹⁶ Eghęghę ni o dose, Eshinegba o ze ni ushishi ogbogbo o ngeli abi o ghole oli. ¹⁷ Ama o kie rọte akanya onete oyoli ri olele khase khi loli laọ, loli o rọte idane e ruęse amę shi emhi ękomhi shi eghęghę, loli o ri eminale na ę ę le, o ri oghęle ę shi ę udu. ¹⁸ Abi iPolu ali iBanabasi e rię lina nu wę ngme ingmehi ena, ęa kie dobe mu wę gba e khi luase ewę abi ilitsa.

¹⁹ ębọ iJu eghuo e rọte Atioki ali iKoniomu bhale, e ri eta-olelemhunuti eni ębọ mama egbe, e tonu iPolu eche, e tialo oli eke fię je ukhokho oni ęoli, e dabi khi o she ghua. ²⁰ Ama abi eni e miesuọ e rọ le gasę oli, o vule, o nyene egbe je ifuapfe ni a la tonu oli eche. Ogbeakolo, loli ali iBanabasi e je ęoli iDębi.

²¹ IPolu ali iBanabasi e gue usomhi onete le elemhi iDębi, ebubu ębọ e miesuọ. Ighọ e nyene egbe je iLisitira ali iKoniomu ali Atioki ni o la iPidia, ²² e ri udu shi eni e miesuọ o e ri igesikia migha shi oni irudunga. Eę wę, "Neni awa lo Eghiele oyi Eshinegba, awa ya mę anasemhe." ²³ Elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ododa, ee ze egbhali shi, ee pfi azumhi so iromhi na wę ręwę nga Onomhuę ni e regbenga obọ. ²⁴ Abi e rọ kia gasę eke iPidia se, e je eke iPafia. ²⁵ Abi e rọ la ęoli iPeąa gue usomhi onete le se, e te aghọ je ęoli Atalia.

²⁶ Aghọ e te lo oko-okę oniemhi nyene egbe jele obini Atioki; Ashini eni e miesuọ e ke la so iromhi na wę

* **14:12** iZeusi: IZeusi o khi oą iyemhe ni ębọ iGiriki e ga. Isheghuo a lu oli iJupita. Olitsa olesse ni a lu Amęsi ęę khi o khi aghiusomhi oyoli † **14:12** Amęsi: Amęsi o khi eva oyi olitsa ni ębọ iGiriki e ga. Eri ębọ iGiriki ena e lię khi aghiusomhi oyi iyemhe elese ‡ **14:15** Li ze Okiali 20.11; Iwolo 146.6

rẹ wẹ nga okhale oyi Ẹshinẹgba obo shi akanya ni e ye ya gbe se. ²⁷Abi e rọ jele Atiọki, e lu eni e miesuọ tiggibili, e gueyẹ wẹ ikanya ni Ẹshinẹgba ọ rẹ wẹ gbe ali abi ọ li khueghie ode-a na ẹgbọ ijẹta ni e miesuọ. ²⁸E nu eni e miesuọ la akaghọ tẹsẹ.

15

Ilegba ni a mhọli shi iJerusalemu

¹ Ẹgbọ eghuo e rọte ekẹ iJudia bhale Atiọki, ee sẹsẹ eni e miesuọ khi, Ini aa li shẹlẹ wẹ-a abi Ushi oyi iMosisi o ngme ẹa ya khi eni a miepfuese.* ² Onana o pfi ingme ni o zẹ khi iPọlu ali iBanabasi e nu eni ẹgbọ ni e rọte iJudia bhale e khakọ. Irarighọ, a zẹ iPọlu ali iBanabasi ali eni e miesuọ elese e nga iJerusalemu ya mẹ ighiusomhi na kẹẹ ali eni egbhali shi oni ingme.

³ Ighọ e ghie wẹ e ke lẹ, abi e li rọte ekẹ iFonisha ali iSameria dọsẹ ẹ lẹ, ee gueyẹ ẹgbọ abi ẹgbọ ijẹta e li mu pfi deba Ẹshinẹgba. Onana o pfi oghẹlẹ oniẹmhi na eni e miesuọ. ⁴ Abi e rọ ramhi iJerusalemu, eni e miesuọ ali eni egbhali ali ighiusomhi na kẹẹ, e mu wẹ epfese. Eni a ghie usomhi e gueyẹ wẹ ikanya ọdọda ni Ẹshinẹgba ọ rọte obo oyẹwẹ gbe. ⁵ Ama eni e miesuọ eghuo ni e la otu iFarisi e vule, ẹẹ li, “Ẹgbọ ijẹta e mema shẹlẹ-a. A gueyẹ wẹ e ri Ushi oyi iMosisi ke gbe akanya.”

⁶ Ighiusomhi na kẹẹ ali eni egbhali e ye ochi shi oni ingme ona. ⁷ Abi e rọ khakọ shi ọ tẹsẹ se, iPita ọ vule, ọọ wẹ, “Inyoghuo, a lẹsẹ khi ẹghẹghẹ ni o dọsẹ, Ẹshinẹgba ọ rọte iteva oyẹ ẹ zẹ mhẹ mhi ka gue oni usomhi onete yẹ ẹgbọ ijẹta ni e mẹ asha suọ, ni e miesuọ.† ⁸ Ẹshinẹgba ni ọ lẹsẹ isamhi ni e la ọgbọkpa udu, ọ ri Ayẹmhẹ-nọ-pfuasẹ na ẹgbọ ijẹta, rọ rọli khasẹ khi lọli li mie wẹ, ẹzẹzẹ abi ọ li li mie awa.‡ ⁹ Oa ri ikhioda shi iteva oy-awa ali wẹwẹ, irari khi ọ khuẹsẹ udu oyẹwẹ-a pfuasẹ itobo khi e imiesuọ.

* **15:1** Li zẹ iLev 12.3 † **15:7** Li zẹ Ika 10.1-43

‡ **15:8** Li zẹ Ika 2.4; 10.44 § **15:18** Li zẹ Emo 9.11-12 * **15:20** Li zẹ Okiali 34.15-17; iLev 17.10-16; 18.6-23

¹⁰ Memena, elọ o zẹ khi a nono ni a mhẹsẹ Ẹshinẹgba bino, ni a rọ ọ sheli ijẹta ni e miesuọ itsua ni awa ali eni e bia awa ẹa dobẹ tsua? ¹¹ Iiye e! Awa lama shi ọ khi okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue o mie awa pfuese, ighọ li khi wẹwẹ.”

¹² Oni igbaa e tsaghie-a tsuke, abi e rọ suọ ọlẹlẹ eyi ọnyaloa ali ọshabọ nya ni Ẹshinẹgba ọ rọte obo oyi iPọlu ali iBanabasi gbe iteva oyi ẹgbọ ijẹta. ¹³ Abi e rọ ngme se, ijemhisi ọọ, “Inyoghuo, a ri esọ shi mhẹ ekẹ! ¹⁴ ISamọ iPita ọ lẹsẹ guele abi Ẹshinẹgba ọ li mhọli ọmuegbe shi ingme oyi ẹgbọ ijẹta, ni ọ rọte elemhi wẹ sanọ ẹgbọ, rọ mele ẹgbọ eyọli-a.

¹⁵ Onana o ri emini emekẹguele e kẹkẹ shi Ebe-no-pfuasẹ bhale ya tẹsẹ, ni ọọ,

¹⁶ “ ‘Ini a mẹ enana se,

mhi ya nyenẹ egbe bhale,

mhi rue eghiele oyi iDefidi

gbo nyenẹ egbe bhale,

mhi riẹlẹ ikpukpu-igbe

ni e de kua oyọli ma,

mhi gbo zese ọli-a.

¹⁷ Isheghọ ẹgbọ ni e kpọle nya e nyenẹ egbe bhale deba

Ọnọmhue,

ẹgbọ ijẹta nya ni mhi lu,

e bhale ya khi eyẹmhẹ,

Ọnọmhue ọ ngme ghọ,

ni ọ riẹlẹ emhi ena.’

¹⁸ Lọli ọ she kpẹ zẹ

ni a lẹsẹ ona shi ekẹ agboagbo. §

¹⁹ “Abi mhi sọ ọ shi khi, awa khi pfi ẹgbọ ijẹta ni e nyenẹ egbe bhale deba Ẹshinẹgba lo ọmunu. ²⁰ Awa ri ochoghọ kẹkẹ ebe ya gueyẹ wẹ, e khi ke le eminale ni a rọ luasẹ ikhumhi. Awa gbo gueyẹ wẹ e khi ke ku itẹbọ, e khi ke le ẹlamhi ni aa fa uruli, e khi ke da ọli-a.* ²¹ Irari khi o she tẹsẹ ni a te la owa ugamhi ẹ zẹ ebe Ushi oyi iMosisi ẹlẹ Iyẹmhẹa kpa, a ri ingme oyọli ẹ tse abọ ifui ẹoli kpa.”

²² Ighọ ighiusomhi na kẹẹ ali eni egbhali ali eni e miesuọ nya e te eni ẹgbọ zẹ emọse aava ni a mu ekpẹ ẹ

na ma iPọlu ali iBanabasi egbe, je Atiọki. IJudasi iBasabasi ali iSalasi e ze. ²³ Ebe ni e keke ro ghie we usomhi na:

Anye ighiusomhi na keke ali eni egbhali ni anye khi inyoghuo e, anye tse e Inyoghuo anye ni a khi egbo iJeta ni a la Atiọki ali iSiria ali iSilisha.

²⁴ Anye suo khi egbo eghuo e rote anye iteva vu ni o khia khi ọa khi anye ghie we, ni e bhale ya nu e ngme ingmemhi ni oo yese e elemhi-a ali ni oo nase e udu. ²⁵ Irarigho, anye ro kugbe ghie emose eghuo ghi e, e deba iBanabasi ali iPọlu emole anye bhale. ²⁶ Emose ena e she ri agbo oyewe shi okhena itobo eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue. ²⁷ Irarigho, anye ro ghie iJudasi ali iSalasi ni e ri unu gue emini anye keke shi ebe ye e. ²⁸ O ti Ayemhe-no-pfuase ali anye eloe, ini anye khi ri itsua elese nase e tsua dose ishi enana. ²⁹ A ti egbe eminale ni a ro luase ikhumhi le, a khi ke da oia, a khi le elamhi ni aa fa uruli. A khi ku itsebo. O ma a ti e egbe ini a lase emhi enana le.

Eshinegba o nu e la.

³⁰ Eni emose ni a ghie usomhi e vu ya tiemhi Atiọki. E ti eni e miesuo nya gbili, e ri oni ebe na we. ³¹ Abi eni egbo e ro ze oni ebe se, oghel e o vo we elemhi itobo khi usomhi onete ni o ri udu e shi ogbo o o tsua. ³² IJudasi ali iSalasi ni e khi emekeguele e nu we ngme ebubu ingmemhi ri udu shi we o, e zese we-a. ³³ E nu we la agho ukuku eghel e, eni e miesuo e tse we okhila. Wewe ni a ghie usomhi e nyene egbe je iJerusalemu deba eni e ghie we. ³⁴ [Ama iSalasi o lama nu we la agho.] ³⁵ IPọlu ali iBanabasi e la Atiọki, wewe ali egbo elese e la agho o sese, ee tse abo ungmehi oyi Onomhue.

IPọlu ali iBanabasi e vase egbe-a

³⁶ Abi ebubu ogbele e ro dose, iPọlu o gweye iBanabasi, oo li, "Awa nyene egbe je eoli ni awa te dose ni awa ya bino egbo ni awa gue ungmehi oyi Onomhue ye, ni awa me abi e ke lao

shi." ³⁷ O ghole iBanabasi ni e tsua iJoni ni a gbolo e lu iMaki ma egbe vu. ³⁸ Ama ọa ghole iPọlu ni e tsua li. Itobo khi oni iJoni ni a gbolo e lu iMaki ọa nu we gbe ikanya ramhi ukpese ni o ro tsua we kua eke iPafilia vu, o so ukhokho gbe we.† ³⁹ IPọlu ali iBanabasi e mholi ekhako ni o toto shi ingme ona, e kemhi egbe. IBanabasi o rue iJoni iMaki ma egbe, e lo oko-oke oniemhi da je iSapurosi. ⁴⁰ Ama iPọlu o pfi oboro rue iSalasi, e vu abi eni e miesuo e ro so iromhi na we, re we nga okhale ireloe-khu oyi Onomhue se. ⁴¹ E kia rote eke iSiria ali iSilisha, e ri udu u shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo o.

16

ITimoti o deba iPọlu ali iSalasi

¹ IPọlu o bhale eoli iDebi ali iLisitira, ashini omoo odukhokho ni a lu iTimoti o la. Inyoli ni o li miesuo o khi ongi iJu, ama itali o khi ongi iGiriki. ² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iLisitira ali iKoniomu nya e ngme onete oyi iTimoti. ³ IPọlu oo nono ni loli ri iTimoti ma egbe vu, igho o shela oli-a. Itobo khi egbo iJu ni e la oobo e ga lese khi ita iTimoti khi ongi iGiriki lo. ⁴ Abi e li kia eoli i gase, e sese eni e miesuo ilamashi ni ighiusomhi na keke ali eni egbhali ni e la iJerusalemu e keke shi ebe na we, e gweye we, e rewe gbe akanya. ⁵ Igho igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e fu u shi irudunga, ee bua shi o elakpa.

IMEKE NI IPỌLU O ME OBINI ITIROASI

⁶ IPọlu ali eni e ga kia, e rote eke iFrigia ali iGalesha, itobo khi Ayemhe-no-pfuase ọa ze we gue usomhi onete le eke Esha. ⁷ Abi e ro ramhi eke iMisia, ee nono ni wewe e lo elemhi eke iBitinia, ama Ayemhe oyi iJesu ọa ze we lo. ⁸ Igho e rote eke iMisia dose je iTiroasi. ⁹ Eliyose elagho iPọlu o me ime-alo, o me khi ongi iMasidonia o migha a lema, "Bhale iMasidonia ni u ya kpaghie anye oboro!" ¹⁰ Abi iPọlu o ro me oni imeke se, anye mu egbe e

† 15:38 Li ze Ika 13.13

le iMasidonia, itobo khi anye lese khi Eshinegba o she lu anye, anye je agho ya gue usomhi onete le.

ILidia o mu pfi

¹¹ Anye rote iTiroasi lo oko-oke oniemi da oke oniemi je iSamotirasi, ogbeakolo, anye te agho je iNiapolisi.

¹² Agho anye te je ifuapfe oyi iFilipi ni o khi eoli ni o mu eloe shi eke iMasidonia ni ebubu egbo iRomu e ngeli. Anye ga la agho ebubu ogbele.

¹³ Ogbele iyemhea oyi egbo iJu, anye te oni eoli vu je oni oke, ashini anye khokho khi egbo iJu ee lona shi iromhi isoso. Anye shito nu ikpotso ni e legba agho ngme. ¹⁴ Okpotso oghuo elemhi we ni o ri esu shi eke khi iLidia ongi iTiatira, oni o ri ide eyile e de. O khi okpotso ni oo na ulishi Eshinegba. Abi iPolu o li i ngme, Eshinegba o khueghie oli udu-a shi oni ungmehi. ¹⁵ Abi a ro batazi oli ali apfoli se, o lu anye je owa oyoli, oo anye, "A kha lese khi egbegbi oni o miesuo mhi khi, a bhale ya ku shi na mhe." O ti anye shi o ramhi ni anye ro lama shi oli o.

A mu iPolu ali iSalasi shi igha

¹⁶ Eleghuo abi anye li i je ashini anye la a so iromhi, omueshi oghumha oghuo ni o mholi ayemhe obe ni o ro o meke guele emini a ya me, o ya to anye ukhomhi. Eri o ri oni ekpabo imeguele ona a gbe ikpagho na eni e mholi oli. ¹⁷ Oo deba iPolu ali anye, oo tse, oo lie, "Eni e ga Eshinegba ni o fune eni egbo ena e khi! Eri e tse abo guele abi a li ya mholi imiepfuese!"

¹⁸ Ina o li i riele oli ogbele kpa ya ramhi ni oni ingme o ro ri elemhi i bi iPolu, igho iPolu o nyene egbe gueye oni ayemhe, oo li, "Mhi ri eva oyi iJesu mhese ne, fie oli idiegebe ya lase!" Aghoaghoo oni ayemhe o fie oli idiegebe ya lase. ¹⁹ Abi eni e mholi oli e ro me khi ea ke me ikpagho afa ni e kpe te e oli obo o me, e mu iPolu ali iSalasi tialo ghi enighie obini agbala oyewe.

²⁰ E wolo we bhale odalo oyi esu-eso, ee we, "Emose ena, egbo iJu e khi ni e pfi ozughu e shi awa ifuapfe. ²¹ E

kia a sese egbo imu ni e khi oda shi eyi awa. Awa ni awa khi iRomu, awa aa ya dobe ri osese oyewe gbe akanya."

²² Eni ebubu egbo e kuma we o gue eso shi iPolu ali iSalasi egbe. Igho eni esu-eso e gueye we e bano we a, e gbe we itali. ²³ Abi e ro gbe we egbegbo se, e tigbe pfi we lo owa ighumha. E gueye oni oo khe-ekhe o pfi okpe ashini o rewe shi egbegbo. ²⁴ Abi a ro ri oni omhese na li se, o mu we kulo owa aza elemhi oni owa ighumha, o so we awe igha. ²⁵ Abi itsotso ogbie o ro mu eke, iPolu ali iSalasi ee so iromhi, ee to uwolo kueghie Eshinegba. Ighumha eni e kpole e ri esu shi we eke. ²⁶ Udemhija, eke o ri itoto nighise. Oni owa ighumha o rote eke jighise egbegbo. Eloawe eloawe, ode nya ni e lo oni owa le e khueghie-a. Iweghe ni e ro ge eni ighumha nya e ku we awe-a. ²⁷ Abi oni oo khe ekhe agho o ro me khi ode ni e la oni owa ighumha nya khi e khueghie-a, o dabi khi ighumha ni e la agho nya e she pfue. Igho o ji itakobi emhi lasele ni lue ro gbe egbelue-a. ²⁸ Ama iPolu o tse leghe, oo li, "Khi gbe egbe e-a! Anye nya anye la ana."

²⁹ Oni oo khe ekhe ogho o lu ogbo o nyanya rue ugbili bhale. O ri ulishi- ulishi na bue bue, o de ya wugha odalo oyi iPolu ali iSalasi. ³⁰ Igho o rue we lasele, o mhila we, "Elo mhi ya li ni mhi ro ya mholi imiepfuese?"

³¹ Ee oli, "Ye ye ali apfe nya a mie iJesu Onomhue suo khi a ya mholi imiepfuese." ³² Igho e gue ungmehi oyi Onomhue ye oli ali apfe oli. ³³ Igho oni omose o wolo we, o dua we utse ni a kuali we. IPolu ali iSalasi e rue oli ali apfoli ya batazi na aghoaghoo. ³⁴ Igho o rue iPolu ali iSalasi nga owa oyoli ya ri eminale na le. Oghela o vo oli ali apfoli nya udu irari khi e she mie Eshinegba suo.

³⁵ Ele uzogbe ogbeakolo, eni esu- eso e ri unu na ipolisi e ka gueye oni oo khe-ekhe ogho, "Zobe emose egho obo ni e vu." ³⁶ Igho oni oo khe ekhe ogho oo iPolu, "Esu-eso e she ri unu bhale a wolo e abo-a ni a ke vu.

Opfomhẹ o ka nu ẹ kia.”³⁷ Ama iPọlu ọọ li, “Anye a li ingme okhọghuo ni a rọ mu anye gbe itali ukpẹloe oyi ẹgbọ nya, aboriẹkhia khi ẹgbọ iRomu anye khi! Ama e mu anye kulo owa ighumha. Memena, ẹẹ nono ni wẹwẹ e bẹna rue anye abọ-a, ọa ya tse e! Eni esọ-ẹzọ wẹwẹ-ghuo e bhale ya wolọ anye lasele.”

³⁸ Eni ipolisi e lẹ ya gueyẹ eni enighie abi e ngme. Abi e rọ suọ khi ẹgbọ iRomu iPọlu ali iSalasi e khi, ulishi o mu wẹ. ³⁹ Ighọ e vu ya kuegbe-a lema wẹ, e wolọ wẹ owa ighumha le, e lema wẹ e kpẹkpẹ e lase ẹwẹ ifuapfẹ le. ⁴⁰ Ighọ iPọlu ali iSalasi e lase oni owa ighumha le, e ya je apfẹ oyi iLidia. E bhale ya ẹ eni e miesuọ aghọ. E ri udu shi wẹ ọ, e rọte aghọ vu.

17

Obini iTesalonika

¹ IPọlu ali iSalasi e rọte Afipolisi ali Apolonia dọsẹ e bhale iTesalonika ashini owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu o la.

² IPọlu ọ dọsẹ je owa ugamhi abi ọ kie kpẹ ẹ li. Efo uka esẹ ọ la aghọ nu wẹ rọte Ebe-no-pfuasẹ ku ochi. ³ Ọ rọte Ebe-no-pfuasẹ rọli khase gboo, khi oni Omiepfuese, ọ mema ya mẹ osoli, ọ rọte eghuli guale. IPọlu ọ gueyẹ wẹ, “Ijesu ni mhi rọ ọ tse abọ yẹ ẹ ọ khi oni Omiepfuese ni Eshinegba ọ shobọ khi lolu ya rọ bhale.” ⁴ Ẹgbọ iJu eghuo e mie shi emini iPọlu ali iSalasi e ngme, e ku ma wẹ ọ ọ ga Eshinegba. Ighọ li khi ẹgbọ iGiriki eni e na ulishi Eshinegba ali ebubu ikpotso ni e fialo-a e li miesuọ. ⁵ Ama ẹgbọ iJu ee kpe ofuma, e kia ya luno ẹgbọ usueso-akhue tigbili shi okhọli. E pfi ozughu shi oni ẹdẹli nya. E tsua okhọli lo owa oyi omose ni a lu iJasi ya nono iPọlu ali iSalasi ni wẹwẹ e muno wẹ lasele na eni ẹgbọ. ⁶ Ama abi ẹa rọ mẹ wẹ, e tialọ iJasi ali eni e miesuọ

elese ghọ je odalo oyi enighie eyi oni ẹoli, e tsesẹ leghe, e lie, “Emose ena e she pfi ozughu shi asha kpa! Memena e gbo bhale ifuapfẹ eyi awa, ⁷ IJasi ọ mie wẹ shi owa oyọli. E da ishi eyi iSiza, ẹẹ khi oghie ọlese ọ laọ ni a lu iJesu.” ⁸ Abi e rọ suọ eni ingmemhi ena, elemhi e te ododẹ yese eni ebubu ẹgbọ ali enighie eyi oni ẹoli-a. ⁹ E ri iJasi ali eni a ga muno wẹ eghọ zẹ oko, neni a tigbe zẹwẹ vu.

Elemhi iBerea

¹⁰ Obili o lẹsẹ bi ẹlẹghọ, eni e miesuọ e ghie iPọlu ali iSalasi je iBerea. Abi e rọ ramhi aghọ, e je owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu. ¹¹ Ẹgbọ ni e la aghọ e mhọli udu ni o khueghie-a dọsẹ eni e la iTesalonika. E ri esọ shi oni usomhi onete egbegbọ. Ogbẹlẹ kpa e rọ wẹna Ebe-no-pfuasẹ ni e mẹ ini emini iPọlu ọ gueyẹ wẹ ini igesikia lọ. ¹² Ẹgbọ iJu ebubu e miesuọ, ikpotso iGiriki ni e fia alo-a, ali emose iGiriki e li miesuọ.

¹³ Ama abi ẹgbọ iJu ni e la iTesalonika e rọ suọ khi iPọlu ọ la iBerea a tse abọ ungmehi oyi Eshinegba, e bhale aghọ ya ngmiasẹ ẹgbọ e ka pfi ozughu. ¹⁴ Eloawẹ eloawẹ, eni e miesuọ ẹẹ iPọlu vu ke je egele okẹ oniemhi, ama iSalasi ali iTimoti e kie la iBerea. ¹⁵ Eni emose ni e kphase iPọlu, e rọ li bhale Ateni, e gbo nyenẹ egbe je iBerea. IPọlu ọ ghie wẹ ghi iSalasi ali iTimoti e kelẹ bhale ya ẹ luẹ shi aghọ.

Abi iPọlu ọ rọ la obini Ateni

¹⁶ Abi iPọlu ọ li migha Ateni i khe iSalasi ali iTimoti, ọ mẹ ilitisa ododa ni e la oni eke, o nighise ọli ayemhẹ. ¹⁷ Ighọ ọ nu ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta ni ẹẹ na ulishi Eshinegba ku ochi elemhi owa ugamhi. Ighọ ọ li gbo nu ẹgbọ kpa ni e rọte olele e dọsẹ ẹ ngme ogbẹlẹ kpa. ¹⁸ Ẹgbọ eghuo ni ẹ sesẹ, ni e khi Epikuria ali iSitoiki e nu ọli i khe akọ.* Abi iPọlu ọ rọ ngme ungmehi oyi iJesu ali irọte eghuli guale, eghuo

* **17:18** Ẹgbọ Epikuria ali iSitoiki ena, e deba osesẹ ni ẹa te odẹ, eyi ọ ni a lu Epikurosi ali iZeno. Eri Epikurosi ọọ sesẹ ẹgbọ e zobẹ ni oghẹlẹ o khi emini e na khu agbọ oyewẹ, a na ke na emini e ya pfi osoli ali ulishi na wẹ. Ẹgbọ iSitoiki e deba osesẹ ni ẹa te odẹ eyi iZeno, ni ọọ ogbọkpa ọ ke li agbọ oyọli abi usamhi oyọli o lama na li shi. Ogbọ khi zobẹ ni usamhi agbọ aruele okekhi oyi osoli, ni o nase ọli.

o e liẹ, “Elo ọyẹghẹ ọna ọ mẹ ẹ ngme?” Eghuo ẹẹ li, “Abi khi eri ọọ liẹ awa ke ga ilita eyi ẹoli oboese?”¹⁹ Igho e rue iPolu bhale owa ni a lu Aropagosi. (Owa ona eguebe ni e la ẹoli Ateni ẹẹ legba.) “Anye ẹ nono ni u gueye anye abi osesẹ onogbo ona o ngme.”²⁰ Ingmehi ni u wa ngme, enegbo e khi shi anye esọ, gueye anye abi e ngme.”²¹ Irari khi ẹgbọ Ateni nya, ali epfese ni e la ọ, e ma pfuse ẹghẹghẹ-a ke ngme ingmemhi ali ke ri esọ shi owena ali ilẹsẹ enegbo ni e she lasele ẹ gbigbi eke. ²² IPolu ọ vule migha we iteva ọ we, “Emose Ateni, mhi mẹ ẹ mẹ khi ẹgbọ ni e mhue ulishi oyi Eshinegba a khi. ²³ Irari khi abi mhi roọ kia ifuapfe eye ẹ gasẹ mhi bino ikhumhi ebubu ni aa ga. Mhi mẹ okula oghuo ni a keke emhi shi, ni ọọ, ‘Oyi olitsa ni aa lesẹ.’ Emi a ga ni ẹẹ khi aa lesẹ, mhi ya gue ingme oyoli ye ẹ ena.

²⁴ “Eshinegba ni ọ ma agbo ali emhikpa ni e la elemhi we, loli ọ khi Onomhue oyi eke ali ukhuli ni ọa ya la Owa ugamhi ni ẹgbọ e ri abọ to. ²⁵ Wexhi eri ọ nono emhikhoghuo ali ikpaghiobo oyi ẹgbọ. Itobo khi loli ọ ri agbo ali ayemhe ali emhikpa na ẹgbọ nya.† ²⁶ Ogbọ oghuo ọ te ma ẹgbọ ododa na ushishi ni e la agbo nya, Lolighuo ọ ri ẹghẹghẹ shi eke na ushishi ni e ro ya la agbo ali khi ọ shi ughuli oyi oghogbo nali. ²⁷ Loli ọ ligho riele ona ini ẹgbọ e roshẹka ke nono ọli, ini e mẹ asha ramhi ọli egbe. Ama Eshinegba ọa nuata shi onge-awa ọ. ²⁸ ‘Loli ọ ri ekpabo na awa la agbo ni awa ro ọ kia, ni awa ro khi oni awa khi,’ ali khi, ‘imi ọli awa khi,’ abi ekekebe eye ẹ eghuo e li ngme ọli.

²⁹ “Irarigho, aborokhia khi imi Eshinegba awa khi, awa khi ke roli khokho isheli ni ẹgbọ e ri eneli ri igolu ali elomho ali echẹ ma. ³⁰ Eghẹghẹ ni o dose, eri Eshinegba ọ mu alo kua shi umhalẹsẹ oyi ẹgbọ. Memena ọ she ri omhesẹ ni oghokpa ni ọ la ashakpa ọ mu nyenẹ. ³¹ Irari khi ọ she shi ogbele

shi eke ni ọ ro ya ri omose oghuo gue agbo kpa ezọ. Eshinegba ọ she rokhase agbo khi igesikia onana o khi ni ọ ro rote eghuli guise oni omose ona le.”

³² Abi e ro suo khi iPolu ọ ngme ramhi irote eghuli guale, e ri ọli i li egia, ama elese ẹẹ ọli, “Anye a nono ni anye gbo suo ungmehi ona ẹlele.”

³³ Igho iPolu ọ rote oni ilegba vu.

³⁴ Emose eghuo e deba li, e mie ọli suo. IDionisusi ni ọ khi oghuo oni igbaa Aropagosi ọ li deba li. Igho li khi okpotso oghuo ni a lu iDamarisi ali ẹgbọ eghuo elese e li laọ.

18

Abi iPolu ọ ro la iKoriti

¹ Abi a ro mẹ eni ingme ena se, iPolu ọ rote ẹoli Ateni vu je ẹoli iKoriti.

² Agho ọ bhale ya ẹ ongi iJu oghuo ni a lu Akuila ni a bia shi eke iPotusi. Oni loli ali ughue ọli ni a lu iPisila e lesẹ rote eke Itili bhale, irari khi oghie iRomu nya ni a lu iKiladiusi ọ shi ushi na ẹgbọ iJu nya ni e la ẹoli iRomu nya e lase ẹoli iRomu le. IPolu ọ le ya bino we, ³ irari khi akanya oni ọ ri ide ẹ ghi okhoro ọọ gbe, ọ nu Akuila ali iPisilia a gbe oni akanya ni ee gbe. Ọ nu we la agho.

⁴ Ogbele Iyemhea oyi ẹgbọ iJu kpa ọ ro je owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu ya nu we ku ochi ini ọ dobe ri oni ungmehi lo ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iGiriki esọ.

⁵ Abi iSalasi ali iTimoti e ro rote eke iMasidonia bhale, iPolu ọ ri ẹghẹghẹ ni ọ mhọli nya gue oni ungmehi ye ẹgbọ iJu, khi iJesu ọ khi Omiepfuese ni Eshinegba ọ shobo khi ọ ya bhale. ⁶ Abi eni ẹgbọ iJu e ro nu ọli khe akọ ni e ro ze emue ebe na li, ọa lama shi we ọ, ọ kpe abọ shi we ọ, Ọọ, “Mhi kpe abọ shi ẹ ọ. Ini a pfua, ẹẹ a ya mu ota so. Ọa khi mhẹmhe a ya mu ota so shi ọlia eyeẹ. Rote memena vu, mhia je eke oyi ẹgbọ iJeta.” ⁷ Ọ pfi we shi agho vu, ọ je owa oyi ogho iJeta ni a lu iTatosi iJositosi ni ọọ ga Eshinegba, ni owa oyoli o la mama owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu. ⁸ IKirisipusi ni ọ khi

† 17:25 Li ze 1 Ighie 8.27; Aza 42.5; Ika 7.48

oga shi oni owa ugamhi ali apfōli e mie Onomhūe suō; ebubu eḡbō ni e la iKōriti ni e suō oni usomhi e miesuō, a batazi wē.

⁹ Eliyōsē eḡghuo, iPōlu o mē ime-alo ni Onomhūe o la nu oḡli ngme, oḡ li, “Ulishi o khi mu e, ama kie ke gue ungmehi le, khi tsaghie-a. ¹⁰ Irari khi mhi nu e la. Oḡbō oḡa la o ni o ya kuali e utse. Irari khi mhi mhōli ebubu eḡbō shi eoli ona ni e khi eḡbō eyemhē.” ¹¹ Igho iPōlu o la iKōriti ukpe oghuo ali ukhukhui, oḡ sēsē eni eḡbō ungmehi oyi Eshineḡba.

¹² Abi iGalilio o rō khi iḡovunō ni iRomu e zē shi obini eke Akhaya, eḡbō iJu eghuo e kugbe mu okhōli vule shi iPōlu o, e mu oḡli je ikōtu. ¹³ Eḡ li, “Eri omōse oḡa oḡ sēsē eḡbō oḡe eḡbhōli ni a te e ga Eshineḡba abi ushi oyi awa oḡa ngme.”

¹⁴ Abi iPōlu o li i nono ni lōli ngme, igho iGalilio o nu eḡbō iJu ngme, oḡ, “Ini ezo ni a lu ena o khia khi oyi umhaguēli lō okekhi oyi ingmobe okhōghuo lō, mhi kha kuegbe-a ri esō shi e eḡ eḡbō iJu o. ¹⁵ Ama abi o rō khi ungmehi ekhako ni o la ingmehi ali eva ali ushi oyeḡe egho, eḡ-ghuo a ya sō oni ingme, mhi aa ya sō o.” ¹⁶ Oḡ a khu wē ikōtu ya fiē. ¹⁷ E gamhi iSositēnisi ni o khi oḡa shi owa ugamhi mu. E la odalo oni ikōtu gbe oḡli. Ama iGalilio oḡa fē pfi esō shi wē o.

¹⁸ IPōlu o nu eni e miesuō la iKōriti ogbeḡe ni e bu, igho o li tse wē okhila, lōli ali iPisilia ali Akuila e lo oko-oke oniemhi da oke oniemhi je iSiria. Neni iPōlu o rōte iKēnkhiria da oke oniemhi, o yamhi itsu ukhomhi-a itobō irōḡa ni o rō nga.* ¹⁹ E ramhi Efesōsi, ashini iPōlu o pfi iPisilia ali Akuila shi. O je owa ugamhi ni o nu eḡbō iJu ku ochi. ²⁰ Eni eḡbō e o nu wewē la agho tēsē, ama oḡa lama. ²¹ Ochoghō, o gueyē wē abi o rō o vu, oḡ, “Ini o da khi oghuemhē oyi Eshineḡba, mhi ya nyenē egbe bhale deba e.” Igho o rōte Efesōsi lo oko-oke oniemhi vu da oke oniemhi. ²² Abi o rō ramhi iSizeria,

o te agho je iJerusalemu ya tse eni e miesuō, o ke te agho je eoli Atiōki.

²³ Abi o rō la agho ukuku eḡheḡhe, o te agho vu, o rōte eke iGalesha ali iFirigia ya ri udu shi eni e miesuō o.

Abi Apolosi o rō la Efesōsi ali iKōriti

²⁴ Oni eḡheḡhe, omōse oḡe iJu ni a lu Apolosi ni a bia shi Alezadira ni o khi oḡni o mema gue ebe, o gbo lolo lēsē ebe nō pfuasē, o bhale Efesōsi.

²⁵ O khi oḡbō ni a rōte eke sēsē oḡe oyi Onomhūe. O mhōli omuegbe ni o fu ni o rō sēsē ingme oyi iJesu. Emini oḡ sēsē o rōte oḡe igēsikia. Ama osēsē oyi iJōni Oni oḡ batazi eḡbō o lēsē gue. ²⁶ Igho o li la owa ugamhi oyi eḡbō iJu ri igbedu u ngme. Abi iPisila ali Akuila e rō suō emue ni o la li unu, e rue oḡli ma egbe je apfē, e kuegbe-a sēsē oḡli oḡe oyi Eshineḡba shi o eḡbegbō. ²⁷ Apolosi o rōli shi udu khi lōli ya je Akhaya, eni e miesuō ni e la Efesōsi e kpaghiē oḡli obō, e kēkē ebe ghi eni e miesuō ni e la Akhaya. E gueyē wē e kpe abō mie oḡli. Abi o rō ramhi akaghō, o khi ikpaghiobō oniemhi na eni e rōte okhale oyi Eshineḡba miesuō. ²⁸ Irari khi o nu eḡbō iJu khe akō eḡbegbō, o rō mu wē o le. O rōte Ebe-no-pfuasē rōkhasē wē khi iJesu o khi Omiepfuese ni a shobō.

19

Abi iPōlu o rō la Efesōsi

¹ Abi Apolosi o li la elemhi iKōriti, iPōlu o rōte elemhi oni eke kia rōte ugbogbode ni o khi ute ute e dōsē, o bhale Efesōsi. Agho o bhale ya e eni e miesuō eghuo, ² o mhila wē, oḡ wē, “Abi a rō miesuō, a li mie Ayemhē-no-pfuasē?”

Eḡ oḡli, “Anye a fē suō khi a mē emini a lu Ayemhē-no-pfuasē ghue.” ³ IPōlu oḡ wē, “Ibatizi onabi onoghuo a kpe mie?”

Eḡ oḡli, “Ibatizi oyi iJōni.” ⁴ IPōlu oḡ wē, “Ibatizi oyi iJōni, ibatizi ona imupfi lō. Ama oḡni iJōni o gueyē eḡbō iZireni e mie oḡni o ya bhale

* **18:18** Li zē iNōba 6.18 * **19:4** Li zē iMat 3.11; iMak 1.4,7-8; iLuk 3.4,16; iJōn 1.26-27

ikpukhokho oyelue suọ, ikhi iJesu.”*

⁵ Abi e rọ suọ ona se, a ri eva oyi iJesu Onomhue batazi we. ⁶ IPolu ọ ri abo nga we ukhomhi, Ayemhe-nọ-pfuase ọ tiemhile shi we ọ, ee ngme emue onogbo. E gbolo o ngme ungmehi ni Eshinegba ọ rọ shi we unu. ⁷ Wewe nya e khi emose ogbava.

⁸ IPolu ọ lo elemhi owa ugamhi, ọ la agho iki ese, ọ ri igbedu nu eni egbo ngme. Ọ nu we ku ochi, ọọ sese we ni e mie shi ingme Eghiele oyi Eshinegba.

⁹ Ama eghuo ọ e khi issueso-akhue ni ẹa lama miesuo. E la ukpeloe oni igbaa ngme ingmemhi ebe deba oni ode. Igho iPolu ọ pfi we shi agho vu, ọ rue eni e deba li je owa oyi iTiranosi. Ọ la agho nu we ẹ ku ochi ingme iloghi e ogbele kpa. ¹⁰ Ikpe eva ọ la agho sese we, ghe egbo iJu ali egbo iGiriki ni e la eke Esha, e suọ ungmehi oyi Onomhue.

Imi iSikiva

¹¹ Eshinegba ọ te obo oyi iPolu u gbe ikanya oshabo ododa. ¹² O ya ramhi khi ibede ali ogbene ni a rọte iPolu egbe wolo, e ri egbo ni ẹa ze e toto, ali e khu egbo ayemhe okphaghi e idiegbe ya lase.

¹³ Egbo iJu eghuo ni ee kia ukhomhi ẹoli gasẹ ri imajiki i khu ayemhe obe kua, e li nono ni e ri eva oyi iJesu Onomhue ri eke abi imajiki khu ayemhe obe. E li e, “Anye ri eva oyi iJesu ni iPolu ọ rọ tse abo mhese ne, fi e lase!” ¹⁴ Imi oga oyi ekpodalo ugamhi onge iJu oghuo ni a lu iSikiva etuoshilua, ee li ona. ¹⁵ Igho, oni ayemhe obe, ọọ we, “Mhi lese iJesu, mhi lese iPolu, eghuo a khi?” ¹⁶ Oni omose ni ọ mhọli oni ayemhe obe ogho, ọ kpha rughu we, ọ gbe we kualii utse. E ri irumheba na kua.

¹⁷ Abi egbo iJu ali ijeta ni e la eke Efesosi e rọ suọ emini a me, ulishi oo mu we. E ri ekpe na eva oyi iJesu Onomhue. ¹⁸ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e fi e lasele gboo, e zono olamhe eyewe le nya. ¹⁹ Ebubu we ni e kpe ẹ li eboli, e wolo ebe ni e rọ ọ li eboli nya lasele tose-a. Abi a

rọ ta ingme ni a rọ de eni ebe ni e tose-a, e ya khi ekpa udududu. ²⁰ Igho ungmehi oyi Onomhue oo ge shi ọ tse, oo toto-a.

²¹ Abi a rọ me ingme ena se, iPolu ọ sa ọ khi loli ya rọte eke iMasidonia ali Akhaya dose je iJerusalemu. Ọọ eni egbo, “Mhi kha ramhi agho se, mhi ya rọte oobo je ẹoli iRomu.” ²² Igho ọ ghie iTimoti ali Erasitosi ni e nu ọli a gbe akanya je iMasidonia. Loli ọ la eke Esha ukuku eghẹghe.

Onyaghu ni a me Efesosi

²³ Oni eghẹghe, ukpokpomhi onyaghu o ya de shi ẹoli Efesosi irari ose se ni iPolu ọọ sese. ²⁴ Omose oghuo ọ la ọ, ni a lu iDemetiriusi ni ọọ lumhi igolu rọ ri eke irokhokho okula oyi olitsa Atemisi. Ọ tsua oki oni emhi ghi eni e gbe oni akanya. ²⁵ Igho oni omose ọ luno wewe nya kugbe, ọọ we, “A lese khi egbegbi eleli awa rọte oni oki ona me. ²⁶ Mena a she me, a gbolo suọ ikanya ni iPolu ọọ gbe. Loli ọọ gueye egbo khi ilitsa ni a ri abo mama khi afue e khi. Ebubu egbo ni e la ẹoli Efesosi ali eke Esha nya e she mie ọli suọ. ²⁷ Oki oyawa o she la okhena ni o rọ ọ le eva obe. Ali khi ekpe oni emhi ni a rọ na olitsa Atemisi ali okula oyoli o ya mele afue-a. Olitsa ona egbo ni e la eke Esha ali agbo nya ẹ ẹ ga.”

²⁸ Abi eni egbo e rọ suọ ona, elemhi ee bi we. E ri ofu tse se ẹ gasẹ eke gbii, ee li e, “Olitsa onofune, Atemisi o khi ni anye egbo Efesosi anye ẹ ẹ ga.”

²⁹ Oni okeke o gbhiaku oni ẹoli. Eni egbo e mu iGayusi ali Arisitakusi ni e khi engi iMasidonia ni e nu iPolu kia a gasẹ. E rue we bhale olele. ³⁰ IPolu ọọ nono ni loli je odalo oyi oni igbaa, ama eni e miesuo ẹa ze ọli obo. ³¹ Ekhemhue eghuo ni ẹ ẹ mhese shi oni eke ni e khi emole iPolu e li ghie usomhi ya lema li ọ khi bie je elemhi olele ya ri egboli khase. ³² Oni eghẹghe, okeke oni emhi o de elemhi oni igba. Eghuo e kha ngme ẹ je ola, elese e ngme ẹ je oobo. Egbo eghuo ni e la agho ẹa lese emini o pfi oni ozughu. ³³ Eni ẹ ẹ ralo na egbo iJu

eghuo e tanọ Alẹzada abọ je odalo ọ ka ngme na ewẹ. E gueyẹ ọli emini ọ ya ngme. Ighọ ọni Alẹzada ọ ri abọ gbe wẹ akhiakhia. Ọ guele emini a me. ³⁴ Ama abi eni ebubu egbo e ro leşe khi ọngi iJu ọ khi, e ri uruli oghuo tseşe gbii, elemhi iwakati eva, ee liẹ, “Olitsa onofunẹ Atemisi o khi ni anye egbo Efesosi ee ga.” ³⁵ Ikpukhokho ọ, okẹke-ebe oyewẹ ọ fiẹ lasele, ọ ri abọ gbe wẹ akhiakhia. Oọ wẹ, “Inyoghuo-mhe egbo Efesosi, ogbokpa ọ leşe khi awa khi eni e khekhe okula Atemasi, ali echeli oyoli ni o rote idane de tiemhile? ³⁶ Aa me ogbokhoghuo ni ọ dobe ya tia onana. Itobo igho a die oili lalo ni udu oyee o pfomhe. A khi ri inyanya-dose ri ele emhikhoghuo. ³⁷ Eri a muno emose ena bhale abi o ri khia khi ea rote oni owa ugamhi do ughiatọ, wexhi eri e ze emuebe na olitsa ni awa a ga. ³⁸ Ini iDemetiriusi ali apfoli e mhuẹ ogbokhoghuo ni ọ li wẹ ingme, a leşe khi awa mhọli ikotu ali esọ-ẹzọ, ọ ka lu eni egbo ezọ. ³⁹ Ama ini a me emhese ni a nono ni a ro lasele, a ze ni a la igba ni a la gue ezọ so ọ. ⁴⁰ Irari khi ini a bino emini a me amo, awa la okhena ipfa ezọ mu khi awa, awa pfi ozughu. Awa aa ya me ezọ gue pfa egbe awa shi eke, irari khi awa aa mhọli emini o pfi oni ozughu onana.” ⁴¹ Abi ọ ro ngme se, oọ oni igba o ve-a.

20

IPolu ọ rote eke iMasidonia ali Akhaya dose

¹ Abi oni okeke o ro pfomhe, iPolu ọ ghie ya lu eni e miesuo. Ọ ye wẹ ude se, ọ tse wẹ okhila. Ọ je eke iMasidonia. ² Ọ rote oni eke dose. Ọ kia ri ingmemhi ni e bu ri udu shi eni e miesuo ni e la oni eke ọ. Ikpukhokho, ọ ramhi eke iGirisi. ³ Ọ la agho iki ese. Irari khi egbo iJu e gba ugbamhi obe khe ọli, abi ọ li nono ni lolu lo oko-okẹ oniemi je iSiria, ọ ri ochoghọ mu egbe pfi rote ode iMasidonia vu. ⁴ ISopata omi iParosi ọngi iBerea ọ deba li, li shi Aristakusi

ali iSekudosi ni e khi engi iTesalonika, ghe iGayusi ali iTimoti engi iDebi, gbo li shi iTakikosi ali iTirofimosi ni e khi engi eke Esha. ⁵ Etuava ni a ngme kpukhokho enana, e je odalo ya migha khe anye obini eoli iTiroasi. ⁶ Anye rote iFilipi kia ukhomhi oke oniemi ogbele ishe, abi a ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma shi nye se. Anye bhale ya e eni e migha e khe anye eoli iTiroasi, anye la agho ogbele ishilua.

IPolu ọ rote eghuli guise Iyutikosi le

⁷ Ogbele nodode elemhi efo uka, anye bhale kugbe ni anye ya le eminale ni o pfuase. IPolu ọ nu eni egbo ngme tse irari khi ọ ya vu ogbeakolo. Ọ ngme ya ramhi itsotso ogbie. ⁸ A ri igbili ni e bu ru shi elemhi owa ukhomhi atonga ni anye legba. ⁹ Ozeo oghuo ni a lu Iyutikosi ọ shitọ okele ni o la oni atonga. Ukpokpomhi olese o do li rue abi iPolu ọ ro ngme e tse dose. Abi iPolu ọ kie li i ngme, oni olese o lo ọli egbe ramhi ni ọ ro rote ukhomhi atonga nuzi-ese de ya tiemhi eke. Abi e ro mu ọli vule, ọ she ghua. ¹⁰ Ama iPolu ọ tiemhi eke, ọ mu ọli ko elemhi, ọ to ọli etuli, oọ, “A li tsuke, ayemhe oyoli ọ kie lao.” ¹¹ Igho, ọ nyene egbe nga atonga, e le eminale ni o pfuase. Ọ nu wẹ ngme ramhi ni ovo o ro ngale. IPolu ọ vu. ¹² Eni egbo e rue oni ozeo je apfe, ọa mhọli ikuatse okhoghuo. Onana o ri udu pfomhe wẹ egbegbo.

IPolu ọ tse eni egbhali Efisha okhila

¹³ Anye lo oko-okẹ oniemi je odalo ya migha khe iPolu Asosi, asha ni iPolu ọ te ya deba anye lo oko-okẹ oniemi. Lolu ọ mhese ona itobo khi awe ọ ro ya bhale. ¹⁴ Abi ọ ro bhale ya e anye shi Asosi, anye ga lo oko okẹ oniemi oghuo je iMitileni. ¹⁵ Ogbeakolo, anye lo oko okẹ oniemi te agho ya je iKhiosi, ogbele ni o de bali, anye rote agho da je iSamosi, ogbeakolo anye ramhi iMiletusi. ¹⁶ IPolu ọa nono ni lolu migha eoli Efesosi itobo ini lolu khi pfuse eghẹghẹ a shi eke Esha, irari khi inyanya ọ la ini

loli keḷe ramhi iJerusalemu shi ogbeḷe iṖetikositi.

17 Eoli iMilētusi iṖolu o te ghie usomhi ghi egbhali ni e la igba oyi egbo eni e miesuo ni e la eoli Efesosi e bhale ya e luḷe. 18 Abi e ro ramhi agho, oo we, “A lese abi mhi li nu e ngeli abi mhi ro la iteva oyeḷe, ro te ogbeḷe onodode ni mhi te lo eke Esha le. 19 Rote iregbemhe-tiemhile ali ame evie mhi ro gbe ikanya eyemhe abi oni oo ga oyi Onomhue, eghēghe ni o ro ze mu mhe ni egbo iJu e ro gba khe mhe. 20 E a lese khi mhi aa ri emhikhoghūo ni o ya kpaghie e obo sheli e abi mhi ro o tse abo ali ni mhi ro o sese e elemhi igbaa ali ifuapfe. 21 Mhi she kpe gueye egbo iJu ali egbo iJeta khi e mema a te olamhe eyewe mu pfi deba Eshinegba ni e mie iJesu Onomhue oyawa suo.

22 “Memena, ni mhi ro suo eso na Ayemhe-no-pfuase, mhia le iJerusalemu, ni o khia khi mhi aa lese emini mhi ya me oobo. 23 Mhi lese khi asha kpa ni mhi je, Ayemhe-no-pfuase o she kpe gueye mhe khi owa ighumha ali anasemhe e migha a khe mhe. 24 Ama eri mhi leli agbo oyemhe shi afue, ini mhi lese me asha gbe akanya ni iJesu Onomhue o mhesa na mhe pfo. Ikhi itsabo usomhi onete isomhelemhi oyi Eshinegba.*

25 “Mhi she kia rote asha je asha tse abo ungmehi Eghiele oyi Eshinegba ye e. Memena mhi lese khi ongeḷe, oa ke tigbe ya me mhe ghue. 26 Irarigho, mhi gueye e amo khi ini ongeḷe o pfua, oa ke la obo oyemhe. 27 Irari khi ulishi ogbokhoghūo oa mu mhe ni mhi ro gue ungmehi oyi Eshinegba ye e. 28 Igho, a ri eloe khu egbe e, ali ogbokpa ni Ayemhe-no-pfuase o ro nga e obo. Khi orisumha-kia oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni o ri oia eyoli de. 29 Mhi lese khi ini mhi da vu se, egbo ni e kholo abi ekpe ali idumhi e ya lo e iteva le, ea ya ze eni isumha obo khi ea kuali we utse. 30 Eghēghe o ya ramhi ni egbo

eghuo elemhi e e ro ya ri ingmemhi egbhue di eni e miesuo, e rue iteva oyeḷe lasele. 31 Irarigho, a ri eloe shi o, a gbo sato khi elemhi ikpe ese mhi aa tigbe yemhe-a itse agua ye e, shi ele oguota ghe eliyose, elemhi evie.

32 “Memena, mhi re e nga Eshinegba obo, ali ungmehi isomhelemhi oyoli, ni o ya re e fu shi irudunga, ni o ya re e mholi ugu ni eni Eshinegba o she khuese pfuase e ya mholi. 33 Mhi aa do ogbokhoghūo okonyo elomho ali igolu wekhi ode oyoli. 34 E e a lese khi abo eyemhe ena mhi ro gbe akanya ro de emini mhemhe ali eni e nu mhe kia ee nono kpa. 35 Elemhi emini mhi rieḷe kpa, mhi rokhasa e khi awa mema ya ri akanya igbegbe onana kpaghie eni ea mholi obo. A sato ungmehi oyi iJesu Onomhue, ni oo, ‘Ikhivose o la irona dose imiemie.’ ”

36 Abi iṖolu o ro ngme se, loli ali ewe e wugha, o so iromhi. 37 Ee vie abi e li i tse oli okhila, e mu oli, ni e pfipfi oli egbe. 38 Oni o lolo ri egbe pfo we-a khi oni o gueye we khi ea ke tigbe ya me luḷe ghue. Igho e kphase oli ya lo oko-okē oniemhi.

21

IPolu o vu iJerusalemu

1 Anye tse we okhila se, anye kia oke oniemhi talala a je eoli iKosi. Ogbeakolo anye je eke iRodisi, anye rote agho je eoli iPatara. 2 Anye lo oko-oke oniemhi ni oo je eke iFonisha, igho anye lo o vu. 3 Anye nise alo me iSapurosi, anye rote ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko. Anye je eke iSiria. Anye migha eoli iTai, agho oko oyi anye o la tiese itsua shi eke.

4 Anye me egbo eni e miesuo eghuo, anye nu we la agho ogbeḷe ishilia. Ayemhe-no-pfuase o gueye we iṖolu o khi je eke iJerusalemu. 5 Anye nu we la agho ramhi eghēghe ni anye nu we ya la akaghō ramhi se, anye rue okiali eke. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ali ighuwe ali

* 20:24 Li ze 2 iTimo 4.7

imiwe e kphase anye fie lasela oni eoli, anye ramhi eseso oke oniemi, anye wugha so iromhi. ⁶ Anye tse egbe okhila se, anye ya lo oko-oke, wewe e nyene egbe ukhokho, e je apfe.

⁷ Anye rote iTai vu, anye bhale iTolomasi. Anye la agho tse eni e miesuo, anye nu we la agho ogbeleghuo. ⁸ Anye vu ogbeakolo, anye ramhi iSizeria. Anye kushi owa oyi iFilipu oni o kia gue ungmehi oyi Eshinegba le, ni o khi oghuo egbo oshilua ni a la iJerusalemu ze.* ⁹ O mholi eniye imueshi aane ni ea ye ughue ne, ni e me eke e guele.

¹⁰ Abi anye ro la agho ogbele ni e bu, omekeguele ni a lu Agabusi o rote eke iJudia bhale.† ¹¹ Igho o rue ughogbho ni a ro o mu oku oyi iPolu. O roli genogboli abo ali awe. Oo, "Ayemhe-no-pfuase oo khi, 'Ina egbo iju ni e la iJerusalemu e li ya ge oni o mholi ughogbho ona, e mu oli na egbo ijeta.'"

¹² Abi anye ro suo ona, anye ali egbo elese ni e la agho, anye lema iPolu o khi je iJerusalemu. ¹³ Ama iPolu oo, "Elo o ze ni a ro o vie, ni a ro o yese mhe udu-a. Aa khi eri mhi lese mu egbe ni a ro ya ge mhe tse, ama mhi ga mu egbe ni mhi ro ya ghua shi iJerusalemu, irari eva oyi iJesu Onomhue." ¹⁴ Abi anye aa ro dobe zu oli ode, anye yemhe-a, anye e oli, "O ka tse abi o ghole Onomhue."

¹⁵ Onana o dose se, anye mu egbe, anye nga iJerusalemu. ¹⁶ Eniye odukhokho eghuo ni e la iSizeria, e kphase anye, e ri anye bhale owa oyi iMinaso, ni o khi ongi iSapurosi ni o khi oghuo eni e kpe todode miesuo.

Abi iPolu o ro ramhi iJerusalemu

¹⁷ Abi anye ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo e kpe abo mie anye egbegbo. ¹⁸ Ogbeakolo iPolu ali anye enekpole anye ya me iJemhisi, eni egbhali eni e miesuo nya e li la agho. ¹⁹ IPolu o tse we, o kuegbe-a gueye we

ikanya ni Eshinegba o gbe shi iteva oyi egbo iJeta rote akanya oyi Eshinegba ni oo gbe.

²⁰ Abi e ro suo ingmemhi ni iPolu o ngme se, e kueghie Eshinegba. Igho e iPolu, "Inyoghuo, wa a me egbo agbele-agbele eyi iju ni e mie iJesu suo, wewe nya e mholi omuegbe shi iri ushi gbe akanya. ²¹ E she kpe suo khi eri u wa sese egbo iju nya e tsua Ishi eyi iMosisi kua, khi u we e khi shele imi we-a ali e khi ke deba ighuighue eyi egbo iju. ²² Se awa ya li, irari khi e mema ya suo khi u she bhale. ²³ Ina anye nono u li, emose aane e nu anye la ana ni e she ro nga. ²⁴ Rue emose ena, ni a ga ya riela ikhue-pfuase. U gbo fali ota na we ni a ro ya ta we itsu-a. Ishegho, ogbokpa o ya lese khi egbhali a kie me, khi u ri Ishi eyi iMosisi e gbe akanya.† ²⁵ Ama anye she ri ebe ghi egbo iJeta eni e miesuo ro gueye we abi anye ngme, khi e ti egbe eminale ni a ro luase obo le, ali e khi ke da oia ali e khi le elamhi ni aa fa uruli, ali e lase itsebo ikuku le."§

²⁶ Ogbeakolo, iPolu o rue eni emose, e ga ya riela ikhue-pfuase. Igho o je Owa Oyi Eshinegba ya gueye we ogbele ni oni ikhue-pfuase o ya pfo ali emini a ro ya riela iluasobo na ogbogbo.

A mu iPolu

²⁷ Abi eni ogbele ishilua e ro ya gba, egbo iju eghuo ni e rote eke Esha bhale e me iPolu elemhi Owa Oyi Eshinegba. E tanog shi eni ebubu egbo elemhi, e mu iPolu. ²⁸ E tse leghe, ee li, "Egbo iZireni, a kpaghie anye obo. Eri oni omose ona o kia sese egbo ashakpa, mu okhali vule shi egbo eyawa o, ali ishi eyawa ali Owa Oyi Eshinegba onana. Oa khi ena tse, o she gbo rue egbo iGiriki lo Owa oyi Eshinegba oyawa ya ri ichimhi mu asha ni o pfuase onana."

²⁹ (Eri e ngme ona itobo khi e me iTiromosi ongi Efesosi ali iPolu

* **21:8** Li ze Ika 6.5; 8.5 † **21:10** Li ze Ika 11.28
15.29 * **21:29** Li ze Ika 20.4

‡ **21:24** Li ze iNoba 6.13-21 § **21:25** Li ze Ika

ifuapfẹ, e dabi khi ọ she rọli lo Owa Oyi Ẹshinẹgba.)*

³⁰ Onyaghu o lo oni ifuapfẹ nya le, eni ẹgbọ e rọte ashakhasha na a bhale. E mu iPọlu, e rọte oni Owa oyi Ẹshinẹgba ti ọli lasese, aghoaghọ, e sọ okpẹ ode nya. ³¹ Abi eni ẹgbọ e li nono ni wẹwẹ gbe ọli-a, oni ingme o ramhi esọ oyi oni ọọ mhese na ekhọli-okhue eyi iRomu khi edeli iJerusalemu nya o la onyaghu oniemi. ³² Eloawe eloawe, ọ wolo ekhọli-okhue ma egbe e na tiemhi deba eni ebubu ẹgbọ. Abi eni ẹ nyaghu eghọ e rọ mẹ ọli ali eni ekhọli-okhue, e mu mhue, ẹ a ke gbe iPọlu.

³³ Oni ọ mhese na ekhọli-okhue ogho ọ mu iPọlu, ọ e ri iwẹghẹ eva gẹ ọli. Ọ mhila eni ẹgbọ oni ọ khi ali emini ọ li. ³⁴ Ẹgbọ eghuo ni e la oni igba ee tsese, ogho ọ ngme oyọli. Abi oni oga okhọli-okhue ogho ọa rọ lese emini ee ngme, ọọ a mu iPọlu ya shi apfe ekhọli-okhue. ³⁵ Abi e rọ ramhi unu owa, eni ekhọli-okhue e mu iPọlu tsua irari khi eni ẹ domhi ọli e bu dose. ³⁶ Igho e li kpikpi deba li, ee tsese gbii, e lie, “A gbe ọli-a, a gbe ọli-a.”

IPọlu ọ pfa egbọli shi eke

³⁷ Abi eni ekhọli-okhue e li mu iPọlu lo apfe eyi ekhọli-okhue, ọọ oga oyewẹ, “Mhia nono ni mhi nu ẹ ngme?”

Oni oga ọọ li, “U gue ẹ ngme elemhi iGiriki?” ³⁸ “Oa khi yeyẹ u khi ọngi iJipiti ni ọ ke gba onyaghu eke le? Ni u wolo ẹgbọ agbele ene ni ee gbolo ekhọli-okhue eyi iRomu-a, ni u rue wẹ je odagbe ifufu ya mu wẹ egbe shi onyaghu?”

³⁹ IPọlu ọ sọ li ọ, ọọ li, “Ọngi iJu ni a bia shi ẹoli iTasosi ni o la eke iSilisha mhi khi. Omọ eke ẹoli ni o mu ẹloe. Kpekpe zẹ mhe nu eni ẹgbọ ena ngme.”

⁴⁰ Abi oga oyi ekhọli-okhue ọ rọ ri oni eghẹghẹ na li, iPọlu ọ migha atete unu ode, ọ ri abo nu wẹ ngme e tsaghiya. Abi e rọ tsaghiya, iPọlu ọ ri elemhi Iburu nu wẹ ẹ ngme.

22

¹ “Inyoghuo-mhe ali itamhe ni a mu ekpe ẹ na, a ri esọ shi eke ni a suọ ẹzo ni mhi ya gue pfa egbemhe shi eke ena.” ² Abi e suọ khi ọ nu wẹ ngme elemhi Iburu, e ga lolo tsaghiya.

Igho iPọlu ọọ, ³ “Ọngi iJu mhi khi, ni a bia shi ẹoli iTasosi ni o la eke iSilisha. Ẹoli iJerusalemu ona mhi la fu vule. Ayi iGamalie a la sese mhe egbegbo abi a lie deba ishi eyi ititawa. Eri mhi mhọli omuegbe shi ingme oyi Ẹshinẹgba egbegbo ezeze abi ẹẹ a ke li ogbe na amo.* ⁴ Eri mhi mu okhọli vule shi ẹgbọ ni e rọte Ode oyi Onomhue ọ, ramhi ni mhi rọ gbolo eghuo-a. Mhi mu emose ali ikpotso kulo owa ighumha. ⁵ Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ali enighie e ya pfi otsele shi ọ khi igesikia mhia ngme. Mhi mie wẹ ebe ghi eni eralo na ẹgbọ iJu ni e la iDamasikosi, ni mhi rọ ya ri iwẹghẹ shi eni e miesuọ ni e la oobọ abo, ni mhi muno wẹ je iJerusalemu ya nase.†

IPọlu ọ guele abi lolu li mupfi (Ika 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Eleghuo khi mhi i le iDamasikosi, itsotso oghota khi mhi lese ti ramhi oni ẹoli, akpa ni o lolo gẹ nyanyanya o rọte irarogbe mi nga mhe egbe udemhija. ⁷ Igho mhi de ya gbe, mhi suọ khi uruli ọọ mhe, ‘ISolu! ISolu! Elo e ze ni u rọ mu okhọli vule shi mhe ọ?’

⁸ “Mhi mhila li, ‘Oghuo u khi, Onomhue?’

“Oọ mhe, ‘Mhemhe khi iJesu onge iNazareti ni u mu okhọli vule shi ọ.’

⁹ Emose ni e nu mhe kia, e mẹ oni akpa, ama ẹa suọ uruli ni o nu mhe ngme.

¹⁰ “Mhi mhila li, ‘Elo mhi ya riele, Onomhue?’

“Onomhue ọọ mhe, ‘Vule ni u lo elemhi ẹoli iDamasikosi, a ya la agho gueye emini a mhese ne nya ni u ya riele.’ ¹¹ Mhi ze alo itobo ugemhi akpa ni o mi nga mhe alo. Eni anye ga kia e ke mu mhe obọ lo elemhi ẹoli iDamasikosi.

* 22:3 Li ze Ika 5.34-39 † 22:5 Li ze Ika 8.3; 26.9-11

12 “Omose oghuo o la agho ni a lu Ananayasi. Oni o ga ugamhi, ni o ri ushi e gbe akanya o khi. Egb o iJu nya e mu ekpe a na li. 13 Loli o bhale ya migha mama mhe, ni oo, ‘Inyoghuo-mhe iSolu, alo eye e khueghie-a,’ uto-ghuo kpe, alo eyemhe e khueghie-a, mhi me eke me oli.

14 “Oo mhe, ‘Eshinegba oyi ititawa o she ze kee, ni u lese oghuemhe oyoli, ni u me Oni o suo eso na Eshinegba, ni o ri unu oyoli nu e ngme. 15 Irari khi u ya khi otsele oyoli, ni u ke ngme emini u suo ali ni u gbo ri alo me, gueye egbo nya. 16 Memena, elo u ke migha khe? Vule ni mhi batazi e, ni a gbe olamhe eye kua ne, rote eva oyi Onomhue.’

17 “Agho mhi te mu egbe pfi je eoli iJerusalemu. Abi mhi ro la Owa Oyi Eshinegba lema, mhi me ime-alo, 18 igho mhi me Onomhue, o gueye mhe, ‘Nyanya rote eoli iJerusalemu vu, itobo khi eni egbo ena, ea ya mie shi otsele oye ni u ya pfi na mhe.’

19 “Mhie oli, ‘Onomhue, eni egbo ena e ga lese khi mhemhe mhi kia kia owa ugamhi muno egbo ni e mie e suo kulo owa ighumha, mhi gbe we egbegbo. 20 Ali, ele ni e gbe iSitivini-a ni o li khi otsele, mhemhe mhi la agho, mhii mie obo shi oni eghuli, mhi ri eloe khu itsua na eni e tono oli eche gbe-a.’ †

21 “Oni Onomhue oo mhe, ‘Ke le, mhi ya ghie e je odonue ghi egbo iJeta.’ ”

IPolu om o-ek e iRomu

22 Eni ebubu egbo e ku eso-a na iPolu kie ramhi ana ni o ro ngme na, igho e li tsele leghe, ee li, “A mu oli vu, A gbe oli-a. Ona o ke khi oni o o la agbo!”

23 E tsele, ee pfi ide idane wiliwili, e yalo ifufu ku nga idane. 24 Oni oo mhes e na ekh o-ikhue, oo a rue iPolu lo apfe oyi ekh o-ikhue. Oo we, e gbe oli ite ni e mhila li ini e lese emini o ze khi egbo iJu e lina a tsele ku oli. 25 Ama abi e ro ge iPolu, ni wewe e gbe oli, iPolu o mhila oni oga oyi okh o-ikhue ni o migha agho, “Ushi o lama

a shi o u gbe om o eke iRomu itali ini aa me umhagueli oli ob o ne?” 26 Abi oni oga oyi okh o-ikhue o ro suo ona, o le ya gueye oni oo mhes e na we ni o kpeda na li. Oo, “Gue kia e, se e u wa li ena? Omose ona om o-ek e iRomu o khi e.” 27 Igho oni oo mhes e na we o le deba iPolu o mhila li, “Mhie i, om o-ek e iRomu u khi?”

IPolu oo, “Ii, om o-ek e mhi khi.”

28 Oni oo mhes e na ekh o-ikhue oo, “Om o-ek e ni mhemhe mhi khi, ikpokpomhi ikpagho mhi fali ro mie ebe ro khi om o eke.”

IPolu oo, “Ama mhemhe oyemhe, ongi iRomu a bia mhe.”

29 Eloawe-elowe, eni ekh o-ikhue ni e nono ni wewe e mhila iPolu ingme unu, e ti egbe je ukhokho, abi oni oo mhes e na ekh o-ikhue o ro lese khi ongi iRomu iPolu o khi, ulishi oo mu oli, irari khi o she gueye we e ri iweghe shi oli abo, e gbe oli.

Abi a ro rue iPolu bhale odalo oyi iSaediri

30 Ogbeakolo, oni oo mhes e na ekh o-ikhue oo nono ni loli lese emini egbo iJu e nu iPolu e gue, o taghie iPolu iweghe-a. O gueye ighie eyi ekpodalougamhi ali iSaediri e legba. O rue iPolu bhale ya migha odalo oyewe.

23

1 IPolu o bino oni igbaa iSaediri tatata, oo we, “Inyoghuo-mhe, mhi she rote udu onete oyemhe nya gbe akanya oyemhe pfo na Eshinegba ya ramhi amo.” 2 Abi o ro ngme ona, Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi oo eni e ti mama iPolu e lase oli unu. 3 IPolu oo li, “Eshinegba o ya ri emhi lie, yeye ugbe ni a ri etseli gboloa. Yeye u shito agho a gue mhe ez o egbe-a, ama yeye oye u gbe ushi-a abi u li ri unu bhale a ri emhi li mhe.”*

4 Eni e ti mama iPolu e oli, “U ga gbudu ri unu a ghi oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba?” 5 IPolu oo we, “Inyoghuo-mhe, mhi aa lese khi loli o khi oga oyi ekpodalo ugamhi

† 22:20 Li ze Ika 7.58 * 23:3 Li ze iMat 23.27-28

eyi Eshinegba! A keke ọli shi ebe-nopfuase, 'Khi gbudu ngme onobe oyi oni ọ mhesẹ na egbo eye.' ”†

6 Abi iPolu ọ rọ lẹse khi eghuo eni egbo khi iSadusi e khi, eni e kpole e khi iFarisi, ọ la oni igbaa ngme lasele leghe, ọọ, “Inyoghuo-mhe, otu iFarisi mhi la, mhi gbo khi omi iFarisi. Eri a la ana a gue mhe ezọ itobọ khi mhi mhọli irudushọ khi eni e ghu-a e ya gbo guale.”‡ 7 Abi ọ li ngme ona se, uwola o de ni otu iFarisi ali otu iSadusi, oni igbaa o kemhi. 8 (Irari khi otu iSadusi ẹa lama shi ọ khi egbo e ya rọte eghuli guale, ẹa gbo lama khi igeni ali iyemhe e la ọ, ama otu iFarisi e lama shi enana nya.)§

9 Ukpokpomhi okeke o de, esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e khi otu iFarisi e vule e khe akọ ni o toto, ẹẹ li, “Anye aa me emhikhoghuo obọ oyi omose ọna,” e gbolo ẹ, “Ini o fe khi-a khi ayemhe, o ke khi ageni ọ nu ọli ngme?” 10 Oni ekhako o pfuse totota shọ, ulishi o mu oni ọga oyi ekhọli-okhue khi e tigbe kherẹ iPolu-a. Igho ọ mhesẹ na eni ekhọli-okhue e tiemhi ya ri itoto mie we iPolu obọ ni e rọli bhale apfe oyi eni ekhọli-okhue.

11 Efe iyose ni oo deba li, Onomhue ọ migha mama iPolu, ọọ li, “Mhue igbedu! Abi u li la iJerusalemu pfi otselẹ na mhe, igho u li mema ya li pfi otselẹ na mhe ẹoli iRomu.”

Ugbamhi igbe-a ni a gba khe iPolu

12 Ogbeakolo, egbo iJu eghuo e ya mhesẹ kugbe, e romhi isheli khi wewe ẹa ya le eminale wexhi eri wewe e ya da amẹ, ini ẹa li gbe iPolu-a. 13 Egbo ni e gba ugbamhi onana, e dose egbo egbhueva. 14 E le deba ọga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ali eni egbhali, ẹ li, “Anye she romhi ukpokpomhi isheli khi anye aa ya le emhikhoghuo se khi anye gbe iPolu-a. 15 Memena, yeye ali igbaa iSaediri a keke ebe ghi ọga oyi ekhọli-okhue, a lie khi a nono ni a lolo suọ oni ingme bie.

Anye mu egbe ni anye rọ ya gbe ọli-a neni a rọli ya ramhi ana.”

16 Ama abi omọ omose ni ọ khi omi inyoghuo iPolu oni okpotso ọ rọ suọ oni ugbamhi, ọ je oni apfe ekhọli-okhue ya gueye iPolu.

17 Igho iPolu ọ lu ọga oyi ekhọli-okhue ọghuo, ọọ, “Rue ọzeo ona ghi oni ọọ mhesẹ na ẹ, ọ mhọli emini ọ ya gueye ọli.” 18 Igho ọ rue ọli ghi oni ọọ mhesẹ na we.

Ọ li, “IPolu ni a mu shi igha ọọ mhi rue ọzeo ọna ghi ẹ, itobọ khi ọ mhọli emini ọ ya gueye.” 19 Oni ọọ mhesẹ ọgho, ọ mu oni ọzeo obọ, e ti je olase, ọ mhila li, “Elọ wa nono ni u gueye mhe?”

20 Oọ li, “Egbo iJu e she gba li khi wewe e ya ghie ghi ẹ akọ, ni u rue iPolu bhale odalo oyi iSaediri khi ẹẹ nono ni e te unu oyọli suọ oni ingme bie. 21 Khi lama shi we ọ, itobọ khi e bu dose egbo egbhueva ni e kpe ode khe ọli. E she romhi ishe khi wewe ẹa ya le, wexhi eri wewe e ya da ini wewe ẹa li gbe iPolu-a. E migha a khe ni e suọ emini u ya sọ shi emini e mhila ẹ ena.”

22 Oni ọọ mhesẹ na eni ekhọli-okhue ọ gueye ọli, ọọ, “Khi gueye ọgbọ okhoghuo khi u she gueye mhe.” Oọ li ọ ke le.

A rue iPolu te agho je ẹoli iSizeria

23 Igho oni ọ mhesẹ ọgho ọ lu ega ekhọli-okhue aava eyọli, ọ mhesẹ na we, ọọ we, “A wolọ ekhọli-okhue egbhuegbe, ali eni ẹ nga ichi egbhuesẹ ali ogbe, ali epfi-ote egbhuegbe ni a ke le iSizeria agogo itili amiọse. 24 A ri achi na iPolu nga ni a rọli je oobọ ini emhikhoghuo e khi li ọli, ni a rue ọli ghi iFẹlisi ni ọ khi igovunọ.” 25 O lina keke ebe na we.

26 Mhemhe iKiladiusi iLisiasi mhi keke ebe onana ghie:

Yeye igovunọ iFẹlisi ni a mu ekpe ẹ na,

Mhia tse.

27 Egbo iJu e mu omose ọna, e nono ni wewe e gbe ọli-a. Ama eri mhi ri

† 23:5 Li ze Okiali 22.28 ‡ 23:6 Li ze Ika 26.5; iFili 3.5 § 23:8 Li ze iMat 22.23; iMak 12.18; iLuk 20.27

ekhōli-okhuē eyēmhē bhale ya pfa li shi ekē irari khi mhi suō khi ọmọ-ekē iRomu ọ khi. ²⁸ Mhi i nono ni mhi lēšē emini e zē ni e rọ gue ẹzọ ọ shi ọli egbe, mhi rue ọli je igbaa iSaēdiri oyewē. ²⁹ Mhi bhale ya ẹ khi ẹzọ ingme ishi eyewē e rọ nali i gue, ama ọa mhue emini ọ li ni abi a gbe ọli-a shi, wēkhi imuoli shi ọgba igha. ³⁰ Abi a rọ gueyē mhē ugbamhi ni e gba khē ọni ọmōse, mhi rọ nyanya rue ọli ghi ẹ, mhi gbo gueyē eni e gue ẹzọ a shi ọli egbe e bhale deba ẹ ni e guele emini ọ li.

³¹ Oni ẹliyosē ẹlẹgho, eni ekhōli-okhuē e rue iPọlu mhōli obọ vu, abi a li mhēsē ọli na wē, e ramhi Atipatirisi. ³² Ogbeakọlọ, eni ekhōli-okhuē e rọli na eni e nga ichi ni e rue ọli kie ke lẹ, wewē e nyenē egbe ukhokho je apfẹ ekhōli-okhuē oyewē. ³³ Abi eni e nga ichi egho e rọ ramhi ẹoli iSizeria, e rue oni ebe na ọni igovunọ iFẹlisi, e rue iPọlu na li. ³⁴ Ọni igovunọ ọ zē oni ebe, ọ mhila iPọlu ukiēkiē obini ọ khi. Abi ọ rọ bhale ya lēšē khi ekē iSilisha ọ te bhale, ³⁵ ọọ, “Mhi ya suō ẹzọ oyē ini eni e gue ẹzọ shi ẹ egbe e ramhi ana.” Igho ọ mhēsē a ri iPọlu nga ekhe-khe obọ ni e la agbala oyi Erọdu.

24

Ẹzọ ni iPọlu ọ gue odalo oyi iFẹlisi

¹ Abi ogbelẹ ishe e rọ dọsē, Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi ọ je iSizeria, loli ali egbhali eghuo ali iloya ni a lu iTatulọsi. E bhale odalo oyi igovunọ ni a lu iFẹlisi ni e ya gue ẹzọ shi iPọlu egbe. ² Abi a rọ lu iPọlu bhale, iTatulọsi ọ gue ẹzọ oyoli shi ekē khasē iFẹlisi: Ọọ, “Ireloē-khu oyē o she ri anye mhōli opfomhē ali emhi enegbọ ukhomhi ekē ona. ³ Ashakhasha ali odekhode anye te ẹ kuēghię ẹ, anye ẹ nono ni anye kphēmhi nē shi ona, yeyē iFẹlisi oghie. ⁴ Ini anye khi pfuse ẹ ẹghēghē-a, mhi lema ẹ u kpēkpē u ku esọ-a shi anye ekē ukuku ẹghēghē.

⁵ “Eri anye mē ọmōse ọna shi ọgbọ ingme, ni ọ tsua okhōli ẹ lasele ke

tanọ ẹgbọ iJu ni e la ekē agbọ nya, e ke pfi onyaghu ali umha-suesọ. Loli ọ ralo na ẹgbọ otu iNazarini ⁶ Ọ gbolo o nono ni loli ri ichimhi mu Owa oyi Ẹshinēgba, loli anye rọ gba li mu. [Anye e nono ni anye gue ọli ẹzọ abi ushi oyanye o ngme. ⁷ Ama iLisiasi ọni ọ mhēsē na ekhōli-okhuē, ọ bhale ya ri itoto ti anye luē abọ mie rue vu. ⁸ Ọọ eni e mē umha-guēli oyi ọmōse ọna e bhale odalo oyē.] Ini u mhila ọmōse onana ogbọ u ya mē igēsikia ni o la ẹzọ ni anye gue shi ọli egbe ena.”

⁹ Eni ẹgbọ iJu ni e la agho e kugbe lama shi ẹzọ ni a gue shi ekē, khi igēsikia lọ.

¹⁰ Abi ọni igovunọ ọ ri obọ nu iPọlu ngme ọ gue shi ọli ọ.

iPọlu ọọ, “Mhi lēšē khi ikpe ni e bu u te la ukhomhi ẹoli ona a sọ ẹzọ, itobọ ona egbe ẹ mu mhē ni mhi rọ migha odalo oyē ya gue ẹzọ pfa egbemhē shi ekē. ¹¹ Abi u kie kpē lēšē, amo o gbe ẹlẹ igbēva ni mhi rọ je iJerusalemu ni mhi ya ga ugamhi. ¹² Ẹgbọ iJu ni e gue ẹzọ shi mhē egbe ẹa bhale ya ẹ mhē shi elemhi Owa Oyi Ẹshinēgba khi mhi nu ọgbokhoghūo ẹ khē akọ, wēkhi eri mhi la owa ugamhi, wēkhi ifuapfẹ ashikhoghūo tanọ ebubu ẹgbọ abọ shi onyaghu. ¹³ Ẹa mhōli abi e li dobe rọ ya migha pfi ọtselẹ shi ẹzọ ni e gue shi mhē egbe khi igēsikia lọ. ¹⁴ Mhi lama shi ọ khi, eri mhia ga Ẹshinēgba oyi eni e bia awa, mhi khi ọni ọ rọte oni Ode ona, ni ẹẹ khi ẹgbhōli o khi. Ama mhi mie shi Ushi oyi iMosisi ali emini a kẹkẹ shi ebe eyi emekēguele. ¹⁵ Mhi miesuọ abi ẹgbọ enana e li miesuọ, khi Ẹshinēgba ọ ya rọte eghuli guise ọgbọ nya le, ghe eni e gue ngeli ghe ena ọkhōlọ. ¹⁶ Irarigho mhi rọ rọshēka, emini mhia rielẹ nya, ini udu ni ọọ gue ọgbọ ẹzọ oyēmhē o pfuase shi odalo oyi Ẹshinēgba ali ọgbọ.

¹⁷ “O she gba ikpe eni e bu abi mhi te lase ẹoli iJerusalemu le. Eri mhi jele agho ni mhi ya rue ikpaghọ ghi ẹgbọ ni ẹa mhue ali ni mhi ri isomhopfa ghi Ẹshinēgba. ¹⁸ Emini mhii rielẹ na ni e rọ bhale ya ẹ mhē shi Owa oyi

Ẹshinẹgba abi mhi la ipfuasẹ abi ushi o ngme. Egbọ ekhọghuo ẹa le gasẹ mhẹ, wẹkhi eri a mẹ onyaghu.* ¹⁹ Ama egbo iJu eghuo ni ẹ rọte eke Esha bhale e ga li la akaghọ. E kha bhale odalo oyẹ ẹ ya gue ẹzọ oyewẹ, ini e mhọli emini e ya gue shi mhẹ egbe. ²⁰ Okekhi emọse ni e la akana ena, a mhila wẹ e guele umhaguẹli ni e gue shi mhẹ egbe abi a rọ rue mhẹ bhale odalo iSaẹdiri. ²¹ Ama emhi oghuo mhi la akpewẹ tsesẹ ngme khi, 'Eri a gue mhẹ ẹzọ itobọ khi mhi mie shọ khi eni e ghua e ya gbo guale bhale agbo.' †

²² Ighọ iFẹlisi ni ọ ga lolo lẹsẹ emhi oni Odẹ ona, ọọ, a yemhẹ oni ẹzọ-a ne. Ọọ, "Ini iLisiasi oni ọ mhesẹ na ekhọli-okhue ọ da bhale mhi rọ ya sọ ẹ oni ingme." ²³ Ọ gueyẹ ọga ekhọli-okhue ọghọ ọ lolo ri ẹlo shi iPọlu egbe, ama e zẹ ọli pfi ẹfo-a ukukuọ. E zẹ ni emọle ọli e ke bhale ya tse ọli ali ni e ke ri emini ọ nono bhale ghi ọli.

IPọlu ọ bhale odalo oyi iFẹlisi ali iDurusila

²⁴ Abi ikuku ogbele e rọ dọsẹ se, iFẹlisi ọ tsua ughue ọli ni a lu iDurusila ni ọ khi ọngi iJu ma egbe bhale. Ọ ghie ya lu iPọlu, ọ ri esọ shi eke suọ abi iPọlu ọ li ngme ungmehi irudunga ni o la iJesu iKirisiti. ²⁵ Ama abi iPọlu ọ li ngme ungmehi iguẹngeli, ali ikuegbe-a ali isọ-ẹzọ oyi Ẹshinẹgba ni ọ bhale, ulishi oo mu iFẹlisi, ọọ, "Osomhi ghọ ne! Ke vu. Mhi ya ghie lu ẹ ini mhi ke mẹ asha."

²⁶ Oni eghẹghẹ ọ dabi khi iPọlu ọ ya vi ufa na lue, itobọ ighọ ọ rọ kele ẹ ghie lu ọli, ọ bhale ni wewẹ e ngme. ²⁷ Abi ikpe eva e rọ dọsẹ, iPọshusi iFẹsitọsi ọ ke khi igovunọ ni iFẹlisi ọ kpẹ khi. Ama itobọ khi iFẹlisi ọ nono ni lọli guẹ riele ti egbo iJu ẹlo, ọ zẹ iPọlu obọ shi owa ighumha.

25

IPọlu ọ bhale odalo oyi iFẹsitọsi

¹ A liẹ amo o li ẹlẹ esẹ abi iFẹsitọsi ọ te khi igovunọ, ọ rọte ẹoli iSizeria nga ẹoli iJerusalemu. ² Oobọ ighie eyi

ekpodalo-ugamhi ali enighie eyi egbo iJu e la gue ẹzọ shi iPọlu egbe. ³ E nyanya lema iFẹsitọsi ọ rue iPọlu je iJerusalemu ni ọ rọli kpaghie ewẹ obọ. Irari khi e she gba khi ewẹ e ya kpẹ odẹ gbe iPọlu-a ini ẹẹ lẹ. ⁴ IFẹsitọsi ọọ wẹ, "A she ri iPọlu shi owa ighumha obini ẹoli iSizeria, mhẹmhẹ mhi ya nyenẹ egbe kele je oobọ. ⁵ A zẹ ni eni ẹẹ ralo na ẹ e deba mhẹ je iSizeria ya gue ẹzọ shi oni omọse egbe, ini o khia khi eri ọ lue."

⁶ Ogbele elele ya ramhi ogbele igbe iFẹsitọsi ọ nu wẹ la aghọ, ni ọ rọ kia tiemhi ẹoli iSizeria. Ogbeakọlọ ọ khueghie ikotu-a, ọọ a rue iPọlu bhale odalo oyelue. ⁷ Abi iPọlu ọ rọ bhale, egbo iJu ni e rọte iJerusalemu bhale e migha gasẹ ọli, e gue ẹzọ ni o toto shi ọli egbe, ama ẹa dobe to eni ẹzọ migha.

⁸ Ama iPọlu ọ gue ẹzọ pfa egbọli shi eke, ọọ, "Mhi aa riele emhikhoghuo ni o da ushi oyi egbo iJu, wẹkhi Owa Oyi Ẹshinẹgba, wẹkhi eri mhi lue na iSiza iRomu."

⁹ Ama iFẹsitọsi ọ nono ni lọli riele ọghuemhẹ oyi egbo iJu, ighọ ọ mhila iPọlu, "O ghọle ẹ ni a rue ẹ je iJerusalemu, ni a la aghọ gue ẹzọ oye ukpeloe mhẹ?"

¹⁰ IPọlu ọọ, "Iiye. Ikotu oyi iSiza ni a kha mema la gue ẹzọ oyemhẹ mhi la ena. Mhi aa mhọli onobe ni mhi li egbo iJu ni yeyẹ u lẹsẹ gboo. ¹¹ Ini o khia khi mhi lue nabi a gbe ogbo-a shi, mhi mu egbe ni mhi rọ ya ghua. Ama o kha da khia khi ẹzọ ni egbo iJu ena e gue ẹ shi mhẹ egbe khi egbọli lọ, ogbọkhoghuo ọa dobe ya rue mhẹ na wẹ. Irarighọ, mhi lema a zẹ ni iSiza lueghuo ọ remhẹ gue oni ẹzọ ona."

¹² IFẹsitọsi ọ ri eni e nu ọli ẹ sọ ẹzọ ye ochi se, ọọ iPọlu, "U she lema a rue ẹzọ ona je ayi iSiza ya gue, ayi iSiza u mema ya je."

IPọlu ọ migha odalo oyi Agiripa ali iBenisi

¹³ Ogbele ingme-na e dọsẹ, oghie Agiripa ali iBenisi e bhale eke iSizeria

* 24:18 Li zẹ Ika 21.17-28 † 24:21 Li zẹ Ika 23.6

ni e ya tse iFesitosi. ¹⁴ Aborokhia khi e la akaghō ogbele ebubu, iFesitosi o gue ingme oyi iPolu ye oni oghie, o, “Omose oghuo o la owa ighumha shi ana ni iFelisi ni o kpe khi igovuno o ze obō shi agho. ¹⁵ Abi mhi rō ye iJerusalemu, ighie eyi ekpodalougamhi ali egbhali eyi egbo iJu e tsua ezō bhale ya gue shi oli egbe, ee mhi pfa ezō igbe-a mu oli.

¹⁶ “Ama mhi gueye we khi awa egbo iRomu awa aa ya pfa ezō mu ogbo ni a gue ezō shi egbe, ini ogbo a ri egheghe nali gue shi ezō ni a gue shi oli egbe ne. ¹⁷ Abi e rō deba mhe bhale ana, mhi nyanya shi oni ezō shi ogbeakolo, mhi shito elemhi ikotu, mhi e a lu oni omose bhale. ¹⁸ Abi eni ee gue ezō shi oli egbe e rō vule ngme, ea gue ezō umhagueli ni mhi dabi khi e ya gue. ¹⁹ Ochoghō ezō ekhako tse e lese me gue shi oli egbe, ni o khi ingme oyi ugamhi oyewe, ali ekhako ni o khi ingme oyi omose ni a lu iJesu, ni o ghua, ni iPolu o khi o kie la agbo. ²⁰ Mhi aa lese abi mhi li ya tonō udi oni ingme onana. Mhi ri irarigho mhila li ini o nono ni a rue oli je iJerusalemu ya gue eni ezō ni a gue e shi oli egbe enana, oobō. ²¹ Ama iPolu o lema a kie mu lue shi igha ne, ni a ri oni ingme ghi iSiza ni o sō o. Irarigho mhi rō lie a rō oli shi owa ighumha ramhi ni mhi rō ya rue oli ghi iSiza.”

²² Igho Agiripa o gueye iFesitosi, o, li, “Mhi kha nono ni mhemhe-ghuo ni mhi li ri esō suō ungmehi oyi oni omose.” IFesitosi o, li, “U ya suō oli ako.”

²³ Ogbeakolo, a ri ebola kphase Agiripa ali iBenisi lo elemhi ikotu le. Ega ekholi-okhue ni e lolo fu, ali egbo eniemhi ni e la oni eoli e deba li lo. IFesitosi o ghie ya rue iPolu bhale. ²⁴ IFesitosi o, “oghie Agiripa ali egbo ni e la ana nya, a bino omose ona. Egbo iJu ni e la ana ali iJerusalemu ali iSizeria e she bhale deba mhe, ee tse a khi ke ze ni o la agbo. ²⁵ Mhi me khi o a li emhikhoghuo onabi a ya gbe oli-a shi, ama abi o rō da lema

a rue lue ghi Oghie iRomu nya egbo, mhi ya rue oli je iRomu. ²⁶ Ama mhi aa me ingme nabi mhi kha keke shi oli egbe ghi Oghie iRomu nya. Irarigho, mhi rō rue oli bhale ghi e ee nya, ye ye oghie Agiripa kpaashi, ni a bhale ya e khi ini a bino oni ingme se, otse mhi ya me emini mhi ya keke shi oli egbe. ²⁷ Irari khi mhia sa khi o gbe akanya ni a rō rue oni a mu shi igha ke ghi Oghie iRomu nya, ini aa me ushi okhoghuo keke shi oli egbe gboo.”

26

IPolu o pfa egboli shi eke odalo Agiripa

¹ Igho Agiripa o, iPolu, “A she lama ne u ngme na egbe e.” Igho iPolu o tsua obō eke, o bele e gue ezō, o, ² “Agiripa ni oghie, mhi me egbe mhe shi oni o me afa ni mhi rō migha odalo oye amo, ni mhi rō o gue ezō pfa egbe mhe shi eke shi ingme nya ni egbo iJu e gue shi mhe egbe. ³ Oo gue ti gba irari khi u ga lese imu eyi egbo iJu nya ali emini e mie shi. Irarigho, mhi lolo leme u mhōli irabomudu na mhe ni mhi ngme.

⁴ “Egbo iJu nya e lese abi mhi la o shi abi mhi te khi omo, rote igbaekele agbo oyemhe obini ushishi egbo iJu eyemhe ali eoli iJerusalemu. ⁵ Ode o she nue ni e te lese mhe, e ya dobe pfi otsese shi o ini o ghole we, khi abi ugamhi oyawa o ngme khi eri mhi mhōli omuegbe egbegbo shi o abi ona otu iFarisi ni mhi khi.* ⁶ Ama mena, itobō khi mhi mhōli iregbeda shi emini Eshinegba o shi na itita awa mhi rō migha shi imufe amo. ⁷ Ona o khi ishobō ni unuekpe igbeva eyawa e migha a khe, abi e li roshaka a ga Eshinegba ghe elegeota ali ele iyose. Oghie, irari oni iregbeda onana egbo iJu e gue ezō shi mhe egbe e shi. ⁸ Elo e ze ni a rō lama shio khi Eshinegba o dobe e guise oni o ghu-a le?

⁹ “Mhemhe mhi kpe mhōli oli shi udu khi eri o ye ni mhi mu okhōli vule shi oni eva oyi iJesu ongi iNazarēti

* 26:5 Li ze Ika 23.6; iFili 3.5

ọ. ¹⁰ Igho mhi li i rieḷe ọli obini ẹoli iJerusalemu. Irari afu ni ọga ọyi ekpodalo ugamhi eyi Ẹshinegba ọ rọ na mhe, mhi muno ebubu eni e miesuo shi owa ighumha, abi a rọ ọ gbolo we-a, mhii mie obọ shi ọ. ¹¹ Ebubu ẹghẹghẹ mhi te owa ugamhi je owa ugamhi ya nase we, mhi gbolo ri ajilimhe rewe ngme ungmehi ipfiunua deba Ẹshinegba. Irari elemhi we ni e bi mhe. Mhi gbolo je ẹoli oboese ya mu okhọli vule shi we ọ.†

*IPolu o guele abi loḷi li mupfi
(Ika 9.1-19; 22.6-16)*

¹² “Eḷeghuo mhi i le ẹoli iDamasikosi, rọte afu ali omheṣe ni ọga ọyi ekpodalo ugamhi eyi Ẹshinegba ọ rọ na mhe. ¹³ Itsotso oguota o mu eke, oghie, abi mhi la ode, mhi me khi akpa ni o ge doṣe ovọ o rọte idane mi gase mhe ali eni anye ga kia. ¹⁴ Anye nya, anye de eke, igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme ẹlemhi Iburu, ọọ, ‘ISolu, iSolu, elọ o ze ni u rọ mu okhọli vule ẹ shi mhe ọ, ọoyeghe wa li ini u nu mhe ẹ khọli.’

¹⁵ “Igho mhi mhila, ‘Oghuo u khi Onomhue?’

“Oo mhe, ‘Mhemhe iJesu lo ni u mu okhọli vule shi ọ.’ ¹⁶ ‘Memena, vule migha. Mhi she ri egbe mhe khasẹ irari khi mhi she ze shi oni ọọ ga mhe ali ni u ke pfi ọtsẹle ọyemhe shi emini u ri ukpeloe oye mhe, ali emini mhi ya rokhasẹ okheṣe. ¹⁷ Mhi ya tsumhi ẹ obọ oyi ẹgbọ eye ali obọ oyi ẹgbọ iJeta. Mhi ghie ẹ ghi we, ¹⁸ ni u khueghie we alo-a, ni u mu we pfi lase alo ebili le bhale akpa, ali u rue we ekpabọ eyi okphaghiẹ lasele bhale deba Ẹshinegba, ni a gbe olamhe kua na we, ali ni e kugbe ẹgbọ eyi Ẹshinegba eni e pfuase ọ, itobọ irudunga ni e mholi na mhe.’

¹⁹ “Irarigho, oghie Agiripa, mhia rọ ri ukpeloe gbe eke ni mhi rọte iloghie me. ²⁰ Mhi kpe te odode gue ọli ye ẹgbọ iDamasikosi, mhi ke gbo gue ọli ye ẹgbọ iJerusalemu ali ẹgbọ ni e la

eke iJudia nya ali ẹgbọ iJeta. Mhi rọli tse abọ, e lase olamhe le ni e mupfi deba Ẹshinegba, e rokhasẹ khi wewe e she mu nyene rọte ikanya ebe eyewe lasele.‡ ²¹ Ona o ze ni ẹgbọ iJu e rọ bamhe rue Owa Oyi Ẹshinegba ni e rọ roshẹka ini wewe e gbe mhe-a. ²² Ama mhi she mholi ikpaghiobọ oyi Ẹshinegba ramhi ogbe na amo, ali mena mhi migha akana a pfi ọtsẹle ye ọgbọ onofune ali onikeke abeghuo. Mhi aa ngme doṣe emini emekeguele ali iMosisi ẹ khi a ya me, ²³ khi oni Omiepfuese ni a shobọ khi ọọ bhale ọ ya me osue, ali khi loḷi ni ọ kpe te odode rọte eghuli guale khi ọ ya ri akpa ru na ẹgbọ eyoli ali ẹgbọ iJeta.”§ ²⁴ Abi iPolu ọ rọ ngme ramhi ana, iFesitosi ọ mu ọli migha, ọọ li, “Eri waa ke leṣe emini u wa li? Ebe ni u ze doṣe e she ri ujili ẹ kphe.”

²⁵ IPolu ọọ li, “Ujili ọa kpha mhe, iFesitosi ọgbegbedu, emini mhia ngme egbegbingme lo ni o tsua ẹgbhali. ²⁶ Oghie Agiripa ọ ga leṣe eni ingme enana nya, emhikhoghuo ena, ẹa lase ọli ẹgbhali-a irari khi aa rieḷe we os-heli. Ona o ze khi mhi ga doṣe nu ọli a ngme oni ingme ona gboo. ²⁷ Oghie Agiripa, u fe mieshi emini emekeguele e ngme? Mhi leṣe khi u mie shọ ọ.”

²⁸ Igho Agiripa ọọ iPolu, “Eri u dabi khi u doṣe ya ri oni ukuku ẹghẹghẹ ona ti mhe ni u remhe mele oni ọ miesuo-a?” ²⁹ IPolu ọọ li, “O keḷe, o teṣe oo, mhi lema Ẹshinegba o khi khi yeye-ghuo tse, ama li shi ọgbokpa ni ọ ri esọ shi mhe eke ogbenamo, ni e li abi mhi li, ini a da ri obọ rue iweghe ni e lamhe abọ ena ọ le.”

³⁰ Igho oni oghie ọ vule, li shi oni igovunọ ali iBenisi ali eni e nu we shitọ. ³¹ E rọte oni agbala vu, ee ngme, ẹẹ, “Omose ona ọa li ingme ni a ya gbe ọli-a shi wekhi oni a rọ ọ mu ọli shi owa ighumha.”

³² Agiripa ọọ iFesitosi, “Áá kha wolo omose ona abọ-a ini ọa she lema a ri oni ingme je ayi iSiza lo.”

† 26:11 Li ze Ika 8.3; 22.4-5 ‡ 26:20 Li ze Ika 9.20,28-29 § 26:23 Li ze Aza 42.6; 49.6; 1 iQori 15.20

27

A rue iPọlu je iRomu

¹ Abi e rọ lama shi ọ, anye lo ọkọ-oke oniemi je Itili, e rue iPọlu ali ighumha ni e kpọle mholi obọ oyi ọga ekhọli-okhue ni a lu iJuliosi, ni ọ khi ọghuo oyi ekhọli-okhue eyi Oghie iRomu nya, ni a zẹ ọda ke. ² Anye lo ọkọ-oke oniemi rọte Adiramitiomu, ikhi ọkọ-oke ni o ya kia migha ikpe eghuo ni ọkọ-oke ẹẹ migha, ni e la epfepfe oke ni e la eke Esha. Arisitakusi ni ọ khi ọngi iMasidonia ọ nu anye kia.

³ Ogbeakọlọ anye migha iSidoni. IJuliosi ọ mholi isomhelemhi na iPọlu, ọ zẹ ọli obọ ya me emole ọli, ni e ri emini ọọ nono na li. ⁴ Anye ke gbo rọte agho mu oni ọkọ nga, anye rọte odane ukiẹkiẹ eke ni oke oniemi o khi shi ni a lu iSapurosi irari khi akpekpeli oo nase anye. ⁵ Abi anye rọ gua ọkọ ọ da je ọdada iSilisha ali iPafilia, anye migha ẹoli iMara na eke iLisia. ⁶ Agho oni ọga ekhọli-okhue ọ te me ọkọ-oke oniemi oyi ẹoli Alezadira ni oo je Itili, ọ ri anye lo ọ. ⁷ Anye e kia fiẹ, ogbele ebubu, anye mholi omunu neni anye ramhi iKinidusi. Abi akpekpeli ọa rọ zẹ anye rọte ashini anye kha rọte, anye gua ọkọ-oke je ukiẹkiẹ eke ni oke oniemi o khi shi iKireti ni o sọ alo ghue ẹoli iSalimo. ⁸ Anye mholi omunu rọte oni oke oniemi. Ikpukhokho, anye bhale ashini ọkọ-oke ẹẹ migha ni a lui ọpfohmegbe ni o ti mama ẹoli iLasia.

⁹ Eghẹghẹ o she pfu anye-a. Oni okiali o de shi eghẹghẹ ni a rọ lese pfi azumhi se, ni o khi eghẹghẹ ni okhena o la la okiali na ukhomhi oke oniemi. Igho iPọlu ọ tse agua ye we, ọọ we, ¹⁰ “Emose, mhi she me khi okiali oyawa o ya khi okhena ali khi o ya ri ukpokpomhi opfu ghi oni ọkọ ali itsua ni o tsua ali agbo oyawa.”

¹¹ Ama, ocho ni oni ọga ekhọli-okhue ọ kha rọ ri esọ shi emini iPọlu ọ ngme, ọ deba abi oni ọ gua oni ọkọ ọ ngme ali emini oni ọ mholi oni ọkọ ọ ngme.

¹² Aborokhia khi ashini anye migha ọa

ya ti egbe eghẹghẹ orue; ebubu egbọ e yemhe anye gua ke le, e dabi khi anye ya ramhi ẹoli iFonisi, ni anye la agho eghẹghẹ orue. Agho ọkọ oke oniemi nya ẹẹ migha yemhe-a. Eke ni oke oniemi o khishi ni a lu iKireti ni ọ sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko o khi.

Akpekpeli oniemi

¹³ Abi akpekpeli oke o rọ ri ofie rọte ukiẹkiẹ ogobo ọ pfiolo, eni emose e dabi khi okiali o ya zẹ we kia ke je odalo, igho e leli uli ali akhuli ni a rọ gba ọkọ ọọ zu. Ee kia eseso oni oke oniemi na iKireti. ¹⁴ Ama o li denẹ, akpekpeli oniemi, o li rọte ukiẹkiẹ obita ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ tiemi eko pfiolo rọte oni eke ni o la iteva oke oniemi i dose.

¹⁵ Oni akpekpeli o tsua rughu ọkọ-oke oyanye, ọa dobe ke kia je obini akpekpeli o te pfiolo o bhale. O losẹ anye. Anye bie zẹ ọli obọ na akpekpeli lolighuo oo tsua. ¹⁶ Anye kia rọte ukiẹkiẹ ukuku eke ni o la iteva oke oniemi ni a lu iKauda, ikhi ukiẹkiẹ obini oni akpekpeli ọa ri egbe ramhi. Irọshẹka anye rọ dobe tialọ ọkọ onikeke ni a rọ ọ tsumhi egbọ lo elemhi oni ọkọ-oke oniemi. ¹⁷ Abi eni emose e rọ tialọ li lo se, e ri ili ge oni ọkọ-oke oniemi gasẹ, ini eni ili e dobe mu ọli mhue toto. Irari khi ee na ulishi ini oni ọkọ o ya gbe aye shi ugbe eke, ni o la egele eke iLibiya, ni o sọ alo ghue we. Igho e gbaghie ode na kpishi oyi oni ọkọ-a, irari khi ẹa bie ke mhue abi e ya li ọ. Ishegho ni oni akpekpeli o bie tsua we ke le. ¹⁸ Oni akpekpeli o kie ri itoto tsua oni ọkọ-oke ramhi ogbeakọlọ, ramhi ni, eni emose e rọ tino itsua ni e tsua shi oni ọkọ ọ pfiolo kulo oni oke. ¹⁹ Ogbeakọlọ e pfiolo ikhuli ni oni ọkọ o rọ ọ gbe akanya kulo oni oke. ²⁰ Aborokhia khi ogbele ebubu ni e dose khi anye a ri ẹloe ti ovọ wekhi ukpetata, ni oni akpekpeli o kiele rọ ri itoto o pfiolo, anye a ke ri udu shi ọ khi anye me ode ni anye te ya pfue ọ.

²¹ Abi eni emose ẹa rọ le eminale ogbele ebubu, iPọlu ọ vule, ọ we,

“Emose a kha suo ude ni mhi ye e lo, a kha migha iKireti, Eghēghe agho, a kha tsumhi egbe e oyese onana ali opfu. ²² Ama mena mhi gueye e a mholi udu, itobo khi onge e okhoghuo o ya pfua se ni oni oko. ²³ Ooyose ageni oyi Eshinegba ni o mholi mhe ali ni mhi a ga o migha mama mhe, ²⁴ oo mhe, ‘Khi ze ni ulishi o mu e, iPolu. U mema ya migha ezo odalo oyi iSiza ali khi Eshinegba o she rote ilelemhi ri agbo oyi eni a ga kia mholi e obo.’ ²⁵ Irarigho, a mu igbedu oye mholi, emose, irari khi mhi mhue irudunga khi Eshinegba o ya rie e oli abi o gueye mhe. ²⁶ Ama oko oyawa o mema ya gbe aye shi ugbe eke okhoghuo ni o la iteva oke oniemhi, o tigbe migha.”

Oni oko o de ya khere-a

²⁷ Eliyose elenuzi-igbene, akpekpeli o kie tsua anye e kiakia oke oniemhi Adiriatiki. Itsotso ogbie, o li eni ee gbe akanya oni oko eloe abine khi e she ti e mama eke. ²⁸ E mhese oni oke bino, e me khi ilimhi oyoli o khi ete-awe egbhuessa. O gbo li dene, e gbo mhese oli, o ke khi ete-awe egbhue ali igbe. ²⁹ Ulishi o mu we khi oni oko o ya gbe aye shi eche, e rote ukhokho pfi ikhuli ene ni a ro a mu oko o gbashi lo oni oke oniemhi, ee so iromhi ogbe o gbe a.

³⁰ Eni e la oni oko o gbe akanya e dua abi e li me asha a na kua. Ee tiese ukuku oko ni e tialo lole egho nga oke oniemhi, abine khi eri e nono ni e rote odalo ya pfi ikhuli lo oke oniemhi. ³¹ Ama iPolu oo oni oga ekholi-okhue ali eni ekholi-okhue, “Ini emose enana e li la elemhi oni oko, onge e, o ya pfue o.” ³² Igho eni ekholi-okhue e pfa uli ni o mu oni oko onikeke mhue-a. E ze oli de tiemhi elemhi oke.

³³ Neni ogbe o maghie-a, iPolu o lema we nya e le eminale. Oo we, “O she ramhi ogbele igbene ni udu o ke te sheshe e, ni a le eminale kpe. ³⁴ Mena mhia lema e, a le eminale. A lemhi ini a nono ni a kie dobe la agbo, A lemhi khi emhikhoghuo o ya li onge e.” ³⁵ Abi o ro ngme na

se, o rue ibuledi lasela, o kphemhi na Eshinegba ukpeloe we nya, o khi oli-a, oo le. ³⁶ Wewe nya e mholi udu, e le eminale. ³⁷ Anye nya ni anye la oni oko, egbo egbhuegbesa ali ogbasasa 276 anye khi. ³⁸ Abi e ro ga le eminale se abi e nono, e tino ikpulu ikpamhi emhi ni e tsua kulo oke oniemhi, ini oni oko o kpe li fue.

Oni oko oke oniemhi o kulue

³⁹ Abi ogbe o ro gbe-a se, eni ee gua oni oko e ke lese egele oke oniemhi bie, ama e me ashini ekhashe e kpi gbili shi. Agho e ke bie roli shi udu khi wewe e ya gua oni oko ya migha ini o ze we e rie e. ⁴⁰ Igho e pfanoni ili ni e mu ukpokpomhi akhuli ni o mu oko-oke oniemhi e gbashi kulo udi oke oniemhi. Eghēghe agho e taghie uli ni a ro mu emini a ro mu oni oko ukhomhi e nyene-a. E taghie ugbakpi oyi oni oko-a nga idane, ni e dobe ramhi ashini e nono. ⁴¹ Ama oni oko-oke o ya to aye so ugbe eke ni o la elemhi oke oniemhi, o migha, akpekpeli o kie ri itoto o li, o tseke udi oni oko-a.

⁴² Eni ekholi-okhue ee gba abi e li ya gbolo eni ighumha nya a, ini e ya gua oke ramhi egele ni e na vu. ⁴³ Ama oni oga ekholi-okhue, oo nono abi loli li ya tsumhi iPolu, o ze we rie e emini e gba. Ochoghoo gueye eni e gue e gua oke e kpe danoo kulo oke ni e ramhi egele. ⁴⁴ Eni e kpole nya e mu ikiekie eera mhue okekhi izaga oyi oni oko-oke. Igho wewe nya e ramhi ekekhe emhikhoghuo o li we.

28

Eke ni a lui iMota

¹ Abi anye ro ri epfua-epfua ramhi egele se, anye bhale ya e khi iMota a lu oni eke ni o la iteva oke oniemhi. ² Egbo ni e ngeli oni eke e somhelemhi anye ode ni anye aa sa shi. E pfi avueru ro mu anye epfese irari khi eri ame oo ru e, ogbe o pfo. ³ IPolu o ya nu iguagha eera, o rewe kpe eni erali, igho enye afue o te eni iguagha lasela ya tsako shi iPolu obo, itobo khi erali e she base oli. ⁴ Abi egbo ni e la

oni eke ee me khi oni enye o ngomhi iPolu obọ, e gueye egbe, ee, “Omose ọna, ọgbọ ugbeli ni o gbolo ẹgbọ-a o fe khi memena. Aa me khi abi o ririe na pfue eghuli oke oniemi, odeba oyi iguezo ọa kie ze ọli obọ ni o la agbo.”⁵ Ama iPolu o kpishi oni enye pfilo elemhi erali. Ingomhi ni oni enye o ngomhi ọli, ọa li ọli abikhoghuo. ⁶ E migha ri ọlo shi eke e khe abi o li ya fumhi, okekhi abi o li ya fiagbe eke ghua. Ama abi e ro khe ọli ramhi ni ẹa ro me khi emhikhoghuo e li ọli, e mu udu pfi, ee khi olitsa o khi.

⁷ Epfe-aghọ iPolubiosi ni o khi ọgbọ igometi oyi oni eke ni oke oniemi o khi shi, o mholi apfe shi. O rue anye je apfe oyoli, o feli anye epfese egbegbo ogbele ese. ⁸ Ita iPolubiosi o yeshi i ghua, iba ali ukpokpomhi elemhi ofu e to ọli. IPolu o lo elemhi owa ya so iromhi na li, o ri abo nga li egbe, o roli ze. ⁹ Abi a ro me ghọ se, ẹgbọ elese ni e ghua ni e la oni eke ni oke oniemi o khishi e bhale, a rewe ze. ¹⁰ Eni ẹgbọ e lolo mu ekpe na anye, e somhi anye opfa. Abi anye ro ya lo oko-oke oniemi ke vu, e wolo itsua ododa ni e to anye na anye.

Rote ẹli iMota je iRomu

¹¹ Abi o ro gbe iki ese dose, anye lo oko-oke oniemi ni o migha agho khe ni orue o dose. Eoli Alezadira oni oko o te e bhale, isheli itsema iKasito ali iPolukisi a lu oni oko. ¹² Anye ramhi ẹli iSirakusi, anye la agho ele ese. ¹³ Anye rote agho kia oke-oniemi ramhi ẹli iRegiumu. Ogbeakolo, akpekpeli o rote ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko e pfiolo. Ogbele onuzi-eva, anye lo ẹli iPuteoli. ¹⁴ Anye ya e eni e miesuo ni ee anye nu wewe la agho elemhi ẹfo uka oghuo. Anye rote agho vu, anye ramhi iRomu.

¹⁵ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iRomu e she suo khi anye e bhale. Igho eni e miesuo eghuo e bhale ya lu anye ode, e kia ramhi Oki Apiosi ali Owa Ese ni a ku e shi.

Abi iPolu o ro me we, o tse Eshinegba uwegbe, o ri udu shi ọli o.

IPolu o la elemhi iRomu tse abo

¹⁶ Abi anye ro ramhi iRomu, a ze ni iPolu loughuo o la owa ni o ghole o, a ze okhọli-okhue oghuo o ri ukpeloe ke khu ọli.

¹⁷ Abi o ro gba ele ese dose, iPolu o lu eni e ralo na ẹgbọ iJu shi ilona. Abi e ro bhale shi oni ilona, oo we, “Inyoghuo-mhe, mhi aa li ẹgbọ eyawa emhikhoghuo wekhi eri mhi gbe ushi ni eni e bia awa, e ro nga awa obọ-a, ni e ro la iJerusalemu mu mhe, rue mhe na igometi iRomu. ¹⁸ Abi e ro gue mhe ezọ egbe-a se, e nono abi wewe e lie rue mhe obọ-a, itobo khi mhia lue, ni a ya gbe mhe-a shi. ¹⁹ Ama abi ẹgbọ iJu ẹa ro lama shi o, loli mhi ro lema a tsua oni ezọ bhale odalo oyi iSiza. Oa khi eri mhi mhue emini mhi bhale ya gue shi ẹgbọ eyemhe egbe.* ²⁰ Onana o ze khi mhi e a bhale ni awa ngme. Itobo irudushi ni ẹgbọ iZireni e mholi a ro ri iweghe shi mhe awe ena.”

²¹ E ọli, “Anye a me ebe okhoghuo ni a keke ingme oye shi, rote eke iJudia bhale, ghi anye, wekhi inyoghuo awa ni e rote oobo bhale e gue ingme oye okhoghuo ni ọa ti ye anye. ²² Ama anye e nono ni anye suo unu oye, itobo khi ashakpa ẹgbọ e la ngme onobe shi oni otu onogbo ona.”

²³ Igho e shi ogbele na iPolu. Ebubu ẹgbọ e bhale asha ni iPolu o la oni ogbele. Rote ele uzogbe ya ramhi eliyose iPolu o te gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye we. O rote ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi Emekeguele roli lo we eso ini e lama mie iJesu suo. ²⁴ Ingmemhi ni o ngme e lo ẹgbọ eghuo eso, ama ẹgbọ eghuo ẹa mie shi ọli o. ²⁵ Igho e li nu egbe e khako, e vu, abi iPolu o ro ngme ungmehi ona ni o kpoli ukhokho unu se ni oo, “Ayemhe-no-pfuase o she kpe rote unu oyi Azaya omekeguele gueye eni e bia awa:

²⁶ “Le deba ẹgbọ ena ni u gueye we,

* 28:19 Li ze Ika 25.11

“A ya ri esọ shi eke khue,
 ama ọa ya tigbe lo ẹ esọ,
 a feli ofeli khue,
 ama aa me emhikhoghuo.”

²⁷ Udu oyewe o bi obili-a,
 esọ eyewe e zuse,
 e gbo guese alo.

Ini ọa khi igho lo,
 e kha ri alo eyewe ke me eke,
 e ri esọ eyewe ẹ suọ,
 udu oyewe o kha mholi ilasingme,
 e kha mu pfi bhale deba mhe,
 mhi rewe ze.[†]

²⁸ “Irarigho, mhia nono ni a lese khi imiepfuese oyi Eshinęba khi a she roli ghi egbo iJeta. E ya ri esọ shi ọ!” ²⁹ [Abi ọ ro ngme oni ungmehi ona se, eni egbo iJu e vu, e nu egbewe khako ni o toto.]

³⁰ Ikpe eva gbada iPolu ọ la owa ni lolighuo ọ ngmomhi shi. Agho ọ la a mu egbo ni e bhale ya feli oli epfese.

³¹ Igbe-udu ni ọ mhuę ya, ọ ro ọ gue ungmehi Eghiele oyi Eshinęba le, ọ gbolo sese egbo ingme eyi iJesu iKirisiti Onomhuę, emhikhoghuo ọa zu oli ode.

[†] 28:27 Li ze Aza 6.9-10

Ebe ni iPọlu o keke ghi egbo iRoma Eni e miesuo

Otse oyi iPọlu

¹ Mhemhe iPọlu, oni oọ ga oyi iJesu iKirisiti ni a lu mhi khi aghiusomhi na kee, ni a ze o le mhi ke tsabo usomhi onete oyi Eshinegba. Mhemhe mhi keke ebe ona. ² Oni usomhi onete ona khi, oni Eshinegba o shobo shi eke, rote unu oyi emekeguele eyoli ni a keke shi Ebe-no-pfuase. ³ Oni usomhi onete o ya khi, ingme oyi omi oli ni o rote unuekpe oyi iDefidi lasese elemhi idiegbe. ⁴ A rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase roli khase, ikhi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, khi, Omi Eshinegba o khi, abi o ro rote eghuli guise oli le. ⁵ Rote obọ oyi iKirisiti ali eva oyoli anye te mie afu ro khi ighiusomhi na kee eyoli, ni anye ro ri egbo iJeta nya bhale ya sueso na Eshinegba. Issueso ni o rote irudunga bhale. ⁶ Ee egbo iRomu a li la eni Eshinegba o lu, ni a li khi enayi iJesu iKirisiti.

⁷ Ee ni a la iRomu nya a keke ebe ona ghi. Ee ni Eshinegba o nono ingme oyewe ni o ze, ni a khi egbo eyoli.

Okhale ali opfomhe e ka khi eye e, rote obọ oyi Eshinegba ita awa ali rote obọ oyi iJesu iKirisiti Onomhue.

⁸ Onodode, mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti tse Eshinegba oyemhe uwegbe shi agbo oye e nya, irari khi a she la ashakpa elemhi eke agbo suo eko irudunga ni a mholi. ⁹ Eshinegba ni mhi ri udu oyemhe nya a ga, ni mhi a tse abọ usomhi onete oyi omi oli, o khi otsese oyemhe, khi igesikia mhia ngme, khi egheghe kpa mhi ro o sa to e egbe ini mhia so iromhi. ¹⁰ Mhia lema Eshinegba o khueghie ode-a na mhe ni mhi me asha bhale ya me e ikpukhokho abi o ghole oli shi.

¹¹ O ma ghole mhe gba ni mhi ro me e, ni mhi ri osese eyi ayemhe na e, ni o re e ya toto irudunga. ¹² Emini mhi ri ona ngme khi ni a ro bhale ya e khi awa mhue ikpaghiobo na egbe. Mhi kha zese e-a, ee a zese mhe-a. ¹³ Emole mhe, mhia nono ni a lese khi, ebubu egheghe mhi she gba li khi mhi bhale ya feli e, ni mhi gbo ri egbo bhale irudunga abi mhi kpe lie riele oli ifuabo egboese ni e khi iJeta, ama, ozuode o zu mhe ode.* ¹⁴ Egboli oyemhe o khi ni mhi ro tse abọ ona ye egbo kpa, ghe egbo iGiriki ali eni ea khi iGiriki, ene fialo-a ali eni ea fialo-a, shi eni mholi egbhali ali eni ea mholi egbhali. ¹⁵ Igho, o gbo lie kphakpha mhe egbe ni mhi ro li gue oni usomhi onete ye e ni a la iRomu.

Ekpabo ni o la oni usomhi onete

¹⁶ Omama oni usomhi onete o a ya mu mhe, irari khi loli o khi ekpabo oyi Eshinegba ni a ro o tsumhi ogbokpa ni o miesuo, egbo iJu o kpe ramhi egbe, neni o tigbe ramhi egbo iJeta egbe.† ¹⁷ Oni usomhi onete ona o guele abi Eshinegba o lie mie ogbokpa ni o mholi irudunga. Ezeze abi Ebe-no-pfuase o ngme khi, “Oni Eshinegba o ri irari irudunga oyoli pfa na, o ya la agbo.”‡

Elemhi ibibi oyi Eshinegba

¹⁸ Idane elemhi ibibi oyi Eshinegba o te e tiemhile shi egbo ni ea miesuo ali ena okholo nya o, ni e ri okholo oyewe e khukhu egbo alo ini e khi lese igesikia oyi Eshinegba. ¹⁹ Aborokhia khi e lese emini a dobe a lese ingme oyi Eshinegba, itobo khi o khueghie oli-a khase we gboo. ²⁰ Irari khi rote igbaekele agbo a te me ekpabo ali ufumhi ali abi Eshinegba o li gboo. Emini o ma nya o ri awa mholi ilese abi o li. Onana o ze khi egbo ea mhue emini e ya lie khi o ze ni wewe ea ro miesuo.

²¹ E lese Eshinegba, ama ea kueghie oli abi Eshinegba, wekhi eri e kphemhi oli. Ochogh, isamhi afue ee sa, igho

* **1:13** Li ze Ika 19.21 † **1:16** Li ze iMak 8.38 ‡ **1:17** Li ze Abak 2.4 § **1:21** Li ze Efi 4.17-18

eri e rokhase khi e lese emini o ti ali emini o ti ni a riyele, ini ea ririe mhue ushi. ¹⁵ Eri angeli oyewe o rokhase khi emini ushi o a ke riyele, khi e keke o shi udu, udu oyewe o pfi otsele shi o, isamhi eyewe ni e gue we ezọ isheghuo, e gbo khe we shi eke. ¹⁶ Igho o ya li ogbele ni Eshinegba o ya rote obọ oyi iJesu iKirisiti gue we ezọ ri osheli oyewe lasela abi mhi li ri usomhi onete tse abọ.

Egbo iju ali ushi

¹⁷ Ini a lu egbe e egbo iju, a ri egbe da ushi ri Eshinegba a tono obọ udu, ¹⁸ Ini a ze Ebe-no-pfuase lese ogueme oyi Eshinegba, ni a gbo lese emini o gbe akanya, ¹⁹ ini a lese khi ee a khi eni ee sese ezalo ode, ni a ro gbo khi akpa na egbo ni e la alo ebili, ²⁰ a ye egbo ni e khi eyeghe ude, a sese eni ea lese. A mholi oli shi udu khi ilese ali igesikia o gba pfo shi elemhi ushi. ²¹ Ee ni a sese egboese, elo o ze khi aa ya sese egbe e? Ee ni a lie ogbo o khi do ughiatọ, aa lie do? ²² Ee ni a lie ogbo o khi kia okia, aa lie kia okia? Ee ni ikhumhi igaga o kpase, aa lie do ughiatọ elemhi Owa oyi Eshinegba? ²³ Ee ni a tono obọ udu khi a mhue ishi eyi Eshinegba, aa ri omama mu Eshinegba abi a lie gbe eni ishi-a? ²⁴ Ebe-no-pfuase o o khi: "Irari ee ni a khi egbo iju egbo ijeta e ro o ze emuebe na eva oyi Eshinegba." § ²⁵ Ini a ri ishi a gbe ikanya, oshela oye e o ro mu elo, ama ini a gbe ushi-a, eri a li abine khi aa shela-a. ²⁶ Ini ogbo ni o a khi iju ni ogbo aa shela-a o ri ushi oyi Eshinegba gbe akanya, Eshinegba o ya leli oli shi oni aa shela-a? ²⁷ Itobo igbo, egbo ijeta e ya pfa ezọ mu e iju itobo khi a gbe ushi-a, aboriekhia khi a keke oni ushi shi ebe na e ni a gbo shela-a, ama wewe e ri ushi e gbe akanya ini aa ririe shela we-a. ²⁸ Oa khi itobo khi ogbo o ngeli abi ogbo iju ali itobo khi a da shela oli-a o ro khi egbegbi iju. ²⁹ Ama oni o khi egbegbi iju o khi oni o ri ushi e gbe akanya, Oshela na ekelemhi udu o khi igesikia oyi oshela,

o a khi ona eku e idiegbe oye. Ogbo ogbogho Eshinegba o kuoghieli oli, aa khi egbo ee kuoghieli oli.*

3

¹ Ighe eleli ni egbo iju, ikhi eni a lu eni a shela-a, e mholi dose egbo ijeta? Ighe eleli ni o la o na egbo ni e lu egbewe eni a shela-a? ² Eleli o la o na ogbogbo ode khi ode. Odode, egbo iju Eshinegba o kpe ri oni ungmehi nga obọ.

³ Ini o fe khia khi eghuo o ea mhue irudunga? Eri umha mhue irudunga oyewe o ya lie khi Eshinegba o a ke ze ri egbe e nga? ⁴ Iiye e! Ini ogbokpa o tseku khi oloegbhue, igesikia Eshinegba o khi. Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni o o.*

"A mema me khi yeye u te ode ini u ngme, ali khi u ya mu o le ini a gue e ezọ."

⁵ Ama ini umha gue e ngeli oyawa o ri ipfuase oyi Eshinegba khase gbo, se awa ke fe ya ngme? Eri awa ya lie khi Eshinegba o gbe awa azeba ini o na awa osoli to onobe ni awa li? Eri mhi la ana ngme abi ogbo o lie ngme. ⁶ Emini a so shi ona khi, Iiye o, ini o khia khi Eshinegba o gbe azeba lo, se o kha li dobe gue agbo ezọ? ⁷ Egbo eghuo e ya ke khako, ee li, "Ini o khia khi egbholi ni mhi lo o ri ize-ri-egbenga oyi Eshinegba khase, ni o khi ma ufumhi oyoli, se a ke gbo lie pfa ezọ mu me abi ogbo ona olamhe?"

⁸ Elo o ke ze ni awa a ro lie khi o tine ni awa ke li ingmobe ni onete o rote o lasela? A ya gue ogbogbo eni e ngme na ezọ. Ezeze abi egbo eghuo e she kpe li kiemo egbholi ma me khi emini mhia sese egbo gho.

Aa me oni o gue e ngeli

⁹ Ini a fe bino o bie, eri awa iju awa fe ti dose ijeta? Iiye o! Mhi she kpe roli khase khi egbo iju ali egbo ijeta nya elemhi olamhe awa la a kia. ¹⁰ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o o: "Ogbokhoghuo o la o

ni o guẹ ẹ ngeli, oḡbọ aa me,

¹¹ Aa me oni o mhue ilese,
wekhi eri oḡbọkḡhọghuo
oḡ ga Eshineḡba.

¹² Eḡbọ nya e she so
ukhokho gbe Eshineḡba.

Wewe nya e she roṭe
ode oboese ni oṭa ti.

Oḡbọkḡhọghuo oṭa la ni
oḡ riele onete,

oḡbọ aa me oḡhuo kpe!”†

¹³ “Eri ukokoluḡluḡ oyewe
o li abi uji ni o
khueghie-a shi eke.

Eri eḡemhi oyewe

O ri udimhi ẹ pfi itsee.”‡

“Osue enye afue o la we unu.”

¹⁴ “Inu eyewe o vo

itse ebe ikuku ali oyala.”§

¹⁵ “Oṭa ya mu we unu
ni e roḡ gbe ugbeli,

¹⁶ epfua ali oyese ẹ pfi
shi obini e je kpa,

¹⁷ Eṭa lese abi a lie la opfomhe.”*

¹⁸ “Wekhi eri e mhọli
ekpe na Eshineḡba.”†

¹⁹ Mena, awa lese khi emini a keke
shi ushi nya, khi eni e deba ushi ẹ
ngeli a keke oḡli na. Ni a roḡ bhale
ya ẹ khi oḡbọ okhọghuo oṭa ya lie khi
emini o ze ni lue roḡ gbe ushi-a na, ini
Eshineḡba oḡ gue agbọ nya ezọ. ²⁰ Oḡbọ
oṭa la o ni a ya pfa na khi o pfuase irari
khi o ri ushi ẹ gbe akanya. Ochoghọ
eri ushi o ze awa lese khi olamhe o la
o.‡

Igue-ngeli ni o roṭe irudunga bhale

²¹ Ama Eshineḡba o she ri ode
onogbọ ni o te pfa na awa khasa awa
ni oṭa khi abi ushi o sese awa. Ni ebe
Ushi ali emekeḡuele e pfi oṭsele shi.

²² Oni ode onogbọ ona ni Eshineḡba
o roḡ bhale, irudunga iJesu iKirisiti
o te ẹ bhale deba eni e mie oḡli suo
nya. Ikhioda oṭa la o na eni e khi
iJu ali iGiriki. § ²³ Irari khi oḡbọkpa
o she lamhe, eḡbọ e she nuata shi

Eshineḡba ni oḡ tsumhi o. ²⁴ Ama
afue afue o ri okhale oyoli pfa na
awa khi awa pfuase, roṭe ipfasheke
ni o te oḡbọ oyi iJesu iKirisiti bhale.

²⁵⁻²⁶ Eri Eshineḡba o ri iKirisiti khasa
agbọ nya, khi loḡli o khi oni o doḡe ya
ri olamhe topfa agbọ, abi o li ku oḡlia
eyoli kua ukhomhi apfida. Awa kha
regbenga emini iKirisiti o riele, awa
mhọli ipfasheke ni o roḡ roḡkhasa khi
Eshineḡba oṭa ya gbe azeba. Itobọ khi
Eshineḡba o mhọli irabomudu ali khi oṭa
ya gbe azeba, o roḡ gbe olamhe kua na
eḡbọ, o guele khi oḡbọkpa ni o ri udu
nga iJesu, khi oni a pfa na o khi.

²⁷ Elo awa ke tono oḡbọ udu ẹ shi?
Afue! Elo o ze ona? Itobọ khi awa
ma roḡ ri ushi a gbe loḡ? Iiye o, ama
itobọ khi awa miesuo. ²⁸ Irari khi awa
zoli ukhomhi khi eri Eshineḡba oḡ pfa
na eḡbọ ni e mhue irudunga ni oṭa khi
irari iri-ushi-gbe akanya. ²⁹ Eshineḡba
oyi eḡbọ iJu tse o lese khi, oṭa ke li khi
Eshineḡba oyi eḡbọ iJeta? Oyewe o khi
gueḡueḡue. ³⁰ Eshineḡba oḡhuo o khi,
oni oḡ pfa na eḡbọ eni e shele-a roṭe
irudunga oyewe ali eni aa shele-a roṭe
oni irudunga oḡhuo.* ³¹ Eri ona o
ke lie khi itobọ irudunga oyawa, khi
awa a ke mhue emini awa ri ushi ẹ
li? Iiye e. Ochoghọ awa kie mu ushi
mhue.

4

Irudunga o ri Aburaamu migha shi ipfuase

¹ Se awa ke ya ngme shi ingme oyi
Aburaamu ni o khi ititawa? Elo o fe
me eni ingme ipfana roṭe irudunga
onana? ² Ini o khia khi ikanya ni
Aburaamu o gbe a roḡ pfa na li loḡ,
o kha me emhi roḡ ke tono oḡbọ udu,
ama oṭa khi odalo oyi Eshineḡba. ³ Eri
Ebe-no-pfuase oḡ, “Eri Aburaamu o
mie Eshineḡba suo, loḡli a roḡ leli oḡli
na li shi ipfuase.”* ⁴ Ini oḡbọ gbe
akanya, oḡbọ oṭa ya lie khi ifata ni o
mie khi isomhopfa loḡ, ama eri o gbe

† 3:12 Li ze Iwolo 14.1-3; 53.1-3 ‡ 3:13 Li ze Iwolo 5.9; 140.3 § 3:14 Li ze Iwolo 10.7 * 3:17 Li
ze Aza 59.7-8 † 3:18 Li ze Iwolo 36.1 ‡ 3:20 Li ze Iwolo 143.2; iGal 2.16 § 3:22 Li ze iGal 2.16

* 3:30 Li ze iDeut 6.4; iGal 3.20 * 4:3 Li ze Igbae 15.6; iGal 3.6

akanya shi o. ⁵ Ama oḡbọ ni ọa ri egbe da ikanya obọ oyọli ni o gbe, ni o regbenga Eshineḡba ni oḡ pfa na ọna oḡhọ, oni irudunga ni o mhọli eghọ a deba guele khi o pfuase. ⁶ Abi iDefidi o rọ ngme nga ikhivose oyi oni Eshineḡba o pfa na, ni ọa khi itobọ ikanya obọ oyi lolighuo, o mu ma ingme ena, abi o ree,

⁷ “Oghẹle o khi na eḡbọ ni Onomhue o gbe umha gueli oyewe kua, ni a ri olamhe oyewe topfa we.

⁸ Oghẹle o khi na oḡbọ ni Onomhue ọa keke olamhe eyoli shi na li.”†

⁹ Oni ikhivose ona, eḡbọ ni a shele-a e lese mhọli oḡli? Abi khi eḡbọ ni aa shele-a e li mhọli oḡli? Awa kie kpe e ngme oḡli khi irudunga ni Aburaamu o mhue, loli a rọ guele khi o pfuase. ¹⁰ Eghẹghẹ onoghuo a rọ leli oḡli na li? Abi a rọ shele oḡli-a se lo, abi khi neni a shele oḡli-a? Ọa khi abi a rọ shele oḡli-a se, ama abi aa rọ shele oḡli-a ne lo. ¹¹ Itobọ khi o mhọli irudunga, Eshineḡba o rọ pfa na li khi o mhọli ipfuase neni o shele-a. Irarigho, o rọ khi ita oyi eḡbọ nya ni e miesuo, ini aa tseku shele we-a. Eghẹghẹ agho ni e khi eni a pfa na khi e pfuase.† ¹² Ita oyi eḡbọ eni e shele-a o li khi. Aa khi itobọ khi a shele we-a tse, ama irari khi e deba ete-awe agbọ irudunga nabi itawa Aburaamu, neni a shele oḡli-a.

Irudunga a te a mie ishobọ eyi Eshineḡba

¹³ Ọa khi iri ushi gbe akanya Aburaamu ali imimi oḡli e te mie oni ishobọ khi loli o ya le ugu agbọ nya, ama rọte angeli ipfuase ni o rọte irudunga bhale oyọli lo. § ¹⁴ Irari khi ini eni e ri ushi gbe akanya e le oni ugu lo, irudunga ọa kha ke mu eloe, oni ishobọ o mele afue-a.* ¹⁵ Eri ushi

o ri ofu oyi Eshineḡba bhale, irari khi ini ushi ọa la o, igbushi-a ọa kha la o.

¹⁶ Irarigho, oni ishobọ, irudunga o te e bhale, ishegho ni o khi oyi okhale, ali ni o migha na imimi Aburaamu. Ọa khi oyi eḡbọ ni e ri ushi e gbe akanya tse, ama li shi oyi eni e miesuo abi Aburaamu. Irari khi Aburaamu o khi ita awa nya elemhi ayemhe.† ¹⁷ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni oḡ, “Mhi she re mele ita oyi ushishi ebubu-a.” Irudunga ni Aburaamu o mhue Eshineḡba o rọ shobọ na li. Eshineḡba ni oḡ ri eni e ghu-a guale bhale agbọ, ni o ma emhi enegbo.‡ ¹⁸ Eri Aburaamu o miesuo, o mhue irudushi, abi ọa rọ tseku me emini o ri udu shi ne, itobọ igho o rọ khi, “Ita ishishi ebubu.” Abi a kie kpe li gue oḡli ye oḡli khi, “Imimie e ya bu abi ikpetata.” § ¹⁹ Ọa tigbe lose Aburaamu shi irudunga oyọli, aboriekhia khi o she gbe ikpe egbhueshe, ni o gbo lese khi loli she womhe ramhi eghuli ali khi iSera ughuoli o she li womhe dose ni o ke dobe ya bia eniye.* ²⁰ Irudunga oyọli ọa mhue olosemhe wekhi eri o khokho udu shi emini Eshineḡba o ngme. Oni irudunga oyọli o ri itoto na li, o kuẹghie Eshineḡba. ²¹ Eri o lama shi o eḡbegbo khi Eshineḡba o ya dobe rieḡ emini o shobọ na lue. ²² Loli o ze khi, “A pfa na li khi o pfuase.” ²³ Ungmemhi khi, “A leli oḡli na li shi angeli ipfuase,” ọa khi lolighuo tse a keke oḡli na. ²⁴ Ama a li keke oḡli na awa, eni Eshineḡba o lie leli angeli ipfuase na, ni awa mie oḡli suo ikhi loli ni o rọte eghuli guise iJesu Onomhue oyawa le. ²⁵ Eri Eshineḡba o rue oḡli obọ-a ni o ghu-a shi ingmobe eyawa. O guise oḡli le bhale agbọ ni o khuese awa pfuase.†

5

Opfomhe ali Oghẹle

† 4:8 Li ze Iwolo 32.2 ‡ 4:11 Li ze Igbae 17.10 § 4:13 Li ze Igbae 17.4-6; 22.17-18; iGal 3.29
* 4:14 Li ze iGal 3.18 † 4:16 Li ze iGal 3.7 ‡ 4:17 Li ze Igbae 17.5 § 4:18 Li ze Igbae 15.5
* 4:19 Li ze Igbae 17.17 † 4:25 Li ze Aza 53.4-5

¹ Irarigho, aborokhia khi a she pfa na awa egho khi awa pfuase rote irudunga oyawa, awa she mhue opfomhe odalo oyi Eshinegba rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. ² Loli awa rote obo oyoli mholi ode lo isomhelemhi oyi Eshinegba, te irudunga ni awa migha nga memena. Awa ke ghele shi irudushi oyi ufumhi oyi Eshinegba. ³ Oa khi igho tse, ama awa lie ghele shi osoli oyawa, irari khi awa lese khi eri osoli oo sese ogbo iregbemie. ⁴ Iregbemie o ri ogbo o mhue egbegbi angeli, egbegbi angeli o ri ogbo o mhue irudushi. ⁵ Oni irudushi ona, oa ya ze awa me omama. Irari khi Eshinegba o she tutu inono oyoli ku awa udu rote Ayemhen-pfuase, ni o ro na awa. ⁶ Irari khi eghoghe ni awa aa ro mholi ekpabo ni awa ro khi ena olamhe, iKirisiti o bhale ya ghu-a na awa. ⁷ O ma munu ni ogbo o ro ghu-a na ogbo ni o gue e ngeli, otse ogbo o ya roshaka ni lue ghu-a na ogbo onete. ⁸ Ama eri Eshinegba o ri inono ni o mholi na awa khase. Loli o ze khi eghoghe ni awa ro kie khi ena olamhe, iKirisiti o ro bhale ya ghu-a na awa.

⁹ Aborokhia khi a she rote oia eyoli pfa na awa mena, see oa lie tsumhi awa ofu oyi Eshinegba! ¹⁰ Irari khi ini eghoghe ni awa ro khi ebe Eshinegba khi a rote eghuli ni omioli o ghu ri awa nu oli mhue iro-riele, see awa ni a she ro nu Eshinegba somhi awa aa li gbo ya rote agbo oyoli mhue imiefuese! ¹¹ Oa khi igho tse, ama awa li mholi oghole ayi Eshinegba rote iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, oni awa rote obo oyoli mhue irosomhi.

Adamu o ri eghuli bhale, iKirisiti o ri agbo bhale

¹² Olamhe ni Adamu o lamhe o ri eghuli lo agbo le. Olamhe oyoli o ze khi ogbokpa o khi ona olamhe, irarigho ogbokpa o ro ya ghua.*

¹³ Irari khi neni a ri ushi bhale olamhe, o she kpe lo agbo le, ama ashini ushi oa la, aa ya leli olamhe

na ogbokhoghuo. ¹⁴ Aboriekhi igho, eri eghuli o kie rote eghoghe oyi Adamu gbe egbo ya ramhi eghoghe oyi iMosisi, li shi egbo ni ea gbe ushi-a abi Adamu o li da omhese oyi Eshinegba. Adamu o khi irokhokho oyi oni o ya bhale.

¹⁵ Ama wewe aava ea li abeghuo irari khi isomhopfa onayi Eshinegba oa li abi olamhe oyi Adamu. Igesikia o khi, khi ebubu egbo e ghu-a irari olamhe oyi ogboghuo ogho. Ama okhale oyi Eshinegba o fune. Igho khi isomhopfa ni o ro na ebubu egbo rote isomhelemhi oyi ogbo oghuo, ikhi iJesu iKirisiti. ¹⁶ Ikhioda o la isomhopfa oyi Eshinegba ali olamhe oyi Adamu. Oni olamhe oghuo ogho o ri ina-osoli bhale. Ama isomhopfa oyi Eshinegba o ri ipfana bhale ghi awa aboriekha khi eni e lamhe awa khi. ¹⁷ Igesikia o khi, khi rote olamhe oyi ogbo oghuo, eghuli o te bhale agbo. Ama emini ogbo oghuo o riele, ikhi iJesu iKirisiti, o fune. Egbo nya ni e mie okhale oniemhi ali isomhopfa afue afue oyi ipfuase oyi Eshinegba, e ya mu olamhe o le, rote obo oyi iKirisiti. ¹⁸ Abi olamhe oyi Adamu o li ri ina-osoli ghi ogbokpa, igho ipfuase oghuo oyi iKirisiti o li ri ipfana ali isomhopfa agbo oyi Eshinegba na ogbokpa. ¹⁹ Irari khi, abi umha-sueso oyi ogbo oghuo o ri egbo nya khi ena olamhe, igho a li ya pfa na ebubu egbo shi ode oyi Eshinegba irari issueso oyi ogbo oghuo.

²⁰ Eri ushi o bhale ni egbo lese ashini e khi ena olamhe ramhi, ama abibi olamhe e tseku li bu, ilelemhi oyi Eshinegba o bu dose we. ²¹ Eghoghe agho ni a bhale ya e khi ezeze abi olamhe o ri eghuli bhale, okhale oyi Eshinegba o ri ipfuase leghie, o ri agbo na agboagbo bhale, rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

6

Ghu pfa Olamhe, u nu iKirisiti la agbo

* 5:12 Li ze Igbae 3.6

¹ Se awa ya ngme mena, eri awa ya ke li ingmobe le tse ni okhale oyi Eshinegba o ke bua shi o dose agho?

² Iiye o! Awa ni idiegbe oyawa o ghu pfa olamhe, see awa ke gbo lie ke lamhe?

³ Abi khi aa lese khi awa nya ni a batazi shi iJesu iKirisiti, khi eri awa batazi shi eghuli oyoli?

⁴ Irarigho, eri a ri awa nu oli to abi a ro so awa oko batazi awa shi eghuli oyoli, ni a bhale ya e khi abi a li rote eghuli guise iKirisiti le rote ufumhi oyi Ita, ni awa li mholi agbo onogbo.*

⁵ Abi a ro ku awa ali loli gbe she eghuli oyoli egho, igho a gbo lie ku awa ali loli gbe shi iguisele oyoli.

⁶ Awa lese ona khi idiegbe oyawa onodiho khi eri o nu iJesu ghu-a shi apfida, ni a ro bhale ya e khi idiegbe olamhe oyawa o mele afue-a. Ini awa khi ke gbo khi ighumha olamhe.

⁷ Itobo khi ini ogho o ghu-a, o she pfue ekpabo olamhe.

⁸ Mena, ini awa she nu iKirisiti ghua, awa miesuo khi awa ya li nu oli la agbo.

⁹ Irari khi awa lese khi abi a she rote eghuli guise iKirisiti le egho, o ke gbo ya ghu ghue, eghuli o ke gbo mholi ekpabo shi oli egbe.

¹⁰ Eghuli ni o ghu, utoghuokpe o ghu oli ro mu ekpabo eyi olamhe o le.

¹¹ Agbo ni o la, o la o na Eshinegba.

¹² A li ligho leli egbe e shi eni e ghu pfa olamhe, ama a la agbo na Eshinegba elemhi iJesu iKirisiti.

¹³ Irarigho, a khi ze ni olamhe o le eghie shi e egbe ni a ri oghumhe ebe eyoli ke gbe akanya.

¹⁴ A khi ri ukiokie idiegbe okhoghuo oyee na olamhe, wekhi eri u re we shi eke shi akanya okholo, ochogho, a ri egbe e na Eshinegba abi eni a she rote eghuli nyene bhale agbo, ama a ri idiegbe oyee na li abi itsua ipfuase.

¹⁵ Irari khi olamhe o ke ya khi oga oyee, itobo khi ushi o ke e ke mhesa na e, ama elemhi okhale oyi Eshinegba a ke la.

¹⁶ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

¹⁷ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

¹⁸ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

¹⁹ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

²⁰ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

²¹ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

²² Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

²³ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

se ni okhale oyi Eshinegba? Iiye o!

¹⁶ Aa lese khi oghumha oyi emini a suo eso o na a khi? U dobe ya khi oghumha oyi olamhe ni o ri eghuli e bhale, u gbo dobe e ze issueso na Eshinegba ni o ri ogho o bhale angeli ipfuase.

¹⁷ Ama awa tse Eshinegba uwegbe, irari khi eghenge ni o dose, a kpe khi ighumha eyi olamhe, eghenge agho a ga ri udu oye e nya a suo eso na osese ni a sese e.

¹⁸ A she pfuese e olamhe, ama ighumha eyi Eshinegba a ke khi, ni a ke rieles emini o ghole Eshinegba.

¹⁹ Eri mhi ngme ona abi ogho lie ngme, itobo khi aa lolo toto. Abi a kpe li ri idiegbe eye e shi ighumha na ikanya ichimhi ali okholo, a li ligho ri egbe e shi ighumha angeli ni o ghole Eshinegba, ni o ri ipfuase e bhale.

²⁰ Abi a ro khi ighumha olamhe, aa mhue emini a ri angeli ni o ghole Eshinegba rieles.

²¹ Ighe eleli ni a mhue oni eghenge shi ikanya ni e ke tigbe ri omama a mu e ena? Emhi eghogho eghuli ee pfi.

²² Ama mena ni a she rote olamhe pfuese e, ni a ke ro khi ighumha eyi Eshinegba egho, eleli ni a khiese, ipfuase o re e ya khue pfuase, o ri agbo na agboagbo o na e.

²³ Irari khi ifata oyi olamhe khi eghuli lo, ama isomhopfa oyi Eshinegba agbo na agboagbo lo rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

²⁴ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

²⁵ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

²⁶ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

²⁷ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

²⁸ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

²⁹ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³⁰ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³¹ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³² Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³³ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³⁴ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³⁵ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³⁶ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³⁷ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³⁸ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

³⁹ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

⁴⁰ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

⁴¹ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

⁴² Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

⁴³ Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mhesa e na awa,

7

Abi a lie ngeli elemhi ughue

¹ A lese inyoghuo, khi eri mhi nu e ngme abi egho ni e lese ushi, khi ushi o mholi ekpabo shi ogho egbe ini oni ogho o kie da la agbo ne.

² Ezeze abi ushi o ngme khi okpotso ni o la ughue o ga gbudu vu odo li obo ini oni omose o kie da la agbo ne, ama khi ini o ghu-a oni ushi o ke mu oli.

³ Irarigho, ini o vu ya ngeli na omose olese, abi odo li o li kie la agbo egho, a ya lu oli okiokia.

Ama ini odo li o ghua, oni ushi ogho o ke mu oli, o ke khi okiokia, ini o tseku ngeli na omose olese.

⁴ Igho o li khi shi

* 6:4 Li ze iKolo 2.12

ẹ ọ inyoghuo-mhẹ. Idiegbe oyi iKirisiti a ke khi, ẹẹ a she li ghu-a pfa ekpabo oyi ushi. A she ga li mhọli ẹghẹghẹ ni a rọ mele oyi ọgboese-a, ikhi ọni a rọte eghuli guise le, ni a mẹ asha ke gbe akanya enete na Eshinegba. ⁵ Irari khi abi idiegbe olamhẹ o rọ ọ mhẹse na awa, ighọ ọghuẹmhẹ oyi olamhẹ ni ushi o zese-a o la awa idiegbe gbe akanya, ena e ri awa ngeli angeli ni ọọ pfi eghuli. ⁶ Ama mena, abi awa rọ she ghu pfa emini e ke kpẹ gẹnọ awa eghọ, a she pfuese awa obọ oyi ushi, ni awa mẹ asha rọte ode onogbo oyi Ayẹmhẹ ke ga, ni ọa ke khi ode oyi ushi ni a keke.

Inu-olamhẹ khẹ abọ

⁷ Sẹ awa ke ya ngme mena? Olamhẹ oni ushi o ke khi shọ? Iiye o. Egbegbo lọ khi, mhi aa kha lẹse emini olamhẹ o khi, ini ọa khi ushi lọ. Irari khi mhi aa kha lẹse emini iviẹ shi emhi ọgbo o khi ini ushi ọa liẹ, “Khi viẹ shi emhi ọgbo.”* ⁸ Rọte oni ushi oghọ, olamhẹ o te mẹ asha guise iwali ọghuẹmhẹ ukphẹ nya ni e la mhẹ egbe le. Ini a rue ushi ode-a eri olamhẹ o ghua. ⁹ Eri mhi kpẹ la agbo tse abi mhi aa rọ lẹse ushi ne, ama abi ushi o ke rọ bhale, olamhẹ o gbo bhale agbo, loli mhi rọ ghua. ¹⁰ Mhi mẹ khi ushi ni o kha ri agbo bhale, khi eghuli o rọ bhẹ.

¹¹ Olamhẹ o mẹ asha migha rọte ushi di mhẹ. Rọte oni ushi, eghuli o gbe mhẹ.† ¹² Abokieli khi, oni ushi o pfuase, omhẹse o pfuase, e migha, e ti.

¹³ Eri emini o ti oghọ o ke ri eghuli ghi mhẹ eghọ? Iiye o! Ama ni a rọ lẹse olamhẹ shi olamhẹ o rọ pfi eghuli na mhẹ, rọte emini o ti, ni a bhale ya ẹ khi rọte oni ushi, olamhẹ o mema khi olamhẹ egbegbo. ¹⁴ Irari khi awa lẹse khi ushi emhi Ayẹmhẹ o khi, ama mhẹmhẹ ọgbo tse, mhi khi ọni a rọ na olamhẹ de. ¹⁵ Mhi aa lẹse emini e li mhẹ, irari khi emini mhia nono ni mhi ke riẹle, mhi aa dobe riẹle ọli. Ama emini ọa ghọle mhẹ,

mhia riẹle.‡ ¹⁶ Ini mhi riẹle emini mhi aa nono ni mhi riẹle, mhi lama shi ọ khi ushi o ti. ¹⁷ Abi oli khi, ọa ke khi mhẹmhẹ mhia riẹle ọli ama olamhẹ ni o la mhẹ egbe lọ. ¹⁸ Mhi lẹse khi emhikhoghuo ni o ti ọa lamhẹ egbe, ikhi idiegbe olamhẹ oyẹmhẹ. Irari khi ini o tseku ghọle mhẹ ni mhi riẹle emini o ti, mhia dobe ẹ riẹle ọli. ¹⁹ Irari khi emini mhia riẹle ọa khi emini o ti ni mhia nono ni mhi riẹle, ochoghọ onobe ni mhi aa nono ni mhi riẹle, mhi kiele ẹ riẹle. ²⁰ Mena, ini mhia riẹle emini mhi aa nono ni mhi riẹle, ona o rọkhasẹ khi ọa khi mhẹmhẹ mhi riẹle ọli, olamhẹ ni o la agbo oyẹmhẹ ọọ riẹle oli. ²¹ Ina o ga limhẹ egbe ẹghẹghẹkpa. Ini mhia nono ni mhi riẹle onete, onobe o nu mhẹ la aghọ. ²² Irari khi ekelemhi udu oyẹmhẹ, ushi oyi Eshinegba o te ẹ ghọle mhẹ. ²³ Ama mhi mẹ khi ushi olese o la mhẹ egbe ẹ gbe akanya, ni o mu okhọli vule shi ushi ni o la mhẹ udu ọ, o rẹmhẹ mele oghumha ushi oyi olamhẹ-a, ni o la mhẹ egbe a gbe akanya. ²⁴ Ọgbo umẹobinuje nabise mhi fẹ khi ena. Oghuo ọ ya tsumhi mhẹ idiegbe eghuli ona lasele? ²⁵ Mhi kphẹmhi na Eshinegba rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ ọyawa.

Irarighọ, mhẹmhẹ oyẹmhẹ, oghumha oyi ushi oyi Eshinegba mhi khi udu oyẹmhẹ, elemhi idiegbe olamhẹ, mhi khi oghumha oyi ushi olamhẹ.

8

Angeli na Ayẹmhẹ

¹ Irarighọ, ipfezo-mu ọa ke la ọ na egbo ne mie iJesu iKirisiti suọ, ni ẹa ke ngeli rọte ode olamhẹ, ama eni ẹẹ ngeli rọte ode Ayẹmhẹ-nọ-pfuase. ² Ayẹmhẹ ni o ri agbo a na awa itobo khi awa mie iJesu iKirisiti suọ, ọ she taghiẹ mhẹ obọ oyi ushi olamhẹ ali eghuli-a. ³ Emini Ushi oyi iMosisi ọa dobe riẹle irari khi idiegbe olamhẹ o mie ọli ekpabo, Eshinegba lighuo ọ ke ya pfuese awa abi ọ ghie Omi

* 7:7 Li zẹ Okiali 20.17; iDeut 5.21 † 7:11 Li zẹ Igbae 3.13 ‡ 7:15 Li zẹ iGal 5.17

oli, ni o li abi awa egbo olamhe ali ni o ya khi iluasobo shi olamhe eyawa. Oni idiegbe ogbo ni oni iKirisiti o ze o ro pfueche olamhe-a shi idiegbe ogbo olamhe. ⁴ Eri Eshinegba o ri ele ona ni ipfuase ni ushi oo nono ni awa mholi o tse shi awa egbe, ini awa khi ke ngeli te ode olamhe, ama ni awa ke ngeli rote ode Ayemhe.

⁵ Egbo ni e ngeli rote ode olamhe, eri e ri udu shi emini idiegbe oyewe o nono. Eri egbo ni ee ngeli rote ode Ayemhe, e ri udu shi emini Ayemhe o nono. ⁶ Irari khi udu oyi ogbo eghuli o tsua. Ama udu o ri ele emini Ayemhe o gueye oli, eri o ya la agbo o mhue opfomhe. ⁷ Obe Eshinegba ogbo o o khi, ini udu olamhe oyoli o o mhese na li, irari khi o ya su o es o na Eshinegba. Irari khi o ya ze ni ushi oyi Eshinegba o mhese ke na li, wekhi eri o tigbe ya lama ghue ni o mhese na li. ⁸ Egbo ni idiegbe olamhe oyewe o mhese e na, ea do be ri ele emini o ghole Eshinegba.

⁹ Yeye oye idiegbe olamhe o ke mhese e ne ama Ayemhe o ke mhese e ne, ini Ayemhe oyi Eshinegba o da la agbo oye ne. Ogbo ni o da mhue Ayemhe oyi iKirisiti ne, o a khi onayoli. ¹⁰ Eri-tse khi ini iKirisiti o da la agbo oye ne, idiegbe oye o fu pfa olamhe, ayemhe oye o kie la agbo irari ipfuase ni awa rote ob o oyi iKirisiti mhue. ¹¹ Ini Ayemhe oyi oni o rote eghuli guise iJesu le o da la agbo oye ne, loli ni o rote eghuli guise iJesu le o ya rote Ayemhe oyoli ni o la agbo oye ri agbo na idiegbe ni o o ghu oye.*

¹² Irarigho, inyoghuo-mhe, awa mema ya ke ngeli abi ayemhe Eshinegba o gueye awa. Awa khi ke ngeli abi o ghole idiegbe olamhe. ¹³ Irari khi, ini u wa ngeli abi idiegbe olamhe o gueye, eri u ya ghu-a, ama ini u wa ngeli abi Ayemhe o gueye, eri u wa gbe ekpabo olamhe a shi idiegbe oye, u la agbo. ¹⁴ Egbo ni Ayemhe oyi Eshinegba o mhese e na imi Eshinegba e khi. ¹⁵ Irari khi

Ayemhe ni Eshinegba o ro ne, o a khi oni o gbolo re khi oghumha ulishi, ama Ayemhe ni o ro re khi Omo oyoli u mie. Oni Ayemhe o ri awa mhue itoto e vie lu Eshinegba, awa lu oli Itamhe, Itamhe.† ¹⁶ Oni Ayemhe lolighuo o pfi otsele shi ayemhe oyawa khi eniye eyi Eshinegba awa khi. ¹⁷ Ayemhe oyoli o ze ni awa lese khi awa ya nu iKirisiti mholi okemhi shi emini Eshinegba o ro shobo khi loli ya ri ele. Eghenge agho awa nu iJesu mholi okemhi ufumhi oyoli ini awa li me osoli.‡

Ufumhi na ogbenako

¹⁸ Mhi me oli me khi osoli ni awa a me memena khi o a khi oni a ro khokho emini a ro ya khas e elemhi agbo oyawa ikpukhokho. ¹⁹ Irari khi eri emini Eshinegba o ma nya e ri ikphakpha-egbe migha khe eghenge ni Eshinegba o ro ya ri eni e khi egbegbi imioli khas e. ²⁰ Irari khi emini a ma nya, a ro mele afue-a, ni o a khi oghuemhe oyewe, ama abi o li ghole oni Eshinegba lo, ni o rewe mele afue-a, elemhi irudushi, § ²¹ khi o ya tsumhi emini o ma nya ini e khi ke ke-a ali khi e ya nu imi Eshinegba kemhi epfua ni o mholi ufumhi.

²² Awa lese khi emini a ma nya e kiele e lomhe memena e la otomhe, abi okpotso ni oku o o to. ²³ O a khi emini a ma weweghuo tse, ama li shi awa ni awa mie Ayemhe-no-pfuase ni o khi igbaekele agbo onogbo oyi Eshinegba. Awa lie lomhe abi awa li ri eloe shi eke e khe ogbele ni Eshinegba o ya la ukpeloe ogbokpa guele khi imi Eshinegba awa khi ali ni a ro ya pfa awa ike-a shi eke.* ²⁴ Irari khi rote irudushi ona a te mie awa pfuese. Eri-tse khi irudushi ni aa me gboo o a fe khi irudushi. Oghuo o gbo ri eloe shi eke e khe emini o she me eloe ne? ²⁵ Eri-tse khi ini awa ri udu shi emini awa aa me ne, irabomudu awa ro ke e khe oli.

²⁶ Igho Ayemhe o lie kpaghie awa ob o umhagbapfo oyawa, Irari khi

* 8:11 Li ze 1 iKori 3.16 † 8:15 Li ze iMak 14.36; iGal 4.6 ‡ 8:17 Li ze iGal 4.5-7 § 8:20 Li ze Igbae 3.17-19 * 8:23 Li ze 2 iKori 5.2-4

awa aa leṣe abi a liẹ sọ iromhi, ọni Ayemhẹ lẹlighuo ọ ri ilomhẹ ẹ sọ iromhi na awa shi emini unu ọa doḅe ẹ ngme. ²⁷ Ọni Eshinẹgba ni ọ́ ọ́ mẹ elemhi udu oyi ẹgbọ, ọ́ leṣe usamhi eyi Ayemhẹ. Irari khi eri ọni Ayemhẹ ọ sọ iromhi na ẹgbọ eyi Eshinẹgba abi o li de shi oghuẹmḅe oyi Eshinẹgba. ²⁸ Awa leṣe khi eri Eshinẹgba ọ́ riele emhi nya te ode onete na ẹgbọ ni ẹ nono ingme oyọli. Egbọ ni o khia khi ọ lu shi omhese oyọli. ²⁹ Eni Eshinẹgba ọ she kpẹ leṣe, wẹwẹ ọ zẹ ọda kẹ ni e ya li abi Omi ọli, ni ọni Omi ọli ọ khi ọnodode elemhi inyoghuo ebubu. ³⁰ Ighọ eni Eshinẹgba ọ zẹ ọda kẹ, wẹwẹ ọ li lu. Eni ọ lu, wẹwẹ ọ li pfa na, eni ọ pfa na wẹwẹ ọ li rọ khi eni e mhue ufumhi onabi oyọli. ³¹ Abi awa ke rọ mhue ena shi udu oyawa, se awa ke ya sọ shi ena mena? Ini Eshinẹgba ọ nu awa la, oghuo o ya doḅe mu okhue vule shi awa ọ? ³² Lolli ni ọa to ukphẹ Omi ọli na awa, ni ọ rọli luasobo na awa nya, se ọa ya pfo udu gbo ri emhi nya ma ọni Omi ọli na awa? ³³ Oghuo ọ ya gue ingme shi ẹgbọ ni Eshinẹgba ọ she zẹ egbe? Eshinẹgba lueghuo ọ pfa na ogbọ. ³⁴ Oghuo ọ doḅe pfa ezọ ọ mu ogbọ? Ijesu iKirisiti lueghuo lo, ọni ọ ghua. O gbo doṣe agho, Ọni a guise le bhale agbọ, mena ọ shitọ obọ ita oyi Eshinẹgba, ọ sọ iromhi ẹ na awa. ³⁵ Oghuo ọ ke doḅe ya vase awa rọte inono ni iKirisiti ọ nono awa lasele? Osoli abi khi ọmunu abi okhọli ni a mu vule shi awa ọ o ya doḅe? Abi khi okiamhi abi khi umha mẹ sọ lo, abi khi ini i igbe-a tsekha deba lo? ³⁶ Abi a li keke ọli shi ebe-no-pfuase, khi,

“Itobọ oyee anye rọ
la okhena eghuli ẹlekpa,
a ri anye khokho

isumha ni a ya gbolo a.†”

³⁷ Iiye, abi a riẹ mẹ eni emhi enana nya, anye fu doṣe ọni ọ khọli mu ọ le, rọte obọ oyi ọni ọ nono ingme oyanye. ³⁸ Irari khi mhi mẹ ọli mẹ khi emhikhoghuo ọa la agbọ ona, eghuli wẹkhi agbọ ilala, wẹkhi igeni

wẹkhi iyemhẹ okphaghie ali emini e la irarogbe ẹ mhese shi agbọ ni awa la memena okekhi agbọ ni o ke ẹ bhale wẹkhi ekpabọ, ³⁹ wẹkhi iyagha ali ilimhi, wẹkhi emhikhoghuo ni a ma, o doḅe ya vase awa rọte inono ni Eshinẹgba ọ nono awa rọte iJesu oyawa lasele.

9

Uzemi ni Eshinẹgba ọ zẹ ẹgbọ iZireni

¹ Egbegbi ingme mhia ngme itobọ khi ọnayi iKirisiti mhi khi. Ọa khi ẹgbhọli mhia lo. Udu oyemhẹ o pfi ọtsele shi ọ elemhi Ayemhẹ-no-pfuase, ² ini mhiẹ khi mhi mhọli oya ali udu ialamhẹ ni ọa mhue ukpese, ³ na ẹgbọ eyemhẹ ni anye khi ẹgbọ eghuo ali ọlia eghuo. Itobọ oyewẹ, eri mhia liẹ khi Eshinẹgba ọ kha pfi unu na mhe ali khi a kha rue mhe ikugbe ni mhi kugbe iKirisiti ọ le, ini lolli rewẹ mhọli imiefuese. ⁴ Wẹwẹ e khi imimi iZireni ni Eshinẹgba ọ zẹ, ni ọ rọ khi imi ọli, ọ ri ufumhi oyọli khase wẹ, ọ nu wẹ riele ilama kugbe, ọ ri ushi oyọli na wẹ. Wẹwẹ e mhọli egbegbi ugamhi, e she mie ishobọ oyi Eshinẹgba.* ⁵ Wẹwẹ e mhọli eni egbhali ena ẹlele ni a suọ eko, ni e gba ushishi Iburu eke le. Wẹwẹ e li khi itita iKirisiti. Eshinẹgba ni ọọ mhese na emhikpa, ọ khi ọni áá kuẹghie agbọagbọ.

⁶ Mhi aa liẹ khi ishobọ ni Eshinẹgba ọ shi, khi, o fia kua. Irari khi ọa khi ẹgbọ ni e rọte iZireni lasele nya, e khi ẹgbọ eyi Eshinẹgba. ⁷ Wẹkhi imimi Aburaamu nya e khi egbegbi imi Aburaamu. Eshinẹgba ọ gueye Aburaamu khi, “Imimi Aziki a ya leli shi eni u bia.”† ⁸ Onana o guele khi eniye ni ọ bia elemhi oghuẹmḅe idiegbe nya ẹa khi imi Eshinẹgba. Ama eniye ni a bia rọte ishobọ onayi Eshinẹgba wẹwẹ a leli shi egbegbi imimi Aburaamu. ⁹ Irari khi ishobọ onayi Eshinẹgba khi, “Egheghẹ ni ọ roshi eke o kha da ramhi ne, mhi ya ri ishobọ oyemhẹ tse, iSera ọ bia ọmọ ọmose.”‡

† 8:36 Li zẹ Iwolo 44.22 * 9:4 Li zẹ Okiali 4.22

† 9:7 Li zẹ Igbae 21.12 ‡ 9:9 Li zẹ Igbae 18.10

10 Oa pfo ghọ. Irari khi itsema emose eyi iRebeka, ita oghuo o bia we ikhi Aziki itita awa. 11-12 Ogbọ a bia itsema ena ne wekhi eri e lese ingme e rięle onete ali onobe ne, ni Eshinegba o ro she gueye inyewe iRebeka khi, “Onogbhali o ya ke ga onikeke.” Eri Eshinegba o rięle ona rokhasę khi, uzemhi ni lolu e ze ogbo ni o khi emini o ya khi elemhi agbo, khi o a khi itobọ akanya ni o gbe ama abi o ghọle Eshinegba o li lu o. § 13 Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o o, “IGiekopu mhi nono dose isọ.”*

14 Se awa ke ngme mena? Khi Eshinegba o o zolo? Iiye o, o a khi igho kpa! 15 Irari khi o gueye iMosisi o o li, “Mhi ya mhọli ilelemhi na oni mhi ya mhọli ilelemhi na, mhi vie osue na oni mhi ya vie osue na.”†

16 Itobọ igho, o a khi abi o ghọle ogbo wekhi emini ogbo o rięle ama rote ilelemhi oyi Eshinegba. 17 Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme na shi iFero egbe, o o li, “Itobọ ona mhi ro re khi oghie ni mhi rote emini mhi ya li e ri ekpabo eyemhe khasę, ni mhi ro ze agbo nya lese e va oyemhe.”‡ 18 Irarigho, eri Eshinegba o o mhọli ilelemhi na oni o ghọle o, o zese oni o ghọle o udu-a.

19 U dobe ya mhila mhe ogbo ona, “Elo o ze ni Eshinegba o ro kiele e me umhaguęli oyawa sho, aborokhia khi lolu o ri awa ngeli abi o ghọle o? Irari khi ogbokhoghuo o dobe ya nu Eshinegba khe abo?” 20 Ama oghuo u khi, yeye ogbo ni gbudu ya mie Eshinegba unu? Emini a ma o dobe ya lie oni o ma li, “Elo o ze ni u ro lina ma mhe?” § 21 Omekhe o a fe mhue afu ni o ro ri eke eme e ma emini o ghọle o? O kha ma eghuo shi eni a ro rięle emini e mu eloe, o manọ elese shi ni a ro rięle emini a me kpa.

22 Igho li khi emini Eshinegba o rięle. Aboriekhia khi o mhọli afu ni o kha ro ri ofu ali ekpabo oyoli khasę egbo ni

e kha pfua, ni o me ofu oyewe egbo, ama eri o kie mhue irabomudu na we.

23 Ilelemhi ni o mhọli na egbo ni o ze, ikhi egbo ni e ya mhọli okemhi ufumhi oyoli, o ro ri abi ufumhi oniemhi oyoli o li khasę. 24 Li shi awa, eni o li lu. Oa khi egbo iJu tse ama shi egbo iJeta. 25 Abi o ngme shi ebe Osia ni o,

“Egbo ni ea khi eyemhe,
mhi ya lu we egbo eyemhe.

Ushishi ni mhi aa
nono ingme oyewe,

mhi ya lu,

‘Egbo ni mhi nono.’ ”*

26 Ali khi,

“A ya me khi,

ashini a ga la lie we,

‘Aa khi egbo eyemhe,’

aghọ a gbo la lu we,

‘Imi Eshinegba ni o la o.’ ”†

27 Azaya o ngme ingme oyi iZireni lasela gboo, khi,

“Ini o tseku khia khi egbo iZireni e bu abi ekhasę

ne la okę oniemhi,

ikuku egbo o a ya tsumhi.

28 Irari khi Eshinegba o ya ri inyanya so ezo oyoli eke agbo-a zeghele.”‡

29 Ezeze abi Azaya o kpe li ngme o li khi:

“Ini Eshinegba ni o

mhese shi emhi nya

o a kesę imi-imi le na awa lo,

a kha li na awa osoli

abi egbo iSodomu,

a pfuse awa abi egbo iGomora.”§

Umha-miesuo oyi egbo iZireni

30 Se awa ke ya ngme? Khi egbo iJeta ni ea na khu ipfuase, khi a pfa na rote irudunga, 31 ama egbo iZireni ni e na khu ushi igue-ngeli, ea kie te o? 32 Se o li khi igho? Itobọ khi ea rote irudunga na khu o, ama e rote ode ikanya khu o. E kholo awe shi, “eche ozuode.”

33 Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni o o, “Bino, mhi tsua eche shi iZayo ni o ya

§ 9:11-12 Li ze Igbae 25.23 * 9:13 Li ze iMala 1.2-3 † 9:15 Li ze Okiali 33.19 ‡ 9:17 Li ze Okiali 9.16 § 9:20 Li ze Aza 29.16; 45.9 * 9:25 Li ze Osia 2.23 † 9:26 Li ze Osia 1.10 ‡ 9:28 Li ze Aza 10.22-23 § 9:29 Li ze Aza 1.9

ri ẹgbọ kholo awe. Eḗeli ni o ya re we de. Ama oni o da mie oli suọ ne, ọa ya me omama.”*

10

¹ Inyoghuo-mhe, emini e ghole udu oyemhe ali olema ni mhia lema Eshinegba khi, ni a bhale ya e khi ẹgbọ iZireni eyemhe e khi eni a mie pfuese. ² Mhi pfi otselẹ shi o khi e mhue omuegbe shi ugamhi oyi Eshinegba. Ama egbegbi ileasingme ọa la omuegbe oyewe. ³ Aborokhia khi ẹa lese ipfuase ni o rote obọ oyi Eshinegba bhale, ni e ro nono abi e li ya ri oyewe ko egho, eri ẹa ri egbe we na ipfuase oyi Eshinegba. ⁴ Irari khi iKirisiti o ri emini ushi o ngme nya gba pfo, ni o ze khi Eshinegba o pfa na ogbokpa ni o miesuo.

Imiepfuese, oyi ogbokpa lo

⁵ IMosisi o lina gue oli le emini ipfuase ushi o khi, ni o re, “Oni o da ri ushi nya gbe ne, o ya la agbo.”* ⁶ Ama eri ipfuase ni o rote irudunga bhale oo, “Khi la ekelemhi udu oye lie, ‘Oghuo o ya nga iloghie?’ ” (Ni o ya rue iKirisiti tiemhile.) ⁷ “Okekhi eri u we, ‘Oghuo o ya tiemhi ilimhi na ningolo?’ ” (Ni o ya rue iKirisiti rote eghuli ngale.) ⁸ Abi o ngme na: “Ungmemhi oyi Eshinegba o la mama e. O le unu, o le udu,” ikhi ungmehi irudunga ni anye ro o tse abo.† ⁹ Ini u ri unu oye e khi, “Ijesu o khi Onomhue,” ni u ro miesuo shi udu oye khi Eshinegba o rote eghuli guise oli le, a ya mie e pfuese. ¹⁰ Irari khi udu ogbo o ro miesuo ni a ro pfa na li, ali khi unu ogbo o ro ngme lasale ni o ro mhue imiepfuese. ¹¹ Abi Ebe-nopfuase o ngme, ni oo, “Onini o da regbenga li ne, ọa tigbe ya me omama.”‡ ¹² Ogbokpa ona o nu ngme, irari khi ikhioda ọa la shi ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta o. Eshinegba o ga khi Onomhue oyi ẹgbọ nya, oo khivose egbegbo na oni o da lu

oli. ¹³ Irari khi, “Onini o da lu eva oyi Onomhue o ya khi oni a mie pfuese.”§

¹⁴ Ama se e li ya lu oli ini ẹa mie oli suọ? Se e li ya mie oli suọ ini ẹa suọ oni ungmehi? Se e li ya suọ ini a ri oni ungmehi tsabo. ¹⁵ Se a li ya ri oni ungmehi tsabo ini ogbo a ghie eni ee tsabo fie lase? Abi Ebe-nopfuase o ngme o khi, “Eri ibhale oyi ẹgbọ ni e tsua usomhi onete bhale o ri oghelẹ bhale!”*

¹⁶ Ama ẹgbọ iZireni nya ẹa mie oni usomhi onete ona suọ. Azaya o lie, “Eshinegba, oghuo o mie usomhi oyi anye suọ?† ¹⁷ Igho irudunga o li rote ini ogbo o suọ oni usomhi e bhale, ali khi usomhi oyi ingme iKirisiti iro-tse abo a te e suọ oni usomhi. ¹⁸ Ama mhi mhila, eri aa suọ oni usomhi? Eeli, e suọ.

“Uruli oyewe o she ramhi

ashakpa eke agbo,

ungmemhi oyewe

o ramhi ukpese agbo.”‡

¹⁹ Mhi gbo mhila, Eri ọa lo ẹgbọ iZireni eso? Odode IMosisi o lie,

“Mhi ya ri ẹgbọ eyemhe

ke kpe ofuma oyi ẹgbọ

ni ẹa khi eyemhe ne,

Mhi ya re e mhue iyese elemhi-a

deba ushishi ni ẹa lese mhe ne.”§

²⁰ Eri Azaya o ri igbeudu ngme oli khi,

“Egbọ ni ẹa roshaka

nono mhe e me mhe.

Mhi ri egbe mhe khasẹ

eni ẹa mhila ogbo mhe.”*

²¹ Ama abi o ngme shi

ẹgbọ iZireni egbe khi,

“Ogbele nya mhi nise obọ oyemhe-a

na ẹgbọ ni ẹa ya suọ eso,

ni ẹa lama mu pfi.”†

11

Ikharemhi ẹgbọ iZireni ni e kpole

¹ Mhie i. Eri Eshinegba o kie ẹgbọ eyi lolighuo? Iiye e! Mhemhe oyemhe

* 9:33 Li ze Aza 28.16 * 10:5 Li ze iLev 18.5 † 10:8 Li ze iDeut 30.12-14 ‡ 10:11 Li ze Aza 28.16
 § 10:13 Li ze iJof 2.32 * 10:15 Li ze Aza 52.7 † 10:16 Li ze Aza 53.1 ‡ 10:18 Li ze Iwolo 19.4
 § 10:19 Li ze iDeut 32.21 * 10:20 Li ze Aza 65.1 † 10:21 Li ze Aza 65.2 * 11:1 Li ze iFili 3.5

ongi iZireni mhi khi. Omi-omi Abu-raamu, Mhi rōte eḍeli oyi iBejami lasele.* ² Eshinegba ọa kie eḡbọ eyọli ni ọ rōte igbaekele zẹ. Waa lẹsẹ abi Ebe-no-pfuase o ngme shi ashini Elaja ọ rọ sọ iromhi ri awọlọ gueye Eshinegba emini eḡbọ iZireni e riẹlẹ? ³ Ni ọ rẹẹ, “Eshinegba, e she gbolo emekeguele eye-a, e guoghọ itete eye-a. Mhemheghuo kpele mhi ke kpole, e gbolo e nono ni e gbe mhe-a.”† ⁴ Se Eshinegba ọ sọ li? Eri ọọ Elaja, “Mhi kesẹ emose agbele ishilua le ni ẹa lama nyese ukhomhi na olitsa iBali.”‡ ⁵ Ighọ o kie li khi memena. Itobọ khi eḡbọ iZireni e la ọ ni e kiele e suọ esọ na Eshinegba irari okhale oyọli ni ọ rọ zẹ wẹ. ⁶ Ini oni uzemhi o khi itobọ okhale, ọa ke khi itobọ ikanya. Ini o khi irari ikanya lọ, okhale ọa ke khi eḡbegbi okhale. ⁷ Elo a ke me, Eḡbọ iZireni ẹa me emini e nono. Ikuku eḡbọ ni Eshinegba ọ zẹ, wewe e me emini e nono. Eni e kpole e le esọ shi ulumhi ni Eshinegba ọ lu wẹ, ⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi,

“Eshinegba o rẹ wẹ
lẹsẹ-a ningolọ.
Alo eyewe e zuse
ni ẹa zẹ wẹ me eke,
ali esọ eyewe e zuse
ni ẹa zewe ke rọ ọ suọ esọ,
ramhi ogbe-namo.”§

⁹ IDefidi ọọ lie,
“Eshinegba ọ ka zẹ
ni akhe ni e nye,
e mu okhọli vule shi wẹ ọ.
Ni o rẹwẹ kholo awe,
ni o nase wẹ.

¹⁰ Alo eyewe e ka zuse
ini e khi me eke.
Ugugu oyewe o nyese
abi ighumha, agbọagbọ.”*

Iguabọ ni a toma ọara

¹¹ Mhi gbo mhila, eri e kholo awe ini e de, ni ẹa ke doḡe ya vule? Iiye e! Ama itobọ olamhe ni e lamhe lọ. Imiepfuese o she bhale deba eḡbọ

iJeta, ini eḡbọ iJu e ba ke kpe ofuma. ¹² Mena, ini o khia khi a khivose na eḡbọ iJeta itobọ khi eḡbọ iJu ẹa lama mie imiepfuese ni Eshinegba ọ rọ ghi wẹ. Sa ọ ghue, abi ikhivose ni agbọ nya e ya mhọli o ke beshi ya fu ramhi, ini eni eḡbọ iJu e lama mie oni imiepfuese ikpukhokho.

¹³ Mena, ẹẹ eḡbọ iJeta mhi nu e ngme. Aborokhia khi eri Eshinegba ọ zẹ mhe mhi khi aghiusomhi na keḡ na ghie ghi eḡbọ iJeta eghọ, eri akanya oyemhe o mu mhe ege. ¹⁴ Eri mhia riẹlẹ ona ini mhi ri eḡbọ iJu eyemhe ke kpe ofuma, isheghọ ni mhi doḡe tsumhi eghuo elemhi wẹ. ¹⁵ Ini ukiemhi ni a kie eḡbọ iZireni o ri eḡbọ na agbọ enekpole nu Eshinegba rọ riẹlẹ, seḡ o ke beshi ya li ti ramhi, ini eni iZireni e ke mie oni Eshinegba suọ? Eri o ya li abine khi a rōte eghuli guise oḡbọ le. ¹⁶ Ini a ri ukiekie ibuledi onodode mele oni o pfuase-a irari khi a rọli ga Eshinegba, oni ibuledi nya oni o pfuase o ke khi. Ini imhili ọọra o pfuase oni ọọra nya o ya khi oni o pfuase.†

¹⁷ Ama eri ẹẹ eḡbọ iJeta a li abi uguabọ ọọra olivu onokpo ni a khi gbosẹ shi idiegbe oyi eḡbegbi ọọra olivu ni a rōte eke kuẹlẹ vule. Eri ẹẹ a ke ya migha ashini iguabọ eni a rōte oni eḡbegbi ọọra olivu kanọ kua. Itobọ ona, ikhivose ni e rōte imhili oni ọọra olivu e lasele ẹẹ a ke rọ li agbọ. ¹⁸ Itobọ ighọ, a khi ri eloe gbe eni iguabọ ni a kanọ-a eghọ. Elo o rẹ e ya ke vuse ike? Iguabọ tse a lẹsẹ khi. Aa mu imhili mhue, imhili e mu e mhue. ¹⁹ A doḡe ya me khi a sa khi eri a kanọ eni iguabọ eghọ kua ni a ba me asha to-ẹoli wẹ. ²⁰ Igesikia onana o khi. Eri a kanọ wẹ-a irari khi ẹa mhọli irudunga. Eḡ la ashini a la irari khi a mhọli irudunga. Ama a khi zẹ ni a ke vuse ike shi ona, ochoghọ a zẹ ni ulishi o ke mu e. ²¹ Irari khi ini Eshinegba ọ kholo eḡbọ iJu ni e khi

† 11:3 Li zẹ 1 Ighie 19.10,14 ‡ 11:4 Li zẹ 1 Ighie 19.18 § 11:8 Li zẹ iDeut 29.4; Aza 29.10 * 11:10 Li zẹ Iwolo 69.22-23 † 11:16 Emini a ri onana ngme khi: Ini Aburaamu ali Aziki ali iGiekọpu ni e khi itititawa e da khi eni e pfuase, eni e pfuase awa imimi wẹ e li khi.

egbegbi iguabo kua, o mema ya li dobe kholo e kua.

²² Ama a sa abi isomhelemhi ali izese-ingme-a oyi Eshinegba o li. Oo zese ingme-a deba eni e de o le, ama o somhi elemhi e, a kha da la angeli isomhelemhi ne, o ti elemhi e ini a da suo esọ na li. Ini ọa khi igho eri o ya khi e kua. ²³ Ini eni egbo iju e lase umha miesuo oyewe le, a ya gbo gbose we shi egbegbi oni ọra olivu. Eshinegba o dobe ya gbo gbose we shi ashini e kpe la. ²⁴ Eri ee egbo ijeta a li abi uguabo ọra olivu onokpo na ifuegua. Ini Eshinegba o lina riye emini aa ya riye, ni o ro gbose e shi egbegbi ọra olivu. Ona o li abi egbo iju. A lese khi oni Eshinegba o ya gbo dobe gbose oni uguabo oyi egbegbi olivu ni a kanọ kwa, shi oni olivu ni a kpe te kanọ we kwa.

A ya mie egbo iZireni pfuese ikpukhokho agbo

²⁵ Mhia nono ni a lese igesikia oyi osheli ni o la akagho inyoghuo. Ini a khi dabi khi a lese ingme. Oni osheli khi, umha suo esọ oyi egbo iju ọa khi ona agboagbo. Ama oni umha-sueso oyewe o ya lao ramhi ni egbo ijeta otuongme ni Eshinegba o nono ni e bhale deba li, e ro gba pfo. ²⁶ Ona o khi abi a li ya tsumhi egbo iZireni nya. Abi Ebe-no-pfuase o ngme, khi, "Omiepfuese o ya rote iZayo bhale,

o ya khu ireloegbe Eshinegba idiegbe imimi iGiekopu-a.†

²⁷ Onana khi ilama-kugbe

ni mhi mholi na we,
oni eghẹghẹ ni mhi ro ya rue
olamhe oyewe ode-a."§

²⁸ Itobo khi egbo iju e kie usomhi onete ona, e ro khi ebe Eshinegba, itobo onete oyee ni aa khi iju. Ama itobo ititita we, e khi omole Eshinegba itobo khi o ze we. ²⁹ Irari khi Eshinegba ọa ya mu udu pfi shi isomhopfa ni o ro na ogbo ali uzemhi ni oo ze ogbo. ³⁰ Ezeze abi ee egbo

ijeta a kpe riye umha-sueso deba Eshinegba eghẹghẹ ni o dose, a li mie ilelemhi oyi Eshinegba irari umha-sueso ni egbo iju e riye. ³¹ Ezeze abi ee ni aa khi iju a li mie ilelemhi itobo khi egbo iju e khi ena umha-sueso memena, igho wewe e ke ya li mie ilelemhi. ³² Irari khi eri Eshinegba o ri egbo nya khili ighumha umha-sueso ni o ba mholi ilelemhi na we nya.

A kueghie Eshinegba

³³ Oghuo o dobe ya mhesẹ
abi epfue, ali egbhali ali ilese
oyi Eshinegba o limhi ramhi?

Oghuo o dobe ya lese
emini o la li udu ni o ya riye,
ali ni o dobe ya guano ode eyoli?*

³⁴ "Oghuo o she lese
udu oyi Onomhue?

Oghuo o dobe ya ye oli ude?"†

³⁵ "Oghuo o ri ongmomhi
na Eshinegba ghue,
ni o ya nyene egbe fali oli lue?"‡

³⁶ Irari khi loli o ma emhi nya,
obo oyoli e te la agbo.
E la o gbo na li.

Loli a ri ufumhi a na agboagbo. Atse§

12

Iluasobo ni o la agbo

¹ Itobo igho, inyoghuo-mhe, mhi ri itobo ilelemhi oniemhi ni Eshinegba o mhue na awa lema e, a ri idiegbe eye e na Eshinegba, abi iluasobo ni o kie la agbo, ni o pfuase, ni o ti Eshinegba eloe. Onana o khi egbegbi ugamhi na elemhi ayemhe ni a dobe ya ga. ² A khi ze ni ingeli eye e ali eyi egbo na agbo e li abeghuo. Ama a ze ni Eshinegba o mu udu eye pfi mele udu enegbo-a. Eghẹghẹ agho a ya dobe lese abi oghuemhe oyi Eshinegba o li, a lese emini o ti, ni o gba pfo ni o ri egbe e mu Eshinegba.

³ Itobo okhale ni Eshinegba o ro na mhe, mhi ro gue oli e ye e nya, a khi ke ti egbe e nga dose ashini a fu ramhi. Ochogho, a ke ri ukpeloe

† 11:26 Li ze Aza 59.20 § 11:27 Li ze ijere 31.33-34 * 11:33 Li ze Aza 55.8 † 11:34 Li ze Aza 40.13 ‡ 11:35 Li ze ijobu 41.11 § 11:36 Li ze 1 iQori 8.6

itiegbe-tiemhi eke bino egbe e, ni o de shi abi irudunga ni Eshinegba o ro ne o fu ramhi. ⁴ Ezeze abi awa li ze idiegbe oghuo ni o mhuẹ iguabo ododa ni e bu, ni ea ya gbe akanya oghuo, ⁵ igho o li khi elemhi iKirisiti ni awa rote idiegbe oghuo lasese, ni uguabo ogbogbo ali enekpole nya e li kugbe iguabo enekpole.* ⁶ Isomhopfa ododa Eshinegba o ro na awa abi o ri ekpabo na awa ramhi. O kha khi isomhopfa imekeguele ogbo o mholi, o roli ke gbe akanya ni o de shi irudunga ni awa nya awa mholi. ⁷ Ini o khi oyi oni a ro o ga egboese, o ke ga. O kha ke khi oyi oni a ro o sese, o ke sese. ⁸ O kha khi oyi irudushi egbo o o khi ni o mie, o ke ri udu shi egbo o. Ini oni a ro o kpaghie egboese obo, ini e mholi emini o to we lo, o ke rue obo-a na egbo, abi o li pfo oli udu. Ini oni a la ralo ke mhese na egbo lo, o ri eloe shi omhese ke mhese, o kha khi oyi ilemhi, o ri egbe mu oli ke riwe.†

Inono

⁹ Rote ekelemhi udu oye ke riwe inono. A kie emhi onobe, a mu eminete mhuẹ egbegbo. ¹⁰ A nono ingme oyi egbe e egbegbo, abi ogbo ali inyoghuo. A mhuẹ ekpe na egbo elese ke dose abi u li mu ekpe na egbe e. ¹¹ Khi li owaza akanya igbegbe, ama ri omuegbe elemhi ayemhe ke ga Onomhuẹ. ¹² Ze ni irudushi ni u mhuẹ o ri egbe ke muẹ. Mhuẹ irabomudu ini u mhuẹ osoli, ke lema eghẹghẹ kpa. ¹³ Ke kpaghie inyoghue ni e mhuẹ otomhe obo. Ke mu egbo epfese.

¹⁴ Ke so iromhi ikhivose na egbo ni e mu okholi e vule shi e o. Ke khivose na egbo, khi ku itse na ogbo.‡ ¹⁵ Nu egbo ni e mhuẹ oghẹle ke ghele, u nu eni ee vie, ee vie. ¹⁶ A ri opfomhe nu egbe e ke la. Khi khi ogbo ni o o ti ike e nga, ama ke timama egbo ni ea pfue. Khi riwe khi u ma lese dose.§

¹⁷ Khi ri onobe fali ota onobe. Kuegbe-a ke riwe emini o ti egbo nya eloe. ¹⁸ Ini o ze ya riwe, roshaka

odekhode, ni u ro nu egbo nya la kugbe elemhi opfomhe, ini o khi obo oye o kpole shi. ¹⁹ Emolemhe, a khi mie abo okholi, ochogho a ze Eshinegba o mie abo okholi na e. Irari khi Ebe-no-pfuase o lie, "Mhemhe mhi mholi imieabo okholi, mhi ya fali we ota." Igho Eshinegba o ngme.* ²⁰ Ochogho a ke riwe abi Ebe-no-pfuase o ngme khi, "Ini okiamhi o o gbe obe e, ri eminale na li le. Ini okiamẹ o o gbe oli ri amẹ nali da. Irari khi ini u li na, eri u we ingamhi ere a nga li ukhomhi."† ²¹ Khi ze ni onobe o mu e le, ama ri onete mu onobe o le.

13

Iregbe-tiemhie na eni e la ukpekhomhi omhese

¹ Ogbo kpa o ke suo eso na eni e la ukpekhomhi omhese. Irari khi Eshinegba lolighuo tse o dobe ze e ogbo shi ukpekhomhi omhese. Eshinegba o ri eni e la ukpekhomhi omhese nya leghie. ² Irarigho, ogbo ni o da mu okholi vule e shi eni ee mhese o ne, eri e mu okholi e vule shi emini Eshinegba o ro migha. Eni e da ligho ne, ipfezomu e nono e ghi egbewe. ³ Irari khi eni ea guẹ ngeli a ze enighie e ke nase, o a khi eni e guẹ ngeli. Irarigho oni o o riwe okhoro o na ulishi ena omhese. Waa nono ni u pfue ulishi oyi egbo ni e la ukpekhomhi? Ke riwe emini o gbe akanya. Ini u li gho, e ya kuẹghie. ⁴ Irari khi eni e la ukpekhomhi omhese, Eshinegba o ze we ni e ke kpaghie e obo. Ama u kha riwe emini o a gbe akanya, ke na ulishi oyewe, irari khi e mhuẹ itoto ni e ro ya nase. Eni ee ga eyi Eshinegba e khi, ni ee nase eni ea ya suo eso, ni o ro khase khi elemhi ee bi Eshinegba shi o. ⁵ Irarigho, ze ni u ke nyese ukhomhi na eni e la ukpekhomhi omhese, itobo khi emini o ti lo ni u ke riwe, aa khi itobo elemhi ibibi oyi Eshinegba tse.

* 12:5 Li ze 1 iKori 12.12 † 12:8 Li ze 1 iKori 12.4-11 ‡ 12:14 Li ze iMat 5.44; iLuk 6.28 § 12:16 Li ze Ekpi 3.7 * 12:19 Li ze iDeut 32.35 † 12:20 Li ze Ekpi 25.21-22

⁶ Onana o li zẹ khi u mema ya zẹ oga, irari khi eni e la ukpẹkhomhi omhẹsẹ eni ẹẹ ga eyi Ẹshinẹgba e khi, ni e ri ẹghẹghẹ oyewẹ nya na akanya omhẹsẹ. ⁷ Fali ọgbọkpa ota ni u lo ọli. Ini u lo ota oga, zẹ ọli, okekhi ozẹla, zẹ ọli, ri ekpẹ ke na ẹgbọ, u nyẹsẹ ukhomhi na wẹ.*

A ke riẹlẹ inono irari oni ogbele o she ti ramhi ana

⁸ Khi lo ọgbọ ota emhikhoghuo, sẹ ni ota inono ingme oyi ọnuzava oye tse! Irari khi ọgbọ ni ọ da nono ingme oyi ọnuzava oyọli ne, ọ she ri ushi gbe akanya. ⁹ Ishi ni ẹẹ, “Khi kia okia,” “Khi gbe ugbeli,” “Khi do ughiatọ,” “Khi zẹ ni emhi ọgbọ o to ẹ egbe,” Ali elese ni e kpọle nya, ushi oghuo o zẹ wẹwẹ nya ukhomhi, ni ọọ, “Nono ingme oyi ọnuzava oye abi u li nono ingme oyi egbe ẹ.”† ¹⁰ Oni ọ da nono ingme oyi ọnuzava oyọli ne, ọa tigbe ya li ọ li onobe. Irarigho, inono o khi irushi gbe akanya.

¹¹ Ke riẹlẹ ona, lẹsẹ ẹghẹghẹ ni a la memena. Ẹghẹghẹ o she ramhi ni u ro ya rọte olese guale. Irari khi ẹghẹghẹ imiepfuese oyawa ni o kpe ukhokho o she ti bhale dọsẹ ẹghẹghẹ ni awa rọte odode miesuo. ¹² Eḽe iyosẹ ọ she ẹ dọsẹ, ogbe o she ẹ gbe-a. Awa khi ke ngeli abi ẹgbọ ni e la alo ebili, awa mema mu egbe ni awa rọ ya la elemhi ákpá. ¹³ Awa guẹ ke ngeli abi ẹgbọ ni e la ákpá. Awa khi nu wẹ ye ukue ebe ni e la riẹlẹ efiala, ali idonyo guoghọ-a. Awa khi kia okia ke mu ighuẹ ebe. Awa khi la agbọ okhọli wẹkhi agbọ iviẹ shi emhi ọgbọ. ¹⁴ Ochoghọ awa ri iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ sọ abi awulu. Khi ke sa abi u li ya riẹlẹ ọghuẹmhe eyi idiegbe olamhe.

14

A khi ke ri unu zẹ ẹgbọsẹ ifue

¹ A mie ọgbọ ni irudunga oyọli ọa lolo toto. Khi nu ọli ke khakọ shi emini ọ mieshi ni o khi ọda shi oye.

* **13:7** Li zẹ iMat 22.21; iMak 12.17; iLuk 20.25 † **13:9** Li zẹ Okiali 20.13-15,17; iDeut 5.17-19,21; iLev 19.18 * **14:6** Li zẹ iKolo 2.16 † **14:10** Li zẹ 2 iKori 5.10 ‡ **14:11** Li zẹ Aza 45.23

² Irari khi ẹgbọ eghuo e miesuo khi o ti ni a ke le emhikpa. Ama ọgbọsẹ ni irudunga oyọli ọa lolo toto, ọ lẹsẹ le ebe tse. ³ Ọgbọ ni ọ le emhikpa, ọ khi ri ẹloe gbe ọni ọa ya le, ọgbọ ni ọa ya le emhikpa, ọ khi gue oni ọ le emhikpa ẹzọ. Irari khi Ẹshinẹgba ọ ga mie wẹ. ⁴ Oghuo u khi ni wa ke gue aghiusomhi oyi ọgbọsẹ ẹzọ? Oga oyọli tse ọ dọbẹ ẹ liẹ khi ọ guẹli, ali khi ọa guẹli. Ọ ya migha, irari khi Ọnọmhuẹ ọ dọbẹ ya rọli migha.

⁵ Eri ẹgbọ eghuo e dabi khi ogbele oghuo o mu ẹloe dọsẹ olese. Ọgbọ ọlese ọọ khi abeghuo ogbele nya e li. Ọgbọgbọ ọ ri udu oyọli shi asha ni ọ migha shi. ⁶ Oni ọ bino khi ogbele okhoghuo o la ọ ni o mu ẹloe ne, eri ọ rọli ri ufumhi na Ọnọmhuẹ. Ọgbọ ni ọ le eminale, o le ọli ri ufumhi na Ọnọmhuẹ, irari khi Ẹshinẹgba ọ kphẹmhi na, ọni ọa le, Ọnọmhuẹ ọ rọli mu ekpẹ na, ọ kphẹmhi na Ẹshinẹgba.*

⁷ Aa mẹ ọngẹ-awa ni ọ la agbọ na egbọli tse, wẹ khi eri a mẹ ọngẹ-awa ni ọọ ghu-a na egbọli tse. ⁸ Ini awa la agbọ, Ọnọmhuẹ awa la ọ agbọ na. Ini awa ghu-a, Ọnọmhuẹ awa ghu-a na. Awa la agbọ o, awa ghu-a o, oyi Ọnọmhuẹ awa khi.

⁹ Onana o zẹ khi iKirisiti ọ ghu-a, ọ guale ni ọ rọ khi Ọnọmhuẹ oyi ẹgbọ ni e ghu-a ali ẹgbọ ne la agbọ. ¹⁰ Yeyẹ o ye, elọ o zẹ ni u rọ a gue inyoghuo ẹ ẹzọ mena? Yeyẹ o ye, elọ o zẹ ni u rọ ri ẹloe ẹ gbe inyoghue. Awa nya awa ya migha odalo oyi Ẹshinẹgba ni ọ gue awa ẹzọ.† ¹¹ Irari Ẹshinẹgba ọ lina ngme ọli shi Ebe-no-pfuasẹ khi,

“ ‘Aborokhia khi mhi la ọ egho,’
Ọnọmhuẹ ọ lina ngme,
‘Ọgbọkpa ọ ya wugha mhe odalo,
Ọgbọkpa ọ ya guele khi
mhemhe mhi khi Ẹshinẹgba.’ ”‡

¹² Itobọ ighọ, ọgbọkpa ọ ya gue khase Ẹshinẹgba abi ọ li gbe.

A khi yese egbe ẹ de

¹³ Itobọ igho, lase iguegbe-ẹzọ le. Ochoghọ, mhọli ọli shi udu oye khi u waa ya kpe emhi wẹkhi ọzuode shi eke ni inyoghuo ẹ ọ khọlo awe shi. ¹⁴ Ikugbe ni mhemhe ali iJesu anye kugbe, o rokhasẹ mhe khi emhi khoghuo ọa la ọ ni ọa pfuase. Ama ini ogbo ọ mhọli ọli shi udu khi emhi ọa pfuase, lolu oni emhi ogho ọa pfuase shi ọ. ¹⁵ Ini u yese inyoghuo udu, irari eminale ni u le, inono ọa ke la oni angeli. Khi ze ni eminale nu le, o ri inyoghuo ẹ ni iJesu ọ ghu-na de. ¹⁶ Khi ze afa ni u mhọli ro ọ le emhikpa, ni u roli ri omama ghi iKirisiti. ¹⁷ Irari khi Eghiele oyi Eshinegba ọa khi ingme eminale ali onyo idada, ama oyi ipfuase, ali opfomhe ali oghelẹ na Ayemhe-nopfuase. ¹⁸ Ogbo ni ọ da lina ga iKirisiti, ọ ma ti Eshinegba eloe, egbo e mu ekpe na li.

¹⁹ Itobọ igho, ke riẹle emini e ri opfomhe ẹ bhale, ni e gbo ya kpaghie ogbokpa ro mhọli imiesuo ni o toto. ²⁰ Khi ri itobọ eminale pfuẹche emini Eshinegba ọ riẹle-a. A dobe ya le emhikpa, ama ọa ti ni a ro bhale ya ẹ khi emini u wa le, o ze ni ogbo olese ọ de pfilo olamhe. ²¹ O tine ini u waa bie le emikhoghuo wẹkhi eri u da onyo, wẹkhi eri u riẹle emikhoghuo ni o ya ze inyoghue de.

²² Irarigho, emini u mieshi ingme enana nya roli shi iteva oye ali Eshinegba. Oghelẹ o khi ni ogbo ni ọa pfa ezọ mu egbọli shi emini ọ riẹle ni ọ mie shi khi o gbe akanya. ²³ Ama ini ogbo ni ọ mhue akhokhomhe ọ da kie le, a she pfa ezọ mu ọli. Irari khi ulemhi ni ọ le ọa khi rote irudunga. Emini ọa da rote irudunga bhale ne, olamhe o khi.

15

¹ Awa ni awa toto shi irudunga, awa kha ke ri egbe mie na eni ẹa toto irudunga. Awa khi ke lese riẹle egbe awa ti tsee. ² Ochoghọ, ogbogbo o ke riẹle inyoghuo ọli emini o ti ọli egbe,

ni o ro kpaghie irudunga oyoli, ni o vule. ³ Irari khi iKirisiti ọa riẹle egbọli tsee ti. Ochoghọ, abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọo, "Eshinegba, itsuemhi ni egbo e tsue ẹ, o de nga mhe egbe."* ⁴ Emini a keke shi Ebe-no-pfuase nya, eri a keke ọli ni a ro sese awa ingme, ni a bhale ya ẹ khi iregbemie ali irudusho ni Ebe-no-pfuase o ro na awa, o ri awa mhọli irudushi.

⁵ Eshinegba ni ọ khi oni ọ ri iregbemie, ali irudusho ọ na ogbo, ọ ka re ẹ mhue usamhi oghuo abi a lie deba ete-awe eyi iJesu iKirisiti. ⁶ Ni ee nya a ri udu oghuo ali uruli oghuo kueghie Eshinegba ni ọ khi ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

⁷ Awa ke lama ingme egbe abi iKirisiti ọ li lama ingme oyawa, ni o ri ikueghie bhale ghi Eshinegba. ⁸ Itobọ khi mhi gueye ẹ khi iKirisiti ọ she bhale abi oni ọo ga ogbo na egbo iJu, ni o rokhasẹ khi Eshinegba igesikia ọ khi, ni o ro mu ma ishobo ni ọ shi na itita awa, ⁹ ni ijeta e kueghie Eshinegba shi ilelemhi oyoli. Abi a li keke ọli khi, "Irarigho, mhi ya kueghie ẹ iteva egbo ijeta.

Mhi ya to uwolo
kueghie eva oye."†

¹⁰ O gbolo ẹ,
"Ee ijeta, ni a kuma
egbo eyoli ke ghele."‡

¹¹ O gbolo ẹ,
"A kueghie Eshinegba
ee egbo ijeta,
a to uwolo kueghie ọli
egbo nya."§

¹² Azaya ọ gbolo lie,
"Omiami ijese ọ ya fu vule,
oni ọ ya vule mhesẹ na ẹ ijeta,
egbo ijeta e ya ri udu nga li."*

¹³ Eshinegba ni a rote obọ oyoli ẹ mhue irudushi, ọ ri oghelẹ ali opfomhe ne rote iregbenga ni a mhue nali, ni a ro bhale ya ẹ khi irudushi oye ọ fu sho rote ekpabo oyi Ayemhe-nopfuase.

* 15:3 Li ze Iwolo 69.9 † 15:9 Li ze 2 iSam 22.50; Iwolo 18.49 ‡ 15:10 Li ze iDeut 32.43 § 15:11 Li ze Iwolo 117.1 * 15:12 Li ze Aza 11.10

IPolu oni a ze o khi oni o gbe akanya na egbo ijeta

¹⁴ Inyoghuo-mhe, mhemhe oyemhe mhi mhue imieshi o khi onete o vo e egbe, khi ilese o gba na e ni a ro dobe ya ke sese egbe e. ¹⁵ Mhi she kpe gue ingme eghuo ye e gboo el-emhi ebe ona ni mhi gbolo e yele e le ena. Itobo afu ni Eshinegba o ro na mhe, ¹⁶ ni mhi ro khi aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti na egbo ijeta. Eri mhia gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, ni a ro tsabo usomhi onete oyi Eshinegba, ni a ro bhale ya e khi egbo ijeta e li khi iluasobo, ni Eshinegba o mie, eni Ayemhe-no-pfuase o khuese-a pfuase. ¹⁷ Rote iJesu iKirisiti mhi te e mholi egbe-imumhe shi ugamhi ni mhia ga Eshinegba. ¹⁸ Mhi aa ya gbudu ngme emhikhoghuo, see ni emini iKirisiti o rote obo oyemhe riele ro ri egbo ijeta suo eso na Eshinegba, rote ungmehi ali ikanya oyemhe, ¹⁹ rote ekpabo eyi olele ali onyaloa, ali rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase. Igho mhi rote iJerusalemu ngme ungmehi usomhi onete oyi iKirisiti ya ramhi iLirikumu. ²⁰ O ma kie kpe khi emini o la mhe udu ni mhi ro ngme ungmehi usomhi onete ye egbo ni ea kie suo ungmehi oyi iKirisiti ne, ini mhi khi ya to nga irogbekere ni ogboses o ro gbe. ²¹ Abi Ebe-no-pfuase o ngme o khi,

“Egbo ni aa kpe

gue ingme oyoli ye ne,
e ya me, ali khi eni ea kpe suo,
o ya ye we.”†

Ugbamhi ni iPolu o gba, khi loli ya ye iRomu

²² Akanya oyemhe ona o zu mhe ode, ni mhi aa ro me asha bhale deba e.† ²³ Aborokhia khi mhi aa ke mhue ikanya ni e kpo mhe le shi ikpe ena, ali ni o ro gbo khia khi ikpe ebubu na ni mhi te e nono ni mhi bhale ya me egho, ²⁴ o la mhe udu khi mhi ya rote olieye e ini mhia le iSipeni. Mhi sa

khi a dobe ya ri ikpaghiobo na mhe ni mhi ro ti okiali oyemhe je odalo, ini awa ri egbe mu egbe ukuku eghenge se. ²⁵ Mena, mhia je iJerusalemu ni mhi ya kpaghie egbo eyi Eshinegba obo. ²⁶ Irari khi o ghole eni miesuo ni e la eke iMasidonia ali Akhaya ni e ri ikpaghiobo na egbo eyi Eshinegba ni e la iJerusalemu.‡ ²⁷ Egbe e mu we khi wewe e ligho riele oli, e rue oli shi khi ota wewe e lo we. Irari khi ini egbo ijeta e kemhi ikhivose ayemhe oyi egbo iJu, eri o li abi ota ni egbo ijeta e lo egbo iJu.* ²⁸ Ini mhi gbe akanya ona se ni mhi ro me oli me khi e she mie ikpagho ena se, mhi ya je iSipeni, mhi ya ko feli e ini mhia le. ²⁹ Mhi lese oli gboo khi ini mhi bhale, ikhivose oyi iKirisiti ni o vo tsululu mhi ro ya bhale. ³⁰ Mhi ri iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ali inono ni Ayemhe o ro na awa lema e inyoghuo, a nu mhe so iromhi ali a gbo so iromhi na mhe. ³¹ So iromhi Eshinegba o tsumhi mhe obo oyi egbo ni ea miesuo na eke iJudia ali ni egbo Eshinegba ni e la eoli iJerusalemu ni e mie eni ikpagho ni mhi roo ghi we. ³² Ni a ro bhale ya e khi rote oghuemhe oyi Eshinegba, mhi dobe ri udu oghelē bhale deba e ali ni awa ri udu shi egbe o. ³³ Eshinegba oyi opfomhe o ka nu ee nya la, Atse.

16

Otse ni iPolu lolighuo o tse egbo ke

¹ Mhi gue ingme onete oyi iFobi ye e, ikhi inyoghuo awa ni okpotso, ni o khi oni o ralo shi eni e miesuo ni e la eoli iKenkhira. ² A ri eva oyi Onomhue kpe abo mie oli, abi egbo eyi Eshinegba e ye ni e li. A ri ikpaghie obo onini o da ya nono obo oye e na li. Irari khi anamelo oyemhe ali ebubu egboese o khi.

³ Mhia tse iPisilia ali Akuila ni e kpaghie mhe obo shi akanya oyi iJesu iKirisiti.* ⁴ E ri agbo oyewe shi okhena irari oyemhe. Oa khi weweghuo tse

† 15:21 Li ze Aza 52.15 ‡ 15:22 Li ze iRom 1.13 § 15:26 Li ze 1 iKori 16.1-4 * 15:27 Li ze 1 iKori 9.11 * 16:3 Li ze Ika 18.2

mhia tşę uwegbe, ama li shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suọ enayi ębọ ijęta. ⁵ Mhi gbo li tşę igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la owa oyęwę.

Mhia tşę egbegbi ọmọlemhę Epanętusi ni ọ khi ọgbọ ọnododę ni ọ mie iKirisiti suọ ukiękię ekę Esha.

⁶ Mhi tşę iMeli ni ọ toto obọ a gbe akanya na ę.

⁷ Mhi tşę Adironikusi ali iJunayasi, ębọ iJu nabi mhemhę ni anye ga la owa ighumha. Eni a mu ekpę na e khi elemhi idiegbe oyi ighiusomhi na kęę. Ama e kpę miesuọ khę mhę.

⁸ Mhia tşę Amipiliatusi, egbegbi ọmọlemhę, ni mhi mhue inono na elemhi Ọnọmhue.

⁹ Mhia tşę Urubane, ni ọ kpaghie anye obọ akanya oyi iKirisiti.

Mhi gbo tşę iSitachisi, egbegbi ọmọlemhę.

¹⁰ Mhia tşę Apelesi, ni a mę gboo khi igęsikia ọ rọ deba iKirisiti.

Mhi tşę ena ọmhue-apfę oyi Arisitolubusi.

¹¹ Mhi tşę Erọdiọni ni ọ khi inyoghuo-mhę.

Tşę eni e miesuọ na ọmhue-apfę oyi iNakisusi.

¹² Mhia tşę iTirifęana ali iTirifosa eni ikpotso eghọ ni e gbe akanya oyi Ọnọmhue egbegbọ.

Mhi li tşę egbegbi ọmọlemhę iPesisi ọni ọkpotoso ni ọ gbe ukpokpomhi akanya na Ọnọmhue.

¹³ Mhia tşę iRufosi, ọgbakanya ni a zę oyi Ọnọmhue, ali inyọli ni ọ li abi inyọ shi mhę ọ.†

¹⁴ Mhi tşę Asikiritusi, ali iFilegoni, ali Ameşi ali iPatirobasi ali Amasi ali eni e miesuọ ni e ga la.

¹⁵ Mhia tşę iFilologusi ali iJulia ali iNirusi ali inyoghuo ọli ni ọkpotoso ali Olimpasi ali ębọ Eshinęba nya ni e nu wę la.

¹⁶ A tşę egbe ę otşę onete, a ghele mu egbe abi inyoghuo.

Igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suọ, ę tşę ę.

¹⁷ Mhi lema ę, inyoghuo, a ke tọ ọkpę ębọ ni ę pfi okemhi ali ni e ri ębọ de irudunga ni e mhue-a, eni osęşę oyęwę ọa de shi osęşę ni a sęşę awa. A nuata shi wę ọ. ¹⁸ Irari khi ębọ ni ę rięle emhi eghogho ęa ya ga iKirisiti Ọnọmhue oyawa, ama elemhi oyęwę ę ga. Rote eta-ọlelemhunu ni ę ngme, e rọ ọ di usamhi udu oyi ębọ eghuo ni ęa mhue ilęşę. ¹⁹ Ọgbokpa ọ she suọ abi a li ri ungmemhi oyi Eshinęba a gbe akanya. Itobọ ona mhi rọ ghele shi ingme oyęę. Ama mhia nono ni a fialo-a shi emini o khi onete, ama a khi fialo-a shi emhi onobe.

²⁰ Eshinęba oyi opfomhę ọ ya kele guoghọ ọkphaghie-a shi ę ękowę. Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue oyawa o ke deba ę nya.

²¹ ITimoti ni anye ga a gbe akanya, ọọ tşę ę. Ighọ khi iLushosi ali iJasi ali iSosipata, ni anye ga khi iJu.‡

²² Mhemhę iTetiusi ni mhi ri ugba ma a kękę ebe ona na iPolu, mhi tşę ę, abi oni ọ miesuọ. ²³ IGayusi ni ọ ri owa oyọli na mhę kushi, ni ọ gbo ri ukpęloe ę khu mhę, ni ọ lama eni e miesuọ e ke legba owa oyọli, ọọ tşę ę.

Erasitosi, ni ọ ri ikpagho ọ shi na ęoli oyęwę ali inyoghuo anye ikhi iKaritusi, ęę tşę ę.§ ²⁴ [Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue oyawa o ka nu ę la, Atse.]

²⁵ Ufumhi khi oyi Eshinęba! Lọli ọ dobe rę migha shi irudunga oyę ę abi o li de shi oni usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi rọ ọ tse abọ, ali ni o de shi irọkhasę oyi osheli ni a rọ sheli agbọagbọ elemhi ikpe ebubu ni e dọşę. ²⁶ Ama mena, a she ri oni igęsikia khase, rọte akękę shi ekę enayi emekęguele, abi Eshinęba ni ọ la ọ agbọagbọ ọ mhęşę ọli a li rọli khase ishishi nya, ini e ba miesuọ ni e suọ esọ na lue. ²⁷ Eshinęba ọna ilęşę, a ri ufumhi na agbọagbọ, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti! Atşę.

† 16:13 Li zę iMak 15.21 ‡ 16:21 Li zę Ika 16.1

§ 16:23 Li zę Ika 19.29; 1 iKori 1.14; 2 iTimo 4.20

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi egbo iKoritia Eni e miesuo

Otse oyi iPolu

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghwo awa iSositensisi.

² Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la iKoriti, ikhi eni Eshinegba o lu e khi egbo eyoli. Eri o re e khi egbo ni e pfuase rote obo oyi iJesu iKirisiti, abi o li egbo ni e miesuo ashakhasha.*

³ Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

IPolu o ri ikphemhi na Eshinegba

⁴ Eghenge kpa mhi ro kphemhi e na Eshinegba oyemhe irari okhale ni o ri ele na e rote obo oyi iJesu iKirisiti. ⁵ O she re mholi epfue odekhode el-emhi iguengme ungmehi ali ilese nya. ⁶ Oni usomhi oyi iKirisiti o she lo e egbe shito egbegbo. ⁷ Irarigho, isomhopfa ayemhe okhoghuo o ke to e abi a li migha khe ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni a la roli ya khasa. ⁸ O ya mu e mhue gbaa ya ramhi ukpese, ni a khi eni ea mhue umhaguekia, a khi ogbele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ya bhale. ⁹ Eshinegba ni o lu e ni a nu omi oli iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhue ugamhi kugbe, oni a ri egbe e nga o khi.

Okemhi ni o la eni e miesuo iteva

¹⁰ Inyoghwo-mhe mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa lema e, ee nya a ke yemhe na egbe ini okemhi o khi lo e le, ali ni a mholi udu oghuo ali usamhi oghuo. ¹¹ Egbo eghuo na

omhue-apfe oyi iKiloe e gueye mhe khi iwola e la e iteva. ¹² Emini mhi ri onana ngme khi, ogbogbo oo ngme unu ododa, oghuo o khe, "IPolu mhia deba," olese oo, "Apolosi mhia deba," olese oo, "IPita mhia deba," olese oo, "iKirisiti mhia deba."† ¹³ Eri a kemhi iKirisiti? IPolu a gbe-a shi oora apfida na e? Abi khi eva oyi iPolu a ro batazi e? Eniye odukhokho eyi iPolu a khi? ¹⁴ Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi aa batazi onge e, se ni iKirisipusi ali iGayusi.† ¹⁵ Irarigho, onge e o ya lie khi mhi ri eva oyemhe batazi lue. ¹⁶ Mhi lese khi mhi batazi apfe iSitefanasi, mhi aa ke sato ini mhi li batazi ogboese.§ ¹⁷ Irari khi iKirisiti o ghie mhe mhi ke batazi egbo, ama mhi ke kia gue ungmehi oyoli le ni o rote ilese oyi ogbo bhale. Ini eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida o khi mele afue-a.

iKirisiti ni o khi ilese ali ekpabo

¹⁸ Irari khi eri ungmehi oyi apfida o khi afue shi esu oyi egbo ni ee pfua o, ama awa ni a mie e pfuese, ekpabo oyi Eshinegba o khi na awa. ¹⁹ Irari khi Ebe-no-pfuase oo li, "Mhi ya pfueche egbhali oyi eni e mholi egbhali-a, mhi bi ileasingme oyi eni e ri ele khi wewe e gue ebe ma."*

²⁰ Mena, ashi ona ileasingme o migha? Ashi oguebe o la? Ashi eni e gue khako ena agbo namo e migha? Oa khi eri Eshinegba o ri egbhali ni e la agbo ona mele ooyeghe-a?† ²¹ Eri Eshinegba o ri ileasingme oyi lolighuo ze khi egbo ea rote ilese oyewe lese oli. Ochoghoo, eri o ghole Eshinegba ni o rote itsabo oyi usomhi ni egbo ee khi oyeghe lo, tsumhi eni e mie oni usomhi suo. ²² Egbo iJu, irokhase eyi onyaloa e migha khe, egbo iGiriki ee nono ileasingme, ²³ ama eri anye ri iKirisiti ni a gbe-a tama apfida tse abo usomhi ona, o ri elemhi a bi egbo iJu,

* **1:2** Li ze Ika 18.1 † **1:12** Li ze Ika 18.24 † **1:14** Li ze Ika 18.8; 19.29; iRom 16.23 § **1:16** Li ze 1 iKori 16.15 * **1:19** Li ze Aza 29.14 † **1:20** Li ze iJobu 12.17; Aza 19.12; 33.18; 44.25

o khi oyege shi eso oyi egbo iJeta, ²⁴ ama egbo ni Eshinegba o lu, ghe iJu ali iGiriki e me oni usomhi oyi iKirisiti shi khi ekpabo ali ilese oyi Eshinegba o khi. ²⁵ Irari khi emini o li abi umhalese oyi Eshinegba, o mhuẹ ilese dose egbhali oyi ogbo, emini o li abi olosemhe oyi Eshinegba o mhuẹ itoto dose ekpabo oyi ogbo.

²⁶ Inyoghuo, a sato emini a kpe khi neni Eshinegba o lu e. Egbo ena agbo ona ea bino shi eni e mholi ugbhe, ali khi o a khi ebubu e e fialo-a, o a khi ebubu e e khi ekhemhuẹ. ²⁷ Eri Eshinegba o ze emini egbo e bino shi emhi eyeghe elemhi agbo ona ke, o rewe ri omama mu elesingme. O ze emini e mhuẹ ochi elemhi agbo ona ro khi eni e mhuẹ ekpabo unu-a.

²⁸ Eshinegba o ze emini ea mu eloe na agbo ona ali emini egbo e ri eloe gbe, ni e ro shi afue. O rewe ri emini egbo ea bino khi e mu eloe mele afue-a, ²⁹ ini ogbokhoghuo o khi dobe la odalo oyi Eshinegba tono obọ udu. ³⁰ Irari khi loli o ku awa ali iJesu iKirisiti gbe. iKirisiti ni o khi ilese ni o rote obọ oyi Eshinegba bhale. Emini a ri ona ngme khi, loli o khi ipfuase ali ipofuase ali ipfasheke oyawa. ³¹ Irari ona, Ebe-no-pfuase o ro lie, "Onini o da nono ni loli tono obọ udu, o ke ri emini Onomhuẹ o riele tono obọ udu." †

2

¹ Inyoghuo, abi mhi ro bhale olieye e ya tsabo osheli igesikia ni o la ungmemhi oyi Eshinegba, mhi aa lii ngme ingmemhi ena ghogighogi, wekhi eri mhi rokhasẹ khi mhii wena gba. ² Irari khi abi mhi ro la iteva oye, eri mhi rue udu emhikpa-a, mhi ri udu lese shi ingme oyi iJesu iKirisiti ali eghuli ni o ghu shi apfida. ³ Onana o ze khi abi mhi ro te eke bhale, eri mhi li abi oni o a mhuẹ ochi, ulishi o remhe kpheli.* ⁴ Abi mhi ro sese e, ni mhi ro tse abo ungmemhi gueye e, mhi aa ri ilese dose ali eta-olelemhunu nu e ngme. Ama eri mhi ri ekpabo oyi

Ayemhe oyi Eshinegba khase. ⁵ Ini irudunga ni a mhuẹ, o khi ya migha nga egbhali oyi ogbo, ama ekpabo oyi Eshinegba.

Ilesingme oyi Eshinegba

⁶ Usomhi ni o khi oyi elesingme anye gueye egbo ni e womhe eloe shi emhi irudunga. Ama o a khi ilese oyi agbo namo wekhi oyi eni e mhuẹ shi agbo namo, eni e ya mele afue-a. ⁷ Ingme osheli elesingme oyi Eshinegba mhia ngme. Ilesingme ni o ro sheli na egbo agbo agbo ni o she kpe gba shi eke khi awa ya mholi okemhi shi ufumhi oyoli. ⁸ Aa me oghie okhoghuo ighie ena agbo namo ni o lese oni elesingme ona. Ini o khia khi e lese lo, ea kha ta Onomhuẹ ni o mhuẹ ufumhi ma afida gbe-a. ⁹ Ama abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o,

"Ukpeloe okhoghuo o a me ne,
eso okhoghuo o a suo ne,
wekhi eri ogbokhoghuo
o sa udu oyoli ramhi o ghue,
emini Eshinegba o riele
shi eke e khe eni

e nono ingme oyoli." †

¹⁰ Ama Eshinegba o she roli khase awa rote Ayemhe oyoli. Irari khi eri Ayemhe o guano emhikpa, ya ramhi osheli ni Eshinegba o gba. ¹¹ Itobo khi Ayemhe ni o la ogbo egbe lueghuo o lese isamhi eyi oni ogbo. Igho ogbokhoghuo o a lese isamhi eyi Eshinegba, see ni Ayemhe oyi Eshinegba. ¹² Awa aa mie ayemhe oyi agbo ona, ochogho ayemhe ni o rote obọ Eshinegba bhale ni awa ro lese emhi nya ni Eshinegba o ro na awa afue-afue, awa mie.

¹³ Anye ea ya ngme ingmemhi ni a rote egbhali oyi ogbo sese, ama ingmemhi Ayemhe oyi Eshinegba o sese anye, anye lie sese egbo ni e la elemhi ayemhe, emini e khi emhi ayemhe, ni e khi egbegbo. ¹⁴ Ogbo ni o a da mhuẹ oni ayemhe ne, o a ya lese emini a ri emhi na Ayemhe oyi Eshinegba ngme. Ogbo oggho, afue emhi ayemhe e khi shi oli eloe, irari khi emini e khi

† 1:31 Li ze ijere 9.24 * 2:3 Li ze Ika 18.9 † 2:9 Li ze Aza 64.4

ode ayemhe, ayemhe a te e lese we. 15 Ogbò ni o da mhue oni ayemhe ne, o dobe ya lese udi emhikpa, ama egboese ea dobe ya lese abi oni ogbo ona o la o shi. 16 Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni oo, "Oghuo o lese udu oyi Onomhue?"

Ni o dobe ya ye oli ude?"

Ama khi, awa mholi udu oyi iKirisiti.†

3

Okemhi ni o la iteva igbaa oyi eni emie iJesu iKirisiti suo na iKoriti

1 Inyoghuo, mhi aa nu e ya ngme abi eni e mhue Ayemhe oyi Eshinegba, ama abi egbo ni e ngeli abi egbo na agbo, ali emofe elemhi irudunga oyi iKirisiti. 2 Loli mhi ro ri ameyinyeli na e da ni oa khi eminale ni e toto, irari khi aa mu egbe shi eminale ni e toto ne. Ramhi memena aa kie mu egbe ne.* 3 Egbo na agbo a kie khi. Emini o da ze khi a kiele e kpe ofuma deba egbe ali khi a nu egbe e e wola, ogho o rokhase khi egbo agbo a kie khi? Oa khi eri a kiele e ngeli abi egbo na agbo? 4 Ini otuoghuo elemhi e oo li, "IPolu mhia deba", ni olese o ro o li, Apolosi mhia deba, oa khi eri a ngeli abi egbo na agbo egho?†

5 Ini ee a bino oli bie, oghuo Apolosi o fe khi? Oghuo iPolu o khi. Eni ee ga eyi Eshinegba anye ga khi ni ee a rote obò oyanye miesuo. Eri ogbogbo oo gbe akanya oyoli ni Onomhue o rona li o gbe. 6 Mhemhe mhi ri ukpamhi ko, Apolosi o ku ameyinyeli o, ama Eshinegba o ze ni oni ukpamhi o ro fu.† 7 Oni o ro ko ali oni o ku ameyinyeli o, ea mu eloe. Se khi Eshinegba ni o ri emhi e fu. 8 Ikhioda oa la o na oni o ro ko ali oni o ku ameyinyeli o, Eshinegba o ya ri elele na ogbogbo abi o li gbe. 9 Irari khi eri anye kugbe e gbe ikanya na Eshinegba, ee a khi ishemhi oyoli.

Owa oyi Eshinegba a gbo khi. 10 Rote afu ni Eshinegba o ro na mhe, mhi

ro ri irogbekere gbe, abi oga oyi itsona. Onana egboese ee ma a nga. Eritse ogbogbo o lese abi o li ma a nga o. 11 Irari khi ogbokhoghuo oa ke gbo dobe ya ri irogbekere olese gbe dose oni Eshinegba o she ro gbe ni o khili iJesu iKirisiti. 12 Ini ogbokhoghuo o to nga oni irogbekere ona, ni o ro ri igolu to nga o, okekhi elomho, okekhi eche ni e ghale, okekhi eera, okekhi efolo, okekhi ifulo o ro to nga o. 13 A ya ri emini e la elemhi emini ogbogbo o ro to nga o khase gboo, ogbele iguezo. Erali a ro ya mhese emini o ro to nga bino ni a lese emini e la elemhi we. 14 Ini emini o ro to nga o, o pfue oni erali, a ya ri elele na li. 15 Ini e toa, opfu o gbe oli, ama a ya tsumhi oli. Eri-tse khi eri o ya li abi ogbo ni o na pfue elemhi erali. 16 Ee a lese khi owa ugamhi oyi Eshinegba a khi, ali khi Ayemhe oyi Eshinegba o la e egbe?§ 17 Ini ogbokhoghuo o yese Owa ugamhi Oniemhi oyi Eshinegba-a, Eshinegba o ya yese oni ogbo-a. Irari khi eri Owa ugamhi oyi Eshinegba, o pfuase, ali khi Owa Ugamhi oniemhi oyoli ee a khi.

18 A khi ke di egbe e. Ini onge e o nono ni loli khi oni o mholi ileasingme shi egheghe ni a la ena, o ka khi oyeghe ni o me asha khi oni o khi olesingme egbegbo. 19 Irari khi emini egbo na agbo ee bino shi ileasingme, afue Eshinegba o bino oli shi. Abi ebe o ngme, ni oo, "Eri Eshinegba o ri ilese dose eyi eni e lie khi wewe e lesingme riele we gbo mu."* 20 Asha olese o gbo ngme oli shi ebe khi, "Eshinegba o lese khi isamhi ni oni o lie khi loli lese dose oo sa khi ea mu ameyinyeli."† 21 Itobo igho, a khi ke ri ogbokhoghuo tono obò udu, irari khi emhikpa, eyi ee lo, 22 o khi iPolu o, okekhi Apolosi o, okekhi isefasi ni a gbolo a lu iPita o, okekhi agbo ali eghuli o, okekhi agbo onana ali ogbenako o, ee a ga mhue we nya. 23 Ee

† 2:16 Li ze Aza 40.13 * 3:2 Li ze Iburu 5.12-13 † 3:4 Li ze 1 iKori 1.12 † 3:6 Li ze Ika 18.4-11,24-28 § 3:16 Li ze 1 iKori 6.19; 2 iKori 6.16 * 3:19 Li ze iJobu 5.13 † 3:20 Li ze Iwolo 94.11

oye ẹ eyi iKirisiti a khi, ọni iKirisiti o khi oyi Ẹshinẹgba.

4

Ighiusomhi na ke eyi iKirisiti

¹ A ke sato anye egbe abi eni ẹ ẹ gbe akanya na iKirisiti ni a ri osheli oyi Ẹshinẹgba nga obọ. ² A zẹ ni a bhale ya ẹ khi ọni a ri emhi nga obọ, ọ ri igesikia deba li. ³ Ẹgboli oyemhẹ ọa laọ ini u gue mhẹ ẹzọ, o ke khi ikọtun na agbọ e gue mhẹ ẹzọ. Mhẹmhẹ mhi aa fẹ gue egbemhẹ ẹzọ. ⁴ Emhikhoghuo ọa nasẹ mhẹ udu ni ọ gue mhẹ ẹzọ, ama ogbo ọa liẹ khi abọ eyemhẹ e ma pfuasẹ gba. Onomhufe ọọ gue mhẹ ẹzọ. ⁵ Irarigho, a khi gue ogbokhoghuo ẹzọ ne neni egheghe iguezọ o ramhi. Migha ni Onomhufe ọ bhale ne. O ya rue emini a ro sheli alo ebili lasẹle ali emini e la ogbogbo udu, egheghe agho Ẹshinẹgba ọ ya kuẹghie ogbogbo abi o ti shi.

⁶ Emole, mhi she ri Apolosi ali egbemhẹ riele irokhokho khase ẹ ni a ro lesẹ abi ungmehi onana o ngme ni ọọ li, “A deba oni omhese ni o gbe akanya.” Aa khi ke liẹ khi ogghuo e, ọ ti dose olese. ⁷ Elo o la e egbe ni o ghore ẹ mu eloe? Elo a mholi ni ọa khi eri a roli na ẹ? Ini o khia khi eri a roli na ẹ, elo o zẹ ni a ro tonon obọ udu?

⁸ Ẹ ẹ a she ga mhufe emini a nono nya! Ẹ ẹ a she ga pfue se! Eri a ke a mhese abi ighie, anye tse anye ke khi eni ẹa mhufe! Aa kpa liẹ khi egbegbo a khili ighie, ishegho ni anye li nu ẹ ke mhese! ⁹ O li mhẹ eloe khi anye ighiusomhi na ke, Ẹshinẹgba ọ ro shi asha ni o ga kholo ne nya. Eri anye li abi ighumha ni a rue ẹ je obini olele ni a te ya gbolo we-a. Ni anye khi emhi ofeli ni egbo na agbo ẹ ẹ gia, ali ni igeni ẹ ẹ gia. ¹⁰ Irari oyi iKirisiti a ro bino anye shi eyeghe, ama ẹ ẹ a khi eni e lolo mholi ilesingme elemhi iKirisiti. Anye aa mholi ekpabo, ama ẹ ẹ a mholi ekpabo, ali khi egbo ẹa mu ekpe ẹ na anye, a mu ekpe ẹ na ẹ. ¹¹ Ya ramhi amo, okiamhi ali okiamẹ o gbe

anye ramhi, anye aa mholi emini a so, se ni ijeje ide. A ri ukpeloe a gbe anye, anye aa mholi ashini a la. ¹² Anye roshaka ri abo eyi anye ẹ gbe ikanya. Ini egbo ẹ ku itse ẹ na anye, anye ẹ ku isemhe na we, ini a mu okholi vule shi anye ọ, anye ri egbe mie.* ¹³ Ini ogbo ọ yese anye eva-a, anye ri unu ni o pfomhe soli ọ. Ramhi memena, eri a bino anye shi egbo afufe ali iku ni e la agbo. ¹⁴ Aa khi eri mhi keke ebe ona ghi ẹ ni mhi ro ri omama mu ẹ. Eri mhia nono ni mhi kpaghie ẹ obọ, abi eni e bia eniye e liẹ nono ni wewe e kpaghie imi we obọ. ¹⁵ U dobe ya mholi egbo agbele igbe (10,000) ododa ni ẹ sese ẹ ungmehi oyi ikirisiti, ama ita ogghuo u lese mholi. Mhẹmhẹ khi ita ẹ, ẹ ẹ a khi imimhe rote usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi sese ẹ. ¹⁶ Irarigho mhia nono ni a ke khonya mhe.† ¹⁷ Ona o zẹ ni mhi ro ghi iTimoti ghi ẹ. Eri mhi nono ingme oyoli abi omọ ni mhi bia, ali khi ọni ọọ ga oyi Ẹshinẹgba ni ọ ri igesikia a gbe akanya na Onomhufe ọ khi. ITimoti ọ ya gueye ẹ angeli oyemhẹ abi mhi liẹ deba iKirisiti ali abi oni angeli oyemhẹ o li de shi osese ni mhia sese ingme oyi iKirisiti elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo kpa.

¹⁸ Eghuo elemhi ẹ, e tsua ipfua eke abine khi mhi aa ke ẹ bhale ya feli ẹ. ¹⁹ O kha ghole Onomhufe, mhi ya keke bhale oobo. Egheghe agho, mhẹmhẹghuo mhi ya me abi eni egbo ni ẹ tsua ipfua eke egbo e liẹ ngme, ni mhi gbo me ekpabo nabi ẹ khi wewe e mholi. ²⁰ Irari eghiele ni Ẹshinẹgba ọ le shi awa udu, ọa khi oyi ungmehi unu tse, ama oyi ekpabo lo. ²¹ Elo a nono ni mhi li ini mhi bhale? Mhi rue utali mholi obọ bhale, abi mhi ri ayemhe inono ali o pfomhe bhale?

5

A khu inyoghuo na itsebo iteva ya fie

¹ Mhi suo khi angeli itsebo e la iteva oye ẹ. Onabi aa ya me iteva oyi eni ẹa miesuo kpa, a ga me iteva oye. Ni o

* 4:12 Li zẹ Ika 18.3 † 4:16 Li zẹ 1 iKori 11.1; iFili 3.17

ramhi khi ọgbọ ọ nu inyọli ọnuzava a gbhe.* ² A gbo ti ipfuabọ a nga, ocho ni egbe e kha rọ pfo ẹ-a, ramhi ni a rọ khu ọgbọ ọghọghọ iteva oyẹẹ lasele. ³ Abi o rọ tseku khia khi mhi nuata shi ẹ egbe alo-gbugbugbu, ayemhe oyemhe o nu ẹ la. Mhi she pfa ẹzọ mu ọgbọ ni ọ riele emhi onana, abine khi mhi la aghọ. ⁴ Irarighọ, ini a ri eva oyi Ọnọmhue iJesu lona kugbe, ali ni ayemhe oyemhe o rọ nu ẹ la, ali ni ekpabọ eyi Ọnọmhue ọ rọ la ẹ iteva, ⁵ a rue ọgbọ ọghọghọ abọ-a na ọkphaghie, ni ọ pfueche idiegbe eyọli-a, ini a pfuese ayemhe oyọli ini iJesu Ọnọmhue ọ bhale.

⁶ O ma khọlọ gba khi a tsua ipfuabọ eke. Ni a rọ ọ zẹ ni ẹgbọ enana e la iteva oyẹẹ. Aa lese khi eri e li abi umiesobọ oghuo ni o ri oili gbolo enekpọle-a?† ⁷ A rue ọgbọ ọkhọlọ onana iteva oyẹẹ lasele, ni a me asha la ipfuase. IKirisiti khi omi osumha oyi iPasova ni a she rọ luase obo na awa.‡ ⁸ A khi zẹ ni awa ke riele imu elemhi ọkhọlọ ilili ni o li abine khi a kemhi ibuledi ni a ri ifuma nye. Awa khi eni e pfuase ali ena igesikia, ni awa ke ri ibuledi ni aa ri ifuma nye li imu.§ ⁹ Abi mhi rọ kpẹ te odode keke ebe ghi ẹ, mhi gueye ẹ a khi nu ọgbọ na itsẹbọ ke kia kugbe. ¹⁰ Ama ọa khi ingme oyi ẹgbọ ena agbọ mhi ngme. Irari khi u mema ya lase elemhi agbọ le neni u wa kie ẹgbọ ni ẹ ku itsẹbọ, ali ena emhi itoegbe ali ighiatọ ali eni ẹ ga ikhumhi. ¹¹ Emini mhi ri onana ngme khi, a khi nu oni ọ miesuọ ọlo-ẹgbhọli, ni ọọ ku itsẹbọ kia kugbe, ọkekhi ọgbọ emhi itoegbe o, ọkekhi oni ọ ga ikhumhi, ọkekhi oni ọ yese ọgbọ eva-a, ọkekhi ọdonyọ pfueche egbe-a, ọkekhi oni ọ riele alile. Khi ga nu ẹgbọ eghọghọ le eminale kugbe.

¹² Ọa khi akanya oyawa ni awa ke gue ena odatọ ni ẹa miesuọ ẹzọ. Ena elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ tse ni e lina ngeli awa kha lese ke gue ẹzọ ¹³ Eshinegba ọ ya gue

eni ẹa miesuọ ẹzọ, ama abi Ebe-nopfuase o ngme ọli khi, “A khu ọgbọ ọkhọlọ ọghọghọ ẹ iteva le.”*

6

Eni e mie suọ e khi ke lu egbe ẹzọ ikọtu

¹ Ini abi a li ga miesuọ abi inyoghuo a me ingme, elo o zẹ khi a lu egbe ẹzọ shi ikọtu oyi esọ-ẹzọ ni ẹa miesuọ, ocho ni a kha rọ zẹ ni eni e miesuọ e sọ ẹẹ oni ingme? ² Aa lese khi awa ni awa miesuọ, khi awa ya gue ẹgbọ na agbọ ẹzọ? Ẹẹ ni a khi eni e ya gue agbọ ẹzọ, aa dobe a sọ shi ukuku ingme ifuabọ eyẹẹ? ³ Aa lese khi awa ni awa miesuọ, khi awa ya gue igeni ẹzọ? Seẹ awa aa li ke dobe ẹ sọ egbe awa ikuku ingme na agbọ ona. ⁴ Elo o zẹ ni a rọ ọ tsua ingme ni a me ogbele kpa ke ghi esọ-ẹzọ ni ẹa mhue unu shi ingme igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ? ⁵ Eri mhia ngme ona ni omama o mu ẹ. Eri aa me ọngeẹ ni ọ lese ingme iteva oyẹẹ, ni ọ dobe ya ri inyoghuo aava ni e miesuọ riele? ⁶ Elo o zẹ ni ọngeẹ ọ rọ ọ rue inyoghuo ọli le deba eni ẹa miesuọ ni e rọli gue ẹzọ?

⁷ Emini o da zẹ khi a me iluegbe-ẹzọ ikọtu iteva oyẹẹ ne, eri o rokhase khi eni e de a khi. Oni u kha rọ ri egbe mie ini a lue na ẹ, ni u kha rọ lama ni a li ẹ le, ⁸ u ri ochoghọ vu ya lue na ẹgbọ, u li we ẹ le, gbo li shi eni e miesuọ elese.

⁹ A lese gboo khi ọna ọkhọlọ ọa ya lo Eghiele oyi Eshinegba. Aa khi di egbe ẹ. Ẹgbọ ni ẹ ku itsẹbọ, okekhi eni ẹ ga ikhumhi, okekhi eni ẹ kia okia, okekhi emose idegbe, ali emose ni e nu emose enabi wewe ẹ gbhe, ¹⁰ li shi ighiatọ, okekhi ena emhi ituegbe, okekhi edonyọ yese egbe-a, okekhi eni ẹ yese ẹgbọ eva, we khi eni e li ẹgbọ a le, e ya lo Eghiele oyi Eshinegba. ¹¹ Eghẹghẹ o la ọ ni ẹẹ a rọ kpẹ la agbọ oghọghọ, ama a she khuşe ẹ olamhe-a, a khuşe-a pfuase, a pfa na ẹ, rọte eva oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue ali Ayemhe oyi Eshinegba oyawa.

* 5:1 Li zẹ iDeut 22.30 † 5:6 Li zẹ iGal 5.9 ‡ 5:7 Li zẹ Okiali 12.5 § 5:8 Li zẹ Okiali 13.7; iDeut 16.3 * 5:13 Li zẹ iDeut 13.5; 17.7

Khi ke gbe ikanya itsebo

12 Ogbọ ọ dobe ya lie, “Emini o ghole mhe mhi dobe ya rieḷe.” Ama mhi ẹ ọli, “Aa khi emhikpa e ti ni u rieḷe.” Ali khi ini mhi tseku dobe ya rieḷe emhikpa, mhi aa gbudu mele oghumha oyi emhikhoghuo-a.* 13 Wa lie khi, “Eminale khi oyi akpidi lo, ali khi akpidi o khi oyi eminale.” Igesikia onana o khi, ama eḷeghuo, Eshinegba ọ ya yese we-a. Ama aa rieḷe idiegbe eyawa shi itsebo ilili. Eri a rieḷe idiegbe, ni awa rewe ke ga Onomhue. Ali khi idiegbe oyawa oo mu Onomhue egbe gba. 14 Ali khi Eshinegba ọ ya ri ekpabo eyoli guise awa eghuli le, abi ọ guise Onomhue oyawa eghuli le. 15 Aa lese khi idiegbe oyawa khi uguabo idiegbe oyi iKirisiti lo. Eri ogbọ ọ ke ya rue uguabo idiegbe oyi iKirisiti, ọ ke ku ọli gbe uguabo oyi adegbe? Oa ze ya li! 16 Abi aa lese khi ogbọ ni ọ da le deba adegbe ne, khi ọ she to egboli ma oni adegbe ọ? Idiegbe oghuo e ke khi, irari khi ebe ọọ li, “Wewe avavava, idiegbe oghuo e ke khi.”† 17 Ama ogbọ ni ọ da to ma Onomhue ọ ne, ayemhe oghuo e ke khi.

18 Me itsebo ikuku na, olamhe okhoghuo ọa la ọ ni o ri ichimhi a mu ogbọ abi olamhe itsebo ikuku. Irari khi olamhe itsebo ikuku oo re e lamhe shi idiegbe oyi yeye ghuo ọ. 19 Aa lese khi idiegbe oye e khi owa ugamhi oyi Ayemhe-no-pfuase lo, ni o la idiegbe oye, ni Eshinegba ọ ro na e? Oa ke khi yeye u mholi egbe e,‡ 20 irari khi eri Eshinegba ọ de ghale. Irarigho, u mema ya ri idiegbe eye ri ufumhi na Eshinegba.

7

Ingme ingeli oyi omose ali okpotso

1 Ni mhi ro so shi ogbọ ni a keke shi ebe ya mhila mhe.

O ti ini omose ali okpotso ea ya le deba egbe. 2 Ama irari itsebo, omose ogbogbo ali ughue ọli e ke le deba

egbe, okpotso ali odoli e ke le deba egbe. 3 Omose ọ khi ri okiamhi ughue gbe ughue ọli, okpotso ọ khi li ri okiamhi ughue gbe odoli. 4 Okpotso lolighuo ọa mholi idiegbe oyoli, ama odoli ọ mholi we. Igho o li khi egbe oyi omose, ọa khi omose lolighuo ọ mholi idiegbe eyoli, ama ughue ọli ọ li mholi we. 5 A khi kie egbe, see khi omose ali okpotso e lama shi egbe ọ khi wewe e ya nuata shi iledeba-egbe ne, ni e me asha mholi ukuku eghenge ro so iromhi. Oni eghenge o kha dose se, e gbo bhale ya lona, ini okphaghe ọ khi me asha mu we fe, irari khi egbe ea ze e mu shi ingme ughue. 6 Eri mhi khokho ona na e, ọa khi ushi ni mhi shi e shi eke na e. 7 O ma kha ti gba ini ogbokpa ọ dobe ya la ọ ni ọa rue okpotso shi abi mhemhe lo. Ama awa nya awa aa li abeghuo. Eshinegba ọ somhi ogbogbo isomhopfa ododa. Ona ọ kha mholi ona, olese ọ mholi ogho.

8 Ee ni aa la ughue ghue ali esamhi-olimhi, o ti ne ini ea bie ye ughue abi mhemhe. 9 Ama ini ea dobe ya mu egbe we, e ke le ughue. O tine ni a ye ughue dose ocho ni a ro ya shito, egbe ee lala e shi ingme ughue.

10 Ee ni a la ughue, mhi mheso ona na e, ni ọa rote obọ oyemhe bhale, ama obọ oyi Onomhue. Okpotso ọ khi rote obọ oyi odoli vu. 11 Ama ini ọ li ghọ, ọ khi gbo ye ughue olese ghue, ochoghọ ọ ka nu odoli ro rieḷe. Omose ọ khi gbudu khu ughue ọli.*

12 Ee oye enekpole, mhi gue ona ye e, mhemhe mhi ngme ona, ọa khi Onomhue. Ini omose ni ọ miesuo ọ rue okpotso ni ọa miesuo ughue, o kha ghole oni okpotso ni ọ ro nu oni omose shito, oni omose ọ khi khu ọli. 13 Ini okpotso ni ọ miesuo ọ ngeli na omose ni ọa miesuo, ni oni omose ọ ro mholi oghuemhe khi loli ya kie ri oni okpotso shi, oni okpotso ọ khi pfa oni ughue-a. 14 Irari khi okpotso ni ọ miesuo ọọ rue ipfuase e bhale ughue oyoli, ali khi omose ni ọ miesuo ọ ri ipfuase e bhale

* 6:12 Li ze 1 iKori 10.23 † 6:16 Li ze Igbae 2.24 ‡ 6:19 Li ze 1 iKori 3.16; 2 iKori 6.16 * 7:11 Li ze iMat 5.32; 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18

ughue oyoli. Ini ọa khi igho lo, imi e, eni ẹa pfuase e kha khi, ama abi o ke li ena khi, a she khuese we-a pfuase.

¹⁵ Ama ini oni ọa miesuo elemhi wewe aava, ọọ nono ni loli lase oni ughue le, ọ ke vu. Emhikhoghuo ọa ke la akana ya mu omose okekhi okpotso ni ọ miesuo mhue ini a me na. Eri Eshinegba ọ lu awa ni awa ro la agbo opfomhe. ¹⁶ Yeye okpotso, u fe lese ini itobo oye ode ọ kha ro mhue imiepfuese? Abi khi, yeye omose u lese ini itobo oye ughue ọ kha ro mhue imiepfuese?

¹⁷ Abibi o tseku li, ogbogbo ọ migha ashini ọ la ni Eshinegba ọ ro lu oli, ali emini ọ lu oli shi. Ona o khi omhese ni mhi ro na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. ¹⁸ Ini omose ọ she shele-a neni Eshinegba ọ lu oli, ọ khi mu oli pfi riele. Ini omose ọa shele-a ne neni a lu oli, ọ khi ya shele-a. ¹⁹ Ọa mhue abi o ngme, ini ogbo ọ shele-a okekha khi ọa shele-a, emini o mema mu egbe khi, ni a ro ri ishi eyi Eshinegba gbe akanya. ²⁰ Ogbogbo ọ kie li abi ọ la ọ shi ni Eshinegba ọ ro lu oli. ²¹ Oghumha u khi ni Eshinegba ọ ro lue? Khi ze ni ogho o nase udu. Ama ini u me asha ya pfa egbe e ọ le, li gho. ²² Irari khi oni ọ khi oghumha ni Onomhue ọ ro lu oli, oni a rue abo-a ọ ke khi, igho li khi oni a rue abo-a ni Onomhue ọ ro lu oli, oghumha oyi Onomhue ọ ke khi. ²³ Eri a de e ghale, irarigho a khi gbo khi oghumha oyi ogboese. ²⁴ Inyoghuo, ogbogbo ọ nu Eshinegba la abi ọ li ni a ro lu e.

²⁵ Shi ingme oyi ozele ni ẹa mu ughue ghue. Mhi aa rote obo oyi Onomhue mie ushi ni mhi ya shi na we, ama mhi ri ushi oyemhe bhale abi oni a ri itobo ilelemhi khi oni a ri egbe e nga. ²⁶ Ini a bino ingme ni a me agbo memena, mhi sa khi o ti ini ogbo ọ bie shito abi ọ li. ²⁷ U kha la ughue se, khi dua ni u pfa li-a. Ini waa la ughue ne, khi dua abi u li ya lo ọ. ²⁸ Ama ini o khia khi u lo ughue, waa pfido, ini o rie khia khi u waa mu ughue ghue. Ama eni e rue ikpotso, e

ya mholi anasemhe elemhi agbo ona, mhi aa nono ni a me onana.

²⁹ Inyoghuo emini mhi ri ona ngme khi eghenge o ke she. Ro te memena vu, emose ni e rue ikpotso, ughue we e khi mu we egbe dose. ³⁰ Eni e vie, e khi ze ni o lo we egbe dose ode. Eni e ghele, e khi ze ni oghelere rue we vu, eni e de emhi, e khi ze ni emini e de e lo we alo, ³¹ eni e mholi emini e ri emhi na agbo ọ riele, e khi ze ni e rue we udu vu. Irari khi abi agbo ona o lao shi memena, o she e dose.

³² Mhia nono ni a rue udu ayele le. Omose ni ọa rue okpotso, ikanya eyi Onomhue ẹa ku oli ele-a, irari khi eri ọ nono abi loli lie riele oghuemhe oyi Onomhue. ³³ Ama omose ni ọ rue okpotso shi, eri isamhi agbo ee nase oli udu, irari khi eri ọ dua ni loli ri egbe ke mu ughue oli. ³⁴ Irarigho, eri isamhi eyoli e kemhi eva. Eri omueshi ni ọa ye ughue, okekhi, omueshi ni omose ọa ta owe lase ghue, ingme eyi Onomhue e mu oli egbe. Eri ọ dua ni loli ri idiegbe ali ayemhe oyoli na akanya oyi Onomhue pfo nya. Ama okpotso ni ọ ye ughue, emhi agbo ọ sa, irari khi eri ọọ dua abi loli li ri egbe e ke mu odo.

³⁵ Eri mhi a ngme onana ni mhi kpaghie e obo, ọa khi eri mhia nono ni mhi zu e ode, ini a khi la ughue. Ochoghho eri mhia nono ni a ke riele emini o te ode, ini udu oye o khi kemhi eva shi iregbena Onomhue pfo oye.

³⁶ Ini omose ọ me khi egbe ẹa ke ze loli e mu deba omueshi oyoli ni omose ọa ta owe lase ghue, ni e ga lama na egbe khi wewe e ya ri egbe shi. Ni ọ ro she te ni ọ ye ughue abi o ye ni o, ọ rue oni omueshi ughue abi o ghole oli shi. Ọa lamhe. ³⁷ Ama omose ni ọ me khi loli mholi udu no toto ni ọ dobe ya mu egboli mhue. Ini ọ lama shi udu oyoli khi loli ẹa ya rue oni omueshi oyelue ne, oni omose ọna ọ guẹ kia. ³⁸ Ogbọ ni ọ rue omueshi oyoli ughue ọ guẹ kia. Oni ọa rue oli, loli ọ guẹ kia ne.

³⁹ Okpotso ni ọ la ughue, ọa gbudu rote obo oyi odoli vu ini ọ da kie

la agbọ. Ama ini ọdọli ọ ghua, ọ dobe ya ngeli na ọmọse ni ọ nono, ama ọmọse ọni ọ miesuọ ọ mema ya khi. ⁴⁰ Abi mhemhe sọ oni ingme shi khi, ọ ya mhọli oghẹle ne ini ọ shito khi ọa bie ke ngeli. Mhi sa khi mhi mhọli Ayemhe oyi Eshinegba ni mhi rọ ọ ngme ona.

8

Eminale ni a rọ luase ikhumhi

¹ Mena ni mhi rọ ngme nga ogbọ ni a mhila mhe ingme eminale ni a rọ luase ikhumhi.

Awa lese khi, “Awa nya awa ga mhọli ilese,” ingme ona. Eri ilese o ri ogbọ a ti-ipfuabọ nga ke titi egbe, ama eri inono o ri awa a kpaghie egbe obọ. ² Oni ọ dabi khi lolu lese gba, ọa kie lolo lese abi ọ kha li lese ne. ³ Ama ogbọ ni ọ nono ingme oyi Eshinegba, Eshinegba ọ lese ọli.

⁴ Ama memena, ingme oyi eminale ni a rọ luase ikhumhi, awa lese khi ikhumhi ọa khi emhikhoghuo elemhi agbọ, ali khi Eshinegba oghuo ọ khi. ⁵ Ini a tseku me emini a lu ilitsa ali ekhemhue, o khi eni e la idane o, okekhi ena ekekhe, ongewe ọa khi Eshinegba wekhi Onomhue. ⁶ Ama oyawa khi, Eshinegba oghuo kpe awa mhọli, ikhi ita ni emhikpa e rọte obọ oyọli bhale, ali oni awa la agbọ na, ali khi Onomhue oghuo ọ la ọ, ni ọ khi iJesu iKirisiti ni emhikpa e rọte obọ oyọli bhale ali ni awa rọte obọ oyọli la agbọ.

⁷ Ama ọa khi eni e miesuọ nya e lese igesikia onana khi afue ilitsa e khi. Ama ingme oyi eni ilitsa ena, o she lo egbọ eghoghọ egbe ramhi khi ini e le eminale ni a rọ luasobo eghoghọ, eri ọ li we egbe khi eni ilitsa e lie ga eghọ. Eri ona ọọ yese udu oyewe ni ọ gue we ezọ ọ-a, irari khi ọa lolo toto imiesuọ ne. ⁸ Ama eminale ẹa ti ogbọ ọ mama Eshinegba. Ẹa ri awa ya khi eni ẹa ti ini awa aa le, wekhi eri e ke ri awa ya ti ne ini awa le.

⁹ Ama a kuegbe-a ini afa ni awa mhue rọ ọ riefe emini o ghọle awa o khi ya khi ọzuode na ogboese ni ọa toto

imiesuọ, ni o rọli ya de pfilo olamhe. ¹⁰ Ini ogbọ ni ọ mhue udu ni ọa toto imiesuọ ne ọ fe me khi yeye ni u mhọli ilese, khi u la udi olitsa e le eminale, u sa khi oghọ ọa ya ri udu nali rọ ke le eminale ni a rọ luase olitsa? ¹¹ Ighọ oni ogbọ ni udu oyọli ọa toto eghọ ni ọ khi inyoghue ni iKirisiti ọ ghu-a na ọ li ya opfu-a itobọ ilese oye. ¹² Ini a da me na ne, iKirisiti u lue a na, ini u da lue na inyoghue ni a ga miesuọ, eri u wa kuale udu oyewe ni ọ gue we ezọ ni ọa toto eghọ utse. ¹³ Irarighọ, ini o da khia khi eminale ni mhi le o ri inyoghuo-mhe ya de pfilo olamhe ne, mhi aa ke gbo tigbe ya le eminale, ini mhi khi ya ze ni inyoghuo-mhe ọ de pfilo olamhe.

9

Afu ni aghiusomhi na kee ọ mhọli

¹ Elo e kpomhe ọ le? Mhi áá khi aghiusomhi na kee? Mhi áá she me iJesu Onomhue oyawa, mhi re e mie ọli suọ? ² Ini o tseku khia khi mhia khi aghiusomhi na kee shi egboese ọ, mhi aa li khi aghiusomhi na kee shi e ọ? Akanya ni mhi gbe iteva oye ọ rọkhasẹ khi aghiusomhi mhi khi shi e ọ.

³ Ina mhi li a sọ egbọ ni e ri unu a yese afu ni mhi mhọli-a, ⁴ eri mhi aa fu te ọ ni a ri eminale ali onyo a na shi akanya ni mhia gbe? ⁵ Mhi aa li fu te ọ ni mhi li e rue okpotso ni ọ miesuọ shi, abi ighiusomhi na kee enekpole, ali inyoghuo Onomhue ali iPita e li roshi. Eghẹghe aghọ ni mhi li ke rue ọli mhue obo ini mhia le asha? ⁶ Abi khi mhemhe ali iBanabasi tse anye lese khi eni e ri obọ oyewe e gbe akanya ke ri eminale na egbe anye le? ⁷ A me okhọli-okhue ni lolighuo ọ fali egbọli ota? Oghiale onoghuo ọa ya le emhi ekomhi eyọli? Oni ọ ri ena kia onoghuo ọa ya rọte ena eyọli da ameyeli?

⁸ Abi usamhi oyi egbọ o li mhi lie ngme ọli, abi khi eri ushi ọa li mu ma ọ? ⁹ Irari khi a keke ọli shi ebe Ushi oyi iMosisi, “Khi mu ẹna onokpo unu zu

ini u roli e mhele ikpamhi emhi.” In-
gme oyi ena we e khi Eshinegba o li gho
lese sa? * 10 Itobo oyawa o ro ngme
onana? Ii, irari oyanye a ro ligho keke
oli. Itobo khi ogo ni o gua o kha gua
ni oni o khiese o ro khiese, eri e ga roli
shi udu khi we we e ya mhue okemhi
shi eni emhi ekomhi. 11 Aborokhia khi
anye she ri emhi ayemhe ko iteva oye
e egho, anye khi eni e kha rote obo oye
e li khiese emhi ikpaghiobo ni a me
eloe. † 12 Ini o khia khi egboese e te ni a
ri ikpaghiobo e na, o a khi anye kha ga
mema te o ne? Ama anye ea rue ete-
awe oni afu ona.

Ochogh, eri anye ri egbe mie em-
ini anye me kpa ini anye khi zu
usomhi onete oyi iKirisiti ode. 13 Aa
lese khi eni e la Owa Oyi Eshinegba
a gbe akanya, khi oni owa e te e le
eminale, ali khi eni e la atete e ga, eri
e rote emini a ro luasobo e kemhi?
14 Igho, Onomhue o li mheso oli eni e
ri usomhi onete a tse abo, e rote o ke
le emhi. ‡

15 Ama mhia kie ri eni afu ena gbe
akanya deba e, wekhi eri mhi keke
ebe ona ni a ba ri ele emhi eghogh na
mhe. O tine ni mhi bie ghu-a ni ogo
o ro lie mhi khi tono obo udu. 16 Mhia
mhue afu ni mhi ro tono obo udu shi
usomhi onete ni mhi ro tse abo. Eri
a mheso oli na mhe. O ma kholo mhe
egbe ini mhia ri oni usomhi onete tse
abo! 17 Ini o khia khi eri mhia tsabo
ungmemhi oyi Eshinegba itobo khi o
ghole me. A ya fali mhe ota. Ama
ini o rie khia khi o a ghole mhe, emini
Eshinegba o ro nga mhe obo lo ni mhia
ri ele 18 Ighe ifata ni mhi ke ya mie
mena? Afa o khi na mhe ni mhi ke
tsabo oni usomhi onete, ni mhia khi
oki shi o, ni mhia mie emini e khi
eyemhe shi akanya oyi itsabo usomhi
onete.

19 Mhemhe ghue mhi mheso ona
na egbemhe, mhia khi oghumha oyi
ogbokhoghuo, ama mhi ri egbe mhe
mele oghumha oyi ogo kpa-a, ni mhi
ro lu ebubu egbo na iKirisiti abi mhi li

dobe. 20 Abi mhi ro nu egbo iJu u gbe
akanya, mhii ngeli abi ongi iJu ni mhi
ro dobe lu we. Abi o rie khia khi ushi
iMosisi o a mu me, mhi kiele e ngeli
abi oni ushi o mu ini mhi nu egbo ni
e la oni ushi gbe akanya, ni mhi dobe
lu we. 21 Igho o li khi, abi mhi ro nu
egbo iJeta e gbe akanya, mhi ngeli abi
ogbo ni o a khi iJu ni ushi iJu o a mu
ni mhi ro dobe lu we. Ona o lie khi
mhi aa ke ri ushi oyi Eshinegba a gbe
akanya, ama ushi oyi iKirisiti mhi ro
gbe akanya. 22 Ini mhi la ifuabo oyi
eni irudunga oyewe o a toto, irudunga
oyemhe o li abi oyewe, ni mhi ro dobe
lu we. Emhikpa mhia mela-a na egbo
nya, ni mhi ro tsumhi eghuo, ode ni
mhi ya te dobe ri ele oli kpa.

23 Enana nya, irari oyi usomhi
onete mhi ro ligho ni mhi mhue
okemhi shi ikhivose eyoli.

24 A lese khi ebubu egbo e migha
shi unamhi ni a na, ama oghuo elemhi
we o kpe na a pfo, ni o mie eleli
unamhi. Irarigho, a na ode ni a te ya
mie eleli oyi unamhi. 25 Eri ogo kpa ni
o la unamhi ya na o kpe e wena ushi
unamhi egbegbo. Eri ee na ni e mie
arula oghie ni oo ke-a. Ama arula ni
o la o agbo agbo awa na unamhi e shi.
26 Onana o ze ni mhi ro na unamhi
oyemhe sheshe ya ramhi ukpese. Loli
o ze ni mhia ro li abi ofiekpa ni oo pfi
ekpa kua irarogbe. 27 Eri mhia nase
egbe eyemhe ni mhi dobe mheso ke na
we. Mhi aa nono, ini mhi tsabo oni
usomhi onete ona se, ni mhi khi oni
a khu pfa.

10

*A rote okhe oyi egbo iZireni tse agua
ye egbo*

1 Inyoghue, mhia nono ni a sato em-
ini itita awa ni e deba iMosisi e me.
Oguese oyi otughunu o khukhu we,
we we nya e gbo rote oke ifulo ya dose
tselele.* 2 Elemhi otughunu ali oke
onemhi e la batazi abi eni e deba iMo-
sisi. 3 We we nya e le eminale ayemhe. †

* 9:9 Li ze iDeut 25.4; 1 iTimo 5.18 † 9:11 Li ze iRom 15.27 ‡ 9:14 Li ze iMat 10.10; iLuk 10.7

* 10:1 Li ze Okiali 13.21-22; 14.22-29 † 10:3 Li ze Okiali 16.35

⁴ E gbo da amẹ oyi ayemhẹ oghuo ni o rọte eche ayemhẹ ni oo deba wẹ tu. Oni eche khi iKirisiti.† ⁵ Abi o tseku li ghọ, egbe ẹa mu Eshinẹgba deba ebubu wẹ, itobọ ighọ, eri a miatse ilimhi eyewẹ ku odagbe ifufu. §

⁶ Mena, ena nya irọkhasẹ e khi na awa, ni o tse agua ye awa, awa khi mhue oghuemhẹ na emhi ebe abi wewẹ e li,* ⁷ wẹ khi ilita awa ya ga abi eghuo o e li. Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, “Eni egbo e shito le, e da, e gbe ishimhi idobie, e ku itsebo.”† ⁸ Awa khi khili ena itsebo abi eghuo o e li, ni o zẹ khi agbele uye ali ese, 23,000, e ghuloa ogbeleghuo.† ⁹ Awa khi mu Onomhue fe bino abi eghuo o e li, ni enye e ro gbolo we-a. § ¹⁰ Awa khi wolọ abi eghuo o e li ni Ageni eghuli o ro gbolo we-a.*

¹¹ Eri emhi ena nya e li wẹ, ni a ro sese awa ingme ele-lese, a keke wẹ shi eke tse agua ye awa ni awa la eghẹghẹ ikpukhokho agbo ona.

¹² Ini u dabi khi u migha, guẹ kia ini u khi de ode-a. ¹³ Aa me imufe okhoghuo ni a me egbe, ni ọa khi onabi egboese ẹa me ghue. Ama Eshinẹgba oni a ri egbe e nga lo. Ọa ya zẹ ni a mu e fe ni o fu dose e, ni aa ya dobe ri egbe mie. Ama ini a mu e fe, Eshinẹgba o ya ri ode ni a te ya pfue o bhale, ni a ro dobe ya ri egbe mie.

¹⁴ Irarigho, inyoghuo, a nuata shi ikhumhi o. ¹⁵ Eri mhi nu e ngme abi egbo elesingme. Eẹ ghuo a sa emini mhi ngme. ¹⁶ Ini awa rọte uko ni awa lema Eshinẹgba o khivose shi da, ọa khi ọlia eyi iKirisiti awa da? Ini awa le ibuledi ni awa kemhi, ọa khi idiegbe oyi iKirisiti ni awa le?† ¹⁷ Irari khi ibuledi oghuo o khi, awa nya ini awa tseku bu, idiegbe oghuo awa khi, irari khi eminale oghuo awa kemhi.

¹⁸ A sa ingme oyi egbo iZireni ghue. Ọa khi eri wewẹ nya ni e le eminale

ukhomhi atete ugamhi e ga mhọli obo shi oni ugamhi oyi Eshinẹgba egho?† ¹⁹ Eri mhi ri ona lie khi olitsa ali eminale ni a ro luase ọli khi egbegbi emhi e khi? ²⁰ Iiye o! Emini mhi a ngme khi, emini eni e ga ikhumhi e ro luase obo atete, okphaghiẹ e rewe e luase, ọa khi Eshinẹgba. Mhi aa nono ni a mhue kugbe iyemhẹ okphaghiẹ o. § ²¹ Wa ya rọte uko oyi Onomhue da, u gbo rọte uko oyi okphaghiẹ da. Wa ya rọte ukpeko oyi Onomhue le, u gbo te ukpeko oyi okphaghiẹ le. ²² Abi khi eri awa nono ni Onomhue o ke kpe ofuma? Eri awa dabi khi awa toto dose ọli?*

Epfua ni eni e miesuo e mhọli

²³ “Emini o ghole awa, awa dobe ya riẹle.” Abi a li ngme ọli. Ama aa khi emhikpa o mhọli eleli. “Emini o ghole awa awa dobe ya riẹle.” Ama aa khi emhikpa o mhọli ikpaghiobo.† ²⁴ Ogbo khoghuo o khi lese ke na shi onote oyi egbo li tse ama onete oyi egboese.

²⁵ Elamhi kpa ni a ro o de oki, ke de ọli le, khi ri irari udu oye ni ọọ gue e ezọ mhila ogbo okhoghuo shi o. ²⁶ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, “Eke ali emini e la o nya, khi Onomhue o ga mhọli wẹ.”†

²⁷ Ini ogbo ni ọa miesuo o lue ukue, ni u ro sa li shi udu khi u ya ye, le emimini o ro shi e eke. Khi mhila ogbo okhoghuo oyi udu ni ọọ gue ogbo ezọ. ²⁸ Ama ini ogbo khoghuo ọọ ye, “Eminale ona, ikhumhi a ro li luase.” Khi le oni eminale ogho, irari usamhi udu oyi oni o gueye ogho, ali irari udu oye. ²⁹ Aa khi irari usamhi udu oye, ama irari usamhi udu oyi oni ogbo ogho. “Elo o zẹ khi ogboese o ke ya khi ọzuode shi epfua oyemhẹ, irari udu oni o gue ogbo ezọ oyi ọli? ³⁰ Ini mhi kphemhi na Eshinẹgba shi eminale ni mhia le, elo o zẹ khi ogboese o ke

† **10:4** Li zẹ Okiali 17.6; iNọba 20.11 § **10:5** Li zẹ iNọba 14.29-30 * **10:6** Li zẹ iNọba 11.4 † **10:7** Li zẹ Okiali 32.6 † **10:8** Li zẹ iNọba 25.1-18 § **10:9** Li zẹ iNọba 21.5-6 * **10:10** Li zẹ iNọba 16.41-49 † **10:16** Li zẹ iMat 26.26-28; iMak 14.22-24; iLuk 22.19-20 † **10:18** Li zẹ iLev 7.6 § **10:20** Li zẹ iDeut 32.17 * **10:22** Li zẹ iDeut 32.21 † **10:23** Li zẹ 1 iKori 6.12 † **10:26** Li zẹ Iwolo 24.1

tsue mhe shi eminale ni mhi kphemhi shi?"

³¹ Abi o lao shi khi, emiemini u wa rięle kpa, ni u wa le, ni u wa da, rięle oli shi ufumhi oyi Eshinęba. ³² Khi ngeli angeli ni o ya ri ogbokhoghuo de, o khi egbọ iJu okekhi egbọ iJeta okekhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinęba. ³³ Eri mhi dua ni mhi rięle emini o ti ogbokpa eloe odekhode. Irari khi mhia lese na khu oyi mhemhe ghuo, ama oyi ogbokpa ini a mie we pfuese.

11

¹ A ke khonya mhe abi mhi lie khonya iKirisiti Onomhue.*

Ukhomhi iguese elemhi ugamhi

² Mhi kuęhie e shi abi a lie sato mhe egbe ni a ro a deba ose se ni mhi se se e.

³ Ama mhi a nono ni a lese khi iKirisiti o khi ukhomhi oyi omose nya, ali khi omose o khi ukhomhi oyi Okpotso. Ama Eshinęba o khi ukhomhi oyi iKirisiti. ⁴ Irarigho, omose ni oo so iromhi okekhi eri o ngme ungmehi imeguele, ni o ro da ri emhi guese ukhomhi ne, oyeghe o ro ghi iKirisiti ni o khi ukhomhi oyoli. ⁵ Igho okpotso okhoghuo ni oo so iromhi okekhi eri o ngme ungmehi imeguele, ni o ro da ri emhi khukhu ukhomhi ne, eri o yeghe-a, eri o ri odoli ni o khi ukhomhi oyoli she-a, eri o bie li abine khi o kpogholo itsu ukhomhia. ⁶ Ini okpotso o da khukhu ukhomhi ne, o ka ta itsu ukhomhi-a nyaa. Ini o da khia khi emhi omama oo khi ini okpotso o kpogholo itsu-a egho, o ke khukhu ukhomhi oyoli. ⁷ Oa ye ni omose o khukhu ukhomhi oyoli, irari khi irokhokho ali ufumhi oyi Eshinęba o khi. Ama okpotso ufumhi oyi omose o khi.† ⁸ Irari khi aa rote egbe oyi okpotso ma omose, ama idiegbe oyi omose a te ma okpotso. ⁹ Aa ma omose na okpotso, ama omose a ma okpotso na.‡ ¹⁰ Itobo onana, ali irari oyi igeni, okpotso o ke khukhu

ukhomhi oyoli ni o ro rokhase khi o kie la omhese oyi odoli.

¹¹ Elemhi Onomhue ni awa ga la, okpotso o khi ongeli, we khi omose o khi ongeli ni wewe aava ea mhue abi e lie rięle ugamhi kugbe. ¹² Irari khi abi a rote omose ma okpotso, igho okpotso o li bia omose. Ama emhikpa obo oyi Eshinęba e te bhale. ¹³ Ee ghuo a so o bino ini o ti ni okpotso o ke so iromhi lema Eshinęba o ri emhi khukhu ukhomhi elemhi owa ugamhi? ¹⁴ Abi a ma emhi nya shi rote eke vu, o se se e khi, omama o khi ni omose o ro mhue itsu ni e nue dolo shi ukhomhi? ¹⁵ Ama khi ini okpotso o mhue itsu ni e nue shi ukhomhi khi ufumhi ali isomhotse o khi na li? Eri a ri itsu ni e nuata na li ni o ro khukhu ukhomhi. ¹⁶ Ini ogbọ o nono ni loli khako shi ingme onana, emini mhi mhue ya ngme khi, anye-a mholi ode olese ni anye te e rięle, igho li khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinęba.

Ushi oyi Eminale no pfuase oyi Onomhue

(iMat 26.26-29; iMak 14.22-25; iLuk 22.14-20)

¹⁷ Rote omhese ni mhi ro bhale, mhi aa kuęhie e, irari khi ilona kugbe shi ugamhi oye e, oo li oyese dose onete. ¹⁸ Irari onodode, a she gueye mhe khi okemhi oo la iteva oye ini a lona ilegba abi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Mhi mie shi o khi igho o khi. ¹⁹ Aa me emini o ze khi aa ya khako. Ama oni ekhako ona o ya ri eni Eshinęba o mie iteva oyi e khase. ²⁰ Ini a lona kugbe shi oghuo, o khi eminale oyi Onomhue o khi ni a le, ²¹ Irari khi ini a le, aa ya migha ke egbe. Ogbogbo o rue eminale oyoli e le. Irarigho, eri eghuo e da pfueche egbe-a, eghuo ea ga me le kpa. ²² Aa mhue apfe oye e ni a la le ni a la da? Abi khi eri a ri eloe a gbe igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinęba? Eri a nono ni a ri omama mu egbọ ni ea mhue emhikhoghuo? Se a nono

* **11:1** Li ze 1 iKori 4.16; iFili 3.17 † **11:7** Li ze Igbae 1.26-27 ‡ **11:9** Li ze Igbae 2.18-23

ni mhi ngme shi onana? Eri mhi ya kueghie e mena? Iiye o!

²³ Irari khi obọ oyi Onomhue mhi te mie osese ni mhi sese e. Khi iJesu Onomhue, eliyose ni a roli de, o rue ibuledi, ²⁴ o kphemhi na Eshinegba o khi oli-a, o o li, "Idiegbe oyemhe na ni a ro na e, a ke li ona ro sato mhe egbe." ²⁵ Igho o gbo li, abi e ro le se. O rue uko onyo, o o li, "Onana o khi uko oyi ilama kugbe onogbo, ni a ri o lia eyemhe ri ele. Ini a da lina da ne, eri a da li ro sato mhe egbe." § ²⁶ Irari khi egheghe kpa ni a ro da le ibuledi onana ni a ro da oni uko onana ne, eghuli oyi Onomhue u ro tse abo egho neni o ya bhale.

²⁷ Onini o da le ibuledi oyi Onomhue ni o gbo rote uko oyoli da, ode ni o a gbe akanya ne, o she lue, o lamhe shi idiegbe ali o lia oyi Onomhue o. ²⁸ Irarigho, ogbogbo o bino egboli bie ne neni o tigbe le, neni o rote oni uko da. ²⁹ Ini u waa da lese emini oni idiegbe oyi Onomhue ona o migha shi ne, ni u ro da le oni ibuledi ni u ro gbo te oni uko da, u she le u gbo da ro ri iguezo bhale ghi egbe e. ³⁰ Ona o ze ni ebubu e e ro o ghua, eghuo e a mhu e ochi, ebubu e she ghulo-a. ³¹ Ini awa kpe gue egbe awa ezo awa aa ya de pfilo ezo oyi Eshinegba. ³² Ini Onomhue o gue awa ezo, eri o sese awa ingme ini awa khi nu agbo pfua.

³³ Irarigho, ee inyoghuo-mhe, ini awa lona ni awa ro ya le eminale oyi Onomhue, awa ke migha khe egbe.

³⁴ Ini a me oni okiamhi o o gbe, o la apfe le emhi ini a khi lo ezo oyi Eshinegba, ini a lona kugbe. Mhi ya pfuse ingme enekpole ngme ini mhi bhale.

12

Isomhopfa Ayemhe

¹ Mena ni mhi ro so shi ogbo ni a mhila mhe ingme isomhopfa Ayemhe-no-pfuase.

Mhia nono ni a lese egbegbingme ni o la o. ² A lese khi egheghe ni a ro

khili eni e a miesuo, a di e lo ode ni a la luase ilitsa ni e a mhu e ayemhe.

³ Mhia nono ni mhi gueye e khi aa me ogbo ni Ayemhe oyi Eshinegba o ro gbe akanya ni o ya lie, "A pfi unu na iJesu!" Aa me oni o gbolo ya lie, "iJesu o khi Onomhue!" Ini o a li khi Ayemhe-no-pfuase o sese oli.

⁴ Isomhopfa ododa e la o, ama Ayemhe oghuo o kemhi we. ⁵ Ode ebubu e la o ni a te e ga Onomhue, ama Onomhue oghuo awa ga. ⁶ Ode ododa Eshinegba o te e gbe ikanya elemhi agbo eyi awa, ama oni Eshinegba o ligho gbe oni akanya ona rote idiegbe oyi awa nya. ⁷ Ogbogbo a ri isomhopfa Ayemhe na, ni o ro ke gbe akanya ni o kpaghie ogbokpa obo. ⁸ Oni Ayemhe loli o ri isomhopfa oyi ungmehi egbhali na ogbo oghuo. Oni Ayemhe o kie gbolo ri isomhopfa ileasingme a na ogboese. ⁹ Oni Ayemhe o gbo ri irudunga oniemhi a na ogbo. Oni Ayemhe oghuo o kie gbo ri ekpabo na ogboese ni o ro ri ogbo toto. ¹⁰ Oni Ayemhe o ri ekpabo na ogbo ni o ro gbe ikanya onyaloa, o ri ekpabo na ogboese ni o ro me eke guele. O gbo ro-na ogboese ni o lese ikhioda ni o la iyemhe ododa o. O ro-na ogbo ni o ro dobe e ngme emue oda, o ro-na olese ni o dobe guele abi oni emue ogho o ngme. ¹¹ Ama Ayemhe oghuo o kie khi ni o ga gbe eni ikanya egho abi o ghole oli shi. O ri isomhopfa ododa na ogbogbo.*

Idiegbe oghuo ni o mhu e iguabo ododa

¹² Eri iKirisiti o li abi idiegbe oghuo ni o mhu e iguabo ododa, idiegbe oghuo o kie khi, ini o tseku mholi iguabo ebubu ododa.† ¹³ Igho awa nya awa gbo li, o khi ongi iJu u khi, okekhi onge iJeta, o ke khi oghumha oo, o ke khi oni o o khi oghumha, a she batazi awa shi idiegbe oghuo rote oni Ayemhe oghuo ogho, a kie gbo ri oni ayemhe oghuo ogho na awa.

§ 11:25 Li ze Okiali 24.6-8; ijere 31.31-34 * 12:11 Li ze iRom 12.6-8 † 12:12 Li ze iRom 12.4-5

14 Irari khi idiegbe ọa khi uguobo oghuo tse loli nya o khi, ama iguabo ni e bu o mholi. 15 Ini owe o gueye obo, "Irari khi mhia da khi obo, mhi aa ke kugbe idiegbe o," Oni owe ọa kie khi oyi idiegbe? 16 Ini esọ ọọ khi, "Irari khi mhi aa khili eloe, mhi aa ke khili oyi oni idiegbe." Ogho o ya lie khi ọa ke la oni idiegbe? 17 Ini idiegbe nya o khili eloe lo, se o kha li ke suo. Abi ini idiegbe nya o ke khili esọ lo, se o kha li ke suo issue? 18 Abi o li khi, eri Eshinẹgba o tono iguabo egbe ododa ma shi idiegbe abi o li nono oli shi. 19 Idiegbe o ya gbapfo, ini o khia uguabo oghuo tse loli nya o khi? 20 Abi o li khi, iguabo ododa e la o, ama idegbe oghuo kpe o khi. 21 Irarigho, eloe ọa ya lie obo, "Mhi aa mhue emini mhi re ya li!" We khi ukhomhi o ya lie awe mhia mhue emini mhi re ya li. 22 Ini awa te ukiekie o obini o kpole oyi ingme ona bino oli, iguabo oyi idiegbe ni ọa lolo toto, ọa ze idiegbe ya tsua pfi, 23 ama idiegbe ni awa bino khi ea lolo mu eloe, wewe awa ga sono itsua guese. Awa a kuegbea guese iguabo idiegbe ni ọa ti ni a ke khueghie-a shi eke ni aa me eloe, 24 Ama awa aa ya so itsua guese ikpe ni e ze ro o shi eke ni egboese e me eloe. Eri Eshinẹgba o ligho riele idiegbe, ni awa mu ekpe na iguabo ni e li abine khi ea lolo mu eloe. 25 Itobo igho, okemhi ọa la idiegbe, eri ikpe ododa egho e ri eloe a khu egbe. 26 Ini asha eghuo ọọ me osoli, ikpe enekpole nya e li nu oli a me oni osoli. Ini a ri ekpe na uguabo idiegbe oghuo eri enekpole nya ee ghele.

27 Fe nya idiegbe oyi iKirisiti a khi, ogbogbo o khi uguabo oyoli. 28 Elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, onodode, Eshinẹgba o ze ighiusomhi na kee, onuzi-eva o ze emekeguele, onuzi-ese, esese, o tigebe ri eni e gbe onyaloa shi asha eghuo, gbo li shi eni mholi isomhopfa ni a ro ri ogbo ze. O gbo ze eni e gue e kpaghie egboese obo, elese o zewe eni e gue

ri omhese kia, ali eni e ngme emue ododa.† 29 Wewe nya e khi ighiusomhi na kee? Wewe nya e khi emekeguele? Wewe nya e khi esese? Ogbokpa o dobe a gbe akanya onyaloa? 30 Wewe nya e mholi isomhopfa oyi iri-ogbo ze? Egbonye e gue ngme emue ododa? Abi khi wewe nya e gue e guele abi oni emue ododa o ngme? 31 Irarigho, awa ke nono isomhopfa ni o tine nya.

Mhi ya ri ode ni o tine nya khas e.

13

Inono

1 Ini mhi ga gue e ngme emue oyi egbo ali oyi igeni, ni mhi aa ro mhue inono, okeke ulo ali okeke ipepe itasa mhi khi. 2 Ini mhi mhue isomhopfa imekeguele ali ni mhi ro lese udi os-heli ali ilese nya a guele. Mhi kha mholi irudunga ni a ro dobe ogghie ite, ni mhi aa ro mhue inono, afue mhi khi.* 3 Mhi kha ga ri emini mhi mhue nya somhopfa, ni mhi ro ga ri egbe mhe bhale ni a tose-a ni mhi ba tono obo udu, ni mhi aa ro mhue inono, mhi aa mhue elele okhoghuo ni mhi ya me.

4 Eri inono o mholi irabomudu, o mholi isomhelemhi. Oa ya kpe ofuma, oa ya tono obo udu, oa ya vuse ike. 5 Inono oa ya ngeli angeli obe, oa ya khu oyoli tse, elemhi ea kele bi inono, oa ya keke ingme ni a li oli ya shi na ogbo. 6 Oa ya me emhi obe ni ọọ ke ghele shi o, ama emhi egbegbingme o ghele e shi. 7 Oa ya mholi ukhimhi-elemhi. Irudunga ali irudushi, ali irabomudu oyoli oa ya ba li ku.

8 Inono oa mhue ukpese. Imekeguele e la o, eri-tse khi e ya dose, isomhopfa oyi ingme-emue ododa e la o, ama e ya dose, ilasingme e la o, ama e ya dose. 9 Irarikhi isomhopfa ilasingme ali imekeguele oyawa ea ya gba pfo. 10 Ama ini oni o gba pfo o ramhi, oni oa gba pfo o kele-a. 11 Abi mhi ro khi omọ, emue ali isamhi ali akhokhomhe eyemhe, e khi eyi omọ. Mena abi mhi

† 12:28 Li ze Efi 4.11 * 13:2 Li ze iMat 17.20; 21.21; iMak 11.23

rọ ke khi ọgbhali, mhi aa ke mhue emini mhi ri angeli ọmọ a li. ¹² Emini awa mę memena, eri o li abi aroro ni awa rọte ughegbe ę mę lishi-lishi. Eghęghę aghọ o kha ramhi, awa ya mę ọli ghemhe, ghe ę. Emini mhi lese, ọa gba pfo, ama eghęghę aghọ, o ya gwapfo, abi Eshinegba ọ li sese mhe pfo.

¹³ Ama eni emhi ese enana e kie migha: Irudunga, irudushi, ali inono. Oni o ga fune nya shi we ọ khi inono.

14

Isomhopfa imekeguele ali emue

¹ Zobe ni inono o khi emini u na a khu.

Ke dua ni u mhọli isomhopfa eyi Ayemhe no pfuase, tete isomhopfa imekeguele. ² Ogbọ ni ọọ ngme emue ni ọgbọ ọa lese emini ọọ ngme, Eshinegba ọ nu ę ngme, irari ọgbọkhoghuo ọa ya lese emini ọ ri eni ingmemhi ngme. Egbegbi ingme osheli ọ rọte Ayemhe no pfuase ę ngme. ³ Ama ọgbọkpa ni ọ meke ngme guele, eri ọọ nu ęgbọ ọ ngme, o kpaghie we obo, ọ ri udu shi we ọ, ọ ri udu pfomhi we. ⁴ Ogbọ ni ọọ ngme emue ọda ni ęgbọ ęa lese emini o ngme, egbọli ọọ kpaghie obo, ama ọgbọ ni ọ mekeguele, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ọọ kpaghie obo. ⁵ O ga ghole mhe ni ęę nya a ke ngme emue ọdoda, ama oni o ghole mhe ne khi ni a ga mhọli isomhopfa imekeguele. Irari khi ọni ọ mekeguele ọ mu ęloe dose ọni ọ ngme emue ọda. Seę ni eri ọgbọ ọ la aghọ ni ọ guele abi ọ ngme ni ọgbọkpa ni ọ la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ọ mhue ikpaghiobo.

⁶ Ighọ inyoghuo, ini mhi bhale deba ę ni mhi rọ ọ ngme emue ọda, onete onoghuo o ya riele na ę? Ọa khi ini, mhi gue irokhasę ni mhi rọte obo oyi Eshinegba mę ye ę, okekhi emini mhi lese mhi gueye ę, okekhi imeguele mhi gueye ę, okekhi ungmehi oseę mhi rọ bhale ghi ę, o ya ri eleli na ę? ⁷ Bino itsua ni ęa mhue ayemhe, ni ęę ngme, enabi ofele ali ęfa. Seę ọgbọkhoghuo

ọ li ya lese emini a kpheli, ini ọa suo obini a mu abọ we je? ⁸ Ali ọni ọọ pfi akala, ini ọa li pfi ọli gboo ni o de uruli ni a suo, ọghuo ọ ya mu egbe okhọli? ⁹ Ighọ khi, ini u ri emue ni ęgbọ ęa ya suo ọ ngme ingmemhi ni e mhọli ilesingme, ọgbọkhoghuo ọa ya lese emini wa ngme. Eri u lese ke ngme kua idane! ¹⁰ Emue ebubu e la agbọ ona, wewe nya e khi eni e ti shi eni ę ngme we ọ. ¹¹ Ama ini mhi aa lese emue ni a ngme, ọni ọ nu mhe ngme, ọpfese ọ khi shi mę ọ, mhemhe khi ọpfese shi ọli ọ. ¹² Aborokhia khi isomhopfa eyi ayemhe e mema kiele ę ghole ę eghọ, a ke nono isomhopfa eni e ya ri ikpaghiobo ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹³ Itobo ighọ, ọni ọọ ngme emue ọda ọ mema ya lema a ri ekpabọ ni ọ rọ ọ ke guele abi ọ ngme na li. ¹⁴ Irari ini mhi ri emue ọda a sọ iromhi, ayemhe oyemhe ọọ sọ iromhi, ama udu oyemhe ọa ya mhe mhue emini ọ mu ọ. ¹⁵ Se mhi ke ya li shọ? Mhi ga ya riele wewe eve-eva ena. Eri mhi ya ri ayemhe oyemhe sọ iromhi, mhi gbo li ri udu oyemhe sọ. Mhi ya ri ayemhe oyemhe to uwolo, mhi gbo li ri udu oyemhe to. ¹⁶ Ini u ri ikphemhi na Eshinegba elemhi ayemhe tse, se ęgbọ enekpọle ni ęa ya suo ikphemhi ni u rọ na Eshinegba e lie suo, ni e mie Atse shi ę oni iromhi ali ikphemhi? Ęa mhue abi e li ya lese emini u wa ngme. ¹⁷ Ini o tseku khia khi iromhi ikphemhi eye khi enete lo, ęa ga kpaghie ęgbọ enekpọle obo. ¹⁸ Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi ga ngme emue ọdoda dose ęę nyaa. ¹⁹ Ini a la ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, o ti mhe egbe ni mhi lese ngme ikpamhi ingmemhi ishe tse ni ęgbọ ya suo abi mhi rewe ngme, rọ sese we, ocho ni mhi rọ ri emue ọda ya ngme ingmemhi agbele ni ọgbọkhoghuo ọa ya suo abi mhi rewe ngme.

²⁰ Inyoghuo-mhe, a khi ke sa abi eniye. A mhọli isamhi abi egbhali ama a li abi emofę ni ęa lese

emhikhoghuo obode onobe iriele. ²¹ A keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, “Emue oda mhi ro ya nu egbo eyemhe ngme. Mhi ya ri uruli epfese ngme, ama ini o tseku khi igho, egbo eyemhe ea ya ri esho shi mhe eke, igho Onomhue o ngme.”*

²² Itobo igho, emue oda, oa khi emhi onyaloa shi eni e miesuo o se ni eni ea miesuo. Ama imekeguele, eni miesuo o mema go lu, oa khi oyi eni ea miesuo. ²³ Irarigho, ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo kpa e legba ni ogbokpa o ro o ngme emue ododa, eshebhe ali eni ea miesuo, ea ya lie khi ujili oo kpha e nya? ²⁴ Ama ini ogbokpa oo mekeguele, ni egbo ni ea miesuo okekhi ogbo ni oa lese emini a riele o ro lo le. Rote ingmemhi ni oo suo, o ro ya lese khi ona olamhe loli khi, ni o khi oni o mu pfi. ²⁵ Osheli isamhi udu eyoli e ya khueghie-a gboo. O de yeshi, oo ga Eshinegba, oo lie, “Eshinegba o la e iteva egbegbo.”

Ugamhi ni oa mhue ozughu

²⁶ Inyoghuo, abi mhi ri ona ngme khi, ini a lona kugbe shi ugamhi, ni oghuo o ro mholi uwolo, okekha khi oghuo o mholi emini o sese, okekhi irokhase olese o mholi, okekhi emue oda olese oo ngme, okekhi aguele emini a ri oni emue olese ngme mholi. A riele enana nya ro kpaghie igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo obo. ²⁷ Ini ogbo o ya ngme emue oda, egbo aava tse e lese ngme, ini e khi e bu dose, e khi aase. Ama otuoghuo oghuo o kpe ke ngme, ogboese oo guele abi oo ngme. ²⁸ Ini o khia khi ogbo oa la oni igba oyi eni e miesuo ni o ya ke mie oli emini oo ngme guele, oni oo ngme ungmehi emue oda ogho o khukhu unu, o lese nu egboli ali Eshinegba ke ngme.

²⁹ Emekeguele aava okekhi aase e dobe ya ke ngme, egbo enekpole e ku esho-a ni e lese abi ee ngme. ³⁰ O kha ke khia khi a ri irokhase khase ogboese

ni o shito oni ilegba, oni o kpe ngme egho, o mu migha. ³¹ Ee nya a dobe ya meguele, ama o khi otuoghuo oghuo, ni enekpole e wena ali ni a ri udu shi we o. ³² Eni e mhue ayemhe imeguele e ke ri egheghe na egbe ro ngme ini ayemhe imeguele o la we egbe e gbe akanya. ³³ Irari khi Eshinegba oa khi ona ozughu, ama oyi opfomhe. Abi o li shi elemhi igba oyi eni miesuo nya.

³⁴ Ikpotsu e ke khukhu unu ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e legba, abi o li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo elese nya. A khi ze we ngme, e ri ochoghoe ke deba omhese, abi ushi o ngme.† ³⁵ Ini e nono ni wewe e lese udi-ingme okhoghuo, e la apfe mhila edowe. Emhi omama o khi ni okpotsu o ro la ilegba igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ngme.

³⁶ Abi khi obo oye e ungmehi oyi Eshinegba o te gba ekele, abi khi ee ghuo o lese ramhi egbe? ³⁷ Ini ogbokhoghuo o sa khi omekeguele loli khi, okekha khi eri o lie khi loli mholi ayemhe ni o pfuase, o mema ya lese khi emini mhi keke e ghi e ena khi ushi oyi Onomhue lo. ³⁸ Ama ini ogbokhoghuo o ri eloe gbe ungmehi ona, a li ri eloe gbe oli.

³⁹ Irarigho, inyoghuo-mhe, a ke nono ni a meguele, ama emue oda ingmengme, o khi khi ighuighue. ⁴⁰ A ke riele emhikpa te ode ni oa mhue ozughu.

15

Irote eghuli guale oyi iKirisiti

¹ Mena mhia nono ni mhi yele e le inyoghuo, ingme usomhi onete ni mhi ro tse abo ye e ni a miesuo, ni irudunga oye e o migha nga egbegbo.

² Oni usomhi onete ona a ro tsumhi e, ini a da mu emini mhi ro tse abo ye e mhue toto. Ini oa khi igho, eri a miesuo shi afue.

³ Abi mhi li te eke mie oni usomhi ni o lolo mu eloe, igho mhi li gue oli ye e. Usomhi khi,

* **14:21** Li ze Aza 28.11-12 † **14:34** Li ze Igbae 3.16

iKirisiti o ghu-a
to olamhe eyawa
abi a li keke oli
shi Ebe-no-pfuase.* ⁴ Khi a roli to,
a rote eghuli guise oli le
ele nuzi-ese,
abi Ebe-no-pfuase o ngme.†
⁵ O ri egboli khasē iPita,
o tigbe ri egboli khasē eni og-
bava.‡
⁶ O tigbe ri egboli khasē,
egbo ni e miesuo ni e bu dose
egbo egbhue uye ali ishe (500),
ni e la asheghuo utoghuo,
ni o khia khi ebubu we
e kie la agbo,
eghuo o e she ghua.
⁷ O tigbe ri egboli khasē iJemhisi,
neni o tigbe gbo
ri egboli khasē ighiusomhi na kee
nya.
⁸ Ikpukhokho o, o li ri egboli khasē
mhe abi omō ni a bia shi eghēghē ni
aa kha bia li shi. § ⁹ Irari khi mhemhe
mhi ga kpoke na ighiusomhi na kee
enekpole nya a. Mhi aa fe fu te ni a
lu aghiusomhi na kee, itobo khi mhi
mu okhōli vule shi igbaa oyi eni e
mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba
o.* ¹⁰ Ama okhale ni mhia fute ni
Eshinegba o li na mhe o remhe khi
emini mhi khi. Ali khi okhale ni
o li na mhe o a li opfu-a. Ini a ke
gbo riele oli bino, mhi she ga rosheka
gbe akanya dose we nya. Ama o a
khi mhemhe mhi dobe gbe oli, ama
okhale oyi Eshinegba ni o la mhe egbe
a gbe akanya lo. ¹¹ Itobo igho, ini o
khia khi wewe e tsabo oni usomhi,
okekhi obō oyemhe o te bhale o, ung-
memhi oghuo anye kie ga ro o tse abo,
ni o khi emini a mie shi.

Irōte eghuli guale oyi eni eghua

¹² Usomhi oyanye na. A she rote
eghuli guise iKirisiti le. Elo o ke ze
khi eghuo e e ro lie khi iteghuli guale
oyi eni e ghu-a o a la o sho? ¹³ Ini
irōte eghuli guise eni e ghu-a le o a la

o, ogho khi aa guise iKirisiti le. ¹⁴ Ini
o khia khi aa rote eghuli guise iKirisiti
le lo, itsabo oyawa, afue o kha khi,
igho li khi irudunga oyawa. ¹⁵ O a khi
igho tse, eni e pfi o tsele kie egboli ma
Eshinegba anye kha khi. Irari khi anye
she kpe pfi o tsele guele na Eshinegba
khi o rote eghuli guise iKirisiti le. Ini
o khia khi igesikia o kha khi lo khi
aa ya guise eni e ghu-a le lo, eri o
kha rokhase khi o a guise iKirisiti le.
¹⁶ Irari khi ini aa ya guise eni e ghu-a
le, aa li guise iKirisiti le o li khi egho.
¹⁷ Ini o khia khi aa guise iKirisiti le,
irudunga oye o a kha mhue emini o
kha li na e. E a kha kie la okhena
ipfezomu shi olamhe eyee. ¹⁸ Ogho li
khia khi, eni e ghuloa ni e mie iKirisiti
suo khi eri e li li opfu-a. ¹⁹ Ini o khia
khi agbo ana tse, irudushi ni awa
mhue na iKirisiti o pfo shi lo, awa a
opfu o kha bie gbe ne nya.

²⁰ Egbegbi ingme ni o la o khi, a she
rote eghuli guise iKirisiti le, ni o ri
awa mie shi o khi a ya gbo guise eni
e ghu-a le. ²¹ Irari khi abi eghuli o
rote obō oyi o gbo otuoghuo bhale ikhi
Adamu, igho irōte eghuli guise le o li
rote obō oyi o gbo otuoghuo bhale ikhi
iKirisiti. ²² Irari khi abi egbokpa e li
rote obō oyi Adamu ghu-a, igho a li
ya rote eghuli guise o gbo kpa le, rote
obō oyi iKirisiti. ²³ Ama a ya guise
o gbo gbo le abi o li te oli, iKirisiti o khi
oni odode, o kha nyene egbe bhale,
a tigbe li guise eni e mie oli suo le.
²⁴ Ishegho ozukhomhi agbo o bhale, ini
iKirisiti o mu ekpabo ayemhe nya o le,
ali eni e mhue afu ali itoto nya, o tigbe
rue oni omhese nya na Eshinegba ita.
²⁵ Irari khi iKirisiti o ya ke mhese
ramhi ni Eshinegba o ro ya ri ebe oli
nya kpoke ekoawe eyoli.† ²⁶ Obe ni o
ya kpukhokho mu o le khi, eghuli.
²⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme oli
khi “Eshinegba o ri emhikpa kpoke
ekoawe eyoli.” Onana o roli khasē gbo
khi aa li ri Eshinegba ma o ro kpoke

* 15:3 Li ze Aza 53.5-12 † 15:4 Li ze Iwolo 16.8-10; iMat 12.40; Ika 2.24-32 ‡ 15:5 Li ze iMat 28.16-17; iMak 16.14; iLuk 24.34,36; iJon 20.19 § 15:8 Li ze Ika 9.3-6 * 15:9 Li ze Ika 8.3 † 15:25 Li ze Iwolo 110.1 ‡ 15:27 Li ze Iwolo 8.6

na iKirisiti, ikhi loli ni o ri emhikpa kpoke ekoawe eyi iKirisiti.† 28 Itobo khi ini a da ri emhikpa shi omhese oyi iKirisiti se, eghẹghẹ agho loli oyoli ni o khi omioli, o ri egboli kpoke na Eshinegba, oni o ri emhikpa kpoke na li. Eshinegba o mhese e shi emhi nya.

29 Elo ze ni egbo e ro o batazi na egbo ni e she ghu-a? Ini aa ya guise eni e ghua le, elo o ze ni a roo batazi shi na we? 30 Elo o ze ni anye ro ri agbo oyanye e shi okhena eghẹghẹ kpa? 31 Anye e la okhena eghuli ogbelekpala! Ititiegebe ni mhi ri itobo oye e titi, irari emini iJesu iKirisiti oyawa o ri ele na e, o remhe ngme ona. 32 Elo a dabi khi o khi eleli oyemhe ni mhi ro nu inyagbemhi ebe, ikhi emose egho na eoli Efesosi kholi? Ini aa ya guise eni e ghua le bhale agbo, Awa bie ke le awa a da,

irari khi awa ya ghu-a ako. S

33 Khi ze ni a sese wasa-a. "Ikugbe egbo ebe o, o ma yese egbegbi angeli-a." 34 Nyene egbe bhale egbhali eye, a tiegbe olamhe le. Eghuo e e la o ni ea lese Eshinegba. Ni o ri omama mu e, mhi ro ngme ona.

Idiegbe ni a rote eghuli guise le

35 Ama ogbo o dobe ya mhila ogbo, "See a lie guise eni e ghu-a le bhale agbo? Idiegbe onabi onoghuo e ke ya mholi?" 36 Yeye oyeghe! Waa lese khi emini a ro ko o ya ze ini o li kpe ghua? 37 Ini a ri ukpamhi oakpa ko, o ke e ze ukpamhi nge, ama ughẹghẹ oli o ke ze ngale. 38 Eshinegba o ri idiegbe e na ikpamhi abi o ghole oli shi, ikpamhi emhi nya e mholi idiegbe oyewe. 39 Idiegbe oyi emhi nya e li abeghuo. Egbo e mholi idiegbe oghuo, elamhako e mholi idiegbe olese, ipfeli ali ifele e mholi idiegbe eyewe. 40 Emhi ododa e la idane, emhi ododa e li la ekekhe. Otse oyi emhi na idane, o khi oghuo, otse ni o la emini e la ekekhe o khi oda. 41 Ovo o mholi otse oyoli oda ke, uki o mholi otse olese, ikpetata e mholi otse

olese oda. Eni ikpetata e gbo somhotse dose egbe. 42 Igho o ya li ini a guise eni e ghu-a le. Idiegbe ni a ro to, eni e ke a khi ni a ro to. Ama eri a guise oli le ni o ke ya kea ghue. 43 Ini a roli to, o yemhi osue, o mhue itoto, ama ini a guise oli le o somhotse-a, o mhue itoto. 44 Ini a roli to, o khi idiegbe ni a me alo gbugbugbu. Ini a guise oli le, o khi idiegbe ayemhe.

Ini idiegbe ni a me alo gbugbugbu o la o, idiegbe elemhi ayemhe o li la o. 45 Abi a li keke oli khi, "Omose onodode Adamu, eri a ma li ogbo ni o mholi ayemhe." Ama khi Adamu ni o kpe ukhoko, ayemhe ni o ri agbo a na ogbo o khi.* 46 Oa khi idiegbe ayemhe o kpe bhale, ama oni a me alo gbugbugbu, neni a me oyi ayemhe. 47 Adamu, omose onodode, itutu ena eke a ro ma li, Adamu onuzava iloghie o te tiemhile. 48 Eni e khi eyi eke, eri e li abi eni a ri itutu eyi eke ma, eni e khi eyi iloghie eri e li abi eni e rote iloghie bhale. 49 Ezeze abi awa li ri irokhokho oyi omose ni a ri eke ma so, igho awa gbo li ya ri irokhokho oyi omose ni o rote idane bhale so.

50 Mhi gue ona ye e inyoghuo khi, emhi idiegbe ali emhi oia e ya lo Eghiele oyi Eshinegba. U ke-lie khi eri idiegbe ni o ke a, o ke ya mholi okemhi shi oni iloghie ni o ke ya kea. 51 A ri eso shi egbegbingme osheli ona. Awa nya awa aa ya ghua, ama ini akala ni o kpukhoko o de, a ya mu awa mela-a, bia, 52 elemhi ikoko alo khueghie-a, ini oni akala ni o kpukhoko o de. Irari khi akala o ya de, eni e ghu-a e ya ri idiegbe ni o ke ya kea gualo, a ya mu we mela-a.† 53 Irari khi idiegbe ni o ke a o mema ya ri idiegbe ni o ke so, oni o ghuo o ri idiegbe ni o ke a o ri idiegbe ni o ke a o ke so se, ni idiegbe ni o ghuo o ro ri idiegbe ni o ke a o ke so se, ungemhi ni ebe o ngme o bhale ya tse ni o li khi, "A she to eghuli lue

§ 15:32 Li ze Aza 22.13 * 15:45 Li ze Igbae 2.7 25.8

† 15:52 Li ze 1 iTesa 4.15-17 ‡ 15:54 Li ze Aza

elemhi imuḡle.”†
 55 “Eghuli o, ighe imuḡle
 ni u ke doḡe ya mu ḡ le mena?
 Eghuli o! Ighe ekpabḡ eye mena?”§
 56 Olamḡe o ri ekpabḡ na utamhi oyi
 eghuli e ta, ni o rḡ kuali utse, olamḡe
 o rḡte ushi mḡḡi ekpabḡ. 57 Ama awa
 kpḡemhi na Eshineḡba ni ḡ ri imuḡle
 na awa rḡte obḡ oyi iJesu iKirisiti
 Onḡmḡue ḡyawa.

58 Irarighḡ, inyḡghuo a migha gbaa.
 A gbe akanya oyi Onḡmḡue oyi e ke je
 odalo, abi a rḡ leḡe khi akanya ni u da
 gbe na Onḡmḡue khi ḡa khi afue.

16

*Ukpaghḡ ni a mie ghi igbaa oyi eni
 e mie iJesu iKirisiti suḡ na iJerusalemu*

1 Ni mhi rḡ ngme nga ingme ik-
 paghḡ ni a mie ni a rḡ ya kpaghie
 igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti
 suḡ ni e la eke iJudia obḡ, ni a keke
 shi ebe ghi mḡe. A ke li abi mhi gueye
 igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suḡ
 ni e la eke iGalesha e li ke rieḡe.* 2 Uka
 khi uka kpa, a ke rḡte ikpaghḡ ni a
 gbe, rue shi asheghuo abi ḡgbḡḡ ḡ
 mḡue, ini a khi gbo ke zeḡa ikpaghḡ
 elese ini mhi bhale. 3 Ini mhi bhale,
 mhi ya keke ebe na eḡbḡ ni á ze, mhi
 keke shi ḡ khi wewe a ghie, e tsua
 isomhopfa eyeḡe je iJerusalemu. 4 Ini
 o ke khia khi o ti ni mhi li ye, anye ga
 kia.

Omḡeḡe ni iPolu ḡ mḡeḡe

5 Mhi ya bhale ya me e ini mhi rḡte
 iMasidonia doḡe se.† 6 Mhi nu e ya
 la deḡe. Otḡe, mhi ga la aghḡ okase
 nya. Eḡheḡe aghḡ a ke ri ukpaghḡ
 kpaghie mḡe obḡ je obiobini mhi ke
 ya je. 7 Mhi aa nono ni mhi me e
 eḡe memena, mhi aa nono ni mhi
 leḡe te aghḡ doḡe tḡe. Mhia nono
 ni mhi nu e shito tḡe ukukuḡ ini
 Eshineḡba ḡ lama. 8 Mhi ya la Efesḡsi
 ramhi eḡe ukpe iPeḡtikḡsiti,† 9 irari khi
 asha oniḡmhi o khueghie-a na mḡe
 shi ana ni mhi rḡ me asha gbe akanya

Eshineḡba. Ama khi eni e mu okhue
 vule shi mḡe ḡ e bu.§

10 Ini iTimoti ḡ bhale, a lolo mu
 ḡli epfese, irari ḡni ḡ gbe akanya
 na Eshineḡba nabi mḡemḡe ḡ li khi.*
 11 ḡgbḡkhḡghuo ḡ khi ri eḡe gbe ḡli,
 ama a kpaghie ḡli obo ni ḡ rḡ doḡe ti
 okiali eyḡli je odalo shi opḡmḡe, ni ḡ
 doḡe bhale deba mḡe. Mhia khe ḡli,
 ali inyḡghuo enekḡḡe.

12 Ingme oyi Apolosi. Eri mhi ga
 lolo ye ḡli ude ḡ kḡ ya feḡi e, ḡli ali
 inyḡghuo enekḡḡe. Ama ḡa ghḡe ḡli
 ni ḡ rḡ ye memena, ama ini ḡ mḡe
 oni eḡheḡe, ḡ ya bhale.

13 A ke to eḡe eke, a migha gbaa shi
 irudunga, a khi eḡbḡ ni e mḡḡi aye,
 a khi eni e toto. 14 A ri inono ke gbe
 ikanya eye nya.

15 A leḡe khi iSitefanasi ali ḡmḡe-
 apḡe oyḡli nya, e kpe todode khi eni
 e miesuḡ shi obini eke Akhaya. E
 she ri eḡbewe na ugamhi oyi eḡbḡ
 ni a pfa na. Mhi lema e,† 16 a ke
 nyese ukhomhi na omḡeḡe oyi eḡbḡ
 eḡghḡ ali ḡgbḡeḡe ni e nu we e gbe
 ikanya eḡghḡ.

17 Egbe e ma mu mḡe shi ibhale oyi
 iSitefanasi ali iFoḡunatusi ali Akhaikusi
 irari wewe e ke to-eḡli e abi aa rḡ la
 akaghḡ. 18 Eri e ri egbe mu mḡe e
 ti ayemḡe oyemḡe nga, abi e ri egbe
 mu e. Eḡbḡ enana, e ti ni a tḡe, e mu
 akanya.

19 Igbaa nya eyi eni e mie iJesu
 iKirisiti suḡ eni e la eke Esha eḡ tḡe
 e. Akuila ali iPisilia ali igbaa oyi eni
 e mie iJesu iKirisiti suḡ ni e lona apḡe
 oyewe, e li e tḡe e otḡe irudunga.†
 20 Inyḡghuo nya ni e la ana eḡ tḡe e. A
 ke tḡe egbe eḡbegbi otḡe a ghḡe mu
 egbe. 21 Mḡemḡe iPolu mhi ga ri obḡ
 ma ebe ona. 22 ḡni ḡa da nono ingme
 oyi Onḡmḡue ne, Eshineḡba ḡ ya pfa
 ezo mu ḡli. Mhi lema, Onḡmḡue ḡ keḡe
 bhale. 23 Okhale oyi iJesu Onḡmḡue o
 ke deba e.

§ 15:55 Li ze Osia 13.14 * 16:1 Li ze iRom 15.25-26 † 16:5 Li ze Ika 19.21 ‡ 16:8 Li ze iLev
 23.15-21; iDeut 16.9-11 § 16:9 Li ze Ika 19.8-10 * 16:10 Li ze 1 iKori 4.17 † 16:15 Li ze 1 iKori
 1.16 ‡ 16:19 Li ze Ika 18.2

²⁴Inono oyemhẹ o ka nu ẹ la nya ni
a khi eyi iJesu iKirisiti. Atse.

Ebe onuzi-eva ni iPọlu ọ kẹkẹ ghi ẹgbọ iKoritia Eni e miesuo

¹ Mhẹmhẹ iPọlu, aghiusomhi na kẹẹ oyi iJesu iKirisiti ni Ẹshinẹgba ọ zẹ abi o ghọle ọli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti. Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Ẹshinẹgba ni e la ẹoli iKoriti ali eni a pfa na nya ni e la eke Akhaya.*

² Mhi lema Ẹshinẹgba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhufe e ka li okhale na ẹ, e ri opfomhẹ na ẹ.

Ẹshinẹgba ona irudushi nya

³ Awa kuẹghie Ẹshinẹgba, ni ọ khi ita iJesu iKirisiti Onomhufe oyawa, loli ọ khi ita ona ilelemhi, ni ọ khi Ẹshinẹgba na irudusho nya. ⁴ Loli ọ ri udu ẹ shi awa ọ ini awa la osoli khi osoli, ni awa li dobe ri udu shi eni e la osoli ọ, ikhi irudusho onabi Ẹshinẹgba ọ ro shi awa ọ. ⁵ Itobo khi awa li nu iKirisiti me osoli ebubu eyoli, awa li ya rote obọ oyi iKirisiti kemhi irudusho oyi Ẹshinẹgba ni o gbeku ọ. ⁶ Anye kha me osoli, ni a ro mholi irudusho ali imiepfuese lo. Okekha khi eri a ri udu shi anye ọ, ẹẹ a ri udu shi ọ, ni o re ẹ mholi irabomudu ri egbe mie osoli onabi anye li ri egbe mie. ⁷ Iregbenga ni anye regbenga ẹ, o kie migha, itobo khi anye lese khi abi a li nu anye me osoli eyi anye, igho a li nu anye mholi okemhi shi irudusho oyanye.

⁸ Inyoghuo, anye ẹ nono ni a lese osoli ni anye me obini Esha. Eri anye me ukpokpomhi omunu ni o ne anye abo. Ni o khia khi eri anye ke khena egbe anye eghuli ukhomhi.† ⁹ Eri anye she ri ọli shi udu khi eni eghuli o mema ke ya gbe anye ke khi. Eri a me ona ini anye khi regbenga egbe anye, se ni Ẹshinẹgba tse ni ọọ guise oni o ghu-a le. ¹⁰ Loli ọ rue anye okhena

eghuli ukhomhi le, ọ ya rue awa ọ le. Loli awa ri udu nga khi ọ ya gbo rue awa ọ le. ¹¹ A li ri iromhi ke kpaghie anye obọ, ini ebubu ẹgbọ e me asha ri itobo oyanye kphemhi na Ẹshinẹgba, oni ọ pfo udu ri iromhi ni ebubu ẹgbọ e so a tse.

IPọlu ọ mu ugbamhi eyoli pfi

¹² Anye ma tono obọ udu shi ọ, udu oyi anye ni ọọ gue anye ezọ o gbo pfi otsese shi ọ, khi, angeli oyanye elemhi agbo ona ali angeli ni anye nu ẹ ngeli, khi ikhueghie elemhi-a ali igesikia oyi Ẹshinẹgba o ri anye ẹ gbe akanya. Oa khi iletingme agbo anye te riele ona, ama okhale oyi Ẹshinẹgba a ro riele ọli. ¹³⁻¹⁴ Emini a dobe ya zẹ, ni o ya gbo lo ẹ esọ anye kẹkẹ ghi ẹ. O kha rie khia khi emini anye ẹ ngme ọa lo ẹ esọ pfo ne, anye mholi ọ shi udu khi o ya lo ẹ esọ pfo nya elelese, ni a ri anye ke tono obọ udu, abi anye li re ẹ ya ke tono obọ udu, ogbele oyi iJesu Onomhufe oyawa.

¹⁵ Itobo khi mhi aa mholi akhokhomhẹ shi ona, mhi ro nono ni mhi kpe bhale ya bino ẹ, ni a mholi ikhivose asha eva. ¹⁶ Mhi she gba li khi mhi bhale ya bino ẹ ini mhia le iMasidonia ali ini mhia jele, ni mhi me asha mie ẹ ikpagho ro ye eke iJudia.‡ ¹⁷ Eri a dabi khi mhia dobe ya lie khi emini mhi ya riele na, ni mhi riele ọli? Abi khi eri mhi li abi ogbo ni ọ kẹ, "Ii." Ọ gbolo ẹ, "Iiye." Ini mhi ba riele oguẹmhe oyi ogbo? ¹⁸ Abi ungmehi oyi Ẹshinẹgba o migha shi igesikia, igho emini mhi gueye ẹ ọa li khi unu eva ni o ri utoghuo lie "Ii." Ali "Iiye." ¹⁹ Itobo khi iJesu iKirisiti Omi Ẹshinẹgba ni mhẹmhe ali iSivanosi ali iTimoti anye ro tse abo ye ẹ, ọa khi, "Ii." Ali "Iiye," eghẹghẹ oghuo. Ama Ẹshinẹgba "Ii," ọ khi.§ ²⁰ Irari khi emiemini Ẹshinẹgba ọ ro nga nya, iJesu iKirisiti ọ rewe nya khi, "Ii." Irarigho, rote iJesu iKirisiti awa te ẹ mie "Atse." Ni anye ro ri ufumhi na Ẹshinẹgba. ²¹ Ama Ẹshinẹgba ọ ri anye

* **1:1** Li zẹ Ika 18.1 † **1:8** Li zẹ 1 iKori 15.32 ‡ **1:16** Li zẹ Ika 19.21 § **1:19** Li zẹ Ika 18.5

ali ẹẹ migha elemhi iKirisiti. Lọli ọ zẹ awa. ²² Ọ she shi ọlẹlẹ oyọli shi awa egbe. Ọ ri Ayemhẹ-nọ-pfuase shi awa udu abi ọlẹlẹ ni ọ khi iyóbọ shi emini Ẹshinegba ọ ya riẹlẹ na awa. ²³ Ama mhi zẹ Ẹshinegba ọtsẹlẹ, lọli ọ lẹsẹ udu oyemhẹ. Itobọ khi mhi aa nono ni mhi ri elemhi ibibi nu ẹ ngme, lọli mhi aa rọ ke ye iKoriti. ²⁴ Ọa khi eri anye ri ekpabọ gueyẹ ẹ emini a ya miesuọ. Anye lẹsẹ khi a migha gbagbagba shi irudunga. Itobọ ni a mhọli oghẹlẹ anye rọ nu ẹ gbe akanya.

2

¹ Lọli o zẹ ni mhi rọọ khi, mhi aa ke gbo ya bhale deba ẹ, ini mhi khi yese ẹ udu-a. ² Ini mhi yese ẹ udu-a, oghuo ọ la akaghọ ni ọ ya ri egbe mu ẹ. Sẹ ni ọni ogbọ ni mhi yese udu-a. ³ Lọli o zẹ ni mhi rọ kẹkẹ ebe oghọ ghi ẹ, itobọ khi mhi aa nono ni mhi bhale ya mẹ iyese-udu-a obọ eyi eni e kha rẹm hẹ ghele. Irari khi mhi lẹsẹ khi ini mhia ghele ẹghẹghẹ aghọ, ẹẹ a liẹ ke ghele. ⁴ Elemhi ukpokpomhi osoli ali amẹ eviẹ mhi te ẹ kẹkẹ ebe ona ghi ẹ, ọa khi eri mhiẹ ni udu o ba yese ẹ-a, ama ni a rọ lẹsẹ abi mhi nono ingme oyẹ nya ramhi. ⁵ Ama ini ogbọkhoghuo ọ pfi iyese udu-a, ọa khi mhẹm hẹ ọ mema lolo yese udu-a, ama ẹẹ nya ọ rọte opfoghuo yese udu-a. Ama khi, mhia nono ni mhi ngme ọli ze dọsẹ ana. ⁶ Osoli ni ebu bu ẹ e lama shi a na ogbọ ọnana, e bu. ⁷ Ama a rọ topfa li a gbo ri udu shi ọli ọ, ini ọ khi yese udu-a dọsẹ ode, ni o te ya pfanọ ku ọli alo. ⁸ Mhi lema ẹ, a zẹ ni ọ lẹsẹ khi egbegbọ a nono ingme oyọli. ⁹ Eri mhi mu ẹ fẹ bino ni mẹ ini a ri ungmehi oyemhẹ ya gbe akanya. ¹⁰ Ini a rọ topfa ogbọkhoghuo shi emini ọ riẹlẹ, mhẹm hẹ mhi li rọ topfa li. Ini o khia khi mhi mhue emini mhi kha rọ topfa, mhi she rọ topfa. iKirisiti ọ khi ọtsẹlẹ oyemhẹ khi mhi she rọ topfa. ¹¹ Ẹghẹghẹ aghọ, ọkphaghie ọa mẹ ashikhoghuo regbenga dobe mu

awa ọ ya le, itobọ khi awa aa khi eni ẹa lẹsẹ igbamhi eyi ọkphaghie.

Egbe akanya ena ishobọ onogbọ

¹² Abi mhi rọ bhale iTiroasi ya gue usomhi onete oyi iKirisiti le, mhi mẹ ọli khi Ẹshinegba ọ khueghie ode-a na mẹ shi akanya oyọli, shi oobọ. ¹³ Udu oyemhẹ ọa sheshe, itobọ khi mhi aa mẹ iTatọsi oobọ. Ighọ mhi tse ẹgbọ ena obọ okhila, mhi ya je iMasidonia.*

¹⁴ Ama, awa kuẹghie Ẹshinegba. Lọli ọ zẹ ni iKirisiti ọ rọ ri awa la orọlọ ni a la mie obọ abi eni e mu ọ le. Ọ ri awa ri ilẹsẹ oyi iKirisiti ẹ gbhiaku asha kpa abi ikphela. ¹⁵ Ẹshinegba ọ she ri awa mele ighiusomhi eyoli-a, ni awa ba ri usomhi onete oyọli gbhiaku asha kpa, abi ikphela oyi ituale ni ọọ pfi e o liẹ gbhiaku, ni o lo iteva ẹgbọ eni a mie ẹ pfuese ali eni ẹ nono ni wẹwẹ e pfua. ¹⁶ Uwemhi úgbọ oyi eghuli, usomhi oyawa ona o khi shi eni e ya pfua, ama upfiemhi oyi agbọ o khi shi eni a mie ẹ pfuese ọ. Oghuo ọ dobe gbe onana? ¹⁷ Anye aa khi eni e ri ungmehi oyi Ẹshinegba nono ẹpfue abi ẹgbọ eghuo ẹ li. Ama ighiusomhi eyi Ẹshinegba ni e ri igesikia ngme ungmehi oyọli anye khi. Ekpabọ oyi iKirisiti anye rọ gue usomhi oyanye le. Ẹshinegba ọ khi ọtsẹlẹ oyanye.

3

Eni ẹẹ ga ena ishobọ onogbọ

¹ Ọa ya li abine khi eri anye ke ẹ titi egbe anye mena? Anye ẹa li abi eni ẹ mie ebe ni a titi wẹ shi neni e tsabọ ungmehi ye ẹ, ali ni e kha gbolo te aghọ vu e gbo mie ẹ ebe oghoghọ olese? Anye ẹa mhọli emini anye ri ebe eghoghọ ọ riẹlẹ. ² Ẹẹ oyẹ ẹ a khi ebe oyanye ni a kẹkẹ shi ekelemhi udu oyi anye ni ẹgbọ nya e mẹ ẹ zẹ. ³ Eri o rọkhasẹ khi ebe ni iKirisiti lẹlighuo ọ kẹkẹ, a khi. Itobọ khi a mie itsabọ ungmehi oyanye suọ. Ọa khi ogbọ ọ ri atsu kẹkẹ ẹ shi ebe, ama Ayemhẹ oyi Ẹshinegba ọ kẹkẹ ẹ. Ọa

* **2:13** Li zẹ Ika 20.1 * **3:3** Li zẹ Okiali 24.12; iJere 31.33; Ezik 11.19; 36.26

khi ukiękiemhi ęęę ọ kẹkẹ ę shi ama elemhi udu oyi ęgbọ.*

4 Onana o khi iregbenga ni anye mhọli na Ẹshinẹgba rọte obọ oyi iKirisiti. 5 Ọa khia khi eri anye ghọ gue ę gbe oni akanya ona, ama Ẹshinẹgba ọ ri iguęgbẹ-akanya ona na anye. 6 Lọli ọ ri anye khi eguęgbẹ oyi akanya igue ungmehi oyọli le, na ishobọ onogbọ, ni ọa khi oni a kẹkẹ shi ebe, ama ena elemhi Ayẹmhe. Irari khi emini a kẹkẹ shi ebe, eri o ri eghuli ę bhale, ama Ayẹmhe o ri agbọ a na ọgbọ.†

7 Ushi oyi iMosisi ni o ri eghuli bhale, ni a kẹkẹ shi ikiękiemhi eęę, ufumhi ni o gę nyanyanya, ni ọọ kala, o deba bhale. Ini oni ufumhi ona ni o zẹ khi ęgbọ iZireni ęa ke dobe ę bino iMosisi alo ukhomhi tatata, o kala,‡ 8 Seę ufumhi oyi ikanya eyi Ayẹmhe ni o ri agbọ a na ọgbọ o ke beşi ya li? 9 Ini ufumhi o la ugamhi ni o ri eghuli ę bhale, seę ugamhi ni o ri ipfuase ę bhale ọa li ya mhọli ufumhi oni o fune? 10 Itobọ ona, awa dobe ya lie khi emini o kpẹ lighọ mhọli ufumhi ni o gę nyanyanya ęlele, ọa ke mhọli ufumhi, itobọ ufumhi oyi emini o ke to-ęoli ọli. 11 Ini emini oo kala, o mhọli ufumhi, seę ufumhi ni o la oni o migha agbọagbọ ọọ lie fu ne.

12 Itobọ khi anye mhọli oni irudushi ona anye rọ li ghọ mhọli igbeudu. 13 Anye ęa li abi iMosisi ọ li, ni o ri ijejeti ku alo ini ęgbọ iZireni e khi me abi oni ufumhi ni oo gę nyanyanya oghọ, ọ li i kala li alo-a.§ 14 Ama eri a guese we udu, irari khi ramhi amo, eri a kie ri oni ijejeti oghọ ku we alo, ini ęę zẹ ebe ishobọ ona ęlele. Ini ọgbọ ọ rọ ghi iKirisiti ko tse, ọ rọ ọ rue ọgbọ oni ijejeti alo-a. 15 Ighọ o kie li ogbe na amo, eri ijejeti o kie guese we udu ini ęę zẹ oni Ushi oyi iMosisi. 16 Ama ini ọgbọ da mupfi bhale deba Ọnọmhue ne, ọ rue ọli oni ijejeti ode-a.* 17 Ọnọmhue ni a ngme shi akana ena, lọli khi iKirisiti, Ayẹmhe oyọli ọ

te ę gbe akanya, ali khi ashini Ayẹmhe oyi Ọnọmhue o da la ne, ępfua o la akaghọ. 18 Alo eyawa nya ni aa ri ijejeti ku, o ri ufumhi oyi Ọnọmhue ę gę nyanyanya abi ughegbe. Oni ufumhi oghọ, obọ oyi Ọnọmhue o te bhale, ni ọ khi oni Ayẹmhe. Lọli ọ mu awa pfi ya li abi lọli, rọte ufumhi ni o rue ę nga ọ.

4

Osoli ali ọsuemhẹ ni e la akanya oyi iKirisiti

1 Irarighọ, aborokhia khi ilelemhi oyi Ẹshinẹgba anye rọ mie akanya igue ungmehi le ona eghọ, lọli egbe ęa rọ pfo anye-a. 2 Eri anye ri ochoghọ she kie angeli osheli ali omama. Anye ęa ya ngeli angeli ikpamhika wekhi eri anye ę mu ungmehi oyi Ẹshinẹgba ukhomhi pfi kpọkẹ. Ochoghọ eri anye ri emini e khi igesikia khasẹ gboo, abi o khi shi ukpeloe oyi Ẹshinẹgba. Onana o ri ęgbọ mie shi ọ khi eni a ri egbe ę nga anye khi rọte udu oyewe ni ọọ gue we ęzọ. 3 A kha usomhi onete ni anye gue ę le sheli, eri a rọli sheli na eni e ya pfua. 4 Okphaghie ni ọọ mhese ę shi agbọ ona, ọ she zuse ęgbọ ni ęa miesuo udu ini e khi me akpa ali ufumhi ni o la usomhi onete oyi iKirisiti, oni lọli ali Ẹshinẹgba e li abeghuo tee. 5 Irari khi anye aa ri egbe anye tse abọ, ama iJesu iKirisiti anye rọ ọ tse abọ, khi lọli ọ khi Ọnọmhue, ali khi eni ęę ga enaye ę anye khi, irari oyi iJesu. 6 Ebe-nopfuase ọọ, “Ẹshinẹgba ọ gueye akpa o rọte alo ebili gę lasale.” Mena oni Ẹshinẹgba ọ ri akpa oyọli ę gę shi elemhi udu oyanye, ni ęę a rọ lese khi ufumhi oyelue khi, alo eyi iJesu iKirisiti a te ę me ọli.*

7 Eri anye li abi akhe afue ni a ri oni ępfue onana shi. Ona o rọkhasẹ khi ekpabọ eniemhi, obọ oyi Ẹshinẹgba e te ę bhale, ọa khi obọ oyanye. 8 Isheghuo a na anye osoli, ama ọa pfuse anye-a. Isheghuo anye mhọli

† 3:6 Li zẹ ijere 31.31 ‡ 3:7 Li zẹ Okiali 34.29
§ 3:13 Li zẹ Okiali 34.33 * 3:16 Li zẹ Okiali 34.34

* 4:6 Li zẹ Igbae 1.3

akhokhomhe, ama anye ̄a la okhena. ⁹ A me anye omi olimhi ama Eshinegba ̄a tsua anye pfi-a. A gbe anye de eke, ama anye ̄ ghua. ¹⁰⁻¹¹ Ogbelē kpa anye r̄o la okhena eghuli itob̄o oyi iJesu. Eri onana ni anye ̄ me egbe o li abi irokhokho eghuli ni iJesu ̄ ghu, eghēghe agh̄o ni ̄ ri egb̄oli khasē elemhi agb̄o oyanye. ¹² Onana o guele khi akanya ni anye gbe ̄ na iJesu, eri o ri anye la okhena eghuli ogbelēkpa, ama agb̄o onogb̄o o r̄o ̄ na ̄. ¹³ Ebe-no-pfuasē ̄o, “Irari khi mhi mh̄oli irudunga mhi r̄o ngme.” Oni ayemhe irudunga onana, anye li r̄o ngme.† ¹⁴ Anye lēsē khi Eshinegba ni ̄ r̄ote eghuli guise iJesu Onomhue le bhale agb̄o ̄ ya li r̄ote eghuli guise anye le, o rue anye ali ̄ ̄ bhale odalo oȳoli. ¹⁵ Itob̄o oyēē a r̄o riēlē enana nya, ni ebubu egb̄o e lēsē okhale ni Eshinegba o li, ishegh̄o ni e ke s̄o iromhi ikphemhi ri ufumhi na Eshinegba.

Agb̄o irudunga

¹⁶ Itob̄o onana, egbe ̄a tigbe ya pfo anye-a, ini anye ririē kuan̄o-a pfo, ama ogbelē kpa ekelemhi udu oyanye o r̄o ̄ khi onogb̄o-a shi ̄. ¹⁷ Eri ikuku osoli ni ̄a ya tēsē eyi anye, e muno anye egbe ̄ khe ufumhi na agb̄oagb̄o. L̄oli o zē khi osoli eyi anye e li abi emhi afuē shi anye ̄. ¹⁸ Emini áá me ̄loe ̄a ya la ̄ agb̄oagb̄o, ama emini aa ya me ̄loe ̄ ̄ la ̄ agb̄oagb̄o. L̄oli o zē khi anye ri udu oyanye shi emini aa ya me ̄loe.

5

Apfē oyawa na iloghie

¹ Anye lēsē khi ini idiegbe oyanye ona, na elemhi agb̄o, ni o li abi okholo, o ghua, anye mh̄oli idiegbe olese ni o r̄ote ob̄o oyi Eshinegba bhale. Ikhi idiegbe no ̄a ya ghu ni o la iloghie, owa ni ̄a khi ab̄o a r̄o mama li. ² Memena eri anye la oni elemhi idiegbe na agb̄o ona a to ekperumhe-a, irari khi eri ̄o gh̄ole anye ni a kpha

oni owa na iloghie s̄o anye. ³ Itob̄o khi ini a r̄oli s̄o anye, anye ̄a ke ya la irumheba. ⁴ Irari khi abi anye kie li la idiegbe ona agb̄o ena, eri anye ̄ to ekperumhe-a abi eni egbe ̄ to. ̄a khi eri anye ̄a ke nono ni anye ké la oni idiegbe oyanye ona, ama eri ̄ gh̄ole anye ni a ri idiegbe na iloghie ni ̄a ya ghu ghue egh̄o s̄o anye. Eghēghe agh̄o ni agb̄o o to idiegbe ni ̄o gh̄u lue elemhi imūle. ⁵ Eshinegba ̄ ma anye shi agb̄o na agb̄oagb̄o ona, l̄oli ̄ gbo ri ̄ni Ayemhe shi anye egbe ni ̄ khi iyob̄o khi l̄oli ya riēlē emini ̄ r̄o nga na awa. ⁶ Irarigh̄o, anye r̄o ̄ mh̄oli igbedu eghēghe kpa.

Anye gbo lēsē khi ini anye kha da la apfē elemhi idiegbe oyanye ne, anye ̄a ke nu Onomhue la. ⁷ Ama irudunga o ri anye la agb̄o, ̄a khi emini anye ri ukp̄eloe me, o ri anye la agb̄o. ⁸ Udu oyanye o migha gbaa shi ̄, khi, oo kha ti anye ̄loe ni anye lase idiegbe oyanye ona le, ni anye nu Onomhue la apfē. ⁹ Irarigh̄o, eri anye r̄o li shi udu oyanye khi anye mema ya riēlē emini o gh̄ole ̄li, okekchia khi anye ke la apfē elemhi idiegbe oyanye o, okekhi anye ̄a la apfē elemhi idiegbe oyanye. ¹⁰ Irari khi awa nya, awa mema bhale ya migha odalo ukp̄ekhomhi iguez̄o oyi iKirisiti, ni ogb̄ogb̄o ̄ r̄o mie ifata ni o khi oȳoli, shi emini ̄ riēlē abi ̄ r̄o la idiegbe oȳoli, shi oni o ti o, shi oni ̄a ti.*

Akanya iri-egb̄o ali Eshinegba riēlē

¹¹ Irarigh̄o, abor̄okhia khi anye lēsē emini inulishi oyi Onomhue o khi egh̄o, l̄oli anye r̄o r̄oshēka r̄oli ̄ lo egb̄o es̄o. Emini anye khi o ga khueghie-a shi Eshinegba ̄, anye gbo sa khi o gbo ligh̄o khueghie-a shi udu oyēē, ni ̄o gue ̄ ̄z̄o. ¹² ̄a khi eri anye titi egbe anye ̄ khasē ̄, ama eri anye ri eghēghe ̄ na ̄ ni a me asha ri anye ke gha. Eghēghe agh̄o ni a me emini a ya s̄o egb̄o eni e ri emini ri ukp̄eloe ̄ me ̄ gha, ocho ni e kha r̄o ri emini e la udu, ke gha. ¹³ Ini anye ̄a ke lēsē emini anye ̄ riēlē, irari oyi Eshinegba

† 4:13 Li zē Iwolo 116.10 * 5:10 Li zē iRom 14.10

lọ, anye kha ke lese emini ẹẹ riẹle o, irari oye ẹ lọ. ¹⁴ Inono oyi iKirisiti o mhese ẹ na anye, itobọ khi anye me ọli me khi ogbo otuoghuo o ghu-a na agbo nya, irarigho eri awa li ghu pfa olamhe. ¹⁵ Eri iKirisiti o ghu-a na ogbokpa ini eni e la agbo e khi ke la agbo na egbe we, ama ni e ke la agbo na oni o ghu-a ni a gbo guise le na we.

¹⁶ Itobọ igho, rote ana je odalo, anye ẹa ke ri ukpeloe ni egbo na agbo e ro bino egbo ke bino ogbo khoghuo. Ini o ririe khia khi anye kpe lina ri ukpeloe agbo bino iKirisiti egheghe ni o dose, anye ẹa ke ligho. ¹⁷ Irarigho, ini ogbo o da she ku ma iKirisiti o ne, ogbo onogbo ni a lese ma o ke khi, agbo onodio o she dose, agbo onogbo o ke la. ¹⁸ Eshinegba o ga riẹle eni emhi enana nya. Loli o ri awa ni awa kpe khi ebe ọli nu egbeoli riẹle, rote obo oyi iKirisiti. O ri akanya na awa, awa ro ke ri egboese nu lue riẹle. ¹⁹ Eri Eshinegba o ri egbo na agbo nya nu egboli i riẹle rote obo oyi iKirisiti, ni o khia khi Eshinegba ọa ri olamhe mu ota so we. Igho o she ri usomhi ni a ro ri egbo ali Eshinegba a riẹle nga awa obo. ²⁰ Irarigho eni e to eloli iKirisiti awa ke ri irarigho khi, ni o ro li abine khi eri Eshinegba o rote unu oyawa a lema egbo. Anye lema ẹ na iKirisiti, a ka nu Eshinegba ro riẹle. ²¹ Eri Eshinegba o ri iKirisiti ni ọa mhọli olamhe mele ona olamhe itobọ oyawa, egheghe agho, ni awa me asha rote iKirisiti mhọli ipfuase oyi Eshinegba.

6

¹ Abi eni wewe ali Eshinegba e ga a gbe akanya oghuo, anye lema ẹ, a khi ze ni a mie okhale oyi Eshinegba shi afue. ² Irari khi Eshinegba ọọ lie, “Abi egheghe ni mhi ro ya riẹle isomhelemhi na ẹ, o ro ramhi, mhi ri esọ shi ẹ eke, abi ogbele imiepfuese oye ẹ o ro ramhi, mhi kpaghie ẹ obo.”

* 6:2 Li ze Aza 49.8 † 6:5 Li ze Ika 16.23

Mhi gueye ẹ khi memena o khi egheghe isomhelemhi, amo khi ogbele imiepfuese.*

³ Anye ẹa ya pfi ozude shi ogbokhoghuo ode, ini egbo e khi me emini ọa ti okhoghuo gue shi akanya oyi Eshinegba ni anye ẹ gbe. ⁴ Ama abi ighumha eyi Eshinegba ni anye khi, eri anye ri emini anye khi khaso odekhode, abi anye li ri egbe mie osoli ali umhame ali iyese-udu-a. ⁵ A gbe anye itali, a gbo mu anye shi ogba-ighumha, a la onyaghu kuale anye utse, anye gbe akanya agbeghua, anye mhue umha-ke-lese ali okiamhi.† ⁶ Ama anye kie la elemhi ipfuase ali ilese, ali irabomudu ali isomhelemhi, rote Ayemhe-no-pfuase ali inono ni o rote udu igesikia lasele. ⁷ Anye ẹ ngme ingmemhi igesikia, ali ekpabo oyi Eshinegba o la anye egbe ẹ gbe akanya. Akhegbe oyanye khi igue-ngeli odalo oyi Eshinegba, abi okhọli-okhue o lie mu itsua okhọli mhue obita ali ogobo. ⁸ A ri ekpe na anye a gbo yeghe anye-a, a ngme onete oyanye, a gbo ngme onobe oyanye. Anye egbo igesikia, a lu anye elo-egbhue, ⁹ E li anye abi eni aa lese, ama a kie lese anye, a li anye abine khi eni e ghuloa anye khi, ama, a me ọli me khi anye kie la agbo. A na anye osoli ama aa gbolo anye-a, ¹⁰ Anye mhọli iyese-elemhi-a, ama anye kiele e ghele, anye li abi eni ẹa mhue, ama eri anye ri ebubu egbo khi eni e pfue. Anye li abi eni ẹa mhọli emhi khoghuo, ama emhikpa anye mhue.

¹¹ Egbo iKoriti, anye she ri igesikia nu ẹ ngme, anye khueghie udu oyi anye-a gbodogio deba ẹ. ¹² Anye ẹa ti egbe je ukhokho inono ni anye mhọli na ẹẹ, ẹẹ tse aa ke nono anye. ¹³ Irarigho, mhi nu ẹ ngme abi eniye eyemhe, a li mhọli usamhi nabi anye sa deba ẹ na anye. A khueghie udu oye ẹ-a na anye gbodogio.

¹⁴ Khi ze ni u nu oni ọa miesuo ke riẹle emhi kugbe. Se, igesikia ali

egbhọli e li guẹ la asheghuo kugbe? Elo o ku ákpá ali obili gbe? ¹⁵ Elo e ku iKirisiti ali Okphaghie? Abi elo oni o miesuo ali oni ọa miesuo e mhọli kugbe? ¹⁶ Ilama-kugbe onoghuo o la Owa Oyi Eshinegba ali ikhumhi o? Irari khi Owa Oyi Eshinegba ni o la o, awa khi, ezeze abi Eshinegba o ngme ọli khi,

“Mhi ya la we elemhi,
mhi la we iteva a kia,
mhi khi Eshinegba oyewe,
wewe e khi egbo eyemhe.” †

¹⁷ “Irarigho, a rote we iteva lasele,
ni a khi ọda shi we o,
ali a khi ri obo ti
emini ọa pfuase,
egheghe agho
ni mhi ti e mama egbe.”

Eshinegba Onomhue no fune nya,
o ngme na. §

¹⁸ “Mhi ya khi ita e,
e e a khi imimhe
emose ali ikpotso.”

Eshinegba Onomhue no fune nya
o ngme na.*

7

¹ Aborokhia khi awa mhọli ishobo ena, emole mhe, awa kpe idiegbe ali ayemhe oyawa-a, rote emini e ri ichimhi e shi ogbo egbe ali ayemhe nya. Awa ke roshaka ini awa dobe ramhi iröpfuase pfo nya, itobo khi awa a na ulishi Eshinegba.

Igbaa oyi eni e mie ifesu iKirisiti suo e ri egbe mu ipolu

² A khueghie udu oye e-a na anye. Anye ẹa li ogbokhoghuo onobe, wekhi eri anye yese ogbokhoghuo udu-a, uke-liẹ khi eri anye li ogbokhoghuo le. ³ Ọa khi eri mhi ngme ona ro pfueche e-a, irari khi mhi kpe ngme ọli khi ingme oye e o la anye elemhi udu ramhi ni anye ro ya lama nu e ghua, okekhi ni anye ro nu e la agbo. ⁴ Mhi lolo regbenga e, mhi ma re e gha gba. Elemhi osoli ni anye me nya,

eri iridushio ali oghẹ oyanye o vo o tsuakua.

⁵ Irari khi abi mhi ro lo iMasidonia le, idiegbe oyanye ona ọa mhọli iyemhe okhoghuo. Ode-khode a na anye osoli, eghuo e nu anye wola, ulishi o la anye udu.* ⁶ Ama Eshinegba na irudusho, ni o ri udu e shi oni egbe e pfo-a o, o ri iTatosi ni o bhale ri udu ke shi anye o. ⁷ Ọa khi ibhale oyoli tse o ri udu shi anye o, ama abi a li ri udu shi ọli o. O gbo gueye anye abi o lie ghole e ni a me mhe, ali abi a li vie oya, ali abi ingme oyemhe o li mu e egbe. Irarigho, oghẹ oyemhe o ro fu dose abi o kpe li ghue.

⁸ Ini ebe ni mhi keke ghi e, o ri iyese-udu-a na e, ọa limhe egbe abine khi emini ọa ti ni mhi riẹle. O kie remhe chima, mhi me khi ebe oyemhe o re e yese udu-a ukuku eghẹghe. ⁹ Ama egbe e kiele mu mhe, ọa khi itobo khi mhi ri udu oye yese-a, ama itobo khi iyese-udu-a oye o re e mu pfi. Eri a mhọli iyese-udu-a abi Eshinegba o nono ọli shi. Irarigho, ọa li e onobe. ¹⁰ Irari khi ivie-osoli ni o ghole Eshinegba, eri o ri ogbo o mudu pfi, o roli e nono ni a mie ọli pfuese. Onana ọa ri ogbo ngomhi obo-a. Ama ini ogbo vie osoli abi egbo na agbo, eghuli o ro o bhale. ¹¹ A lese bino emini ivie-osoli ni o ghole Eshinegba o ro na e. Abi a li roshaka ni a rokhase khi aa mhue umhagueli. Elemhi e bi e. Abo e sha e, ni o re e yila. A gbolo nono ni a so ingme shi ode igesikia! A rokhase khi aa mhọli ashini a te riẹle oni ingme do-a, eghẹghe kpa.

¹² Irarigho, ini mhi ririe keke ebe ogho ghi e, ọa khi irari eni e li ingme wekhi irari eni ẹa li ingme. Ama eri mhi keke ebe ona ghi e, ni a ba me abi ingme oyanye o li mu e egbe odalo oyi Eshinegba. ¹³ Enana nya e ri udu shi anye o.

Abi o li ri irudusho na anye, igho egbe ma mu anye abi anye ro me abi iTatosi o li ghele, itobo ayemhe oyoli o ti nge abi ee nya a ri egbe mu ọli.

† **6:16** Li ze iLev 26.12; Ezik 37.27; 1 iKori 3.16; 6.19 § **6:17** Li ze Aza 52.11 * **6:18** Li ze 2 iSam 7.14; 1 Okhe 17.13; Aza 43.6; iJere 31.9 * **7:5** Li ze 2 iKori 2.13

14 Mhi kpẹ rẹ ẹ tonon obọ udu khase iTatọsi, ama aa ri omama mu mhe. Abi emini anye gueye ẹ nya e li khi igesikia, igho abi anye rẹ ẹ gha khase iTatọsi o li ya khi igesikia. 15 Igho inono ni o mholi na ẹ o li nga shi o, ini o sato abi a li suo eso na li, ali abi a ri ulishi ali iguomhise-egbe mie loli. 16 O ma remhe ghele gba khi eni e ze ri egbe ẹ nga a khi.

8

Abi eni e miesuo e lie somhopfa

1 Inyoghuo, anye ẹ nono ni a lese afu ni Eshinegba o ro na igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iMasidonia. 2 Eri a rote osoli ni e me mu we fe bino, ama eri e kie ri ukpokpomhi oghelẹ e somhopfa, abi o rie khia khi ẹa mhuẹ. 3 Mhi gue oli ẹ ye ẹ egbegbo khi eri e pfue elemhi somhopfa dose ashini e mhuẹ ramhi. 4 E lema anye, anye kpekpe anye ze ni wewe e mholi okemhi shi oghelẹ ni o la irikpaghiobo na egbo eyi Eshinegba ni e la eke iJudia.* 5 Eri e ga riẹle dose abi anye sa khi e li ya riẹle. E kpẹ te odode ri egbe we na Onomhuẹ, neni e ke ri egbe we na anye abi Eshinegba o nono ni e li riẹle. 6 Irarigho, anye ro lema iTatọsi, oni o re ẹ bele oni egbegbi akanya ona, o kpaghie ẹ ni a ri eminete ni a gba eke le ramhi ukpese. 7 Eri a gue ẹ riẹle emhikpa dose egboese nya. A toto irudunga ne, a gue ẹ ngme emue ne, a gbo lese ne. A ma nono ni a rue obo-a, a gbo nono ingme oyanye ne. Zobe ni u dose ogbokpa okpokhe ilili.

8 Oa khi itoto mhi ro mhesẹ oli na ẹ ama eri mhia mhesẹ igesikia ni o la inono ni a mholi bino, abi mhi li roli ẹ khokho omuegbe ni egboese e mholi na anye. 9 A lese abi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhuẹ oyawa o li, khi aboriekhia khi oni o pfue o khi, eri o ri egbe oli mele ona umhame-a shi itobo oyẹ ẹ, ni o me asha ri umhame oyoli re ẹ pfue.

10 Ude ni mhi ya ye ẹ ena, ni o ro ti ẹ egbe lo: O ma ti ini isomhopfa ni a te eke bele aolukpe ni a roli ramhi ukpese, abi a li kpẹ te odode khi eni e mholi oghuemhe somhopfa, ni e gbo somhopfa. 11 A zobe ni a pfuse oni akanya gbe pfo, ni abi o li te eke mu ẹ egbe ni a ro somhopfa, ni a ligho somhi oni opfa abi abo e te ẹ. 12 Emini a mholi oa mu Eshinegba eloe. Emini o mu eloe khi abi a li mholi oghuemhe ni a rote emini a mhuẹ somhopfa, oa khi oni aa mhuẹ, aa bino.

13 Oa khi eri mhia mie egbo eghuo itsua shi eke ni mhi ro ri itsua na egboese tsua. Ama ni a ga li abeghuo.

14 Aborokhia khi a mholi gbeku o memena egho, o ti ni a kpaghie eni ẹa mhuẹ obo. Ini wewe e ke li mhuẹ gbeku o elelese, ni ee aa ke ro mholi, wewe e li kpaghie ẹ obo, ishegho o gue ti ẹ egbe abeghuo. 15 Abi a li keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, "Oni o ti ẹ gbili

oa ya tigbe mholi gbeku o,
ama oni o ti ikukuwe gbili,
emhi khoghuo
oa tigbe ẹ baliku."†

A ghie iTatọsi je iKoriti

16 Mhi kphemhi na Eshinegba ni o li ri omuegbe onabi mhi mholi na ẹ, shi iTatọsi udu. 17 Irari khi oa khi eri o lese lama shi emini anye lema li o riẹle tse, ama eri o she kpẹ la li udu khi loli ẹ bhale deba ẹ. 18 Anye li ghie inyoghuo oghuo deba li ẹ bhale. Ogbo ni a ga lolo mu ekpe ẹ na elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya shi akanya itsabo usomhi onete oyi Eshinegba o khi. 19 Oa khi ogho tse, eri eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, e ze oli o deba anye kia abi anye li tsua eni isomhopfa ikpagho ni anye ro ya na ẹ kia. Ikhi ikpaghiobo ni e ya ri ikueghie ghi eva oyi oni Onomhuẹ, ni o rokhase khi anye mholi omuegbe roo kpaghio.

20 Anye ẹa nono ni ogbokhoghuo o me emhi akhokhomhe okhoghuo gue shi abi anye li ri isomhopfa ikpagho

* 8:4 Li ze iRom 15.26 † 8:15 Li ze Okiali 16.18

okpokhe ena kia. ²¹ Emini o ze khi anye lina rieḷe ḷi khi, eri anye roshaka ni anye rokhase khi anye guḷe ri eni isomhopfa ikpagho ena kia. Oa khi odalo oyi Eshinegba tse ama li shi odalo oyi egbo nya.†

²² Anye gbo li ghie inyoghwo olese ma aava ena egbe e ghi e. Anye she mu ḷi fe itingmingme, anye me ḷi me khi o ma nono ni ḷi kpaghie obo. Eena o mema ghole ḷi o ro kpaghie obo, eena ni o she me khi eni a ri egbe e nga a khi. ²³ ITatosi onuzava oyemhe ali oni anye ga a gbe akanya kugbe o khi, ama inyoghwo awa enekpole, etoeloli igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, ni e ri ufumhi na iKirisiti. ²⁴ Irarigho, a ri inono oyeḷe khase eni egbo ena, ali emini o ze ni anye ro reḷe a gha, ni igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e me ḷi.

9

Ikpaghiobo ni a ro na egbo eyi Eshinegba

¹ Mhi aa kha ke gbo keke ingme ikpaghiobo ni a nono ni a ro na egbo eyi Eshinegba ni e la eke iJudia shi ebe ghi e. ² Mhi lese khi oo ghole e ni a ro kpaghie obo, mhi gbo roli reḷe e neta omose khase egbo na obini iMasidonia, khi aolukpe, ee ni a la Akhaya a te muegbe ni a ro ya kpaghie obo, ali khi omuegbe oyeḷe o she li guise egbo eghuo le, ni e ro li rieḷe ikpaghiobo. ³ Ama eri mhi ghi inyoghwo awa ena ghi e ni a ro mu egbe shi eke, ini eta omose ni anye reḷe e na shi isomhopfa ni a somhi, o khi li abi afue ni anye reḷe e na eta omose, ama ni o kie khi abi anye e khi a li. ⁴ Irari khi ini onge iMasidonia okhoghwo o deba mhe bhale, ni aa ro mu egbe shi eke, omama o ya mu anye shi abi anye li ligho beshi regbenga e reḷe neta omose. Ee omama o ya mu ne. ⁵ ḷi o ze ni mhi ro ghie eni inyoghwo awa ena ralo na mhe, ni e ya muegbe isomhopfa okpokhe oyi ukpagho, ni

e khi a ya ro bhale shi eke neni mhi bhale. Egheghe agho ni a rokhase khi eri o pfo e udu li oni okpokhe ni oa khi oyi ichiobo.

⁶ A sato khi oni o chi-obo ri emhi ko khi ukukuḷo o ya me khiese. Oni o ri emhi ko tuo, emini e bu o ya me khiese. ⁷ Ogbogbo o ri irarigho ke rona abi o pfo ḷi udu, ama o khi ri iwolo rona, ali o khi li abine khi oni a ri ekpabo re e rieḷe, irari khi Eshinegba o ma nono oni o ri oghole e rue obo-a. ⁸ Eshinegba o doḷe ya ri ikhivose ni o dose oni a nono na e, ni a ro bhale ya e khi a mholi emhikpa gbeku o dose abi a nono ḷi shi, ni a ro doḷe ke rieḷe eminete khi eminete na egboese egheghe kpa. ⁹ Ezeze abi a li keke ḷi shi Ebe-no-pfuase, ni oo,

“O li okpokhe tuotuo,
o somhi eni ea mhue opfa,

ogbo oa ya yele

igue-ngeli oyoli-a ghue

agboagbo.”*

¹⁰ Eshinegba ni o ri ukpamhi e na ogbo ro ko, o gbo ri eminale na ogbokpa a le. O ya gbo ri ukpamhi ni a ro o ko ghi e, o gbo rewe ze, o rewe fu ni a me khiese. Ishegho ni onete ni u rieḷe na egbo o mo umomhi ne, ni u pfa le.† ¹¹ O ya re e pfue odekhode ni a ke li okpokhe egheghe kpa, ni ebubu egbo e ke kphemhi na Eshinegba ini anye tsua isomhopfa eye ghi we. ¹² Oni ugamhi ni a lina ri okpokhe oyeḷe ona ga ena, oa khi egbo eyi Eshinegba na pfa na tse o kpaghie obo, egbo ebubu e ri itobo ona a kphemhi na Eshinegba. ¹³ Eri akanya ni a gbe na egbo eyi Eshinegba o ri ufumhi na Eshinegba, o rewe kueghie Eshinegba. Ona o rokhase khi eni e mie usomhi onete oyi iKirisiti suo a khi, ni a ri oni usomhi gbe akanya, abi a li li okpokhe na we ali egbo elese. ¹⁴ Inono ni e rote ekelemhi udu mholi na e, e te e so iromhi na e, itobo ikhivose ni Eshinegba o re e khivose na we. ¹⁵ Awa ke kphemhi na Eshinegba

† 8:21 Li ze Ekpi 3.4 * 9:9 Li ze Iwolo 112.9 † 9:10 Li ze Aza 55.10

shi isomhopfa oyoli ni unu ọa dobe ngme pfo.

10

IPolu o ri akanya aghiusomhi oyoli lo egbo eso

¹ Eri a roli shi khi eri mhia pfo ini mhi la odalo oye e nu e ngme, ama ini mhi aa nu e migha, mhi nu e e ngme ingmemhi ni e ze. Mena, mhi lema e a ri eso shi mhe eke, irari khi egbegbi iKirisiti lue o, ọna ipfomhe ali ikuegbe-a o khi. ² Egbo eghuo e lie khi eri mhia ngeli abi egbo na agbo ee li. Irarigho mhi ya ri uruli ni o ze nu we ngme emini mhi nu we ya ngme ini mhi bhale. A kpekpe a khi yese mhe ligho ngeli deba e. ³ Irari khi ini o ri rie khia khi elemhi agbo anye la, anye ea ya kholi abi egbo na agbo e lie kholi. ⁴ Irari khi itsua okholi eyanye, ea khi eni aa me alo gbugbugbu, ama obo oyi Eshinegba e te bhale. E mholi itoto ni e ro dobe e guoghokpabo itoto oyi okphaghi-a. Anye e guoghokhaka-a, ⁵ ali isamhi ighagha nya-a, ni e khi ozuode, ni e ti egbewe nga a dose ilese eyi Eshinegba. Anye e mu isamhi ebe nya iko, anye rewe e nyese ukhomhi na iKirisiti. ⁶ Anye mu egbe ni anye ro ya na umha-sueso nya osoli ini issueso-negbe oye e o gba se.

⁷ Ọa khi abi emhi o li odagbe a lie bino oli? Onge e okhoghuo o la o ni oo lu egboli onayi iKirisiti, o gbo sa ingme egboli bino, irari khi oyi iKirisiti anye li khi abi loli oli khi oyi iKirisiti. ⁸ Omama ọa ya mu mhe shi o, ini mhi rie tonoo udu dose ode shi afu ni Onomhue o ro na mhe, mhi ro kpaghie e obo, ni ọa khi oni a ro yese e. ⁹ Mhi aa nono ni mhi li abine khi eri mhi ri ebe ni mhi keke e nyamhise e alo. ¹⁰ Irari khi eri egbo eghuo e lie khi, ebe eyi iPolu e ma kho dose, ama ini o nu awa la ana o pfo-a, ingmemhi eyoli ea ke mu ameh. ¹¹ A ze egbo eghoghose khi emini anye keke shi ebe ini anye ea la agho, khi wewe anye gbolo e rie, ini anye bhale migha.

¹² Anye ea gbudu ya ri egbe anye khokho eni ee titi egbe we. Irari khi eni eri e ri egbewe mhesegbewe, ni e ri egbewe khokho egbewe, eyeghe e khi. ¹³ Ama anye ea ya tonoo obo udu da ode, ama ashini Eshinegba o ri afu na anye ramhi anye ya tonoo obo udu ramhi, ikhi akanya ni anye gbe ni o ramhi e egbe. ¹⁴ Anye ea ya titi egbe anye dose ashini anye kha titi egbe anye ramhi, irari khi anye e mema rue usomhi onete oyi iKirisiti bhale ghi e, ni a ga lese gboo. ¹⁵ Anye ea ya ri ikanya ni egboese e gbe ke tonoo obo udu abine khi anye gbe we. Ochoghoe eri anye ri udu shi khi irudunga oye e o ya ke nga shi o, ni anye gbo dobe gbe akanya ni e fune iteva oye e, abi Eshinegba o mhesegbo ni anye. ¹⁶ Ishegho ni anye dobe tsabo usomhi onete obini eke oboese ni o kpe obo na e, ini anye khi tigbe ri ikanya ni a gbe oboese tonoo obo udu.

¹⁷ Oni oo tonoo obo udu, o ke ri emini Onomhue o rie tonoo obo udu.* ¹⁸ Irari khi ọa khi oni o ti egbe oli nga egbo ee mie khi o ti, ama oni Onomhue o mie, o khi oni a mie.

11

IPolu ali ighiusomhi na ke eyi egbholi

¹ Mhi lema e a kpekpe a roshaka ri egbe mie oyeghe oyemhe ukuku o tse! ² Ingme oye e o ma mu mhe egbe gba abi o li mu Eshinegba egbe, itobo khi eri a li abi omeshi ni ọa me omose ghue, ni mhi she ro nga na omose oghuo, ikhi iKirisiti. ³ Ulishi oo mu mhe ini a ya yese e udu-a ali khi a ya tsua inono na tselele ni a mholi na iKirisiti pfa, ezee abi enye o li ri ikpamhika eyoli di Iivu.* ⁴ Irari khi ini ogboese o bhale deba e ya ri iJesu olese tse abo ye e, ni mhia ro tsabo ye e ghue, okehia khi ayemhe olese ni o khi oda shi oni a kpe mie, a ke mie, okehia usomhi onete olese ni o khi oda shi oni a kpe mie a ke mie, eri a mema nyanya mie oli.

* **10:17** Li ze iJere 9.24 * **11:3** Li ze Igbae 3.1-5,13

⁵ Mhi aa sa khi mhi kpọ dọse ighiusomhi na kee ena aakemeḡhue eye e ni e ghọ mu e ẹloe eghọ. ⁶ Ini o ri rie khia khi unḡmemhi ọa lolo bie shi mhe unu, mhia khi ọni ọa lese ebe. Anye she ri ona lo e esọ gboo, odekhode.

⁷ Eri mhi ri ona lamhe ni mhi aa roọ khi oki nga e ike abi mhi ro gue usomhi onete oyi Eshineḡba ye e? Ni mhi ro ri egbe mhe tiemhie eke ni mhi ro re e fu? ⁸ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ elese ee fali mhe ota abi mhi ro la iteva oye e gbe akanya. Mhi mie we ro zuse na e. ⁹ Abi mhi ro la aye e, mhi aa ri ingme ukpaghọ nase e, inyoghuo awa ni e rote iMasidonia bhale e tsua emhikpa ni mhi i nono ghi mhe. Abi o kpe li ookhokho, ni mhi aa kpe ri itsua na e tsua ighọ o kie ya li odalo.† ¹⁰ Ini igesikia oyi iKirisiti o da kie la mhe egbe ne, ogbokhoghuo ọa la ọ ni ọ dobe ya khu mhe mhi khi ke lina tono obọ udu elemhi eke Akhaya. ¹¹ Ọa khi eri mhi aa nono ingme oye, ini mhi ke da lie khi mhi aa nono ni mhi ri itsua na e tsua. Eshineḡba ọ lese khi mhi nono ingme oye.

¹² Mhi ya kie ke rieḡ emini mhi kie kpe rieḡ. Eḡheḡhe aghọ, eni ee nono ni wewe e lie khi ikanya eyewe ali eyanye khi abeghuo e li, ni mhi roli khi we unu-a. ¹³ Emose eghoghọ, ighiusomhi na kee eyi eḡbhọli e khi, ni e ri ikanya ni e gbe e lono eḡbhọli, ni ee li eḡbọ ikokoalo, ni e ri egbe we shi khi ighiusomhi na kee eyi iKirisiti wewe e khi. ¹⁴ Ọa ke khi emini áá khokho, irari khi eri okphaghie ọ ri eḡbọli mele aḡeni oyi ákpá a li eḡbọ ikokoalo. ¹⁵ Irarighọ, ọa khi emhi oshabọ ini ighiusomhi eyọli, ee li ikokoalo ri eḡbewe mele ighiusomhi ni e migha shi ipfuase. Ikpukhokho, e ya me isọ-ẹzọ oyewe mie.

Osoli ni iPolu ọ me na iKirisiti

¹⁶ Mhi gbo ngme ọli, ogbokhoghuo ọ khi sa khi oyeghe mhi khi, ama

ini u ke lighọ sa, kie lighọ mie mhe abi oyeghe, ni mhi me emhi ro ke neta omose. ¹⁷ Ama ọa khi emini Onomhue ọ kha lie mhi ngme mhia ngme memena. Eri mhi ga ngme abi oyeghe elemhi ingme ineta omose ona. ¹⁸ Aborokhia khi eḡboese e ri emini e rieḡ ee neta omose eghọ, mhi ya li lana lighọ. ¹⁹ Ilesingme dọse oyee o ze ni a ro ri oḡheḡ mie eyeghe shi iteva oyee ena! ²⁰ Eḡbọ ni ee mu e ighumha, ni e ri ikpamhika do e ighiatọ, ni e ree le emhi, ni e ri ukpeloe e gbe e e gbo pfi ima shi e alo, wewe áá mie. ²¹ Omama o khi, ni mhi ro lie khi eri anye pfo alo-a, ni anye a ro lina ngeli deba e.

O kha khia khi onete o khi ni eni ighiusomhi eyi eḡbhọli eghọ e ro ke neta omose shi emhi afue ni ee rieḡ deba e, mhi ya li nu we la ana neta omose. Ama a roli shi udu khi ogbọ ni ọọ neta omose shi angeli oghoghọ, khi ọoyeghe ọ khi.

²² Ghe khe, e khe khi Iburu wewe e khi, Iburu mhi li khi, ee khi iZireni wewe e khi, iZireni mhi li khi. Imimi Aburaamu ni e khi, loli mhi li khi. ²³ Ighiusomhi eyi iKirisiti ee khi wewe e khi? Mhi la ana ya li oyeghe! Mhi ga ti dọse we e! Mhi ga gbe akanya dọse we. Mhi la owa ighumha itingme ni e bu ne, iti-ingme ni a gbe mhe itali e bu dọse eyewe. Iti-ingme ni eghuli o kha gbe mhe e bu ne.† ²⁴ Agbhagbhamhi ishe eḡbọ iJu e gbe mhe itali oghuo ọa la eḡbhueva.§ ²⁵ Itese eḡbọ iRomu e gbe mhe ikpokpo, a tono mhe eche utoghuo. Itese okọ okọ oniemi ni mhi lo e kulue, ogbeḡghuo ali eliyose nya mhi la ukhomhi okọ oniemi, ni o tsua mhe gasẹ, ni mhia me abi mhi li kia.* ²⁶ Iti ingmi-ingme mhi ye asha, ni mhi kha ri egbe na okọ oniemi ali ighiatọ gbe-a, mhi gbo la okhena oyi eḡbọ iJu eyemhe, ali iJeta. Mhi li la eḡbegbi okhena elemhi ifui apfe, mhi la okhena odagbe ifufu, mhi la okhena

† 11:9 Li ze iFili 4.15-18 † 11:23 Li ze Ika 16.23 § 11:24 Li ze iDeut 25.3 * 11:25 Li ze Ika 16.22; 14.19 † 11:26 Li ze Ika 9.23; 14.15

ukhomhi oke oniemi, mhi gbo la okhena oyi egbo eghuo, ni e li abi eni e mie Onomhue suo.† 27 Eghēghe kpa mhi ro la irōshēka ali akanya agbeghua, mhia me olesē lese eleyose eni e bu, okiamhi ali okiame o gbe mhe. Eminale eyemhe e pfo mhe isheghuo, isheghuo ulili o gbe mhe, mhi aa me itsua so. 28 Ini a ri obo ri egho shi eke, ogbelekpā usamhi ni mhi sa shi ingme oyi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o ro nase mhe. 29 Oghuo o famhi lose ni o li pfi olosemhe na mhe? Abi khi oghokhoghuo o lamhe olamhe ni o ri egbe lala mhe?

30 Ini mhi rie neta omose, emini e ri olosemhe oyemhe ya khasē mhi ro ya neta omose. 31 Eshinegba ita Onomhue iJesu o lese khi o khi egbholi mhia lo. Ikhivose khi eva oyoli agboagbo 32 Abi mhi ro la eoli iDamasikosi, eri igovunō ni o gbe akanya deba oghie Arētasi o ri idogeli kpe khe mhe ode unuekpe ni a te lo oni eoli, ni e ba gba mhe mu. 33 Ama eri ogho rue mhe pfilo ugi rote okele ni o la ugbe ni a khi gasē oni eoli bēna tiemhi, ni mhi ro me asha na vu.†

12

Irōkhasē ni iPōlu o me

1 Mhi ya kie ke neta omose, ama, mhi lese khi o mhōli eleli ni o ro o bhale. Irarigho ingme imeke ali irōkhasē ni Onomhue o ro na mhe mhi ke ya ke ngme nga memena. 2 Mhi lese omose oghuo ni o la elemhi iKirisiti ni a rue je idane agbhaghhamhi onuzi-esē, oonokpe-igbene. Ini elemhi idiegbe o la o, ini o khi elemhi idiegbe o, mhia lese. Ama Eshinegba o lese. 3 Abi mhi ngme, mhiē khi Eshinegba tse o lese ini elemhi idiegbe o la, ini o la elemhi idiegbe. 4 Eri a rue oli eke-a zai, ya nga Apfe oyi Eshinegba na iloghie. O suo emini ēa ze ya guele, ni aa ya lama shi a gbudu ngme unu le. 5 Oni omose ogho mhi ro ya neta omose.

† 11:33 Li ze Ika 9.23-25

Ama mhia ya ri egbemhe neta omose, see ni umha mhuē ekpabo oyemhe. 6 Ini mhi ri rie neta omose, mhia ya riele ingme oyeghe, itobo khi igesikia mhia ngme tse. Mhi ya roshēka ini mhi khi ngme da ode. Eghēghe agho ongeē okhoghuo o ya timhe nga dose abi a kha timhe nga ramhi, rote emini a me khi mhi riele ali emini a suo khi mhi ngme.

7 Eri a ri emini o li abi ugba ni o ya ke nase mhe shi mhe egbe ni o khi aghiusomhi oyi okphaghie, ini mhi khi vuse ike dose shi irōkhasē ebubu ni mhi me. 8 Itese mhi lema Eshinegba o mie mhe oni emhi anasemhe ona pfi-a. 9 Ama emini o ro so mhe o khi, “Ekpabo eyemhe o she bu ē, irari khi ini o lose, loli ekpabo eyemhe e ro me asha ri egbe ē khasē.” Irarigho mhi ro ri oghēle ri olosemhe oyemhe ya neta omose, ni ekpabo eyi iKirisiti e me asha remhe gbe akanya. 10 Ini mhi mhue olosemhe, ali ni a ro tsue mhe, ali ni mhi ro la umhame ali ni a ro mu okhōli vule shi mhe o, ali ni mhi ro mhōli iyese-udu-a, o kha da khi itobo oyi iKirisiti, eri o ri egbe ē mu mhe. Irari khi ini o lose mhe, loli mhi ro mhōli itoto.

Ingme oyi egbo iKoriti o mu iPōlu egbe

11 Eri mhi chi ooyeghe-a, ama ē a yese mhe ē chi oli-a. Eē a kha ke titi mhe. Ini mhi aa ririe khi emhi khoghuo, mhia mhue emhikhoghuo ni mhi te kpo dose eni a lui, “Ighiusomhi na keē ena aakemeghue.” 12 Elemhi iregbemie osoli, mhi ro la iteva oyeē gbe riele olele onyaloa ali oshabo ni o rokhasē khi aghiusomhi na keē oyi iKirisiti mhi khi. 13 Eri ikhivose ni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo elese e me mie o de ē unu-a? Abi mhi aa li ri ingme ikpaghiobo ukpagho nase ē lo? A kpekpe, a ro topfa mhe shi o.

14 Utonuzese na ni mhi ro mu egbe ni mhi ro bhale ya bino ē. Mhi aa ya mhila ē emhi khoghuo. Eē oyeē mhia nono, o khi ukpagho oyeē. Oa kpe

khi eniye ẹ ri emhi na eni e bia we ẹ le, ama eni e bia eniye e ri emhi na we ẹ le. ¹⁵ Irarigho, mhi ro ya ri oghẹle ri ukpago ni mhi mholi nya ali mhemhe nya na ẹ, ro kpaghie ẹ obo. Inono onikeke a ya mholi deba mhe ini mhi mholi inono oniemi na ẹ?

¹⁶ A lama shi o khi mhi aa khi itsua na ẹ ni aa tsua. Ama egbo eghuo e ya lie khi ikpamhika mhi ro ri egbhodi di ẹ mu. ¹⁷ Eri mhi ri egbo ni mhi ghie ghi ẹ mu ẹ ma eke? ¹⁸ Eri mhi lema iTatosi o ke le, mhiye inyoghuo awa onokpole o kphase oli. Eri a ya lie khi eri iTatosi o mu ẹ ma eke? Oa fe ligho. Abi khi aa lese khi usamhi oghuo mhemhe ali loli anye mholi shi udu ni anye ro ri ele emini mhemhe ali loli anye ga ri ele?

¹⁹ Otse eri a dabi khi eri anye kie kpe roshaka ke khe egbe anye shi eke odalo oye ẹ. Oa khi igho. Ama abi iKirisiti o nono ni anye li ngme, anye li odalo oyi Eshinegba. Emole, eri anye ri ele emini anye ri ele nya ro kpaghie ẹ obo. ²⁰ Egbe limhe khi ini mhi ramhi agho khi mhia ya bhale ya me ẹ shi abi mhia nono ni a li, ali khi aa ya me mhe abi a nono ni mhi li. Ulishi oo mu mhe khi mhi ya bhale ya ẹ shi uwola ali ubogbo, ali udu ni oo to, ali ukphe, ali ikemhi ikui-iku, ali iyese egbe eva-a, ali ineta, ali itipfuabo-nga, ali ozughu iteva oye. ²¹ Egbe limhe khi ini mhi ke bhale, khi Eshinegba o ya ri omama mu mhe odalo oye. Mhi ya vie na ebubu ẹ ni ea kie rote agbo olamhe oyewe mupfi lasele. Ni a kie la angeli efiala, ikhi usamhi irumheba, ali olamhe ighue imumu.

13

Itse-agua ali otse enekpukhokho

¹ Utonuzese na ni mhia bhale ya bino ẹ. Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni oo, "Otsela eva, okekhi ese, a ro o mu ma ingme, ni a ro so ezọ."* ² Mhi kpe tse agua ye ẹ, ee ni a kpe lamhe olamhe, ali egboese eni e kpole nya.

* **13:1** Li ze iDeut 17.6; 19.15

Mhi kpe ngme oli ibhale onuzi-eva oyemhe. Memena, mhi gbo ngme oli abi mhi la oboese, mhi tse agua khi ini mhi gbo bhale khi mhi aa ya ze we obo khi mhi aa na we osoli. ³ Onana o ya rokhase ẹ khi iKirisiti mhi ngme ẹ na. Ini o sese ẹ ingme se, a ro ya lese khi o mholi ekpabo iteva oye. ⁴ Ini o ri riye khia khi oa mhue itoto abi a ro tali ma apfida gbe-a, ekpabo oyi Eshinegba o ro a la agbo. Eri awa aa li mhue itoto abi iKirisiti. Ama a ya me oli khi anye ya ri ekpabo oyi Eshinegba la agbo, ezee abi iJesu o li, ni anye ro ga ẹ.

⁵ A mhesa egbe ẹ bie bino ni a me ini a kie la elemhi irudunga oye ẹ. Ini a mhesa egbe ẹ bino ni a ro me khi iJesu iKirisiti oa la agbo oye, a lese khi a she de oni imhesabino. ⁶ Mhi lese khi a ya me oli me khi anye ea de oni imhesabino. ⁷ Anye lema Eshinegba, a khi ri ele do-a. Ona oa khi ni anye ro rokhase khi anye she me emini anye ẹ nono mu mhue, ama ni o re ẹ ke ri ele emini e gbe akanya ini anye ri li abi eni de. ⁸ Irari khi anye ea ya ri ele emini o mu okhola vule shi igesikia o, ama emini o ya mu igesikia mhue anye ya ri ele. ⁹ Egbe ma mu anye, ini o lose anye ni ee a ro mholi itoto. Igho anye gbo lie so iromhi Eshinegba o re ẹ ke ngeli shi eghege, abi o nono ni a li ke ngeli. ¹⁰ Loli o ze khi mhia keke ebe ona abi mhia ro nu ẹ la oobo ena. Igho lo, ini mhi khi roli ze mu ẹ, ini mhi bhale deba ẹ. Irari khi eri mhia nono ni mhi ri afu ni Onomhue o ro na mhe gbe akanya, ni mhi ro kpaghie ẹ obo, ni oa khi ni mhi ro bighi ẹ de.

¹¹ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi inyoghuo-mhe, Okhila! A mu udu oye ẹ pfi, a suo olema oyemhe, a lama shi egbe ẹ o, a ri opfomhe nu egbe ke la. Eghege agho ni Eshinegba na inono ali opfomhe o nu ẹ la.

¹² A ke tse egbe egbegbi otse, a ghele mu egbe. ¹³ Egbo eyi Eshinegba nya ee tse ẹ.

¹⁴ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue, ali inono oyi Eshinegba, ali

iregbemu onayi Ayemhe-nọ-pfuase, e
ka nu ẹẹ nya la.

Ebe ni iPọlu o keke ghi egbo iGalesha Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPọlu aghiusomhi na kee ni o a khi obọ oyi egbo mhi te bhale, wekhi obọ oyi ogbo a te ghie mhe, ama obọ oyi iJesu iKirisiti ali Eshinegba Ita ni o rote eghuli guise oli le mhi te bhale, mhemhe mhi keke ebe ona. ² Mhemhe ali inyoghuo ni e miesuo nya ni e nu mhe la, anye ga tse igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eoli iGalesha nya.

³ Eshinegba itawa ali iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e. ⁴ Loli o ri egboli bhale shi iluasobo shi olamhe eyawa ni o ro pfa awa shi eke agbo okholo ali agbo ingmobe ni awa la ena abi o ghole Eshinegba oyawa ni o gbo khi ita awa. ⁵ Loli a ri ufumhi ya na ya ramhi ele na agboagbo. Atse.

Usomhi onete olese o a ke la o

⁶ Abọ e sha mhe khi a she gbẹ kie oni o rote isomhelemhi oyi iKirisiti lu e, a mu egbe nyene e deba usomhi onete olese ni o khili oda, ⁷ ni o khia khi ea fe ga khi usomhi onete. O rokhase khi egbo eghuo e she pfi e lo omunu ali khi ee dua ni e mu usomhi onete oyi iKirisiti ukhomhi pfi kpoke ⁸ Ama ini otseku khi aanye, okekhi agheni ni o rote iloghie tiemhile, o ya gue usomhi olese ye e ni o khi oda shi oni anye kpe gue ye e, a ze ni a rue oli shi ogbo ni a she pfa ezọ mu je ilimhi iriere.

⁹ Abi anye kpe ngme loli mhi gbo ri ele ngme memena, khi ini ogbo o bhale ya gue usomhi onete olese ye e ni o khi oda shi oni a miesuo, oni a pfa ezọ mu o pfua agboagbo o khi!

¹⁰ Eri mhia nono ni egbo e ba mie shi mhe o abi khi Eshinegba mhia nono ni o mie shi mhe o? Abi khi egbo mhia nono ni mhi ri egbe mu?

Ini o khia khi egbo mhi kiele a nono ni mhi ri egbe mu lo, mhi aa kha khi aghiusomhi oyi iKirisiti.

Eshinegba o lu iPọlu

¹¹ Mhia nono ni mhi gueye e inyoghuo-mhe khi usomhi onete ni mhi ro o tse abọ o a khi obọ oyi ogbo o te bhale. ¹² Mhi aa rote obọ oyi ogbokhoghuo mie oli, wekhi eri a sese mhe lue. Ime-alo mhi te mie oli rote obọ oyi iJesu iKirisiti.

¹³ Irari khi a she kpe suo mhe eko abi mhi ro la ugamhi oyi egbo iJu, abi mhi li lolo roshaka e mu okholi vule shi ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba o. Mhi roshaka ini mhi yese imiesuo oyewe-a.* ¹⁴ Mhi fu shi oni ugamhi egbo iJu dose ebubu egbo ni anye la otu oghuo, ali mhi mholi omuegbe shi ishi eyi eni e bia mhe.† ¹⁵ Ama abi Eshinegba ni o rote eke ze mhe kee neni inyemhe o bia mhe, ni o lu mhe rote okhale oyoli. Egbe mu oli khi ¹⁶ o ri omioli khase mhe ni a bhale ya e khi mhi ri oli tsabo ifuabo egbo iJeta. Mhi aa vu ya mhila ogbokhoghuo,‡ ¹⁷ wekhi eri mhi je eoli iJerusalemu ya me eni e khi ighiusomhi na kee, neni o ze mhe, ama eri mhi je eke Arabia ali mhi tigbe nyene egbe jele eoli iDamasikosi.

¹⁸ Abi ikpe ese e ro dose se, mhi ro tigbe nga iJerusalemu ni mhemhe ali iPita anye lese egbe, mhi nu oli la ogbele igbeshe.§ ¹⁹ Mhi aa me aghiusomhi na kee olese se khi iJemhisi ni o khi inyoghuo Onomhue.

²⁰ Mhia gueye e ukpeloe Eshinegba khi emini mhi keke e ghi e ea khi egbholi. ²¹ Elelese, mhi je eke iSiria ali eke iSilisha. ²² Ogbokhoghuo o a la elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eke iJudia ni o me mhe ukpeloe ghue. ²³ Eko ni e lese suo khi: "Oni omose ni o kpe mu okholi vule shi awa o, eri o ke tsabo oni ungmehi irudunga oni o kpe dua ni lue yese-a." ²⁴ E kueghie Eshinegba itobo oyemhe.

* **1:13** Li ze Ika 8.3; 22.4-5; 26.9-11 † **1:14** Li ze Ika 22.3 ‡ **1:16** Li ze Ika 9.3-6; 22.6-10; 26.13-18 § **1:18** Li ze Ika 9.26-30

2

Ighiusomhi na ke e mie IPolu

¹ Ikpe igbene e dose, mhi nga iJerusalemu. Utona, iBanabasi o deba mhe. Mhi li gbo rue iTatosi.* ² Eri mhi nga obo ni mhi ro ri imealo ni mhi me gbe akanya, ali ni mhi rokhase we usomhi onete ni mhi ro o tse abo ifuabo egbo iJeta. Ama eri mhi bena riela ona khasa egbo ni e khi eni e ralo, irari khi ulishi oo mu mhe ini ikanya ni mhi kpe gbe ghue ali ena ikpukhokho eyemhe e ya khi afue. ³ ITatosi ni o nu mhe kia, aa lie khi o mema shela-a, abi o tseku khi ongi iGiriki. ⁴ Eri ingme oshela onana o lasela irari khi inyoghuo eghuo ena egholi e bena lo anye ifuabo, ni e ba me asha gano udi pfua ni iJesu iKirisiti o ro na anye, mu anye ighumha. ⁵ Ama anye ea tigbe lama na we ukuku eghenge ni a ro bhale ya e khi igesikia oyi oni usomhi onete o nu e kie la.

⁶ Egbo eni e bino egbewe khi wewe e mu eloe, ea mu mhe eloe, irari khi Eshinegba o mhue oni o kpe mhe ne, ali khi abi ogbo li edato o roli e gue ogbo ez. Eni egbo eghogho ea mhue emini e ro ma mhe usomhi onete.† ⁷ Ama eri e me khi a she ri akanya itsabo usomhi onete ghi egbo iJeta nga mhe obo, ezeez abi a li li ghie iPita ghi egbo iJu. ⁸ Irari khi abi Eshinegba o li nu iPita e gbe akanya abi aghiusomhi na ke ni a ghie ghi egbo iJu, igho o li nu mhe gbe abi aghiusomhi ni a ghie ghi egbo iJeta. ⁹ IJemhisi ali iPita ali iJoni ni a lese khi wewe e mu oni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhue, e me khi Eshinegba o ri isomhopfa na ke na mhemhe ali iBanabasi, e ro lama na anye, anye ke tsabo oni usomhi onete oghuo ye egbo iJeta. Wewe e tsabo ye egbo iJu. ¹⁰ Emini e ngme khi anye ke kpaghie egbo ni ea mholi obo, igho mhi li roshaka riela oli.

IPolu o gueye iPita khi o gue riela

¹¹ Abi iPita o ro bhale Atioki, mhi gueye oli gboo ghemhe ghe e khi o gue kia, irari khi o lue. ¹² Neni egbo ni iJemhisi o ghie usomhi, e bhale, iPita o kpe nu egbo iJeta a le eminale kugbe, ama abi eni egbo e ro bhale, o ti je ukhokho na iJeta egho, irari khi ulishi oyi egbo ni e lie khi ogbo o mema shela-a oo mu oli. ¹³ Egbo iJu eni e miesuo enekpole e li kuma oli o riela ikokoalo, ya ramhi khi oni ikokoalo o li ri iBanabasi kuma we o.

¹⁴ Abi mhi ro me khi, ea rote ode igesikia abi oni usomhi onete o ngme, mhi la ukpelo eni egbo lie iPita, "Ogbo iJu u khi, ama wa ngeli abi ogbo iJeta. Elo o ze ni u ke ro nono ni i ri itoto mu egbo iJeta ke riela ighuighue eyi egbo iJu?"

¹⁵ "Egbo iJu a bia awa, awa aa khi egbo iJeta ena olamhe," abi a lu we. ¹⁶ Lese khi aa ya pfa na ogbo irari khi o ri ushi a gbe akanya, ama itobo irudunga iJesu iKirisiti. Igho awa li li ri udu nga iJesu iKirisiti ni a ro pfa na awa. Oa khi itobo irushi-gbe akanya, irari khi ogbokhoghuo o la o ni a ya pfa na irari khi o dobe ri ushi a gbe akanya.‡ ¹⁷ "Abi awa lie dua ni awa khi eni a pfa na elemhi iKirisiti, eri o rokhase khi ena olamhe awa khi. Ogho khi eri iJesu o mu e ma olamhe? Iiye o, o a khi igho! ¹⁸ Mhi kha riela emini mhi guogho-a roko, eri mhi rokhase khi ogbushia mhi khi. ¹⁹ Irari khi rote ushi mhi te ghu pfa ushi, ni mhi dobe la o na Eshinegba. ²⁰ A she li ta mhe ma apfida abi a li ta iJesu ma apfida, ali khi aa ke khi mhemhe mhi ke la agbo, ama iKirisiti o ke la agbo oyemhe. Agbo ni mhi la elemhi idiegbe oyemhe memena, irudunga Omi Eshinegba mhi te la o, ni o nono ingme oyemhe, ni o ghu-a, ni o ri agbo oyoli na mhe. ²¹ Mhi aa ri obo gbe isomhelemhi oyi Eshinegba nye, irari khi ini o khia khi itobo iri-ushi-gbe akanya ogbo ro pfuase lo, eghuli afue iKirisiti o ghu!"

* 2:1 Li ze Ika 11.30; 15.2 † 2:6 Li ze iDeut 10.17 ‡ 2:16 Li ze Iwolo 143.2; iRom 3.20,22

3

Irudunga tşę o khi ođę imiepfuuse

¹ Eę eyęghę ęgbọ iGalesha! Oghuo ọ ri ogbọ na ę le? Ukpęloe oyęę a la ri iJesu iKirisiti khaşę gboo khi eri a ta li ma apfida. ² Mhia nono ni mhi rọte obọ oyęę leşę emhi oghuo. Eri a mie Ayemhę oyi Eshinegba irari khi a ri ushi gbe akanya, abi khi irari khi a mie emini a suọ suọ? ³ Eeyęghę a ghọ khi? A kha ri Ayemhę oyi Eshinegba gba ekele se, a tigbe ę dua ni a ri ekpabọ ogbọ gbe oni akanya pfo? ⁴ Eri a na lina mę osoli shi afue? Ini afue a mę osoli, ⁵ Ayemhę oyi Eshinegba ni ọ rọ na ę, ali ikanya oshabọ ni ọ gbe iteva oyęę, itobọ khi a ri Ishi eyi iMosisi gbe akanya lọ abi khi irari emini a mie ingme oyi iKirisiti suọ, o zę ni ọ rọ rięle ena?

⁶ A sa ingme oyi Aburaamu ghue, “Eri ọ mie Eshinegba suọ ni a rọ pfa na li khi ọ pfuase.”* ⁷ A leşę ọli shọ, khi ęgbọ ni e miesuọ, e khi imi Aburaamu.† ⁸ Ebe-no-pfuase o kpe ngme ọli shi eke khi Eshinegba ọ ya rọte irudunga oyi ęgbọ iJęta pfa na wę, ọ gue oni ungmehi ye Aburaamu ọọ li, “A ya rọte obọ oyę khivose na ishishi ena ekagbọ nya.”‡ ⁹ Irarighọ, eni e mholi irudunga a ya khivose na abi a li khivose na Aburaamu, ikhi omose irudunga.

¹⁰ Egbọ nya ni e ri egbe da iri-ushi gbe akanya, a pfi unu na, irari khi a keke ọli khi, “Unu a pfi na ogbọ ni ọa da ri emini a keke shi ebe ushi nya gbe akanya.”§ ¹¹ Mena, aa mę ogbọkhoghuo ni a pfa na odalo Eshinegba irari khi ọ ri ushi gbe akanya, itobọ khi, “Eni e pfuase, irudunga o rę wę ya la agbọ.”* ¹² Ode irudunga o kiọda shi ode ushi, ni ọọ, “Oni ọ da ri ushi gbe akanya, ushi ọ rọ ya la agbọ.”† ¹³ Eri iKirisiti ọ pfa awa shi eke elemhi ipfiunu-a oyi ushi abi ọ li khi ọni a pfi unu na

irari oyawa, irari khi a keke ọli khi, “Unu a pfi na ogbọkpa ni a soli-a shi ọora.”‡ ¹⁴ Eri ọ pfa awa shi eke ni ikhivose eyi Aburaamu e ramhi ęgbọ iJęta egbe, rọte iJesu iKirisiti, ni awa mę ikhivose oyi ishobọ Ayemhę-np-fuase rọte irudunga.

Oni Ushi ali oni ishobọ

¹⁵ Inyoghuo a zę mę ri angeli ełękpa rue irokhokhọ. Ezeze abi ogbọkhoghuo ọa li dobe ya shishi ọ-a, wękhi eri ọ dobe ya rọ ma ilamashọ, ni Eshinegba ọ nu ogbọ lama shọ, ni o she gbọla migha. Ighọ oni ingme onana o li. ¹⁶ Oni ishobọ, Aburaamu ali omiọli a shi ọli na. Ebe-no-pfuase ọa lię, “Ali imiọli,” ni e khi ebubu ęgbọ, ama, “Ali omię,” ni ọ khi ogbọ oghuo, ni ọ khi iKirisiti.§ ¹⁷ Emini mhi ri ona ngme khi, ushi ni a tigbe rọ lasele abi ikpe egbhue uye ali uye ali igbe (430) e rọ doşę se, ọa guoghọ oni ishobọ ni Eshinegba ọ shi-a, ni a yele oni ekha-a.* ¹⁸ Ini oni ugu o migha shi ushi lọ, ọa kha ke migha nga ishobọ, Ama rọte isomhelemhi oyi Eshinegba ọ rọ shi oni ishobọ na Aburaamu.†

¹⁹ Elo o zę ni a rọ ri ushi bhale? Eri a ri ushi bhale ni a rọ rọkhaşę khi awa lamhę. Eri a rọli shi eke ramhi ęghęghę ni omiomi Aburaamu ni a rięle ishobọ khę ọ rọ ya bhale. Eshinegba ọ ri oni ushi na igęni tiemhile na iMosisi ni ọ la iteva ogbọ ali Eshinegba. ²⁰ Awa kha da ngme ingme omigha-na ogbọ ne, o rọkhaşę khi ęgbọ aava e mema lasele shi aghọ, Ama Eshinegba lọlighuo ọ shi oni ishobọ ona, Eshinegba oghuo, ọ khi.

Emini ushi o migha shi

²¹ Eri ushi o ke a zu ishobọ oyi Eshinegba ode? Iiye o! Irari ini eri a ri ushi bhale ni o ri agbọ ke na ogbọ lọ, a kha ri irarighọ pfa na ogbọkpa ini ọ ri ushi gbe akanya. ²² Ama Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi ekpabọ olamhę o mhęşę a na agbọ nya, ni a

* **3:6** Li zę Igbae 15.6; iRom 4.3 † **3:7** Li zę iRom 4.16 ‡ **3:8** Li zę Igbae 12.3 § **3:10** Li zę iDeut 27.26 * **3:11** Li zę Abak 2.4 † **3:12** Li zę iLev 18.5 ‡ **3:13** Li zę iDeut 21.23 § **3:16** Li zę Igbae 12.7 * **3:17** Li zę Okiali 12.40 † **3:18** Li zę iRom 4.14

ba bhale ya ẹ khi emini a shobo, ni a ro ọ na ogbọ rote obọ oyi iJesu iKirisiti ni a roli na egbo ni e miesuo.

²³ Neni oni irudunga o bhale, eri ushi o mu awa ighumha, o pfi awa okpe ramhi ni irudunga o ro bhale. ²⁴ Eri a ri ushi na awa ni o sese awa ode ramhi ni iKirisiti o ro bhale, ni a rote irudunga pfa na awa. ²⁵ Memena abi egheghe irudunga o ro bhale, ushi o ke ẹ sese awa ode.

Imi Eshinegba

²⁶ Eẹ nya, imi Eshinegba a khi rote irudunga oyi iJesu iKirisiti. ²⁷ Irari khi eẹ nya ni a batazi elemhi iKirisiti, a she ri iKirisiti so. ²⁸ Ikhioda o la o na ogbọ iJu ali ogbọ iJeta, wekhi ikhioda o la oghumha, ali oni o ke khi oghumha, wekhi omose ali okpotso, irari khi eẹ nya, oghuo a khi shi iJesu iKirisiti o. ²⁹ Ini a khi onayi iKirisiti, egheghe agho imi Aburaamu a khi, a khi eni e mholi okemhi shi oni ishobo.†

4

¹ Emini mhia ngme khi, ini oni oni ugu o go lu o da kie khi ukuku omo ne, o ke kioda shi oghumha o, ama loli o kie ya mholi eni apfe nya. ² Eri o kiele ya la obọ oyi eni e ri eloe ẹ khu oli, ali eni a ri eni ugu nga obọ ne, ya ramhi egheghe ni itali o shi shi eke, ni o ro ya womhe eloe. ³ Igho o li khi shi awa egbe. Ighumha eyi iyemhe ni ẹ mhesa na agbo nya, e mhesa ẹ na awa neni awa mholi iwomheloe elemhi ayemhe. ⁴ Ama abi oni egheghe o ro ramhi, Eshinegba o ghie omioli ni okpotso o bia, ni a bia shi egheghe ushi, ⁵ ni o ro tsumhi egbo ni ushi o mhesa ẹ na, ni awa te eni a lu Imi Eshinegba. ⁶ Itobo khi a khi imioli, Eshinegba o ro ghie Ayemhe oyi Omioli bhale udu oyawa, Ayemhe ni o tsesa lie, "Itamhe, Itamhe." ⁷ Itobo ona, wa a ke khi oghumha ama omioli, abi u ke ro khi omioli egho, Eshinegba o she re mie oni ishobo.*

Omuegbe ni iPolu o mholi na egbo iGalesha

⁸ Egheghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, a khi ighumha eyi emini e khi ilita ni ẹa khi Eshinegba. ⁹ Ama memena ni a ke ro lese Eshinegba, ali abi Eshinegba o ke ro lese ẹ ena, elo o ze khi a nono ni a nyene egbe gbo deba iyemhe afue ni ẹa mhue ekpabo? Elo o ze ni a ro o nono ni e gbo mu ẹ ighumha utonuzi-eva? ¹⁰ A ri eloe ẹ shi ogbele na ke ali iki ali egheghe ali ikpe. ¹¹ Ulishi oo mu mhe irari khi o li mhe eloe abine khi eri mhi pfuse egheghe-a shi ẹ egbe shi afue.

¹² Mhia lema ẹ, inyoghuo a li abi mhi li, irari khi eri mhi li abi a li. Aa li mhe ingmobe. ¹³ A yelege, khi elemhi umha ze mhi la ni mhi ro tse abo usomhi onete ye ẹ odo-ode. ¹⁴ Abi o tseku khia khi ughuamhi oyemhe khi eri o li abi anasemhe na ẹ, aa ri eloe gbe mhe, aa kie mhe. Ochogho, eri a kpe abo mie mhe abine khi ageni Eshinegba mhi khi, abi a kha li mie iJesu iKirisiti. ¹⁵ Elo o li oghela oye? Mhi dobe ya pfi otsele khi ini o ze ya li lo khi a kha ga vuonyo ikpamhi alo eye ẹ na mhe. ¹⁶ Mhi she mele ope ẹ-a irari khi mhi mhe igesikia ye ẹ?

¹⁷ Egbo ẹ nono ni e ti ẹ ma egbe, ama o ke khia ode ni o ti o khi. Emini ẹ nono khi ni e re ẹ mele epfese-a shi anye o, ni a khi eni e mholi omuegbe na we. ¹⁸ O ti ni ogbọ o mholi omuegbe ini o da khi eminete o mholi oli shi, ali ni o ke mholi oli egheghe kpa, o ke khi ini mhi da lese la agho tse. ¹⁹ Imimhe, egbe ẹ to mhe shi ingme oye, abi okpotso ni oku oo to, ni a ro bhale ya ẹ khi a me iKirisiti agbo oye. ²⁰ Abi a khe khi mhi nu ẹ la, ni mhi mu uruli oyemhe pfi, irari khi egbe e pfo mhe-a shi ingme oye ẹ!

Ega ali iSera

²¹ A gueye mhe ghue, ikhi eẹ ni a nono ni a khi eni ushi o mhesa a na, a lese abi ushi o ngme? ²² Irari khi a keke oli khi Aburaamu, o bia eniye emose aava, oghuo oo khi omi okpotso

† 3:29 Li ze iRom 4.13 * 4:7 Li ze iRom 8.15-17

† 4:22 Li ze Igbae 16.15; 21.2

oghumha, ọ̀nọkpọle ọ̀ khi omi ọgbọ.†
 23 Ọmọ ni oghumha ọ̀ bia na li, eri a
 bia li rọte ode na tse, ama ọ̀ni egbegbi
 ọkpotoso ọ̀ bia, a bia li rọte ode ishobọ.

24 Eni ingme ena nya e mholi emini
 e migha shi, irari khi ikpotso aava
 ena, ilama na egbe eva e khi. Ilama-
 negbe oghuo o khi ona ukhomhi
 ute iSinai, ọ̀ bia eniye ni e ya khili
 ighumha. Lọli khi Ega. 25 Mena, Ega
 ọ̀ migha shi ute iSinai na eke Arebia
 ni o khili ẹoli iJerusalemu, irari khi
 eri ọ̀ nu imiọli khili ighumha. 26 Ama
 inyo awa ọ̀ khi ẹoli iJerusalemu ni o la
 odane, omi ọgbọ ọ̀ khi. 27 Irari khi a
 keke ọli, ẹ li:

“Ke ghele, yeye aga
 ni ọ̀a bia eniye,
 ri oghelẹ tsesẹ leghe,
 yeye ni oku ọ̀a to ghue,
 irari khi ọkpotoso ni a kie,
 ọ̀ mholi eniye ni e bu
 dose ọkpotoso ni ọ̀ mholi ọdo.”†

28 Memena, inyooghuo-mhe, eniye
 ishobọ a li khi ezeze abi Aziki ọ̀ li
 khi ọmọ ishobọ. 29 Abi o kpe li
 oni eghẹghe, ni ọmọ ni a bia elemhi
 idiegbe, ọ̀ li mu okholi vule shi ọmọ
 ni a ri ekpabo Ayemhe oyi Eshinẹgba
 bia ọ̀, igho o kie li memena. § 30 Ama
 se Ebe-no-pfuase o ngme? Ọo, “Khu
 ọkpotoso oghumha ali omiọli vu, irari
 khi omi ọkpotoso oghumha ọ̀a tigbe
 ya nu omi egbegbi ọkpotoso kemhi
 ugu.”* 31 Irarigho, inyooghuo, awa aa
 khi eniye eyi ọkpotoso oghumha ama
 eniye eyi ọkpotoso ni ọ̀ khi omi ọgbọ.

5

Irueole ni o la obọ oyi iKirisiti

1 iKirisiti ọ̀ she rue awa ọ̀ le.
 Irarigho, a migha gbaa shi oni
 irueole, a khi ke gbo ze ni a gbo ya
 nyene ri egbe e khi ighumha oyi ushi.

2 A ghe i! Mhemhe iPolu, mhi gue
 e ye e khi, akanya ni iKirisiti ọ̀ gbe
 ọ̀a ke ya mholi elele okhoghuo na e,
 ini a ya shele-a. 3 Mhi gbo gue e ye
 ọgbọ ni ọ̀ da ze ni a shele ọli-a ne, ọ̀

† 4:27 Li ze Aza 54.1 § 4:29 Li ze Igbae 21.9

† 5:14 Li ze iLev 19.18

mema ya ri ushi nya gbe akanya. 4 Ee
 ni a dua ni a khi eni a pfa na rọte
 iri-ushi gbe akanya, aa ke mholi obọ
 shi ikanya ni iKirisiti ọ̀ gbe, a she de
 okhale oyoli-a. 5 Ama rọte irudunga
 awa te lolo migha a khe ipfuase ni
 awa ri udu nga rọte elemhi Ayemhe-
 no-pfuase. 6 Irari khi elemhi iJesu
 iKirisiti, oshelẹ ali umha-shele-a ẹa
 mhue eleli. Emini o mema mu egbe
 khi irudunga ni o mholi inono.

7 A kpe gue e kia. Oghuo ọ̀ mu alo
 nyene ni aa ke ro ọ̀ deba igesikia? 8 Oni
 ọ̀ lina mu e alo nyene, ọ̀a rọte obọ oyi
 iKirisiti ọ̀ni ọ̀ lu e bhale. 9 “Ogbọ ọ̀be
 ọtuoghuo ọ̀ dobe ya yese egbọ eni e bu-
 a. Eri ọ̀ li abi umiesobo oghuo, ni o
 ri oili e gbolo enekpole-a.”* 10 Ama
 mhi regbenga e khi eyi Onomhue a
 khi. Onana o re mhe lese gboo khi
 emini mhi gueye e a ya ri ele, khi aa ya
 ri ele emini ogbose ọ̀ gueye e. Ogbọ ni
 ọ̀ nase e, ọ̀ ya ri ukhomhi kpe ọ̀, ọ̀nini
 ọ̀ ri ele khi.

11 Inyooghuo, ini ishele-a mhi kiele ro
 tse abọ lo, abi egbọ eghuo ee ngme,
 elo a mu okholi vule shi mhe ọ̀ ke shi?
 Ini o khi igho lo, ungmehi apfida ọ̀a
 kha ke ri elemhi ke bi. 12 Egbọ ni e na
 ri ingme oshelẹ a nase e ena, mhi kha
 ga li e bie wali egbewe-a.

Agbo na elemhi Ayemhe

13 Ee oye e, inyooghuo-mhe, eri a lu e
 ni a la elemhi epfua. Ama a khi ze ni a
 ri oni epfua ona ke ri ele emini idiegbe
 olamhe oye ọ̀ nono. Ochoghọ a ri
 inono ke ga egbe e. 14 Irari khi emini
 a ro ze ushi nya ukhomhi khi, “Nono
 onuzava oye abi u li nono egbie.”†
 15 Ini a mu okholi vule e shi egbe e ọ̀,
 ni a ro ọ̀ khu egbe e, a mhue egbhe ini
 a khi a ya pfuse egbe e-a.

16 Emini mhia ngme khi, a ke kia
 okiali elemhi Ayemhe, eghẹghe agho
 aa ya ri ele oghuemhe oyi idiegbe
 olamhe. 17 Irari khi idiegbe, ọ̀be
 Ayemhe o khi, ali khi emini Ayemhe
 ọ̀ nono, eri e zu oghuemhe idiegbe
 olamhe ode. Wewe ava-ava ọ̀be e khi

* 4:30 Li ze Igbae 21.10 * 5:9 Li ze 1 iKori 5.6

shi egbe ọ, lọli o zẹ khi u waa dobe a riẹle emini u wa nono ni u riẹle.†
 18 Ama ini Ayemhe ọ re e kia, waa tigbe ya riẹle oghumha oyi ushi.

19 Emini ikanya idiegbe olamhe ee gbe na; Itsebo, ikanya ichimhi na itsebo ali angeli efiala, 20 ikhumhi igaga, ali ogbho ipfipfi, ibiselemhi, umha lama a na egbe, ofuma ikpekpe, ofu imholi, ikanya ukphe, elemhi ibibi, ikemhi egbe, 21 Idegbe-okonyo, idonyo dose, iye-ukue ni a la li itsebo, ali emhi elese eghoghoh. Mhi tse agua ye e, abi mhi kpe li tse oli ye e, khi egbo ni e da a ngeli angeli eghoghoh ne khi ea ya mhohli okemhi shi Eghiele oyi Eshinegba.

22 Emini Ayemhe ọ ro ọ lasele khi; Inono, oghelẹ, opfomhe, irabomudu, isomhelemhi, onete, ize-ri-egbeda, 23 Ipfomhe, igue-regbekia. Ushi ọa ya mu ogbo shi ọ ini ọ riẹle enana nya. 24 Eni e khi eyi iJesu iKirisiti e she rote idiegbe olamhe oyewe ali oghumhe eyewe nya ma apfida. 25 Aborokhia khi Ayemhe ọ ri awa a kia egho, awa ke deba ete-awe eyoli. 26 Awa khi ke mu egbawa eloe dose ode, yese elemhi ke bi egbe, ni o ri awa a ke kpe ofuma deba egbe.

6

A ke riẹle onete na egbo nya

1 Inyoghwo-mhe, a kha bhale ya e khi a mu ogbokhoghwo shi olamhe, ee ni a la elemhi ayemhe, a kuegbe-a sheshe oli shi ode fie. Ama a ke to egbe e okpe, ini a khi li de pfilo imufe. 2 A kpaghie egbe e itsua, ini a li igho, a ya riẹle oghumhe oyi iKirisiti. 3 Ini ogbo ọ dabi khi loli mu eloe, ni a ro bhale ya e khi ọa khi emhikhoghwo, egboli ọọ di. 4 Ogbogbo ọ ke mu angeli eyoli fe ni ọ bino ini e ti. Oni eghoghe, ọ tigbe me asha a titi egboli. Ọ khi ri egboli khokho ogboese. 5 Ogbogbo ọ tsua itsua eyoli.

6 A ke ri eminete nya somhi ogbo ni ọọ sese e emini Eshinegba ọ ngme.

† 5:17 Li ze iRom 7.15-23

7 Khi di egbe e. Ogbokhoghwo ọa dobe ya ghagha Eshinegba. Emini ogbo ọ ro ko, loli ọ ya khiese. 8 Ini ogbo ọ deba oghumhe oyi idiegbe olamhe oyoli ro ko ọ khiese epfua. Oni ọ ro ko ro ri egbe mu Ayemhe, ọ ya khiese agbo na agboagbo. 9 A khi ze ni onete iriẹle o khuese awa, irari khi o kha ramhi oni eghoghe, awa ya khiese, ini ọa da lose awa. 10 Irarigho, abi awa da mhohli oni eghoghe kpa, awa ke riẹle onete deba ogbokpa, tee-tee, ena omhue-apfe irudunga.

Itse-agua ni o kpukhokho

11 A bino ikpamhi alo ebe eniemhi ni mhi ri obo oyemhe keke ghi e. 12 Egbogbo ni ee riẹle abamemhe, e dua ni e ri itoto ti e shi ishele-a, emini o ze ni e ro ọ li igho khi, ea nono ni a mu okhohli vule shi we ọ shi ose oyi apfida oyi iKirisiti. 13 Egbegbi eni e shele-a, ea ri ushi e gbe akanya, ama e nono ni a shele e-a, ni e ba me asha ke neta omose khi e re e she shele-a. 14 Ama mhi aa tigbe ri emhikhoghwo ya neta omose, ini ọa li khi ingme oyi apfida oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. Itobo oni apfida ona, mhi ro ghu pfa oghumhe agbo, oghumhe agbo o ghu pfa agbo oyemhe. 15 Ishelẹ-a ali umha shele-a ọa mhohli abi o ngme, emini o mu egbe khi, ni a ro riẹle ogbo bia elemhi iKirisiti. 16 Opfomhe ali ilelemhi e ka nu eni e deba ose onana la elemhi agbo oyewe, li shi egbo iZireni eyi Eshinegba.

17 Ozukhomhi emhikpa khi, ogbokhoghwo ọ khi ke nase mhe, irari khi mhi mhohli emeli oyi iJesu shi egbe oyemhe.

18 Inyoghwo-mhe, okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ọ ka nu ayemhe oye e nya la. Atse.

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo Efisha Eni e miesuo

IPolu o tse eni e mie iJesu suo ne la Efesosi

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kepe oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o zep mhi khi.*

Egbo eyi Eshinegba ni e la eke Efesosi, eni e regbenga iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona a ghi. ² Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ka mhue isomhelemhi na e, e gbo ri opfomhe na e.

Eshinegba o she te obo oyi iKirisiti riepe eminete na awa

³ Awa kueghie Eshinegba. Loli o khi Eshinegba ali ita iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa. Loli o ri ikhivose ni o te iloghie bhale na awa, ikhivose oni o kpaghie ayemhe oyi awa obo. Ikugbe ni o ku awa ali iKirisiti gbe o ro riepe ona. ⁴ Neni Eshinegba o ma agbo, o she kpe zep awa eni e khi egbo eyoli, rote obo oyi iJesu iKirisiti, ini awa khi eni e pfuase ni ep mhue umha-guekia shi odalo oyi Eshinegba. Itobo khi op nono ingme oyawa o ro ligho riepe oli. ⁵ Neni Eshinegba o ma agbo, o she te eke gba li khi loli ya ri awa mele imi oli-a, itobo emini iJesu iKirisiti o riepe, ni o de shi o abi o ghole Eshinegba. ⁶ Eri o lina riepe oli ini awa kueghie oli shi okhale oniemhi ni o mhue na awa, itobo emini omi oli otuoghue kpe ni o nono ingme oyoli, o riepe.

⁷ Obo oyi iKirisiti awa te mholi ipfasheke, itobo o lia eyoli ni o ku shi eke abi o ro ghu-a na awa. Ona a te ri olamhe topfa awa. Itobo epfue oyi okhale oyi Eshinegba ni o gbeku o, o ro riepe ona.† ⁸ Oni okhale ona o tutu ku awa, rote ileasingme ali egbhe o te riepe oli. ⁹ Eshinegba o khueghie osheli

emini o gba shi eke-a khasa awa, ikhi emini o rote obo oyi iJesu iKirisiti ro tse, abi o ghole oli. ¹⁰ Emini Eshinegba o gba khi loli ya pfuse riepe khi, ini o ramhi oni egheghe te, o ya ku emhi na agbo ali ena iloghie gbe khi oghuo, o ya ri iKirisiti le oghie wewe nya. ¹¹ Itobo khi Eshinegba o ku anye ali iKirisiti gbe, anye she mie ugu obo oyi Eshinegba. Irari khi o she kpe te eke gba li khi loli ligho ya riepe oli, o ro ligho riepe oli. O ri emhikpa tse shi abi o ghole oli shi. ¹² Ishegho ni anye iJu ni e khi egbo eni odode ni e kpe regbenga iKirisiti, e kueghie Eshinegba shi ufumhi oyoli. ¹³ Eri a li ku ep ma iKirisiti abi a ro suo oni ungmehi igesikia, oni o khi usomhi onete oyi Eshinegba, abi o mie ep pfuese. Abi a ro mie iKirisiti suo, Eshinegba o ro shi olepe shi ep egbe. Ayemhe-ropfuase ni o kie kpe ro nga na awa o khi oni olepe. ¹⁴ Itobo Ayemhe-ropfuase ni Eshinegba o kpe ro na awa, awa ro mholi o shi udu khi Eshinegba o ya ri emini o ro nga na egbo eyoli gbo na awa. Egheghe ni Eshinegba o ro pfa awa egbo eyoli shi eke nya, awa ro mholi eni emhi ena. Ona o ya ri egbo eyoli kueghie oli shi ufumhi oyoli.

IPolu o lema na eni e mie iJesu suo ni e la Efesosi

¹⁵ Itobo emhi ena nya ni Eshinegba o riepe, ali abi mhi te suo abi a mie iJesu iKirisiti Onomhue suo ni a gbo mholi inono shi egbo eyi Eshinegba nya o, ¹⁶ mhia tigbe yemhe ikphemhi-a, ni mhi ri itobo oye ep kphemhi na Eshinegba, ini mhi da lema na ep. ¹⁷ Eri mhia lema Eshinegba oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, oni o khi ita awa ni o mholi ufumhi oniemhi, o re ep mholi ayemhe ileasingme. O gbo ri egbe oli khasa ep ni a lolo lesepe oli egbegbo. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinegba o khueghie ep udu-a ini a lesepe oni igesikia oyoli, ini a gbo lesepe irudushi ni a regbenga, ni Eshinegba o lu ep shi. Ni a gbo me epfue oyi ugu oniemhi oyoli ni eni e mie oli suo e mholi. ¹⁹ Mhi gbo lema li o zep

* 1:1 Li zep lka 18.19-21; 19.1 † 1:7 Li zep iKolo 1.14

ni a leṣe ekpabọ ni e fune eyọli, ni ẹa mhue irọkhọkhọ, ni a rọ na awa eni e miesuọ. ²⁰ Eni ekpabọ ena o rọ gbe akanya abi o rọ guise iKirisiti eghuli le abi o rọ ghua. Wewe o rọ ri iKirisiti shito obọ ita oyọli obini iloghie.† ²¹ Oobọ iJesu iKirisiti o la mhese na ekpabọ, ali itoto ali igeni, ghe enete ghe eni ẹa ti, ghe eni a me agbọ ona ne, ghe ena agbọ ni aa me ne. ²² Emhi nya Eshinegba o rọ shi ufuege oyọli ni o mhese shi. Lọli o ze iJesu ozukhomhi emhi nya ni o pfomhe igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eyọli egbe. ²³ Egbọ ni e mie iJesu suọ e khi idiegbe oyi iJesu, iJesu o khi ukhomhi. Ekpabọ ali agbọ oyi iJesu iKirisiti o vose agbọ eyi eni e mie oli suọ. Ufumhi oyọli o gasẹ agbọ ali emhikpa odekhode nya.§

2

Okhale oyi Eshinegba o rọ mie awa pfuese

¹ Eghẹghe ni o dose ni a rọ kpe la agbọ olamhe, a la agbọ umha-suoseso, a khi egbo eni e ghu shi olamhe ni ẹa mhọli Ayemhe oyi Eshinegba. ² Eghẹghe agho ingeli agbọ a ngeli, a ri ungmehi oyi okphaghie oni o khi oghie ayemhe alo ebili i gbe akanya. Oni ayemhe ona o kiele la agbọ oyi egbo ni ẹa ya suọ esọ na Eshinegba a gbe akanya. ³ Igho awa nya awa kpe li ngeli. Awa ri oghuemhe egbe, ali usamhi ebe ni udu oyi awa o gueye awa a riẹle emhikpa. Abi egboese na agbọ ni ẹa ya suọ esọ na Eshinegba e li ya pfua, awa kha li pfua. ⁴ Ama Eshinegba o nono ingme oyi awa gba, igho ilelemhi oyọli oó gbẹdi. ⁵ Lọli o ze ni o rọ rọte obọ oyi iJesu iKirisiti ni o guise le ri agbọ ayemhe onogbo na awa, aboriexhia khi eni umhaguxia o kesẹ-a awa khi. Okhale oyi Eshinegba a rọ mie e pfuese.* ⁶ Eri o ri agbọ onogbo oyi iKirisiti na awa, o ri awa nu iKirisiti shito obini iloghie, nu o li e mhese, itobọ emini iKirisiti

o riẹle na awa. ⁷ Rọte iJesu iKirisiti Eshinegba o te ri okhale ni o mhọli na awa khasẹ, ogbenakọ ni egbo e me ashini okhale oyọli o fu ramhi, ni ọa mhọli irọkhọkhọ. ⁸ Okhale oyi Eshinegba a rọ mie e pfuese abi u rọ miesuọ, ọa khi ingeli enete ni u ngeli e mie e pfuese. Afue-afue o mie e pfuese. ⁹ Eshinegba ọa ri itobọ ingeli enete ni u ngeli mie e pfuese, ini ogbokhoghuo o khi vuse ike. ¹⁰ Eshinegba o ma awa. Ikanya enete o ma awa awa ke gbe abi awa ali iJesu iKirisiti awa rọ da ke khi oghuo egho.

Eshinegba o she te iKirisiti ku egbo iJu ali egbo iJeta gbe

¹¹ A yelele egbo enabi a khi elele, khi aa khi iJu. Egbọ iJu e ma kpe ri ukpeloegbe e, itobọ khi aa shele a, ali itobọ khi aa khi egbo iJu. Ama ee lu egbe we eni e khi egbegbi egbo, itobọ khi a shele we-a. Oshele ni o khi akanya ni egbo e ri abọ gbe idiegbe. ¹² Yelele khi eghẹghe agho khi aa kpe ku ma iJesu iKirisiti o, a khi opfese shi ishioḃo ni Eshinegba o rọ nga na egbo iZireni. A khi eni ẹa mhọli iregbenga ni ẹa mhọli Eshinegba shi elemhi agbọ. ¹³ Ama, memena, ee ni a kpe nuata shi Eshinegba o, o ri oḃia eyi iKirisiti ti e mama egbe.

¹⁴ IJesu iKirisiti o ri egbo iJeta ali egbo iJu riẹle. O rue ugbe ibiselemhi ni o kpe la we iteva ode-a, o rewe mele egbo eghuo-a. ¹⁵ Eghuli ni o ghu o rọ shishi ishi ni e la we iteva-a, Ini o me asha ri egbo iJu ali egbo iJeta khi egbo enegbo eghuo. Ona o rọ rewe riẹle ini e khi ke biselemhi egbe.† ¹⁶ Eghuli ni o ghu-a shi oḃra apfida o rọ ku egbo ena gbe, o gbo rewe ali Eshinegba riẹle. Agho ibiselemhi egbewe o pfo shi.‡ ¹⁷ Usomhi onete oyi Eshinegba oyi opfomhe, iJesu o bhale ya tse abọ gueye egbo iJeta ni e nuata shi Eshinegba o, ali egbo iJu ni e timama Eshinegba.§ ¹⁸ Obọ oyi iJesu

† 1:20 Li ze Iwolo 110.1 § 1:23 Li ze Iwolo 8.6; iKolo 1.18 * 2:5 Li ze iKolo 2.13 † 2:15 Li ze iKolo 2.14 ‡ 2:16 Li ze iKolo 1.20 § 2:17 Li ze Aza 57.19

iKirisiti awa te mhọli Ayemhẹ oghuo ni o zẹ khi awa ga rọ doḅe a lẹ deba Eshinegba.

¹⁹ Itobọ ighọ ẹẹ ẹgbọ ijeta, aa ke khi epfese, ama a she ku ma ẹgbọ eyi Eshinegba. Ena omhue-apfe oghuo a ke ga khi. ²⁰ Oni idiegbe owa a li khi. Ighiusomhi na ke ni iKirisiti o ze ali emekeguele eyi Eshinegba e khi igbaekele oyi oni owa. Ijesu iKirisiti o mu oni owa mhue. ²¹ iKirisiti o zẹ ni echẹ ni a rọ ma oni owa nya e rọ toma, ni oni owa o rọ mele owa oniemi a. O rọ li khi oni o pfuase na Onomhue. ²² Itobọ khi a ku ma ijesu o, o rọ re e ma eni e mie ọli suọ. U ya mele owa ni Ayemhẹ oyi Eshinegba o ya ke la-a.

3

Eshinegba o ghi iPolu ghi ẹgbọ ijeta

¹ Itobọ ona, mhẹmhẹ iPolu mhi rọ lema na ẹ. Mhẹmhẹ ni a ri itobọ khi mhia gbe akanya na ijesu iKirisiti mu shi owa ighumha. Akanya abi mhi liẹ tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba ye ẹ ẹgbọ ijeta. ² O limhẹ eloe khi ẹẹ ẹgbọ ijeta, khi a she kpẹ suọ khi Eshinegba o ghie mhẹ ghi ẹ mhi bhale ya tse abọ ye ẹ. Itobọ okhale oyọli o rọ ghie mhẹ usomhi ona, ni mhi kpaghie ẹ obọ. ³ Oni usomhi khi, ugbamhi ni Eshinegba o gba ni o khi oyi osheli, ni o khueghie-a khasẹ mhẹ. Mhi kpẹ khueghie ukukuọ li-a khasẹ ẹ elemhi ebe ni mhi kpẹ kẹkẹ ghi ẹ. ⁴ Ini a zẹ ebe onana, a ya mẹ emini mhi lẹsẹ osheli oniemi ni o khi osheli na ijesu iKirisiti, ni Eshinegba o gba. ⁵ Eshinegba o kpẹ khueghie osheli emini o ya rieḅe ni o gba shi eke khasẹ ẹgbọ na agbọ ena elẹḅe. Ama o she rọte elemhi Ayemhẹ-nọ-pfuase khueghie ọli-a khasẹ ighiusomhi na ke ẹ ali emekeguele eyi Eshinegba. ⁶ Emini Eshinegba o gba khi, a ya rọte itsabọ usomhi onete oyi ijesu iKirisiti ri ẹgbọ ijeta ni e miesuọ nu ẹgbọ iZireni ni e miesuọ le ugu oghuo, abi ẹgbọ ni e khi idiegbe oghuo. Eghẹghẹ agho ni a bhale ya ẹ khi ẹẹ ni aa khi ẹgbọ

iJu, a nu ẹgbọ iJu mhue obọ shi emini Eshinegba o rọte ijesu iKirisiti rọ nga na iJu.*

⁷ Eshinegba o ri akanya ni mhi rọ o tse abọ usomhi onete oyọli na mhẹ. Itobọ okhale oyọli o rọ ri oni akanya na mhẹ. O ri ekpabọ eyọli re mhẹ ẹ gbe oni akanya. ⁸ Ini Eshinegba o pfi ukpelo bino uwali ogbọ ni mhi kpẹ khi elẹḅe lo, o a kha zẹ mhẹ, mhi ke tse abọ usomhi onete oyọli. Ama itobọ okhale oyọli o rọ ri akanya ona na mhẹ mhi ka tse abọ usomhi onete oyi upfuemhi ni o la iKirisiti ye ẹ ẹgbọ ijeta. Upfuemhi ni ogbọ o doḅe lẹsẹ udi ọli ẹ pfo. ⁹ O gbo zẹ mhẹ mhi ka khueghie-a khasẹ agbọ kpa abi o li ri oni osheli ni o gba nya ya tse. Eshinegba ni o ma emhi nya o kpẹ rọ te igbaekele ri osheli ona sheli agbọ nya. ¹⁰ Eri Eshinegba o nono ni loḅi rọte igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ ri ilẹsingme ode ebubu eyelue khasẹ igeni ali ekpabọ na idane. ¹¹ Ina Eshinegba o te eke gba li neni o ma agbọ. Rọ te ijesu iKirisiti Onomhue oyi awa o te rọli tse. ¹² Itobọ khi awa mie ijesu suọ, ali khi awa gbo ku gbe ọli o, awa rọ a mhue igbedu rọ a lo deba Eshinegba. ¹³ Itobọ ighọ, a khi zẹ ni egbe pfo ẹ-a ini a suọ abi mhi liẹ mẹ osue shi itobọ khi mhia tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba ye ẹ. Ochoghọ, a zẹ ni osue ni mhia mẹ o ri ufumhi oyi Eshinegba ghi ẹ.

¹⁴ Loḅi o zẹ ni mhi rọ wugha odalo oyi Eshinegba ni o khi ita awa a sọ iromhi na ẹ. ¹⁵ Rọ te ayi ọli unuekpẹ nya ni e la agbọ ali iloghie e te le eva. ¹⁶ Eshinegba o mhọli ikhivose eniemi ni o rọ o na ẹgbọ eyọli, itobọ ighọ mhi rọ lema li, o ri Ayemhẹ oyọli ri udu oye ẹ toto a, ¹⁷ ini iKirisiti o lo ẹ udu shitọ kpẹ abi a mie ọli suọ. Mhi gbo lema Eshinegba o re ẹ migha abi ọra ni o pfi imhili lo eke egbegbo, ni a nono ingme oyi Eshinegba ali ingme egbe ẹ, ini a khi de. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinegba o zẹ ni ẹẹ ali ẹgbọ eyi Eshinegba nya a doḅe lẹsẹ abi inono oyi Eshinegba

* 3:6 Li zẹ iKolo 1.26-27

o gba ramhi. ¹⁹ Eshinegba o ze ni a lese inono ni iKirisiti o nono awa, inono ni o gho fu dose ode ni o mholi ukpese, egheghe agho ni ingeli eyi ee, e li abi eyi Eshinegba.

²⁰ A kphemhi na Eshinegba ni o mholi ekpabo ro rieles emhi eniemhi, eni e fu dose emini awa mhila li, ali emini awa da dobe sa. Ekpabo eyoli eni e la awa ayemhe e gbe akanya, o deba a rieles eni emhi na awa. ²¹ A ze ni awa egbo eyoli ni awa ali iJesu iKirisiti e khi oghuo, e kueghie Eshinegba, ogbe na ako ali agboagbo, ya ramhi ukpese. Atse.

4

Ikugbe onayi eni e miesuo

¹ Mhemhe ni mhi ri itobo khi mhia ga Onomhue la owa ighumha, mhi lema e, a ke ngeli ingeli enete, enabi Eshinegba o o a ke ngeli egheghe ni o ro lu e. ² Emini a rieles nya, a ke ti egbe e tiemhi eke, a ri ofie ali ikuegbe-a nu egbe ke ngeli. A ri inono ni a nono egbe ri ipfomhenu ke ngeli.* ³ A roshaka mu ikugbe ni Ayemhe-no-pfuase o ku awa gbe mhue ali elemhi opfomhe ni o gen o awa kugbe. ⁴ Idiegbe oghuo awa khi, Ayemhe-no-pfuase oghuo o la awa egbe, Igho awa gbo li ri eloe shi eke e khe iregbenga oghuo oyi imiepfuese ni Eshinegba o ro nga na awa abi o ro lu awa. ⁵ Onomhue oghuo ni o khi iKirisiti, ali irudunga oghuo, ali ibatizi oghuo, awa mholi. ⁶ Eshinegba ni o khi itawa nya, awa a ga, loli o mhese a na awa nya, loli o ri awa a gbe akanya oyoli, loli o gbo la agbo oyawa nya.

⁷ Ama iKirisiti o kemhi afu ododa ke a na ogbogbo ni o ro ke gbe akanya oyoli. Lolighuo o mhese abi o li kemhi we. ⁸ Ona o ze ni ungmehi oyi Eshinegba o ro o. "Abi o ro kholi ebe oli pfuse-a nya, o nga obini o yagha ne nya, o ri ebe oli ni o mu o le la orolo, ee deba li ukhu-khokho abi eni a mu okholi. O tigbe kemhi isomhopfa

enete na egbo."† ⁹ Emini a ri ungmehi oyi Eshinegba ona ngme, ni oo, "O nga obini o yagha," loli khi, eri iKirisiti o kpe tiemhie agbo ona, neni o nga idane obini o yagha. ¹⁰ IJesu iKirisiti oni o tiemhie agbo ona, o gbo nga obini idane iloghie ni o yagha ne nya, ini o ze emhikpa ukhomhi ni e gue ga ti. ¹¹ iKirisiti o kemhi afu na ke na ogbogbo. O ze eghuo ighiusomhi na ke eyoli, o ze eghuo emekeguele eyi Eshinegba, O ze eghuo eni e kia tse abo ungmehi oyi Eshinegba, o ze eghuo eni eri ukpeloe e khu egbo eyi Eshinegba ali eni e sese we. ¹² Eri o lina kemhi afu na we ni e rewe ke gbe ikanya eyoli, ini eni e khi idiegbe oyoli e ke fu sho, ishegho ni idiegbe oyi iKirisiti o totoa elemhi ugamhi oyoli. ¹³ Ina a li ya ke me oli, ramhi egheghe ni awa nya awa ro kugbe e khi oghuo (abi awa mie Eshinegba suo, ni awa gbo lese omi oli), ya ramhi ni awa ro fu shi imiesuo mele eni e womhelo shi imiesuo, ramhi ni awa ro ya womhelo nya abi iKirisiti. ¹⁴ Egheghe agho awa aa ke ea li abi eniye, ini egbo eni e di egbo e khi dobe di awa ya mie emini ea khi egbegbingme suo. Awa aa ke ya li abi oko-okoniemhi ni akpekpeli oniemi o tsua gas ukhomhi okoniemi, ¹⁵ ni awa ri ochogh o ke ngme igesikia elemhi inono, ni awa womhelo shi emhikpa, ni awa li abi iKirisiti Onomhue, oni o li abi ukhomhi, awa li abi idiegbe oyoli. ¹⁶ iKirisiti o ku egbo eyoli nya gbe abi idiegbe ogbo o tono elamhi man o khi oghuo, ni uguabo ogbogbo o lie gbe akanya oyoli. Egheghe agho oni idiegbe nya o fu, o totoa, o womhelo shi o, egbo e mholi inono na egbe.‡

Awa mu ingeli eyi awa pfi

¹⁷ Itobo ona, mhi lo ye e ude, itobo eva oyi Onomhue, a khi gbo ngeli abi egbo ni ea lese Eshinegba, ni usamhi ni ee sa o mu ame. ¹⁸ Egbo eghogh o ea ya dobe lese udi emhi eyi Eshinegba gboo. Ea mhue ob o shi agbo

* 4:2 Li ze iKolo 3.12-13 † 4:8 Li ze Iwolo 68.18 ‡ 4:16 Li ze iKolo 2.19

onogbo oyi Eshinegba, itobo umha lese Eshinegba oyewe, igbe udu oyewe o tsua ghi we. ¹⁹ Egbe ea ke lili we ini e ri ele ingme ebe. E she ri egbe we na ikanya ebe eni e ghole we de. Ingeli khi ingeli eyi itsebo ee ngeli. Ingeli eghogho e ghole we eghoghe kpa e ke ngeli.

²⁰ Ama, oa khi ina a sese e a li ke ngeli abi a ro lese mie iKirisiti suo. ²¹ Mhi lese khi a she suo ingme oyoli, a gbo sese e igesikia ni o la ingme oyoli. ²² Emini a sese e khi, a khi ke ngeli eni ingeli ni a kpe ngeli, ni oghumhe egbe ni ea ti egho e re e ngeli, ni e yese e agbo-a. ²³ A ze ni Eshinegba o mu isamhi ali ingeli eyi e pfi ya khi enegbo. ²⁴ Eshinegba o she ri ingeli enegbo enabi eyoli na e. Itobo igho a ke ngeli abi Eshinegba, elemhi ingeli enete ali ipfuase.*

²⁵ Irarigho, a khi ke gbo lo egholi, ama a ke gue igesikia ye egbe, itobo khi eri awa li abi iguabo ododa eyi idiegbe oghuo.† ²⁶ Ini u me elemhi ibibi, khi lamhe, khi ze obili o bi ya e elemhi-ibibi oyeshi e elemhi,‡ ²⁷ Khi ri eghoghe na okphaghiye ni o mu e fe. ²⁸ Oni o kpe e do ughiat o khi ke gbo do, ama o ri abo eyoli ke gbe akanya ni o te me e ke le, ni o gbo te me e ke kemhi na eni ea mholi.

²⁹ A khi ke ngme ingmemhi ichimhi unu, ama a ke ngme ungmehi onete ni e ri egbe e mu ogbo ni e ri ogbo e fu shi imiesuo. Zobe ni ungmehi oyi e o gue ke de shi eghoghe ni a kha ro ngme oli, ni o mholi ikpaghiobo na eni e suo li. ³⁰ A khi ri egbe pfo Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba-a. Itobo khi Ayemhe-no-pfuase khi o lele ni Eshinegba o shi shi e egbe, ni o re lese oli shi udu gboo khi ogbele oo bhale ni o ya pfa e olamhe eye e shi eke. ³¹ Zobe ni, iyese-a, ofu, elemhi ibibi, okholi, ali iyese egbe eva, ghe imuegbe obe kpa, ali ikanya ebe nya, e lase e udu le. ³² A ke mholi ilelemhi

na egbe e. A ro ke topfa egbe abi Eshinegba o ri itobo iKirisiti ro topfa e. §

5

Angeli oyi oni o miesuo

¹ Irarigho, a rosheka ke khonya Eshinegba abi a ro da khi imi oli ni o nono egbegbo egho. ² A la agbo inono, ezeze abi iKirisiti o nono awa ni o ro ghu-a na awa abi iluasobo ni e kphela ni e ghole Eshinegba.*

³ Abi a ro khi egbo eni e pfuase egho, a khi ri ele emini oa gbe akanya nabi itsebo, ukeliye emini oo pfi omama. A khi khi ena-emhi-ituegbe. Emhi enana ea khi emini a suo khi a me iteva oye e egbo eyi Eshinegba ni e khi eni e pfuase. ⁴ A khi gbo ngme ingmemhi omama ali ungmehi oyeghe unu, we khi eri a gbudu li iweghiye ali iba izeze ni e we-a. Ochogho, a ke kuoghiye Eshinegba. ⁵ A lese khi, ghe egbo ena itsebo, ali ona ingeli omama, ali ona emhi ituegbe, khi ea ya mholi okemhi shi iloghiye oyi iKirisiti ali oyi Eshinegba. Eri ona emhi-ituegbe o li abi oni oo ga ikhumhi.

⁶ A khi ze ni ogbokhoghuo o ri ingmemhi afue di e, itobo khi egbo eni e ngeli ingeli olamhe eghogho, Eshinegba o ya na we ali egbo ni ea ya suo es o na li osue. ⁷ Irarigho, khi ku ma egbo eni e ngeli ingeli olamhe eghogho o. ⁸ Elele a kpe la alo ebili, ama memena elemhi akpa a ke la, itobo khi, a ku ma Onomhue o. Irarigho, a ke ngeli abi eni e la elemhi akpa. ⁹ Itobo khi onete ali ipfuase, ghe igesikia e khi umomhi ni akpa o ro lasele. ¹⁰ Rosheka ni u wena emini e ti Onomhue eloe, ni u ke ri ele we. ¹¹ Khi ke nu egbo na alo ebili gbe ikanya afue na alo ebili, ni ea mhue eleli. Ri ochogho ke khueghie osheli oyewe-a. ¹² Emhi omama oo khi, ini a ta unu emini egbo ena alo ebili e ri ele elemhi osheli. ¹³ Ama, ini akpa o khueghie ikanya eghogho-a gbo o,

§ 4:22 Li ze iKolo 3.9 * 4:24 Li ze Igbae 1.26; iKolo 3.10 † 4:25 Li ze iZaka 8.16 ‡ 4:26 Li ze Iwolo 4.4 § 4:32 Li ze iKolo 3.13 * 5:2 Li ze Okiali 29.18; Iwolo 40.6

egbo e ya lese emini e khi, ¹⁴ itobo khi akpa oo khueghie emhi nya-a, ni a ke me gbo o. Loli Ebe-no-pfuase o ro, "A guale eni e lese a, a khi li abi oni o ghua, ni akpa oyi iKirisiti o la e egbe ke ge."

¹⁵ Itobo igho lese abi u ke li ya ke ngeli. Khi ke ngeli abi oyeghe, ama ke ngeli abi olesingme. ¹⁶ Ini u da mholi egheghe ro ya rieles onete ne, nyanya rieles oli, itobo khi agbo ingme-obe awa ke la.† ¹⁷ Itobo igho a khi khi eyeghe, ama a ze ni a lese emini e ghole Onomhue ni a ke rieles. ¹⁸ Khi da onyo pfueche egbe-a, ochoghō ze ni Ayemhe-no-pfuase o ke vo agbo oye. ¹⁹ A ke to iwolo ena irudunga khasē egbe, ke to uwolo eni e te e udu lase ke kuēghie Onomhue. ²⁰ Eghēghē kpa, ke kuēghie Eshinēgba ita awa shi emhikpa, itobo iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa.‡

Ingeli oyi emose ali ikpotso ni e la ughue

²¹ A ri egbe tiemhie na egbe e pfo nya itobo khi u mu ekpe na iKirisiti. ²² Ee ikpotso ni a la ughue, a ri egbe e tiemhie na odo e, abi u li ri egbe e tiemhie na Onomhue.§ ²³ Itobo khi omose o khi ukhomhi oyi okpotso oni o ro shi ughue, ezeze abi iKirisiti o khi ukhomhi oyi igba oyi egbo eni e mie oli suo. Eni e mie oli suo e khi idiegbe oyoli ni o mie pfuese. ²⁴ Itobo igho okpotso ogbogbo ni o mhue odo, o nyese ukhomhi na odo li pfo, elemhi emhi nya, abi igba oyi eni e mie iKirisiti suo e li ri egbe we na li.

²⁵ Ee emose eni e ri ikpotso shi, a mholi inono ni o te eke elemhi udu lasele shi ighue e o, ezeze abi iKirisiti o nono igba oyi eni e mie oli suo, ni o ze khi o ghu-a na we.* ²⁶ O ri itoto oyi ungmehi oyi Eshinēgba ri eni e miesuo khi eni e pfuase, o ri amē khuese we-a ni e dala. ²⁷ Eri o rieles ona na igba oyi eni e mie oli suo, ni o ro ri ewe somhi otse, ni e ze oli ro

migha odalo oyoli, ni e khi egbo ni uchimhi o ta ma egbe, wekhi eni e mholi ichinya, u ke lie khi emhi olese ni o ta ti, ama ni e khi eni e pfuase ni ea mholi umha-guekia. ²⁸ Ina, ee emose e li nono ingme oyi ughue we abi e nono ingme oyi idiegbe oyewe. Oni o nono ingme oyi ughue oli ingme egbe oli o nono. ²⁹ Ini a mema bino o bie, a ya me khi ogbokhoghuo o ya biselemhi egbe oli, ama eri o ri emhi na egbe oli e le, o ri ukpeloe e khu egbe oli, ezeze abi iKirisiti o li ri ukpeloe e khu igba oyi eni e mie oli suo oyoli. ³⁰ Uguabo idiegbe oyi iKirisiti awa khi. ³¹ "Onana o ze ni omose o ro ri ita li ali inyo li e shi eke, o ya toma ughue oli o, eghēghē agho wewe aava e mele ogbo oghuo a."† ³² Ukpokpomhi osheli na ni mhi gue e le, ni o la iteva iKirisiti ali igba oyi eni e mie oli suo. ³³ Ama, ni mhi ro gbe oli ukhomhi, omose ogbogbo o lolo nono ingme oyi ughue oli abi o li nono ingme egbe oli, yeye okpotso ni u la ughue, lolo mu ekpe ke na odo e.

6

IPolu o ye eniye ali eni e bia we ude

¹ Eniye, a ri ungmehi oyi eni e bia e ke gbe akanya, itobo khi loli o ti ni eni e mie Onomhue suo e ke rieles.* ² "Mu ekpe na ita e ali inye e." Ona o khi ushi oni odode ni Eshinēgba o shi ni o ri ishiobō ma. ³ "Ini u mu ekpe na eni e bia e, agbo oye o ya ke je odalo egbegbo, u ya gbo li agbo tese agbo ona."† ⁴ Ee ita eniye, a khi rieles emini o ri elemhi e ke bi imie, a ri ochoghō ke ri ukpeloe khu we, a ke sese we ode oni o ghole Onomhue.‡

IPolu o ye ighumha ali eni e mholi we ude

⁵ Ee ighumha, a ri ungmehi oyi oni o mholi e ni o la agbo ona ke gbe akanya. A rote ekelemhi udu ke mu ekpe na we. A ri ukpeloe oni o fu

† 5:16 Li ze iKolo 4.5 ‡ 5:20 Li ze iKolo 3.16-17
ze iKolo 3.19; 1 iPit 3.7 † 5:31 Li ze Igbae 2.24
iDeut 5.16 ‡ 6:4 Li ze iKolo 3.21

§ 5:22 Li ze iKolo 3.18; 1 iPit 3.1 * 5:25 Li
* 6:1 Li ze iKolo 3.20 † 6:3 Li ze Okiali 20.12;

ke bino wẹ abi a kha li ri ungmehi oyi iKirisiti gbe akanya. ⁶ A ke ri ingme oyi ewẹ gbe akanya egheghe kpa, ọa khi ini ẹ bino ẹ tse a rọ ri ingme oyewẹ ke gbe akanya ini e ba ke kuẹghie ẹ. Ama a ke li abi ighumha eyi iKirisiti e li mu ekpe ẹ na li, ikhi eni e rọte ekelemhi-udu oyewẹ ẹ riẹle emini Eshinẹgba ọọ a ke riẹle. ⁷ Rọte elemhi udu oye ke gbe akanya abine khi Onomhue wa ga, itobọ ọ a khi egbo tse awa ga. ⁸ Rọli shi udu khi Onomhue ọ ya somhi ogbogbo opfa shi ikanya enete ni ọ gbe, shi oghumha o, shi oni ọ a khi oghumha. ⁹ Eẹ eni e mhọli ighumha, a li gue ke ngeli deba ighumha eyi eẹ, A khi sọ wẹ ulishi khi a ya nase wẹ. A lese khi oni ọ mhọli ẹ, mhọli ighumha eyi eẹ, ọ la iloghie. Lọli ọ khi oni ọa mhue khi ọna ọ kpe mhe dose ogho.*

Abi eni e miesuo e li nu okphaghie ẹ khọli

¹⁰ Ni mhi rọ gbe oni ungmehi oyemhe ukhomhi, a rọte obọ oyi Onomhue mie itoto eniemhi. Rọte ekpabọ eniemhi eyọli mie itoto. ¹¹ Rue itsua okhọli nya ni Eshinẹgba ọ rọ ne sọ, ni u dobe nu (ekpabọ ali ode ebubu ni okphaghie ọ rọte ẹ lasele shi ogbo ọ) khe abọ pfuse a. ¹² Itobọ khi ọa khi egbo nabi awa, awa nu ẹ khọli, ama itoto ali ekpabọ ali ighie eyewẹ ni ẹ mhese agbo ona alo ebili, ali ayemhe ebe eyi okphaghie ena irarogbe ni awa a ya me. ¹³ Itobọ igho ri itsua okhọli eni Eshinẹgba ọ rọ ne nya sọ, ini u dobe khọli ẹle ni ekpabọ ebe e mu okhọli ẹ vule shi ẹ ọ. Ini u khọli se nya, gbe lighi.

¹⁴ Mu egbe ni u rọ khọli okhọli elemhi ayemhe. Egheghe kpa, mie emini e khi igesikia suo. Eri ona o li abi ogbene ni okhọli-okhue ọ rọ mu oku. Ke ngeli ingeli eni e migha shi ipfuase odalo oyi Eshinẹgba. Ona o migha shi awulu akhuli ni a rọ mu aye ini a ya khọli.† ¹⁵ Ke mu egbe egheghe kpa ni

u rọ gue usomhi onete oyi Eshinẹgba oyi opfomhe le, onana o li abi ekue ni okhọli-okhue ọọ sọ shi awe.† ¹⁶ Ke regbenga Eshinẹgba, ona o ya khukhu ẹ obọ oyi ikuatse ni okphaghie ọọ nono ni lọli kuali ẹ, eri ona o li abi ofiase ni okhọli-okhue ọ rọ mhọli obọ rọ ke fiase ote-osue erali kua. ¹⁷ Yelele khi Eshinẹgba ọ mie ẹ pfuese. Onana o li abi arula akhuli ni okhọli-okhue ọ rọ rughu ẹ ye okhọli. Rue ungmehi oyi Eshinẹgba ni Ayemhe-no-pfuase ọ rọ ne mhue obọ ke khọli, eri o li abi ogbhorọ ni a rọ khọli okhọli. ¹⁸ Rọ te elemhi Ayemhe no pfuase ke lema egheghe kpa. U kha lema, ke sọ iromhi ododa. Ke lie Eshinẹgba ọ kpaghie ẹ obọ. Abi u lie lema, ke tokpe. Ke lema na egbo eyi Eshinẹgba egheghe kpa. ¹⁹ A gbo li ke lema na mhe ni Eshinẹgba ọ ri ungmehi shi mhe unu egheghe kpa ini mhi ya khueghie unu a ngme, ni mhi dobe khueghie osheli ni o la usomhi onete oyi Eshinẹgba-a khase egbo, ini mhi khaa ngme, ni ulishi o khi mu mhe. ²⁰ Oni ọ to-ẹoli iKirisiti ẹ tse abọ usomhi onete oyi Eshinẹgba ona mhi khi. Ona o ze ni mhi rọ la owa ighumha. Itobọ igho, a ke lema na mhe ni Eshinẹgba ọ ri udu na mhe ke tse abọ usomhi onete oyọli abi mhi kha li tse ọli.

IPolu ọ lema Eshinẹgba ọ khivose na eni e miesuo

²¹ Inyoghwo awa ni awa nono ingme oyọli, ni ọ gbe akanya oyi Onomhue te ode igesikia, iTakikosi ọ khi. Ọ ya gue ingme eyemhe nya ye ẹ, ni a rọ gbo lese abi o li mhe egbe ali emini mhia riẹle.* ²² Itobọ igho mhi rọ ghie ọli ghi ẹ, ni a rọ lese abi anye li la ọ shi, ni ọ gbo ri udu shi ẹ ọ.† ²³ Eshinẹgba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ri opfomhe na ẹ ni a miesuo. E ka re ẹ nono ingme egbe ẹ, ali ni a kie ke mie iJesu suo ²⁴ Eshinẹgba ọ ka li okhale na egbo nya ni e nono ingme oyi iJesu

§ 6:8 Li ze iKolo 3.22-25 * 6:9 Li ze iDeut 10.17; iKolo 3.25; 4.1 † 6:14 Li ze Aza 11.5; 59.17 † 6:15 Li ze Aza 52.7 § 6:17 Li ze Aza 59.17 * 6:21 Li ze Ika 20.4; 2 iTimo 4.12 † 6:22 Li ze iKolo 4.7-8

iKirisiti Onomhwe oyi awa, ikhi inono
ni o a ya pfo ghue.

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo IFilipia Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu ali iTimoti eni ee ga eyi iJesu iKirisiti anye ga khi.*

Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi egbo ni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e la eke iFilipi shi eni e ri ukpeloe e khu eyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ali eni e la agho o kpaghie obo.

² Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e gbo ri opfomhe ghi e.

³ Egheghe kpa ni mhi ro da sato e egbe ne, eri mhia kphemhi na Eshinegba. ⁴ Egheghe kpa ni mhi ro da a so iromhi na e nya ne, eri oghel e o la mhe udu ke so iromhi. ⁵ Irari ode ni a te nu mhe ri oni usomhi onete kia, rote ele nodode ya ramhi amo. ⁶ Mhi ro sho khi, Eshinegba ni o gba ikanya enete eke le shi agbo oye e, loli o ya nu e tsua li ramhi ele ni iJesu iKirisiti o ro ya nyene egbe bhale.

⁷ O ti ni mhi lina ke saa ingme oye e egheghe kpa irari khi ingme oye e o la mhe udu. O kha ririe khi ighumha mhi la, okekhi ini mhia khe oni usomhi onete shi eke, ali ini mhia pfi otsele ro lama shi emini oni usomhi onete o riele. Irari khi eri Eshinegba o ri oni afu ona ga na awa, ni awa ro gue oni usomhi onete le. ⁸ Eshinegba o khi otsele oyemhe khi igesikia mhia ngme ini mhi e khi inono ekelemhi udu ona iJesu iKirisiti mhi mhue na e.

⁹ Iromhi ni mhia so na e khi, inono ni a mhue ena, o ke nga sho, rote ilisingme ali ilese udi ingme, ¹⁰ ni a ro dobe ke ze emini o ti ne. Ini a pfuase, ni a khi eni ea mhue umha-guekia ya ramhi ele ni iKirisiti o ya nyene egbe bhale. ¹¹ Ni agbo oye e o vo ingeli ipfuase ni e rote obo oyi iJesu iKirisiti

bhale. Ni a ro me asha ri ufumhi ali ikueghie na Eshinegba.

IKirisiti a la agbo o na

¹² Mena, mhia nono ni a lese khi emini mhi me khi eri o kpaghie obo ti usomhi onete je odalo. ¹³ Irarigho, ekhe-khe na agbala nya e she lese khi itobo khi mhi khi aghiosomhi oyi iKirisiti a ro mu mhe shi owa ighumha.† ¹⁴ Ogba ighumha ni a mu mhe shi o she ri inyoghwo awa ebubu regbenga Onomhue, ni a ro bhale ya e khi e zese udu-a egheghe kpa ro gue usomhi onete oyi Eshinegba le, ni o khia khi ulishi o mu we.

¹⁵ Egbegbo lo, khi, rote ayemhe ubogbo ali ofuma, egbo eghuo e ro ri iKirisiti e tse abo, ama eghuo e rote udu igesikia roli e tse abo. ¹⁶ Eni e rote udu igesikia a tse abo, ayemhe inono e ro o riele oli, irari khi e lese khi itobo igho Eshinegba o ro remhe shi akana ni mhi migha ke khe oni usomhi onete shi eke. ¹⁷ Elese e rote udu aro-timhenga ri iKirisiti e tsabo. Oa khi ode igesikia e te roli e tse abo. Eri o li we egbe abine khi e kha me asha to ingme shi eke na mhe abi mhi la owa ighumha ena. ¹⁸ Abiabi e li ri iKirisiti tsabo kpa, oa mhue abi o ngme. O ke khi ode egbholi o, o khi egbegbi ode oo, mhi mema ya ke ghele shi o.

Igho lo e, mhi mema ya ke ghele shi o. ¹⁹ Itobo khi mhi lese khi rote iromhi ni a so, ali ikpaghiobo ni o rote Ayemhe oyi iJesu iKirisiti bhale, a ya rue mhe elemhi owa ighumha ona lasela. ²⁰ Mhi ma to eloe eke, mhi gbo mhue irudushi o khi, mhi aa ya tigbe ze ni akanya oyemhe o ba mhe ku. Ama egheghe kpa ali memena mhi ya ri igbedu ke ngme ni mhi ke ri ufumhi ghi iKirisiti rote angeli oyemhe, mhi la agbo oo, okekhi ini mhi ghua. ²¹ Irari ini e oyemhe, agbo ni mhi la, iKirisiti mhi la o na. Mhi kha ghua, eleli o khi na mhe. ²² Ama ini mhi kie la agbo a le, mhi kha kie mholi ikanya enete ni mhi kha gbe na iKirisiti. Ama

* **1:1** Li ze Ika 16.12 † **1:13** Li ze Ika 28.30

onoghuo ọ, mhi kha zẹ mena? Mhi aa lẹsẹ e! ²³ Udu o zẹ mhe eva, mhi aa lẹsẹ oni mhi ya zẹ ọ. Mhi ga nono ni mhi deba iKirisiti ni mhi lase agbọ le. Ona o ga ti mhe egbe ne. ²⁴ Ama itobọ oyẹ ẹ, o ti ni mhi la agbọ. ²⁵ Mhi lama shi ona, mhi lẹsẹ khi mhi ya la agbọ. Mhi ya nu ẹẹ nya la agbọ ni a ke je odalo, ali ni a mholi oghelẹ ni o la irudunga. ²⁶ Ni a rọ bhale ya ẹ khi ini mhi nyene egbe bhale gbo nu ẹ la, a ya mẹ asha ke titi egbe irari oyemhe, rọte elemhi agbọ oyẹ ni o kuma iJesu iKirisiti ọ.

²⁷ Abibi o riẹ li, ke ngeli abi ungemhi oyi iKirisiti o ngme. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, mhi bhale ya mẹ ẹ o, okekhi eri mhi suọ eko ẹ o, mhi kẹ lẹsẹ khi a kie migha egbegbọ elemhi ayemhe oghuo. A khọli okhue usomhi onete elemhi ikudugbe abi ogbọ oghuo. ²⁸ A khi zẹ ni ulishi ebe ẹ o mu ẹ, ona o ya rẹ wẹ lẹsẹ khi a ya mhue eleli, ama wewẹ e ya pfua, irari khi Eshinegba loli o ri imuole na ẹ. ²⁹ Irari khi a she ri eghẹghẹ na ẹ ni a rọ ga iKirisiti, ni ọa khi irari khi a lẹsẹ ya miesuọ tse, ama ni a rọ li ya mẹ osue na li. ³⁰ Memena, a li kuma mhe ọ shi oni okhọli. Oni a mẹ khi mhi khọli eghẹghẹ ni o dọsẹ, ni mhi kiele ẹ khọli memena. †

2

A ke khonya iregbe-tiemhie onabi oyi iJesu

¹ Agbọ oyẹ ni o kugbe iKirisiti ọ, o zẹ ni a rọ toto. Inono ni ọ mhue na ẹ o ri udu shi ẹ ọ. Eẹ ali Ayemhe oyọli a mhue ikugbe. A gbo mhue isomhelemhi ali ilelemhi na egbe ẹ. ² Irarighọ, mhia nono ni a remhe ke ghele shi abi a mhue isamhi eghuo, ni a riẹle inono na egbe, a gbo khili oghuo elemhi ayemhe ali udu. ³ A khi ri ayemhe a ba timhe nga ali ni a ba mẹ asha ke tono obọ udu, riẹle emhikhoghuo. Ama a nyese ukhomhi na egbe. A bino khi ogboese ọ somhi

dose ẹ. ⁴ A nono onete oyi egbe ẹ, ọa khi onete oyi yeyeghuo tse.

⁵ Mhue angeli nabi iJesu iKirisiti ọ mhue.

⁶ Abi o riẹ khia khi eri iKirisiti ọ li abi Eshinegba.

Ọa tigbe sa li khi otu loli ali Eshinegba e khi.

⁷ Ochoghọ, eri ọ rọte udu oyọli rue emini ọ mhue nya obọ-a, ọ mele oni ọọ ga ogbọ-a.

Ọ mele ogbọ-a, ọ ri ekue ogbọ ku egbe bhale.

⁸ Ọ ri egbọli tiemhile, ọ kia okiali isuesọ ya ramhi ni ọ rọ ghua, ikhi eghuli oyọli na apfida.

⁹ Itobọ ona, Eshinegba ọ yase ọli nga obini o yagha ne nya. Ọ ri eva ni o fu dose eva nya nali,

¹⁰ ni a rọ bhale ya ẹ khi ashiashini a da la lu eva oyi iJesu ne, ikhomhegbhe nya e nyese ghe emhi nya ni e la idane ali eni e la eke, ali eni e la elemhi eke,

¹¹ emhi nya e ya pfi ọtsele khi iJesu iKirisiti ọ khi Onomhue, ni a rọ ri ufumhi na Eshinegba Ita.*

¹² Itobọ ighọ, emole mhe, abi a liє suesọ ukpeloe oyemhe a gbo lighọ ke suesọ odukhokho oyemhe. A ri ulishi ali ikpheli ke gbe ikanya, ni irudunga oyẹ o gba pfo. ¹³ Itobọ khi eghẹghẹ kpa Eshinegba ọ rọ la ẹ egbe ẹ gbe akanya ni ọ rẹ ẹ mhue oghuemhe, ni a gbo dobe ke riẹle emini o de shi omhese onete oyọli.

¹⁴ A khi ri awọlọ wẹ ekhako riẹle emhikhoghuo. ¹⁵ Ni a khi egbọ ni ẹa mhue umhaguekia, ni e pfuase abi imi Eshinegba ni e gba pfo, elemhi agbọ ni egbọ ali ena ikanya ichimhi e la. A mema la wẹ iteva ke gẹ abi ikpetata ni e la idane, † ¹⁶ abi a liє gue ungemhi agbọ ke ye wẹ. Ini a li ghọ, mhi ya mẹ asha ke rẹ ẹ titi egbe ẹle ni iKirisiti ọ ya nyene egbe bhale. Irari khi eri ona o ya rọkhasẹ khi irosheka

† 1:30 Li zẹ Ika 16.19-40 * 2:11 Li zẹ Aza 45.23 † 2:15 Li zẹ iDeut 32.5

ni mhi rọshi ali ikanya ni mhi gbe, ẹa khi afue.

¹⁷ Ini a tseku ku ọlia eyemhe abi onyo shi iluasobo ali ikanya enete ni o rọte irudunga oye ẹ lasele, eri egbe e mu mhe shi ọ, mhi nu ẹ ghele. ¹⁸ Irarigho, egbe e li ke mu ẹ, a li nu mhe ke ghele.

ITimoti ali Epafuroditusi

¹⁹ Ini o ghole Eshinegba, mhi khokho khi mhi ya dobe kele ghie iTimoti ghi ẹ. Ni mhi rọ suo eko ẹ, ni mhi mhue oghelẹ ini ọ jele. ²⁰ Lolighuo kpe ọ lese abi o li mhe egbe, ni ingme oye ẹ o gbo mu egbe. ²¹ Egbọ eni e kpole nya, eleli oyewe e na khu, ama ọa khi eleli oyi iJesu iKirisiti. ²² Ama, ẹẹ, a lese abi iTimoti ọ li ri egboi khasẹ ẹ abi ọ la ọ shi. Abi mhemhe ali lue anye li kugbe gbe akanya oyi usomhi onete oyi Eshinegba abi ita ali omọ ẹ li. ²³ Mhi ya kele ghie ọli ghi ẹ ini mhi da lese abi o ya li mhe egbe. ²⁴ Mhi ri egbe da Onomhue khi mhi ya kele bhale.

²⁵ Mhi kie gbo li khokho khi o ti ni mhi ghie inyoghuo awa ghi ẹ, ikhi Epafuroditusi ni ọ she gbe akanya deba mhe, ni ọ she gbo nu mhe gbe akanya ode-khode. Ni ọ gbo khi aghiusomhi oye ẹ ni ọ kpaghie mhe obọ. ²⁶ Egbe ẹ kphakpha li ni ọ rọ me ẹ. Egbe ẹ a ke sheshe ọli itobo khi a suo khi ọ ghua. ²⁷ Egbegbo lo, ọ ghua gba, ukuku ọ kpoli eghuli le. Ama Eshinegba ọ mhue ilelemhi na li. Ọa khi lolighuo Eshinegba ọ mhue ilelemhi na tse, ọ li mhue na mhe, ọ tsumhi mhe elemhi osue ni o to-ga osoli. ²⁸ Mhemhe egbe ẹ kphakpha ne ni mhi rọ ghie ọli ghi ẹ. Ni a gbo mhue oghelẹ ini a me ọli, ni osoli oyemhe o kelea. ²⁹ A ri oghelẹ kpe abọ mie ọli abi inyoghuo na elemhi oni irudunga. A mu ekpe nofunẹ na egbo nya nabi loli. ³⁰ Itobo khi ọ ri agbo oyoli shi okhena, ukuku ọ kpole suii ni ọ kha rọ ghu-a shi akanya oyi iKirisiti, ini ọ me asha ri ikpaghiobo na mhe ni ẹ ẹa dobe rona mhe.

3

Angeli ni o migha shi ipfuase

¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi, inyoghuo, a ke ghele shi abi a li kuma Onomhue ọ. Ọa mhue abi o ngme mhe ini mhi ri ẹ emini mhi kpe keke ghi ẹ gbo keke, loli o ya ti ẹ egbe ne.

² A mu egbe ẹ shi egbo egho ni e li abi ewa, ni ẹ gbe ikanya ebe. Ikhi eni ẹ lie khi ogbo mema shele-a neni imiepfuese oyoli o gba pfo. ³ Anye ena, a shele egbegbi ishele-a, irari khi anye te ode ayemhe ẹ ga Eshinegba. Anye mholi oghelẹ shi elemhi agbo oyi anye khi anye kuma iJesu iKirisiti ọ, ni anye ẹa ri egbe da ikanya idiegbe. ⁴ Ama mhemhe mhii kha ri egbe da ikanya idiegbe eghoghọ ne.

Ini aa nono ogbo ni ọ kha regbeda ikanya idiegbe eghoghọ lo, mhemhe o kha khi. ⁵ Irari khi ele-nuzi-elele ni a rọ bia mhe, a rọ shele mhe-a. Ongi iZireni a bia mhe, mhi rọte unuekpe oyi iBejami lasele, egbegbi ongi Iburu. Ini ẹ, iri ushi oyi egbo iJu gbe akanya, iFarisi mhi khi.* ⁶ Mhi mhue omuegbe ramhi ni mhi rọ mu okholi vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ọ. Ini ẹ abi ogbo ọ lie pfuase, ode irushigbe akanya, mhi aa mhue ashini o kpo mhe shi.†

⁷ Ama emhi eghoghọ ni mhi kha leli shi eleli, mhi rewe shi afue, itobo oyi iKirisiti. ⁸ Ọa khi egho tse, mhi lama emhikpa o limhe opfu-a, itobo ufumhi ni o la ilese ni mhi lese iJesu iKirisiti Onomhue oyemhe. Itobo oyoli mhi rọ tsua emhi nya kua. Eri mhi ga bino we shi iku, ni mhi me asha mhue iKirisiti, ⁹ ali ni mhi ga toma li ọ pfo. Mhi aa ke mhue angeli no migha shi ipfuase oyemhe, angeli ipfuase onabi mhi ri itobo khi mhi ri ushi ẹ gbe akanya mholi. Ama angeli ni o migha shi ipfuase ni a rọte irudunga oyi iKirisiti rọ na mhe mhi ke mholi memena, angeli ipfuase ni o rọte obọ oyi Eshinegba bhale, ni o rọte

* 3:5 Li ze Ika 23.6; 26.5; iRom 11.1 † 3:6 Li ze Ika 8.3; 22.4; 26.9-11

irudunga bhale. ¹⁰ Emini mhia nono ni mhi lolo lẹsẹ khi iKirisiti ali ekpabo ni o rọte eghuli guise ọli le. Ni mhi rọ nu ọli mẹ osoli ni ọ mẹ, ni mhi nu ọli ghu eghuli onabi ọ ghu. ¹¹ Itobo khi mhi mhọli ọli shi udu khi a ya li rọte eghuli guise mhe le.

Roshẹka na ya ramhi ukpẹsẹ elemhi irudunga

¹² Mhi a liẹ khi mhi she ramhi ashini mhia nono ni mhi ramhi ne, wẹkhi eri mhi she gba pfo. Ama eri mhi rọshẹka ni mhi li abi iKirisiti. Onana o zẹ khi iKirisiti ọ pfi obọ rue mhe. ¹³ Igesikia, inyoghuo, mhi aa bino egbemhe shi oni ọ she lo owa ne. Emhi oghuo ni mhia li, khi, ni mhi rọ rue ẹloe emini e je ikhokho a, ni mhi rọshẹka ri obọ ramhi emini e la odalo. ¹⁴ Irarigho, eri mhi na lẹ talala, ni mhi rọ mhuẹ ifata, ni o khi ulumhi ni Ẹshinẹgba ọ lu mhe, rọte iJesu iKirisiti je agbọ ni o la iloghie.

¹⁵ Awa nya ni awa mhọli iwomhẹloe shi elemhi ayemhe, awa li mhuẹ udu onana. Ama ini eghuo elemhi ẹ, e mhuẹ udu ọda shi ingme onana, Ẹshinẹgba ọ ya rọli khase ẹ. ¹⁶ Abibi o ya li, awa ke je odalo shi ushi oghuo ni awa deba ramhi ana.

¹⁷ A ke khọnya mhe inyoghuo. A ri esọ shi ẹgbọ ni ẹ deba oni ode onete ni anye rọ shi ekẹ na ẹ.† ¹⁸ Mhi she kpẹ gueye ẹ ne, mhi gbolo ri evie shi alo a gueye ẹ memena, khi ẹgbọ eghuo e la no khia khi uwali agbọ ni e la, o she rẹ wẹ khi ọbe oyi eghuli ni iKirisiti ọ ghu shi apfida. ¹⁹ Owa erẹ ẹ je, irari khi ọghuemhe idiegbe oyewẹ o khi olitsa oyewẹ. Eri ẹẹ titi egbe shi emini e kha rọ shi omama. Usamhi emhi agbọ ona e lẹsẹ ẹ sa. ²⁰ Ama awa, udiokute oyawa o la iloghie, awa lolo ri alo shi ekẹ ke khẹ Ọmiepfuese ikhi iJesu iKirisiti ni ọ rọte iloghie jele. ²¹ Ọ ya ọoghie idiegbe oyawa ona ni ọọ ghu, ọ ri idiegbe oyi ufumhi onabi oyọli to-ẹloli ọli. Itoto ogho ni ọ rọ dobe ri emhikpa bhale omhese oyọli ọ rọ ya riele wẹ.

† **3:17** Li zẹ 1 iKori 4.16; 11.1

4

Ungmemhi irudusho

¹ Itobo igho, inyoghuo, ingme oyẹ oo mu mhe egbe gba. Ẹloli ẹ, o she nga mhe. A ma ri egbe a mu mhe, mhi gbo rẹ ẹ titi egbe, igho o ti ni a kha li migha agbọ oyẹ na Ọnọmhuẹ.

² Mhi lema Euodia ali iSitaiki, a kpẹkpe a lama na egbe abi inyoghuo ni e mie Ọnọmhuẹ suọ. ³ Ali yeye ọnuzava oyemhe, iSizigusi, kpaghie eni ikpotso ena obọ irari khi e she nu mhe mẹ osue shi itsabo usomhi onete ona kia kia. Ghe iKilemeti ali eni anye ga gbe akanya kugbe ali elese nekpole, eni eva oyewẹ o la ebe ni a keke eva oyi eni e ya mhọli agbọ na agbọagbọ.

⁴ Ẹshinẹgba o zẹ ni a ke mhọli oghẹle ẹghẹghẹ kpa irari khi a kugbe Ọnọmhuẹ ọ. Mhi gbolo ẹ i, a ke ghele! ⁵ Zẹ ni ọgbokpa ọ ke mẹ igue riele emhi shi ẹghẹghẹ oyẹ gboo. Irari khi Ọnọmhuẹ ọ kele ya bhale.

⁶ A khi zẹ ni emhikhoghuo o mu ẹ egbe dose. Ama, emhikpa, a ri udu ikphemhi ke sọ iromhi mhila Ẹshinẹgba emini u wa nono. ⁷ Ni opfomhe oyi Ẹshinẹgba ni o dose ilese oyi ọgbọ nya, o ri igbe udu ali ayemhe ni o migha na ẹ, irari ikugbe ni a kugbe iJesu iKirisiti ọ.

⁸ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi i, inyoghuo-mhe, a zẹ ni isamhi eminete ni a kuẹghie ọgbọ ọ shi e vọ ẹ udu, li shi emini e khi egbegbo, ni e mu ẹloe, ni e rọte ode ipfuase bhale, ni e khi eyi inono, ni a mu ekpe shi. ⁹ A ri emini a wena obọ oyemhe ali eni a mie obọ oyemhe, okekhi eni a mẹ agbọ oyemhe ke gbe akanya. Shi eni mhi ri unu ngme ali eni mhi riele. Ẹshinẹgba ni ọ ri opfomhe ẹ na ọgbọ ọ ya nu ẹ la.

IPolu ọ tse obode shi isomhopfa

¹⁰ Abi ọgbọ ni ọ mie Ọnọmhuẹ suọ, egbe ma mu mhe shi ọ gba, khi, abi o tseku tese, khi a kie gbo mẹ asha ri inono ni a mhuẹ na mhe khase mhe. Oa ke khia khi eri mhi ri ona liẹ khi aa ke kpẹ ri ẹloe e khu mhe, ama eri áá ke kpẹ mẹ asha kpaghie

mhe obo. ¹¹ Oa khi eri mhia ngme ona irari khi o limhe egbe abine khi a pfi mhe es-a, itobo khi abi oni mhi mhu o lie khuese mhe o she ma mhe-a. ¹² Mhi lese abi o o li egbe ini o gbo o la umhame ali abi o o li ini o gbo o la osuemhe. Mhi she wena osheli ona ni a ro bhale ya e khi oni mhi mhu o bu mhe. Obiobini o khi oo, ashiashini o khi oo, mhi le khue oo, o ke khia khi okiamhi o o gbe mhe. ¹³ Mhi dobe riehe emhikpa rote itoto ni iKirisiti o ro na mhe.

¹⁴ A ma khale, abi a li kpaghie mhe obo abi mhi ro la omunu. ¹⁵ Ee egbo iFilipi, a lese khi abi mhi ro rote eke iMasidonia vu, ni mhi ro lese gba akanya itsabo usomhi onete le, eghuo kpe a khi eni e miesuo ni e kpaghie mhe obo elemhi irona ali imemie. ¹⁶ Oa khi utoghuo tse, a kpaghie mhe obini eke iTesalonika abi mhi ro nono ikpaghiobo.*† ¹⁷ Oa khia khi isomhopfa mhi lese nono, ama emini a ya keke shi eku e oye na iloghie mhia nono. ¹⁸ A she fali mhe ota gba pfo, e gbo gba nga o. A she ri itsua ghi mhe ni e vo mhe eke, abi mhi ro mie Epafuroditusi emini a rona li ghi mhe ena, eri e li abi irona ni ee kphela, ikhi iluasobo ni a mie, ni e ti Eshinegba eloe.† ¹⁹ Eshinegba oyemhe o ya ri emini e ghole e nya na e. Epfue ni o fune ni o la iJesu iKirisiti onayi oli o te ya riehe oli.

²⁰ Ufumhi o khi oyi Eshinegba Ita awa ya ramhi ele ni agboagbo, Atse!

Otse ni o kpukhokho

²¹ Mhia tse ogbokpa ni o khi Omi Eshinegba ni o khi oyi iJesu iKirisiti. Inyoghuo nya ni e nu mhe la ana ee tse e. ²² Egbo eyi Eshinegba ni e la ana nya ee tse e, ghe eni e la agbala oyi iSiza.

²³ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhu o ka nu ayemhe oye e la. Atse.

* 4:16 Li ze Ika 17.1 † 4:16 Li ze 2 iKori 11.9 ‡ 4:18 Li ze Okiali 29.18

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo IKolosha Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti.

² Mhemhe mhi keke ebe ona ghi egbo eyi Eshinegba ni e la eoli iKolose, ikhi inyoghuo awa ni e pfuase ni a ri egbe e nga elemhi iKirisiti.

Eshinegba Ita awa o ka li okhale na e, o ri opfomhe na e.

Iromhi ali ikphemhi

³ Egheghe kpa anye ro kphemhi na Eshinegba, Ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ini anye e so iromhi na e.

⁴ Itobo khi anye she suo abi a migha shi irudunga oyi iJesu, ali abi a li nono ingme oyi egbo eyi Eshinegba nya. ⁵ Emini Eshinegba o ro shi eke e khe e obini iloghie, o re e mholi irudunga ali inono ona, ikhi emini a she suo elemhi ungmehi igesikia, ikhi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni a she gueye e. ⁶ Oni usomhi onete ona o she ri umomhi e lasele, o gbolo fu e shi o elemhi agbo nya, abi o kie kpe e li iteva oyee rote ogbele ni a te lese igesikia ni o la ukpokpomhi okhale ni Eshinegba o li. ⁷ Obo oyi Epafurasi a te suo oni okhale oyi Eshinegba, oni o khi otuoghuo elemhi anye, ni oo gbe akanya oyi iKirisiti te ode igesikia ni o to eloli anye.* ⁸ Loli o gbo gueye anye abi oni Ayemhe o li re e mholi inono na egbo eyi Eshinegba.

⁹ Abi anye te lina suo esu onete oyi angeli oyee, anye e tigbe yemhe iromhi isoso-a, ni anye so o na e. Anye e so iromhi, Eshinegba o rote ilasingme ali lese elemhi Ayemhe-no-pfuase kpaghie e obo, ni a lese oghuemhe oyoli, ni a riela oli. ¹⁰ Eri anye lina so iromhi na e, ni a gue ke

ngeli abi egbo eyi Onomhue ee li, ni a ri egbe ke mu oli, a ri imomhi eyi onete iriele lasele, a gbolo e lese Eshinegba gbo shi o. ¹¹ Anye gbolo e lema li, o ri itoto na e, ni a ke ri ekpabo eyoli nya gbe akanya, ni a mholi ukpokpomhi iregbemie ali irabomudu ali oghela. ¹² Ni a ke kphemhi na Eshinegba Ita, ni o li re e fu te eni e li mholi okemhi shi ugu oyi egbo eyi Eshinegba, eni e la akpa, ni o roo khe e. ¹³ Eshinegba o she rue awa obo oyi ekpabo alo ebili eyi okphaghie lasele, o rue awa bhale iloghie oyi omi oli ni o nono. ¹⁴ Obo oyoli awa te mholi ipfasheke, ni o ri olamhe topfa awa.†

IKirisiti o fu ne nya

¹⁵ IKirisiti khi irokhokho oyi Eshinegba ni ogbo aa ya me eloe. Loli o khi oni odode emini Eshinegba o ma nya. ¹⁶ Irari khi obo oyoli a te ma emhikpa, ikhi emini e la ukhuli ali eke, ghe eni a me ali eni aa ya me, okekhi ikpekhomhi eghiele o, o khi ekpabo o, o khi ighie o, okekhi ena omhese o, loli o ma emhikpa, o ma we na egboli. ¹⁷ O kpe la o neni a ma emhi nya, loli o ze ni emhi nya e ro kugbe khi oghuo. ¹⁸ Loli o khi ukhomhi oyi idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Loli o khi igbaekele, itobo khi loli Eshinegba o kpe guise le, ni oa ke gbo ya ghu ghue, egheghe agho ni lolighuo o ri obo nga emini e la agbo nya ke mhese shi.† ¹⁹ Irari khi eri o ghole Eshinegba ni emini o khi nya o la agbo oyi Omi oli. ²⁰ Ishegho ni o me asha rote obo oyi oni Omi oli nu emhikpa mhue iro-riela, o khi emhi na agbo ona okekhi ena idane. Olia eyoli ni o ku abi o ro ghu-a shi ukhomhi apfida o ro riela ona.‡

²¹ Egheghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, eri a nuata shi oli o. A khi ebe oli elemhi udu oyee, itobo angeli obe ni a ngeli. ²² Ama Eshinegba o she re e nu egboli ro riela. Eghuli oyi iKirisiti o ro re e khi eni e pfuase shi

* **1:7** Li ze iKolo 4.12; iFile 23 † **1:14** Li ze Efi 1.7 ‡ **1:18** Li ze Efi 1.22-23 § **1:20** Li ze Efi 2.16

odalo oyọli, ni aa ke mhọli ichimhi, ni á pfue umhaguekia. ²³ Ini a da kie la elemhi irudunga oyẹẹ, ni a rọ migha gbagbagba shi ọ, ni aa rọ zẹ ni irudushi ni a mhọli o nighise, ikhi oni a mhọli shi emini Eshinegba ọ rọ shobo na ẹ elemhi usomhi onete oyọli. Oni usomhi onete ona ni a she rọ tse abọ khase ọgbokpa elemhi agbọ ona, lọli a zẹ mhe iPolu shi abi aghiusomhi, mhi rọli ke tse abọ.

Ikanya ni iPolu ọ gbe na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ

²⁴ Memena, egbe ga a mu mhe shi osoli ni mhi me ẹ na ẹ elemhi idiegbe oyemhe. Eri mhi ri oni osoli ona pfuse ikanya eni e kpole gbe, abi iKirisiti ọọ me osoli na idiegbe oyọli, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. ²⁵ Eshinegba ọ she remhe khi oni ọọ ga oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyọli, ni mhi ya tse-abọ oni usomhi oyọli nya ye ẹ. ²⁶ Ona o khi osheli ni ọ kpẹ rọ sheli na egbo rọte igbaekele ramhi egheghe ana. Ama, lọli ọ tigbe khueghie a khase egbo eyọli ena. ²⁷ Eri Eshinegba ọ riele ona ni eni egbo eyọli e lese pfue oniemhi ni o la oni osheli ona. Oni osheli khi, iKirisiti ni ọ la agbọ oyẹ ẹ, ni ọ rẹ ẹ mhọli irudushọ khi, a ya nu ọli mhọli okemhi shi ufumhi oyi Eshinegba.

²⁸ Lọli o zẹ ni anye rọ ri iKirisiti ẹ tse abọ khase ọgbokpa. Rọte egbhali ni anye mhọli nya anye te ẹ tse agua ye ọgbọ, anye gbolo ẹ sese we ni anye rọ rue we bhale odalo oyi Eshinegba abi egbo ni e mhue iwomhelo, ni e toma iKirisiti ọ. ²⁹ Ni a bhalẹ ya ẹ khi ona o zẹ ukhomhi, eri mhi ri ekpabọ eyi iKirisiti nya ni e la mhe egbe rọsheka gbe akanya.

2

¹ Mhia nono ni mhi gueye ẹ abi mhi li rọsheka a kpaghie ẹ ali eni e miesuo ni e la ọli iLaodisha ali egboese ni ẹa me mhe ukpelo ghue obo. ² Emini o zẹ ni mhi rọ ọ riele ona khi ni a rọ ri udu shi we ọ, ali ni e kugbe elemhi

inono, ini e mhọli pfue ni o gba pfo ni ilese o rọ ọ na ọgbọ. Egheghe agho ni e lese osheli ni Eshinegba ọ gba, ni o khi iKirisiti. ³ Lọlighuo kpe ọ khi okpe ni ọọ khueghie pfue-a ni o la ilesingme ali ilese eyi Eshinegba.

⁴ Eri mhi gue ona a ye ini ọgbokhoghuo ọ khi ri osese egbhali bhale ya di ẹ, abibi eni osese e ririe dala esọ ramhi. ⁵ Irari khi, ini mhi aa ririe nu ẹ la agho, ayemhe oyemhe o nu ẹ la agho. Mhi nono ni mhi bhale ya me ẹ abi a gue la kuete, ni irudunga ni a mhọli shi iKirisiti ọ ọa li nighise.

⁶ Aborokhia khi a she rue iJesu iKirisiti abi Onomhue, a nu ọli ke ngeli kugbe, ⁷ a gbelighi migha, a gbo rọ ma imiesuo ni a mie iKirisiti suọ, a kie mhọli ọli shi udu khi emini a sese ẹ ikhi ingme eyi iKirisiti khi igesikia e khi. A kphemhi ẹ na Eshinegba egheghe kpa.

⁸ Khi zẹ ọgbokhoghuo di ẹ mu lama shi osese afue ali eyi ikpamhika. Ikhi osese ni e migha nga angeli ali egbhali oyi agbo, ni ẹa rọte obo oyi iKirisiti bhale.

⁹ Irari khi emini Eshinegba ọ khi nya e la idiegbe oyi iKirisiti. ¹⁰ Irari khi a kugbe iKirisiti ọ, a rọ mhọli agbo ni o gba pfo elemhi ayemhe. Lọli ọọ kpada nya elemhi ekpabọ ali omhesẹ ali afu nya na elemhi ayemhe. ¹¹ Itobo khi a kugbe iKirisiti ọ, ọ rọ rue ẹ ọghuemhe idiegbe udu lasese, ezeze abi a lie shele ọgbọ epi-a. ¹² Ezeze abi a li ri iKirisiti to abi ọ rọ ghua, ni a gbo guise ọli le, igho a li pfi ẹ lo elemhi okẹ gbo mu ẹ vule, elemhi ibatizi. A guise ẹ le bhale agbo irari khi a mhọli irudunga shi ekpabọ oyi Eshinegba ni ọ rọte eghuli guise iKirisiti le.*

¹³ Eri a kpẹ ghu-a shi elemhi ayemhe egheghe no dose, irari khi a la agbo olamhe. Ama memena, Eshinegba ọ she ri iKirisiti re ẹ gbo mhọli agbo. Ọ ri olamhe eyawa nya topfa awa.† ¹⁴ Abi Eshinegba ọ rọ shishi ishi ni a zẹ shi awa egbe-a se,

* 2:12 Li zẹ iRom 6.4 † 2:13 Li zẹ Efi 2.1-5

ikhi eni e migha zu awa ode, o rue we awa ode-a, o ta we ma apfida abi iJesu o ro ghua.† 15 Abi o ro mie iyemhe okphaghie ekpabo se, o re we lasеле gboo yeghe-a abi o ro ghu-a shi apfida.

16 Irarigho, khi ze ni ogbokhoghuo o gue e ezoo shi emini u wa le ali oni u wa da, ukeneta ushi imu Uki Onogbo ali ogbele ne pfuase ali Ogbele iyemhea oyi iJu. § 17 Enana nya, irokhokho oyi emini e ya bhale ikpukhokho agbo e khi, iKirisiti o khi ozukhomhi we nya. 18 Khi ze ni ogbokhoghuo ni o rielle iregbe-tiemhie eyi ikpamhika, ni oo ga igeni, o di e dobe eleli oye-a. Emini egbo eghoghoo e me e la tonoo ali udu oyewe ni imiesuo o roli e vuse ike shi isamhi afue. 19 Ogboghogho oa ke kugbe iKirisiti o, ni o khi Ozukhomhi oyi oni idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo miesuo. Ezeze abi ukhomhi oyi ogbo o lie gueye idiegbe abi o lie kia, igho omhese oyi iKirisiti o lie mhese na egbo eyoli nya, rewe gbe akanya kugbe abi idiegbe ogbo o tono elamhi ali ikpese egbe mano, khi oghuo. Eghoghe agho oni idiegbe nya o fu abi Eshinegba o nono oli shi.*

20 Aborokhia khi u she nu iKirisiti ghua, ni ushi agbo oa ke ro mhese ne egho, elo o ze khi u kie ri egbe e na we, ni u ro ri ushi eyewe gbe akanya, ni ee lie, 21 “Khi mu ona mholi obo,” “Khi to elemhi ogho bino,” “Khi ri obo ti onana?” 22 Enana nya, emini e ya mele afue-a e khi, ini a rewe rielle emini a rewe ya rielle se. Irari khi ishi ali omhese ni egbo e mhese lo. 23 Eri omhese eghoghoo e li abine khi ilasingme e la o, ikhi eni e ri itoto ri egbo ga ugamhi ikpamhika ali iregbe-tiemhile oyi ikpamhika, ali ina-idiegbe-osoli, ama eni e rielle ena ea rewe lase olamhe le.

3

Angeli ni o ghole Eshinegba

† 2:14 Li ze Efi 2.15 § 2:16 Li ze iRom 14.1-6

† 3:9 Li ze Efi 4.22 † 3:10 Li ze Igbae 1.26; Efi 4.24

1 Aborokhia khi a she rote eghuli guise e ali iKirisiti le bhale agbo egho, ri udu oye shi emini e la obini iloghie obini iKirisiti o shito obita Eghiele oyi Eshinegba.* 2 Ri udu oye shi emini e la obini iloghie, khi roli shi emini e la agbo ana, 3 irari khi u she ghua, elemhi iKirisiti u ke la, ni o la elemhi Eshinegba. 4 Egbegbi agbo oye, elemhi iKirisiti o la. O kha da feli lasеле, yeve, u li ya nu oli la akagho, u li nu oli mholi okemhi shi ufumhi oyoli.

5 Irarigho, ze ni oghuemhe oyi emhi agbo ni o kpe la agbo oye o ghua. Enabi itsebo, ali angeli ichimhi, ali isamhi ebe, ali oghuemhe ni ea ti, ali emhi-itoegbe ni o li khi ikhumhi igaga. 6 Itobo enana, elemhi e ro bi Eshinegba deba egbo ni ea ya suo eso na li. 7 Ee, a kpe li lina ngeli eleele, abi a ro la ifuabo eyi egbo eghoghoo. 8 Ama, memena a ze ni emhi eghoghoo nya e lase e egbe le. Emhi nabi elemhi-ibibi, ali ofu imholi, ali imuegbe obe, ali iyesegebe-eva-a, ali ingmemhi iditse, ali itono obo udu. 9 A khi ke lono eghoholi khase egbe aborokhia khi a she gueghie ingeli ali idiegbe onodio shi eke egho,† 10 ni a shi ri idiegbe enegbo ku egbe, ni Eshinegba Ima o ro ya mele onogbo-a, ni o li abi oyoli. Ini o me asha re e mholi ilese oyoli.† 11 Itobo ona, azolomhe oa ke la iteva eni e khi iJu ali egbo ifeta, we eni a shele-a ali eni aa shele-a, we egbo eni ea fialo-a ali egbo eni e rote ifui ishemhi lasеле, we oghumha ali omi ogbo. Ama iKirisiti o khi oni o mu egbe ne.

12 Irarigho, abi a ro da khi eni Eshinegba o ze, ni e pfuase ni o nono ingme oyewe egho, a ri ilelemhi, isomhelemhi, itiegbe-tiemhi, ali ipfomhe ali irobomudu so abi awulu. 13 A ke ti eni e miesuo nabi ee ma egbe. Ini a lue na egbe, a ro ke topfa egbe e. A ro topfa abi Onomhue o li ro topfa e. §* 14 Emini u gbo ro ya ma

* 2:19 Li ze Efi 4.16 * 3:1 Li ze Iwolo 110.1

* 3:13 Li ze Efi 4.32 * 3:13 Li ze Efi 4.2

eni ingeli enete ena nya khi, inono ni o gēṅo eni ingeli ena nya kugbe, elemhi ikugbe ni o gba pfo.

15 Zobe ni opfomhe oyi iKirisiti o mhōli omhese shi udu oye, aborokhia khi egbo ni e kugbe elemhi idiegbe oghuo a khi egho, àá kphemhi. 16 A ze ni ungmehi oyi Onomhue o la agbo oye e, abi a lie sese egbe, ni a ri ilasingme e ye egbe ude. A gbo ligho ke to iwolo ena irudunga, ni a rote elemhi ayemhe e to ke lasele. A ri ayemhe ikphemhi e to uwolo kueghie Eshinegba.† 17 Emhikpa ni u wa rielle ni u wa ngme, ri eva oyi iJesu Onomhue rielle we. Ugbolo ri eva oyoli e kphemhi na Eshinegba Ita.

Abi eni e miesuo e li ya ke ngeli

18 Ee ikpotso ni a la ughue, a ri egbe e na odo e pfo, irari khi ina ee eni e miesuo e ke li.‡

19 Ee edo, a nono ingme oyi ughue e, a khi ri obo ni o toto dose mu we.§

20 Eniye, a ke suo eso na eni e bia e odekhode, irari khi onana o ti Eshinegba eloe.*

21 Ita eniye, a khi rielle emini e ya ri elemhi bi imi e, irari khi o ya ri egbe pfo we a.†

22 Ee ighumha, a ri ungmehi oyi oni o mhōli e ni o la agbo ona ke gbe akanya. Oa khi ini e nu e la agho tse a ro ri ungmehi oyewe ya ke gbe akanya ini e ba somhi-elemhi e. Ama ri udu oghuo ke gbe akanya irari khi u mu ekpe a na Onomhue. 23 Emiemini u wa rielle nya ri omuegbe ni o rote udu oye nya lasele ke rielle oli, abine khi Onomhue u gbe akanya a na, ni oa khi ogbo. 24 Lina ke ngeli abi u ro da lese khi u ya rote obo oyi Onomhue me eleli egho. 25 Eshinegba o ya fali oni o li onobe ota, oa ya gbe ogbokhohoghuo azeba.‡§

† 3:16 Li ze Efi 5.19-20 ‡ 3:18 Li ze Efi 5.22; 1 iPit 3.1 § 3:19 Li ze Efi 5.25; 1 iPit 3.7 * 3:20 Li ze Efi 6.1 † 3:21 Li ze Efi 6.4 ‡ 3:25 Li ze iDeut 10.17; Efi 6.9 § 3:25 Li ze Efi 6.5-8 * 4:1 Li ze Efi 6.9 † 4:5 Li ze Efi 5.16 ‡ 4:8 Li ze Ika 20.4; 2 iTimo 4.12; Efi 6.21-22 § 4:9 Li ze iFile 10-12 * 4:10 Li ze Ika 19.29; 27.2; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39

4

1 Ee ega, a gue ke rielle deba ighumha eye e abi o ti shi, a ri igesikia deba we. Sato khi yeye u li mhōli Oga shi iloghie.*

Emini o gbo mhese na we

2 A lolo ke so iromhi, a to eloe eke, a tse Eshinegba uwegbe. 3 A gbo li ke so iromhi na anye, ni Eshinegba o khueghie ode-a na anye ini anye me asha gue ungmehi oyoli le. Ikhi ungmehi onayi osheli oyi iKirisiti, ni o ze khi mhi la oga ighumha memena. 4 A lema na mhe, ni mhi gue oni usomhi le gboo ni egbo e suo li. 5 Ri ilasingme nu egbo eni ea miesuo ke ngeli. Eghenge ni u mhōli nya, roli rielle onete.† 6 Ze ni ilasingme o la ungmehi ni u wa ngme, u gbolo e ngme ingmemhi eni ee ti eso, eghenge agho ni u lese emini u ya ke so shi ogbokpa ingme.

Otse ni o kpukhokho

7 ITakikosi o ya gue ingme eyemhe nya ye e. Egbegbi inyoghuo ni oo gbe akanya oyi Eshinegba te ode igesikia, ni mhi nono ingme oyoli o khi. Oni anye ga kugbe ee ga Onomhue o li khi. 8 Ni a ro lese abi anye li la o shi memena mhi ro ghie oli e ghi e, ali ni o gbo ri udu shi e o.‡ 9 Loli ali Onesimusi mhi ga ghie e ghi e. Inyoghuo anye oni oo gbe akanya oyi Eshinegba te ode igesikia ni anye nono ingme oyoli o li khi. Onge eoli oye e o khi. E ya gueye e emini aa me oola nya.§

10 Arisitakusi ni anye ga la owa ighumha, oo tse e. IMaki ni loli ali iBanabasi e khi inyoghuo, ee tse e. Ini iMaki o bhale a kpe abo mie oli abi a li mhese oli na e.* 11 IJesu ni akiseva oyoli o khi iJositosi, o lie tse e. Eni egbo aase ena e khi egbo iJu tse eni e nu mhe e gbe akanya iri-ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ke kia gase. Eri e ga ri egbe e mu mhe. 12 Epafurasi ni

o khi onge eoli oye e, ni o khi oni oo ga iJesu iKirisiti, o li tse e. Eghẹghẹ kpa o ro o do ogbo elemhi iromhi isoso itobo oye e, ni a migha gbagbagba, ni a womhelo e shi elemhi oghueme oyi Eshinegba. Ali ni a gbo mholi oli shi udu khi Eshinegba o ya riẹle emini oo khi loli ya riẹle.† ¹³ Mhi pfi otsele na li khi o ma a gbe akanya egbegbo itobo oye e, ali egbo ni e miesuo ni e la iLaodisha ali Erapolisi. ¹⁴ ILuku omole anye ni o khi idokita, ali iDemasi ee tse e.‡ ¹⁵ A li nu mhe tse eni e miesuo ni e la iLaodisha, ali iNifa ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la owa oyoli.

¹⁶ Ini a ze ebe ona se, a ze ni a li ze oli ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli iLaodisha. Zobe ni a li mie egbo iLaodisha ebe ni mhi keke ghi we li ze.

¹⁷ Gueye Achiposi khi mhi e oli o roshẹka pfuse akanya ni Onomhue oro nga li obọ gbe pfo.§

¹⁸ Mhemhe iPolu mhi ri ugba ma ebe ga keke otse ona ghi e. A khi yele a khi eri a so mhe igha. Okhale oyi Eshinegba o nu e la.

† 4:12 Li ze iKolo 1.7; iFile 23 ‡ 4:14 Li ze 2 iTimo 4.10,11; iFile 24 § 4:17 Li ze iFile 2

Ebe onodode ni iPɔlu o keke ghi egbo ITɛsalonia Eni e miesuo

¹ Mhɛmhɛ iPɔlu ali iSalasi ali iTi-moti anye ri ebe ona ghi ɛ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTɛsalonika, ni e khi egbo eyi Ɛshinɛgba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue.

Okhale ali opfomhɛ oyi Ɛshinɛgba e ka nu ɛ la.

Angeli ali irudunga oyi egbo iTɛsalonika

² Anye maa tɛ Ɛshinɛgba uwegbe ɛghɛghɛ kpa shi itobo oyi ɛɛ nya, igho anye gbo liɛ teva ɛ elemhi iromhi isosɔ oyi anye. ³ Anye ma la odalo oyi Ɛshinɛgba oyawa ali Ita awa sato ikanya eyɛ ɛ ni iregbenga oyɛ ɛ, o rɛ ɛ gbe. Abi inono ni a mhue na egbe ɛ o li rɛ ɛ toto obɔ akanya, ali abi irudunga ni a mhue na iKirisiti Onomhue o li migha.

⁴ Inyoghwo anye, anye lɛɛ khi Ɛshinɛgba o nono ingme oyɛ ɛ, o she gbo zɛ ɛ ni a khi egbo eyoli. ⁵ Irari khi eri anye ri usomhi onete bhale ghi ɛ. Oa khi ungmehi unu tɛ anye ro roli bhale, ama li rote elemhi ekpabo ali Ayemhɛ-no-pfuase. Anye li ri igɛsikia oyoli lo ɛ esɔ egbegbo. A lɛɛ abi anye li ngeli abi awa ro ga la kugbe, irari ni o ro ti na ɛ anye ro ligho ngeli. ⁶ Aa khonya anye ali Onomhue abi o tseku khia khi a mɛ osoli egbegbo, a ri oghɛlɛ mie oni usomhi ni o rote Ayemhɛ-no-pfuase bhale.* ⁷ Itobo igho, eni khonya a ngeli a ke khi shi egbo ni e miesuo na eke iMasidonia ali Akhaya o. ⁸ Irari khi aa khi eri usomhi oyi Onomhue o lɛɛ rote ɛ unu fiɛ lase ya je eke iMasidonia ali Akhaya tɛ, ama, iregbenga ni a mhue na Ɛshinɛgba o she ramhi asha kpa. Itobo ona, anye a ke mhue ingme olese ni anye ke ya ngme.

⁹ Egbo egho nya e ngme oli abi a li ri eloe e khu anye abi anye ro ku shi na ɛ. Ali abi a li tsua ikhumhi kua bhale deba Ɛshinɛgba, ni aa ga egbegbi oni Ɛshinɛgba ni o la o. ¹⁰ A gbo gueye anye abi a li migha a khe Omioli ni o rote iloghie ya bhale, ikhi iJesu ni o rote eghuli guise le, ni o mie awa pfuese ofu oyi Ɛshinɛgba ni oo bhale.

2

Ikanya eyi iPɔlu elemhi ɛoli iTɛsalonika

¹ Inyoghwo anye eni emose ali eni ikpotso, ɛɛ a lɛɛ khi ifeli ni anye bhale ya feli ɛ, oa khi afue. ² A lɛɛ abi anye li mɛ osoli ni a li tsue anye obini eke iFilipi neni anye bhale deba ɛ eke iTɛsalonika. Abi o tseku khia khi anye mɛ ukpokpomhi ozuode, Ɛshinɛgba oyawa o ri igbedu na anye ni anye kiele rue usomhi onete ni o rote obɔ oyoli bhale ghi ɛ.* ³ Olema ni anye lema ɛ oa khi ode ni oa gbe akanya, wɛkhi rote usamhi ni oa ti, wɛkhi eri anye e nono ni anye di ɛ. ⁴ Ochogho, eri anye a ngme abi Ɛshinɛgba oo anye li ngme. Irari khi o she bino anye shi egbo ni e nga obɔ ni o ri oni usomhi onete ona a te obɔ. Oa khi eri anye roshɛka ni anye ba ri egbe ke mu egbo, ama Ɛshinɛgba anye roshɛka ri egbe a mu. Loli o she bino isamhi udu eyi anye bie. ⁵ Ɛɛ a lɛɛ khi oa khi ingmemhi udimhi anye ro bhale deba ɛ, wɛkhi eri anye ri ingmemhi ikokoalo ɛ guease ukpokɔ. Ɛshinɛgba o khi otɛlɛ oyi anye. ⁶ Oa khi eri anye ɛ dua ni ɛɛ ukeliɛ ogboese o kueghie anye, ukeliɛ khi eri anye nono oli obɔ oyɛɛ wɛ khi obɔ oyi egboese.

Abi ighiusomhi na keɛ eyi iKirisiti, anye tɛ o ni anye kha mhila ɛ emhi obɔ. ⁷ Ama abi anye ro nu ɛ la, eri anye ku egbe a abi inyɔ o li ri eloe ɛ khu eniye eyoli. ⁸ Itobo inono ni anye mhue na ɛ, oa khi usomhi onete oyi Ɛshinɛgba ona tɛ anye lɛɛ nono ni anye ro ghi ɛ. Ama li shi agbo oyi anye. Irari khi ingme oyɛ ɛ o mu anye

* **1:6** Li zɛ Ika 17.5-9 * **2:2** Li zɛ Ika 16.19-24; 17.1-9

egbe gba. ⁹ Inyoghuo, a ga sato abi anye toto obọ gbe ikanya ali ọmunu ni anye mę. Eri anye e gbe ikanya ogbẹlẹ kpa, ini anye khi nase ọngęę abi anye li i gue usomhi onete oyi Ẹshinegba ye ẹ.

¹⁰ Ẹę ali Ẹshinegba a khi ọtsẹlẹ eyi anye, khi angeli oyi anye khi eri o pfuase, o ti, ọa mhuẹ umhaguẹli abi anye rọ la ẹę eni e miesuọ iteva.

¹¹ Anye riẹlẹ deba ọgbọgbọ abi ita ọ li riẹlẹ a deba ọmọ. ¹² Anye ye ẹ ude, anye yese ẹ, anye ri udu u shi ẹ ọ, ni a ke ngeli angeli ni o ri egbe a mu Ẹshinegba ni ọ lu ẹ, ni a mhuẹ okemhi shi eghiele ali ufumhi onayi ọli.

¹³ Emhi olese ni o gbo ri anye a kueghię Ẹshinegba khi, abi anye rọ ri usomhi oyi Ẹshinegba bhale ghie ẹ, a suọ a kpe abọ mie ọli. Aa mie ọli abi usomhi ọgbọ ama eri a mie ọli abi usomhi oyi Ẹshinegba ni o khia khi ighọ o khi. Irari khi ungmehi oyi Ẹshinegba o la ẹ ni a miesuọ egbe ẹ akanya. ¹⁴ Inyoghuo, eri a ga li abi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eyi Ẹshinegba ni e la eke iJudia, ni e khi ẹgbọ eyi iJesu iKirisiti. Abi e li mę ajilimhẹ obọ oyi ẹgbọ iJu eyewẹ, ighọ a li li mę ajilimhẹ obọ oyi ẹgbọ eyẹ ẹ.† ¹⁵ Eni ẹgbọ ena, e gbe iJesu Onomhuẹ ali emekeguele-a. E tigbe khu anye ya fiẹ. E ma ri elemhi a bi Ẹshinegba. E khi ọbe ọgbọkpa.‡

¹⁶ Eri e ga rọshẹka ni wewẹ e zu anye ode ini anye khi mę asha gue usomhi oyi Ẹshinegba ye ẹgbọ iJeta, ikhi ungmehi ni o ri imiesuọ ọ ghi wẹ. Ode ona e te buse olamhẹ ni ẹę lamhẹ-a. Mena, elemhi ibibi oyi Ẹshinegba o she tiemhile shi wẹ ọ.

IPọlu ọ nono ni ọ gbo ya bino ẹgbọ iTɛsalonika

¹⁷ Inyoghuo, abi a rọ vase anye ali ẹę-a ukuku eghęghę, (elemhi idiegbe ọa khi usamhi), eri ẹloli ẹ o nga anye. Anye dua ini anye gbo mę ẹ. ¹⁸ Anye nono ni anye gbo deba ẹ. Mhẹmhẹ oyẹmhẹ mhi dua ni mhi

bhale iti-ingmi-ingmę, ama ọkphaghie ọ zu anye ode. ¹⁹ Ini a bino ọ, ẹę a zẹ ni anye rọ mhọli irudushi ali oghẹlẹ, ni a gbo zẹ khi anye rọ tonon obọ udu shi imuọle ni anye ya mhuẹ odalo oyi iJesu, ini ọ bhale. ²⁰ Igesikia, ẹę a khi ititiegbẹ ali oghẹlẹ ni anye mhọli.

3

¹ Abi anye ẹa ke rọ dobe ri egbe mie, anye ke bie rọ shitọ obini ẹoli Ateni.* ² Lọli o zẹ ni anye rọ ghie iTimoti inyoghuo anye ni ọ nu anye ẹ gbe akanya na Ẹshinegba, ikhi akanya itse-abọ usomhi onete oyi iKirisiti. Anye ghie ọli ghi ẹ ni ọ zese ẹ-a, ni ọ gbo kpaghie irudunga oyẹ obọ, ³ ini ọngęę ọ khi nyene egbe ukhokho irari ajilimhẹ enana. Ẹę oyẹ a lẹsẹ khi ajilimhẹ eghogho e li la emini e ghọle Ẹshinegba khi awa ya mę. ⁴ Irari khi abi anye rọ nu ẹ la, anye kpe gue ọli ye ẹ shi eke khi a ya mu okhọli vule shi anye ọ, a lẹsẹ khi ighọ o kie tse. ⁵ Loli o zẹ ni mhi rọ ghie iTimoti. Itobọ khi mhi a ke dobe ri egbe mie, mhi rọ ghie ọli ọ bhale ya bino abi irudunga oyẹ o ke laọ shi. Eri udu o nase mhẹ khi ọkphaghie ọ dobe ya mu ẹ fe, o li abine khi akanya ni anye gbe nya e ya mele afue-a.

Emini o ri egbe ẹ mu ni iTimoti ọ guele

⁶ Mena, iTimoti ọ she jele ya gue usomhi onete oyi irudunga ali inono oyẹ yẹ anye. Ọ she gueye anye abi a liẹ sa usamhi onete oyi anye ali abi o li ẹ ghọle ẹ ni a mę anye, abi anye liẹ nono ni anye li mę ẹ.† ⁷ Itobọ ona inyoghuo, irudunga oyẹ o she ri udu shi anye ọ, abi a riẹ mu okhọli vule shi anye ọ ni anye la osoli. ⁸ Eri ayemhẹ oyanye o mhọli itije-odalo abi anye rọ suọ abi a li kie migha shi ikugbe ni ẹę ali Onomhuẹ a kugbe. ⁹ Mena sẹ anye liẹ dobe kphẹmhi na Ẹshinegba shi oghẹlẹ ni a rọ ghi anye? ¹⁰ Ni o gbe no bi anye rọ ri udu oyanye nya

† 2:14 Li zẹ Ika 17.5 ‡ 2:15 Li zẹ Ika 9.23,29; 13.45,50; 14.2,5,19; 17.5,13; 18.12 * 3:1 Li zẹ Ika 17.15 † 3:6 Li zẹ Ika 18.5

mhila li, o zē ni anye mē e ẹ loe ni anye ri emini e kpọ e irudunga le na e.

¹¹ Eshinēgba o yawa ali Ita awa lōlighuo ali iJesu Onomhūe e ka bē oḍe na anye ni anye rọ bhale deba e. ¹² Onomhūe o ka zē ni inono ni a mhūe na egbe e ali ẹgbọ kpa e ke fu shi o, ni o fu abi inono ni anye mhūe na e. ¹³ Oḍe ona o te ya zese e udu-a, ni a khi eni e gba pfo, ni e pfuase shi odalo oyi Eshinēgba o yawa ali Ita awa, ini iJesu Onomhūe ali eni e khi eyọli e bhale.

4

Angeli ni o ghọle Eshinēgba

¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi inyoghūo, anye e sēsē e abi a li ya ke ngeli ni o ya ghọle Eshinēgba. A she ligho o ngeli. Mena anye ri eva oyi iJesu Onomhūe gbo lema e, a kie lina ke ngeli. A gbo khi ma o. ² Irari khi a lēsē osēsē ni anye sēsē e rọte afu ni iJesu Onomhūe o rọ na anye.

³ Eri Eshinēgba o o nono ni a rē e khi eni a khuēsē pfuase ni a pfi angeli itsebọ shi eke, ⁴ khi omose ogbogbo o guē ri egbọli ke kia o gbo guē ngeli deba ughue-ọli, oḍe ipfuase ali ekpe. ⁵ A khi mhọli oghuēmhe oyi efiala ona itsebọ deba egbe, abi eni ẹa lēsē Eshinēgba ẹẹ li. ⁶ Emini a ngme ena khi, ogbokhoghūo o khi kia onuzava oyọli ni e ga mie iKirisiti suo okiengme. O khi li ọli le irari khi o da nẹ ọli. Anye she kpẹ gue ona yē e anye rọli tse agua yē e khi Onomhūe o ya na ẹgbọ eghoghọ osue. ⁷ Eshinēgba ọa lu awa shi ikanya itsebọ, ama eri o lu awa ni awa khi eni e pfuase. ⁸ Itobọ ona, ogbọ ni o da kie osēsē ona ne, ọa khi osēsē oyi ogbọ o kie ama oyi Eshinēgba o kie ni o ri Ayēmhe-nō-pfuase na awa.

⁹ Oa khi oni anye ya gbo keke ebe ghi e, a nono ingme oyi eni e miesuo enabi eẹ. Irari khi Eshinēgba lōlighuo o she sēsē e abi a li ya nono ingme egbe e. ¹⁰ Igesikia, igho a kie li e ngeli deba inyoghūo e ni e la eke iMasidonia.

Irarigho, inyoghūo, anye lema e a gbo khi ma oni angeli.

¹¹ Roshēka la agbọ ni o pfomhe. Ke mu alo shi akanya oye, u ri abọ eye e gbe akanya, abi anye kie kpẹ gueye e. ¹² Ini a da lina ne, o ya ri ekpe shi e egbe odalo oyi ẹgbọ ni ẹa miesuo. Eghēghē agho wa ya ri egbe da ogbọ shi emini e to e.

Inyenegbe bhale oyi Onomhūe

¹³ A ghe i inyoghūo, anye e nono ni a lēsē igesikia ni o la ingme oyi ẹgbọ ni e ghua, ini egbe e khi pfo e-a abi ẹgbọ ni ẹa mhūe irudushi ¹⁴ Irari khi ini awa miesuo khi iJesu o o ghua-a o gbo guale. Awa li miesuo khi ini Eshinēgba o rue iJesu nyene e bhale, o ya li rue eni e mhọli irudunga shi iJesu o ramhi ni e rọ ghua, ma li egbe bhale. ¹⁵ Osēsē ni anye e sēsē e ena, osēsē oyi Onomhūe lọ. Awa ni awa la agbọ awa aa ya ralo na eni e ghu-a, ẹlẹ ni Onomhūe o ya bhale. ¹⁶ A ya mhēsē leghe, uruli oyi aḡeni ni o kpeda nya o pfie leghe, a pfi akala oyi Eshinēgba. Onomhūe o ya rọte iloghie tiemhile irarogbe. Egbọ ni e ri udu nga iKirisiti ramhi ni e rọ ghua, e kpẹ ya guale bhale agbọ. ¹⁷ Awa ni awa la agbọ oni eghēghē, a tigbe rue awa nga idane vui, ya ma wẹ egbe deba Onomhūe irarogbe elemhi otughunu. Igho awa ke liẹ nu Onomhūe la agbọagbọ.* ¹⁸ Irarigho, a ri ingmemhi ena ke ri udu shi egbe e o.

5

A mu egbe khe ibhale oyi Onomhūe

¹ Inyoghūo, ọa khi oni a ke gbolo e keke ebe ghi e shi ingme eghēghē ali oni ogbele ni a ya mē ingme enana nya. ² Irari khi eẹ oyēe a ga lēsē egbegbọ khi ogbele iguezọ oyi Onomhūe eri o ya li abi oghiatọ o liẹ bhale eliyose.* ³ Ini ẹgbọ e da liẹ. “Emhikpa o she pfomhe, ingme okhoghūo ọa ke la o ne.” Eghēghē agho opfuse o rọ ya de rughu wẹ. Eri o ya bhale udemhija

* **4:17** Li zē 1 iKori 15.51-52 * **5:2** Li zē iMat 24.43; iLuk 12.39; 2 iPit 3.10

abi oku o liɛ to ɔkpotoso. Egbɔ ɛa ya pfue oni iguezɔ.

⁴ Ama ɛɛ inyɔghuo aa la alo ebili nabi oni ogbeɛ ɔ ya bhale guo shi ɔ abi oghiato. ⁵ Irari khi ɛɛ nya egbɔ ni e khi eyi ákpá a khi. Eyi ɛɛ ɔguota a khi. Awa a khi egbɔ na ɛliyosɛ wɛkhi egbɔ alo ebili. ⁶ Itobɔ ighɔ awa khi ke leseɛ abi egboɛse, a bino angeli bie ke ngeli, àà ke tokpɛ. ⁷ Eliyosɛ egbɔ e rɔ lese, ɛliyosɛ onyɔ o rɔɔ gbe egbɔ. ⁸ Aborɔkhia khi egbɔ ena ɛɛ ɔguota awa khi eghɔ, awa bino angeli bie ke ngeli. Awa mema ya ri irudunga ali inono sɔ abi awulu akhuli ni ɔkhɔli-okhue ɔ rɔɔ mu aye, awa ri irudushi oyi imiepfuese rughu abi arula akhuli ni ɔkhɔli-okhue ɔ rɔ rughu.† ⁹ Irari khi Eshinɛgba ɔa zɛ awa shi eni a ya pfuse-a, ama eni iJesu iKirisiti ɔnɔmhue ɔ ya mie pfuese. ¹⁰ Eri ɔ ghu-a na awa, ni awa nu ɔli la, awa la agbɔ o, okekhi ini awa ghua. ¹¹ Itobɔ ona, awa ri udu shi egbe awa ɔ, awa a kpaghiɛ egbe awa obɔ, abi a kiele ɛ li ena.

Ungmemhi ali otse ni e kpukhokho

¹² A ghe ii, anye lema ɛ inyɔghuo, a zɛ ni a ke mu ekpɛ na eni e totoɔ ɔ gbe akanya egbegbɔ ifuabɔ oyeɛ, ni ɛɛ sɛsɛ ɛ oɔ ni a te ya khi eni e miesuo. ¹³ A ga ri ekpɛ ali inono onofunɛ ke na wɛ, itobɔ akanya ni ɛɛ gbe. A nu egbe ɛ ɛ ngeli angeli opfɔmhɛ. ¹⁴ Anye gbo lema ɛ inyɔghuo, a ke tse agua ye egbɔ ɔlɛmhɛ. Àá ye eni ulishi ɔɔ mu ude. Àá kpaghiɛ eni ɛa mhue ekpabɔ obɔ. Á mhue irabɔmudu ke deba ɔgbɔkpa. ¹⁵ A khi zɛ ni ɔgbɔ ɔ ri onobe fata onobe, ama ɛghɛghɛ kpa a zɛ ni a rɔshɛka ke riɛɛ onete na egbe ɛ ali ɔgbɔkpa.

¹⁶ Egbe e ke mu ɛ ɛghɛghɛ kpa. ¹⁷ Aa sɔ iromhi ɛghɛghɛ kpa. ¹⁸ A ke tse uwegbe shi emiemini a mɛ kpa. Ona o khi emini Eshinɛgba ɔɔ nono obɔ oyeɛ, abi yɛyɛ ali iJesu iKirisiti a rɔ ga kugbe eghɔ.

¹⁹ Khi ke pfuse erali Ayɛmhɛnɔ-pfuasɛ a. ²⁰ A khi ri ɛloe gbe ungmehi imekɛguele. ²¹ A ke mu emhikpa fɛ bino, à rue onete ni o laɔ. ²² Ti egbe emhi obe nya le.

²³ Eshinɛgba ɔlɔghuo ni ɔ khi Eshinɛgba ɔna opfɔmhɛ, ɔ ka rɛ khi ɔni ɔ pfuasɛ oɔɔ khi oɔɔ. ɔ ri yɛyɛ nya, ghe ayɛmhɛ ali agbɔ ali idiegbe eye khi eni e gba pfo ni ɛa mhɔli umhaguɛkia, ya ramhi ɛghɛghɛ ni iJesu iKirisiti ɔyawa ɔ rɔ ya bhale. ²⁴ ɔli ni ɔ lu ɛ, ɔ ya riɛɛ ɔli, irari khi ɔni ɔ zɛ ri egbe ɛ nga ɔ khi.

²⁵ A ke sɔ iromhi na anye inyɔghuo. ²⁶ A ke tse egbɔ ni e miesuo egbegbi otse, a gheɛ ɛ mu wɛ. ²⁷ Mhi ri afu ni mhi mhue obɔ oyi ɔnɔmhue lema ɛ, a zɛ oni ebe ona khase egbɔ ni e miesuo nya.

²⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti ɔnɔmhue ɔyawa o ka nu ɛ la.

† 5:8 Li zɛ Aza 59.17; Efi 6.13-17

Ebe onuzi-eva ni iPōlu o keke ghi egbo ITēsalonia Eni e miesuo

¹ Mhēmhe iPōlu ali iSalasi ali iTi-moti anye ri ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTēsalonika, ni e khi egbo eyi Eshinēgba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhūe.*

² Mhi lema Eshinēgba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhūe e mhue isomhelemhi na e, e ri opfomhe na e.

Ikphēmhi ali Iromhi isoso

³ Inyoghūo, anye mema ya ke tse Eshinēgba uwegbe na e egheghe kpa. O ti ni anye ke ligho, irari khi irudunga oye e o o fu sho egheghe kpa. Inono ni a mhue na egbe o o fu sho. ⁴ Loli o ze ni anye ro re e la iteva igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinēgba a neta omose. Eri anye re e neta omose itobo abi a li dobe ri obo mu udu migha irudunga oye e elemhi okholi ali imufe nya ni a mu vule shi e o.

⁵ Enana nya e rokhase khi ezō oyi Eshinēgba o migha shi ipfuase. Itobo igho Eshinēgba o ya leli e shi eni e te o, ni e ya lo iloghie oyoli ni a me osoli e shi. ⁶ Eshinēgba o ya gbe azeba, o ya ri osoli fali eni e na e osue ota. ⁷ O ya ri iyemhe na e e ni a me osue, o gbo li ri oni iyemhe na anye. O ya rie e ona ini iJesu Onomhūe o da feli lasese shi idane elemhi avuerē, loli ali igeni eniemhi eyoli. ⁸ O ya na egbo ni ea lese Eshinēgba osue, ali eni ea ri usomhi onete oyi iJesu Onomhūe gbe akanya. ⁹ E ya me osue. E ghu tiemhi ilimhi iriere. A rue we odalo oyi Onomhūe ali ufumhi oniemhi oyoli le.† ¹⁰ Ele ni a ya me ona khi, ogbele ni Onomhūe o ya bhale, ni eni e ri udu nga li e ri ikueghie ali ekpe na li. Li shi e e

lo, itobo khi a she mie ungmehi ni anye gueye e suo.

¹¹ Loli o ze ni anye ro o so iromhi na e, Eshinēgba o ze ni a li khi eni e ya la agbo ni o o ghole oli. Ali o ri ekpabo eyoli ri ugbamhi onete ni a mhōli bhale ya tse na e, li shi onete ni irudunga oye e o re e rie e.

¹² Itobo okhale oyi Eshinēgba oyawa ali oyi iJesu iKirisiti Onomhūe oyawa, a ya rue ufumhi ghi eva oyi iJesu Onomhūe oyawa, o li ri ufumhi ghi e.

2

Ona okholo

¹ Inyoghūo, ingme ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhūe oyawa, ali abi awa li ya kuma li egbe,* ² a khi ze ni usamhi oye e o nyanya ghagha ku ni a yila. Ini ogbokhoghuo o ririe khi imeke loli me, okekhi usomhi ona ke o guele, okekhi eri o o khi ebe ni anye keke ghi loli lue rote ze oli khi ogbele oyi Onomhūe o she bhale, ³ a khi ze ni ogbokhoghuo o te ode okhoghuo di e. Irari khi oni ogbele o ya bhale ini aa li me ukpokpomhi imuokhue-vule shi Eshinēgba o ali ini ona umhasuo-eso ni o khi ogbo o be o a li feli lase gboo, ikhi oni a mheso owa ere na. ⁴ O ya mu okholi vule shi emhikpa ni egbo e lu Eshinēgba, ilitsa ali emhikpa ni egbo ee ga o, o ri egboli fu dose we nya. O gbo ga vu ya shito Owa oyi Eshinēgba oyi Eshinēgba o o li e khi loli ke khi Eshinēgba.†

⁵ Aa ke sato khi mhi gue ingme ena nya ye e abi mhi ro nu e la? ⁶ E e a lese emini o ze khi aa roli lasese khase ne, ini egheghe oyi ona okholo ona o da ramhi, a ya roli lasese khase. ⁷ Ama eni ikhiakhiamhi ekpabo okholo ena e she bele e gbe ikanya eyewe, ama oni o mu oli gbaga. Ama oni ona okholo o ya feli lasese ini oni o mu oli gbaga o a li lase ode-a. ⁸ Egheghe agho a ya ri ona okholo khase, oni iJesu Onomhūe o ya ri ungmehi ni o rote oli unu lasese pfuse-a. Ugemhi oyoli

* 1:1 Li ze Ika 17.1 † 1:9 Li ze Aza 2.10 * 2:1 Li ze 1 iTesa 4.15-17 † 2:4 Li ze iDan 11.36; Ezik 28.2 ‡ 2:8 Li ze Aza 11.4

ini ọ nyenę egbe bhale o ya ga pfuse ọli-a nya.† 9 Ona ọkhọlọ ọna, ọ ya ri ekpabọ oyi Okphaghię bhale, ọọ gbe ọnyalọa ẹgbhue ali ọshabọ ọdọda. § 10 Ọ ri udimhi ọdọda ni e khọlọ di ẹgbọ ni ẹẹ pfua. E ya pfua irari khi ẹa lama mie wẹkhi eri e nono igesikia, ni o kha mie wẹ pfuese. 11 Itobọ ighọ, Ẹshinẹgba ọ rọ ghie ayemhẹ ẹgbhọli ghi wẹ, ni ee rọ mie emini e khi ẹgbhọli suọ. 12 A ya pfa ẹzọ mu ọgbọ ni ọa da mie igesikia suọ ne, ni ọ da mhue ọghuemhẹ shi olamhẹ.

A migha gbagbagba

13 Anye mema ya ke tse Ẹshinẹgba uwegbe egheghe kpa na ẹ, inyoghuo ni Onomhue ọ nono. Irari khi ẹẹ Ẹshinẹgba ọ kpe ze ni a ya mie pfuese. Ayemhẹ oyọli o reę khi eni e pfuase, ali eni e mie igesikia suọ. 14 Rote usomhi onete oyanye, Ẹshinẹgba ọ te lu ẹ shi ona. Eri ọ lu ẹ ni a rọ mhue okemhi shi ufumhi oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. 15 Irarighọ, inyoghuo, a migha gbagbagba, a mu eni igesikia ni anye sese ẹ mhue abi anye rote itsabọ ali elemhi ebe ni anye keke gue ọli ye ẹ.

16 IJesu iKirisiti Onomhue oyawa lueghuo ali Ẹshinẹgba Itawa ni ọ nono ingme oyawa, ni ọ rote okhale oyọli ri udu shi awa ọ, ni ọ gbo ri irudushi ni ọa ya nighise na awa, 17 e ka ri udu shi ẹ ọ, e gbo zese ẹ a shi ikanya ali ingmemhi enete.

3

IPolu ọọ, a sọ iromhi na wewe

1 Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi inyoghuo, a ke sọ iromhi na anye. A sọ iromhi ni ungmehi oyi Onomhue o nyanya ke ga asha kpa, ni ẹgbọ e gbo mie ọli, ni e ri ufumhi ke ghi Ẹshinẹgba, abi a li mie ọli abi o rọ la ẹ iteva. 2 A gbo ke sọ iromhi Ẹshinẹgba ọ rue anye obọ oyi ẹgbọ ebe ali ena ọkhọlọ lasela, irari khi ọa khi ọgbọkpa ọ miesuọ.

3 Ama ọni a ri egbe ẹ nga Onomhue ọ khi. Ọ ya ri itoto na ẹ ọ khukhu ẹ

obọ oyi ọna ọkhọlọ. 4 Anye regbenga Onomhue khi a rięle ali khi a kiele ẹ ke rięle emini anye sese ẹ. 5 Mhi lema, Onomhue ọ ka udu oyęę lese inono ni o funę ni Ẹshinẹgba ọ mhue ali ni iKirisiti ọ reę migha egbegbọ.

Ọgbọgbọ ọ ke gbe akanya

6 Inyoghuo, anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhese na ẹ, a ti kia na inyoghuo ọkhoghuo ni ọ la agbọ ọwaza ni ọa ya deba oseę ni anye ẹ sese ẹ. 7 Eę oyęę a lese khi o ti ni a ke li abi anye ẹ li. Anye ẹa li ọwaza abi anye rọ nu ẹ la, 8 wẹkhi eri anye mie ọgbọkhoghuo emhi le ni anye a falı ota shi. Eri anye ri ochoghọ gbe akanya, ọpfọ o ta anye ghe ẹle ọguota ali ẹle iyose, ini anye khi ya khi itsua na ọngeę tsua. 9 Ọa khi itobọ khi anye ẹa te eni ẹ mhila ẹ ikpaghiobọ, anye rọ lighọ ngeli. Eri anye lighọ, ni anye khi irokhokho ni áá ke deba. 10 Abi anye rọ nu ẹ la, anye gueye ẹ khi, “Ọgbọ ni ọa lama gbe akanya ọ khi le eminale.”

11 Eri anye ngme ona itobọ khi anye suọ khi ẹgbọ eghuo e la ẹ iteva ni ẹa lama gbe akanya, ni ẹa ya li emhikhoghuo ama ikanya eyi ẹgbọ elese ẹę sọnu unu ke pfueche-a. 12 Anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue mhese na ẹgbọ eghoghọ, anye gbo tse agua yewe e ke ngeli angeli ni o te ode. E ke gbe akanya ni e te me emhi ya ke le. 13 Ama ẹę inyoghuo a khi ze ni onete irięle o susu ẹ.

14 Ini ọgbọkhoghuo ọ la ọ ni ọa ya ri omhese ni a keke shi ebe ona gbe akanya, a lolo to ọgbọ ọghoghọ ọkpẹ. A khi kugbe ọgbọ ọghoghọ ọ, ni omama o mu ọli. 15 Ama a khi ngeli deba li abi obe ẹ, ama a ri ochoghọ tse agua ye ọli abi inyoghuo.

Ingmemhi ni e kpe ukhokho

16 Onomhue lueghuo ni ọ khi ode opfomhẹ oyawa ọ ka ri opfomhẹ na ẹ egheghe kpa ali ode khi ode. Onomhue ọ ka nu ẹ la.

17 Mhemhẹ iPolu mhi ri obọ oyemhẹ keke ebe ona ghi ẹ. Mhi tse ẹ. Ina mhi

lie keke eva oyemhe shi ebe ni mhi
keke kpa. Ina mhi lie keke ebe.

¹⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti oyawa o
ka nu e la nya.

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPolu aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti, rote omhese oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ali iJesu iKirisiti ni o khi irudushi oyawa.

² Mhemhe mhi keke ebe ona ghi iTimoti, ni o khi egbegbi omimhe elemhi imiesuo, okhale ali ilelemhi ali opfomhe enayi Eshinegba e ka khi eye.*

Mhue egbhe shi ena osese egbholi egbe

³ Mhia nono ni u la eoli Efesosi abi mhi kie kpe gueye abi mhi ro lele iMasidonia, ni u me asha gueye egbo eghuo ni e la oobo o sese osese egbholi e mu migha. ⁴ Gueye we, e tsua okhe igbaekele oyi egbo enede ali ida-echere ku-a ni o khia khi ekhako o lese roo bhale, ea ya kpaghie akanya oyi Eshinegba ni o rote irudunga bhale obo. ⁵ Emini o ze ni a ro mheso omhese ona khi, ni a ro guise inono, ni o rote udu no pfuase bhale le, ali oni o rote udu-onete ni o gue ogbo ezoo ali egbegbi irudunga bhale. ⁶ Egbo eghuo e she rote enana lasese, nyene egbe je ingmemhi afue. ⁷ Ee nono ni wewe e khi esese Ishi eyi iMosisi eyi Eshinegba, ama ea lese emini e ngme wexhi eri e lese emini e ri itoto ge ma gue gagaga.

⁸ Awa lese khi ushi o ti ini awa gue deba li abi awa kha li. ⁹ Awa lese khi oa khi itobo egbo enete a ro shi ushi, ama itobo egbo ni ee gbe ushi-a ali ighiatoo ali eni ea mhue ulishi Eshinegba ali ena olamhe, ali egbo ni ea lese ugamhi, ni ea mu ekpe e na emhi eyi Eshinegba, ali egbo ni ee gbe itawe ali inyewe-a, ali egbo ni ee gbe ugbeli. ¹⁰ A shi ushi na egbo okia ali eni nu emose nabi wewe ali ikpotso nabi wewe ee gbhe, ali egbo ni e muno egbo o de, ali egbo ni e lo egbhue ali

eni ee pfi otsele egbhue, ali emhi elese ni ea de shi egbegbi osese, ¹¹ ni o khi osese ni o de shi usomhi onete oni o mholi ufumhi oyi Eshinegba, ni o mholi ikhivose ni a ro nga mhe obo.

Ikphemhi shi ilelemhi oyi Eshinegba

¹² Mhi kphemhi na iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o ri itoto na mhe, ni o me khi mhi te o ni o ro ze mhe shi akanya oyoli. ¹³ Abi o tseku khia khi egheghe ni o dose khi mhi pfi unu-a deba Eshinegba, ali ni mhi i jili egbo ni e miesuo, ni mhi nu we kholi, ooo mholi ilelemhi na mhe irari khi umhalese ali umha miesuo o remhe li ghoo.† ¹⁴ Onomhue oyawa o ya tutu okhale ku mhe. O ri irudunga ali inono na mhe ni e khi eyawa irari ikugbe ni awa ali iJesu iKirisiti awa kugbe.

¹⁵ Egbegbi ungmehi na, ni awa kha mie shi nya, khi eri iJesu iKirisiti o bhale agbo ya tsumhi ena olamhe, ni o khia khi mhemhe mhi ga kholo ne nya. ¹⁶ Ama eri Eshinegba o mhue ilelemhi na mhemhe ni o kholo ne ena olamhe nya, ni a ro bhale ya e khi irabomudu oniemhi ni iJesu o mhue na mhe o khi irokhokho shi egbo ni e ke ya mie oli suo o, ali eni e ya mhue agbo na agboagbo. ¹⁷ Ekpe ali ufumhi o khi oyi Oghie na agboagbo, ni oa ya ghu, ni aa ya me, Eshinegba ni o khi oghuo kpe, rote agboagbo ya je agboagbo! Atse.

¹⁸ Yeye iTimoti omimhe, ena e khi omhese ni mhi ro ne, ni e de shi abi a li me eke shi e egbe egheghe ni o dose. Ke ri omhese ena gbe akanya, irari khi itsua-okhue e khi ne, ni u ro dobe ya kholi okholi onete, ¹⁹ kie mu irudunga oye ali udu onete ni o gue ogbo ezoo oye mhue. Egbo eghuo ni ea ke riele emini udu onete ni o gue ogbo ezoo oyewe o gueye we e riele, eri irudunga oyewe o de guoghoo-a abi oko-okoo oniemhi. ²⁰ Egbo enabi eghoghoo iManiusi ali Alezada e khi, ni mhi woloo aboo na okphaghe ni o

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:13 Li ze Ika 8.3; 9.4-5

sesẹ wẹ ingme, ini e khi ke ngme ungmehi ipfiunu-a deba Ẹshinẹgba.

2

Ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

¹ Mhi gueye ẹ, a kpe te odode so iromhi na ẹgbọ kpa. Abi u lie gue emini e to ẹ le, lema Ẹshinẹgba shi ilelemhi na wẹ, u kphẹmhi na Ẹshinẹgba na wẹ. ² U li so iromhi na enighie ali eni ẹẹ mhẹse ni awa, ni e ro dobe ke la agbo na tsuke ali opfomhe, elemhi ekpe oyi Ẹshinẹgba rote igue-ngeli. ³ Ona oo ti, o ma ri egbe a mu Ẹshinẹgba otsumhi oyawa. ⁴ Ni odo nono ni ogbokpa o mholi imiepfuese, ni o gbo lese igesikia. ⁵ Irari khi Ẹshinẹgba oghuo o lao, ali omigha iteva ogbo ali Ẹshinẹgba oghuo, omose ni a lu iJesu iKirisiti. ⁶ Ni o ri egboli bhale shi otoeloli, ni o ro mie ẹgbọ nya pfuese. Ona o khi usomhi ni Ẹshinẹgba odo nono ni loli gueye ogbokpa ni o gue de shi eghẹghẹ oyoli. ⁷ Ona o ze ni a ro ghie mhe abi aghiusomhi na kepe ni iKirisiti o ze ali osese oyi iJeta ni mhi ro gue usomhi irudunga ali igesikia le. A khi ẹgbhue mhia lo, igesikia mhia guele.*

⁸ Ini a ye ugamhi, mhia nono ni emose e tsua abo eke shi iromhi isoso ni o mhue elemhi ibibi wexhi ekhako. ⁹ Mhi lili ẹ nono ni eni ikpotso e gue ke so itsua ni e gbe akanya, a khi khue akhue abamemhe, wexhi ie-itsu dolodolo shi ukhomhi, wexhi iri-igolu khue akhue ali ifefe isoso wexhi itsua ni e lolo ghale isoso.† ¹⁰ Ama e ke gbe ikanya enete, ni o ye ni ikpotso ni ee khi wewe a ga Ẹshinẹgba ẹ gbe.

¹¹ Ikpotso e ke ri iregbe-tiemhile ke ku eso-a wena. ¹² Mhi aa ze okpotso ni o sese, wẹ khi eri o ya mhue omhese shi emose ukhomhi. O ke tsaghie-a. ¹³ Itobo khi Adamu a kpe ma neni a ma Ivu.‡ ¹⁴ Oa khi Adamu okphaghie o di, ama okpotso a di ni o gbe ushi oyi Ẹshinẹgba-a.§ ¹⁵ Ama a ya tsumhi

* 2:7 Li ze 2 iTimo 1.11 † 2:9 Li ze 1 iPit 3.3
3.1-6 * 3:7 Li ze iTato 1.6-9

okpotso rote eniye ibiabia, ini o kiele ẹ deba irudunga ali inono ali ipfuase, ni o ro mu ekpe shi egboli egbe.

3

Eni ẹ mhese elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹ Oni ungmehi ona oo gbe akanya gba. Ini ogbo odo nono ni loli khi oni o ri eloe ẹ khu ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba, eminente lo ni o ghole oli. ² Oni o ri eloe a khu eni e miesuo o mema ya khi ogbo ni o fu dose umhagueli, o khi odo okpotso oghuo, o mhue ikuegbe-a, o mu ekpe shi egboli egbe, o khi oni a mu ekpe a na, o mema ya ke kpe abo mie epfese lo apfe oyoli le, o mema ya dobe ke sese osese. ³ O khi khi odonyo, wẹ ogbo okholi, ama o pfomhe, o khi khi ogbo uwola, o khi nono ingme ukpago dose. ⁴ O mema khi oni o gue ri eloe ẹ khu omhue-apfe oyoli. O khi oni imiqli e mu ekpe ẹ na, ee suo eso na li egbegbo. ⁵ Itobo khi ini ogbo oa gue ri eloe ẹ khu omhue-apfe oyoli, se oli ya dobe ri eloe khu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo? ⁶ O khi khi oni o lese miesuo ni ode oa nue ne ini ititiegbe e khi vo li egbe ni o tigbe ya de pfilo epfua nabi okphaghie o de pfilo. ⁷ O mema khi ogbo ni o mholi eva onete iteva oyi ena edato, ini o khi yeghe-a ni o de ya pfilo igha okphaghie.*

⁸ Eni ee kpaghie elemhi owa ugamhi, e khi ẹgbọ ni a mu ekpe ẹ na, e khi ẹgbọ ni a ri egbe ẹ nga. E khi khi eni e da onyo o dose wexhi eni ee li oyamhi ukpago. ⁹ E ri udu-onete ni odo gue ogbo ezọ mu igesikia ni a rokhasa ni e la irudunga mhue. ¹⁰ A kpe mu wẹ fe bino, ini o khia khi e gue gbe, a tigbe ze wẹ obo o gbe akanya oni odo ga. ¹¹ Ighuwe e mema ya mhue ingeli enete. E khi khi eni ee le ẹgbọ itsa uruli kiakia, e mholi ayemhe ni o pfomhe, e khi eni a ri egbe ẹ nga shi emhikpa. ¹² Omose okpaghiobo o mema ya khi oni o rue

‡ 2:13 Li ze Igbae 2.7,21-22 § 2:14 Li ze Igbae

okpotso oghuo shi, o khi oni o gue e seşe eniye eyoli ode, o gue ri ukpeloe a khu omhue-apfe oyoli. ¹³ Ekpaghie-obo eni e gue ga, e she roli mie ashini o mu eloe, ali e dobe ri igbedu e ngme ingme oyi irudunga oyi iJesu iKirisiti ni e mhue.

Osheli ni o la irudunga oyawa

¹⁴ Aboriekhia khi mhi ririe mholi oli shi udu khi mhi ya kele bhale ya bine, mhi ro kie keke eni omhese ena ghi e. Eghenge agho ni a bhale ya e khi, ¹⁵ ini o khia khi mhi tese dena, ebe ona o ya sese e abi o ti ni egbo e li ke ngeli elemhi omhue-apfe oyi Eshinegba, ni o khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni o la agbo. Ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o khi oche ali irogbekere ni a ma igesikia nga. ¹⁶ Igesikia ni o la osheli oniemi ni o la irudunga oyawa o fu dose oni ogbokhoghuo o mhue ekhako e shi.

IJesu o bhale agbo abi ogbō,

Ayemhe o roli khase
khi o ghole Eshinegba,

igeni e me oli

A roli tse abo gase
ushishi nya,

egbo e mie oli suo

elemhi agbo nya
a rue oli nga iloghie.

4

Ena Osese egbholi

¹ Ayemhe o guele gboo khi, ikpukhokho agbo, egbo eghuo e ya tsua irudunga pfi-a. E deba iyemhe ni ee di agbo, ee deba osese ni ayemhe okphaghie e tsua lasela. ² Osese eghogho, obo oyi elo-egbhue ena ikokoalo e te e bhale, eni udu-onete ni o gue ogbō ezō oyewe o she ghua dishi. ³ Egbo eghogho e sese egbo e khi rue okpotso, eni ikpotso e khi ye ughue, e gueye we e khi ke le eminale eghuo. Ama eri Eshinegba o ma eminale eghogho, eni e miesuo ni e lese igesikia e ke ri ikphemhi mie we le. ⁴ Emhikpa ni Eshinegba o ma o ti, a khi me emini a kie, ama a ke

ri ikphemhi mie emhikpa. ⁵ Irari khi ungmehhi oyi Eshinegba ali iromhi isoso a ro rewe e shi eni e pfuase.

⁶ Ini u ri oni omhese ona na eni e miesuo, u ya khi oni o gue gbe akanya ugamhi oyi iJesu iKirisiti, ni a kuere vule rote igesikia na irudunga ali osese enete ni u wa deba. ⁷ Khi mholi emini u ri okhe oyi egbo nede, ali okhe ikpotso egbhali e riere. Ke ngeli riere oghuemhe oyi Eshinegba. ⁸ Inisegbe-a o mholi ukuku eminete ni o riere a na ogbō, ama ni a ro suo eso na Eshinegba, eri o ti odekhode, itobo khi o mholi ishobo na awa memena ali agbo ni o ke e bhale.

⁹ Ungmemhi igesikia na ni o ti ni a mieshi, ni a gbo lama shi o. ¹⁰ Onana o ri anye roshaka a gbe akanya egbegbo, irari khi awa she ri irudushi oyawa shi Eshinegba obo, oni o lao ni o khi Omiepfuese oyi ogbokpa, eni e miesuo kpaashi.

¹¹ Mhese, u gbo sese ena nya. ¹² Khi ze ni ogbokhoghuo o ri eloe gbe e irari khi ozele u khi, ama rote ungmehhi oye, ali agbo oye, ali inono oye, elemhi irudunga ali ipfuase oye khili irokhase na eni e miesuo. ¹³ Ya ramhi eghenge ni mhi ro ya bhale, ri eloe shi o kie ke ze Ebe-no-pfuase khase igbaa, u kie le e tse-abo oni ungmehhi, wa sese we. ¹⁴ Khi ri obo gbe isomhopfa ni Eshinegba o ro ne nye. Oni a ro ne abi a ro mekeguele shi e egbe ali abi eni egbhali e ro ri abo nge egbe.

¹⁵ Ke ri eloe shi eni emhi ena egbegbo, u ri egbe e na we pfo ni egbo nya e ke me ije-odalo oye. ¹⁶ Ri eloe shi egbe e egbe ali osese oye. Kie ke riere emhi ena, irari khi ini u wa ligo u ya tsumhi egbe e ali eni e suo e.

5

Abi e a ke li esamhi-olimhi, ali egbhali ali ighumha

¹ Khi dese ogbhali, ri ipfomhe uruli nu oli ngme abine khi ite o khi. Ke riere deba ozele abine khi inyoghuo e u ngeli e deba. ² U riere deba ikpotso

eni egbhali abinẹ khi inyẹ e khi. Ke ngeli deba ozele ikpotso abi inyoghue ni ikpotso.

³ Khi ri ẹloe gbe esamhi-olimhi ni e khi esamhi-olimhi egbegbo, ni e mhọli ọtomhe. ⁴ Ini oni ọsamhi-olimhi o bia eniye, o ke khia khi ọ mhue imimi, eni eniye e kpe ke ri emini e wena imiesuo gbe akanya, abi e li ri ẹloe e khu omhue-apfe oyewe. Ini e lina, eri e feli eni e bia we ali itita we egho, irari khi onana o ma ri egbe a mu Eshinẹgba. ⁵ Oni o khi ọsamhi-olimhi igesikia ni ọa ke ye ughue, ni lolighuo o la, o she regbenga Eshinẹgba, o so iromhi e mhila li ikpaghiobo obo, eleogwota ali ele iyose. ⁶ Ama ọsamhi-olimhi ni o ri egboli shi aruele agbo, o she ghu-a ini ayemhe oyoli o kie tseku lao. ⁷ Mhese enana na we ini a khi me gue shi we egbe. ⁸ Irari khi ini ogbo ọa ri ukpeloe khu ena omhue-apfe oyoli, tete imi oli ali ughue oli, o she kie oni irudunga. O kholo dose oni ọa miesuo.

⁹ Khi keke eba oyi ọsamhi olimhi kuma eba eyi esamhi-olimhi se ni o she dose ikpe egbhuse, oni o khia khi utoghuo-kpe o kpe lese ye ughue. ¹⁰ O khi oni a suo eko shi ikanya enete, okpotso ni o gue kuele imioli. Ni o mie epfese e shi owa. O gue a gbe ikanya deba eni e miesuo, ni oo kpaghie egbo ni e la omunu obo ni o ri egboli shi onete ododa iriele.

¹¹ Ama khi ri eba oyi ozele esamhi-olimhi shi ebe. Irari khi ini oghumhe idiegbe oyewe o nga we ukhomhi le dose ugami ni e ga iKirisiti, e vu ya ngeli. ¹² Eri e rote agho lue, irari khi e she gbe ironga ni e kpe te eke ro nga ni iKirisiti-a. ¹³ Egbo owaza e khi ni ee kia ifui owa. Oni o kholo ne nya khi ee le egbo itsa uruli kia kia, ee sonu unu ingme ni aa fe lu we shi, ee ngme ungmehi ni ea kha ngme. ¹⁴ Itobo igho, o ghole mhe ni ozele isamhi olimhi e ye ughue, e bia eniye, e ri ẹloe e khu omhue-apfe oyewe. Ini awa khi ri eghẹghẹ na eba awa me asha yese awa eba-a. ¹⁵ Eni esamhi-olimhi

eghuo e she lase ode oyi iKirisiti le deba okphaghie. ¹⁶ Ama ini okpotso okhoghuo ni o miesuo o mhue ọsamhi-olimhi she unuekpe oyoli, o mema ya ke ri ẹloe khu oli, o khi rue oli ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ke tsua, ni e dowe ri ẹloe ke khu eni e khi egbegbi esamhi-olimhi ni e mhọli ọtomhe.

¹⁷ A ke fali eni egbhali ni e ri igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia ni e gue gbe akanya egbegbo ifata agbhaghamhi eba, tete eni e mema lolo toto obo itse-abo ali osese ungmehi oyi Eshinẹgba. ¹⁸ Irari khi ebe o ngme oli, u khi ge ena unu ini u roli e kpishi ikpami emhi. A ke fali egbakanya ifata eyewe.* ¹⁹ Khi roli shi egbegbi ingme ini ogboghuo a bhale ya ngme ingme shi ogbhali egbe, se ini e gbe aava okekhi aase.† ²⁰ La odalo egbo kpa ke dese eni e lamhe ni o tse agwa ye enekpole.

²¹ Mhi la ukpeloe onayi Eshinẹgba ali iJesu iKirisiti ali oyi igeni ni e pfuase mhese ne, u ri omhese ena gbe akanya, khi rote ode oshili we azeba riele emhikhoghuo.

²² Khi tigbe kele ri obo nga ogbo egbe roli nga akanya ugami oyi Onomhue, u khi ya nu oli mhue okemhi shi olamhe oyi oli. Ri egbe e shi ipfuase.

²³ Khi ke da amese tsee, ama ke da ukuku onyo ni eminale e kele ke daghie-a shi e elemhi, abi o ro khia khi u ma kele e ghua egho.

²⁴ Eri a ga egbo eghuo zu olamhe eyewe, neni a re ramhi iguezo, ama olamhe oye egboese elelese e ya lasele. ²⁵ Igho a lie me ikanya enete gboo. Shi eghuo ni aa ya me memena, ea ya sheli okhese.

6

¹ Eni e khi ighumha e ke ri ekpe na eba eyewe eghẹghẹkpa ini ogboghoghuo o khi ze emuebe na eba oyi Eshinẹgba ali osese oyawa. ² Ighumha e khi ri ẹloe gbe eba eyewe

* 5:18 Li ze iDeut 25.4; iMat 10.10; iLuk 10.7 † 5:19 Li ze iDeut 17.6; 19.15

ni e miesuo, ni e mholi we, irari khi inyoghuo egbe e ga khi ni ee deba iKirisiti, oni iKirisiti o nono ingme oyewe. Ochoghoe e ke ga we dose abi e kpe li a ga we, Eni ingme ena e khi eni u ya ke sese we, u gbo rewe e ye we ude.

³ Ogbō ni o da sese osese olese ne, oā lama shi egbegbi osese oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ali ugamhi oyawa, ⁴ eri itipfuabo-nga o she vō li egbe ni oā ke lese emhikhoghuo. O mhuē oghuemhe obe na ekhako ali uwola shi ingmemhi ni ee pfi ofuma ali uwola ali itsue ali ireloevioba. ⁵ E gbolo e pfi ekhako shi iteva egbo ni isamhi udu oyewe oā ya gbe akanya te ode, ni igesikia o she wa we-a. Eri e dabi khi ugamhi khi epfue a roli e nono.

⁶ Egbegbo lo khi ugamhi o ri ogbo o mhuē epfue egbegbo, o ri emini u mhuē khuese e. ⁷ Irari khi awa a kpe tsua emhikhoghuo bhale agbo ona. Igho awa a li rote agbo ya tsua emhikhoghuo vu. ⁸ Irari onana, ini awa da mhuē eminale ali itsua na so ne, o khuese awa. ⁹ Ama eni e nono ni wewe e pfue eri ee de pfilo imufe ali igha ali oghuemhe eyi oyeghe ni e kuale ogbo utse, ni o pfi egbo pfilo epfua ali oyese. ¹⁰ Irari khi rote oyamhi ukpaghō iwali onobe nya e te e ze lasele. Egbo eghuo e she kphakpha egbe ini e mhuē ikpaghō, ni o she rewe kia lase ode irudunga le. E she ri ebubu oya yese egbe we udu-a.

Agbo ni o ti ni oni o miesuo o la

¹¹ Ama yeye Omose oyi Eshinegba, ti egbe emhi enana nya le, na ke khu ipfuase, ali iriele emini o ti Eshinegba eloe, ali irudunga, ali inono, iregbemie ali angeli ipfomhe. ¹² Ga ri itoto eye nya na unamhi oni irudunga oye, ni u mie eleli agbo na agboagbo. Itobo khi oni agbo onana Eshinegba o lu e shi abi u ro pfi otsele shi irudunga oye odalo ebubu egbo. ¹³ Odalo oyi Eshinegba ni o ri agbo na emhi nya ali odalo oyi iJesu iKirisiti, ni o pfi otsele odalo iPotiusi iPaleti, mhi la

mhesē ne ena, * ¹⁴ u ri omhesē enana gbe akanya, ri igesikia mu we mhuē gbaa ya ramhi ele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ro ya bhale. ¹⁵ Oni ibhale oyoli o ya tse shi egheghe ni Eshinegba o mhesē oli shi te, loli o khi Oghie oghuo kpele ni a khivose na, Oghie oyi ighie nya, ali Onomhue oyi ekhemhue nya. ¹⁶ Lolighuo kpele o lese la o le agboagbo. Eri o la akpa ni ogbokhoghuo oā gbudu a ti mama. Oni ogbokhoghuo oā me ghue wekhi eri ogbo tigbe dobe ya me oli ghue. A ri ufumhi ali ekpabo oni emhi nali. Atse.

¹⁷ Mhesē na egbo ni e pfue shi elemhi agbo ona, e khi ke ti-ipfuabo nga, a e khi ri udu shi epfue ni ea ze ri egbe e da, ama e mhuē irudushi na Eshinegba ni o ri emhikpa somhi awa opfa tuo, awa ro ke li agbo. ¹⁸ Mhesē na we e ke ri ele onete, e khili eni e pfue shi elemhi onete iriele, e ke somhi egbo opfa, e ke rote emini e mhuē rue obo-a. ¹⁹ Ini e da li na ne, e ya ti epfue ma na egbewe abi irogbekē ni o migha, elemhi agbo ni oo bhale, ni e la agbo ni Eshinegba o nono ni e la.

²⁰ ITimoti, ri eloe khu emini a ro shi e obo. Khi kuma ingmemhi ni ea khi eyi Eshinegba ali ekhako eyeghe ni egbo eghuo e ri egholi e lu ilese, ²¹ ni egbo eghuo e deba ni o rewe lase ode irudunga oyewe le.

Okhale oyi Eshinegba o ka nu ee nya la.

* **6:13** Li ze iJon 18.37

Ebe onuzi-eva ni iPolu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPolu ni mhi khi aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti abi o ghole Eshinegba shi. Mhemhe mhi keke ebe ona. Mhemhe ni o ghie mhi ka ri agbo ni o la iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ro shobo na awa tse abo guele.

² ITimoti mhi keke ebe ona ghi. Okhale ali ilelemhi ali opfomhe eyi Eshinegba ali eyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka khi eye.* ³ Mhi tse Eshinegba ni mhi ri udu no pfuase e ga abi eni e bia mhe e li ga. Eri mhi a tse Eshinegba uwegbe ini mhi la iromhi isoso sato e egbe, ele-iyose ali ele oguota. ⁴ Mhi aa sato evie oye, mhi aa nono ni mhi me e, eghenge agho ni oghela oyemhe o vo. ⁵ Mhi aa sato egbegbi irudunga ni u mhue. Irudunga onabi inyinye o mhue ikhi iLoisi ali ni inye iYunisi o li mhue. Mhi mie shi o khi oni irudunga o li le egbe.† ⁶ Irari ona, mhia ye e ude u guise isomhopfa ni Eshinegba o ro ne le ke gbe akanya egbegbo, eni u mie abi mhi ro ri abo nge ukhomhi. ⁷ Irari khi Eshinegba o ri ayemhe ulishi na awa, ama ayemhe ekpabo ali inono ali igue ri egbe kia.

⁸ Itobo ona, khi ze ni omama o mue ni u ro pfi otsela na Onomhue oyawa, wekhi omama mhe ni mhi khi oghumha itobo iKirisiti. Ama kuma mhe o shi osoli imeme shi iri usomhi onete tsabo, rote ekpabo oyi Eshinegba, ⁹ ni o tsumhi awa, o lu awa ni awa nu oli la agbo ipfuase ni o khia khi o ri irari emhikhoghwo ni awa riela, ama abi o li gba li ali irari okhale oyoli. Eri a li oni okhale ona na awa rote obo oyi iJesu iKirisiti neni eghenge o gba eke le. ¹⁰ Ama mena, a she roli khasa awa rote ibhale oyi Omiepfuese, iJesu iKirisiti ni o pfueche

eghuli-a, ali ni o ri agbo bhale, ni o rote usomhi onete ri agbo ni o ya ya ghu khasa gboo. ¹¹ Oni usomhi onete ona Eshinegba o ze mhe shi mhi ke guele abi aghiusomhi na keke oyi iJesu, ali oni oo sese.‡ ¹² Itobo ona o ze ni mhi ro me osue abi mhi li ena. Abi o tseku li, omama o mu mhe irari khi mhi lese oni mhi miesuo ali khi mhi mie shi o khi o dobe ya ri eloe khu emini mhi rongali obo shi ogbe ni eloghwo.

¹³ Emini u rote unu oyemhe suo, mu we mholi ni e khi ete-awe ni u ro ya ke sese osese ni o dala. Gbo sato ke la elemhi irudunga ali inono ni u mhue elemhi iJesu iKirisiti. ¹⁴ Ri eloe khu osese onete ni a ro nga e obo, rote ikpaghiobo oyi Ayemhe-no-pfuase ni o nu awa la ini obo khi dobe pfi oli ukhomhi kpoke.

¹⁵ U lese khi egbokpa ni e la eke Esha e she me mhe na, li shi iFigelusi ali Emogenesi.

¹⁶ Eshinegba o ka mhue ilelemhi na unuekpe oyi Onesiforosi, irari khi eri o ri egbe e mu mhe eghenge kpa, o na omama iweghe ni a so mhe. ¹⁷ Ni mhi ro ma o, abi o ro bhale iRomu, o nono mhe ya ramhi ni o ro me mhe. ¹⁸ Eshinegba o ka ze ni o me ilelemhi oyi Eshinegba ogbele eloghwo. U ga lese gboo abi o li kpaghiemhe obo abi mhi ro la Efesosi.

2

Abi a lie khi Okholi-okhue oyi iJesu iKirisiti

¹ ITimoti omimhe, ze ni u toto shi okhale ni o rote obo oyi iJesu iKirisiti bhale. ² Emini u suo khi mhi ngme ukpeloe otsela ebubu, rewe nga egbo ni a dobe ri egbe e nga obo, ni e ya dobe sese egboese. ³ Nu mhe ri egbe mie osoli abi okholi-okhue onete oyi iJesu iKirisiti. ⁴ Ogboni oo gbe akanya okholi-okhue, o ya ya ku abo lo emhi agbo, irari khi oga oyoli oo ke dua ni loli ri egbe ke mu. ⁵ Igho o li khi, ini obo o kuma eni e ya na, aa ya rughu oli arula oghie khi o lo owa, ini o li

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:5 Li ze Ika 16.1 ‡ 1:11 Li ze 1 iTimo 2.7

deba ushi ni o la unamhi. ⁶ O ti ni oghiale ni o toto obo gbe akanya, o kpe khi onodode ni o le emhi ekomhi ni o gua. ⁷ Sa shi emini mhi ngme ena irari khi Onomhue o ya re lese udi emhi ena nya.

⁸ Sato iJesu egbe ni a rote eghuli guise le, ni o khi unuekpe oyi iDefidi. Onana o khi usomhi onete ni mhi ro a tse abo, ⁹ ni o re mhe a me osoli ramhi ni a ro ri igha shi mhe abo abi ogbo usueso-akhue. Ama, ungmehi oyi Eshinegba o a ze e so igha. ¹⁰ Irarigho, mhi ro ri egbe mie emhikpa irari egbo ni Eshinegba o ze ni wewe e li mie imiepfuese ni o te obo oyi iJesu IKirisiti bhale, li shi ufumhi na agboagbo.

¹¹ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe a da na.

Ini awa nu oli ghua,
awa gbo li ya nu oli la agbo.

¹² Ini awa ri egbe mie,
awa ya nu oli ke mhese.

Ini awa kie oli,
O ya kie awa.*

¹³ Ini awa a ya gbe akanya
te ode igesikia,
Ona igesikia o kiele khi.
Irari khi o a ya kie egboli.

Ogbakanya ni o ghole Eshinegba

¹⁴ Ke yele egbo eye enana le. U gbo tse agua ye we ukpeloe Eshinegba, e khi wola shi ingmemhi, ni o mholi eleli, eri o lese e yese eni e suo oli-a. ¹⁵ Rosheka ni u ri egbee na Eshinegba abi, ogbakanya ni o mie ni omama o a ya mu, ni o gue e sese ungmehi igesikia. ¹⁶ Nuata shi ingme afue ni e mholi eleli, irari khi egbo ni e so egbe ingme eghogho, eri e ri egbo nuata shi Eshinegba o. ¹⁷ Osese oyewe, o ya ke ge abi ugboko. Egbo eghogho khi Ameneusi ali iFiletusi. ¹⁸ E she zobe ode igesikia obo. E khi irote eghuli gualo o she bhale ya dose, e yese irudunga oyi egbo eghuo-a. ¹⁹ Abi bi o tseku li, irogbeko ni Eshinegba o ro gbe eri o migha gbaa, ni a keke ena ro shi oli olele khi: "Onomhue o lese egbo ni

e khi eyoli." Ali, "Onini o da guele khi oyi Onomhue loli khi ne, o mema ya ti egbe okholo iriele le."†

²⁰ Ukpokpomhi owa o a lese mhue itasa igolu ali eyi elomho tse, ama o li mholi eyi era ali eme, eghuo, e khi eni e mu eloe, eghuo, e khi eni e a mu eloe. ²¹ Ini ogbo khuese egboli-a pfuase lase emhi ebe le, a ya roli riele egbegbi emhi. A roli pfuase, oga oyoli o roli li emhi, ali khi o ya riele oli shi oni a ro ke gbe ikanya enete.

²² Me oghuemhe ebe oyi ozele na, ke na khu igue-ngeli ali irudunga, ali inono ali opfomhe. Kuma egbo ni e ri udu ni o pfuase e lu eva oyi Onomhue o. ²³ Khi mholi emini u ri ekhako oyeghe ali umhalese li, irari khi u lese khi uwola e pfi. ²⁴ Oni o o ga Eshinegba o a gbudu wola. O mema khi oni o riele isomhelemhi deba ogbokpa, o khi osese onete ni o ri abo o mudu. ²⁵ O ri ofie sese eni e nu oli khako. O mholi oli shi udu khi Eshinegba o ya khueghie ode-a na we ro mu pfi ni o ya rewe bhale ya lese igesikia, ²⁶ ali khi egbhali oyewe o ya tiemhile, e na pfue igha ni okphaghe o kpe khe we. Oni o she mu we ighumha e ke riele oghuemhe oyoli.

3

Angeli oyi egbo ikpukhokho agbo

¹ Ke bino oli khi eghoghe omunu o ya la o ogbele ni e kpe ukhokho. ² Egbo e ya ke nono ingme oyi egbe weweghuo tse, e mholi oghuemhe ebe na ukpagho, ee tono obo udu, ee titiegebe, ee weghie egbo, ee riele umha-sueso deba eni e bia we, e mholi itsuwegbe wekhi itsobode, e khi egbo ni e a mu ekpe na emhi Eshinegba. ³ E mhue isomhelemhi, e mhue igbekua na ogbo, e ri unu e pfueche egbo-a, e mholi igue-regbekia, wekhi ilelemhi, e nono eminete. ⁴ E ri egbewe e de, ee li umumume, ee ti ipfuabogha, e mholi oghuemhe na agbo ilili, ocho ni e kha ro mholi inono na Eshinegba. ⁵ E riele abine khi eri e miesuo, ama e

* 2:12 Li ze iMat 10.33; iLuk 12.9 † 2:19 Li ze iNoba 16.5

kie ekpabọ ni o la imiesuọ. Khi mhọli emini u ri ẹgbọ eghoghọ li.

⁶ Ẹgbọ eghoghọ e bẹna lo owa deba ikpotso ni ẹa mhuẹ ẹgbhali, eni usamhi oyi olamhẹ eyewẹ enediọ ẹ nase, ali ni oghuẹmhe khi oghuẹmhe ọọ gua. ⁷ Eri ikpotso eghoghọ ẹ nono ni e wẹna, ama ẹa dobe ẹ lese igesikia. ⁸ Ezeze abi iJanesi ali iJabiresi e mu okhuẹ vule shi iMosisi ọ, ighọ eni ẹgbọ ena e li mu okhuẹ vule shi igesikia ọ. Ẹgbọ ni o khia khi usamhi oyewẹ ọa ke a gbe akanya ni e she de ode irudunga-a.* ⁹ Ama ẹa ya kia nuata, itobọ khi oyeghe oyewẹ o ya ri egbe khasẹ ogbokpa, abi ó ke li eni emose aava eghọ egbe.

Omhesẹ ni iPọlu ọ rọ na iTimoti

¹⁰ Ama u she lese osese oyemhe nya ali abi mhi lie ngeli, U lese emini mhi la agbọ shi, u lese irudunga, ali irabomudu ali inono ali iregbemie eyemhe. ¹¹ U lese okhọli ni a mu vule shi mhe ọ, ali osoli ali emini mhi me egbe obini ẹoli Atioki, ali ẹoli iKoniomu ali ẹoli iLisitira. Okhọli oniemi a mu vule shi mhe ọ ni mhi ri egbe mie. Ama Onomhuẹ ọ rue mhe ọ le nya.† ¹² Egbegbọ lo khi, ogbokpa ni ọ da nono ni lue la agbọ ipfuase oyi iJesu iKirisiti ne, a ya mu okhọli vule shi ọli ọ. ¹³ Ẹgbọ okhọlo ni ẹ ri egbe we khi emini ẹa fute e ya ke riẹle onobe ke khi ma ọ, ẹẹ di ẹgbọ, a lili ẹ di we. ¹⁴ Ama yeye oye, toto obọ emini u wẹna ni u she mie shi, irari khi u lese obọ oyi eni u te wẹna we, ¹⁵ Ali abi u te rote omofẹ lese Ebe-no-pfuase ni e dobe ya re khili ọlesingme shi irudunga ni u mhọli na iJesu iKirisiti ni u khi oni a mie pfuese. ¹⁶ Emini a keke shi Ebe-no-pfuase nya, ungmehi oyi Eshinẹgba lo. E ti ni a rọ ọ sese emini e khi igesikia, ali ni a rọ ọ tse agua ye ogbọ shi iriẹle do-a, ali ni a rọ ọ sheshe ogbọ shi ode rote umhaguẹli, ali ni a rọ ọ sese ogbọ igue-ngeli. ¹⁷ Ni rọ a bhale ya ẹ khi a sese

Omose oyi Eshinẹgba egbegbọ ni ọ gue ke gbe ikanya enete ododa.

4

¹ Ukpeloe oyi Eshinẹgba ali iJesu iKirisiti, ni ọ ya gue ẹgbọ ni e laọ ali eni e ghu-a ezọ, ali oni ọ bhale ya mhese abi Oghie, mhi la ri oni omhesẹ onana ne. ² Ke tse abọ oni ungmehi, ke mu egbe eghẹghẹ kpa ni u rọ ke tse ọli, o khi eghẹghẹ ni o ti, o ke khi eghẹghẹ ni ọa ti, ke sheshe ẹgbọ, wa dese we ali u ri udu ẹ shi we ọ. U ri iregbemie ri ofie sese we. ³ Irari khi eghẹghẹ ọọ bhale ni ẹgbọ ẹa ke rọ ya ri esọ shi egbegbi osese. Ama ni e ba ke suọ emini ẹ ti we esọ, e ya ri ochoghọ ti esese gbili gasẹ egbe ni e ya ke ngme emini esọ ni ẹ riẹle we ẹ nono ni wewe e ke suọ. ⁴ E ya rue esọ egbegbi ungmehi le, e ri esọ shi okhe nede. ⁵ Ama yeye oye, u mema ya ku egbe-a abibi o riẹ li. U ri egbe mie osoli, ri abọ mu udu ini u wa a me osoli. Ke gbe akanya oyi oni ọ ri usomhi onete a tse abọ, u ri ẹloe shi ikanya eye e gbe abi oni ọọ ga oyi Eshinẹgba.

⁶ Irari khi a she ku mhe abi onyo ni a ku shi iluasobo, ali oni eghẹghẹ o she bhale ni mhi rọ ya ghua. ⁷ Mhi she khọli oni okhọli onete, mhi she na oni unamhi pfo, mhi mu oni irudunga mhuẹ ya to. ⁸ Mena, a shi ri arula igue-ngeli shi na mhe, ni Onomhuẹ ni ọ pfuase ni ọ khi osọ-ezọ ọ rọ ya na mhe ogbe na ẹleghọ. Ọa khi mhemheghuo tse a ya rọli na, ama li shi ẹgbọ ni e nono inyenẹ egbe bhale oyọli.

IPọlu ọọ ghie iTimoti usomhi

⁹ Rosheka ni u kele ramhi mhe egbe. ¹⁰ Irari khi iDemasi ọ mhọli inono na oni agbọ ona. Ọ she tsua mhe pfa je ẹoli iTesalonika. iKiresenisi ọ she je eke iGalesha, iTatosi ọ je ẹoli iDalimatia.* ¹¹ iLuku lueghuo kpe ọ ke lese nu mhe la akana. Rue iMaki

* **3:8** Li ze Okiali 7.11 † **3:11** Li ze Ika 13.14-52; 14.1-7,8-20 * **4:10** Li ze iKolo 4.14; iFile 24; 2 iKori 8.23; iGal 2.3; iTaọ 1.4 † **4:11** Li ze iKolo 4.14; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10 † **4:12** Li ze Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8

mhọli obọ bhale, irari khi ọ mhọli ikpaghiobọ na mhe oni akanya.† 12 Mhi ghie iTakikọsi je ẹoli Efesọsi.‡ 13 Ini u wa bhale rue awulu ugbakpi ni mhi rọ shi obọ oyi iKaripusi obini ẹoli iTiroasi ali ebe eyemhe mhue obọ bhale. Tete ẹkuẹ ẹlamhi ni a keke emhi shi.§

14 Alezada oni ọọ lumhi ikhuli, ọọ li mhe onobe gba. Onomhue ọ ya fali ọli ota shi emini ọ riẹle.* 15 Yeye li mu egbe ẹ shi ọli egbe, irari khi eri ọ lolo mu okhue vule shi usomhi ni awa rọ ọ tse abọ ọ.

16 Abi mhi rọ kpe tode pfa egbe mhe shi eke, ọgbokhoghuo ọa nu mhe migha, eri wewe nya e na tsua mhe pfa. Eshinegba ọ khi rọli mu ota sọ we. 17 Ama eri Eshinegba ọ migha kpeshe mhe, ọ ri ekpabọ na mhe ni a bhale ya ẹ khi, rọte obọ oyemhe, oni ungmehi o lolo ze guele ni egbo iJeta e suo li. Ali ni a rọ tsumhi mhe obọ oyi eghuli abine khi a mie ọgbọ unu oyi idumhi. 18 Onomhue ọ ya pfuese mhe okhọli obe ni o vule shi mhe ọ, ali khi ọ ya rue mhe bhale iloghie oyọli tselele. Lọli ọ mhọli ufumhi ẹle na agbọagbọ ya je agbọagbọ. Atse.

Otse ni o kpe ukhokho

19 Tse iPisilia ali Akuila ali omhue-apfe oyi Onesiforosi na mhe.† 20 Erasitosi ọ la ẹoli iKoriti, ali mhi ze iTirofimosi obọ shi ẹoli iMiletusi irari khi ọọ ghua.‡ 21 Roshaka ni u keke ramhi ana neni orue ọọ pfi. Ebulusi ọọ tse ali iPudenisi ali iLanusi ali iKilaudia, ali eni e miesuo nya e ga tse. 22 Onomhue ọ nu ayemhe oye la. Okhale oyi Eshinegba o nu ẹ la.

§ 4:13 Li ze Ika 20.6 * 4:14 Li ze 1 iTimo 1.20; Iwolo 62.12; iRom 2.6 † 4:19 Li ze Ika 18.2; 2 iTimo 1.16-17 ‡ 4:20 Li ze Ika 19.22; iRom 16.23; Ika 20.4; 21.29

Ebe ni iPolu o keke ghi iTatọsi

Otse

¹ Mhemhe iPolu ni a ze abi oni o ga oyi Eshinegba ali aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona. Eri a ghie mhe ni mhi ya zese irudunga oyi eni Eshinegba o ze-a, ali ni mhi rewe khashe igesikia ni o ya sese we abi e li ya la agbo ni o ri egbe e mu Eshinegba. ² Oni irudunga ali ilese ona o migha nga irudushi oyi agbo na agboagbo, ni Eshinegba ni o ya lo egbhọli o ri nga na awa neni a me igbaekele oyi agbo. ³ Eghẹghẹ ni o ghọle Eshinegba, o la rote ungmehi oyọli ni o ro nga mhe obo ri usomhi oyọli khashe gboo. Eshinegba oni o mie awa pfuese o ligho mheshe oli.

⁴ Mhi keke ebe ona ghi iTatọsi omimhe esheshi elemhi irudunga, ni mhemhe ali loli anye ga la elemhi imiesuo oghuo.

Eshinegba Ita iJesu iKirisiti oni o mie awa pfuese o ka li okhale ne, o ri opfomhe ne.*

Akanya ni iTatọsi o ya gbe eoli iKireti

⁵ Emini o ze ni mhi ro ze obo shi iKireti khi, ni u me asha pfuse ikanya ni e kpole nya gbe, ali ni u ze egbhali shi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ukhomhi eoli ni e la iKireti nya. Sato abi mhi gueye khi: ⁶ Oni o khi ogbhali shi elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o mema ya khi ogo ni o gue e ngeli, ini a khi me asha gue ezọ shi oli egbe. O mema ya khi oni o rue okpotso oghuo shi. Imi oli e khi eni e miesuo ni ea khi eniye ni e gbakaa ni ea ya suo eso. ⁷ Aborokhia khi eri a ri akanya oyi Eshinegba nga oni o ralo na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya obo egho, o o mema khi ogo ni o gue e ngeli ini a khi gue ezọ shi oli egbe. O khi khi ogo ni o

ri imebie e ngeli deba egbo. O khi khi oni elemhi e kele e bi. O khi khi ogo ni o da onyo pfueche egbe-a. O khi khi ogo ni o kele e pfi obo, wekhi ogo ni ingme ukpagho o gho mu egbe dose ode. ⁸ Ochogho o khi oni o ghele e mu egbo, ni oo nono eminete. O khi ogo ni o gue ri egboli e kia. O khi ogo igesikia, ali ogo ni o pfuase. O khi ogo ni o mu ekpe shi egboli egbe. ⁹ O mema mu oni usomhi onete ni o mholi iregbenga mhue jijiji, abi a li sese oli. Loli o ro dobe ya ri osese igesikia ni oo sese egboese ke ri udu shi we o, ali ni o gbo ri ida-ode oyi eni e nu we e khako khashe, khi egbhọli ee lo.†

¹⁰ Irari khi egbo iJu ebubu eghuo ni e miesuo ni e pfi ozughu, e la o, ni ee ngme ingmemhi afue ni ee di egbo. We we e sese ode egbhọli khi a mema shele ogbo neni o khi oni o miesuo. ¹¹ O ti ni a pfi we okpe unu, itobo khi eri e ri emini e sese yese udu oyi omhue-apfe ebubu-a. Itobo ini e ba me asha ke ti ukpagho ma, e ro ligho sese. ¹² Egbegbi omekeguele oyewe, o ke ngme oli ghue, oo, "Egbo iKireti, egbo egbhọli, ali egbo ebe ali egbo iwaza elemhi-gbidi-a, a khi." ¹³ Igesikia oni ungmehi ona o khi. Irarigho, ga lolo gbe omama ku we, ni irudunga oyewe o me asha migha. ¹⁴ Eghẹghẹ agho, ea ke ke ri eso shi okhe afue oyi egbo iJu ali ishi eyi egbo eni e kie igesikia. ¹⁵ Eri emhi nya e pfuase shi odalo oyi egbo ni e pfuase. Ama emhikhoghuo o ya pfuase shi olo oyi egbo ni ea pfuase ni ea miesuo, irari khi a she keshe we udu ali isamhi-a. ¹⁶ E ma lie khi we we e lese Eshinegba, ama eri angeli oyewe o ro khashe gboo, khi ea lese oli. Egbo ni aa ti e mama ali egbo umha-sueso e khi, ni ea ti okie we itoto.

2

Oseshe ni a ya ke sese iku egbo ododa

¹ Ghe i! Yeye oye, u mema ya ke sese emini o lama shi egbegbi osese o.

* 1:4 Li ze 2 iKori 8.23; iGal 2.3; 2 iTimo 4.10 † 1:9 Li ze 1 iTimo 3.2-7

² Sẹsẹ emọse ni e she khi egbhali, e ke ri abọ mu udu. E khi eni a mu ekpe na, e khi ẹgbọ ni e guẹ ri egbewẹ kia. E zẹ ni irudunga ali inono ali iregbemie oyẹwẹ o lolo mu eke.

³ Gbo lighọ sẹsẹ ikpotso eni egbhali e ke ngeli abi ikpotso egbhali ni e la agbọ ipfuasẹ. E khi khi eni e ri unu ẹ yese ẹgbọ a, e khi ditse onyọ idada a, ama e ke sẹsẹ ẹgbọ ingeli enete.

⁴ Isheghọ ni e ke sẹsẹ izele ikpotso e nono ingme oyi ọdọ wẹ ali imi wẹ. ⁵ E khi ẹgbọ ni e guẹ ri egbewẹ ẹ kia, e khi eni e pfuasẹ. E khi shitọ ni ẹa mhọli oni ẹẹ gbe owa. E khi eni e mhọli isomhelemhi. E ke nyẹsẹ ukhomhi na ọdọ wẹ pfo. Ini ọgbọkhọghuo ọ khi mẹ asha ngme ungmehi imẹbie deba usomhi onete oyi Ẹshinẹgba.

⁶ Gbo li lighọ gueyẹ eni izeo e khi ẹgbọ ni e guẹ ri egbewẹ ẹ kia. ⁷ Zẹ ni emini u wa riẹlẹ nya e khi eminete ni ẹgbọ nya e ya ke khọnya. Ri igesikia ali ọmuegbe ke khasẹ elemhi osesẹ ni u wa sẹsẹ. ⁸ Ke ri ingmemhi ni e gba pfo ni ọgbọkhọghuo ọa mẹ te ya ke zẹ ifue ngme ungmehi oye. Ini ebe awa e khi mẹ emini ọa ti okhọghuo ngme shi awa egbe, ni omama o mu wẹ.

⁹ Sẹsẹ ighumha e ri egbewẹ na ega eyẹwẹ pfo nya, e ga ke riẹlẹ emini o ri egbe ẹ ke mu wẹ odekhode. E khi ke sọlọ shi wẹ ọ ini e nu wẹ ẹ wola. ¹⁰ E khi bẹna ke do wẹ ughiatọ. E ri ochoghọ ke rọkhasẹ khi ẹgbọ enete ni ẹ gbe akanya te ode igesikia wẹwẹ e khi. Eghẹghẹ aghọ ni e ri osesẹ ungmehi oyi Ẹshinẹgba ni ọ mie awa pfuese ke ghọle.

¹¹ Irari khi okhale oyi Ẹshinẹgba ni o ri imiepfuese bhale o she ri egbọli khasẹ ọgbọkpa. ¹² Lọli o sẹsẹ awa, awa ke kie ingeli ni ẹa ghọle Ẹshinẹgba ali ọghuẹmhe oyi emhi agbọ, ni ọgbọgbọ ọ ke nu egbọli ngme. Awa a ngeli angeli ni o migha shi ipfuasẹ eghẹghẹ ni awa la memena. ¹³ Abi awa li ri ukpelo e shi eke ẹ khe ogbele ni Ẹshinẹgba ni ọ fune Ọmiepfuese iJesu iKirisiti ọyawa o rọ ya nyenẹ egbe bhale. ¹⁴ IJesu

iKirisiti ni ọ ri egbọli bhale rọ pfa awa shi eke rọte obọ oyi ọkhọlọ nya lasese, ali ni ọ rọ khuẹsẹ ẹgbọ eyọli-a, ikhi ẹgbọ ni ikanya enete igbegbe ẹ ghọle.*

¹⁵ Enana e khi emini u wa ke sẹsẹ. Ri afu ni mhi rọ ne ke ri udu shi wẹ ọ, u gbo tse agua ye wẹ. Khi zẹ ni ọgbọkhọghuo ọ ri ukpelo e gbe ẹ.

3

Abi eni e miesuo e lie ke ngeli

¹ Ke yele eni ẹgbọ le, e ke nyẹsẹ ukhomhi na enighie ali eni ẹ mhẹsẹ, ali e ri ungmehi oyẹwẹ ke gbe akanya. E mu egbe ni e rọ ke gbe ikanya enete. ² E khi lo ẹgbọli yese ọgbọkhọghuo eva-a, e khi ẹgbọ opfomhe, e khi nu egbewẹ ke wola, ama e khi eni e ri ikuegbe-a a ngeli deba ọgbọkpa.

³ Irari khi awa kpe li riẹlẹ ingme oyeghe ali umha-sueso. Awa khi eni a di, ni a ri ọghuẹmhe egbe, ali aruele mu shi igha. Awa la angeli ubogbo ali ofuma ikpekpe. Áá biselemhi awa, awa gbolo biselemhi egbe. ⁴ Ama abi isomhelemhi ali inono oyi Ẹshinẹgba Ọmiepfuese ọyawa o rọ feli lasese. ⁵ Ọ mie awa pfuese, ni ọa khi itobọ ingeli ni e migha shi ipfuasẹ ni awa ngeli, ama itobọ ilelemhi oyọli. Ọ rọte iriẹlẹ bia ali ikhuẹsẹ-pfuasẹ oyi Ayemhe-no-pfuasẹ tsumhi awa. Ọ ri agbọ onogbo na awa. ⁶ Eri Ẹshinẹgba ọ tutu Ayemhe-no-pfuasẹ ku awa tuọ itobọ emini iJesu iKirisiti ọ riẹlẹ na awa. ⁷ Eghẹghẹ aghọ, awa kha khi eni ọ rọte okhale oyọli rọ pfuasẹ se, awa mele imi ọli a ni e mhọli ọli shi udu khi e mhue obọ shi ugu agbọ na agbọagbọ. ⁸ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe ẹ nga ona o khi.

Mhia nono ni u lolo gue ọli ye wẹ jijiji, ini eni e she kpe regbenga Ẹshinẹgba, ni e kuegbe-a ke gbe ikanya enete. Eni emhi ena e ma ti gba irari khi e ma ri eleli ẹ na ọgbọkpa.

⁹ Khi nu ẹgbọ khe akọ shi ingme afue, ali itonọ utetọ oyi echeli idada. Khi wola ali khi khọli shi ingme Ishi

* 2:14 Li zẹ Iwolo 130.8; Okiali 19.5; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; 1 iPit 2.9

eyi iMosisi, itobọ khi afue ali emini ẹa ri eleli a bhale e khi. ¹⁰ Kpe tse agua ye ọgbọ ozughu iteva, ini ọa kie suọ, u ti gbe me ọli na, ini emhikhoghwo e khi ku ẹ gbe. ¹¹ Lọli u rọ ya lese khi ẹgbọ enana e she de ode khi ode, olamhe e ke la. Angeli oyewe o she pfa ezọ mu we.

Omhesẹ ni o kpukhokho

¹² Mhi kha da lese ghie Atemasi ghi ẹ ne o ke khi iTakikosi, roshẹka ni u bhale ya ẹ mhe iNikapolisi irari khi mhi she ri ọli shi udu khi oobọ mhi ya la ẹghẹghẹ oruame.* ¹³ Abibi o rie li, roshẹka kpaghie iZenasi oni ọ khi ilọya ali Apolosi obọ, ini ẹẹ vu. Ri emini ẹ nono nya na we.† ¹⁴ Ẹgbọ eyawa e khi eni e wena abi a lie gbe akanya enete, ni e dobe ke riele emini ẹẹ nono elemhi ogbele na egbewe, ini e khi la agbọ ighalaba.

¹⁵ Ẹgbọ ni e nu mhe la ana nya e ga tse ẹ. A tse eni e li miesuọ ali eni e nono ingme oyi anye.

Okhale oyi Ẹshinẹgba o ka nu ẹ la.

* **3:12** Li ze Ika 20.4; Ẹfi 6.21-22; iKolo 4.7-8; 2 iTimo 4.12 † **3:13** Li ze Ika 18.24; 1 iKori 16.12

Ebe ni iPolu o keke ghi iFilemọ

1 Mhemhe iPolu ni a ri itobo khi mhi a gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi oḡba ighumha, mhi keke ebe ona, ali iTimoti. iFilemọ omole anye ni anye ga a gbe akanya, a keke oḡli ghi, ² li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suḡ ni o la owa oye ali inyoghwo awa ni okpotso na lui Apfia ali Achiposi ni anye ga khi ekholi-okhue eyi Eshinḡba.* ³ Eshinḡba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Inono ali iregbenga ni iFilemọ o mholi

⁴ iFilemọ, eḡheḡhe kpa mhi ro kphemhi na Eshinḡba ini mhia so iromhi ne. ⁵ Irari khi mhi suḡ inono ni u mholi na eḡbo eyi Eshinḡba nya ali irudunga ni u mhue shi iJesu Onomhue. ⁶ Iromhi ni mhia so khi, o ze ni ilakugbe oyawa abi eni e mholi irudunga oghuo, o ri awa lese ikhivose nya, ni awa mholi irari khi awa kugbe iKirisiti o. ⁷ Inono oye i, inyoghwo-mhe, o she ri ukpokpomhi oghelḡ ghi mhe, o gbo ri udu shi mhe o! U gbo guise udu oyi eni e miesuo le.

iPolu o so iromhi na Onesimusi

⁸ Itobo igho, ini o riḡ khia khi mhi kha doḡe mhesḡ ne emini o ti ni u riḡle abi inyoghwoe elemhi iKirisiti, ⁹ mhi ya ri itobo inono lema e, abi mhemhe iPolu ni o she khi oḡbhali ni mhi gbo khi oni oo ga oyi iJesu iKirisiti memena. ¹⁰ Mhi lema e shi itobo oyi Onesimusi ni o la elemhi oḡba ighumha ana mele omimhe-a.† ¹¹ Ni o khia khi waa ke kpe mhue emini a roli e riḡle, ama memena, o she mhue emini awa roli ya riḡle.

¹² Mhi ghie oḡli nyene egbe e ghi e, roḡe ekelemhi udu inono oyemhe.

¹³ Mhii kha ze oḡli obo ni o nu mhe la akana ni o to eloli e ke ri eloe khu mhe abi mhi li la oḡba oghumha ena shi usomhi onete oyi Eshinḡba. ¹⁴ Ama mhi aa nono ni mhi riḡle emhi okhoghwo ni u waa lama shi, ni a ro bhale ya e khi ikanya enete ni u gbe, eri u roḡe elemhi udu gbe we. Ni oḡa khi eri a tanḡ e abo shi o. ¹⁵ A doḡe e me khi eri Onesimusi o roḡe e obo vu ukuku eḡheḡhe, ni o kha ke jele deba e, o nu e la agboagbo. ¹⁶ Oḡa ke khi oghumha tse, ama o fu doḡe oghumha, inyoghwo awa elemhi iKirisiti o ke khi. Oni awa nono ingme oyoli eḡbegbo o khi, abi oḡbo ali inyoghwo, elemhi Onomhue.

¹⁷ Ini o khia khi u lese mhe shi onuzava oye, gbo mie oḡli abi u kha li mie mhe. ¹⁸ Ama ini o khia khi o lue ne, okekha khi eri o lo e ota, ku ota eyoli lo ekuḡ oyemhe. ¹⁹ Mhemhe iPolu mhi ri obo oyemhe e keke ebe ona. Mhie ye khi mhi ya fali e ewe. Mhia ke khi oni o ke gbolo e yele e le khi mhemhe mhi mholi agbo oye nya. ²⁰ Irarigho, inyoghwo, ri ikpaghiobo ona na mhe itobo Onomhue, abi inyoghwo ni awa ga mie iKirisiti suḡ ri oghelḡ shi mhe udu. ²¹ Mhi lese gboo khi abi mhi lie keke ebe ona ghi e, khi u ya riḡle emini mhie u riḡle, mhi ga lese khi u ya riḡle doḡe abi mhie u li riḡle.

²² Gbo li riḡle elemhi owa oghuo shi eke khe mhe. Irari khi mhi lese khi a ya rue mhe obo a na e, ni o ri iromhi ni a so bhale ya tse.

²³ Epafurasi ni anye ga khi eni ee ga eyi iJesu iKirisiti, oo tse e.‡ ²⁴ Igho li khi iMaki ali Arisitakusi ali iDemasi ali iLuku ni anye ga gbe akanya, ee tse e.§

²⁵ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o ka la ayemhe oyi ee nya.

* **1:2** Li ze iKolo 4.17 † **1:10** Li ze iKolo 4.9 ‡ **1:23** Li ze iKolo 1.7; 4.12 § **1:24** Li ze Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; 19.29; 27.2; iKolo 4.10,14; 2 iTimo 4.10,11

Ebe ni a keke ghi egbo Iburu Eni e miesuo

Ungmemhi oyi Eshinegba ni o rote obo oyi Omiqli bhale

¹ Agbo-ndede, ebubu egheghe ali ode ododa Eshinegba o te ri emekeguele nu ititawa ngme. ² Ama omiqli ni o ze ni o le ugu emhikpa o ke ro nu awa ngme ogbele ikpukhokho ni awa la memena. Obo oyoli o gbo rote ma agbo ³ Loli o ri ufumhi oyi Eshinegba khase. Eri o gbo li abi Eshinegba o li tee. Loli o ri ungmehi ni o tsua ekpabo oyoli mu agbo nya mholi. Abi o ro khuese awa olamhe-a se, o shito ukiemie obita na Eghiele oyi Eshinegba ni o mholi ekpabo ni o fune nya.

Ufumhi oyi Omi Eshinegba

⁴ A ri oni omiqli fu dose igeni abi eva ni Eshinegba o ro na li o li fu dose oyewe.

⁵ Ageni onoghwo Eshinegba o tigbe lie oli,

“Omimhe u khi
amo mhi te khi Itẹ?”

Ali onoghwo o gbolo oli;

“Mhi ya khi Ita e,

yeye u khi Omimhe?”*

⁶ Ama abi Eshinegba o ro ya ghie Omiqli oghwo kpe je elemhi agbo, oo,
“Igeni eyi Eshinegba nya

e mema nyese ukhomhi ga li.”†

⁷ Abi o ro o ngme ingme oyi igeni, oo,

“O ma igeni eyoli
abi akpekpeli,
o ma eni ee ga eyoli
abi elemhi ere.”‡

⁸ Ama abi Eshinegba o ro o ngme ingme oyi Omiqli, oo,

“Eshinegba u khi!
Omheso oye,
agboagbo o ya la o.

Ipfuase ali igesikia
u ro ya ke mheso

na egbo eye.

⁹ Ipfuase u nono,
ingmobe o a ghole e,
irarigho Eshinegba u khi!
Eshinegba oye, o she re
fu dose etu-e,
itobo khi o ri

oili oghole to e ukhomhi.”§

¹⁰ O gbolo lie,
“Yeye Onomhue,
rote igbaekele,
u te ma agbo.

Abi eye u ro ma ukhuli.

¹¹ Wewe nya e ya pfua,
ama yeye u kiele e la o.

E ya taa abi itsua ni a so.

¹² U khili we abi ide,
e ya oghie abi a lie
oghie itsua ni a so.
Ama abi u li u kiele e li,
agbo oye o a tigbe
ya mholi ukpese.”*

¹³ Ageni onoghwo Eshinegba o tigbe lie oli,

“Shito mhe ukiemie obita omheso,
ramhi ni mhi ro ya ri ebe e
mele ukpekhome akphawe-nga
oye-a?”†

¹⁴ Oa khi iyemhe eni ee ga Eshinegba igeni nya e khi, ni Eshinegba oo ghie e ke ga eni e ya le ugu imiepfuese?

2

Ukpokpomhi imiepfuese

¹ Irarigho a ze ni awa lolo mu igesikia ni awa suo mhu, ini a khi tsua awa ibe vu. ² Irari khi ini usomhi ni igeni e bhale ya guele, o khi egbegbo, ni a ya na egbo ni ea roli gbe akanya osoli to shi; ³ se awa li ya pfue oni osoli ona, ini awa ri eloe gbe ukpokpomhi imiepfuese oghoghoni Onomhue lolighwo o te odode gue le, ni eni e suo li, e gueye anye khi igesikia lo? ⁴ Oni usomhi ona ni Eshinegba o gbo ri olete, ali ikanya oshabo ali onyaloa ododa ze otsete shi, li shi isomhopfa eyi Ayemhe-no-pfuase ni o kemhi abi o li ghole oli shi.

* 1:5 Li ze Iwolo 2:7; 2 iSam 7:14; 1 Okhe 17:13 † 1:6 Li ze iDeut 32:43 ‡ 1:7 Li ze Iwolo 104.4

§ 1:9 Li ze Iwolo 45:6,7 * 1:12 Li ze Iwolo 102:25-27 † 1:13 Li ze Iwolo 110.1

Ijesu o bhale agbo abi ogbo

⁵ Eshinegba o ri omhese oyi agbo ni o o bhale nga igeni obo, ikhi agbo ni awa ngme ena. ⁶ Ama, a mholi ashini a ngme oli shi elemhi Ebe-no-pfuase, ni o o.

“Elo ogbo fe khi,
ni ingme oyoli o ro na mu
yeye Eshinegba egbe,
elo o khi ni u ro
lina ri eloe e khu oli?”

⁷ U ma li kpoke
na igeni dena,
u ri ufumhi
ali ekpe rughu oli,
u roli loghie nga
emini u ma nya.

⁸ U roli loghie
emhi nya.”*

Eshinegba o she ri emini o ma nya na li o ro ke mhese shi. Oa kese emhikhoghuo le ni o ro shi oli omhese. Ama memena, awa aa kie me eni emhi nya pfo ne ni o ro nali o ke mhese shi. ⁹ Ama ijesu awa a me, ni a kpe ma kpoke na igeni ukuku o dena. Oni a ri ufumhi ali ekpe rughu memena itobo eghuli ni o ghu. Igho lo, okhale oyi Eshinegba o roli ghu-a na egbokpa.

¹⁰ Ni Eshinegba, ni o ma emhi nya ni o mu we mholi, o me asha ri oni ufumhi ona na ebubu egbo, o ro ri ijesu khi oni o gba pfo rote osoli ni o me. Irari khi ijesu o re egbo nya bhale imiepfuese.

¹¹ Ghe oni o ri egbo pfuase ali eni a ro pfuase nya, unuekpe oghuo e ke ga khi. Loli o ze khi omama o mu ijesu ni o ro lu we inyoghuo. ¹² Oo Eshinegba,

“Mhi ya gueye
inyoghuo-mhe
emini u she ri ele,
Mhi ya la ilegba oyewe
to uwolo ikueghie oye.”†

¹³ O gbolo e,
“Mhi ya regbenga
Eshinegba.”

O gbolo e,

* 2:8 Li ze Iwolo 8.4-6 † 2:12 Li ze Iwolo 22.22

* 3:2 Li ze iNoba 12.7

“Ghe mhemhe ali eniye
ni Eshinegba o ro na mhe.”‡

¹⁴ Aborokhia khi imi Eshinegba, egbo ni e ze idiegbe ogbo ali o lia e khi, loli ijesu Omioli o ro li mele ogbo ni o mholi idiegbe ali o lia-a. Eri o lina ini o me asha rote eghuli ni o ghu pfuse Okphaghie-a ni o kpe mu ekpabo oyi eghuli mhue, ¹⁵ ni o me asha pfuese egbo ni ulishi eghuli o mu elekhele. ¹⁶ Egbegbo lo khi o ro khi igeni o bhale ya kpaghie obo, ama imimi Aburaamu. § ¹⁷ Itobo ona a ro roli li abi inyoghuo oli nya odekhode. Ni o me asha khi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpeda nya, ni o mholi igesikia ali ilelemhi shi elemhi ugamhi oyi Eshinegba, ni o me asha shishi olamhe eyi egbo-a. ¹⁸ Irari khi o li me osoli abi a ro mu oli fe, o li dobe e kpaghie eni a lili e mufe obo.

3*Ijesu o fu dose iMosisi*

¹ Irarigho, inyoghuo-mhe ni Eshinegba o ze ni e khi egbo ni e pfuase eyoli, a sa ingme oyi ijesu ni awa lui aghiusomhi na kee, ali Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ² Eri o ri igesikia deba Eshinegba, ni o ze oli o ke gbe akanya eyoli, ezeze abi iMosisi oni o o ga o li ri igesikia gbe akanya elemhi Owa oyi Eshinegba.* ³ A she me khi ijesu o mhue imueloe ni o fu dose oyi iMosisi, ezeze abi atsona o lie mholi imueloe ni o fu dose owa ni o to. ⁴ A kie kpe lese khi ogbo o o to owa kpa, Eshinegba o ma emhikpa. ⁵ iMosisi o khi ogbo igesikia elemhi Owa oyi Eshinegba abi oni o o ga. Akanya ni o gbe o khi otsela oyi igesikia oyi emini a ya ngme ogbe na ako. ⁶ Ama iKirisiti o khi Omi Eshinegba ni o mhese e shi Owa ugamhi oyoli. Owa oyoli awa khi ini awa da kie mu igbedu ali irudushi oyawa ni awa regbenga mhue ne.

Iyemhea ni a ro na Egbo eyi Eshinegba

‡ 2:13 Li ze Aza 8.17,18 § 2:16 Li ze Aza 41.8-9

⁷ Irarigho, abi Ayemhe-no-pfuase o ngme, ni o,

“A kha suo uruli

oyi Eshinegba amo,

⁸ a khi zese udu-a,

abi eni e bia e e li

egheghe ni e ro o rieḷe

umha-sueso deba Eshinegba.

Egheghe ni a ro la

odagbe ifufu mu we fe,

⁹ ikhi obini ita e e la

mu mhe fe, mheso mhe bino,

e me emini mhi rieḷe

elemhi ikpe egbhueva

¹⁰ Loli o ze ni elemhi e ro bi mhe

deba oni agbhotu ogho,

ni mhi ro lie, ‘Egheghe kpa

udu oyewe o ro rewe lo ebuli,

ea lese ode eyemhe.’

¹¹ Irarigho, mhi ro ri

elemhi-ibibi shi-emuḷe lie,

‘Ea ya tigbe lo

iyemhe oyemhe.’ ”†

¹² Inyoghuo, a mu egbe e ini onge e o khi mholi udu umha-miesuo, ni o ya lase ode oyi Eshinegba ni o la o le.

¹³ Ochoghō a ke ye egbe e ude, itobō khi, “Amo.” Oni egheghe o kie la o, ni a ro o mu pfi, ini udimhi ni olamhe o o di ogbo o khi ri onge e zese udu-a.

¹⁴ Eni e kuma iKirisiti o awa khi ini awa lolo mu igbedu ni awa rote eke mholi mhue ya ramhi ukpese. ¹⁵ Abi Ebe-no-pfuase o ngme.

“Ini u suo uruli

oyi Eshinegba amo,

a khi zese udu-a,

abi eni e bia e e li

egheghe ni e ro o rieḷe

umha-sueso deba Eshinegba.”‡

¹⁶ Eghuo e khi eni egbo ni e suo uruli oyi Eshinegba ni e rieḷe umha suo eso deba li? Oa khi eni iMosisi o rote eke ijipiti rue lasele? ¹⁷ Eghuo o biselemhi deba ikpe egbhueva? Oa khi eni e lamhe, ni e ghuloa shi odagbe ifufu? ¹⁸ Eghuo Eshinegba o shi emue deba khi ea ya tigbe lo iyemhe, oa khi eni ea suo eso na li?§ ¹⁹ Irarigho, awa

me khi itobo umha-miesuo oyewe ea ro dobe lo.

4

Iyemhe ni a shobo na egbo eyi Eshinegba

¹ Aborokhia khi ishobo ni awa ro ya lo iyemhe khi o kie la o, awa mu egbe awa ini o khi de onge e oba-a. ² Awa she li suo oni usomhi onete abi wewe e ke li suo oli. Ama oni usomhi oa mu we eloe irari khi ea ri irudunga mie oli. ³ Awa ni awa mhue irudunga, awa ya lo oni iyemhe. Ama eni ea miesuo, Eshinegba o o lie

“Elemhi ibibi

mhi ro shi-emuḷe,

khi ‘Ea ya tigbe lo

asha iyemhe oyemhe.’ ”

Aboriekhia rote abi o te ma agbo o te rieḷe oni iyemhe ona shi eke.*

⁴ A ngme na shi Ebe-no-pfuase abi o ro ngme ingme ogbele onuzi-ishilua khi, “Eshinegba o yemhe ikanya-a nya-a elenizu-ishilua.”† ⁵ A gbo ngme oni ingme onana khi. “Ea tigbe ya lo iyemhe oyemhe.”‡

⁶ Elese e la o ni a ya ri egheghe na ni e ro lo oni iyemhe. Irari khi eni e kpe suo oni Usomhi Onete ea lo oni iyemhe ogho, itobo khi ea miesuo.

⁷ Irarigho, Eshinegba o ro gbo ri elelese shi eke ni a ro ya lo iyemhe oyoli, ni o lu Amo. Ezeze abi o rote unu oyi iDefidi ngme oli elelese abi a kpe li ngme oli, ni o o:

“A kha suo uruli oyoli Amo,

a khi zese udu-a.”§

⁸ Ini iJoshua o o ri iyemhe na we lo, Eshinegba oa kha gbo te ikpukhokho ri ogbele olese shi eke na we.* ⁹ Abi o li ena, Ogbele iyemhe o kie la o,

ni egbo eyi Eshinegba e la yemhe-a

¹⁰ Itobo khi oni o da lo iyemhe oyi Eshinegba ne, eri o li yemhe ikanya eyoli-a, abi Eshinegba o li yemhe eyoli-a.† ¹¹ Irarigho, awa rosheka ini awa dobe lo oni iyemhe ogho, ini awa

† 3:11 Li ze Iwolo 95.7-11 ‡ 3:15 Li ze Iwolo 95.7-8 § 3:18 Li ze iNoba 14.1-35 * 4:3 Li ze Iwolo 95.11 † 4:4 Li ze Igbae 2.2 ‡ 4:5 Li ze Iwolo 95.11 § 4:7 Li ze Iwolo 95.7-8 * 4:8 Li ze iDeut 31.7; iJosh 22.4 † 4:10 Li ze Igbae 2.2

khi de itobọ khi awa khonya wẹ riẹle umha-sueso.

12 Irari khi eri ungmehi oyi Eshinegba o mhọli agbọ, ọọ gbe akanya. Ọ mu doşẹ itakobi ozalo eva kpa, ni ọọ gbese lo ọgbọ udu, o khueghie ọli-a, ni ọọ guanọ emini e la usamhi ali ayemhẹ, o gbo li gbese lo ikpésẹ ali ikhòrò na elemhi igua. O dobẹ ẹ khueghie ingeli ali isamhi na ekelemhi udu-a. 13 Emhikhoghuo ọa la emini a ma nya ni o sheli shi ọli ọ. Eri emhikpa e na khueghie-a shi ukpelo e oyi Eshinegba, ikhi ọni awa ya ri abọ khaşẹ abi awa li gbe.

Ijesu ọ khi Ọga Ọkpodalo-ugamhi Oniemhi oyawa

14 Irarigho, a zẹ ni awa lolo mu irudunga ni awa mhọli mhue, abi o ro da khia khi awa mhọli Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni ọ Funẹ ni ọ she je odalo oyi Eshinegba. Lọli ọ khi ijesu Omi Eshinegba. 15 Ọa khi Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni ọa ya lelemhi awa shi emini awa do-a riẹle. Ama ọni a she mu fe abi awa, odekhode ọ khi, ama ọa tigbe lamhẹ. 16 A zẹ ni awa ri igbedu ti deba Eshinegba ni ọ mhọli isomhelemhi. Agho awa te ya mie ilelemhi ali isomhelemhi ni o ya kpaghiẹ awa obọ eghẹghẹ ni awa ro ọ nono ikpaghiobọ.

5

1 Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ni a da rote elemhi egbọ zẹ kpa, eri a zẹ ọli ni ọ ke migha na wẹ ingme ugamhi eyi Eshinegba. Ni ọ ke riẹle irona ali iluasobo na wẹ shi olamhẹ eyewe. 2 Ofie ọ roọ deba eni ẹa leşẹ emini aa li, ni ẹẹ da ode, itobọ khi loli ọ li mhọli ode ni ọa te li gba pfo. 3 Onana o zẹ khi egbọli ọ kpẹ luasobo a na shi olamhẹ eyoli, neni ọ luasẹ na egbọ nya shi olamhẹ oyewe.* 4 Ogbokhoghuo, ọa ya rue oni okhale ona ni a ro lu ọgbọ shi Ọga oyi ekpodalo ugamhi. Eshinegba lolighuo tşẹ ọọ lu ọgbọ, ọ roli khi Ọga

oyi ekpodalo ugamhi, ezeze abi a li lu Eroni.†

5 Igho iKirisiti ọa li mie oni okhale ro lu egbọli Ọga oyi ekpodalo ugamhi. Ama Eshinegba ọọ li, “Omimhẹ u khi,

Amo mhi te khi Ite.”‡

6 Ọ gbo ngme ọli shi ashese, “Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba u khi agbọagbọ,

ezeze onabi iMekizedeki.”§

7 Abi ijesu ọ ro la agbọ, atsese ali iku-amẹ-evie alo ijesu ọ roọ so iromhi lema Eshinegba, oni ọ kha tsumhi ọli obọ eghuli. Itobọ khi eri ọ ri egbọli tiemhile, ri egbọli na Eshinegba pfo, loli ọ ro suọ iromhi eyoli.* 8 Abi o riẹ khia khi Omi Eshinegba ọ khi, osoli ni ọ me, o roli wena issueso na Eshinegba. 9 Abi a ro roli gba pfo se, obọ oyoli eni e suọ esọ nali e ke rote mhọli imiepfuese na agbọagbọ. 10 Eshinegba ọ zẹ ọli Ọga oyi ekpodalo ugamhi, onabi iMekizedeki.

Ogbọ khi pfi irudunga ona shi eke

11 Emhi ebubu e la ọ ni awa ya ngme shi eni ingme enana, ama o ma a munu ni a ro zolo we-a lo ẹ esọ, itobọ khi aa mhọli oghuemhẹ ni a ro suọ. 12 Abi o riẹ khia khi a she ramhi eni ẹẹ esese egbọese, ni a ro kie khi eni a sese owena eni odode eyi ingme Eshinegba egho, enyeli o ti ẹ egbe a te eminale ni o toto ne. 13 Onini ọ da kiele ẹ nye enyeli ne, eri ọ li abi omọ ni ọa lolo mhọli ileşẹ shi oseşẹ igue-ngeli.† 14 Ama eminale ni e toto, eni e womhẹ eloe ẹẹ le. Ikhi eni e ri itobọ eni eminale ni e toto ni ẹẹ le eghẹghẹ kpa leşẹ ikhioda shi emini o migha shi onete ali onobe.

6

1 Irarigho, a zẹ ni awa je odalo shi oseşẹ ni e womhelo e ni awa pfi oseşẹ ni a ro gba ingme eyi iKirisiti eke le. Awa khi ke gbo tiemhi eke je oseşẹ ena imupfi rote ikanya ebe lasese, ali oseşẹ ena irudunga Eshinegba, 2 ali

* 5:3 Li zẹ iLev 9.7 † 5:4 Li zẹ Okiali 28.1 ‡ 5:5 Li zẹ Iwolo 2.7 § 5:6 Li zẹ Iwolo 110.4 * 5:7 Li zẹ iMat 26.36-46; iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46 † 5:13 Li zẹ 1 iKori 3.2

osese ibatizi, ali irobo-nga ogbo egbe, ali irote eghuli guale oyi eni e ghua, ali osese oyi iguezo ni ogbo la je obini o ya la agboagbo. ³ O kha ghole Eshinegba awa ya je odalo elemhi owena.

⁴⁻⁶ Egbō ni e she kpe me akpá, ni e she kpe mie isomhopfa oyi iloghie ghue, ni e kpe mie Ayemhe-no-pfuase, ni e she lese onete ni o la ungmehi oyi Eshinegba ali ekpabo oyi agbo ni o o bhale, ni e tigbe tsua irudunga oyewe pfa, o ke ze e riele ni a dobe nyene we gbolo bhale imiesuo, aborokhia khi eri e she gbolo ta Omi Eshinegba ma apfida utonuzi-eva, ri omama mu oli gboo.

⁷ Eri awa egbo awa li abi eke. Ini ame o rue shi eke ni emhi ekomhi e ro ze na oghiale, ikhivose oyi Eshinegba o khi. ⁸ Ama ini o ze igba ali ebuli-a, ogbo o mholi emini a roli ya riele, o ya la okhena ipfiunu-a oyi Eshinegba ali khi a ya ri erali tose oli-a.*

⁹ Emole mhe, ini anye rie lina a ngme i, anye lese khi o khi e e o nu ngme, anye lese gboo khi emini e ti egbegbo a riele, enabi egbo ee riele ini a mie we e pfuese. ¹⁰ Eshinegba o ya gbe ogbo azeba. O ya yele ikanya ni u gbe-a ali inono ni u rokhase khi u nono oli abi u li ri ikpaghiobo na egbo eyoli ni u kiele e kpaghie we. ¹¹ Anye e nono ni ogbogbo o mu omuegbe ni o mholi mhue ya ramhi ukpese, ni o rokhase abi irudushi oyoli o toto ramhi. ¹² Anye ea nono ni a mele ewaza-a, ama ni a ke khonya eni e rote irudunga ali irobomudu mie ishobo oyi Eshinegba.

Ekha oyi Eshinegba o ya fiakua

¹³ Abi Eshinegba o ro tse ekha na Aburaamu, Eshinegba o romhi egboli aborokhia khi ogboese o ke gbo fu dose oli ni o ke ya romhi. ¹⁴ O o li, "Mhi mema ya khi vose ne, mhi ya re mholi eniye ali imi-imi ni e bu."† ¹⁵ Aburaamu o ri abo mu udu, irarigho o me emini Eshinegba o ro

tsekha nali mie. ¹⁶ Ini ogbo o tse ekha, ogboese ni o fu dose oli o romhi ni o mu oni ekha migha, eghenge akhokhomhe o ke la o, oni ekha o migha. ¹⁷ Eri Eshinegba o romhi isheli ro roli khase eni o tse ekha na gboo, khi emini roli ro tse ekha khi roli ya riele oli, khi o ya fiakua. ¹⁸ Irarigho, Eshinegba o ro ri emhi eva ena shi eke; ekha ali isheli ni o romhi. Eni emhi eva ena ea ze mupfi irari khi Eshinegba o tigbe ya lo egboli ghue. Irarigho awa ni awa she na deba li shi akhukhu, awa ya mholi iregbada abi awa li mu irudushi oyoli ni o la odalo mhue. ¹⁹ Eri oni irudushi ona o li abi azu ni o toto ni o migha gbaa, ni ayemhe oyawa o mhue. Onana o ri awa dobe dose ode ugbakpi ni a ro pfa ode ni o lo ashini o pfuase ne nya-a.‡ ²⁰ IJesu o she ralo itobo oyawa, o mele Oga oyi ekpodalo ugamhi na agboagbo-a, onabi iMekizedeki.§

7

iMekizedeki okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba

¹ Oni iMekizedeki ona, oghie oyi eoli iSalemu o khi, o gbo khi okpodalo-ugamhi onayi Eshinegba ni o Yagha ne nya. Abi Aburaamu o ro rote okholi ni o la gbe ighie okholi jele, iMekizedeki o ya ee oli ode, o so iromhi khivose na Aburaamu. ² Igho Aburaamu o rote itsua ni o rote okholi ti nya ze aze-oghue-igbe na li. Emini a ri iMekizedeki ngme khi, "Oghie Igue-ngeli," emini a ri oghie iSalemu ngme khi, "Oghie opfomhe."* ³ Oa mhue ita wekhi inyo, wekhi eri o mholi unuekpe ni o te lasese, wekhi eri a mhue ashini a keke abi a li bia li ali abi o li ghu-a shi. Abi Omi Eshinegba, Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba na agboagbo o khi.

⁴ Waá me ashini o fu ramhi. Egbegi Aburaamu oni o gba ushishi egbo iZireni eke le, o ze aze-oghue-igbe epfue ni o tsua rote okholi ni o ye na li. ⁵ Eri ushi o Imi

* 6:8 Li ze Igbae 3.17-18 † 6:14 Li ze Igbae 22.16-17 ‡ 6:19 Li ze iLev 16.2 § 6:20 Li ze Iwolo 110.4 * 7:2 Li ze Igbae 14.17-20

iLiva ni e khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba e ke mieno ẹgbọ iZireni ni e khi inyoghuo wẹ, aze-oghuo-igbe, aboriekhia khi imi-imi Aburaamu e ga khi.† 6 IMekizedeki ọa khi omi iLiva, ama ọ mie Aburaamu aze-oghuo-igbe, sọ iromhi khivose na li, ikhi omose ni ọ mie ekha ni Ẹshinẹgba ọ shi na li. 7 Akhokhomhe ọa la ọ khi ogbọ oni kpeda, ọọ sọ iromhi ikhivose na oni ọ kpoke. 8 Eralo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni ee mie aze-oghuo-igbe, ẹgbọ ni ẹẹ ghu-a e khi. Ama iMekizedeki ona ọ fu dose wẹ nya itobọ khi a gueye awa khi agbọagbọ ọ laọ le. 9 Ogbọ dobe ẹ lie khi imi imi iLiva ni ẹẹ mie aze-oghuo-igbe, e she li ze oni aze-oghuo-igbe ona rote obọ oyi iti-iti itawẹ Aburaamu. 10 Itobọ khi ẹghẹghẹ ni iMekizedeki ọ rọ me Aburaamu, iLiva ọ kie la elemhi oyi Aburaamu. Ogbọ a bia li ne.

Abi iJesu ali iMekizedeki e li kho ege

11 Irari khi ini akanya eghiele ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba, ni Ushi oyi iMosisi o rọ migha, ni imi imi iLiva ee gbe, o dobe ri ogbokhoghuo gba pfo lo, aa kha ke gbo ri okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba olese lasese, oni ọ li abi iMekizedeki, ni ọa khi unuekpe oyi iLiva wẹkhi oyi Eroni. 12 Irari khi ini a mu eghiele ona ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba pfi, a mema li ya mu ushi pfi. 13 Onomhue oyawa ni a ngme ingme oyoli ena, edeli olese ọ te lasese. Ogbokhoghuo ọa rote oni edeli oyoli gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ukhomhi atete ghue. 14 Awa ga lese gboo khi Onomhue, edeli iJuda ọ te lasese. IMosisi ọa teva oni edeli abi ọ rọ ọ ngme ungmehi oyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba.

15 Ibhale ni okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba olese ni ọ li abi iMekizedeki ọ bhale, o rokhasẹ gboo khi ushi oyi Ẹshinẹgba o she mu pfi. 16 Ọa khi itobọ khi ọ rote edeli oyi iLiva lasese abi ushi ọọ a ke li, loji a rọ ze ọli okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba, ama itobọ khi

loji ọ mhọli ekpabọ ni ọ rọ ọ la agbọ agbọagbọ. 17 Itobọ khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi,

“Okpodalo-ugamhi
oyi Ẹshinẹgba
ele na agbọagbọ u khi,
onabi iMekizedeki.”‡

18 Eri a ri obọ gbe ushi oni elele nye, itobọ khi ọa mhọli ekpabọ wẹkhi eri o gbe akanya. 19 Irari khi Ushi oyi iMosisi ọa dobe ri emhikhoghuo gba pfo. Memena irudushi oni o ti ne a ke rọ na awa, ni o ri awa dobe ti bhale mama Ẹshinẹgba.

20 Ẹshinẹgba ọ gbo romhi ishe ma ọ khi iKirisiti khi okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ọ ya khi agbọagbọ. Ọa romhi isheli abi a rọ ri ẹgbese ya le oghie ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba. 21 IJesu tse a romhi isheli rọ le eghie abi Ẹshinẹgba ọ rẹ.

“Mhemhe Onomhue
mhi she shi-emuẹ, khi
‘Okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba
u ya khi agbọagbọ.

Mhi aa ya da ọ ghue.’”§

22 Itobọ oni emue ni Ẹshinẹgba ọ shi, iJesu ọ rọ khili oni iregbenga ni ọ ri awa mhọli ishobọ onogbọ ni o tine.

23 Ikhioda olese ni o gbo la akaghọ khi, ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ebubu elese e la ọ ẹghẹghẹ ishobọ onodiọ. Ẹghẹghẹ aghọ ini okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ọ ghua, olese ọ to elolo ọli. 24 Ama eri iJesu ọ la ọ agbọ le agbọagbọ, akanya okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba oyoli, eri o migha agbọagbọ ni ọa ze ẹ kpe na ogbese. 25 Irarighọ, ọ dobe ya tsumhi eni e ri eva oyoli bhale deba Ẹshinẹgba zeghele. Itobọ khi eri ọ la ọ agbọagbọ, ọọ lema na wẹ.

26 IJesu ọ khi oni Okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ni ọ kpeda, ni ọ ri emini awa nono na awa. Oni ọ pfuase ọ khi, ọa mhọli umhaguekia wẹkhi olamhe shi egbe. A she zolo li iteva ena olamhe lasese, a yase ọli nga yagha dose idane. 27 Ọa li abi Ega eyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba elese ni e kpe luase obọ oyi igbe-olamhe

† 7:5 Li ze iNoba 18.21 ‡ 7:17 Li ze Iwolo 110.4

§ 7:21 Li ze Iwolo 110.4

kua na egbewe ẹlẹkhele, neni e tigbe ẹ luase na egboese. Iluasobo oghuo iKirisiti o lese luase utoghuo kpele shi olamhe oyi egboese abi o ro ri egboli luasobo.* 28 Egbo eni mhuẹ ashini o kie kpọ wẹ le shi, Ushi oyi iMosisi oo zẹ shi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ama ishobo ni Eshinegba o ri isheli shi, ni o kpe ukhokho bhale khe Ushi oyi iMosisi, o ro zẹ Omi Eshinegba, ni a she ro khi oni o gba pfo agboagbo.

8

Oga oyi ekpodalo ugamhi ona Ishobo onogbo

1 Ozukhomhi emini anye ẹ ngme na. Awa mhọli Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni o shitọ ukiẹkie obita omhesẹ oyi Eshinegba ni o mhọli ekpabo nya na obini iloghie agboagbo,* 2 ni o o ga abi Oga oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba elemhi Okhọlo ni a ri ode ghi ni o khi egbegbi ighọlo ni o la iloghie, oni Onomhuẹ lẹlighuo o to, ni o a khi abọ eyi egbo a ro to li.

3 Eri a zẹ eni e kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba kpa ni e ri isomhopfa ali iluasobo ke luase. Lọli o zẹ khi Oni o kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba oyawa, o mema mhọli emini o li ro ya luase. 4 Agbo o kha la lo, o a kha fe khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, aborokhia khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e deba ushi oyi egbo iju e la agho egho.

5 Okhọlo ni a ri ide to ni e la ga, irokhokho ali aroro oyi emini e la iloghie e khi. Lọli o zẹ khi abi iMosisi o ro ya to oni igholo, khi Eshinegba o o li, "Zobe ni a bhale ya e khi abi a li re wẹ khasẹ ukhomhi ute, u li ya riele wẹ tee."† 6 Ama, memena, akanya okpodalo-ugamhi ni a ro na iJesu, o mu eloe dose oni a ro na ekpodalo-ugamhi enedio, ezeze abi ishobo ni o migha shi ro gbe akanya o li mu eloe dose onodio, itobo khi o migha nga ironga eni e ti ne.

7 Ini ishobo oni odode o a mhọli ashini o kpọli le shi lo, ogbo o a kha ke mhọli emini a ri ishobo olese e riele.

8 Ama Eshinegba o me ashini egbo eyoli e a kie te gba pfo, loli o re.

"Oni ogbele o o bhale,
ni mhi ro ya shobo onogbo
na egbo iZireni
ali egbo iJuda.

9 O a ya li abi ishobo
ni mhi nu iti-itita wẹ shi,
ogbele ni mhi mu wẹ oobo
rote eke ijipiti ya fie.

E a ri igesikia deba
oni ishobo ni mhi nu wẹ shi,
itobo igho mhi ro
rue wẹ eloe egbe-a.

10 Onomhuẹ o o,
ogbele ni o o bhale,

Ishobo ni mhi ya shi
na egbo eyi iZireni na,

Mhi ya ri ishi eyemhe
shi wẹ isamhi,
mhi keke oli shi wẹ udu.

Mhi ya khi Eshinegba oyewe,
wewe e khi egbo eyemhe.

11 Ongewe o a ke ke sese
onuzava oyoli, wexhi eri

o ya lie inyoghuo oli,
'Lese Eshinegba.'

Itobo khi wewe nya
e ya lese mhe,
rote oni o kpoke nya
ya je oni o fune nya.

12 Mhi ya ri olamhe topfa wẹ,
mhi aa ke gbo ya sato
ipfido oyewe."‡

13 Abi o ro da lu ishobo onana,
"Onogbo" egho, o she ri oni odode
mele onodio-a. Emini o da mele
onodio-a ni o she e womhe, o kele ya
kele-a.

9

Ugamhi na iloghie ali eke agbo

1 Ishobo onodode o mhọli ishi ni a ro o ga ugamhi, o gbo mhọli igholo ni a ri ide ghi shi eke agbo. 2 A to okhọlo ni a ri ide ghi gasẹ shi elemhi oni igholo. Elemhi owa eva e la o oni

* 7:27 Li zẹ iLev 9.7 * 8:1 Li zẹ iwolo 110.1 † 8:5 Li zẹ Okiali 25.40 ‡ 8:12 Li zẹ ijere 31.31-34

okholo. Elemhi owa ni a kpe ramhi aa lui, Asha no Pfuase. Akaghọ a ri emini a ri ákpá ru ẹ nga shi, ali itebu ni a ri ibulẹdi ni o pfuase ẹ nga.*
³ Elemhi owa onuzi-eva ni o kpe oobo na ode ugbakpi ni a rọ pfa ode-a, a lui Ashini o Pfuase ne nya.† ⁴ Aghọ adido igolu ni a la tose ituale afu ẹera ni ẹ ẹ pfi o la. Akpati ishobọ ni a ri igolu ku o li la Ashini o Pfuase ne nya. Oni akpati ona, omi utasa igolu o la ọ ni a ri ibulẹdi imana a shi.‡ Aghọ a li ri orọkpọ oyi Erọni ni o zẹ ukhuli shi, ali ipẹpẹmhi eche eva ni a keke ishi shi.§*
⁵ Ikpada na oni akpati ona, a ma emhi eva ni e li abi igeni ni e zẹ ipfua shi, ni e sọ alo ghue ufumhi oyi Eshinegba. E naghie ipfua eyewe-a guese ashini a la ri olamhe ẹ topfa. Ama ọa khi memena awa ya me eghẹghẹ rọ ke tọnọ eni emhi ena nya ramhi udi we pfo.†

⁶ A kha da she lina ri emhi ogbọgbọ nya shi ashini a rọli ẹ shi se, loli eni ẹ ẹ ralo ugamhi e rọ ọ lo elemhi owa onodode ya gbe akanya ododa eyewe ogbele kpa.‡ ⁷ Ama Oga oyi ekpodalo ugamhi lolighuo tse ọ dobe ẹ lo elemhi Owa Ni o pfuase ne nya ni o la ọ. Utoghuo elemhi ukpe ọ lese ẹ lo akaghọ. Olia eni ọ rọ luasobo na egboli ali egbese shi olamhe ni e lamhe elemhi umhalese, ọọ rue ẹ mhọli obọ lo akaghọ.§ ⁸ Eri Ayemhen-pfuase ọ ri onana guele khi, ogbọ ọa khueghie ode ni o lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya-a, na ogbokhoghuo ne, ini okholo onodode o kie migha.
⁹ Eri emhi enana e khi irọkhọkhọ na awa eghẹghẹ ana. Emini onana o ngme khi irọna ali iluasobo eyi elamhako ni a luase ukpe khi ukpe khi, ẹa dobe khuese eni e bhale ya ga Eshinegba udu-a pfuase, rewe gba pfo. ¹⁰ Ingme eminale, ali onyo ali

ikpegbe-a enana e migha shi, ni e khi ushi na elee. Eri ushi onana o gbe akanya ramhi eghẹghẹ ni Eshinegba ọ rọ ri ushi onogbo shi eke.

Olia eyi ifesu

¹¹ Ama iKirisiti ọ she bhale abi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni ọ khi oyi eminete ni e she bhale. O she lo elemhi Okholo ni a ri ode ghi ni o fune ogho ni o gba pfo, ni o la iloghie, ni ogbo ọa ri abo to wekhi eri o la eke agbo. ¹² Abi iKirisiti ọ rote elemhi oni okholo lo oni elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ọa rue olia eyi elamhi ali ena ya luase obo, ama olia eyi lolighuo ọ rue utoghuo kpele rọ mie ipfasheke na agboagbo na awa. ¹³ Eri olia eyi elamhi ali ena, ali emue eyi ozele ẹna ni a tose-a, ni aa miatse ku egbo ni ẹa pfuase, o rewe khi eni e pfuase idiegbe.* ¹⁴ Se ọlia eyi iKirisiti ẹa ke lie li dobe khuese udu oyawa-a pfuase, rote ikanya ni ẹ ẹ pfi eghuli. Ikhi oni ọ rote ekpabo Ayemhe oyi Eshinegba ri egboli na Eshinegba abi iluasobo ni o gba pfo itobo olamhe eyawa-a, ni awa dobe ke ga Eshinegba ni ọ la ọ agboagbo. ¹⁵ Itobo ona iKirisiti ọ rọ migha iteva Eshinegba ali egbo ri ishobọ onogbo ona gbe eke, eghẹghẹ agho ni eni Eshinegba ọ lu, e li mie ugu na agboagbo ni Eshinegba ọ rọ nga. Onana o ya ze li, itobo khi ọ ghu eghuli ni ọ rọ gbe olamhe ni egbo e lamhe eghẹghẹ ishobọ onodode kua. ¹⁶ Ini ogbo ọ keke shi eke abi a li ya kemhi ugu oyoli se, ni ọ rọ ghua, a mema ya me oli me gbo khi ọ she ghu-a neni ogbokhoghuo ọ ya me emhikhoghuo le ugu. ¹⁷ Irari khi emhi afue oni ebe ni a keke abi a li ri ugu ya kia o ya khi, ini oni ọ keke oli ọ da kie la agbo ne. Ama ini ọ ghu-a se, a rọ tigbe ri oli ẹ gbe akanya. ¹⁸ Ona o ze khi ishobọ onodode ọa kha ze rọ gbe akanya ini olia ọa ma ọ lo.

* **9:2** Li ze Okiali 26.1-30; 25.31-40,23-30 † **9:3** Li ze Okiali 26.31-33 ‡ **9:4** Imana khi eminale ni Eshinegba ọ rote idane ruese kule abi amẹ na eniye iZireni abi e rọ rote ijipiti vu je eke ishobọ, ni a lu iKena § **9:4** Eri orokpo onayi Erọni ni a ngme ena ni o she khakha o kie ze ukhui onogbo. * **9:4** Li ze Okiali 30.1-6; 25.10-16; 16.33; iNọba 17.8-10; Okiali 25.16; iDeut 10.3-5 † **9:5** Li ze Okiali 25.18-22 ‡ **9:6** Li ze iNọba 18.2-6 § **9:7** Li ze iLev 16.2-34 * **9:13** Li ze iLev 16.15-16; iNọba 19.9,17-19

19 Abi iMosisi ọ rọ zẹ ishi eyi Ẹshinẹgba ye eni ẹgbọ se, ọ rue ọlia eyi ena ali elamhi, ọ ku amẹ shi ọ. Ọ rue uguabo ọọra ni a khili oolu opfopfo shi, ọ rọli miatse eni ọlia shi oni emini a keke ishi nya shi, ọ gbo li miatse ku ẹgbọ nya. 20 Ọọ wẹ, “Ọlia eyi oni ishobọ na, ni Ẹshinẹgba ọọ awa rọ ghue.”† 21 Ighọ ọ gbo li miatse eni ọlia shi oni owa ugamhi ali emhi nya ni a rọ la ọ riẹle ugamhi.‡ 22 Abi o li, khi, eri ushi ọọ a ri ọlia ri emhi nya khi eni e pfuase, ali khi ini aa li ri ọlia luase, irolamhetopfa ọa la ọ.§

23 Owa Oyi Ẹshinẹgba na eke agbo ni a lina ri ọlia rọ khi oni o pfuase, irokhokho oyi owa ugamhi na obini iloghie o khi. Ama emini e la obini iloghie, iluasobo oni o tine a mema rọ ya rewe shi ipfuase. 24 iKirisiti ọa lo elemhi okhoro ni a ri ode ghi ni ẹgbọ e ri abọ ma ni o khi irokhokho eyi egbegbewe. Ama iloghie ọ ri ochoghọ ya lo, ni ọ la migha odalo oyi Ẹshinẹgba na awa memena. 25 Wẹkhi eri iKirisiti ọ lo iloghie ya ri egboli luasobo iti-ingmingme, abi Ọga oyi ekpodalo ugamhi ọ lie tsua ọlia eni ẹa khi eyọli ẹ lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ukpe-khi-ukpe ya luase. 26 Ighọ ó kha khi lọ, eri iKirisiti ọ kha me osue iti-ingmingme abi a te ma agbo. Ama ọa khi ighọ. Eri ọ bhale utoghuo tse abi oni ẹghẹghẹ o rọ gba, ni ọ rọ ri egboli luasobo rọ rue olamhe ode-a. 27 Ẹzeze abi ọgbọ ọ lie ghu-a utoghuo tse, ọ kha da ghua se, ọ bhale shi iguezọ. 28 Ighọ a li ri iKirisiti luasobo utoghuo kpele ni a rọ shishi olamhe oyi ebubu ẹgbọ-a. Ọ ya gbo bhale utonuzi-eva. Ọa khi ni ọ rọ gbo tsua olamhe, ama ni ọ rọ tsumhi eni e migha a kẹ ọli.*

10

Iluasobo utoghuo kpele oyi iKirisiti

1 Ugamhi onodiọ ni a ga ẹghẹghẹ Ushi oyi iMosisi, aroro oyi eminete

ni ẹ bhale e khi. Ẹa khi wewe e khi egbegbewe we. Eni iluasobo ni a kpe luase ẹghẹghẹ aghọ ukpe kpa, ẹa tigbe dobe ri ipfuase ni o gba pfo na eni bhale odalo oyi Ẹshinẹgba ya ga ugamhi. 2 Ini eni iluasobo ee dobe ri eni ẹgbọ pfuase lo, a kha yemhe eni iluasobo a? Irari khi e kha ri eni e bhale ya ga pfuase utoghuo kpele, ni udu oyewe ọa ke mholi umhaguẹkia. 3 Ama eri eni iluasobo e yele ẹgbọ olamhe eyewe le ukpe khi ukpe. 4 Irari khi ọlia eyi ena ali elamhi ẹa dobe rue olamhe ode-a.

5 Irarighọ, abi iKirisiti ọ rọ ya bhale agbo, ọọ Ẹshinẹgba,

“Iluasobo ali isomhopfa ẹa ghọle ẹ.

Ama u she ri idiegbe na mhe, ni mhi ri ungmehi oye gbe akanya.

6 Iluasobo eni a tose ali iluasobo igbe-olamhe kua ẹa tigbe ti ẹ ẹloe.

7 Ighọ mhi re,

‘Ghe mhe ana,

Eri mhi bhale ya riẹle

oghuemhe oye, Ẹshinẹgba.’**

8 Ọ te eke ya ngme, ọọ, “Iluasobo ali isomhopfa ẹa ghọle ẹ, wẹkhi iluasobo eni a tose ali iluasobo igbe-olamhe kua e ghọle ẹ, wẹkhi eri e ti ẹ ẹloe.” Ama khi a lese khi eri ushi ọọ a mema lighọ ke riẹle we. 9 Ighọ ọ ke re, “Ghe mhe ana Ẹshinẹgba, eri mhi bhale ya riẹle oghuemhe oye.” Eri ọ ri obọ ri iluasobo eni ẹlele shi eke, ọ ri iluasobo oyi iKirisiti to ẹloli we. 10 Itobọ khi iJesu iKirisiti ọ riẹle oghuemhe oyi Ẹshinẹgba, lẹli o ze ni a rọ ri iluasobo ni ọ ri idiegbe oyọli luase utoghuo kpele khuese awa nya olamhe-a pfuase.

11 Ẹlekele, ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba nya e rọ gbe ikanya ugamhi eyewe, eri e riẹle eni iluasobo gbo riẹle iti ingmi-ingme, ama ẹa tigbe dobe rue olamhe ode-a.† 12 Ama abi iKirisiti, ọni ọkpodalo-ugamhi oyi

† 9:20 Li ze Okiali 24.6-8

‡ 9:21 Li ze iLev 8.15

§ 9:22 Li ze iLev 17.11

* 9:28 Li ze Aza 53.12

* 10:7 Li ze Iwolo 40.6-8

† 10:11 Li ze Okiali 29.38

ḘshinḘgba ona, o ro luasobo utoghuo kpele oyi igbe-olamhe-kua ni o khi oyi ona agboagbokpa, ni o ro shito obita oyi Eghiele oyi ḘshinḘgba. ¹³ Agho o ke shito migha a khe eghēghē ni ḘshinḘgba o ro ya ri ebe oli mele akphawe-nga eyoli-a.† ¹⁴ Irari iluasobo utoghuo kpele ni o luase o ro ri egbo eni o rote olamhe pfuase khi eni e pfuase agboagbo.

¹⁵ Ayemhe-no-pfuase o gbo pfi otsele shi ona ye awa. Oni odode, oo,

¹⁶ “Ishobo ona mhi ya nu we shi.

Onomhue o ngme ghō khi,

oni eghēghē ogho o kha ramhi,

mhi ya ri ishi eyemhe shi we udu,

mhi keke oli shi we ayemhe.”§

¹⁷ O ke gbo ro ma o khi, “Mhi aa ke ya sato olamhe ali ikanya ebe eyewe.”*

¹⁸ Irarigho, a kha she da ri ena topfa se, ogbo o ke gbo mhōli emini a ri iluasobo irue-olamhe ode-a ya rieḘ.

A ze ni awa ti bhale deba ḘshinḘgba

¹⁹ Irarigho, inyoghuo-mhe, aborokhia oḘlia eyi iJesu e ri igbedu na awa ro lo Ashini o Pfuase ne nya egho, ²⁰ ikhi ode onogbo ni o mhōli agbo, ni o ri awa te ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a a dose. ²¹ Abi o ro gbo li khia khi awa mhōli okpodalo-ugamhi oyi ḘshinḘgba oniemi ni oo mheshe shi Owa ugamhi oyi ḘshinḘgba na iloghie egho, ²² awa ri udu igesikia ali irudunga ni o migha gboo ti bhale deba ḘshinḘgba. Awa gbo mhōli udu ni a ri imiatse oḘlia eyi iKirisiti ro khi ipfuase ni ea ke mhōli umhaguekia, ali awa mhōli idiegbe ni a ri amē khuḘse-a pfuase.† ²³ Awa mu irudushi ni awa guele khi awa mhōli mhue gagaga, irari khi ḘshinḘgba ni o shobo na awa, oni a ri egbe e nga o khi. ²⁴ Awa ke sa abi awa li ya ke ri udu shi egbe o, ni awa ke rieḘ inono ali awa gbe ikanya enete. ²⁵ Awa khi ti egbe ilona oyi egbawa je ukhokho, abi egbo eghuo eḘ li, ama, awa totobo ke ri udu shi egbe o, aborokhia khi u

mē khi OgbeḘ oyi Onomhue o shi ti e bhale.

²⁶ Irari khi iluasobo olese o ke gbo laḘ ni o ya rue olamhe ode-a, ini awa mema famhi e lamhe, ikpukhokho khi a she kpe gue oni igesikia ye awa ne. ²⁷ Emini egbo eghogho e ke ya shito ke khe khi iguezo ni o ri ulishi e mu ali erali na biobiobio, ni o ya pfuse eni ea ya suo esḘ na ḘshinḘgba-a.† ²⁸ Onini o da gbe Ushi oyi iMosisia, ni a ro da ri oli gue ezḘ, ni o ro da lue ne, ni a ro mē otsele egbo aava okekhi aase, eri a gbe oli-a, ni o mhōli ilelemhi.§ ²⁹ Se u sa khi a kha li nase eni e ri awe wu Omi ḘshinḘgba eke-a, ni e ri ukpeloe gbe oḘlia ni ḘshinḘgba o ro rieḘ ishobo, ikhi oḘlia ni o khuḘse we olamhe-a pfuase, ali eni o khia khi eri e ze emuebe na Ayemhe Okhale?*

³⁰ Irari khi awa lese oni oo, “Mhemhe mhi ya nase eni e lina ngeli, Mhi ya fali oru,” ali oni o gbolo e, “Onomhue o ya ri egbo eyoli gue ezḘ.”† ³¹ Irari khi emhi okhena o khi ni ogbo o ro ya pfi obo lo ingme oyi ḘshinḘgba ni o la o.

³² A ke sato eghēghē ni a ro lese mie oni akpa, ni a ro migha mu imiesuo oye e mhue, aboriekhia khi aa na e ukpokpomhi osoli shi o. ³³ Isheghuo, eri egbo e ga la igbaa a pfi itsue manya e, a mu okhōli vule shi e o. Isheghuo, a kugbe egbo elese ni a ligho mu okhōli vule shi o. ³⁴ Elemhi eni e la ogba ighumha ee ala e. Abi a ro ri itoto mie e itsua, aa khako, a ri oghelē rue we obo-a na we, itobo khi a lese khi a mhōli itsua eni e tine ni e ya la o agboagbo.

³⁵ A khi tsua igbedu oyeḘ pfa, irari khi o ma mhōli eleli oniemi. ³⁶ A mhōli iregbemie, ni a bhale ya e khi ini a doḘe rieḘ oghuemhe oyi ḘshinḘgba se, ni a mie emini o ro nga na e. ³⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi,

“Ini o rie tēse ukukuḘ,

Oni o ya bhale o ya bhale,

† 10:13 Li ze Iwolo 110.1 § 10:16 Li ze iJere 31.33 * 10:17 Li ze iJere 31.34 † 10:22 Li ze iLev 8.30; Ezik 36.25 † 10:27 Li ze Aza 26.11 § 10:28 Li ze iDeut 17.6; 19.15 * 10:29 Li ze Okiali 24.8 † 10:30 Li ze iDeut 32.35,36

ọa ya tẹṣẹ.

- ³⁸ Ama eni Ẹshinẹgba ọ pfa na, irudunga e rọ ya ke la agbọ, ama ini ọngẹwẹ ọ nyenẹ egbe ukhokho, elemhi ẹa ya timhẹ deba li.”†
- ³⁹ Awa aa li abi eni ẹẹ nyenẹ egbe ukhokho ni e ya pfua, ama eni e miesuọ ni a mie pfuese awa khi.

11

Irudunga

¹ Mena, irudunga khi, ini ọgbọ ọa mhọli akhokhómhẹ shi udu shi emini ọ ri udu shi eke ẹ khe, ali ni ọgbọ rọ mhọli ọli shi udu guẹguẹguẹ khi emini aa mẹ ne khi e la aghọ. ² Irudunga ona, o ri ẹgbọ enẹde le eva onete odalo oyi Ẹshinẹgba.

³ Awa lẹṣẹ khi irudunga ona, Ẹshinẹgba ọ rọ ri ungmehi oyọli ma emini awa mẹ ẹloe nya. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, a rọte emini aa ya mẹ ẹloe riẹlẹ emini a mẹ ẹloe.* ⁴ Irudunga, o ri Ebeli ri iluasobo ni e ti dọṣẹ eyi iKení na Ẹshinẹgba. Rọte irudunga oyọli, Ẹshinẹgba ọ rọ mie obọ shi ọ khi ọgbọ ni ọ mhọli angeli onete ọ khi, abi Ẹshinẹgba ọ rọ ngme onete irọna eyọli. Irudunga ona o ri Ebeli kiele ngme, abi ọ rọ ririẹ ghua.†

⁵ Irudunga a rọ rue Enọki agbọ vu, ini ọ khi mẹ eghuli. Ọgbọ ọa ke mẹ ọli, irari khi eri Ẹshinẹgba ọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli vu, ọ mhọli ọtsẹlẹ khi ọgbọ ni ọ ri egbe mu Ẹshinẹgba ọ khi.† ⁶ Ọgbọkhoghuo ọa dọbẹ ya riẹlẹ emini e ri egbe ẹ mu Ẹshinẹgba, ini ọa mhọli irudunga. Irari khi neni ọgbọ ọ ya bhale deba Ẹshinẹgba, ọ mema mhọli irudunga khi ọ la aghọ, khi lọli ọ somhi eni e kuegbe-a nono ọli opfa.

⁷ Irudunga o ri iNoa, abi ọ rọ suọ agua ni Ẹshinẹgba ọ tse ye ọli shi emini aa mẹ ne, rọli ri ikuegbe-a ali ulishi oyi Ẹshinẹgba, khali ọkọ-ọkẹ oniẹmhi

ni o pfuese apfẹ ọli. Irudunga oyọli o ri umha miesuọ oyi eni ẹgbọ na agbọ khasẹ gboo, ni ọ rọ mie ikhivọṣẹ itobọ khi irudunga oyọli o ti Ẹshinẹgba ẹloe. § ⁸ Irudunga o ri Aburaamu vule abi Ẹshinẹgba ọ rọ lu ọli ọ vule ke je ashini lọli shobọ khi lọli rọ ya na li le ugu. O rọte eke oyọli vu, abi otseku khia khi ọa lẹṣẹ obini ọọ je.* ⁹ Irudunga o rọli ngeli eke ishobọ abi ọpfẹse. Ọọ la ifui okhọlo, ighọ li khi Aziki ali iGiekọpu, ni e ga le ugu oni ekha oghuo.† ¹⁰ Irari khi eri ọ ri ẹloe shi eke khe ẹoli oni o mhọli irọgbekẹ, ni Ẹshinẹgba ọ vi ali ni ọ gbo khi atsona oyọli. ¹¹ Irari irudunga a rọ ri Aburaamu dọbẹ khi ita eniyẹ abi ọ rọ ririẹ rọ she dọṣẹ oni eghẹghẹ ni ọ kha la dọbẹ bia ọmọ ali ni iSera ọ rọ khi aga. Irari khi ọ lẹṣẹ khi Ẹshinẹgba ni ọ shobọ nali khi ọna igesikia ọ khi lọ.† ¹² Rọte obọ oyi Aburaamu, ni ọ li abi ọni oyọli o she pfo se, a te mẹ imimi ni ẹa zẹ leli abi ikpẹtata na idane ali ekhasẹ na eṣẹ oke oniẹmhi. §

¹³ Agbọ irudunga ẹgbọ ena e kie la ramhi ni e rọ ghua. E kie miesuọ khi wẹwẹ e ya mie emini a rọ shobọ na wẹ. Eri e lẹṣẹ li rọte odonuẹ pfi alo o mẹ wẹ odalo, o ri egbe mu wẹ. E lama shi ọ khi ena ẹoli oboese ali epfẹse wẹwẹ e khi shi elemhi eke agbọ.* ¹⁴ Ini ẹgbọ e da lina ngme ne, eri o rọkhasẹ khi ẹoli oni e ya ke lu oyẹwẹ ẹẹ nono. ¹⁵ Ini eri ẹoli ni e rọte vu kha o la wẹ udu lọ, e kha mhọli eghẹghẹ rọ mu egbe pfi je obini e te vu. ¹⁶ Eri ẹoli ni o tinẹ o ri okiamhi i gbe wẹ, oni o khi ona iloghie. Irarighọ, ọa ri omama mu Ẹshinẹgba khi ee lu lue Ẹshinẹgba oyẹwẹ, irari khi ọ she mu egbe ẹoli shi eke khe wẹ. ¹⁷ Irudunga o ri Aburaamu ri Aziki luasobo, abi Ẹshinẹgba ọ rọ mu ọli fẹ bino. Lọli ni ọ she mie oni ekha, ọọ nono ni lọli ri omi ọli ọtuoghuo kpe luasobo,†

† 10:38 Li zẹ Abak 2.3-4 * 11:3 Li zẹ Igbae 1.1; Iwolo 33.6,9; iJọn 1.3 † 11:4 Li zẹ Igbae 4.3-10 † 11:5 Li zẹ Igbae 5.21-24 § 11:7 Li zẹ Igbae 6.13-22 * 11:8 Li zẹ Igbae 12.1-5 † 11:9 Li zẹ Igbae 35.27 † 11:11 Li zẹ Igbae 18.11-14; 21.2 § 11:12 Li zẹ Igbae 15.5; 22.17; 32.12 * 11:13 Li zẹ Igbae 23.4; 1 Okhẹ 29.15; Iwolo 39.12 † 11:17 Li zẹ Igbae 22.1-14 † 11:18 Li zẹ Igbae 21.12

18 aboriękhia khi Eshineęba o gueye ọli khi, "Rote Aziki u te ya mhọli imi imi e." † 19 Eri Aburaamu o sa li shi udu khi Eshineęba o dobe ya rote eghuli guise ogbo le. Eri o li abine khi eri oni Aziki o ghu-a egho, ni o ro li abine khi eri Aburaamu o rote eghuli gbo mie Aziki.

20 Irudunga o ri Aziki ku isemhe na iGiekopu ali iso shi emini a ya me odalo. §

21 Irudunga o ri iGiekopu abi o ro ya ghu-a so iromhi na imi iJosefu avava, o da abo na Eshineęba abi o li kie ri egbe da orokpo oyoli.*

22 Irudunga o ri iJosefu, abi o ro ya ghu-a ngme ingme abi eniye iZireni e li rote eke ijipiti ya vu shi eke. O guele shi eke abi a ya li igua eyelue. †

23 Irudunga o ri eni e bia iMosisi roli sheli ramhi iki ese abi a ro bia li se, irari khi o a khi omọ na tse, ulishi o a mu we ni e ro ri ukpeloe gbe omhese oyi oghie. †

24 Irudunga o ze khi abi iMosisi o ro fu vule se, khi o a lama a ke lu lue omi omi iFero onokpotso. § 25 O lama khi loli ya nu egbo eyi Eshineęba me osoli, ocho ni lue ro ya li agbo olamhe ukuku eghenge. 26 O bino oli khi, omama ni ogbo o ri itobo iKirisiti ee me o mu eloe dose epfue na ijipiti nya. Itobo khi eleli ni o la odalo o ri ukpeloe shi. 27 Irudunga o roli rote ijipiti vu, ni o khia khi ulishi elemhi ibibi oyi oghie o a mu oli. Itobo khi o li abine khi eri oo me Eshineęba ni aa ya me eloe, loli o a ro mu egbe pfi. 28 Irudunga o roli ri Ukpe iPasova na iri-olia to ogbhele ko, ni o re, eniye iZireni e miatse oia ku shi ogbhele, ini ageni eghuli o khi gbe emodiọ eyewe-a.*

29 Irudunga o ri egbo iZireni dobe da oke oniemi ni a lu Oke Ifulo, abine

khi eni e rote eke ifufu dose. Abi egbo ijipiti e ro li mu oli fe, khonya we, oni oke o to we lue. †

30 Irudunga o ri ugbe ni a khi gase iJeriko de ya gbe abi egbo iZireni e ro kia gase oli se ogbele ishilua. †

31 Irudunga a ro tsumhi iRe-abu ni o khi adegbe ni o a ro nu eni ea suo eso na Eshineęba pfua. Irari khi egbo iZireni ni a ghie e ka bena tokpe oni eke bino, o mie we shi owa. §

32 See mhi ke gbo ya ngme ma o? Mhi kie ke zono we? Eghenge o a la o na mhe ni mhi ro ya ngme ingme oyi iGidioni, iBaraki, iSamusi, iJefita, iDefidi, iSamueni ali emekeguele eyi Eshineęba.* 33 Irudunga e ro mu omhese eyi ighie le, e mhese na egbo abi Eshineęba oo li nono oli shi. E mie emini Eshineęba o tse ekha na we. E guese inu eyi idu, † 34 e pfuse erali ebe-a, e na pfue eghuli ogbhoro. O lose we, ama e toto-a, e khi idenomọ elemhi okhọli, e pfue ekhọli-okhue eyi eoli oboese-a. † 35 Irudunga, ikpotso e ro gbo mie egbo eyewe ni a rote eghuli guise le bhale agbo. §

Egbo elese e ri egbe mie ugbemhi obe, ea lama a wolo wewe abo-a, ama e ghu-a shi ugbemhi obe, itobo khi e ri udu shi irote-eghuli-guale bhale agbo ni o tine. 36 Eghuo o, a rewe li egia, a gbe we itali, a so eghuo igha ro shi ogba ighumha.* 37 A tono we eche, a ri iso kie we shi asha eva, a ri ogbhoro gbolo we-a. E ri eku e lamhi ali isumha ku egbe, e khi ena umha me, a nase we, a li we umumume. † 38 Egbo ni agbo ea lu emhi eni egbo ena e khi. E dudu kia kia ifui odagbe ifufu ali ikhomhi ite abi eni ea mhọli apfe, ee la elemhi irui ali ifui ese na elemhi eke.

§ 11:20 Li ze Igbae 27.27-29,39-40 * 11:21 Li ze Igbae 47.31; 48.1-20 † 11:22 Li ze Igbae 50.24-25; Okiali 13.19 † 11:23 Li ze Okiali 2.2; 1.22 § 11:24 Li ze Okiali 2.10-12 * 11:28 Li ze Okiali 12.21-30 † 11:29 Li ze Okiali 14.21-31 † 11:30 Li ze iJosh 6.12-21 § 11:31 Li ze iJosh 2.1-21; 6.22-25 * 11:32 Li ze Eguęzo 6.11-8.32; 4.6-5.31; 13.2-16.31; 11.1-12.7; 1 iSam 16.1-1 Ighie 2.11; 1 iSam 1.1-25.1 † 11:33 Li ze iDan 6.1-27 † 11:34 Li ze iDan 3.1-30 § 11:35 Li ze 1 Ighie 17.17-24; 2 Ighie 4.25-37 * 11:36 Li ze 1 Ighie 22.26-27; 2 Okhe 18.25-26; iJere 20.2; 37.15; 38.6 † 11:37 Li ze 2 Okhe 24.21

³⁹ Itobọ irudunga oyi enana a rọ kueghię wẹ, ama ọngẹwẹ ọa kie mie emini Ẹshinẹgba ọ shobo. ⁴⁰ Itobọ khi Ẹshinẹgba ọ she mhẹsẹ emini o tinẹ shi eke ẹ khẹ awa, ẹghẹghẹ aghọ e kha kugbe awa ọ, ọ ri awa ali wẹwẹ gba pfo.

12

¹ Aborọkhia khi ebubu ọtsele eyi ingme agbọ irudunga e she lina le gasẹ awa ena, awa tsua emini ẹẹ zu awa ode ku-a ali olamhẹ ni e kele ti awa je ukhokho. Awa zẹ ni awa ri iregbemie ke na oni unamhi ni a rọshi awa odalo. ² Awa ri ẹloe shi iJesu egbe ke bino ọli, ọni ọ khi igbaekele ali ọni ọ ri irudunga oyawa gba pfo. Ọni ọ ri itobọ oghele ọni a rọ shi eke ẹ khẹ ọli, ri egbe mie eghuli na apfida, ọ ri ukpẹloe gbe omama ni ọ la apfida ya mẹ. Mena, ọ she shito obita ukpẹkhomhi Eghiele oyi Ẹshinẹgba. ³ Pfi ukpẹloe ke bino loli ni ọ ri egbe mie ibiselemhi ni mẹ obọ oyi ẹgbọ olamhẹ, ini o khi lọsẹ ẹ ni o pfanọ ku ẹ alo.

⁴ Inu-olamhẹ khẹ abọ oyẹ, ọa kie rẹ ramhi oyi eghuli ne. ⁵ Eri a she yelememhi iyude ni Ẹshinẹgba ọ nu ẹ ngme-a, abi imi ọli eni emọse ali eni ikpotso? Ni ọ lẹ.

“Omi mhẹ, khi ri
 ẹloe gbe isheshe shi ode
 oyi Ọnọmhue,
 ali a khi zẹ ni
 egbe pfo ẹ-a
 ini ọ sheshe ẹ shi ode,

⁶ Irari khi eni Ọnọmhue
 ọ nono ingme oyẹwẹ
 ọọ sheshe shi ode,
 ọgbọkpa ni ọ lama
 khi omiọli lue khi
 ọọ na osoli.”*

⁷ Ri egbe mie ini a sheshe shi ode, eri Ẹshinẹgba ọọ riẹle ẹ abi imi ọli. Mhie ii, ọmọ ọnọghuo itali ọa ya sheshe shi ode? ⁸ Ini aa sheshe ẹ shi ode abi a lie sheshe ọmọ kpa shi ode, eri o

rọkhasẹ khi waa khi egbegbi omiọli ama ọmọ ni aa lẹsẹ ọni ọ bia li u khi.

⁹ Itawa ena agbọ ẹa ya sheshe awa shi ode, ni awa rọ kiele ẹ mu ekpe na wẹ? Elo o zẹ ni awa aa ke rọ lili ẹ zẹ ni ọni ọ khi Itawa elemhi ayemhẹ ọ li sheshe awa ni awa mhọli egbegbi agbọ? ¹⁰ Ukuku ẹghẹghẹ itawa ena agbọ ẹẹ sheshe awa shi ode abi ọ ti wẹ ẹloe shi, ama itobọ onete oyawa Ẹshinẹgba ọ rọ sheshe awa shi ode, ini awa nu ọli mhọli okemhi shi ipfuase oyọli. ¹¹ Isheshe shi ode okhọghuo ọa ya viọlo egbe, ama eri ọọ to. O kha ke denẹ, o ri ọni a lighọ sesẹ ingme ẹ ngeli angeli enete, ali ọ gbo mhọli opfomhẹ. ¹² Irarighọ, abọ eye ẹ ni o lọsẹ ali ikhomhẹgbhẹ eye ẹ ni ẹẹ kpheli rerere, a zese wẹ-a.†

¹³ A ke kia ode ni o sheshe talala, ni a ri eni e cheghẹle awẹ-a ze, ocho ni e rọ ya de.‡

¹⁴ A rọshẹka odekhode ni a nu ọgbọkpa la agbọ opfomhẹ, ni a gbo la agbọ ipfuase, irari khi ọgbọkhọghuo ni ọa mhọli ipfuase ọa ya mẹ Ọnọmhue. ¹⁵ A rọshẹka ini ọngẹẹ ọ khi khi ọni okhale oyi Ẹshinẹgba ọa ramhi obọ ali a khi zẹ ni iyese-elemhi-a o zẹ shi ẹ iteva ni ọọ pfi ingme obe rọ pfueche ẹgbọese-a. § ¹⁶ Ọgbọkhọghuo ọ khi khi ọni ọọ ku itsebọ, wẹẹ ọngẹẹ ọkhọghuo ọ li abi iSọ ni ọa mhọli ayemhẹ oyi Ẹshinẹgba, ni ọ ri itobọ eminale utoghuo kpele ri ugu odiọ oyọli de.* ¹⁷ A lẹsẹ khi ẹlelese, abi ọ ke rọ ọ nono ni loli mie oni ikhivose, a kie ọli. Itobọ khi ọa ke mẹ asha mu udu pfi, abi ọ tseku ke ri amẹ evie nono ọli.†

¹⁸ Irari khi aa bhale ute ni a dobe ri obọ ọ ti, onabi ute iSinai ni ẹgbọ iZireni e ke bhale, ni ẹlemhi erali o la a de biobiobio, ni obili ulishi o la, ali ni okiki olitsa o la khili eke, ¹⁹ ali ni akala o la de limhilimhi, ni uruli oniemhi o la a ngme, ni ẹgbọ ni ẹ suọ oni uruli e rọ lema oni ungmehi o kpesẹ aghọ.‡

²⁰ Itobọ khi ẹa dobe ri egbe mie ushi ni a shi na wẹ ni ọọ, “Ini o riẹ khia khi

* 12:6 Li zẹ iJobu 5.17; Ekpi 3.11-12 † 12:12 Li zẹ Aza 35.3 ‡ 12:13 Li zẹ Ekpi 4.26 § 12:15 Li zẹ iDeut 29.18 * 12:16 Li zẹ Igbae 25.29-34 † 12:17 Li zẹ Igbae 27.30-40 ‡ 12:19 Li zẹ Okiali 19.16-22; 20.18-21; iDeut 4.11-12; 5.22-27 § 12:20 Li zẹ Okiali 19.12-13

elamhakọ ọ ri egbe ti oni ute, a mema ya tono ọli echẹ gbe-a.”§ 21 Eri emini a mę aghọ o lolo ri ulishi mu ramhi ni iMosisi ọ rẹ, “Ulishi oniēmhi o ga mu mhe!”*

22 Ama, mena, a she bhale ute iZayo, ali ẹoli oyi Ẹshinẹgba oni ọ la ọ, iJerusalemu ona iloghie ali obini ilegba oghẹle oyi igeni upfoleli. 23 A she bhale igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi emodiọ eyi Ẹshinẹgba, eni a keke eva oyewe shi iloghie. A she bhale deba Ẹshinẹgba ni ọ khi osọ-ẹzọ oyi ẹgbọ kpa, ali a gbo bhale deba ayemhe oyi ẹgbọ enete ni a rọ khi eni e gba pfo. 24 A she bhale deba iJesu oni ọ ri ishobọ onogbọ kọ, a gbo bhale deba ọlia ni a miatse ku, ni ẹẹ ngme emini e ti dose emini ọlia eyi Ebeli e ngme.†

25 A mu egbe ẹ ini a khi kie ungmehi oyi oni ọ nu ẹẹ ngme. Ini eni ẹgbọ ẹa dobe pfue ọ, abi ẹa rọ ri ungmehi oyi oni ọ la agbọ tse agua ye we gbe akanya, se u sa khi awa li ya pfue ọ, ini awa aa ri ungmehi oyi oni ọ rọte idane tse agua ye awa gbe akanya.‡ 26 Eri uruli oyi Ẹshinẹgba o nighise eke agbọ ẹghẹghẹ aghọ, ama mena, ọ she shobọ, ọọ, “Ọa khi eke agbọ tse mhi gbo ya nighise utoghuo shi ọ, ama li shi ukhui.”§ 27 Eri ungmehi ni ọọ, “Utoghuo shi ọ,” o rọkhasẹ gboo khi emini a ma nya, khi a ya nighise we, a rue we ode-a, ni a bhale ya ẹ khi emini ẹa zẹ nighise e ke kpole.

28 Irarighọ, aborokhia khi awa a mie omhesẹ ni ọa zẹ nighise eghọ, a zẹ ni awa ke kphemhi, awa ri ekpe ali ulishi ga Ẹshinẹgba abi o ti shi, 29 irari khi Ẹshinẹgba oyawa erali opfuse ọ khi.*

13

Ugamhi ni o ghọle Ẹshinẹgba

* 12:21 Li zẹ iDeut 9.19 † 12:24 Li zẹ Igbae 4.10 ‡ 12:25 Li zẹ Okiali 20.22 § 12:26 Li zẹ Agai 2.6 * 12:29 Li zẹ iDeut 4.24 * 13:2 Li zẹ Igbae 18.1-8; 19.1-3 † 13:5 Li zẹ iDeut 31.6,8; iJosh 1.5 ‡ 13:6 Li zẹ Iwolo 118.6 § 13:10 Emini onana o ngme khi, ‘Awa mhọli atẹte ni o khi apfida ni ijesu ọ la ri idiegbe oyọli luasobo. Ama ẹgbọ ni ẹẹ sa khi iluasobo ni a luase elemhi owa ugamhi oyi ẹgbọ iju, e te ya mhọli imiepfuse, ẹa mhọli okemhi shi oni atẹte ona.’

1 A kie lighọ ke nono ingme oyi egbe ẹ abi inyoghuo. 2 A ke sato mie epfese shi owa, a mu we epfese. Irari khi ẹgbọ eghuo ee ke lighọ, ni e rọ mu ẹgbọ eghuo epfese, ni ẹa lese khi igeni e khi ni wewe e mu epfese.* 3 A ke sato eni a mu shi owa ighumha egbe abine khi eri a nu we la aghọ. A ke sato ẹgbọ eni a na osoli egbe abine khi eri a li nu we me oni osoli.

4 Omose ali ughue ọli e mu ekpe shi angeli oyewe. Omose ali ughue ọli e khi li egbe le. Irari khi Ẹshinẹgba ọ ya gue eni ẹ ku itsebo ali eni ẹ kia okia ẹzọ.

5 Zobe ni agbọ oye o nuata shi oghuemhe ukpaghọ, ze ni emini u mhọli o ke khuese ẹ. Irari khi Ẹshinẹgba ọọ lie, “Mhi aa tigbe ya ze obọ,

mhia ya tsue pfia ghue.”†

6 Lọli o ze ni awa rọ ya ri igbedu lie,

“Onomhue ọ khi
okpaghibọ oyemhe,
mhia ya tigbe na ulishi.

Elo ogbọ dobe ya li mhe?”‡

7 A pfi eloe bino eni e ralo na ẹ ena ẹlele. Eni e ri irudunga gue ungmehi oyi Ẹshinẹgba ye ẹ. A sa je abi e li ngeli ramhi ni e rọ ghua, ni a ke khonya irudunga oyewe. 8 Ijesu iKirisiti, abeghuo ọ khi, ode, amo, ali agbọagbọ.

9 Khi ze ni osese ẹgbhọli ododa e tsua ẹ udu vu. Irari khi okhale o ri udu oyawa ze-a, ọa khi ni a ri ushi eminale gbe akanya, ni ọa kpaghie eni e rewe gbe akanya obọ. 10 Ama awa mhọli atete ni ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba na elemhi owa ugamhi oyi ẹgbọ iju ẹa mhọli afu ya rọte le emhi iluasobo.§

11 Eri Oni ọ kpada na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba oyi ẹgbọ iju ọọ tsua ọlia eyi elamhakọ lo elemhi Asha-no-Pfuase ne nya ya rọ luase

obo shi olamhẹ irọtopfa, ama eri a rue eni idiegbe eyi eni elamhako fiẹ ifui apfẹ je ọdagbe ya tose-a.* ¹² Onana o zẹ ni iJesu ọ rọ li ghu-a shi ikhokho apfẹ, ni ọ rọ ri ọlia eyọli ri egbo khi eni e pfuase. ¹³ Irarigho, a zẹ ni awa le deba li ikhokho apfẹ ni awa nu ọli me omama ni ọ me. ¹⁴ Irari khi agbo oola, awa aa mhọli ẹoli ni o laọ agboagbo, ama ẹoli ni o ya bhale awa ri ukpeloe shi eke ẹ khe. ¹⁵ Awa ri irarigho rọte iJesu ke ri iluasobo ikuẹghie na Eshinegba. Ini awa ligho, eri awa pfi ọtsẹle shi ọ khi loli ọ khi Onomhue. ¹⁶ A khi yele onete iriele-a, ali ni a gbo ke kpaghie egbe obọ, irari khi enana khi iluasobo ni e lie ti Eshinegba ẹloe.

¹⁷ A ke suọ esọ na eni e ralo na ẹ, a ri egbe ẹ tiemhie na omhese oyewe. Eri e ri ukpeloe shi ẹ egbe abi eni e ya rokhase abi e li gbe. A ke suọ esọ na we ni akanya ni ẹ ẹ gbe o ri oghẹle na we, ini o khi khi itsua na we, irari khi u wa mhọli eleli ni u ya me ọ. ¹⁸ A ke lema na anye. Anye lese khi udu oyanye o pfuase, anye gbolo ẹ ngeli ke mu ekpe shi egbe anye egbe odekhode. ¹⁹ Mhi gbo ga lolo lema ẹ, a lolo lema Eshinegba ọ gbo remhe kele nyene egbe bhale deba ẹ. ²⁰ Mhi lema Eshinegba ọna opfomhe, oni ọ ri ọlia oyi ishobo na agboagbo rọte eghuli guise iJesu Onomhue le, ikhi Orisumhaka oniemi oyi isumha ogho. ²¹ Ọ ri eminete nya shi ẹ egbe ni a rọ ke riẹle oghuemhe oyoli. Ọ gbo gbe ikanya eni e ti ọli ẹloe shi awa egbe, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti, ni ọ mhọli ufumhi na agboagbo. Atse.

²² Inyoghuo-mhe, mhi lema ẹ, a kuegbe-a ri esọ shi oni usomhi irudusho ona, irari khi ebe ni mhi keke ghi ẹ ena ọa lolo nuata. ²³ Mhia nono ni a lese khi a she rue iTimoti inyoghuo awa ogba ighumha lasele. Ini ọ kele bhale, mhi ya rọli bhale ya me ẹ.

²⁴ A tse eni ẹ ralo na ẹ nya, ali egbo eyi Eshinegba nya. Inyoghuo awa eni e la Itili ẹ tse ẹ.

²⁵ Okhale oyi Eshinegba o ka nu ẹ nya la. Atse.

* **13:11** Li zẹ iLev 16.27

Ebe ni IJemhisi O keke

¹ Mhemhe ijemhisi ni mhi khi oni o o ga oyi Eshinegba ali oyi iJesu iKirisiti Onomhue mhia keke ebe ona ghi egbo eni e miesuo, ni e la edeli igbeva eyi egbo iZireni, ni e gbhiaku elemhi eke agbo nya.*

Mhi tse e.

Ke ghele elemhi imufe

² Inyoghuo-mhe, leli oli shi emhi oghelē ini imufe ododa e bhale debe. ³ Irari khi u lese khi ini a da mu irudunga oye fe bino ne, iregbemie oye o ya me asha fu-a shi o. ⁴ Zobe ni iregbemie oye o gbe akanya oyoli pfo, ni a mholi iwomhelo, ni o gba pfo, ni a khi eni ingeli enete ea baku. ⁵ Ama ini onge o nono egbhali, o mhila Eshinegba ni o pfo elemhi ro o na ogbokpa, ni o ya me umha-guekia oyi ogbo. O ya roli na li. ⁶ Ama ini o mhila, o mholi irudunga ni o mhue akhokhomhe, irari khi oni mholi akhokhomhe, eri o li abi izughuse oyi oke oniemhi ni akpekpeli o pfi e kia. ⁷ Ogbo oghogho o khi sa khi loli me emhikhoghuo ya mie obo oyi Onomhue. ⁸ Ogbo ozidu eva o khi, o ya ri ele emini o mu ame.

Epfue ali umhame

⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suo ena umhame e ke ghele irari khi e ma ghale ukpelo oyi Eshinegba. ¹⁰ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e pfue, e ke ghele ini agbo o ke ti we tiemhile. Irari khi eri epfue e ta a kua abi udodo. ¹¹ Irari khi ini ovo o ngale khi o to, eri o tose ebuli a, e khakha-a, idodo eyewe e de kua, isomhotse eyewe o yese a. Igho, oni o pfue o li ya ta kua, abi o li na ya nga na ya tiemhi shi akanya oyoli.†

Imhese-bino ali imufe

¹² Ikhivose o khi na ogbo ni o kie migha ini o mholi imufe, irari khi ini o dobe ri egbe mie, o ya mie arula oghie oyi agbo na agboagbo, ni Eshinegba o she shobo khi loli ya ro na eni e nono ingme oyelu.

¹³ Ini a mu ogbo ligo fe bino, o khi lie khi, "Eshinegba o mu mhe e fe." Irari khi ogbo o ri onobe ya dobe mu Eshinegba fe, wekhi eri loli o mu ogbokhoghuo e fe bino. ¹⁴ Ama oghuemhe eyawa ni e di awa mu, e ri awa mholi imufe. ¹⁵ Egheghe agho oni oghuemhe o kha me, o bia olamhe, ini olamhe o fu, khi o te, o bia eghuli.

¹⁶ Inyoghuo-mhe a khi ze ni a di e. ¹⁷ Isomhi-opfa onete kpa ni o gba pfo, idane o te bhale, obini oyi Ita ni o ma ikpa na idane, o rote e tiemhile. Oni o ya mu pfi abi aroro ni o o je oola je oobo. ¹⁸ Oghuemhe oyoli o ro ri ungmehi igesikia oyoli ri awa bhale agbo, ini o me asha ri awa khi imomhi eni odode elemhi emini o ma nya.

Isuo-ungmemhi oyi Eshinegba ali iroli-gbe akanya

¹⁹ A sato ona inyoghuo-mhe, ogbokpa o kele ke suo ungmehi, ama o khi kele ke ngme unu, o khi gbo kele ke mhue elemhi ibibi. ²⁰ Irari khi elemhi ibibi oyi ogbo o ri ogbo o mholi igue-ngeli oyi Eshinegba ²¹ Irarigho, a ti egbe ingeli ichimhi-a ali ingeli ingmobe ni e sha e ma-a. A ri egbe e tiemhile na Eshinegba, a ri elo shi ungmehi oyoli, ikhi oni a ro ko e udu, ni o dobe ya mie e pfuese. ²² A khi khi eni e lese ri esu suo tse ni e di egbe we, a ri ochogho ke ri emini a suo gbe akanya. ²³ Oni o ri esu suo oni ungmehi ni o ri ele emini o ngme, eri o li abi oni o le ya bino egboli ughegbe abi loli li. ²⁴ O kha bino egboli se, o vu agho le, aghoagho o yele abi o li-a. ²⁵ Ama ogbo ni o bino elemhi ushi ni o gba pfo ni o rue ogbo o le, ni o kiele e ri ele emini o ngme, ni o ya yele-a abi oni ushi o ngme, a ya khivose na li emiemini o ri ele kpa.

* 1:1 Li ze iMat 13.55; iMak 6.3; iKa 15.13; iGal 1.19 † 1:11 Li ze Aza 40.6-7

26 Ini ọngẹ ẹ ọ rue egbọli khi ọna ugamhi lọli khi, ni ọa rọ lolo mu ẹlẹmhi oyọli mhue kpẹ, egbọli ọọ di. Ugamhi afue ọọ ga. 27 Ugamhi ni o pfuase ni ọa mhọli ifue ni Ẹshinẹgba Ita awa ọọ mie lọli o khi, ni u rọ ri ukpẹloe khu imi-olimhi ali esamhi-olimhi ini ẹẹ mẹ osoli. Ali ni ọgbọ o mu egbọli ini agbọ o khi ri ichimhi mu ọli.

2

A khi zọlo egbe ẹ

1 Inyoghwo-mhe, ini u mie iJesu iKirisiti Ọnọmhue oyawa ni ọ mhọli ufumhi oniẹmhi suọ, a khi riẹle khi ọnana ọ kpe mhe ne. 2 Ini a fe bhale ya ẹ khi ọgbọ ni ọ pfue ni ọ sọ ukpẹkhuli oyi igolu ali ide eni e somhotse, ọ lo ilegba oyẹẹ le, ali ni a rọ gbo mẹ khi ọna umhamẹ ọ sọ ijeje ide li lole. 3 Ini u ri ekpe na ọni ọ sọ itsua ni e somhotse ne, ni u rọ liẹ ọli, “Bhale ya shito ashini o ti ne,” ni u rọ liẹ ọna umhamẹ, “Migha oobọ,” okekhiia khi eri u wẹ ọli, “Shito ekekhe epfe awe eyemhe.” O fe ti ghọ? 4 Aa she riẹle azọlomhe deba egbe ẹ egho? Aa gbolo ri isamhi ebe ẹ gue egbe ẹ ezọ egho?

5 A ri esọ shi mhe eke inyoghwo-mhe, ọa khi eri Ẹshinẹgba ọ she ze ena umhamẹ ukpẹloe agbọ, ni e mhọli epfue oyi irudunga, ali ni e mhọli okemhi shi ugu eghiele ni ọ rọ shobọ na eni e nono ingme oyọli? 6 Ama u she mẹ ena umhamẹ bie. Ọa khi eri eni epfue e li ẹ le? Ọa khi wewe e re ẹ ye ikotu? 7 Ọa khi wewe ẹ ri unu ẹ yese eva onete oyi iJesu iKirisiti-a ọni a kugbe ọ?

8 Onete wa riẹle ini u ri ushi ni o mu egbe ne nya, ni o la Ebe-no-pfuase gbe akanya, ni ọọ, “Nono ingme oyi ọnuzava oye abi u li nono ingme egbe ẹ.”* 9 Ama ini u riẹle azọlomhe, u she lamhe, ushi o gbo pfa ezọ mu ẹ khi ọni ọ gbe ushi-a u khi. 10 Irari khi ọnini ọ da ri ishi nya ghue ni ọ pfi do elemhi ushi oghuo tse, ishi enekpole nya ọ gbe-a. 11 Irari khi ọni ọọ, “Khi

kia okia.” Lọli ọ gbolo ẹ, “Khi gbe ugbeli.” Ini u wa ririẹ kia okia, ni u rọ da gbe ugbeli ne, ọgbushia u khi.†

12 A ke ngme ungmehi, àá ngeli abi egbo eni a ri ushi inono ya gue wẹ ezọ, ikhi ushi oni o ri epfua a na ogbo. 13 Irari khi Ẹshinẹgba ọa ya mhọli ilelemhi na ogbo ni ọa ya mhọli ilelemhi, ẹle ni Ẹshinẹgba ọ rọli ya gue ezọ. Irari khi ini u mhọli ilelemhi, eri u ya ke ghele ini a re ẹ gue ezọ.

Irudunga ali iro-gbe akanya

14 Inyoghwo-mhe ini ọgbọ guele khi lọli mhọli irudunga, ni ọa rọ mhọli iro-gbe akanya, onete onoghwo o ya li nali? Imiesuọ oghoghọ ọa ya dobe tsumhi ọli? 15 Ini a fe bhale ya ẹ khi inyoghwo awa ọni ọmose okekhi ọkpotso ọa mhọli itsua ni a sọ ali eminale ni ọ ya le ogbele. 16 Ni ọngẹ ọ rọ gueye ọli, “Ke vu, o ya ti ne, Ẹshinẹgba ọ khi ze ni ulili ali okiamhi o ne osoli”, ni ọa rọ mhọli emhi khoghwo ni ọ riẹle na, ighe onete ni o riẹle? 17 Eri o li abine khi ọgbọ mhọli irudunga ni ọa rọli gbe akanya. Irudunga lueghuo tse ni a ri akanya ma, irudunga oni o ghu-a o khi.

18 Ama a dobe ya mẹ khi ọgbọ ọọ li, “U mhọli irudunga, mhemhe mhi gueye ọli khi iro-gbe-akanya mhi mhọli.” Ri irudunga oye khasẹ mhe ni ọa mhọli akanya igbegbe, mhemhe mhi ya ri emini mhi riẹle rọ ri irudunga oyemhe khasẹ ẹ. 19 U miesuọ khi Ẹshinẹgba oghuo ọ khi, oo ti gba. Egbegbi ayemhe eyi ọkphaghiẹ e mie ona suọ, ẹẹ na ulishi, ẹẹ guọ. 20 Yeye ọmose ọoyeghe, eri u wa nono ni a gbo gue ọli ke ye, khi irudunga ni ọa mhọli akanya igbegbe, khi afue o khi? 21 Ọa khi emini ititawa Aburaamu ọ riẹle a rọ rọli liẹ khi ọni ọ pfuase ọ khi, abi ọ rọ ri omi ọli Aziki luase obo ukhomhi atete?‡ 22 U mẹ ọli khi irudunga ali iro-gbe-akanya oyọli e ga gbe akanya kugbe, emini ọ riẹle o ri irudunga oyọli gba pfo. 23 Lọli o ze khi emini Ebe-no-pfuase o ngme

* 2:8 Li ze iLev 19.18 † 2:11 Li ze Okiali 20.13,14; iDeut 5.17,18 ‡ 2:21 Li ze Igbae 22.1-14

o rọ bhale ya tse ni ọọ, “Aburaamu ọ mie Ẹshinegba suo, a leli ọli nali shi ipfuase”, A lu ọli ọmọle Ẹshinegba. §

²⁴ U mę ọli egho khi emhi ni ọgbọ ọ rieḷe a rọ lię khi ọgbọ ọna ipfuase ọ khi, ọa khi irudunga tse ọgbọ ọ rọ khue pfuase. ²⁵ Igho o gbo li egbe oyi iRé-àbu ni ọ khi adegbe. Emini ọ rieḷe o rọli khue pfuase odalo oyi Ẹshinegba. Abi ọ li mu ẹgbọ iZireni ni e bhale ya ọkpę eke bino epfese. Ni ọ gbo kpaghię wę obọ ni e rọ mę asha na rọte ode oboese vu.*

²⁶ Irarigho, abi idiegbe ni ọa mhọli ayemhe o li khi oni ghua, igho irudunga ni ọa mhọli akanya o li khi oni ghua.

3

Ekpabọ oyi ẹlẹmhi

¹ Emọle mhe, ẹẹ nya a khi ya khi eni ẹẹ sese, irari khi a lese khi anye ni anye khi eni ẹẹ sese ẹgbọ, a ri ẹzo oni o ze ne nya na ya gue. ² Awa nya awa mhọli ashini awa te pfi do. Ama ini ọgbọ ọa pfi do elemhi ungmehi oyọli ghue, ọgbọ oni ọ gba pfo ọ khi, ni ọ dobe ẹ mhesę ni idiegbe oyọli nya.

³ Eri a sọ achi aghękpę unu ni ọ ke suo esọ na awa, loli o ze khi awa dobe nga li ẹ je obini o ghole awa. ⁴ Gbo li sa ingme oko okę onięmhi bino, ashini o gbędi ramhi egho, ni o khia khi akpekpeli onięmhi o kha rie ẹ li, ukuku akhuli, oni ọọ gua li ọ rọ mu ọli ukhomhi ẹ pfi je obiobini o ghole ọli. ⁵ Igho ẹlẹmhi o li li. Ashini o she ramhi elemhi idiegbe oyi ọgbọ, o ma pfi okhorobo.

Sa ọ ghue, abi ukuku akhuere ọ lie ma ere osha. ⁶ Eri ẹlẹmhi o li abi erali. Emhi obe o khi ni o la elemhi idiegbe ọgbọ. Eri ọọ yese ọgbọ-a nya ode khi ode. Ilimhi iriere oni erali ogho o te bhale ẹlẹmhi.

⁷ Elamhako nya e ze ẹ mu abo, ghe ipfeli o, ghe eni ẹ tialo akpidi eke o, ghe elamhako ena okę o, ọgbọ ọ dobe ẹ mu wę abo. ⁸ Ama ọgbọ khoghuo ọa

dobe ya mu ẹlẹmhi abo. Eri o li abi osue ẹnye obe ni ọọ gbe.

⁹ Oni ẹlẹmhi awa rọ ọ kueghie Ita awa Onomhue. Loli awa gbo rọ ọ ku itse na ẹgbọ ni a rọ khokho Ẹshinegba ma.* ¹⁰ Ikuęghie ali itse ikuku e rọte unu oghuo ẹ lasele. Ọa kha khi igho inyoghuo-mhe. ¹¹ Amę eni e ti unu ali amę ni ẹa ti unu ẹa dobe ya rọte unupfie oyi okę oghuo ke chocho lasele. ¹² Inyoghuo-mhe, okhua-eni o fe dobe ya mọ udumhi olivu? Wękhi eri olomu iba o dobe ya mọ udumhi okhua-eni? Igho okę oni ọọ chocho amę ugbheli, ọa dobe ri amę eni e ti unu ya lasele.

Iku ilesingme eva

¹³ Oghuo ọ elemhi ẹ ọ khi ọtsegbhe ni ọ mhọli ilese? Oni ọgbọ ọ ri angeli onete oyọli rọli khasę, ikhi onete ni ọ ri iregbe-tiemhile ni o rọte ilesingme bhale rieḷe. ¹⁴ Ama ini u mhọli ayemhe ubogbo ali emhi-itoegbe shi udu oye, khi vuse ipfua shi ọ, ni u rọli kie oni igesikia. ¹⁵ Ilesingme oghoghọ ọa khi iloghie o te bhale, ama onayi agbo ona o khi, ni ọa rọte Ayemhe-nọ-pfuase bhale, elemhi ayemhe oyi okphaghie o te lasele. ¹⁶ Ashini ubogbo ali emhi ituegbe o da la ne, ozughu ali emhi ebe ododa, e ma la akaghọ. ¹⁷ Ama egbhe ali ilese ni o te idane bhale, eri o kpę te eke pfuase, o nono opfomhe. Eri ọọ kuegbe-a, o ri egbe ọli ẹ tiemhile na ọgbokpa pfo, o mhọli elemhi-iamhe, o ri umomhi angeli onete ẹ khasę. Ọa ya gbe azęba, o mhọli igesikia. ¹⁸ Eni ẹ nono opfomhe ni e ri ayemhe opfomhe ri onete ko, ikhiesę oyi ipfuase ẹẹ mę.

4

A ri egbe ẹ na Ẹshinegba pfo

¹ Elo ọọ pfi okhọli ali uwola a na ẹ? Ọa khi itobọ oghuemhe, ni e la ẹ udu nu ẹ a khọli o ze ni a rọ nu egbe ẹ khọli? ² Emhi ọọ ghole ẹ, ama aa mhọli ọli. A gbe ugbeli, a mhọli ẹloe-iamhe ama a dobe mhọli emini ẹẹ ghole ẹ. A

§ 2:23 Li ze Igbae 15.6; 2 Okhe 20.7; Aza 41.8 *

2:25 Li ze iJosh 2.1-21 * 3:9 Li ze Igbae 1.26

kha wola, a khòli. Aa ya mhòli emini a nono, irari khi aa mhila Eshinegba. ³ A kha mhila, aa ya mẹ mie, irari khi usamhi obe a rọ shi udu ke mhila, ini a ba mẹ asha ri emini a mhila rọ li agbọ shi egbe.

⁴ Eẹ ni a khi egbọ ni e li abi ọkpotoso ni ọọ kia okia, eri aa lẹsẹ khi ini emhi agbọ o ghòle ẹ dọsẹ, khi ọbe Eshinegba a khi? Ọnini ọ da zẹ agbọ ona ọmọle ne, ọbe Eshinegba ọ khi. ⁵ Eri u dabi khi afue Ebe-no-pfuasẹ o ngme ọli khi, eri ayemhẹ ni Eshinegba ọ rọ shi awa egbe ọọ kpe ofuma egbegbọ, ni o khia khi eri ọọ nono ni awa khi ọyi Eshinegba pfo nya. ⁶ Ama eri Eshinegba ọ khi ma okhale na awa. Onana o zẹ ni Ebe-no-pfuasẹ o rọ liẹ,

“Eri Eshinegba

ọ mu okhòli ẹ vule shi
oni ọ ti egbe ọli ẹ nga ọ.

Ọọ somhi elemhi

oni ọ ti egbọli ẹ tiemhile.”*

⁷ Ri egbe ẹ tiemhile na Eshinegba pfo nya. Tsẹsẹ ku ọkphaghie ọ ti kia ne, khi ọ ya na ne. ⁸ Ti bhale deba Eshinegba, khi ọ ya ti bhale debẹ. A kpe abọ eye ẹ-a, eẹ ena olamhẹ, a ri udu oye ẹ shi eni e pfuasẹ, eẹ ezidu-eva. ⁹ Viẹ osoli, viẹ oya, mu egia oye mele eviẹ-a, u gbo mu oghelẹ oye pfi bhale iyese udu-a. ¹⁰ Ti egbe ẹ tiemhile odalo oyi Ọnọmhuẹ, khi ọ ya ti ẹ nga.

¹¹ A khi ke yese egbe eva inyoghuhomhẹ. Ini u da yese ọnuzava oye ni a ga mie iKirisiti suọ eva-a ne, ni u rọ da gue ọli ẹzọ, ushi wa zẹ ifue, ni u wa gue ẹzọ. Ini u gue ushi ẹzọ, wa ke khi oni ọ ri ushi ẹ gbe akanya! Ama oni ọ gue ọli ẹzọ u ke khi. ¹² Eshinegba lẹlighuo tẹ ọ khi oni ọ rue ushi na agbọ ni ọọ gue ọgbọ ẹzọ egbe-a. Lẹlighuo tẹ ọ dobe a tsumhi, ni ọ dobe a gbe-a. Ọghuo u sa khi u khi ni u wa gue ọgbọese ẹzọ?

Awa khi ke tonon obọ udu

¹³ A suọ mhẹ, yeyẹ ni u wẹ, “Amo okekhi akọ awa ya ye ẹoli ona okekhi oghọ, awa ya la oobọ elemhi ukpe

oghuo, awa la oobọ gbe akanya ona ali oghọ, awa gbe ukpaghọ tima.”

¹⁴ Waa lẹsẹ emini ogbe na akọ o ngme ne, wẹkhi emini a ya mẹ akọ. Sẹ u lẹsẹ abi agbọ oye o ya li? Eri u li abi otughunu ẹlẹ uzogbe ni ọọ lasele ukuku ẹghẹghẹ, o gbo kala-a.† ¹⁵ Eri u kha ri ochoghọ liẹ, “Ini o ghòle Ọnọmhuẹ, awa ya la agbọ, awa li ona ali oghọ.” ¹⁶ Mena eri u wa tonon obọ udu, waa ti ipfuabọ nga. Itonobọ-udu eghoghọ nya ẹa gbe akanya.

¹⁷ Irarighọ, ọnini ọ da lẹsẹ onete ni ọ kha riẹlẹ ni ọa rọ da riẹlẹ ọli ne, olamhẹ o khi na li.

5

A tẹe agua ye eni e pfue, ni eẹ nase eni ẹa pfue.

¹ Ghe ii, eẹ eni a pfue, a viẹ, a viẹ oya irari osoli ni ọọ bhale na ẹ. ² Epfue eye ẹ, e she kẹ a, ali khi esele e she rẹ ẹ ide le. ³ Igho ali ẹlomho eye ẹ, e she mu ọghuọghuọ-a. Ọghuọghuọ ni e mu, e ya pfi ọtselẹ mu ẹ, a ya na ẹ osoli to ọ irari khi u ti ikpaghọ ma leghe na egbe ẹ ya ramhi memena.* ⁴ Waa fali egbọ eni e gbe ikanya ishemhi oye ne ifata ne. Eẹ viẹ, eẹ wọlọ. Eviẹ oyi eni e nu ẹ khieşẹ itsua ishemhi, o she ramhi esọ eyi Eshinegba ni ọ funẹ nya ni ọ mhue ekhòli-okhue na iloghie.† ⁵ Eri u la agbọ ẹ li agbọ nyafunyafu, u li agbọ ọ tsua kua. Wa le ọkpọ, ali ọfọlọ, u gbẹdi-a lẹoghọ abi ẹlamhi ni a mu ya gbe-a. ⁶ U she pfa ẹzọ ugbeli mu egbọ eni ẹa mhue abi e li, u gbolo wẹ-a. Wewẹ na, ẹa dobe liẹ khi wewẹ a lama shi ẹ ọ.

Irabomudu elemhi osoli

⁷ Irarighọ, inyoghuo, ri abọ mudu ramhi ibhale oyi Ọnọmhuẹ. Bino ghue abi ọghiale ọ liẹ migha khẹ ẹghẹghẹ ni ishemhi e la bie. Abi ọ li ri abọ mudu ni otsukpe o de, ni oruame o rọ le. ⁸ Yeyẹ li lighọ ri abọ mu udu abi ọghiale. Lolo ri ukpeloe shi eke, u migha gbagbagba irari khi ibhale oyi Ọnọmhuẹ o ti bhale.

* 4:6 Li zẹ Ekpi 3.34 † 4:14 Li zẹ Ekpi 27.1 * 5:3 Li zẹ iMat 6.19 † 5:4 Li zẹ iDeut 24.14-15

⁹ A khi ke me umha-gueli oyegbe inyoghuo-mhe, ini a khi gue e ezọ. Osoezọ o ga ti mama awa memena.

¹⁰ Inyoghuo-mhe, a ke khonya emekeguele ni ee ngme na Onomhue. Eri e ri abo mudu ini o rie khi e ya me osoli. ¹¹ A she kpe lese khi eni a khivose na, anye e lu egbo eni e ri egbe e mie. A she kpe suo eko iJobu abi oo ri egbe mie tese. A me emini Eshinegba o riele na li ikpukhokho. Onomhue, ona ilelemhi o khi.†

¹² Inyoghuo-mhe, oni o mu egbe ne nya khi, khi romhi iloghie ali eke agbo ali emhese. Ze ni, "Ii oye o khi ii, u ze ni iye oye, o khi iye." Ini a khi me asha pfa ezọ mu e.§

Iromhi ni a ri irudunga so

¹³ Ini ongee o la elemhi omunu, o lema Eshinegba. Ini ongee oo ghele, o to uwolo ikueghie. ¹⁴ Ini ongee oo ghua, o ka lu egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, ni e so iromhi na li, e ri eva oyi Onomhue ri oili to oli egbe.* ¹⁵ Egheghe agho, ni iromhi ni e ri irudunga so, ni o ri oli ze. Ni Onomhue o rote ughuamhi mu oli vule. Ini o lamhe olamhe, Onomhue o ya ro topfa li. ¹⁶ Irarigho, a zono olamhe eye ye egbe e, a lema na egbe, ni a re e ze. Eri iromhi oyi ogbo ni o la ipfuase o migha a gbe akanya egbegbo.

¹⁷ Ogbo onabi awa, Elaja o khi. Eri o te ekelemhi udu lema egbegbo. Oo ame o khi rue, ame o mu oni eke elemhi ikpe ese ali ukhukhui.† ¹⁸ O gbo lema, oo ame o rue, ame o rue, eke o ri emhi ekomhi ze lasele.‡

¹⁹ Ini onge e o pfi egbegbi ode oyi Eshinegba shi eke, no ogboese o ro mu oli nyene bhale ukhokho, ²⁰ sato o khi, onini o mu ona olamhe rote ode egbhali oyoli pfi, o ya tsumhi ayemhe oyoli obọ eghuli, o guese olamhe ebubu na li.§

† 5:11 Li ze iJobu 1.21-22; 2.10; Iwolo 103.8 § 5:12 Li ze iMat 5.34-37 * 5:14 Li ze iMak 6.13
 † 5:17 Li ze 1 Ighie 17.1; 18.1 ‡ 5:18 Li ze 1 Ighie 18.42-45 § 5:20 Li ze Ekpi 10.12; 1 iPit 4.8

Ebe onodode ni IPita O keke

¹ Mhemhe iPita aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona ghi e egbo ni Eshinegba o ze, ni a khi epfese shi elemhi eke agbo, ni a mitase ku asha khi asha eke iPontusi, ali iGalesha ali iKapadosha ali Esha, ali iBitinia. ² Eri Eshinegba ita o ze e abi o li ghole oli shi, o rote ikanya eyi Ayemhe-no-pfuase khuese-a pfuase ni a ke suo eso na iJesu iKirisiti ali ni o ri oia eyi iKirisiti re e khi egbo oda shi ugamhi oyoli.

Opfomhe ali okhale ni e gbeku o, e ka nu e la.

A kueghie Eshinegba shi Irudushi ni o mhue agbo

³ Awa kueghie Eshinegba, ita iJesu iKirisiti Onomhue. Itobo ilelemhi oniemi ni o mholi na awa o ro rote eghuli guise iJesu iKirisiti le. Onana o ri agbo onogbo ali irudushi ni o mhue agbo na awa. ⁴ Loli o li ri awa ri eloe shi eke e khe ugu ni Eshinegba o ro shi agho o khe egbo eyoli. Iloghie o re we shi ne, ni o khi asha ni ea la ke-a, ni ea la pfueche, wekhi eri e ya taa. ⁵ Eye e eni ugu ena e khi, ikhi ee ni a mholi iregbenga, ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khukhu shi e khe imiepfuese, ikhi imiepfuese ni a ya rokhase ikpukhokho agbo. ⁶ A ze ni onana o ri egbe ke mu e ini o tseku khia khi a ya mholi iyeseudu-a ukuku eghenge irari imhese bino ebubu ni a ya me. ⁷ Eri a ri ena mu e fe bino ni a me ini egbegbo irudunga oye e o khi. Igotu ni o li opfu-a, erali a ro o mhese oli bino ni a me ini egbegbo o khi. Igho a ya li mhese irudunga oye ni o mu eloe dose igolu bino, ni a me asha mie ekpe ali ikueghie ali ufumhi ele ni iJesu o ya nyene egbe bhale. ⁸ A nono ingme oyoli, a gbo mie oli suo, aboriekhia khi aa me oli eloe ghue. A

mholi oghere oniemi ni unu o do be e ngme. ⁹ Itobo khi u mholi imiepfuese elemhi ayemhe oye, o ze khi a miesuo, a regbenga li.

¹⁰ Eri emekeguele ngme ingme okhale ni oo bhale deba e, e kuegba a guano bie abi Eshinegba o li ya mie egbo eyoli pfuese, onana o ze ni e ro ngme angme-shi-ekpe oyi oni imiepfuese ona. ¹¹ Ayemhe oyi iKirisiti ni o la emekeguele udu o gueye we abi iJesu o li ya me osoli, neni o ya me ufumhi oniemi, eghenge ni e ro ngme ungmehi ameguele. E rosheka guano ni e lese oghuo o ya khi oni iKirisiti ali abi eni ingme e ga li ya de nyaa. ¹² Eshinegba o rokhase eni emekeguele khi o a khi itobo eleli oyewe a ro ri emhi ena khase we ama irari oye e. Memena, eni emekeguele e she gue eni ingme ena nya ye e, abi ekpabo Ayemhe-no-pfuase ni o rote iloghie bhale o li gue we ye we. Eri igeni e lili nono ni weye e li me eni ingme ena.

A ke la angeli ipfuase

¹³ Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a mu egbe shi ugamhi oyi Eshinegba, a ke te eloe eke, a ri udu oye e shi isomhelemhi ni a ya me ogbele ni a ya ri iKirisiti khase. ¹⁴ Abi eniye ni ee suo eso na Eshinegba ni o la iloghie, a khi nyene egbe ukhokho je angeli ni u kpe ngeli neni a lese ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Lese khi Eshinegba ni o lu e, o ma pfuase ni a li gho mholi ingeli ni e pfuase shi emiemini a riele nya. ¹⁶ Ebe-no-pfuase oo, "Ze ni u khi oni o pfuase, itobo khi mhemhe mhi pfuase."*

¹⁷ Ini o khia khi Ita wa lu Eshinegba ini u wa so iromhi, ikhi ita ni o a ya gbe azeba ini oo gue ezoo, ri ekpe ali ulishi ke ga li aborokhia khi opfese eke agbo u khi egho. ¹⁸ Irari khi a lese khi o a khi emhi nabi igolu ali elomho ni ee li opfu-a a ro pfa e shi eke, lase elemhi imu ali angeli afue le, ni eni e bia e e roshi eke na e. ¹⁹ Oia ni e ghale eyi

* 1:16 Li ze iLev 11.44,45; iLev 19.2; iLev 20.7

iJesu iKirisiti, ni ọ khi omi osumha ni ọa mhuẹ ichimhi, a rọ luasẹ obọ na awa. ²⁰ Ẹshinẹgba ọ zẹ ọli neni a ma agbọ, ọ gbo ri ọli lasẹle khase ẹgbọ ikpukhokho agbọ ni awa la ena, irari oyẹ ẹ. ²¹ Obọ oyi iJesu a te mie Ẹshinẹgba suọ ni ọ te eghuli guise ọni iJesu le, ni ọ gbo ri ufumhi oniẹmhi na li, irarighọ a mhọli irudunga ali irudushi na Ẹshinẹgba.

²² Aborokhia khi a she ri udu eye ẹ khi eni e pfuasẹ eghọ, abi a ri ungmehi igesikia a gbe akanya, ni a rọ mhọli inono na egbe ẹ abi a ga miesuọ, a kie lighọ ke nono ingme egbe ẹ. ²³ Irari khi ungmehi oyi Ẹshinẹgba ni o mhuẹ agbọ na agbọagbọ a rọ riẹlẹ ẹ bia, ọa khi emini ẹẹ pfua a rọ riẹlẹ bia. ²⁴ Ebe-no-pfuasẹ o ngme ghọ khi,

“Eri ẹgbọ nya
e li abi ebuli.
Eri isomotse oyewẹ
o li abi udodo.
Ini ebuli o khakha-a,
udodo e de ọ kua.

²⁵ Ama eri ungmehi
oyi Ẹshinẹgba o laọ agbọagbọ.”†
Ona o khi usomhi onete ni a tşẹ abo ye ẹ.

2

Ẹche ni o mhọli agbọ ali ushishi no pfuasẹ

¹ A she riẹlẹ ẹ bia, irarighọ, khi kono onobe shi elemhi deba ọgbọ, khi ke lo ẹgbhọli, khi ke ngeli ingeli abamemhẹ, khi ke dọ ọgbọkhoghuo ọkọnyọ ali khi ke ngme ungmehi yese ọgbọ-a. ² Ochoghọ, zẹ ni angeli oyẹ ẹ e li abi oyi emofẹ. Okiamhi egbegbi amẹ inyeli eyi ayemhẹ ni o khi ungmehi oyi Ẹshinẹgba, o ke gbe ẹ. Eni a kha da, o rẹş fu shi imiepfuese, ³ mena ni a she mu Ọnọmhuẹ fẹ bino ni a mẹ ọli mẹ khi ọọ ti.*

⁴ Abi a li bhale deba Ọnọmhuẹ ni o khi ẹche nọ mhuẹ agbọ, ni ẹgbọ e kie, ama Ẹshinẹgba ọ zẹ ọli, ọ mu ọli ẹloe.

⁵ Ighọ, ẹẹ abi eche ni e mhuẹ agbọ, a rọ tọ owa ayemhẹ, ni a khi ekpodalougamhi eyi Ẹshinẹgba ni e pfuasẹ, ni a ke luasobo ena ayemhẹ eni e ghọle Ẹshinẹgba, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti.

⁶ Irari khi Ebe-no-pfuasẹ ọọ,
“A bino khi mhi ri
ẹche gbe eke shi iZayo,
ẹcheli ẹbe ni o mu owa mhuẹ,
ni mhi zẹ ni o mu ẹloe.

Ọni ọ da ri egbe da li ne,
ọa ya mẹ omama.”†

⁷ Irari khi ẹche ona oni o mu ẹloe o khi na ẹẹ ni a mie ọli suọ. Ama eni ẹa mie ọli suọ, o khi,

“Ẹche ni itsọna e kie,
ni o tigbe mele oni
o mu ẹloe nẹ nya-a.”‡

⁸ “Onana o kie gbo khi
ẹche ni ebubu ẹgbọ
e ya kholo awẹ shi
ukpokpomhi ẹche
ni o ya pfi wẹ gbe.”

Itobọ khi ẹa ri ungmehi oyi Ẹshinẹgba gbe akanya e rọ de. Abi o kha li wẹ o li eghọ. §

⁹ Ama eni Ẹshinẹgba ọ zẹ a khi, ni a khi ekhemhuẹ ni ẹẹ ga Ẹshinẹgba, ushishi na ipfuasẹ, ẹgbọ enayi Ẹshinẹgba, ni a rọ mẹ asha ri ikuẹghię na ọni ọ rọte alo ebili lu ẹ lasẹle bhale ákpá ni o somhotse oyọli.*

¹⁰ Ẹghẹghẹ ni o dọş aa kpẹ khi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba, ama memena, ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba a ke khi, aa kpẹ mhọli ilẹlemhi na ẹ, ama memena Ẹshinẹgba ọ she mhọli ilẹlemhi na ẹ.†

Ighumha eyi Ẹshinẹgba

¹¹ Emọle mhe, mhi lema ẹ, ẹẹ abi epfese ni a la elemhi agbọ ona, a lase ọghuemhẹ ni e khi eyi olamhẹ le, ni e mu okhọli ẹ vule shi isamhi eye ẹ ọ. ¹² A kie ke ngeli ingeli enete elemhi ifuabọ oyi ẹgbọ ni ẹa miesuọ. Ini e tseku ẹ zẹ ẹ unu, e kie ke mẹ ingeli enete ni a ngeli, ni e ke kuẹghię Ẹshinẹgba, ogbeleş ni ọ ya bhale deba awa.

† 1:25 Li zẹ Aza 40.6-9

* 2:3 Li zẹ Iwolo 34.8

† 2:6 Li zẹ Aza 28.16

‡ 2:7 Li zẹ Iwolo 118.22

§ 2:8 Li zẹ Aza 8.14-15

* 2:9 Li zẹ Okiali 19.5-6; Aza 43.20,21; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; iTatọ 2.14; Aza

9.2 † 2:10 Li zẹ Osia 2.23

Iregbe-tiemhie na Enighie ali Ega eyawa

¹³ A ri itobọ Ọnọmhuẹ ke ri egbe ẹ tiemhie na eni ẹẹ mhẹsẹ nya ni a mu vule shi iteva ẹgbọ. Okekhi oghie ni ọ funẹ, ¹⁴ okekhi igovunọ ni ọni oghie ọọ ghie ọ ke nase eni e pfido, ali e ke kuẹghie eni e riẹle onete. ¹⁵ Irari khi eri Ẹshinẹgba ọọ nono ni a pfi ẹgbọ ọkhọlo okpe unu, rote angeli enete ni a ya ke ngeli. ¹⁶ A ke ngeli abi ẹgbọ ni ẹa mhọli ọzuode, ama a khi zudigba umha mhọli ọzuode oyeẹ ke ngeli ingeli ebe. A ke ngeli abi eni ẹẹ ga Ẹshinẹgba. ¹⁷ A ke ri ekpe na ọgbọkpa. A nono ingme oyi ẹgbọ ni a ga rọ khi ena irudunga. A ke na ulishi oyi Ẹshinẹgba. A gbo mu ekpe ẹ na oghie.

¹⁸ Ẹẹ ni a khi eni ẹẹ ga, a ri egbe ẹ tiemhi ekẹ na eni e khi ega eye ẹ. Ọa khi ega ni eri opfomhẹ ngeli deba ẹ tse ama li shi eni ẹ ngeli angeli ni o ze deba ẹ. ¹⁹ Ẹshinẹgba ọ ya khivose ne ini u ri egbe mie osoli anasemhẹ ni u wa kha me, itobọ khi u lese oghuemhẹ oyi Ẹshinẹgba. ²⁰ Eleli onoghuo o la ọ ini ọgbọ ọ me osoli shi umha-sueso ni ọ riẹle? Ama ini u wa me osoli shi onete ni u riẹle, ni u rọ ri egbe mie ọli, Ẹshinẹgba ọ ya khi vose ne shi ọ. ²¹ Irari onana Ẹshinẹgba ọ rọ lu ẹ, abi iJesu ọ rọ me osoli na ẹ rọ ri angeli irọkhọkhọ shi ekẹ na ẹ ni a ke deba. A roshẹka ke deba oni angeli. ²² Ọa lamhẹ olamhẹ okhoghuo, wẹkhi eri a me khi ọ ngme ungmehi ẹgbhọli.† ²³ Abi ẹgbọ e rọ tseku u tsue ọli, ọa tsue we shi ọ. Abi ọ rọ tseku me osoli ọa tsekha we. Ama eri ọ ri egbọli mhọli Ẹshinẹgba obọ, ọni ọ guẹ sọ ẹzọ shi ode igesikia. § ²⁴ IKirisiti lolighuo ọ tsua olamhẹ eyawa shi egbe je apfida, ini awa khi ghu eghuli olamhẹ, ama ni awa la agbọ iguẹ-ngeli elemhi ipfuase. Utse ni a kuale ọli o ri awa ze.* ²⁵ Eri a kpe la agbọ abi osumha ni ọ waa, ama a she mu pfi deba Ọni Ọrisumha-kia ni

ọ khi ọni ọ khekhe ayemhẹ o ye.†

3

Angeli oyi ikpotso ni e la ughue ali ọdọ we

¹ Ẹẹ ni a khi ikpotso, a nyese ukhomhi na edo ẹ, ishegho a khi me ongewe ni ọa mie ungmehi oyi Ẹshinẹgba suo, ni eni edo ẹ ri itobọ ekpe ni a mhọli a na we ali angeli eyi ẹ mu udu pfi, ini aa ke tseku ngme ungmehi unu lasele,* ² ini ẹẹ me angeli ipfuase ali angeli ekpe ni a ngeli. ³ Khi ze ni isomhotse oye o rote akhue idiegbe ri egbe khasẹ, ni a la do itsu shi ukhomhi dolodolo, ali ena igolu isoso ali igbanọ itsua ni e somhotse.† ⁴ Ochoghọ, ze ni isomotse oye o khi ona ekelemhi udu. Isomhotse ni ọa ya taa, ni o khi ona ikuegbea ali ayemhẹ no pfomhẹ, ni o ghole Ẹshinẹgba ne nya. ⁵ Ina ikpotso eni elele ni e ri egbe da Ẹshinẹgba, e li ri egbe we shi isomotse, irari khi e nyese ukhomhi na edo we. ⁶ Abi iSera ọ li mu ekpe na odoli Aburaamu ramhi ni ọ rọ lu ọli, ọnọmhuemhẹ. Imi ọni iSera a khi, ini a da ngeli ingeli enete ne, ni aa rọ da ze ni ulishi o mu ẹ.†

⁷ Igho, ẹẹ edo, a guẹ ke ngeli deba ighue ẹ. A ri iwomhelo nu we ke ngeli. A lese khi ẹa mhuẹ ekpabọ abi ẹẹ. A gbo lese khi eni e nu ẹ mhọli okemhi shi isomhopfa oyi isomhelemhi oyi Ẹshinẹgba ni o mhọli agbọ onogbọ e li khi. A guẹ ri eloe ke khu we, ini emhikhoghuo o khi zu iromhi oyeẹ ode. §

Ime-osoli shi onete iriẹle

⁸ Ọzukhomhi ungmehi oyemhẹ khi, ẹẹ nya a mhọli udu oghuo, a mhọli ilelemhi na egbe, a nono ingme egbe abi inyoghuo, a vie osoli ke na egbe, a ke ri egbe ẹ tiemhile. ⁹ Khi ri onobe fata onobe. Ini ọgbọ ọ tsue ẹ, khi tsue ọli shi ọ, ochoghọ sọ iromhi onete na li. Itobọ khi eri Ẹshinẹgba ọ

† 2:22 Li ze Aza 53.9 § 2:23 Li ze Aza 53.7 * 2:24 Li ze Aza 53.5 † 2:25 Li ze Aza 53.6 * 3:1 Li ze Efi 5.22; iKolo 3.18 † 3:3 Li ze 1 iTimo 2.9 † 3:6 Li ze Igbae 18.12 § 3:7 Li ze Efi 5.25; iKolo 3.19

luẹ ni u khi ọgbọ ọyọli, ni u le ikhivọse ugu. ¹⁰ Irari khi, ọni ọ da a nono ni lọli mẹ agbọ li ali ni lọli mhọli ebubu ogbele enete, ọ khi ke ri ẹlemhi oyọli ngme ingmemhi ebe, ali ingmemhi ẹgbhọli.

¹¹ Ọ mema ya mẹ ingmobe na, ọọ riẹle onete. Ọọ mema ya ke nono opfọmhe, ọ na khu ọli.

¹² Irari khi eri ukpẹloe oyi Ọnọmhue o la ẹgbọ eni e gue ngeli egbe, esọ eyọli e khueghie-a shi iromhi ni ẹ sọ, ama elemhi e ma bi Ọnọmhue deba ẹgbọ ọkhọlo.*

¹³ Ọghuo ọ ya ri emhi obe li ẹ, ini onete iriẹle o mema ghọle ẹ?

¹⁴ Ama ini u tseku mẹ osoli shi onete iriẹle, ikhivọse o khi ne. “Khi na ulishi ọgbọkhọghuo.” ¹⁵ Ama a rọte ekẹ elemhi udu oyẹẹ rue iJesu abi Ọnọmhue oyẹ ẹ. A ke mu egbe shi ekẹ ẹghẹghẹkpa, ini ọgbọkhọghuo ọ ya mhila ẹ emini irudushi oyẹẹ o migha nga, ni a gue ọli ye wẹ. Ama a ri ipfọmhe-udu ali ekpe ke sọ wẹ ọ.†

¹⁶ Zobẹ ni udu oyẹ o pfuase ishegho ni eni ẹ ngme onobe shi angeli onete oyẹ abi ọni ọ deba iKirisiti, e mẹ omama ingmemhi ipfueche ọgbọ-a eyewe. ¹⁷ Ini o ghọle Ẹshinegba ni u rọ mẹ osoli shi itobọ khi u riẹle onete, o ti dọse khi u mẹ osoli shi ọkhọlo ni u riẹle. ¹⁸ Irari khi iKirisiti ọ ghu-a shi olamhe oyi ọgbọkpa utoghuo kpe, ikhi lọli ni ọ pfuase, ọ mẹ osoli na ena umhapfuase, ni ọ rọ rue awa bhale ghi Ẹshinegba. A gbe ọli-a alo gbugbugbu, ama ọ la agbọ elemhi ayemhe, a ri Ayemhe guise ọli le bhale agbọ. ¹⁹ Elemhi ayemhe ni ọ la, ọ rọ vu ya tse abọ usomhi onete oyi Ẹshinegba ye iyemhe

ni e la owa ighumha. ²⁰ Iyemhe ena e khi eni ẹa suọ esọ, abi Ẹshinegba ọ rọ ri abọ mu udu, ni iNoa ọ rọ khali ọkọ-okẹ oniẹmhi se. Ẹgbọ etulale kpele a pfuese elemhi oni amẹ.‡

²¹ Oni amẹ o migha shi ibatizi, ona o mie ẹ pfuese memena. Ọa khi ilese khuẹ ichimhi idiegbe-a, ama, imhọli udu ni o pfuase deba Ẹshinegba ni ọ tsumhi ẹ rọte irọte eghuli guale oyi iJesu iKirisiti. ²² IJesu iKirisiti ọ she je iloghie, ọ shitọ epfe obọ obita oyi Ẹshinegba, ọ mhese ẹ na igeni ali afu ali ekpabọ ni e la idane.

4

Angeli ni o mu pfi

¹ Abi o rọ khia khi iKirisiti ọ she mẹ osoli idiegbe, a li mu egbe ni a li ya mhọli angeli oghoghọ, irari khi ọni ọ da lighọ mẹ osoli idiegbe ne, ọa ke gbo mhọli emini ọ ri olamhe ẹ riẹle. ² Rọte memena je odalo elemhi agbọ oyẹ, khi gbo zẹ ni ọghuemhe idiegbe oyẹ o mhese ne, ochoghọ, zẹ ni u ke ngeli abi Ẹshinegba ọ li nono ọli shi. ³ A she kpe pfuse ukpokpomhi ẹghẹghẹ-a je ukhokho rọ ọ riẹle emini eni ẹa miesuọ e riẹle. A la agbọ itsebo ilili, idokonyo, idonyo yesegbe-a, ali idobie, ali ikia-ye-ukue ke da onyo, ali ilita igaga. ⁴ Ama memena, abọ e sha wẹ khi aa ke nu wẹ a riẹle ikhiakhiamhi emini ẹẹ riẹle, e ri itobọ ighọ ọ tsue ẹ. ⁵ Ama khi e mema ya gueye Ẹshinegba abi e li gbe, ọni ọ ya gue ẹgbọ ezọ, shi eni e laọ ali eni e ghua. ⁶ Onana o zẹ ni a rọ tse abọ usomhi onete ye ẹgbọ ni e ghua, ni a rọ gue wẹ ezọ abi a li ya gue ẹgbọ na agbọ ezọ, ama eri e la elemhi ayemhe abi Ẹshinegba ọ la ọ.

Gue ri ukpẹloe ke khu isomhopfa eyi Ẹshinegba

⁷ Ẹghẹghẹ ni agbọ o rọ ya pfo o she ti ramhi ana. Irarighọ, a bino angeli bie ke ngeli ni a dọbe toto obọ iromhi isosọ. ⁸ Oni o mema mu egbe

* **3:12** Li zẹ Iwolo 34.12-16 † **3:15** Li zẹ iMat 5.10; Aza 8.12-13 ‡ **3:20** Li zẹ Igbae 6.1-7.24 * **4:8** Li zẹ Ekpi 10.12

ne nya khi, a nono ingme egbe ẹ egbegbo, itobọ khi eri inono ọọ khukhu olamhe ebubu.* 9 A ke mu egbe ẹ epfese, ni awọlọ ọa la. 10 Ogbogbo ọ ri isomhopfa ni ọ mhuẹ ke kpaghie ọnuzava oyọli obo, ọ ri igesikia ke ri ẹloe khu okhale oyi Eshinegba odekhode. 11 Ini ogbokhoghuo ọ mholi ungmehi ya ngme, ọ ke ngme ungmehi oyi Eshinegba. Onini ọ ya kpaghie ogbọ obo, ọ ri itoto ni Eshinegba ọ rọ na li rieḷe ọli. Ni a rọ bhale ya ẹ khi a rọte obo oyi iJesu iKirisiti ri ikueghie na Eshinegba odekhode. Lọli ọ mholi ufumhi ali ekpabọ rọte agboagbo ya je agboagbo. Atse.

Ime-osoli irari khi u miesuo

12 Emole mhe abo e khi sha ẹ shi omufe ni o toto ni a me, abine khi emini aa kpe me ghue a me. 13 A ri ochogho ke ghele khi a li nu iKirisiti me osoli ni ọ me. Eghẹghẹ agho ni a mholi oghẹle oniemi, ini a ri ufumhi oyọli khasẹ. 14 Ini a ri itobọ eva oyi iKirisiti ẹẹ tsue ẹ, ikhivose o khi ne, irari khi Ayemhe oyi ufumhi ali oyi Eshinegba o nu ẹ la. 15 Ini u me osoli, khi ze ni a bhale ya ẹ khi itobọ khi u gbe ugbeli ali itobọ khi u do ighiato, wekhi angeli ikpamhika ali itashingme u rọ me osoli. 16 Ama ini u wa me osoli abi oni ọ miesuo, khi ze ni omama o mu ẹ, ama ke kuẹghie Eshinegba irari khi u wa yemhe eva oyọli. 17 Irari khi eghẹghẹ o she ramhi ni iguezọ o rọ ya rọte Owa oyi Eshinegba ya gbaekele. Ini o te awa egbe gbaekele, se o ke beshi ya li eni ẹa mie usomhi onete oyi Eshinegba suo egbe? 18 Abi Ebe-no-pfuase o ngme ọ li khi,

“Ini o ya munu ni a rọ tsumhi
ogbo ni ọ guẹ ẹ ngeli,
se o ke bie ya li
egbo okholo ni ẹa mholi
Eshinegba egbe?”†

19 Irarigho, eni ẹẹ me osoli, abi o li ghole Eshinegba shi, e ri egbe we mholi

Eshinegba ni ọ ma we ni ọ ze ri egbe ẹ nga obo. E kie ke gbe ikanya enete.

5

Ude ni a ye Egbhali ali ozele

1 Mhi lolo ye ẹ ude, ẹẹ ni a khi egbhali abi mhemhe mhi li khi ogbhali, ni mhi ri ẹloe me osoli ni iJesu ọ me, ni mhi gbo li ya mholi okemhi shi ufumhi oyọli ini ọ nyene egbe bhale. 2 A ri ẹloe ke khu isumha eyi Eshinegba ni a rọ nga ẹ obo. O ga pfo ẹ udu ke ri ẹloe khu we. Oa khi irari eleli ni u ya me ọ tse, ama abi obo ni ọ mholi oghuemhe ugamhi oyi Eshinegba.* 3 Khi ri itoto mhesẹ na egbo ni Eshinegba ọ rọ nge obo, ochogho angeli o ye o khi irokhokho ni egbo ke deba. 4 Ini iJesu iKirisiti ni ọ khi Orelor-khu isumha onofune ọ bhale, ọ ya ri arula oghie ni ọa tigbe ya taa ne.

5 Eẹ ezele, a li ligho nyese ukhomhi ke na egbhali. Ogbokpa ọ ke ti egbe ọli tiemhi eke, aa ga egbe ẹ. Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme gho khi.

“Eshinegba ọ ma biselemhi
ogbo ni ọ ti egboli a nga,
ama ọ khi ẹ vose na eni
e ti egbewe ẹ tiemhile.”†

6 Irarigho, a ri egbe ẹ tiemhile na ekpabọ oyi Eshinegba ni e fune, ni ọ ti ẹ nga idane ini o ramhi oni eghẹghẹ.‡

7 A ze otoemhe eye ẹ obo na Eshinegba, itobọ khi ọ ya rue ẹ ọ le.

8 A bino angeli bie ke ngeli, aa tokpe, itobọ khi obe ẹ ni ọ khi okphaghie, ọ kia gasẹ abi odumhi ni ọọ khoshe, eri ọ nono oni ọ ya mu nyanọ le. 9 Khi ze ọli lo ẹ le! Gbe lighi irudunga oye, itobọ khi u lese khi eni e miesuo nabi yeye ni e la elemhi agbo ashakhasha e lili ẹ me osoli enabi enana. 10 Ini u me osoli ukuku eghẹghẹ se, Eshinegba na okhale nya, ni ọ rọte iKirisiti lu ẹ shi ufumhi oyọli na agboagbo, ọ ya rieḷe ẹ ti dose abi o kpe li ẹ egbe. O re toto, ọ mu ẹ

† 4:18 Li ze Ekpi 11.31 * 5:2 Li ze iJon 21.15-17
iLuk 14.11; 18.14

† 5:5 Li ze Ekpi 3.34 ‡ 5:6 Li ze iMat 23.12;

mhọli rẹ gbelighi. ¹¹ Ekpabọ o khi oyọli agbọagbọ. Atse.

Otse ni o kpukhokho

¹² ISalasi ni mhi rọ shi inyọghuo ni ọ mhọli igesikia ọ nu mhẹ kẹkẹ ebe ona. Eri mhi kẹkẹ ebe ona ni ọa nuẹ ghi ẹ, rọ ri udu shi ẹ ọ ali ni a rọ lẹse khi emiemini a riẹ mẹ khi egbegbi okhale oyi Eshinẹgba na. A mu ọli mhue gagaga. §

¹³ Egbọ eni e miesuọ ni a zẹ abi ẹẹ na eke iBabilọ, ẹẹ tse ẹ, li shi iMaki ni ọ limhẹ egbe abi omimhẹ.* ¹⁴ A ke tse egbe ẹ a ri inono ghele mu egbe. Opfomhẹ o ka nu ẹẹ nya ni a la elemhi iKirisiti la.

§ 5:12 Li zẹ Ika 15.22,40 * 5:13 Li zẹ Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10; iFilẹ 24

Ebe onuzi-eva ni iPita Ọ keke

¹ Mhẹmhẹ iSamọ iPita ni mhi khi oghumha ali aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona ghi eni e mholi irudunga nabi oyi anye ni o mu ẹloe, ni a rote angeli onete oyi Ẹshinẹgba ali iJesu iKirisiti Ọmiepfuese ro na we.

² Okhale ali opfomhẹ o ka khi oye rote ilẹse ni a lẹse Ẹshinẹgba ali iJesu Ọnọmhue oyawa.

Ulumhi ali uzemhi oyi Ẹshinẹgba

³ Itoto oyi Ẹshinẹgba o she ri emhikpa ni o ri awa ya ke la agbo irudunga na awa, irari khi awa lẹse oni o ri ufumhi ali onete oyoli ti awa mama egbe. ⁴ Eni ekpabo eniemhi ena o ro rue isomhopfa ni e mu ẹloe ni o shobo na awa. Ini a bhale ya e khi irari eni isomhopfa ena awa me asha na pfue epfua ni o la oghuemhẹ emhi agbo, ni awa mholi okemhi shi agbo oyi Ẹshinẹgba.

⁵ Irarigho, roshẹka ri ingeli enete ma irudunga oye, gbo ri ilẹse ma ingeli enete. ⁶ Ri igue-regbekia she egbe ma ilẹse, ri iregbemie ma igue-regbekia shi egbe, ri angeli irudunga ma iregbemie, ⁷ ri isomhelemhi-inyoghwo ma angeli irudunga, ri inono ma isomhelemhi inyoghwo. ⁸ Irari khi ini u mholi eni ingeli enana egbegbo, e ya re ke zaza, wa gbe akanya elemhi ilẹse ni u lẹse Ọnọmhue iJesu iKirisiti. ⁹ Ama oni o da mholi eni ingeli ena ne, o ya me eke nuata, eri o ze alo, o she yele-a khi Ẹshinẹgba o she kpe khuese luẹ olamhẹ enedio-a pfuase.

¹⁰ Irarigho, inyoghwo-mhẹ, roshẹka ni uzemhi ali ulumhi oye o migha egbegbo. Ini u wa ligho, waa ya tigbe do owe eke-a wekhi eri u ya de. ¹¹ Eghẹghẹ agho Ẹshinẹgba o ya

khueghie ode Omhese oyi Ọnọmhue-a ne lo. Ikhi Ọnọmhue na agboagbo Ọmiepfuese iJesu iKirisiti oyawa.

A ri esọ shi emini Ebe-no-pfuase o ngme

¹² Mhi ya ke yele e le eni ingme ena nya eghẹghẹ kpa. Ini a ririe kpe lẹse we, ni a migha gba elemhi igesikia ni a mholi ena. ¹³ Mhi lẹse khi o ti ni mhi yele e eni ingme ena nya le, ini mhi da kie la agbo. ¹⁴ IJesu iKirisiti Ọnọmhue oyawa o she ro li khasẹ mhẹ khi ogbele eyemhẹ ea ke bu, khi mhi kele ya ghua. ¹⁵ Mhi ya roshẹka ri ingme ena nya shi e odalo ni a ke sato o, ini mhi so ukhokho gbe.

Eni e ri ukpeloe me ufumhi oyi iKirisiti

¹⁶ Oa khi okhe egbholi anye regbenga gue ingme inyenegbe bhale oniemhi oyi iJesu Ọnọmhue ye e. Alo eyanye anye ro me ufumhi oyoli. ¹⁷ Anye la agho ni Ẹshinẹgba ita o ro ri ufumhi ali ekpe na li, ni uruli oyi Ẹshinẹgba o ro rote otughunu ni o ge nyanyanya ngme, ni o o, "Omimhẹ ni mhi nono ingme oyoli na, o ma ghole mhẹ." ¹⁸ Eri anye suo khi oni ungememhi o rote idane ngme tiemhile, abi anye ro nu oli la ukhomhi ute no pfuase.*

¹⁹ Igho anye li mholi iregbenga shi usomhi ni emekeguele e guele, khi egbegbo lo. O ma a ti e egbe ini a ri esọ shi oni ungememhi, itobo khi eri o li abi akpa ni o la alo ebili e ge nyagha, ramhi ni ogbe o ro maghie alo-a, ni imeke oyi ukpetata na obili-atso o ro ge shi udu o ye. ²⁰ Ozukhomhi oni ungememhi khi, a lẹse khi ungememhi ameguele okhoghuo o rote ilẹse oyi omekeguele okhoghuo bhale. ²¹ Irari khi ungememhi ameguele okhoghuo o ri imelemhi oyi ogbo bhale ghue, ama Ayemhẹ-no-pfuase o la egbo egbe gbe akanya rewe gue usomhi oyi Ẹshinẹgba le.

* **1:18** Li ze iMat 17.1-5; iMak 9.2-7; iLuk 9.28-35

2

Ena Osese ẹgbhọli ali epfua oyewe

¹ Abi emekeguele eyi ẹgbhọli e ke li la iteva eyi ẹgbọ iZireni, igho esese ẹgbhọli e ya li la ẹ iteva. E ya tsua osese ẹgbhọli ni oọ yese ẹgbọ-a lasele ke sese ẹgbọ, e ga kie Onomhue ni o de we, e ya ri epfua ni o kele ghi egbewe. ² Igho ebubu ẹ e li ya deba ode omama eyi itsebo eyewe, e ri omama shishi oni ode igesikia oyi iKirisiti-a. ³ E ya ri emhi ituegbe rue okhe ẹgbhọli lasele gueye ẹ, ni e ro me asha di ẹ mie ikpagho. Eshinegba o she so we ezọ se agboagbo, epfua oyewe o migha khe we ode.

⁴ Irari khi ini Eshinegba o a kese igeni le abi e ro lamhe deba Eshinegba, ama o ku we lo ilimhi iriere, o ri iweghe ge we abo pfino kulo alo ebili migha khe ogbele iso-ezo. ⁵ Ini Eshinegba o pfuese agbo onodi, ama o ri ochikpho oniemi pfuse oni agbo olamhe-a, se ni iNoa ni o tse abo igue ngeli ali apfoli oshilua.* ⁶ Ini Eshinegba o pfa ezọ mu iSodomu ali iGomora, khi o ri erali tose we ni e de emue-a, ni o rewe rieler irokhokho abi o ya li ẹgbọ ni ẹa mhọli Eshinegba egbe,† ⁷ ni o ro pfuese iLoti, omose ni o gue ngeli, ni ẹgbọ ena umhasu-eso e ri ingeli ebe nase ayemhe.‡ ⁸ Eri oni omose ona ipfuase onana o vie oya elemhi ayemhe oyoli egheghe kpa shi ingeli okholo ni o me ali ni o o gbolo suo. ⁹ Ini o khi igho, Onomhue o lese abi o lie tsumhi ẹgbọ eyoli elemhi imhesebino, ali o gbo li lese abi o li ya pfi ẹgbọ okholo lo anasemhe ramhi ogbele iso ezọ. ¹⁰ Tete ẹgbọ ni e deba oguemhe idiegbe oyewe ni e ri ukpeloe gbe omheso oyi Eshinegba.

E mhọli igbedu obe ali ititiegbe. Ulishi o a ya mu we ni e ro ri unu ghi igeni ro yese we-a. ¹¹ Ama abotseku khia khi eni igeni ena e mhọli ekpabo dose eni esese ẹgbhọli ena, ẹa ya yese we-a khaso Onomhue. ¹² Eri eni ẹgbọ ena ee pfi unu-a shi emini ẹa lese udi

oli. Eri e li abi elamhako ni ẹa mhọli ẹgbhali ni a bia, ni a mu ẹ gbolo le tse. Igho e li ya pfua abi elamhako. ¹³ Opfuse a ro ya fali we ota shi ode opfuse ni weweghuo e be na egbewe. Idobie ele oguota gboo, ee bino khi o khi agbo ilili, ni o ya khuese idiegbe oyewe. ẹgbọ ebe e khi itobo khi ini e nu ẹ le eminale inono kugbe egho, eri e kiele ẹ ngeli angeli efiala. ¹⁴ Alo efiala eyi okia, e ze shi ukhomhi, ikpotso ni e ya yemhe shi we o, e kia bino alo. Okiamhi olamhe ni o o gbe we o a tigbe ẹ mhọli ukpese. ẹgbọ ni udu oyewe o a sheshe ee di kulo igha olamhe. E she wena emhi ituegbe shi udu. Elemhi itse eyi Eshinegba e la kia. ¹⁵ E she da egbewe ode lase, e wase ode oyewe-a. E she deba ode oyi iBelamu omi iBeo vu ni o mhọli ukpoko shi ukpagho ni o ya mie shi onobe ilili. ¹⁶ Ni akphere o dese shi angeli olamhe. Akphere ni o khia khi o a kpe mhọli ungmehi ogbo shi unu, ni o ri uruli ogbo nu iBelamu ngme shi angeli ujili.§

¹⁷ Eri ẹgbọ ena e li abi oke ni o khakha-a, ali uza ni o bi abi amo ni akpekpeli o pfiolo irarogbe kua. Eshinegba o she rieler ilimhi iriere shi eke ẹ khe we ni e la me osoli. ¹⁸ Eri ee ngme ingmemhi itono obọ udu, ali ingmemhi ni e violo, ro re ẹgbọ sato oguemhe idiegbe oyewe, ni e ba di we nyene egbe je olamhe. Ikhi ẹgbọ ni e lese rote ifuabo eyi ẹgbọ ni e la agbo ẹgbhọli pfue. ¹⁹ E shobo epfua na we, ama wewe ni e shi oni obọ onana, e khi ighumha angeli epfua. Irari khi oghumha ogbo o khi shi emini o da mheso na ayemhe oyoli. ²⁰ Irari khi, ini ẹgbọ e she da rote oyese ni o la agbo pfue ne itobo khi e lese iJesu iKirisiti Onomhue, ni e ro gbo ri egbewe na emhi agbo gono ne, ikpukhokho oyewe o ke kholo dose igbaekele oyewe. ²¹ O kha tine ini ẹa bie kpe lese ode ipfuase oyi Eshinegba lo, khi e lese oli se, e tigbe so ukhokho gbe ode ipfuase oyi Eshinegba ni a ro na we. ²² Emini o li we o rohaso khi

* **2:5** Li ze Igbae 6.1-7.24 † **2:6** Li ze Igbae 19.24 ‡ **2:7** Li ze Igbae 19.1-16 § **2:16** Li ze iNoba 22.4-35

ekpita ona khi igesikia lo, ni oṣo,
 “Áwá o mu egbe nyenẹ
 gbo ya le ekpa
 ni o kpa shi eke.
 Agulu ni a kpe khuṣeṣe-a se,
 o gbo mu egbe nyenẹ
 je igbolọ ya pfue.”*

3

Onomhue o nyenẹ egbe ẹ bhale

¹ Emọlemhe, ebe onuzi-eva ni mhi keke ẹ ghi ẹ na, eri mhi ri ebe eva ena ya guise ẹ le ali ni a ro mholi isamhi eni e te ode. ² A sato ingmemhi ni emekeguele ni e pfuase e ngme ni o she tese, ali omhesẹ ni Onomhue Omiepfuese oyawa o mhese rote obo ighiusomhi na kee eyawa.

³ Onodode, a lese khi ogbele ni e kpukhokho, egbo ni e ri ungmehi oyi Eshinegba a li egia e ya lasela. Efe li egia ee riefe oguemehe idiegebe oyewe.* ⁴ E ya ke lie, “Ige ihale ni o shobo khi loli ya bhale mena? Abi ititawa e te ghuloa, emhikpa e kiele e je odalo abi e li rote igbaekele agbo la o.” ⁵ Eri e famhi roli shi ie-eso-a, khi rote ungmehi oyi Eshinegba a te ma idane, ni a ro gbo rote ameri ameri ma eke agbo.† ⁶ Ama, eni ameri ena a gbo ro ri ochikpho pfuse egbo na agbo onodi-a.‡ ⁷ Ama agbo ali idane ni e kie laṣo ogbe-namo, Eghiele oyi Eshinegba a ro rewe migha rewe e khe opfuse oyi erali. Eri a ze we obo o khe ogbele iguezo ni a ro ya pfuse egbo okholo-a.

⁸ Emọlemhe, a khi yele emhi oghuo-a khi, eri ogbeleghuo o li abi ogbele agbele, ogbele agbele o li abi ogbeleghuo ukpelo oyi Eshinegba.§* ⁹ Oa khi eri Eshinegba o ti egbe e je ukhokho shi emini o ro shobo, abi egbo eghuo e lie sa khi ini emhi o ti eke eri o wu eke-a egho. Eri o mema mholi irabomudu na e, itobo khi o

nono ni ogbokhoghuo o pfua, ama ni ogbokpa o te agbo olamhe mu nyenẹ.

¹⁰ Ama eri ogbele oyi Onomhue o ya bhale abi ihale oyi oghiatọ. Oni ogbele, eri idane o ya ri okeke oniemi kele-a udemhija. Erali oniemi o daghie emini e la idane nya kua. Eke ali emhikpa ni e laṣo e kala-a.†

¹¹ Aborokhia khi a ya lina pfuse emhi nya ena, uwali egbo enabise a kha ke fe khi? A kha ke la agbo ipfuase ali agbo Eshinegba, ¹² abi a li ri eloe shi eke e khe ogbele oyi Eshinegba, ni awa ke riefe emini o ya roli bhale pia, ali ogbele ni a ya ri erali pfuse idane-a erali oniemi o daghie emini e la idane-a nyaa. ¹³ Ama emini Eshinegba o ro shobo, awa migha a khe, ikhi iloghie ali eke agbo onogbo, ni o khi apfe igue-ngeli.‡

¹⁴ Irarigho, ee emole mhe, abi a li ri eloe shi eke e khe oni ogbele ena, a ze ni a bhale ya e e shi ingeli ni ea mholi ichimhi ali umhaguekia, ali a la opfomehe. ¹⁵ Ri oli shi udu khi irabomudu ni Onomhue o mholi na awa, khi, ni o ba ri egheghe na awa mholi imiepfuese lo, ezeze abi inyoghuo awa iPolu o kpe li keke oli shi ebe ghi e abi Eshinegba o li ri oni ileingme na li. ¹⁶ Ina o kie lie keke oli shi ebe, ini o da a ngme eni ingmemhi ena ne. Ebe ni o keke e tsua ingme eghuo ni e lolo e munu irolo-ogbo-eso, ni egbo ni ea mholi lese ali igesikia e kholo e mano, abi e lie khi ma ingmemhi elese ni e la Ebe-no-pfuase ni o ya ri epfua ghi we.

¹⁷ Irarigho, emọlemhe, abi a ke ro lese onana egho, a mu egbe e ini a khi ya deba ode egbholi oyi egbo ena umhasuo-eso, ini a khi rote iguemigha oye e de. ¹⁸ Ama mena awa ke fu shi okhale ali lese ni awa lese Onomhue Omiepfuese oyawa ikhi iJesu iKirisiti. Loli a ri Ufumhi a na agboagbo. Atse!

* 2:22 Li ze Ekpi 26.11 * 3:3 Li ze iJu 18 † 3:5 Li ze Igbae 1.6-9 ‡ 3:6 Li ze Igbae 7.11 § 3:8 Emini a ri onana ngme khi Eshinegba oa deba egheghe gbe akanya. * 3:8 Li ze Iwolo 90.4 † 3:10 Li ze iMat 24.43; iLuk 12.39; 1 iTesa 5.2; Iro 16.15 ‡ 3:13 Li ze Aza 65.17; 66.22; Iro 21.1

Ebe onodode ni Ijoni O keke

Ungmemhi ni o mhọli agbọ

¹ Anye keke ungmehi ni o mhọli agbọ ri agbọ o na ogbọ ghi e, oni o rọte igbaekele la o. Anye she suọ ọli, anye ri alo eyi anye me ọli, anye bino ọli, anye gbo ri abọ eyi anye ti ọli.* ² Abi oni o ri agbọ o na ogbọ ona o rọ felisele, anye me ọli, anye gbo li pfi otsẹle shi oni agbọ na agbọagbọ ona. Lọli o nu Ita la, ni a rọkhasẹ anye.† ³ Emini anye me ni anye suọ, anye gbo liẹ gueye e, ishegho ni awa kugbe nu Ita ali Omi ọli iJesu iKirisiti la. ⁴ Eri anye keke ona ni oghẹle oyawa o gba pfo.

Okiali elemhi ákpá

⁵ Onana khi usomhi ni anye rọte obọ oyi Omi ọli suọ, ni anye gue e ye e khi, Eshinegba khi ákpá, obili okhoghuo ọa fe la li egbe kpa. ⁶ Awa kha guele khi awa nu ọli la kugbe ni awa rọ kie la elemhi alo ebili e kia, egbhọli awa lo, awa aa la agbọ igesikia. ⁷ Ama ini awa la elemhi ákpá a kia, abi loli ọli la elemhi ákpá, ona o rọkhasẹ khi awa nu ọli la kugbe, ishegho ọlia eyi iJesu Omi ọli, e khuẹse awa olamhe-a pfuase. ⁸ Ini awa guele khi awa aa mhọli olamhe, egbawa awa a di, awa aa mhọli igesikia. ⁹ Ama ini awa zono olamhe eyawa ye Eshinegba ni o ri igesikia riẹle emhikpa; oni ọọ riẹle emini o te ode o khi, o ya ri olamhe eyawa topfa awa, o khuẹse awa umha-pfuase egbe-a nya. ¹⁰ Ini awa e khi awa aa lamhe, eri awa ri Eshinegba mele ọlo-egbhọli-a. Ungmemhi oyoli ọa la agbọ oyawa.

2

IKirisiti, okpaghiobo oyawa

¹ Eniye eyemhe, ee mhi keke ebe ona ghi, ini a khi lamhe. Ama, ini a bhale ya e khi ogbokhoghuo o lamhe, awa mhọli oni o nu Ita a ngme khe awa shi eke. Loli khi iJesu iKirisiti oni o pfuase. ² Loli o khi iluasobo ni a rọ shishi olamhe eyawa-a, ọa khi eyawa tse ama olamhe eyi egbo kpa.

³ Ini awa ri omhesẹ eyoli e gbe akanya, loli awa rọ ya lese gboo khi awa lese ọli. ⁴ Eni liẹ khi wewe e lese ọli ni ẹa ri omhesẹ eyoli e gbe akanya, elo-egbhue e khi, ẹa mhọli igesikia. ⁵ Ama onini o da ri ungmehi oyoli da gbe akanya ne, inono oyi Eshinegba o gba shi ọli egbe. Ina awa li ya lese khi awa ali Eshinegba khi oghuo awa khi. ⁶ Eni e da liẹ khi wewe e kugbe Eshinegba o ne, e mema ya ke ngeli abi iJesu iKirisiti o liẹ ngeli.

Ushi onogbo

⁷ Emole mhe, ọa khi omhesẹ olese mhi keke e ghi e, ama onodiọ lo, ikhi oni a rọte igbaekele rọ na e. Oni omhesẹ onodiọ ona o khi oni usomhi ni a she kpe suọ.* ⁸ Aboriekhi igho, omhesẹ onogbo mhi keke e ghi e, irari khi a me igesikia oyi oni omhesẹ ona iJesu egbe, a gbo me ọli agbọ oyeẹ. Itobo khi obili o she e kalaa, oni ákpá oyi igesikia o she e ge. ⁹ Onini o da liẹ khi loli la elemhi ákpá ni ọọ biselemhi inyoghuo ọli ne, elemhi alo obili o kie la. ¹⁰ Onini o da nono ingme oyi inyoghuo ọli ne, elemhi ákpá o la, emhikhoghuo ọa la li egbe ni o roli ya khi owe. ¹¹ Ama onini o da biselemhi inyoghuo ọli ne, alo obili o la, alo obili o la kia gasẹ. Ọa lese obini ọọ je, irari khi obili o she zuse ọli alo.

¹² Mhi keke ebe ona ghi e eniye, itobo khi a she ri olamhe topfa e itobo eva oyi iKirisiti.

¹³ Mhi keke ebe ona ghi e, ee ita, itobo khi a she lese ọli, oni o rọte igbaekele la o.

Mhi keke ebe ona ghi e ozele, itobo khi a she mu

Oni o khi Ogbọ-obe o le.

Mhi keke ebe ghi e eniye,

* 1:1 Li ze iJon 1.1 † 1:2 Li ze iJon 1.14 * 2:7 Li ze iJon 13.34

itobọ khi a she lẹsẹ ọni Ita.
 14 Mhi kẹkẹ ebe ghi ẹ, ẹẹ ita,
 itobọ khi a she lẹsẹ ọli,
 ọni ọ rọte igbaekẹle la ọ.
 Mhi kẹkẹ ebe ona ghi ẹ ezele,
 itobọ khi a mhọli ekpabọ,
 ali khi ungmehi
 oyi Ẹshinẹgba o la
 elemhi oye ẹ,
 ali khi a she mu
 Ọni ọ khi Ọgbọ-ọbe ọ le.

Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọsẹ

15 Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọsẹ,
 wẹkhi emhikhoghuo ni e la ọ. Ini
 ọgbọkhoghuo ọ mhọli ọghuẹmhe na
 agbọ, inono oyi Ita ọa la agbọ oyọli.
 16 Irari emhikpa ni e la elemhi agbọ,
 ni e khi, ọghuẹmhe olamhe idiegbe,
 emini ukpẹloe o viẹ shi, ali itipfuabọ-
 nga shi emini ọ mhọli ali ni ọ dobe ẹ
 riẹle. Okhoghuo ena nya ẹa rọte obo
 oyi Ita bhale, ama agbọ ona e te bhale.
 17 Oni agbọ ona ali emini e la ọ ni
 ẹẹ ghọle ẹgbọ e she ẹ dọsẹ, ama eni ẹ
 riẹle ọghuẹmhe oyi Ẹshinẹgba e ya la ọ
 agbọagbọ.

Eni ẹẹ khọli iKirisiti

18 Eniye, ukpẹsẹ agbọ o she ti
 bhale! A she gueye ẹ khi ọni ọ khọli
 Ọmiepfuese ọ ya bhale, memena eni
 ẹẹ khọli Ọmiepfuese ebubu e she bhale
 agbọ. Onana awa rọ ya lẹsẹ khi
 ukpẹsẹ agbọ o she ti bhale. 19 Eni ẹgbọ
 ena ẹa mema kie kpẹ khi eyawa, lọli o
 zẹ khi e rọte awa iteva vu. Ini e kie
 kpẹ khi eyawa lọ, e kha migha. Ama
 eri uvumhi oyewẹ o rọkhasẹ khi ẹa ku
 ma awa ọ.

20 Ama Ọmiepfuese, Ọni ọ pfuasẹ ọ
 she zẹ ẹ, irarighọ a she lẹsẹ igesikia.
 21 Ọa khi itobọ khi aa lẹsẹ igesikia mhi
 rọ kẹkẹ ebe ona ghi ẹ, ama itobọ khi
 a lẹsẹ igesikia, a gbo lẹsẹ khi ẹgbhọli ọa
 rọte igesikia a lasẹle.

22 Mena, ọghuo ọ khi ọlo-ẹgbhue?
 Ọni ọọ khi iJesu ọa khi ọni Ọmiepfuese,
 lọli ọ khi Ọbe vule shi Ọmiepfuese ọ,
 lọli ọ kie Ita ali Ọmọ. 23 Aa mẹ
 ọgbọkhoghuo ni ọ kie Ọmọ ni ọ mhọli

Ita. Ọni ọ da mie-obọ shi Ọmọ ọ, ọ li
 mhọli Ita.

24 Zobe ni emini u rọte ekẹ suọ o
 kie lẹ egbe. Ini o lighọ kie lẹ egbe, u
 ya li kie nu ọni Ọmọ ali Ita la kugbe.
 25 Emini ọ shobọ na wa na, ikhi agbọ
 na agbọagbọ.

26 Ingme eyi ẹgbọ eni ẹ nono ni
 wewẹ e yẹsẹ ẹ da ode mhi kẹkẹ ẹ ghi
 ẹ. 27 Ama ẹẹ oye ẹ, ekpabọ Ayẹmhe
 nọ pfuasẹ ni a mie, o kie la ẹ egbe,
 irarighọ, aa ke khi eni a sẹsẹ. Ama eri
 Ayẹmhe oyọli ọọ sẹsẹ ẹ emhikpa, ikhi
 emini e khi igesikia ni ẹa khi ẹgbhọli. A
 ri osesẹ oyi Ayẹmhe ke gbe akanya, a
 kie nu ọli la kugbe.

Imi Ẹshinẹgba

28 Mena, eniye, a kie kugbe ọli ọ.
 Isheghọ ini ọ feli lasẹle, awa mhọli
 igbedu ni omama ọa mu awa odalo
 oyọli, ini ọ nyenẹ egbe bhale.

29 Ini u lẹsẹ khi iKirisiti khi ọni ọ
 migha shi ipfuasẹ ọ khi, lẹsẹ khi ọni
 ọ riẹle emini e te ode Omi Ẹshinẹgba ọ
 khi.

3

1 A bino abi inono ni Ita awa ọ nono
 awa o li fu ramhi, ni a rọ bhale ya
 ẹ khi àá lu awa imi Ẹshinẹgba! Ni
 o khia khi ighọ awa khi! Emini o
 zẹ khi ẹgbọ na agbọ ẹa lẹsẹ awa khi,
 ẹa lẹsẹ Ẹshinẹgba.* 2 Emọle mhe, imi
 Ẹshinẹgba awa khi, ama, awa aa lẹsẹ
 ne, abi awa ya li, ama awa lẹsẹ khi
 ini iKirisiti ọ lasẹle, awa ya li abi lọli,
 irari khi awa ya mẹ ọli abi ọ li tee.
 3 Ọgbọkpa ni ọ da mhọli irudushi ona
 ne, ọọ mhọli oni ọghuẹmhe ni ọ rọ khi
 ọni ọ pfuasẹ abi iKirisiti ọ li pfuasẹ.

4 Ọnini ọ da lamhe ne, eri ọ gbe
 ushi oyi Ẹshinẹgba-a, irari khi olamhe,
 igbushi oyi Ẹshinẹgba-a o khi. 5 Ama u
 lẹsẹ khi eri iKirisiti ọ bhale ni ọ ya rue
 olamhe eyawa vu, ali khi olamhe ọa
 la li egbe.† 6 Irarighọ, ọgbọkpa ni ọ nu
 ọli la kugbe, ọa ya lamhe ke lẹ. Ọnini ọ
 kie da la olamhe ne, ọa fẹ mẹ ọli ghue
 wẹkhi eri ọ lẹsẹ ọli.

* 3:1 Li zẹ iJoni 1.12 † 3:5 Li zẹ iJoni 1.29

⁷Eniye, a khi ze ni ogbokhoghuo o di e ya de ode-a. Oni o da rieḷe emini o te ode ne, o pfuase, ezeze abi iKirisiti o li pfuase. ⁸Onini o da rieḷe emhi olamhe ne, oyi Okphaghiḷe o khi. Irari khi teke vu, okphaghiḷe o te e lamhe. Emini o ze ni Omi Eshinegba o ro feli bhale khi, ni o ro me asha pfueche ikanya eyi okphaghiḷe-a. ⁹Ogbokpa ni o da khi Omi Eshinegba o ya lamhe, irari khi ukpamhi oyi Eshinegba o la li egbe, ea ya lamhe irari khi Eshinegba o khi Ita we. ¹⁰Onana o ri ikhioda shi iteva imi Eshinegba ali imi Okphaghiḷe. Enieni ea da rieḷe emini o te ode ne ali ni ea mholi inono na egboese ne, ea khi imi Eshinegba.

A nono ingme oyi egbe e

¹¹Onana o khi usomhi ni a rote eke suḷ. Ikhi, awa nono ingme oyi egbe awa.† ¹²Khi li abi iKeni ni o khi oyi Ona Okholo, ni o gbe Ebeli inyoghuo oli-a. Elo o ze ni iKeni o ro gbe oli-a? Irari khi emini oni iKeni oḷ rieḷe, ea gbe akanya, ama emini inyoghuo oli oḷ rieḷe e khi eni e pfuase.§ ¹³Irarigho, o khi sha e abo, inyoghuo-mhe eni emose ali eni ikpotso, ini egbo na agbo ea ti elemhi e. ¹⁴Awa lese khi awa she te eghuli lasela je agbo, itobo khi awa nono ingme oyi inyoghuo awa. Onini oa da mholi inono ne, elemhi eghuli o kie la.* ¹⁵Onini o da biselemhi inyoghuo oli ne, ogbo-ugbeli o khi. U lese khi ogbo-ugbeli oa mholi agbo oyi Eshinegba shi agbo oyoli.

¹⁶Ina awa lie lese emini inono o khi. Eri iJesu iKirisiti o ri agbo oyoli bhale, ni e pfuse-a, shi itobo oyawa. Awa kha li rue agbo oyawa li shi eke na inyoghuo awa. ¹⁷Ini ogbo o mholi epfue, ni o ro me khi inyoghuo oli o mholi emini o to oli, ni oa ro mholi ilelemhi na li, see o li dobe ya lie khi loli mholi inono oyi Eshinegba? ¹⁸Eniye, a khi ze ni awa ri ungememhi ali elemhi ke rieḷe inono, ama awa ri iriele ali igesikia ke ri inono

† 3:11 Li ze iJon 13.34 § 3:12 Li ze Igbae 4.8 15.12,17

khase. ¹⁹Ini awa nono ingme oyi egboese, awa lese khi igesikia awa la kia, awa mholi udu opfomhe odalo oyi Eshinegba. ²⁰Abi eni e miesuo, ini udu oyawa o pfa ezo mu awa, awa lese khi Eshinegba o fu dose udu oyawa, ali khi o lese emhikpa. ²¹Irarigho, emole mhe, ini udu oyawa oa da pfa ezo mu awa ne, loli awa roo mholi igbedu odalo oyi Eshinegba. ²²Emiemini awa da mhila kpa, awa te obo oyoli ya mie oli, itobo khi awa ri ishi eyoli e gbe akanya ali khi awa a rieḷe emini e ghole oli. ²³Emini o mhesa na awa khi, awa mie Omi oli iJesu iKirisiti suo, ali awa nono ingme oyi egbe, ezeze abi iKirisiti o li mhesa na awa.† ²⁴Eni e ri omhesa oyi Eshinegba a gbe akanya, eri wewe ali Eshinegba e ga kugbe, Eshinegba o li kugbe we o. Itobo Ayemhe ni Eshinegba o ro na awa, awa ro lese khi awa kugbe Eshinegba o.

4

Ke mu Iyemhe fe bino

¹Emole mhe, a khi mie shi iyemhe nya o, ama mu we fe bino ni a me ini obo oyi Eshinegba e te bhale. Irari khi emekeguele eyi egbholi ebubu e she fie lasela shi agbo ona. ²Ina a li ya lese ini Ayemhe oyi Eshinegba lo: Ayemhe nya ni o da lama khi iJesu iKirisiti o she bhale abi ogbo ne, oyi Eshinegba lo. ³Ama ayemhe nya ni oa da mie-obo shi iJesu o ne, oa rote obo oyi Eshinegba bhale. Onana o khi ayemhe oyi oni o kholi Omiepfuese, ni a suo khi oḷ bhale, o she ga la elemhi agbo memena. ⁴Ama enayi Eshinegba a khi, imi mhe, a she gbo mu emekeguele eyi egbholi o le, irari khi Ayemhe ni o la e egbe o fu dose oyi oni o la elemhi agbo. ⁵Elemhi agbo eni emekeguele eyi egbholi egho e rote lasela, ingmemhi agbo ee ngme, irarigho ogbo agbo e ro mie shi emini ee ngme. ⁶Ama enayi Eshinegba awa khi. Onini o da lese Eshinegba, loli o ri

* 3:14 Li ze iJon 5.24 † 3:23 Li ze iJon 13.34;

esò ọ shi emini anye ẹ ngme. Ọni ọa da khi ọyi Ẹshinẹgba ne, ọa ya ri esò shi emini anye ẹ ngme. Ina awa liẹ lẹsẹ ikhioda ni o la Ayẹmhe igesikia ali ayẹmhe ẹgbhọli.

Ẹshinẹgba inono ọ khi

⁷ Emọle mhe, a zẹ ni awa nono ingme egbe, irari khi obọ oyi Ẹshinẹgba inono o te bhale. Ọni ọ da mhọli inono, Ẹshinẹgba ọ khi itali ali khi ọ lẹsẹ Ẹshinẹgba. ⁸ Ọgbọ ni ọa da mhọli inono ne, ọa lẹsẹ Ẹshinẹgba, irari khi Ẹshinẹgba khi inono. ⁹ Eri Ẹshinẹgba ọ ri Omi ọli ọtuoghuo kpe ni ọ ghie bhale agbọ rọ ri inono ni ọ mhọli na awa khase, ini awa a rọte obọ oyọli mhọli agbọ. ¹⁰ Onana o khi egbegbi inono, ọa khia khi eri awa nono ingme oyi Ẹshinẹgba, ama eri ọ nono ingme oyawa, lọli o zẹ ni ọ rọ ghie Omi ọli bhale ni ọ rọ luase obo rọ shishi olamhe eyawa. ¹¹ Emọle mhe, ini o khia khi ina Ẹshinẹgba ọ li nono awa, awa li nono ingme egbe awa. ¹² Ọgbọkhoghuo ọa mẹ Ẹshinẹgba ghue, ama ini awa nono ingme egbe awa, Ẹshinẹgba ọ la agbọ oyawa, ali khi, inono oyọli ọọ gbe akanya ni ọ nono ni lọli gbe agbọ oyawa.*

¹³ Awa ga lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ọ la agbọ oyawa, irari khi ọ she ri Ayẹmhe oyọli na awa. ¹⁴ Ali khi awa mẹ, awa gbo pfi ọtsẹle khi Ita ọ ghie Omi ọli ni ọ rọ khi Ọmiepfuese oyi agbọ. ¹⁵ Ini ọgbọkhoghuo ọ mie shi ọ khi Omi Ẹshinẹgba iJesu ọ khi, Ẹshinẹgba ọ la agbọ oyọli, lọli ọ li la elemhi Ẹshinẹgba ¹⁶ Ishegho, awa lẹsẹ, awa gbo mie shi inono ni Ẹshinẹgba ọ mhọli na awa.

Inono Ẹshinẹgba ọ khi, eni e la agbọ inono e nu Ẹshinẹgba la kugbe, Ẹshinẹgba ọ li nu wẹ la kugbe. ¹⁷ Ina inono oyọli o liẹ gbe akanya ni ọ nono ni lọli gbe agbọ oyawa, ni awa rọ mhọli igbedu ogbele iguezọ, irari khi eri awa li abi lọli ekagbọ ona. ¹⁸ Ulishi ọa la inono. Ama eri inono ni o gba pfo, ọọ khu ulishi fiẹ, irari khi eri ẹgbọ ẹẹ na ulishi Ẹshinẹgba itobọ khi ọ ya

na wẹ osoli. Ọni ọọ na ulishi ọa gba pfo elemhi inono.

¹⁹ Eri awa mhọli inono, itobọ khi lọli ọ kpe nono ingme oyawa. ²⁰ Ini ọgbọkhoghuo ọọ liẹ, “Mhi nono ingme oyi Ẹshinẹgba,” ama ọ kiele ẹ biselemhi inyoghuo ọli, ọloegbhue ọ khi. Irari khi ọgbọ ni ọa da nono ingme oyi inyoghuo ọli ni ọọ mẹ ẹloe, ọa dobe ya nono ingme oyi Ẹshinẹgba ni ọa mẹ ẹloe ghue. ²¹ Omhese ni iKirisiti ọ rọ na awa na: Eni e nono ingme oyi Ẹshinẹgba nya, e mema li nono ingme oyi inyoghuo wẹ.

5

Imuọle ni awa mu agbọ ọ le

¹ Ọnini ọ da mie shi ọ ne khi iJesu ọ khi ọni iKirisiti Ọmiepfuese, Omi Ẹshinẹgba ọ khi, Ọnini ọ da nono ingme oyi Ita ne, ọ li nono ingme oyi omi ọli. ² Abi awa liẹ lẹsẹ khi awa nono ingme oyi imi Ẹshinẹgba khi, ini awa nono ingme oyi Ẹshinẹgba, ni awa gbo rọ ri omhese oyọli gbe akanya. ³ Ini awa nono ingme oyi Ẹshinẹgba egbegbọ, awa mema ya ri omhese oyọli gbe akanya. Ama omhese eyọli ẹa ya mu unu irọgbe-akanya.* ⁴ Itobọ khi ọgbọkpa ni Ẹshinẹgba ọ bia, lọli ọ dobe ya mu agbọ ọ le, irudunga oyawa o khi oni imuọle. ⁵ Ọghuo ọ dobe mu agbọ ọọ le? Sẹ ni ọgbọ ni ọ miesuọ khi, iJesu khi Omi Ẹshinẹgba.

⁶ Ọna khi iJesu iKirisiti ni ọ bhale, rọte iri-amẹ-batazi, ali rọte ọlia ikushieke abi ọ rọ ghua. Ọa khi rọte amẹ tse, ama li shi ọlia ni ọ ku shi eke abi ọ rọ ghua. Ayẹmhe ọ pfi ọtsẹle shi ọ, irari khi ọni Ayẹmhe oyi igesikia lọ. ⁷ Irari khi ọtsẹle ese e la ọ. ⁸ Ayẹmhe, amẹ, ali ọlia. Eni ọtsẹle ese ena unu oghuo ee ngme. ⁹ Ọtsẹle oyi agbọ awa mie ẹ suọ, ama ọtsẹle oyi Ẹshinẹgba ọ toto ne. Ọ she pfi ọtsẹle shi ingme oyi Omi ọli ¹⁰ Irarigho, ọgbọkpa ni ọ mie Omi Ẹshinẹgba suọ nya, ọ mhọli ọtsẹle onana shi udu oyọli. Ama ọni ọa mie Ẹshinẹgba suọ, eri ọ rọli shi ọlo-ẹgbhọli, itobọ khi ọa mie shi emini Ẹshinẹgba

* **4:12** Li zẹ iJon 1.18 * **5:3** Li zẹ iJon 14.15

o ngme shi ingme oyi Omi oḷi. ¹¹ Oni oṣeṣe o khi Eshinegba o she ri agbo na agboagbo na awa. Oni agbo ona o la obo oyi Omi oḷi.† ¹² Irarigho, oni o da kugbe Omi Eshinegba o ne, loḷi o mholi oni agbo oyi Eshinegba ona. Oni oḷa da kugbe Omi Eshinegba o ne, oḷa mholi agbo oyi Eshinegba.

¹³ Mhi she keke emhikpa shi elemhi ebe ona ghi e, ni a mie iJesu Omi Eshinegba suo, ni a ro mholi oḷi shi udu khi a mholi agbo oyi Eshinegba.

¹⁴ Igbe-udu ni awa a mholi ini awa la odalo oyi Eshinegba a so iromhi khi, awa lese khi eghẹghẹ kpa ni awa ro mhila li emhikhoghuo abi o ghole oḷi shi, eri oḷo suo awa o. ¹⁵ Irarigho, abi awa ro da lese khi oḷo suo awa ini awa da mhila emhi ne, awa lese khi awa she mholi emini awa mhila li.

¹⁶ Ini ogbokhoghuo o me khi inyoghuo oḷi oḷo lamhe olamhe ni oḷa ri eghuli gbe oḷo, o lema na li, khi Eshinegba ya ri agbo nali. Eni olamhe oyewe e khi olamhe ni ea ri eghuli gbe oḷo mhia ngme. Olamhe o la o ni o ri eghuli e gbe oḷo. Oḷa khi olamhe eghoghoh mhi e a lema shi.

¹⁷ Umha-gueli kpa, olamhe o khi. Ama olamhe o la o ni oḷa ya ri eghuli gbe oḷo. ¹⁸ Awa lese khi oni Eshinegba o bia, oḷa ya lamhe olamhe, irari khi eri Omi Eshinegba o khukhu oḷi, ini Okphaghi e o khi doḷe li oḷi onobe.

¹⁹ Awa lese khi imi Eshinegba awa khi, ali khi Okphaghi e o mhes e na egbo nya ni ea lese Eshinegba. ²⁰ Awa gbo lese khi Omi Eshinegba o she bhale elemhi agbo, ali khi o she ri ilese ni awa ro lese oni egbegbi Eshinegba. Ali khi awa kugbe oni Eshinegba ni o khi igesikia o, igho awa gbo li kugbe iJesu iKirisiti ni o khi Omi oḷi o. Loḷighuo kpe o khi egbegbi Eshinegba, ali oni agbo na agboagbo. ²¹ Eniye eyemhe, a mu egbe e. A khi mholi emini e ku e ali ilitsa gbe.

† 5:11 Li ze iJon 3.36

Ebe onuzi-eva ni IJonni O keke

¹ Mhemhe ogbhali na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhia keke ebe ona ghi e.

Yeye okpotso ni Eshinegba o ze ali imi e, ni mhi nono ingme oyewe mhi keke oli ghi. Oa khi mhemheghuo tse mhi nono ingme oyee, li shi eni e lese igesikia. ² Eri anye nono ingme oyee, itobog igesikia ni o la anye egbe, ni o kie ya la anye egbe agbogbo. ³ Mhi lema Eshinegba Ita ali iJesu iKirisiti Omioli e ri okhale ali ilelemhi ali opfomhe na awa elemhi igesikia ali inono.

⁴ Egbe ma mu mhe gba abi mhi ro suo ingme oyi imi e eghuo, ni e la angeli ode oyi Eshinegba, ni ee rielle emini e ghole Ita. ⁵ Irarigho, nokpotso, onana oa khi omheso onogbo ni mhia yele e le, ama oni awa rote eke lese lo. Eri mhi awa nono ingme egbe awa.* ⁶ Inono ni mhia ngme khi awa mema ya ke ri omheso oyi Eshinegba gbe akanya. Oni omheso abi ee nya a she li suo li rote eke vu khi, ee nya a mema la angeli inono.

⁷ Ebubu egbo ni e di egbo e she lasela shi asha kpa elemhi agbo, ni ee lie khi iJesu iKirisiti oa li abi ogbo li bhale agbo. Egbo enana nya, egbo elo-egbhue e khi, e gbo khi eni ee kholi Omiepfuese. ⁸ Irarigho, a mu egbe e ini emini awa gbe akanya a shi o khi de awa obo-a, ama ni awa khi eni a somhopfa gba pfo.

⁹ Mhi gueye e khi onini oa da mu emini iKirisiti o sese mhue, ni o da o, oa mholi Eshinegba. Ama onini o da mu emini iKirisiti o sese mhue ne, o mholi Eshinegba Ita ali Omioli. ¹⁰ Irarigho, ini ogbokhoghuo o bhale debe ni o ro tsua osese olese ni oa khi onana bhale, khi ze oli lo owa oye le, khi ga fe mholi ikpaghiobo shi oli oni osese. ¹¹ Onini o da mholi ikpaghiobo

shi oni ogbo ogoghoo osese ne, eri o kugbe oli o, ni e ga rielle oni okhoo.

Ungmemhi ni o kpukhokho

¹² Mhi ga mholi emhi ebubu ni mhi kha keke ghi e, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe. Eri mhi ya ri ochoghoo bhale ya bino e, ishegho ni awa me egbe imi-alo nu egbe ngme. Ni oghelle oyawa o vo. ¹³ Imi inyoghue ni okpotso ni Eshinegba o ze, ee tse.

* 1:5 Li ze iJon 13.34; 15.12,17

Ebe onuzi-ese ni Iḵṇi O keke

¹ Mhemhe ni mhi khi ogbhali.*

Mhia keke ebe ona ghi omole mhe iGayusi ni mhi nono ingme oyoli egbegbo.

² Omole mhe, mhi so iromhi ne, Eshinegba o ka re ze, ali emhikpa e ke je odalo ne onete abi ayemhe oye o lie je odalo shi o. ³ Egbe ma mu mhe gba abi eni anye ga miesuo eghuo e ro bhale ya bino anye, ni e ro guele khi u ma mu igesikia mhue ali khi u kiele e ngeli angeli igesikia. ⁴ Emhese ea la o ni o remhe e ghele, abine khi ini mhi suo khi imi mhe e la angeli igesikia.

⁵ Omole mhe, u ga ri igesikia riye emhi ebubu ro kpaghie inyoghwo awa ni awa ga miesuo obo, abi e ririy khi epfese. ⁶ Eni egbo e she gue ingme inono oye ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la akana. Kpekpe kpaghie we obo ni e dobe ri oni okiali ke je odalo abi o li ghole Eshinegba. ⁷ Itobo oni Eva ona, e ro vu oni okiali ona, ni o khia khi ea lama mie eni ea mie Eshinegba suo ikpaghiobo. ⁸ Irarigho, awa egbo eyi iKirisiti, awa khi eni e mema ya kpaghie eni egbo eghogho obo, ni awa kugbe we o gbe oni akanya, shi igesikia.

⁹ Mhi kpe keke ebe ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli oye, ama iDiotefisi ni o kie kpe ligho nono ni lolu ralo na eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, o la lama ri emini mhi gueye oli gbe akanya. ¹⁰ Irarigho, mhi kha bhale, mhi ya guele emini o riye le gboo. Abi o lie gue anye ezoo, ni o lie kienu egbholi ma anye. Ogho o ga bu oli, ama o ga gbo lama mie apfowa ni awa ga miesuo. Eri o ga khu egbo ni e nono ni wewe e mie we shi owa ya fie igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹¹ Omole mhe khi ke khonya angeli obe, ama khonya eminete. Oni o da riye eminete ne, Omi Eshinegba o khi. Onini o da riye onobe, o la lese Eshinegba.

¹² Ogbokpa oo ngme onete oyi iDemetiriusi. Egbegbi angeli igesikia oyoli o gbo pfi otsele na li. Anye gbo ri otsele oyanye ma o. A lese khi otsele oyanye khi igesikia o khi.

Otse ni o kpukhokho

¹³ Emhi ebubu e la o ni mhi kha keke ghi e, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe. ¹⁴ Mhi sa khi mhi ya kele bhale ya me, ni awa me egbe imialo nu egbe ngme. ¹⁵ Opfomhe o ka nu e la. Emole e ni e la oola, ee tse e. Kpekpe tse emole anye nya ni e la oobo, otuoghwo.

* 1:1 Li ze Ika 19.29; iRom 16.23; 1 iKori 1.14

Ebe ni iJudu O keke

¹ Mhemhe iJudu ni mhia ga iJesu iKirisiti, ni mhi gbo khi inyoghuo iJemhisi mhi keke ebe ona.*

Eni Eshinegba Ita o ze, ni o nono ingme oyewe, ni a ri akhukhu oyi iJesu iKirisiti khukhu, mhi keke oli ghi.

² Ilemhi ali opfomhe ali inono ni e gbeku o, e ka khi oyee.

Epfua oyi egbo esese egbholi

³ Emole mhe ni awa ga a ga Eshinegba, o mema ghole mhe ni mhi keke ingme imiepfuese ni awa mholi shi ebe ghi e, ni mhi ro me khi o mu egbe ne ni mhi ri ebe ya ri udu shi e o, ni a dobe gbelighi shi oni irudunga ni Eshinegba o ro nga egbo eyoli obogbo kpa. ⁴ Oni irudunga o she la okhena, irari khi egbo ni ea ya na ulishi Eshinegba e she kuma awa o ni awa aa lese. Eni e mu ilemhi oyi Eshinegba nyene, khi eri o ri eghenge na we e ro ke li itsebo. E kie iJesu iKirisiti ni o khi Oga ali Onomhue oyawa. O she tese ni Ebe-no-pfuase o ro kpe te eke ngme oli khi eni e ya pfua ele iguezo e khi.

⁵ Irari khi ini a ririe kpe kie lese ena nya, mhi kie gbolo e yele e le khi Onomhue o rue egbo eyoli rote eke ijipiti lasese, ama, elelese, o pfuse eni ea lama miesuo ni e la we iteva-a.† ⁶ A sato khi igeni ni ea mu omhese ni a ro na we mhue, ni e lase ashini a re we shi-a. Eri o rewe shi obili, o ri iweghe na agboagbo ge we, o rewe e khe iguezo ona ogbele ni o fune ni a la ya pfuse we a. ⁷ A sato khi igho egbo iSodomu ali iGomora ali eni e la eoli ni e mama we e li i ngeli, ni e ro ku abo lo itsebo ali ighue ebe imumu. Eri a na we osoli na agboagbo, ro re

we riele irokhokho, ro tse agua ye egbo kpa.‡

⁸ Igho eni egbo ena, e li la elena ni o rewe lamhe ri ichimhi mu egbe we, e ri ukpeloe gbe omhese oyi Eshinegba, e tigbe gbo me igeni na idane bie. ⁹ Egbegbi ageni ni o fune nya ni a lu iMakieni oa fe gbudu ri ungmehi imebie pfueche Okphaghe-a, abi e ro khe olimhi oyi iMosisi, ama eri o lese lie, "Onomhue o kie e."§ ¹⁰ Ama eri eni egbo ena e kie pfi itsue e manya egbo shi emini ea ririe lese udi oli. Eri e li abi elamhako ni ea ya sa. Angeli obe oyewe o ze ni e ro pfua. ¹¹ Epfua e ya pfua! Ode oyi iKeni e rote, eri itobo ukpago ri egbewe ni ode ni oa gbe akanya de abi oni iBelamu o riele. E nga engo, abi iKora o li nga engo, ni o ro li pfua.* ¹² Egbo ukhimhi elemhi e khi ini e nu e la ukue ni a la le eminale inono. E ri umha a na omama ali ulishi, e ro nu e a le eminale. Egbewe tse, e so eminale e shi idi. Eri e li abi uza ni akpekpeli o tsua kia. Eri e li abi era okase ni ea ya mo idumhi, ni a vu a pfua, e khakha. ¹³ Eri angeli oyewe o ri egbe a kase abi ofulu oke oniemhi ni akpekpeli oo tsughuse. Eri e li abi ikpetata ni e kele-a, ni Eshinegba o ri obili ni o limhi shi eke e khe agboagbo.

¹⁴ Agbhotu ishilua, Enoki o khi ini a rote Adamu leli oli, ayemhe o ro ngme ingme angme-shi-ekere oyi egbo ena, ni o la lie, "Ghe khi Onomhue oo bhale, loli ali igeni agbele agbele eni e pfuase eyoli, ¹⁵ ni o ro bhale ya gue ogbokpa ezoo, ni o ro pfa ezoo mu egbo ebe nya shi ingeli ebe ni e ri ode obe ngeli, ali ingmemhi ebe ni e toto ni egbo ebe e ngme deba li." ¹⁶ Egbo awolo ali eni ee me umha-gueli oyi ogbo e khi, oguemehe obe oyi egbewe e deba, e ri unu e nyanofele shi osomhi ro ti egbewe nga. E ri ikhomhi ako e titi egbo, ini o ba me asha ti we egbe.

Itse-agua ali Ude

* **1:1** Li ze iMat 13.55; iMak 6.3 † **1:5** Li ze Okiali 12.51; iNoba 14.29-30 ‡ **1:7** Li ze Igbae 19.1-24 § **1:9** Li ze iDan 10.13,21; 12.1; Iro 12.7; iDeut 34.6; iZaka 3.2 * **1:11** Li ze Igbae 4.3-8; iNoba 22.1-35; 16.1-35

17 Ama emọle mhe, a sato emini ighiusomhi na keę eyi iKirisiti Onomhue e ngme shi eke. 18 Ee gueye e khi, “Ogbele ikpukhokho, egbo ni e ri egbo e li egia, ni e ya ke deba oghuemhe ebe eyewe e ya la o.”† 19 Eni egbo ena ee pfi okemhi shi e iteva. Isamhi agbo, ni udu oyewe o gueye we, ee deba. Ea mhọli Ayemhe oyi Eshinegba.

20 Ama ee emọle mhe, a ke sese egbe e ode irudunga ni o pfuase. A ke lema elemhi Ayemhe-nọ-pfuase 21 A la elemhi inono oyi Eshinegba abi a li migha a khe ilelemhi oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o re e bhale agbo na agboagbo.

22 Le elemhi eni e mhue akhokhomhe shi irudunga oyewe. 23 Tsumhi egbo ni ee nono ni wewe e mie iwali oseese egbhọli suo abine khi u wa ti ogbo erali lasele, lelemhi egboese ni e nono ikpaghiobo. Ama mu egbe e ini e khi yese li de pfilo olamhe eyewe.‡

Iromhi ikueghie

24-25 Awa ri ikueghie na Eshinegba Otsumhi oyawa itobo iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa! Lọli o dobe ya mu e mhọli ini u khi de, ni o re pfuase, re e ghele odalo oyoli ni o mhọli ufumhi. Eshinegba, loughuo o fute ni a ri ufumhi, ekpe, ekpabo ali omhese e na, neni a me igbaekele agbo, ghe memena, ali agboagbo. Atse.

† 1:18 Li ze 2 iPit 3.3 ‡ 1:23 Abi a li keke ona shi elemhi iGiriki khi. ‘Khi mhọli emini u ri itsua ni idiegbe olamhe e ri ichimhi a mu li.’

Irokhase Ni iJoni o keke

Ikhueghie ungmehi-a

¹ Ebe ona a keke imekeguele oyi iJesu iKirisiti shi ni Eshinegba o ro nali ni e khi emini a ya me ni ode o ke ne, ni o rote obo oyi ageni rokhase iJoni oni oo ga oyoli. ² IJoni o pfi otsela shi emhi nya ni o me ni o khi ungmehi oyi Eshinegba ali otsela oyi iJesu iKirisiti. ³ Ikhivose o khi na ogbo ni o ya ze ingmemhi eyi imeguele ena, ikhivose o li ya khi na ogbo ni o suo we, ali oni o ri emini a keke shi o gbe akanya, irari khi oni eghenge ni a ro ya me eni emhi enana nya o she ti bhale. ⁴ IJoni o ri otse ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua ni e la eke Esha.

Okhale ali opfome o ka khi oye rote obo oyoli, Oni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ni o kie gbo ya bhale. Iyeme ishilua ni e migha odalo ukpekhomhi oyoli e li e tse e.* ⁵ Li shi iJesu iKirisiti ni o khi otsela ona igesikia, oni o te odode mu eghuli o le, ni o mhesa na ighie na agbo, o li ri otse ghi e.†

Loli ni o nono ingme oyawa, ni o ri o lia eyoli rue awa olamhe eyawa le, ⁶ o she ri awa khi ighie ali ekpodalougamhi eyi Eshinegba ni e ke ga Eshinegba oyoli ali itali. Ufumhi ali ekpabo e khi eyoli agbo agbo ya je agbo agbo! Atse.‡

⁷ A ghe i, o ya la
elemhi otughunu
ke bhale,
ukpeloe nya e ya me oli,
ghe egbo ni e sono li iwere.
Egbo nya na eke agbo
e ya vie oya irari oyoli.
Igho o ya li! Atse.§

⁸ “Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega.” Eshinegba Onomhue Nofune nya o ngme gho, Oni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ali ni o ya bhale.*

Oni o li abi Omi ogbo

⁹ Mhemhe iJoni ni mhi khi inyoghwo e ni awa ga me osoli, ni awa ga mholi obo shi omhesa ali ni awa kuebba regbemie itobo iJesu. Abi mhi ro la eke ni i la iteva oke oniemhi ni a lu iPatimosi irari ungmehi oyi Eshinegba ali otsela oyi iJesu. ¹⁰ Ayeme o tiemhile shi mhe o ogbele oyi Onomhue, mhi suo uruli na leghe nabi akala ukhokho oyeme. ¹¹ Oni uruli oo, “Keke emini u me shi ebe, ni u rue oli ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua eni e la eoli Efesosi, ali iSimirina ali iPagamu ali iTiatira ali iSadisi ali iFiladefia ali iLaodisha.” ¹² Mhi mu egbe nyene ni mhi me uruli ni o nu mhe e ngme. Abi mhi ro nyene egbe, mhi me ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga. ¹³ Ifui eni ikhuli ni a ri akpa ru e nga, mhi me ogbo, “Ni o li abi Omi Ogbo.”† O so itsua na dogo ni e ramhi oli imekene awe, ni o ri ugbhogbho igolu mu aye. ¹⁴ Ukhomhi ali itsu eyoli ee pfuase abi afuolu, ee pfuase pepere abi otughunu opfopfo, ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi erali. ¹⁵ Awe eyoli e ge nyagha abi akhuli ide. Uruli oyoli oo de limhilimhi abi ikhoshe oyi utumhi oke nofune ni o rote ikhomhi eche tu e tiemhile.‡§ ¹⁶ Obita oyoli o mu ikpetata ishilua mhu, itakobi ozalo eva o rote unu oyoli lasele. Alo eyoli e ga nyanyanya abi ovo o khueghie unu-a. ¹⁷ Abi mhi ro me oli, mhi de yeshi oli awe abi oni o she ghu-a. Ama o ri obita oyoli nga mhe egbe, oo mhe, “Khi na ulishi, mhemhe mhi khi Onodode ni mhi khi oni o kpe ukhokho.* ¹⁸ Mhemhe mhi khi Oni o la agbo, Mhi kpe ghua, ghe khe khi

* **1:4** Li ze Okiali 3.14; Iro 4.5 † **1:5** Li ze Aza 55.4; Iwolo 89.27 ‡ **1:6** Li ze Okiali 19.6; Iro 5.10 § **1:7** Li ze iDan 7.13; iMat 24.30; iMak 13.26; iLuk 21.27; iTea 4.17; iZaka 12.10; iJon 19.34,37 * **1:8** Li ze iRom 1.17; Iro 22.13; Okiali 3.14 † **1:13** Li ze iDan 7.13 ‡ **1:15** Li ze Ezik 1.24; 43.2 § **1:15** Li ze iDan 7.9; 10.6 * **1:17** Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 2.8; 22.13

mhi la agbo agboagbo. Mhi mu okpe eghuli ali ilimhi mhue obo.

¹⁹ “Irarigho, keke emini u me, emini aa me mena, ali emini a ya me ini oo dene. ²⁰ Osheli oyi ikpetata ishilua ni u me mhe obita ali ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga na. Eni ikpetata ishilua wewe e khi eni igeni ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua, eni ikhuli ikpa ishilua e khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua.

2

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli Efesosi

¹ “Keke enana ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli Efesosi: Enana e khi ingmemhi eyi oni o mu ikpetata ishilua mhue obita, ni oo kia ifuabọ eyi ikhuli igolu ni a ri ikpa ru e nga. ² Mhi lese onete ni aa riele ali itotobo gbe akanya oye ali iregbemie oye e. Mhi lese khi aa ya so egbo okholo shi iteva oye e, ali khi a she mu egbo ni e lu egbewe ighi-somhi na kefe bino, a me khi egholi ee lo. ³ A she mhue iregbemie, a ri egbe mie omunu irari eva oyemhe, aa ti egbe je ukhokho. ⁴ Ama mhi mholi ona ya gue shi e egbe, khi a she kie inono ni a te eke mhue. ⁵ A sato ashini a ti nga ramhi elemhi ayemhe ni a te de. A mu pfi, ni a riele emini a kpe te eke e riele gbo ke riele. Ini aa mu pfi, mhi ya bhale deba e ya wolo ikhuli ni a ri ikpa ru e nga eye e ashini e la le. ⁶ Ama a mhue onete ona ni a riele. Eri angeli eyi egbo iNikolaita e kpare e, ni o khia khi e lili e kpare mhe. ⁷ Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. * Oni o da mu o le ne, mhi ya lama na li ni o le ukpamhi oora oyi agbo ni o la Apfe oyi Eshinegba ni o la iloghie.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iSimirina

* **2:7** Li ze Igbae 2.9; Iro 22.2; Ezik 28.13; 31.8 † **2:8** Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 1.17; 22.13 ‡ **2:11** Li ze Iro 20.14; 21.8 § **2:14** Li ze iNoba 22.5,7; 31.16; iDeut 23.4; iNoba 25.1-3

⁸ “Keke enana ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iSimirina.†

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o ralo ni o gbo kpe ukhokho, ni o ghua ni o gbo bhale agbo. ⁹ Mhi lese osoli ali umhamo oye, ama a mholi epfue. Mhi lese ungmehi opfueche ni egbo ni e lu egbewe iJu ni ea khi, e ro o pfueche e-a, no khia khi egbo owa ugamhi oyi okphaghe e khi. ¹⁰ A khi na ulishi osoli ni oo bhale na e. A ghe i, okphaghe o ya pfi eghuo lo ogba ighumha ni a mu e fe bino, a ya nase e ogbele igbe. A mu irudunga oye mhue ramhi eghuli, eghenge agho, mhi ya ri arula oghie agbo na e. ¹¹ Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. Oni o da mu o le ne, eghuli ni uzeva oa ya ramhi oli egbe.‡

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iPagamu

¹² “Keke ona ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iPagamu.

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o mholi itakobi ozalo-eva ni o lolo e mu. ¹³ Mhi lese ashini a la, ikhi ashini okphaghe o ri ukpekhomhi oyoli shi. Ama a kie mu eva oyemhe mhue. Aa kie irudunga ni a mholi na mhe. Gbo li shi eghenge oyi Atipasi, ni o khi otsele oyemhe ni o migha shi igesikia, ni a gbe-a shi ifu apfe oye ashini okphaghe o ngeli. ¹⁴ Ama mhi mhue ikuku ingme shi e egbe. A mholi egbo eghuo iteva oye ni e mu osese oyi iBelamu mhue. Loli o sese oghie iBalaki o di egbo iZireni lo olamhe. Eri o gueye we e le eminale ni a ro luase obo na ikhumhi ali e ke ku itsebo. § ¹⁵ Igho a gbo mhue egbo ni e mu osese oyi iNikolaita mhue. ¹⁶ Irarigho, a mupfi. Ini oa khi igho, mhi ya kele bhale ya ri itakobi ni o la mhe unu nu we kholi. ¹⁷ Oni o ze eso o ro suo abi Ayemhe o gueye igbaa oyi eni e mie

iJesu iKirisiti suo nya. Onini o da mu o le, mhi ya ri ibuledi eghuo ni a ro sheli na li le. Mhi gbo li ya ri eche opfopfo na li ni a keke eva onogbo shi, ni ogbo okhoghuo o a lese, se ni ogbo ni o mie oni echeli.*

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iTiatira

¹⁸ “Keke ona ghi agheni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iTiatira: Enana e khi ingmemhi eyi Omi Eshinegba ni o mhue ikpamhi alo ni e ge abi elemhi erali, ni awe eyoli e li abi ide. ¹⁹ Mhi lese ikanya eye e, abi a li mholi inono ali irudunga ali abi a li ga egbe e ali iregbemie ni a mholi. A gbolo e riele memena dose abi a te eke li. ²⁰ Ama mhi mhue ingme onana ni mhi ya gue shi e egbe. A mie oni okpotso iJezebe ogho lama, oni o lu egboli omekeguele. Rote ose se oyoli o te di eni ee ga eyemhe ya lo itsebo, ni e gbolo a le eminale ni a ro luase ikhumhi.† ²¹ Mhi she ri eghenge na li ni o ro mupfi lase itsebo eyoli le, ama o a ghole oli. ²² A ghe i, mhi ya ri ughuamhi pfi oli gbe she ukpho osoli, mhi ya pfi egbo ni e nu oli kia okia lo osoli, see ni e mupfi lase ode okholo oyoli le. ²³ Mhi ya ri eghuli gbe imioli, eghenge agho eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e ya lese khi mhemhe khi oni oo bino udu ali isamhi eyi ogbo. Mhi ya fali e ota abi ogbogbo o li gbe.‡

²⁴ “Ama ee ni e kpole shi eoli iTiatira ni ea lama mu ose se eyi iJezebe mhue, ni aa lama wena owena eyi okphaghe ni ee lu osheli ni e limhi, mhi aa ya khi omhese olese nga e ike. ²⁵ A lese mu emini a mholi mhue obogbegbo ya ramhi ni mhi ro ya bhale. ²⁶ Oni o mu o le, ni o ri oghuemhe oyemhe gbe ya ramhi ukpese, mhi ya ri ishishi nali ke mhese shi. ²⁷ O ya ri akhuli mhue obogbegbo ke mhese na we, o ya guoghwo we-a abi a lie ma ekhe.’§ ²⁸ O ya mholi afu

onabi mhi rote obog oyi Itamhe mie. Mhi gbo ri ukpetata anukpesumegie na eluzogbe na li.

²⁹ “Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gueye eni igbaa nya oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

3

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iSadisi

¹ “Keke ona ghi agheni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iSadisi.

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o mu iyemhe ishilua eyi Eshinegba ali ikpetata ishilua mhue. Mhi lese ikanya eye e. A mholi eva onete abi ezeze khi a la agbo, ama eri a ghua. ² A guale ni a zese emini o kpog e le-a ni e nono ni e ghua. Irari khi mhi me ikanya eye e khi ea gba pfo odalo oyi Eshinegba oyemhe. ³ A ri itobog igho sato emini a she mie ni a suo, a ri oli gbe akanya, a mupfi. Ama ini aa da guale, mhi ya bhale abi oghiatog, aa ya lese eghenge ni mhi ro ya bhale na e.* ⁴ Abi o kie li ena, a kie mhue egbo eghuo eoli iSadisi ni ea ri ichimhi mu itsua eyewe. E ya sog itsua epfopfo nu mhe kia, irari khi e te o. ⁵ Oni o mu o le, igho o li ya sog itsua epfopfo. Mhi aa ya shishi eva oyoli ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agbogbo shi-a. Ama mhi ya ngme ingme oyoli le khase itamhe ali igeni eyoli.† ⁶ Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iFiladefia

⁷ “Keke ona ghi agheni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iFiladefia. Ena e khi ingmemhi eyi oni o pfuase, ni o khi igesikia, ni o mholi okpe oyi iDefidi. Oni o kha khueghie-a, ogbo o a laog ni o dobe ya khukhu, oni o kha khukhu, ogbo o a

* **2:17** Li ze Okiali 16.14-15; 16.33-34; iJon 6.48-50; Aza 62.2; 65.15 † **2:20** Li ze 1 Ighie 16.31; 2 Ighie 9.22,30 ‡ **2:23** Li ze Iwolo 7.9; ijere 17.10; Iwolo 62.12 § **2:27** Li ze Iwolo 2.8-9 * **3:3** Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 16.15 † **3:5** Li ze Okiali 32.32-33; Iwolo 69.28; Iro 20.12; iMat 10.32; iLuk 12.8 ‡ **3:7** Li ze Aza 22.22; iJobu 12.14

doḅe khueghie-a.† 8 Mhi leṣe ikanya eye e. A ghe i, mhi she khueghie ode-a shi eke na e, ni oḅo oḅa doḅe ya khukhu. Mhi leṣe khi ukuku itoto a mḅoli, abotseku khi igho, a kie ri ungmemhi oyemhe e gbe akanya, aa tigbe kie eva oyemhe. 9 A ghe i, mhi ya ri eni e la owa ugamhi oyi okphaghie ni e lu egbewe iJu ni o khia khi eḅḅoli e lo, bhale ya nyese ukhomhi shi e ufuege ni e leṣe khi mhi nono ingme oyee. § 10 Irari khi a ri omheṣe oyemhe gbe akanya ni o gueye e a ri irabomudu ri egbe mie, mhi ya rue e imufe le, ni oḅo bhale eke agbo nya. Imufe ni o ya mu eḅo na agbo nya fe bino. 11 Mhi ya keḅe bhale. Mu emini u mḅoli mhue toto, ini oḅokhoghuo o khi mie e arula oghie oyee. 12 Oni o da mu o le ne, mhi ya roli khi oche elemhi Owa ugamhi oyi Eshinegba oyemhe. Oa ya tigbe rote agho vu. Mhi ya keke eva oyi Eshinegba oyemhe shi oli egbe, li shi eva oyi eoli oyi Eshinegba oyemhe ni o khi iJerusalemu onogbo, ni o rote Eghiele oyi Eshinegba oyemhe e tiemhile ali eva onogbo oyemhe.* 13 Oni o ze eso, o suo emini Ayemhe o gue e ye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iLaodisha

14 “Keke ona li ghi aḅeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iLaodisha. Enana e khi ingmemhi eyi Atse, ni o khi otsele oni o ze ri egbe e nga, ni o khi igesikia, oni o mheṣe e na emini Eshinegba o ma nya.† 15 Mhi leṣe ikanya eye e khi, aa mhue utomhi wekhi eri a pfo. O kha ti ini a khi oghuo o lo. 16 Irarigho, itobo khi a rimhe, ni aa ro to wekhi eri a pfo, mhi ya rote unu oyemhe to e pfa. 17 Irari khi a lie, ‘Mhi pfue, mhi she ti epfue ma, mhi aa ke mhue emini o to mhe.’ Ama aa leṣe khi eḅo eyemhe a khi, eni a vie osoli e na, ena umhame, ni e khi ezalo ali ebanoa. 18 Irarigho, mhia

ye e ude ni a nu mhe de elomho ni a ri erali nye-a ini a mele eni e pfue-a, ni a mḅoli itsua epfopfo ni aa so, ni a ro khukhu irumheba omama eye e. Ni mhi ri ogugu na e vi shi alo ni a ke me eke. 19 Eḅo ni mhi nono ingme oyewe, mhi ya dese, mhi gbo sheshe we shi ode, irarigho a mhue omuege ni a mu nyene.† 20 A ghe i! Mhi migha ode mhia kpheli obo o, ini oḅokhoghuo o suo uruli oyemhe ni o ro khueghie-a na mhe, mhi ya lo le, mhi nu oli le, o nu mhe le. 21 Oni o mu o le, mhi ya lama na li ni o nu mhe shito ukpekhomhi oghie oyemhe, ezeze abi mhemhe mhi li mu o le ni mhi nu Itamhe shito ukpekhomhi oghie oyoli. 22 Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.”

4

Ugamhi na iloghie

1 Abi mhi ro me ena dose se, mhi ke gbo me imeke olese. Mhi me khi ode o khueghie-a shi iloghie, mhi suo khi uruli ni o kpe nu me mhe ngme abi akala. Oo mhe, “Bhale odane ana, khi mhi ya re kase emini a ya me ini ena e dose se.” 2 Utoghuo kpe mhi la elemhi Ayemhe, mhi me odalo oyemhe khi ukpekhomhi o migha iloghie, khi oḅo o shito nga o. 3 Oni o shito o, o li abi eche ni oo ge ni a lu ijasipa ali ikaneliani. Ogaji ni o li abi eche ughegbe ni a lu emeradi o vi gase oni ukpekhomhi.* 4 Ikpekhomhi uye ali ene elese e la gase oni ukpekhomhi. Egbhali uye oḅo ali aane e shito eni ikpekhomhi. E so itsua epfopfo, e rughu irula oghie igolu shi ukhomhi. 5 Rote oni ukpekhomhi oghie, inyamhisalo ame ali ingmolo oyi akphala e te o o lasele. Rote oni ukpekhomhi oghie ikpa ishilua e lala ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba.† 6 Ali khi oni ukpekhomhi khi emini o li abi oke

§ 3:9 Li ze Aza 49.23; 60.14; 43.4 * 3:12 Li ze Iro 21.2; Aza 62.2; 65.15 † 3:14 Li ze Ekpi 8.22
 † 3:19 Li ze Ekpi 3.12; Iburu 12.6 * 4:3 Li ze Ezik 1.26-28; 10.1 † 4:5 Li ze Okiali 19.16; Iro 8.5; 11.19; 16.18; Ezik 1.13; Iro 1.4; iZaka 4.2

ighegbe oniemi o la odalo oli ni o pfluase ni a te e me eke gboo.

Elamhako aane ni e mhuẹ ayemhe ni e ze alo gasẹ egbe odalo ali ukhokho, e le gasẹ oni ukpekhomhi oghie roli shi iteva. ⁷ Emini o mhuẹ ayemhe onodode o li abi idu, onuzava o li abi ena, onuzase o ze alo abi ogbo, onuzi-aane o li abi akpa odegbe ni oo fiala.† ⁸ Eni elamhako aane ena e mholi ipfua esesa esesa, e mholi ikpamhi alo gasẹ idiegbe, li ghe elemhi ipfua eyewe, Ele oguota ali ele iyose ea tigbe e yemhe-a, eri e lese lie, “Ipfuase, ipfuase, ipfuase

khi Eshinegba Onomhuẹ

Nofune nya,

Oni o khi loli,

ni o kie kpe khi loli,

ali ni o ya bhale.”§

⁹ Ini eni elamhako aane egho e da ri ufumhi ali ekpe ali ikphemhi na oni o shito oni ukpekhomhi oghie ne, ni o la o a le ele na agboagbo, ¹⁰ eni egbhali uye ogbo ali aane egho, e de ya yeshi na oni o shito oni ukpekhomhi, e ri kphemhi na oni la o a le ele na agboagbo. E gueghie irula eghiele eyewe shi eke odalo oni ukpekhomhi oghie, ee lie.

¹¹ “U teo Onomhuẹ ali

Eshinegba oyanye,

Ni o mie ufumhi

ali ekpe ali ekpabo,

Irari khi yeye u ma emhikpa.

Oghuemhe oye u ro ma we,

loli e gbo ro la o abi a li ma we.”

5

Ebe ali Omi Osumha

¹ Mhi ke gbo me oni o shito oni ukpekhomhi oghie khi o mu ebe ni a keke emhi shi odalo oli ali ukhokho oli mhuẹ obita. A ri erueli rote asha ishilua to oli ma.* ² Mhi me ageni ni o fune ni o tsesẹ ngme leghe oo lie, “Oghuo o ya dobe maghie eni erueli oni ebe-a?” ³ Ama ogbokhoghuo o a la

iloghie, wekhi eke agbo, wekhi ikpoke na agbo, ni o dobe khueghie oni ebe-a, ukeneta khi eri o dobe ya bino elemhi oni ebe. ⁴ Mhi vie egbegbo irari khi aa me ogbo ni o teo ni o ya khueghie oni ebe-a wekhi ni o bino elemhi oli. ⁵ Otuoghuo eni egbhali egho oo mhe, “Khi ke vie! Ghe khe, Odumhi na unuekpe oyi iJuda, Omiami iDefidi o she mu o le. O dobe ya khueghie oni ebe-a ali erueli ishilua eyoli.”†

⁶ Igho mhi me khi Omi Osumha khi o migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie ni elamhako aane egho, ali eni egbhali e gasẹ. O li abine khi a she kpe gbe oli-a. O ze ekphali ishilua ali ikpamhi alo ishilua ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba ni o she ghie je eke agbo nya.† ⁷ Oni omi osumha o le ya rue oni ebe obita oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie. ⁸ Abi o ro rue oni ebe se, eni elamhako aane egho ali egbhali uye ogbo ali aane, e de yeshi odalo oyi oni Omi osumha. Wewe nya ogbogbo o mu efa mholi obo ali itasa igolu ni ituale afu eera ni a tose e vo, ni e khi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so.§ ⁹ E to uwolo onogbo, e lie,

“U teo oni o rue oni ebe,

u gbo teo oni o ya maghie

erueli ni a ro ma o-a,

Irari khi a gbe-a,

U ri oia eye de egbo

na Eshinegba,

egbo ni e rote agbo nya bhale

rote unuekpe nya ali

emuẹ ododa ali egbo ododa nya.*

¹⁰ U rewe mele ighie

ali ekpodalo-ugamhi ni e ga

Eshinegba oyawa-a.

E ya la agbo ke mhese.”†

¹¹ Mhi bino mhi suo iruli eyi igeni ebubu ni e ramhi igbele ali idududu. E le gasẹ oni ukpekhomhi oghie ali elamhako egho ali eni egbhali.† ¹² E ri ukpokpomhi uruli i to uwolo, e lie,

† 4:7 Li ze Ezik 1.22,5-10; 10.14 § 4:8 Li ze Ezik 1.18; 10.12; Aza 6.2-3 * 5:1 Li ze Ezik 2.9-10; Aza 29.11 † 5:5 Li ze Igbae 49.9; Aza 11.1,10 † 5:6 Li ze Aza 53.7; iZaka 4.10 § 5:8 Li ze Iwolo 141.2

* 5:9 Li ze Iwolo 33.3; 98.1; Aza 42.10 † 5:10 Li ze Okiali 19.6; Iro 1.6 † 5:11 Li ze iDan 7.10

“Oni o teo Omi osumha
ni a gbe-a o khi,
ni o mie ekpabo ali epfue
ali ileşingme ali itoto,
ali ekpe ali ufumhi
ali ikueghie!”

¹³ Mhi tigbe suo khi emhikpa ni a
ma na iloghie ali eke agbo ali ikpoke
na agbo ali ena oke oniemhi ali emini
e lao elemhi o li nya khi e to uwolo, ee
lie,

“Oni o shito oni ukpekhomhi
ali Omi osumha,
Ikuēghie ali ekpe
ali ufumhi ali ekpabo,
e khi eyeē, rote
agboagbo ya je agboagbo!”

¹⁴ Eni elamhako aane egho e li, “Atse,”
eni egbhali egho, e de yeshi, e ga li.

6

Eni erueli

¹ Mhi tokpe bino abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onodode elemhi eni erueli ishilua-a. Mhi suo khi oghuo eni elamhako egho o ngme abi uruli akphala, oo li, “Bhale!” ² Mhi bino, ghe achi opfopfo odalo oyemhe khe! Omose ni o nga li o mu usheli mhue, a ri arula oghie na li, o nga oni achi ya fie abi okholi-okhue ni o kholi mu o le ni o gbo vu ya kholi mu o le.*

³ Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-eva-a, mhi suo khi elamhako onuzava o ngme, oo li, “Bhale!” ⁴ Mhi me khi achi olese ni oo yile nyoghoo o fie lasese. A ri afu na oni o nga li ni o ro rue opfomhe eke agbo-a, ni o ro ri egbo ke gbolo egbe we-a. A ri ogbhoro oniemhi na li.†

⁵ Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ese-a, mhi suo khi elamhako onuzi-aase o ngme, oo li, “Bhale!” Mhi bino, ghe achi obishi odalo oyemhe khe! Oni o nga li o mu emini a ro o mhese ukhomhi oyi emhi.‡ ⁶ Mhi suo khi emini o li abi uruli o la elemhi ifuaboo oyi eni

elamhako aane egho ngme, oo lie,
“Ifata ogbeleghuo a ri ago oghuo oyi
ado e de, idiakpala ese oyi okpa, o li
migha shi ifata ogbeleghuo. Khi yese
oili olivu-a ali onyoo!”

⁷ Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ene-a, mhi suo khi uruli oyi elamhako onuzi-aane oo li, “Bhale!”

⁸ Igho mhi me achi ni o li abi oni o ya ghu-a. Oni o nga li a lui Eghuli, ali eghiele ilimhi oo deba li udidi, a ri afu na we ni e ro ri ogbhoro ali okiamhi ali ighuamhi ali elamhako okhena gbolo egbo iku akemhishi asha ene egbo na eke agbo-a.§

⁹ Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ishe-a, mhi me iyemhe eyi egbo na gbolo-a irari ungemhi oyi Eshinegba ali otsele ni e mu mhue ufui oni atete. ¹⁰ Ee vie leghe, e lie, “Onomhue ni o khi ona ipfuase ali igesikia, egheghe onoghoo u ro ya gue egbo na agbo ezoo, ni u ro ya ye okhue o lia eyi anye obo oyewe na anye?”

¹¹ Egheghe agho, a ri itsua epfopfo na we. A gueye we e migha ne ukuku o, ramhi egheghe ni eni ee ga nabi we we etuangme ni a nono ni a li gbolo-a e ro ya gba. Ezeze abi a li gbolo we we-a.

¹² Mhi bino abi o li khueghie erueli onuzi-esesa-a. Ukpokpomhi eke o kulue. Ovoo o bishi-a abi ode abuma ni a ri iriria elamhi do. Uki nya o yile-a abi o lia.* ¹³ Ikpeta na idane e deno kule eke abi ikpamhi okhua-eni ni ea yile ne e lie de kule ini akpekpeli ni o ze o jighise we. ¹⁴ Irarogbe o khili ode-a abi a lie khili ighele eke-a. Ite nya ali eke ni e la iteva oke, a rue we ashini e la le.††

¹⁵ Egheghe agho, ighie na eke agbo ali ekhemhue ali idenomoo okholi ali eni e mholi epfue ali eni e mholi ekpabo ali ogbokpa ali ighumha ali eni ea khi ighumha, e na ya sheli ifui irui ali eche na ite.§ ¹⁶ Ee vie lu ite ali eche oniemhi, e lie we, “A de mu anye ni a ri anye sheli eloe oyi oni o shito

* **6:2** Li ze iZaka 1.8; 6.3,6 † **6:4** Li ze iZaka 1.8; 6.2 ‡ **6:5** Li ze iZaka 6.2,6 § **6:8** Li ze Ezik 14.21 * **6:12** Li ze Iro 11.13; 16.18; Aza 13.10; iJoe 2.10,31; 3.15; iMat 24.29; iMak 13.24-25; iLuk 21.25 † **6:14** Li ze Iro 16.20 ‡ **6:14** Li ze Aza 34.4 § **6:15** Li ze Aza 2.19,21

oni ukpekhomhi oghie ali ofu oyi oni Omi Osumha!* 17 Irari khi ogbele ofu oniemi oyi Eshinegba o she ramhi ni o ro ya tiemhile shi we o, oghuo o dobe ya migha?"†

7

Egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000) ni a shi olele

1 Ona o dose se, mhi ke gbo me khi igeni aane e migha iguabo enenene na eke agbo. E mu akpekpeli enenene na iguabo eke agbo gba ini akpekpeli o khi ke li eke agbo, we ukhomhi oke oniemi we eera.* 2 Igho mhi ke me ageni olese khi o rote obini ovo o te e ngale lasale, o tsua akhuli ni a ro o shi emhi olele oyi Eshinegba ni o la agbo. O ri uruli na leghe lu eni igeni aane egho ni a ri ekpabo na ni e ro yese eke ali oke oniemi-a. 3 Oo we, "A khi yese eke-a we oke oniemi we eera, se khi awa shi olele shi eni ega eyi Eshinegba alukpo se."† 4 Igho mhi suo khi eni a rote elemhi edeli eyi iZireni nya shi olele, e ya khi egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000).

5 A rote unuekpe oyi iJuda, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iRubeni, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iGadi, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

6 A rote unuekpe oyi iAsha, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iNafutali, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iManase, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

7 A rote unuekpe oyi iSamo, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iLiva, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iSaka, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

8 A rote unuekpe oyi iZebulo, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iJosefu, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iBejami, shi olele shi egbo agbele igbeva egbe (12,000).

9 Ona o dose se, mhi bino, ghe ebubu egbo ni ogbokhoghuo o dobe ya leli khe! Ishishi khi ishishi ali unuekpe nya ali egbo ali emue ododa e te bhale. Igho e migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie, e migha odalo oyi oni Omi Osumha, e sono itsua epfopfo, e muno eyamhi mholi abo. 10 E tsesse leghe, e lie.

"Eshinegba oni o shito

oni ukpekhomhi oghie,

O mholi ekpabo

ni o ro mie egbo eyoli pfuese,

igho li khi oni Omi Osumha."

11 Igeni nya e migha gasse oni ukpekhomhi oghie, ali eni egbhali ali elamhako aane e de ta alo mu eke odalo oni ukpekhomhi oghie e ga Eshinegba. 12 E lie,

"Atse!

Ikuoghi ali ufumhi,

ali egbhe ali

ikphemhi ali ekpe,

ali ekpabo ali itoto,

e khi eyi Eshinegba oyawa,

ele na agbo agbo.

Atse!"

13 Igho ogbhali oghuo elemhi we o nu mhe ngme o mhe, "Eghuo egho e khi ni e sono itsua epfopfo? U lese obini e te bhale?"

14 Mhie oli, "Oga, ye ye u ya lese."†

* 6:16 Li ze Osia 10.8; iLuk 23.30 † 6:17 Li ze iJoe 2.11; iMala 3.2 * 7:1 Li ze iJere 49.36; iDan 7.2; iZaka 6.5 † 7:3 Li ze Ezik 9.4,6 † 7:14 Li ze iDan 12.1; iMat 24.21; iMak 13.19

Oo mhe, “Ena e khi eni e pfue oni ukpokpomhi ajilimhe, e she pfue it-sua eyewe-a, e ri oia eyi oni Omi Osumha rewe pfuase. ¹⁵ Irarigho, “E ro migha odalo ukpekhomhi oghie oyi Eshinegba. Ni e la elemhi Owa oyi Eshinegba oyoli ke ga li ele oguota ali eliyose. Oni o shito oni ukpekhomhi oghie oyoli, o ya ri okhola oyoli khukhu we. ¹⁶ Okiamhi o a ke gbo ya gbe we ghue, wekhi okiam e o ke ya gbe we ghue. A ya khukhu we ovo erere, o a ke tose we ghue. ¹⁷ Irari khi oni Omi Osumha ni o migha odalo oni ukpekhomhi oghie, o ya ri elo ke khu we. O rewe je oke ame ni o ri agbo a na o gbo. Eshinegba o ya shishi we amevie alo-a.”*

8

Erueli onuzi-ishilua

¹ Abi oni Omi Osumha o ro maghie eru e onuzi-ishilua-a, iloghie o kekake elemhi iminiti uye ali igbe.

² Igho mhi me igeni oshilua ni ee migha odalo oyi Eshinegba, khi a ri ikala ishilua na we.

³ Ageni olese o bhale ya migha atete. O tsua ilolo oyi elomho. A ri afu ituale ne e bu na li ni o ya tose, gbo li shi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so. O la oni atete elomho ni o la oni eghiele tose we.* ⁴ Ewoli eyi oni ituale afu era ni aa tose ali iromhi eyi eni Eshinegba o she pfa na, e rote obo oyi oni ageni nga idane deba Eshinegba.

⁵ Igho oni ageni o rue oni ilolo, o we erali ni e la ukhomhi oni atete vo o. O

pfi oli tiemhi eke agbo, igho ikphala e de, ali ingmolo, ali inyamhise alo ame, ali eke ikulu e.†

Eni ikala

⁶ Mena, igeni oshilua ni e mholi ikala ishilua e mu egbe ni e ro pfi we.

⁷ Ageni onodode o pfi akala oyoli, eche ame ali erali e kuma oia wushe kugbe, e de ku shi ekekhe. Ukiekie op-foghuo akemhishi ese oyi eke agbo, o to-a. Asheghuo akhemhi shi ese oyi era nya e toa, ebuli nya e toa.‡

⁸ Ageni onuzi ava o pfi akala oyoli, emini o li abi ute o lala, a pfi oli lo oke oniemhi. Ukiekie oghuo ini a kemhi oni oke oniemhi shi asha ese o mele oia-a ⁹ asheghuo akemhi shi ese elamhako ni e la o ghulua, asheghuo akemhishi ese oko-oke oniemhi ni e la oni oke e tseke-a.

¹⁰ Ageni onuzase o pfi akala oyoli, ukpokpomhi ukpetata ni o lala abi ugbili, o rote idane pfa, o de ya shi asheghuo akemhi oke nya shi asha-ese ali inu we ni oke e te e chocho. §

¹¹ Eva oyi oni ukpetata a lu Oyala. Asheghuo akemhi-shi ese ame eyi oke nya ni o de pfilo egho e yala, ebubu egho e ghulua irari khi eni ame oke e yala.*

¹² Ageni onuzi-aane o pfi akala oyoli, a gbe emhi shi asheghuo akhi ovo-a shi asha ese, ali akhi uki-a shi asha ese, ali akhi ikpetata-a shi asha ese. Eni asha esese ena e bishi-a. A khi ogbe-a shi asha ese, o bi obili-a, igho a li li khi eliyose-a shi asha ese, akpa o a ge.†

¹³ Abi mhi li bino egho, mhi suo khi akpa odegbe ni o la irarogbe fiala, o vie, o lie, “Epfua, Epfua! Epfua o khi na eni e la eke agbo itobo ikala ni igeni aase enekpole e ya pfi.”

9

¹ Ageni onuzi-oshe o pfi akala oyoli. Mhi me ukpetata ni o rote idane de

§ 7:16 Li ze Aza 49.10 * 7:17 Li ze Iwolo 23.1; Ezik 34.23; Iwolo 23.2; Aza 49.10; 25.8 * 8:3 Li ze Emo 9.1; Okiali 30.1,3 † 8:5 Li ze iLev 16.12; Ezik 10.2; Okiali 19.16; Iro 11.19; 16.18 ‡ 8:7 Li ze Okiali 9.23-25; Ezik 38.22 § 8:10 Li ze Aza 14.12 * 8:11 Li ze ijere 9.15 † 8:12 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJo 2.10,31; 3.15

tiemhile ekekhe. A ri okpe oyi ode oyi ilimhi na ningolo na li. ² Abi o ro khueghie ode oyi oni ilimhi na ningolo-a, ewoli e rote o lasese abi ewoli ni e rote avuerelasele. Ovo ali irarogbe e bishi-a irari eni ewoli ni e rote oni ilimhi na ningolo lasese.* ³ Initso e rote eni ewoli ve e kule eke agbo, a ri afu na we ni e ro mhue ekpabo nabi eyi izage.† ⁴ A gueye we e khi ri unu ti ebuli ali emhi ekomhi okhoghwo wekhi oora na eke agbo, ama e ke nase egbo ni ea mholi olole oyi Eshinegba shi alukpo oyewe.‡ ⁵ Aa lie we e gbolo eni egbo ena-a, ama ni e ro nase we iki ishe. Utomhi ni e to we, eri e li abi utomhi oyi okpi ini o ta ogbo. ⁶ Egheghe ni a ngme ena, egbo e ya ke nono eghuli ama ea ya me, o ya ghole we ni e ghu-a ama eghuli o ya me we na.§

⁷ Eni initso e li abi ichi ni a mu egbe shi okholi. E rughu emini o li abi arula oghie igolu shi ukhomhi, alo eyewe e li abi alo egbo.* ⁸ Itsu eyewe e li abi itsu eyi ikpotso, ako eyewe e li abi ako idumhi.† ⁹ E ze ipfiapfia shi egbe abi awulu akhuli ni okholi-okhue o ro a mu aye. Okeke ni ipfua eyewe e kpe, e li abi okeke oyi ichi ikhuli ni e lo bu ni e na le okhue.‡ ¹⁰ E ze ighia ali eka, ee ta abi ikpi, e mholi ekpabo shi eni ighia ni e ro na egbo osoli iki ishe. ¹¹ E mholi oghie oyewe ni o khi ageni oyi ilimhi na ningolo. Abi a lu eva oyoli o khi Abadoni a lu oli elemhi Iburu. Ama Apolioni a lu oli elemhi iGiriki. (Oni o Yese-a a ri ona ngme.)

¹² Epfua onodode o she dose, ama epfua eva elese ea bhale ne.

Akala onuzi-esesa

¹³ A geni onuzi-osasa o pfi akala oyoli, mhi suo khi uruli o rote igo ene oyi atete igolu ni o kpo eke le ni o la odalo oyi Eshinegba ngme lasese.§ ¹⁴ O gueye oni ageni onuzi-osasa ogho oo li, "Taghie igeni aane ni a ge shi epfe oke

oniemhi na lu iYufiretisi-a." ¹⁵ Igho a li rue eni igeni aane egbo oba-a, ni a she ge shi agho, ro khe oni egheghe ona, ali ogbele ali uki ona, ali ukpe ona, ni e ya gbolo egbo igbekhi ese na eke agbo ona-a. ¹⁶ Ekholi-okhue etuangme ni a ro shi eke e khe okholi e bu ramhi udududu asha egbhuegbe, 200,000,000. Mhi suo etuangme ni a lu we.

¹⁷ Abi eni ichi ali eni e nga we e li na, abi mhi me we elemhi imealo oyemhe. Iwulu ikhuli ni ekholi-okhue e ro o mu aye eyewe, ee yile nyogho abi erali, e li abi egholi ibulu na koli, o mholi oyile abi ofu. Ikhomhi eyi eni ichi e li abi ikhomhi idumhi, erali, ewoli ali ofulu e rote we unu lasese. ¹⁸ Igbekhi asha ese egbo nya, eni erali ali ewoli ali ofulu ni e rote we unu lasese e gbolo-a. ¹⁹ Ekpabo eyi eni ichi e la we unu ali ighia. Irari khi eri ighia eyewe e li abi enye, e ze ikhomhi ni e ro kuale egbo utse.

²⁰ Egbo ni e kpole shi agbo ni oni opfue o gbolo-a, ea kie mu pfi lase ikanya abo eyewe le. Ea lase ekphaghie igaga le, li shi ugamhi eyi ikhumhi ni a ri igolu ali elomho ali ide ali era khali. Ikhomhi ni ea ya me eke wekhi eri ee suo eso, wekhi eri e dobe e kia.* ²¹ Wekhi eri e lama mu pfi lase ugbeli le, ali imhese imumu ali itsebo ilili ali ighiatodo.

10

Oni ageni ali ebe nikeke

¹ Igho mhi me ageni nofuno olese, khi o rote idane e tiemhile, o ri otughunu khukhu egbe, ogaji o vi gase oli ukhomhi, alo eyoli e li abi ovo, awe eyoli e li abi oche erali. ² O mholi ukuku ebe mholi oba ni o khueghie-a shi eke. O gbose owe obita oyoli shi elemhi oke oniemhi, o ri owe ogobo nga eke. ³ O ri ukpokpomhi uruli pfi lasese leghe abi odumhi oo khoshe. Abi o ro pfi, uruli ikphala ishilua

* 9:2 Li ze Igbae 19.28 † 9:3 Li ze Okiali 10.12-15 ‡ 9:4 Li ze Ezik 9.4 § 9:6 Li ze iJobu 3.21; ijere 8.3 * 9:7 Li ze iJoje 2.4 † 9:8 Li ze iJoje 1.6 ‡ 9:9 Li ze iJoje 2.5 § 9:13 Li ze Okiali 30.1-3

* 9:20 Li ze Iwolo 115.4-7; 135.15-17; iDan 5.23

e ngme. ⁴ Abi eni ikphala ishilua e ro ngme se, mhi nono ni mhi keke shi ebe, ama mhi suo khi uruli o rote idane lie, “Ri emini eni ikphala ishilua egho e ngme sheli, khi keke we shi eke.”

⁵ Igho oni ageni ni mhi me ni o migha oko oniemi ali ekekhe egho, o yase obita oyoli nga ukhui. ⁶ O ri eva oyi Eshinegba ni o lao le ele na agboagbo romhi ishe. Oni o ma ukhui ali emhikpa ni e lao, ali eke ali emhikpa ni e la o ali oko oniemi ali emhikpa ni e lao. Oo, “Emhi enana ea ke ya tese ni e ro bhale ya tse. ⁷ Ama khi ogbele ni ageni onuzi-oshilua o da ya pfi akala oyoli, Eshinegba o ya khueghie osheli oyoli-a ni o gba abi o li gue oli ye eni ee ga ni e khi emekeguele eyoli.”*

⁸ Igho uruli ni mhi rote iloghie suo egho o gbo nu mhe ngme, oo mhe, “Le ya mie ageni ni o migha oko oniemi ali ekekhe ighele ebe ni o khueghie-a, ni o la li obo.”

⁹ Igho mhi le deba oni ageni mhi o ri oni ebe nikeke ogho na mhe. Oo mhe, “Mo oli le. O ya yese e elemhi-a, ama o ya violo e unu abi iwọ.” ¹⁰ Mhi mie oni ageni oni ebe nikeke obo, mhi roli le. O violo mhe unu abi iwọ, ama abi mhi ro roli le se, oo yala mhe el-emhi.† ¹¹ Igho a gueye mhe, “U mema ya mekeguele shi ebubu unuekpe, ali egho ali emue ododa ali ighie egbe.”

11

Eni otsele aava

¹ Igho a ri ufulo ni o li abi ukpokpo ni a ro o mheso emhi na mhe, a gueye mhe, “Le ya mheso Owa Ugamhi oyi Eshinegba ali atete ali eni e ga ugamhi akagho.* ² Khi mheso atukpapfe oniemi oyoli, khi mheso oli irari khi a she roli na iJeta. Wewe e ya lighi oni eoli no pfuase eke-a elemhi iki egbhueva ali eva (42.)† ³ Mhi ya ri afu na

otsele aava eyemhe. E ya meke guele elemhi ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.) E so ide ibuma.” ⁴ Otsele aava ena e khi eera olivu eva ali emhi eva ni a ri akpa ru e nga ni e migha odalo oyi Onomhue ni o mhue eke agbo.‡ ⁵ Ini ogbokhoghuo oo dua ni loli kwale we utse, erali e rote we unu fie ya tose eni ebe we-a. Ina ebe we ni e nono ni e kwale we utse e mema li ya ghua. ⁶ E mholi afu ni e ro pfi okpe ukhui ini amo o khi rue eghenge ni e ro da me guele ne. E gbo mholi afu ni e ro mu amo oko mele oia-a. E gbo ku ighuamhi khi ighuamhi she eke abi o li ghole we shi. §

⁷ Ini e da pfi o otsele se ne, inyagbemi ni o ya rote ilimhi na ningolo lasale o ya tsua mu we, o mu we o le, o gbolo we-a.* ⁸ Ilimhi eyewe e ya de yeshi ifui eoli ni o fune ashini a la gbe Onomhue oyewe-a shi apfida. Irokhokho iSodomu ali iJipiti eoli ona o khi.† ⁹ Ogbele ese ali ukhukui, egho na agbo nya ali edeli ali emue ali ushishi e ya ke nise uruli bino ilimhi eyewe, ea lama rewe to. ¹⁰ Egho na eke agbo e ya ke ghele shi eghuli ni e ghu, ee bola, e de isomhopfa a ghi egbewe, irari khi emekeguele aava egho, e she nase egho ni e la eke agbo khue.

¹¹ Ama abi ele ese ali ukhukhui e ro dose, Ayemhe oyi Eshinegba ni mholi agbo o lo we egbe, e vule migha. Ulishi oniemi o lo egho ni e me we egbe.‡ ¹² Igho e suo uruli na leghe o rote idane ngme. Oo we, “Ngale odane oola.” Igho e li nga idane elemhi otughunu. Ebe we e lese fe kpee. §

¹³ Oni eghenge a me ukpokpomhi inighise eke ni o ku eke asheghuo akemhishi igbe oyi oni eoli lue. Egho agbele oshilua, 7,000, e ghulua, ulishi o mu egho ni e kpo, e kuoghi Eshinegba ni o la iloghie.

* **10:7** Li ze Okiali 20.11; iDeut 32.40; iDan 12.7; Emo 3.7 † **10:10** Li ze Ezik 2.8--3.3 * **11:1** Li ze Ezik 40.3; iZaka 2.1-2 † **11:2** Li ze iLuk 21.24 ‡ **11:4** Li ze iZaka 4.3,11-14 § **11:6** Li ze 1 Ighie 17.1; Okiali 7.17-19; 1 iSam 4.8 * **11:7** Li ze iDan 7.7,21; Iro 13.5-7; 17.8 † **11:8** Li ze Aza 1.9-10 ‡ **11:11** Li ze Ezik 37.10 § **11:12** Li ze 2 Ighie 2.11

14 Opfuse onuzi-eva o she dose, opfuse onuzi-ese o kele ya bhale.

Akala onuzi-ishilua

15 Igho agheni onuzi-oshilua o pfi akala oyoli, igho ikpokpo iruli e la idane ngme. Ee lie,

“Eghiele agbo o she mele
eghiele oyi Onomhue oyawa-a,
ali onayi iKirisiti oyoli-a.

O ya mheshe ke le agbo agbo.”*

16 Egbhali uye ali aane ni e shito ukpekhomhi oyewe odalo Eshinegba, e de ya ta alo mu eke ga Eshinegba. 17 Ee lie,

“Anye ri ikphemhi ne,
Eshinegba Onomhue Nofune nya,
Oni o khi loli, oni o kpe khi loli,
irari khi u she rue
ekpabo eniemhi eye,
u she e mheshe.

18 Abi elemhi e ro bi ishishi,
yeye u li mholi ofu.†

Egheghe o she ramhi
ni u ro ya gue eni eghua ezọ,
ni u ro ya ri eleli na eni ee ga eye
ni e khi emekeguele,
ali eni Eshinegba o she pfa na
ni e ri ekpe na eva oye,
ghe egbo ni ea mu eloe
ali ekhemhue,
abi u li pfuse eni e pfuse eke agbo-a.”

19 Igho a li khueghie Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie-a, a me Akpati Ishobo agho. Igho inyamhisalo ali ukpimhi ali ingmolo ali ikphala, eke e de kule, eche rote idane deno kule.‡

12

Oni Okpotso ali Oligio oniemhi

1 Ukpokpomhi irokhase onyaloa o feli shi idane: Okpotso o ya lao ni itsua ni o so e khi ovo, uki o kpoke awe oyoli, arula oghie oyi ikpetata igbeva o rughu oli ukhomhi. 2 Oo me. O tseşe leghe elemhi otomhe abi o ro ya bia. 3 Igho emhi olese o gbo feli shi idane,

ukpokpomhi Oligio oniemhi oyile ni o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe, ali o rughu irula oghie ishilua shi ukhomhi.* 4 O ri ughia oyoli fuomhi asheghuo akemhishi ese ikpetata ni e la ukhuli pfino kule eke agbo. Oni Oligio oniemhi o migha oni okpotso ni oku o to egho odalo, ni o ba me asha gbe oli oni omo ogho le, ini a lese bia li lasele.† 5 Oni okpotso o bia omo ni o ya ri otsuodu akhuli mheshe na egbo ni e la eke agbo nya. Ama a ba oni omo eke rue ya nga idane ghi Eshinegba ali ukpekhomhi eghiele oyoli.‡ 6 Oni okpotso, o na je odagbe ifufu asha ni Eshinegba o rişe shi eke khe oli ni a la ya dua li egbe ogbele agbele ali egbhuegbeshe (1,260.)

7 Igho okholi o lasele shi obini iloghie, iMakieni ali igeni eyoli, e nu oni inyagbemhi i kholi. Oni Oligio oniemhi ali igeni eyoli e mie we abo oni okholi.§ 8 Ama oa mhue ekpabo te iMakeni ali igeni eyoli oni okholi. Ashini a kpe ro na we obini iloghie o de we oba-a. 9 A pfi oni ukpokpomhi oni Oligio oniemhi ogho tiemhile eke agbo, oni enye onede ogho ni a lu Etse ali Okphaghię, oni o di agbo nya ya da ode, a pfi oli tiemhile eke agbo, a li pfi igeni eyoli li tiemhile.* 10 Igho mhi suo ukpokpomhi uruli obini iloghie khi oo li,

“Mena, imiepfuese
ali ekpabo ali
Eghiele oyi Eshinegba oyawa
e she bhale!
iKirisiti oyoli ni o ze
o she ri afu oyoli khase.

Irari khi Okphaghię,
ni o gue ezọ o shi
inyoghua awa egbe,
odalo oyi Eshinegba
ghe ele oquota ghe ele-iyose,
a she pfi oli tiemhile.†

11 E gbe oli mu oli le,
itobo oia eyi oni Omi Osumha

* 11:15 Li ze Okiali 15.18; iDan 2.44; 7.14,27 † 11:18 Li ze Iwolo 2.5; 110.5; 115.13 ‡ 11:19 Li ze Iro 8.5; 16.18,21 * 12:3 Li ze iDan 7.7 † 12:4 Li ze iDan 8.10 ‡ 12:5 Li ze Aza 66.7; Iwolo 2.9 § 12:7 Li ze iDan 10.13,21; 12.1; iJu 9 * 12:9 Li ze Igbae 3.1; iLuk 10.18 † 12:10 Li ze iJobu 1.9-11; iZaka 3.1

ali ingmemhi otselẹ oyewe.
 Ẹa ligho nono ingme agbo oyewe,
 ni o rewe ya ke
 ti je ukhoko na eghuli.

12 Irarigho, a ke ghele,
 ee iloghie ali egbo
 ni e la elemhi oli.
 Ama epfua o khi na
 e eke ali oke oniemi,
 irari khi Okphaghie
 o she ri ofu tiemhie deba e!
 Ofu o she vo li elemhi,
 irari khi o lese khi
 ukuku eghẹghẹ o ke mholi.”

13 Abi oni Oligio oniemi o ro me khi
 a she pfi lue tiemhile eke, o khu oni
 okpotso ni o bia oni omọ omose. 14 Ama
 a ri ipfua eva eyi akpa odegbe oniemi
 na li, ni o ro fiala je odagbe ifufu. Ikhi
 obini a ri ele shi eke ke o li ni a la ya
 ri eloe khu oli, eghẹghẹ ali igheghẹ ali
 ukhukhui eghẹghẹ ni o khi ikpe ese ali
 ukhukhui, ini oni inyagbemhi o khi
 ri emhi li o. † 15 Oni Oligio oniemi
 o rote unu ku amẹ lasele abi oke ni
 oo tu, ro khu oni okpotso ni o ba ri
 ochikpho fuomhi oli ya gbe. 16 Ama
 eke o kpaghie oni okpotso obọ irari
 khi eke o nya unu-a ri oni oke da
 ni oni Oligio oniemi o rote unu kpa
 ku le. 17 Igho oni inyagbemhi o pfaa
 deba oni okpotso, o ya mu okholi vule
 shi imi oli enekpole o, ikhi eni e ri
 Omhesẹ eyi Eshinẹgba gbe akanya, ni
 e ri igesikia mu otselẹ oyi iJesu. 18 Igho
 oni Oligio oniemi o migha egele oke
 oniemi.

13

*Oni Inyagbemhi ni o rote oke
 oniemi lasele*

1 Mhi me inyagbemhi khi o rote
 elemhi oke oniemi ngale. O ze ekphe
 igbe ali ikhomhi ishilua, o rughu
 irula oghie igbe shi eni ekphali.
 Ukhomhi ogbogbo a keke eva ni o
 khi ungmehi ipfiunu-a shi.* 2 Oni
 inyagbemhi ni mhi me, o li abi ekpe,
 awe eyoli e li abi eyi akpogene, unu

oyoli o li abi unu odumhi. Oni oligio
 oniemi o ri afu na oni inyagbemhi
 ni o ro mholi ekpabo ro ke mhese
 abi oghie. † 3 A kuale oni inyagbemhi
 ukpokpomhi utse ni o ge ugboko
 oniemi. Ama oni ugboko ogho o bie.
 O ri abo sha agbo nya, e ve deba li.
 4 Egbo ee ga oni Oligio oniemi irari
 khi o she ri afu na oni elamhako, egbo
 e li ga oni elamhako, e lie, “Oghuo o li
 abi oni inyagbemhi!” “Oghuo o dobe
 ya nu oni inyagbemhi kholi?”

5 A ri unu na oni elamhako ni o ro
 ngme ingmemhi emuebe ali ipfiunu-
 a. A ri eghẹghẹ na li ni o ro ri afu
 oyoli gbe akanya iki egbhueva ali eva.
 6 O khueghie unu-a, o ngme ipfiunu-
 a deba Eshinẹgba, ro pfueche eva oyi
 Eshinẹgba ali ashini oo la ali egbo ni e
 nu oli la iloghie-a. † 7 A ri afu na li ni
 o nu eni Eshinẹgba o she pfa na kholi,
 ali ni o mu we o le. A ri afu na li ni
 o mhese shi edeli nya, egbo ali emue
 ododa ali ishishi. § 8 Egbo ni e la eke
 agbo nya e ya ke ga oni inyagbemhi.
 Eni ea ga oni inyagbemhi ona, e khi
 eni a keke eva oyewe shi ebe ni a
 keke eva oyi eni e ya mholi agbo na
 agboagbo shi, neni a ma agbo. Oni
 ebe agbo ona o khi ebe agbo oyi Omi
 Osumha ni a ro luase obo.*

9 Oni o mholi eso, o ro suo!

10 Eni okholi o ya mu,
 o mema ya mu we.

Eni a ya gbolo-a,
 a mema ri itakobi
 ya gbolo we-a.

Eri a ri ona lie eni Eshinẹgba o pfa na e
 ri irabomudu ri egbe mie, e ri igesikia
 ke khase. †

*Oni Inyagbemhi ni o rote agbo
 lasele*

11 Igho mhi gbo me inyagbemhi
 olese ni o rote eke e lasele. O ze
 ekphali eva abi omi osumha, oo
 ngme abi oligio oniemi. 12 O ri afu oyi
 inyagbemhi oni odode e gbe akanya
 na li. O ri itoto ri egbo na eke agbo

† 12:14 Li ze iDan 7.25; 12.7 * 13:1 Li ze iDan 7.3; Iro 17.3,7-12 † 13:2 Li ze iDan 7.4-6 † 13:6
 Li ze iDan 7.8,25; 11.36 § 13:7 Li ze iDan 7.21 * 13:8 Li ze Iwolo 69.28 † 13:10 Li ze iJere 15.2;
 43.11

o ga inyagbemhi onodode, ikhi oni ukpokpomhi ugboko oyoli o she bie. ¹³ O ri ele irokhase onyaloa enefune, o ga ri erali rote idane e tiemhile, ni egbo ee me. ¹⁴ Itobo irokhase ni a ri afu oyi inyagbemhi onodode lina a ri ele, o di egbo ni e la eke agbo. O gueye we e khali ikhumhi, ro khi ufumhi na oni inyagbemhi ni oni itakobi o kualituse, ni o kie la agbo. ¹⁵ A ri afu na li ni o ri ayemhe na oni ikhumhi irokhokho oyi oni inyagbemhi onodode, ni o do be ke ngme, ali ni a ke gbolo egbo ni ea lama ga li-a. ¹⁶ O gbo ri itoto mu ogbokpa shi olele shi obita okekhi alukpo, ghe egbo eniemhi ali enikeke, ghe eni e mholi epfue ali eni ea mholi, ghe eni ea khi ighumha ali eni e khi ighumha. ¹⁷ Ogbokhoghuo oa do be ke e de emhikhoghhuo wekhi eri o ro o de, se ni oni o mholi olele ogho, ni o khi eva oyi oni inyagbemhi ali inoba oyi eva oyoli.

¹⁸ Eri onana gueye awa, awa mholi ilisingme. Oni o lolo lese ingme o sa abi a ri oni inoba ona ngme. Oni inoba khi (666), egbhue uye ali igbe ali egbhuse ikpamhi esesa. Inoba ni o migha shi ogbo na.

14

Oni Omi Osumha ali eni egbo agbele egbhushilua ali ene (144,000)

¹ Igho mhi bino. Ghe Omi Osumha odalo oyemhe khi o migha Ute iZayo. Egbo 144,000 (agbele egbhushilua ali ene) ni a keke eva oyoli ali eva oyi itali shi we alukpo e nu oli migha.* ² Mhi ya rote idane suo uruli abi ikhoshe oyi utumhi oyi oke nofuni ni o rote ikhomhi eche tu e tiemhile. Oo ngmolo abi akphala. Oni uruli ni mhi suo, o li abi ini eni e kpheli efa, ee kpheli efa. ³ E to uwolo onogbo odalo ukpekhomhi oghie ali ukpeloe oyi eni elamhako aane ni Eshinegba o ma ali ukpeloe oyi eni egbhali. Ogbokhoghuo oa do be wena oni uwolo ogho, se ni egbo agbele egbhushilua ali ene

egho (144,000), ni a she rote eke agbo pfasheke. ⁴ Enana e khi egbo ni ea ri ikpotso ri ichimhi mu egbewe, irari khi eri e ri egbewe shi ipfuase. E deba oni Omi Osumha a je obiobini o je kpa. Eni a rote ifuabo egbo pfasheke e khi ni a rote odode ro na Eshinegba ali oni Omi Osumha pfo. ⁵ Ogbo oa me egbholi okhoghuo unu oyewe, irari khi ea mholi umhagueli okhoghuo.†

Eni Igeni Aase

⁶ Igho mhi me ageni olese khi o la iteva irarogbe e fiala, o mhue usomhi onete na agboagbo ni o ro ya tsabo gueye egbo na agbo, ikhi eni e la ishishi nya, ali edeli nya, ali emue-khi-emue ali egbo kpa. ⁷ O ri ukpokpomhi uruli lie, "Na ulishi Eshinegba, ri ufumhi nali, irari khi eghenge iguezo oyoli o she ramhi, a ke ga oni o ma idane ali eke ni o ma oke oniemhi ali ashini amee o te e chocho."

⁸ Ageni olese onuzava o deba li, oo, "IBabilo okekhi o de, oni o ri onyo ni oa pfuase oyoli ona okia na ishishi nya da."‡

⁹ Ageni onuzi-aase o deba we, o ri ukpokpomhi uruli lie, "Ini ogbokhoghuo o ga oni inyagbemhi ali ikhumhi oyoli, ni o ro mie olele oyoli shi alukpo, okekhi obo, ¹⁰ oni ogbo ogho, o ya rote onyo elemhi ibibi oyi Eshinegba li da, ikhi onyo ni aa pfose-a ni a she ku vo uko elemhi ibibi oyoli. A ya ri ofulu ni oo lala biobiobio tose oli-a ukpeloe oyi igeni eni e pfuase ali ukpeloe oyi oni Omi Osumha.§ ¹¹ Ewoli oyi anasemhe eyewe ee nga idane agboagbo. Eni e ga oni inyagbemhi ali inyagbemhi ni a khali, ali onini o da mie olele oyi eva eyoli ne, ea mhue iyemhea shi eleoguota, shi eliyose."* ¹² Eri onana o gueye eni Eshinegba o pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, ikhi eni e ri omhese eyi Eshinegba a gbe akanya, ni e ri igesikia a deba iJesu.

* 14:1 Li ze Ezik 9.4; Iro 7.3 † 14:5 Li ze iZef 3.13 ‡ 14:8 Li ze Aza 21.9; iJere 51.8; Iro 18.2 § 14:10 Li ze Aza 51.17; Igbae 19.24; Ezik 38.22 * 14:11 Li ze Aza 34.10

13 Igho mhi suo khi uruli o rote idane lie, “Keke onana: Ikhivose o khi na eni e ghu-a shi elemhi Onomhue rote memena vu.”

“Ikhivose o khi na we egbegbo!”
“Igho Ayemhe o ngme, khi e ya yemhe inyama-egbe agbo-a, irari khi eminete ni e riye, e ya deba we!”

Ikhiese oyi eke agbo

14 Igho mhi bino, mhi me otughunu opfopfo odalo oyemhe. Oni o shito o, “O li abi Omi Ogbō.” O rughu arula igolu oyi oghie shi ukhomhi, o ri agaga ni oo mu mhōli obo.† 15 Aḡeni olese o rote Owa oyi Eshinegba laselle ri ukpokpomhi uruli lu oni o shito nga ukhomhi otughunu egho leghe, oo li, “Rue agaga oye ni u ke khiese, irari khi eghēghē ikhiese o she ramhi, irari khi agbo o she bie ni a khiese.”‡ 16 Igho oni o shito otughunu egho, o ri agaga oyoli khiese agbo.

17 Aḡeni olese o rote Owa oyi Eshinegba na iloghie fie laselle, loli o li mhōli agaga ni oo mu. 18 Igho aḡeni olese o rote atete fie laselle, ikhi aḡeni ni o mhōli omhese shi erali. O ri uruli oniemi lu oni o mhōli agaga ni oo mu egho leghe, oo li, “Rue agaga oni oo mu oye, ni u ro khiese ipfonu eke agbo-a, irari khi ipfonu e she yile!”

19 Igho oni aḡeni o pfi agaga oyoli gase eke agbo, o khiese ipfonu nya, o ku we lo ashini a te e mino onyo. Amino onyo ona, elemhi ibibi oyi Eshinegba o migha shi. 20 Igho a la ashini a la amino onyo ni o la olase oni eoli ri awe gue we. Olia e rote oni amino onyo tu laselle. Utumhi oyi oni o lia o ga nuata ramhi imali egbhuegbe, e limhi abi ete-awe ishe.§

15

Iḡeni oshilua ni e tsua anasemhe ishilua

1 Igho, mhi me irokhase oniemi ni o mu eloe olese ukhomhi idane, ikhi iḡeni oshilua ni e mhōli anasemhe

† 14:14 Li ze iDan 7.13 ‡ 14:15 Li ze iJoe 3.13 § 14:20 Li ze Aza 63.3; iLame 1.15; Iro 19.15
* 15:3 Li ze Okiali 15.1 † 15:4 Li ze iJere 10.7; Iwolo 86.9 ‡ 15:5 Li ze Okiali 38.21 § 15:8 Li ze Okiali 40.34; 1 Ighie 8.10-11; 2 Okhe 5.13-14; Aza 6.4

ishilua ni e khi eni e kpukhokho, irari khi we we Eshinegba o ro ya gbe ofu oyoli ukhomhi. 2 Mhi me emini o li abi oke ighegbe oniemi ni erali e solo shi, o migha epfe oke oniemi. Egbō ni e mu oni inyagbemhi ali oni ikhumhi oyoli ali inoba oyi eva oyoli o le, e mu efa ni Eshinegba o ro na we mhue abo. 3 E to uwolo oyi iMosisi oni oo ga oyi Eshinegba ali uwolo oyi oni Omi Osumha, e lie,

“Ufumhi ali oshabo
e khi ikanya eye,
Eshinegba Onomhue Nofune nya.
Ipfuase ali igesikia
ode eye e khi,
oghie ni o mhōli ishishi nya!*

4 Oghuo o ya na
ulishi oye Onomhue,
ni o ya ri ufumhi
bhale ghi eva oye?
Irari khi yeyeghuo kpele
u khi oni o pfuase.
Ishishi nya e ya bhale
ya kueghie e, irari khi
ikanya ipfuase eye
e she ri egbe khase.”†

5 Onana o dose se, mhi bino, mhi me Owa oyi Eshinegba na iloghie, ni o khi Igho oyi otsele khi o khueghie-a.‡ 6 Rote oni owa ugamhi, eni iḡeni oshilua ni e mhōli anasemhe ishilua e te laselle. E sono itsua ni e pfuase ni ee ge nyanyanya, e ri oghene igolu mu aye. 7 Igho otuoghuo eni elamhako aane ni e mhōli ayemhe egho, e ri italabi igolu ishilua ni ofu oyi Eshinegba e la, na eni iḡeni oshilua. Ikhi Eshinegba, ni o la o le agboagbo. 8 Oni owa ugamhi o vo ewoli oyi ufumhi ali ekpabo oyi Eshinegba. Ogbō okhoghuo o la o ni o dobe lo oni owa ugamhi ya ramhi ni eni anasemhe ishilua e ro gba pfo.§

16

Italabi ishilua ofu eyi Eshinegba

1 Igho mhi suo khi uruli na leghe o rote oni Owa ugamhi oyi Eshinegba gueye eni igeni oshilua, "A ka ku eni italabi ishilua eyi ofu oyi Eshinegba shi eke agbo." 2 Ageni onodode o vu ya ku atalabi oyoli shi eke agbo. Iwali igboko ebe ni e lolo e to, e ge egbo ni e mholi otele oyi oni inyagbemhi, ni e ga oni inyagbemhi ni a khali.*

3 Ageni onuzava o ya ku atalabi oyoli lo oke oniemi, oni oke oniemi o mele oia eyi egbo ni e ghua-a. Emhikpa ni e mholi ayemhe ni e la elemhi oni oke oniemi e ghulua.

4 Ageni onuzi-aase, o ku atalabi oyoli lo oke ali ichochochome, e mele oia-a.†

5 Mhi suo khi ageni ni a ri amengana obo khi o o li,

"Ogueso-ezo ni o pfuase u khi, irari khi

u gue so ingme ena,

Yeye u khi Eshinegba No pfuase, Yeye u la o memena,

ni u kpe la o, ni u gbo ya la o,

itobo khi igesikia u ro o so ezo eye.

6 Irari khi egbo e she gbolo

eni a pfa na-a

ali emekeguele,

u she ri oia na we da,

abi o ti shi!"

7 Mhi suo khi atete o tsesese, oo,

"Gueguegue,

Eshinegba Onomhue Nofune nya,

igueso eye, eyi igesikia

ali eni e te ode e khi!"

8 Ageni onuzi-aane o ku atalabi oyoli ku ovo, a ri ekpabo na ovo o ri erali ke tose egbo-a. 9 Egbo e daghie-a irari utomhi oyi erali, e ze emuebe na eva oyi Eshinegba ni o mholi ekpabo ro mhesa na anasemhe enana, ama ea lama mupfi ni e ri ufumhi na eva oyoli.

10 Ageni onuzi-oshe o ku atalabi oyoli kushi ukpekhomhi oghie oyi oni inyagbemhi, eghiele oyoli o la obili. Egbo e ngomhi elemhi unu, shi oya.‡

11 E ku itse na Eshinegba na iloghie

irari utomhi ali igboko eyewe, ama ea lama mupfi lase ode okhoro oyewe le.

12 Ageni onuzi-osasa o ku atalabi oyoli lo oke iyufiretisi ni o fu, o khakha amea ni ighie na obini ovo o te e ngale e me asha rote dose. §

13 Igho mhi me khi ikhiakhiamhi iyemhe aase ni e li abi ikele e rote unu oyi oni oligio oniemi ali unu oyi inyagbemhi ali unu oyi emekeguele oyi egbholi, lasele. 14 Wewe e khi iyemhe okphaghie ni ee gbe ikanya oshabo, ni e fie deba ighie ni e la eke agbo nya, ni e ya ti we gbili shi okhori ogbele oyi Eshinegba No fune nya.

15 "A ghe i, mhi ya bhale abi oghiatoto! Ikhivose o khi na ogbo ni o ya guale, ni o ya ri eloe khu ide oyoli ini o khi bano-a ni a me o li irumheba!"*

16 Igho eni iyemhe okphaghie e ti we gbili ashini a ri elemhi Iburu e lui Amagedo.†

17 Ageni onuzi-osheilua o ku atalabi oyoli nga idane, igho uruli na leghe o rote Owa ugamhi oyi Eshinegba rote ukpekhomhi eghiele ngme lasele, oo li, "A she ri ele o li!" 18 Igho, inyamhisalo amea, ali ukpimhi ali ingmolo oyi ikphala ali inighise eke ee bhale. Inighise nabi ogbo-a kpe me ghue abi a te ma ogbo shi eke agbo. Oni inighise o ga khi oniemi!‡ 19 Oni eoli oniemi o kemhi asha ese, eoli oyi eni ishishi nya e de kua. Eshinegba o sato eoli iBabilo no fu egbe. O mhesa uko ni onyo ofu oyoli o vo nali. § 20 Eke ni e la iteva elemhi oke nya e kelea, aa ke me ite ekhoghuo.* 21 Eche amea na idane oniemi e rote idane de mu egbo. Ee ngmano ku Eshinegba irari eni opfuse oyi eni eche amea, irari khi oni opfuse o khoro gba.†

17

Adegbe nofun

* 16:2 Li ze Okiali 9.10 † 16:4 Li ze Okiali 7.17-21; Iwolo 78.44 ‡ 16:10 Li ze Okiali 10.21 § 16:12 Li ze Aza 11.15 * 16:15 Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 3.3 † 16:16 Li ze 2 Ighie 23.29; iZaka 12.11 ‡ 16:18 Li ze Iro 8.5; 11.13,19 § 16:19 Li ze Aza 51.17 * 16:20 Li ze Iro 6.14 † 16:21 Li ze Okiali 9.23; Iro 11.19

¹ Igho aḡeni oḡhuo ni o mḡoli italabi ishilua o bhale, oḡ mḡe, “Bhale khi mhi ya ri abi a li ya nase oni adegbe oḡofunḡ kḡase, ikhi eoli oniḡmhi ni o la epfe oke ni e bu.* ² Loli ighie na eke agbo e nu kia okia, onyo okia eyoli e gbe eḡbo ni e la eke agbo.”†

³ Igho oni aḡeni o rue mḡe je oḡdagbe ifufu elemhi Ayemḡe. Igho mhi me okpotso ni o shito nga inyagbemhi oyile, ni o le iwali eva ipfiunu-a, o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe.‡

⁴ Oni okpotso o sono itsua eyile, a ga mema ri igolu ali ifefe ali ema ro khuse o li-a. O mu uko igolu mḡoli obo ni o vo emhi ighuighue ali ikanya ichimhi eyi itsebo eyoli.§ ⁵ Emhi osheli na keke shi o li alukpo khi.

Osheli.

IBabilo Oniemhi.

Inyo idegbe nya.

Ali inyo itsebo nya. ⁶ Mhi me khi oni okpotso, o da o lia eyi eḡbo ni a pfa na, o lia eyi eni a gbe-a irari khi e mie ijesu suo.

Abi mhi ro me o li, mhi yila.

⁷ Igho oni aḡeni oḡ mḡe, “Elo o ze ni u ro yila? Mhi ya gueye osheli oyi oni okpotso ali oyi oni inyagbemhi ni oḡ nga, ni o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe. ⁸ Oni inyagbemhi ni u me ni o kpe khi, mena ni o a ke khi loli, o ya rote ilimhi na ningolo ngale ya je epfua oyoli. Abo e ya sha eḡbo ni e la agbo ni aa keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mḡoli agbo na agboagbo shi, rote igbaekele agbo, ini e me oni inyagbemhi irari khi, o kpe khi, mena o a ke khi, ni o a ya bhale.*

⁹ “Onana o khi emini oḡbo te e sa us-amhi ileasingme. Eni ikhomhi ishilua egho, e khi ikhomhi ite ishilua ni oni okpotso oḡ shito. ¹⁰ Ighie oshilua e li gbo khi. Etuoshe o, e she ghua, oḡhuo oḡ kiele e mḡese, oni o kpole o a bhale ne. Ini o da bhale, o mema ya lao ukuku eḡheḡhe. ¹¹ Oni inyagbemhi ni o kpe lao ni o a ke lao egho, o khi

oghie onuzi-olale, abeghuo loli ali oshilua enekpole e li, o ya li je epfua oyoli.

¹² “Eni ekphali igbe ni u me egho, e khi ighie ogbe ni aa ri eghiele na ne, ama a ya ri afu na we elemhi iwakati oghuo tse ni e ro mḡese abi ighie, li shi oni inyagbemhi.† ¹³ Enana emhi oghuo e khi, e ya ri ekpabo ali afu oyewe na oni inyagbemhi. ¹⁴ E ya nu oni Omi Osumha kholi. Oni Omi Osumha o ya gbe we oni okholi, irari khi Onomhue oyi enemhue o khi, ali Oghie ni o mḡoli ighie o khi. Irari khi e nu o li la, we we o lu ni o ze, ali ni e khi eni e ri igesikia deba li.”

¹⁵ Igho oni aḡeni oḡ mḡe, “Eni oke oniemhi ni u me, ni oni adegbe o shito, eḡbo ali ebubu eḡbo ali ishishi ali emue ododa e la agho. ¹⁶ Oni inyagbemhi ali ekphali igbe ni u me egho e ya biselemhi oni adegbe. E pfuse o li-a, e bano o li-a, e nyan o li elamhi egbe ro le, e ri erali tose o li-a. ¹⁷ Irari khi Eshinegba o roli shi we udu e riele emini o gba, loli e ro lama kugbe ri ekpabo eyewe na oni inyagbemhi ni o mḡese, ya ramhi ni ungmehi oyi Eshinegba o ro bhale ya tse. ¹⁸ Oni okpotso ni u me loli o khi oni eoli oniemhi ni oḡ mḡese na ighie na agbo.”

18

Udemhi oyi iBabilo

¹ Onana o dose se, mhi me aḡeni olese khi o rote iloghie e tiemhile. O mḡoli afu nofunḡ, uḡemhi oyoli o ri eke agbo o ge nyanyanya. ² O ri uruli oniemhi tse se leghe, o li.

“Eoli iBabilo Oniemhi,
o she de.

O she mele ugbebo
oyi iyemḡe eyi
okphaghie-a,
ali ashini iyemḡe
okphaghie e la lese,
ashini ipfeli ali elamhako

* 17:1 Li ze iJere 51.13 † 17:2 Li ze Aza 23.17; iJere 51.7 ‡ 17:3 Li ze Iro 13.1 § 17:4 Li ze iJere 51.7 * 17:8 Li ze iDan 7.7; Iro 11.7; Iwolo 69.28 † 17:12 Li ze iDan 7.24 * 18:2 Li ze Aza 13.21; 21.9; iJere 50.39; 51.8; Iro 14.8

ni aa pfluase ni aa ghue,
 ee la.*
 3 Irari khi ishishi nya,
 e she kpokpo onyo,
 ni o ri ujili e kpha,
 ikhi onyo okia oyoli.
 Ighie na eke agbo
 e she kia okia deba li.
 Eduoki na eke agbo,
 e she rote
 iliagbo-tsuakua oyoli
 mhue epfue.”†
 4 Igho mhi suo uruli olese ni o rote
 idane lie,
 “Egbo eyemhe, a na li egbe kua,
 ini a khi mhue okemhi
 shi olamhe eyoli,
 ini a khi mhue okemhi
 shi osoli anasemhe oyoli.‡
 5 Irari khi olamhe eyoli
 e she tigbili yagha ramhi idane,
 Eshinegba o she sato
 umha-gueli eyoli.§
 6 A li oli, abi o li e,
 a fali oli ota asha eva
 shi ikanya ni o gbe.
 Onyo ni o toto ni o ro na e da,
 a so oghogho nali da asha eva.*
 7 A ri osoli ali oyala nali
 ni o gue to ufumhi ali epfue
 ni o rona egboli.
 Irari khi eri Oni Okpotso
 o la ekelemhi tono obo udu lie,
 ‘Mhemhe mhi khi oni olele!
 Mhi aa tigbe ya khi
 osamhi-olimhi,
 mhi aa tigbe ya
 me oya egbe ghue.’
 8 Irarigho, ogbeleghuo
 anasemhe oyoli
 o ro ya sha rughu oli,
 shi eghuli ali evie
 ali okiamhi.
 A ya ri erali tose oli-a.
 Irari khi Eshinegba Onomhue
 ni o ya gue oli ezo,
 onofune nya o khi.”†

9 “Ini ighie na agbo ni e kia okia
 deba li, ni e nu oli li agbo tsua kua,
 e ya vie, e vie evie oya na li, ini e
 me ewoli erali ni ee tose oli-a. 10 E ya
 tapfia migha ke vie irari ulishi osoli ni
 a na li, ee lie,

“ ‘Eekhue o Eekhue o
 yeye eoli nofunē,
 iBabilo eoli no mhue ekpabo!
 Elemhi iwakati oghuo tse
 epfua oye o she bhale!’‡

11 “Eduoki na agbo e ya vie oli e vie
 oya irari khi ogbokhoghuo o a ke nu we
 ya de itsua. § 12 Itsua igolu ali elomho,
 imieche ni e somhotse ni e ghale, ifefe
 ali ema, ide epfopfo na kpishi, ali eni
 e yile, ghe ena wono, ali ilolo eni eyile
 ali itsua ododa ni a ri oora ni e pfie
 khali, ali itsua ododa ni a ri ekphali
 eni khali, ali era ni e ghale, ide ali
 ikhuli ali eche imabo. 13 Ali alagho
 na lu ikinamoni ali oshamhi ali ituale
 afu era ali ituale ni a ku e shi olimhi
 egbe, ali atike ni o pfie ni o ghale ali
 onyo ali oili ali ifulawa ali ikpamhi
 emhi ni a lu ado, ena ali isumha ali
 ichi ali amoku ni ichi ee tsua, li shi
 egbo ni e khi ighumha.*

14 “Eni eduoki e ya lie oli, ‘Imomhi
 ni u ri ukpeloē shi eke e khe, o she me
 na. Epfue ali osuemhe eye nya e she
 kele-a, ni a ke dobe gbolo me ya mie.’

15 Eduoki ni e ri emhi enana de ni e
 me elele epfue rote obo oyi oni okpotso,
 e ya migha tapfia, ulishi osoli ni o me
 oo mu we. E ya vie e vie oya,† 16 e vie
 nyogho, ee lie,

“ ‘Eekhue-o! Eekhue-o,
 eoli Onofune,
 ni a ri iwulu ichē eneyile,
 ni a ri igolu ali eche
 ni e ghale ali ifefe
 khue akhue!

17 Aboriekhi igho,
 elemhi iwakati oghuo tse,
 eni epfue eniemhi egho
 e li opfu-a.’‡

† 18:3 Li ze Aza 23.17; iJere 51.7 ‡ 18:4 Li ze Aza 48.20; iJere 50.8; 51.6,45 § 18:5 Li ze Igbae
 18.20-21; iJere 51.9 * 18:6 Li ze Iwolo 137.8; iJere 50.29 † 18:8 Li ze Aza 47.7-9 ‡ 18:10 Li ze
 Ezik 26.16-17 § 18:11 Li ze Ezik 27.31,36 * 18:13 Li ze Ezik 27.12,13,22 † 18:15 Li ze Ezik
 27.31,36 ‡ 18:17 Li ze Aza 23.14; Ezik 27.26-30

“Eni e khi ega oko-okẹ oniemi nya ali eni ẹ lo oko-okẹ oniemi ya asha ali eni ẹ gua li ali eni e rote okẹ oniemi ẹ mie ifata, e ya tapfia migha. ¹⁸ Ini e me ewoli eyi utomhi oyoli, e ya lie, ‘Eoli okhoghwo o la o ni o li abi oni eoli oniemi?’”[§] ¹⁹ E yalo ifufu ku ukhomhi, e ri evie ali oya vie leghe, ee lie,*

“Eekhwe-o! Eekhwe-o,
yeye eoli oniemi,
ni eni e mholi
oko-okẹ oniemi nya,
e te mholi epfue eyewe
rote osuemhe oyi oni eoli!
Elemhi iwakati oghuo tse
a ro pfuse oli-a.†

²⁰ A ri itobo li
ke ghele, iloghie,
A ke ghele,
ee eni a pfa na
ali ighiusomhi na kepe ali
emekeguele!

Irari khi Eshinẹgba
o she gue oli ezọ
shi abi o li nase e.’”[‡]

²¹ Igho aḡeni nofunẹ o rue udumhi
echẹ ni o li abi echẹ iko pfilo oni okẹ
oniemi, o o li,

“Ekpabo na guo
a ro ya guoghọ
eoli iBabilo oniemi-a,

aa ke gbo ya
me ẹ ẹloe ghue. §

²² Ogbọ o a ke gbo ya suọ
uruli efa

wexhi oyi emini áá kpheli
wexhi oyi ofele,
wexhi oyi akala

elemhi yeye oni eoli ona ghue.

Ogbọ o a ke ya me
ogbakanya okhoghwo
elemhi ẹ ghue.

Ogbọ o a ke ya suọ
okeke emini a mhele iko,
elemhi ẹ ghue.*

²³ Erali ákpá o a ke gbo ya ge

elemhi ẹ ghue,
wexhi eri a ya gbo suọ
uruli eni ẹ zu ode
elemhi ẹ ghue.
Eduoki eye e khi
egbo eni e funẹ na eke agbo,
u ri ogbhọ oyẹ
di ishishi nya wase-a.†
²⁴ Elemhi oni eoli a me
olia eyi emekeguele
ali eyi eni a pfa na,
ali eni a gboloa shi eke agbo
nya.”[‡]

19

Okuekhoogo!

¹ Onana o dose se, mhi suọ uruli ni
o li abi okeke oniemi oyi ebubu egbo
obini iloghie khi oo tse se, oo lie,

“Okuekhoogo,
Imiepfuese ali ufumhi
ali ekpabo khi
eyi Eshinẹgba oyawa.

² Irari khi iguezo oyoli
eyi igesikia ali
eni e sheshe e khi.

O she pfa ezọ mu
adegbe onofunẹ,
oni o she ri okia eyoli
yese eke agbo-a.
Eshinẹgba o she ye okholi
to oia eyi eni ee ga eyoli.”*

³ Igho e gbo tse se, e lie,
“Okuekhoogo!

Ewoli eyoli e she ẹ nga
idane agbo agbo.”†

⁴ Igho egbhali uye ali aane ali
elamhako aane, e de yeshi, e ga
Eshinẹgba ni o shito oni ukpekhomhi
oghie, e lie,
“Atse! Okuekhoogo!”

⁵ Uruli o rote oni ukpekhomhi oghie
ngme o o lie,
“A kueghie
Eshinẹgba oyawa,
ee ni ee ga eyoli nya,
ee ni a na ulishi oyoli,

§ 18:18 Li ze Ezik 27.32 * 18:19 Li ze Ezik 27.30-34 † 18:19 Li ze Ezik 27.30-34 ‡ 18:20 Li ze iDeut 32.43; iJere 51.48 § 18:21 Li ze iJere 51.63-64; Ezik 26.21 * 18:22 Li ze Ezik 26.13; Aza 24.8 † 18:23 Li ze iJere 7.34; 25.10 ‡ 18:24 Li ze iJere 51.49 * 19:2 Li ze iDeut 32.43; 2 Ighie 9.7 † 19:3 Li ze Aza 34.10 ‡ 19:5 Li ze Iwolo 115.13

ghe egbo ni e fu
ali eni e she!†‡

⁶ Igho mhi suo uruli ni o li abi uruli
oniemhi oyi ebubu egbo ni o li abi
ingmolo oyi oko ni o o tu, ni o gbo li abi
ingmolo oyi akphala. Ee lie,
“Okuekhoogo!

Irari khi Eshinegba
Onomhue oyawa Nofune nya,
loli o le oghie!§

⁷ Awa ke ghele,
egbe ke mu awa,
awa ri ufumhi nali!

Irari khi izu-ode oyi
oni Omi Osumha
o she ramhi,
omueshi o she mu egbe shi eke.

⁸ Ode opfopfo
ni o dala ni o pfuase,
a ro nali so.”

(Oni Ode opfopfo, igue ngeli oyi eni a
pfa na o migha shi.)

⁹ Oni agheni oo mhe, “Keke khi.
‘Ikhivose o khi na egbo ni a lu shi oni
ukue aruele oyi izu-ode oyi oni Omi
Osumha.’ ” O gbolo e mhe, “Ing-
memhi enana, egbegbi ingmemhi eyi
Eshinegba e khi.”*

¹⁰ Igho mhi de ya wugha li awe
ni mhi ga li. Ama oo mhe, “Khi li
gho! Oni oo ga nabi yeye ali onabi
inyoghwo e enekpole mhi khi ni e mu
otsele oyi iJesu mhue. Ga Eshinegba!
Irari khi otsele oyi iJesu o khi ayemhe
imekeguele.”

Oni o nga achi opfopfo

¹¹ Igho mhi me khi iloghie o
khueghie-a mhi me achi opfopfo. Oni
o nga li a lu oze-regbenga ali oni o khi
igesikia. Ode ni oa mhue azeba o te
e so ezoo, ni o te e kholi.† ¹² Ikpamhi
alo eyoli e li abi elemhi ere. O rughu
irula oghie ni e bu. O mholi eva ni
a keke shi oli egbe ni ogbo olese oa
lese, se ni loli ghwo kpele.‡ ¹³ O so
awulu ni a so oia. Eva ni a lu oli khi,

“Ungmemhi oyi Eshinegba.” ¹⁴ Ekholi-
okhue ni e la iloghie e deba li kia,
e sono itsua epfopfo ni e dala ni e
pfuase, e nga ichi epfopfo. ¹⁵ Itakobi
ni oo mu o rote unu oyoli lasese, ni o
ro ya kholi eni ishishi. Otsuodu akhuli
o ro ya ke mhese na eni ishishi. O
ya rote ashini a te e mino-onyo mino
onyo lasese, Ikhi onyo no khi ofu
oniemhi oyi Eshinegba Nofune nya. §
¹⁶ A keke eva, “Oghie Ni o Mholi Ighie,
Ali Onomhue Ni o Mholi Ekhemhue,”
shi awulu na dogo oyoli ali ukhiowe
oyoli. ¹⁷ Igho mhi me agheni khi o
migha ovo, ni o vie lasese leghe lui
ipfeli ni e la irarogbe e fiala, “A bhale
a ka legba shi aruele ogbomhi oniemhi
oyi Eshinegba. ¹⁸ Eghenge agho ni a
le elamhi idiegbe oyi ighie ali ega
ekholi-okhue ni e ri ekholi-okhue e ye
okhue, ali elamhi idiegbe eyi egbo
nefuno, shi elamhi ichi ali eni e nga
we, ali elamhi idiegbe egbo nya, shi
ighumha ali eni ea khi ighumha ghe
egbo enikeke ali egbo eniemhi.”*

¹⁹ Igho mhi me oni inyagbemhi ali
ighie na eke agbo ali ekholi-okhue
eyoli khi e lona kugbe, ni e ro nu oni
o nga oni achi ali ekholi-okhue eyoli
kholi. ²⁰ Ama a mu oni inyagbemhi
ma omekeguele oyi egbholi oyoli, oni o
ri eva oyoli gbe irokhase onyaloa. Eni
irokhase ena o ro di egbo ni e mie
eni olole eyi oni inyagbemhi shi egbe,
ni e ga irokhokho oyoli ni a khali.
Oni inyagbemhi ali oni omekeguele oyi
egbholi, a mu we pfilo uyele erali ni
ofulu o la to kua yala.† ²¹ Eni e kpole,
a ri itakobi oni o rote unu oyi oni o nga
oni achi gbolo we-a. Eni ipfeli nya e ri
elamhi idiegbe eyewe le.

20

Ikpe Agbele

¹ Igho mhi me khi agheni o rote
idane e tiemhile o mu okpe il-
imhi na ningolo mholi obo, o tsua

§ 19:6 Li ze Ezik 1.24; Iwolo 93.1; 97.1; 99.1

Iwolo 96.13; Aza 11.4 ‡ 19:12 Li ze iDan 10.6

* 19:18 Li ze Ezik 39.17-20 † 19:20 Li ze Iro 13.1-18

* 19:9 Li ze iMat 22.2-3 † 19:11 Li ze Ezik 1.1;

§ 19:15 Li ze Iwolo 2.9; Aza 63.3; iJo 3.13; Iro 14.20

* 20:2 Li ze Igbae 3.1

ukpokpomhi uwegehẹ. ² O gamhi oni oligio oniemhi rue, ikhi enye onede ogho ni o khi etse ali Okphaghie, o ge oli ikpe agbele oghuo.* ³ O pfi oli lo oni ilimhi na ningolo, o pfi okpe o. O pfi oni ilimhi na ningolo unu ma, ini o khi ke gbo me asha di ishishi egbo, ya ramhi ni eni ikpe agbele e ro ya gba. Ini ona o dose se, a mema ya rue oli obo-a ukuku egehẹ.

⁴ Igho mhi me ikpekhomhi ighie. Eni e shito o, e khi eni a ri afu na ni e ri egbo gue ezọ. Igho mhi gbo li me iyemhe eyi egbo ni a kholo ikhomhi o, irari otsele ni e pfi na iJesu ali ungmehi oyi Eshinegba. Eni egbo ena ea ga oni inyagbemhi wekhi irokhokho eyoli, wekhi eri e mie olele oyoli shi atete ukhomhi, wekhi obo. E ya te eghuli guale, e ya nu iKirisiti mhesẹ ikpe agbele.† ⁵ Egbo ni e kpole ni e ghuloa ea ke rote eghuli guale, ramhi ni ikpe agbele egho e ro gba. Onana o khi irote eghuli guale onodode. ⁶ Ikhivose ali ipfuase e khi eyi eni e mholi obo shi iguale onodode onana. Eghuli onuzi-eva o mholi ekpabo shi egbo eghogho egbe, ama e ya khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eyi iKirisiti. E ya nu oli mhesẹ ikpe agbele.

⁷ Ini eni ikpe agbele e gba se, a ya taghie Okphaghie owa ighumha oyoli-a. ⁸ O ya fie lasese ya di egbo ni e la ishishi nya na eke agbo, ikhi egbo ni a lu iGogi ali iMagogi, ni o ro ti we gbili shi okholi. Eri e bu abi ekhashe ni e la egele oke oniemhi.‡ ⁹ Igho e to ogholi ya gbe eke agbo khia, e pfi gase apfe eyi egbo eyi Eshinegba, eoli ni o nono egbegbo. Ama erali e rote idane tiemhile ya tose we-a. ¹⁰ Oni etse ni o di we, a mu oli pfilo erali ilimhi iriere ni ofulu o la to kua yala. Ikhi ashini a pfi oni inyagbemhi ali omekeguele oyi egholi lo. A ya la agho na we osoli agboagbo, no gbe no bi.

A ri eni e ghua-gue ezọ

† 20:4 Li ze iDan 7.9,22 ‡ 20:8 Li ze Ezik 7.2; 38.2,9,15 § 20:12 Li ze iDan 7.9-10 * 21:1 Li ze Aza 65.17; 66.22; 2 iPit 3.13 † 21:2 Li ze Aza 52.1; 61.10; Iro 3.12 ‡ 21:3 Li ze Ezik 37.27; iLev 26.11,12 § 21:4 Li ze Aza 25.8; 35.10; 65.19

¹¹ Igho mhi me ukpokpomhi ukpekhomhi oghie opfopfo ali oni o shito o. Abi o shito egho, eke ali ukhui e kele-a, ea ke me ashikhoghuo la. ¹² Igho mhi me egbo ni e ghuloa, ghe eniemhi, ali enikeke, e migha odalo oni ukpekhomhi oghie. Igho a khueghie ebe ni e bu-a. A gbo khueghie ebe olese-a ni o khi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi. A gue eni e ghua-gue ezọ abi ikanya ni e gbe e li, abi a li keke we shi eni ebe.§ ¹³ Oke o kpa egbo ni e ghuloa shi o ku lasese. Eghuli, ali ilimhi, e khueghie unu-a kpa egbo ni e la elemhi we ku lasese. A gue oghogbo nya ezọ abi o li gbe. ¹⁴ Igho a pfi Eghuli, ali ilimhi lo uyele erali. Erali ilimhi iriere onana o khi eghuli onuzi-eva. ¹⁵ Onini eva oyoli o da la oni ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi ne, eri a ya pfi oli pfilo oni erali ilimhi iriere.

21

IJerusalemu Onogbo

¹ Igho mhi li me iloghie onogbo ali eke agbo onogbo. Iloghie onodode ali eke agbo onodode e she kala-a, igho li khi oke oniemhi.* ² Mhi me oni eoli ni o pfuase ikhi oni iJerusalemu onogbo khi o rote idane e tiemhile rote obo oyi Eshinegba, abi omueshi ni a khuse somhotse e ghi odo li.† ³ Igho mhi suo ukpokpomhi uruli khi o rote oni eghiele e lie, "A ghe khe! Eshinegba o ri apfe oyoli tiemhile deba egbo, eri o ke ya nu egbo ngeli kugbe, eni egbo e ya khi egbo eyoli, Eshinegba o ya nu we la kugbe.‡ ⁴ O ya shishi we amevie alo-a, eghuli o ke ya la, wekhi eri a ke ke vie wekhi asha o ke ya ke to ogho, irari khi emini edio e she dose."§

⁵ Oni o shito oni ukpekhomhi oghie o o li, "Ghe khe, Mhi ri emhikpa a mele enegbo-a!" Igho o, "Keke emhi enana shi eke irari khi ingmemhi ni a ri egbe e da ni e khi igesikia e khi."

6 Oo mhe, "A she li oli. Mhemhe mhi Aafa ali Omega, mhemhe mhi khi igbaekele ni mhi khi ozukhomhi. Oni okiamę oo gbe, mhi ya rote oke ni oo chocho ame, ni o ri agbo a na ogbọ na li da afue.* 7 Oni o da mu o le ne, o ya mhọli ikhivose ona, ni, Mhemhe mhi ya khi Eshinegba oyoli, lolu o khi omimhe.† 8 Ama egbo ni e khi enulishi ali eni ęa ya lama miesuo, ena angeli ichimhi ali egbugbeli, ali ena itsebo eni e mu imhese ogbho ali eni ega ikhumhi, ali e lo egbhọli nya, okiemhi oyewe o ya khi erali ilimhi iriere ni ofulu la to kua yala. Onana khi eghuli onuzi-eva."

9 Aęeni oghuo eni oshilua ni o mhọli italabi ishilua ni e vo anasemhe ishilua ni e kpe ukhokho, o bhale ya lie mhe, "Bhale, mhi ya ri oni omueshi onogbo khasę, ni o khi ughue oni Omi Osumha." 10 Elemhi oni ayemhe, oni aęeni o tsua mhe nga ukhomhi ute oniemhi ni o yagha, o remhe khasę oni Eoli-No-pfuase ikhi iJerusalemu, khi o rote idane te obo oyi Eshinegba a tiemhile.‡ 11 O ri ufumhi oyi Eshinegba ge nyanyanya. Ugemhi oyoli o li abi echeli ni o somhi otse ni a lu ijasipa ni o li abi ughegbe. 12 O mhọli ukpokpomhi ugbe ni o yagha ni o mhọli ode inuekpe igbeva. Eni ode inuekpe, igeni ogbava e la o. Eni ode inuekpe igbeva ena a keke eva eyi edeli igbeva eyi iZireni shi o. 13 Ode inuekpe esese e la obo-ugbe enenene oyi oni ugbe. Ese e la ukiekie obini ovo o te e ngale oyoli, ese e la ukiekie obita, ese e la ukiekie ogobo, ese e li la ukiekie obini ovo o te e lo eko.§ 14 Oni ugbe ni o gase oni eoli o mhọli eche irogbekę igbeva. Eni eche irogbekę ena, a keke eva eyi ighiusomhi na kee ogbava eyi oni Omi Osumha shi o.

15 Oni o nu mhe e ngme, o mhọli ukpokpo ni a roo mhese emhi ni o khi igolu ni o ro ya mhese oni eoli ali

eni ode inuekpe ali igbe eyoli.* 16 Oni eoli o ze abo igbe ene, ni iyagha ali inuata ali uemhi eyoli e li abizize. O mhese oni eoli, o ya khi ikuku emhi ęa la imali agbele ali egbhueshe ashi ishe (1,500), unuemhi ali uemhi eyi eni abo igbe ali iyagha eyoli e khi abizize. 17 Oni aęeni o li mhese ugbe oyoli, e ya khi ete-awe egbhuegbe. Abi awa lie mhese eke. 18 Ugbe oyoli, eche ijasipa a ro ma li, oni eoli o khi egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe. 19 Irogbekę oyi igbe ni a ma gase oni eoli e ya khi eche ni e ghale ododa. Onodode o khi ijasipa, onuzi-eva o khi isafaya, onuzi-ese o khi ikalisedoni, onuzi-ene o khi emeradi, 20 onuzi-ishe o khi isadonizi, onuzi-esesa o khi ikaneliani, onuzi-ishilua o khi ikirisolati, onuzi-elele o khi iberili, onuzi-tili o khi itopazi, onuzi-igbe o khi ikirisopirazi, onuzi-igbaghuo o khi ijasiti, onuzi-igbeva o khi ametisiti. 21 Eni ode inuekpe igbeva e ya khi ifefe. Ode inuekpe ogbogbo a ri ufefe oyoli riele oli. Ode agbala ni o la oni eoli, egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe a ro ku oli.†

22 Mhi aa me Owa ugamhi okhoghuo oni eoli, irari khi Eshinegba Onomhue Nofune nya ali Oni Omi Osumha wewe e khi Owa Ugamhi ni e la agho. 23 Oni eoli o ke mhọli emini o ri ugemhi oyi ovo wekhi oyi uki ya li. Irari khi ugemhi oyi Eshinegba lolu o khi akpa ni o la agho, oni Omi Osumha o khi akpa ni o la agho.‡ 24 Egbo na agbo nya e ya ri oni akpa ke kia, ighie ni e la agbo e ya tsua epfue eyewe bhale agho.§ 25 Ogbọ o ya tigbe khukhu ode inuekpe ni e lo oni eoli le ghue, itobo khi ogbo o ya me eliyose agho. 26 A ya tsua epfue ali ufumhi eyi ishishi lo oni eoli le.* 27 Ama, emini e ri ichimhi e mu o ya ya tigbe lo agho le, wekhi ogbo ni oo gbe ikanya omama ali ni o riele emhi egbhue, se khi egbo ni eva oyewe o la ebe ni a keke eva oyi

* 21:6 Li ze Aza 55.1 † 21:7 Li ze 2 iSam 7.14; Iwolo 89.26-27 ‡ 21:10 Li ze Ezik 40.2 § 21:13 Li ze Ezik 48.30-35 * 21:15 Li ze Ezik 40.3 † 21:21 Li ze Aza 54.11-12 ‡ 21:23 Li ze Aza 60.19-20 § 21:24 Li ze Aza 60.3 * 21:26 Li ze Aza 60.11 † 21:27 Li ze Aza 52.1; Ezik 44.9

eni e ya mhōli agbọ na agbọagbọ shi oyi ọni Omi Osumha.†

22

Okẹ Amẹ Agbọ

¹ Ighọ ọ ri okẹ amẹ ni o ri agbọ ọ na ọgbọ khase mhe, okẹ ni o pfuase abi ughegbe, ni o rote ukpekhomhi Eghiele oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha tu u lasele.* ² Oni okẹ o rote iteva oyi oni ode agbala ni o la oni ẹoli. Ukiekie eve-eva oyi oni okẹ, ọọra ni o ri agbọ ọ na ọgbọ e migha, ni o mọ idumhi igbeva ọdoda, ni ọọ mọ idumhi uki kpa. Ebe oyi oni ọọra a rọ ri ishishi ẹẹ ze.† ³ Emhikhoghūo ni Eshinegba ọ pfi unu na ọa ke ya la aghọ. Ama ukpekhomhi oghie oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha ọyọli e ya la aghọ, eni ẹẹ ga eyọli e ya ke ga.‡ ⁴ E ya me alo eyọli, ali eva oyọli o la we alukpo. ⁵ Eliyose ọa ke ya laọ. Ẹa mhōli emini e ri ugemhi oyi akpá ali ugemhi oyi ovọ ya li, irari khi Eshinegba Onomhue lolighuo ọ ya khi akpá oyewe, e ya ke mhesẹ abi ighie agbọagbọ.§ ⁶ Oni ageni ọọ mhe, “Eni ingmemhi enana, eni a ri egbe ẹ da e khi, e gbo khi igesikia. Eshinegba Onomhue ni ọ ri ayemhe oyọli na emekeguele, loli ọ ghie ageni oyọli ọ ka rokhase eni ẹẹ ga eyọli, emini a ya me ni ọa ke ya tese.”

Ijesu ọ ya bhale

⁷ “A ghe ii, mhi kele ya bhale! Ikhivose ọ khi na ọgbọ ni o ri ingmemhi imeguele ni e la ebe onana gbe akanya.”

⁸ Mhemhe iJoni mhi suo, ni mhi gbo me emhi enana. Abi mhi rọ suo, ni mhi rọ gbo me na, mhi de ya wugha ọni ageni ni ọ ri eni emhi enana khase mhe awe ni mhi ga li. ⁹ Ama ọ gueye mhe, “Khi li ighọ, ọni ọọ ga nabi ye ye ali ọnabi inyoghūo ẹ emekeguele, ali eni e ri ingme ni a keke shi ebe onana gbe akanya mhi li khi. Ga Eshinegba!”

¹⁰ Ọọ mhe, “Khi khukhu ingmemhi imeguele ni e la ebe ona, irari khi

oni egheghe ọ she ti ramhi. ¹¹ Oni ọọ riele onobe, ọ ke riele tsee, ọni ọọ gbe ikanya ichimhi, ọ ke gbe tsee, ọni ọ guẹ a ngeli, ọ guẹ ke ngeli tsee, ọni ọ pfuase, ọ pfuase ke le tsee.”* ¹² “A ghe ii, mhi kele ya bhale, mhi tsua ifata eyemhe, mhi ya fali ọgbogbọ ota abi ọ li gbe.† ¹³ Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega, Mhemhe mhi khi ọni Odode ali Okpukhokho, ni mhi khi Igbaekele ali Ukpese.‡

¹⁴ “Ikhivose ọ khi na ẹgbọ ni e pfun iwulu eyewe-a pfuase, ni e mhuẹ obọ shi ọọra ni o ri agbọ a na ọgbọ, ali ini e ba me asha rote ode unuekpe ni o lo oni ẹoli, le lole.§ ¹⁵ Ewa e la oolase oni ẹoli, ali eni ẹ mu imhesẹ ogbho ali eni ẹ li itsebo ali ẹgbọ ugbeli ali eni ẹ ga ikhumhi ali eni e da nono ingme ẹgbhōli, ni ẹ di ẹgbọ.

¹⁶ “Mhemhe iJesu mhi she ghie ageni oyemhe o ri otselẹ ona ghi ẹ eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Mhemhe mhi khi Umhili ali Omiomi iDefidi, Mhemhe mhi khi Ukpeta ni ọ ge eluzogbe.”*

¹⁷ Oni Ayemhe ali omueshi onogbo ọọ li, “Bhale!” Oni ọ suo ona ọ li lie, “Bhale!” Oni okiamẹ ọọ gbe ọ bhale, ali ọnini o ghole o bhale ka da amẹ ni o ri agbọ a na ọgbọ, afue afue.†

¹⁸ Mhi tse agua ye ọgbọ ni ọ suo imeguele ni e la ebe ona. Ini ọgbokhoghūo ọ khi ma ọ, Eshinegba ọ ya khi anasemhe ni a keke shi ebe ona ma li agbọ. ¹⁹ Ini ọgbokhoghūo ọ rote ingmemhi imeguele ni a keke shi ebe onana rue pfi-a, Eshinegba ọ ya mie ọli okemhi ni ọ mhōli shi ọọra ni o ri agbọ a na ọgbọ, ali ashini a khi na li shi ẹoli ni o pfuase, ni a ngme ingme oyọli shi oni ebe onana.‡

²⁰ Oni ọ pfi otselẹ shi ebe onana, ọọ, “Igesikia lọ, mhi kele ya bhale.”

Atse. Ijesu Onomhue bhale.

²¹ Okhale oyi iJesu Onomhue o ka nu eni miesuo nya la, Atse.

* 22:1 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 22:2 Li ze Igbae 2.9; Ezik 47.12 ‡ 22:3 Li ze iZaka 14.11 § 22:5 Li ze Aza 60.19; iDan 7.18 * 22:11 Li ze iDan 12.10 † 22:12 Li ze Aza 40.10; 62.11; Iwolo 28.4; iJere 17.10 ‡ 22:13 Li ze Iro 1.8,17; 2.8; Aza 44.6; 48.12 § 22:14 Li ze Igbae 2.9; 3.22 * 22:16 Li ze Aza 11.1,10 † 22:17 Li ze Aza 55.1 ‡ 22:19 Li ze iDeut 4.2; 12.32

